

STATISTISK TIDSKRIFT

NY FÖLJD
ÅRGÅNG 5
1956

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
STOCKHOLM

INLEDNING

TILL

Statistisk tidskrift / utgiven av Kungl. Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Norstedt, 1860-1913, 1952-1962.

Efter ett uppehåll 1914-1951 uppstod Statistiska tidskrift igen åren 1952-1984.

H. 165, utg. 1913 utgör register till 1860-1913. – I Statistisk tidskrift årgångarna 1871-1913 publicerades *Sveriges officiella statistik i sammandrag* som första nummer.

Efterföljare:

Journal of official statistics : JOS : an international quarterly / published by SCB, Statistics Sweden. – Stockholm : Statistics Sweden [Statistiska centralbyrån], 1985-.

Tidskriften finns från 1985 fritt tillgänglig i fulltext på internet.

Anmärkning: Vid digitalisering av Statistisk tidskrift har häftena med *Sveriges officiella statistik i sammandrag* och tre bilagor brutits ut ur sin årgång och behandlats som separata häften.

Statistisk tidskrift, 1956
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån 2012.

URN:NBN:SE:SCB-st-1956

STATISTISK TIDSKRIFT

NY FÖLJD
ÅRGÅNG 5
1956

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
STOCKHOLM

STATISTICAL REVIEW

NEW SERIES

VOL. 5

1956

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN

STOCKHOLM

ÄMNESREGISTER

Siffran inom parentes anger tidskriftshäftets nummer

Arbetsmarknad samt arbets- och löneförhållanden

- LINDH, TH., I statens tjänst anställd personal år 1955 313, 390 (7)
—, Tjänstemän inom det statsunderstödda verksamhetsområdet år 1955 519, 587 (10)

Brottlighet

- Se även: Fylleriförseelser och spritsmuggling
Brott, som kommit till polisens kännedom. Preliminära uppgifter
1955: 4 kv. 120, 122 (2)
1956: 1 » 255, 264 (5)
2 » 406, 408 (8)
3 » 620, 628 (11)

Byggnader och bostäder

- Se även: Folkmängden och dess förändringar
Sammanträde i Genève om bostadsstatistik 366 (7)

Finanser

- Kommunalskatterna år 1956 137 (2)
Kommunalskatteunderlag och utdebitering år 1956 669 (12)
Kommunernas finanser
Landstingen år 1954 243 (4)
Sammanfattning år 1953 98 (1)
Städerna år 1954 164 (3)
Kommunernas inkomster och utgifter åren 1954—1956. Snabb- och prognosstatistik 94 (1)
Taxeringsutfallet år 1956 581 (10)

Fiske

- Se: Jordbruk med binärningar

Folkmängden och dess förändringar

- Befolkningsutvecklingen: hela riket och städerna
1955: 4 kv. 144, 146 (3)
1956: 1 » 282, 284 (6)
2 » 454, 456 (9)
3 » 642, 644 (12)
Folkräkningen 31 dec. 1950: Enskilda personers placering av sina tillgångar 276 (5)
LUBLIN, F., Börsnoterade aktier och deras ägare 355, 391 (7)
—, Inkomst av olika förvärvskällor under år 1951 201, 248 (4)
ROSEN, R., Folkräkning och bostadsundersökningar i Japan 539 (10)
Svenskamerikanerna enligt 1950 års folkräkning i USA 168 (3)
Svenska turister i Italien 278 (5)
Utlåtande över familjeutredningens betänkande Samhället och barnfamiljerna 220 (4)

Fylleriförseelser och spritsmuggling

- 1955: 4 kv. 230, 239 (4)
1956: 1 » 283, 292 (6)
2 » 598, 614 (11)

Försäkringsväsen

- Försäkringsbolagens förvaldade tillgångar samt nyanskaffade livförsäkringar 158 (3)
Preliminär försäkringsstatistik
1956: jan.—febr. 240 (4)
mars—april 301 (6)
1955 o. första halvåret 1956 432, 439 (8)
1956: juli—aug. 563 (10)
sept.—okt. 666 (12)

Handel och industri

- Europeiska statistikerkonferensen:
Distributionsstatistik 219 (4)
Stålstatistik 65 (1)

Hälsö- och sjukvård

- Medicinalstyrelsen vill inrätta cancerregister 62 (1)
Nordisk medicinalstatistik 63 (1)

Industri

- Se: Handel och industri.

Inkomst och förmögenhet

- Se även: Jordbruk med binärningar.
ENGLUND, K., Försök till en uppskattning av Sveriges nationalförmögenhet omkring år 1952 493, 585 (10)
Europeiska statistikerkonferensen:
Indikatorer för den ekonomiska utvecklingen på kort sikt 65 (1), 368 (7)
Investeringsstatistik 219 (4)
Expertmöte i Paris angående nationalräkenskapsproblem 64 (1)
Folkräkningen 31 dec. 1950: Enskilda personers placering av sina tillgångar 276 (5)
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. (branschvis). Preliminära uppgifter:
1953 och 1954 eller motsvarande bokföringsår 69, 78 (1)
1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår 254, 258 (5), 283, 286 (6), 375, 378 (7), 418, 448 (8), 463, 474 (9), 562, 577 (10), 598, 602 (11), 643, 646 (12)
Förmögenhetsfördelningen 1954: Preliminär redogörelse 162 (3)
Inkomstfördelningen. Preliminär redogörelse:
1954 69, 79, 105 (1)
1955 657, 670, 682 (12)
Lagerstatistik 560 (10)
LUBLIN, F., Börsnoterade aktier och deras ägare 355, 391 (7)

LUBLIN, F., Inkomst av olika förvärvskällor under år 1951.....	201, 248 (4)
Nordiska statistiska utskotten: Nationalräkenskaper	64 (1)

Internationella organisationer och möten

Europeiska statistikerkonferensen:	
Distributionsstatistik	219 (4)
Indikatorer för den ekonomiska utvecklingen på kort sikt	65 (1), 368 (7)
Investeringsstatistik	219 (4)
Plenarsammanträde	370 (7)
Statistik över högre studier och akademiskt utbildad arbetskraft	367 (7)
Stålstatistik	65 (1)
Expertmöte i Paris angående nationalräkenskapsproblem	64 (1)
Förenta Nationernas statistiska kommission: nionde mötet	372 (7)
Det internationella statistiska arbetet	66 (1), 560 (10)
Nordiska statistiska utskotten:	
Kreditmarknadsstatistik	63 (1)
Nationalräkenskaper	64 (1)
Samfärdselstatistik	63 (1)
Nordisk medicinalstatistik	63 (1)
Sammanträde i Genève om bostadsstatistik	366 (7)
Sammanträde i Genève om skogsstatistik	218 (4)
Statistikerkonferens för Asien	374 (7)

Jordbruk med binärningar

Arealinventeringen den 1 juni 1956 ..	490 (9)
— oktober 1956	686 (12)
ATTMAN, A., Den svenska jordbruksstatistiken före 1820	179, 246 (4)
Jordbrukarnas taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter 1954 ..	269 (5)
Mjölproduktionen år 1955	685 (12)
Ny prisindex: Jordbruksproduktionen ..	62 (1)
Preliminär fångststatistik för det svenska havsfisket 1955	274 (5)
Priserna på jordbruksfastigheter år 1955	304 (6)
Provundersökningarna för ny skördeberäkningsmetod ..	
4. AV O. ZETTERBERG och T. SÖDERLIND ..	44, 103 (1)
Sammanträde i Genève om skogsstatistik ..	218 (4)
Svin- och hönsräkningen den 16 april 1956 ..	448 (8)
Svinräkningen i oktober 1955	100 (1)
Yrkesfiskarnas taxerade inkomster och utgifter m. m. år 1954	447 (8)

Konkurser och protesterade växlar

1955: dec.	70 (1)
1956: jan.	124 (2)
febr.	148 (3)
mars	234 (4)
april	262 (5)
maj	290 (6)
juni	382 (7)

juli	410 (8)
aug.	472 (9)
sept.	572 (10)
okt.	622 (11)
nov.	664 (12)

Litteratur

Bokanmälningar	
Current research in human fertility (H. Geschwind)	591 (10)
Elfvengren, E., Finlands arbetskraft (E. Höök)	394 (7)
Empirische Sozialforschung (B. Hellberg) ..	395 (7)
Handbook of vital statistics methods (H. Geschwind)	593 (10)
Hyrenius, H., Lärobok i statistiska metoder (E. Ruist)	113 (1)
International journal of abstracts on statistical methods in industry	115 (1)
OEEC Statistical bulletins. Industrial statistics 1900—1955	115 (1)
The problem of national refugees and overpopulation in Europe	114 (1)
Svensnilson, I., Growth and stagnation in the European economy (K. Eklöf) ..	112 (1)
Wurzbacher, G., Das Dorf im Spannungsfeld industrieller Entwicklung (E. Dahlström) ..	110 (1)
Yang, H.-P., Fact-finding with rural people (F. Petrini)	109 (1)
Den äktenskapliga fruktsamheten i Sveriges städer 1911—1953 efter äktenskapets varaktighet och hustruns ålder (H. Geschwind)	592 (10)
The issue in brief 101 (1), 173 (3), 246 (4), 390 (7), 439 (8), 585 (10)	
Nyare svensk statistisk litteratur. Ett urval av tidskriftsartiklar och böcker	589 (10)
Publikationer utgivna av statistiska centralbyrån under år 1956	xiii
Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter. Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek ..	107 (1), 249 (4), 393 (7)

Löneförhållanden

Se: Arbetsmarknad samt arbets- och löneförhållanden.

Penning- och bankväsen

Se även: Konkurer och protesterade växlar	
Nordiska statistiska utskotten: Kreditmarknadsstatistik	63 (1)
SJÖSTRAND, J., Allmän sparbanksstatistik år 1954	23, 102 (1)
Sparbankernas verksamhet länsvis år 1955	600 (11)
Sparbankerna år 1955. Några förhandsuppgifter ..	685 (12)
Sparbanksstatistik	
1956: 1 kv.	254, 257 (5)
2 ♀	407 (8)
3 ♀	599 (11)

Protesterade växlar

Se: Konkurer och protesterade växlar

Rättsväsen

Se: Brottslighet, Fylleriförseelser och sprit-smuggling, Konkurer och protesterade växlar

Skogsbruk

Se: Jordbruk med binärningar

Spritsmuggling

Se: Fylleriförseelser och spritsmuggling

Statistikens organisation och historia

ATTMAN, A., Den svenska jordbruksstatistiken före 1820	179, 246 (4)
Engelsk ekonomisk statistik	560 (10)
Förslag till fortlöpande undersökningar angående familjebildning samt äktenskaplig och utomäktenskaplig fruktsamhet	554 (10)
GROTH, S., Statistiken över vägtrafikolyckor	195, 247 (4)
Lagerstatistik	560 (10)
LINDBERG, V., En reformplan för statistiken i Finland	3, 101 (1)
Nya statistiska avdelningar i den permanenta statsförvaltningen	224 (4)
Ny statistikutredning	557, 587 (10)
Personalnotiser	68 (1), 224 (4), 374 (7)
ROSÉN, R., Folkräkning och bostadsundersökningar i Japan	539 (10)
Statistikens koordinering i Västtyskland ..	67 (1)
Statistiska centralbyrån:	
Anslagsäskanden för 1957/1958	553 (10)
Krönika 1955	60 (1)
Statistiska föreningens verksamhet år 1955	366 (7)
UHNBOB, L., Glimtar av grekisk statistik	185, 246 (4)

Statistikens teori och metod

DALENIUS, T., Approximativa variansberäkningar	14, 102 (1)
Ny prisindex: Jordbruksproduktionen ..	62 (1)
Provundersökningarna för ny skördeberäkningsmetod: 4. Av O. Zetterberg och T. Söderlind	44, 103 (1)
Statlig intervjuorganisation för stickprovsundersökningar i Västtyskland	216 (4)
Större urvalsbas i US Current Population Survey	373 (7)
Viktigare urvalsundersökningar i Sverige. 1956 års rapporter till FN	206 (4)

Transport- och kommunikationsväsen

Beställningstrafiken med lastbil under 1955	169, 173 (3)
Beställningstrafik med lastbil. Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd	
1955: nov.	72 (1)
dec.	120, 126 (2)
1956: jan.	150 (3)
febr.	236 (4)
mars	255, 266 (5)
april	298 (6)
maj	384 (7)
juni	406, 412 (8)
juli	464 (9)
aug.	574 (10)
sept.	624, 629 (11)
okt.	658 (12)
Centrala bilregistret	
Fordon fördelade efter fordonsslag, traktorer, bilar fördelade efter drivmedel, förändringar i beståndet av motorfordon.	
1955: 2 kv.	121, 132 (2)
3 *	225, 226 (4)
4 *	455, 458 (9)
1956: 1 *	629, 630 (11)
Motorfordon fördelade efter fabrikat och årsmodell vid 1955 års slut ...	562, 566 (10)
GROTH, S., Statistiken över vägtrafikolyckor	195, 247 (4)
Längden av allmänna vägar på landet den 1 januari 1956	375 (7)
Nordiska statistiska utskotten: Samfärdsstatistik	63 (1)
Vägtrafikolyckor	
1954: nov.	75 (1)
dec.	129 (2)
4 kv. }	153 (3)
1955: jan. }	231 (4)
febr.	259 (5)
mars	293, 310 (6)
april och 1 kv.	387 (7)
juni	415 (8)
juli och 2 kv.	462, 467 (9)
aug.	569 (10)
sept. och 3 kv.	615, 628 (11)
okt.	661 (12)
Undervisning	
Europeiska statistikerkonferensen: Statistik över högre studier och akademiskt utbildad arbetskraft	367 (7)

ALFABETISKT REGISTER

För statistiska uppgifter som återkommer mer än en gång om året lämnas sidhänvisning endast i ämnesregistret. Siffran inom parentes anger tidskriftshäftets nummer

Arealinventeringen: 1 juni, oktober
 ATTMAN, A., Den svenska jordbruksstatistiken
 före 1820 179, 246 (4)
 Befolkningsutvecklingen: hela riket och städerna. Kvartalsvis.
 Beställningstrafiken med lastbil under 1955
 169 (3)
 Beställningstrafik med lastbil. Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd under 1955 och 1956. Månadsvis.
 Bokanmälningar 109 (1), 394 (7), 591 (10)
 Brott som kommit till polisens kännedom.
 Preliminära uppgifter. Kvartalsvis.
 Centrala bilregistret
 Fordon fördelade efter fordonsslag, traktorer, bilar fördelade efter drivmedel, förändringar i beståndet av motorfordon. Kvartalsvis.
 Motorfordon fördelade efter fabrikat och årsmodell vid 1955 års slut 566 (10)
 DALENIUS, T., Approximativa variansberäkningar 14, 102 (1)
 Engelsk ekonomisk statistik 560 (10)
 ENGLUND, K., Försök till en uppskattning av Sveriges nationalförmögenhet omkring år 1952 493, 585 (10)
 Europeiska statistikerkonferensen:
 Distributionssstatistik 219 (4)
 Indikatorer för den ekonomiska utvecklingen på kort sikt 65 (1), 368 (7)
 Investeringsstatistik 219 (4)
 Plenarsammanträde 370 (7)
 Statistik över högre studier och akademiskt utbildad arbetskraft 367 (7)
 Stålstatistik 65 (1)
 Expertmöte i Paris angående nationalräkenskapsproblem 64 (1)
 Folkräkningen 31 dec. 1950: Enskilda personers placering av sina tillgångar 276 (5)
 Fylleriförelser och spritsmuggling under 1955 och 1956. Kvartalsvis.
 Föreata Nationernas statistiska kommission: nionde mötet 372 (7)
 Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. (branschvis). Preliminära uppgifter.
 Förmögenhetsfördelningen 1954. Preliminär redogörelse 162 (3)
 Förslag till fortlopande undersökningar angående familjebildning samt äktenskaplig och utomäktenskaplig fruktsamhet ... 554 (10)
 Försäkringsbolagens förvaldade tillgångar samt nyanskaffade livförsäkringar 158 (3)
 GROTH, S., Statistiken över vägtrafikolyckor 195, 247 (4)
 Inkomstfördelningen år 1954. Preliminär redogörelse 69, 79, 105 (1)
 Inkomstfördelningen år 1955. Preliminär redogörelse 657, 670, 682 (12)
 Det internationella statistiska arbetet
 66 (1), 560 (10)

The issue in brief 101 (1), 173 (3), 246 (4), 390 (7), 439 (8), 585 (10)
 Jordbrukarnas taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter 1954 ... 269 (5)
 Kommunalskatterna år 1956 137 (2)
 Kommunalskatteunderlag och utdebitering år 1956 669 (12)
 Kommunernas finanser
 Landstingen år 1954 243 (4)
 Sammanfattning år 1953 98 (1)
 Städerna år 1954 164 (3)
 Kommunernas inkomster och utgifter åren 1954—1956. Snabb- och prognosstatistik
 94 (1)
 Konkurer och protesterade växlar. Månadsvis
 Lagerstatistik 560 (10)
 LINDBERG, V., En reformplan för statistiken i Finland 3, 101 (1)
 LINDH, TH., I statens tjänst anställd personal år 1955 313, 390 (7)
 —, Tjänstemän inom det statsunderstödda verksamhetsområdet år 1955 519, 587 (10)
 LUBLIN, F., Börsnoterade aktier och deras ägare 355, 391 (7)
 —, Inkomst av olika förvärvskällor under år 1951 201, 248 (4)
 Längden av allmänna vägar på landet den 1 januari 1956 375 (7)
 Medicinalstyrelsen vill inrätta cancerregister
 62 (1)
 Mjölproduktionen år 1955 685 (12)
 Nordiska statistiska utskotten:
 Kreditmarknadsstatistik 63 (1)
 Nationalräkenskaper 64 (1)
 Samfärdselstatistik 63 (1)
 Nordisk medicinalstatistik 63 (1)
 Nyare svensk statistisk litteratur. Ett urval av tidskriftsartiklar och böcker ... 589 (10)
 Nya statistiska avdelningar i den permanenta statsförvaltningen 224 (4)
 Ny prisindex: Jordbruksproduktionen 62 (1)
 Ny statistikutredning 557, 587 (10)
 Personallotiser 68 (1), 224 (4), 374 (7)
 Preliminär fångststatistik för det svenska havsfisket 1955 274 (5)
 Preliminär försäkringsstatistik. Varannan månad
 Priserna på jordbruksfastigheter år 1955
 304 (6)
 Provundersökningarna för ny skördeberäkningsmetod
 4. AV O. ZETTERBERG och T. SÖDERLIND
 44, 103 (1)
 Publikationer utgivna av statistiska centralbyrån under år 1956 XIII
 ROSÉN, R., Folkräkning och bostadsundersökningar i Japan 539 (10)
 Sammanträde i Genève om bostadsstatistik
 366 (7)

Sammanträde i Genève om skogsstatistik	218 (4)	Svenska turister i Italien	278 (5)
SJÖSTRAND, J., Allmän sparbanksstatistik år 1954	23, 102 (1)	Svin- och hönsräkningen den 16 april 1956	448 (8)
Sparbankernas verksamhet länsvis år 1955	600 (11)	Svinräkningen i oktober 1955	100 (1)
Sparbankerna år 1955. Några förhandsuppgifter	685 (12)	SÖDERLIND, T., Se: Provundersökningarna för ny skördeberäkningsmetod.	4
Sparbanksstatistik. Kvartalsvis		Taxeringsutfallet år 1956	581 (10)
Statistikens koordinering i Västtyskland	67 (1)	UHNBOM, I., Glimtar av grekisk statistik	185, 246 (4)
Statistikerkonferens för Asien	374 (7)	Utlåtande över familjeutredningens betänkande Samhället och barnfamiljerna	220 (4)
Statistiska centralbyrån:		Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter. Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek	107 (1), 249 (4), 393 (7)
Anslagsäskanden för 1957/1958	553 (10)	Viktigare urvalsundersökningar i Sverige. 1956 års rapporter till FN	206 (4)
Krönika 1955	60 (1)	Vägfrikolyckor. Månads- och kvartalsvis	
Statistiska föreningens verksamhet år 1955	366 (7)	Yrkesfiskarnas taxerade inkomster och utgifter m. m. år 1954	447 (8)
Statlig intervjuorganisation för stickprovsundersökningar i Västtyskland	216 (4)	ZETTERBERG, O., Se: Provundersökningarna för ny skördeberäkningsmetod.	4.
Större urvalsbas i US Current Population Survey	373 (7)		
Svenskamerikanerna enligt 1950 års folkräkning i USA	169 (3)		

SUBJECT INDEX

The figures in parentheses indicate the issue numbers

Agriculture and adjacent industries

ATTMAN, A., Swedish agricultural statistics before 1820	179, 246	(4)
Census of pigs and poultry in April 1956	448	(8)
Census of pigs in October 1955	100	(1)
Farmer's assessed income and expenditure in cash and net income in 1954	269	(5)
Income and expenditure of professional fishermen in 1954	447	(8)
Landings in the Swedish sea fisheries in 1955. Preliminary data	274	(5)
Meeting in Geneva on forest statistics	218	(4)
Milk production in 1955	685	(12)
Pilot crop-cutting survey		
4. By O. ZETTERBERG and T. SÖDERLIND	44, 103	(1)
A producer price index in agriculture	62	(1)
Real estate prices in 1955	304	(6)
Survey of acreage: June 1, 1956	490	(9)
October, 1956	686	(12)

Bankruptcies and Protested Bills

1955: Dec.	70	(1)
1956: Jan.	124	(2)
Feb.	148	(3)
March	234	(4)
April	262	(5)
May	290	(6)
June	382	(7)
July	410	(8)
Aug.	472	(9)
Sept.	572	(10)
Oct.	622	(11)
Nov.	664	(12)

Commerce and Manufacturing

Conference of European Statisticians:	
Distribution statistics	219 (4)
Steel statistics	65 (1)

Convictions for Drunkenness and Smuggling of Liquors

1955: 4 qr.	230, 239	(4)
1956: 1 »	283, 292	(6)
2 »	598, 614	(11)

Criminality

See also: Convictions for drunkenness and smuggling of liquors

Offences known to the police. Preliminary data.		
1955:	4 qr.	120, 122 (2)
1956:	1 »	255, 264 (5)
	2 »	406, 408 (8)
	3 »	620, 628 (11)

Education

Conference of European Statisticians: Statistics of higher education and graduate employment 367 (7)

Fisheries

See: Agriculture and adjacent industries

Forestry

See: Agriculture and adjacent industries

Housing

See also: Population and vital statistics

Meeting in Geneva on housing statistics 366 (7)

Income and Property

See also: Agriculture and adjacent industries
Conference of European Statisticians:

Indicators of short-term economic changes	65 (1), 368 (7)
Statistics of capital formation.....	219 (4)
Distribution of property in 1954. Preliminary data	162 (3)
ENGLUND, K., The national wealth of Sweden	493, 585 (10)

Expert group meeting in Paris on problems of national accounts	64	(1)
--	----	-----

The income distribution. Preliminary data.

1954	69, 79, 105 (1)
1955	657, 670, 682 (12)

Income, expenditure and profits of business enterprises (by branches). Preliminary data

1953 and 1954 69, 78 (1)
1954 and 1955 254, 258 (5), 283, 286 (6), 375,
378 (7), 418, 448 (8), 463, 474 (9), 562,
577 (10), 598, 602 (11), 643, 646 (12)

LUBLIN, F., Income earners by source of income in 1951 201, 248 (4)

—, Shares quoted on the Stock exchange, and their owners	355, 391	(7)
--	----------	-----

The population census of 1950: Assets and their owners by kind of investment 276 (5)

Statistical Committees of the Northern Countries: National accounts..... 64 (1)

Insurance

Assets of Swedish nation-wide insurance companies and new life insurance business
158 (3)

Preliminary insurance statistics

1956: Jan.—Feb.	240	(4)
March—April	301	(6)
1955 and the first half of 1956	432, 439	(8)
1956: July—Aug.	563	(10)
Sept.—Oct.	666	(12)

International Organizations and Conferences

Conference of Asian Statisticians..... 374 (7)

Conference of European Statisticians:

Distribution statistics	219	(4)
Indicators of short-term economic changes	65 (1), 368	(7)

Plenary session	370 (7)
Statistics of capital formation	219 (4)
Statistics of higher education and graduate employment	367 (7)
Steel statistics	65 (1)
Expert group meeting in Paris on problems of national accounts	64 (1)
Meeting in Geneva on forest statistics	218 (4)
Meeting in Geneva on housing statistics	366 (7)
Statistical activities of international organizations	66 (1), 560 (10)
Statistical Committees of the Northern Countries:	
Credit market statistics	63 (1)
National accounts	64 (1)
Transport and communications statistics	63 (1)
Statistics of public health in the Northern Countries	63 (1)
The United Nations statistical commission: Ninth session	372 (7)

Justice and Crime

See: Bankruptcies and protested bills, Convictions for drunkenness and smuggling of liquors, Criminality

Labour Market and Conditions of Work and Wages

LINDH, TH., Government employees in 1955	313, 390 (7)
—, Salaried employees in quasi-official occupational groups in 1955	519, 587 (10)

Literature

Book reviews

Current research in human fertility (H. Geschwind)	591 (10)
Elfvengren, E., Finlands arbetskraft (E. Håk)	394 (7)
Empirische Sozialforschung (B. Hellberg)	395 (7)
Handbook of vital statistics methods (H. Geschwind)	593 (10)
Hyrenius, H., Lärobok i statistiska metoder (E. Ruist)	113 (1)
International journal of abstracts on statistical methods in industry	115 (1)
OEEC Statistical bulletins. Industrial statistics 1900—1955	115 (1)
The problem of national refugees and overpopulation in Europe	114 (1)
Svennilson, I., Growth and stagnation in the European economy (K. Eklöf)	112 (1)
Wurzbacher, G., Das Dorf im Spannungsfeld industrieller Entwicklung (E. Dahlström)	110 (1)
Yang, H.-P., Fact-finding with rural people (F. Petrini)	109 (1)
Den äktenskapliga fruktsamheten i Sveriges städer 1911—1953 efter äktenskapets varaktighet och hustruns ålder (H. Geschwind)	592 (10)

Foreign books and new foreign series and periodicals. Accessions in the library of the Central Bureau of Statistics	107 (1), 249 (4), 393 (7)
The issue in brief	101 (1), 173 (3), 246 (4), 390 (7), 439 (8), 585 (10)
Recent Swedish books and articles on statistics	589 (10)
Reports and pamphlets issued in 1956 by the Central Bureau of Statistics	xiii

Manufacturing

See: Commerce and manufacturing

Money and Banking

See also: Bankruptcies and protested bills
Activity of local savings banks in 1955 600 (11)
Savings banks in 1955. Preliminary data 685 (12)

Savings banks statistics	
1956: 1 qr.	254, 257 (5)
2 »	407 (8)
3 »	599 (11)
SJÖSTRAND, J., Local savings banks in 1954	23, 102 (1)
Statistical Committees of the Northern Countries: Credit market statistics	63 (1)

Organization and History of Statistics

ATTMAN, A., Swedish agricultural statistics before 1820	179, 246 (4)
British economic statistics	560 (10)
Central bureau of statistics:	
Chronicle 1955	60 (1)
Proposals for the 1957 Riksdag	553 (10)
A Government committee to survey the organization of statistics	557, 587 (10)
GROTH, S., Statistics on road traffic accidents	195, 247 (4)
LINDBERG, V., A plan for the reorganization of the Finnish statistics	3, 101 (1)
New statistical sections in Government agencies	224 (4)
Personal notes	68 (1), 224 (4), 374 (7)
A plan for sample surveys of marriages and fertility	554 (10)
ROSÉN, R., Population and housing census in Japan	539 (10)
Statistical coordination in the German Federal Republic	67 (1)
Statistics of stocks	560 (10)
The Swedish Statistical Society in 1955	366 (7)
UHNBOH, L., Glimpses of Greek statistics	185, 246 (4)

Population and Vital Statistics

Central Bureau of Statistics on the demographic statistics presented in the report of the 1954 Family Policy Committee	220 (4)
LUBLIN, F., Income earners by source of income	201, 248 (4)
—, Shares quoted on the stock exchange and their owners	355, 391 (7)
The population census of 1950: Assets and their owners by kind of investment	276 (5)

Rosén, R., Population and housing census in Japan	539, (10)
Swedish tourists in Italy	278 (5)
US 1950 census: Population of Swedish descent	168 (3)

Vital statistics: total and urban districts	
1955: 4 qr.	144, 146 (3)
1956: 1 »	282, 284 (6)
2 »	454, 456 (9)
3 »	642, 644 (12)

Protested Bills

See: Bankruptcies and protested bills

Public Finance

Local government finance	
County councils in 1954	243 (4)
Total in 1953	98 (1)
Towns in 1954	164 (3)
Local taxation: taxable income and debited tax in 1956	669 (12)
Local taxes in 1956	137 (2)
Preliminary tax assessment data of 1956	581 (10)

Revenue and expenditure of local governments in 1954—1956. Provisional and projectional data	
	94 (1)

Public Health

Registration of cancer proposed	62 (1)
Statistics of public health in the Northern Countries	63 (1)

Smuggling of Liquors

See: Convictions for drunkenness and smuggling of liquors

Theory and Method of Statistics

DALENIUS, T., Approximative methods for estimating variances	14, 102 (1)
Important sample surveys in Sweden. Notes to UN delivered in 1956	206 (4)
Pilot crop cutting survey: 4. By O. Zetterberg and T. Söderlind	44, 103 (1)
A producer price index in agriculture	62 (1)
Sample expansion of the US Current Population Survey	373 (7)

State organization for interview sample surveys in Western Germany	216 (4)
--	---------

Transport and Communications

For-hire lorry transport in 1955 .	169, 173 (3)
For-hire lorry transport. Statistics prepared by the State Commission for Road Traffic	

1955: Nov.	72 (1)
Dec.	120, 126 (2)
1956: Jan.	150 (3)
Feb.	236 (4)
March	255, 266 (5)
April	298 (6)
May	384 (7)
June	406, 412 (8)
July	464 (9)
Aug.	574 (10)
Sept.	624, 629 (11)
Oct.	658 (12)

GROTH, S., Statistics on road traffic accidents	195, 247 (4)
---	--------------

Length of public roads in rural districts	375 (7)
---	---------

Registered motor vehicles

Vehicles by make and model at the end of 1955	
	562, 566 (10)
Vehicles by type, tractors, motor cars by fuel type, changes in registration	
1955: 2 qr.	121, 132 (2)
3 »	225, 226 (4)
4 »	455, 458 (9)
1956: 1 »	629, 630 (11)

Road accidents

1954: Nov.	75 (1)
Dec.	129 (2)
4 qr. }	153 (3)
1955: Jan. }	231 (4)
Feb.	259 (5)
March	293, 310 (6)
April and 1 qr.	387 (7)
May	415 (8)
June	462, 467 (9)
July and 2 qr.	569 (10)
Aug.	615, 628 (11)
Sept. and 3 qr.	661 (12)
Oct.	

Statistical Committees of the Northern Countries: Transport and communications	63 (1)
--	--------

Wages

See: Labour market and conditions of work and wages.

ALPHABETICAL INDEX

For statistical data published more than once annually, page reference is given only in the subject index. The figures in parentheses indicate the issue numbers

- Activity of local savings banks in 1955 600 (11)
- Assets of Swedish nation-wide insurance companies and new life insurance business 158 (3)
- ATTMAN, A., Swedish agricultural statistics before 1820 179, 246 (4)
- Bankruptcies and protested bills. Monthly.
- Book reviews 109 (1), 394 (7), 591 (10)
- British economic statistics 560 (10)
- Census of pigs and poultry in April 1956 448 (8)
- Census of pigs in October 1955..... 100 (1)
- Central Bureau of Statistics:
 - Chronicle for 1955 60 (1)
 - Proposals for the 1957 Riksdag... 553 (10)
- Central Bureau of Statistics on the demographic statistics presented in the report of the 1954 Family Policy Committee . 220 (4)
- Conference of Asian Statisticians... 374 (7)
- Conference of European Statisticians:
 - Distribution statistics 219 (4)
 - Indicators of short-term economic changes 65 (1), 368 (7)
 - Plenary session 370 (7)
 - Statistics of capital formation 219 (4)
 - Statistics of higher education and graduate employment 367 (7)
 - Steel statistics 65 (1)
- Convictions for drunkenness and smuggling of liquors. Quarterly.
- DALENIUS, T., Approximative methods for estimating variances 14, 102 (1)
- Distribution of property in 1954. Preliminary data 162 (3)
- ENGLUND, K., The national wealth of Sweden 493, 585 (10)
- Expert group meeting in Paris on problems of national accounts 64 (1)
- Farmer's assessed income and expenditure in cash and net income in 1954 269 (5)
- Foreign books and new foreign series and periodicals. Accessions in the library of the Central Bureau of Statistics 107 (1), 249 (4), 393 (7)
- For-hire lorry transport in 1955 169 (3)
- For-hire lorry transport. Statistics prepared by the State Commission for Road Traffic. Monthly.
- A Government committee to survey the organization of statistics 557, 587 (10)
- GROTH, S., Statistics on road traffic accidents 195, 247 (4)
- Important sample surveys in Sweden. Notes to UN delivered in 1956 206 (4)
- Income and expenditure of professional fishermen in 1954 447 (8)
- The income distribution of 1954. Preliminary data 69, 79, 105 (1)
- The income distribution of 1955. Preliminary data 657, 670, 682 (12)
- Income, expenditure, and profits of business enterprises (by branches). Preliminary data. The issue in brief 101 (1), 173 (3), 246 (4), 390 (7), 439 (8), 585 (10)
- Landings in the Swedish sea fisheries in 1955. Preliminary data 274 (5)
- Length of public roads in rural districts 375 (7)
- LINDBERG, V., A plan for the reorganization of the Finnish statistics 3, 101 (1)
- LINDH, TH., Government employees in 1955 313, 390 (7)
- , Salaried employees in quasi-official occupational groups in 1955 .. 519, 587 (10)
- Local government finance
 - County councils in 1954 243 (4)
 - Total in 1953 98 (1)
 - Towns in 1954 164 (3)
- Local taxation: Taxable income and debited tax 669 (12)
- Local taxes in 1956 137 (2)
- LUBLIN, F., Income earners by source of income in 1951 201, 248 (4)
- , Shares quoted on the stock exchange, and their owners 355, 391 (7)
- Meeting in Geneva on forest statistics 218 (4)
- Meeting in Geneva on housing statistics 366 (7)
- Milk production in 1955 685 (12)
- New statistical sections in Government agencies 224 (4)
- Offences known to the police. Preliminary data. Quarterly.
- Personal notes 68 (1), 224 (4), 374 (7)
- Pilot crop-cutting survey
 - 4. By O. ZETTERBERG and T. SÖDERLIND 44, 103 (1)
- A plan for sample surveys of marriages and fertility 554 (10)
- The population census of 1950: Assets and their owners by kind of investment 276 (5)
- Preliminary insurance statistics. Every other month.
- Preliminary tax assessment data of 1956 581 (10)
- A producer price index in agriculture 62 (1)
- Real estate prices in 1955 304 (6)
- Recent Swedish books and articles on statistics 589 (10)
- Registered motor vehicles:
 - Vehicles by make and model at the end of 1955 566 (10)
 - Vehicles by type, tractors, motor cars by fuel type, changes in registration. Quarterly.
- Registration of cancer proposed 62 (1)
- Reports and pamphlets issued in 1956 by the Central Bureau of Statistics XIII
- Revenue and expenditure of local governments in 1954—1956. Provisional and projectional data 94 (1)
- Road accidents. Monthly and quarterly.

ROSÉN, R., Population and housing census in Japan	539 (10)	Statistical coordination in the German Federal Republic	67 (1)
Sample expansion of the US Current Population Survey	373 (7)	Statistics of public health in the Northern Countries.....	63 (1)
Savings banks in 1955. Preliminary data	685 (12)	Statistics of stocks	560 (10)
Savings banks statistics. Quarterly.		Survey of acreage: 1st June, October.	
SjöSTRAND, J., Local savings banks in 1954	23, 102 (1)	The Swedish Statistical Society in 1955	366 (7)
State organization for interview sample surveys in Western Germany	216 (4)	Swedish tourists in Italy	278 (5)
Statistical activities of international organizations	66 (1), 560 (10)	SÖDERLIND, T.: See: Pilot crop-cutting survey. 4.	
Statistical committees of the Northern Countries:		UHNBOM, I., Glimpses of Greek statistics	185, 246 (4)
Credit market statistics	63 (1)	The United Nations statistical commission: ninth session.....	372 (7)
National accounts	64 (1)	US 1950 census: Population of Swedish descent	169 (3)
Transport and communications statistics	63 (1)	Vital statistics: total and urban districts. Quarterly.	
		ZETTERBERG, O., See: Pilot crop-cutting survey. 4.	

Publikationer utgivna av statistiska centralbyrån under år 1956

Reports and pamphlets issued in 1956 by the Central Bureau of Statistics

Sveriges officiella statistik

Befolkningsrörelsen 1953.
Dödsorsaker 1953.
Fiske 1954.
Folkmängden inom administrativa områden den 31 december 1955.
Folkräkningen den 31 december 1950.
7. Urvalsundersökningar. Statistiken över inkomst.
8. Urvalsundersökningar. Statistiken över förmögenhet.
Företagens intäkter, kostnader och vinster 1954.
Jordbruk och boskapsskötsel 1955.
Jordbruksräkningen 1951.
Kommunernas finanser 1953.
Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet taxeringsåret 1955.
Årsväxten 1955.

Andra publikationer

Antalet kreatur enligt den representativa kreatursräkningen den 1 juni 1956 med fullständig fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen, inom vissa större produktionsområden. Stencilerad.
Arealer för skörd av vallfrö år 1956. Stencilerad.
Arealinventeringen i oktober 1956. Stencilerad.
Den extra svinräkningen den 9 januari 1956. Stencilerad.
Fiskauktionen i Gravarne. Redogörelse för år 1955. Stencilerad.
I jordbruket den 1 oktober 1955 sysselsatt arbetskraft över 15 år. Stencilerad.

I jordbruket den 1 juni 1956 sysselsatt arbetskraft över 15 år och antal under år 1955 lejda arbetstimmar. Stencilerad.
Kommunalskatterna år 1956. (Preliminära uppgifter.) Stencilerad.
Mjölproduktionen och dess användning år 1955. Stencilerad.
Objektiva skördeuppskattningar år 1956. (Preliminär rapport.) Stencilerad.
P. M. angående jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter år 1954. Stencilerad.
Preliminär fångststatistik över det svenska havsfisket år 1955. Stencilerad.
Provundersökningen i Smögens fiskauktion. Redogörelse för andra halvåret 1954. Stencilerad.
Sammandrag av till statistiska centralbyrån inkomna årsväxt- och skörderapporter. 1956: 15 maj, 16 juli, 31 aug., 15 okt.
Slaktens omfattning under år 1954. Stencilerad.
Smögens fiskauktion. Redogörelse för första halvåret 1955. Stencilerad.
Statistisk årsbok för Sverige, årg. 43 (1956).
Svin- och hönsräkningen den 16 april 1956. Stencilerad.
De särskilda sparbankernas verksamhet 1954.
Yrkesfiskarnas taxerade inkomster och utgifter m. m. år 1954. Stencilerad.
Åkerjordens användning för olika växtslag år 1956, 1 hektar, enligt den representativa arealinventeringen den 1 juni 1956, med fullständig fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen, inom vissa större produktionsområden. Stencilerad.
Årsbok för Sveriges kommuner, årg. 39 (1956).

Register över signaturer

Signatures

Tjänstemän vid statistiska centralbyrån, där ej annat anges.

A. E. Arthur Eriksson, kommerseråd, kommerskollegium
E. Bj-n Erland Björkman, aktuarie
F. L-n Folke Lublin, förste aktuarie
G. B. Gerdt Brundin, byråchef, försäkringsinspektionen
G. E. Gustaf Enroth, byrådirektör, försäkringsinspektionen
H. Gwd Henrik Geschwind, tf. byråchef
K. K. Karin Kock, överdirektör
K. W. Klas Wallberg, förste aktuarie
K. Z. Karlis Ziverts, tf. förste aktuarie
L. A. Lars Asplund, förste aktuarie

R. R. Robert Rosén, aktuarie, Stockholms stads statistiska kontor
R. S. Richard Sterner, generaldirektör, försäkringsinspektionen
S. J. Sven Jönköping, byrådirektör, försäkringsinspektionen
Sjd Johannes Sjöstrand, byråchef
S. R. Sven Rengby, förste byråsekreterare
Th. L. Thure Lindh, förste aktuarie
T. S. Torsten Söderlund, tf. förste aktuarie
T. Z-r Tage Zander, tf. förste aktuarie
V. T. Viktor Tryselius, förste byråsekreterare, statens biltrafiknämnd

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK, REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Prenumeration verkställs genom A. B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10: — per år och kr. 2: 50 resp. 1: — per häfte.

NY FÖLJD ÅRG. 5

NR 1

JANUARI 1956

INNEHÅLL

ARTIKLAR

VALTER LINDBERG:

- En reformplan för statistiken i Finland 3

TORE DALENIUS:

- Approximativa variansberäkningar .. 14

JOHANNES SJÖSTRAND:

- Allmän sparbanksstatistik år 1954 .. 23

OTTO ZETTERBERG och TORSTEN SÖDERLIND:

- Provundersökningar för ny skördeberäkningsmetod. IV 44

MEDDELANDEN

- Statistiska centralbyråns krönika 1955 . 60

- Ny prisindex: Jordbruksproduktionen . 62

- Medicinalstyrelsen vill inrätta cancerregister 62

- Nordisk medicinalstatistik 63

- Nordiska utskottet för samfärdselstatistik 63

- Nordiska utskottet för kreditmarknadsstatistik 63

- Nordiska utskottet för nationalräkenskaper 64

- Expertmöte i Paris angående nationalräkenskapsproblem 64

- Europeiska statistikerkonferensen: Indikatorer för den ekonomiska utvecklingen 65

- Europeiska statistikerkonferensen: Stålstatistik 65
- Det internationella statistiska arbetet under 1955 66
- Statistikens koordinering i Västtyskland 67
- Personalnotiser 68

STATISTISKA UPPGIFTER

- Kommentar 69
- Konkurser och protesterade växlar 70
- Beställningstrafiken med lastbil 72
- Vägtrafikolyckor 75
- Företagens intäkter, kostnader och vinst m. m. 1953 och 1954 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter 78
- Inkomstfördelningen år 1954. Preliminär redogörelse 79
- Kommunernas inkomster och utgifter åren 1954—1956. Snabb- och prognosstatistik 94
- Sammanfattning av kommunernas finanser år 1953 98
- Svinräkningen i oktober 1955 100

THE ISSUE IN BRIEF 101

LITTERATUR

- Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter. Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek under tiden september—november 1955 107
- Bokanmälningar 109

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

NEW SERIES VOL. 5

No. 1

JANUARY 1956

CONTENTS

ARTICLES

V. LINDBERG:

A plan for the reorganization of the
Finnish statistics 3

T. DALENIUS:

Approximative methods for estimating
variances 14

J. SJÖSTRAND:

Local savings banks in 1954 23

O. ZETTERBERG and T. SÖDERLIND:

Pilot crop-cutting survey. IV 44

NOTES

Chronicle of the Central Bureau of Sta-
tistics 1955 60

A producer price index in agriculture .. 62

Registration of cancer proposed 62

Statistics of public health in the Northern
countries 63

Committee of the Northern countries on
transport and communications statis-
tics 63

Committee of the Northern countries on
credit market statistics 63

Committee of the Northern countries on
national accounts 64

Expert group meeting in Paris on prob-
lems of national accounts 64

Conference of European statisticians:

Short term economic indicators 65

Conference of European statisticians:

Steel statistics 65

Statistical activities of international
organizations in 1955 66

Statistical coordination in the German
federal republic 67

Personal notes 68

TABLES

Commentary 69

Bankruptcies and protested bills 70

For-hire lorry transport 72

Road accidents 75

Income, expenditure and profits of busi-
ness enterprises in 1953 and 1954.

Preliminary data 78

The income distribution in 1954. Prelimi-
nary data 79

Revenue and Expenditure of local
governments in 1954—1956. Provi-
sional and projectional data 94

Local finance 1953 98

Census of pigs, Oct. 1955 100

THE ISSUE IN BRIEF 101

LITERATURE

Foreign books and new foreign series
and periodicals. Accessions in the lib-
rary of the Central Bureau of Sta-

tistics. September—November 1955 . 107

Book reviews 109

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	Repetition
Intet finnes att redovisa.....	—	Magnitude nil
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten....	0	Magnitude less than half of unit
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas.....	0,0	employed
Logiskt omöjlig uppgift.....	..	Data not available
Preliminär uppgift.....	*	Category not applicable
		Provisional or estimated figure

EN REFORMPLAN FÖR STATISTIKEN I FINLAND

Av överdirektören VALTER LINDBERG, Statistiska centralbyrån, Helsingfors

Allmänt

Statistiken och dess organisation har i Finland upprepade gånger under de senaste decennierna varit föremål för kommittéutredningar. Sålunda tillsattes år 1921 en kommitté för att uppgöra förslag till slopande av onödigt statistik och onödiga statistiska publikationer och till en ändamålsenlig organisation av publikationsverksamheten samt att göra förslag till en eventuell centralisation av statistiken i landet. Resultatet av kommitténs arbete var dock magert och inskränkte sig företrädesvis till detaljfrågor och anmärkningar av teknisk natur. Egendomligt nog var det en allmänt administrativ kommitté, tjänsteverkskommittén, som kort därpå gick mera på djupet och tog ställning till statistiska centralbyråns organisation och centralisationsfrågan. Denna sistnämnda kommittés betänkande kom också att i viss mån utöva inflytande på utvecklingen under tre decennier.

Men på grund av statistikens snabba utveckling framträdde allt tydligare svagheter i vårt statistiska »system», och man lade märke till att övervakningen av statistiken, som i princip var tilldelad centralbyrån, icke kunde fungera tillfredsställande. Särskilt under krigstiden kom dessa svagheter allt tydligare till synes. På förslag av centralbyrån, varvid bl. a. hänvisades till ett svenskt betänkande om tillsättande av ett statistiskt råd, tillsattes år 1944 en kommitté, som fick i uppdrag att »undersöka möjligheterna för förenhetli-

gande och rationalisering av den officiella statistiken samt uppgöra förslag därom, varvid kommittén borde särskilt fästa uppmärksamhet vid att insamlingen av de statistiska uppgifterna skulle göras så planmässigt, att onödiga statistiska förfrågningar undvikas». Då denna kommitté ansåg, att de flesta påtalade bristerna inom statistiken berodde på bristfällig organisation, togs företrädesvis organisationsfrågan upp till behandling. I princip var kommittén för centralisation inom statistiken, men tog dock avstånd från en sådan tanke av praktiska skäl, främst på grund av brist på lämplig tjänstelokal för ett centraliserat ämbetsverk. Kommittén föreslog tillsättande av ett statistiskt råd, men förslaget ledde icke till något praktiskt resultat.

Situationen blev allt ohållbarare. Centralbyråns organisation var föråldrad och fordrade en genomgripande reform. Statistikens utveckling hade under de senaste decennierna varit synnerligen snabb, och särskilt det andra världskriget hade pålagt statistikerna i de flesta länder nya och maktpåliggande uppgifter. Härvid utvecklades även den statistiska metoden avsevärt, och en grundlig revision av den bestående statistiken var av behovet påkallad. Planmässighet och enhetlighet saknades i det statistiska arbetet. Man kan i det statistiska systemet finna stora luckor, bristande jämförbarhet emellan olika statistikgrenar, ja, t. o. m. onödigt statistik. Det hälsades därför av statistikerna med tillfredsställelse, att Statsrå-

det i januari 1953 tillsatte en kommitté för att »undersöka frågorna om utvecklingen och centraliseringen av den statistiska verksamheten och statistiska centralbyråns nyorganisation samt uppgöra erforderliga förslag».

Kommitténs arbetsprogram

Erfarenheten visar, att omfattningen av en kommittés arbete ofta beror på kommitténs tolkning av den givna uppgiften. I detta speciella fall kunde kommittén omedelbart konstatera, att statistikens utveckling, centralisationen och centralbyråns nyorganisation icke utgör några fristående problem, utan är tydligt beroende av varandra. Sålunda är frågan om centralisationen beroende av statistikens utveckling, centralbyråns nyorganisation av centralisationen och utvecklingen o. s. v. Kommittén beslöt sig för att inom ramen för ett tänkt statistiksystem systematiskt genomgå de olika delarna av statistiken och undersöka var luckorna finns och i vilket avseende eventuellt dubbelarbete utförs. Kommittén begränsade sitt arbete till de statistikgrenar, som utförs av statliga myndigheter och som belyser samhällsproblem.

Behovet av statistik

Behovet av statistik bör ligga till grund för omfattningen av statistikproduktionen i ett land. Detta behov är tidsbetonat och kan växla från en tid till en annan. Statistikerna bör vara medvetna om i vilken riktning samhällets intresse för statistiken riktar sig och vilka uppgifter de huvudsakliga statistikkonsumenterna fordrar för att statistiken skall motsvara sitt ändamål. Till en effektiv statistikproduktion

kommer man genom att skapa ett enhetligt, koordinerat statistiksystem, ett system, som tillåter i högsta möjliga grad användning av enhetliga metoder och begrepp. Ett sådant statistiksystem bör kunna ge medborgarna de fakta, som de behöver för sina avgöranden, och vara en fast grund för bl. a. den ekonomiska politiken och utvecklandet av den produktiva verksamheten.

Statistiksystemet

Då kommittén tagit som sin uppgift att genomgå alla de statistikgrenar, som hör till samhällsstatistiken, har den varit tvungen att försöka uppställa ett enhetligt system, som skulle täcka hela samhällsstatistiken. Ett sådant logiskt uppgjort statistiksystem har inte hittills existerat. I stället har den historiska utvecklingen och administrativa hänsyn hittills varit avgörande vid systematiseringen. Huvudgrupperingen i kommitténs betänkande är följande: befolkningsstatistik, ekonomisk statistik samt annan samhällsstatistik. Den första och den tredje gruppen har icke vid systematiseringen berett några större svårigheter. Befolkningsstatistiken har uppdelats i statistiken över folkmängd och befolkningsstruktur samt i statistiken över befolkningsförändringar. Som en tredje »grupp» ingår här befolkningsregistren. Till »övrig samhällsstatistik» har räknats rättsstatistik, kulturstatistik, hälsovårdsstatistik, olycksfallsstatistik, socialvårdsstatistik och valstatistik. Den logiska uppdelningen av den ekonomiska statistiken däremot har icke varit någon lätt uppgift. Flera statistikgrenar kan sålunda höras till olika systematiska grupper och den praktiska grupperingen måste utföras enligt vissa huvudpunkter. Huvudgrupperingen i den eko-

nomiska statistiken är enligt kommittén följande:

1. statistik över produktionsmedel, arbetskraft och naturtillgångar,
2. statistik över strukturen och verksamheten i nationalekonomins huvudsektorer (företagssektorn, den offentliga sektorn och hushållssektorn) jämte för olika företagssektorer gemensam statistik,
3. statistik över den egna hushållningens förhållande till utlandet (betalningsbalansen) samt
4. nationalinkomststatistiken, som utgör hela den ekonomiska statistikens synes.

Till grupp 2 räknas också företagsregister, företagsräkningar, prisstatistik, statistik över inkomstberäkning och -fördelning samt statistik över lager och nationalhushållningens sparande. Gruppens avdelningar är emellertid följande: 1) statistik över företagare, företag och deras ekonomiska verksamhet inom olika näringssektorer, 2) för sektorerna gemensam statistik, 3) statistik över hushållens ekonomi samt 4) inkomst- och utgiftsstatistik för offentliga samfund.

Granskningen av den nuvarande statistiken

Vid granskningen av de olika statistikgrenarna som delar av hela statistiksystemet har kommittén följt vissa enhetliga principer och försökt fastställa svagheter i den nuvarande statistiken. Fullständigheten av en statistik i relation till hela systemet har undersökts. En annan viktig faktor är statistikens enhetlighet och jämförbarhet. Med enhetlighet förstås här såväl begreppens och definitionernas enhetlighet som

grupperingens enhetlighet. Jämförbarheten i tiden är en viktig omständighet, som ofta blivit åsidosatt. Statistikens beredning och publicering har ofta uppvisat en långsamhet, som i många fall kan avhjälpas. Som allmän regel bör gälla att statistiken överlämnas till statistikkonsumenter i så användbar form som möjligt. De olika statistikgrenarnas omfattning bör förenhetligas enligt statistikens viktighetsgrad. I många fall kan samplingsförfarande med fördel användas.

Kommitténs förslag i fråga om utvecklandet av statistikens olika grenar

Kommittén har granskat det allra mesta av nuvarande statistik och vid behov gjort ändringsförslag. Många nya undersökningar har föreslagits, och stundom har förslag gjorts till indragning av vissa grenar eller delar därav. Då det är omöjligt att i detta sammanhang i detalj redogöra för de föreslagna reformerna, är det måhända bäst att vid förklaringarna följa en annan metod. Kommittén har emellertid uppgjort en prioriteringsordning för de föreslagna förändringar, som har en större betydelse och förutsätter ett större arbetstillskott. Här skall de viktigaste av förslagen i denna uppställning nämnas.

Som den mest brådskande frågan i detta nu framstår en inventering av arbetskraften och utvecklingen av löne- och sysselsättningsstatistiken sålunda, att den ger en totalbild av lönerna, förtjänsten och sysselsättningen inom olika sektorer.

Som andra fråga på prioritetslistan upptar kommittén förslaget att nationalinkomstavdelningen vid centralbyrån skulle överföras på ordinarie stat och

sådana omställningar där göras, att nationalinkomstberäkningarnas kontinuitet och utveckling betryggas.

Som tredje punkt på önskelistan föreslås tillsättandet av — en kommitté. Denna skulle behandla hittills så utvecklade frågor som lagerstatistik och *en statistik rörande företagets vinster* och sparande. Till denna punkt närsluter sig också den följande punkten, enligt vilken centralbyrån anses böra undersöka och förbereda en investeringsstatistik.

På femte plats står utvecklandet av statistiken över konsumtion och hushåll. Kommittén föreslår att undersökningarna över levnadskostnaderna utsträcker till landsbygden och att efter förberedande undersökningar en allmän hushållsenkät föranstaltas.

Följande punkt skulle vara uppgörandet av ett företagsregister, som skulle fortlgående hållas aktuellt. Kommittén anser, att registret lämpligast skall bygga på mantalsskrivningen, varvid de nuvarande formulären i någon mån måste utbyggas.

Som punkterna 7 och 8 kommer tvenne frågor hörande till befolkningsstatistiken. Kommittén anser, att i god tid före nästa folkräkning gränserna för områden med sammanträngd befolkning inom olika kommuner bör noggrant fastställas. Vidare föreslår kommittén, att mellan de egentliga folkräkningarna genomföres en till sitt innehåll begränsad folkräkning för att man sålunda med kortare mellanrum än tio år skall få en bild av befolkningens struktur, särskilt av fördelningen efter näring och yrke.

Följande punkt hänför sig till jordbruksstatistiken. Man föreslår en utredning för att få lantbruksräkningarna mera ändamålsenliga och för att ut-

veckla metoderna vid uppskattning av skörden samt efterlyser en helhetsplan för samplingsförfarandet vid jordbruksstatistiken.

Punkt 10 innehåller förslag om grundandet av en trädgårdsstatistik genom att sammanställa uppgifter om trädgårdsekonomi och trädgårdsprodukters försäljning och konsumtion. I enlighet med en av kommittén uttalad allmän ståndpunkt att de stora räkningarna skulle upptaga minsta möjliga antal frågor och sedan kompletteras med mera ingående undersökningar av delmassor, föreslår kommittén, att bostadsräkningarna och folkräkningarna skulle tid efter annan kompletteras genom samplingundersökningar rörande bostadsförhållandena. Samma tanke framställs i punkt 20 i fråga om företagsräkningarna.

Härefter kommer i ordningsföljd grundandet av en statistik över yrkesundervisning och högskolor, en fortlöpande statistik över motorfordon och ett motorfordonsregister vid centralbyrån, grundandet av ett centralorgan för skogsstatistiken samt koordineringen och utvecklandet av hälsovårdsstatistiken och dödsorsaksstatistiken. Vidare kan ännu framhållas förslagen om statistik över hotell- och restaurangverksamheten samt statistik över biografverksamheten. Ännu kunde nämnas, att kommittén anser, att industristatistiken borde utvecklas att omfatta även småföretag samt att möjligheterna för en statistik över de religiösa samfundens ekonomiska verksamhet borde undersökas.

Statistiska centralbyråns organisation

Redan på ett tidigt stadium inlämnade kommittén ett delbetänkande med förslag till ny förordning för centralby-

rån. På grund av detta delbetänkande stadfästes den nya förordningen den 27 april 1954. De viktigaste principiella förändringarna i den nya förordningen är bestämmelsen om inrättandet av ett statistiskt råd och om utvidgandet av centralbyråns befogenheter vid övervakningen av den officiella statistiken i riket. Dessutom inrättades en ny avdelning, den allmänna avdelningen, till vars viktigaste uppgifter hör övervakningen och planeringen av statistiken.

Enligt den nu gällande förordningen är det statistiska rådet centralbyråns rådgivande organ i ärenden rörande övervakningen och utvecklandet av det statistiska arbetet. Rådets betydelse är, trots dess ställning som rådgivare, synnerligen stor. De statistiska verken är skyldiga att anhålla om dess utlåtande, när en ny fortlöpande statistik eller en omfattande engångsundersökning skall utföras. Likaså åligger det rådet att avgiva utlåtande om nya statistiska tjänster eller befattningar. Detta gäller såväl statistik inom som utom statistiska centralbyrån.

För att möjliggöra en större arbetseffektivitet hos det statistiska rådet är medlemmarnas antal relativt litet. Rådet består av centralbyråns överdirektör som ordförande samt fyra av Statsrådet utsedda ledamöter, av vilka en representerar Finansministeriet, en den statistiska vetenskapen, en den praktiska statistiska sakkunskapen utanför centralbyrån samt en (numera föreslaget två) näringslivet. Vid behov kan rådet inkalla sakkunniga. Förbrukarna av statistik är sålunda väl företrädde inom rådet.

Då det statistiska rådets arbetsfält är relativt vidsträckt, anser kommittén att rådets arbetskapacitet borde förstärkas. Kommittén anser därför, att man kunde i anslutning till rådet bilda sakkunnig-

utskott, som skulle kunna följa med och ge råd åt statistiker på vissa svårbehandlade områden. Sålunda skulle också kontakten mellan centralbyrån och vissa specialstatistikgrenar vara mera intim. Detta gäller bland annat sådana områden som jordbruksstatistik och skogsstatistik.

Enligt gällande förordning är centralbyrån uppdelad på fem avdelningar, nämligen en allmän avdelning, en avdelning för befolkningsstatistik, en avdelning för rättsstatistik, en avdelning för ekonomisk statistik och en extraordinarie avdelning för nationalinkomststatistik. Antalet avdelningschefstjänster är dock endast fyra. Den viktiga allmänna avdelningen saknar egen chef och som sådan fungerar chefen för rättsstatistiska avdelningen. Förordningen förutsätter, att avdelningarna kan uppdelas på byråer.

Denna uppdelning på avdelningar tillfredsställer dock icke kommittén, som biträds i sin åsikt av centralbyrån. Man anser, att centralbyrån med sina nuvarande uppgifter skulle komma tillrätta med fyra ordinarie avdelningar, i det att rättsstatistiken skulle som byrå överföras till avdelningen för befolkningsstatistik, medan avdelningen för nationalinkomststatistik som ovan nämnts skulle överföras på ordinarie stat.

I förordningen bestämmes, att det ankommer på centralbyrån att »i mån av möjlighet biträda andra statliga myndigheter vid den maskinella behandlingen av statistiskt material och även i andra arbetsskeden». Detta betyder i praktiken, att vid centralbyrån inrättats en maskincentral för officiell statistik.

Kommittén har undersökt möjligheterna för att tillämpa hålkortsförfarandet vid en mängd nya statistikgrenar som vårdstatistik, byggnadsstatistik,

olycksfallsstatistik, skolstatistik, parti- och minuthandelsstatistik, statistik över motorfordon och delvis även industristatistik. Enligt dessa planer skulle antalet hålkort per år stiga till över det dubbla. Anslag för maskinparken har redan beviljats i en utsträckning, som nära nog motsvarar de önskemål, som framställts av kommittén.

I förordningen av 1954 har kompetensfordringarna för tjänstemän i statistiska centralbyrån i viss mån förändrats i förhållande till tidigare fordringar. Förändringarna nödvändiggjordes företrädesvis därigenom, att statistiken för ett antal år sedan införts som självständigt ämne vid Helsingfors universitet. Kompetensvillkoren för överdirektören förändrades mycket kännbart. Numera fordras nämligen för överdirektörstjänsten »politices- eller filosofiedoktorsgrad, en för denna grad godkänd avhandling, genom denna eller annan undersökning ådagalagd god förtrogenhet med utvecklandet och tillämpningen av statistiska metoder och administrativ förmåga».

Det är naturligt, att man icke kunde och ännu icke kan göra alltför stora omändringar i avseende på kompetensvillkoren för statistiktjänstemännen, då en fördjupad utbildning kunnat erhållas i Finland endast under relativt kort tid. Men kommittén är fullt medveten om att i en snar framtid måste i kompetensfordringarna större avseende fästas vid den statistisk-teoretiska utbildningen, m. a. o. att nationalekonomin som studieämne ej kan i framtiden ersätta statistiken. Kommittén ansåg, att av alla statistiktjänstemän bör fordras minst vitsordet cum laude (= två betyg) i statistik. Utan att gå in på närmare detaljer, kan här sålunda framhållas, att av överaktuarie borde fordras antingen vitsordet laudatur (= tre betyg) i sta-

tistik eller licentiatgrad med ett till statsvetenskapliga fakulteten hörande ämne som huvudämne (och därjämte cum laude-vitsord i statistik).

Dessa kompetensvillkor borde utsträckas även till övriga statistiska byråer utom centralbyrån.

I detta sammanhang kan det vara av intresse att nämna, att det enligt kommitténs mening vore synnerligen viktigt, att längre hunna statistiktjänstemän kunde beredas möjligheter att praktisera i andra länders statistiska verk, t. ex. i form av tjänstemannautbyte.

Frågan om statistikens centralisation

Efter genomgången av de olika statistikgrenarna och på grund av det uppgjorda statistiksystemet skred kommittén till behandlingen av frågan om statistikens centralisering. Kommittén har försökt undersöka frågan ur olika synpunkter och stannade för att frågan kan uppdelas i fyra avsnitt: 1) teknisk centralisation, 2) centralisation av ledningen vid det statistiska arbetet, 3) administrativ centralisation och 4) lokal centralisation.

1. I det första fallet är kommitténs ståndpunkt, att en rationaliserad statistik fordrar så starka arbetsenheter som möjligt. Men därmed är det icke sagt, att samma arbetsenhet skall utföra hela arbetet för en viss statistik. Fördelningen av ett arbete på olika enheter har tvärtom visat sig i många fall vara ändamålsenlig. Detta gäller t. ex. den maskinella bearbetningen, som är fristående från primärmaterialets insamling. Vid skapandet av en maskincentral är det sålunda fråga om en ny statistisk-teknisk enhet, som betjänar många statistikgrenar. Detsamma gäller den planerade sta-

tistiska fältorganisationen. Dessa enheter bör utvecklas så, att de betjänar så många statistikgrenar som möjligt. De drar så stora kostnader, att de mindre statistiska verken icke har möjligheter att självständigt utbygga och utnyttja sådana arbetsenheter fullt effektivt.

2. Det är enligt kommitténs mening ganska klart, att de olika sektorerna inom statistiken bör utvecklas efter ensartade principer. Men härtill fordras en gemensam ledning. Förordningen om statistiska centralbyrån förutsätter därför, att centralbyrån skall »övervaka statistik, som utarbetas genom statens försorg, samt sörja för att det statistiska arbetet i landet utvecklas planmässigt och likformigt med beaktande jämväl av statistikens internationella jämförbarhet». Som rådgivande myndighet för centralbyrån »i ärenden rörande övervakningen och utvecklandet av det statistiska arbetet» står det statistiska rådet. Kommittén vill ytterligare understryka dessa myndigheters betydelse som ledande organ för det statistiska arbetet i riket.

3. Enligt kommitténs mening uppstår dock svårigheter, om icke det statistiska arbetet är också administrativt centraliserat. Genom en sådan centralisering skulle samarbetet mellan statistikerna bli mera rationellt och det skulle bli lättare för ledningen att reformera statistiken. Därtill kommer att arbetskraften skulle kunna utnyttjas mera effektivt än om statistikarbetet är splittrat på en mängd olika tjänsteverk.

En fullständig administrativ centralisation kan dock ej genomföras. Det finns sålunda några statistikgrenar, som får sitt primärmaterial som resultat av det egna tjänsteverkets arbetsresultat (poststatistik, järnvägsstatistik m. m.). I fråga om denna statistik är det icke ändamålsenligt att tänka på centralisation.

Vad åter beträffar det statistiska arbete, som utförs inom forskningsinstitut, anser kommittén, att dessa inrättningar bör inskränka sig till det egentliga forskningsarbetet och i så hög grad som möjligt befrias från utarbetande av löpande statistik. Kommittén anser därför, att det egentliga statistiska arbetet i princip borde koncentreras till centralbyrån, med undantag av de statistikgrenar, som nära ansluter sig till administrationen på vederbörande område eller fordrar särskilt stora fackkunskaper på specialområdet, samt sådana grenar, som organiskt ansluter sig till forskningsinstitutens arbete.

På grund av denna principiella ståndpunkt har kommittén gjort vissa positiva förslag till administrativ centralisering, men har därvid intagit en försiktig och avvaktande ställning. I flera fall har kommittén ansett, att man först borde avvakta resultaten av de nu föreslagna reformerna.

Utan att gå in på detaljer kan man här nämna, att för jordbruksstatistikens och forststatistikens vidkommande endast det önskemålet uttalades, att dessa statistikgrenar bör utvecklas i intimt samarbete med centralbyrån.

Den av byrån för social forskning förda fortlöpande statistik, som icke omedelbart ansluter sig till socialministeriets verksamhet eller den sociala forskningen, skulle överföras till centralbyrån.

Den sjöfartsstatistik, som icke är absolut nödvändig att utföra i samband med administrationen vid sjöfartsstyrelsen, skall enligt kommitténs mening utföras vid statistiska centralbyråns byrå för samfärdselstatistik (föreslagen av kommittén).

Kommittén anser vidare, att centralbyrån vid samarbetet med medicinalstyrelsen om utvecklingen av hälsovårds-

statistiken bör komma överens och uppgöra förslag om vilket tjänsteverk som skall utföra de olika delarna av hälsovårdsstatistiken.

Om dessa reformer genomförs, är det klart, att också centralbyråns arbetsbörda i hög grad ökas. Detta inverkar naturligtvis i viss mån också på centralbyråns organisation. Kommittén anser därför att dessa reformer skulle förutsätta inrättandet av en ny andra avdelning för ekonomisk statistik vid statistiska centralbyrån.

4. Ännu återstår frågan om den lokala centralisationen, som ur praktisk synpunkt ingalunda är den minst viktiga. Det är naturligtvis av mycket stor vikt att statistikerna och de statistiska tjänsteverken ha ett så intimt samarbete som möjligt. Detta samarbete kan i hög grad befordras, om viktigare statistiska tjänsteverk placeras under samma tak i ett »statistikhus». På detta sätt kunde också för olika grenar av statistiken gemensamma organ såsom bibliotek, maskincentral och fältorganisation effektivast utnyttjas. Kommittén uttalar dessutom den förhoppningen, att de forskningsinstitut, som i hög grad använder sig av statistiskt material, skulle kunna placeras i detta statistikhus. Sålunda skulle även växelverkan mellan statistikerna och vissa viktiga statistikkonsumenter i hög grad underlättas.

Man kan dock icke hoppas på att dessa planer skulle kunna förverkligas omedelbart, utan här är väl närmast fråga om en planering på lång sikt.

Kommunala statistikombudsmän

I detta nu finns ej i Finland något för hela statistiken gemensamt ombudsman-nät. Naturligtvis har vissa statistiska tjänsteverk sina egna ombudsmän, och

för vissa större undersökningar, som folkräkningen, företagsräkningen och lantbruksräkningen, har skapats egna fältorganisationer. Men detta betyder, att ombudsmännen ofta skall skolas från grunden, då ett nytt behov gör sig gällande.

Kommunernas betydelse som insamlare av primärmaterial för olika statistikgrenar har växt från år till år. Regelbundet infordras uppgifter bl. a. om de kommunala finanserna och om husbyggnadsverksamheten. Den sistnämnda statistiken reformeras på ett genomgripande sätt vid ingången av detta år. Bland aktuella statistiska undersökningar, som berör kommunerna, kan nämnas den planerade hushållsräkningen, undersökningar av bostadshyrorna och kommunernas dyrhetsgruppering samt det planerade företagsregistret. Allt detta fordrar ortskännedom.

Den statistiska informationsverksamheten är icke på något sätt centraliserad i kommunerna, utan sköts av de olika kommunala organen vid sidan av andra uppgifter. Detta inverkar menligt såväl på de kommunala myndigheternas egentliga arbete som på statistiken. En rationell organisation av nämnda verksamhet skulle vara också kommunerna till stor nytta. Enligt kommitténs förslag borde därför i varje kommun inrättas ett organ, som skulle sköta om kommunernas egen statistik och därjämte upprätthålla förbindelserna med statens statistiska ombudsmän och de statistiska myndigheterna samt representera den lokala sakkunskapen vid statistiska undersökningar. I praktiken betydde detta arrangemang, att kommunerna skulle utse en person, som skulle svara för det av kommunen utförda statistiska arbetet.

Det är helt naturligt icke så lätt att i varje kommun få en person, som har

förutsättningar för ett sådant arbete. Men skolningen av dessa ombudsmän — t. ex. kommunalsekreteraren — kunde ske målmedvetet, om en sådan organisation hade beslutats. Kommittén har i annat sammanhang föreslagit att materialet för företagsregistret skulle insamlas i samband med mantalsskrivningen. Även folkräkningarna och företagsräkningarna skulle enligt kommitténs förslag anordnas i anslutning till mantalsskrivningen. På detta sätt skulle mantalsskrivningens distriktsombudsmän delta i primärmaterialets insamling och härigenom få erfarenhet av statistiskt arbete. Kommittén förutsätter därför att sådana distriktsombudsmän i många kommuner med fördel kunde användas som kommunala statistikombudsmän.

I de största städerna finnas kommunala statistiska byråer, och därför ställer sig saken där något annorlunda. Då dessa lokala statistiska verk har ett stort intresse av de allmänna statistiska undersökningarna och då de även besitter en viss lokalkännedom, kunde dessa verk med fördel användas som mellanhand vid större statistiska undersökningar.

Frågan om kommunala statistiska ombudsmän är icke i betänkandet slutgiltigt behandlat, utan måste närmare utvecklas av centralbyrån. Kostnadsfrågan står ännu öppen. Skall staten över huvud taget och i jakande fall till huru stor del delta i denna organisations kostnader? Ej heller har betänkandet tillräckligt preciserat uppgifterna för de kommunala ombudsmännen.

Basurval för samplingundersökningar

I samband med den statistiska fältorganisationen upptog kommittén också frågan om ett basurval för samplingun-

dersökningar. Kommittén konstaterade, att i Finland ett basurval skulle vara nödvändigt för eventuella »labour force»-undersökningar och dessutom för hushålls-, bostads- och företagsenkäter samt för prisstatistik. Kommittén insåg till fullo fördelen av sådant basurval trots att det lider av vissa svagheter, som begränsar dess användbarhet. Man fruktar dock, att de ekonomiska möjligheterna för uppgörande av ett sådant urval i detta nu vore ganska små. Kommittén konstaterade emellertid, att ett basurval är mycket användbart för utförande av en mängd samplingundersökningar och ansåg, att uppbyggande av ett basurval blir aktuellt senast då regelbundna labour force-undersökningar börjar utföras.

Åter ett exempel på kommitténs försiktiga inställning till de behandlade frågorna.

Tidtabellen för räkningar och enkäter

Kommittén konstaterade de svårigheter, som uppstår, då tidpunkterna för olika räkningar och enkäter icke alltid kunnat fördelas planmässigt så, att de följt på varandra med lagom långa mellanrum, utan flera räkningar anhopats till en och samma tidpunkt. Detta fordrar tidvis en stor nyanställd personal, som sedan blir uppsagd och därefter trots sin erfarenhet inte kan användas för statistiskt arbete. Naturligtvis kan en tillfällig ansvällning av personalen ej helt undvikas, men man borde sträva till att en skoldad stamtrupp kan fortgående sysselsättas vid dylika statistiska räkningar och enkäter. Enligt kommitténs förslag skulle centralbyrån med tillhjälp av statistiska rådet försöka åstad-

komma en sådan tidtabell för räkningar och enkäter, att man i högsta möjliga grad skulle kunna använda sig av samma personal, samma lokaliteter och samma statistikmaskiner.

Detta kommittéförslag kan ju verka som en from önskan, men å andra sidan uppgjorde kommittén ett praktiskt förslag för den närmaste 10-årsperioden. I förslaget har medtagits en folkräkning, en delfolkräkning, en företagsräkning med specialundersökningar, en fastighets-, byggnads- och bostadsräkning med specialundersökningar, lantbruksräkningar och en hushållsräkning.

Statistikens publicering

Under denna rubrik behandlas en hel del tekniska frågor, av vilka några skall i korthet beröras.

Till en början betonar kommittén, att man vid publiceringen bör undvika att ge uppgifter för mycket små grupper, varigenom affärshemligheter kunde avslöjas. Detta förutsättes också i den allmänna lagen, och de praktiska åtgärderna är från fall till fall beroende av vederbörande tjänsteverks avgörande. Dock torde kutymen i de olika nordiska länderna i stort sett vara ganska ensartad.

Indelningen av serien »Finlands officiella statistik» är ganska godtycklig och följer inga teoretiska principer. Kommittén anser, att en ny uppdelning skall i en nära framtid göras, och denna uppdelning bör följa den systematiska indelning av statistiken, varom tidigare varit fråga.

Kommittén behandlar därefter frågan om komplettering av den officiella statistiken och om vilka publikationer som eventuellt kunde bortlämnas ur denna serie.

Man borde också vid publiceringen av den officiella statistiken sträva till en större konformitet i avseende på format och uppställning. I alla publikationer skall de statistiska symboler och termer användas, om vilka överenskommits mellan de nordiska länderna.

Statistikens användbarhet minskas i hög grad, om publiceringen avsevärt fördröjs. Om därför den slutgiltiga och detaljerade statistiken tar lång tid i anspråk, bör man såvitt möjligt publicera en snabbstatistik, som ger statistikconsumenterna de viktigaste resultaten så fort som möjligt.

Det har i Finland visat sig att statistikens försening bl. a. beror på de långsamma tryckningsarbetena. Då statsrådets tryckeri icke alltid haft möjligheter att för den officiella statistikens vidkommande fungera tillräckligt smidigt och snabbt, har kommittén grundligt undersökt möjligheterna för att övergå till offset-metoden vid det officiella statistiska trycket och rekommenderat dess användning i tillämpliga delar. Redan på ett tidigare stadium i kommitténs arbete har en framställning gjorts i denna fråga.

Då nu (i januari 1956) kommittén inlämnar sitt betänkande, har ett drygt treårigt intensivt arbete avslutats. För att genomföra bl. a. statistikens granskning har kommittén varit tvungen att arbeta fördelad på sektioner och med ett 3-manna-sekretariat. En stor mängd sakkunniga har varit inkallade till kommitténs möten, och i särskilt viktiga frågor har sakkunnig-utlåtanden införskaffats. Dispositionen av betänkandet är som följer. Till en början har framställts huvuddragen av statistikens utveckling med särskilt beaktande av det statistiska

arbetet i Finland. Härfter följer en teoretisk inledning, som berör de principer, vilka bör följas vid det statistiska arbetet. Här behandlas sålunda grunderna för ett allmänt statistiskt system, behovet av statistik, statistikens noggrannhet och tillförlitlighet, metoder för anskaffning och behandling av material, regional fördelning, grundförteckningar, centralregister, fältorganisation m. m. Statistiksystemet som helhet granskas enligt dessa allmänna principer och först därefter övergår man till den detaljerade granskningen av de enskilda statistikgrenarna jämte förslag till utvecklande av dessa. Granskningen avslutas med en prioritetsordning för re-

formförslagen. Därefter följer i betänkandet den synnerligen viktiga del, som behandlar det statistiska arbetets rationalisering, vars olika delar i korthet behandlats i ovanstående framställning.

Till detta betänkande ansluter sig ett stort antal bilagor. Denna del innefattar bl. a. en redogörelse för de olika statistikgrenarnas utveckling och nuvarande tillstånd. Härigenom fylls en lucka i vår statistiska litteratur, som icke hittills haft att uppvisa en sådan sammanhängande resumé av vår statistik. En följd härav är, att detta betänkande med största sannolikhet kommer att i framtiden höra till kursfordringarna i statistik vid Helsingfors universitet.

APPROXIMATIVA VARIANSBERÄKNINGAR

Ett centralt problem i modern statistikproduktion

Av byrådirektören TORE DALENIUS

1. Vid planeringen av en stickprovsundersökning för att estimera t. ex. ett medeltal $\bar{X}$ använder man i regel ett kriterium enligt vilket kostnaden $C(\bar{x})$ för undersökningen avvägs mot variansen $V(\bar{x})$ eller medelfelet $\sigma(\bar{x})$.¹

Man strävar sålunda efter att så utforma undersökningen att:

a. kostnaden $C(\bar{x})$ blir så liten som möjligt för en given varians $V_0(\bar{x})$; eller alternativt

b. variansen $V(\bar{x})$ blir så liten som möjligt för en given kostnad $C_0(\bar{x})$.

2.1 *Innan undersökningen påbörjas*, söker man vanligen, oberoende av om man valt att fixera $V(\bar{x})$ eller $C(\bar{x})$, att erhålla ungefärliga uppskattningar av variansen respektive kostnaden; dessa beräkningar benämns i fortsättningen »beräkningar ex ante». Om man avser att använda en viss budget $C_0(\bar{x})$ för undersökningen, är det nämligen nödvändigt att åtminstone ungefärligt veta storleken av $V(\bar{x})$; man måste ju förvissa sig om att undersökningen resulterar i ett estimat, som har en varians av en med hänsyn till de aktuella behoven rimlig storleksordning. Om man omvänt avser att estimera $\bar{X}$ med en given varians $V_0(x)$, är det nödvändigt att förvissa sig om att undersökningen ekonomiskt är genomförbar.

2.2 *Sedan undersökningen genomförts*, är det önskvärt och i många fall t. o. m. nödvändigt att beräkna $V(\bar{x})$ respektive $C(\bar{x})$; för dessa beräkningar används i

fortsättningen termen »beräkningar ex post». Beräkningen av $C(\bar{x})$ är vanligen den enklaste av dessa två beräkningar.¹ Beräkningen av $V(\bar{x})$ är i många fall tekniskt krävande, nota bene om den skall göras på ett tillfredsställande sätt; den är vidare oftast tidskrävande. Man ser därför tyvärr ofta att detta led av en stickprovsundersökning utelämnas. Till försvar för denna praxis anføres ibland, att det är punkt-estimatet $\bar{x}$, som man är intresserad av, däremot icke intervall-estimatet $\bar{x} \pm \lambda\sigma(\bar{x})$ eller något annat, icke nödvändigtvis symmetriskt intervall-estimat. Ett sådant försvar är knappast något försvar alls. En förutsättning för att ett punkt-estimat skall vara praktiskt användbart, är att man vet någonting om hur väl det estimerar parametern $\bar{X}$. Men för att få objektiv information härom måste man estimera $\sigma(\bar{x})$.

En konsekvens av det bristande intresset för beräkningar ex ante och ex post av bl. a. $V(\bar{x})$ är enligt min mening den i svensk stickprovspraxis starkt markerade tendensen att vid systematiskt urval från register e. d. tillgripa vissa »standard»-urvalsfraktioner, nämligen $1/5$ och $1/10$, liksom tendensen att vid intervjuundersökningar göra stickprovets storlek $n = 1\,000$.

2.3 Beräkningar av $C(\bar{x})$ och $V(\bar{x})$ har berättigande även av andra skäl än de i

¹ I denna uppsats görs ingen skillnad mellan *estimatorn* och *estimatet*, oaktat detta i regel är påkallat vid diskussion av stickprovsproblem.

¹ Det kan här vara anledning att framhålla önskvärdheten av att enhetliga normer utformas inom statsförvaltningen för beräkning av kostnaderna för statistiska undersökningar. Särskilt betydelsefullt är detta i fråga om stickprovsundersökningar; f. n. är praxis vacklande beträffande exempelvis så stora poster som (delar av) lönekostnaderna.

punkterna 2.1 och 2.2 anförda. De är sålunda av stor vikt som underlag för beräkningar ex ante för senare undersökningar av samma eller liknande slag.

3. Precisionskravet vid beräkning av $V(\bar{x})$ — fortsättningen av denna uppsats ägnas åt variansberäkningar — är vanligen väsentligt lägre vid en beräkning ex ante än vid en beräkning ex post. Vid beräkningen ex ante kan det t. ex. vara frågan om att avgöra om variansen kommer att understiga ett visst tal $V(\bar{x})_{max}$; i så fall görs undersökningen, men eljest ej, i varje fall icke utan ändring av urvalsplanen e. d. I denna situation tillgriper man i praxis icke sällan t. o. m. förfaranden som är starkt medelvärdesorienterade; man beräknar variansen med en formel, som icke korresponderar med den använda urvalsplanen. Ur principiell synpunkt kan kritik riktas mot detta förfarande. Det bör under inga förhållanden tillgripas, om man icke har erfarenhetsmaterial från en liknande situation, som ger det stöd (jämför paragraf 5.1). Vid beräkningen ex post är precisionskravet nästan undantagslöst högre; en variansformel, som gjort god tjänst vid beräkningen ex ante, är icke säkert ens tillnärmelsevis tillfredsställande.

Som en illustration till vad som just sagts skall ett exempel ges. Antag att vi skall göra en opinionsundersökning medelst tvåstegsurval för att estimerar en proportion P ; i första steget uttas en primär urvalsenhet från vart och ett av ett antal strata, i andra steget uttas ett antal individer inom varje uttagen primär urvalsenhet. Våra resurser räcker till cirka 2 500 intervjuer. För en beräkning ex ante kan det i vissa fall vara tillräckligt och därför tillfredsställande att använda formeln:

$$V'(p) = \frac{pq}{n}$$

för att få en uppfattning om med vilken noggrannhet vi kommer att uppskatta P ; det är dock viktigt att uppmärksamma att denna formel är giltig endast för obundet slumpmässigt urval av n individer men icke för det skisserade urvalsförfarandet. Vid en beräkning ex post är formeln i princip fel och ger kanske icke ens approximativt en tillfredsställande uppskattning av variansen.¹

4. Av paragraf 3 framgår, att statistikern för beräkning av $V(\bar{x})$ har behov av det slags statistiska metoder, som ibland brukar benämnas »quick and dirty» men mera ofta sägs vara »inefficient»; denna senare terminologi är knappast i detta sammanhang helt tillfredsställande: om många sådana metoder gäller nämligen, att den lägre precision som de leder till mer än väl kompenseras av den kostnadsbesparing som de möjliggör. Speciellt finns det uppenbarligen behov av detta slags metoder för beräkningen ex ante, men i viss utsträckning också för beräkningen ex post. I de följande paragraferna skall en redovisning ges för ett litet urval av sådana metoder. För utförligare redogörelser på enskilda punkter och för ytterligare metoder hänvisas till de i litteraturförteckningen upptagna arbetena.

5.1 I vissa fall är det tillräckligt att skaffa en uppskattning av variansen σ^2 mellan urvalsenheterna (på ett visst steg i urvalshierarkin).

Vid obundet slumpmässigt urval är som bekant:

$$V(\bar{x}) = \frac{\sigma^2}{n}$$

om urvalet verkställs med »återläggning»; formeln brukar anses användbar

¹ Vid beräkning ex post av variansen vid intervjuundersökningar, baserade på urval av ovan skisserad typ, används ofta den återgivna formeln som om den vore den riktiga; gissningsvis är det endast i en bråkdel av dessa fall, som formeln är teoretiskt berättigad.

även för fallet »utan återläggning» om urvalsfraktionen n/N icke överstiger (t. ex.) 0,05. För en beräkning av $V(\bar{x})$ erfordras tydligen en uppskattning s^2 av σ^2 . Situationen är analog vid stratifierat urval, om urvalet i varje stratum sker medelst obundet slumpmässigt urval; då erfordras en uppskattning s_h^2 av σ_h^2 , ty under samma förutsättning beträffande »återläggning» etc. som ovan uppgår variansen till:

$$V(\bar{x}) = \sum W_h^2 \frac{\sigma_h^2}{n_h}$$

där W_h är relativa storleken av det h :te stratum och n_h stickprovets storlek i detta stratum.

I andra fall är situationen den att man t. ex. på basis av erfarenhetsmaterial anser sig kunna räkna med att $V(\bar{x})$ med tillfredsställande noggrannhet kan uttryckas med en formel sådan som t. ex.:

$$V(\bar{x}) \triangleq k^2 \sigma^2 / n$$

där k är en på erfarenhetsmaterialet bestämd konstant. På material från laborforce-undersökningarna i Canada har man sålunda funnit, att k för 170 olika estimat vid ett tillfälle 1954 uppgick till mellan 1,5 och 2,0; innebörden härav är tydligen, att den (nästan alltid) variansökande effekten av »cluster-sampling» varit kraftigare än den (nästan alltid) variansminskande effekten av stratifierat urval och kvotestimation etc. Tydligen skulle man få ett direkt dåligt estimat av variansen, om man sökte approximera den med användning av formeln $V(\bar{x}) = \sigma^2/n$, d. v. s. satte $k = 1$. Vid den undersökning, som statistiska centralbyråns utredningsinstitut företog 1953—54 av ålderspensionärernas levnadsförhållanden — f. ö. den hittills enda riksomfattande intervjuundersökning, där utredningsinstitutet ensamt ansvarat för

alla led i undersökningens genomförande — beräknades motsvarande konstant för detta material, varvid som resultat erhöles, att $k \approx 1$. Försiktigheten bjuder dock att t. v. anta, att detta k -värde på grund av slumpvariation blivit för litet. Om en motsvarande analys kommer till stånd av de undersökningar, vid vilka utredningsinstitutet medverkat endast med intervjuarbetet men alltså icke med analysen, borde det dock redan nu vara möjligt att erhålla en tillförlitligare uppskattning av k .

För de ovan diskuterade fallen är det tydligen möjligt att approximativt beräkna $V(\bar{x})$, så snart en uppskattning erhållits av σ^2 (respektive av σ_h^2 vid användning av stratifierat urval). I punkterna 5.2—5.4 nedan diskuteras några enkla metoder för dessa beräkningar.

5.2 »Spekulationsmetoden». I vissa fall är det möjligt att enbart på grundval av »spekulation» uppskatta σ^2 . Denna metod kommer till användning framför allt för beräkning ex ante.

Det enklaste fallet gäller en variabel, som endast antar värdena 1 eller 0, då ju $\sigma^2 = P(1 - P)$; här är $P = \bar{X}$ för variabeln i fråga. Uttrycket $P(1 - P)$ har tydligen ett maximum för $P = 0,5$. Om ingenting är känt om den frekvens P , som skall estimeras, är man m. a. o. på den säkra sidan, om man vid beräkningen ex ante av σ^2 antar, att $P = 0,5$. Har man grundad anledning anta, att P avviker från detta värde, bör givetvis denna information utnyttjas; i annat fall riskerar man — om man utnyttjar uppskattningen av σ^2 för bestämningar av stickprovets storlek — att göra stickprovet onödigt stort. Vid beräkningar ex post utgår man givetvis från estimatet p samt utnyttjar eventuellt arcus-sinus-transformationen.

För många populationer gäller, att

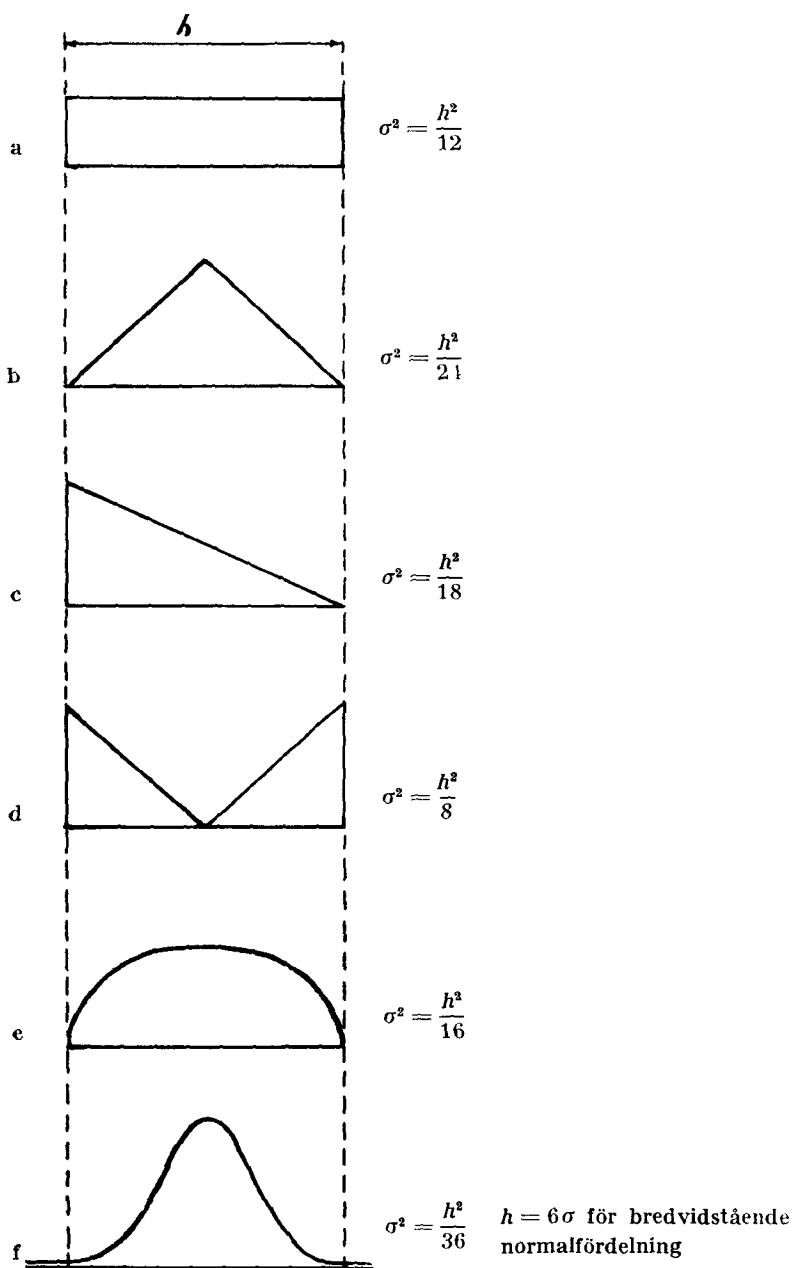

Fig. 1.

man känner dem tillräckligt väl för att kunna skissera fördelningen av den variabel X , som skall observeras. Man kan då approximativt beräkna σ^2 för populationen genom att beräkna värdet på motsvarande storhet för fördelningen i fråga. På föregående sida ges några exempel på fördelningar, som erfarenhetsmässigt är av praktisk betydelse vid planeringen av en stickprovsundersökning. Figuren är hämtad från Deming's lärobok (1).

Med undantag för fördelningen f längst ner på figuren är:

$$h = X_{\max} - X_{\min}$$

Låt oss anta att vi vet, att populationen är approximativt rektangulärt fördelad (fördelning a). Antag vidare att vi vet, att h är av storleksordningen 250 000. Då kan vi uppskatta σ^2 för populationen till:

$$\frac{(250\ 000)^2}{12} \doteq 52 \cdot 10^8$$

I praktiken träffar man givetvis endast undantagsvis på populationer, som kan avbildas med så enkla fördelningar som de i figur 1 återgivna. Det är emellertid ofta möjligt att avbilda en population medelst en kombination av två eller tre av de i figur 1 återgivna fördelningarna. Följande exempel illustrerar denna teknik.

Låt oss anta att populationen utgöres av »detaljhandelsföretag», variabeln är »omsättning» och parametern $\bar{X}$ är »omsättning per företag». Fördelningen har då erfarenhetsmässigt det utseende, som anges av figur 2 a. Vi kan approximera denna fördelning på det i figur 2 b skisserade sättet. Det är sedan möjligt att beräkna ett estimat av σ^2 för den kombinerade fördelningen.¹

¹ Denna beräkning måste grundas på en formel analog med följande:

$$\sigma^2 = \Sigma W_h \sigma_h^2 + \Sigma W_h (\bar{X}_h - \bar{X})^2$$

För en population av den här aktuella typen, är det emellertid, då det som här gäller att estimeras $\bar{X}$, fördelaktigt att tillgripa stratifierat urval, förslagsvis med användning av optimal allokering av urvalet enligt formeln $n_h \text{ prop. mot } W_h \sigma_h$ eller en formel som jämväl tar hänsyn till eventuella olikheter i kostnaden c_h att göra en observation i stratum h . Om den triangulära fördelningen avbildar populationen i stratum 1 och den rektangulära fördelningen populationen i stratum 2, är det tydligen omedelbart möjligt att erhålla uppskattningar av σ_h , som gör det möjligt att utnyttja ovan angivna formel för optimal allokering.

5.3 *Standardestimationsmetoder.* En annan möjlighet att uppskatta σ^2 är att beräkna:

$$s^2 = \frac{1}{n-1} \Sigma (x_j - \bar{x})^2$$

för ett stickprov av urvalsenheter.

Vid försök till beräkning ex ante kan många gånger en liten »pilot survey» vara tillräcklig; hur omfattande denna provundersökning behöver göras måste givetvis bestämmas med ledning av precisionskravet; ju snedare fördelningen är, desto större måste provundersökningen göras för att ernå en viss noggrannhet $V(s^2)$. Metoden med en provundersökning är dock icke helt tillfredsställande, nämligen om det är viktigt att förvissa sig om att medelfelet $s/\sqrt{n}$ icke blir för stort.²

I en sådan situation kan — under vissa nedan antydda förutsättningar — en av Stein (2) utvecklad metod utnyttjas.

där $h = 1$ hänför sig till det första stratum, $h = 2$ hänför sig till det andra stratum och $\bar{X}$ är det vägda medeltalet av de två stratum-medeltalen.

² Den omständigheten att s^2 är ett »unbiased» estimat av σ^2 , d. v. s. $E(s^2) = \sigma^2$, innebär icke nödvändigtvis att s är ett unbiased estimat av σ ; här bortses från denna omständighet.

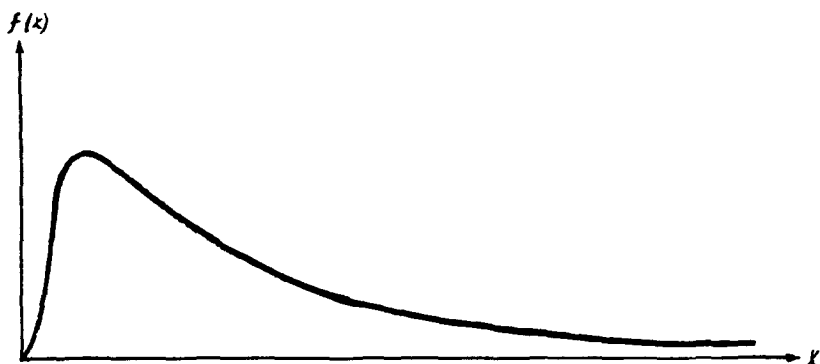

Fig. 2 a.

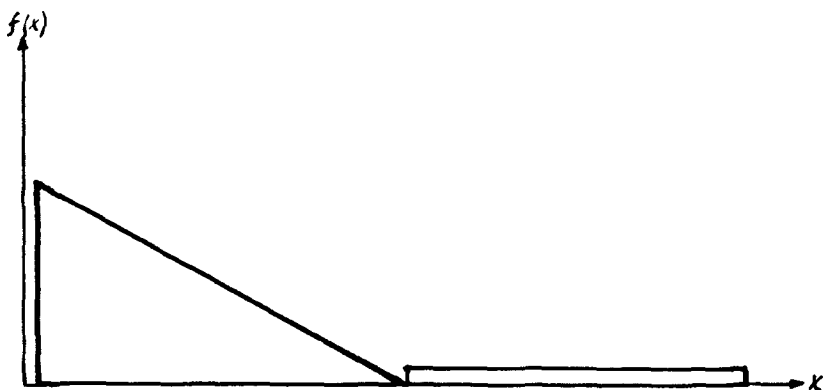

Fig. 2 b.

Det för Stein's metod utmärkande är att urvalet görs i två etapper; i den första etappen omfattande n_1 observationer estimeras σ ; på grundval av det därvid erhållna estimatet beräknas n_2 , det antal observationer som ytterligare erfordras för att ernå den specificerade noggrannheten. Stein's metod är strikt tillämplig endast på en normalfördelad variabel; metoden förutsätter vidare, att populationen är oändlig. Otillräckligt är ännu känt om metodens värde, då endera eller båda av dessa förutsättningar icke är för handen.

Vid beräkning ex post baseras upp-

skattningen av σ^2 givetvis på (alla eller ett urval av) de vid undersökningen gjorda observationerna.

5.4 *Specialestimationsmetoder.* Om variabeln X är normalfördelad, kan man på basis av variationsbredden, d. v. s. differensen $x_{\max} - x_{\min}$ i ett stickprov på ett enkelt sätt uppskatta σ . Då kan nämligen som estimat användas:

$$s = \frac{x_{\max} - x_{\min}}{a_n}$$

där divisorn a_n beror av storleken av det stickprov, med vars hjälp σ skall uppskattas. Denna metod har sitt största

existensberättigande för små n , säg $n \leq 10$. Den är dock i princip användbar för vilken som helst stickprovsstorlek.

I nedanstående tabell ges värdet på α_n för några olika n .

n	α_n
2	1,128
3	1,693
4	2,059
5	2,326
10	3,078
50	4,498

Analogt och i vissa avseenden överlägsna metoder baserade på »order statistics» har utarbetats av olika författare. Referenser till några av dessa arbeten ges i Hansen-Hurwitz-Madow's bok (3), vol. 1, kap. 10.

6. Framställningen i paragraf 5 har gällt de fall, då det varit adekvat att söka uppskatta σ^2 . I denna paragraf skall två metoder för direkt uppskattning av $V(\bar{x})$ diskuteras.

6.1 *Tukey-planen*. Antag att vi skall göra en undersökning som skall omfatta en fraktion $1:k$ av en viss population. En möjlighet är att verkställa urvalet medelst systematisk sampling av »vart k :te element». Vi kan då som estimat av $\bar{X}$ använda stickprovets medeltal $\bar{x}$. Ett alternativt urvalsförfarande är följande. I stället för att draga ett systematiskt urval av vart k :te element drar vi r oberoende systematiska urval, vardera med urvalsfraktionen $1:rk$. Vi får på detta sätt möjlighet att beräkna r stycken estimat:

$$\bar{x}_1, \bar{x}_2, \dots, \bar{x}_i, \dots, \bar{x}_r$$

Vi kan nu estimera variansen $V(\bar{x})$, d. v. s. variansen hos $\bar{x}$, medelst:

$$V'(\bar{x}) = \frac{1}{r(r-1)} \sum (\bar{x}_i - \bar{\bar{x}})^2$$

där $\bar{\bar{x}}$ är medeltalet av de r estimaten $\bar{x}_i$.

Det är denna plan, som brukar kallas Tukey-planen. I själva verket representerar Tukey-planen en direkt tillämpning av en idé, som närmast förknippas med Fisher's namn, nämligen idén med *replication* av ett experiment, och den har samma egenskaper som detta förfarande. Tukey-planen representerar sålunda icke endast en många gånger enkel och bekväm metod att estimera $V(\bar{x})$ utan har dessutom — liksom replikationsmetoden — ett speciellt egenvärde: den gör det möjligt att på ett statistiskt invändningsfritt sätt estimera $V(\bar{x})$ just vid systematiskt urval. Urval av »vart k :te element» innebär i princip urval av $n = 1$ urvalsenhet, nämligen en enhet sammansatt av element på avståndet k från varandra. Med $n = 1$ är det icke möjligt att estimera $V(\bar{x})$ utan att göra antaganden om populationens struktur; estimatets kvalitet blir sålunda beroende på hur pass realistiska dessa antaganden är. Det är lätt att ge exempel på populationer som har sådan struktur, att antaganden av det slag, som ofta görs i denna situation (»systematiskt urval är ekvivalent med obundet slumpmässigt urval») leder till direkt otillfredsställande estimat av variansen. Användningen av Tukey-planen gör det onödigt att införa dessa antaganden.¹

Tukey-planen är av speciellt stort värde vid enstegsurval, särskilt om detta verkställs medelst systematisk sampling. Vid två-stegsurval är emellertid situationen annorlunda. Om man skall få ett riktigt estimat av variansen måste man applicera Tukey-planen på urvalet av första-stegsenheterna; detta representerar vid intervjuundersökningar, baserade på ett relativt litet urval av stora första-

¹ Tukey-planen bjuder dessutom på vissa administrativa fördelar, som i många fall ensamma är tillräcklig motivering för att använda densamma.

stegs-enheter, icke någon lätt framkomlig väg. Däremot är Tukey-planen i dessa fall ett utmärkt hjälpmedel för uppskattning av bidraget till den totala variansen från sampling inom urvalet av första-stegs-enheterna.

Det är intressant att konstatera, att en liknande idé kom till användning i Sverige redan före första världskriget. Vid bearbetningen av den med systematisk linjetaxering genomförda uppskattningen av Värmlands läns skogar uppdelades de undersökta linjerna i ett antal grupper, på grundval av vilka separata estimat beräknades. Variansen i estimatet baserat på alla linjerna beräknades därefter på samma sätt som vid Tukey-planen.¹

6.2 *Nomogram-metoden.* Ett avsiktligt starkt förenklat exempel på nomogram-metoden är följande.

Låt:

$$x_1, x_2, \dots, x_j, \dots, x_m$$

vara estimat av m parametrar:

$$X_1, X_2, \dots, X_j, \dots, X_m$$

Det kan t. ex. gälla estimat av antalet individer i var och en av m klasser vid en labour-force-undersökning. För några av dessa estimat beräknar vi t. ex. den relativa variansen $\bar{V}_j$. Vi beräknar därefter ett uttryck för sambandet mellan x_j och $\bar{V}_j$:

$$\bar{V}' = \Phi(x)$$

(eventuellt tillgriper vi utjämning för hand i ett diagram). Vi kan nu för x_j

¹ Som särskilt anmärkningsvärt för Värmlandstaxeringen kan bl. a. nämnas, att målsättningen för undersökningen klart formulerades i enlighet med formuleringen i punkt 1 av denna uppsats. Även i andra avseenden ter sig denna undersökning förunderligt modern i tankegångar; sålunda diskuteras mätfelsproblemet där utförligare än i flertalet senare svenska statistiska undersökningar, och detta oaktat att precisionskravet var förhållandevis lågt (men kanske i hög grad realistiskt).

värden, som inte använts vid konstruktionen av $\Phi(x)$ beräkna variansen; genom att för de x_j -värden som använts vid konstruktionen av $\Phi(x)$ jämföra variansen vid direkt beräkning och vid beräkning medelst $\Phi(x)$ får vi en viss ledning för bedömning av tillförlitligheten av nomogram-metoden.

I denna tidskrift 1953, s. 263, finns ett vackert exempel på ett diagram av det slag, som här diskuterats; det är användningen av sådana diagram som motiverat benämningen »nomogram-metoden».

Det kan vara anledning att påpeka, att urvalet av de x_j varpå konstruktionen av $\Phi(x)$ skall baseras, i sig självt erbjuder ett intressant samplingproblem, vars lösning diskuteras i den matematisk-statistiska litteraturen.

Nomogram-metoden löser givetvis icke det många gånger svåra problemet att överhuvud estimera variansen. Denna svårighet bottnar vid vissa urvalsförfaranden, t. ex. de som används av statistiska centralbyråns utredningsinstitut vid riksomfattande intervjuundersökningar, att i formeln för variansen $V(\bar{x})$ ingår storheter, som icke direkt kan estimeras med användning av *slickprovets* data, t. ex. variansen mellan första-stegs-enheter inom strata. Det är m. a. o. icke möjligt att i en mer eller mindre komplicerad formel för $V(\bar{x})$ sätta in estimat av de i formeln uppträdande storheterna på samma sätt som sker vid t. ex. obundet slumpmässigt urval. För de metoder, som i denna situation kan användas, (metoden med »collapsed strata» m. fl.) liksom för andra viktiga metoder som kan ifrågakomma vid detta slags undersökningar (t. ex. »the ultimate cluster estimate») hänvisas till (3).

7. De senaste åren har vi bevittnat tillkomsten av en rad matematikmaskiner med en prestationsförmåga, som vida

överträffar vad som ansågs uppnåeligt ännu så sent som för endast 10 år sedan. Det är naturligt att fråga sig, vilken betydelse dessa maskiner kommer att få på det område som behandlats i denna uppsats.

Det är då först anledning framhålla, att tillkomsten av dessa maskiner icke kommer att onödiggöra användningen av samplingmetoder i framtiden. Det är visserligen sant, att maskinerna gör det möjligt att snabbt, effektivt och billigt bearbeta även mycket omfattande totala undersökningar, men de kan endast i ringa mån bidra till att göra primärmaterial till dessa undersökningar bättre än hittills. Den stora fördel som stickprovsundersökningarna har just i detta avseende, kommer de säkerligen alltid att behålla. Icke heller kan maskinerna sänka kostnaderna för att inskaffa materialet. Det är min personliga övertygelse att utvecklingen på matematikmaskinernas område kommer att få betydelse för utvecklingen på stickprovsundersökningarnas område framför allt i följande två avseenden:

a. det kommer att bli möjligt att utforma och använda långt mera komplicerade urvals- och estimationsförfaranden än som nu finns eller kan användas inom ramen för existerande administrativa resurser; och

b. det kommer att bli möjligt att i större utsträckning och snabbare än hittills beräkna varianser vid undersökningar.

Den uppfattning, som jag här gör mig till tolk för, är till en del baserad på erfarenheter, som man gjort vid den amerikanska Bureau of the Census med UNIVAC. Inte ens denna maskin, i sitt slag världens mest fulländade, har visat sig onödiggöra användningen och utvecklingen av det slags metoder, som diskuterats här.

Litteraturförteckning

1. Deming, W. E., Some theory of sampling. New York & London [1950].
 2. Stein, C., A two-sample test for a linear hypothesis whose power is independent of the variance. The Annals of Mathematical Statistics, Vol. 16 (1945), ss 243—258.
 3. Hansen, M. H., Hurwitz, W. N., & Madow, W. G.: Sample survey methods and theory. Vol. 1—2, New York & London 1953.
- En utförligare redovisning av vissa av de i artikeln diskuterade metoderna återfinnes i:
4. Davies, O. L., & Pearson, E. S., Methods of estimating from samples the population standard deviation. Journal of the royal statistical society, Supplement, Vol. 1 (1934), ss 76—93,
- vilken utnyttjats vid författandet av föreliggande artikel. Problematiken behandlas vidare i flertalet moderna läroböcker i matematisk statistik, t. ex. i följande elementära läroböcker:
5. Cramér, H., Sannolikhetsskalkylen och några av dess användningar. [2 uppl.] Upps. 1949.
 6. Dixon, W. J., & Massey, F. J., Introduction to statistical analysis. New York, Toronto & London 1951.

ALLMÄN SPARBANKSSTATISTIK ÅR 1954

Av byråchefen JOHANNES SJÖSTRAND

Redogörelsen Allmän sparbanksstatistik publiceras för de år, vilka slutar på 5 eller 0, som en särskild berättelse i serien Sveriges officiella statistik och under mellanliggande år i denna tidskrift. Redovisning av de särskilda sparbankernas verksamhet, som tidigare lämnats i en tabell i den årliga berättelsen, publiceras icke i tidskriften utan kommer att separat utdelas till eller kan rekvireras av de närmast intresserade.

Antalet sparbanker, deras belägenhet och storlek (tab. 1 och tab. A). Hela antalet sparbanker utgjorde vid 1954 års slut 448 mot 449 år 1953. Svenljunga pastorats sparbank har nämligen uppgått i Borås sparbank. En namnändring har ägt rum, i det att Ukna-Hannäs distrikts sparbank fått namnet Uknadalens sparbank.

Efter huvudkontorets belägenhet tillhörde 135 sparbanker städerna och 313 landsbygden. Av de senare låg 46 i köpingar och 44 i municipalsamhällen. Av tab. A framgår, att det största antalet sparbanker finnes i Skåne- och Smålandslänen samt i Östergötlands, Gotlands och Blekinge län, där sammanlagt mer än 2/3 av samtliga sparbanker är belägna. I nämnda län är särskilt småbankerna talrikt representerade. Insättarbehållningen per sparbank är, om man bortser från Stockholms stad, störst i Stockholms, Uppsala, Göteborgs och Bohus samt Västerbottens län, där antalet sparbanker är ringa och större stadsbanker dominerar.

Vid 1954 års slut uppgick insättarbehållningen till högst 5 milj. kr i 176

sparbanker mot 185 föregående år och till mer än 20 milj. kr i 114 sparbanker mot 110 år 1953. Följande 19 sparbanker hade mer än 100 milj. kr i insättarbehållning. För jämförelse lämnas ock uppgifter om antalet konton för dessa sparbanker.

	Antal konton	Insättar- behåll- ning, 1 000 kr
Stockholms sparbank	478 609	747 843
Göteborgs sparbank	213 944	353 769
Göteborgs och Bohus läns sparbank	133 374	346 283
Örebro sparbank	123 527	230 128
Uppsala sparbank	128 739	213 647
Sparbanken Bikupan i Malmö	144 009	207 310
Stockholms läns sparbank..	126 052	195 233
Malmö sparbank	90 064	176 243
Kopparbergs läns sparbank.	120 714	155 880
Borås sparbank	87 690	155 793
Karlstads sparbank	90 684	148 971
Linköpings sparbank	73 101	138 915
Sparbanken i Lund	53 300	135 928
Jönköpings stads och läns sparbank	76 233	135 123
Kronobergs läns sparbank..	58 692	120 384
Norrköpings sparbank	67 970	112 720
Västmanlands läns sparbank	64 878	110 845
Gävleborgs läns sparbank ..	86 799	110 255
Oxie härads sparbank	42 345	108 367

Verksamhetsområdet utgjordes enligt sparbanksreglementena för 3 sparbanker av stad allenast, för 140 sparbanker av såväl stad som landsbygd och för återstående 305 uteslutande av landsbygd. Även utanför det reglementerade verksamhetsområdet kan emellertid sparbankerna bedriva inlåning och i viss utsträckning utlåning.

Antalet sparbanker med filialer (avdelningskontor och sparbankskommittéer) utgjorde 176, varav 86 med huvudkontor i stad och 90 med huvudkontor på landsbygden. Av samtliga 809 filialer sor-

Tab. A. Sparbankernas fördelning länsvis efter storlek vid årets slut
Savings banks by size of deposits

L ä n	Insättarbehållning i milj. kr ^{31/12}								Lands- bygd	Stä- der	S:a	Behållning per sparbank milj. kr	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII				1954	1953
	-1	1-2	2-5	5-10	10-20	20-50	50-100	Över 100					
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	747,8	696,6
Stockholms län	—	—	—	—	—	2	—	1	—	3	3	89,5	82,5
Uppsala län	—	—	—	1	—	1	—	1	1	2	3	88,6	82,6
Södermanlands län....	—	—	2	3	2	2	3	—	5	7	12	27,3	25,2
Östergötlands län	5	8	8	4	3	6	—	2	27	9	36	14,2	13,2
Jönköpings län	—	2	5	6	8	4	1	1	18	9	27	19,8	18,7
Kronobergs län	1	—	9	12	4	1	—	1	26	2	28	11,5	10,9
Kalmar län	3	3	15	8	5	3	2	—	32	7	39	10,2	9,5
Gotlands län	17	5	—	—	—	1	—	—	22	1	23	1,7	1,7
Blekinge län	1	6	7	4	3	2	1	—	20	4	24	9,4	8,8
Kristianstads län	4	8	26	26	7	6	1	—	69	9	78	7,8	7,4
Malmöhus län	1	2	8	10	9	15	3	4	32	20	52	31,7	29,9
Hallands län	—	—	6	2	—	2	3	—	8	5	13	25,5	24,0
Göteborgs o. Bohus län	—	—	—	3	6	—	1	2	5	7	12	72,2	67,7
Älvsborgs län	—	—	2	—	2	3	3	1	5	6	11	42,1	35,6
Skaraborgs län	—	—	—	—	3	1	5	—	2	7	9	46,8	44,4
Värmlands län	—	1	3	2	—	4	—	1	7	4	11	27,9	26,1
Örebro län	—	—	4	5	3	2	—	1	9	6	15	26,3	24,5
Västmanlands län	—	—	—	1	1	2	1	1	1	5	6	46,6	43,0
Kopparbergs län	—	—	2	5	2	3	—	1	8	5	13	23,0	21,7
Gävleborgs län	—	—	2	2	2	2	1	1	5	5	10	28,1	26,4
Västernorrlands län...	—	—	1	1	—	2	1	—	2	3	5	26,3	23,8
Jämtlands län	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1	2	42,5	39,2
Västerbottens län	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	2	66,9	60,8
Norrbottnens län	—	3	6	2	—	2	—	—	8	5	13	6,9	6,3
Hela riket år 1954	32	38	106	98	60	66	29	19	313	135	448	22,3	.
Landsbygd „ „	32	37	103	89	38	13	1	—	313	—	313	6,3	.
Städer „ „	—	1	3	9	22	53	28	19	—	135	135	59,3	.
Hela riket år 1953	34	40	111	96	58	65	26	19	314	135	449	.	20,8
Landsbygd „ „	34	39	107	85	36	12	1	—	314	—	314	.	5,9
Städer „ „	—	1	4	11	22	53	25	19	—	135	135	.	55,4

terade 621 under huvudkontor i stad och 188 under dylikt på landsbygden. Antalet filialer hade under år 1954 ökat med 26 mot 27 år 1953. Att märka är att sparbussarnas hållplatser räknas som avdelningskontor.

Av stadssparbankerna hade nästan alla eller 131 av 135 öppet varje dag, under det att detta på landsbygden endast gällde 121 av de 313 sparbankerna. Sammanlagt hade således 252 banker öppet varje dag. I övrigt var antalet expeditionsdagar 2—5 i veckan för 118 ban-

ker, 1 dag i veckan för 57 och 1—4 dagar i månaden för 21. Med undantag för 6 hade alla banker med över 10 milj. kr insättarbehållning öppet varje dag, medan flertalet banker med mindre än 2 milj. kr insättarbehållning hade öppet endast en dag i veckan eller mindre. Medelantalet expeditionsdagar uppgick till 210 år 1954 mot 207 år 1953.

Inlåningsräntan. Sparbankernas medelinslåningsränta var densamma år 1954 som år 1953. Av de 448 sparbankerna hade 357 enkel och 91 differentierad rän-

ta. För 2 av de förra var räntefoten 2,75 %, för 345 3 % och för 10 likaså 3 % jämte ett tillägg av 1 % på det årliga räntebeloppet, så att räntefoten för dessa uppgick till 3,03 %.

Antalet banker med differentierad ränta hade minskats till 91 från 94 år 1953, varvid 4 upphört och 1 börjat med differentiering. Den av dessa banker förräntade insättarbehållningen utgjorde år 1954 26 % av hela insättarbehållningen. Flertalet tillämpade det s. k. Halmstads-systemet, vilket innebär, att högsta gällande ränta blott utgår på medel, som inestått hela året (lägsta behållningen), medan övriga medel förräntas efter lägre räntefot, mestadels 1/2 % lägre. För de övriga gäller, att högre ränta lämnats på långtidsbundna medel. Det av banker med differentierad ränta förräntade kapitalet uppgick till 2 601 milj. kr efter en medelränta av 2,95 %. År 1953 var det förräntade kapitalet 2 511 milj. kr och medelräntan 2,94 %.

Efter medelinlångningsräntans höjd kan sparbankerna grupperas på följande sätt:

Medel- inlångnings- räntan	Spar- banker An- tal	%	Förräntat kapital Milj. kr	%	Gottgjorda räntor Milj. kr	%
2 $\frac{1}{4}$ -3	82	18,3	1 785,3	18,6	51,8	18,1
3 -3 $\frac{1}{4}$	366	81,7	7 792,2	81,4	234,3	81,9
2 $\frac{1}{4}$ -3 $\frac{1}{4}$	448	100	9 577,5	100	286,1	100

Med medelränta avses här den s. k. faktiska medelräntan, varmed menas genomsnittliga förhållandet mellan gottgjorda räntor och faktiskt förräntat ka-

pital, d. v. s. kapitaliserade värdet av räntorna enligt respektive räntesatser. Vid differentierad ränta är emellertid de gottgjorda räntornas fördelning på olika räntesatser icke alltid känd. Som närmvärde har i sådana fall tagits aritmetiska mediet av behållningarna vid årets början och slut (utom gottskrivna räntor).

Medelräntans förändringar under de senaste fem åren framgår av nedanstående sammanställning av sparbankernas inlångningsränta, jämförd med vissa andra räntesatser. Siffrorna rörande medelräntan på statsobligationer är hämtade ur Ekonomisk översikt, bilaga till Kommersiella meddelanden. För affärsbankerna anförda tal har tagits ur Uppgifter om bankerna, av bank- och fondinspektionen. Talen avser, liksom de för postsparbanken lämnade, det aritmetiska mediet av gällande räntesatser.

Riksbankens diskonto sänktes i slutet av november 1953 till 2,75 %. Medeldiskontot för år 1953 blev 2,97 %. Under hela år 1954 var diskontot 2,75 %. Den effektiva medelräntan å statsobligationer har sjunkit från 3,27 % år 1953 till 3,24 % år 1954. I övrigt var ställningen oförändrad.

Utlångningsräntan. Oavsett förändringar i det allmänna ränteläget företer utlåningsräntan större eller mindre variationer, beroende på lånets löptid och säkerhet. Uppgifterna avser de lägsta räntesatserna för urder olika tider av året

År	Faktisk medelränta för inlåning i spar- banker,	Riks- bankens medel- diskonto,	Effektiv medelränta å statsobli- gationer,	Högsta depositions- ränta hos större affärsbanker i medeltal,	Ränta å sparkasse- räkning hos större affärsbanker i medeltal,	Ränta hos postspar- banken i medeltal,
	%	%	%	%	%	%
1950.....	2,50	2,54	3,11	2,04	2,04	2,00
1951.....	3,00	3,00	3,23	2,50	2,50	2,50
1952.....	3,00	3,00	3,28	2,50	2,50	2,50
1953.....	2,99	2,97	3,27	2,50	2,50	2,50
1954.....	2,99	2,75	3,24	2,50	2,50	2,50

utlämnade icke bundna kommunlån, in-
teckningslån och borgenslån, i huvudsak
lån mot bästa säkerhet och utgörande
den väsentligaste delen av sparbanker-
nas utlåning. Även för dessa lån kan
säkerheten vara mer eller mindre god,
varför räntans höjd under en viss period
blir beroende av den säkerhet, mot vil-
ken lån då utlämnats.

I följande sammanställning lämnas
ovägda medeltal beträffande de nyss-
nämnda slagen av lån.

År	Kommun- lån, icke bundna	Intecknings- lån, icke bundna	Borgens- lån
	%	%	%
1950	3,00	3,01	3,64
1951	3,49	3,52	4,31
1952	3,50	3,53	4,36
1953	3,50	3,53	4,54
1954	3,50	3,53	4,56

Endast utlåningsräntan för borgenslån
har undergått en obetydlig höjning un-
der år 1954.

Nedanstående översikt visar sparban-
kernas fördelning efter medelutlånings-
räntans storlek. Beträffande flertalet
sparbanker låg utlåningsräntan för icke
bundna kommunlån och inteckningslån
liksom föregående år mellan 3 1/2—3 3/4
%. De flesta borgenslånen låg mellan
4 1/2—4 3/4 %, men ett betydande antal
återfinnes ock i gruppen 5 % och där-
över.

Antal konton (tab. 1, kol. 4—8). Hela
antalet konton, inräknat barnsparböcker,

sparklubbsböcker, rikskonton m. m., som
vid 1954 års slut uppgick till 5 678 476,
ökade under året med 1,8 %, såsom tab.
B visar. Att full överensstämmelse icke
föreligger i tab. 1 mellan antalet konton
vid slutet av ett år och början av föl-
jande år, beror på brister i de inkomna
redogörelserna.

Ökningen av antalet konton under en
följd av år framgår av följande samman-
ställning:

År	Antal konton	D:o pr 1 000 invånare
1905	1 374 632	260
1915	1 807 498	316
1925	2 497 449	413
1935	3 424 648	548
1940	3 767 128	591
1945	4 596 352	689
1950	5 214 048	740
1954	5 678 476	785

Vad beträffar storleksgrupperna har
antalet konton vid årets slut jämfört med
motsvarande vid 1953 års slut ökats nå-
got i gruppen 5—10 milj. kr och avse-
värt i de båda högsta grupperna men
minskats i övriga grupper.

I detta sammanhang kan nämnas, att
antalet konton i postsparbanken år 1954
uppgick till 4,8, på sparkasseräkning i
affärsbankerna till 1,6 och i centralkas-
sorna för jordbrukskredit till 0,1 milj.
Dessutom förekommer sparkonton hos
en del sammanslutningar, vilka dock en-
dast bedriver inlåning från egna med-

Utlåningsränta % (1 medeltal)	Icke bundna kommunlån		Icke bundna inteckningslån		Borgenslån	
	antal sparbanker	%	antal sparbanker	%	antal sparbanker	%
3 —3 1/4	1	0,2	—	—	—	—
3 1/4 —3 1/2	19	4,7	—	—	—	—
3 1/2 —3 3/4	377	92,2	405	90,4	2	0,4
3 3/4 —4	6	1,5	37	8,3	—	—
4 —4 1/4	5	1,2	6	1,3	41	9,2
4 1/4 —4 1/2	1	0,2	—	—	12	2,7
4 1/2 —4 3/4	—	—	—	—	279	62,3
4 3/4 —5	—	—	—	—	14	3,1
5 —	—	—	—	—	100	22,3
Samtliga	409	100	448	100	448	100

Tab. B. Antal konton och insättarnas medel
Accounts and deposits by size of banks

Storleksgrupper efter insättarbehållning 31/12 1954 i milj. kr		Spar- banker		Antal konton per spar- bank vid årets slut			I % av antalet konton vid årets början utgjorde			Insättarbehållning per spar- bank vid årets slut 1 000 kr			Antal omsättning per 100 konton			I % av medelbe- hållningen		Utgått belopp i % av insatta Överskott av insättningar 1 % av behållningen 1 jan.	
		Antal	se		Öppnade konton	Dödade konton (utom preskrifv.)	Ökning av konton				vid årets slut	ökn. under året (utom räntor) %		Insättningar	Utgång (omlopps- hastighet)	Utgått belopp	insatta		
I	T. o. m. 1	32	7,1	595	4,6	3,7	0,8	598	1 004	3,1	61	20,0	16,2	81	3,9				
II	1— 2	38	8,5	1 227	5,3	3,1	2,2	1 520	1 239	0,8	81	23,4	20,5	87	3,0				
III	2— 5	106	23,7	2 199	4,9	2,9	1,4	3 284	1 493	2,9	84	26,9	22,7	84	4,3				
IV	5— 10	98	21,9	3 838	5,3	3,4	1,0	7 207	1 878	2,8	121	32,5	28,8	88	3,8				
V	10— 20	60	13,4	7 308	5,6	3,7	1,7	14 171	1 939	1,9	153	31,6	28,0	89	3,7				
VI	20— 50	66	14,7	17 753	5,8	3,7	1,4	31 996	1 802	2,3	186	31,5	27,9	89	3,6				
VII	50—100	29	6,5	39 057	6,2	3,6	1,1	68 328	1 749	2,5	196	32,2	28,6	89	3,6				
VIII	Över 100	19	4,2	118 985	6,5	3,4	2,5	205 455	1 727	1,3	216	31,5	27,3	88	3,8				
Samtliga år	1954	448	100	12 675	6,1	3,5	1,8	22 273	1 757	2,0	187	31,5	27,8	88	3,7				
	1953	449	100	12 429	6,0	3,5	2,0	20 808	1 674	2,2	183	31,2	27,0	87	4,3				
	1952	450	100	12 157	6,2	3,4	2,3	19 339	1 591	2,5	184	31,3	26,5	85	4,9				
	1951	451	100	11 850	6,6	3,5	2,5	17 871	1 508	0,3	180	29,9	27,1	91	2,8				
	1950	451	100	11 561	6,7	3,5	2,6	16 892	1 461	0,0	178	28,2	25,6	91	2,6				

lemmar. Antalet konton hos Kooperativa förbundet uppgick sålunda till 0,12 milj.

Insättarnas medel (tab. 1, kol. 9—14). Vid 1954 års början utgjorde insättarbehållningen 9 343 och vid årets slut 9 978 milj. kr, varav gottgjorda räntor 286 milj. kr. Insättarbehållningen vid årets slut översteg behållningen vid årets början med 635 milj. kr eller 6,8 % mot 7,3 år 1953. Frånsett räntorna var ökningen (insättningsöverskottet), såsom framgår av tab. B, något mindre än föregående år, 3,7 mot 4,3 %. Det förräntade kapitalet har beräknats till 9 578 milj. kr mot 8 936 år 1953.

I postsparbanken uppgick behållningen vid årets slut till 3 022, på sparkasse-räkning i affärsbankerna till 1 932 och i centralkassorna för jordbrukskredit till 92 milj. kr. Tillsammans med behållningen i sparbankerna utgjorde nämnda be-lopp 15 024 milj. kr mot 14 185 år 1953. Behållningen på sparkonton hos Koope-rativa förbundet var 212 milj. kr. Den procentuella ökningen (med räntor) av dessa medel under redogörelseåret fram-går av nedanstående femårsöversikt. Ök-ningen är avsevärt mindre än föregående år, särskilt för affärsbankerna.

Som mått på utvecklingen av sparban-

År	Ökning under året av insättarbehållningen på sparkasseräkning, %					
	Spar- bankerna	Post- sparbanken	Affärs- bankerna	Centralkass. f. jordbr.- kredit	Koopera- tiva förbundet	Samtliga
1950	5,2	2,9	3,0	1,7	2,9	4,5
1951	5,8	8,5	4,0	10,2	6,6	6,1
1952	8,0	13,5	9,3	17,7	10,6	9,3
1953	7,3	8,0	5,3	1,3	7,1	7,2
1954	6,8	6,1	1,6	0,6	4,4	5,9

kernas verksamhet användes insättningsöverskottet. I följande översikt redovisas detta för de fem sista åren. Gottskrivna räntor har här icke räknats som insättningar.

År	Insatta belopp, milj. kr	Uttagna belopp, milj. kr	Insättnings- överskott, milj. kr
1950	2 071	1 880	191
1951	2 307	2 097	210
1952	2 584	2 190	394
1953	2 773	2 399	374
1954	2 995	2 615	350

Insättningsöverskottet, som steg kraftigt år 1952, har minskats både år 1953 och 1954. Tab. B visar samma utveckling i fråga om överskottet i % av behållningen. Beträffande de olika storleksgrupperna visar samma tabell, att skillnaden dem emellan är obetydlig i detta avseende.

Den s. k. omloppshastigheten eller förhållandet mellan uttagna belopp och medelsaldot (aritmetiska mediet mellan insättarnas medel vid årets början och slut utan gottskrivna räntor) har ökat liksom under de närmast föregående åren. Den s. k. omloppstiden (inverterade värdet av omloppshastigheten) har följaktligen sjunkit något, till 3,6 mot 3,7 år 1953.

Medelbehållningen per konto (tab. B), som ökats under en lång följd av år, steg även år 1954. Beträffande de olika storleksgrupperna observeras, att medelbehållningen är minst i de lägsta grupperna och störst i sparbanker med 10—20 milj. kr insättarbehållning. Insättarbehållningen per invånare uppgick till

1 379 kr år 1954. Medräknas även postsparbanken samt sparkasseräkning hos affärsbankerna, centralkassorna för jordbrukskredit samt Kooperativa förbundet, blir motsvarande siffra 2 106 kr mot jämnt 2 000 kr år 1953.

Insättningar och uttagningar gjordes i 7,5 resp. 3,1 milj. poster. Antalet omsättningar var alltså 10,6 mot 10,2 milj. föregående år. I nedanstående sammanställning lämnas en närmare redogörelse för omsättningsposterna från olika synpunkter.

Till följd av fordringspreskription avförda belopp (tab. 1, kol. 13) motsvarar 0,05 % av insättarbehållningen. Det är för övrigt att märka, att även sådana preskriberade medel enligt allmänt tillämplad praxis på begäran återbetalas, varför preskriptionen i verkligheten endast innebär, att räntekrediteringen upphör.

Barnsparverksamhet, hemsparbössor, sparklubbströrelse, intressekontorsverksamhet och lönsparande (tab. 1, kol. 15—28). Beträffande dessa verksamhetsgrenars tillkomst och organisation hänvisas till publikationen Allmän sparbanksstatistik år 1950 i serien Sveriges officiella statistik.

Barnsparverksamhet bedrevs under år 1954 liksom föregående år av 430 (96 %) sparbanker. För ett mindre antal av dessa är de lämnade uppgifterna ofullständiga, men detta påverkar icke resultatet nämnvärt. Som insatta grundbelopp redovisas sammanlagt 247 500 kr till 83 700

År	Insättnings- posterna i % av omsätt- ningarna	Medelbelopp, kr, per		Per 1 000 konton, antal			Per 1 milj. kr insättar- beh., antal omsätt- ningar
		insätt- nings- post	uttag- nings- post	insätt- nings- poster	uttag- nings- poster	om- sätt- ningar	
1950	70,5	317	689	1 253	523	1 776	1 215
1951	71,4	336	762	1 286	515	1 801	1 194
1952	72,2	356	785	1 326	510	1 836	1 154
1953	71,5	380	825	1 307	521	1 828	1 092
1954	70,8	398	851	1 326	547	1 873	1 066

nyfödda barn och 95 900 kr till 36 600 skolbarn. Grundbeloppen per motbok utgjorde i medeltal 2,96 kr för nyfödda barn och 2,62 kr för skolbarn. I övrigt insattes under året på barnsparböcker av barnen eller deras anhöriga 61,4 milj. kr. Hela antalet barnsparböcker uppgick vid 1954 års slut till 1,64 milj. med en behållning av 296,7 milj. kr, vilket gör 181 kr per motbok. År 1953 var motsvarande tal 1,63 milj., 269,9 milj. kr samt 165 kr. Sedan år 1948 har iakttagits en rätt avsevärd ökning av insättningarna på barnsparböcker, vilket åtminstone delvis torde bero på att de statliga barnbidragen insattes för barnens räkning.

Hemsparbösserörelse bedrevs av 363 sparbanker liksom år 1953. Även för en del av dessa har något ofullständiga uppgifter lämnats. Antalet redovisade hemsparbössor uppgick vid 1954 års slut till 1,1 milj. mot 1 milj. år 1953. Bössorna hade av sparbankerna tömts omkring 654 600 gånger mot 628 000 år 1953, och de insatta medlen utgjorde 22,2 mot 20,8 milj. kr föregående år. Den genomsnittliga omloppstiden per bössa utgjorde 1,7 år. Insättningarna motsvarar 20 kr per bössa och år eller 34 kr per tömning.

Sparklubsverksamhet utövades år 1954 av 243 sparbanker mot 245 år 1953. Däremot hade antalet sparklubbar, deras medlemsantal, under året insatta medel och vid årets slut inestående medel ökats. Vid 1954 års slut inestående medel uppgick till närmare 80 milj. kr mot 72 milj. kr år 1953.

Intressekontorsverksamheten har efter källskattens införande varit ganska obetydlig. År 1954 bedrevs dylik verksamhet av endast 31 sparbanker mot 120 år 1945, då den hade sin största omfattning. Behållningen av intressemedel utgjorde vid 1954 års slut 2,3 milj. kr.

Lönsparande är en form av sparbankernas verksamhet, som påbörjats först under de sista åren, och statistiska uppgifter har insamlats först fr. o. m. år 1951. Antalet sparbanker med denna verksamhetsform har minskats från 130 år 1953 till 128 år 1954, men under året insatta medel och vid årets slut inestående medel har ökats. Det rör sig emellertid här alltjämt om jämförelsevis små belopp. Vid årets slut inestående medel uppgick till 14,9 milj. kr.

Inkomster, utgifter och nettovinst (tab. 1, kol. 29—42). Inkomsterna under år 1954 utgjorde enligt vinst- och förlusträkningarna 398 milj. kr. Efter avdrag av ett belopp motsvarande insättarna gottgjorda räntor, 286,1 milj. kr, återstår 111,9 milj. kr mot 100,6 föregående år. Utgifterna med avdrag för gottgjorda räntor uppgick till 99,8 milj. kr. De egentliga förvaltningskostnaderna, 58,7 milj. kr, motsvarar 10,4 ‰ av omsättningssumman (insatta och uttagna medel) och 5,9 ‰ av insättarbehållningen vid årets slut. Motsvarande promilletal var år 1953 10,5 resp. 5,8. Förvaltningskostnaderna länsvis och efter sparbankernas storlek framgår av tab. 1 kol. 35, 36 och 38. Beträffande sparbanker av olika storlek lämnas uppgifter i följande sammanställning, som visar, att förvaltningskostnaderna är något högre för de mindre sparbankerna.

Storleksgrupper Insättarbehållning milj. kr	Förvaltningskostnaderna i ‰ av			
	omsättnings- summan	insättar- behåll- ningen	år 1953	år 1954
I T. o. m. 1 . . .	22,4	19,6	6,9	6,7
II 1— 2 . . .	14,5	14,7	6,3	6,2
III 2— 5 . . .	12,9	13,1	6,3	6,2
IV 5— 10 . . .	10,7	10,3	6,0	6,0
V 10— 20 . . .	10,3	10,0	5,7	5,7
VI 20— 50 . . .	11,0	10,7	6,0	6,1
VII 50—100 . . .	10,5	10,2	6,0	5,9
VIII Över 100 . . .	10,0	10,2	5,6	5,8
Samtliga	10,5	10,4	5,8	5,9

Bland utgifterna märkes vidare avlöningar samt pensioner och understöd med 35,9 milj. kr och avskrivningar med 32 milj. kr, varav på obligationer 28,5 milj. kr.

Nettovinsten efter avskrivningar (tab. 1, kol. 42) uppgick till 12 milj. kr eller 1,2 % av insättarbehållningen, vilket är något mer än år 1953. Beträffande 445 sparbanks redovisas vinst och för 3 varken vinst eller förlust. Icke någon sparbanks hade alltså gått med förlust år 1954.

Fonder (tab. 1, kol. 43—46). Sparbankernas fonder är enligt sparbankslagen grundfond, säkerhetsfond och reservfond. Grundfond och säkerhetsfond är endast av preliminär resp. supplementär karaktär och saknas nu i de flesta fall. Fonderna, som vid årets början uppgick till 427,3 milj. kr, hade under året ökat med 11,6 milj. kr, eller 2,7 %. Insättarbehållningens ökning var betydligt större, nämligen 6,8 %. Förhållandet mellan fonderna och insättarbehållningen i banker av olika storlek framgår av följande tablå.

	Fonder i % av insättarbehållningen inom olika storleksgrupper (se sid. 4):				
	I	II	III	IV	V
År 1954	7,1	6,3	5,0	4,5	4,1
• 1953	7,5	6,5	5,1	4,7	4,3
	VI	VII	VIII	I-VIII	
År 1954	4,8	4,4	4,1	4,4	
• 1953	4,9	4,7	4,3	4,6	

Övriga skulder (med anslag av årets vinst). Med övriga skulder avses andra skulder än insättarnas medel och sparbanks fonder (tab. 1, kol. 47—51). I tab. 1 ingår under »tillfällig upplåning» sådana skulder, vilka i det statistiska formuläret redovisas under rubriken »skuld för upptagna lån samt å checkräkning». Till övriga skulder hör vidare pensionsfonderna, varjämte under en

gemensam rubrik sammanförts till sparsamhetens främjande avsatta medel samt i förekommande fall redovisade anslag av årets vinst. Återstående skulder har förts under beteckningen »å andra räkningar» och omfattar bl. a. donationsmedel och reserverade skattemedel.

Den tillfälliga upplåningen, som vid slutet av 1954 uppgick till 63,4 milj. kr, kan givetvis variera avsevärt. Pensionsfonderna uppgick till 11,8 milj. kr. I kol. 49 ingår till sparsamhetens främjande tidigare avsatta medel med 1,1 milj. kr, av årets vinst beviljade anslag till sparsamhetsfrämjande ändamål (35 § 1 st. sparbankslagen) med 0,42 och till allmännyttiga eller välgörande ändamål (35 § 2—4 st.) med 0,18 milj. kr. Antalet banker, som beviljat anslag för allmännyttiga och välgörande ändamål, var 94. Såväl detta antal som anslagens totalbelopp har under senare år varit betydligt mindre än tidigare. Sparbankernas karaktär av delvis välgörenhetsinrättningar har minskats betydligt.

Tillgångar (tab. 1, kol. 53—85). Enligt 25 § sparbankslagen är sparbanksernas tillgångar av två slag: »täckningsfria», för vilka ingen eller endast mindre fondtäckning erfordras, och »icke täckningsfria», vilka kräver större fondtäckning. De totala tillgångarna belöpte sig till 10 504 milj. kr vid 1954 års slut (9 826 milj. kr f. å.), varav 8 172 milj. kr täckningsfria. De senares andel i procent av samtliga tillgångar inom banker av olika storlek visas här nedan.

	Täckningsfria tillgångarna i % av samtliga inom olika storleksgrupper (se sid. 4):				
	I	II	III	IV	V
År 1954	57	65	70	72	78
• 1953	56	66	70	73	78
	VI	VII	VIII	I-VIII	
År 1954	79	81	78	77,8	
• 1953	79	81	77	77,6	

Tab. C. Tillgångarnas fördelning på realekonomiska grupper och sparbanker av olika storlek
Assets by economic categories and by size of banks

Tillgångar (Siffrorna inom parentes avser mot- svarande kol. i tab. 1)	Storleksgrupper efter insättningsbehållning ^{11/11} 1954 i milj. kr								Samtliga sparbanker	
	I T. o. m. 1	II 1—2	III 2—5	IV 5—10	V 10—20	VI 20—50	VII 50—100	VIII Över 100	År 1954	År 1953
Kassa och likvida bankmedel { 1 000 kr	1 143	2 379	10 946	19 484	18 247	33 806	17 816	27 643	131 464	158 249
(53, 54, 68) %	5,5	3,9	3,0	2,6	2,1	1,5	0,9	0,7	1,3	1,6
Bundna bankmedel (55) { 1 000 kr	109	814	3 603	6 240	6 530	11 690	4 977	7 370	41 333	64 820
..... %	0,5	1,3	1,0	0,8	0,7	0,5	0,2	0,2	0,4	0,7
Svenska statens obligationer { 1 000 kr	722	3 717	26 784	60 486	70 646	149 358	144 835	255 238	711 776	650 442
m. m. (56) %	3,5	6,0	7,3	8,2	7,9	6,7	6,9	6,2	6,8	6,6
Andra obligationer (57, 58, 69) { 1 000 kr	66	407	4 518	12 397	14 116	51 189	50 558	104 015	237 266	251 153
..... %	0,3	0,7	1,2	1,7	1,6	2,3	2,4	2,5	2,2	2,6
Statsgaranterade lån till jord- { 1 000 kr	7	552	5 547	8 404	7 653	16 074	19 739	9 377	67 353	54 774
bruk (59) %	0,0	0,9	1,5	1,1	0,9	0,7	1,0	0,2	0,6	0,5
Statsgaranterade lån, övriga (60) { 1 000 kr	94	268	1 951	1 510	1 610	7 175	6 203	23 758	42 569	34 092
..... %	0,5	0,4	0,5	0,2	0,2	0,3	0,3	0,6	0,4	0,3
Kommunlån och lån mot kom- { 1 000 kr	764	2 334	12 394	32 166	58 033	107 841	150 991	332 103	696 626	649 004
munal borgen (61) %	3,7	3,8	3,4	4,3	6,5	4,8	7,2	8,1	6,6	6,6
Lån mot pant av fullgoda obliga- { 1 000 kr	77	519	4 556	10 637	12 887	40 240	27 100	35 445	131 461	129 187
tioner (62) %	0,4	0,8	1,2	1,4	1,4	1,8	1,3	0,8	1,3	1,3
Lån mot inteckning i jordbruks- { 1 000 kr	4 504	14 388	71 747	125 512	109 395	228 946	188 192	109 099	851 783	791 666
fastighet (63, 71, 74) %	21,9	23,3	19,5	16,9	12,3	10,3	9,0	2,7	8,1	8,1
Lån mot inteckning i annan fas- { 1 000 kr	5 411	17 819	135 193	294 967	432 399	1 243 402	1 230 803	2 492 249	5 852 243	5 421 401
tighet (64, 65, 72, 75) %	26,3	28,8	36,7	39,7	48,6	55,8	59,0	60,7	55,7	55,2
Lån mot inteckning i tomträtt { 1 000 kr	3	56	200	1 335	2 751	27 654	21 786	459 153	512 938	447 264
(66, 73, 76) %	0,0	0,1	0,1	0,2	0,3	1,3	1,0	11,2	4,9	4,6
Lån mot inteckning jämte borgen { 1 000 kr	1 171	4 724	24 434	54 048	56 766	124 187	97 616	76 821	439 767	410 942
(77) %	5,7	7,6	6,6	7,3	6,4	5,6	4,7	1,9	4,2	4,2
Lån mot borgen (78) { 1 000 kr	5 896	12 397	57 155	98 344	79 961	122 486	76 904	72 580	525 723	514 657
..... %	28,6	20,1	15,5	13,2	9,0	5,5	3,7	1,8	5,0	5,2
Lån mot annat hypotek (79, 80) { 1 000 kr	224	167	1 472	3 184	2 903	15 930	10 911	27 102	61 893	61 575
..... %	1,1	0,3	0,4	0,4	0,3	0,7	0,5	0,7	0,6	0,6
Övriga tillgångar (70, 81—84) .. { 1 000 kr	404	1 244	7 637	14 634	16 118	49 253	39 677	70 984	199 951	186 647
..... %	2,0	2,0	2,1	2,0	1,8	2,2	1,9	1,7	1,9	1,9
Summa tillgångar { 1 000 kr	20 595	61 785	368 137	743 348	890 015	2 229 231	2 088 108	4 102 927	10 504 146	9 825 873
..... %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

De täckningsfria tillgångarnas andel stiger med bankernas storlek så när som på den högsta storleksgruppen, som har lägre procenttal än de två närmast lägre grupperna. För samtliga sparbanker uppgick detta procenttal till 77,8 mot 77,6 år 1953. I fråga om täckningsfria tillgångar iakttagas vid jämförelse med år 1953 ökning särskilt av Svenska statens m. fl. obligationer, kommunlån och inteckningslån. Beträffande icke täckningsfria tillgångar visar sig ökning för icke bundna inteckningslån och borgenslån men minskning för bundna inteckningslån.

Tillgångarnas fördelning på olika poster och efter sparbankernas storlek vid 1954 års slut framgår förutom av tab. 1 även av tab. C. I den senare tabellen lämnas såväl absoluta tal som procenttal. Främst märkes inteckningslånen, som tillsammans uppgick till 7 656,7 milj. kr eller 72,9 % av summa tillgångar. Samtliga slag av inteckningslån har ökats jämfört med år 1953. Av övriga tillgångar utgjorde obligationer 949, kommunlån 696,6 och lån mot borgen 525,7 milj. kr. Även dessa slag av tillgångar hade ökats sedan föregående år.

Beträffande tillgångarnas fördelning på sparbanker av olika storlek iakttagas

vissa skiljaktigheter. Behovet av kontanta och likvida medel är relativt större i de små bankerna än i de större. Svenska statens obligationer m.m. förekommer mest i de medelstora bankerna. Kommunlån o. dyl. är starkast företrädna i de största bankerna, vilka med sina större resurser lämpar sig för dessa ofta stora lån, som för övrigt är täckningsfria.

Lån mot inteckning i jordbruksfastighet är relativt talrikast i de mindre, i allmänhet på landsbygden belägna sparbankerna, medan däremot procenttalen för lån mot inteckning i annan fastighet samt lån mot inteckning i tomträtt stiger med bankernas storlek. Den sistnämnda låneformen, som är en typisk tätortsföretelse, är nästan helt koncentrerad till de största sparbankerna. Lån mot inteckning jämte borgen och framför allt lån mot endast borgen har däremot mycket större betydelse i de mindre bankerna.

Hela beloppet av utlämnade lån av olika slag samt fordringar (tab. 1, kol. 59—66 och 71—81) uppgick år 1954 till 9 184 milj. kr mot 8 517 år 1953. Utlåningen steg sålunda med 667 milj. kr mot 635 för inlåningen och motsvarade vid årets slut 87,4 % av summa förvaltade medel mot 86,7 % år 1953.

Storleksgrupper Insättarbehållning milj. kr	Antal lån	Medeltal lån per sparbank	Antal lån per 1 milj. kr förval- tade medel	Utlånade medel, milj. kr	Medel- belopp per lån, kr
I T. o. m. 1	4 679	146	227	18,2	3 879
II 1— 2	11 289	297	183	53,2	4 715
III 2— 5	54 045	510	147	314,7	5 822
IV 5— 10	89 916	918	121	630,1	7 008
V 10— 20	85 347	1 422	96	764,4	8 956
VI 20— 50	174 522	2 644	78	1 933,9	11 081
VII 50—100	135 634	4 677	65	1 830,2	13 494
VIII Över 100	165 758	8 724	40	3 637,7	21 946
Samtliga år 1954	721 190	1 610	69	9 182,4	12 732
„ „ 1953	700 600	1 560	71	8 514,6	12 153
„ „ 1952	691 340	1 536	75	7 891,4	11 415
„ „ 1951	683 643	1 516	80	7 293,5	10 669
„ „ 1950	676 443	1 500	83	6 948,6	10 272

Fordringar beroende på lagsökning eller utredning under konkurs eller administration utgjorde 0,8 milj. kr eller icke fullt 0,1 ‰ av lån och fordringar.

Antalet lån. Hela antalet utlämnade lån vid redogörelseårets slut uppgick till 721 190 mot 700 600 år 1953, vilket inne-

bär en ökning med 20 590. I förestående sammanställning visas antalet lån för sparbanker av olika storlek i förhållande till förvaltade medel. Medelbeloppet per lån stiger med bankernas storlek, varför antalet lån per 1 milj. kr förvaltade medel sjunker.

Tab. 1. Sparbankernas verksamhet länsvis och efter storlek år 1954

1	2	3	4	5	6	7	8
Län Storleksgrupper efter insättningsbehållning 31/12 1954 i 1 000 kr	Antal spar- banker	Antal avdel- nings- kontor o. spar- banks- kom- mittéer	Antal konton				
			Vid årets början	Till- komna under året	Dödade under året		Vid årets slut
					genom slutut- tagning	till följd av pre- skrip- tion ¹	
1 Stockholms stad	1	37	461 850	33 728	14 480	2 489	478 609
2 Stockholms län	3	50	162 909	13 023	4 399	—	171 533
3 Uppsala län	3	12	150 461	8 431	5 126	78	153 688
4 Södermanlands län	12	43	195 391	11 973	8 510	4 369	194 485
5 Östergötlands län	36	57	287 216	21 654	14 956	2 514	291 400
6 Jönköpings län	27	19	257 657	14 092	7 934	415	263 400
7 Kronobergs län	28	43	158 780	7 511	3 561	2 050	160 680
8 Kalmar län	39	28	199 854	12 317	7 337	308	204 526
9 Gotlands län	23	3	40 779	1 705	1 347	770	40 367
10 Blekinge län	24	5	134 491	7 278	4 629	978	136 162
11 Kristianstads län	78	20	314 117	14 902	10 828	2 585	315 606
12 Malmöhus län	52	53	794 420	39 504	29 470	5 448	799 006
13 Hallands län	13	3	174 068	7 240	4 880	1 402	175 026
14 Göteborgs o. Bohus län ..	12	77	419 458	25 665	13 318	496	431 309
15 Älvsborgs län	11	20	247 202	17 738	8 915	1 646	254 379
16 Skaraborgs län	9	18	217 745	12 752	7 778	—	222 719
17 Värmlands län	11	33	174 152	12 966	6 387	271	180 460
18 Örebro län	15	43	225 774	13 002	10 206	6 408	222 162
19 Västmanlands län	6	33	162 261	11 127	6 659	1 612	165 117
20 Kopparbergs län	13	90	196 183	9 752	4 760	395	200 780
21 Gävleborgs län	10	42	233 743	13 514	8 633	514	238 110
22 Västernorrlands län	5	21	122 961	9 994	4 271	1 220	127 464
23 Jämtlands län	2	14	61 851	3 944	1 535	8 339	55 921
24 Västerbottens län	2	42	105 415	9 307	3 703	390	110 629
25 Norrbottens län	13	3	81 572	5 898	2 532	—	84 938
Storleksgrupper							
26 I T. o. m. 1 000...	32	1	18 888	869	708	1	19 048
27 II 1 000— 2 000...	38	11	45 629	2 429	1 435	—	46 623
28 III 2 000— 5 000...	106	44	229 922	11 334	6 738	1 409	233 109
29 IV 5 000— 10 000...	98	56	372 310	19 679	12 568	3 298	376 123
30 V 10 000— 20 000...	60	70	430 975	24 270	16 051	720	438 474
31 VI 20 000— 50 000...	66	97	1 155 833	67 439	42 578	8 984	1 171 710
32 VII 50 000—100 000...	29	136	1 120 450	69 755	40 244	17 296	1 132 665
33 VIII Över 100 000...	19	394	2 206 303	143 242	75 832	12 989	2 260 724
34 Summa år 1954	448	809	5 580 310	339 017	196 154	44 697	5 678 476
35 „ „ 1953	449	783	5 470 244	328 967	192 370	26 149	5 580 692
36 „ „ 1952	450	756	5 347 226	333 563	179 628	30 484	5 470 677
37 „ „ 1951	451	747	5 213 938	346 686	182 500	33 990	5 344 134
38 „ „ 1950	451	726	5 079 896	341 448	176 482	30 814	5 214 048

¹ Enligt allmänt tillämpad praxis återbetalar sparbankerna även preskriberade medel på begäran av kontoinnehavaren.

The savings banks' business in each county and by size

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Insättarnas medel, 1 000 kr						Barnsparverksamhet				Antal sparbanker med hemsparbösserörelse
Vid årets början	Under året insatta medel	Gottgjorda räntor	Under året uttagna medel	Pre-skriberade medel ¹	Vid årets slut	Antal sparbanker med dylik	Av sparb:a under året insatta medel			
							Antal sparbanker	1 000 kr		
						till skolbarn		till nyfödda		
696 633	203 157	21 620	173 496	71	747 843	1	1	16,1	8,9	1 1
247 366	80 259	7 700	66 763	—	268 562	3	3	3,3	13,8	3 2
247 908	99 558	7 606	89 340	1	265 731	3	3	2,0	8,4	3 3
302 655	106 368	9 130	90 675	36	327 442	12	12	1,9	10,8	12 4
473 942	187 184	14 355	163 974	43	511 464	36	36	4,5	12,4	25 5
504 348	162 842	15 232	149 091	4	533 327	26	26	3,8	17,8	21 6
303 953	80 997	9 243	73 300	6	320 887	27	27	3,1	6,9	22 7
371 344	153 440	11 287	139 020	2	397 049	36	36	3,5	12,4	29 8
37 987	10 202	1 154	9 522	9	39 812	20	19	0,6	1,5	13 9
212 239	67 407	6 482	60 461	13	225 654	22	21	3,1	5,7	14 10
575 472	168 765	17 574	155 919	60	605 832	74	73	8,8	11,0	59 11
1 556 328	521 551	47 727	475 376	37	1 650 188	52	52	9,2	19,9	51 12
311 616	91 014	9 564	80 507	13	331 674	13	12	1,1	8,7	9 13
812 336	240 119	25 504	211 085	3	866 871	11	11	7,8	15,5	8 14
427 458	136 561	13 145	114 520	34	462 610	11	11	2,1	18,8	10 15
399 946	118 740	12 250	109 961	—	420 975	9	9	2,8	9,5	9 16
287 225	91 315	8 481	79 955	16	307 050	11	11	6,1	5,9	9 17
367 790	93 770	11 049	78 432	78	394 099	15	15	1,1	8,5	15 18
258 265	76 045	7 828	62 354	22	279 762	6	6	1,1	9,6	6 19
281 961	74 197	8 643	65 182	4	299 615	12	12	0,9	12,0	13 20
264 359	96 525	8 097	87 630	7	281 344	10	10	2,3	11,3	10 21
119 155	41 102	3 600	32 168	27	131 662	5	4	6,2	5,1	5 22
78 487	24 384	2 471	20 223	22	85 097	2	2	2,1	2,4	2 23
121 585	43 809	3 824	35 384	4	133 830	2	2	2,1	6,3	2 24
82 407	25 898	2 522	20 869	—	89 958	11	11	0,3	4,4	12 25
17 875	3 648	545	2 945	0	19 123	26	25	0,5	0,7	11 26
54 476	12 965	1 657	11 325	—	57 773	34	34	1,2	2,0	26 27
324 254	89 103	9 885	75 137	14	348 091	102	98	7,4	9,2	77 28
660 640	219 149	20 180	193 682	45	706 242	96	96	8,4	16,5	83 29
796 771	256 001	24 310	226 831	19	850 232	58	58	7,7	21,8	53 30
1 979 228	633 913	60 341	561 640	108	2 111 734	66	66	19,9	52,9	66 31
1 857 594	608 490	57 021	541 452	149	1 981 504	29	29	16,3	55,9	29 32
3 651 922	1 171 940	112 149	1 032 195	177	3 903 639	19	19	34,5	88,5	18 33
19 342 760	2 995 209	286 088	2 645 207	512	9 978 338	430	425	95,9	247,5	363 34
8 702 642	2 772 664	266 750	2 398 839	418	9 342 799	430	425	101,6	245,0	363 35
8 059 850	2 583 814	249 636	2 190 089	566	8 702 645	429	424	127,0	240,7	362 36
7 618 552	2 306 779	231 950	2 096 842	574	8 059 865	429	424	163,9	238,4	357 37
7 241 300	2 071 124	186 372	1 879 698	545	7 618 553	429	419	164,5	243,5	352 38

¹ Understiger tillgångarna vid 1953 års slut med 39 000 kr beroende på viss omläggning i bokföringen i några banker.

Tab. 1 (forts.). Sparbankernas verksamhet länsvis och efter storlek år 1954

1	20	21	22	23	24	25	26
Län	Sparklubbsrörelse					Lönsparande	
Storleksgrupper efter insättningsbehållning 31/12 1954 i 1 000 kr	Antal spar- banker med dylik	Antal spar- klubbar vid årets slut	Antal med- lemmar i spar- klubbar vid årets slut	Under året insatta medel, 1 000 kr	Vid årets slut inne- stående medel, 1 000 kr	Antal spar- banker med dylikt	Antal in- sättare
1 Stockholms stad	1	2 364	53 561	8 590	12 259	1	453
2 Stockholms län	3	75	980	265	335	3	8
3 Uppsala län	3	345	9 588	2 807	4 420	1	712
4 Södermanlands län	11	386	9 982	3 399	4 510	6	1 031
5 Östergötlands län	22	675	18 960	5 955	4 927	12	1 892
6 Jönköpings län	13	400	7 329	2 039	2 315	5	373
7 Kronobergs län	13	165	2 908	948	1 365	6	246
8 Kalmar län	16	477	5 843	779	1 832	6	548
9 Gotlands län	10	96	1 843	504	620	3	36
10 Blekinge län	7	72	2 255	777	934	5	375
11 Kristianstads län	30	300	6 048	1 589	1 722	12	343
12 Malmöhus län	29	831	23 037	5 084	5 776	18	5 539
13 Hallands län	8	353	10 189	2 208	4 016	5	228
14 Göteborgs och Bohus län ...	3	389	6 784	1 739	1 986	2	405
15 Älvsborgs län	10	505	13 819	3 600	4 388	8	1 217
16 Skaraborgs län	9	289	4 958	1 355	1 661	6	921
17 Värmlands län	6	289	6 985	2 108	1 811	4	1 474
18 Örebro län	12	704	16 690	3 697	6 360	6	439
19 Västmanlands län	6	443	11 236	3 406	4 211	3	636
20 Kopparbergs län	10	397	8 867	2 509	4 084	4	106
21 Gävleborgs län	7	310	13 301	1 638	2 272	4	840
22 Västernorrlands län	4	329	10 703	2 047	2 443	3	192
23 Jämtlands län	2	116	2 173	532	641	1	29
24 Västerbottens län	2	437	15 798	2 570	3 925	2	94
25 Norrbottens län	6	102	1 962	1 396	770	2	362
Storleksgrupper							
26 I T. o. m. 1 000	7	9	291	37	152	2	6
27 II 1 000— 2 000	10	30	572	104	239	3	365
28 III 2 000— 5 000	31	113	2 356	607	992	10	133
29 IV 5 000— 10 000	50	332	6 450	1 739	2 595	7	254
30 V 10 000— 20 000	37	566	11 930	3 469	4 699	18	925
31 VI 20 000— 50 000	61	1 774	47 382	12 440	13 186	42	2 466
32 VII 50 000—100 000	29	2 807	68 302	15 036	20 779	28	4 345
33 VIII Över 100 000	18	5 218	128 516	28 109	36 941	18	10 005
34 Summa år 1954	243	10 849	265 799	61 541	79 583	128	18 499
35 " " 1953	245	10 272	252 863	55 464	72 013	130	18 043
36 " " 1952	240	9 796	247 573	51 046	63 830	132	16 936
37 " " 1951	242	9 509	238 713	43 182	53 891	129	16 843
38 " " 1950	244	9 850	235 271	38 704	48 307	1 ..	1 ..

¹ Ingick år 1950 till större delen under sparklubbsrörelsen.

The savings banks' business in each county and by size (cont.)

27	28	29	30	31	32	33	34	35
Inkomster, 1 000 kr						Utgifter, 1 000 kr		
Under året insatta medel, 1 000 kr	Vid årets slut innestående medel, 1 000 kr	Debiterade räntor (å lån, obligationer m. m.) ¹	Vinst å utlottade o. försålda obligationer	Övriga inkomster å rörelsen	Uppskrivningar m. m. (enl. 33 § spb-lagen)	Summa	Räntor (utom till insättarna)	Avlöningar, pensioner, understöd o. d.
222	473	27 621	1 369	1 188	873	31 051	13	3 553 1
3	7	9 843	1 226	293	—	11 362	58	1 144 2
226	600	10 011	270	233	—	10 514	85	845 3
431	900	12 015	496	355	65	12 931	59	1 193 4
848	1 528	19 119	603	480	9	20 211	99	1 629 5
172	432	19 826	405	650	—	20 881	75	1 714 6
89	242	11 910	249	127	—	12 286	98	893 7
121	511	14 676	614	233	4	15 527	58	1 707 8
8	31	1 593	0	36	—	1 629	13	194 9
161	347	8 792	367	239	—	9 398	27	880 10
104	269	23 326	328	604	5	24 263	120	2 337 11
1 705	3 286	62 719	2 542	1 129	21	66 411	323	5 993 12
74	201	12 251	490	198	9	12 948	30	911 13
143	301	32 334	1 961	578	—	34 873	122	2 631 14
578	1 199	17 312	266	331	10	17 919	113	1 541 15
333	805	15 765	576	440	15	16 796	48	1 304 16
557	998	11 232	350	298	6	11 886	78	1 179 17
212	456	14 530	217	410	—	15 157	25	1 443 18
180	472	10 217	78	326	—	10 621	28	840 19
23	174	11 146	670	109	—	11 925	93	892 20
423	1 025	10 753	460	313	0	11 526	77	1 177 21
67	211	4 947	71	254	0	5 272	8	633 22
7	31	3 311	52	107	—	3 470	1	338 23
37	120	5 088	41	177	128	5 434	26	447 24
319	307	3 552	12	102	—	3 666	15	457 25
0	6	754	0	7	—	761	4	84 26
322	312	2 230	7	17	11	2 265	18	225 27
38	129	13 193	73	234	4	13 504	100	1 407 28
77	206	26 681	574	561	4	27 820	163	2 684 29
349	847	31 820	629	787	8	33 244	144	2 989 30
759	1 968	79 748	2 789	2 096	21	84 654	310	7 767 31
1 688	3 809	74 348	2 676	1 959	224	79 207	314	7 014 32
3 810	7 649	145 115	6 965	3 549	873	156 502	639	13 705 33
7 043	14 926	373 889	13 713	9 210	1 145	397 957	1 692	35 875 34
6 542	13 147	347 551	10 840	8 579	420	367 390	1 213	33 716 35
6 309	10 527	321 241	7 108	7 818	600	336 767	923	33 569 36
5 653	6 569	300 376	15 832	6 610	99	322 917	1 695	28 957 37
* ..	* ..	255 735	11 504	6 052	110	273 401	1 715	24 834 38

¹ Avdrag har här ej gjorts för insättarna gottgjorda räntor. — ² Se noten på föregående sida..

Tab. I (forts.). Sparbankernas verksamhet länsvis och efter storlek år 1954

1	36	37	38	39	40	41	42
Län	Utgifter ¹ , 1 000 kr (forts.)						Årets netto- vinst 1 000 kr
Storleksgrupper efter insättnarbehållning ^{21/12} 1954 i 1 000 kr	Utgifter för barnspar- verks., spar- klubbar, intressek- verksamhet m. m.	Skat- ter	Övriga utgifter för rörelsen	Av- skrivningar å		Summa	
				obli- ga- tioner	lån och andra till- gångar		
1 Stockholms stad	158	848	2 117	1 344	309	8 342	1 089
2 Stockholms län	55	97	504	1 520	206	3 584	78
3 Uppsala län	53	230	556	768	49	2 586	322
4 Södermanlands län	34	149	782	1 256	84	3 557	244
5 Östergötlands län	99	618	1 110	1 366	143	5 064	792
6 Jönköpings län	40	317	1 177	1 520	185	5 028	621
7 Kronobergs län	15	192	589	752	152	2 691	352
8 Kalmar län	31	190	820	904	167	3 877	363
9 Gotlands län	5	39	109	60	2	422	53
10 Blekinge län	10	231	448	874	104	2 574	342
11 Kristianstads län	17	486	1 480	1 348	126	5 914	775
12 Malmöhus län	72	1 398	3 558	4 930	605	16 879	1 805
13 Hallands län	39	275	498	1 172	121	3 046	338
14 Göteborgs och Bohus län	98	548	2 035	2 919	221	8 574	795
15 Älvsborgs län	51	334	710	1 274	87	4 110	664
16 Skaraborgs län	56	363	685	1 304	200	3 960	586
17 Värmlands län	56	63	481	552	37	2 446	959
18 Örebro län	32	195	695	1 152	311	3 853	255
19 Västmanlands län	25	181	768	606	98	2 546	247
20 Kopparbergs län	29	195	411	1 142	65	2 827	455
21 Gävleborgs län	28	186	814	769	131	3 182	247
22 Västernorrlands län	33	57	440	394	33	1 598	74
23 Jämtlands län	1	61	250	222	38	911	88
24 Västerbottens län	2	98	524	169	18	1 284	326
25 Norrbottens län	14	87	223	156	41	993	151
Storleksgrupper							
26 I T. o. m. 1 000	0	25	45	13	2	173	43
27 II 1 000— 2 000	2	44	130	74	20	513	95
28 III 2 000— 5 000	10	268	736	635	71	3 227	392
29 IV 5 000— 10 000	22	474	1 539	1 701	119	6 702	938
30 V 10 000— 20 000	44	491	1 802	2 252	219	7 941	993
31 VI 20 000— 50 000	175	1 453	4 837	6 607	777	21 926	2 387
32 VII 50 000—100 000	230	1 569	4 449	5 580	804	19 960	2 226
33 VIII Över 100 000	570	3 114	8 246	11 611	1 521	39 406	4 947
34 Summa år 1954	1 053	7 438	21 784	28 473	3 533	99 848	12 021
35 „ „ 1953	1 024	7 294	19 729	23 325	3 419	89 720	10 920
36 „ „ 1952	883	6 339	18 923	15 214	3 028	78 879	8 252
37 „ „ 1951	826	6 132	17 499	19 831	7 672	82 612	8 355
38 „ „ 1950	681	5 888	14 751	23 245	7 463	78 577	8 452

¹ Här ingår ej insättningarna gottgjorda räntor, varom uppgift lämnas under insättningarnas medel, kol. 11.

The savings banks' business in each county and by size (cont.)

43	44	45	46	47	48	49	50	51
Egna fonder, 1 000 kr				Övriga skulder, 1 000 kr				
Vid årets början	Vid årets slut	Därav		Tillfällig upp- låning	Pen- sions- fonder	Till spar- samh. främj. avsatta medel, anslag etc.	A andra räk- ningar	Summa
		Grund o. säker- hets- fonder	Reserv- fonder					
27 782	29 111	—	29 111	532	—	170	2 192	2 894 1
9 987	10 046	—	10 046	3 794	508	38	553	4 893 2
9 576	9 874	2	9 872	4 219	132	38	197	4 586 3
12 336	12 550	25	12 525	251	278	48	377	954 4
21 033	21 795	756	21 039	772	298	52	448	1 570 5
19 782	20 402	332	20 070	3 590	437	82	236	4 345 6
11 527	11 868	475	11 393	4 782	209	37	71	5 099 7
15 923	16 266	483	15 783	942	200	58	306	1 506 8
2 669	2 716	4	2 712	423	—	10	28	461 9
10 420	10 760	185	10 575	1 065	555	31	148	1 799 10
31 204	31 959	678	31 281	4 004	1 259	84	453	5 800 11
85 581	87 306	180	87 126	15 932	1 520	309	1 501	19 262 12
13 925	14 243	66	14 177	1 854	74	70	192	2 190 13
41 564	42 315	2	42 313	9 494	158	65	662	10 379 14
18 080	18 522	32	18 490	3 993	72	57	273	4 395 15
16 341	16 912	—	16 912	1 324	1 422	60	278	3 084 16
9 667	10 613	89	10 524	620	125	22	141	908 17
15 977	16 234	—	16 234	177	1 318	235	220	1 950 18
11 717	11 948	65	11 883	300	209	88	957	1 554 19
11 583	12 049	487	11 562	2 956	233	44	55	3 288 20
13 043	13 279	33	13 246	62	1 889	34	290	2 275 21
5 618	5 661	106	5 555	—	404	38	120	562 22
4 652	4 731	5	4 726	—	247	12	60	319 23
3 490	3 820	—	3 820	1 955	100	23	82	2 160 24
3 828	3 974	191	3 783	354	168	15	84	621 25
1 327	1 364	39	1 325	84	—	6	18	108 26
3 538	3 632	288	3 344	300	47	13	20	380 27
16 962	17 359	1 020	16 339	2 168	278	61	180	2 687 28
30 972	31 942	1 404	30 538	3 494	1 182	108	380	5 164 29
34 262	35 225	1 143	34 082	2 892	1 217	110	339	4 558 30
98 504	100 758	233	100 525	11 478	2 923	372	1 966	16 739 31
85 656	87 765	64	87 701	13 148	3 304	369	2 018	18 839 32
156 084	160 909	5	160 904	29 831	2 864	681	5 003	38 379 33
427 305	438 954	4 196	434 758	63 395	11 815	1 720	9 924	86 854 34
417 018	427 305	4 192	423 113	32 679	11 844	1 739	9 507	55 769 35
409 153	417 018	4 255	412 763	22 331	11 803	1 716	8 939	44 789 36
400 610	409 153	4 080	405 073	18 207	11 562	1 767	8 201	39 737 37
392 778	400 610	3 401	397 209	97 500	11 459	1 868	8 002	118 829 38

Tab. 1 (forts.). Sparbankernas verksamhet länsvis och efter storlek år 1954

1	52	53	54	55	56	57	58
Län	Summa för- valtade medel, 1 000 kr	Tillgångar för vilka fondtäckning ej erfordras enligt					
Storleksgrupper efter insättarbehållning 31/12 1954 i 1 000 kr		Kon- tant i kassan	I riksbanken m. fl. ¹ , inne- stående		Svenska statens obliga- tioner m. m. ²	Obliga- tioner av nedan angivet slag ³	Andra fullgoda in- hemska obliga- tioner
			på högst 4 mån. uppsägn.	bundna på längre tid			
1 Stockholms stad	779 848	2 962	3 339	3 000	46 997	16 594	6 876
2 Stockholms län	283 501	723	1 200	385	15 344	4 516	5 885
3 Uppsala län	280 191	790	834	600	19 213	2 678	1 480
4 Södermanlands län	340 946	895	1 738	550	21 885	4 004	2 012
5 Östergötlands län	534 829	1 287	8 244	1 765	38 792	3 720	2 946
6 Jönköpings län	558 074	1 834	5 066	3 361	41 631	5 389	1 278
7 Kronobergs län	337 854	1 072	3 896	1 630	32 646	3 879	1 837
8 Kalmar län	414 821	1 428	9 133	2 025	35 293	3 148	2 125
9 Gotlands län	42 989	296	789	404	2 396	—	—
10 Blekinge län	238 213	770	1 971	700	15 623	1 341	1 646
11 Kristianstads län	643 591	1 675	7 996	4 936	44 648	3 952	4 292
12 Malmöhus län	1 756 756	5 216	13 881	6 093	107 795	27 936	26 985
13 Hallands län	948 107	940	1 591	915	27 794	3 395	5 437
14 Göteborgs o. Bohus län ..	919 565	3 535	3 525	1 520	50 293	11 336	10 569
15 Älvsborgs län	485 527	808	1 983	1 380	37 614	3 935	3 579
16 Skaraborgs län	440 971	1 143	4 044	2 850	31 398	8 268	6 485
17 Värmlands län	318 571	811	3 427	1 069	18 171	2 860	7 280
18 Örebro län	412 283	980	4 864	3 530	28 274	3 814	2 128
19 Västmanlands län	293 264	899	4 783	750	20 883	2 816	695
20 Kopparbergs län	314 952	1 992	3 533	1 460	24 764	6 246	6 139
21 Gävleborgs län	296 898	903	3 274	1 290	22 636	3 042	3 808
22 Västernorrlands län	137 885	371	3 070	330	7 581	1 292	2 036
23 Jämtlands län	90 147	210	1 223	100	4 815	1 327	917
24 Västerbottens län	139 810	476	445	370	8 907	1 311	1 182
25 Norrbottens län	94 553	400	660	320	6 383	130	92
Storleksgrupper							
26 I T. o. m. 1 000...	20 595	210	706	109	722	66	—
27 II 1 000— 2 000...	61 785	487	1 642	814	3 717	193	213
28 III 2 000— 5 000...	368 137	1 460	8 942	3 603	26 784	2 463	1 887
29 IV 5 000— 10 000...	743 348	3 164	15 417	6 240	60 486	6 127	6 055
30 V 10 000— 20 000...	890 015	2 669	15 244	6 530	70 646	6 874	6 817
31 VI 20 000— 50 000...	2 229 231	5 030	28 222	11 690	149 358	23 429	27 090
32 VII 50 000—100 000...	2 088 108	5 213	12 119	4 977	144 835	24 987	24 643
33 VIII Över 100 000...	4 102 927	14 183	12 217	7 370	255 228	62 790	41 004
34 Summa år 1954	10 504 146	32 416	94 509	41 333	711 776	126 929	107 709
35 , , 1953	9 825 873	29 357	123 374	64 820	650 442	138 115	110 576
36 , , 1952	9 164 452	26 384	120 208	83 875	613 856	145 098	99 718
37 , , 1951	8 508 755	25 848	110 119	90 057	581 506	142 528	95 835
38 , , 1950	8 137 992	21 353	49 906	92 490	624 929	144 781	104 786

¹ Här avses postsparbanken, centralkassa för jordbrukskredit, inländskt bankbolag samt postgiro. — ² Svenska statens, Sveriges allmänna hypoteksbanks och Konungariket Sveriges stadshypotekskassas obligationer samt skatt-

kammarväxlar och andra av riksgäldskontoret utfärdade skuldförbindelser. — ³ Andra obligationer, vilka förmyndare äger utan överförmyndares samtycke för omyndigs medel inköpa.

The savings banks' business in each county and by size (cont.)

59	60	61	62	63	64	65	66	67
25 § sparbankslagen, 1 000 kr								
Stats-garanterade lån		Kom-munlån (inkl. lån mot kom-munal borgen)	Lån mot pant av fullgoda inhemska obliga-tioner	Icke bundna lån mot inteckning i				Summa
till jord-bruket	övriga			fast egendom inom		tomträtt inom 60 % av tax.-värdet ²		
				60 % av tax.värdet i jord-bruks-fastighet	50 % av tax.-värdet ² annan fas-tig. (utom ind.-fast.) ¹			
53	8 076	124 147	2 647	2 840	223 499	33 574	41 628	516 232 1
911	1 101	27 077	1 869	11 511	116 705	47 002	3 835	238 064 2
2 651	4 494	21 154	820	17 370	126 885	21 343	—	220 312 3
2 505	371	26 860	3 441	32 377	156 168	35 998	3 420	292 224 4
1 176	1 046	22 489	8 414	42 329	230 847	64 071	3 495	430 621 5
2 894	1 518	26 375	6 038	50 413	220 226	62 480	8 531	437 034 6
4 065	593	37 983	3 103	37 177	116 984	33 406	150	278 421 7
1 653	771	16 747	7 011	39 207	143 914	50 571	20	313 046 8
283	145	1 694	415	5 316	15 855	4 974	3	32 570 9
1 792	1 841	10 105	3 837	20 994	78 677	42 896	—	182 193 10
10 413	976	18 960	7 861	107 358	178 719	65 377	5 950	463 113 11
6 263	11 816	56 500	35 336	158 047	614 301	118 171	127 169	1 315 509 12
3 683	566	19 116	5 598	44 589	109 963	39 151	2 568	265 306 13
1 352	1 457	46 318	5 106	18 612	362 159	54 113	129 344	699 239 14
5 981	1 105	29 548	8 636	34 845	206 237	51 626	7 217	394 494 15
6 218	845	42 813	6 470	50 588	161 905	28 395	1 916	353 338 16
1 023	1 035	27 600	6 282	19 878	140 051	21 921	8 571	259 979 17
2 465	904	49 004	3 553	27 041	170 146	29 108	16 317	342 128 18
2 374	484	18 226	1 732	30 993	140 227	26 069	6 297	257 228 19
1 168	855	24 467	3 891	14 238	124 632	57 134	1 493	272 012 20
1 133	795	17 422	3 294	12 274	123 096	45 316	4 432	242 715 21
527	531	7 013	1 945	6 521	54 052	26 754	—	112 023 22
2 198	383	5 032	980	9 481	32 007	9 983	—	68 656 23
3 265	682	17 650	1 782	14 234	60 020	9 503	99	119 926 24
1 307	179	2 326	1 400	11 909	24 080	16 055	552	65 793 25
7	94	764	77	4 292	1 074	3 693	3	11 817 26
552	268	2 334	519	13 949	3 517	11 989	56	40 250 27
5 547	1 951	12 394	4 556	69 088	40 814	79 114	199	258 802 28
8 404	1 510	32 166	10 637	121 176	139 088	122 928	1 022	534 420 29
7 653	1 610	58 033	12 887	106 553	285 816	108 330	2 464	692 126 30
16 074	7 175	107 841	40 240	218 757	883 982	209 887	24 538	1 753 313 31
19 739	6 203	150 991	27 100	181 598	906 567	172 516	15 490	1 696 978 32
9 377	23 758	332 103	35 445	104 729	1 670 497	286 534	329 235	3 184 470 33
67 353	42 569	696 626	131 461	820 142	3 931 355	994 991	373 007	8 172 176 34
54 774	34 092	649 004	129 187	761 919	3 662 682	885 385	335 615	7 629 342 35
42 295	26 698	566 267	135 381	690 594	3 352 810	758 593	276 777	6 938 554 36
33 655	21 128	520 958	135 994	636 185	2 833 371	605 567	206 632	6 039 383 37
22 925	15 430	537 032	139 189	622 926	2 715 569	549 381	170 764	5 811 461 38

¹ I stad, köping eller municipalsamhälle. —

² I fastighet, belägen annorstädes än i stad, köping eller municipalsamhälle och å vilken finnes uppförd byggnad, som är avsedd huvud-

sakligen för bostadsändamål eller till affärs-lokaler. — ³ Beträffande byggnad, som är avsedd huvudsakligen för bostadsändamål eller till affärslokaler.

Tab. 1 (forts.). Sparbankernas verksamhet länsvis och efter storlek år 1954

1	68	69	70	71	72	73	74	75	76
Län	Tillgångar, för vilka fondtäckning erfordras enligt 25 § spar-								
Storleksgrupper efter insättningsbeholdning 31/12 1954 i 1 000 kr	I annan spar- bank inne- stå- ende	Andra obliga- tioner än de i kol. 56- 58 upp- tagna	Aktier och an- delar	Bundna lån mot inteckning i			Icke bundna lån, ej redovisade i kol. 63-66, mot inteckning i		
				jord- bruks- fastig- het	annan fastig- het	tomt- rätt	jord- bruks- fastig- het	annan fastig- het	tomt- rätt
1 Stockholms stad	635	217	705	—	98 722	3 794	143	74 039	36 889
2 Stockholms län	55	—	323	22	13 337	—	218	9 433	590
3 Uppsala län	11	0	421	169	5 655	—	597	13 798	—
4 Södermanlands län	190	395	521	331	5 885	—	983	14 718	1 428
5 Östergötlands län	603	317	392	1 653	8 080	—	1 055	29 817	331
6 Jönköpings län	456	30	720	127	3 124	—	1 275	30 826	3 158
7 Kronobergs län	372	79	298	581	2 468	—	1 037	10 142	—
8 Kalmar län	552	82	531	50	3 641	—	1 042	19 255	—
9 Gotlands län	36	—	41	—	483	—	180	1 456	—
10 Blekinge län	150	116	261	—	782	—	507	13 377	2
11 Kristianstads län	139	230	554	143	6 514	—	3 655	22 609	727
12 Malmöhus län	713	267	1 855	2 012	74 707	1 515	4 639	97 432	28 186
13 Hallands län	48	8	428	312	4 384	—	1 617	23 438	3 176
14 Göteborgs o. Bohus län ..	71	81	995	—	80 517	—	672	41 070	47 028
15 Älvsborgs län	32	300	281	93	5 493	—	726	24 886	4 632
16 Skaraborgs län	101	155	389	791	5 247	—	1 898	24 865	—
17 Värmlands län	6	107	420	223	2 202	—	1 287	28 064	2 983
18 Örebro län	91	4	309	285	11 383	—	830	22 912	2 486
19 Västmanlands län	37	—	323	—	778	—	515	12 567	1 058
20 Kopparbergs län	53	171	366	—	2 746	—	410	19 624	322
21 Gävleborgs län	37	69	209	—	2 752	—	533	25 092	1 613
22 Västernorrlands län	112	0	134	—	516	—	262	9 878	—
23 Jämtlands län	—	0	70	—	816	—	336	4 458	—
24 Västerbottens län	26	—	155	—	63	—	302	7 262	—
25 Norrbottens län	13	0	68	—	—	—	130	4 584	13
Storleksgrupper									
26 I T. o. m. 1 000...	227	—	20	—	—	—	212	644	—
27 II 1 000— 2 000...	250	1	49	—	—	—	439	2 313	—
28 III 2 000— 5 000...	544	168	347	—	—	—	2 659	15 265	1
29 IV 5 000— 10 000...	903	215	802	25	118	—	4 311	32 833	313
30 V 10 000— 20 000...	334	425	732	164	1 544	—	2 678	36 709	287
31 VI 20 000— 50 000...	554	670	2 203	2 739	31 311	97	7 450	118 222	3 019
32 VII 50 000— 100 000...	484	928	2 299	2 159	36 920	—	4 435	114 800	6 296
33 VIII Över 100 000...	1 243	221	4 317	1 705	270 402	5 212	2 665	264 816	124 706
34 Summa år 1954	4 539	2 628	10 769	6 792	340 295	5 309	24 849	585 602	134 622
35 „ „ 1953	5 518	2 462	10 804	6 953	370 532	5 129	22 794	502 802	106 520
36 „ „ 1952	6 458	2 150	10 814	7 528	413 001	5 180	38 943	515 847	76 163
37 „ „ 1951	4 875	1 884	10 843	7 660	443 510	4 958	59 932	699 298	65 619
38 „ „ 1950	3 674	2 523	10 855	7 720	449 194	5 044	53 774	584 755	62 419

The savings banks' business in each county and by size (cont.)

77	78	79	80	81	82	83	84	85	
bankslagen, 1000 kr									
Lån mot inteck- ning jämta borgen	Lån mot borgen	Lån mot pant av aktier eller förlags- bevis	Lån mot annat hypotek ¹	Fordr. å utgifts- och till- fälliga räk- ningar	Upplupna men ej inbetalda räntor	Fastig- heter	Andra till- gångar	Summa	
8 894	13 650	3 736	2 150	381	5 834	13 159	668	263 616	1
5 795	5 319	902	3 143	76	2 539	3 370	315	45 437	2
23 857	10 889	285	919	5	1 859	1 279	135	59 879	3
9 567	7 406	491	745	55	2 522	3 245	240	48 722	4
17 333	33 207	1 276	1 880	47	3 670	4 198	349	104 208	5
38 366	31 896	316	1 460	53	4 390	4 626	217	121 040	6
12 368	26 190	408	455	37	3 616	1 314	68	59 433	7
31 353	34 291	767	1 638	113	4 082	3 932	446	101 775	8
1 455	5 386	554	105	5	554	161	3	10 419	9
12 018	23 051	251	614	22	2 465	2 255	149	56 020	10
56 007	72 411	1 454	2 155	90	7 810	5 488	492	180 478	11
79 994	91 590	7 934	12 402	329	20 666	15 933	1 073	441 247	12
23 304	20 881	329	671	28	2 554	1 498	125	82 801	13
11 071	26 781	502	1 392	58	6 965	2 488	635	220 326	14
23 575	21 736	1 259	1 103	41	3 783	2 836	257	91 033	15
18 575	26 278	1 095	590	27	3 605	3 714	303	87 633	16
5 412	11 368	205	2 169	60	1 766	2 194	126	58 592	17
8 902	12 735	220	1 011	37	5 302	3 475	173	70 155	18
7 855	7 398	101	392	70	2 443	2 385	114	36 036	19
5 343	9 833	400	700	44	1 723	1 088	117	42 940	20
8 985	8 183	1 399	741	30	2 221	2 069	250	54 183	21
6 140	5 536	202	387	21	1 647	989	38	25 862	22
9 516	3 444	299	216	8	900	1 403	25	21 491	23
4 283	4 806	35	271	20	1 534	988	139	19 884	24
9 799	11 458	3	161	27	1 459	1 008	37	28 760	25
1 171	5 896	223	1	8	330	43	3	8 778	26
4 724	12 397	70	97	7	816	341	31	21 535	27
24 434	57 155	353	1 119	71	4 404	2 528	287	109 335	28
54 048	98 344	954	2 230	154	8 477	4 890	311	208 928	29
56 766	79 961	712	2 191	123	9 390	5 470	403	197 889	30
124 187	122 486	7 015	8 915	369	22 524	22 718	1 439	475 918	31
97 616	76 904	4 441	6 470	178	18 049	17 646	1 505	391 130	32
76 821	72 580	10 655	16 447	774	31 919	31 459	2 515	918 457	33
439 767	525 723	24 423	37 470	1 684	95 909	85 095	6 494	2 331 970	34
410 942	514 657	24 978	36 597	2 269	90 948	77 315	5 311	2 196 531	35
396 534	524 582	25 828	37 997	2 254	86 907	72 082	3 630	2 225 898	36
422 464	532 364	24 384	39 819	2 439	81 792	65 367	2 164	2 469 372	37
411 142	532 661	24 679	43 966	2 617	69 716	60 178	1 614	2 326 531	38

¹ Såsom annat hypotek räknas obligationer, för vilkas innehav fondtäckning erfordras (jfr kol. 69), fordringsbevis hos bank, livbrev, m. m.

PROVUNDERSÖKNINGARNA

FÖR NY SKÖRDEBERÄKNINGSMETOD. IV

Av byråchefen OTTO ZETTERBERG och t. f. l:e aktuarien TORSTEN SÖDERLIND

I Statistisk tidskrift 1953, sid. 135—143, 1954, sid. 15—19 och 1955, sid. 212—216, lämnades redogörelser för de provundersökningar för ny skördeberäkningsmetod, som utfördes under åren 1952—1954. I den sistnämnda artikeln skisserades planerna för undersökningarna under 1955. I det följande redogöres närmare för 1955 års provundersökning samt redovisas resultaten därav. Vidare meddelas planerna för fortsatta undersökningar under 1956.

Undersökningens omfattning

Planläggningen av provyteundersökningen 1955 utfördes av statistiska centralbyrån i samråd med representanter för lantbruksstyrelsen, statens jordbruksnämnd, lantbrukshögskolan, hushållningssällskapens förbund och jordbrukets utredningsinstitut. Vid ett sammanträde hösten 1954 uppdrogs huvudlinjerna för 1955 års undersökning. Tillräckliga erfarenheter ansågs föreligga för en utvidgning till större delen av riket. Liksom tidigare skulle höstvet, vårvete och havre undersökas. Norra Värmland, Kopparbergs län och Norrland skulle uteslutas bl. a. därför att dessa områden har liten odling av vete. Undersökningen skulle planeras för skattning av hektarskörden enbart för hela undersökningsområdet. Det antal brukningsenheter för provtagning, som behövde uttagas inom varje län, kunde därigenom begränsas avsevärt jämfört med de tidigare länsundersök-

ningarna. Något över 400 brukningsenheter ansågs tillräckligt.

Urvalet

Urvalets storlek. Planeringen och uttagningen av urvalet utfördes inom centralbyrån. På grundval av en ungefärlig kostnadsram för fältarbetet samt erfarenhetsdata, erhållna vid undersökningarna 1953 och 1954 (variansdata och kostnader för olika arbetsmoment) fastställdes urvalets storlek och sammansättning.¹ För hela området skulle uttagas cirka 80 församlingar, i varje församling 6 brukningsenheter och på varje brukningsenhet 1 fält av vartdera höstvet, vårvete och havre. På vart och ett av dessa fält skulle 2 provtytor om 1 m² sköras. Då odling av dessa grödor ej förekommer på alla brukningsenheter, förutsågs dock att antalet uttagna fält av resp. gröda ej skulle komma att bli lika många som antalet uttagna brukningsenheter.

Stratifiering. För uttagningen av församlingarna indelades hela undersökningsområdet i strata. Syftet med stratifieringen var att bilda områden, som var så homogena som möjligt. Därigenom kunde urvalet av församlingar uttagas inom områden med mindre varians och skattningarna göras noggrannare. Förutom homogenitet eftersträvades ungefär lika stor åkerareal inom strata.

¹ Urvalets konstruktion har baserats på en av byrådirektör T. Dalenius utarbetad plan.

Stratifieringen grundades på de naturliga jordbruksområdena. Den främsta stratifieringsgrunden var därvid hektarskörden under åren 1952 och 1953. För varje sådant område beräknades för de tre växtslagen hektarskördens avvikelse från riksmedeltalet nämnda två år. För att i regel få strata sammanhängande var det nödvändigt att göra antalet rätt stort. I några enstaka fall erhöles dock splittrade strata, d. v. s. icke geografiskt sammanhängande. Antalet bildade strata utgjorde 19, varav ett dubbelstratum. De omfattade i medeltal cirka 150 000 hektar åker. I flertalet strata ingick delar av två eller flera län. I tab. 1 lämnas en förteckning över strata med angivande av däri ingående naturliga områden och åkerarealen. En mera åskådlig framställning av stratifieringen erhålles av kartan på sid. 47.

Substratifiering. Då cirka 80 församlingar skulle uttagas, kom i genomsnitt 4 på varje stratum. För uttagningen av församlingarna indelades varje stratum i fyra substrata. Avsikten därmed var liksom vid stratifieringen att genom bildande av delområden med mindre varians än inom hela stratum nå större precision vid skattningarna. Möjligheterna att bilda homogena substrata begränsades dock i vissa fall av önskemålet, att de även skulle vara sammanhängande. Till ledning för substratifieringen beräknades för vart och ett av de tre växtslagen inom varje församling hektarskördens avvikelse från medelhektarskörden för stratum åren 1952 och 1953. För hela undersökningsområdet bildades 81 substrata.

Uttagningen av församlingar. Inom varje substratum uttogs en församling, således 81 stycken. Med hänsyn till att skörden kan påverkas av bl. a. växlande väderleksförhållanden inom stratum, var det önskvärt att erhålla en geografisk

spridning av urvalet av församlingar inom stratum. Det ansågs därför ändamålsenligt att inom varje substratum ordna församlingarna efter geografiskt läge och tillämpa systematisk uttagning. För de sålunda ordnade församlingarna kumulerades den sammanlagda arealen av höstvet, vårvete och havre inom varje substratum enligt 1951 års jordbruksräkning. För det första substratum inom ett stratum valdes sedan med hjälp av en slumpantalstabell ett tal mellan 1 och den kumulativa summan, som bestämde valet av församling. Sannolikheten för de olika församlingarna att bli uttagna gjordes sålunda proportionell mot deras sammanlagda areal av de tre växtslagen. För den k :te församlingen i det j :te substratum i det i :te stratum var sannolikheten

$$P_{ijk} = \frac{X_{ijk}^{hv} + X_{ijk}^{rv} + X_{ijk}^{ha}}{X_{ij}^{hr} + X_{ij}^{rr} + X_{ij}^{ha}}$$

där X^{hr} , X^{rv} och X^{ha} är den odlade arealen 1951 av resp. höstvet, vårvete och havre.

Genom systematiskt urval uttogs där efter en församling i övriga substrata. På grund av att den sammanlagda arealen av grödorna växlade mellan substrata, bestämdes slumpentalen för substrata 2, 3 o. s. v. så att de hade samma relativa läge i den kumulativa serien av tal som i substratum 1.

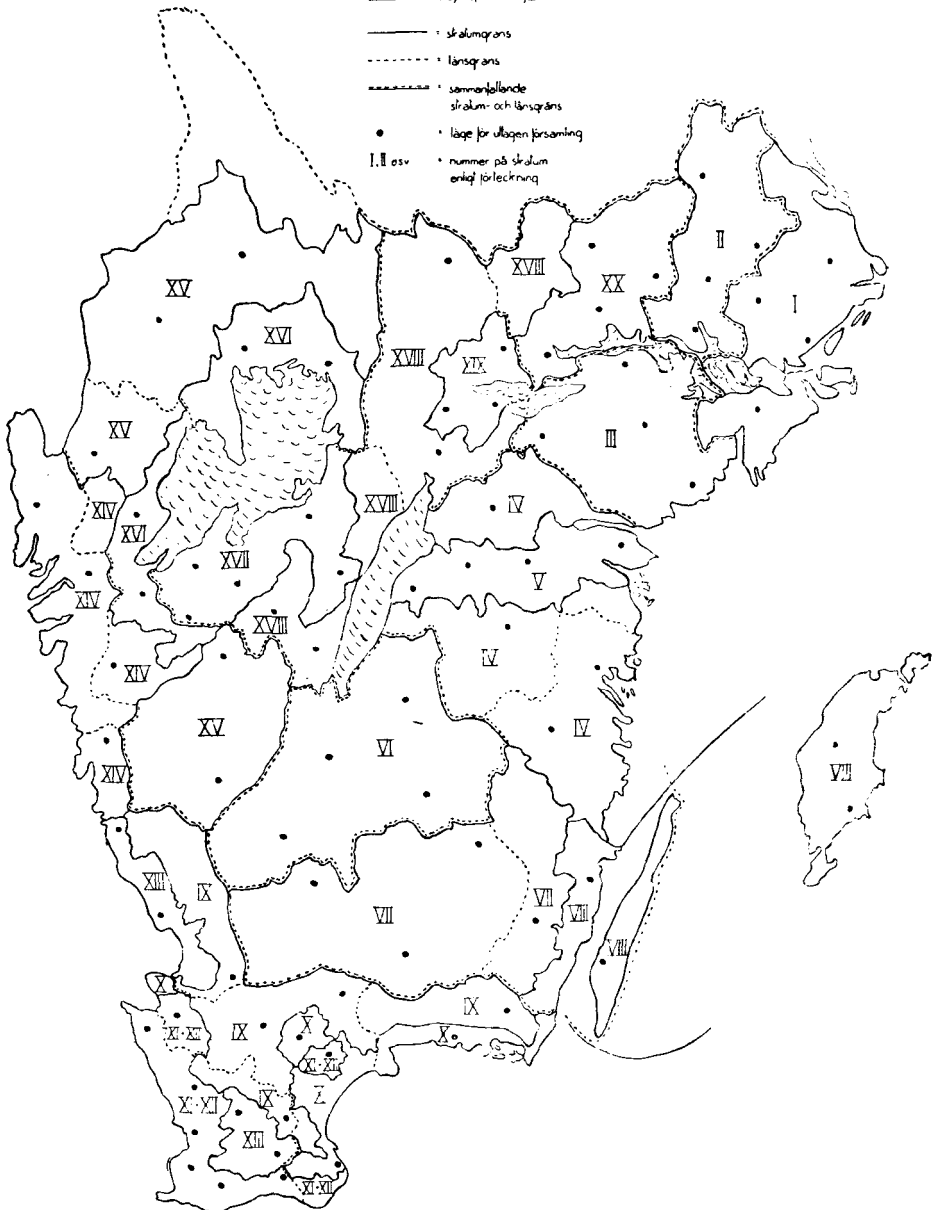
Det har varit möjligt att utföra en prövning av *församlingsurvalets* förmåga att ge en skattning av hektarskörden för hela undersökningsområdet. Med användande av de i årsväxt- och skörderapporterna i oktober 1955 uppgivna hektarskördarna av höstvet, vårvete och havre för de 81 uttagna församlingarna har hektarskördarna skattats för hela undersökningsområdet. I följande tablå har resultaten av dessa skattningar sammanställts med de hektarskördar, som erhållits på

Tab. 1. Förteckning över strata *List of strata*

			Akerareal 1951
I	Stockholms län och stad		144 750 hektar
II	Uppsala län		149 470 „
III	Södermanlands län		170 680 „
IV	Östergötlands län, norra skogsbygden	36 510 hektar	151 640 „
	„ „ „ södra „	39 820 „	
	„ „ „ södra kustlandet	11 830 „	
	Kalmar län, norra kustlandet	49 530 „	
	„ „ „ skogsbygden, norra delen	13 950 „	
V	Östergötlands län, slättbygden		152 430 „
VI	Jönköpings län		129 060 „
VII	Kronobergs län	94 930 hektar	126 230 „
	Kalmar län, skogsbygden, södra delen	31 300 „	
VIII	Kalmar län, Kalmarslätten	44 280 hektar	168 770 „
	„ „ „ Öland	39 590 „	
	Gotlands län	84 900 „	
IX	Blekinge län, skogsbygden	22 800 hektar	145 170 „
	Kristianstads län, skogsbygden	64 760 „	
	Malmöhus län, skogsbygden	26 420 „	
	Hallands län, „	31 190 „	
X	Blekinge län, slättbygden	35 010 hektar	116 070 „
	Kristianstads län, mellanbygden	81 060 „	
XI + XII	Kristianstads län, slättbygden	81 270 hektar	302 910 „
	Malmöhus län, slättbygden	221 640 „	
XIII	Malmöhus län, mellanbygden	81 360 hektar	167 590 „
	Hallands län, slättbygden	86 230 „	
XIV	Hallands län, norra Halland	24 860 hektar	151 350 „
	Göteborgs och Bohus län	91 050 „	
	Älvsborgs län, norra delen, Dalbygderna	32 720 „	
	„ „ „ „ „ södra höglandet	2 720 „	
XV	Älvsborgs län, södra delen, södra höglandet	63 700 hektar	173 770 „
	„ „ „ „ „ Dalbygderna	10 690 „	
	„ „ „ „ „ norra delen, Dalslands bergsbygd	16 510 „	
	Värmlands län, centrala och västra Värmland	74 300 „	
	„ „ „ „ „ Bergslagen	8 570 „	
XVI	Älvsborgs län, norra delen, slättbygden	77 650 hektar	164 930 „
	Värmlands län, slättbygden	87 280 „	
XVII	Skaraborgs län, slättbygden		217 870 „
XVIII	Skaraborgs län, Falbygden	45 730 hektar	162 330 „
	„ „ „ sydöstra höglandet	29 370 „	
	„ „ „ nordöstra höglandet	16 370 „	
	Örebro län, södra skogsbygden	20 410 „	
	„ „ „ „ „ Bergslagen	34 930 „	
	Västmanlands län, Bergslagen	15 520 „	
XIX	Örebro län, slättbygden		92 790 „
XX	Västmanlands län, slättbygden		144 760 „

Provundersökningen 1955

Ströta och utlagens församlingar

grundval av uppgifter från samtliga församlingar (c:a 2 100).

	Hektarskörd 1955 för hela området i kg	Skattad Enligt med urvalet samtliga av 81 församlingar församlingar
Höstvete	2 506	2 475
Vårvete	1 740	1 734
Havre	1 251	1 259

Den goda samstämmigheten ger ej anledning antaga annat än att ett tillfredsställande urval av församlingar erhållits.

Uttagningen av brukningsenheter. I varje utvald församling skulle uttagas 6 brukningsenheter. Med hjälp av RLF:s jordbruksregister utskrevs för de uttagna församlingarna listor över samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar åker med kumulering av åkerarealen. Om arealen för brukningsenheter inom en församling betecknas $A_1 \dots A_n$, kan den erhållna kumulativa serien angivas på följande sätt

$$A_1; A_1 + A_2; \dots A_1 + A_2 \dots + A_n.$$

Den kumulativa serien delades i 6 lika stora intervall så att åkerarealen i varje blev $= \frac{1}{6} \sum_k A_k$. För det första intervallet valdes ett slumpstal, som bestämde valet av brukningsenhet. Genom systematiskt urval uttogs sedan en brukningsenhet i övriga intervall. Sannolikheten för brukningsenheter inom församlingarna att bli uttagna gjordes sålunda proportionell mot åkerarealen. Med användande av samma beteckningar som ovan för stratum, substratum och församling var urvals sannolikheten för den m :te brukningsenheten i det l :te intervallet inom församlingen

$$P_{ijklm} = \frac{A_{ijklm}}{\sum_m A_{ijklm}},$$

där A är åkerarealen 1951. För hela området uttogs sålunda 486 brukningsenheter. Det största antalet för ett hushållningssällskapsområde utgjorde 54 (9 församlingar) och det lägsta 12 (2 församlingar).

Val av fält. På de uttagna brukningsenheter valdes som förut nämnts 1 fält av respektive höstvete, vårvete och havre, i den mån odling förekom av dessa sädeslag. Val av fält erfordrades endast, när mer än ett fält av någondera grödan förekom. Därvid tillämpades samma principer som förut beskrivits. Arealen av fältet kumulerades

$$A_{f_1}; A_{f_1} + A_{f_2}; \dots A_{f_1} + A_{f_2} \dots A_{f_n},$$

varefter valdes ett slumpstal $\leq \sum_k A_{f_k}$, som bestämde valet av fält. Sannolikheten gjordes sålunda även vid detta urval proportionell mot arealen. Inom varje stratum var sålunda urvalet av församlingar, brukningsenheter och fält i huvudsak självvägt. Då antalet provtytor var fixerat till två per fält, oberoende av fältets storlek, blev urvalet som helhet dock ej självvägt.

Provyrtornas placering. På varje uttaget fält placerades slumpmässigt 2 provtytor. För rätvinkliga fält valdes ett lämpligt hörn som 0-punkt och uppmättes två ej parallella sidor, x och y , varefter med hjälp av en slumpstalstabell valdes en x - och en y -koordinat, vilka angav provtyrtornas läge i förhållande till 0-punkten. För fält, som icke var rätvinkliga, konstruerades först en omskriven parallelogram, vars sidor bestämdes. Med utgångspunkt från ett hörn på denna parallelogram (på eller utanför fältet) valdes slumpmässigt koordinater för provtyrtorna. Den använda metoden illustreras för ett fiktivt fall av figur 1, där fältet inom de

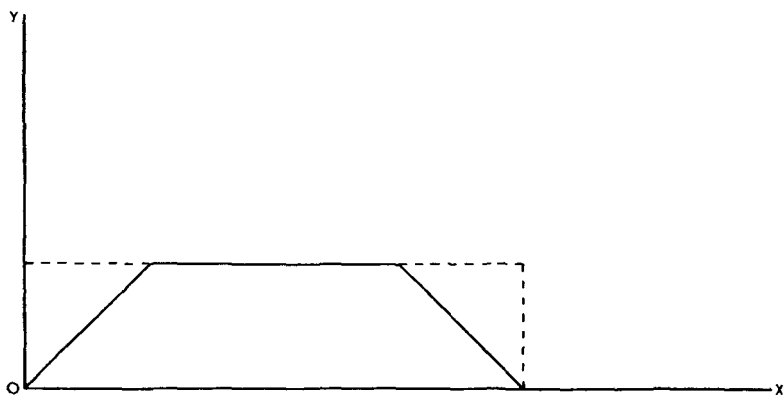

Fig. 1.

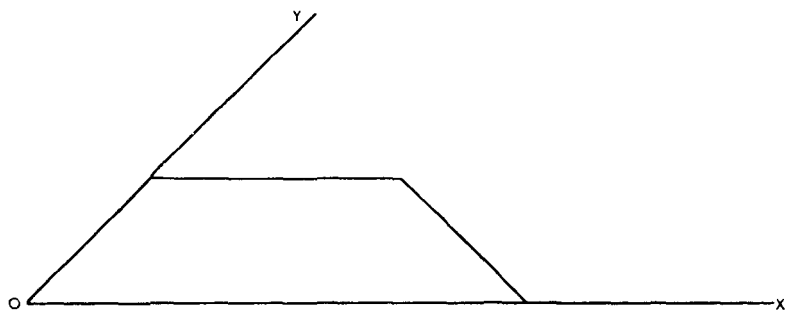

Fig. 2.

heldragna linjerna inlagts i ett rätvinkligt koordinatsystem.

Ett snedvinkligt koordinatsystem kan även användas, vilket åskådliggöres av fig. 2.

Den senare metoden har vissa fördelar men den nackdelen, att en noggrann inmätning av provytorna försvåras, emedan den ej direkt kan göras vinkelrätt från sidorna.

En enkel prövning av *hela urvalet* har kunnat göras genom jämförelse mellan den vid provyteundersökningen skattade arealen av höstvet, vårvete och havre 1955 och motsvarande arealer enligt arealinventeringen den 1 juni 1955. I följande tablå har arealerna sammanställts.

	Skattad areal i hela området i hektar		
	enligt provyteundersökningen	enligt arealinventeringen	Avvikelse i %
Höstvete ...	190 250	182 390	+ 4,3
Vårvete	172 580	162 530	+ 6,2
Havre	488 410	468 220	+ 4,3

Resultaten av arealinventeringen grundar sig på uppgifter från 22 550 brukningsenheter mot 486 vid provyteundersökningen. Det för arealinventeringen använda urvalet är vidare i motsats till provyteundersökningens urval stratifierat efter brukningsenheternas storlek, vilket är av stor betydelse vid skattning av odlad areal av de olika grödorna, då arealanvändningen är mycket olika på

gårdar av olika storlek. Den konstaterade skillnaden kan därför förklaras av sämre precision i den vid provyteundersökningen skattade arealen. Man behöver dock ej befara någon skevhet hos urvalet. Den konstaterade skillnaden är ej större än att den kan antagas vara en slumpmässig avvikelser.

Fälthärbetet organisation

Personal och utbildning. Fälthärbetets organisation uppdelades på de olika hushållningssällskapen. Till ledare för fälthärbetet utsågs hushållningssällskapen i regel en jordbruksinstruktör. Utbildningskurser för de utsedda arbetsledarna anordnades av centralbyrån den 17—18 maj på Önnestads lantmannaskola och i Örebro den 7—8 juni. Vid dessa kurser lämnades först en orientering om de tidigare provyteundersökningarna, om resultaten och erfarenheterna däruv samt om syftemålet och de allmänna principerna för undersökningarna. Huvuddelen av tiden ägnades därefter åt övningar, dels teoretiska och dels praktiska ute på fältet. En utförlig instruktion hade utarbetats.

Fälthärbetet. Liksom vid 1954 års undersökning i Södermanland uppdelades fälthärbetet i två etapper, förarbete och provtagning. Förarbetet utfördes vid besök under försommaren på de uttagna brukningsenheterna. Därvid inhämtade man erforderliga uppgifter om arealer m. m., uttog fält och valde koordinater för provytornas läge i fälten. Provytorna markerades därvid med pålar och störrar. Samtidigt gjorde man skisser över fälten med angivande av provytornas läge. Provtagningen verkställdes så nära före den faktiska skörden som det ansågs praktiskt möjligt med hänsyn till risken för bortfall. Den utfördes i regel av arbetsledaren, delvis med hjälp av ett biträde. Endast

ett instrument användes vid provtagningen, nämligen en cirkelram. Skördeproven, som togs i säckar, upphängdes för torkning i anskaffade lagerlokaler.

Samtidigt med provtagningen ombads jordbrukarna att göra en uppskattning av hektarskörden på de fält, där prov tagits. Där sådan uppskattning ej kunde erhållas, utförde provtagaren uppskattningen.

Representanter för centralbyrån besökte samtliga områden både under förarbetet och provtagningen för att kontrollera fälthärbetet och studera de olika lokala förhållandena m. m. samt för att få kännedom om de erfarenheter, som gjordes på olika håll.

Tröskning och rensning verkställdes separat för varje hushållningssällskapsområde. För tröskningen användes sällskapens parcelltröskverk. Rensningen utfördes med specialgjorda harpor. För samtliga fält togs prov för vattenhaltsbestämning, som utfördes av frökontrollanstalt eller kemisk station.

Bearbetning av materialet

Arbetsledarna införde i särskilda protokoll uppgifter om arealer m. m., avkastningen på provytorna, vattenhalten, tiden för olika arbetsmoment och reslängden. Allt uppgiftsmaterial insändes till centralbyrån, där bearbetning verkställdes.

Skattningar. Som förut nämnts planerades undersökningen för att ge skattningar av hektarskörden av höstvet, vårvete och havre för hela undersökningsområdet. På grundval av den odlade arealen av de tre grödorna och avkastningen på provytorna skattades odlad areal och totalskörd för brukningsenhet, församling, substratum, stratum och hela området. Genom division erhöles sedan den skattade hektarskörden.

Med användande av följande beteckningar kan skattningsmetoderna beskrivas mera detaljerat.

A = åkerareal

X = odlad areal av undersökt gröda

Y = avkastning på en provyta

H = hektarskörd

T = totalskörd

P = urvalssannolikhet

Genom index till dessa beteckningar anges närmare bestämning. Stratum symboliseras med i , substratum med j , uttagen församling med k , intervall inom församling med l och brukningsenhet med m ; provytan anges med q .

Skattad hektarskörd för brukningsenhet $H'_{ijklm} = \frac{1}{2} \sum_q Y'_{ijklmq}$, där provytesköörden är omräknad till 16,5 % vattenhalt och uttryckt i kg per hektar.

Skattningar av areal och totalskörd för de olika grödorna:

för brukningsenhet	skattad areal	skattad totalskörd
	$\cdot$	$T'_{ijklm} = X'_{ijklm} \cdot H'_{ijklm}$
» intervall inom församling...	$X'_{ijkl} = \frac{1}{P_{ijklm}} \cdot X'_{ijklm}$	$T'_{ijkl} = \frac{1}{P_{ijklm}} \cdot T'_{ijklm}$
» församling	$X'_{ijk} = \sum_l X'_{ijkl}$	$T'_{ijk} = \sum_l T'_{ijkl}$
» substratum	$X'_{ij} = \frac{1}{P_{ijk}} \cdot X'_{ijk}$	$T'_{ij} = \frac{1}{P_{ijk}} \cdot T'_{ijk}$
• » stratum	$X'_i = \sum_j X'_{ij}$	$T'_i = \sum_j T'_{ij}$
» hela området	$X' = \sum_i X'_i$	$T' = \sum_i T'_i$

Hektarsköörden för hela området skattades sedan enligt $H' = \frac{T'}{X'}$.

Motsvarande skattningar utfördes även på grundval av jordbrukarnas uppskattning av hektarsköörden för provskördade fält och jordbrukskonsulenternas uppskattning av hektarsköörden för uttagna församlingar.

Åkerarealen skattades på samma sätt och med användande av samma estimationsfaktor $\frac{1}{P}$ som vid skattningen av den

odlade arealen av grödorna. Den därvid erhållna arealen åker överensstämmer ej med den areal, som redovisas vid arealinventeringarna, nämligen åkerarealen enligt 1951 års jordbruksräkning. Detta beror av att skattningen för substratum ej grundats på åkerarealen 1951 utan på arealen av vete plus havre 1951, se definitionen av P_{ijk} på sid. 45. Då denna areal ej är densamma 1955 som 1951, blir den här skattade åkerarealen och den odlade arealen av resp. gröda ej helt jämförbara med den vid arealinventeringen 1955 redovisade. En korrigering har där- för gjorts för varje stratum enligt

$$X'_i = \frac{A_i^{1951}}{A_i} \cdot X'_i,$$

där A'_i är den här skattade åkerarealen

och A_i^{1951} åkerarealen enligt 1951 års jordbruksräkning. De därvid erhållna arealerna redovisas på sid. 49 i jämförelse med arealerna enligt arealinventeringen 1955.

För att något belysa variationerna inom fält, mellan fält och mellan församlingar har vissa enkla, approximativa variansberäkningar utförts. Variansen

mellan ytor har för varje fält skattats enligt

$$V_{(\text{ytor})} = \frac{1}{2} \sum_q Y_q^2 - \bar{Y}^2,$$

där Y_q = avkastningen på den q :te provytan inom ett fält och $\bar{Y} = \frac{1}{2} \sum_q Y_q$ eller

medelavkastningen av de två provytorna inom fältet. Variansen mellan fält (brukningsenheter) har för varje församling skattats på motsvarande sätt:

$$V_{(\text{fält})} = \frac{1}{m} \sum_q \bar{Y}_q^2 - \bar{\bar{Y}}^2,$$

där $\bar{Y}_q$ = medelavkastningen per provyta för det q :te fältet inom en församling, $\bar{\bar{Y}} = \frac{1}{m} \sum_q \bar{Y}_q$, och m = antalet skördade fält inom församlingen. Variansen mellan församlingar har skattats analogt:

$$V_{(\text{förs.})} = \frac{1}{n} \sum_q \bar{\bar{Y}}_q^2 - \bar{\bar{\bar{Y}}}^2,$$

där $\bar{\bar{Y}}_q$ = medelavkastningen per provyta för den q :te församlingen inom ett stratum, $\bar{\bar{\bar{Y}}} = \frac{1}{n} \sum_q \bar{\bar{Y}}_q$ och n = antalet uttagna församlingar inom stratum.

Standardavvikelsen har sedan beräknats i procent av medeltalet för respektive fält, församling och stratum. Vid dessa beräkningar har sålunda använts ovägda medeltal för avkastningen per provyta inom församling och stratum. Då antalet provytor varit lika oavsett fältens storlek, har medeltalen olika säkerhet. Då vidare variansen inom fält ej torde vara oberoende av fältens storlek, har även den enligt ovan skattade variansen olika säkerhetsgrad. De förenklade metoder, som här använts för att belysa variabiliteten, ger ej något mått på det totala felet i den skattade hektarskörden för hela undersökningsområdet. En ap-

proximativ men enkel uppskattning därav har gjorts på följande sätt. För hela området har verkställt 6 skattningar av hektarskörden, varvid varje församling representerats av 1 i stället för 6 brukningsenheter.

I stället för skattningen (se sid. 51)

$$X'_{ijkl} = \frac{1}{P_{ijklm}} \cdot X'_{ijklm} \quad \text{resp.}$$

$$T'_{ijkl} = \frac{1}{P_{ijklm}} \cdot T'_{ijklm} \quad \text{och}$$

$$X'_{ijk} = \sum_l X'_{ijkl}, \quad \text{resp.} \quad T'_{ijk} = \sum_l T'_{ijkl}$$

har X'_{ijk} resp. T'_{ijk} skattats direkt enligt

$$X'_{ijk} = \frac{1}{P_{ijkm}} \cdot X'_{ijk m} \quad \text{och}$$

$$T'_{ijk} = \frac{1}{P_{ijkm}} \cdot T'_{ijk m}, \quad \text{där}$$

$$P_{ijk m} = \frac{A_{ijk m}}{\sum_m A_{ijk m}}; \quad \text{uttrycket i täljaren}$$

är åkerarealen för den m :te brukningsenheten i det i :te intervallet inom församlingen och uttrycket i nämnaren är hela åkerarealen i församlingen. För de sålunda erhållna 6 skattningarna av hektarskörden för hela området har sedan standardavvikelsen beräknats. Den på detta sätt skattade standardavvikelsen för hektarskörden i hela undersökningsområdet hänför sig emellertid endast till variansen mellan fält (brukningsenheter) för det fixa urvalet av församlingar och bör därför ge ett för lågt värde för det totala medelfelet, i vilket även ingår bidrag från variansen mellan församlingar. En ungefärlig uppfattning om det totala medelfelet storlek erhålles dock; medelfelet kan nämligen antagas ej understiga den sålunda gjorda uppskattningen.

Tab. 2. Antal befintliga, skördade och bortfallna grödor på uttagna brukningsenheter inom olika hushållningssällskapsområden

Farms selected, by county; fields selected: Total number harvested and not harvested, by county

BE = brukningsenheter *farming units*, HV = höstvetete *winter wheat*, VV = vårvete *spring wheat*, HA = havre *oats*

Område	Antal uttagna BE	Antal befintliga grödor			Antal skördade grödor			Bortfall		
		HV	VV	HA	HV	VV	HA	HV	VV	HA
Stockholms län	24	21	18	19	21	18	19	—	—	—
Uppsala	24	24	20	17	24	20	17	—	—	—
Södermanlands län	24	23	15	23	23	15	23	—	—	—
Östergötlands	36	31	24	25	30	24	25	1	—	—
Jönköpings	24	6	16	19	6	16	19	—	—	—
Kronobergs	18	7	12	17	7	12	17	—	—	—
Kalmar läns norra	12	8	9	10	8	9	10	—	—	—
Kalmar läns södra	18	12	14	13	12	14	13	—	—	—
Gotlands län	12	10	6	4	10	6	4	—	—	—
Blekinge	12	7	7	9	7	7	9	—	—	—
Kristianstads	36	8	19	20	8	19	20	—	—	—
Malmöhus	54	25	34	16	24	34	16	1	—	—
Hallands	24	—	18	22	—	18	22	—	—	—
Göteborgs och Bohus län	12	6	8	12	6	8	12	—	—	—
Älvsborgs läns södra	12	1	8	11	1	8	11	—	—	—
Älvsborgs läns norra	24	5	15	23	5	15	23	—	—	—
Skaraborgs län	42	29	13	41	29	12	41	—	1	—
Värmlands	24	16	9	23	12	7	23	4	2	—
Örebro	30	16	12	27	16	12	27	—	—	—
Västmanlands län	24	19	18	23	19	18	23	—	—	—
Summa	486	274	295	374	268	292	374	6	3	—

Resultat

Förekomst av grödor samt bortfall. I tab. 2 redovisas antalet uttagna brukningsenheter, befintliga grödor samt bortfall (med bortfall menas härvid att avsedd provtagning ej blivit verkställd) med fördelning på hushållningssällskapsområden. Av de 486 uttagna brukningsenheterna har 274 år 1955 odlat höstvetete, 295 vårvete och 374 havre. Såsom framgår av tabellen har i vissa områden ett ganska stort antal brukningsenheter saknat odling av vete, vilket delvis berott av speciella förhållanden under produktionsåret. I de södra och sydvästra områdena såddes hösten 1954 mindre höstvetete än normalt på grund av den regniga väder-

leken. Likaså inskränktes odlingen av vårvete på grund av de ogynnsamma väderleksförhållandena under våren. Med undantag av 9 grödor (6 höstvetete och 3 vårvete) har samtliga uttagna fält skördats. Ett fält har dessutom harvats upp, varför skörd ej förekommit; avkastningen på de där utlagda provytorna har därvid räknats som 0. Bortfallet är sålunda mycket litet. I de fall, där någon gröda fallit bort, har det orsakats av att vederbörande jordbrukare utan något meddelande verkställt skörd tidigare än som uppgivits till provtagaren vid förfrågan. Inom ett område har bortfallet delvis berott av att ytorna — i strid mot instruktionen — ej utlagts och markerats i förväg. Det ringa bortfallet får tillskrivas

Tab. 3. Använd tid samt reslängd för fältarbetet

Field work: Time spent and length of journeys

Tidsuppgifterna avser beträffande förarbetet 1 man och för provtagningen skördelag. Tid och resor för tröskning och annat arbete ej medräknade.

	Förarbete	Provtagning
<i>Total tid (inkl. restid)</i>	1 498 tim.	1 608 tim.
därav på brukningsenheterna (BE) ..	1 022 „	770 „
„ „ fälten	—	429 „
<i>Total tid (inkl. restid)</i>		
per undersökt BE	196 min.	210 min.
„ uttaget fält	96 „	—
„ skördat fält	—	103 „
<i>Tid på BE</i>		
per undersökt BE	134 „	101 „
„ uttaget fält	65 „	—
„ skördat „	—	49 „
<i>Reslängd</i>		
totalt	15 928 km	26 340 km
per undersökt BE	34,7 „	57,4 „

arbetsledarnas vaksamhet och påpasslighet. Den i år oväntat snabba och samtidiga mognaden för växtslagen medförde nämligen svårigheter för provtagarna att hinna utföra provtagningen.

Använd tid och reslängd för fältarbetet. Arbetsledarna förde varje arbetsdag anteckningar om den använda tiden och reslängden. I tab. 3 lämnas uppgifter om tider och reslängd. Sammanlagt användes för förarbetet 1 498 timmar och för provtagningen 1 608 timmar, varav respektive 1 022 och 770 timmar på brukningsenheterna. Därtill kommer tid för tröskning och andra arbeten. Den genomsnittliga tiden (inkl. restid) per undersökt brukningsenhet utgjorde för förarbetet 196 minuter och för provtagningen 210 minuter. Motsvarande medeltal för använd tid på de undersökta brukningsenheterna (d. v. s. exkl. restid) var 134 respektive 101 minuter.

Den för fältarbetet använda reslängden uppgick till 42 268 km, varav 15 928 km

för förarbetet och 26 340 km för provtagningen, vilket utgjorde 34,7 respektive 57,4 km per undersökt brukningsenhet. I samband med tröskning m. m. förekom dessutom resor. En reduktion av arbetstid och reslängd erhöles genom att fältarbetet delvis utfördes samtidigt med förrättningar för hushållningssällskapets räkning, varvid tid och reslängd proportionellt fördelades. Reslängden för provtagningen begränsades vidare genom att i regel flera grödor kunde skördas samtidigt på grund av koncentrerad mognad. Den totala arbetstiden och reslängden minskades även genom att grödor saknades i större utsträckning än normalt. Medelantalet besök för provtagningen uppgick till endast 1,7. Motsvarande siffra föregående år var 2,1.

Skattad hektarskörd. I öljannde tablå redovisas resultaten av de skattningar av hektarskörden för hela undersökningsområdet, som verkställes på grundval av dels provytornas avkastning, dels

Skattad skörd per hektar i kg för hela det undersökta området.

	Höstvete	Vårvete	Havre
Enligt provytorna:			
biologisk skörd	3 020	2 190	1 850
reducerad med 10 % för spill	2 720	1 970	1 660
Enligt jordbrukarnas (i en del fall jordbruksinstruktörernas) uppskattning för uttagna fält	2 800	1 980	1 720
Enligt jordbrukskonsulenternas uppskattning för uttagna församlingar	2 840	1 990	1 630
Enligt skörderapporterna den 1/10 1955	2 480	1 730	1 260

jordbrukarnas (i en del fall jordbruksinstruktörernas) uppskattning av hektarskörden på de provskördade fälten och dels jordbrukskonsulenternas uppskattning av medelhektarskörden för de uttagna församlingarna. Vidare anges i tablån de hektarskördar, som beräknats för området enligt årsväxt- och skörde- rapporterna i oktober 1955. Den skörd, som erhållits enligt provytorna, avser den totala (biologiska) skörden, medan övriga uppskattningar avser den faktiskt tillvaratagna skörden. En reducere- ring av provyteskördarna för spill har liksom tidigare gjorts med 10 %. Både provyteskördarna och de av jordbrukarna uppskattade hektarskördarna har omräknats till att avse 16,5 % vattenhalt. De av konsulenterna och gillesombuden uppskattade hektarskördarna har ej kunnat omräknas till en bestämd vattenhalt. Konsulenterna torde emellertid ha tagit hänsyn till den i år låga vattenhalten, varför jämförbarhet bör föreligga.

Såsom framgår av tablån föreligger god samstämmighet mellan de resultat, som erhållits enligt provytemetoden och enligt jordbrukarnas respektive jordbrukskon- sulenternas uppskattning. Hektarskör- darna enligt skörderapporterna i oktober ligger lägre än enligt övriga uppskatt- ningar. Särskilt för havre konstateras en betydande avvikelse.

Vid bedömningen av den konstaterade lägre hektarskörden enligt skörderappor- terna bör följande beaktas. Skörderappor- ternas uppgifter om skörden per hektar är

uppskattningar, verkställda av hushåll- ningssällskapens lokalombud. Dessa upp- skattningar grundas ej på ett enligt statis- tisk metod uttaget urval av brukningsen- heter inom församlingen utan i allmänhet på ett av ombudet gjort godtyckligt urval av brukningsenheter. Vidare torde ej nå- gon vägning ske med hänsyn till arealer- na av goda och dåliga fält. Det är natur- ligtvis mycket svårt att göra en dylik okulär uppskattning av medelhektarskör- den för en hel församling. När variatio- nerna är stora, försvåras uppskattningen, och vid större osäkerhet ökas ombudets benägenhet till försiktighet vid bedöm- ningen, d. v. s. hektarskörden underskat- tas. Det är förut känt, att underskatt- ningen är större för dåliga skördeår än för goda. Den stora avvikelser för havre, vilken gröda 1955 har lämnat mycket ojämn avkastning, torde delvis samman- hänga med detta förhållande.

Såsom förut nämnts avser de vid prov- ytemetoden skattade hektars- ördarna den s. k. biologiska skörden. För jämförbar- het med övriga skördeuppskattningar måste därför reducere- ring för spill göras. Antagandet att spillet uppgår till c:a 10 % har grundats på erfarenheter från Västtyskland, där enligt särskilda under- sökningar spillet varierar mellan 8 och 15 %. Då användningen av skördetröskor har nått större utbredning i Sverige, tor- de spillprocenten i genomsnitt ligga nå- got lägre här; spillet torde med stor san- nolikhet ej överstiga 10 %. Den osäker- het, som ligger i att spillprocenten ej är

närmare fastställt, torde endast röra sig om ett par procent. Det är dock angeläget, att särskilda undersökningar göres i fråga om spilllets storlek i Sverige. Som ett led i dessa undersökningar har uppgifter om den faktiskt erhållna skörden 1955 infordrats från samtliga uttagna jordbrukare. Under förutsättning, att dessa uppgifter inkommer och är pålitliga, bör de ge möjlighet att bedöma spilllets storlek. När fältorganisationen blivit fullständigt utbyggd och mera erfarenheter vunnits, bör även andra metoder prövas för att fastställa spilllets storlek, eventuellt provtröskning av hela fält, som användes i Västtyskland.

Standardavvikelse. En belysning av variationerna inom fält, mellan fält inom församling och mellan församlingar (substrata) inom stratum erhålles av tab. 4 och 5. I den förstämda tabellen har fälten fördelats efter den relativa standardavvikelsen för provytornas avkastning inom fält. För medianfältet uppgår standardavvikelsen till c:a 13 % för höstvetete och 14 % för vårvete och havre. För jämförelse har i tabellen även medtagits samma fördelning vid undersökningarna 1954 och 1953. Motsvarande procenttal för medianfälten år 1954 var c:a 15, 16 och 16 % samt år 1953 c:a 14, 16 och 15 %. Medianvärdena från årets undersökning ligger sålunda något under dem för åren 1954 och 1953. På grund av sådens ojämna utveckling 1955 kunde man ha väntat högre medianvärden. Fördelningarna visar dock för 1955 större förekomst av fält med stor standardavvikelse.

I tab. 5 har församlingar och strata fördelats efter den relativa standardavvikelsen för den skattade hektarskörden för fält inom församling respektive för församlingar inom stratum. För jämförelse redovisas i tabellen motsvarande fördelning av provskördade församlingar vid

undersökningarna 1953 och 1954. I fördelningen för 1955 uppgår standardavvikelsen för medianförsamlingen till c:a 22 % för höstvetete, 30 % för vårvete och 27 % för havre. Motsvarande procenttal åren 1953 och 1954 var för höstvetete 18 resp. 15 %, för vårvete 22 resp. 17 % och för havre 25 resp. 16 %. Inom de uttagna församlingarna konstateras sålunda större variation mellan fälten vid 1955 års undersökning än vid länsundersökningarna 1953 och 1954. Delvis torde skillnaden förklaras av den ojämnhet, som kännetecknat växtligheten 1955.

I fördelningen av strata är standardavvikelsen för medianstratum c:a 19 % för höstvetete, 24 % för vårvete och 20 % för havre. Mellan fält inom församling och mellan församlingar inom stratum konstateras sålunda större variation för vårvete och havre än för höstvetete, vilket överensstämmer med växtlighetsförhållandena 1955.

Enligt på sid. 52 angiven metod utgör den approximativt skattade standardavvikelsen för hektarskörden i hela undersökningsområdet 4,7 % för höstvetete, 6,2 % för vårvete och 5,6 % för havre. Som förut nämnts bör emellertid det totala medeltalet vara något större, på grund av att de slumpfel, som härrör från variansen mellan församlingar, ej kommer till uttryck här. Med beaktande därav erhålles emellertid en uppfattning om precisionen i den skattade hektarskörden för hela området.

Allmänna synpunkter. 1955 års provyteundersökning har givit värdefulla erfarenheter i olika avseenden. Allmänt kan sägas, att den har kunnat genomföras på ett tillfredsställande sätt. Detta får i hög grad tillskrivas det goda samarbete, som centralbyrån haft med hushållningssällskapen. Dessa har till ledare för fältarbetet inom respektive områden utsett

Tab. 4. De skördade fälten fördelade efter den relativa standardavvikelsen för ytornas avkastning inom fält

Fields harvested, by relative standard deviation of crops within fields

Växtslag	0-5 %	5-10 %	10-20 %	20-30 %	30-40 %	40-50 %	50-60 %	60-70 %	70-80 %	80-90 %	90-100 %	Summa
Höstvete	68	48	55	44	19	14	7	9	2	2	—	268
Vårvete	61	53	84	34	27	19	2	3	5	3	1	292
Havre	78	67	97	54	37	21	7	6	2	4	—	373
<i>Motsvarande fördelningar vid undersökningen i</i>												
<i>Södermanland 1954</i>												
Höstvete	14	21	52	27	14	1	1	—	—	—	—	130
Vårvete	5	17	53	19	10	4	1	1	—	—	—	110
Havre	4	27	52	24	8	2	2	—	—	—	—	119
<i>Östergötland 1953</i>												
Höstvete	12	21	54	13	7	2	2	—	—	—	—	111
Vårvete	7	26	48	22	8	8	1	1	—	—	—	121
Havre	8	11	50	15	7	—	1	—	—	—	—	92

Tab. 5. Församlingar och strata fördelade efter den relativa standardavvikelsen för medelavkastningen för fält inom församling och för församlingar inom stratum

Parishes and strata, by relative standard deviation of mean crops:

Of fields within parishes and of parishes within strata

Växtslag	0-5 %	5-10 %	10-15 %	15-20 %	20-25 %	25-30 %	30-35 %	35-40 %	40-45 %	45-50 %	50-60 %	60-70 %	70-80 %	80-90 %	Summa
<i>Församlingar 1955</i>															
Höstvete	10	6	7	9	8	3	7	6	7	3	—	3	1	1	71
Vårvete	6	4	9	7	8	4	11	9	9	4	4	1	—	—	76
Havre	6	4	2	13	9	11	11	9	5	2	4	2	—	—	78
<i>Motsvarande fördelningar vid undersökningen i</i>															
<i>Södermanland 1954</i>															
Höstvete	—	2	5	6	4	3	1	—	—	—	—	—	—	—	21
Vårvete	—	2	4	2	7	3	2	1	—	—	—	—	—	—	21
Havre	1	2	5	1	1	8	2	—	1	—	—	—	—	—	21
<i>Östergötland 1953</i>															
Höstvete	—	6	7	3	5	2	—	1	—	—	—	—	—	—	24
Vårvete	—	2	8	7	2	3	3	—	—	—	—	—	—	—	25
Havre	2	2	5	4	2	—	3	2	—	—	—	—	—	—	20
<i>Strata 1955</i>															
Höstvete	1	3	2	4	5	—	—	—	2	1	—	—	—	—	18
Vårvete	—	—	1	5	5	2	4	1	—	1	—	—	—	—	19
Havre	—	2	2	5	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	19

¹ Inom ett stratum har höstvete förekommit på endast en brukningsenhet.

skickliga tjänstemän med stor erfarenhet av försöksarbete och vana vid mätningar av det slag, som här erfordrats. Arbetsledarna har visat stort intresse för undersökningen och varit ytterst noggranna såväl vid utläggningen av provytorna som vid provtagningen och tröskningen. Vid de besök, som representanter från centralbyrån företagit under fältarbetet, har konstaterats, att arbetsledarna noggrant iakttagit de objektiva principerna för undersökningen, vilket är av stor vikt, för att man skall erhålla tillförlitliga resultat. Jordbrukarna har även visat intresse för undersökningen. Endast i ett par fall har de varit ovilliga att tillåta provtagning. Arbetsledarna har emellertid efter personligt besök hos vederbörande fått företaga provskörd även i dessa fall. Jordbrukarnas välvilliga inställning torde till stor del sammanhånga med det goda anseende, som hushållningssällskapen och jordbruksinstruktörerna har hos jordbrukarna. I många fall har jordbrukarna hjälpt till vid fältarbetet.

Planer för fortsatta undersökningar 1956

Resultaten av 1955 års provyteundersökning har framlagts för representanter för lantbruksstyrelsen, jordbruksnämnden, lantbrukshögskolan, hushållningssällskapens förbund och Jordbrukets utredningsinstitut. Med utgångspunkt från därvid framförda synpunkter har centralbyrån upprättat planer för fortsättning och utvidgning av undersökningarna under år 1956. Sålunda är avsikten att dessa förutom vete och havre skall omfatta även korn. Då odlingen av korn är betydande för de 1955 ej undersökta områdena, har en utvidgning till hela riket ansetts önskvärd. Därmed skulle erhållas en fältorganisation i samtliga län. På grund

av framförda önskemål om försök med objektiva skördeuppskattningar även för potatis planeras vidare provundersökning för potatis inom ett län. Centralbyrån har ansett det vara nödvändigt att först göra en länsundersökning, innan en riksomfattande skördeuppskattning enligt provytemetod planeras för potatis. Det har syntts lämpligt att företaga denna länsundersökning i Södermanlands län, där centralbyrån 1954 gjorde vissa tekniska studier för potatisskörd.

För det område, som 1955 års undersökning omfattade, är avsikten att för 1956 använda samma urval av församlingar. Genom att samma urval användes 1955 och 1956, kan förändringarna mellan de två åren lättare mätas. Medelfelet för skillnaden mellan de två årens skattningar av skörden minskas nämligen däri-genom att ej något bidrag därtill erhålles från variansen mellan församlingar. Inom församlingarna skall däremot uttagas nytt urval av brukningsenheter. För de nya områdena, norra Värmland, Kopparbergs län och Norrland, uttages ett urval av församlingar och brukningsenheter enligt i huvudsak samma principer som för övriga delar av landet. Med hänsyn till de stora avstånden där torde det dock befinnas lämpligt att fördela urvalet av brukningsenheter på ett större antal församlingar; d. v. s. taga ut flera församlingar och minska antalet brukningsenheter i varje. En sådan större spridning av urvalet av brukningsenheter är önskvärd med hänsyn till risken för större växlingar i väderleksförhållandena inom stora områden, även om resekostnaderna däri-genom ökas. I fråga om fältarbetet planeras för 1956 en uppdelning av provtagningen på flera personer, så att belastningen på arbetsledaren kan minskas. I övrigt är avsikten att tillämpa samma organisation som 1955. För de nytillkom-

na områdena anordnas en utbildningskurs för arbetsledarna liksom 1955.

Planerna för provundersökningar 1956 har framlagts vid hushållningssällskapens förbunds sammanträde i november 1955, varvid de tillstyrktes.

Centralbyrån har hos Kungl. Maj:t hemställt om ett anslag av sammanlagt 119 000 kronor för de planerade skörde-

uppskattningarna 1956 samt bearbetnings- och planeringsarbeten inom centralbyrån i samband därmed. Kostnaderna för den planerade utvidgningen beräknas kunna bestridas genom reservationer på anslaget för innevarande budgetår och anslaget sålunda hållas inom nuvarande ram. Det begärda anslaget har upptagits i 1956 års statsverksproposition.

Statistiska centralbyråns krönika 1955

Chronicle of the Central Bureau of Statistics

Befolkningsstatistiska avdelningen

Sedan hösten 1954 pågår viss försöksverksamhet på universitetsstatistikens område. På grundval av därvid vunna erfarenheter och efter samråd med berörda myndigheter och organisationer har centralbyrån till Kungl. Maj:t avgivit förslag till statistikens uppläggning i mera definitiv form samt hemställt om erforderliga medel för reformens genomförande fr. o. m. den 1 juli 1956.

Jordbruksstatistiska avdelningen

Såsom framgår av artikel i detta nr (s. 44) har provundersökningarna för skördeuppskattning enligt objektiv metod (provytemetoden) fortsatt i utvidgad skala under år 1955. Undersökningarna har omfattat Götaland och Svealand med undantag av norra Värmland och Kopparbergs län. För varje hushållningssällskap inom undersökningsområdet har personal utbildats för fältarbetet.

Inom fiskestatistiken har de åren 1953—54 påbörjade försöken med insamling av uppgifter om försäljningen vid fiskeauktionshamnarna fortsatt och utökats med ytterligare en auktionshamn. Genom att uppgiftsmaterialet för fiskestatistiken insamlas på detta sätt, väntas det bli tillförlitligare och tidigare tillgängligt än enligt den äldre metoden, då fiskarna lämnade uppgifter i efterhand för ett helt år.

Finansstatistiska avdelningen

För att utbygga statistiken över företagens intäkter, kostnader och vinster till att omfatta transportföretag, gjordes år 1954 en provundersökning beträffande ett mindre antal rederier och lastbilsföretag. Under 1955 utvidgades därefter

denna statistik, och uppgifter för år 1954 har bearbetats för c:a 160 rederier och 220 lastbilsföretag. (Se häfte 12/1955 och detta häfte s. 78.)

Rättstatistiska avdelningen

Statistiken över vägtrafikolyckor har lagts om för tiden fr. o. m. 1/7 1955. För varje olycka erhåller centralbyrån nu två rapporter, av vilka den ena skall insändas till centralbyrån inom 24 timmar efter polisundersökningens början och den andra i regel inom två månader efter utgången av det kvartal, varunder olyckan inträffat. Den förstnämnda rapporten, som innebär en nyhet, skall möjliggöra en snabbare beräkning av preliminära uppgifter om antalet olyckor m. m. Bland nyheterna i den andra rapporten kan nämnas, att uppgifter skall lämnas om en rad särskilda omständigheter ägnade att belysa olyckans uppkomst samt att blankettformuläret utformats på sådant sätt att stansning av hålkort kan ske direkt efter uppgiftsblanketterna. En närmare redogörelse för omläggning av vägtrafikolycksstatistiken är avsedd att intagas i ett senare nummer av tidskriften.

I samband med genomförandet av den allmänna sjukförsäkringen har äktenskapsregistret ålagts att till centralsjuk-kassorna lämna uppgifter om lagakraftvunna hemskillnadsdomar.

Bibliotek, arkiv och upplysningsavdelning

År 1955 har allt inkommet material kunnat löpande katalogiseras. Många avbrutna serier har kunnat kompletteras, och flera gamla bytesförbindelser har återupptagits och utvidgats. Sålunda har från Polen, Tjeckoslovakien, Ungern och Östtyskland nya statistiska och nationalekonomiska tidskrifter förvärvats. Med följande länder och områden, varifrån nästan ingen officiell statistik funnits

i biblioteket, har publikationsbyte inlett: Belgiska Kongo, Etiopien, Jamaica, Jordanien, Grönland, Libanon, Nigeria, Sudan och Syrien. På grund av den officiella statistikens växande omfattning har det blivit nödvändigt att mera än tidigare inrikta accessionen på sådant material som mest efterfrågas och avgränsa den gentemot bibliotek med närbesläktade ämnesområden. Statistiken från de tyska delstaterna, som centralbyrån sedan gammalt erhållit, sändes numera genom överenskommelse med utgivarna till Stockholms stads statistiska kontor. För ytterligare uppgifter om accessionen hänvisas till nyförvärvslistorna i denna tidskrift.

Det komplement till Statistisk årsbok med tillbakablickande statistiska serier, vartill en plan framlades i årgång 1952 av årsboken, har nu utkommit under titeln Historisk statistik I och omfattar befolkningsstatistik.

Folkbokföringsavdelningen

Mantalsuppgifterna. På framställning av centralbyrån har Kungl. Maj:t förordnat (SFS 412/55) att mantalsuppgift till mantalsskrivningen för år 1956 skall — för riket utom Stockholm — utökas med bl. a. uppgift som utvisar, huruvida uppgiftslämnaren eller hos honom bosatt medlem av hans hushåll är innehavare av den bostadslägenhet, där han bor. Bestämmelsen, som tillkommit av statistiska skäl, åsyftar att på ett mera tillfredsställande sätt göra det möjligt att ur mantalsuppgifterna draga stickprov av bostadslägenheter. Utformningen av blanketten har skett efter samråd med bostadsstyrelsen och efter det att olika blankettförslag prövats i praktiken. Dessa prov har utförts av statistiska centralbyråns utredningsinstitut. Av statistiska skäl har också övervägts att ytterligare utvidga innehållet i de mantalsuppgifter som lämnas inom kommuner, tillhörande regionplaneområden. Förberedande undersökningar har påbörjats. Av intresse i sammanhanget är i första hand uppgift om arbetsplatsens belägenhet.

Länsbyråerna för folkbokföringen. Under året har ett antal anvisningar rörande länsbyråernas arbete omarbetats.

I anvisningar rörande prägling av personplåtar för fysiska personer föreskrives bl. a. vissa nya beteckningar i registren (se bl. a. cirkulär nr 41/55). Vidare har meddelats anvisningar rörande ömsesidig avisering mellan mantalsverket i Stockholm och länsbyråerna, om förändrat av de tryckande registren för juridiska personer i anledning av den skärpta företagsbeskattningen, om länsbyråernas arbetsuppgifter för sjukförsäkringen, om viss granskning av uppgifter från kontrollstyrelsen samt om kortregistrens användning för viss avisering till polismyndigheterna för vapenregistreringen. Ett särskilt uppdrag av engångskaraktär utgör lämnandet av uppgifter till örlogsflottans truppregister om födelsenummer för där registrerade personer (örlogsflottan kommer inom kort att övergå till att använda födelse-tiden i förening med födelsenudet såsom militärt registreringsnummer).

Försök med hålkortssystem. Kungl. Maj:t har bemyndigat statens organisationsnämnd att verkställa försök med hålkortssystem inom folkbokförings- och uppbördsväsendet. Nämnden skall därvid samråda bl. a. med statistiska centralbyrån. Försöksverksamheten, som förlagts till Jönköping, omfattar Eksjö fögderi och utgör en dubblering av den ordinarie verksamheten. Försöket väntas fortgå till hösten 1956 och är avsett att ligga till grund för nämndens fortsatta utredningar. Såvitt av hittills framlagda utredningsresultat framgår, åsyftar nämnden bl. a. att ersätta de nuvarande tryckande registren hos länsbyråerna (adressplåtheregister) med hålkortsregister för att därigenom möjliggöra en långtgående mekanisering av arbetet med debitering och uppbörd av skatt.

Förslag till prissättning av längder, debetsedlar m. m., tillhandahållna städer med egen uppbördsförvaltning framlades i mars 1955.

Maskincentralen

Maskincentralens verksamhet har under år 1955 varit stadd i fortgående utveckling. Maskinparken har ytterligare moderniserats samt utökats bl. a. med en matematikmaskin av typen 604.

Utredningsinstitutet

Utredningsinstitutet har under år 1955 arbetat efter i stort sett samma linjer som under år 1954. Ett stort antal uppdrag av skiftande karaktär åt statliga, kommunala och privata beställare har avslutats under året.

Bland större riksomfattande undersökningar kan nämnas en intervjuundersökning om svenska folkets bilinnehav och om finansieringen av bilinköp. Institutet har medverkat med fyra intervjuomgångar i ett stort utredningsprojekt rörande alkoholkonsumtionen m. m. och har även utfört intervjuundersökningar rörande de ensamma mödrarnas ekonomiska och sociala förhållanden. Vidare har utförts en undersökning rörande bostadskostnaderna i hyreslägenheter; resultaten från denna undersökning skall användas för beräkning av bostadsposten i konsumentprisindex.

Institutet har även anlitats för en rad lokalt begränsade undersökningar, bl. a. en prognos för resultaten av folkomröstningen angående förslaget om införande av högertrafik och en undersökning om arbetskraftssituationen inom jordbruket.

Utredningsinstitutet har dessutom utfört konsultationer av olika slag och deltagit i utformningen av blanketter för 1956 års mantalsskrivning.

Ombudskåren utgöres f. n. av fyra distriktsombud och nära 200 lokalombud. En distrikts- och en lokalombudskurs har hållits under året.

Ny prisindex:

Jordbruksproduktionen

A Producer Price Index in Agriculture

Enligt det nya system för prissättning av jordbrukets produkter, som höstriksdagen beslutat, skall statens jordbruksnämnd beräkna en producentprisindex för jordbruket. Denna skall användas vid översyn av prissystemet i framtiden.

En plan för indexberäkningarna redovisas i Jordbruksekonomiska meddelanden nr 9/1955. Indexen skall sålunda beräknas med fasta vikter, utgörande totalt producerade mängder av varor under en basperiod. Varorna representerar

95 % av hela jordbruksproduktionen. Utom generalindex skall delindex beräknas för animaliska och vegetabiliska produkter.

Prisnoteringarna insamlas i allmänhet hos statens jordbruksnämnd, men skall kompletteras med uppgifter bearbetade i Jordbrukets utredningsinstitut, möjligen också med intervjuledes inskaffade prisuppgifter genom statistiska centralbyråns utredningsinstitut.

Enligt förslaget skall basåret vara prisregleringsåret 1954/1955. Laspeyres' formel skall användas. För varor med starkare säsongvariationer i priset skall utjämning ske. Index beräknas månatligen i två serier, en med nominella priser och en med realpriser.

För närmare detaljer hänvisas till nämnda tidskrift, där indexen fortlöpande skall redovisas.

Medicinalstyrelsen vill inrätta cancerregister

Registration of Cancer Proposed

Medicinalstyrelsen har föreslagit inrättandet av ett cancerregister med anknytning till styrelsens statistiska avdelning. Anledningen är att cancer numera efter tuberkulosens tillbakagång framträder som den andra i ordningen av dödsorsakerna. Dess betydelse ökar med den stigande medellivslängden. En ökning av vissa cancertyper äger rum (oavsett befolkningens åldersförändringar) och är ifråga om t. ex. lungcancer oroande hastig.

I samma mån som cancer genom kirurgisk och radiologisk behandling botas, kommer de enda hittills tillgängliga uppgifterna — mortalitetssiffrorna — ej längre att ge ett riktigt uttryck för sjukdomens frekvens. Medicinalstyrelsen har övervägt att anskaffa materialet till cancerregistret från sjukvårdskassorna men funnit denna utväg oframkomlig. Orsaken är bl. a., att den beramade sjukdomsstatistiken på sjukförsäkringsmaterialet skulle omfatta endast 14 à 15 % av samtliga i materialet representerade fall med diagnos. Anmälningsplikt till cancerregistret skulle åläggas varje för behandlingen an-

svarig läkare vid sjukvårdsinrättning ävensom patologerna.

Ett flertal länder har redan inrättat riksomfattande cancerregister. Sålunda har Danmark ett sådant register sedan 1943, Norge sedan 1951, Finland sedan 1953 och Island sedan 1954. I Belgien och Holland är cancerregister under utformning.

Erik Soop

Nordisk medicinalstatistik

Statistics of Public Health in the Northern Countries

Sedan Nordiska rådet rekommenderat ett samarbete mellan de nordiska länderna för att om möjligt få till stånd en gemensam medicinalstatistik samt uppdragit åt Norge att taga initiativ i saken, har det norska Helsedirektoratet som ett led i detta samarbete anordnat en konferens för inledande överläggningar, som hölls i Oslo den 1 november 1955. Förhandlingarna, i vilka deltog representanter för Danmark, Norge och Sverige, leddes av medicinalrådet Jon Björnsson i Helsedirektoratet och överläkare Fredrik Mellbye, Oslo. Närvarande var från Sverige medicinalrådet Olof von Zweighergk, förste aktuarien Erik Soop, medicinalstyrelsen, och byrådirektören Henrik Geschwind, statistiska centralbyrån. Som sekreterare fungerade dr T. Due Strand, Norge.

Inledningsvis erinrades att det redan tidigare etablerats ett nordiskt samarbete på detta område genom det år 1952 bildade nordiska utskottet för befolknings- och arbetskraftsstatistik, som till sitt arbetsområde räknar bl. a. allmän och speciell sjukdomsstatistik. Då emellertid medicinsk sakkunskap icke är företrädd i utskottet, hade detta icke tagit upp frågor rörande medicinalstatistiken.

Överläggningarna inriktades på att klarlägga inom vilka områden av medicinalstatistiken ett behov av samarbete mellan länderna kan anses föreligga. Frågan huru arbetet skulle läggas var även föremål för diskussion. En rapport om mötet kommer att avges vid Nordiska rådets fjärde session i januari 1956.

H. Gwd.

Nordiska utskottet för samfärdselstatistik

Committee of the Northern Countries on Transport and Communications Statistics

Nordiska utskottet för samfärdselstatistik höll sitt tredje sammanträde den 5 och 6 oktober 1955 i Helsingfors under ordförandeskap av direktör K. Petersen, Statistisk sentralbyrå, Oslo. Närvarande (under hela eller en del av sammanträdet) var från Sverige byrådirektören O. Carlsson, järnvägsstyrelsen, kanslirådet B. Dillén, kommunikationsdepartementet, aktuarien S. Rengby, statistiska centralbyrån, och förste aktuarien G. Sidenvall, kommerskollegium. Som sekreterare fungerade byråchefen K. Ofstad, Norge, och avdelningschefen G. Luther, Finland.

Vid sammanträdet behandlades transporten ur funktionell synpunkt och möjligheterna att anskaffa uppgifter som bakgrund för ett mera detaljerat studium av transportverksamheten, tillkomst- och avgångsstatistik för motorfordon, sjöfartsstatistiken samt statistiken rörande järnvägarnas godstrafik. Vidare planerades utskottets fortsatta verksamhet. Det påbörjade arbetet inom vissa av de ovan nämnda områdena skall fullföljas, och därjämte skall utskottet behandla följande frågor: resultaten av de internationella vägtrafikräkningarna och möjligheterna att utnyttja vägtrafikräkningarnas siffror i vägtrafikolycksstatistiken, utarbetandet av prisindex för transportnäringens tjänster, resultaten av urvalsundersökningarna av lastbilstrafiken samt eventuellt varugrupperingen inom transportstatistiken.

S. R.

Nordiska utskottet för kreditmarknadsstatistik

Committee of the Northern Countries on Credit Market Statistics

Nordiska utskottet för kreditmarknadsstatistik höll sammanträde i Oslo den 7—8 november under ordförandeskap av överdirektör Karin Kock. Från Sverige deltog förutom ordföranden förste aktuarien Thure Lindh.

Arbetet i utskottet har hittills huvudsakligen varit inriktat på att uppgöra ett förslag till konsoliderad balansräkning för kreditmarknaden. Med utgångspunkt från det tidigare svenska utkastet hade från norsk sida utarbetats ett reviderat förslag, som delvis överensstämmer med det tidigare men i större utsträckning anpassats efter nationalräkenskaperna. Detta förslag lades till grund för diskussionerna vid sammanträdet och accepterades i princip såsom grundval för det fortsatta arbetet. Den närmare anknytningen till nationalräkenskapsarbetet innebär att kreditmarknadens sektorer sammanföres till huvudgrupperna finansinstitutioner, offentlig förvaltning, företag och privata konsumenter samt utlandet. Beträffande finansobjekten innebär det norska förslaget en fullständig redovisning såväl efter debitorer som efter kreditorer. Balansräkningen får därigenom närmast karaktären av en arbetstabell, på grundval av vilken analysstabeller sedan kan uppgöras.

Förutom balansräkningen diskuterades även ett svenskt tabellförslag rörande efterfrågan på kapital inom olika sektorer samt med fördelning efter finansobjekt. Diskussionen koncentrerades här på sektorsindelningen. Som ett av de svåraste problemen kan nämnas gränsdragningen mellan byggnads- och anläggningsverksamhet samt bostäder.

Det fortsatta arbetet i utskottet kommer tills vidare att inriktas på att inom varje enskilt land uppgöra en konsoliderad balansräkning i enlighet med de överenskommelser som träffades vid mötet i Oslo. Vissa problem, exempelvis värderingsprincipen och dess tillämpning i olika sammanhang, har remitterats till det nordiska utskottet för nationalräkenskaper.

Th. L.

Nordiska utskottet för nationalräkenskaper

*Committee of the Northern Countries
on National Accounts*

Nordiska utskottet för nationalräkenskaper höll den 11—12 november 1955

ett möte i Köpenhamn. Där behandlades bl. a. ett par promemorior till OEEC:s möte angående nationalräkenskapsproblem den 14—18 november i Paris (se särskild redogörelse) samt vissa andra problem i samband med OEEC:s standard för nationalräkenskaper. I mötet deltog från svensk sida redaktör Einar Dahlgren, kommerskollegium, docent Ingvar Ohlsson (ordf.) och fil. kand. Bo Thomé, konjunkturinstitutet. Man beslöt att på kommande möten bl. a. behandla: 1) fördelning av nationalinkomsten på inkomstelement, 2) inkomststatistikens utformning och status med hänsyn till dess användning i nationalräkenskaper, 3) metoderna och statistiken för prisomräkning av nationalräkenskapsposter, 4) genomgång i detalj av OEEC:s Standardised System of National Accounts, 5) den offentliga sektorns plats i nationalräkenskapen samt 6) förhållandet mellan kreditmarknadsstatistik och nationalräkenskaper.

I. Ohlsson

Expertmöte i Paris angående nationalräkenskapsproblem

*Expert Group Meeting in Paris
on Problems of National Accounts*

Den 14—18 november 1955 hölls ett expertmöte inom OEEC i Paris angående nationalräkenskapsproblem. Från svensk sida deltog docenten Ingvar Ohlsson. Programmet upptog två punkter: 1) volym- och prisjämförelser i nationalräkenskapsstatistik och 2) OEEC:s Standardised System of National Accounts. Som grund för diskussionen låg två promemorior. Den första, vilken var författad av Richard Stone, behandlade förutom sedvanlig indexproblematik ur nationalräkenskapernas synvinkel bl. a. även teoretiska problem i samband med kvalitetsförändringar och säsongvariationer. Man enades om att de olika medlemsländerna skulle sammanställa promemorior med beskrivning av de metoder som i praktiken användes vid fastprisberäkningar av nationalräkenskapsposter. — Den närmaste anledningen till att OEEC:s Standardised System stod på dagordning-

en var att den publikation där systemet redovisas är utgången och skall ges ut i en andra upplaga. Diskussionen vid mötet gällde endast förslag till vissa förtydliganden av oklara punkter och en del smärre revisioner. Även de förändringar, som föreslagits av en arbetsgrupp för statistik över investeringar, sparande och input-output på ett sammanträde i Genève i juni 1955, ingick i revisionsförslaget. Man diskuterade också möjligheten att undersöka vilka önskemål som kunde föreligga beträffande mer genomgripande revisioner av systemet på längre sikt.

I. Ohlsson

Europeiska statistikerkonferensen: Indikatorer för den ekonomiska utvecklingen

*Conference of European Statisticians:
Short Term Economic Indicators*

Den 21—22 november 1955 sammanträdde i Genève i europeiska statistikerkonferensens regi en expertgrupp för diskussion av korttidsindikatorer för den ekonomiska utvecklingen (short term economic indicators). Konferensen bevisades av representanter från fem europeiska länder samt från USA och OEEC. Från svensk sida deltog forskningssekreterare Lennart Fastbom vid konjunkturinstitutet.

Expertgruppens uppgift var att utarbeta ett förslag till program för den större arbetsgrupp som planeras sammanträda i Genève i maj 1956 för diskussion av ämnet i fråga. Man beslöt därvid först och främst att avgränsa ämnet till att gälla å ena sidan sådan statistik som i efterhand, kvartalsvis eller oftare, registrerar olika aspekter av den faktiska ekonomiska utvecklingen (exempelvis produktion, priser, sysselsättning, utgifter för investeringar etc.) och å andra sidan framåtblickande ekonomisk statistik (exempelvis statistik över orderstockar och orderingång, investeringsplaner etc.).

Enligt expertgruppens förslag skall före arbetsgruppens sammanträde genom sekretariatets försorg göras en grov kart-

läggning av den statistik som i olika länder utnyttjas för ekonomisk korttidsanalys. En sådan kartläggning ansågs i och för sig vara av stort intresse, och den skulle bl. a. också kunna tjäna såsom utgångspunkt för det fortsatta internationella arbetet på detta område. Arbetsgruppens diskussion borde dock icke omfatta hela ämnesområdet utan strikt begränsas till ett fåtal utvalda indikatorer.

Efter att ha sökt uppnå en systematisk överblick över hela fältet valde expertgruppen först ut ett tiotal statistikområden som förr eller senare borde bli föremål för diskussion på det internationella planet. Av dessa utvaldes slutgiltigt tre för diskussion vid majmötet, nämligen:

- 1) Möjligheterna att förkorta insamlings- och bearbetningstiden för i första hand produktionsstatistik och i avslutning därtill beräknade produktionsvolymindex
- 2) Enkätundersökningar såsom instrument för belysning av utvecklingen på kort sikt av investeringar och investeringsplaner
- 3) Statistik över orderstockar och orderingång.

Till förberedelse av diskussionen under den första punkten skulle sekretariatet inhämta och sammanställa informationer om förhållandena i olika länder. I övrigt skulle för vart och ett av de tre ämnena sammanställas promemorior avsedda att tjäna som bakgrund för arbetsgruppens diskussion. Arbetet med dessa promemorior skulle dock icke åvila sekretariatet utan fördelades på några av medlemsländerna. Lennart Fastbom

Europeiska statistikerkonferensen: Stålstatistik

*Conference of European Statisticians:
Steel Statistics*

Den 2—3 december 1955 sammanträdde i Genève en inom den europeiska statistikerkonferensen upprättad mindre arbetsgrupp för stålstatistik. Arbetsgruppen hade till uppgift att biträda sekre-

tariatet i frågor rörande förbättring av statistiken angående leveranser, lager och konsumtion av stål. I mötet deltog representanter för statistiska myndigheter i Frankrike, Storbritannien, Sverige och Västtyskland. Från svensk sida deltog byråchefen Arthur Eriksson, statens handels- och industrikommission.

A. E.

Det internationella statistiska arbetet under 1955

Statistical Activities of International Organizations

Endast världsmöten samt det organisatoriska arbete, där Sverige är direkt engagerat, har hittills berörts i denna tidskrift. Men det finns en utmärkt utsiktspunkt över hela det vidsträckta fält där statistik organiseras och statistiker utbildas i internationellt samarbete. Den ore-gelbundet utgivna *Statistical Notes* har nyligen kommit ut med ett häfte (Förenta Nationernas statistiska byrå, *Statistical Papers*, Ser. 8, No. 19). Det allra viktigaste innehållet bekantgöres här för tidskriftens läsare, och så skall ske även med kommande nummer. Först tas här upp två viktiga ämnen, och därefter belyses utan ämnesindelning statistikerutbildningen, expertarbeten och möten; slutligen tillkännagives ett nytt basår för indexserier.

Folkräkningar omkring 1960. På tre platser pågår regionalt samarbete utöver det nationella för planering av nästa världsfolkräkning: i Interamerikanska statistiska institutet (Washington), i Europeiska statistikerkonferensen (Genève) och i en statistikerkonferens i Bangkok vid Ekonomiska kommissionen för Asien och Fjärran Östern (ECAFE). Flera möten planeras, och förslag rörande sakinnehållet i räkningarna har utarbetats för mötena av FN:s statistiska byrå.

Nationalräkenskaper. FN arbetar här på två linjer. Begrepp och klassifikationer

har uppställts i ett provisoriskt system.¹ Härifrån har man utgått, när man i år begärt besked från de nationella statistiska byråerna, i vad mån ett antal tabeller vore möjliga att ifyllas. Ungefär samtidigt har länderna anmodats att yttra sig om principerna för nationalräkenskaper enligt FN:s system, för att man sedan skall kunna ge systemet en varaktig utformning.

Utbildning. På statistikens område som på så många andra är det de underutvecklade länderna, som arbetet i FN och fackorganen huvudsakligen gäller. Förläggningen av FN:s träningscentra och seminarier vittnar härom. Av de förra är några, vill det synas, permanenta undervisningsanstalter. De är förlagda till Beirut, Libanon, Calcutta, Indien, och Manila, Filippinerna, samt (tillfälligt) Kabul, Afghanistan. Tillfälliga träningscentra för jordbruksstatistik var i verksamhet i Argentina under mars—juli och i Turkiet under april—juli, och ett sådant planeras för januari—maj 1956 i Rom. De båda första var särskilt ägnade demonstration av urvalsmetoder, det sista behandlar bl a jordbrukets ekonomi. Seminarier har varit anordnade i Bandung, Indonesien, i november—december och i Rio de Janeiro, Brasilien, i december. Seminarierna gällde befolkningsproblemen i Asien och Fjärran Östern, respektive Latinamerika.

Undervisningen vid dessa kurser är öppen för ganska stora grupper av länder. Endast de i Kabul och möjligen Manila synes ha varit begränsade till ett land.

Expertarbete. Vid ECAFE i Bangkok har under hösten pågått en konferens för budgetklassifikation i syfte att åstadkomma en realkonomisk fördelning av statliga inkomster och utgifter.

Mellan Ekonomiska kommissionen för Latinamerika (ECLA) och FAO har överläggningar ägt rum för att samordna de jordbruksstatistiska serier för området som de båda organen utarbetar.

Inom Internationella arbetsbyrån sammanträdde under olika tider av samma

¹ A System of National Accounts and Supporting Tables (Studies in Methods Ser. F No 2).

ren och hösten tre expertgrupper för studium av frågor rörande a) statistik över löner samt sociala och andra arbetskostnader, b) levnadskostnadsundersökningar och c) den internationella yrkesklassifikationen.

Experter på distributionsstatistikens område möttes i oktober i FN:s huvudkvarter, där de arbetade på ett förslag till enhetliga normer, vilket nu är under cirkulation hos ländernas statistiska byråer.

Det är klart att allt statistiskt expertarbete inom FN och fackorganen inte kan nämnas i denna översikt. Europeiska statistikerkonferensens verksamhet redovisas i fortlöpande notiser.

Möten. Internationella samfundet för forskning rörande inkomst och förmögenhet hade möte i Hindsgavl, Danmark, under september. Programmet upptog huvudämnena 1) ekonomiska modeller, 2) inkomstfördelningen, hushållens konsumtion och sparande samt 3) den ekonomiska utvecklingen.

Såsom förut anmälts (h. 7, s. 389) har en konferens om klassifikation av sjukdomar och dödsorsaker ägt rum i Paris i WHO:s regi.

Slutligen höll UNESCO i juli i Genève den trettonde konferensen i undervisningsfrågor. Framför allt behandlades där det allmänna kostnader för undervisningen.

Nytt basår för indexberäkningar. Från och med januari 1956 kommer basåret för de indexserier, som publiceras av FN och fackorganen, att ändras från 1948 till 1953.

Statistikens koordinering i Västtyskland

Statistical Coordination in the German Federal Republic

Medan det statistiska samarbetet över gränserna växer sig allt starkare både på nordisk nivå, inom Europa och universellt, så är den svenska inre koordineringen ännu ej reglerad. Det kan då vara

av intresse att studera hur man arbetar i andra länder på detta område.¹

Såsom federation har Västtyskland naturligtvis fler »instanser» i statistikproduktionen än Sverige. Men i övrigt är problemen där ungefär desamma som här, såsom framgår av en tidskriftsartikel av Dr. H. Reepschlaeger.²

Den lag om statistik för förbundsändamål, som kom till 1953, bestämmer också huvuddragen av koordineringen.

Statistiska rådet. Vid sidan av det centrala statistiska organet, Statistisches Bundesamt, står statistiska rådet med sina fackutskott. Rådet representerar både uppdragsgivare, producenter, konsumenter och uppgiftslämnare och är därför ganska manstarkt. Det skall höras av Bundesamt i tekniska frågor och metodfrågor. Det har dock visat sig ogörligt att helt skilja dessa frågor från sakfrågorna, som därför ofta tagits under rådets behandling. På grund av storleken sammanträder rådet bara en gång om året, och det uttalar sig i regel blott om arbetsprogrammet i dess helhet (några exempel: samarbetet med de internationella organisationerna; rationaliseringsmöjligheter; riktlinjer för rekrytering och befordran; en rad fackfrågor).

Fackutskotten är ständiga och rekryteras både inom och utom statistiska rådet. I dag arbetar 12 fackutskott, vart och ett med sitt fack; dock synes ett par av dem syssla med frågor som rör flera fack (t. ex. varusystematik). Det förekommer tillfälligt också underutskott, som särskilt behandlar metodfrågor, intresserande endast vissa av fackutskottets medlemmar.

Fastän rådet med sina utskott i enlighet med sitt namn endast är rådgivande och ej beslutande, har det dock en verklig betydelse för frågornas lösning och är sålunda de facto en del av Statistisches Bundesamt.

Chefsmöten. Då och då sammanträder ledarna för ländernas statistiska byråer. Det är speciellt organisatoriska och eko-

¹ Se denna tidskrift 1953, s. 173 (USA) och 1954, s. 212 (Kanada). Betr. Sverige se 1953, s. 291 och 436 samt 1955, s. 225.

² Allg. Stat. Archiv 1954, s. 165.

nomiska frågor på ländernas nivå, som därvid behandlas. Representanter för länderna ingår också i följande utskott (som ej ingår i de 12), nämligen ett för maskinell bearbetning, ett för organisation och ett för ländernas »nationalräkenskaper».

Interministeriella utskottet för statistikens koordinering och rationalisering. När ländernas statistik var under uppbyggnad, visade det sig ofta svårt att förena kraven på statistik från förbundet och ländernas anslagna medel för sådant ändamål.¹ Härav följande sakprövning av statistikens nödvändighet äger rum i det interministeriella utskottet. I detta måste därför finnas inte bara förbundsrepresentanter utan också ombud för länderna.

Särskilda utskottet för statistik är ett mellanled för sådant samarbete (det ingår i ett allmänt samarbetsorgan för ländernas inrikesministerier). Ifrågasättes en ny statistikgren, behandlas frågan först i ländernas egna statistiska utskott. Därefter kommer ländernas synpunkter fram i särskilda utskottet, som sammanfattar dem till ett enhetligt yttrande inför interministeriella utskottet.

I allmänhet kommer förbund och länder till överenskommelse genom samarbetet mellan de båda utskotten. De avgörande besluten fattas visserligen av förbundsregeringen och förbundsrådet samt om det gäller stora saker förbundsda-

gen. Ej bara nya statistikgrenar, utan nästan hela den löpande statistikproduktionen prövas sakligt på det sättet. Anordningen har lett till att nya projekt framföras enbart om man väntar sig en positiv inställning hos hela detta system av utskott.

Utskott för särskilda statistikgrenar. Några förbundsministerier har speciella utskott för underlydande statistikgrenar,

¹ Som bekant är de tyska länderna efter kriget i flertalet fall nyskapelser.

och även på det stadiet inverkar länderna genom sina motsvarande organ. Ett förslag som har tillstyrkts av sålunda tillfrågade organ har större utsikter att klara nödvändighetsprövningen än ett som inte fått en dylik förberedande behandling.

Artikelförfattaren finner, att koordineringen av den tyska statistiken fyller sin huvuduppgift att avväga de olika intressena i statistikprogrammet, så att det får bästa möjliga innehåll. Frågorna får en grundlig behandling, och väsentliga besparingar har gjorts genom inskränkning i mindre nödvändiga arbetsuppgifter.

Dock kan det inte förnekas, att systemet är ganska komplicerat och tidsödande. Det kan också uppstå problem, därför att ärendena behandlas ur olika synpunkter av statistiska rådet med underorgan å ena sidan och interministeriella utskottet med dess organ å andra sidan. Den förra gruppen ägnar sig som här visats mest åt metodfrågor, men måste jämväl gå in på programfrågor och anses även kompetent härför. Mindre lyckligt är det om den senare gruppen ger sig in på metodfrågor, då några av hithörande utskott inte har tillräcklig statistisk sakkunskap.

Tiden får utvisa, om förenklingar kan ske i koordinationsystemet.

Personalnotiser

Personal Notes

Byrådirektören, jur. kand. och fil. lic. Sverker Groth avgår den 31 januari 1956 med pension från sin tjänst i statistiska centralbyrån. Efter en kort tids anställning i statskontoret inträdde han den 1 januari 1920 i statistiska centralbyråns tjänst, där han sedan den 1 juli 1935 lett den rättsstatistiska avdelningen.

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar

Commentary

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1953 och 1954 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure, profits of business enterprises. Translation of the stub of the table p. 78.

Shipping companies (joint-stock companies)

Kind of income, etc.

- 1 Manning
- 2 Number of vessels
- 3 Registered gross tonnage

Income

- 4 Gross profit from shipping trade
- 5 Dividends
- 6 Interest
- 7 Profit from sold fixed assets
- 8 Gross profit from other activities
- 9 Sundry
- 10 Total

Expenditure and net profit

- 11 Interest
- 12 Depreciation
- 13 Taxes
- 14 Pension funds
- 15 Investment reserve
- 16 Sundry
- 17 Net profit
- 18 Total

Gross profit account

- 19 Gross income
- 20 Deducted: Fuel and lubricant costs
- 21 General shipping dues, loading and unloading costs
- 22 Administrative expenses and sundry
- 23 Total
- 24 Gross profit

Other data

- 25 Investments in vessels
- 26 of which primary investments
- 27 Amounts immediately written off on current investments
- 28 Costs of maintenance and repairs
- 29 Pensions and pension insurance fees

30 Wages and salaries: Board of directors and executives

31 Manning

32 Other employees

33 Paid dividends

34 Declared dividends

Inkomstfördelningen år 1954.

The income distribution. Translation of Swedish words frequently occurring in the tables p. 84—93.

Inkomstklasser Size of income
Antal inkomsttagare Number of income earners

Summa inkomster Total income

Näringsgren Industry

Jordbruk med bönor Agriculture, forestry, fishing
ringar

Byggnadsverksamhet Construction

Industri och hantverk Mining, manufacturing, etc.
i övrigt

Samfärdsl Transport and communications

Handel Commerce

Allmän förvaltnings- General administration
tjänst

Fria yrken Professions

Husligt arbete Domestic service

I övrigt Others

Yrkesställning Occupational status

Företagare Employers

Anställda Salaried employees and wage-earners

Icke yrkesverksamma Economically inactive

Medelinkomst Mean income

Samtliga Total

Kön och civilstånd Sex and marital status

Ogifta män Single men

Ogifta kvinnor Single women

Gifta män Married men

Gifta kvinnor Married women

Förut gifta män Widowed and divorced men

Förut gifta kvinnor Widowed and divorced women

Antal äktenskap Number of marriages

Männen Husbands

Hustrurna Wives

Makarna tillsammans Income-earning spouses jointly assessed

Landsbygden Rural districts

Städerna Towns

Hela riket Sweden

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad Year and month	Tillkomna konkurser <i>Bankruptcies</i>		Protesterade växlar, antal <i>Protested bills, number</i>						Därav i		
	andra än dödsbans	dödsbans	T. o. m. In- cluding 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Over 5 000 kr	Summa Total		Stock- holm	Göte- borg	Malmö
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913		9 318	3 142	1 718
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348		4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135		3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360		3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789		4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265		4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073		5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463		5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114		5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303		5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047		6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648		5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289		4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063		5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224		6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414		6 865	1 941	1 541
1953 Dec.	94	5	988	367	493	109	1 957		475	138	70
1954 Jan.	82	10	929	359	550	76	1 914		470	119	64
Febr.	83	6	912	365	475	73	1 825		485	113	59
Mars	95	12	1 058	406	575	106	2 145		552	145	79
April	81	17	1 022	375	526	114	2 037		465	140	78
Maj	75	6	1 050	436	568	111	2 165		542	148	82
Juni	73	6	1 036	470	614	157	2 277		576	154	102
Juli	65	9	1 260	442	693	115	2 510		586	217	96
Aug.	76	13	1 160	427	596	127	2 310		524	115	103
Sept.	88	9	1 120	452	656	126	2 354		512	135	91
Okt.	119	7	1 131	451	632	112	2 326		493	134	112
Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258		528	140	81
Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103		495	151	95
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151		488	145	94
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001		443	124	103
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441		503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381		457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490		466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891		636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173		659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909		643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696		659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767		618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738		693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776		600	159	112

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr Protested bills, amount								År och månad Year and month
T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Over 5 000 kr	Summa Total	Därav i			
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
248,9	272,2	1 085,4	1 406,4	3 012,9	1 044,6	263,2	71,0	1953 Dec.
232,8	262,9	1 190,3	1 033,9	2 719,9	697,0	205,0	99,9	1954 Jan.
223,0	269,5	1 053,8	768,9	2 315,2	690,2	138,0	107,6	Febr.
270,3	301,3	1 293,9	1 121,2	2 986,7	719,4	299,1	79,2	Mars
255,8	279,5	1 177,4	1 333,8	3 046,5	727,8	394,9	146,6	April
272,3	325,0	1 285,8	1 534,4	3 417,5	1 166,5	209,2	125,2	Maj
254,4	346,0	1 393,1	1 865,3	3 858,8	1 088,2	321,0	158,2	Juni
313,1	325,8	1 527,3	1 310,0	3 476,2	819,3	360,4	137,3	Juli
287,2	322,5	1 388,9	2 191,9	4 140,5	775,8	177,3	179,1	Aug.
282,6	333,3	1 464,5	1 361,8	3 442,2	702,2	247,4	145,6	Sept.
283,3	326,3	1 414,0	1 395,9	3 419,5	992,3	195,9	216,5	Okt.
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län <i>Year and county</i>	Antal redovisade bilar ¹ <i>Number of vehicles</i>	Medel- bärighet, ton <i>Mean loading capacity</i>	Körning enligt timtaxa <i>Hour rate</i>		
				Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	1 000 timmar <i>hours</i>	Frakt per timme <i>Freight per hour</i> kronor
1	1950: Medeltal per månad	16 882	4,16	13 619	1 567	8,69
2	1951: " " "	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
3	1952: " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
4	1953: " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
5	1954: " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
6	1954: November ²	20 487	4,56	30 892	2 351	13,14
7	1955: Juni	20 482	4,66	31 737	2 307	13,77
8	Juli	20 494	4,67	27 121	1 971	13,78
9	Augusti	20 711	4,69	33 166	2 393	13,86
10	September	20 855	4,70	34 549	2 475	13,96
11	Oktober	20 881	4,71	33 620	2 407	13,97
12	November	² 20 935	4,70	33 416	2 388	13,99
	Därav County					
A	Stockholms stad	2 593	3,98	6 458	450	14,36
B	Stockholms län	1 087	4,76	2 315	156	14,85
C	Uppsala län	529	5,21	495	38	13,02
D	Södermanlands län	724	4,67	1 001	73	13,79
E	Östergötlands län	930	4,99	1 245	89	14,00
F	Jönköpings län	737	4,86	969	69	14,09
G	Kronobergs län	440	5,00	332	25	13,40
H	Kalmar län	600	5,36	567	42	13,66
I	Gotlands län	176	4,01	157	12	13,41
K	Blekinge län	351	5,37	418	32	13,18
L	Kristianstads län	670	5,20	613	44	13,84
M	Malmöhus län	1 456	4,85	1 855	156	11,87
N	Hallands län	452	4,78	416	32	12,87
O	Göteborgs och Bohus län	1 786	4,16	3 824	284	13,45
P	Älvsborgs län	961	4,93	1 195	88	13,53
R	Skaraborgs län	673	5,08	669	50	13,36
S	Värmlands län	814	4,77	965	71	13,65
T	Örebro län	734	5,18	1 195	83	14,34
U	Västmanlands län	663	5,29	1 135	75	15,09
W	Kopparbergs län	818	4,85	931	68	13,64
X	Gävleborgs län	943	5,37	1 498	104	14,39
Y	Västernorrlands län	989	4,46	1 938	131	14,83
Z	Jämtlands län	364	4,13	496	36	13,59
AC	Västerbottens län	731	4,31	1 169	78	15,06
BD	Norrbottnens län	714	4,25	1 560	102	15,30

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.² Härtill kom 191 bilar, som varit ur beställningstrafik.³ Rättelse: I häfte 12/1955, s. 670 på motsvarande plats står september, skall vara oktober.

Statistics prepared by the State Commission for Road Traffic

Körning enligt kilometertaxa¹ Kilometre rate

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage %	Medel- transport- längd Mean haul, distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	1 988	14 369	6 366	31	38	1 323	14 594	70
2	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
3	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
4	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
5	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
6	3 021	19 015	8 838	32	43	1 505	26 084	94
7	3 131	18 626	9 577	34	43	1 532	28 332	100
8	2 946	16 616	9 009	35	38	1 405	24 951	97
9	3 395	19 769	10 330	34	42	1 615	29 999	100
10	3 329	19 719	9 866	33	43	1 554	29 680	100
11	3 247	19 473	9 588	33	44	1 532	28 901	99
12	3 189	18 944	9 190	33	44	1 488	28 181	100
A	8	203	13	—	385	8	302	140
B	91	447	304	40	25	38	615	82
C	104	707	367	34	41	56	942	88
D	131	923	395	30	48	69	1 277	97
E	177	1 139	529	32	47	88	1 626	97
F	147	1 016	366	27	54	69	1 360	98
G	137	675	336	33	39	61	1 081	107
H	116	902	358	28	62	65	1 328	105
I	80	193	125	39	11	19	311	98
K	42	579	127	18	118	33	716	101
L	179	1 285	438	25	65	92	1 909	111
M	285	1 512	623	29	42	122	2 334	109
N	62	576	258	31	60	47	762	91
O	65	537	209	28	70	38	827	111
P	151	1 164	535	31	50	90	1 555	92
R	130	1 063	375	26	65	73	1 390	97
S	176	942	612	39	28	84	1 577	102
T	116	797	377	32	61	60	1 233	105
U	106	682	311	31	55	54	1 024	103
W	193	843	571	40	31	77	1 449	102
X	144	796	476	37	42	68	1 336	105
Y	103	603	393	39	37	54	939	94
Z	151	347	312	47	12	35	653	99
AC	167	681	526	44	28	57	1 074	89
BD	128	332	254	43	14	31	561	96

¹ Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa <i>Kilometre rate</i> ¹						Använd tid per bil i all trafik timmar <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic kronor</i>
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor</i> %		
1	75 567	19	117 165	12	64	171	1 671
2	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
3	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
4	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
5	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
6	128 543	20	201 097	13	64	188	2 781
7	135 308	21	211 419	13	64	187	2 933
8	113 080	22	184 885	13	61	165	2 541
9	142 873	21	224 269	13	64	193	3 050
10	144 088	21	226 431	13	64	193	3 080
11	141 694	20	223 259	13	63	189	2 994
12	140 100	20	217 966	13	64	185	2 942
A	2 887	10	3 099	10	93	176	2 607
B	2 267	27	4 240	14	53	178	2 695
C	4 248	22	7 772	12	55	178	2 716
D	6 320	20	9 302	14	68	195	3 147
E	8 326	20	13 289	12	63	190	3 087
F	7 887	17	11 072	12	71	186	3 161
G	5 352	20	7 864	14	68	195	3 212
H	7 114	19	10 136	13	70	178	3 158
I	884	35	1 449	21	61	173	2 657
K	4 919	15	6 855	10	72	184	3 231
L	11 571	16	15 874	12	73	204	3 764
M	11 905	20	17 554	13	68	191	2 876
N	3 714	21	6 178	12	60	176	2 606
O	4 538	18	6 445	13	70	180	2 604
P	7 550	21	12 332	13	61	185	2 862
R	8 443	16	11 771	12	72	184	3 059
S	4 997	32	10 096	16	49	190	3 124
T	7 136	17	11 346	11	63	196	3 307
U	5 823	18	8 653	12	67	195	3 257
W	5 998	24	10 094	14	59	178	2 910
X	6 089	22	10 772	12	57	182	3 006
Y	3 808	25	6 772	14	56	187	2 908
Z	1 863	35	3 431	19	54	196	3 156
AC	4 608	23	8 306	13	55	185	3 069
BD	1 853	30	3 264	17	57	186	2 971

¹ Se not 1 på föregående sida.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikalelement och olyckans art

November 1955

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident

November 1955

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer Persons killed and injured											
	Dödade Killed			Svårt skadade Seriously injured			Lindrigt skadade Slightly injured			Samtliga Total		
	Lb. ¹	St. ¹	S:a ¹	Lb.	St.	S:a	Lb.	St.	S:a	Lb.	St.	S:a
Bilförare Motorcar drivers	7	—	7	30	10	40	157	87	244	194	97	291
Bilpassagerare Motorcar passengers	4	2	6	32	13	45	196	107	303	232	122	354
Förare av tung mc Drivers of heavy mc	6	—	6	11	7	18	28	52	80	45	59	104
Passagerare på tung mc Passengers on heavy mc	1	—	1	—	2	2	4	7	11	5	9	14
Förare av moped Drivers cycle with aux. mot.	2	1	3	7	12	19	25	63	88	34	76	110
Förare av annan lätt mc Drivers other light mc	1	1	2	12	8	20	10	24	34	23	33	56
Cyklister Cyclists	8	4	12	15	39	54	55	131	186	78	174	252
Fotgångare Pedestrians	13	9	22	27	39	66	59	144	203	99	192	291
Övriga Others	3	—	3	9	2	11	20	12	32	32	14	46
Samtliga Total	45	17	62	143	132	275	554	627	1 181	742	776	1 518

Delakt. trafikalelement Traff. elements involved				Olyckans art Nature of accident			
	Lb.	St.	S:a		Lb.	St.	S:a
Personbil Passenger car	1 580	2 548	4 128	Kollision Collision mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade between vehicles moving or temporarily stopped	824	1 499	2 323
Lastbil Lorry	523	728	1 251	med parkerat fordon with stationary vehicle	54	378	432
Buss Bus	73	140	213	med fotgängare with pedestrian	94	184	278
Tung motorcykel Heavy motorcycle	76	153	229	med annan vägtrafik with other traffic element	1	—	1
Moped Cycle with aux. motor	43	126	169	med djur with animal	31	4	35
Annan lätt mc Other light mc	41	64	105	med hinder på körbanan with obstacle on the road	21	40	61
Spårvagn Tram	—	93	93	med föremål vid körbanan with obstacle by the road	142	125	267
Järnvägsfordon Railway vehicle	11	8	19	Körning av vägen Vehicle in ditch	287	76	363
Cykel Cycle	97	272	369	Kullkörning Vehicle overturned	118	50	168
Annat fordon Other vehicle	90	249	339	Olycka av annat slag Other type of accident	10	29	39
Fotgängare Pedestrian	104	197	301	Uppgift saknas Unknown	—	5	5
Andra trafikalelement Other traffic elements	31	5	36				
Samtliga Total	2 669	4 583	7 252	Samtliga Total	1 582	2 390	3 972

¹ Lb. = Rural districts, St. = Towns, S:a = Total.

Vägrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafik-element och skadade personer

November 1955

Län County		Antal olyckor Number of accidents				Antal del- aktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
		Med dödlig ut- gång ¹ Deaths ¹	Med annan person- skada Bodily injury	Med enbart egen- doms- skada Damage	Sum- ma Total		Dö- dade Deaths	Skadade Bodily injured		Sum- ma Total
								Svårt Serio- usly	Lind- rigt Slight- ly	
Landsbygd Rural districts										
Stockholms län	6	31	78	115	204	6	9	33	48	
Uppsala	2	10	21	33	54	2	3	14	19	
Södermanlands	1	16	28	45	75	1	5	21	27	
Östergötlands	2	16	55	73	118	2	6	14	22	
Jönköpings	2	18	39	59	100	2	5	18	25	
Kronobergs	1	15	23	39	67	1	6	19	26	
Kalmar	—	18	30	48	68	—	5	24	29	
Gotlands	—	3	14	17	29	—	—	5	5	
Blekinge	1	15	29	45	70	1	4	17	22	
Kristianstads	3	16	44	63	103	3	6	15	24	
Malmöhus	2	40	51	93	155	2	15	40	57	
Hallands	3	9	38	50	77	3	3	10	16	
Göteb. o. Bohus	—	32	36	68	108	—	8	30	38	
Älvsborgs	2	20	39	61	105	3	9	21	33	
Skaraborgs	—	27	47	74	125	—	10	32	42	
Värmlands	3	31	66	100	157	3	8	32	43	
Örebro	3	14	31	48	83	3	—	23	26	
Västmanlands	7	21	38	66	104	7	5	28	40	
Kopparbergs	—	32	48	80	128	—	3	40	43	
Gävleborgs	—	33	65	98	174	—	9	34	43	
Västernorrlands	4	31	61	96	182	4	7	34	45	
Jämtlands	—	14	43	57	102	—	8	11	19	
Västerbottens	2	25	44	71	129	2	7	27	36	
Norrbottens	—	8	75	83	152	—	2	12	14	
Summa Total	44	495	1 043	1 582	2 669	45	143	554	742	

¹ I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan.

Under »Deaths» are generally counted accidents leading to death within 24 hours.

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured

November 1955

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal del- aktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
	Med dödlig ut- gång ¹ Deaths ¹	Med annan person- skada Bodily injury	Med enbart egen- doms- skada Damage	Sum- ma Total		Dö- dade Deaths	Skadade Bodily injured		Sum- ma Total
							Svårt Serio- usly	Lind- rigt Slight- ly	
Städer Towns									
Stockholms stad	7	168	524	699	1 378	7	21	174	202
Stockholms län	2	21	67	90	162	2	2	20	24
Uppsala „	—	18	33	51	100	—	6	16	22
Södermanlands „	1	13	32	46	86	1	3	12	16
Östergötlands „	—	42	89	131	251	—	8	38	46
Jönköpings „	3	21	39	63	106	3	11	16	30
Kronobergs „	—	2	10	12	20	—	1	2	3
Kalmar „	—	4	12	16	29	—	1	5	6
Gotlands „	—	5	5	10	20	—	2	5	7
Blekinge „	—	5	22	27	48	—	1	4	5
Kristianstads „	—	6	16	22	41	—	2	5	7
Malmöhus „	—	61	171	232	455	—	12	52	64
därav Malmö stad	—	35	100	135	269	—	4	32	36
Hallands län	—	13	16	29	52	—	1	13	14
Göteb. o. Bohus „	—	138	303	441	846	—	24	123	147
därav Göteborgs stad.	—	119	284	403	778	—	22	106	128
Älvsborgs län	3	20	26	49	91	3	6	19	28
Skaraborgs „	—	8	24	32	57	—	5	4	9
Värmlands „	—	19	35	54	98	—	4	28	32
Örebro „	1	23	39	63	116	1	3	21	25
Västmanlands „	—	22	49	71	132	—	7	27	34
Kopparbergs „	—	11	15	26	46	—	4	8	12
Gävleborgs „	—	10	59	69	135	—	3	9	12
Västernorrlands „	—	6	38	44	87	—	1	6	7
Jämtlands „	—	2	11	13	27	—	—	3	3
Västerbottens „	—	6	24	30	63	—	1	8	9
Norrbottens „	—	12	58	70	137	—	3	9	12
Summa Total	17	656	1 717	2 390	4 583	17	132	627	776
Hela riket Sweden	61	1 151	2 760	3 972	7 252	62	275	1 181	1 518

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1953 och 1954
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter
Income, expenditure and profits of business enterprises. Preliminary data
Rederiföretag (aktiebolag) Shipping companies (joint-stock companies)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m. i 75 rederiföretag	1953	1954	Ökning (+) eller minskning (—) 1953—1954	
			Absolut	%
1 Antal ombordanställda	16 229	16 182	— 47	— 0
2 Antal fartyg	499	464	— 35	— 7
3 Bruttodräktighet i reg.ton	1 898 287	1 877 317	— 20 970	— 1
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
4 Bruttovinst	210,6	206,0	— 4,6	— 2
5 Utdelning å aktier och andelar	7,7	8,4	+ 0,7	+ 9
6 Räntor	13,3	12,6	— 0,7	— 6
7 Vinst å avyttring av materiella anlägg- ningstillgångar	30,4	85,3	+ 54,9	+181
8 Överskott å annan rörelse	2,1	4,2	+ 2,1	+104
9 Övriga intäkter	36,7	19,7	— 17,0	— 46
10 Summa	300,8	336,2	+ 35,4	+ 12
<i>Kostnader och vinst</i>				
11 Räntor	16,8	17,0	+ 0,1	+ 1
12 Avskrivning å materiella anläggningstill- gångar	161,7	209,0	+ 47,3	+ 29
13 Skatter samt investeringsavgift	31,9	27,3	— 4,7	— 15
14 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	2,5	3,5	+ 1,0	+ 41
15 Avsättningar till investeringsfonder	29,4	44,6	+ 15,2	+ 52
16 Övriga kostnader	14,1	14,8	+ 0,7	+ 5
17 Redovisad vinst	44,4	20,2	— 24,2	— 55
18 Summa	300,8	336,2	+ 35,4	+ 12
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
19 Bruttointäkt av rörelsen	1 282,0	1 302,8	+ 20,8	+ 2
20 Avgår: Kostnader för driv- och smörjmedel	142,4	140,2	— 2,1	— 2
21 Skeppsumgälder samt lastnings- och lossningskostnader	260,6	279,5	+ 18,9	+ 7
22 Övriga driftskostnader samt för- valtningskostnader	668,5	677,1	+ 8,6	+ 1
23 Summa avgående poster	1 071,4	1 096,8	+ 25,4	+ 2
24 Bruttovinst	210,6	206,0	— 4,6	— 2
<i>Övriga uppgifter</i>				
25 Anskaffning av fartyg (inkl. värdestegring genom ombyggnad)	..	203,9	..	..
26 Därav egentlig investering	..	159,5	..	..
27 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	..	6,5	..	..
28 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	86,2	84,7	— 1,5	— 2
29 Pensioner. Pensionspremier	11,8	11,7	— 0,1	— 1
30 Lön till: Styrelse, verkst. dir. och andra företagsledare	9,3	9,0	— 0,3	— 3
31 Ombordanställda	204,4	206,4	+ 1,9	+ 1
32 Andra anställda	29,6	32,4	+ 2,8	+ 9
33 Betald utdelning	19,7	19,0	— 0,6	— 3
34 Beslutad utdelning	19,0	20,0	+ 0,9	+ 5

Inkomstfördelningen år 1954.

Preliminär redogörelse

The Income Distribution.

Preliminary Data

Liksom för närmast föregående år har uppgifter till inkomststatistiken även för år 1954 (taxeringsåret 1955) erhållits dels och till största delen genom en urvalsundersökning, dels genom en fullständig undersökning. Uppgifterna, som jämlikt kungörelsen om uppgifter till den årliga inkomststatistiken den 21 december 1951 (nr 832) införskaffats genom länsstyrelsernas och taxeringsnämndsordförandenas försorg, avser endast *fysiska* personer och omfattar utom inkomstbelopp och yrkesbeteckningar bl. a. även födelsennummer, födelsetid och civilstånd. Närmare redogörelse för undersökningsmetoden lämnas i publikationen Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet taxeringsåret 1954.

Enligt föreskrifterna skall uppgifter insamlas för alla personer födda den 5, 15 och 25 dagen i månaden. Vidare skall båda makarna i ett äktenskap medtagas, även om endast endera av dem är född på sådan dag, i fall båda haft inkomst under redogörelseåret. Slutligen skall uppgifter insamlas för alla personer, som ensamma eller tillsammans med maken haft inkomst uppgående till minst 30 000 kr.

Inkomstuppgifterna avser den sammanräknade nettoinkomsten eller summan av enligt förordningen om statlig inkomstskatt uppskattade inkomster av olika förvärvskällor (jordbruksfastighet, annan fastighet, rörelse, tjänst och tillfällig förvärvsverksamhet samt kapital), sedan avdrag gjorts för eventuellt underskott å förvärvskälla. De största individuella årsinkomsterna härrör ofta från mer än en förvärvskälla, t. ex. både tjänst och kapital.

Yrkesbeteckningarna avser 9 huvudgrupper av näringsgrenar, nämligen jordbruk med binärningar, byggnadsverksamhet, industri och hantverk i övrigt, samfärdsel, handel, allmän förvaltnings-

tjänst, fria yrken, husligt arbete och övriga.

Inom varje näringsgren är inkomsttagarna uppdelade på företagare, anställda och icke yrkesverksamma med undantag för huvudgrupperna allmän förvaltningstjänst och husligt arbete, i vilka företagare icke förekommer. Statistiken upptar alltså inalles 25 grupper. Såsom anställda räknas såväl arbetare som tjänstemän (även i chefsställning, såsom disponenter, verkställande direktörer m. fl.), medan till icke yrkesverksamma hänföres f. d. yrkesutövare, pensionärer, rentierier o. d.

Genom uppgifterna om födelsetid och födelsennummer erhålles uppgifter om ålder och kön (udda födelsennummer avser man, jämnt kvinna.) Då dessutom uppgifter inhämtas om civilstånd, kan sammanställningar ske mellan å ena sidan inkomstuppgifterna och å andra sidan uppgifterna om *ålder* samt *kön* och *civilstånd*.

Primärmaterialets beskaffenhet. Vissa brister föreligger beträffande primärmaterialet såväl i vad avser urvalsundersökningen som den fullständiga undersökningen. Vid granskning av materialet har befunnits, att antalet personer födda den 5 resp. 25 understiger antalet födda den 15 med 1,9 resp. 1,3 %. Uppgifterna för dem, som är födda den 15, skall användas även för det s. k. befolkningsregistret, och därför skulle för dessa i motsats mot för de övriga lämnas uppgifter även om namn. Dessa uppgifter kan fördensskull möjligen ha synts uppgiftslämnarna viktigare och av den anledningen blivit fullständigare redovisade. Liknande skillnader har konstaterats även de föregående åren. Vad beträffar inkomsttagarna med minst 30 000 kr inkomst torde även vissa brister förefinnas. Visserligen har ämbetsverket i så stor utsträckning, som den knappa tiden för materialets bearbetning medgivit, sökt komplettera statistiken i detta avseende, men likväl kvarstår en viss ofullständighet.

För att förena urvalsundersökningen och den fullständiga undersökningen till en enhetlig översikt över inkomstfördel-

ningen har företagits en uppräknig av urvalsdelen.

I fråga om det totala inkomstbeloppet kan jämförelse göras med inkomstlängdens A-längd. För centralbyrån nu tillgängliga uppgifter är emellertid i viss mån preliminära. Den sammanräknade nettoinkomsten enligt inkomstlängdens A-längd uppgår till 29 693,2 milj. kr och inkomststatistikens slutbelopp till 28 671,8 milj. kr. Den sistnämnda summan understiger den förra med 1 021,4 milj. kr eller 3,4 % mot 3,2 % föregående år. En del av denna skillnad kommer på dödsbon, familjestiftelser och eftertaxeringar, vilka ingår i taxeringsstatistikens uppgifter men icke i inkomststatistikens. De eftertaxerade beloppen brukar i allmänhet relativt sett vara obetydliga. Dödsbon och familjestiftelser torde betyda mera, men uppgift om dessas storlek saknas. För Stockholms stad har för en del år beräknats, att omkring 0,8 % av det totala inkomstbeloppet enligt A-längden skulle ha fallit på dödsbon. Om man kan antaga, att dödsbon, familjestiftelser och eftertaxeringar omfattar omkring 1 % av inkomstbeloppet, skulle för riket i dess helhet för inkomståret 1954 2,4 % av den sammanräknade nettoinkomsten enligt taxeringsstatistiken eller omkring 700 milj. kr utgöra bristen i inkomstuppgifterna. Dessa antaganden är emellertid alltför osäkra för att läggas till grund för korrigerig med hänsyn till bristerna i materialet.

Förutom dessa brister hos primärmaterialiet bör observeras, att uppräknigen av urvalsundersökningens siffror i många fall grundar sig på ganska små tal. Tabellerna bör därför användas med

försiktighet, särskilt i de fall då talen är låga.

Undersökningsresultatet. I tab. 1 lämnas uppgifter för hela riket (inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet), landsbygden och städerna om antalet inkomsttagare inom olika inkomstklasser för samtliga 25 närings- och yrkesgrupper och i tab. 2 om den procentuella fördelningen på inkomstklasserna.

Hela antalet inkomsttagare uppgick till 3 809 175, varav för landsbygden 1 803 619 och för städerna 2 005 014. Motsvarande tal var enligt 1953 års statistik 3 744 227, 1 784 524 och 1 959 192. Ökningen för hela riket uppgår till 64 948 eller 1,7 %, för landsbygden till 19 095 eller 1,1 % och för städerna till 45 822 eller 2,3 %. I förhållande till folkmängden vid årets slut utgjorde antalet inkomsttagare år 1954 för riket 52,7, för landsbygden 48,9 och för städerna 56,6 %.

Fördelningen av antalet inkomsttagare efter inkomstens storlek framgår av nedanstående sammanställning, varvid som jämförelse uppgifter även lämnas för år 1953.

Jämfört med år 1953 iakttages minskning av antalet inkomsttagare under 10 000 kr inkomst men ökning i de högre inkomstklasserna såväl i absoluta tal som relativa. Inkomsttagarna under 7 000 kr utgjorde omkring 52 %, mellan 7 000 och 20 000 kr 45 % och över 20 000 kr 3 % av hela antalet.

Fördelningen av hela inkomstsumman på olika inkomstklasser redovisas överst på följande sida. Liksom antalet inkomsttagare med mindre inkomster än 10 000 kr har även motsvarande inkomstsumma

Inkomstklasser kr	Antal inkomsttagare		I % av hela antalet inkomsttagare	
	År 1954	År 1953	År 1954	År 1953
— 2 000	405 540	436 370	10,6	11,7
2 000—3 000	401 290	415 880	10,5	11,1
3 000—5 000	619 180	621 060	16,2	16,6
5 000—7 000	577 490	607 150	15,2	16,2
7 000—10 000	904 650	909 730	23,8	24,3
10 000—20 000	791 670	658 440	20,8	17,6
20 000—50 000	99 369	87 162	2,6	2,3
50 000—	9 986	8 435	0,3	0,2
Summa	3 809 175	3 744 227	100	100

Inkomstklasser kr	Summa inkomster (1 000 kr)		I % av totalsumman	
	År 1954	År 1953	År 1954	År 1953
— 2 000	534 924	570 207	1,8	2,1
2 000— 3 000	996 678	1 044 830	3,4	3,9
3 000— 5 000	2 442 558	2 441 001	8,6	9,1
5 000— 7 000	3 467 719	3 634 436	12,1	13,5
7 000—10 000	7 667 045	7 664 368	26,7	28,5
10 000—20 000	10 043 349	8 453 613	35,0	31,4
20 000—50 000	2 690 085	2 385 312	9,4	8,9
50 000—	829 455	706 795	3,0	2,6
Summa	28 671 813	26 900 562	100	100

sjunkit jämfört med 1953. Den relativa fördelningen av den totala inkomsten är emellertid en helt annan än fördelningen av inkomsttagarna. Av inkomstsamman kommer nämligen 26 % på inkomster under 7 000, 62 % på inkomster mellan 7 000 och 20 000 och 12 % på inkomster över 20 000 kr.

Fördelningen på inkomsttagarna efter näringsgren framgår av följande tablå.

Näringsgren	Antal inkomsttagare		I % av hela antalet inkomsttagare	
	År 1954	År 1953	År 1954	År 1953
Jordbruk med binärningar	670 187	672 596	17,6	18,0
Byggnadsverksamhet	261 056	252 978	6,9	6,8
Industri o. hantverk i övrigt	1 137 934	1 135 258	29,9	30,3
Samfärdsl	312 672	313 313	8,2	8,4
Handel	621 772	595 356	16,3	15,9
Allmän förvaltningstjänst	404 730	387 567	10,6	10,3
Fria yrken	49 420	47 825	1,3	1,3
Husligt arbete	106 004	109 490	2,8	2,9
I övrigt	245 400	229 844	6,4	6,1
Summa	3 809 175	3 744 227	100	100

Beträffande fördelningen av inkomsttagarna efter näringsgren iakttagas en betydande ökning sedan år 1953 i fråga om handel och allmän förvaltningstjänst samt ehuru i mindre grad med avseende på byggnadsverksamhet. Någon ökning har också skett för industri och hantverk i övrigt absolut sett, men för denna näringsgren har den procentuella andelen av samtliga inkomsttagare minskats. Antalet utövare av fria yrken har ökat något. Någon minskning av antalet

inkomsttagare har däremot ägt rum inom jordbruk med binärningar och husligt arbete samt obetydlig minskning för samfärdsl.

Efter yrkesställning fördelar sig inkomsttagarna som tablån längst ned på sidan visar. Fördelningen av inkomsttagarna efter yrkesställning avviker endast mycket obetydligt från föregående års.

I tab. 3 lämnas uppgifter om den totala inkomstsamman inom olika närings- och yrkesgrupper. Det totala inkomstbeloppet för gruppen industri och hantverk i övrigt var betydligt högre än för de andra grupperna vad beträffar riket och städerna men överträffades i fråga om landsbygden av jordbruk med binärningar. Vad angår de olika kategorierna efter yrkesställning dominerade de anställda med mer än 3/4 av det totala inkomstbeloppet.

Yrkesställning	Antal inkomsttagare		I % av hela antalet inkomsttagare	
	År 1954	År 1953	År 1954	År 1953
Företagare	528 644	528 362	13,9	14,1
Anställda	2 806 116	2 757 490	73,7	73,7
Icke yrkesverksamma	474 415	458 375	12,4	12,2
Summa	3 809 175	3 744 227	100	100

Näringsgren	Företagare		Anställda		Samtliga	
	År 1954	År 1953	År 1954	År 1953	År 1954	År 1953
Jordbruk med binärningar	7 392	7 003	5 137	4 834	5 973	5 632
Byggnadsverksamhet	10 831	9 930	9 641	9 050	9 460	8 860
Industri och hantverk i övrigt ..	9 319	8 592	8 241	7 843	8 133	7 727
Samfärdsl	11 108	10 299	8 706	8 413	8 679	8 351
Handel	12 016	11 144	7 113	6 886	7 758	7 458
Allmän förvaltningstjänst	.	.	9 461	9 316	9 383	9 237
Fria yrken	14 602	14 062	8 084	7 743	9 915	9 514
Husligt arbete	.	.	3 003	2 865	2 946	2 787
Övriga	4 394	4 223	4 228	3 864	3 290	3 056
Samtliga	8 936	8 348	7 826	7 499	7 527	7 185

Medelinkomsten inom de skilda närings- och yrkesgrupperna uppgick till ovanstående belopp i kr.

Medelinkomsten var således år 1954 7 527 kr mot 7 185 kr år 1953. Företagarnas inkomster är högre än de anställdas. Bland företagarna ligger de inom fria yrken, handel, samfärdsl och byggnadsverksamhet högst. Av de anställda uppvisar grupperna byggnadsverksamhet, allmän förvaltningstjänst och samfärdsl de högsta medelinkomsterna. Tidigare har allmän förvaltningstjänst innehaft första platsen, men denna har nu belagts av byggnadsverksamhet.

I tab. 4 lämnas redogörelse för inkomsttagarnas fördelning på åldersgrupper och inkomstklasser. I den lägsta åldersgruppen återfinnes vad beträffar hela riket flertalet inkomsttagare i inkomstklasserna under 3 000 kr, och i den näst lägsta liksom i den högsta gruppen tillhör övervägande antalet inkomstklasserna under 5 000 kr. Inkomsttagarna i övriga åldersgrupper är mera koncentrerade till de medelhöga eller högre inkomstklasserna. Medelinkomsten stiger från den lägsta åldersgruppen, 2 726 kr, kontinuerligt till åldersgruppen 40—50 år, 8 999 kr, för att sedan sjunka. För åldersgruppen 67 år och däröver var medelinkomsten 5 322 kr eller något lägre än för åldersgruppen 20—25 år, 5 435 kr.

Tab. 5 innehåller fördelning för hela riket av inkomsttagarna efter ålder, inkomst och yrkesställning. Antalet inkomsttagare i åldrarna över 40 år utgör 77 % av företagarna, medan i fråga om de anställda 55 % är under 40 år. Vad angår de icke yrkesverksamma är givetvis de två högsta åldersgrupperna de

helt dominerande. Inkomstmedeltalet är högst för företagarna och lägst för de icke yrkesverksamma. För företagarna stiger medeltalet oavbrutet upp till åldersgruppen 40—50 år och faller sedan. De anställda har sitt maximum i åldersgruppen 50—67 år, de icke yrkesverksamma i gruppen 67 år och däröver.

I tab. 6 redovisas antalet inkomsttagare med fördelning efter kön och civilstånd samt inkomstklasser, och i följande sammanställning meddelas den procentuella fördelningen av antalet inkomsttagare och det totala inkomstbeloppet på olika kön och civilstånd även som inkomstmedeltalet för dessa.

Kön och civilstånd	Antal inkomsttagare %	Summa inkomster %	Medelinkomst, kr
Ogifta män	18,7	15,7	6 326
” kvinnor	14,3	9,8	5 140
Gifta män	41,9	58,9	10 572
” kvinnor	15,6	8,2	3 957
Förut gifta män...	3,6	3,4	7 239
” kvinnor	5,9	4,0	5 074
Samtliga	100	100	7 527

De gifta männen utgjorde omkring 42 % av inkomsttagarna men hade 59 % av inkomsterna. De gifta kvinnornas andel av antalet inkomsttagare uppgick till närmare 16 % men av den totala inkomsten till endast omkring 8 %. De gifta kvinnorna med inkomst var betydligt flera i städerna än på landsbygden. Den högsta medelinkomsten uppvisar de gifta männen, därefter kommer förut gifta män och ogifta män. Bland kvinnorna är skillnaden mellan ogifta kvinnor och förut gifta kvinnor ganska ringa, medan de gifta kvinnorna har be-

tydligt mindre inkomster. De sistnämndas låga inkomster beror delvis på det förhållandet att många av dem utövar förvärvsverksamhet endast under en del av året eller har deltidarbete. Vidare förhåller det sig så, att ett stort antal gifta kvinnor med inkomster under 1 200 kr taxerats på grund av samtaxering med mannen.

I tab. 7 redovisas inkomsttagarna efter kön och civilstånd, inkomst och yrkesställning för hela riket. Männen och då särskilt de gifta bland dem är de dominerande såväl i fråga om företagarna som de anställda men betydligt mer bland de förra än bland de senare. Av de icke yrkesverksamma utgör männen något över 40 %, men något mer än halva inkomstsumman kommer på dem. Medelinkomsten är högre för företagarna än de anställda, men under det att både de gifta och de förut gifta männen bland företagarna har icke obetydligt lägre inkomstmedeltal än bland de anställda, har alla tre kvinnogrupperna bland företagarna högre inkomstmedeltal än motsvarande anställda. Särskilt stor är skillnaden för gifta kvinnor.

Tab. 8 innehåller redogörelse för fördelningen på inkomstklasser av *äktenskap, i vilka makarna samtaxerats*. Hela antalet samtaxerade äktenskap har beräknats till omkring 541 900, men enligt tab. 6 var antalet gifta kvinnor med inkomst omkring 593 400. Det förra talet understiger det senare med omkring 9 %. Skillnaden beror på följande förhållanden: 1) Gifta kvinnor med inkomst, vilkas män saknar inkomst, blir redovisade som inkomsttagare i de individuella tabellerna men icke som samtaxerade; 2) kvinnor, som ingått äktenskap under se-

nare hälften av redogörelseåret, blir enligt taxeringsbestämmelserna icke samtaxerade; 3) hemskilda kvinnor redovisas som gifta men är ej samtaxerade; 4) äkta makar, som är upptagna i olika inkomstlängder, blir av skäl, som sammanhänger med uppgiftslämnningen, icke räknade som samtaxerade i inkomststatistiken (i verkligheten blir de samtaxerade).

Av de samtaxerade äktenskapen tillhörde nära 2/3 städerna och något över 1/3 landsbygden. Av männen i dessa äktenskap hade omkring 1/3 inkomster mellan 7 000 och 10 000 kr och mer än 1/3 mellan 10 000 och 20 000 kr, medan 55 % av hustrurna hade inkomster under 3 000 kr. Jämför vad ovan sagts om de gifta kvinnornas inkomster.

I tab. 9 redovisas fördelningen på näringsgrenar av äktenskap, i vilka makarna samtaxerats. Hustrurna till männen inom grupperna jordbruk med binäringsar, industri och hantverk i övrigt, handel samt allmän förvaltningstjänst var i större antal sysselsatta inom samma näringsgren som mannen än inom andra näringsgrenar. Inom byggnadsverksamhet och samfärdsel hade däremot ett betydligt större antal av männen sina hustrur sysselsatta i handel, industri och hantverk i övrigt samt allmän förvaltningstjänst än i den egna näringsgrenen. I fråga om fria yrken och husligt arbete var fördelningen mera jämn.

I följande sammanställning lämnas slutligen för de samtaxerade äktenskapen uppgifter om inkomstbeloppen med fördelning på olika inkomstklasser efter makarnas sammanlagda inkomst.

(forts. på sid. 93)

Inkomstklasser kr	Antal äktenskap		Summa inkomster (1 000 kr)			
	1954	1953	Männen 1954	Hustrurna 1954	Makarna tillsammans 1954 1953	
— 2 000	347	758	278	280	558	1 277
2 000—3 000	3 463	7 111	5 552	3 864	9 416	19 088
3 000—5 000	28 153	28 005	69 973	44 111	114 084	111 933
5 000—7 000	27 846	28 483	117 606	50 436	168 042	173 295
7 000—10 000	84 718	93 440	583 974	154 906	738 880	812 397
10 000—20 000	331 679	293 827	3 408 784	1 243 811	4 652 595	4 060 492
20 000—50 000	60 921	48 177	1 152 776	448 190	1 600 966	1 276 095
50 000—	4 767	3 785	334 909	60 569	395 478	312 032
Summa	541 894	503 586	5 673 852	2 006 167	7 680 019	6 766 609

Tab. 1 a. Antal inkomsttagare inom olika yrkesgrupper, fördelade efter inkomstens storlek år 1954. Hela riket¹

Income earners, by industry and size of income: Total

Närings- och yrkesgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare	
	-2 000 *	2 000-3 000	3 000-5 000	5 000-7 000	7 000-10 000	10 000-20 000	20 000-50 000	50 000-	1954	1953
<i>Företagare</i>										
Jordbruk m. binär. .	11 860	24 690	69 790	66 840	69 270	54 350	6 188	486	303 474	305 409
Byggnadsverksamhet	330	750	2 300	3 860	5 560	6 230	1 472	231	20 733	20 469
Ind. o. hantv. i övr. .	4 580	5 460	11 660	12 630	15 630	17 530	4 118	598	72 206	73 798
Samfärdsl	350	520	2 400	3 860	6 470	8 970	1 992	105	24 667	23 732
Handel	3 920	4 480	10 440	11 850	18 160	29 470	9 764	1 335	89 419	87 368
Fria yrken	1 530	1 290	2 190	1 790	1 850	2 590	3 341	602	15 183	14 479
I övrigt	970	790	650	120	150	210	64	8	2 962	3 107
Summa	23 540	37 980	99 430	100 950	117 090	119 350	26 939	3 365	528 644	528 362
<i>Anställda</i>										
Jordbruk m. binär. .	40 050	49 180	73 230	58 570	59 070	17 000	1 024	46	298 170	295 661
Byggnadsverksamhet	6 320	7 300	19 470	28 090	67 640	94 170	4 946	167	228 103	220 730
Ind. o. hantv. i övr. .	66 010	59 700	126 970	155 180	315 180	270 400	16 604	2 333	1 012 377	1 010 792
Samfärdsl	9 050	9 000	21 420	33 110	108 590	69 240	4 195	202	254 807	256 836
Handel	63 420	51 430	100 340	95 280	103 980	74 780	14 773	2 061	506 064	483 679
Allm. förv.-tjänst . .	30 130	20 480	39 710	50 270	87 620	114 270	23 177	977	366 634	351 493
Fria yrken	4 120	3 170	5 750	4 800	5 710	5 760	1 987	140	31 437	30 595
Husligt arbete	25 400	28 940	28 920	6 080	1 580	470	83	7	91 480	94 848
I övrigt	5 650	3 170	3 580	1 650	1 620	1 200	160	14	17 044	12 856
Summa	250 150	232 370	419 390	433 030	750 990	647 290	66 949	5 947	2 806 116	2 757 490
<i>Icke yrkesverksamma</i>										
Jordbruk m. binär. .	15 700	24 340	20 310	4 330	2 590	1 090	167	16	68 543	71 526
Byggnadsverksamhet	2 270	4 190	3 680	1 200	500	310	61	9	12 220	11 779
Ind. o. hantv. i övr. .	7 400	17 670	15 540	5 720	3 930	2 430	561	100	53 351	50 668
Samfärdsl	1 490	3 050	5 870	9 200	9 770	3 570	243	5	33 198	32 745
Handel	3 570	7 210	6 530	3 270	2 400	2 480	744	85	26 289	24 309
Allm. förv.-tjänst . .	1 560	2 650	5 660	7 460	10 130	8 900	1 645	91	38 096	36 074
Fria yrken	510	790	670	380	200	160	84	6	2 800	2 751
Husligt arbete	4 800	6 830	2 220	410	170	70	23	1	14 524	14 642
I övrigt	94 550	64 210	39 880	11 540	6 880	6 020	1 953	361	225 394	213 881
Summa	131 850	130 940	100 360	43 510	36 570	25 030	5 481	674	474 415	458 375
<i>Samtliga</i>										
Jordbruk m. binär. .	67 610	98 210	163 330	129 740	130 930	72 440	7 379	548	670 187	672 596
Byggnadsverksamhet	8 920	12 240	25 450	33 150	73 700	100 710	6 479	407	261 056	252 978
Ind. o. hantv. i övr. .	77 990	82 830	154 170	173 530	334 740	290 360	21 283	3 031	1 137 934	1 135 258
Samfärdsl	10 890	12 570	29 690	46 170	124 830	81 780	6 430	312	312 672	313 313
Handel	70 910	63 120	117 310	110 400	124 540	106 730	25 281	3 481	621 772	595 356
Allm. förv.-tjänst . .	31 690	23 130	45 370	57 730	97 750	123 170	24 822	1 068	404 730	387 567
Fria yrken	6 160	5 250	8 610	6 970	7 760	8 510	5 412	748	49 420	47 825
Husligt arbete	30 200	35 770	31 140	6 490	1 750	540	106	8	106 004	109 490
I övrigt	101 170	68 170	44 110	13 310	8 650	7 430	2 177	383	245 400	229 844
Totalsumma år 1954	405 540	401 290	619 180	577 490	904 650	791 670	99 369	9 986	3 809 175	
” ” ” 1953	436 370	415 880	621 060	607 150	909 730	658 440	87 162	8 435		3 744 227

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — * Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 1 b. Antal inkomsttagare inom olika yrkesgrupper, fördelade efter inkomstens storlek år 1954. Landsbygden

Income earners, by industry and size of income: Rural districts

Närings- och yrkesgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare	
	-2 000 ¹	2 000-3 000	3 000-5 000	5 000-7 000	7 000-10 000	10 000-20 000	20 000-50 000	50 000-	1954	1953
<i>Företagare</i>										
Jordbruk m. binär. .	11 070	23 230	66 860	64 060	66 090	51 590	5 653	426	288 979	291 395
Byggnadsverksamhet	240	510	1 800	2 980	3 690	3 500	536	37	13 293	13 484
Ind. o. hantv. i övr. .	2 800	3 130	6 410	6 680	8 020	8 070	1 685	199	36 994	37 998
Samfärdsel	270	370	1 770	2 990	4 230	4 880	969	29	15 508	15 116
Handel	1 840	2 070	4 150	4 610	7 720	11 030	2 444	154	34 018	33 517
Fria yrken	640	450	660	570	470	530	673	73	4 116	3 996
I övrigt	510	600	350	40	90	70	22	2	1 684	1 679
Summa	17 370	30 360	82 000	81 930	90 310	79 720	11 982	920	394 592	397 185
<i>Anställda</i>										
Jordbruk m. binär. .	37 270	46 700	68 900	54 490	53 460	14 560	591	28	275 999	273 902
Byggnadsverksamhet	3 050	4 290	12 670	18 710	41 120	36 900	971	25	117 736	114 246
Ind. o. hantv. i övr. .	29 730	26 730	57 680	67 030	139 650	81 260	3 611	512	406 203	402 703
Samfärdsel	4 280	4 170	10 270	16 000	45 540	17 660	489	22	98 431	98 811
Handel	18 360	17 820	32 760	23 100	20 770	10 530	1 546	171	125 057	119 674
Allm. förv.-tjänst . .	11 860	7 700	13 730	15 200	22 030	34 610	4 761	128	110 019	105 270
Fria yrken	1 140	1 110	1 710	1 190	1 220	690	357	21	7 438	8 167
Husligt arbete	16 980	20 270	15 420	2 780	720	210	33	4	56 417	57 461
I övrigt	2 390	1 410	1 380	460	300	230	15	1	6 186	3 168
Summa	125 060	130 200	214 520	198 960	324 810	196 650	12 374	912	1 203 486	1 183 402
<i>Icke yrkesverksamma</i>										
Jordbruk m. binär. .	14 400	21 890	18 270	3 690	2 020	800	86	14	61 170	63 267
Byggnadsverksamhet	1 180	1 960	1 900	480	150	80	24	1	5 775	5 714
Ind. o. hantv. i övr. .	3 750	7 170	6 140	1 680	970	570	87	24	20 391	20 228
Samfärdsel	660	1 270	2 500	3 370	2 940	900	46	2	11 688	11 570
Handel	1 100	2 070	1 540	800	510	390	152	13	6 575	6 906
Allm. förv.-tjänst . .	640	1 020	1 610	2 390	3 320	2 280	247	9	11 516	10 766
Fria yrken	210	170	110	150	60	40	3	1	744	851
Husligt arbete	3 430	3 650	900	170	80	30	12	—	8 272	8 021
I övrigt	40 590	23 520	10 300	2 540	1 370	820	215	55	79 410	76 614
Summa	65 960	62 720	43 270	15 270	11 420	5 910	872	119	205 541	203 937
<i>Samtliga</i>										
Jordbruk m. binär. .	62 740	91 820	154 030	122 240	121 570	66 950	6 330	468	626 148	628 564
Byggnadsverksamhet	4 470	6 760	16 370	22 170	44 960	40 480	1 531	63	136 804	133 444
Ind. o. hantv. i övr. .	36 280	37 030	70 230	75 390	148 640	89 900	5 383	735	463 588	460 929
Samfärdsel	5 210	5 810	14 540	22 360	52 710	23 440	1 504	53	125 627	125 497
Handel	21 300	21 960	38 450	28 510	29 000	21 950	4 142	338	165 650	160 097
Allm. förv.-tjänst . .	12 500	8 720	15 340	17 590	25 350	36 890	5 008	137	121 535	116 036
Fria yrken	1 990	1 730	2 480	1 910	1 750	1 310	1 033	95	12 298	13 014
Husligt arbete	20 410	23 920	16 320	2 950	800	240	45	4	64 689	65 482
I övrigt	43 490	25 530	12 030	3 040	1 760	1 120	252	58	87 280	81 461
Totalsumma år 1954	208 390	223 280	339 790	296 160	426 540	282 280	25 228	1 951	1 803 619	
, 1953	233 280	227 470	345 630	315 670	413 070	226 110	21 731	1 563		1 784 524

¹ Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 1 c. Antal inkomsttagare inom olika yrkesgrupper, fördelade efter inkomstens storlek år 1954. Städerna

Income earners, by industry and size of income: Urban districts

Närings- och yrkesgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare	
	-2 000 ¹	2 000-3 000	3 000-5 000	5 000-7 000	7 000-10 000	10 000-20 000	20 000-50 000	50 000-	1954	1953
<i>Företagare</i>										
Jordbruk m. binär.	790	1 460	2 930	2 780	3 180	2 760	533	60	14 493	14 013
Byggnadsverksamhet	90	240	500	880	1 870	2 730	936	194	7 440	6 985
Ind. o. hantv. i övr. .	1 780	2 330	5 250	5 950	7 610	9 460	2 433	399	35 212	35 800
Samfärdsel	80	150	630	870	2 240	4 090	1 023	76	9 159	8 616
Handel	2 080	2 410	6 290	7 240	10 440	18 440	7 320	1 181	55 401	53 851
Fria yrken	890	840	1 530	1 220	1 380	2 010	2 668	529	11 067	10 483
I övrigt	460	190	300	80	60	140	42	6	1 278	1 428
Summa	6 170	7 620	17 430	19 020	26 780	39 630	14 955	2 445	134 050	131 176
<i>Anställda</i>										
Jordbruk m. binär. .	2 780	2 480	4 330	4 080	5 610	2 440	433	18	22 171	21 759
Byggnadsverksamhet	3 270	3 010	6 800	9 380	26 520	57 270	3 975	142	110 367	106 484
Ind. o. hantv. i övr. .	36 280	32 960	69 290	88 140	175 530	189 140	12 992	1 821	606 153	608 078
Samfärdsel	4 770	4 830	11 150	17 110	63 050	51 580	3 706	180	156 376	158 015
Handel	45 050	33 600	67 580	72 180	83 210	64 250	13 226	1 888	380 984	364 005
Allm. förv.-tjänst. .	18 270	12 780	25 980	35 070	65 450	79 520	18 269	843	256 182	245 787
Fria yrken	2 980	2 060	4 040	3 610	4 490	5 070	1 630	119	23 999	22 426
Husligt arbete	8 420	8 670	13 490	3 300	860	260	50	3	35 053	37 387
I övrigt	3 260	1 760	2 200	1 190	1 320	970	145	13	10 858	9 688
Summa	125 080	102 150	204 860	234 060	426 040	450 500	54 426	5 027	1 602 143	1 573 631
<i>Icke yrkesverksamma</i>										
Jordbruk m. binär. .	1 300	2 450	2 040	640	570	290	81	2	7 373	8 259
Byggnadsverksamhet	1 090	2 230	1 780	720	350	230	37	8	6 445	6 065
Ind. o. hantv. i övr. .	3 650	10 500	9 400	4 040	2 960	1 860	474	76	32 960	30 440
Samfärdsel	830	1 780	3 370	5 830	6 830	2 670	197	3	21 510	21 175
Handel	2 470	5 140	4 990	2 470	1 890	2 090	592	72	19 714	17 403
Allm. förv.-tjänst. .	920	1 630	4 050	5 070	6 810	6 620	1 398	82	26 580	25 307
Fria yrken	300	620	560	230	140	120	81	5	2 056	1 900
Husligt arbete	1 370	3 180	1 320	240	90	40	11	1	6 252	6 621
I övrigt	53 950	40 690	29 560	9 000	5 510	5 190	1 726	305	145 931	137 215
Summa	65 880	68 220	57 070	28 240	25 150	19 110	4 597	554	268 821	254 385
<i>Samtliga</i>										
Jordbruk m. binär. .	4 870	6 390	9 300	7 500	9 360	5 490	1 047	80	44 037	44 031
Byggnadsverksamhet	4 450	5 480	9 080	10 980	28 740	60 230	4 948	344	124 252	119 534
Ind. o. hantv. i övr. .	41 710	45 790	83 940	98 130	186 100	200 460	15 899	2 296	674 325	674 318
Samfärdsel	5 680	6 760	15 150	23 810	72 120	58 340	4 926	259	187 045	187 806
Handel	49 600	41 150	78 860	81 890	95 540	84 780	21 138	3 141	456 099	435 259
Allm. förv.-tjänst. .	19 190	14 410	30 030	40 140	72 260	86 140	19 667	925	282 762	271 094
Fria yrken	4 170	3 520	6 130	5 060	6 010	7 200	4 379	653	37 122	34 811
Husligt arbete	9 790	11 850	14 810	3 540	950	300	61	4	41 305	44 008
I övrigt	57 670	42 640	32 060	10 270	6 890	6 300	1 913	324	158 067	148 331
Totalsumma år 1954	197 130	177 990	279 360	281 320	477 970	509 240	73 978	8 026	2 005 014	.
„ „ 1953	203 080	188 400	275 410	291 470	496 470	432 220	65 277	6 865	.	1 959 192

¹ Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 2. Inkomsttagarnas procentuella fördelning på inkomstklasser år 1954

Percentage distribution of income earners

Inkomstklasser, kr	Landsbygden			Städerna			Hela riket ¹			
	Före- tagare	An- ställda	Samt- liga	Före- tagare	An- ställda	Samt- liga	Före- tagare	An- ställda	Samtliga	
									1954	1953
— 2 000 ²	4,4	10,4	11,6	4,6	7,8	9,8	4,5	8,9	10,6	11,7
2 000— 3 000.....	7,7	10,8	12,4	5,7	6,4	8,9	7,2	8,3	10,5	11,1
3 000— 5 000.....	20,8	17,8	18,8	13,0	12,8	13,9	18,8	14,9	16,3	16,6
5 000— 7 000.....	20,8	16,5	16,4	14,2	14,6	14,0	19,1	15,4	15,2	16,2
7 000—10 000.....	22,9	27,0	23,6	20,0	26,6	23,9	22,1	26,8	23,7	24,3
10 000—20 000.....	20,2	16,4	15,7	29,6	28,1	25,4	22,6	23,1	20,8	17,6
20 000—50 000.....	3,0	1,0	1,4	11,1	3,4	3,7	5,1	2,4	2,6	2,3
50 000—.....	0,2	0,1	0,1	1,8	0,3	0,4	0,6	0,2	0,3	0,2
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — ² Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 3. Summa inkomster inom olika närings- och yrkesgrupper, milj. kr, år 1954

Total income, by industry and status

Yrkesgrupper	Jord- bruk m. binär.	Bygg- nads- verks.	Ind. o. hantv. i övr.	Sam- färd- sel	Han- del	Allm. förv.- tjänst	Fria yrken	Hus- ligt ar- bete	I öv- rigt	Summa	
										1954	1953
<i>Hela riket¹</i>											
Företagare	2 243	225	673	274	1 074	—	222	—	13	4 724	4 411
Anställda	1 532	2 199	8 343	2 218	3 600	3 469	254	275	72	21 962	20 679
Icke yrkesverksamma	228	46	239	222	149	329	14	37	722	1 986	1 811
Summa	4 003	2 470	9 255	2 714	4 823	3 798	490	312	807	28 672	26 901
<i>Landsbygden</i>											
Företagare	2 128	120	312	154	346	—	44	—	5	3 109	2 937
Anställda	1 391	1 014	3 040	766	698	954	49	158	20	8 090	7 557
Icke yrkesverksamma	197	20	78	71	32	88	3	20	199	708	656
Summa	3 716	1 154	3 430	991	1 076	1 042	96	178	224	11 907	11 150
<i>Städerna</i>											
Företagare	115	105	361	120	729	—	177	—	7	1 614	1 474
Anställda	141	1 185	5 303	1 453	2 901	2 507	206	116	52	13 864	13 114
Icke yrkesverksamma	31	26	161	150	117	241	11	18	523	1 278	1 154
Summa	287	1 316	5 825	1 723	3 747	2 748	394	134	582	16 756	15 742
Totalsumma år 1954	4 003	2 470	9 255	2 714	4 823	3 798	490	312	807	28 672	.
„ „ 1953	3 788	2 242	8 772	2 617	4 440	3 580	455	305	702	.	26 901

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet.

Tab. 4. Inkomsttagarna fördelade efter åldersgrupper och inkomstklasser år 1954

Income earners, by age and size of income

Ålders- grupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomst- tagare
	-2 000 *	2 000- 3 000	3 000- 5 000	5 000- 7 000	7 000- 10 000	10 000- 20 000	20 000- 50 000	50 000-	
<i>Hela riket</i> ¹									
0—16.....	6 070	4 880	2 120	360	140	220	42	16	13 848
16—20.....	31 580	54 090	99 530	44 110	11 640	1 280	100	9	242 339
20—25.....	32 540	41 880	78 640	91 920	74 280	16 590	348	24	336 222
25—30.....	29 510	21 230	43 000	62 530	125 940	70 310	1 967	92	354 579
30—35.....	35 590	21 010	38 980	53 370	124 170	113 390	8 725	293	395 528
35—40.....	34 070	19 760	35 360	45 700	99 330	115 870	13 128	721	361 939
40—50.....	69 110	44 550	81 610	96 210	200 440	227 530	32 174	2 697	754 321
50—67.....	91 840	82 320	129 790	133 910	220 960	211 050	35 037	4 762	909 669
67—.....	75 230	111 570	110 150	51 380	47 750	35 430	7 848	1 372	440 730
Summa	405 540	401 290	619 180	577 490	904 650	791 670	99 369	9 986	3 809 175
<i>Landsbygden</i>									
0—16.....	3 610	2 670	1 240	210	20	70	3	7	7 830
16—20.....	20 110	33 840	55 020	22 500	6 180	730	34	2	138 416
20—25.....	17 850	24 960	44 070	40 340	29 840	6 410	139	6	163 615
25—30.....	13 300	11 720	22 440	30 410	51 110	22 970	596	31	152 577
30—35.....	15 010	10 610	19 800	26 910	55 860	35 690	2 131	77	166 088
35—40.....	15 190	10 050	18 160	23 510	48 510	40 110	3 156	183	158 869
40—50.....	31 700	22 370	42 310	51 010	102 570	85 230	8 282	540	344 012
50—67.....	48 350	46 680	75 200	75 380	111 460	79 730	9 265	862	446 927
67—.....	43 270	60 380	61 550	25 890	20 990	11 340	1 622	243	225 285
Summa	208 390	223 280	339 790	296 160	426 540	282 280	25 228	1 951	1 803 619
<i>Städerna</i>									
0—16.....	2 460	2 210	880	150	120	150	39	9	6 018
16—20.....	11 470	20 250	44 600	21 610	5 460	550	66	7	103 913
20—25.....	14 690	16 920	34 570	51 580	44 420	10 180	209	18	172 587
25—30.....	16 210	9 500	20 560	32 120	74 770	47 310	1 371	61	201 902
30—35.....	20 580	10 400	19 170	26 460	68 290	77 680	6 570	216	229 366
35—40.....	18 870	9 700	17 200	20 190	50 800	75 730	9 949	536	202 975
40—50.....	37 400	22 180	39 300	45 190	97 860	142 290	23 823	2 154	410 197
50—67.....	43 490	35 640	54 580	58 530	109 490	131 260	25 727	3 896	462 613
67—.....	31 960	51 190	48 600	25 490	26 760	24 090	6 224	1 129	215 443
Summa	197 130	177 990	279 360	281 320	477 970	509 240	73 978	8 026	2 005 014

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — ² Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 5. Inkomstagarna fördelade efter åldersgrupper, inkomstklasser och yrkesställning år 1954. Hela riket

Income earners, by age, size of income and occupational status

Åldersgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa in- komst- tagare
	-2 000 ¹	2 000- 3 000	3 000- 5 000	5 000- 7 000	7 000- 10 000	10 000- 20 000	20 000- 50 000	50 000-	
<i>Företagare</i>									
0—16	50	90	40	30	—	10	1	4	225
16—20	210	260	570	400	280	150	16	—	1 886
20—25	490	670	1 560	1 150	1 150	910	64	4	5 998
25—30	770	1 120	3 060	3 730	4 990	4 040	547	27	18 284
30—35	1 280	1 620	5 500	8 090	10 800	11 270	2 054	99	40 713
35—40	1 770	2 140	6 730	9 660	14 410	15 790	3 119	258	53 877
40—50	4 720	6 320	18 890	25 270	34 940	40 420	9 263	1 008	140 831
50—67	11 110	16 770	42 200	40 420	41 360	39 260	9 945	1 533	202 598
67—	3 140	8 990	20 880	12 200	9 160	7 500	1 930	432	64 232
Summa	23 540	37 980	99 430	100 950	117 090	119 350	26 939	3 365	528 644
<i>Anställda</i>									
0—16	4 920	3 910	1 510	130	20	20	—	—	10 510
16—20	29 170	51 380	96 910	43 260	11 150	1 000	33	4	232 907
20—25	29 650	39 640	75 730	90 180	72 700	15 530	217	8	323 655
25—30	25 750	19 030	39 210	58 560	120 560	66 110	1 368	53	330 641
30—35	30 300	18 100	32 570	45 010	112 890	101 830	6 587	186	347 473
35—40	27 460	16 030	27 670	33 590	84 600	99 750	9 909	450	299 459
40—50	52 130	33 730	59 240	69 630	164 610	186 030	22 683	1 650	589 703
50—67	45 890	39 800	67 480	80 440	169 720	165 090	23 866	3 067	595 353
67—	4 880	10 750	19 070	12 230	14 740	11 930	2 286	529	76 415
Summa	250 150	232 370	419 390	433 030	750 990	647 290	66 949	5 947	2 806 116
<i>Icke yrkesverksamma</i>									
0—16	1 100	880	570	200	120	190	41	12	3 113
16—20	2 200	2 450	2 050	450	210	130	51	5	7 546
20—25	2 400	1 570	1 350	590	430	150	67	12	6 569
25—30	2 990	1 080	730	240	390	160	52	12	5 654
30—35	4 010	1 290	910	270	480	290	84	8	7 342
35—40	4 840	1 590	960	450	320	330	100	13	8 603
40—50	12 260	4 500	3 480	1 310	890	1 080	228	39	23 787
50—67	34 840	25 750	20 110	13 050	9 880	6 700	1 226	162	111 718
67—	67 210	91 830	70 200	26 950	23 850	16 000	3 632	411	300 083
Summa	131 850	130 940	100 360	43 510	36 570	25 030	5 481	674	474 415

¹ Här ingår samtaxerade äkta makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 6. Inkomsttagarna fördelade efter kön och civilstånd
samt inkomstklasser år 1954

Income earners, by sex, marital status, and size of income

Kön och civilstånd	Inkomstklasser, kr								Summa inkomst- tagare
	-2 000 *	2 000- 3 000	3 000- 5 000	5 000- 7 000	7 000- 10 000	10 000- 20 000	20 000- 50 000	50 000-	
<i>Hela riket</i> ¹									
Ogifta män	46 360	90 990	161 700	137 860	185 350	84 420	4 626	374	711 680
» kvinnor	59 080	103 400	143 510	119 770	81 030	35 860	2 429	104	545 183
Gifta män	27 540	45 500	133 530	180 550	517 550	601 480	83 200	8 476	1 597 826
» kvinnor	236 630	75 830	98 280	84 590	64 310	30 190	3 354	245	593 429
Förut gifta män	7 880	25 950	24 360	19 400	30 920	24 750	3 051	445	136 756
» » kvinnor.	28 050	59 620	57 800	35 320	25 490	14 970	2 709	342	224 301
Summa	405 540	401 290	619 180	577 490	904 650	791 670	99 369	9 986	3 809 175
<i>Landsbygden</i>									
Ogifta män	31 180	62 880	112 130	90 440	96 200	32 600	1 219	75	426 724
» kvinnor	39 380	61 070	67 690	37 980	17 910	9 310	403	23	233 766
Gifta män	15 040	28 540	97 970	126 830	281 160	221 250	21 935	1 663	794 388
» kvinnor	99 550	26 400	29 520	23 100	14 370	9 700	575	53	203 268
Förut gifta män	5 890	16 800	14 260	9 370	12 130	6 470	599	78	65 597
» » kvinnor.	17 350	27 590	18 220	8 440	4 770	2 950	497	59	79 876
Summa	208 390	223 280	339 790	296 160	426 540	282 280	25 228	1 951	1 803 619
<i>Städerna</i>									
Ogifta män	15 180	28 100	49 570	47 420	89 130	51 790	3 403	297	284 890
» kvinnor	19 700	42 320	75 800	81 790	63 060	26 530	2 016	81	311 297
Gifta män	12 500	16 960	35 560	53 720	236 340	380 160	61 143	6 807	803 190
» kvinnor	137 060	49 430	68 750	61 480	49 930	20 480	2 764	191	390 085
Förut gifta män	1 990	9 150	10 100	10 030	18 790	18 270	2 440	367	71 137
» » kvinnor.	10 700	32 030	39 580	26 880	20 720	12 010	2 212	283	144 415
Summa	197 130	177 990	279 360	281 320	477 970	509 240	73 978	8 026	2 005 014

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — ² Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst

Tab. 7. Inkomsttagarna fördelade efter kön och civilstånd, inkomstklasser samt yrkesställning år 1954. Hela riket

Income earners, by sex, marital status, size of income and occupational status

Kön och civilstånd	Inkomstklasser, kr								Summa inkomstagare
	-2 000 ¹	2 000-3 000	3 000-5 000	5 000-7 000	7 000-10 000	10 000-20 000	20 000-50 000	50 000-	
<i>Företagare</i>									
Ogifta män	3 600	9 700	20 700	15 390	12 930	8 970	1 278	120	72 688
» kvinnor	2 970	5 330	7 060	3 580	2 950	2 030	533	43	24 496
Gifta män	5 260	12 230	55 360	71 320	90 820	98 510	22 745	2 859	359 104
» kvinnor	9 010	3 750	5 130	4 020	4 090	4 390	1 052	99	31 541
Förut gifta män	870	3 280	6 040	3 660	3 640	2 920	745	158	21 313
» » kvinnor.	1 830	3 690	5 140	2 980	2 660	2 530	586	86	19 502
Summa	23 540	37 980	99 430	100 950	117 090	119 350	26 939	3 365	528 644
<i>Anställda</i>									
Ogifta män	34 900	68 830	134 190	120 240	170 760	74 140	3 086	199	606 345
» kvinnor	45 110	74 340	123 810	109 860	72 130	31 150	1 585	25	458 010
Gifta män	9 150	13 280	45 770	92 850	410 420	490 420	57 622	5 360	1 124 872
» kvinnor	153 410	60 930	86 760	77 350	57 900	24 110	1 804	65	462 329
Förut gifta män	1 410	3 900	8 150	10 520	22 930	19 530	1 898	239	68 577
» » kvinnor.	6 170	11 090	20 710	22 210	16 850	7 940	954	59	85 983
Summa	250 150	232 370	419 390	433 030	750 990	647 290	66 949	5 947	2 806 116
<i>Icke yrkesverksamma</i>									
Ogifta män	7 860	12 460	6 810	2 230	1 660	1 310	262	55	32 647
» kvinnor	11 000	23 730	12 640	6 330	5 950	2 680	311	36	62 677
Gifta män	13 130	19 990	32 400	16 380	16 310	12 550	2 833	257	113 850
» kvinnor	74 210	11 150	6 390	3 220	2 320	1 690	498	81	99 559
Förut gifta män	5 600	18 770	10 170	5 220	4 350	2 300	408	48	46 866
» » kvinnor.	20 050	44 840	31 950	10 130	5 980	4 500	1 169	197	118 816
Summa	131 850	130 940	100 360	43 510	36 570	25 030	5 481	674	474 415

¹ Här ingår samtaxerade äkta makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 8. Samtaxerade äkta makar fördelade efter inkomstklasser år 1954

Income-earning spouses, jointly assessed, by size of income

Mannens inkomst, kr	Hustruns inkomst, kr								Sum- ma män
	-2 000	2 000- 3 000	3 000- 5 000	5 000- 7 000	7 000- 10 000	10 000- 20 000	20 000- 50 000	50 000-	
<i>Hela riket</i> ¹									
— 2 000.....	8 342	2 031	2 373	2 400	2 188	1 859	256	21	19 470
2 000— 3 000.....	11 456	3 711	2 041	1 553	1 121	744	50	5	20 681
3 000— 5 000.....	16 367	4 192	4 358	3 477	2 386	1 372	92	4	32 248
5 000— 7 000.....	23 025	5 609	7 905	6 121	3 649	1 642	99	5	47 455
7 000—10 000.....	76 477	24 346	34 568	29 705	17 608	3 627	113	11	186 455
10 000—20 000.....	82 946	26 515	35 856	28 031	24 974	10 197	465	33	209 017
20 000—50 000.....	10 284	2 331	2 877	1 837	2 167	2 997	786	83	23 362
50 000—.....	1 284	371	418	264	255	369	205	40	3 206
Summa hustrur	230 181	69 106	89 796	73 388	54 348	22 807	2 066	202	541 894
<i>Landsbygden</i>									
— 2 000.....	5 205	947	968	868	800	764	45	6	9 603
2 000— 3 000.....	6 652	1 058	789	553	400	348	7	—	9 807
3 000— 5 000.....	9 878	1 791	1 994	1 267	801	653	26	—	16 410
5 000— 7 000.....	13 057	2 873	3 279	2 290	1 100	737	28	2	23 366
7 000—10 000.....	35 784	9 857	12 062	8 732	3 709	1 327	41	2	71 514
10 000—20 000.....	23 690	6 358	7 605	5 426	4 043	2 766	80	8	49 976
20 000—50 000.....	2 025	467	585	311	328	467	106	12	4 301
50 000—.....	192	66	73	45	44	59	33	6	518
Summa hustrur	96 483	23 417	27 355	19 492	11 225	7 121	366	36	185 495
<i>Städerna</i>									
— 2 000.....	3 137	1 084	1 405	1 532	1 388	1 095	211	15	9 867
2 000— 3 000.....	4 804	2 653	1 252	1 000	721	396	43	5	10 874
3 000— 5 000.....	6 489	2 401	2 364	2 210	1 585	719	66	4	15 838
5 000— 7 000.....	9 968	2 736	4 026	3 831	2 549	905	70	3	24 088
7 000—10 000.....	40 693	14 489	22 506	20 973	13 899	2 300	72	9	114 941
10 000—20 000.....	59 256	20 157	28 251	22 605	20 931	7 431	385	25	159 041
20 000—50 000.....	8 240	1 860	2 284	1 521	1 835	2 525	673	70	19 008
50 000—.....	1 092	305	345	219	209	310	172	34	2 686
Summa hustrur	133 679	45 685	62 433	53 891	43 117	15 681	1 692	165	356 343

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet.

Tab. 9. Samtaxerade äkta makar fördelade efter vardera makens näringsgren år 1954

Income-earning spouses, jointly assessed, by groups of industry

Mannens näringsgren	Hustruns näringsgren									Summa män
	Jordbruk m. binär.	Byggnadsverks.	Ind. o. hantv. i övr.	Samfärdsel	Handel	Allm. förv.-tjänst	Fria yrken	Husligt arbete	I övrigt	
<i>Hela riket</i> ¹										
Jordbruk m. binär. .	17 439	149	4 597	1 311	3 155	5 672	274	1 676	11 186	45 459
Byggnadsverksamhet	3 156	3 112	14 378	2 409	14 721	9 216	675	1 718	8 993	58 378
Ind. o. hantv. i övr. .	6 014	1 707	88 989	7 769	57 111	27 185	2 489	4 346	28 180	223 790
Samfärdsel	1 911	549	12 842	8 248	19 273	9 052	641	1 495	10 755	64 766
Handel	1 009	517	9 942	3 275	34 784	10 316	1 133	873	13 634	75 483
Allm. förv.-tjänst . .	780	362	6 056	2 122	12 099	25 981	1 236	806	10 357	59 799
Fria yrken	76	18	778	267	1 632	1 642	1 433	158	1 746	7 750
Husligt arbete	16	15	80	31	65	56	6	143	61	473
I övrigt	169	59	628	160	1 123	604	69	96	3 088	5 996
Summa hustrur	30 570	6 488	138 290	25 592	143 963	89 724	7 956	11 311	88 000	541 894
<i>Landsbygden</i>										
Jordbruk m. binär. .	16 412	112	3 782	1 182	2 304	4 871	234	1 522	9 572	39 991
Byggnadsverksamhet	2 799	1 419	5 451	1 039	3 818	3 833	166	880	3 309	22 714
Ind. o. hantv. i övr. .	4 876	303	33 144	2 382	11 712	7 241	517	1 789	9 139	71 103
Samfärdsel	1 584	89	3 517	3 441	4 021	2 489	148	627	3 245	19 161
Handel	712	65	1 910	789	6 602	2 017	174	308	2 648	15 225
Allm. förv.-tjänst . .	474	54	909	445	1 671	7 919	236	232	2 265	14 205
Fria yrken	56	—	124	50	221	410	352	42	348	1 603
Husligt arbete	16	5	43	26	11	5	6	84	33	229
I övrigt	137	27	138	47	196	162	12	32	513	1 264
Summa hustrur	27 066	2 074	49 018	9 401	30 556	28 947	1 845	5 516	31 072	185 495
<i>Städerna</i>										
Jordbruk m. binär. .	1 027	37	815	129	851	801	40	154	1 614	5 468
Byggnadsverksamhet	357	1 693	8 927	1 370	10 903	5 383	509	838	5 684	35 664
Ind. o. hantv. i övr. .	1 138	1 404	55 845	5 387	45 399	19 944	1 972	2 557	19 040	152 686
Samfärdsel	327	460	9 325	4 807	15 252	6 563	493	868	7 510	45 605
Handel	297	452	8 032	2 486	28 182	8 299	959	565	10 984	60 256
Allm. förv.-tjänst . .	303	308	5 146	1 677	10 427	18 061	1 000	574	8 046	45 542
Fria yrken	20	18	654	217	1 411	1 232	1 081	116	1 398	6 147
Husligt arbete	—	10	37	5	54	51	—	59	28	244
I övrigt	32	32	490	113	927	441	57	64	2 575	4 731
Summa hustrur	3 501	4 414	89 271	16 191	113 406	60 775	6 111	5 795	56 879	356 343

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet.

(forts. fr. sid. 83)

Makarnas sammanlagda inkomst i des-
sa äktenskap uppgick till 7 680 milj. kr
eller 26,8 % av hela den sammanräknade
nettoinkomsten enligt inkomststatistiken.
Av makarnas sammanlagda inkomst kom
74 % på männen och 26 % på hustrur-

na. 61 % av såväl hela antalet äkten-
skap som det totala inkomstbeloppet
återfinnes i inkomstklasserna mellan
10 000 och 20 000 kr. Medelinkomsten
per äktenskap uppgick till 14 173 kr mot
13 437 år 1953.

Sjd

Kommunernas inkomster och utgifter åren 1954—1956.

Snabb- och prognosstatistik

Revenue and Expenditure of Local Governments. Provisional and Projection Data

Till statistiska centralbyråns ordinarie arbetsuppgifter hör sedan några år tillbaka den s. k. snabb- och prognosstatistiken över kommunernas finanser.¹ Resultatet av denna användes i första hand för nationalbudgetarbetet inom finansdepartementet. Av ifrågavarande statistik utgör snabbstatistiken en preliminär sammanräkning av några av de viktigaste uppgifterna i den senast inkomna årgången (i detta fall 1954 års) av de räkenskapssammandrag, som kommunerna varje år avlämnar till centralbyrån. Den vidare bearbetningen av dessa

räkenskapssammandrag, som innehåller ett mycket stort antal uppgifter, redovisas sedermera i centralbyråns berättelser Kommunernas finanser. För prognosstatistiken däremot, vilken statistiska centralbyrån utarbetar i enlighet med Kungl Maj:ts uppdrag, skall särskilda uppgifter avlämnas. Dessa infordras till centralbyrån senast den 5 november varje år och avser dels det löpande, dels det nästföljande kalenderåret. Resultatet av bearbetningen brukar enligt överenskommelse tillika med snabbstatistiken överlämnas till konjunkturinstitutet omkring den 20 november. Medan snabbstatistiken är total, insamlas för prognosstatistiken uppgifter endast från cirka 400 landskommuner och 60 köpingar men från samtliga städer och landsting. Municipalsamhällena beröres ej av prognosstatistiken liksom ej heller kommunalförbunden. Likaledes står de kyrk-

Tab. 1. Primärkommunernas inkomster och utgifter åren 1952—1955, milj. kr

Revenue and expenditure of primary communes

Inkomst- och utgiftsslag	Enligt räkenskaps-sammandragen			Enligt prognos-statistiken		
	1952	1953	1954	1954	1955	1956
<i>Inkomster:</i>						
Skatter	1 644,0	2 468,0	2 928,6	2 897,8	2 672,5	2 843,0
Statsbidrag	765,0	852,3	2 572,5	{ 827,6	896,2	991,1
Övriga	1 285,3	1 429,1				
S:a egentliga inkomster	3 694,3	4 749,4	5 501,1	5 180,4	5 176,6	5 598,4
Från skatteregleringsfond	35,1	7,1	182,1	{ 5,7	15,2	9,3
Från andra fonder	89,8	143,2				
Upplåning	682,8	756,1	689,1	734,5	646,9	864,1
<i>Utgifter:</i>						
Fastighetsanskaffning o. nyanläggning ...	911,5	1 115,8	1 234,6	1 281,0	1 433,3	1 610,4
Underhåll av fastigheter o. anläggningar	248,0	270,3	286,5	240,9	256,0	270,4
Anskaffning och underhåll av maskiner o. inventarier	146,8	157,2	160,4	195,8	209,0	214,2
Löner o. pensioner	1 501,0	1 621,7	1 709,9	1 648,3	1 841,4	1 955,9
Räntor	121,5	136,6	139,2	152,6	161,9	194,2
Folkpensionering	110,0	135,0	155,3	161,7	218,0	242,2
Övriga	1 224,8	1 322,2	1 609,2	*1 548,9	1 680,9	2 042,6
S:a egentliga utgifter	4 263,6	4 758,8	5 295,1	*5 229,2	5 800,5	6 529,9
Avsättn. till skatteregleringsfond	12,2	191,6	617,1	{ 290,4	55,7	32,3
” till andra fonder	111,5	240,7				
Amorteringar	172,5	222,0	183,0	203,4	221,4	238,9

¹ Jfr denna tidskrift 1954, s. 121. — ² Korrigerade siffror.

Tab. 2. Kommunernas inkomster och utgifter enligt räkenskapssammandragen
år 1954, 1 000 kr. Preliminära tal

Actual revenue and expenditure of local governments. Preliminary figures

Kommuntyper och län	Samt- liga in- komster	Utgifter					Samt- liga utgifter
		Löner	Fastig- hetsan- skaffning och ny- anlägg- ning	Under- håll av fastig- heter o. anlägg- ningar	Anskaff- ning och underhåll av maski- ner o. in- ventarier	Övriga	
Borgerliga primärkommuner							
Landskommuner							
Stockholms län	92 607	24 528	41 793	3 584	2 879	31 243	104 027
Uppsala "	35 196	9 813	11 827	1 369	826	9 853	33 688
Södermanlands "	39 892	12 292	7 036	1 336	1 063	12 531	34 258
Östergötlands "	54 546	17 360	11 478	1 737	1 395	16 844	48 814
Jönköpings "	39 872	13 172	12 011	1 283	786	11 015	38 267
Kronobergs "	33 186	10 580	8 626	947	611	10 028	30 792
Kalmar "	61 700	19 122	18 996	2 066	1 451	19 175	60 810
Gotlands "	16 358	5 180	2 818	576	346	5 808	14 728
Blekinge "	31 461	10 428	8 074	1 077	733	9 577	29 889
Kristianstads "	56 154	18 177	10 466	2 079	1 402	16 172	48 296
Malmöhus "	61 199	19 597	10 682	2 699	1 640	17 768	52 386
Hallands "	31 048	9 769	7 552	1 248	731	9 460	28 760
Göteborgs och Bohus län	51 033	16 643	12 952	2 097	1 158	16 187	49 037
Älvsborgs län	74 189	22 876	18 954	2 536	1 653	22 396	68 415
Skaraborgs "	51 049	16 073	10 665	1 752	1 130	14 627	44 247
Värmlands "	78 179	20 179	14 010	3 281	1 805	23 072	62 347
Örebro "	43 977	12 284	6 986	1 398	962	13 747	35 377
Västmanlands "	37 941	9 857	11 950	1 326	799	11 441	35 373
Kopparbergs "	94 787	24 202	26 486	3 765	1 947	28 584	84 984
Gävleborgs "	88 680	24 651	22 049	3 464	1 809	27 611	79 584
Västernorrlands "	113 615	30 083	29 459	3 311	1 821	33 966	98 640
Jämtlands "	64 194	17 664	16 014	1 866	1 083	18 589	55 216
Västerbottens "	97 473	29 777	18 196	2 759	1 257	28 905	80 894
Norrbottnens "	128 080	37 036	32 923	3 215	2 039	39 195	114 408
Samtliga landskommuner	1 476 416	431 343	372 003	50 771	31 326	447 794	1 333 237
Köpingar	258 283	66 534	72 330	14 062	8 666	85 517	247 109
Städer	3 766 400	1 072 443	790 240	221 687	120 432	1 509 925	3 714 727
Samtliga primärkommuner	5 501 099	1 570 320	1 234 573	286 520	160 424	2 043 236	5 295 073
Kyrkliga kommuner	362 384	103 397	33 773	59 301	8 743	99 807	305 021
Landsting	1 123 341	369 783	107 917	15 393	38 233	312 123	843 449

liga kommunerna — församlingar och pastorat — utanför prognosstatistiken.

Det ligger emellertid i sakens natur, att de till prognosstatistiken lämnade uppgifterna måste innefatta ett icke obetydligt osäkerhetsmoment, då de som förut sagts avser dels ett vid tidpunkten för uppgifternas avlämnande ännu ej avslutat räkenskapsår, dels det nästföljande — ännu ej påbörjade — räkenskapsåret. Uppgifterna för det löpande budgetåret skall visserligen lämnas med ut-

gångspunkt från de upplysningar, som föreligger vid tidpunkten för blanketternas ifyllande, alltså de faktiska inkomsterna och utgifterna sådana de vid detta tillfälle kan beräknas, men man torde dock kunna förmoda, att statförslaget i stället ofta blir vägledande. Detta torde särskilt gälla större städer. Uppgifterna för det nästföljande räkenskapsåret skall regelmässigt avse den fastställda staten för ifrågavarande år.

De viktigaste resultaten av 1955 års

Tab. 3. Kommunernas beräknade inkomster och utgifter enligt prognosstatistiken åren 1955—1956, milj. kr

Estimated revenue and expenditure of local governments

Inkomst- och utgiftsslag	Landskommuner		Köpingar		Städer		Samtliga primärkommuner		Landsting	
	1955	1956	1955	1956	1955	1956	1955	1956	1955	1956
<i>Inkomster:</i>										
Skatter	696,6	799,4	141,4	161,5	1 834,5	1 882,1	2 672,5	2 843,0	765,0	790,9
Statsbidrag	394,1	419,3	41,5	47,4	460,6	524,4	896,2	991,1	63,2	72,1
Övriga	154,8	159,0	52,7	61,1	1 400,4	1 544,2	1 607,9	1 764,3	138,0	151,4
S:a egentliga inkomster	1 245,5	1 377,7	235,6	270,0	3 695,5	3 950,7	5 176,6	5 598,4	972,2	1014,4
<i>Utgifter:</i>										
Fastighetsanskaffning o. nyanläggningar	385,6	414,5	82,7	88,4	965,0	1 107,5	1 433,3	1 610,4	121,0	166,7
Underhåll av fastigheter o. anläggningar	41,9	43,3	12,2	13,0	201,9	214,1	256,0	270,4	14,3	14,3
Anskaffning o. underhåll av maskiner o. invent.	26,2	26,4	7,7	8,6	175,1	179,2	209,0	214,2	32,7	43,1
Löner o. pensioner	456,0	488,6	72,7	80,1	1 312,7	1 387,2	1 841,4	1 955,9	430,1	467,3
Övriga	454,1	546,1	92,1	111,6	1 514,6	1 821,3	2 060,8	2 479,0	330,2	386,8
S:a egentliga utgifter	1 363,8	1 518,9	267,4	301,7	4 169,3	4 709,3	5 800,5	6 529,9	928,3	1078,2

snabb- och prognosstatistik framlägges i tab. 1—3. I tab. 1 har även några uppgifter från äldre års statistik medtagits. De siffror, som hänför sig till prognosstatistiken, avser icke enbart de bearbetade kommunerna utan är beräknade totalsiffror. Tabellerna har samma uppställning som de tabeller över 1954 års snabb- och prognosstatistik, som återfinnes i nr 1 av denna tidskrift för år 1955.

Tab. 1 utgör en sammanställning över de borgerliga primärkommunernas finanser under åren 1952—1956. I denna tabell ingår icke de kyrkliga kommunernas skatter vare sig bland inkomsterna (skatter) eller utgifterna. Uppgifterna har, som framgår av tabellhuvudet, hämtats dels från räkenskapssammandragen, dels från prognosuppgifterna; i fråga om år 1954 från båda materialen. Tabellen avser att i grova drag belysa utvecklings-tendensten.

Av tabellen framgår bl. a., att flertalet poster visar en från 1952 till 1956 fortgående stegring. Emellertid finnes några anmärkningsvärda undantag. Sålunda

beräknas inkomsterna, som enligt den preliminära sammanräkningen för år 1954 uppgick till 5 501 milj. kr, bli endast 5 177 milj. kr år 1955, vilket är mer än 300 milj. kr lägre än år 1954. Vidare uppvisar avsättningsarna till skatteregleringsfonden en mycket ojämn utvecklingslinje. Påfallande stora avsättningar ägde rum åren 1953 och 1954, vilket sammanhänger med att lagen den 30 maj 1952 angående skyldighet för kommunerna att avsätta medel till sådan fond endast gällde dessa båda år. År 1955 beräknas avsättningen till skatteregleringsfond uppgå till knappt en femtedel och år 1956 till endast omkring en niondel av motsvarande belopp för år 1954. Däremot beräknas investeringarna i fastigheter och anläggningar bli ökade med omkring 26 % från år 1954 till år 1956. För löner och pensioner beräknas motsvarande ökning utgöra omkring 19 %. Under hela femårsperioden har primärkommunernas inkomster och utgifter ökats med resp. 52 och 53 %. Inkomstsidan påverkas mest av skatterna, som ökats med omkring 73 %, samt

utgiftssidan av investeringar i fastigheter och anläggningar, som stigit med nära 77 % under perioden ifråga.

Vad beträffar tillförlitligheten av prognosstatistikens uppgifter, har vid årets statistik såväl som tidigare kunnat konstateras, att dessa brukar visa sig något för låga jämfört med senare lämnade uppgifter. För år 1954 framträder detta förhållande särskilt i fråga om inkomsterna (jfr tab. 1), medan skillnaden ej är så stor beträffande utgifterna. Anledningen till att prognosstatistikens siffror är lägre än de, som framkommer vid bearbetningen av räkenskapssammandragen, torde delvis vara den, att kommunerna i tider av stigande priser och löner synes benägna att i sina beräkningar underskatta kommande inkomster och utgifter.

I snabb- och prognosstatistiken har huvudvikten lagts på att kunna redovisa kommunernas inkomster och utgifter med fördelning efter realekonomiska grunder. Däremot har uppgifter om uppdelning på skilda förvaltningsgrenar icke infordrats i prognosstatistiken annat än i fråga om investeringarna. I efterföljande sammanställning lämnas uppgifter om kostnader för nyanläggning och underhåll av fastigheter i milj. kr för åren 1954—1956 (samtliga år enligt prognosstatistiken).

	1954	1955	1956
Förvaltningsbyggnader .	46,2	56,8	63,9
Bostäder	120,1	105,7	122,3
Gator och vägar	264,0	296,6	355,5
Hamnar	51,7	63,6	73,9
Elverk	152,1	177,7	191,3
Gasverk	15,8	16,4	16,4
Hälsö- och sjukvård ...	36,1	40,0	58,7
Vattenverk, avlopps- och reningsverk	307,7	357,7	409,3
Undervisning	293,8	285,6	286,0
Sociala ändamål	56,6	59,5	83,9
Övriga ändamål	80,6	107,3	135,0
Summa	1 424,7	1 566,9	1 796,2

Ovanstående slutsummor understiger motsvarande siffror i tab. 1, vilket beror på att utgifter för inköp av fastigheter jämte tomtmark icke ingår i sam-

manställningen men väl i tab. 1. Av tabell framgår bl. a., att de största investeringarna förekommer inom förvaltningsgrenarna »Gator och vägar», »Vattenverk, avlopps- och reningsverk» samt »Undervisning», vilka tillsammans svarar för närmare 60 % av samtliga investeringar.

I tab. 2 lämnas uppgifter enligt snabbstatistiken om kommunernas och landstingens inkomster och utgifter år 1954; för de egentliga landskommunernas vidkommande med fördelning på de särskilda länen. Av tabellen framgår bl. a., att de kyrkliga kommunernas inkomster och utgifter är obetydliga jämfört med de borgerliga primärkommunernas. Bland de senare dominerar städerna, medan köpingarna spelar en tämligen obetydlig roll.

En jämförelse av siffrorna i tab. 2 med 1953 års kommunala finansstatistik (definitiva siffror) ger bl. a. vid handen, att utgifterna för samtliga borgerliga primärkommuner stigit med ungefär 11 % mellan åren 1953 och 1954. Ökningen av inkomsterna var något större eller nära 16 %.

I tab. 3 har de viktigaste uppgifterna ur prognosstatistiken fördelats på landskommuner, köpingar och städer. Till jämförelse meddelas även uppgifter för landstingen. Av tabellen framgår bl. a. att de totala inkomst- och utgiftssummorna för landstingen endast uppgår till knappt en femtedel av motsvarande summor för samtliga primärkommuner.

Utöver vad som angivits i tabellerna kan nämnas, att skatteregleringsfonderna, som för samtliga primärkommuner beräknats uppgå till 720 milj. kr efter fastställandet av 1954 års kommunala stater, enligt prognosuppgifterna kan uppskattas till resp. 767 och 790 milj. kr för åren 1955 och 1956. De båda sistnämnda siffrorna är möjligen något för höga, enär de s. k. särskilda skattelindringsfonderna i anledning av fastighets-skattens omläggning i några fall felaktigt torde ha inräknats i prognosstatistikens uppgifter.

L. A.

Sammanfattning av kommunernas finanser år 1953

Local finance

I ett tidigare häfte av denna tidskrift (nr 9/1955) har preliminära siffror rörande de borgerliga primärkommunernas finanser lämnats. Dessutom har preliminära uppgifter för enbart städer resp. landsting publicerats (nr 4 och 5/1955).

Sedan definitiva siffror för samtliga kommuners finanser år 1953 numera föreligger, lämnas härmed i två tabeller en kortfattad sammanställning av dessa data.

I tab. 1 redogöres för samtliga kommuners inkomster och utgifter fördelade efter realekonomiska grunder. Tabellen innehåller därjämte uppgifter om kommunernas tillgångar och skulder samt fonder enligt lagen om kommunal fondbildning. Av tabellen framgår bl. a. de bor-

Tab. 1. Samtliga kommuners finanser år 1953 *Local finance*

Inkomster och utgifter (realekonomisk fördelning)	Belopp		Beloppets procentuella fördelning på				
			Primärkommuner		Landsting	Municipalsamhällen	Summa
	1 000 kr	%	Borgerliga	Kyrkliga			
Inkomster							
Skatter	3 439 300,1	57,1	71,8	6,3	21,6	0,3	100
Statsbidrag	945 888,2	15,7	90,1	2,7	6,9	0,3	100
Räntor	69 421,2	1,2	83,7	6,2	9,7	0,4	100
Avgifter och ersättningar	496 971,8	8,3	78,2	1,5	19,7	0,6	100
Inkomst av rörelse	778 699,3	12,9	94,7	4,0	0,6	0,7	100
Övriga	290 227,4	4,8	84,4	8,5	6,0	1,1	100
Summa	6 020 508,0	100	78,9	5,2	15,5	0,4	100
Utgifter							
Fastighetsanskaffning och nyanläggning..	1 274 571,8	21,8	87,5	4,1	7,2	1,2	100
Underhåll av fastigheter och anläggningar.	332 960,3	5,7	81,2	13,5	4,5	0,8	100
Anskaffning och underhåll av inventarier..	201 616,9	3,5	78,0	3,9	17,7	0,4	100
Löner	1 936 548,2	33,1	76,7	5,3	17,8	0,2	100
Pensioner	153 891,4	2,6	87,9	2,7	9,4	0,0	100
Räntor	144 451,8	2,5	94,5	2,0	2,9	0,6	100
Övriga	1 803 137,6	30,8	80,8	5,0	13,9	0,3	100
Summa	5 847 178,0	100	81,4	5,2	12,9	0,5	100
Tillgångar							
Fastigheter och anläggningar	6 988 558,7	58,2	87,8	1,0	10,7	0,5	100
Övriga	5 017 112,2	41,8	83,5	4,3	11,8	0,4	100
Summa	12 005 670,9	100	86,0	2,4	11,2	0,4	100
Skulder							
Fasta lån	4 302 388,2	77,2	94,3	2,3	2,8	0,6	100
Övriga	1 268 319,9	22,8	90,8	0,8	8,0	0,4	100
Summa	5 570 708,1	100	93,5	1,9	4,0	0,6	100
Upplåningsöverskott	559 832,2	100	95,4	2,0	1,8	0,8	100
Fonder enligt lagen om kommunal fondbildning							
Särskilda fonder	683 388,3	42,9	85,7	7,1	6,9	0,3	100
Allmänna investeringsfonder	102 533,9	6,4	75,6	2,7	21,2	0,5	100
Skatteregleringsfonder	605 631,7	38,0	72,9	3,7	23,2	0,2	100
Tillfälliga fonder	202 882,4	12,7	90,7	4,4	4,1	0,8	100
Summa	1 594 436,3	100	80,8	5,2	13,7	0,3	100

Tab. 2. Samtliga kommuners inkomster (utom skatter) och utgifter för skilda ändamål år 1953

Total revenue (excl. of taxes) and expenditure of communes for certain administrative purposes

Ändamål	Inkomster		Utgifter	
	1 000 kr	%	1 000 kr	%
Kyrkliga ändamål	88 829,0	3,4	294 939,7	5,1
Allmän förvaltning	4 706,3	0,2	112 440,3	1,9
Rätts- och ordningsväsen	26 286,3	1,0	160 073,4	2,7
Fastighetsförvaltning	186 120,3	7,2	388 144,2	6,6
Planerings- och anläggningsverksamhet	229 582,5	8,9	677 135,9	11,6
Därav: Gator och vägar	100 889,1	3,9	330 110,4	5,6
Vattenverk	106 288,6	4,1	182 120,7	3,1
Avlopps- och reningsverk	14 723,7	0,6	125 439,3	2,1
Industriella verk o. d.	670 664,9	26,0	742 303,2	12,7
Därav: Gasverk	132 002,7	5,1	135 548,0	2,3
Elektricitetsverk	379 331,6	14,7	387 778,4	6,6
Hamn	88 730,1	3,4	106 431,0	1,8
Kommunikationsföretag	67 991,8	2,6	105 696,9	1,8
Hälsö- och sjukvård	249 543,9	9,7	976 618,2	16,7
Allmän hygien	60 074,7	2,3	104 693,2	1,8
Därav: Renhållningsverk	36 126,6	1,4	57 658,5	1,0
Undervisnings- och bildningsverksamhet	646 146,9	25,0	1 329 358,6	22,7
Därav: Folkskola	551 686,5	21,4	1 026 849,9	17,5
Annan undervisning	94 460,4	3,6	302 508,7	5,2
Socialvård	189 763,5	7,4	662 887,7	11,3
Därav: Fattigvård	136 794,6	5,3	332 040,8	5,7
Barnavård	37 232,3	1,4	116 678,0	2,0
Folkpensionering	73,2	0,0	138 720,6	2,4
Övriga specialförvaltningar	57 425,0	2,2	184 110,3	3,2
Därav: Brandförsvar	8 964,3	0,3	80 129,9	1,4
Finansförvaltning	172 064,6	6,7	214 473,3	3,7
Summa	2 581 207,9	100	5 847 178,0	100

gerliga primärkommunernas starka övervikt i jämförelse med övriga kategorier av kommuner. Av dessa är endast landstingen relativt taget av någon större betydelse. Synnerligen obetydlig, mindre än en procent, är municipalsamhällellas andel av samtliga kommuners finanser.

Beträffande redovisningen av kommunernas inkomster och utgifter må följande framhållas. Vissa transaktioner, såsom upptagna lån, i anspråk tagna medel ur egna fonder samt avbetalningar på av kommunerna utlämnade lån har ej medräknats bland inkomsterna. Ej heller har amorteringar på av kommunerna upptagna lån, avsättningar till egna fonder eller av kommunerna utlämnade lån medtagits bland utgifterna. Vidare ingår ej interna transaktioner o. d. bland kommunernas inkomster och utgifter. Vissa

dubbelräkningar i form av ersättningar från kommunerna till andra kommuner eller mellan kommuner och landsting förekommer dock. Storleken av dessa ersättningar kan ej angivas, men vissa mer betydande bland dem redovisas i det statistiska primärmaterialet, nämligen ersättningar olika kommuner emellan för lämnad fattigvård och barnavård. Dessa uppgick år 1953 till resp. 7,9 och 3,6 milj. kr. Vidare uppgick landstingens ersättningar till kommuner för samma ändamål till resp. 3,7 och 1,0 milj. kr. I förhållande till de totala kommunala utgifterna är dessa ersättningar mycket obetydliga.

En sammanställning av samtliga kommunala inkomster (utom skatter) och utgifter för olika verksamhetsområden lämnas i tab. 2. Beträffande de i denna ta-

bell lämnade siffrorna må framhållas, att inkomster och utgifter för kyrkliga ändamål helt faller på de kyrkliga primärkommunerna. Folkskolan tillhör efter storkommunreformens genomförande till övervägande delen de borgerliga primärkommunerna, men kvarligger i några distrikt under den kyrkliga kommunen. Av folkskolans inkomster och utgifter belöpte omkring 99 % på de borgerliga kommunerna. Även kostnader för annan undervisningsverksamhet (församlingsbibliotek m. m.) förekommer — ehuru i mycket obetydlig omfattning — inom de kyrkliga kommunerna.

Av tab. 2 framgår, att undervisnings- och bildningsverksamhet är den mest betydande förvaltningsgrenen vad utgifterna beträffar, medan bland inkomsterna industriella verk o. d. svarar för den största andelen, ehuru nära följd av undervisnings- och bildningsverksamhet. Bland övriga mera kostnadskrävande förvaltningsgrenar kan nämnas hälso- och sjukvård, socialvård samt planerings- och anläggningsverksamhet. Särskilt må här framhållas hälso- och sjukvården, som är landstingens viktigaste verksamhetsområde. Den är — med undantag av kyrkliga ändamål — den enda förvaltningsgren, där de borgerliga primärkommunerna icke har den största betydelsen.

L. A.

Svinräkningen i oktober 1955

Census of Pigs

Genom kungl. kungörelse den 12 september 1955 (nr 533) erhöill statistiska centralbyrån i uppdrag att utföra en svinräkning den 10 oktober 1955 i Svealand, Götaland och Gästrikland. Räkningen har liksom tidigare utförts enligt stickprovsmetod. Här lämnas en kort sammanfattning av resultaten.

Totala antalet svin i Svealand, Götaland och Gästrikland utgjorde den 10 oktober 1955 1 618 500, vilket var 71 100 eller 4 % mindre än i oktober 1954. Såväl gödsvin som avelssvin minskade. Antalet avelssvin uppgick till 165 600, fördelade på 5 290 fargaltar samt 160 300 modersuggor, varav 24 000 dräktiga första gången, 76 000 övriga dräktiga, 51 600 digivande samt icke dräktiga och 8 600 utslagssuggor. Sammanlagt minskade antalet modersuggor med 17 000 eller 9,6 % i jämförelse med år 1954. Endast i fråga om gruppen digivande samt icke dräktiga förelåg ökning (2,4 %). Det totala antalet gödsvin uppgick till 1 453 000, varav 739 800 svin 3 månader och däröver samt 713 200 grisar under 3 månader. I förhållande till hösten 1954 innebar detta en minskning för den förstnämnda åldersgruppen med 35 400 (4,6 %) och för den senare med 18 700 (2,6 %). Totalt minskade antalet gödsvin med 3,6 %. Av gödsvinen beräknades 150 300 vara hushållssvin.

För mera detaljerade uppgifter hänvisas till Jordbruksekonomiska meddelanden 1/1956. T. Z.—r.

A Plan for the Reorganization of the Finnish Statistics

By V. Lindberg

In the speedy development of the statistics, the weak points in the Finnish statistical system became more pronounced. The supervision of the statistics, which in principle was a task of the Central Bureau, did not function well. Although a Committee, set up in 1944, advocated centralization, it could not recommend the adoption of the latter for practical reasons.

A new Committee was convened in 1953 with the object of investigating the question of the development and centralization of the statistics, and of reorganizing the Central Bureau. The Committee drew up an outline of a comprehensive system of statistics. It studied the existing system, and proposed changes. Put first on the priority list are labour force and wages statistics, and secondly, that the national income division of the Central Bureau should become a permanency. Further items on the list are statistics of stocks and investments and of enterprises, which are, however, to be dealt with by a special committee. Cost-of-living surveys, hitherto restricted to towns, are to be carried out in rural areas as well. A register of enterprises is proposed and is to be kept up to date by the aid of the annual population registration (*mantalsskrivnings*). For use in the population censuses, the boundaries of agglomerated areas are to be fixed. Between the ordinary censuses of population, a census with a limited program chiefly giving the distribution as to industry should be carried out. Mention cannot be made here, for reasons of space, of a number of other proposals.

The Committee suggests that the cen-

suses should deal with only a few important questions. This refers not merely to population but also to housing and industrial censuses. More detailed information ought to be obtained by sampling.

One of the proposals of the Committee has already been put into practice. By a decree of 1954, a Statistical Council has been attached to the Central Bureau, and the Bureau's power as a supervising organ has been increased. The Council is an important link in the statistical system, though it may make no decision by itself. The statistical agencies are bound to ask for its opinion when they plan to start a new branch, or make a major survey, or when the staff is to be enlarged. The Council, which is presided over by the Director of the Central Bureau, is fairly small in number. The Committee now argues that there ought to be expert groups attached to it, which would study the statistics of certain fields, i. a. agriculture and forestry.

The Committee also recommends that machine tabulation should be introduced in a number of branches. This would almost double the annual number of cards punched, but sufficient funds have nearly been granted to enable the measure to be carried out.

Recommendations are also made on the competence of the trained statisticians and on the desirability of the exchange of personnel between countries.

The important question of centralized or decentralized statistics the Committee studied from four points of view: 1) Technical, 2) Supervisory, 3) Administrative and 4) Local centralization.

1) Centralized machine tabulation may be arranged without centralizing the collection and preparation of the primary material.

2) Central supervision is also possible in a decentralized system.

3) Central administration is preferable, but subject to certain exceptions. An agency whose primary material is intimately concerned with its own work, as the post office, the railways etc. should not be included. Moreover, it is advisable to proceed slowly. Thus, the branches to be transferred now to the Central Bureau are social statistics (byrån för social forskning), shipping statistics (sjöfartsstyrelsen) and, probably, part of the statistics of public health.

4) It would be useful to establish a "Statistical Centre" including on the same premises common facilities as a library and a machine tabulation centre and the major statistical agencies.

Finally, a general field organization for collecting statistics is proposed. Each commune should entrust a person with such a task. This would enable some training of the field staff to be given.

Approximative methods for estimating variances

By T. Dalenius

To begin with, the author stresses the importance of estimating, in advance of a survey, "ex ante", as well as after a survey is carried out, "ex post", the variance $V(\bar{x})$ of the estimator. Moreover, he discusses broadly the level of precision necessary for these estimates.

In paragraph 5, the author discusses methods for estimating σ^2 ; these methods are useful in such cases when the variance $V(\bar{x})$ is a simple, known function of σ^2 . The following methods are discussed:

a. Estimation by speculation. The simplest case is given by estimating σ^2 for a binomial variate. Another simple case is given by populations having a roughly known distribution (fig. 1) for which σ^2 is known or may easily be calculated.

b. Estimation by standard methods. The possibility of estimating σ^2 from (a sample drawn from) the sample is mentioned; in addition, Stein's method is indicated.

c. Estimation by special methods. Here, estimating σ from the sample range or from order statistics is mentioned.

In paragraph 6, the author discusses methods for estimating $V(\bar{x})$ rather than σ^2 . He discusses the Tukey-plan and recommends its use in connection with systematic sampling in order to get valid variance estimates. Moreover, the method of using nomograms is indicated.

In paragraph 7, the author expresses the point of view that the creation of such giant brains as UNIVAC will not make it superfluous to develop and use approximate methods for estimating variances.

Local Savings Banks in 1954

By J. Sjöstrand

At the end of 1954 the number of savings banks (not including the Post Office Savings Bank) was 448 (tab. 1, col. 2), of which 135 had their head-office in towns, while 313 were domiciled in rural communities.

The mean interest rate on deposits was 2,99 %. The mean interest rate on loans to local governments was 3,50 %, on mortgage loans 3,53 % and on loans on personal guarantee 4,56 %.

Depositors' accounts increased during 1954 by 98 000 and numbered 5 678 000 at the end of the year (tab. 1, cols. 4—8). 2 995 million crowns were deposited in 1954 while depositors' funds at the end of the year reached 9 980 million crowns, including accrued interest to the amount of 286 million crowns (tab. 1, cols. 9—14). The mean amount per account was 1 757 crowns.

The savings banks have taken different measures in order to encourage thrift. Most of them give 2—5 crowns on deposit account for every new-born child or every child entering school. At the end of 1954 the number of children's account was in round figures 1 637 000. In the same year, the savings banks gave 247 000 crowns to new-born children and 96 000 crowns to school children (tab. 1, cols. 15—18).

The savings banks favour the forming of savings clubs which are intended to facilitate organized thrift. The members of these clubs periodically put aside a certain sum, that is entrusted to a savings bank through the club. In 1954 the number of savings clubs was 10 800, while 266 000 persons were enlisted as members. The savings clubs paid into the savings banks 61.5 million crowns on account of their members (tab. 1, cols. 20—24). A similar form of organized thrift is known as savings out of wages («lönsparande»). An employee may make an agreement with his employer that a certain part of his wages shall not be paid to him but to his account in a savings bank. As a rule these accounts should not be touched before the employee reaches the age of 25, except on marriage. In 1954 7.0 million crowns were paid into accounts of this kind.

It may also be mentioned that the savings banks supply savings boxes to their clients. These savings boxes can be opened only by the savings bank and the money they contain is paid into the account of the client. At the end of 1954 the number of such savings boxes was 1 096 000.

Liabilities of savings banks at the end of 1954, (tab. 1, cols. 14 and 44—52) were:

	1 000 crowns
Depositors' funds	9 978 338
Reserve and other funds	438 954
Other liabilities	86 854
Total	10 504 146

Assets of savings banks at the end of 1954 (tab. 1, cols. 53—85) were:

	1 000 crowns
Cash in hand and at banks	172 797
Bonds	949 042
Loans to local governments	696 626
Loans against security of bonds ..	131 461
Loans against mortgages	7 216 964
Loans against mortgages in combination with personal guarantee ..	439 767
Loans against personal guarantee ..	525 723
Other assets	371 766
Total	10 504 146

Pilot Crop-Cutting Survey. IV

By O. Zetterberg and T. Söderlind

During 1955 the Central Bureau of Statistics has continued and expanded the test surveys for objective harvest estimates which were begun in 1952—54.¹ The 1955 survey has included Götaland and Svealand, excluding North Värmland and the county of Kopparberg, and has represented the majority of the cultivated land of the country. The survey, as in previous years, has comprised winter wheat, spring wheat and oats.

The sample. The size of the sample was fixed on the basis that crop yield per hectare was only to be estimated for the whole survey area. The composition of the sample was founded on the variance data obtained from the surveys of the previous years and on information on costs for different stages of the work. A selection was to be made for the whole area of about 80 parishes, 6 farming units in each parish, and in each farming unit 1 field each of winter wheat, spring wheat and oats, on which 2 plots, 1 sq.m in size, were to be harvested.

Stratification. The whole area was divided into 19 strata for the selection of the parishes. Efforts were made to secure homogenous strata and ones that were as far as possible similar from the point of view of the area of cultivated land. Stratification was principally founded on the crop yield per hectare in 1952 and 1953. The strata were usually connected geographically and their mean size was approximately 150 000 hectares cultivated land.

Sub-stratification. As about 80 parishes were to be selected, there were on an average about 4 in each stratum. When the parishes were selected, each stratum was divided into sub-strata which were made as homogenous as possible from the point of view of the crop yield per hectare in 1952 and 1953. For the whole area 81 sub-strata were formed.

¹ See 1953, p. 209, 1954, p. 127 and 1955, p. 261.

Selection of parishes. One parish was selected in each sub-stratum, i. e. a total of 81. In each sub-stratum the parishes were arranged according to geographical distribution. A cumulative addition was made of the aggregate areas of winter wheat, spring wheat and oats, in the parishes arranged in this way. A random figure, which fixed the choice of parish, was chosen for the first sub-stratum in a stratum. A parish in each of the remaining sub-strata was then selected by means of systematic sampling. The probability of the different parishes being selected was thus made proportionate to the aggregate area of the three crops.

Selection of farming units. 6 farming units were to be selected in each parish chosen. With the aid of a punch-card agricultural register, lists were drawn up for the selected parishes of all farming units with cumulation of the area of arable land. The cumulative series was divided into 6 classes of equal size. For the first class a random figure was chosen that decided the choice of the first farming unit. A farming unit was then selected for the other classes by means of systematic sampling, there being 486 farming units in the whole area. The probability of the farming units being selected was in this case proportionate to the area of arable land.

Choice of field. One field each of the crops winter wheat, spring wheat and oats, was chosen from the farming units selected; the same principles were applied as have been described above. The probability of a field being selected was made proportionate to its area.

The placing of the plots. Two plots were placed at random on each field selected. In right-angled fields, a suitable corner was chosen as the O-point and two non-parallel sides, x and y , were measured. Then with the aid of a table of random numbers, an x - and a y -coordinate were chosen that indicated the position of the plots in the field. In fields that were not right-angled, a circumscribed parallelogram, the sides of which were fixed, was first constructed.

Then the co-ordinates for the plots were chosen at random.

Field work. An organization for field work was set up in each county. One of the instructors in each of the state-subsventioned County Agricultural Societies was chosen as supervisor of each area. Courses for the training of supervisors were arranged in two places.

The field work was divided into two stages. During a visit to the selected farming units during the early summer, data were collected on area, etc., the fields being selected at the same time and co-ordinates chosen to position the plots in the field. The position of the plots was marked by poles. The second stage, test cutting, was carried out as near the actual harvest as was considered possible with the risk of failure in mind. The plots were demarcated by means of a circular frame. The harvest samples were put in sacks and were hung up to dry in stores.

In order to obtain comparative material, the farmers were requested, when test cuttings were made, to make an estimate of the crop yield per hectare on the field from which the samples were taken.

After the test cuttings had been carried out, the samples were threshed and cleaned, and tests were made to determine the water content of the crop of all the fields.

The analysis of the material was carried out by the Central Bureau of Statistics. On the basis of the data for the selected farming units on the cultivated area under the three crops, and on the yield of the plots, the area and total crop yield was first estimated for the whole survey area. By division, the estimated crop yield per hectare was then obtained. In order to illuminate the variations within fields, between fields and between parishes, simple variance calculations were made. An approximate estimate of the total standard error in the estimated crop yields per hectare for the whole area was made in the following way. For the whole area six estimates were made of the yield per

hectare, the parishes being represented by 1 farming unit, instead of 6, in each estimate. The standard deviation of the crop yields per hectare estimated in this manner gives a rough idea of the total size of the standard error.

The result. Out of the 486 farming units selected, 274 had cultivated winter wheat, 295 spring wheat and 374 oats. Samples were taken from all except 9 of the selected fields, failure being thus small. The supervisors made notes on the time taken for the work and the distance travelled. The mean time taken (including travelling time) for each farming unit surveyed was 196 minutes for the preparatory work and 210 minutes for the crop cutting. The mean time taken for the farming units (i. e. excluding travelling time) was 134 and 103 minutes respectively. The average distance travelled was 34,7 km per farming unit for the preparatory work and 57,4 km for the crop cutting.

In the following table, the estimated crop yield per hectare by the plot method has been compared with the estimated hectare crop yield as judged by the farmers, and the estimated crop yield according to the method officially used up to now for harvest estimates (based on the crop reports of 1st October issued by the County Agricultural Societies).

The estimated crop yield per hectare in kg for the whole survey area:

	Winter Wheat	Spring Wheat	Oats
According to the plot method			
Biological yield	3 020	2 190	1 850
Reduced by 10 % for waste	2 720	1 970	1 660
According to the farmers estimate	2 800	1 980	1 720
According to the official estimate	2 480	1 730	1 260

Reduction for waste is based on an estimate but can be considered to be fairly reliable. For more detailed inquiries into the size of the waste, data on the actual yield of the field selected are to be called for.

According to the approximate calculations, the total standard error was 4,7 % for winter wheat, 6,2 % for spring wheat and 5,6 % for oats.

Plans for continued surveys in 1956. Plans have been drawn up for a continuation and expansion of the surveys in 1956. It is thus intended that objective harvest estimates be made for the whole country for the same crops as in 1955 with the addition of barley. A pilot survey for potatoes is also to be undertaken in one county. The 1956 surveys will in general be of the same character as those of 1955. The stratification will be retained largely unchanged, while a new sample of farming units will be drawn.

The Income Distribution of 1954.

Preliminary Data

From 1951 the annual income statistics are for the greater part based on a sample survey. Only income-earners with a minimum income of 30 000 kronor are completely reported. The sample population consists of about 10 % of all income-earners.

There are nine industry groups: agriculture (including forestry and fishing), construction, other manufacturing, transport and communications, commerce, general administration, professions, domestic service, and others. In most of the industry groups the income-earners are divided into employers, employees and persons not in the labour force.

The income-earners are also classified with regard to age, sex and marital status.

Finally the income-earning spouses, who, according to the existing regulations, are assessed jointly, have been classified by size of income of husband and wife in combination.

The material embraces only individuals, not companies, etc. Certain deficiencies in the material have been discovered. For example, income-earners with a minimum income of 30 000 kronor are not completely reported.

In 1954, there were about 3 809 000 income-earners, or nearly 53 % of the population. The total amount of incomes was kr. 28,7 million, the mean income being somewhat over kr. 7 500. About 37 % of the income-earners came under mining and manufacturing, including construction, 18 % under agriculture, forestry and fishing, and 16 % under commerce. Nearly 74 % of the

income-earners were employees. About 42 % of the income-earners were married men who however received 59 % of the total amount of incomes. The corresponding figures for married women were 16 % and 8 % respectively. Jointly assessed married couples had somewhat more than 1/4 of the whole amount of incomes.

Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter

Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek

under tiden september—november 1955

Foreign books and new foreign series and periodicals. Accessions in the Library of the Central Bureau of Statistics September—November 1955

Publikationer utgivna av FN

jämte fackorgan

Analyses and projections of economic development. 1. New York 1955. 4:o. (United nations. Department of economic and social affairs.)

The economic development of Nicaragua. Report of a mission organized by the International bank for reconstruction and development at the request of the government of Nicaragua. Baltimore 1952. 108 s.

Food balance sheets. Issue 2. Roma 1955. Tv. 8:o. Lösa bl. i pärm. (Food and agriculture organization of the United nations.) Även fra. titel o. text.

Index alphabeticus classificationis internationalis statisticae morborum, injuriarum et causarum mortis. Genève 1955. 284 s. (World health organization.) Även eng. o. fra. titel o. text.

Special study on economic conditions in non-self-governing territories. Summaries and analyses of information transmitted to the Secretary-General during 1954. New York 1955. 4:o. 219 s. (United nations.)

Special study on social conditions in non-self-governing territories. Summaries and analyses of information transmitted to the Secretary-General during 1952. New York 1953. 270 s. (United nations.)

World pulp and paper resources and prospects. New York 1954. 4:o. 102 s. (United nations. Food and agriculture organization.)

World survey of education. Handbook of educational organization and statistics. Paris 1955. 4:o. 943 s. (United nations educational, scientific and cultural organization.)

Yang, Hsin-Pao, Fact-finding with rural people. A guide to effective social survey. Rome 1955. 138 s. (FAO agricultural development paper. No 52.) Se recension i detta nummer.

Officiella statistiska publikationer

Brasilien

Estatística do comércio exterior. 1953 ff. Rio de Janeiro. (Serviço de estatística econômica e financeira.)

Ceylon

Thirty years trade statistics of Ceylon (1925—1954). P. 1—2. [Colombo] 1955. 4:o. (Department of commerce.)

Colombia

Muestra agropecuaria nacional 1954. Bogotá u. å. 40 s. (Departamento administrativo nacional de estadística.)

Costa Rica

Comércio exterior de Costa Rica. 1954. San José 1955. 4:o. (Dirección general de estadística y censos.)

Danmark

Aldersfordelingen i 1950 og i de kommende år. Køn, alder og ægteskabelig stilling ved folketællingen 1950. Khvn 1955. 155 s. (Danmarks statistik. Statistiske meddelelser. R. 4. Bd 162: 1.)

Frankrike

Villes et agglomérations urbaines. Répartition de la population par catégories de communes ou d'agglomérations. Paris 1955. 4:o. 115 s. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

Franska Guayana

Annuaire de la Guyane [Omsl.]. 1947/52. Paris 1953. 4:o. (Institut national de la statistique et des études économiques.)

Italien

Elezione della camera dei deputati 7 giugno 1953. Vol. 1. Roma 1955. 4:o. (Istituto centrale di statistica. Ministero dell'interno.) Statistica degli incidenti stradali. 1953—54. Roma [1955]. 4:o. (Istituto centrale di statistica. Automobile club d'Italia.)

Korea

Korea economic charts [Omsl.]. 1954. [Seoul] u. å. (The Bank of Korea.)

Mexico

Integración territorial de los Estados Unidos Mexicanos. Séptimo censo general de población 1950. México 1952. Tv. 8:o. 734 s. (Dirección general de estadística.)

Nederländerna

Algemene bedrijfsstelling 16 oktober 1950. 2. D. 1—2. Utrecht 1955. 4:o. (Centraal bureau voor de statistiek.)

Maandstatistiek van het grensoverschrijdend goederenvervoer over de weg. 1955: maart ff. Utrecht. 4:o. (Centraal bureau voor de statistiek.)

Panamá

Censo de población. 5. Vol. 1—2. Panamá 1954. 4:o. (Censos nacionales de 1950. Dirección de estadística y censo.)

Informe general sobre preparación y ejecución de los censos nacionales de 1950. Panamá 1953. 4:o. 139 s. (Censos nacionales de 1950. Dirección de estadística y censo.)

Salvador

Censo de población. 2. Junio 1950. San Salvador 1954. Tv. 8:o. 621 s. (Dirección general de estadística y censos.)

Spanien

Estadística penal de España. Año 1953. Madrid 1955. 4:o. (Instituto nacional de estadística.)

Storbritannien

Key relating the export list of the United Kingdom to the standard international trade classification of the United nations. London 1954. 139 s. (Board of trade.)

Key relating the import list of the United Kingdom to the standard international trade classification of the United nations. London 1954. 142 s. (Board of trade.)

Sydafrikanska unionen

Census of the population of the Union of South Africa, enumerated 7th May, 1946. 7. Vol. 1—4. Pretoria 1949—53. 4:o.

Monthly abstract of trade statistics. Compiled by the Department of customs and excise. 1955 ff. Pretoria. 4:o.

Syrien

General monthly bulletin of current statistics. 5 (1955) ff. Damascus. 4:o. (Ministry of national economy. Directorate of statistics.)

Summary of foreign trade. 1955 ff. Damascus. 4:o. (Ministry of national economy. Directorate of statistics.)

Tjeckoslovakien

Plánované hospodárství. Politickoekonomický časopis Státního úřadu plánovacího. 1955 ff. Praha.

Tyskland

Alphabetischer Gesamtkatalog der Zeitschriftenstelle. Wiesbaden 1954. 4:o. 56 s. (Statistisches Bundesamt, Bibliothek.)

Wirtschaftskunde der Bundesrepublik Deutschland. Stuttgart & Köln 1955. 561 s. (Statistisches Bundesamt.)

Ungern

Iparstatistikai értesítő. Evf. 7 (1955) ff. Budapest.

Statistikai értesítő. Evf. 5 (1955) ff. Budapest. 4:o.

USA

Census of population: 1950. Vol. 1—2. Wash. 1952—53. 4:o. (U. S. department of commerce. Bureau of the census.)

Portfolio of United States census maps. 1950. A selection of maps used in the publications of the 1950 censuses of population and agriculture. Wash. 1953. Fol. 28 s. (U. S. department of commerce. Bureau of the census.)

United States census of agriculture: 1950. Vol. 1—5. Wash. 1951—52. 4:o. (U. S. department of commerce. Bureau of the census.)

United States exports of domestic and foreign merchandise. Commodity by country of destination. P. 1—2. 1955 ff. Wash. 4:o. (U. S. department of commerce. Bureau of the census. Report no FT 410.)

United States exports of domestic and foreign merchandise. Country of destination by subgroup. 1955 ff. Wash. 4:o. (U. S. department of commerce. Bureau of the census. Report no FT 420.)

United States imports of merchandise for consumption. Commodity by country of origin. 1955 ff. Wash. 4:o. (U. S. department of commerce. Bureau of the census. Report no FT 110.)

United States imports of merchandise for consumption. Country of origin by subgroup. 1955 ff. Wash. 4:o. (U. S. department of commerce. Bureau of the census. Report no FT 120.)

Österrike

Die räumliche Verteilung der Bevölkerung in Österreich nach dem Stand vom 1. Juni 1951. Skala 1 : 500 000. [Wien u. ä.] Atlasfol. (Österreichisches statistisches Zentralamt.)

Övriga publikationer

Beltrami, D., Storia della popolazione di Venezia dalla fine del secolo XVI alla caduta della repubblica. Padova 1954. 4:o. 237 s. (Collana ca' Foscari. Istituto di storia economica. 1.)

Bibliographie der seit 1928 in Buchform erschienenen deutschsprachigen Veröffentlichungen über theoretische Statistik und ihre Anwendungsgebiete. München 1955. 4:o. 78 s. (Einzelschriften der Deutschen statistischen Gesellschaft. Nr 7.) Stencilrad.

Bibliographie sur la méthode statistique et ses applications. Liste des principaux ouvrages en langue française. Paris 1952. 4:o. 49 s. (Institut international de statistique. Institut national de la statistique et des études économiques.)

Blackwell, D., & Girshick, M. A., Theory of games and statistical decisions. New York & London 1954. 355 s.

- Bogadek, F. A., New English-Croatian and Croatian-English dictionary. 3d ed. New York 1952. 497 s.
- Czechoslovak economic bulletin. 1955 ff. Prague. (Chamber of commerce of Czechoslovakia.)
- Empirische Sozialforschung. Meinungs- und Marktforschung. Methoden und Probleme. Frankfurt am Main 1952. 234 s. (Wissenschaftliche Schriftenreihe des Instituts zur Förderung öffentlicher Angelegenheiten. Bd 13.)
- Festinger, L., & Katz, D., Research methods in the behavioral sciences. London 1954. 660 s.
- Glossary of symbols and abbreviations. [Paris] 1955. 4:o. 230 s. (Organisation for European economic co-operation. Conference division. Translation service. Terminology.) Stencilrad.
- Meinander, N., Ränteeffekten. En studie över räntans roll i moderna samhällen. Hfors 1955. 310 s. (Publikationer utg. av Finlands banks institut för ekonomisk forskning. Ser. B: 15.)
- La population française. Rapport du Haut comité consultatif de la population et de la famille. T. 1. Paris 1955. (Présidence du conseil.)
- Procházka, J., Slovník anglicko-český a česko-anglický... Praha 1952. 589 s. Även eng. titel.
- Radhakrishna Rao, C., Advanced statistical methods in biometric research. New York & London 1952. 390 s.
- Richesse et misère. Croissance et répartition du revenu national. Lyon & Paris [1952]. 368 s. (Semaines sociales de France. 39:e session. Dijon 1952.)
- Schneider, P., The problem of national refugees and over-population in Europe. Report presented to the committee of ministers. [Paris 1955.] 4:o. 56 s. (Consultative assembly of the Council of Europe. Doc. 331.) Även fra. uppl. Se recension i detta nummer.
- Sexual behavior in the human female. By the staff of the Institute for sex research, Indiana university: A. C. Kinsey [m. fl.]. Philadelphia & London 1953. 842 s.
- Słownik niemiecko-polski i polsko-niemiecki. Opracował Paweł Kalina. Wyd. nowe. 2. Krakow 1952. 731 s. Även tysk titel.
- Les statistiques de la distribution dans quinze pays. Paris 1953. 4:o. 107 s. (Chambre de commerce internationale.) Även eng. titel o. text.
- Statistische Erhebungen und Schätzungen auf dem Gebiete der Landwirtschaft. Bearb. vom Schweizerischen Bauernsekretariat. 32 (1955) ff. Brugg.
- Tableaux du commerce international par Henri Bunle, Jean Herberts et de Madeleine Lecler. Sous la direction de Charles Rist. Paris u. ä. Fol. Lösa blad i kartong. (Institut scientifique de recherches économiques et sociales.)
- Tongue, A., Alcohol production and consumption in Great Britain and Northern Ireland with notes on legislation and taxation. Lausanne 1955. 4:o. 117 s. (International bureau against alcoholism.) Stencilrad.
- Trabajos de estadística. Vol. 4 (1953) ff. Madrid. 4:o. (Consejo superior de investigaciones científicas. Departamento de estadística.)
- Za socialističeskiju sel'skochozjajstvennuju nauku. Žurnal čechoslovackoj akademii sel'skochozjajstvennych nauk. (For socialist agricultural science. Journal of the Czechoslovak academy of agricultural sciences.) Serija B. 1955 ff. Praha. Även fra. o. ty. titel.

Bokanmälningar

Book Reviews

Yang, Hsin-Pao. Fact-finding with rural people. Rome 1955. 138 s. (FAO agricultural development paper. No. 52.) Kr 9:—.

Syftet med FAO:s verksamhet har i företalet till organisationens stadgar uttryckts så, att närings- och levnadsstandarden skall höjas för de nationer, som bildar FAO, att produktionen och distributionen av livsmedel och jordbruksprodukter skall effektiviseras och att förhållandena för landsbygdens befolkning skall förbättras. För att åstadkomma detta bör först en utredning av de faktiska förhållandena beträffande levnadsstandard, jordbruksproduktion etc. äga rum, så att ev. brister uppdagas. Med ledning av de så erhållna resultaten kan därefter vissa förbättringsåtgärder genomföras.

Med tanke på dessa förhålland enär det naturligt, att en av FAO:s landsbygdssociologer, Hsin-Pao Yang, har skrivit en bok om faktain-

samlingen och dess problem. I princip har han begränsat sig uteslutande till detta ämne och inte vidrört förbättringsåtgärder. Han antyder, att det finns ett problem att vara objektiv och föreslå förbättringsåtgärder på samma gång och skriver: »Some social scientists... have maintained that a social survey is for fact-finding and not for social amelioration; after the essential data are assembled by the surveyors, the policy-makers, the administrators, the social reformers, and the politicians can take over to set up plans for community improvement» (s. 3). Mer diskuterar inte Yang denna fråga, men i kapitlet om de fakta, som kan undersökas, det största och enligt anmälares mening viktigaste kapitlet, förekommer några underrubriker, som »housing policies» (s. 97) och »health policies» (s. 99). Det är tydligt, att Yang inte fullt ansluter sig till tanken att helt skilja vetenskapsmannens

faktainsamling från politikerns förbättringsförslag. Följaktligen bör man då inte bli förvånad över en värdering av typen: »... the population becomes static or faces the danger of decline» (s. 88).

Kapitlet om fakta, som kan undersökas, torde vara viktigt, därför att det presenterar en rad preciserade problem, som en uppdragsgivare kan ställa till en sociolog eller ekonom. Boken riktar sig nämligen till regeringstjänstemän och befattningshavare, som har ansvaret för en faktainsamling av något slag men som inte är närmare förtrogna med samhällsvetenskapernas metoder. Det är en allmän erfarenhet, att uppdragsgivare ofta har betydande svårigheter att koncist formulera, vad de eftersträvar att få veta. Yang exemplifierar i ett annat sammanhang, vilka vaga frågeställningar som kan förekomma. I Darmstadt Community Survey skulle sociologerna utreda bl. a. följande problem: »Preferens för marknadsekonomi eller planekonomi?» och »Sociala förändringar, som resulterat från det senaste kriget?» (s. 52).

En studie av de uppräknade fakta visar, att en landsbygdssociolog, särskilt om han är anställd i FAO, har anledning att intressera sig för en rad jordbruksekonomiska och jordbrukstekniska förhållanden vid sidan om de sociala. Detta framgår ju också av syftet med FAO:s verksamhet. Produktionsmetoder, marknads- och prisstruktur, arbets- och transportproblem, kreditfrågor och jordartsförhållanden kan tjäna som exempel på sådana fakta. Bland de sociala förhållandena spelar befolkningsstatistiken och befolkningsproblemen en stor roll. Något reagerar man kanske för att attityder mot utbildning (s. 93) och mot hälsofrågor (s. 99) samt värderingar inom olika sociala institutioner (s. 103) betecknats som fakta, då man ju ofta brukar skilja attityder och värderingar från objektivt konstaterbara fakta.

De övriga textkapitlen innehåller en ytterst elementär handledning för helt obevandrade i faktainsamlingens metodik och problem. För den mer tränade kan kapitlen möjligen tjäna som en minneslista, t. ex. så att en kostnadspost vid kostnadsberäkningen inte blir bortglömd. Men även som en första introduktion förefaller redogörelsen på några ställen vara alltför summarisk. Som exempel härpå kan nämnas den endast 7 rader långa diskussionen om stickprovets storlek (s. 35). Man får där veta, att ett litet stickprov »under vissa omständigheter» kan ge tillförlitligare information än ett stort, och att man måste ta hänsyn till kostnaderna. Utöver ett klarläggande av vilka omständigheter, som åsyftas, saknar man en diskussion av ursvalfraktionens och svarsvariabilitetens betydelse för skattningarnas precision, de olika kostnadsposternas procentuella fördelning, behovet av stora stickprov om långtgående uppdelning av materialet erfordras o. s. v. Uppenbarligen är frågan om stickprovets storlek och kostnadsramen ett av de viktigaste problem, som uppdragsgivarna har att ta ställning till.

Ett annat exempel är provundersökningen (s. 51). Yang skriver där, att man bl. a. skall

studera om frågorna i formuläret vilseleder folk, om undersökningen är alltför omfattande o. s. v. Man frågar sig här, *hur* dessa förhållanden studeras. — På sid. 65 diskuteras något intervjuarutbildning, men rubriken gäller intervju av intervjuare. Då Yang framhåller intervjuarnas stora roll för undersökningen, väntar man sig en något utförligare diskussion av, hur just intervjuarvalet kan tillgås (se t. ex. T. Dalenius, denna tidskrift, häfte 4/1954). — På sid. 37 omtalar Yang, att man i en indisk undersökning grupperat jordbrukarna i tre strata allt efter deras skicklighet som jordbrukare. Då en sådan stratifiering är av stort intresse, hade man gärna velat läsa om de kriterier, som uppställts för grupperingen. — Slutligen kan nämnas den på sid. 19 omnämnda korrigeringen av »åtskilliga fakta och situationer, som utelämnats eller felaktigt tolkats». Undersökningsledaren hade i det fallet — det gällde en jordbruksekonomisk studie av en kinesisk by — ett sådant kunnande om byn på grund av tidigare kontakter och observationer, att han var i stånd att utföra dessa korrigeringar. Här hade det varit högst motiverat med ytterligare kommentarer om tillvägagångssättet vid korrigeringen. En i samhällsvetenskapen obevandrad tjänsteman kan ju annars lätt få det intrycket, att han — på grund av sin miljökunedom — har rätt att justera de svar intervjuarna registrerar. Risken för godtycklighet i undersökningen blir i så fall betydande.

I stort sett torde boken annars väl fylla sin uppgift som en vägvisare i faktainsamlingens problem. Inte minst den rikhaltiga litteraturförteckningen bidrar härtill. För den som är intresserad av landsbygdssociologisk litteratur i en rad olika länder, finns som sista avsnitt i boken en mycket utförlig sammanställning. Dessutom är boken av socialantropologiskt intresse, eftersom de många exemplen i framställningen ofta hänför sig till andra samhällen än de västerländska, t. ex. byn Hui-Gie i Kina, Baroda i Indien, Tabio i Colombia och Sekondi-Takoradi på Guldkusten.

Frank Petrini

Wurzbacher, G.: Das Dorf im Spannungsfeld industrieller Entwicklung. Ferdinand Enke Verlag. Stuttgart 1954. 307 s.

Det föreliggande arbetet är den först publicerade i en rad av forskningsmonografier som UNESCO:s forskningsinstitut i Köln avser att utge. Den utgör resultatet av ett samarbete mellan flera forskare, där dock Gerhard Wurzbacher och hans medarbetare Renate Pflaum utfört det mesta. Studien har karaktären av en samhällsundersökning (community study) i stort sett av samma typ som M. Allwoods och I.-B. Ranemarks Medelby (1943) och B. Rundblads Forestville (Upps. 1951, Stencilrad). Arbetet har omfattat en intensivstudie av ett landsbygdsområde, dess sociala liv och utveckling mot bakgrunden av industrialiseringens och urbaniseringens frammarsch.

Det är ett grundligt arbete som här presente-

ras. Det äger inte samma flykt som en tidigare förebild, makarna Lynds Middletown (1929). Den tyska grundligheten vållar läsaren en hel del besvär samtidigt som den gör honom till fredsställd med materialets tillförlitlighet och analysens systematik.

Metodiken är inte originell. Författarna har genomgått allt tillgängligt material om bygden, gjort »deltagande observationer» av mera informell art, intervjuat nyckelpersoner, genomfört en intervjuundersökning efter traditionella mönster och kompletterat detta med mera intensiva intervjuer. En hel del direkta citat från de senare intervjuerna gör framställningen på sina ställen mera livfull.

Det är snarare själva bygdens omvandling och den teoretiska analysen av denna process som intresserar och kan rekommenderas för läsning.

Undersökningsområdet ligger vid randen av ett större industriområde inte mer än 50 km från en storstad. Området är således vad amerikanska sociologer brukar kalla för rural-urban eller rurban. Området som det framträdde i mitten av 1800-talet var »das Land der armen Leute». Under 1800-talets senare hälft erbjöd området bilden av avfolkning med alla dess desintegrationsproblem. Men industrialiseringen kom till dess hjälp. I och med kommunikationernas utveckling och framväxande av industri i grannområdena gavs nya sysselsättningsmöjligheter åt befolkningen. Inom ramen för »det industriella spänningsfältet» gavs nya möjligheter för bygden att leva vidare i nya former och under andra förutsättningar.

Framställningen är disponerad så att först olika sidor av den sociala förändringen behandlas: yrkeslivets differentiering och umgänget mellan de sociala skikten — familjen och dess omvandling — förskjutningen av grannskapets betydelse för det sociala livet — föreningarnas och de kyrkliga institutionernas betydelse — det lokala politiska livet. I ett avslutande kapitel görs en sammanfattande analys av förändringarnas betydelse och de nya sammanhållande band som uppstått i bygden.

Den yrkesmässiga utvecklingen har inneburit en förskjutning mot flera och nya yrken inom handel och industri. Den tidigare agrara strukturen har förskjutits. Samtidigt har bundenheten till yrket försvunnit. Umgänget har inte någon starkare yrkesbetonad karaktär. Inte heller valet av äkta partner. Någon diskriminering med hänsyn till yrke framträder inte i dessa hänseenden. Föreningarna har inte heller någon ensartad rekrytering med hänsyn till yrkesgrupp. Samhället har en relativt öppen karaktär i det hänseendet.

Familjen har under den studerade utvecklingsperioden fått en förändrad ställning och andra och nya funktioner. I och med att det dominerande bondehushållet försvann och separeringen av arbetsplats och hem (hushåll) ägde rum, fick hustrun en annan ställning. Försvinnandet av de patriarkalisk-ankritära mönstren framträder på många sätt. Kvinnan har fått en mer jämbördig ställning. Barnet

har fått större betydelse i familjelivet liksom de personliga relationerna mellan familjemedlemmarna. Fritiden och familjens prestige-standard har kommit i centrum.

Individens bundenhet till grannskapet har minskat. Individen har större rörelse och valfrihet i kontakt och umgänge. Men fortfarande gäller att grannskaps- och släktskapsrelationerna i stor utsträckning betingar individens umgänge och kontakt. Den allmänna meningen och opinionen på orten spelar fortfarande en viktig roll som social kontroll. Grannskaps-gemenskapen och grannskapskontakten har en utjämnande och överbryggande karaktär och motverkar därigenom effekten av differentiering med hänsyn till yrke, utbildning och inkomst. Invånarna visar påtaglig ortsbundenhet och flyttningsfrekvensen är låg. Flertalet har en emotionell bundenhet till bygden.

Föreningslivet innebär något nytt i bygden. Det har skapat nya former av gemenskap som delvis ersatt den snävare, mera ofrivilliga grannskaps-gemenskapen. Föreningslivets framväxt sammanhänger med uppspaltningen i fritidsliv och arbetsliv. Föreningarna sträcker sig över alla yrkesmässiga och religiösa gränser och deltagandet vilar på frivillig grund.

Det kyrkliga livet har förändrats. Även här gäller att det mera traditionsbundna, »ofrivilliga» kyrkliga livet har utvecklats mot en kyrklig verksamhet, som mera vilar på frivilligt deltagande från medlemmarnas sida. Kyrkan är inte längre centrum för ett slutet småbonde-samhälle, och det kyrkliga samfundet är inte längre den sammanhållande kraften. Den religiösa verksamheten har byggts upp kring den personliga övertygelsen. Motiven för deltagande i det religiösa livet har ändrats. En differentiering av fritidslivet har ägt rum.

Det lokala politiska livet har fått en mera till politiska partier bunden karaktär. Å andra sidan förefaller det faktiska kommunala arbetet i relativt liten omfattning präglas av ideologiska och utifrån kommande inflytanden. De politiska representanterna känner sig i första hand som bygdens representanter. Förtroendeposterna är mera rättvist fördelade på yrkeskategorier än tidigare, då ledarna var mera ensidigt rekryterade bland besuttna och bönder. Denna demokratiseringsprocess fortsatte även under nazismen.

Författaren sammanfattar den förändring som skett med begreppen differentiering och individualisering. Bygdelivet har för den enskilda individen fått en öppnare karaktär. Han har större frihet att välja yrke, fritidsverksamhet, umgänge, maka-make och att utforma sitt eget liv. Familjen, grannskapet och kyrkan står inte längre som ensamt normgivande och bestämmande krafter. I viss bemärkelse innebär detta en upplösning av tidigare sammanhållande band.

Denna tanke togs tidigare upp av Tönnies i hans klassiska distinktion mellan Gemeinschaft och Gesellschaft. Han tolkade utvecklingen på ett negativt sätt; som en total upplösning av de sammanhållande banden. Wurbacher tar av-

stånd från denna tolkning. Han påvisar att det är andra och nya sammanhållande band som finns kvar inom ramen för den större individuala friheten. Sammanhållningen inom familjen, bundenheten till bygden och grannskapet, det lokala föreningslivet med de kyrkliga samfundet som en del, det lokala politiska livet och lokalpatriotismen finns kvar som integrerande krafter. Författaren finner således att man med en viss optimism kan se läget an och tar avstånd från landsbygdspeppimistiska betraktelser.

Edmund Dahlström

Svennilson, Ingvar, Growth and stagnation in the European economy. Geneva 1954. (United Nations publication. 1954. 2: E: 3.)

Stagnationens förlopp och orsaker

För den europeiska ekonomin (i vilken då inte inräknas Sovjetunionen), var mellankrigstiden en stagnationsperiod jämfört både med årtiondena före första världskriget och med USA och andra utomeuropeiska länder. Industriproduktionen per capita beräknas t. ex. ha stigit med endast en halv procent per år från 1913 till 1939 jämfört med två procent 1880—1913. Svennilsons arbete söker besvara frågorna hur och varför tillväxttakten avtog så starkt. Problemet är ju högtintressant som en bakgrund till utvecklingen efter andra världskriget och också med tanke på den allt intensivare nationalekonomiska debatten om tillväxt- och långsiktisproblem.

Ekonomisk tillväxt är icke bara en ökning av totalproduktion och ekonomiska resurser. Svennilson pekar på den transformation av näringslivets struktur som den alltid innebär: nya varor tillverkas med nya metoder och ny produktionsutrustning på nya platser och med användande av resurser, som tidigare varit annorlunda eller ej alls utnyttjade. Utvecklingsprocessen kan inte förklaras genom att vissa faktorer, t. ex. tekniken, utnämns till drivande krafter som bestämmer de övriga, utan det är fråga om ett mångsidigt samspel mellan produktionsökning, investeringar och transformation i dess många former. Denna process är också delvis kumulativ i den mening att en snabb tillväxttakt skapar förutsättningar för en fortsatt expansion.

Detta är det allmänna tankeschema som S. applicerar på Europa 1913—1940. En slutsats av hans arbete är, som man kan vänta, att en förklaring måste vara differentierad och komplicerad. Ett viktigt bidrag är emellertid observationen, att nya produktionsmetoder, förändringar av efterfrågan för Europas export och en rörelse söderut och österut av den europeiska befolkningstillväxten efter 1918 ställde exceptionellt höga krav på anpassningsförmågan hos ett näringsliv som var desorganiserat efter ett världskrig. Därtill kan läggas politiska faktorer som splittringen av Europa i ekonomiskt nationalistiska småstater osv. Redan här är man inne på svårigheterna med samspelet mellan olika faktorer, och depressioner, kartellisering

osv. är såväl resultat av som orsaker till att transformationsförmågan icke var tillräckligt stor.

Viktiga led i stagnationsprocessen i stort belyses i det kapitel där sambandet mellan export, investeringar och produktion i olika länder och i Europa som helhet behandlas. I dessa när man dock knappast fram till en belysning av det centrala begreppet transformation. Här förordas en mer differentierad bild, och den ges i kapitlet om förändringarna i utrikeshandeln och i olika industrier. Jordbruket, kol, stål och bomull leder listan över stagnerande närings- och industrigrenar — alla kämpande med avsättningsproblem, låga vinster och lågt kapacitetsutnyttjande. Genom t. ex. kartellisering i stålindustrin och statlig skyddspolitik i jordbruket konserverades ineffektiva företag, men det finansiella läget förbättrades icke tillräckligt för att stimulera en expansion. Introduktionen av ny teknik låg årtionden efter USA, t. ex. i fråga om traktorer i jordbruket, kolbrytningsmaskiner osv.

Som en, visserligen otillräcklig, motvikt till denna dystra skildring behandlas några industrier som expanderade kraftigt under perioden: kraftverk, cement- och automobilindustrin. Den tekniska utvecklingen på elektricitetsområdet var tillräckligt stor för att åstadkomma en genomgående förändring av energiproduktion och energianvändning i det europeiska näringslivet. Bilindustrin i Europa lyckades, om också sent under trettioålet, närma sig amerikansk produktionseffektivitet, medan cementindustrin trots en avsevärd produktionsökning led av överkapacitet, kartellisering och låg effektivitet i vissa enheter.

Naturligtvis är det nödvändigt att begränsa sig när man behandlar en världsdels utveckling under trettio år. S. har i stort sett avstått från att diskutera konjunkturaspekten liksom penning- och finanspolitik, guldmyntfot och sterlingblock, kapitalrörelser, krigsskadestånd osv.; alla faktorer som kunde ingå i en förklaring till stagnationen, vars värde som komplement till Svennilsons är svårt att bedöma, men som torde vara långt ifrån negligerbart. Men redan denna början till en lista på faktorer visar begränsningens nödvändighet.

Det statistiska materialet och dess användning

»Growth and stagnation in the European economy» är i högsta grad ett statistiskt arbete i den mening att det bygger på ett redovisat statistiskt material, ja, till stor del består det av kommentarer till tidsserier. Men naturligtvis är en sådan karakteristik inte rättvis, eftersom det statistiska materialet valts och arrangerats utifrån en genomtänkt problemställning och en given teori.

Å andra sidan är det naturligtvis så att utformningen av arbetet i stor utsträckning bestäms av den tillgängliga statistiken. Vad finns egentligen att använda om man begränsar sig till publicerad statistik? Index för industriproduktionen som helhet och i någon mån fördelad på industrigrenar i de flesta länder, som är av

intresse, och en mer eller mindre detaljerad nationalbokföring i några få, allt av ganska diskutabel kvalitet. Goda uppgifter om export- och importvärden och om befolkningens storlek, köns- och åldersfördelning, mycket ojämna om yrkesfördelningen. En hel del industriell produktionsstatistik, lättöverskådlig där en industritillverkning är begränsad till en åtminstone approximativt homogen vara.

Det är rimligt att material av denna typ används till att dra vissa försiktiga slutsatser om produktionsvolymens och produktivitetens utveckling, där seriernas utslag är stort, till en relativt utförlig behandling av utrikeshandeln och till en analys av befolkningsutvecklingen. Därtill kan man lägga produktionsutvecklingen inom sådana industrier som kol, elektrisk energi, stål, bomull och cement. Detta täcker de flesta av de områden som Svennilson behandlat, speciellt som hans investeringssiffror är byggda på stål- och cementkonsumtionen.

Vad som tyvärr inte täcks är det samspel mellan produktionsutveckling, investering, kapitalstruktur och produktionsteknik inom industrier, länder och världsekonomin, som ju enligt arbetets teoretiska avsnitt skulle vara själva grundtemat i studiet av en tillväxtprocess. Det som saknas är främst statistiska mätningar av kapitalstruktur, investeringar och relationerna mellan produktion, råvaru- och arbetskraftsförbrukning inom varje industri och land. Med andra ord, det vore önskvärt att ha input-outputtabeller för olika tidpunkter. Om denna önskedröm vore realiserad, kunde man övergå till att ge precision åt och mäta de många förändringar som ingår i transformationen. Den fortsatta analysen skulle framförallt bli mycket säkrare och mera oberoende av artistisk intuition.

Svennilsons arbete, som för övrigt finansierats av Rockefellerstiftelsen och utarbetats i samarbete med Ekonomiska europakommissionens stab, är, det bör tilläggas, ett utomordentligt uppslagsverk, när det gäller det statistiska material som använts. Varje tabell är försedd med noggranna källhänvisningar, och råmaterialet till texttabeller och diagram återges ofta i detalj i en mycket omfattande statistisk bilaga.

K. Eklöf

Hyrenius, Hannes, *Lärobok i statistiska metoder*. D. 1—2, 3: 1. Gbg 1954—55. Stencilrad. Beställes från Statist. inst., Arkivg. 1, Gbg C (postgiro 48 736), kr 56: 50.

Tillgången på läroböcker i statistik på svenska är inte precis överväldigande. Under de båda senaste åren har det dock kommit ut ett antal nya eller helt omarbetade böcker avsedda för olika studier och i allmänhet speciellt tillrättalagda för vissa tillämpningsområden. För akademisk undervisning i ämnet statistik är väl egentligen bara två avsedda: Cramérs *Sannolikhetskalkylen* och Quensels *Lärobok i den teoretiska statistikens grunder*. Av dessa är den första tyvärr njutbar endast för dem som

har åtminstone något betyg i matematik, och den senare måste med teoriens snabba utveckling delvis betecknas som föråldrad.

Det kan naturligtvis diskuteras, om det verkligen är nödvändigt att en lärobok i statistik på det akademiska planet skall vara skriven på svenska. Det finns ju en ansevärd mängd »Introductions» och »Einführungen», som leder till olika slags tillämpningar av de statistiska metoderna. Att vissa språksvårigheter uppstår är oundvikligt, men studenterna är ju ändå tvungna att förr eller senare lära sig läsa utländsk facklitteratur, helst inte bara på engelska.

Det kan emellertid anföras ett skäl till läroböcker på svenska — och i så fall inte översättningar utan originalalster. Vid amerikanska universitet — varifrån den kvantitativt största delen av läroboksskuden kommer — är ämnet statistik i allmänhet direkt inriktat på en speciell tillämpning. I de relativt få fristående statistiska departement som finns är undervisningen vanligen mera matematiskt inriktad, alltså närmast motsvarande ämnet Försäkringsmatematik och matematisk statistik vid Stockholms högskola. Den övriga statistiska undervisningen vid de svenska universiteten och Stockholms högskola måste däremot spänna över ett vidare fält och tillgodose alla tillämpningsområden. En lärobok som är skriven för att användas vid ett amerikanskt universitet är därför inte med nödvändighet användbar för undervisningen i Sverige, hur bra den än är i sig själv.

Det är uppenbarligen mot denna bakgrund man måste se den nya lärobok i statistik, som preceptorn vid Göteborgs universitet, Hannes Hyrenius, har börjat ge ut. Han försöker därigenom en allmän presentation av de statistiska metoderna och genom exempel visa deras användbarhet på de medicinska, biologiska, ekonomiska, sociala, teknologiska och industriella områdena. Avsikten är, enligt vad som deklarerats i inledningen, »att presentera grunderna av den statistiska metodiken med relativt enkla matematiska hjälpmedel men att samtidigt för dem, som har nödvändiga kunskaper, i koncentrerad form redovisa de viktigaste partierna av den matematisk-statistiska teori, som bildar kärnan i de analytiska instrumenten».

Boken föreligger ännu så länge endast i stencil — men i hanterligt format — och endast med delarna 1—3: 1, medan 3: 2 och 4 ännu saknas.

Hyrenius säger allmänt, att statistik är analys av numeriska data, innefattande sex olika områden, nämligen kortfattat

- 1) insamling av uppgifter och data,
- 2) ordnande och tabulering av materialet,
- 3) deskription av materialet; beräkning av populationskarakteristiktor,
- 4) uppställande av matematiska modeller för beskrivning och provning (matematisk-statistisk teori),
- 5) skattning och hypotesprövning,
- 6) utarbetande av redogörelse.

Boken ansluter sig till denna uppdelning av statistiken. Del 1 behandlar sålunda beskrivning och motsvarar 2) och 3) ovan. Del 2 benämnes »Statistisk teori» och svarar mot punkt 4), medan del 3, »Statistisk analys», behandlar punkt 5). I den kommande del 4 skall behandlas samplingmetoder, vilka kan sägas utgöra en del av det under 1) nämnda området.

Den presentationsmetod som valts är logisk och torde även pedagogiskt vara mycket lämplig. Studenterna får en grundlig kännedom om alla mått, som brukar användas i såväl en- som tvådimensionella fördelningar, innan de kommer till den kritiska punkt som de första induktionsresonemangen innebär. Det har emellertid inte varit alldeles lätt att fullständigt genomföra uppdelningen, och särskilt mellan del 2 och del 3 måste givetvis avgörandet om vad som skall hänföras till den ena eller den andra bli subjektivt. Som ett exempel på hur indelningen genomförts kan nämnas, att beräkningen av en regressionskoefficient genomgås grundligt i del 1 med utgångspunkt från en utjämning av regressionsmedia med minsta kvadratmetoden. Exempel visar beräkningens gång både med och utan klassindelning. I del 2 ges, efter en allmän diskussion om vad medelfel är och när de kan användas, formeln för regressionskoefficientens medelfel. I del 3: 1 slutligen behandlas ingående hur man skall analysera regressionskoefficienter såväl i fallet med stokastiska som med icke-stokastiska »förklarande» variabler. Liksom i övriga kapitel i del 3: 1 avslutas framställningen med ett antal övnings-exempel med uträknade svar.

Bokens omfattning torde motsvara två-betygskursen i statistik, och de olika delarna förefaller väl avvägda mot varandra. Möjligen skulle man önskat ett speciellt avsnitt om skillnaderna mellan experimentellt och icke-experimentellt material med särskilda hänvisningar till metoder, som går att använda i det senare fallet.

Om sålunda bokens uppläggning i stort är trevlig och pedagogiskt lämplig, måste man tyvärr konstatera, att detsamma inte är fallet i samma utsträckning, när man går ned i detaljerna. Förklaringarna av nya begrepp görs svårare än som skulle vara nödvändigt, och ibland införs nya termer eller beteckningar utan förklaring. I några fall måste man också ställa sig frågande inför lämpligheten av vissa definitioner.

Ett typiskt exempel på mindre lyckade uttrycksätt utgör, anser rec., följande mening, som återfinnes redan på sidan 2 under rubriken »Vad är statistik?»: »Man kan också formulera grundidén så, att man föreställer sig den studerade egenskapens variation given medelst en viss matematiskt formulerad lag, och att det empiriska materialet är att uppfatta som närmeuttryck för den teoretiska fördelningen.» För en student utan matematisk bakgrund måste detta te sig helt obehjälpligt, då ingen av de använda termerna är förklarad i det föregående.

Man kan också ifrågasätta det lämpliga i att när det gäller beskrivning av ett material, som

inte uppfattas som ett stickprov, använda nämnaren ($n-1$) vid beräkningen av variansen. Förf. använder i sina exempel nämnaren n , men säger att »som klargöres å annan plats bör man vid ett så litet material som detta använda en något avvikande formel för variansen», varvid läsaren hänvisas till en formel med ($n-1$). Enligt recs uppfattning bör man mycket nog skilja mellan beräkning av variansen i en population, den må vara aldrig så liten — division med n —, och uppskattning av populationens varians med hjälp av ett litet stickprov — division med ($n-1$).

Tveksamt är också avsnittet om medelfel, där förf. inte med tillräcklig kraft varnar för den automatiska användningen av medelfel även i fall då de erforderliga förutsättningarna inte är uppfyllda.

De här påpekade svagheterna får inte undanskymma det faktum, att vi begåvats med en svensk lärobok i statistik, som med sina många exempel och sitt undvikande av alltför matematiska resonemang borde vara tillgänglig för genomsnittsstudenten. Man kan bara hoppas, att förf. kostar på den en finslipning, innan den utkommer i tryckt upplaga.

Erik Ruist

The problem of national refugees and overpopulation in Europe. Report presented by Pierre Schneider. [Strasbourg 1955.] 4:o. 56 s. (Consultative assembly of the Council of Europe. Doc. 331.)

Skriften har utgivits på uppdrag av Europarådet av fransmannen P. Schneider, numera talman i nationalförsamlingen. Den ger en översikt som visar den bristande jämvikten i en del länder mellan arbetskraften och efterfrågan därpå. I Nederländerna råder en »absolut» överbefolkning: det är nödvändigt att 50—60 000 människor utvandrar årligen. I andra länder råder en »relativ» överbefolkning: Italien, med en önskvärd utvandring av 300 000 personer per år under tio år framåt, Grekland, Turkiet, Västtyskland. Det sistnämnda landet är på väg att assimilera sina 10 miljoner flyktingar, men skulle behöva utvandringsmöjligheter för minst 60 000 jordbrukarfamiljer. I länderna i denna grupp råder svåra förhållanden mångestades, och där finns fortfarande flyktingläger.

Mot bakgrunden härav skall man se Schneiders argumentation för lämpliga åtgärder. Han sätter avgjort i främsta rummet överskotts-befolkningens integration i vistelselandet, både ur psykologisk, social och ekonomisk synpunkt. I andra hand bör komma en emigration som går till länder inom Europa, nämligen till de glesast befolkade. Bland de senare nämnes Frankrike, Sverige och Norge samt eventuellt Belgien och Schweiz. Tillskottet av arbetskraft skulle i första hand komma industrien till godo men även jordbruket (bl. a. som hjälp åt äldre jordbrukare utan arvingar). När dessa länder emellertid visat föga intresse för att ta emot nämnvärd invandring, så är det

på grund av farhågor — bl. a. uttalade av de stora fackorganisationerna — att en sådan skulle föra med sig störningar på arbetsmarknaden. Det föreslås därför att en upplysningskampanj skall sättas in för att visa att en måttlig och rätt skött invandring bara kan bli till fördel för invandringslandet.

Det måste dock alltid finnas den säkerhetsventil, som en utvandring över haven innebär.

Institutet för europeiska befolkningsstudier har i ett arbete kommit till liknande slutsatser (se denna tidskrift h. 7 1955, s. 392).

För att genomföra de åtgärder som erfordras föreslår Schneider dels att man sätter till ett europeiskt samordningsorgan som arbetar med stöd av ett råd av framstående män inom förvaltningen i olika länder, dels att det skapas en europeisk stödfond för ändamålet.

Rapporten har fått ett gynnsamt mottagande i Europarådets rådgivande församling, men i ministerrådet har man ännu inte tagit ställning utan infordrat kompletterande upplysningar. Man frågar sig nu, om Europarådet skall kunna genomföra det föreslagna programmet. Skall man i vårt land behjätta det stora behovet av en invandring, som dock i många fall skulle komma från länder med en tämligen okontrollerad nativitet? Argumenten för jordbruket som absorberande arbetskraft utifrån faller emellertid till marken när det gäller Sverige.

OEEC Statistical bulletins. Industrial statistics 1900—1955. Paris 1955. 157 s.

I november 1955 utgavs från OEEC, Paris, ett arbete innehållande industristatistiska uppgifter. Arbetet är enligt företaget en referensbok, som ger de olika serierna i sitt historiska sammanhang ända från 1900 fram till 1955, och det utgör därigenom ett komplement till »OEEC

Statistical Bulletin of General Statistics». I vissa avseenden kan det jämföras med den tidigare utgivna »Basic Statistics of Industrial Production 1913—1952», som utkom 1953. Det nu föreliggande arbetet är emellertid mer omfattande både genom att det spänner över längre tid och att det innehåller flera serier, förutom beträffande produktion och konsumtion även beträffande utrikeshandel.

Tabellerna upptager data från alla medlemsländerna i OEEC och dessutom för USA och Canada. De flesta tabeller ger också den totala världssiffran.

Vid insamlandet av materialet till boken har man använt flera olika källor, dels årsböcker utgivna av Nationernas Förbund och Förenta Nationerna, dels nationella publikationer samt i vissa fall särskilda frågeformulär för detta ändamål.

För ett arbete som omfattar en så pass lång tidrymd kan uppstå vissa svårigheter att få de olika uppgifterna jämförbara, d. v. s. uppbyggda på samma sätt eller täckande samma slags vara. Mera avsevärda avvikelser från uppställda definitioner har tillkännagivits i noter till tabellerna.

International Journal of Abstracts on Statistical Methods in Industry.

Internationella statistiska institutet utger sedan 1954 en tidskrift med denna titel (3 nr årligen; prenumrationspris \$ 2.50; beställs från utgivaren under adress: 2, Oostduinlaan, Haag). Den innehåller kortare litteraturreferat, uppställda som urklippbara kort och alfabetiskt ordnade inom följande ämnesgrupper: process control, sampling and acceptance inspection, research and development, administrative applications and operations research, management applications.

STATISTISK TIDSKRIFT

2 · 1956

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN
STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställs genom A.B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga

häften och dessemellan häften med avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte.

NY FÖLJD ÅRG. 5

NR 2

FEBRUARI 1956

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar	120
Brott, som kommit till polisens kännedom	122
Konkurser och protesterade växlar	124
Beställningstrafiken med lastbil	126
Väghtrafikolyckor	129
Centrala bilregistret:	
Fordon fördelade efter fordonsslag	132
Traktorer	134
Bilar fördelade efter drivmedel	135
Förändringar i beståndet av motorfordon	136
Kommunalskatterna år 1956	137

CONTENTS

TABLES

Commentary	120
Offences known to the police	122
Bankruptcies and protested bills	124
For-hire lorry transport	126
Road accidents	129
Registered motor vehicles	132
Local taxes in 1956	137

Kommentar

Commentary

Brottsligheten. För fjärde kvartalet 1955 redovisas 59 321 till polisens kännedom komna strafflagsbrott mot 50 989 för fjärde kvartalet 1954. Antalet brott har alltså fortsatt att öka (16,3 %). Den dominerande brottsgruppen, stöld och liknande (SL 20 kap.), ökade med 19,0 %. Särskilt kraftig var ökningen för de i denna grupp ingående tillgreppen av bilar och motorcyklar (inkl. mopeder), för vilka redovisats en ökning från 4 693 till 7 632 eller med 62,6 %. För hela år 1955 har i de preliminära uppgifterna redovisats 219 862 strafflagsbrott mot 195 366 för år 1954, dvs. en ökning med 12,5 %.

Av de i strafflagen ej upptagna brotten har här medtagits allenast lönnbränning och rattfylleri. Lönnbränningsfallen var 34 mot 76 för fjärde kvartalet 1954; rattfylleribrotten visar fortsatt ökning från 2 011 till 2 396 eller med 19,1 %.

Offences known to the police. Translation of the text in the table, p. 122.

Offences against the penal code.

Chapter 10. Offences against public activities

Violence or threats against officials

Forcible resistance

- 11. Breach of the peace (except drunkenness and disorderly conduct)
- 12. Forgery
- 13. Perjury, false charge and other false statements
- 14. Murder, manslaughter, assault and battery and similar offences
 - Murder and manslaughter
 - Homicide by misadventure, etc.
 - Infanticide
 - Procuring abortion
- 15. Violation of personal safety, etc. Rape

Chapter 18. Sexual offences

Indecent assaults on persons

under 15 years of age

Other indecent assaults

Indecent exposure

Other indecent actions

- 19. Offences dangerous to the public

Arson

- 20. Larceny, robbery, unauthorized takings of goods, etc.

Housebreaking and burglary

Thefts of motorcars and motorcycles

Robbery

- 21. Fraud and other similar dishonesty, extortion, usury and keeping stolen goods

- 22. Embezzlement, etc.

- 23. Offences in bankruptcy

- 24. Damage, trespass on land

- 25. Offences by officials

Other offences against the penal code (except drunkenness and disorderly conduct)

Total

Certain offences against other statutes where imprisonment may be imposed.

Unlicensed distillery

Driving vehicles under influence of alcohol

Beställningstrafiken med lastbil. I detta nummer av tidskriften har intagits biltrafiknämndens sammanställning över beställningstrafiken för godsbefordran med lastbil under december 1955.

Sysselsättningstiden — använd tid per bil i all trafik — har, beräknat i genomsnitt för varje månad, under perioden oktober—december 1955 visat den för årstiden vanliga sjunkande tendensen och utgjorde 171 timmar under december 1955. Jämfört med perioden oktober—december 1954 var sysselsättningen under motsvarande månader 1955 mellan 1 och 3 enheter lägre.

Antalet bilar i trafiken ävensom bilar- nas medelbärighet har däremot ökat under sista kvartalet; utvecklingen överensstämmer på så sätt med den trend, som på lång sikt gör sig gällande i dessa avseenden.

Fraktavgifterna vid körning efter tim-taxa/timtariff har icke nämnvärt ökat under perioden oktober—december 1955. Dessa avgifter varierade under nämnda period i genomsnitt mellan 13,95 och 13,99 kr per timme eller med andra ord på ömse sidor om septembersiffran 13,96 kr per timme.

Fraktavgifterna vid körning efter kilometer-taxa/kilometertariff har under förenämnda kvartal snarast visat en sjunkande tendens. Medan dessa avgifter under månaderna juni—september 1955 i genomsnitt utgjorde 100 öre per körd kilometer under tre av månaderna, utgjorde avgifterna under månaderna oktober—december 1955 respektive 99, 100 och 98 öre per körd kilometer.

Om fraktavgifterna (vid kilometer-taxa/kilometertariff) ställas i relation till an-

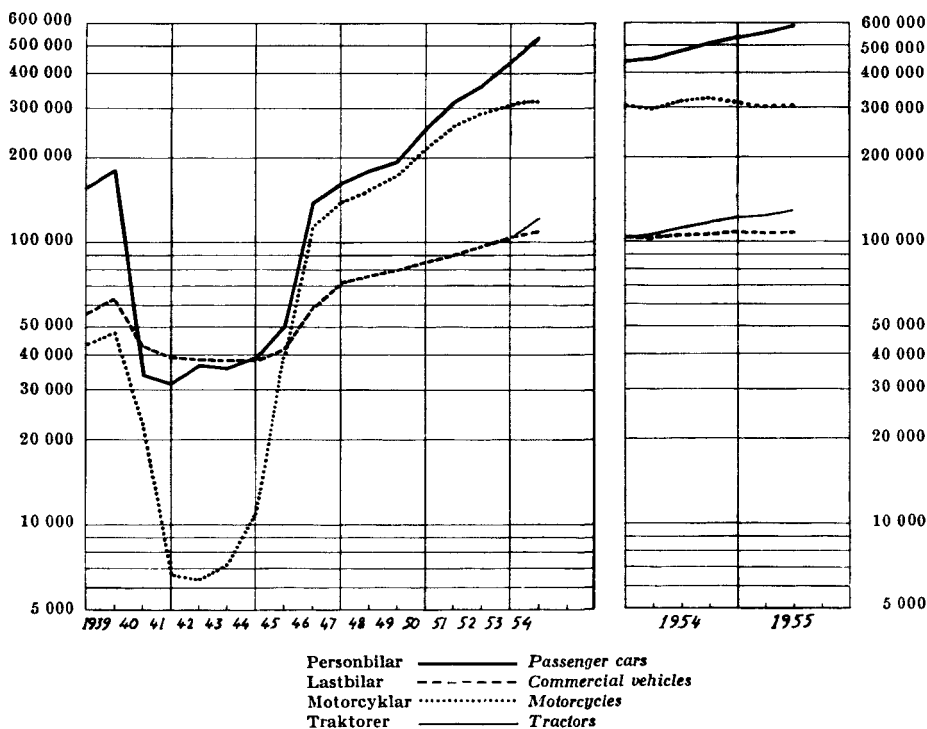
talet tonkilometer, blir den sjunkande tendensen tydligare märkbar.

Medan avgifterna per tonkilometer under månaderna juli—september 1955 var respektive 22, 21 och 21 öre, var genomsnittet under var och en av månaderna oktober—december 20 öre.

Motorfordonsbeståndet. Vid utgången av andra kvartalet 1955 omfattade fordonsbeståndet 706 628 bilar, varav 589 976 personbilar, 8 441 bussar och 108 211 lastbilar, samt 308 049 motorcyklar, 128 449 traktorer och 25 067 släpfordon. Under nämnda kvartal har en ökning i antal inträffat för samtliga fordonsslag, för personbilar med 35 699 mot 37 515 under samma kvartal 1954, för lastbilar med 1 462 mot 2 816, för motorcyklar

(forts. på sid. 137)

Beståndet av motorfordon *Motor vehicles*

Brott som kommit till polisens kännedom. Preliminära uppgifter

Brott Offences ¹	1953	1954	1955	1954	
				1 kv	2 kv
<i>Strafflagsbrott</i>					
10 kap. Brott mot allmän verksamhet .	2 989	3 346	3 404	755	773
Därav: våld eller hot mot tjänsteman o. dyl.	748	679	742	168	158
våldsamt motstånd	1 453	1 650	1 609	372	381
11 kap. Brott mot allmän ordning (utom fylleri och förgelseväckande be- teende)	443	473	539	121	120
12 kap. Förfalskningsbrott	1 255	1 154	1 247	266	262
13 kap. Mened, falskt åtal och annan osann utsaga	642	771	800	207	200
14 kap. Mord, dråp och annan misshandel	8 228	8 658	9 351	1 785	2 086
Därav: mord och dråp	42	46	49	12	13
vållande till annans död	238	273	277	35	61
barnmord o. dyl.	18	12	11	3	5
fosterfördrivning	145	219	103	44	* 118
15 kap. Brott mot annans frihet eller frid	1 988	1 985	2 316	447	471
Därav: våldtäkt	269	284	304	67	68
18 kap. Sedlighetsbrott	2 272	2 217	2 409	481	556
Därav: otukt med person under 15 år.	644	665	673	139	156
annan otukt	283	214	344	48	37
exhibitionism	548	500	516	116	138
annan sedlighetssårande handling	649	702	738	145	191
19 kap. Allmänfarliga brott	2 856	2 707	3 440	612	885
Därav: mordbrand	193	135	205	28	42
20 kap. Stöld, rån, egenmäktigt förfarande	138 539	141 119	162 296	26 148	36 419
Därav: inbrottsstöld	25 592	28 184	32 878	6 026	6 913
tillgrepp av bilar och motor- cyklar inkl. mopeder	9 816	15 735	25 051	2 077	3 900
rån	237	262	291	51	51
21 kap. Bedrägeri och dylik oredlighet, utpressning, ocker och häleri ...	14 099	15 812	16 206	3 995	* 4 359
22 kap. Förskingring och annan trolös- het	5 549	5 881	5 579	1 380	1 439
23 kap. Gäldeärsbrott	351	318	380	84	76
24 kap. Skadegörelse, tagande av olovlig väg	6 259	7 068	7 957	1 412	2 026
25 kap. Ämbetsbrott	705	761	813	204	169
Övriga strafflagsbrott (utom fylleri och förgelseväckande beteende)	3 169	3 096	3 125	649	795
Summa	189 344	195 366	219 862	38 546	50 636
<i>Vissa i strafflagen ej upptagna brott, vardå urbota straff kan följa</i>					
Lönnbränning	316	326	231	68	75
Rattfylleri	6 343	7 332	9 066	1 116	1 856

¹ For translation of text, v. p. 120. — * Polisen i Linköping har redovisat 95 fosterfördrivningsbrott. — * Därav 1 075 bedrägeribrott för vilka ett förlag anmälts.

Offences known to the police. Preliminary data

		1955				4:e kvartalet 1955		
3 kv	4 kv	1 kv	2 kv	3 kv	4 kv	Stockholm	Göteborg	Malmö
955	863	755	752	949	948	281	37	22
174	179	153	151	223	215	56	12	6
482	415	362	363	431	453	111	21	8
90	142	137	124	176	102	1	—	—
274	352	348	390	244	265	42	12	5
140	224	199	203	132	266	42	10	10
2 320	2 467	2 089	2 108	2 411	2 743	579	209	156
14	7	14	12	12	11	4	—	—
79	98	50	57	85	85	13	—	5
1	3	2	4	—	5	1	—	1
27	30	51	14	14	24	12	—	—
530	537	514	513	583	706	144	46	20
86	63	54	70	88	92	23	20	1
661	519	555	623	646	585	130	43	62
206	164	163	169	151	190	34	6	19
90	39	61	126	87	70	17	5	2
127	119	105	127	158	126	30	14	8
209	157	188	165	213	172	40	17	32
588	622	633	996	1 073	738	123	6	5
40	25	27	54	78	46	9	1	—
41 696	36 856	29 522	39 488	49 442	43 844	10 332	4 238	2 643
7 514	7 731	7 159	7 931	8 366	9 422	2 090	1 241	927
5 065	4 693	3 507	5 940	7 972	7 632	3 795	1 100	322
72	82	62	61	76	92	28	19	4
3 693	3 765	4 378	3 513	4 212	4 103	717	206	100
1 403	1 659	1 350	1 402	1 287	1 540	308	143	54
71	87	92	94	90	104	5	4	3
1 804	1 826	1 501	2 354	1 947	2 155	283	67	93
168	220	195	241	163	214	7	3	—
802	850	679	646	792	1 008	40	75	5
55 195	50 989	42 947	53 447	64 147	59 321	13 034	5 099	3 178
107	76	69	70	58	34	—	—	—
2 349	2 011	1 400	2 266	3 004	2 396	266	190	84

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad <i>Year and month</i>	Tillkomna konkurser <i>Bankruptcies</i>		Protesterade växlar, antal <i>Protested bills, number</i>						Därav i		
			T. o. m. <i>In- cluding</i>	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över <i>Over</i> 5 000 kr	Summa <i>Total</i>				
	andra än dödsbons	döds- bons	500 kr					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913	9 318	3 142	1 718	
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829	
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558	
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402	
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408	
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521	
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690	
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027	
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272	
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173	
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193	
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191	
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355	
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171	
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042	
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541	
1954 Jan.	82	10	929	359	550	76	1 914	470	119	64	
Febr.	83	6	912	365	475	73	1 825	485	113	59	
Mars	95	12	1 058	406	575	106	2 145	552	145	79	
April	81	17	1 022	375	526	114	2 037	465	140	78	
Maj	75	6	1 050	436	568	111	2 165	542	148	82	
Juni	73	6	1 036	470	614	157	2 277	576	154	102	
Juli	65	9	1 260	442	693	115	2 510	586	217	96	
Aug.	76	13	1 160	427	596	127	2 310	524	115	103	
Sept.	88	9	1 120	452	656	126	2 354	512	135	91	
Okt.	119	7	1 131	451	632	112	2 326	493	134	112	
Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258	528	140	81	
Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103	495	151	95	
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151	488	145	94	
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103	
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154	
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147	
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145	
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146	
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134	
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130	
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131	
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116	
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129	
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112	
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99	

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr
Protested bills, amount

T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i			År och månad Year and month
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
232,8	262,9	1 190,3	1 033,9	2 719,9	697,0	205,0	99,9	1954 Jan.
223,0	269,5	1 053,8	768,9	2 315,2	690,2	138,0	107,6	Febr.
270,3	301,3	1 293,9	1 121,2	2 986,7	719,4	299,1	79,2	Mars
255,8	279,5	1 177,4	1 333,8	3 046,5	727,8	394,9	146,6	April
272,3	325,0	1 285,8	1 534,4	3 417,5	1 166,5	209,2	125,2	Maj
254,4	346,0	1 393,1	1 865,3	3 858,8	1 088,2	321,0	158,2	Juni
313,1	325,8	1 527,3	1 310,0	3 476,2	819,3	360,4	137,3	Juli
287,2	322,5	1 338,9	2 191,9	4 140,5	775,8	177,3	179,1	Aug.
282,6	333,3	1 464,5	1 361,8	3 442,2	702,2	247,4	145,6	Sept.
283,3	326,3	1 414,0	1 395,9	3 419,5	992,3	195,9	216,5	Okt.
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
335,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län <i>Year and county</i>	Antal redovisade bilar ¹ <i>Number of vehicles</i>	Medel- bärighet, ton <i>Mean loading capacity</i>	Körning enligt timtaxa <i>Hour rate</i>		
				Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	1 000 timmar <i>hours</i>	Frakt <i>Freight</i> per timme <i>per hour</i> kronor
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: " " "	20 611	4,66	29 953	2 197	13,63
6	1954: December	20 449	4,58	28 496	2 178	13,08
7	1955: Juli	20 494	4,67	27 121	1 971	13,78
8	Augusti	20 711	4,69	33 166	2 393	13,86
9	September	20 855	4,70	34 549	2 475	13,96
10	Oktober	20 881	4,71	33 620	2 407	13,97
11	November	20 935	4,70	33 416	2 388	13,99
12	December	* 20 972	4,72	32 201	2 308	13,95
	<i>Därav County</i>					
A	Stockholms stad	2 608	3,99	6 651	455	14,61
B	Stockholms län	1 079	4,76	2 249	149	15,09
C	Uppsala län	530	5,23	459	35	13,05
D	Södermanlands län	728	4,71	1 027	74	13,82
E	Östergötlands län	928	5,01	1 262	90	14,03
F	Jönköpings län	707	4,85	774	57	13,56
G	Kronobergs län	451	5,02	309	24	12,71
H	Kalmar län	590	5,41	531	40	13,24
I	Gotlands län	174	4,03	152	11	13,72
K	Blekinge län	350	5,33	379	30	12,85
L	Kristianstads län	668	5,21	579	43	13,61
M	Malmöhus län	1 457	4,87	1 848	154	11,99
N	Hallands län	451	4,76	399	32	12,59
O	Göteborgs och Bohus län	1 801	4,18	3 697	283	13,07
P	Älvsborgs län	970	4,90	1 236	94	13,10
R	Skaraborgs län	691	5,09	620	45	13,71
S	Värmlands län	821	4,75	963	70	13,70
T	Örebro län	731	5,22	1 046	77	13,53
U	Västmanlands län	678	5,35	1 136	77	14,77
W	Kopparbergs län	815	4,88	898	66	13,69
X	Gävleborgs län	971	5,24	1 485	104	14,35
Y	Västernorrlands län	955	4,55	1 743	116	14,99
Z	Jämtlands län	371	4,13	429	29	14,93
AC	Västerbottens län	732	4,32	984	64	15,30
BD	Norrbottens län	715	4,28	1 345	89	15,11

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.² Härtill kom 111 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Statistics prepared by the State Commission for Road Traffic

Körning enligt kilometertaxa¹ *Kilometre rate*

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage %	Medel- transport- längd Mean haul distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 809	18 258	9 027	33	47	1 468	26 474	97
6	2 475	17 129	7 913	32	47	1 349	22 728	91
7	2 946	16 616	9 009	35	38	1 405	24 951	97
8	3 395	19 769	10 330	34	42	1 615	29 999	100
9	3 329	19 719	9 866	33	43	1 554	29 680	100
10	3 247	19 473	9 588	33	44	1 532	28 901	99
11	3 189	18 944	9 190	33	44	1 488	28 181	100
12	2 246	16 362	7 452	31	53	1 283	23 430	98
A	7	161	9	—	322	7	261	153
B	62	384	248	39	31	35	524	83
C	75	606	318	34	48	49	772	84
D	82	792	296	27	65	58	1 061	97
E	111	975	389	29	62	72	1 302	95
F	103	884	306	26	66	61	1 150	97
G	99	685	289	30	45	53	873	90
H	78	738	253	26	77	53	1 023	103
I	52	128	76	37	10	14	199	97
K	32	478	94	16	126	27	580	101
L	133	1 063	382	26	70	78	1 509	104
M	197	1 237	515	29	51	102	1 809	103
N	46	497	216	30	68	42	647	91
O	48	477	157	25	83	33	717	113
P	112	959	403	30	55	77	1 269	93
R	90	956	314	25	83	66	1 236	97
S	109	772	444	37	48	65	1 161	96
T	90	723	326	31	68	54	1 059	101
U	82	650	254	28	62	50	929	103
W	129	709	448	39	39	66	1 201	104
X	114	688	369	35	46	60	1 167	110
Y	94	585	375	39	42	50	941	98
Z	111	294	260	47	14	31	556	100
AC	120	602	455	43	32	51	943	89
BD	70	319	256	45	27	29	541	94

¹ Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa <i>Kilometre rate</i> ¹						Använd tid per bil i all trafik timmar <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic kronor</i>
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor %</i>		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 738	20	205 326	13	64	178	2 738
6	114 958	20	180 817	13	64	172	2 505
7	113 080	22	184 885	13	61	165	2 541
8	142 873	21	224 269	13	64	193	3 050
9	144 088	21	226 431	13	64	193	3 080
10	141 694	20	223 259	13	63	189	2 994
11	140 100	20	217 966	13	64	185	2 942
12	119 899	20	187 109	13	64	171	2 653
A	2 253	12	2 511	10	90	177	2 650
B	1 931	27	3 650	14	53	171	2 569
C	3 599	21	6 745	11	53	159	2 323
D	5 264	20	8 139	13	65	181	2 868
E	6 847	19	11 249	12	61	175	2 763
F	6 847	17	9 544	12	72	166	2 722
G	4 485	19	6 757	13	66	170	2 621
H	5 968	17	8 358	12	71	157	2 633
I	515	39	882	23	58	144	2 021
K	3 979	15	5 728	10	69	162	2 740
L	9 296	16	13 263	11	70	180	3 125
M	10 091	18	14 953	12	67	176	2 510
N	3 140	21	5 120	13	61	164	2 320
O	3 997	18	6 005	12	67	175	2 451
P	6 156	21	9 975	13	62	176	2 582
R	7 540	16	10 579	12	71	161	2 686
S	5 248	22	8 299	14	63	165	2 587
T	6 147	17	10 102	10	61	180	2 880
U	5 076	18	7 952	12	64	187	3 045
W	4 985	24	8 680	14	57	161	2 576
X	5 252	22	8 678	13	61	168	2 731
Y	3 935	24	6 590	14	60	174	2 811
Z	1 582	35	2 935	19	54	161	2 655
AC	3 899	24	7 119	13	55	157	2 633
BD	1 867	29	3 296	16	57	164	2 638

¹ Se not 1 på föregående sida.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikalelement och olyckans art

December 1955

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident

December 1955

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer <i>Persons killed and injured</i>											
	Dödade Killed			Svårt skadade Seriously injured			Lindrigt skadade Slightly injured			Samtliga Total		
	Lb. ¹	St. ¹	S:a ¹	Lb.	St.	S:a	Lb.	St.	S:a	Lb.	St.	S:a
Bilförare <i>Motorcar drivers</i>	6	2	8	26	9	35	153	69	222	185	80	265
Bilpassagerare <i>Motorcar passengers</i>	12	—	12	31	1	32	230	77	307	273	78	351
Förare av tung mc <i>Drivers of heavy mc</i>	4	—	4	3	4	7	7	15	22	14	19	33
Passagerare på tung mc <i>Passengers on heavy mc</i>	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	3	3
Förare av moped <i>Drivers cycle with aux. mot.</i>	1	—	1	3	4	7	10	29	39	14	33	47
Förare av annan lätt mc <i>Drivers other light mc</i>	1	—	1	3	2	5	6	10	16	10	12	22
Cyklister <i>Cyclists</i>	10	3	13	21	13	34	57	92	149	88	108	196
Fotgängare <i>Pedestrians</i>	16	13	29	35	29	64	68	142	210	119	184	303
Övriga <i>Others</i>	12	5	17	5	4	9	37	15	52	54	24	78
Samtliga Total	62	23	85	127	66	193	568	452	1 020	757	541	1 298

Delakt. trafikalelement *Traff. elements involved*

Olyckans art *Nature of accident*

	Lb.	St.	S:a		Lb.	St.	S:a
Personbil <i>Passenger car</i>	2 148	3 378	5 526	Kollision <i>Collision</i> mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade <i>between vehicles moving or</i> <i>temporarily stopped</i>	1 209	1 861	3 070
Lastbil <i>Lorry</i>	716	1 069	1 785	med parkerat fordon <i>with stationary vehicle</i>	112	623	735
Buss <i>Bus</i>	132	217	349	med fotgängare <i>with pedestrian</i>	112	185	297
Tung motorcykel <i>Heavy motorcycle</i>	26	56	82	med annan vägtrafik <i>with other traffic element</i>	2	1	3
Moped <i>Cycle with aux. motor</i>	17	60	77	med djur <i>with animal</i>	37	8	45
Annan lätt mc <i>Other light mc</i>	16	29	45	med hinder på körbanan <i>with obstacle on the road</i>	31	55	86
Spårvagn <i>Tram</i>	—	113	113	med föremål vid körbanan <i>with obstacle by the road</i>	116	113	229
Järnvägsfordon <i>Railway vehicle</i>	16	17	33	Körning av vägen <i>Vehicle in ditch</i>	225	69	294
Cykel <i>Cycle</i>	96	146	242	Kullkörning <i>Vehicle overturned</i>	32	21	53
Annat fordon <i>Other vehicle</i>	136	512	648	Olycka av annat slag <i>Other type of accident</i>	15	19	34
Fotgängare <i>Pedestrian</i>	119	193	312	Uppgift saknas <i>Unknown</i>	2	5	7
Andra trafikalelement <i>Other traffic elements</i>	42	14	56				
Samtliga Total	3 464	5 804	9 268	Samtliga Total	1 893	2 960	4 853

¹ Lb. = Rural districts, St. = Towns, S:a = Total.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga
trafikelement och skadade personer

December 1955

Län County		Antal olyckor Number of accidents				Antal del- aktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
		Med dödlig ut- gång ¹ Deaths ¹	Med annan person- skada Bodily injury	Med enbart egen- doms- skada Dam- age	Sum- ma Total		Dö- dade Deaths	Skadade Bodily injured		Sum- ma Total
								Svårt Seri- ously	Lind- rigt Slight- ly	
Landsbygd Rural districts										
Stockholms län		2	34	84	120	221	2	8	42	52
Uppsala		2	18	28	48	87	2	6	19	27
Södermanlands		2	12	33	47	91	2	3	21	26
Östergötlands		—	20	52	72	125	—	7	15	22
Jönköpings		—	16	45	61	119	—	7	18	25
Kronobergs		1	12	27	40	71	1	4	11	16
Kalmar		—	19	49	68	121	—	7	19	26
Gotlands		—	—	7	7	12	—	—	—	—
Blekinge		4	10	37	51	90	4	3	16	23
Kristianstads		1	28	69	98	185	1	4	34	39
Malmöhus		4	29	100	133	237	4	7	32	43
Hallands		1	7	40	48	80	1	2	6	9
Göteb. o. Bohus		2	17	46	65	123	2	3	18	23
Älvsborgs		3	24	84	111	204	3	3	26	32
Skaraborgs		2	16	47	65	113	4	6	20	30
Värmlands		3	34	75	112	180	4	9	39	52
Örebro		3	11	24	38	70	4	8	7	19
Västmanlands		3	11	42	56	98	3	1	13	17
Kopparbergs		2	26	66	94	167	2	8	28	38
Gävleborgs		3	29	91	123	235	4	6	46	56
Västernorrlands		6	41	108	155	295	7	8	41	56
Jämtlands		8	17	33	58	117	8	5	26	39
Västerbottens		3	32	74	109	208	3	7	37	47
Norrbottnens		1	25	88	114	215	1	5	34	40
Summa	Total	56	488	1 349	1 893	3 464	62	127	568	757

¹ I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i all-
mänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat
inom 24 timmar efter olyckan.

Under »Deaths» are generally counted accidents
leading to death within 24 hours.

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured

December 1955

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal del- aktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
	Med dödlig ut- gång ¹ Deaths ¹	Med annan person- skada Bodily injury	Med enbart egen- doms- skada Damage	Sum- ma Total		Dö- dade Deaths	Skadade Bodily injured		Sum- ma Total
							Svårt Serio- usly	Lind- rigt Slight- ly	
Städer Towns									
Stockholms stad	3	134	731	868	1 728	3	14	138	155
Stockholms län	—	21	104	125	234	—	5	17	22
Uppsala	—	9	53	62	122	—	5	6	11
Södermanlands	3	12	53	68	127	3	5	9	17
Östergötlands	2	19	93	114	223	2	2	17	21
Jönköpings	1	13	63	77	144	1	4	12	17
Kronobergs	—	3	6	9	17	—	—	4	4
Kalmar	—	2	18	20	36	—	—	2	2
Gotlands	—	5	6	11	22	—	—	5	5
Blekinge	—	5	34	39	77	—	—	6	6
Kristianstads	1	4	18	23	44	1	—	5	6
Malmöhus	1	60	197	258	510	1	10	55	66
därav Malmö stad	1	39	114	154	311	1	6	36	43
Hallands län	—	5	38	43	82	—	—	9	9
Göteb. o. Bohus	2	56	468	526	1 049	2	5	51	58
därav Göteborgs stad . .	2	49	442	493	983	2	5	44	51
Älvsborgs län	1	17	39	57	113	1	3	15	19
Skaraborgs	1	8	39	48	89	1	2	10	13
Värmlands	2	13	55	70	128	2	1	13	16
Örebro	1	13	58	72	147	1	—	14	15
Västmanlands	1	15	93	109	208	1	—	19	20
Kopparbergs	—	6	28	34	65	—	2	5	7
Gävleborgs	—	11	87	98	197	—	2	10	12
Västernorrlands	2	4	68	74	143	2	1	4	7
Jämtlands	—	4	17	21	41	—	—	6	6
Västerbottens	—	3	29	32	60	—	1	2	3
Norrbottens	2	20	80	102	198	2	4	18	24
Summa Total	23	462	2 475	2 960	5 804	23	66	452	541
Hela riket Sweden	79	950	3 824	4 853	9 268	85	193	1 020	1 298

Centrala bilregistret: fordon fördelade efter fordonsslag

Vid utgången av End of		Lastbilar Commercial vehicles							Special- bilar Special vehicles	Sum- ma ¹ Total	Därav i yrkes- mässig trafik For hire
Skåp- och flakbilar med en maximilast av Flat lorries, vans etc., by capacity											
högst up to 1 ton	över 1-2 ton	över 2-3 ton	över 3-4 ton	över 4-5 ton	över 5-6 ton	över 6-7 ton	över över 7 ton				
1944	5 893	4 318	10 936	10 789	3 837				2 417	38 206	14 794
1945	6 208	4 227	11 095	13 496	3 133	681	327		2 681	41 882	14 572
1946	10 524	4 883	10 124	21 584	6 195	1 355	728		3 941	59 400	15 987
1947	14 691	5 929	9 536	22 558	10 311	1 939	769	529	4 971	71 304	16 668
1948	17 287	6 236	8 613	21 317	13 102	2 377	821	792	5 763	76 368	16 892
1949	18 991	6 474	8 109	20 290	14 787	2 635	850	966	6 344	79 503	16 921
1950	22 150	6 819	7 687	19 339	16 834	3 105	909	1 225	6 778	84 904	17 163
1951	25 564	7 101	7 256	18 130	18 224	3 584	892	1 487	7 195	89 486	17 995
1952	29 159	7 611	7 336	17 899	20 366	4 155	1 107	1 853	7 539	97 089	18 592
1953	32 533	8 145	6 881	16 432	21 763	4 940	1 287	2 380	8 561	102 977	19 026
1954	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108 100	19 515
1953 2 kv.	30 496	7 754	6 899	16 666	20 721	4 394	1 176	2 075	8 014	98 261	18 725
3 kv.	31 463	7 935	6 922	16 572	21 211	4 656	1 235	2 206	8 287	100 555	18 897
4 kv.	32 533	8 145	6 881	16 432	21 763	4 940	1 287	2 380	8 561	102 977	19 026
1954 1 kv.	32 605	8 051	6 627	15 251	21 319	5 078	1 290	2 460	8 700	101 433	19 099
2 kv.	33 823	8 257	6 641	15 166	21 452	5 636	1 450	2 614	9 158	104 249	19 261
3 kv.	34 776	8 487	6 728	15 133	21 740	6 150	1 590	2 808	9 462	106 924	19 563
4 kv.	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108 100	19 515
1955 1 kv.	34 965	8 410	6 469	13 643	21 348	6 997	1 779	3 171	9 912	106 749	19 700
2 kv.	35 545	8 438	6 485	13 350	21 385	7 491	1 890	3 348	10 227	108 211	20 107
Därav County											
A Stockholms stad	4 840	1 389	1 186	2 031	1 806	472	207	82	1 240	13 259	2 582
B Stockholms län	2 418	499	296	618	1 010	483	87	148	497	6 058	1 041
C Uppsala	786	182	133	274	512	166	36	118	249	2 458	468
D Södermanlands	1 105	211	149	338	746	215	52	144	355	3 318	727
E Östergötlands	1 925	359	279	453	966	395	111	279	443	5 211	783
F Jönköpings	1 016	303	192	397	881	281	101	145	262	3 578	678
G Kronobergs	531	176	98	213	522	207	81	147	196	2 172	479
H Kalmar	882	248	167	321	687	303	134	258	279	3 279	608
I Gotlands	287	60	45	149	207	35	8	3	66	860	149
K Blekinge	573	141	98	226	431	142	29	109	134	1 883	316
L Kristianstads	1 313	384	273	425	930	413	61	194	400	4 395	610
M Malmöhus	3 544	794	590	1 145	1 831	739	142	221	756	9 773	1 345
N Hallands	842	221	167	323	627	235	37	60	196	2 709	435
O Göteb. o. Boh.	3 021	791	761	1 179	1 537	450	203	201	620	8 768	1 774
P Älvsborgs	1 797	349	329	581	1 068	446	104	177	505	5 357	872
R Skaraborgs	974	269	181	361	684	485	91	168	296	3 511	681
S Värmlands	1 107	230	202	492	790	279	79	123	662	3 968	741
T Örebro	1 067	249	170	466	838	217	54	218	384	3 664	706
U Västmanlands	1 008	225	139	375	697	192	56	169	361	3 222	552
W Kopparbergs	1 280	283	234	635	784	169	55	118	640	4 201	783
X Gävleborgs	1 419	342	214	613	741	188	52	96	723	4 391	912
Y Västernorr.	1 271	261	191	453	1 008	370	37	56	314	3 963	884
Z Jämtlands	802	133	104	320	356	128	17	16	163	2 039	392
AC Västerbottens	835	161	136	378	786	272	34	63	227	2 894	735
BD Norrbottens	902	178	151	584	940	209	22	35	259	3 280	854

¹ Här ingår bilar av ej angiven storlek eller ej angivet karosseri. — * Därav tankvagnar 794.

Registered motor vehicles by type

Personbilar Passenger cars		Bussar Buses	Summa bilar Total motor cars	Motorcyklar * Motorcycles		Släpvagnar med en maximilast av Wheeled trailers, by capacity					Släp- slädar Sleigh trailers	Vid ut- gången av End of
Hela antalet Total	Därav i yrkes- mässig trafik Taxis			Hela antalet Total	Med sidvagn With side-car	högst up to 1 ton	över 1-2 ton	över 2-3 ton	över 3 ton	Sum- ma ⁴ Total		
39 137	8 626	3 896	81 239	10 691	2 145	..	..	..	..	8 268	718	1944
50 108	8 515	3 977	95 967	38 942	2 291	..	..	..	..	8 697	952	1945
138 489	9 553	4 789	202 678	114 377	5 443	..	..	..	..	10 047	1 327	1946
161 226	10 001	5 601	238 131	136 276	5 983	5 531	1 843	2 206	2 981	12 764	1 531	1947
179 587	10 340	6 471	262 426	153 508	6 174	6 435	1 766	2 391	3 867	14 624	1 704	1948
194 454	10 399	7 014	280 971	172 338	6 361	7 373	1 671	2 452	4 667	16 333	1 790	1949
252 503	10 834	7 546	344 953	212 378	6 508	8 351	1 579	2 438	5 368	17 900	1 850	1950
313 058	10 935	7 818	410 362	258 451	6 373	8 484	1 432	2 232	6 009	18 309	1 901	1951
360 552	10 982	8 138	465 779	287 289	6 354	9 351	1 396	2 055	7 143	20 065	1 928	1952
431 085	10 977	8 272	542 334	306 394	6 328	9 945	1 330	1 941	7 875	21 199	1 960	1953
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	1954
397 333	10 953	8 318	503 912	301 065	6 384	9 271	1 322	1 905	7 339	19 949	1 959	1953 2 kv.
421 277	10 959	8 392	530 224	313 630	6 636	9 774	1 316	1 895	7 654	20 751	1 959	3 kv.
431 085	10 977	8 272	542 334	306 394	6 328	9 945	1 330	1 941	7 875	21 199	1 960	4 kv.
443 411	10 921	8 211	553 055	298 380	6 023	9 678	1 293	1 833	7 866	20 777	1 957	1954 1 kv.
480 926	10 923	8 429	593 604	314 216	6 299	10 047	1 315	1 802	8 277	21 548	1 925	2 kv.
514 095	10 871	8 511	629 530	324 973	6 806	10 549	1 312	1 776	8 568	22 310	1 920	3 kv.
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	4 kv.
554 277	10 817	8 337	669 363	301 440	6 253	10 464	1 262	1 590	9 059	22 476	1 919	1955 1 kv.
589 976	10 768	8 441	706 628	308 049	6 813	10 820	1 257	1 561	9 409	23 148	1 919	2 kv.
Därav County												
60 666	1 471	813	74 738	16 673	1 071	474	47	51	358	930	—	A
29 341	471	540	35 939	11 408	504	402	45	41	234	728	—	B
14 265	216	210	16 933	7 675	284	318	21	55	263	658	1	C
20 294	270	260	23 872	8 410	315	261	26	56	309	653	—	D
31 510	402	375	37 096	15 661	363	415	43	55	531	1 045	2	E
26 162	420	380	30 120	15 039	202	470	45	63	282	861	—	F
13 894	339	116	16 182	7 477	75	268	19	32	191	512	3	G
20 939	374	218	24 436	10 559	123	357	24	45	287	716	—	H
4 805	77	73	5 738	3 881	66	130	15	16	29	190	—	I
10 280	121	132	12 295	5 421	85	234	9	12	176	436	—	K
23 786	340	171	28 352	11 474	132	589	13	26	499	1 135	—	L
52 927	546	457	63 157	21 028	604	905	74	96	768	1 858	—	M
13 913	176	179	16 801	8 786	136	255	20	47	216	540	—	N
35 547	862	533	44 848	22 506	605	557	58	73	338	1 029	—	O
30 625	490	410	36 392	17 913	297	412	69	80	379	946	—	P
23 629	378	245	27 385	13 328	183	508	23	48	415	1 004	3	R
24 794	532	380	29 142	14 043	212	447	96	162	344	1 052	16	S
24 162	306	277	28 103	12 931	352	491	40	47	317	898	1	T
19 392	220	303	22 917	8 634	271	330	23	36	429	820	52	U
24 213	469	337	28 751	16 001	245	470	48	72	613	1 210	105	W
22 922	496	418	27 731	15 328	236	651	94	51	697	1 504	205	X
19 351	549	503	23 817	13 562	167	471	98	107	496	1 175	225	Y
10 597	347	267	12 903	6 922	92	273	67	72	223	637	256	Z
16 881	467	433	20 208	13 034	100	686	127	139	607	1 563	449	AC
15 081	429	411	18 772	10 355	93	446	113	79	408	1 048	595	BD

* Exkl. sådana som före den 1 januari 1952 var registrerade såsom lättviktsmotorcyklar. —
⁴ Från och med år 1947 ingår här släpvagnar av

ej angiven storlek eller utan lastutrymme samt
 gengasverk.

Centrala bilregistret: traktorer

Registered tractors

Vid utgången av <i>End of</i>	Hjul-trak-torer <i>Tractors wheeled</i>	Band-trak-torer <i>Cater-pillars</i>	Summa <i>Total</i>	Fördelning efter drivmedel <i>Fuel type</i>					
				Bensin och bensin-blandn. <i>Gasoline</i>	Bränn-olja <i>Gas oil</i>	Foto-gen <i>Kero-sene</i>	Gen-gas <i>Prod-ucer gas</i>	Andra <i>Other</i>	Ej an-givet <i>Un-known</i>
1953	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
1954	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1953 2 kv.	..	..	..	..	..	..	..	..	..
3 kv.	..	..	..	..	..	..	..	..	..
4 kv.	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
1954 1 kv.	104 916	1 294	106 210	12 470	20 839	72 247	23	1	630
2 kv.	110 624	1 336	111 960	13 627	22 759	74 918	22	1	633
3 kv.	114 383	1 365	115 748	14 500	24 150	76 439	22	1	636
4 kv.	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955 1 kv.	122 233	1 402	123 635	16 687	27 367	78 909	22	3	647
2 kv.	127 059	1 390	128 449	18 278	29 170	80 333	22	3	643
<i>Därav County</i>									
A Stockholms stad	491	55	546	232	197	116	—	—	1
B Stockholms län	5 264	26	5 290	523	1 249	3 471	1	—	46
C Uppsala	5 982	17	5 999	293	1 781	3 881	3	—	41
D Södermanlands	6 072	17	6 089	480	1 650	3 934	—	—	25
E Östergötlands	8 767	47	8 814	700	2 446	5 622	2	—	44
F Jönköpings	3 582	14	3 596	804	728	2 046	—	—	18
G Kronobergs	2 125	20	2 145	383	545	1 206	—	—	11
H Kalmar	6 078	16	6 094	482	1 405	4 188	—	—	19
I Gotlands	3 302	7	3 309	154	710	2 410	—	—	35
K Blekinge	1 765	4	1 769	175	436	1 139	—	—	19
L Kristianstads	9 006	35	9 041	1 336	1 815	5 856	—	—	34
M Malmöhus	13 988	76	14 064	2 153	2 735	9 068	1	1	106
N Hallands	4 633	14	4 647	529	774	3 297	1	—	46
O Göteb. o. Bohus	2 931	20	2 951	630	518	1 794	2	—	7
P Älvsborgs	5 826	25	5 851	1 305	1 047	3 478	—	—	21
R Skaraborgs	10 555	18	10 573	1 502	2 387	6 670	—	1	13
S Värmlands	5 348	96	5 444	896	959	3 556	1	—	32
T Örebro	5 684	66	5 750	640	1 152	3 924	2	—	32
U Västmanlands	6 411	75	6 486	389	1 678	4 383	3	1	32
W Kopparbergs	4 372	124	4 496	1 474	801	2 207	2	—	12
X Gävleborgs	3 934	71	4 005	831	1 071	2 085	2	—	16
Y Västernorrlands	2 893	142	3 035	756	715	1 557	2	—	5
Z Jämtlands	1 842	114	1 956	427	569	952	—	—	8
AC Västerbottens	3 938	166	4 104	891	1 066	2 137	—	—	10
BD Norrbottens	2 270	125	2 395	293	736	1 356	—	—	10

Centrala bilregistret: bilar fördelade efter drivmedel

Registered motor cars by fuel type

Vid utgången av End of	Personbilar Passenger cars				Bussar Buses				Lastbilar Commercial vehicles			
	Bensin och bensinblandn. Gasoline	Brännolja ¹ Gas oil ¹	Gen-gas Pro-ducer gas	Andra Other	Bensin och bensinblandn. Gasoline	Brännolja ¹ Gas oil ¹	Gen-gas Pro-ducer gas	Andra Other	Bensin och bensinblandn. Gasoline	Brännolja ¹ Gas oil ¹	Gen-gas Pro-ducer gas	Andra Other
1944	3 755	18	34 991	373	228	1	3 555	112	2 326	18	34 349	1 513
1945	25 105	17	24 669	317	528	400	2 037	112	10 113	112	30 292	1 365
1946	135 507	38	2 855	89	2 866	1 422	419	82	53 272	1 793	3 489	846
1947	159 610	37	1 514	65	3 385	2 061	57	98	66 619	3 216	921	548
1948	178 919	52	574	42	3 401	2 921	20	129	69 035	6 351	517	465
1949	194 127	51	239	37	3 200	3 626	4	184	70 052	8 803	244	404
1950	252 165	100	206	32	3 111	4 254	2	179	72 631	11 814	115	344
1951	312 706	151	175	26	2 885	4 724	2	207	74 783	14 366	66	271
1952	360 186	192	151	23	2 786	5 142	1	209	79 425	17 397	52	215
1953	430 639	310	121	15	2 622	5 440	1	209	82 398	20 370	38	171
1954	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1953 2 kv.	396 926	259	129	19	2 735	5 376	1	206	79 509	18 514	47	191
3 kv.	420 828	301	132	16	2 706	5 479	1	206	80 994	19 336	44	181
4 kv.	430 639	310	121	15	2 622	5 440	1	209	82 398	20 370	38	171
1954 1 kv.	442 971	316	110	14	2 546	5 455	1	209	80 555	20 690	33	155
2 kv.	480 391	416	107	12	2 563	5 659	1	206	82 351	21 713	35	150
3 kv.	513 367	612	105	11	2 536	5 768	1	206	84 030	22 710	34	150
4 kv.	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955 1 kv.	553 275	903	87	12	2 341	5 787	1	208	82 831	23 753	27	138
2 kv.	588 883	1 000	81	12	2 324	5 945	1	171	83 598	24 453	25	135
Därav: County												
A	60 528	133	1	4	28	629	—	156	12 079	1 121	—	59
B	29 293	47	1	—	96	444	—	—	4 900	1 151	2	5
C	14 240	24	1	—	58	152	—	—	1 772	684	—	2
D	20 276	17	—	1	101	159	—	—	2 572	738	—	8
E	31 486	24	—	—	154	221	—	—	4 031	1 179	—	1
F	26 102	44	16	—	141	239	—	—	2 509	1 066	2	1
G	13 871	20	3	—	50	66	—	—	1 454	717	1	—
H	20 921	18	—	—	110	108	—	—	2 352	927	—	—
I	4 804	1	—	—	42	31	—	—	708	151	—	1
K	10 271	7	2	—	28	104	—	—	1 472	409	—	2
L	23 771	12	2	1	64	107	—	—	3 549	844	1	1
M	52 884	27	16	—	132	325	—	—	8 629	1 134	7	3
N	13 891	20	2	—	70	109	—	—	2 186	520	1	2
O	35 396	140	9	2	86	432	—	15	7 565	1 188	6	9
P	30 591	24	8	2	116	294	—	—	4 120	1 220	1	16
R	23 589	35	5	—	78	167	—	—	2 394	1 116	—	1
S	24 673	119	1	1	159	221	—	—	2 674	1 290	—	4
T	24 141	19	1	1	87	190	—	—	2 704	955	2	3
U	19 368	24	—	—	116	187	—	—	2 264	956	—	2
W	24 192	19	2	—	102	235	—	—	2 873	1 324	—	4
X	22 890	31	1	—	143	275	—	—	3 127	1 255	—	9
Y	19 289	58	4	—	120	383	—	—	2 624	1 336	1	2
Z	10 579	18	—	—	52	215	—	—	1 374	665	—	—
AC	16 796	81	4	—	76	356	1	—	1 756	1 137	1	—
BD	15 041	38	2	—	115	296	—	—	1 910	1 370	—	—

¹ samt fotogen and kerosene.

Centrala bilregistret: förändringar i beståndet av motorfordon
Changes in registration of motor vehicles

Förändring Change	1954		1955		1954		1955	
	1 kv.	2 kv.	1 kv.	2 kv.	1 kv.	2 kv.	1 kv.	2 kv.
	Personbilar <i>Passenger cars</i>				Bussar <i>Buses</i>			
Överförda till bilreserv- gistrer Transferred to re- serve	4 568	832	7 720	5 688	222	135	214	161
Definitivt avregistrerade Condemned	1 659	1 041	4 095	2 309	12	13	21	16
Återregistrerade Re-regis- tered	621	3 316	998	5 790	49	168	59	155
Nyregistrerade Registered ..	17 917	36 024	29 156	37 839	129	196	147	126
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) Net change ..	+12 326	+37 515	+18 420	+35 699	— 61	+ 218	— 27	+ 104
	Lastbilar <i>Commercial vehicles</i>				Motorcyklar <i>Motorcycles</i>			
Överförda till bilreserv- gistrer Transferred to re- serve	4 255	1 146	4 871	1 908	7 582	1 671	10 031	4 633
Definitivt avregistrerade Condemned	964	722	1 378	877	3 086	1 200	4 513	2 029
Återregistrerade Re-regis- tered	522	923	564	874	673	4 532	632	5 494
Nyregistrerade Registered ..	3 182	3 813	4 420	3 457	1 985	14 177	1 558	7 781
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) Net change ..	— 1 544	+ 2 816	— 1 351	+ 1 462	— 8 014	+15 836	— 12 365	+ 6 609
	Traktorer <i>Tractors</i>				Släpfordon <i>Trailers</i>			
Överförda till bilreserv- gistrer Transferred to re- serve	54	49	68	51	813	211	887	227
Definitivt avregistrerade Condemned	117	99	178	166	158	121	164	82
Återregistrerade Re-regis- tered	9	16	12	20	63	182	78	172
Nyregistrerade Registered ..	2 903	5 794	3 628	5 017	489	893	794	807
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) Net change ..	+ 2 813	+ 5 750	+ 3 388	+ 4 814	— 425	+ 739	— 179	+ 672

(forts. från sid. 121)

med 6 609 mot 15 836 och för traktorer med 4 814 mot 5 750.

Av de olika förändringar, som inverkar på fordonbeståndet, har överföringarna till och från bilreservregistret spelat en stor roll. Under ifrågavarande kvartal har antalet återregistrerade övervägt antalet till reservregistret överförda ifråga om personbilar och motorcyklar. De nyregistrerade personbilarna har uppgått till 37 839 mot 36 024 samma tid föregående år. För lastbilar utgör motsvarande tal 3 457 mot 3 813, för motorcyklar 7 781 mot 14 177 samt för traktorer 5 017 mot 5 794.

Kommunalskatterna år 1956

Local Taxes

En tabell över skatteunderlaget och den kommunala utdebiteringen för år 1956 har uppgjorts i statistiska centralbyrån. Tabellen innehåller preliminära uppgifter för de särskilda städerna och landskommunerna (inkl. köpingarna) om summa skatteunderlag av fastighet och inkomst samt om utdebiteringen per skattekrona, dels enbart till borgerlig kommun, dels sammanlagt till kommun (borgerlig såväl som kyrklig), landsting och tingslag. Uppgifterna om utdebitering avser de skattesatser, efter vilka 1956 års preliminära kommunalskatter har beräknats. Tabellen, som föreligger i stencil, kan rekvireras från centralbyrån. Utförligare uppgifter om skatteunderlag och utdebitering för innevarande år kommer att publiceras i Årsbok för Sveriges kommuner 1956.

L. A.

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	<i>Repetition</i>
Intet finnes att redovisa	—	<i>Magnitude nil</i>
Mindre än 0,5 av enheten	0	<i>Magnitude less than half of unit</i>
0,05	0,0	<i>employed</i>
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	<i>Data not available</i>
Logiskt omöjlig uppgift	.	<i>Category not applicable</i>
Preliminär uppgift	*	<i>Provisional or estimated figure</i>

STATISTISK TIDSKRIFT

3 · 1956

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN

STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 630560, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställes genom A.B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte.

NY FÖLJD ÅRG. 5

NR 3

MARS 1956

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar	144
Befolkningsutvecklingen	146
Konkurser och protesterade växlar	148
Beställningstrafiken med lastbil	150
Vägtrafikolyckor:	
Månadsuppgifter	153
Kvartalsuppgifter	156
Försäkringsbolagens förvaltade tillgångar samt nyanskaffade livförsäkringar	158
Förmögenhetsfördelningen 1954. Preliminär redogörelse	162
Städernas finanser år 1954	164
Svenskamerikanerna enligt 1950 års folkräkning i U S A	168
Beställningstrafiken med lastbil under 1955	169

CONTENTS

TABLES

Commentary	144
Vital statistics	146
Bankruptcies and protested bills	148
For-hire lorry transport	150
Road accidents:	
Monthly data	153
Quarterly data	156
Assets of Swedish nation-wide insurance companies and new life insurance business	158
Distribution of property in 1954. Preliminary data	162
Town finance in 1954	164
U. S. 1950 Census: Population of Swedish descent	168
For-hire lorry transport in 1955	169

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar

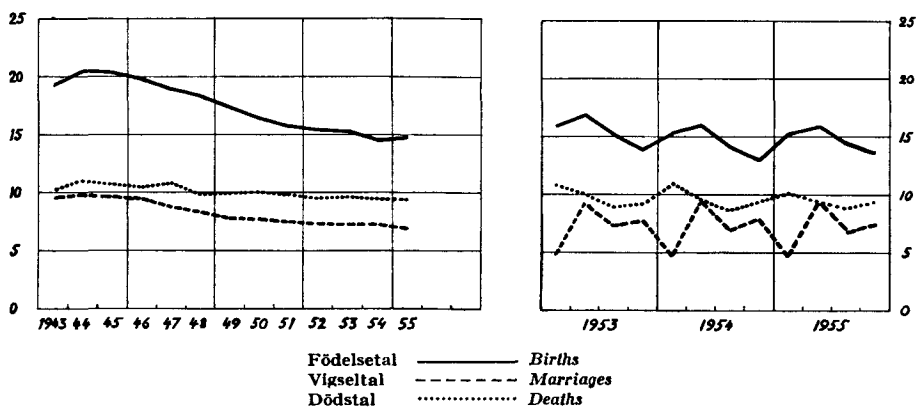
Commentary

Befolkningsutvecklingen. Antalet under hela år 1955 ingångna äktenskap ligger endast obetydligt lägre än de båda närmast föregående åren, då relativa antalet vigslar höll sig i stort sett oförändrat. Även vigseltalet för fjärde

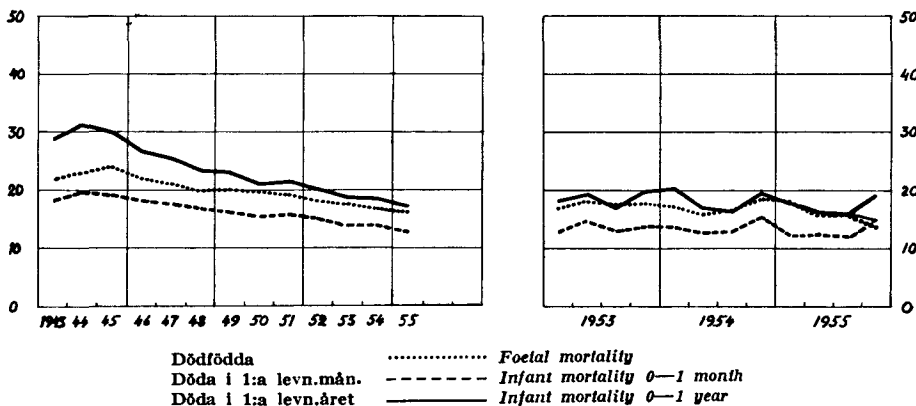
kvartalet visar någon minskning jämfört med åren 1954 och 1953.

Årliga antalet levande födda höll sig åren 1951—1953 vid ungefär 110 000 och sjönk 1954 till 105 000. Under år 1955 har en viss återhämtning ägt rum genom att årskullens numerär ökats med ungefär 2 000 jämfört med det närmast föregående året. Utvecklingsgången har

Befolkningsutvecklingen i ‰ Birth, death and marriage rates

Spädbarnsdödlighet och dödföddhet i ‰ Infant and foetal mortality rates

varit densamma både på landsbygden och i städerna.

Antalet avlidna under år 1955 var lägre än antalet dödsfall åren 1953 och 1954 och motsvarade närmast 1952 års nivå.

Den jämförelsevis låga dödligheten och ökningen av födelsesiffran har medfört att överskottet av födda under hela år 1955 blivit avsevärt större än överskottet för år 1954.

Invandringen har i förhållande till år 1954 ökat kraftigt under fjärde kvartalet liksom för hela år 1955 och årsökningen är över 8 000. Antalet utvandrare däremot har fortsatt att minska och var år 1955 det minsta sedan år 1948. Invandringsöverskottet är det största sedan sistnämnda år. Uppgifterna avser den kyrkobokförda in- och utvandringen.

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	<i>Repetition</i>
Intet finnes att redovisa	—	<i>Magnitude nil</i>
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten	0 0,0	<i>Magnitude less than half of unit employed</i>
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	<i>Data not available</i>
Logiskt omöjlig uppgift	.	<i>Category not applicable</i>
Preliminär uppgift	*	<i>Provisional or estimated figure</i>

Befolkningsutvecklingen: Hela riket *Vital statistics: Total*

År och månad <i>Year and month</i>	Medel- folk- mängd <i>Mean popula- tion</i>	Vigda par <i>Marri- ages</i>	Le- vande födda <i>Live births</i>	Döda utom död- födda <i>Deaths</i>	Över- skott av födda <i>Excess of births</i>	In- vand- rare <i>Immig- rants</i>	Ut- vand- rare <i>Emi- grants</i>	Döda i <i>Infant deaths</i>		Död- födda <i>Still- births</i>
								1:a lev- nads- året <i>0—1 year</i>	1:a lev- nadsmå- naden ¹ <i>0—1 month²</i>	
1943	6 490 514	62 803	125 392	66 105	59 287	6 249	687	3 629	2 288	2 801
1944	6 560 088	64 627	134 991	72 284	62 707	13 340	549	4 195	2 630	3 187
1945	6 635 548	64 280	135 373	71 901	63 472	21 126	8 261	4 054	2 556	3 330
1946	6 718 717	63 800	132 597	70 635	61 962	31 422	6 915	3 516	2 394	2 935
1947	6 802 865	59 670	128 779	73 579	55 200	31 399	6 451	3 268	2 236	2 786
1948	6 883 467	58 009	126 683	67 693	58 990	32 935	9 784	2 936	2 113	2 512
1949	6 955 535	55 288	121 272	69 537	51 735	23 997	14 174	2 823	1 957	2 489
1950	7 016 551	54 222	115 414	70 296	45 118	27 940	12 860	2 421	1 751	2 340
1951	7 072 830	54 247	110 168	69 799	40 369	31 603	16 580	2 378	1 741	2 163
1952	7 124 673	53 314	110 192	68 270	41 922	26 259	14 998	2 207	1 632	2 052
1953	7 171 461	53 152	110 144	69 553	40 591	19 175	17 480	2 064	1 512	2 007
1954*	7 214 214	52 233	*105 396	*69 029	*36 367	20 716	13 361	1 946	1 453	1 813
1955*	7 263 000	51 467	107 651	68 526	39 125	29 375	11 625	1 863	1 404	1 807
1954* okt. nov. dec.	7 230 000	4 374	8 233	5 631	2 602	11 212	5 367	464	368	447
		4 450	7 595	5 372	2 223					
		5 515	7 954	6 026	1 928					
1955* jan. febr. mars april	7 241 000	2 814	8 644	6 241	2 403	5 462	2 494	488	342	501
		2 818	8 158	5 510	2 648					
		2 808	10 274	6 242	4 032					
maj juni juli	7 254 000	5 610	9 939	5 959	3 980	4 314	2 319	464	361	453
		5 380	9 846	5 750	4 096					
		5 861	9 075	5 465	3 610					
aug. sept. okt.	7 268 000	5 649	9 024	5 809	3 215	6 145	2 166	429	327	432
		3 670	8 832	5 226	3 606					
		3 197	8 955	5 145	3 810					
nov. dec.	7 283 000	4 300	8 782	5 521	3 261	13 454	4 646	482	374	421
		4 061	8 033	5 412	2 621					
		5 299	8 089	6 246	1 843					
		På 1 000 av medelfolkmängden ⁴ <i>Per 1 000 of mean population</i>						På 1 000 levande födda ⁵		På 1 000 födda ⁶
1951	7 072 830	7,67	15,58	9,87	5,71	4,47	2,34	21,6	15,8	19,3
1952	7 124 673	7,48	15,47	9,58	5,88	3,69	2,11	20,0	14,8	18,3
1953	7 171 461	7,41	15,36	9,70	5,66	2,67	2,44	18,7	13,7	17,9
1954*	7 214 214	7,24	14,61	9,57	5,04	2,87	1,85	18,5	13,8	16,9
1955*	7 263 000	7,09	14,82	9,45	5,37	4,04	1,60	17,3	13,0	16,5
1953* 4 kv.	7 189 000	7,7	13,9	9,2	4,7	5,3	4,1	19,9	13,9	17,7
1954* 1 kv.	7 196 000	4,7	15,3	10,9	4,4	1,6	1,8	20,2	13,6	17,2
2 kv.	7 206 000	9,4	16,0	9,5	6,5	1,4	1,3	17,0	12,7	15,7
3 kv.	7 218 000	6,9	14,1	8,6	5,5	2,2	1,3	16,4	12,9	16,5
4 kv.	7 230 000	7,9	13,0	9,3	3,7	6,2	2,9	19,5	15,5	18,5
1955* 1 kv.	7 241 000	4,7	15,2	10,1	5,1	3,0	1,4	17,7	12,3	18,2
2 kv.	7 254 000	9,3	16,0	9,5	6,5	2,3	1,2	16,0	12,4	15,5
3 kv.	7 268 000	6,8	14,6	8,8	5,8	3,2	1,1	15,9	12,2	15,9
4 kv.	7 283 000	7,5	13,7	9,4	4,3	7,4	2,6	19,4	15,0	13,9

¹ Årssiiffrorna avser döda i de 4 första levnads-
veckorna. — ² Annual figures refer to deaths
within 4 weeks. — ³ Summan av kvartalsupp-
gifterna. I berättelsen »Folkmängden» redovisas

antalet enligt de summariska redogörelserna för
helår. — ⁴ För kvartal räknat på folk-
mängden vid kvartalets mitt och omräknat till årssiiffr.
— ⁵ Per 1 000 live births. — ⁶ Per 1 000 births.

Befolkningsutvecklingen: Städerna *Vital statistics: Urban districts*

År och månad <i>Year and month</i>	Medel- folk- mängd <i>Mean popu- lation</i>	Vigda par <i>Marri- ages</i>	Le- vande födda <i>Live births</i>	Döda utom död- födda <i>Deaths</i>	Över- skott av födda <i>Excess of births</i>	In- vand- rare <i>Immi- grants</i>	Ut- vand- rare <i>Emi- grants</i>	Döda i <i>Infant deaths</i>		Död- födda <i>Still- births</i>		
								1:a lev- nads- året <i>0—1 year</i>	1:a lev- nads- mån- aden ¹ <i>0—1 month²</i>			
1943	2 569 745	31 472	52 555	23 892	28 663	4 215	538	1 362	952	1 150		
1944	2 675 223	33 514	59 678	27 111	32 567	9 372	422	1 669	1 183	1 332		
1945	2 772 270	33 864	61 097	27 776	33 321	12 503	6 056	1 714	1 193	1 486		
1946	2 867 226	34 209	60 572	27 524	33 048	18 361	5 246	1 485	1 108	1 235		
1947	2 978 163	32 321	60 708	29 169	31 539	18 679	4 461	1 429	1 055	1 225		
1948	3 087 525	32 084	60 335	28 036	32 299	17 592	6 626	1 362	1 028	1 101		
1949	3 183 992	30 941	57 781	28 971	28 810	14 167	9 730	1 299	943	1 136		
1950	3 254 312	30 990	55 162	29 272	25 890	15 771	8 882	1 055	815	1 096		
1951	3 323 302	30 945	53 048	28 975	24 073	18 236	11 938	1 063	828	1 002		
1952	3 420 927	31 157	54 117	29 594	24 523	15 368	10 079	1 054	826	956		
1953	3 468 399	30 936	54 657	30 411	24 246	11 593	11 978	955	720	975		
1954*	3 518 000	30 667	^s 52 486	^s 30 193	^s 22 293	12 231	9 282	930	723	940		
1955*	..	30 346	54 507	30 737	23 770	16 961	7 583	931	746	838		
1954* okt.	}	2 615	4 105	2 435	1 670	6 359	3 594	230	185	243		
1954* nov.		2 528	3 817	2 405	1 412							
1954* dec.		3 236	4 026	2 689	1 337							
1955* jan.	}	1 712	4 418	2 755	1 663	3 520	1 840	238	184	215		
1955* febr.		1 722	4 164	2 447	1 717							
1955* mars		1 679	5 181	2 768	2 413							
1955* april	}	3 329	5 104	2 681	2 423	2 525	1 489	232	193	200		
1955* maj		3 122	5 005	2 612	2 393							
1955* juni		3 363	4 568	2 454	2 114							
1955* juli	}	3 441	4 512	2 589	1 923	3 457	1 470	222	179	211		
1955* aug.		2 126	4 462	2 419	2 043							
1955* sept.		1 899	4 462	2 274	2 188							
1955* okt.	}	2 539	4 448	2 477	1 971	7 459	2 784	239	190	212		
1955* nov.		2 351	4 065	2 490	1 575							
1955* dec.		3 063	4 118	2 771	1 347							
På 1 000 av medelfolkmängden ⁴ <i>Per 1 000 of mean population</i>											På 1 000 levande födda ⁵	På 1 000 födda ⁶
1951	3 323 302	9,31	15,96	8,72	7,24	5,49	3,59	20,0	15,6	18,5		
1952	3 420 927	9,11	15,82	8,65	7,17	4,49	2,95	19,5	15,3	17,4		
1953	3 468 399	8,92	15,76	8,77	6,99	3,44	3,37	17,5	13,2	17,5		
1954*	3 518 000	8,72	14,92	8,58	6,34	3,48	2,64	17,7	13,8	17,6		
1955*	..	8,56	15,38	8,67	6,71	4,79	2,15	17,1	13,7	15,1		
1953* 4 kv.	..	9,2	14,3	8,5	5,8	6,7	5,5	17,2	12,6	17,5		
1954* 1 kv.	..	6,0	15,7	9,6	6,1	2,3	2,7	18,4	12,7	16,2		
1954* 2 kv.	..	11,1	16,5	8,5	8,0	1,8	1,9	16,5	13,3	16,9		
1954* 3 kv.	..	8,5	14,4	8,0	6,4	2,7	1,7	17,0	13,8	17,7		
1954* 4 kv.	..	9,5	13,6	8,6	5,0	7,2	4,1	19,3	15,5	19,9		
1955* 1 kv.	..	5,9	15,7	9,1	6,6	4,0	2,1	16,9	13,1	15,4		
1955* 2 kv.	..	11,1	16,6	8,8	7,8	2,8	1,7	15,7	13,1	13,5		
1955* 3 kv.	..	8,4	15,0	8,2	6,8	3,8	1,6	16,4	13,2	15,5		
1955* 4 kv.	..	8,9	14,1	8,7	5,4	8,4	3,1	18,9	15,0	16,5		

¹ Årssiffrorna avser döda i de 4 första levnads-veckorna. — ² Annual figures refer to deaths within 4 weeks. — ³ Summan av kvartalsuppgifterna. I berättelsen »Folkmängen» redovisas

antalet enligt de summariska redogörelserna för helår. — ⁴ För kvartal räknat på folkmängen vid årets början och omräknat till årssiffror. — ⁵ Per 1 000 live births. — ⁶ Per 1 000 births.

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad <i>Year and month</i>	Tillkomna konkurser <i>Bankruptcies</i>		Protesterade växlar, antal <i>Protested bills, number</i>					Därav i		
	andra än dödsbons	dödsbons	T. o. m. <i>In- cluding</i> 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över <i>Over</i> 5 000 kr	Summa <i>Total</i>			
								Stock- holm	Göte- borg	Malmö
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913	9 318	3 142	1 718
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1954 Febr.	83	6	912	365	475	73	1 825	485	113	59
Mars	95	12	1 058	406	575	106	2 145	552	145	79
April	81	17	1 022	375	526	114	2 037	465	140	78
Maj	75	6	1 050	436	568	111	2 165	542	148	82
Juni	73	6	1 036	470	614	157	2 277	576	154	102
Juli	65	9	1 260	442	693	115	2 510	586	217	96
Aug.	76	13	1 160	427	596	127	2 310	524	115	103
Sept.	88	9	1 120	452	656	126	2 354	512	135	91
Okt.	119	7	1 131	451	632	112	2 326	493	134	112
Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258	528	140	81
Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103	495	151	95
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151	488	145	94
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr Protested bills, amount								År och månad Year and month
T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i			
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
223,0	269,5	1 053,8	768,9	2 315,2	690,2	138,0	107,6	1954 Febr.
270,3	301,3	1 293,9	1 121,2	2 986,7	719,4	299,1	79,2	Mars
255,8	279,5	1 177,4	1 333,8	3 046,5	727,8	394,9	146,6	April
272,3	325,0	1 285,8	1 534,4	3 417,5	1 166,5	209,2	125,2	Maj
254,4	346,0	1 393,1	1 865,3	3 858,8	1 088,2	321,0	158,2	Juni
313,1	325,8	1 527,3	1 310,0	3 476,2	819,3	360,4	137,3	Juli
287,2	322,5	1 338,9	2 191,9	4 140,5	775,8	177,3	179,1	Aug.
282,6	333,3	1 464,5	1 361,8	3 442,2	702,2	247,4	145,6	Sept.
283,3	326,3	1 414,0	1 395,9	3 419,5	992,3	195,9	216,5	Okt.
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län <i>Year and county</i>	Antal redovisade bilar ¹ <i>Number of vehicles</i>	Medel- bärighet, ton <i>Mean loading capacity</i>	Körning enligt timtaxa <i>Hour rate</i>		
				Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	1 000 timmar <i>hours</i>	Frakt per timme <i>Freight per hour</i> kronor
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: " " "	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
6	1955: Januari	20 339	4,59	25 867	1 971	13,12
7	Augusti	20 711	4,69	33 166	2 393	13,86
8	September	20 855	4,70	34 549	2 475	13,96
9	Oktober	20 881	4,71	33 620	2 407	13,97
10	November	20 935	4,70	33 416	2 388	13,99
11	December	20 972	4,72	32 201	2 308	13,95
12	1956: Januari	² 20 573	4,77	28 464	2 039	13,95
	<i>Därav County</i>					
A	Stockholms stad	2 466	4,06	5 729	394	14,55
B	Stockholms län	1 052	4,80	1 895	128	14,75
C	Uppsala län	519	5,32	377	30	12,74
D	Södermanlands län	733	4,75	767	57	13,49
E	Östergötlands län	920	5,01	1 056	76	13,86
F	Jönköpings län	692	5,04	640	49	13,04
G	Kronobergs län	445	5,07	248	20	12,61
H	Kalmar län	532	5,42	401	30	13,24
I	Gotlands län	159	3,97	132	10	13,30
K	Blekinge län	342	5,38	331	25	13,08
L	Kristianstads län	665	5,21	474	35	13,38
M	Malmöhus län	1 454	4,89	1 654	139	11,88
N	Hallands län	451	4,79	321	26	12,13
O	Göteborgs och Bohus län	1 814	4,42	3 287	254	12,95
P	Älvsborgs län	933	4,97	1 096	81	13,48
R	Skaraborgs län	675	5,12	553	40	13,75
S	Värmlands län	816	4,78	807	56	14,42
T	Örebro län	731	5,23	956	69	13,78
U	Västmanlands län	673	5,27	1 009	68	14,84
W	Kopparbergs län	817	4,90	881	63	14,01
X	Gävleborgs län	955	5,40	1 401	94	14,96
Y	Västernorrlands län	943	4,51	1 724	117	14,80
Z	Jämtlands län	366	4,12	471	31	15,20
AC	Västerbottens län	721	4,33	940	61	15,35
BD	Norrbottnens län	699	4,27	1 314	86	15,26

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.² Härtil kom 140 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa¹ *Kilometre rate*

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage %	Medel- transport- längd Mean haul. distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
6	2 094	16 182	7 597	32	53	1 305	21 810	92
7	3 395	19 769	10 330	34	42	1 615	29 999	100
8	3 329	19 719	9 866	33	43	1 554	29 680	100
9	3 247	19 473	9 588	33	44	1 532	28 901	99
10	3 189	18 944	9 190	33	44	1 488	28 181	100
11	2 246	16 362	7 452	31	53	1 283	23 430	98
12	2 086	16 409	7 711	32	59	1 305	23 676	98
A	6	181	9	—	428	7	274	144
B	55	346	208	38	30	30	454	82
C	70	635	313	33	56	49	794	84
D	93	873	360	29	64	66	1 215	99
E	119	1 060	471	31	68	81	1 474	96
F	97	919	304	25	72	66	1 200	98
G	97	694	293	30	47	54	908	92
H	66	700	262	27	81	51	982	102
I	31	92	59	39	11	10	143	95
K	32	450	92	17	118	27	569	105
L	111	1 008	373	27	81	72	1 381	100
M	146	1 091	450	29	64	84	1 565	102
N	54	518	231	31	63	44	691	92
O	51	485	167	26	80	33	737	113
P	89	923	351	28	66	72	1 183	93
R	85	932	300	24	89	65	1 192	97
S	103	770	440	36	52	68	1 220	101
T	89	726	348	32	70	57	1 085	101
U	80	647	265	29	66	50	923	101
W	128	757	481	39	44	69	1 225	99
X	124	733	434	37	46	78	1 267	109
Y	106	612	425	41	40	55	1 006	97
Z	63	249	208	46	22	28	504	110
AC	122	708	573	45	44	59	1 134	89
BD	69	300	294	50	27	30	550	93

¹ Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa <i>Kilometre rate</i> ¹						Använd tid per bil i all trafik <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic kronor</i>
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor</i> %		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
6	110 654	20	174 831	12	63	161	2 344
7	142 873	21	224 269	13	64	193	3 050
8	144 088	21	226 431	13	64	193	3 080
9	141 694	20	223 259	13	63	189	2 994
10	140 100	20	217 966	13	64	185	2 942
11	119 899	20	187 109	13	64	171	2 653
12	123 579	19	194 715	12	63	163	2 535
A	2 610	10	2 932	9	89	162	2 434
B	1 672	27	3 229	14	52	150	2 233
C	3 927	20	7 392	11	53	152	2 256
D	5 992	20	9 022	13	66	167	2 705
E	8 060	18	12 976	11	62	171	2 751
F	6 993	17	10 059	12	70	166	2 659
G	4 524	20	6 952	13	65	167	2 598
H	5 332	18	7 961	12	67	154	2 601
I	350	41	623	23	56	126	1 731
K	3 742	15	5 661	10	66	152	2 630
L	8 982	15	13 162	10	68	161	2 790
M	9 348	17	13 870	11	67	154	2 214
N	3 387	20	5 618	12	60	156	2 244
O	4 051	18	5 972	12	68	158	2 219
P	5 868	20	9 701	12	61	164	2 442
R	7 575	16	10 301	12	74	155	2 585
S	5 428	22	8 396	15	65	151	2 484
T	6 203	17	10 234	11	61	172	2 793
U	5 250	18	8 485	11	62	176	2 871
W	5 685	22	9 445	13	60	161	2 578
X	5 739	22	10 052	13	57	180	2 795
Y	4 232	24	7 087	14	60	182	2 894
Z	1 404	36	2 557	20	55	161	2 666
AC	5 376	21	9 536	12	56	167	2 876
BD	1 849	30	3 492	16	53	166	2 666

¹ Se not 1 på föregående sida.

**Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga
trafikelement och olyckans art**

Januari 1956

**Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements
involved and nature of accident**

January 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer <i>Persons killed and injured</i>											
	Dödade ¹ Killed ¹			Svårt skadade Seriously injured			Lindrigt skadade Slightly injured			Samtliga Total		
	Ej t. ²	T. ²	S:a ²	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare <i>Motorcar drivers</i>	6	—	6	18	8	26	166	54	220	190	62	252
Bilpassagerare <i>Motorcar passengers</i>	4	4	8	31	8	39	220	66	286	255	78	333
Förare av tung mc <i>Drivers of heavy mc</i>	—	—	—	1	3	4	3	18	21	4	21	25
Passagerare på tung mc <i>Passengers on heavy mc</i>	—	—	—	—	—	—	1	2	3	1	2	3
Förare av moped <i>Drivers of cycle with aux. mot.</i>	—	2	2	2	4	6	3	16	19	5	22	27
Förare av annan lätt mc <i>Drivers of other light mc</i>	—	—	—	4	5	9	6	7	13	10	12	22
Cyklister <i>Cyclists</i>	2	5	7	8	9	17	30	70	100	40	84	124
Fotgängare <i>Pedestrians</i>	6	11	17	18	30	48	32	121	153	56	162	218
Övriga <i>Others</i>	3	1	4	18	7	25	13	17	30	34	25	59
Samtliga Total	21	23	44	100	74	174	474	371	845	595	468	1 063

Delakt. trafikelement <i>Traff. elements involved</i>				Olyckans art <i>Nature of accident</i>			
	Ej t.	T.	S:a		Ej t.	T.	S:a
Personbil <i>Passenger car</i>	1 731	2 699	4 430	Kollision <i>Collision</i> mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade <i>between vehicles moving or temporarily stopped</i>	1 038	1 542	2 580
Lastbil <i>Lorry</i>	688	891	1 579	med parkerat fordon <i>with stationary vehicle</i>	64	394	458
Buss <i>Bus</i>	97	183	280	med fotgängare <i>with pedestrian</i>	55	160	215
Tung motorcykel <i>Heavy motorcycle</i>	11	42	53	med annan vägtrafik <i>with other traffic element</i>	1	1	2
Moped <i>Cycle with aux. motor</i>	7	42	49	med djur <i>with animal</i>	37	6	43
Annan lätt mc <i>Other light mc</i>	15	22	37	med hinder på körbanan <i>with obstacle on the road</i>	28	39	67
Spårvagn <i>Tram</i>	—	74	74	med föremål vid körbanan <i>with obstacle by the road</i>	111	110	221
Järnvägsfordon <i>Railway vehicle</i>	7	12	19	Körning av vägen <i>Vehicle in ditch</i>	129	20	149
Cykel <i>Cycle</i>	46	109	155	Kullkörning <i>Vehicle overturned</i>	83	24	107
Annat fordon <i>Other vehicle</i>	108	287	395	Olycka av annat slag <i>Other type of accident</i>	3	16	19
Fotgängare <i>Pedestrian</i>	57	171	228	Uppgift saknas <i>Unknown</i>	—	2	2
Andra trafikelement <i>Other traffic elements</i>	39	7	46				
Samtliga Total	2 806	4 539	7 345	Samtliga Total	1 549	2 314	3 863

¹ Se not 1 på nästa sida. — ² Ej tätbebyggt område = *Non-built-up areas*, Tätbebyggt område (markerat genom vägmärken) = *Built-up areas*, S:a = *Total*.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafik- element och skadade personer

Januari 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County		Antal olyckor Number of accidents				Antal delaktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
		Med dödlig utgång ¹ Deaths ¹	Med annan personskada Bodily injury	Med enbart egen- doms- skada Damage	Summa Total		Dödade ¹ Deaths ¹	Skadade Bodily injured		Summa Total
								Svårt Seriously	Lind- rigt Slightly	
Ej tätbebyggt område Non-built-up areas										
Stockholms län		—	26	65	91	166	—	7	27	34
Uppsala		2	7	38	47	78	2	4	14	20
Södermanlands		2	10	32	44	79	2	3	12	17
Östergötlands		—	23	68	91	172	—	4	35	39
Jönköpings		—	18	50	68	121	—	7	20	27
Kronobergs		—	12	37	49	88	—	2	13	15
Kalmar		—	10	35	45	80	—	4	11	15
Gotlands		—	8	8	16	25	—	2	8	10
Blekinge		—	9	42	51	84	—	2	20	22
Kristianstads		1	16	40	57	102	1	9	23	33
Malmöhus		1	25	77	103	171	2	9	31	42
Hallands		1	16	32	49	81	1	2	23	26
Göteb. o. Bohus		—	13	38	51	86	—	3	14	17
Älvsborgs		—	18	68	86	153	—	6	20	26
Skaraborgs		—	21	49	70	117	—	6	26	32
Värmlands		2	16	67	85	154	2	1	21	24
Örebro		1	17	34	52	95	1	5	21	27
Västmanlands		3	9	43	55	102	3	2	15	20
Kopparbergs		—	10	45	55	102	—	2	13	15
Gävleborgs		2	21	70	93	182	2	10	26	38
Västernorrlands		3	27	79	109	215	3	3	35	41
Jämtlands		—	12	27	39	82	—	5	9	14
Västerbottens		—	13	50	63	120	—	—	18	18
Norrbottens		2	17	61	80	151	2	2	19	23
Summa Total		20	374	1 155	1 549	2 806	21	100	474	595

¹ I »olyckor med dödlig utgång» och »Dödade personer» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan.

Under »Deaths» are generally only counted accidents leading to death within 24 hours.

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured

January 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal delaktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured		
	Med dödlig utgång ¹ Deaths ¹	Med annan personskada Bodily injury	Med enbart egendoms- skada Damage	Summa Total		Dödade ¹ Deaths ¹	Skadade Bodily injured Svårt Seriously Lindrigt Slightly	Summa Total
Tättbebyggt område Built-up areas								
Stockholms stad	4	81	463	548	1 099	7	16	78
Stockholms län	1	23	87	111	228	1	5	20
Uppsala ,	1	7	35	43	84	1	—	8
Södermanlands ,	—	9	41	50	100	—	2	8
Östergötlands ,	—	15	66	81	154	—	5	11
därav Norrköpings stad	—	6	25	31	58	—	1	6
Jönköpings län	—	12	51	63	119	—	2	14
Kronobergs ,	—	8	13	21	39	—	1	11
Kalmar ,	2	4	37	43	80	2	3	1
Gotlands ,	1	1	14	16	30	1	—	2
Blekinge ,	1	4	26	31	57	1	—	4
Kristianstads ,	—	8	22	30	60	—	1	8
Malmöhus ,	3	46	200	249	495	3	7	41
därav Malmö stad	1	27	104	132	267	1	2	27
Hallands län	—	7	23	30	55	—	—	7
Göteb. o. Bohus ,	1	74	257	332	645	1	13	70
därav Göteborgs stad . .	1	70	242	313	613	1	13	66
Älvsborgs län	1	14	36	51	98	1	2	13
Skaraborgs ,	1	8	31	40	68	1	—	8
Värmlands ,	—	10	53	63	123	—	1	9
Örebro ,	—	9	52	61	123	—	1	8
Västmanlands ,	2	14	77	93	179	2	3	12
Kopparbergs ,	—	8	51	59	113	—	1	7
Gävleborgs ,	—	13	93	106	208	—	3	14
Västernorrlands ,	—	9	49	58	112	—	2	8
Jämtlands ,	2	1	29	32	64	2	—	1
Västerbottens ,	—	5	31	36	73	—	2	4
Norrbottnens ,	—	8	59	67	133	—	4	4
Summa Total	20	398	1 896	2 314	4 539	23	74	371
Hela riket Sweden	40	772	3 051	3 863	7 345	44	174	845

Antal vägtrafikolyckor

Road accidents: Number

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal Year and quarter	Dödlig utgång ¹ Deaths ¹	Annan personskada ² Bodily injury ²		Endast egen-skada Damage	Summa Total	D ä r a v				
		Svår Serious	Lindrig Slight			I Stock- holm	I Göte- borg	I Malmö	I samt- liga städer In towns	Vid tra- fik med motor- fordon In motor traffic
1939	538	1 709	4 972	10 041	17 260	3 838	1 167	599	9 640	16 314
1940	270	940	2 868	4 574	8 652	2 604	588	298	5 604	7 190
1941	276	820	2 906	3 886	7 888	2 446	562	266	5 217	6 256
1942	295	903	3 223	4 238	8 659	2 642	602	332	5 718	6 765
1943	266	877	3 522	3 799	8 464	3 015	591	279	5 986	6 352
1944	252	742	3 480	3 701	8 175	2 960	571	313	5 894	6 100
1945	289	901	3 449	3 812	8 451	2 892	654	374	6 116	6 507
1946	435	1 688	5 153	8 590	15 866	4 319	1 163	636	10 313	14 410
1947	500	1 923	5 877	10 943	19 243	4 915	1 296	915	12 077	17 847
1948	492	1 770	5 340	9 215	16 817	4 116	1 241	1 008	10 677	15 468
1949	494	1 792	5 550	9 325	17 161	3 913	1 382	820	10 615	15 859
1950	571	2 207	6 352	12 450	21 580	4 559	1 496	1 013	12 697	20 427
1951	662	2 358	6 728	15 669	25 417	3 890	3 258	1 458	15 155	24 561
1952	723	2 529	7 713	19 294	30 259	4 325	3 465	1 472	17 379	29 510
1953	872	3 011	9 012	19 811	32 706	4 859	3 847	1 569	19 365	31 914
1954	899	3 306	10 154	27 033	41 392	6 312	4 587	1 765	24 045	40 681
1952* 4 kv.	199	611	1 860	5 901	8 571	1 012	1 047	428	4 731	8 409
1953* 1 kv.	118	404	1 207	4 656	6 385	922	511	322	3 592	6 269
2 kv.	197	683	2 093	3 812	6 785	1 261	522	377	4 113	6 591
3 kv.	304	952	2 761	4 834	8 851	1 236	557	393	4 736	8 622
4 kv.	226	766	2 213	5 222	8 427	1 165	1 078	459	4 952	8 259
1954* 1 kv.	108	410	1 173	5 759	7 450	1 065	466	289	3 877	7 374
2 kv.	205	742	2 415	4 739	8 101	1 392	523	414	4 791	7 926
3 kv.	282	1 029	2 978	6 181	10 470	1 453	614	526	5 682	10 271
4 kv.	274	883	2 580	8 275	12 012	1 775	1 409	521	7 034	11 835
1955* 1 kv.	158	445	1 570	8 016	10 189	1 513	709	392	5 465	10 073
2 kv.	195	710	2 460	5 885	9 250	1 852	661	402	5 823	9 059
3 kv. ¹	214	4 774		7 214	12 202	2 023	1 125	464	7 128	11 715
4 kv. ¹	237	3 681		10 010	13 928					13 580
Därav										
i Stockholm	16	550		1 923	2 489					2 394
i Göteborg	5	293		1 092	1 390					1 337
i Malmö	2	81		228	311					293
Samtl. städer Towns	69	2 002		6 373	8 444					8 181

¹ Fr. o. m. 3 kv. 1955 ingår i olyckor med dödlig utgång i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan.

From 3:rd quarter 1955 forth under »Deaths»

are generally only counted accidents leading to death within 24 hours.

² Från 1 juli 1955 redovisas olyckor med svår och lindrig personskada sammanslagna.

Antal vid vägtrafikolyckor skadade personer

Road accidents: Persons killed and injured

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal <i>Year and quarter</i>	Skadans grad			Summa <i>Total</i>	D ä r a v							
	Döds- skada ¹ <i>Deaths</i>	Annan svår skada <i>Serious injury</i>	Lind- rig skada <i>Slight injury</i>		Bil- förare <i>Motor- car drivers</i>	Bil- passa- gerare <i>Motor- car passen- gers</i>	Förare av tung mc <i>Drivers heavy mc</i>	Passa- gerare på tung mc <i>Passeng- heavy mc</i>	Förare av lätt mc <i>Drivers light mc</i>	Cyk- list- are <i>Bi- cyc- lists</i>	Fot- gång- are <i>Ped- est- rians</i>	Andra <i>Others</i>
1939	568	1 911	6 227	8 706	764	1 676	544	171	683	2 751	1 806	311
1940	283	996	3 347	4 626	257	562	113	21	42	2 074	1 183	374
1941	283	869	3 390	4 542	122	468	16	—	4	2 525	1 141	266
1942	301	957	3 661	4 919	131	421	40	11	3	2 826	1 173	314
1943	268	909	3 976	5 153	144	433	58	13	8	2 969	1 226	302
1944	257	779	3 963	4 999	154	442	53	21	18	2 813	1 088	410
1945	299	955	3 979	5 233	197	448	125	29	64	2 666	1 245	459
1946	461	1 866	6 456	8 783	654	1 297	1 003	259	193	3 075	1 764	538
1947	527	2 141	7 187	9 855	904	1 619	1 098	249	162	3 386	1 971	466
1948	531	1 942	6 641	9 114	683	1 474	1 087	243	127	3 070	1 911	519
1949	517	1 993	6 985	9 495	745	1 624	1 160	222	141	3 288	1 811	504
1950	595	2 471	8 112	11 178	1 182	2 161	1 553	272	130	3 484	1 845	551
1951	708	2 681	8 559	11 948	1 294	2 163	2 096	425	102	3 280	2 034	554
1952	750	2 854	9 992	13 596	1 544	2 724	2 457	557	247	3 270	2 216	581
1953	921	3 414	11 619	15 954	1 814	2 901	3 083	617	885	3 668	2 567	419
1954	942	3 809	13 154	17 905	2 322	3 612	3 119	622	1 413	3 514	2 744	559
1952* 4 kv.	206	674	2 379	3 259	488	738	365	49	66	701	700	152
1953* 1 kv.	124	459	1 516	2 099	339	475	202	40	25	418	462	132
2 kv.	208	749	2 708	3 665	364	591	802	199	198	902	558	58
3 kv.	320	1 104	3 640	5 064	518	888	1 213	270	324	1 171	609	71
4 kv.	242	865	2 832	3 939	521	772	627	86	197	880	777	71
1954* 1 kv.	112	466	1 635	2 213	459	683	149	23	60	285	412	149
2 kv.	211	856	3 057	4 124	423	663	909	195	341	909	617	62
3 kv.	293	1 174	3 889	5 356	581	996	1 207	282	497	1 090	620	87
4 kv.	291	1 038	3 338	4 667	743	1 049	556	75	302	917	864	163
1955* 1 kv.	165	508	2 104	2 777	608	813	127	15	90	380	593	151
2 kv.	203	806	3 094	4 103	481	711	846	193	385	760	663	64
3 kv. ¹	221	1 157	4 905	6 283	797	1 092	1 045	258	1 074	1 194	753	70
4 kv. ¹	243	826	3 825	4 894	908	1 133	360	47	506	830	943	167
Därav: dödsskada				243	24	25	22	3	26	42	75	26
annan svår skada				826	116	131	72	9	105	155	210	28
lindrig skada				3 825	768	977	266	35	375	633	658	113

¹ Fr. o. m. 3 kv. 1955 ingår i antal »skadade personer med dödsskada» i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan.

From 3:rd quarter 1955 forth under »Deaths» are generally only counted persons dead within 24 hours.

Försäkringsbolagens förvaltade tillgångar samt nyanskaffade livförsäkringar

Assets of Swedish Nation-Wide Insurance Companies and New Life Insurance Business

Försäkringsinspektionen har, för att kunna erhålla tätare och snabbare uppgifter beträffande försäkringsbolagens kapitalplaceringar, utarbetat en blankett,

som av riksbolagen¹ skall lämnas varannan månad. Härigenom blir det möjligt att för tvåmånadersperioder kunna följa bruttoökningar och bruttominskningar av bolagens olika placeringar. Dessa förändringar mätes i kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp resp. belopp som erhållits vid för-

¹ Undantagna äro sålunda läns- och häradsbolagen samt sockenbolagen, vilka emellertid 1954 tillhoppa svarade för knappt 2 % av försäkringsbolagens samtliga tillgångar.

Tab. 1. Svenska riksbolags placeringsobjekt

Assets¹ of Swedish nation-wide companies, by kind of object

	Samtliga bolag <i>All companies</i>			Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag <i>Life and sickness insurance companies</i>			
	1954	1955	1955 i % av 1954	1954	1955	1955 i % av 1954	
Nominella belopp Miljoner kronor							<i>Nominal values 000 000 omitted</i>
Fastigheter	489	520	106,3	271	291	107,4	<i>Real property</i>
Aktier och andra andelsbevis	251	283	112,7	102	119	116,7	<i>Shares</i>
Svenska	236	270	114,4	102	119	116,7	<i>Swedish</i>
Utländska	15	13	86,7	—	—	—	<i>Foreign</i>
Svenska inteckningslån	3 126	3 426	109,6	2 266	2 457	108,4	<i>Mortgages</i>
Bostadsfastigheter	2 085	2 214	106,2	1 517	1 609	106,1	<i>Dwelling houses</i>
Övriga fastigheter	1 041	1 212	116,4	749	848	113,2	<i>Others</i>
Svenska kommunlån	1 075	1 155	107,4	981	1 054	107,4	<i>Loans to municipalities (not bonds)</i>
Lån till kommun	863	929	107,6	784	843	107,5	<i>municipalities</i>
Lån med kommunborgen	212	226	106,6	197	211	107,1	<i>with municipal guarantee</i>
Obligationer	4 961	5 404	108,9	4 379	4 776	109,1	<i>Bonds</i>
Svenska	4 794	5 250	109,5	4 279	4 686	109,5	<i>Swedish borrowers</i>
Utländska	167	154	92,2	100	90	90,0	<i>Foreign</i>
Förlagsbevis	148	143	96,6	69	66	95,7	<i>Debentures</i>
Andra värdehandlingar	362	389	107,5	230	242	105,2	<i>Other securities</i>
Lån till sv. näringslivet	..	178	..	..	123	..	<i>Loans to Sw. enterprises</i>
Övriga	..	211	..	..	119	..	<i>Others</i>
Livlån	653	621	95,1	653	621	95,1	<i>Policy loans</i>
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav	215	190	88,4	36	46	127,8	<i>Cash at banks and in hand</i>
Summa	11 280	12 131	107,5	8 987	9 672	107,6	<i>Total</i>

¹ Except reinsurers' share of insurance fund, amounts due from other Insurance companies, etc. — ² Taxeringsvärdet. *Assessed value.* — ³ Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den

svenska verksamheten. — ⁴ Exkl. för år 1954 179 miljoner kronor och för år 1955 170 miljoner kronor utgörande Förenade-Framtidens lån till fyra återförsäkrare enligt särskilt kapitalförvaltningsavtal.

Tab. 2. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

	Samtliga bolag <i>All companies</i>			Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag <i>Life and sickness insurance companies</i>			<i>Nominal value 000 000 omitted</i>
	1954	1955	1955 i % av 1954	1954	1955	1955 i % av 1954	
Nominella belopp Miljoner kronor							
Statens o. statsgaranterade	1 767	1 983	112,2	1 585	1 766	111,4	<i>Bonds issued by the Government</i>
Statsskuldförbindelser	25	25	100,0	20	20	100,0	
Hypoteksbankens	437	484	110,8	411	456	110,9	<i>mortgage companies</i>
Stadshypotekskassans	911	1 066	117,0	850	998	117,4	
Bostadskreditkassans	185	213	115,1	167	195	116,8	<i>municipalities</i>
Skeppshypotekskassans	37	38	102,7	21	19	90,5	
Övriga hypoteks- och in- teckningsbolags	152	136	89,5	142	126	88,7	<i>traffic, shipping and industrial companies</i>
Kommuners	571	617	108,1	513	558	108,8	
Trafik- och industribolags	674	650	96,4	549	529	96,4	<i>others</i>
Övriga	35	38	108,6	21	19	90,5	
Summa	4 794	5 250	109,5	4 279	4 686	109,5	<i>Total</i>

säljning, utlottning, amortering etc. För att kunna anknyta förändringarna till de nominella beloppen skall två gånger per år lämnas uppgifter om bolagens totala innehav av olika tillgångar. Härutöver erhålles för varje tvåmånadersperiod uppgifter om upptagna lån samt vissa inkomster och utgifter.

Blanketten, som tillämpas från och med innevarande år, innehåller första gången endast uppgifter om det totala innehavet vid årsskiftet mätt i nominella belopp. Resultatet härav föreligger nu och meddelas i två tabeller. Samtidigt meddelas även de sedvanliga uppgifterna rörande livförsäkringsbolagens nyan-skaffning. Försättningsvis kommer båda slagen av uppgifter att meddelas för pe-rioder av två månader.

Av försäkringsbolagen förvaltade tillgångar

Av tabell 1, som omfattar alla place-ringsobjekt, framgår att de förvaltade tillgångarna, mätta i nominellt belopp (ifråga om fastigheter taxeringsvärde), ultimo 1955 utgjorde 12 131 miljoner kro-nor, innebärande en ökning under året

med 851 miljoner kronor eller 7,5 %. De enskilda objekten visar att relativt sett aktier², inteckningslån och obligationer har ökat mest, medan förlagsbevis, livlån och andra värdehandlingar visar en minskning.

Tabell 2 ger en specifikation av obli-gationerna. Här visar stadshypoteks- och bostadskreditkassorna den största ök-ningen, medan posterna övriga hypo-teks- och inteckningsbolag samt trafik- och industribolag visar en minskning. Beträffande industrins upplåning bör nämnas att denna under senare år har varit inriktad på reverslån i stället för obligationer. Då dessa reverslån oftast har inteckningar som säkerhet, ingår de under posten svenska inteckningslån. Posten övriga svenska obligationer be-står så gott som helt av Svensk Fartygs-kredits obligationer.

Vid årsskiftet hade försäkringsbolagen

² Det nominella beloppet ger inte någon sä-ker uppskattning vad gäller utvecklingen av aktieinnehavet. Marknadsvärden hade här varit en bättre mätare, men sådana uppgifter är ej tillgängliga i den periodiska statistiken. Ak-tiernas andel av de totala tillgångarna utgör något mer än 2 %.

Tab. 3. Nyanskaffning av dödsfallskapital i milj. kr.

New Endowment Business. Swed. Kr. (000 000 omitted)

Månad Month	Stor försäkring Ordinary insurance			Folkförsäkring Industrial insurance			Gruppförsäkring Group insurance			Totalt Total		
	1953	1954	1955	1953	1954	1955	1953	1954	1955	1953	1954	1955
Jan.	40,5	34,3	49,8	32,7	33,0	36,8	7,7	15,5	216,1	80,9	82,8	302,7
Febr.	145,1	51,8	58,9	39,1	42,9	46,1	13,7	18,8	57,2	197,9	113,5	162,2
Mars	102,6	67,0	84,7	51,2	55,9	62,7	10,6	27,0	31,9	164,4	149,9	179,3
April	56,9	55,6	73,0	41,5	42,5	44,7	10,1	25,9	37,1	108,5	124,0	154,8
Maj	49,8	57,0	71,9	38,3	38,7	41,6	10,3	21,8	27,9	98,4	117,5	141,4
Juni	56,1	60,0	65,3	37,3	44,7	46,1	13,7	11,3	54,2	107,1	116,0	165,6
Juli	37,9	43,5	49,4	21,9	24,2	20,2	10,4	24,3	27,2	70,2	92,0	96,8
Aug.	31,6	34,9	31,6	27,8	30,6	25,5	6,4	9,0	26,1	65,8	74,5	83,2
Sept.	54,5	56,7	84,9	49,1	51,4	62,2	21,7	8,8	26,9	125,3	116,9	174,0
Okt.	64,4	71,6	119,0	66,6	68,9	96,6	16,3	35,1	42,9	147,3	175,6	258,5
Nov.	72,5	78,6	127,8	48,8	47,0	68,9	17,3	53,4	82,9	138,6	179,0	279,6
Dec.	243,8	280,7	371,9	40,0	48,5	73,7	60,2	206,8	64,7	344,0	536,0	510,3
Summa Total	955,7	891,7	1 188,2	494,3	528,3	625,1	198,4	457,7	695,1	1 648,4	1 877,7	2 508,4

Tab. 4. Förändringar i SPP:s bestånd mätta efter den fortlöpande

årliga avgiftssumman i milj. kr.

*Collective pension insurance: size of business in force as measured
by annual amount of premiums. Swed. Kr. (000 000 omitted)*

Månad Month	Bruttoökning under månaden Total increase during month			Nettoökning under månaden Net increase during month			Bestånd vid slutet av månaden Annual amount of premiums at end of month		
	1953	1954	1955	1953	1954	1955	1953	1954	1955
Jan.	0,1	3,5	3,5	— 0,7	2,7	2,6	303,6	326,9	361,8
Febr.	4,0	5,7	5,5	2,8	4,5	4,4	306,4	331,4	366,2
Mars	3,0	4,7	4,1	1,7	3,5	2,7	308,1	334,9	368,9
April	3,1	4,1	3,9	2,4	3,1	2,8	310,5	338,0	371,7
Maj	3,8	6,1	7,5	2,8	5,4	6,2	313,3	343,4	377,9
Juni	3,5	4,2	12,7	2,7	3,0	11,7	316,0	346,4	389,6
Juli	2,9	4,3	13,3	2,1	3,2	12,8	318,1	349,6	402,4
Aug.	3,7	3,3	7,3	2,3	2,2	6,7	320,4	351,8	409,1
Sept.	2,1	2,4	6,1	1,1	1,5	4,9	321,5	353,3	414,0
Okt.	2,8	3,3	4,9	1,6	2,1	2,8	323,1	355,4	416,8
Nov.	2,1	3,4	4,3	1,1	2,3	2,1	324,2	357,7	418,9
Dec.	1,0	2,3	3,9	0,3	1,3	2,3	^{1a} 324,2	^{1b} 359,2	421,2

¹ Definitiv siffra vid årets slut. Den avviker från den siffra som framkommer på grundval av de under året lämnade preliminära

månadsuppgifterna med ^a — 0,3 milj. kronor,
^b + 0,2 milj. kronor.

upptagna lån till totalt 86 miljoner kronor, varav 7 miljoner kronor utgjorde banklån och resten till största delen utgjorde inteckningsskulder i egna fastigheter.

Livförsäkringsbolagens nyanskaffning 1955

Det nytecknade dödsfallskapitalet inom livförsäkring (tab. 3) uppgick under 1955 till 2 508 milj. kronor medan motsvarande belopp under 1954 utgjorde 1 878 milj. (f. å. 892 milj.) individuell stor försäkring, 625 milj. (f. å. 528 milj.) individuell liten försäkring (folkförsäkring) och 695 milj. (f. å. 458 milj.) grupplivförsäkring. Inom individuell stor försäkring framträdde sålunda en ökning med 33 procent från 1954 till 1955, inom individuell liten försäkring med 18 procent och inom grupplivförsäkring med ej mindre än 52 procent. Den stora ökningen inom grupplivförsäkringen har delvis samband med anpassningen inom Folksamms kollektiva sjuk- och olycksfallsförsäkring till den allmänna sjukförsäkringen. Inom nämnda bolag har vidare en omläggning av verksamheten i vad avser individuell försäkring skett under 1955 genom att bolaget övergått till att till övervägande del meddela stor försäkring. Detta förhållande torde utgöra den huvudsakliga orsaken till att stor försäkring utvecklats kraftigare än liten försäkring under år 1955.

Siffrorna för individuell försäkring företedde fr. o. m. september 1955 en ovanligt stor ökning jämfört såväl med siffrorna för tidigare månader under året som med siffrorna för motsvarande period 1954. Denna ökning torde få ses mot bakgrunden av den betydande premiesänkning, som vidtogs från 1 september. För en viss premie kunde nämligen efter premiesänkningen en högre försäkringssumma erhållas. Därjämte har den omständigheten verkat, att från ungefär samma tidpunkt en viss förskjutning av nyteckningen skett i riktning mot riskförsäkringar, vilka icke innehåller något egentligt sparmoment, och vid vilka därför en avsevärt högre för-

säkringssumma erhålles för en viss premie än vid de sparbetonade försäkringarna. Inom gruppliv företogs en avsevärd premiesänkning redan i maj.

Ett för samtliga redovisade år gemensamt, påfallande drag är att anskaftningen inom stor försäkring i stor utsträckning är koncentrerad till årets sista månader och särskilt till december. Det torde bl. a. sammanhånga med att företagare och andra självständiga yrkesutövare, vilka ofta brukar teckna stora försäkringar, först mot slutet av året får sådan överblick av sina inkomstförhållanden, att de anser sig kunna bestämma hur stor del av inkomsten de med hänsyn till skatteförhållanden och andra omständigheter vill reservera för här ifrågasvarande ändamål.

Uppgifterna i tab. 3 inbegriper icke SPP, som driver kollektiv pensionsförsäkring för privatanställda. De uppgifter för denna försäkringsgren, som meddelas i tab. 4, är icke jämförbara med dem i tab. 3. De tre sista kolumnerna i tab. 4 återger nämligen den årliga avgiftssumman för försäkringsbeståndet vid månadens slut. De tre första kolumnerna innehåller bruttoökningen i denna avgiftssumma under månaden och de därpå följande tre kolumnerna visar samma ökning netto, d. v. s. med avdrag för minskningar. Bruttoökningstalen återger trenden på liknande sätt som uppgifterna om nyteckning i individuell kapitalförsäkring i tab. 3, men här till bör givetvis fogas den anmärkningen, att förhållandet mellan försäkringssumma och premier kan ändras. Någon sådan ändring har dock icke förekommit under 1953—55.

Vid utgången av 1955 hade den fortlöpande årliga avgiftssumman uppnått 421 milj. kr och var därmed 17 % större än vid slutet av 1954. Bruttoökningen under 1955 utgjorde 77,0 milj. kr mot 47,3 milj. kr under 1954. Under innevarande år var bruttoökningen sålunda 63 % större. Nettoökningen steg från 34,8 milj. kr 1954 till 62,0 milj. kr 1955 eller med 78 %.

R. S.

G. E.

Förmögenhetsfördelningen 1954.

Preliminär redogörelse

Distribution of Property.

Preliminary Data

Uppgifterna till statistiken beträffande förmögenheter över 50 000 kr har erhållits ur 1955 års längder över taxeringen till statlig förmögenhetsskatt och avser således i huvudsak förmögenheterna den 31 december 1954. Föreliggande statistik omfattar endast A-längdernas skattskyldiga, d. v. s. fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser. Vidare bör nämnas, att samtaxerade makar räknats som en förmögenhetsägare.

Huvudresultaten redovisas i tab. 1—2. Uppgifterna här avser den skattepliktiga förmögenheten.

Tab. 1 utvisar fördelningen av förmögenheterna på storleksklasser samt efter de skattskyldigas inkomst. Av tabellen framgår, att antalet förmögenheter över 50 000 kr uppgick till sammanlagt 188 576, varav 102 222 (54,2 %) på landsbygden, 86 004 (45,6 %) i städerna och 350 (0,2 %) i det för riket gemensamma taxeringsdistriktet. Mellan landsbygd och städer föreligger en betydande skillnad i förmögenhetsfördelningen, i det att de lägre klasserna är avsevärt starkare representerade på landsbygden än i städerna, medan det motsatta förhållandet är

Tab. 1. Antal förmögenheter över 50 000 kr efter storlek och i förhållande till de skattskyldigas inkomster i hela riket år 1954 (taxeringsåret 1955)

Owners of taxable property, by size of property and size of income

Inkomstklasser, kr	Förmögenhetsklasser, kr											
	50 000— 60 000	60 000— 70 000	70 000— 80 000	80 000— 100 000	100 000— 150 000	150 000— 200 000	200 000— 300 000	300 000— 400 000	400 000— 500 000	500 000— 1 000 000	1 000 000— ω	Summa
—	126	94	69	113	143	59	44	22	8	20	12	710
< 1 200	219	118	75	74	97	31	8	4	3	3	—	632
1 200—2 000	962	461	192	142	129	44	18	4	5	3	—	1 960
2 000—3 000	1 893	1 424	941	883	415	56	39	7	2	3	—	5 663
3 000—4 000	3 292	2 058	1 149	1 252	945	100	48	16	1	7	—	8 868
4 000—5 000	2 824	1 881	1 383	1 701	1 388	211	75	16	8	5	1	9 493
5 000—6 000	2 683	1 821	1 190	1 621	1 637	383	93	12	3	6	1	9 450
6 000—7 000	2 734	1 824	1 152	1 453	1 589	549	174	14	7	10	2	9 508
7 000—8 000	2 790	1 774	1 258	1 436	1 410	581	229	40	11	5	—	9 534
8 000—10 000	5 631	3 792	2 560	2 959	2 766	1 105	657	98	24	16	7	19 615
10 000—12 000	4 526	3 258	2 308	2 940	2 827	950	718	216	33	16	2	17 794
12 000—15 000	4 599	3 487	2 703	3 680	4 061	1 422	1 037	380	84	40	7	21 500
15 000—20 000	4 051	3 355	2 579	3 734	4 874	2 076	1 557	632	278	194	19	23 349
20 000—30 000	3 246	2 716	2 121	3 591	5 285	2 672	2 408	964	493	611	59	24 166
30 000—50 000	1 418	1 297	1 094	1 841	3 393	2 219	2 390	1 273	701	1 073	218	16 917
50 000—100 000	336	298	296	547	1 076	834	1 213	797	570	1 082	537	7 586
100 000—ω	23	27	27	39	117	109	197	161	162	383	586	1 831
Hela riket ¹	41 353	29 685	21 097	28 006	32 152	13 401	10 905	4 656	2 393	3 477	1 451	188 576
Därav landsbygden	26 160	18 477	12 684	15 967	16 233	5 721	3 760	1 348	635	837	400	102 222
» städerna	15 156	11 187	8 391	12 005	15 856	7 639	7 094	3 282	1 736	2 617	1 041	86 004
I procent:												
Hela riket	21,9	15,7	11,2	14,9	17,0	7,1	5,8	2,5	1,3	1,8	0,8	100
Landsbygden	25,6	18,1	12,4	15,6	15,9	5,6	3,7	1,3	0,6	0,8	0,4	100
Städerna	17,6	13,0	9,8	14,0	18,4	8,9	8,3	3,8	2,0	3,0	1,2	100

¹ Inräknat det för riket gemensamma taxeringsdistriktet med sammanlagt 350 förmögenheter.

Tab. 2. Summorna av skattepliktiga förmögenheter över 50 000 kr inom olika förmögenhetsklasser år 1954 (taxeringsåret 1955)

Value of taxable property, by size

Förmögenhetsklasser, kr	Förmögenhetssummor i 1 000-tal kr			I % av totalsumman		
	Lands- bygden	Städerna	Hela riket ¹	Lands- bygden	Stä- derna	Hela riket ¹
50 000— 60 000.....	1 430 928	830 313	2 263 271	12,8	5,9	8,9
60 000— 70 000.....	1 195 228	724 024	1 920 604	10,7	5,1	7,5
70 000— 80 000.....	947 253	627 529	1 576 422	8,5	4,4	6,2
80 000— 90 000.....	769 256	569 653	1 340 771	6,9	4,0	5,3
90 000— 100 000.....	652 437	501 573	1 155 145	5,8	3,5	4,5
100 000— 125 000.....	1 160 692	1 055 556	2 219 857	10,4	7,4	8,7
125 000— 150 000.....	789 373	875 547	1 669 040	7,0	6,2	6,6
150 000— 175 000.....	559 533	719 869	1 283 784	5,0	5,1	5,1
175 000— 200 000.....	419 824	597 169	1 019 589	3,7	4,2	4,0
200 000— 250 000.....	540 722	964 018	1 510 975	4,8	6,8	5,9
250 000— 300 000.....	362 519	755 992	1 124 667	3,2	5,3	4,4
300 000— 400 000.....	461 809	1 130 007	1 600 697	4,1	8,0	6,3
400 000— 500 000.....	282 129	772 589	1 064 622	2,5	5,4	4,2
500 000— 750 000.....	347 552	1 155 880	1 513 056	3,1	8,2	5,9
750 000—1 000 000.....	221 217	597 763	825 041	2,0	4,2	3,2
1 000 000—ω.....	1 067 510	2 309 549	3 392 933	9,5	16,3	13,3
Summa	11 207 982	14 187 031	25 480 474	100	100	100

¹ Inräknat det för riket gemensamma taxeringsdistriktet med en förmögenhetssumma av 85 461 (1 000-tal kr).

fallet beträffande de högre klasserna. Enligt 1954 års taxering uppgick antalet förmögenheter över 50 000 kr år 1953 till 179 103 för hela riket, 98 175 för landsbygden och 80 592 för städerna. Jämfört härmed hade antalet förmögenheter enligt 1955 års taxering ökat med något över 5 % för hela riket, med 4 % för landsbygden och med närmare 7 % för städerna.

Tab. 1 visar vidare, att stora förmögenheter i enlighet med vad man kan vänta i allmänhet motsvaras av höga inkomster. I åtskilliga fall förekommer dock stora förmögenheter helt utan eller med endast mindre inkomst.

I tab. 2 redogöres för summorna av den skattepliktiga förmögenheten i de olika klasserna. Totalsumman för hela riket uppgick till 25 480,5 milj. kr mot 23 117,1 enligt 1954 års taxering. Ökningen var alltså 2 363,4 milj. kr eller 10 %.

Den beskattningsbara förmögenheten i hela riket uppgick enligt föreliggande förmögenhetsstatistik till 24 783,4 milj. kr och understeg sålunda den skattepliktiga med 697,1 milj. kr. Av denna skillnad kan 9,4 milj. kr antagas bero på att den beskattningsbara förmögenheten i regel utgöres av den skattepliktiga avrundad till närmast lägre 100-tal kr, medan återstoden, 687,7 milj. kr eller 2,7 % av den skattepliktiga förmögenheten, torde utgöra det belopp, som till följd av reduktionsregeln i 9 § i förordningen om statlig förmögenhetsskatt undandragits från beskattning. Enligt nämnda regel skall den beskattningsbara förmögenheten icke överstiga ett belopp motsvarande 30 gånger den sammanräknade nettotinkomsten, men får dock ej vara mindre än hälften av den skattepliktiga förmögenheten.

Sjd

Städernas finanser år 1954

Town Finance

Härmed framlägges i tre tabeller uppgifter om städernas finanser år 1954. Uppgifterna får ej anses som helt definitiva, men några mer väsentliga förändringar i dem i samband med deras slutliga publicering i berättelsen Kommunernas finanser år 1954 torde dock ej vara att vänta.

I tab. 1 och 2 lämnas uppgifter om städernas inkomster och utgifter. I tab. 1 redogöres för dessas fördelning efter realekonomiska grunder, d. v. s. efter de särskilda slagen av inkomster och utgifter, såsom skatter och statsbidrag resp. löner samt anskaffning av fastighet, medan i tab. 2 uppgifter lämnas om inkomsternas och utgifternas fördelning på de 20 huvudtitlar, i vilka städernas räkenskaper enligt svenska stadsförbundets bokföringssystem är indelade. I sistnämnda avseende kan nämnas, att de

för resp. ändamål utdebiterade skatterna icke ingår bland inkomsterna för vederbörande huvudtitlar. Vidare må nämnas, att uppgifterna avser endast de borgerliga kommunerna och att således inga inkomster eller utgifter för de kyrkliga kommunerna är medtagna. Däremot ingår sådana räkenskaper, som är gemensamma antingen för enbart städer eller för städer och landskommuner. Dessa gemensamma räkenskaper är emellertid av en mycket obetydlig storleksordning. Deras sammanlagda utgifter utgör sålunda endast något mer än 2 promille av de i tabellen angivna totalsummorna.

I tab. 1, där inkomsterna och utgifterna fördelats efter realekonomiska grunder, har åtskillnad även gjorts mellan drift- och kapitalinkomster resp. drift- och kapitalutgifter. Skillnaden mellan drift- och kapitalbudget kan sammanfattningsvis sägas vara den, att de förstnämnda avser den löpande verksamheten, medan de sistnämnda innebär för-

Tab. 1. Städernas inkomster och utgifter fördelade efter realekonomiska grunder år 1954 *Income and expenditure of towns by economic categories*

Inkomster			Utgifter		
	Belopp, 1 000 kr	%		Belopp, 1 000 kr	%
Driftinkomster			Driftutgifter		
Skatter	1 938 877,1	52,1	Löner och arvoden	1 072 089,3	29,7
Därav:			Pensioneringskostnader	141 825,6	3,9
allmän kommunalskatt..	1 914 615,5	51,5	Underhåll av fastigheter och		
andra skatter	24 261,6	0,6	anläggningar	219 543,7	6,1
Statsbidrag	402 102,6	10,8	Anskaffning och underhåll av		
Hyror och arrenden	131 613,0	3,5	inventarier	57 345,3	1,6
Avgifter och ersättningar..	308 569,6	8,3	Hyror och arrenden	35 789,7	1,0
Inkomst av rörelse	764 887,4	20,6	Bränsle, lyse, renhållning o. d.	92 577,4	2,6
Räntor	48 766,7	1,3	Avgifter och ersättningar ...	106 628,9	3,0
Andra driftinkomster	13 052,9	0,4	Förbrukningsmateriel, råva-		
Summa	3 607 869,3	97,0	ror o. d.	343 177,7	9,5
			Räntor och lånekostnader...	120 354,6	3,3
Kapitalinkomster			Expenser	58 416,4	1,6
Bidrag av staten till in-			Andra driftutgifter	474 169,8	13,2
vestering	59 724,7	1,6	Summa	2 721 918,4	75,5
Andra bidrag till investering	7 282,6	0,2			
Försäljning av fastigheter			Kapitalutgifter		
och anläggningar	42 717,5	1,2	Fastighetsanskaffning och ny-		
Försäljning av andra fasta			anläggning	804 183,5	22,3
tillgångar	771,1	0,0	Anskaffn. av maskiner m. m.	63 236,6	1,8
Andra kapitalinkomster...	221,3	0,0	Förvärv av aktier och andelar	15 399,2	0,4
Summa	110 717,2	3,0	Andra kapitalutgifter	90,7	0,0
Totalsumma	3 718 586,5	100	Summa	882 910,0	24,5
			Totalsumma	3 604 828,4	100

Tab. 2. Städernas inkomster (utom skatter) och utgifter för skilda huvudtitlar, år 1954
Income (except taxes) and expenditure of towns by administrative units

Huvudtitlar	Belopp, 1 000 kr			%		
	Inkomster	Brutto- utgifter	Netto- utgifter	In- koms- ter	Brutto- ut- gifter	Netto- ut- gifter
Allmän förvaltning	2 516,1	57 879,6	55 363,5	0,1	1,6	3,0
Rätts- och ordningsväsen	18 814,3	141 556,5	122 742,2	1,1	3,9	6,7
Mantalskrivnings- och beskattnings- väsen	4 776,1	39 355,3	34 579,2	0,3	1,1	1,9
Byggnads- och stadsplanväsen	7 534,4	30 872,5	23 338,1	0,4	0,9	1,3
Försvarsväsen	27 219,0	33 978,6	6 759,6	1,5	0,9	0,4
Brandförsvär	5 855,1	51 932,6	46 077,5	0,3	1,4	2,5
Fastighetsförvaltning (ej annorstä- des redovisad)	171 883,6	306 611,9	134 728,3	9,7	8,5	7,4
Gatu- och parkförvaltning	113 623,3	316 488,3	202 865,0	6,4	8,8	11,1
Hamnförvaltning	92 601,0	108 620,4	16 019,4	5,2	3,0	0,9
Kommunikationsföretag	70 248,9	98 880,1	28 631,2	4,0	2,7	1,6
Industriella verk	533 482,5	532 574,1	— 908,4	30,0	14,8	— 0,1
Hälsö- och sjukvård	102 412,8	341 639,3	239 226,5	5,8	9,5	13,1
Allmän hygien	137 313,2	278 967,0	141 653,8	7,7	7,7	7,8
Livsmedelshygien och livsmedelstill- försel	9 592,6	9 031,8	— 560,8	0,5	0,2	— 0,0
Undervisnings- och bildningsverk- samhet	275 667,5	647 153,4	371 485,9	15,5	18,0	20,3
Socialvård	103 722,7	307 566,5	203 843,8	5,8	8,5	11,2
Social förmedlingsverksamhet	2 054,4	3 509,4	1 455,0	0,1	0,1	0,1
Socialförsäkring	4,4	99 519,1	99 514,7	0,0	2,8	5,4
Kristidsförvaltning	94,7	1 930,8	1 836,1	0,0	0,1	0,1
Finansförvaltning	100 292,8	196 761,2	96 468,4	5,6	5,5	5,3
Summa	1 779 709,4	3 604 828,4	1 825 119,0	100	100	100

ändringar i kommunernas förmögenhetsförhållanden. Av tab. 1 framgår i stort sett vilka slags poster, som räknas till det ena eller andra laget. I detta sammanhang må även påpekas, att i den kommunala finansstatistiken upptagna lån eller i anspråk tagna medel ur egna fonder icke redovisas som inkomst, liksom ej heller amorteringar på kommunernas lån eller avsättningar till egna fonder medtagas bland utgifterna.

Såsom framgår av tab. 1, uppgick städernas inkomster år 1954 till 3 719 milj. kr, varav den övervägande delen eller 97 % utgjordes av driftinkomster. Den mest betydande delposten var skatterna, som i sin tur huvudsakligen utgjordes av den allmänna kommunalskatten. Den sistnämnda uppgick till 51,5 % av totalsumman inkomster. En betydande andel, nära 21 %, belöpte även på rörelseinkomsterna. Dessa härrör huvud-

sakligen från de industriella verken samt vattenverken. Det må i samband härmed påpekas, att gränsdragningen mellan rörelseinkomster samt avgifter och ersättningar ej alltid torde ske efter enhetliga principer i de olika städerna. Kapitalinkomsterna bestod huvudsakligen av statsbidrag till investering samt inkomster genom försäljning av fastigheter och anläggningar.

Utgifterna uppgick till sammanlagt 3 605 milj. kr varav omkring tre fjärdedelar utgjorde driftutgifter. Den största delposten är löner och arvoden, som svarar för nära 30 % av den totala utgiftssumman. Här må framhållas, att åtskilliga löner även ingår i posterna underhåll av fastigheter och anläggningar samt fastighetsanskaffning och nyanläggning. De sistnämnda utgifterna uppgår till 22 % av utgiftssumman och kommer sålunda som nummer två i betydelse

bland de i tabellen upptagna utgiftsslagen.

Till jämförelse kan nämnas, att städernas inkomster och utgifter år 1953 uppgick till 3 239 resp. 3 340 milj. kr. Siffrorna för år 1954 överstiger således 1953 års med 480 milj. kr eller 15 % i fråga om inkomsterna samt med 265 milj. kr eller 8 % i fråga om utgifterna. Den kraftiga inkomstökningen beror främst på ökade skatteintäkter. Ökningen av den allmänna kommunalskatten utgjorde sålunda ej mindre än 21 %. Ökningen av utgifterna är däremot mera jämnt fördelad på de olika utgiftsslagen.

I tab. 2 lämnas uppgifter om inkomster, bruttoutgifter och nettoutgifter för de i städernas räkenskaper begagnade 20 olika huvudtitlarna. I inkomsterna ingår, som tidigare nämnts, inga skatter. Med nettoutgifter förstås skillnaden mellan bruttoutgifterna och inkomsterna. Totalsumman nettoutgifter motsvarar i stort sett det belopp, som måste finansieras medelst skatter, upplåningsöverskott eller i anspråk tagna fondmedel.

Av tab. 2 framgår även de olika huvudtitlarnas inbördes betydelse. Som synes kommer de industriella verken (elektricitetsverk, gasverk m. m.) främst i fråga om inkomster, men undervisnings- och bildningsverksamhet i fråga om bruttoutgifter. I regel brukar inkomsterna överstiga bruttoutgifterna för de industriella verken. Detta var också fallet år 1954, ehuru överskottet var obetydligt. Huvudtiteln livsmedelshygien och livsmedelstillförsel, som bl. a. omfattar räkenskaper för saluhallar och salutorg, uppvisar även ett litet inkomstöverskott. Ifrågasvarande huvudtitel tillhör emellertid en av de minst betydande i stadsförbundets bokföringssystem.

En viktig huvudtitel är däremot undervisnings- och bildningsverksamhet, som i fråga om nettoutgifterna är den mest betydande med drygt 20 % av totalsumman. Till omkring 2/3 avser denna titel folkskoleväsendet. För ytterligare tre huvudtitlar överstiger nettoutgifterna 10 %, nämligen hälso- och sjukvård, socialvård samt gatu- och parkförvaltning.

Tab. 3. Städernas tillgångar och skulder vid 1954 års slut *Assets and liabilities of towns at the end of 1954*

	Belopp, 1 000 kr	%
<i>Tillgångar</i>		
<i>Fasta</i>		
Fastigheter och anläggningar	5 077 021,3	55,7
Inventarier och transportmedel	230 386,6	2,5
Aktier och andelar	170 446,3	1,9
Utlånade medel	398 166,0	4,4
Andra fasta tillgångar ...	560 186,3	6,1
Summa	6 436 206,5	70,6
<i>Rörliga</i>		
Kassa	14 810,9	0,2
Postgiro	28 807,0	0,3
Bank	607 579,8	6,7
Obligationer	95 849,4	1,0
Interimsfordringar	1 068 911,4	11,7
Andra rörliga tillgångar .	862 093,6	9,5
Summa	2 678 052,1	29,4
Samtliga tillgångar	9 114 258,6	100
<i>Skulder</i>		
Fasta	3 869 194,2	79,9
Rörliga	973 067,1	20,1
Samtliga skulder	4 842 261,3	100

I tab. 3 lämnas uppgifter om städernas tillgångar och skulder vid 1954 års slut. Samtliga tillgångar uppgår till 9 114 milj. kr, varav nära 71 % belöper på fasta tillgångar. De fasta tillgångarna består till övervägande delen av fastigheter och anläggningar. Bland de rörliga tillgångarna märkes bank- och postgirotillgodo-havandena med 636 milj. kr, medan kassabehållningen utgör sammanlagt endast 15 milj. kr.

Städernas skulder utgjorde vid 1954 års slut 4 842 milj. kr, varav 80 % fasta och 20 % rörliga skulder.

Enligt 1953 års statistik uppgick städernas tillgångar och skulder vid detta års slut till resp. 7 893 och 4 422 milj. kr. Under år 1954 ökades sålunda tillgångarna med 1 221 och skulderna med 420 milj. kr.

Beträffande städernas fonder enligt lagen om kommunal fondbildning lämnas uppgifter i sammanställningen på nästa sida.

	Belopp, 1 000 kr	%
Särskilda fonder	481 017,2	41,4
Allmänna investeringsfonder	65 033,6	5,6
Skatteregleringsfonder	439 674,1	37,8
Tillfälliga fonder	177 027,8	15,2
Summa	1 162 752,7	100

Ungefär 41 % av fondernas totalbehållning kommer på särskilda fonder, under det att skatteregleringsfonderna utgör 38 % av desamma. Samtliga fonders behållning har stigit med ej mindre än 295 milj. kr sedan år 1953, varav

största delen, 184 milj. kr, avser skatteregleringsfonderna. Sistnämnda ökning sammanhänger med föreskrifterna i lagen den 30 maj 1952 (nr 362), i vilken skyldighet stadgas för kommunerna att göra vissa avsättningar till skatteregleringsfonderna under åren 1953 och 1954.

Slutligen må omnämnas, att städernas fasta upplåning under år 1954 uppgick till 581 milj. kr, under det att verkställda amorteringar endast utgjorde 187 milj. kr. Ett upplåningsöverskott på 394 milj. kr förelåg alltså nämnda år.

L. A.

Svenskamerikanerna enligt 1950 års folkräkning i USA

U.S. 1950 Census:

Population of Swedish Descent

I redogörelsen för folkräkningen den 1/4 1950 i Förenta staterna ingår en del, som behandlar befolkningens fördelning på infödda och utrikes födda och därvid särskilt redovisar de infödda, som har båda eller endera av föräldrarna födda utrikes.¹ Den lämnar även uppgifter av särskilt intresse angående svenskamerikanerna. Uppgifterna grundar sig dels på totalräkning, dels på ett 20 % urval. Av den vita befolkningen år 1950, 134 478 365, var 10 095 415 födda i främmande länder. Av de sistnämnda var 324 944 svenskar (»1:a generationens svenskamerikaner»). Av i USA födda personer var 23 578 375 barn till föräldrar, av vilka antingen båda eller endera fötts utanför USA, och av dessa barn hade 864 695 svensk härstamning (»2:a generationens svenskamerikaner»). Här nedan har ur redogörelsen sammanställts en tablå med uppgifter för vissa stater och större städer, där svenskamerikaner finnes i större antal:

Stater resp. städer med 50 000 eller flera personer, själva eller med båda eller endera av föräldrarna födda utom USA	1:a genera- tionens svensk- ameri- kaner	2:a genera- tionens svensk- ameri- kaner
--	---	---

Stater

Illinois	56 128	124 060
Minnesota	43 933	144 965
New York	36 747	56 750
Kalifornien	31 067	82 740
Massachusetts	21 333	40 795
Washington	20 906	46 065

Större städer

Chicago	31 104	54 580
New York	20 424	23 350
Minneapolis	13 442	36 905
Los Angeles	6 577	16 015
Seattle	6 074	11 515
San Francisco	3 974	7 060

¹ U. S. Census of population: 1950. Vol. 4, Special reports, p. 3 A: Nativity and parentage. Wash. 1954. 296 s.

Huru svenskamerikanernas bosättning procentuellt fördelar sig på tätorter, rena jordbruksdistrikt och landsbygden i övrigt framgår i stora drag av följande procenttal, som avser befolkningen över 14 år för hela USA, jämförda med motsvarande data för hela den vita befolkningen.

	Svenskame- rikaner %	Hela den vita befolk- ningen
	1:a genera- tionen	2:a genera- tionen
<i>Hela landet</i>		
Tätorter Built-up areas	74,9	68,7
Rena jordbruksdistrikt	9,3	13,2
Rural farm districts		
Övriga landsbygden	15,8	18,1
Rural non-farm distr.		
<i>Nordöstra centr. staterna</i> (Illinois m. fl. inkl. Chicago)		
Tätorter	81,8	73,3
Rena jordbruksdistrikt	7,3	9,9
Övriga landsbygden...	10,9	16,8
<i>Nordvästra centr. staterna</i> (Minnesota m. fl.)		
Tätorter	57,0	53,5
Rena jordbruksdistrikt	20,5	26,2
Övriga landsbygden...	22,5	20,3

Befolkningens fördelning på yrken (grundad på ett 20 % urval) enligt den amerikanska folkräkningen är icke direkt jämförbar med den svenska folkräkningens men följande huvuddata av intresse kan sammanställas: Yrkesverksamma av den 1:a generationens svenskamerikaner var 111 855 män och 25 330 kvinnor, av den 2:a generationen 333 200 män och 126 200 kvinnor. Några siffror anföres också i det följande för att belysa olikheter mellan de båda generationerna:

Yrkesverksamhet	Yrkesverksamma svenskamerikaner %
	1:a genera- tionen
	2:a genera- tionen
	M. Kv. M. Kv.
Jordbruk	11,7 3,4 15,5 3,0
Hantverk och industri	52,5 19,2 37,0 12,6
Handel och fria yrken	19,9 28,6 38,0 67,3
De s. k. serviceyrkena	6,5 18,3 3,9 10,5
Husligt arbete	0,6 28,1 0,1 4,8
I övrigt	8,8 2,4 5,5 1,8

(forts. på sid. 174)

Beställningstrafiken med lastbil

under 1955

For-hire Lorry Transport

Sedan uppgifter över beställningstrafiken med lastbil för december 1955 färdigställt och totalsiffror för hela året därmed föreligger, kan en återblick över verksamheten under året äga rum. En översikt av rikssiffrorna månad för månad återfinnes i tabell A.

Lastbilsparken har tillväxt, dock ej i fullt samma proportion som under närmast föregående år. Medan antalet bilar från december 1953 till december 1954 ökade med 5 % till 20 449, hade antalet i december 1955 stigit till 20 972, eller under året med ej fullt 3 %. Bilarnas sammanlagda lastförmåga, som under 1954 stigit med 8 %, steg under 1955 med ej fullt 6 % och utgjorde i december cirka 99 000 ton. Medelbärigheten vid årets utgång var 4,72 ton mot 4,52 ton föregående år. Antalet bilar utgjorde liksom tidigare cirka 98 % av det antal, för vilket rapportskyldighet förelåg.

Medelbärighetens ökning har under en längre följd av år i viss mån motverkats av att förutom de tyngre klasserna även den lättaste klassen — högst 2 ton — ökat i antal, medan mellanklassen — över 2 men högst 4,5 ton — minskat. Under 1955 har denna utvecklingslinje såtillvida frångåtts, som klassen om högst två ton i december räknade samma antal som i december föregående år, eller 979, vilket utgjorde 4,7 % av hela beståndet. Klassen över 2 men högst 4,5 ton hade minskat från 11 484 till 10 487 bilar och representerade i december 50,0 % av beståndet mot 56,2 % i december 1954. Klassen över 4,5 men högst 6 ton omfattade i december 1955 ett antal av 6 191 bilar eller 29,5 %, medan bilarna över 6 ton räknade 3 315 eller 15,8 % mot 13,8 % föregående år.

Totalsumman biltimmar i tjänst steg i jämförelse med 1954 med drygt 4 % till 43,99 milj. Ökningen föll helt på körning enligt timtariff, nämligen från 24,48 till 26,37 milj. timmar, medan trafiken enligt den kombinerade tariffen

krävde något minskat timantal, nämligen 17,62 milj. (minskning 0,07 milj.)

(Anm. Liksom i de tre närmast föregående årsredogörelserna har i tabellerna redovisningen skett under de äldre rubrikerna timtaxa respektive kilometer-taxa i stället för de i nuvarande taxor använda beteckningarna timtariff respektive kombinerad tariff. Det har nämligen ansetts lämpligast att bibehålla det äldre redovisningssystemet till dess slutligt beslut föreligger över anhängiga besvär över vissa av 1952 års taxor.)

Det totalt inkörda fraktbeloppet steg med 10 % från 614,3 till 677,1 milj. kr. Ökningen berörde både timtarifftrafiken och trafiken enligt kombinerad tariff. I det förra trafikslaget inkördes 359,4 milj. kr mot 317,9 milj. kr 1954, i det senare trafikslaget 317,7 milj. kr mot 296,4 milj. kr.

Sysselsättningen under året kan betecknas som god, i det att antalet timmar per bil och månad genomsnittligt uppgick till 178, vilket var en timme mera än för 1954 och överträffats endast 3 av de 13 år statistiken förts. Mätt i procent av ordinarie arbetstid steg sysselsättningen från 85,2 i januari till 93,3 i juni, föll till 80,1 i juli, steg ånyo till 92,3 i september och november samt gick i december ned till 85,3. Från februari till juni var sysselsättningen något lägre än under motsvarande tid 1954, därefter i stort sett högre.

En jämförelse mellan ökningen i antalet presterade biltimmar och ökningen av inkörd totalfrakt visar att frakten stigit proportionsvis mera än den i timmar mätta transportprestationen. Denna olikhet kan till en del förklaras av ökningen i medelbärighet och — i vad avser körning enligt kombinerad tariff — något ökad medeltransportlängd. Till sin huvudsakliga del måste dock olikheten tillskrivas ökade omkostnader. Några omkostnadsposter, främst bilpris och försäkringspremier, föll visserligen under året, men verkningarna härav övervägdes av en stegring av andra poster, i första hand förarlönerna samt fordons- och drivmedelsskatterna. Viss höjning av maximitaxan medgavs också i april.

Tab. A. Beställningstrafik med lastautomobil

Relativtalen är beräknade på icke avrundade siffror

	År Year	Antal redovisade bilar Number of vehicles	Medel- bärighet, ton Mean loading capacity	Körning enligt timtaxa Hour rate		
				Frakt Freight 1 000 kronor	1 000 timmar hours	Frakt per timme Freight per hour kronor
1	1943: Medeltal per månad	14 097	3,14	8 862	1 228	7,22
2	1944: " " " "	14 497	3,15	9 295	1 255	7,41
3	1945: " " " "	14 715	3,19	10 144	1 352	7,50
4	1946: " " " "	15 677	3,45	10 232	1 414	7,24
5	1947: " " " "	16 229	3,76	10 865	1 478	7,35
6	1948: " " " "	16 474	3,94	12 112	1 460	8,30
7	1949: " " " "	16 719	4,06	12 415	1 448	8,57
8	1950: " " " "	16 882	4,16	13 619	1 567	8,69
9	1951: " " " "	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
10	1952: " " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
11	1953: " " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
12	1954: " " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
13	1955: " " " "	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
14	1955: Månadsvis Januari	20 339	4,59	25 867	1 971	13,12
15	Februari	20 392	4,60	25 667	1 952	13,15
16	Mars	20 347	4,62	27 010	2 054	13,15
17	April	20 369	4,66	25 912	2 001	12,95
18	Maj	20 554	4,65	29 175	2 148	13,58
19	Juni	20 482	4,66	31 739	2 304	13,77
20	Juli	20 494	4,67	27 123	1 968	13,78
21	Augusti	20 711	4,69	33 164	2 394	13,86
22	September	20 855	4,70	34 547	2 474	13,96
23	Oktober	20 881	4,71	33 616	2 407	13,97
24	November	20 935	4,70	33 415	2 388	13,99
25	December	20 972	4,72	32 202	2 309	13,95
26	1955: Totalt		4,66	359 437	26 370	13,63

De nämnda ändringarna i kostnads- och taxeläget återspeglas i fraktens variationer från månad till månad. I timtarifftrafiken — där årsmedeltalet steg från 12,99 till 13,63 kr och där genomsnittet för december 1954 var 13,08 kr — översteg frakten per timme fram till och med mars 1955 ej 13,15 kr och föll i april till 12,95 kr (april 1954 utvisade 12,89 kr). I maj följde en betydande stegring, nämligen till 13,58 kr, varefter beloppet successivt steg och i december utgjorde 13,95 kr. Högsta månadsmedeltalet, 13,99 kronor, iaktogs för november.

I trafiken enligt kombinerad tariff — i vilken ingen taxehöjning medgavs — har

däremot frakten per tonkilometer bibehållit en sedan ett flertal år iakttagen fallande tendens. Årsgenomsnittet föll sålunda från 20,7 öre 1954 till 20,2 öre 1955, och 1955 års decemberbelopp var 19,5 öre mot 19,8 öre för 1954. Vad som möjliggjort denna sänkning torde främst vara den tidigare omnämnda ökningen i medelbärighet ävensom den omständigheten, att medeltransportlängden stigit till 46,5 km gentemot 44,2. Huruvida också minskad tid för lastning, lossning och körning kan ha bidragit är svårare att avgöra. Visserligen steg körsträckan per timme i tjänst från 18,0 till 18,6 km men även tomkörningsprocenten steg, nämligen från 32,5 till 33,1, och sist-

Transport by lorries (trucks) for hire

Körning enligt kilometertaxa *Kilometre rate*

	Godsvikt <i>Goods carried</i> 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning <i>Empty haulage</i> %	Medeltrans- portlängd <i>Mean haul distance</i> km	1 000 timmar <i>Hours</i>	Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	Frakt per körd km <i>Freight per km öre</i>
		lastad <i>loaded</i>	tom <i>empty</i>					
1	1 426	9 536	5 963	38	22	1 215	9 406	61
2	1 586	10 580	6 362	38	22	1 357	10 651	63
3	1 714	10 465	6 247	37	20	1 363	10 997	66
4	1 808	11 256	6 961	38	23	1 376	11 563	63
5	1 784	12 903	6 830	35	31	1 346	12 001	61
6	1 778	13 034	6 335	33	34	1 278	12 938	67
7	1 999	13 965	6 770	33	35	1 351	14 283	69
8	1 988	14 369	6 366	31	38	1 323	14 594	70
9	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
10	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
11	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
12	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
13	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
14	2 094	16 182	7 593	32	53	1 304	21 809	92
15	2 289	17 185	8 245	32	53	1 391	23 785	94
16	2 659	19 943	9 882	33	53	1 625	28 147	94
17	2 461	18 325	8 812	32	53	1 471	25 198	93
18	2 731	17 963	8 777	33	47	1 426	25 287	95
19	3 130	18 627	9 579	34	43	1 530	28 332	100
20	2 946	16 615	9 009	35	38	1 405	24 952	97
21	3 396	19 769	10 333	34	42	1 614	29 999	100
22	3 331	19 720	9 865	33	43	1 554	29 679	100
23	3 245	19 472	9 584	33	44	1 532	28 900	99
24	3 188	18 942	9 190	33	44	1 488	28 182	100
25	2 245	16 362	7 454	31	53	1 281	23 430	98
26	33 715	219 105	108 323	33	47	17 621	317 700	97

nämnda stegring — som uppenbarligen i sig själv verkat fraktfördyrande — kan ha bidragit till att minska den genomsnittliga tiden per vända.

Beträffande trafiken enligt kombinerad tariff göres i övrigt följande iakttagelser.

Den transporterade godsvikten steg från 32,5 till 33,7 milj. ton eller med närmare 4 %. Antalet presterade godstonkilometer steg — till följd av medeltransportlängdens samtida ökning — i något starkare proportion, nämligen med 9 % från 1 434 till 1 569 milj. Även antalet körd kilometer steg men endast med 3 % från 319 till 327 milj. Procenttalet utnyttjade bärighetstonkilome-

ter var praktiskt taget oförändrat, nämligen 63,7 mot 63,8 för 1954.

Per timme i tjänst enligt kombinerad tariff steg antalet tonkilometer från 81,0 till 89,0 och antalet bärighetstonkilometer från 127,1 till 139,8.

I tabell B återfinnes en jämförelse mellan fjärrtrafiken och övrig trafik enligt kombinerad tariff.

Det årsgenomsnittliga antalet av de bilar, som användes huvudsakligen i fjärrtrafik, ökade från 1 033 år 1954 till 1 100 år 1955. Samtidigt steg medelbärigheten från 7,31 ton i december 1954 till 7,52 ton i december 1955.

Transportarbetet i fjärrtrafiken ökade från 508 milj. tonkilometer och 2,1 milj.

Beställningstrafik med lastautomobil (forts.)

Transport by lorries (trucks) for hire (cont.)

Körning enligt kilometertaxa <i>Kilometre rate</i>						Använd tid per bil i all trafik timmar <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic</i> kronor
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm ¹ <i>Freight per capacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm ¹ <i>Load factor %</i>		
1	31 045	30	50 673	18	61	173	1 296
2	34 389	31	55 116	19	62	180	1 376
3	34 182	32	55 148	20	62	185	1 437
4	41 027	28	64 354	18	63	178	1 390
5	55 937	22	76 521	15	71	173	1 400
6	60 814	21	79 150	16	75	166	1 521
7	69 060	21	87 152	16	77	167	1 597
8	75 567	19	117 165	12	64	171	1 671
9	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
10	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
11	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
12	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
13	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
14	110 654	20	174 832	12	63	161	2 344
15	121 477	20	188 922	13	64	164	2 425
16	140 069	20	220 180	13	64	181	2 710
17	131 189	19	203 415	12	64	170	2 509
18	128 479	20	201 321	13	64	174	2 650
19	135 307	21	211 419	13	64	187	2 933
20	113 082	22	184 885	13	61	165	2 541
21	142 874	21	224 270	13	64	193	3 050
22	144 091	21	226 430	13	64	193	3 080
23	141 694	20	223 260	13	63	189	2 994
24	140 102	20	217 966	13	64	185	2 942
25	119 900	20	187 109	13	64	171	2 653
26	1 568 918	20	2 464 009	13	64	178	2 738

¹ Före 1950 beräknades antalet bärighetstonkm enligt en uppskattningsmetod. Siffrorna blev genomgående för låga, särskilt under de senare åren.

ton gods 1954 till 595 milj. tonkilometer och 2,4 milj. godston 1955. Trafikens omfattning växlade avsevärt från månad till månad. Sålunda var högsta godsvikten (september) 224 000 ton, medan bottenläget iaktogs i juli med 154 000 ton. Tomkörningen var i huvudsak oförändrad, nämligen 9,3 % mot 1954 års 9,0 %. Medeltransportlängden steg med 7 km till 246 km.

Den årsgenomsnittliga frakten per tonkilometer i fjärrtrafik var oförändrat

12,3 öre. Variationerna månad från månad var små. Minimum 12,0 öre iaktogs i januari och maj, maximum 12,7 öre i september.

Såsom brukar vara fallet, var sysselsättningstiden per bil och månad inom fjärrtrafiken högre än för totalmassan. För 1955 var genomsnittet 212 timmar, vilket betydde 4 timmars ökning i jämförelse med 1954.

Viktor Tryselius

Tab. B. Jämförelse mellan fjärrtrafik och övrig kilometertaxetrafik 1955

Long-distance transport compared with other kilometre rate transport

F = fjärrtrafikbilar Long-distance lorries. Ö = övriga bilar Other lorries.

Månad Month	Antal bilar Number of vehicles	Godsvikt Goods carried 1000 ton		Miljoner Millions km		Tom-körning Empty haulage %		Medeltransportlängd Mean hauling distance km		1000 tonkm per timme ordinarie arbetstid per regular working hour		Frakt Freight per ton-kilometer öre	
		F	Ö	F	Ö	F	Ö	F	Ö	F	Ö	F	Ö
Januari.....	1 063	175	1 919	4,8	18,9	9,4	37,7	245	35	227	359	12,0	24,6
Februari.....	1 100	187	2 103	5,2	20,3	8,8	38,5	249	36	242	391	12,1	24,2
Mars.....	1 097	215	2 445	5,9	24,0	9,5	38,9	242	36	238	406	12,3	24,7
April.....	1 121	206	2 255	5,4	21,8	8,7	38,3	239	36	265	440	12,1	23,5
Maj.....	1 108	207	2 525	5,4	21,3	8,9	38,9	244	31	266	413	12,0	24,6
Juni.....	1 095	206	2 923	5,4	22,8	9,2	39,9	249	29	256	418	12,3	26,2
Juli.....	1 064	154	2 792	4,3	21,3	10,8	40,1	246	27	183	366	12,3	26,9
Augusti.....	1 107	219	3 176	5,7	24,4	9,7	40,0	238	29	210	417	12,6	25,8
September.....	1 111	224	3 107	5,8	23,8	9,3	39,2	243	29	260	430	12,7	25,4
Oktober.....	1 115	217	3 028	5,8	23,3	9,7	38,8	252	29	266	422	12,6	25,3
November.....	1 118	219	2 970	5,7	22,5	9,2	38,6	252	29	275	424	12,5	25,1
December.....	1 106	194	2 051	5,1	18,7	9,3	37,3	254	34	246	352	12,3	24,6
Månadsmedeltal Average.....	1 100	202	2 608	5,4	21,9	9,4	38,9	246	31	247	403	12,3	25,1

For-hire Lorry Transport in 1955

The long-trend increase in number and loading capacity of for-hire lorries continued in 1955 but was somewhat slower than in 1954. The total number reached in December 1955 was 20 972, which represents an increase during the year by 3 %. The total loading capacity of the lorries was 99 000 metric tons in December and the mean loading capacity was 4,72 tons as compared with 4,52 tons in December 1954. The increase in mean loading capacity was due to a decrease in number of the 2—4,5 tons class and an increase of the number of vehicles in the heavier classes. A former tendency to increase the number of lorries of less than 2 tons capacity as well, seems to have been broken.

Hours in service rose by 4 % to 43,99 million.

Gross freight increased by 10 % from 614,3 to 677,1 million kr.

Occupation was fair. Hours in service per lorry and month rose by 1 to 178. Only 3 years of the 13 comprised by the

statistics showed more intense occupation.

A comparison between the increases in hours in service and gross freight shows that the freight earned grew proportionally more than the hours used. This difference was chiefly due to increased costs. A fall in lorry prices and insurance premiums occurred but was more than counterbalanced by increases in drivers' wages and in taxes on vehicles and fuel. The official maximum tariffs were to some degree raised in April.

The changes in costs and tariffs mentioned were reflected in the monthly variations of average freight. In the hour rate traffic the freight per hour started from 13,08 kr in December 1954 and did not exceed 13,15 kr until May, when the amount rose to 13,58 kr. The rise continued to a maximum of 13,99 kr in November.

In combined tariff traffic, however, a long-trend decrease in freight per ton-kilometer continued, presumably as a consequence of growing loading capacity and somewhat increased mean hauling distance. The yearly average fell

from 20,7 öre 1954 to 20,2 öre 1955. The distance covered per hour in service rose from 18,0 to 18,6 kilometres, but this may have been due to the fact that empty haulage increased from 32,5 to 33,1 %. Apart from its freight-raising effect, a higher empty haulage tends to lessen the time required per round trip.

In combined tariff traffic the total goods weight transported rose from 32,5 to 33,7 million tons, which represents an increase of 4 %. The total amount of goods tonkilometres was 1 569 million, or 9 % more than in 1954. The load

factor was practically unchanged, 63,7 %.

In long-distance transport an average of 1 100 lorries were used. Their mean loading capacity was 7,52 tons in December. The volume of traffic in this kind of transport was 595 million goods tonkilometres and 2,4 million goods tons as compared with 508 million tonkilometres and 2,1 million tons in 1954. Freight per tonkilometer averaged 12,3 öre. The mean hauling distance was 246 kilometres.

V. T.

(forts. från sid. 168)

Till sist anföres några uppgifter om svenskamerikanernas inkomstfördelning år 1949 jämfört med hela den vita befolkningens i USA i åldrarna 14 år och högre.

Av tablån framgår bl. a. att den första generationens svenskamerikaner i stort sett icke har lyckats nå upp till de genomsnittliga inkomstförhållandena i För-
enta staterna, medan den andra generationen däremot i stor utsträckning nått goda ekonomiska villkor långt utöver detta genomsnitt.

E. Bj-n

	Hela den vita befolk- ningen	1:a genera- tionens svensk- ameri- kaner	2:a genera- tionens svensk- ameri- kaner
Antalet inkomst- tagare	60 602 095	205 475	541 940
Procentuell fördeln. på inkomstklasser:			
—1 000 dollars	28,3	34,2	22,1
1 000—1 999 ,	20,5	17,4	17,1
2 000—2 999 ,	21,2	16,0	20,9
3 000—3 999 ,	15,5	15,9	18,8
4 000—4 999 ,	6,6	8,2	9,6
5 000— ,	7,9	8,3	11,5
Medianinkomst i dollars:			
Totalt.....	2 053	1 897	2 483
I tätorter	2 157	2 147	2 684
I rena jordbruks- distrikt	1 273	1 270	1 817

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställs genom A. B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10: — per år och kr. 2: 50 resp. 1: — per häfte.

NY FÖLJD ÅRG. 5

NR 4

APRIL 1956

INNEHÅLL

ARTIKLAR

ARTUR ATTMAN:

- Den svenska jordbruksstatistiken före
1820 179

IVAR UHNBOM:

- Glimtar av grekisk statistik 185

SVERKER GROTH:

- Statistiken över vägtrafikolyckor.... 195

FOLKE LUBLIN:

- Inkomst av olika förvärvskällor under
år 1951 201

MEDDELANDEN

Viktigare urvalsundersökningar i Sverige.

- 1956 års rapporter till FN 206

Statlig intervjuorganisation för stick- provsundersökningar i Västtyskland .

- 216

Sammanträde i Genève om skogsstatistik

- 218

Europeiska statistikerkonferensen:

- Distributionsstatistik 219

- Investeringsstatistik 219

Statistiska centralbyråns utlåtande över familjeutredningens betänkande Sam- hället och barnfamiljerna 220

Nya statistiska avdelningar i den per- manenta statsförvaltningen 224

- Personalnotiser 224

STATISTISKA UPPGIFTER

- Kommentar 225

Centrala bilregistret:

- Fordon fördelade efter fordonsslag . 226

- Traktorer 228

- Bilar fördelade efter drivmedel 229

- Förändringar i beståndet av motorfor-
don 230

- Vägfrikolyckor 231

- Konkurser och protesterade växlar.... 234

- Beställningstrafiken med lastbil 236

- Fylleriförseelser och spritsmuggling.... 239

- Preliminär försäkringsstatistik för ja-
nuari och februari 240

- Landstingens finanser 1954 243

- THE ISSUE IN BRIEF 246

LITTERATUR

- Utländska böcker och nya utländska se-
rier och tidskrifter. Accessionen i sta-
tistiska centralbyråns bibliotek under
tiden december 1955—mars 1956 ... 249

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

NEW SERIES VOL. 5

No. 4

APRIL 1956

CONTENTS

ARTICLES

A. ATTMAN:

Swedish agricultural statistics before
1820 179

I. UHNBOM:

Glimpses of Greek statistics 185

S. GROTH:

Statistics on road traffic accidents .. 195

F. LUBLIN:

Income earners by source of income . 201

NOTES

Important sample surveys in Sweden.

Notes to UN delivered in 1956 206

State organization for interview sample

surveys in Western Germany 216

Meeting in Geneva on forest statistics . 218

Conference of European statisticians:

Distribution statistics 219

Statistics of capital formation 219

Central Bureau of Statistics on the de-

mographic statistics presented in the

report of the 1954 family policy com-
mittee 220

New statistical sections in Government
agencies 224

Personal notes 224

TABLES

Commentary 225

Registered motor vehicles 226

Road accidents 231

Bankruptcies and protested bills 234

For-hire lorry transport 236

Convictions for drunkenness and smugg-
ling of liquors 239

Preliminary insurance statistics 240

County council finance in 1954 243

THE ISSUE IN BRIEF 246

LITERATURE

Foreign books and new foreign series

and periodicals. Accessions in the lib-

rary of the Central Bureau of Statistics.

December 1955—March 1956 249

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	Repetition
Intet finnes att redovisa.....	—	Magnitude nil
Mindre än $0,5$ av enheten ...	0	Magnitude less than half of unit
$0,05$	0,0	employed
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	Data not available
Logiskt omöjlig uppgift	·	Category not applicable
Preliminär uppgift.....	*	Provisional or estimated figure

DEN SVENSKA JORDBRUKSSTATISTIKEN FÖRE 1820

Av professor ARTUR ATTMAN, Göteborg

I

Den moderna uppfattningen om det svenska jordbrukets utveckling under 1800-talet vilar i huvudsak på Gustav Sundbärgs framställning i Emigrationsutredningens betänkande.¹ I tabeller över åkerareal, utsäde och skörd har Sundbärg sammanfört det statistiska materialet, varvid han omräknat källmaterialets rymdmått för utsäde och skörd till deciton. Siffrorna har han sedan approximativt höjt med följande procentsatser:²

	1800	1810- 1870	1871- 1880	1880	1881- 1890
Utsäde . . 12	10	7 1/2			2 1/2
Skörd . . . 12	10	7 1/2			2 1/2
Areal . . . 12	10		5		

Resultatet av dessa omräkningar beträffande utsäde och skörd är sammanfört i tabellerna 1 och 2.³

¹ G. Sundbärg, Betänkande i utvandringsfrågan och därmed sammanhängande spörsmål (1913).

² G. Sundbärg, a. a., s. 92 ff. Här bortses från vissa andra förhöjningar, som Sundbärg gjort.

³ I tabellerna upptages dock icke här baljväxter.

I avhandlingen »Om produktionen och konsumtionen af våra viktigaste sädeslag»¹ har Sundbärg redogjort för det statistiska underlaget för sina tabeller. Beräkningarna av utsäde och skörd före 1865 grundar sig på J. Hellstenius' »Skördarne i Sverige och deras verkningar» i Statistisk tidskrift 1871 och för tiden efter 1865 på statistiska centralbyråns officiella statistik.² Uppgifterna om areal och utsäde fr. o. m. 1865 återgår påushållningssällskapens berättelser, medan skördebelopp från och med år 1866 utvunnits genom multiplikation av utsädet enligt nämnda berättelser med korntalet enligt årsväxtberättelserna.³

¹ Lantbruksakademiens handlingar och tidskrift 1895, s. 284 ff.

² Statistisk tidskrift 1871, s. 77 ff. Bidrag till Sveriges officiella statistik: N) Jordbruk och boskapskötsel, H) K. M:ts befälningshafvandes femårsberättelser. En del uppgifter för hela riket har Sundbärg hämtat ur H. Malmgrens statistiska tabeller i Tullkommiténs betänkande (1891), 2.

³ Lantbruksakademiens handlingar och tidskrift 1895, s. 293. På Hellstenius bygger jämväl N. Wohlin, Den svenska jordstyeckningspolitiken i de 18:de och 19:de århundradena (1912), s. 638 ff.

Tab. 1. Utsäde av spannmål och potatis (i deciton) enligt G. Sundbärg

Årligen	Råg	Vete	Korn	Havre	Blandsäd	Potatis
1801/10	390 000	30 500	387 000	275 000	123 000	93 000
1811/20	416 000	34 800	418 000	294 000	138 000	201 000
1821/30	501 000	43 900	458 000	363 000	179 000	534 000
1831/40	547 000	51 600	475 000	400 000	189 000	757 000
1841/50	600 000	62 000	504 000	464 000	207 000	1 010 000
1851/60	703 000	83 000	550 000	681 000	218 000	1 266 000
1861/70	770 000	110 000	540 000	1 100 000	180 000	1 700 000
1871/80	780 000	134 000	548 000	1 393 000	170 000	1 904 000
1881/90	780 000	146 000	494 000	1 615 000	189 000	1 945 000
1891/00	790 000	152 000	448 000	1 668 000	227 000	2 004 000

Tab. 2. Skörd av spannmål och potatis (i deciton) enligt G. Sundbärg

Årligen	Råg	Vete	Korn	Havre	Blandsäd	Potatis
1801/10	2 170 000	181 000	2 250 000	1 356 000	715 000	770 000
1811/20	2 464 000	218 000	2 434 000	1 440 000	770 000	1 700 000
1821/30	3 080 000	320 000	2 650 000	1 800 000	1 050 000	4 800 000
1831/40	3 465 000	385 000	2 650 000	1 950 000	1 050 000	6 400 000
1841/50	3 900 000	475 000	3 000 000	2 450 000	1 200 000	7 900 000
1851/60	4 900 000	670 000	3 400 000	3 825 000	1 300 000	10 000 000
1861/70	5 000 000	770 000	3 300 000	6 150 000	1 100 000	11 500 000
1871/80	5 300 000	980 000	3 680 000	8 300 000	1 225 000	13 350 000
1881/90	5 420 000	1 030 000	3 500 000	9 840 000	1 420 000	13 000 000
1891/00	5 806 060	1 232 720	3 144 860	10 747 600	1 842 530	13 286 000

Tab. 3. Skörd med avdrag av utsäde (i tunnor) enligt J. Hellstenius¹

År	Vete	Råg	Korn	Havre	Blandsäd	Ärter och bönor	Potatis
1802	105 515	1 172 811	1 582 188	1 317 908	561 242	166 042	400 555
1803	114 753	1 417 623	1 644 075	1 092 066	559 309	152 295	372 952
1804	93 709	1 311 785	1 589 137	1 287 252	607 373	172 282	484 015
1805	111 568	1 336 554	1 510 951	1 279 121	591 582	160 431	512 945
1806	81 253	1 138 851	1 670 602	1 276 375	579 722	168 719	491 794
1807	110 168	1 357 371	1 617 594	1 184 739	546 090	152 258	478 256
1808	97 674	1 328 278	1 429 592	979 098	487 591	133 578	562 736
1809	117 353	1 741 532	1 753 519	1 352 599	669 523	188 465	713 298
1810	118 157	1 638 693	1 705 650	1 454 116	708 044	180 242	823 285
1811	98 958	1 293 917	1 617 031	1 281 523	588 224	187 876	753 173
1812	104 722	1 476 186	1 392 403	1 048 019	435 484	45 660	601 849
1813	124 115	1 533 600	1 712 186	1 061 729	566 977	176 358	932 495
1814	122 092	1 491 482	1 835 837	1 338 752	661 560	182 867	909 964
1815	134 959	1 452 932	1 930 648	1 362 444	683 094	200 500	1 124 015
1816	136 477	1 775 143	1 778 752	1 375 185	640 712	192 960	1 240 230
1817	139 864	1 563 933	1 914 216	1 569 086	732 437	197 380	1 428 380
1818	120 577	1 498 131	1 624 127	1 356 027	622 242	191 049	1 257 647
1819	154 047	1 864 141	1 712 242	1 428 754	619 639	167 108	1 405 862
1820	173 492	1 985 420	2 207 050	1 717 456	836 700	242 799	2 245 251
1818—1822	167 375	1 724 840	1 717 710	1 299 465	702 122	313 307	2 370 474
1823—1827	207 677	2 010 816	1 835 325	1 380 397	754 056	310 918	3 268 303
1828—1832	221 561	2 189 576	1 896 121	1 496 279	765 837	314 159	3 756 176
1833—1837	244 619	2 278 356	1 800 912	1 532 046	774 677	299 109	4 113 442
1838—1842	244 517	2 176 097	1 931 660	1 650 061	834 825	315 093	4 754 051
1843—1847	300 286	2 510 546	2 177 124	1 986 058	² 1 161 966	434 643	5 334 736
1848—1850	326 129	2 608 856	2 252 689	2 097 006	1 035 504	471 766	4 886 741
1851—1855	345 785	2 908 225	2 354 905	2 776 904	983 977	408 574	5 429 545
1856—1860	509 148	3 763 766	2 668 419	4 677 204	1 208 944	391 350	7 985 607
1865	445 975	3 075 266	2 136 370	4 286 806	709 963	260 596	7 065 396
1866	474 387	2 940 734	2 183 948	5 287 983	808 172	283 668	6 475 875
1867	290 113	2 081 006	1 844 583	4 785 097	671 146	206 069	4 946 970
1868	331 402	2 234 839	1 562 226	3 230 324	513 996	182 394	6 474 679
1869	503 843	3 156 131	2 352 491	6 163 529	845 574	279 250	6 313 392

¹ Statistisk tidskrift 1871, s. 107. — ² Den korrekta siffran är 971 966.

J. Hellstenius sammanställde i sin undersökning 1871 riksuppgifterna för »utsäde» och »skörd med avdrag av utsäde» för åren 1802—1869. Uppgifterna för utsädet och skörden med avdrag av utsädet för åren 1802—1820 hämtade han direkt från tabellkommissionens sammandrag över prästerskapets årliga uppgifter om utsäde och skörd. Uppgifterna för år 1820—1860 erhöi han ur rikssammandragen av landshövdingarnas femårsberättelser. I dessa senare anges uttryckligen att skördeuppgifterna avser skörd med avdrag av utsäde. Uppgifterna för åren 1865—1869 slutligen fick Hellstenius ur statistiska centralbyråns sammandrag av hushållningssällskapets årliga berättelser om totalskörden, varvid han avdrog utsädet från skördesiffrorna för att kunna få in uppgifterna under rubriken »skörd med avdrag av utsäde».¹ Medan Hellstenius i sin tabell genomgående gav siffror för skörd med avdrag av utsäde, har Sundbärg och N. Wohlin i sina tabeller över totalskörden lagt utsädet till Hellstenius' skördesiffror för åren 1802—1860.

Därest diagram uppgöras över den årliga skörden på grundval av Hellstenius' siffror, frapperas man bl. a. av skarven mellan sifferserierna 1802—20 å ena sidan och sifferserierna efter 1820, som vi lar på landshövdingeberättelserna, å den andra sidan. Man finner nämligen där ett trappsteg nedåt. Detta förhållande framgår även av tabell 3, som innehåller Hellstenius' siffror. Sundbärg, som vid sina beräkningar över skörden per hektar finner siffrorna för årtiondena 1821—1840 eller —1850 mindre sannolika, anser det vara egendomligt »att nästan överallt finna acceptablare siffror för de båda

första årtiondena av detta århundrade (o: 1800-talet), under vilken tid uppgifterna meddelades av prästerskapet, än för de följande decennierna, då länsstyrelserna hade sig detta arbete anförtrott. Möjligen var prästerskapets ortskänne-dom verkligen större än de världsliga myndigheternas, och möjligen möttes även prästerna av mindre misstro i detta fall från befolkningens egen sida, än vad fallet var med fogdar och länsmän».¹ Förklaringen till den egendomliga skarven är emellertid en annan, såsom av den fortsatta utredningen torde komma att framgå.

II

Den svenska jordbruksstatistikens ursprung kan föras tillbaka till de berättelser, som landshövdingarna under 1600-talet och 1700-talet vid vissa tillfällen insände till riksdagarna.²

Initiativet till en verklig lantbruksstatistik togs av tabellkommissionen. På hemställan av denna kommission anbefallde nämligen K. Maj:t den 11/5 1802 prästerskapet att på de årliga tabellerna över befolkningens tillväxt för varje socken uppge utsädets belopp och kornets förökning av råg, vete, korn, havre, bland-säd, ärter och potatis samt att på folk-mängdstabellerna vart femte år ange ungefärliga antalet hästar, oxar, kor, ungbo-skap och får, ungefärliga tunnlandstalet öppen jord och hur stor del av öppna jorden som besås. De sistnämnda uppgifterna bestämdes 1811 att omfatta tunnlandtalet av öppen jord, sådda delen därav, tunnlandtalet av gräsvall, som skiftesvis sås, och sådda delen därav. Vederbö-

¹ Lantbruksakademiens handlingar och tidskrift 1895, s. 330; jfr s. 320, 364.

² Se beträffande dessa berättelser S. Hedar i Meddelanden från svenska riksarkivet 1927, s. 235; jfr E. F. Heckscher, Ekonomisk tidskrift 1945, s. 207. och G. Utterström i MRA 1953.

¹ I jordbruksstatistiken efter 1865 anges uttryckligen att skördesiffrorna avser skörd utan avdrag av utsäde.

rande präst insände uppgifter till prosten, som sammanställde dem i två exemplar, varav ett genom domkapitlet insändes till tabellkommissionen.¹

Samtidigt uppdrog K. Maj:t den 13/5 1802 åt kammarkollegium att före 1805 års slut och sedan framgent vart femte år från landshövdingarna infordra uppgifter om länens tillstånd, särskilt om jordbrukets, ängs- och boskapsskötselns till- och avtagande och att på grundval av dessa och prästerskapets till tabellkommissionen lämnade uppgifter redogöra för landets ekonomiska tillstånd.²

Prästerskapet insände jordbruksstatistiska uppgifter fr. o. m. år 1802 t. o. m. år 1820.

Sedan siffermaterialet influiter till tabellkommissionen, gjorde denna kontrollberäkningar, vilka bl. a. visar hur ämbetsverket tolkade begreppet »uppgiven skörd».

Vid inlämnandet av kvinkvennalberättelsen för åren 1801—1805 den 29/6 1808 gjorde kommissionen flera sannolikhetsberäkningar för kontroll av de siffror, som framkommit på grundval av prästerskapets uppgifter. Med antagande av 2 1/2 tunna årlig förtäring — inklusive potatis — per person och med användandet av medeltalet för kornets förökning under åren 1802—05, nämligen 5,1, beräknade kommissionen utsädet och den öppna jorden. Det visade sig då föreliggande dålig överensstämmelse mellan å

ena sidan den sålunda beräknade arealen och utsädet och å andra sidan motsvarande uppgifter enligt prästerskapet. Likaså skulle skörden i de flesta länen icke vara tillräcklig för folkmängdens underhåll, »ehuru likväl under hela femårsperioden ovanligt litet kvantum spannmål blivit införskriven utifrån. Så ha tabellernas uppgifter icke tyckts så pålitliga, att de i föregående kalkyl kunnat användas. För att jämförelsevis kunna pröva, huruvida tabellerna i ena eller andra länet kommit närmare eller fjärrare sannolikheten i anseende till det behov av utsäde, åkerjord och föda, som folkmängden på vart ställe kräver är nämnda kalkyl till dessa kvantitetens finnande anställd». Resultatet överensstämde någorlunda med dem som (i tabellverket) erhållits från Uppsala, Stockholms, Skaraborgs, Malmöhus, Gotlands, Blekinge, Värmlands, Åbo och Tavastehus län, »vilket å ena sidan ger kalkylen något vitsord och å den andra talar för uppgifternas pålitlighet från dessa orter; men för övrigt och i det hela yppas en brist i utsädet av 581 347 tunnland, vilken brist ändå är för liten, när man i räkningen intager alla rikets behov och icke blott har avseende på brödfödan i länen». Om nämligen konsumtionen i Stockholm, brännvinsbränningen och kreaturens konsumtion beräknas till 1 200 000 tunnor och därifrån drages medelimporten, 220 000 tunnor, återstår 980 000 tunnor, vartill bör läggas utsädet, varav dessa skolat frambringas, 239 024 tunnor, så kan den totala skörden beräknas till $10\,137\,721 + 980\,000 + 239\,024 = 11\,356\,745$ tunnor, vilket innebär en areal av 2 226 812 tunnland. Drages härifrån det 1805 uppgivna utsädet 1 436 495, återstår 790 317 tunnland, vilket alltså utgör »en brist i uppgiften».

¹ Tabellmaterialet i tabellkommissionens arkiv, statistiska centralbyråns arkiv (SCA). Beträffande jordbruksstatistiken i fortsättningen jfr Underdånigt betänkande och förslag rörande inrättandet af ett statistiskt embetsverk 18/6 1856, s. 90 ff; Statistiska kommitténs betänkande, Jordbruksstatistik (1908), s. 6 ff; J. Sjöstrand, Den svenska jordbruksstatistiken genom tiderna, Lantbruksakademiens tidskrift 1942, s. 290 ff.

² Underdånigt betänkande 1856, s. 90, 92. Exempel på sådana landshövdingeberättelser är tryckta i Historisk tidskrift för Skåneland 3 (1908—09).

Kommissionens beräkningar för 1805 kan sammanställas i följande tablå.¹

	Livsmedels- konsumtion i länen (utom Sthlm)	Total spann- målskvantitet (inklusive potatis)
Skörd:		
kalkylerad	10 137 721 t:or	11 356 745 t:or
uppgiven	7 291 342 „	7 291 342 „
Skillnad	2 846 379 „	4 065 403 „
Utsäde:		
kalkylerat	2 017 842 t:or	2 226 812 t:or
uppgivet	1 436 495 „	1 436 495 „
Skillnad	581 347 „	790 317 „

Kommissionen angav olika anledningar till denna brist, men räknade med att uppgifternas källvärde skulle bli bättre, »när tiden och vanan hunnit göra saken familjär, fruktan och misstankar försvunnit och kommissionen fått i följd av de upptäckta misstagen lämna behöriga förklaringar över formulären samt tillika några uträkningsgrunder, som kunna göra uppgifterna mer sammanstämmande».²

Efter statsvälvingen hoppades tabellkommissionen, att den nya samhällsandan skulle ge förutsättningar för bättre statistiska uppgifter. »Då sålunda för kommande tabellers grundläggning varken fördomar eller hinder kunna vara i vägen, gör sig k. kommissionen det säkra hopp, att prästerskapet, såsom hittills med berömvärd villighet sökt efter omständigheterna fullgöra vad tabellverket äskat, hädanefter med fördubblad omsorg omfattar alla möjliga tillfällen för att erhålla uppgifter, som bära sanningens stämpel».³

¹ Kommissionens kalkyl 1802—05 avser Sverige och Finland, medan Hellstenius' tabell avser endast Sverige.

² Tabellkommissionen till K. Maj:t 29/6 1808, SCA: Tab.kom:s exp. 1763—1809. I utdrag med vissa tabeller tryckt i H. Nicander, Om svenska Tabellverket åren 1801—1805, Kungl. Vetenskapsakademiens handlingar 1809, s. 115 ff (särskilt tabell H).

³ SCA: Tabellkommissionens cirkulär till konsistorierna och prästerskapet 31/10 1810, tryckt i Strängnäs 1810. Koncept i Tab.kom:s exp. 1810—1824.

Liksom tabellkommissionen gjort kontrollkalkyler för kvinkvinnalberättelsen 1801—1805, gjorde den även sådana för åren 1806—1810. Skörden uppgick enligt tabellerna till 6 027 719 tunnor, vilket med avdrag för utsäde, brännvinsbränning och kreatursfoder gav 3 944 538 tunnor i brödföda, d. v. s. 1,6 tunna per person. Denna siffra ansåg kommissionen för låg och skattade därför skörden till 7 505 546 tunnor, vilken siffra uppkom, om man antog, »att 3 tunnland på vart mantal och 2/5 i kornets förökning äro förfelade». Efter avdrag av utsäde, brännvinsbränning och kreatursfoder med 2 282 396 tunnor skulle då till brödföda återstå 5 223 150 tunnor eller 2,2 tunnor/person »eller nästan lika mycket som kvantiteten bleve, om 3:ne tunnor räknades på var mansperson och halvannan tunna på var kvinna. Då nu behovet är så mycket för en anständig bärgning och tullspecialerna utomdess giva tillkänna, att mindre utländsk spannmål blivit införskriven under sista qvinquennium än något föregående, jämväl att icke obetydligt kvantum därav återgått utrikes, vilket den starka brännvinsbränningen förut icke gärna tillåtit, så synes den anförda misräkningen kunna antagas, men tabellerna icke dess mindre förtjäna ett skäligt förtroende, vilka, ehuru de icke kommit till önskad noghet, likväl innehålla ett närmande, som lämnar mycken upplysning om tillståndet i varje socken och län».¹

Vad tabellkommissionens uppgifter om skörden 1802—1820 beträffar, visar en detaljgranskning av uppgifterna län för län och även kommissionens egna utta-

¹ Tabellkommissionen till K. Maj:t 21/10 1812, SCA: Tab.kom:s exp. 1810—1824. H. Nicander tryckte »Utdrag af Tabellverket angående utsäde, skörd, öpen åker, jordbrukare och kreatur, åren 1806—1810» i Kungl. Vetenskapsakademiens handlingar 1814, s. 17 ff.

landen i kommentarerna till kvinkvennalberättelserna — vilka delvis ovan refererats — att kommissionen därmed avsåg totalskörden, således skörden utan avdrag av utsäde. Själva tabellformulären anger också, att med skörden menades »utsädet multiplicerat med kornets förökning». Detta konstaterande är av väsentlig betydelse, eftersom Hellstenius i sin tabell över skörden av olika sädeslag för åren 1802—1820 angett, att riks-siffrorna (= tabellverkets slutsummor) avser »Skörd med afdrag af utsäde». Dessa siffror har sedan legat till grund för Sundbärgs beräkningar och därmed för senare arbeten om det svenska jordbruket. Hellstenius' uppfattning är emellertid oriktig och hans uppgifter om skörden 1802—1820 för höga.¹ Felet lig-

¹ Den här publicerade undersökningen har tidigare utnyttjats i Minnesskrift med anledning av den svenska befolkningsstatistikens

ger däri, att han betraktat siffrorna för totalskörden 1802—1820 som skörd med avdrag av utsädet. För att hans tabell skall bli riktig, måste sålunda från hans siffror för åren 1802—1820 dragas beloppet för utsädet. De Sundbärgska siffrorna för totalskörden är till följd härav för 1800-talets två första årtionden för höga med ett belopp som — förutom hans procentuella korrigering — motsvarar utsädet.

En helt annan fråga är emellertid i vilken utsträckning tabellkommissionens siffermaterial — liksom den följande jordbruksstatistiken under 1800-talet — återspeglar verkligheten. Detta problem bör upptagas till dryftning i annat sammanhang.

200 åriga bestånd (1949), (Statistiska meddelanden, ser A, bd 6: 4), s. 181 ff. och i E. F. Heckscher, Sveriges ekonomiska historia (1949), 2: 1, s. 150 ff., 2: 2, anmärkn. s. XIII—XIV.

GLIMTAR AV GREKISK STATISTIK

Av byråchefen IVAR UHNBOM

Det skulle nog innebära en betydande överdrift att påstå, att den grekiska statistiken har lika djupa rötter i det förångna som den grekiska kulturen i allmänhet. Sin egentliga upprinnelse räknar nämligen denna statistik från 1820-talet. Sedan dess har den likväl gått skiftande öden till mötes, nästan lika växlingsrika som grekisk historia i modern tid. Man brukar från historisk statistisk synpunkt skilja på i huvudsak tre perioder fram till tiden efter sista världskrigets slut, nämligen 1) tiden 1828—1920, som kännetecknades av ett nydaningsarbete, vilket efter en förhållandevis blygsam början alltmera utvecklades men mot slutet efterföljdes av en nedgångsperiod 2) tiden 1920—1940, då betydelsefulla framsteg kunde registreras, och därefter 3) tiden 1940—1947, då det statistiska arbetet bröt fullständigt samman på grund av andra världskrigets utbrott med ockupation och inbördes krig i släptåg. Sedan läget ånyo stabiliserats, har oavslutliga ansträngningar gjorts för att bygga upp en ny statistisk organisation på solid grund.

Perioden 1828—1920

Studerar man litet mera i detalj den statistiska utvecklingen under det första långa tidsskedet, träder konturerna av den nya statistikens form och innehåll fram i tydligare dager. Efter avslutandet av det grekiska frihetskriget (1820—1827) företogs år 1828 en första »räkning» av befolkningen, varvid i program-

met också ingick en skattning av befolkningens antal vid tidpunkten för revolutionsutbrottet (1820). När den nya regimen under kung Otto trädde i verksamhet år 1833, inrättades inom inrikesdepartementet en statistisk sektion, som hade till uppgift att ta befattning med statistik över befolkning, handel och hantverk. Under perioden mellan 1828—1860 företogs tillsammans tolv räkningar av befolkningen.

Under åren 1860—1890 gjordes betydelsefulla framsteg såväl i organisatoriskt avseende som med hänsyn till de statistiska metoder, som kom till utnyttjande. En kombinerad folk- och jordbruksräkning, den första av mera solid karaktär, genomfördes åren 1860—1861. Ungefär samtidigt började en årlig statistik över befolkningsrörelsen (vigda, födda och döda) att offentliggöras. En ny folkräkning anordnades år 1870, och denna följdes av folkräkningar åren 1879 och 1889.

Under perioden 1890—1920 inträdde en tillbakagång i den statistiska verksamheten. Två folkräkningar kom visserligen till stånd men i fråga om den första (1896) förstördes det insamlade materialet genom en eldsvåda. Den tidigare registreringen av befolkningsrörelsens faktorer övergavs utom för ett antal större städer; också införskaffandet av uppgifterna för dessa var behäftat med stora brister. Försök gjordes efter hand att åstadkomma en förnyelse av den statistiska verksamheten, men förslagen i den-

na riktning kunde icke komma till utförande på grund av nya krig, balkankriget och första världskriget.

Perioden 1920—1940

Under perioden 1920—1940 utvecklades den grekiska statistiken hastigt och hade vid utbrottet av sista världskriget nått en förhållandevis hög standard. En ny lag, som reglerade den statistiska produktionen, låg till grund för detta uppsving. Såsom ett första steg ingick en ny folkräkning, och denna företogs den 1 och 2 januari 1921. I fråga om planering, utförande och noggrannhet tillfredsställde denna högt ställda anspråk. Vid bearbetningen kom för första gången maskintabellering till användning. En ny folkräkning ägde rum år 1928, men denna nådde ej upp till samma standard som den föregående. Ytterligare en folkräkning, nämligen den år 1940 anordnade, tillhörde i sitt inledande skede denna period, men denna folkräkning blev, såsom framgår av det följande, till följd av vidriga omständigheter praktiskt taget resultatlös.

Under år 1921 tog en förnyelse av statistiken över befolkningsrörelsen sin början, varvid statistikens insamlingsområde efter hand alltmera vidgades. Även offentliggörandet av tillhörande statistiska uppgifter gjordes mera regelbundet och omfattande.

Aktiviteten utsträcktes vidare till ett växande antal statistikgrenar. En kombinerad jordbruks- och husdjursräkning ägde rum 1929 och vidare två räkningar rörande industriella förhållanden, den ena år 1920 av mera omfattande natur och den andra år 1930 med mera begränsat innehåll. Ytterligare tillkom under denna period löpande statistik av årlig eller månatlig typ inom ett flertal fack-

grenar, såsom skördeutfall, industriproduktion, utrikes handel, transportväsen, post- och telegrafväsen, detalj- och grosshandelspriser, levnadskostnader, finanser, rätts- och undervisningsväsen m. m.

Under år 1928 tillkom en månatlig statistisk tidskrift, i vilken mera betydelsefulla resultat ur den statistiska produktionen offentliggjordes. Med början år 1930 startades vidare en serie statistiska årsböcker, vilka behandlade följande grenar: 1) meteorologiska uppgifter och arealuppgifter, 2) befolkningen och dennas förändringar, 3) jordbruk och boskapsskötsel, skogsbruk och fiske, 4) industri och hantverk, 5) handel, 6) priser och konsumtion, 7) transportväsen, 8) rättsväsen och undervisning, 9) finanser och 10) hygien och socialförsäkring.

Även om den här omnämnda statistiken i åtskilliga avseenden var bristfällig och bearbetningsmetoderna föråldrade, bildar likväl mellankrigsåren 1920—1940 en påtaglig uppblomstringsperiod för den grekiska statistiken.

Perioden 1940—1947

Så kom den ödesdigra 28 oktober 1940, då kriget som en stormvind svepte in över den grekiska halvön. Ett av de första »statistiska offren» var folkräkningen den 16 oktober 1940, som vid tidpunkten för den italienska invasionen just befann sig på insamlingsstadiet. Det mesta av materialet gick då och senare under ockupationen och inbördeskriget förlorat; summariska folkmängdstal för de regionala enheterna var i huvudsak de enda synliga resultaten från denna folkräkning. Samma förlamande inverkan hade händelseförloppet på den statistiska verksamheten i allmänhet. Man kan säga, att verksamheten praktiskt taget upphörde under detta kritiska skede.

Efterkrigstiden

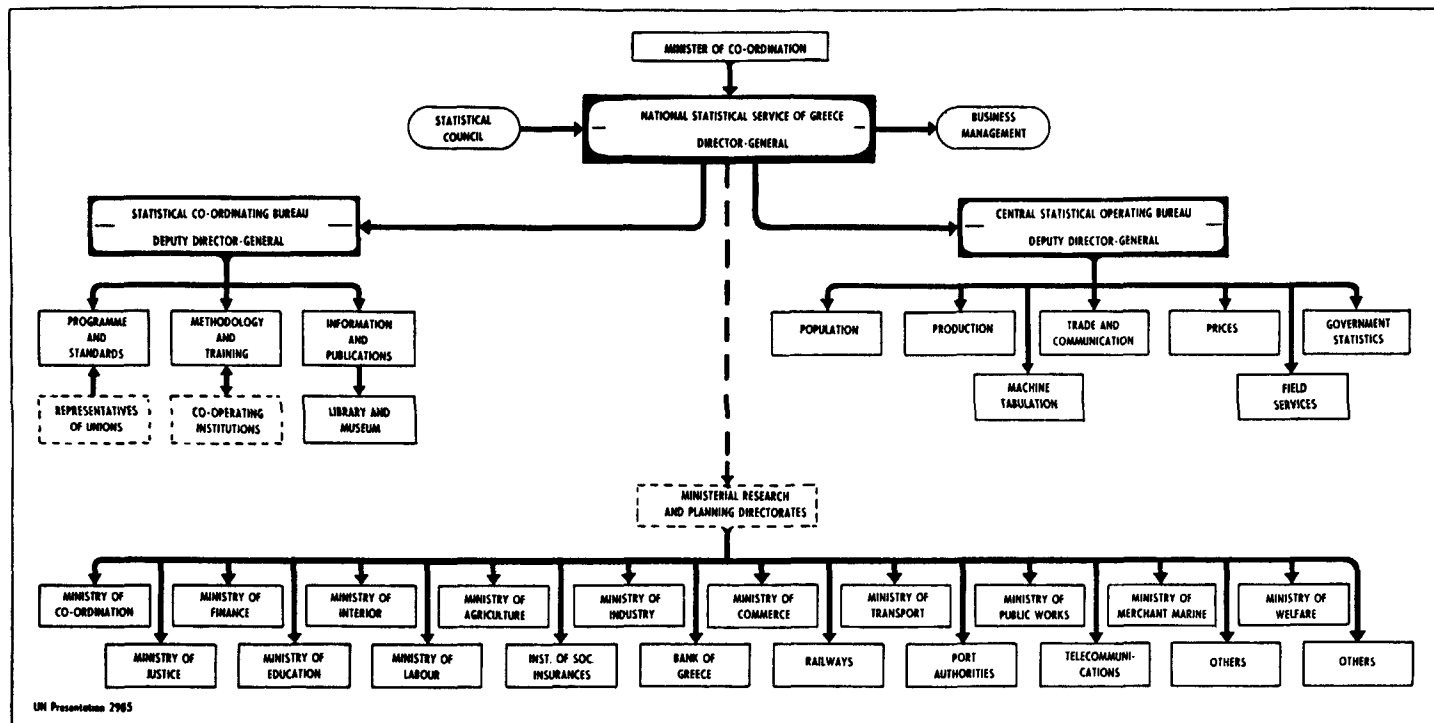
Så snart friheten återförvärvats och återuppbyggnadsarbetet kunde vidtaga, gjorde sig behovet av statistiska uppgifter i olika avseenden starkt påmint. Brist på medel och personal för ändamålet fördröjde likväl återupptagandet av verksamheten fram till år 1948. Det stod emellertid klart, att kravet på en statistikproduktion i enlighet med moderna fordringar förutsatte en genomgripande omorganisation av det system för statistikens bedrivande, som praktiserats tidigare. Under tiden medan förberedelserna för den nya organisationen pågick, var det huvudsakligen två statistiska arbetsuppgifter av större format, som togs upp till behandling. Den ena avsåg ett försök att tillvarata och bearbeta så mycket som möjligt av det illa åtgångna materialet till 1940 års folkräkning, men detta ledde såsom tidigare omnämnts icke till någon större framgång. Den andra uppgiften hade betydligt större räckvidd. Den gällde nämligen planerandet och genomförandet av icke mindre än 6 större statistiska inventeringar av censustyp, av vilka en som hänförde sig till jordbruket var förlagd till november 1950, medan de återstående fem, som rörde resp. befolkning, bostäder, industri- och hantverksföretag, byggnadsverksamhet och handel, ägde rum den 7 april 1951. Hur situationen utvecklade sig beträffande dessa inventeringar beröres i fortsättningen; närmast behandlas ansträngningarna att åstadkomma en omorganisation av den officiella statistiken.

Under åren 1949 och 1950 framlades åtskilliga förslag och motförslag till lösning av det med hänsyn till motsättningar i centraliseringsfrågorna segslitna spörsmålet om den lämpligaste organisationsformen. Resultatet blev, att parla-

mentet godkände en ny statistisk lag under hösten 1950. Enligt denna skulle bildas två av varandra oberoende statistiska service-organ, mellan vilka de huvudsakliga statistiska arbetsuppgifterna skulle uppdelas, men härutöver tillkom, att inom de olika ministerierna fristående mindre statistiska sektioner skulle handlägga vissa statistiska spörsmål. Innan det första året gått till ända stod det likväl klart, att de nya service-organen icke utgjorde en tillfredsställande lösning av de svårbemästrade frågorna om statistikproduktionens organisation. Frågan togs upp på nytt av koordinationsministeriet, och under ledning av två experter från Förenta Nationerna utarbetades ett nytt förslag, som sedermera godkändes av parlamentet i juli 1953. I det nya systemet, vars struktur och grundläggande statistiska enheter framgår av skissen på nästa sida, hade i vidare mån än tidigare utrymme beretts åt centraliseringsprincipen, men för det löpande statistiska service-arbetet inom ministerierna förutsattes alltså mindre lokala sektioner, förlagda till dessa ministerier.

Inom topporganisationen (National Statistical Service of Greece) skulle insamling och bearbetning av allt grundläggande statistiskt material på några få undantag när äga rum av det centrala statistiska organet (Central Statistical Operating Bureau). Denna centralbyrå var uppdelad på olika avdelningar, vilka var för sig hade att svara för ett antal statistikgrenar. Till centralbyrån skulle vidare knytas en fältorganisation, och för detta ändamål delades landet upp i 15 distrikt, vart och ett försett med ett lokalkontor som i första hand hade att ombesörja insamlings- och granskningsarbete men vid behov även skulle biträda med annat statistiskt arbete. Riksortsorganisationen (NSSG) inrymde vidare ett

STATISTIKENS ORGANISATION I GREKLAND

antal statistiska sektioner (Ministerial Research and Planning Directorates) inom ministerierna och vissa andra officiella institutioner, vilka sektioner i organisatoriskt avseende skulle intaga en i viss mån fristående ställning. Dessa hade till huvudsaklig uppgift att upprätta och förse det löpande arbetet i departementen med erforderliga statistiska uppgifter och sammanställningar av mera speciell karaktär. Slutligen ingick i organisationen ett särskilt organ (Statistical Coordinating Bureau) med främsta uppgift att koordinera och öva tillsyn över den statistiska verksamheten, sådan den bedrevs av de olika enheterna inom den statistiska riksorganisationen. Koordinationsorganet hade sålunda bl. a. att tillse 1) att den statistiska verksamheten kontinuerligt anpassade sig efter landets behov av statistiska uppgifter 2) att dubbelstatistik bringades ner till ett minimum samt 3) att statistikproduktionen bedrevs efter moderna metoder inom ramen för tillgängliga resurser.

Sådana var grunddragen av den nya organisationen, som tills vidare likväl var blott en organisation på papperet. Det gällde nu att föra denna ut i levande livet och tillse, att det praktiska genomförandet av programmet sattes igång utan större tidsutdräkt. För denna sida av organisationsarbetet begärde grekiska regeringen bistånd av Förenta Nationerna. Två experter tillkallades, den ene för att biträda vid behandlingen av frågor, som rörde statistisk organisation i allmänhet och frågor inom ekonomisk statistik, den andre med motsvarande uppdrag inom den demografiska statistiken.¹ Även om denna fördelning i princip fick gälla såsom arbetshypotes, medförde det nära sambandet mellan statis-

tikgrenarna, att i många fall experterna samfällt övervägde vilka åtgärder som borde vidtagas.

Experterna började sitt arbete under första kvartalet 1954. Man kan säga, att detta arbete sådant det avtecknade sig mot bakgrunden av det aktuella utgångsläget inrymde i huvudsak två artskilda moment. Det ena avsåg att ompröva äldre personal och till en del verkställa intagning av ny personal, så att de förhållandevis tomma kadrerna kunde fyllas och förses med personal, så beskaffad att den kunde på ett tillfredsställande sätt ta itu med de mångskiftande arbetsuppgifter, som enligt den nya statistiska lagen skulle ombesörjas av det statistiska huvudorganet. Till det första arbetsmomentet hörde vidare att revidera programmet för de olika statistikgrenarna, vilket oftast kom att medföra en omläggning av insamlingsarbetet, upprättandet av nya formuläruppställningar och kodsystem samt ändringar av bearbetningsmetoderna i övrigt. Inom denna ram av arbetsuppgifter föll också uppbyggnaden av den nya fältorganisationen och ministeriernas statistiksektioner samt lösningen av olika samordningsproblem. Denna typ av arbetsuppgifter utgjorde till en del ett program på längre sikt, eftersom de olika organisationsåtgärderna stod i beroendeställning till varandra och bildade en fortlöpande kedja. Såsom uppgifter med krav på förtursrätt anmälde sig här nyrekryteringen av personalen samt uppbyggnaden av den nya fältorganisationen.

Det andra arbetsmomentet var i huvudsak oberoende av den nya statistiklagens tillkomst och innebar att under interimspérioden intill dess den nya organisationen trädde i verksamhet, söka i mera betydelsefulla delar fullborda bearbetningen av redan insamlat material

¹ Mr. L. A. Shapiro, Förenta Nationernas statistiska byrå, och författaren.

eller sådant material som på grund av äldre bestämmelser tills vidare alltså införskaffades. Såsom förut omnämnts hade under 1950 och 1951 icke mindre än sex större statistiska inventeringar av censustyp ägt rum, men resultat från dessa förelåg endast beträffande några enstaka detaljer, då det väldiga materialet i flertalet fall antingen befann sig i helt obearbetat skick eller endast passerat de första inledande stadierna av bearbetningen. Uppgiftsinsamling förekom också, även om den var bristfällig, till en del löpande serier t. ex. statistiken över vigda, födda och döda. För handläggningen av ärenden tillhörande administration och förvaltning förelåg vidare i samband med återuppbyggnadsarbetet ett behov av statistiska uppgifter, som efter hand växte sig allt starkare. Dessa omständigheter i förening samverkade till att arbetsprogrammet vid sidan av organisationsfrågor på närmare och längre sikt i samband med tillkomsten av den nya statistiklagen också inneslöt betydande arbetsuppgifter i form av revision, uppläggning och översyn av påbörjade eller fortlöpande statistiska bearbetningar av olika slag.

Det skulle föra för långt att redovisa i detalj resultaten av det statistiska expertarbete, som pågick under åren 1954 och 1955. Endast några brottstycken, och dessa i huvudsak hämtade från det befolkningsstatistiska arbetsfältet, kommer att återgivas här.

Såsom lätt inses, måste även för ett land med omfattande resurser ett samtidigt anordnande och genomförande av sex större statistiska undersökningar av censustyp innebära en mycket stark påfrestning på befintlig personal och maskinutrustning. För Grekland i den dåvarande situationen, då landet just börjat hämta sig från krigets och ockupa-

tionens förödande verkningar, var det utan all tvekan ett i hög grad överdimensionerat program. Därtill kom att det brast i planeringen av undersökningarna i många avseenden. Frågeformulären var överhopade med frågor, i en del fall så formulerade att entydiga svar icke kunde påräknas. Brist på tränad fältpersonal och dåliga kommunikationer hade försvårat insamlingsarbetet. Vad som likväl framför allt ledde till att situationen blev ohållbar, var att på planeringsstadiet några egentliga beräkningar icke gjorts rörande de olika element (granskning, kodsättning, stansning, sortering etc.), som ingår i bearbetningsproceduren, vare sig i fråga om behovet av arbetskraft och maskiner, eller i fråga om tid och kostnader för bearbetningen. Tabellförslagen, där sådana fanns upprättade, tog mera hänsyn till möjligheten att göra kombinationer än till en med hänsyn till tidsmomentet välmotiverad begränsning av tabellinnehållet till mera viktiga data.

I början var en förhållandevis stor, ehuru temporärt anställd arbetsstyrka sysselsatt med bearbetning av det omfattande materialet till dessa räkningar. Arbetet inriktades huvudsakligen på folkräkningen och jordbruksräkningen, där vissa ehuru begränsade framsteg kunde inregistreras i fråga om granskning, kodsättning, stansning och sorteringsarbete. I samband med en besparingsaktion i slutet av år 1952 entledigades emellertid den temporära arbetskraften med påföljd, att arbetet på dessa räkningar praktiskt taget avstannade.

Läget försämrades i viss mån av att den närliggande tiden bildade övergångsperiod till den nya statistikorganisationens ikraftträdande med påföljd att åtskilliga frågor och icke minst personalfrågorna låg i stöpsleven. Såsom en

första åtgärd för experterna anmälde sig att verkställa en inventering av den ditillsvarande bearbetningen av materialet till räkningarna samt att under hänsynstagande till befintliga och kalkylerade resurser i fråga om arbetskraft och maskinell utrustning beräkna, när de statistiska resultaten från dessa räkningar skulle kunna föreligga. Det behöver väl knappast sägas att härvid framgick att utan en omläggning av bearbetningsmetoderna och en revision av programmet man icke kunde påräkna, att dessa resultat skulle bli tillgängliga inom rimlig tid. Såsom en konsekvens härav gjordes med hänsyn till de insamlade uppgifternas angelägenhetsgrad en vägning mellan de olika materialen, varvid vissa delar av folkräkningen och därnäst jordbruksräkningen ansågs böra få företräde vid den fortsatta bearbetningen. Vidare reviderades och nedskuros de ursprungliga tabellförslagen, varjämte även andra åtgärder i avsikt att säkerställa en mera effektiv bearbetning vidtogs. En annan icke mindre angelägen åtgärd i detta sammanhang var att söka påskynda antagningen av personal till det nybildade statistikorganet, vilket arbete ingick såsom ett led i det allmänna organisationsarbetet.

Den nya organisationen skulle i allt inrymma 440 personer med rekryteringen utspridd över en period av tre år. Antagningen av dessa personer, som avsåg såväl en omprövning av förutvarande i statistikarbetet använd arbetskraft som en betydande nyantagning av personal, var en i många avseenden ganska tungrodd procedur. Som regel föregicks rekryteringen av en skriftlig och muntlig tentamen inför en examensnämnd, vilken såsom medlemmar räknade även FN-experterna, varefter en ytterligare beredning av vederbörande utnämnings-

ärenden ägde rum inom två »Service Councils» tillhörande koordinationsministeriet. Vid utgången av oktober månad 1955 hade av de 440 platserna 344 blivit tillsatta. Det är icke någon tvekan om att denna omsorgsfulla prövning av de sökandes förutsättningar för statistiskt arbete medförde en välbehövlig förstärkning av personaluppsättningarna inom det nya statistikorganet, men den kom i det rådande läget genom sin omständlighet att hämma takten i det löpande statistiska arbetet under interimsspe-rioden. Såsom ett exempel kan nämnas, att antagningen av stansoperatriser till den förhållandevis stora maskinpark (50 stansmaskiner), som den statistiska organisationen var ägare av, härigenom blev fördröjd till omkring mitten av oktober 1954. Då stansningsarbetet intog en nyckelställning vid bearbetningen av de stora räkningarna blev följden en allmän försening av det löpande arbetet. Sedan denna hämsko avlägsnats och organisationen även i övrigt tillförts ny arbetskraft, tog bearbetningen av materialet till de stora räkningarna fart, och många resultat från dessa blev efter hand tillgängliga under år 1955.

Den del av folkräkningen, som fick förtursrätt vid bearbetningen, rörde uppgifterna om befolkningens antal inom olika administrativa områden samt fördelningarna efter kön, ålder och civilstånd, hushåll, födelseort, statsborgarskap, språk, religion och utbildning m. m. Till följd av att parallellbearbetning icke anordnats beträffande de i uppgiftsmaterialet ingående frågorna, förutsatte en bearbetning av folkräkningsuppgifterna angående yrke, att en ny hålkortsserie, innehållande mer än 7 1/2 miljoner kort, måste stansas. Den starkt ansträngda stansningskapaciteten medgav likväl icke, att detta nya stans-

ningsarbete kunde påbörjas förrän i maj 1955. Beträffande denna del av programmet räknade man med, att stansningsarbetet och färdigställandet av det begränsade antal tabeller, som fick ingå i planen för detta senare avsnitt av folkräkningen, skulle föreligga färdiga omkring april 1956.

Rikstabellerna för den första, mest betydande delen av folkräkningen blev successivt färdiga under våren och sommaren 1955. Man hade på ett tidigt stadium befarat, att folkräkningen till följd av brister bl. a. vid insamlingen av uppgifterna skulle ge till resultat ett för lågt befolkningstal med underskottsprocenten uppgående till c:a 5 %. Resultaten från de slutliga folkräkningstabellerna gjordes till föremål för en systematisk granskning, och däribland ingick också att på grundval av dessa tabeller, särskilt fördelningen efter ålder och kön, jämte uppgifter från befolkningsrörelsen och tidigare företagna befolkningsstatistiska undersökningar söka komma till klarhet om det befarade bortfallet i samband med insamlingen av uppgifterna. Dessa undersökningar bestyrkte, att ett underskott förelåg, men att det knappast kunde uppgå till mer än högst 2 à 3 %. Sannolikhetsskäl talade för att det huvudsakligen berörde männen och bland dessa i första hand ungdomsåldrarna och de allra äldsta åldrarna. En bristfällighet i materialet, som kom till tydligt uttryck, rörde åldersangivningarna. Dessa grundade sig på en uppgift om födelseåret, och uppgifterna härom hade ofta avrundats av uppgiftslämnarna till födelseår, som slutade på 0 eller 5. Till följd härav måste före utnyttjandet av åldersstabellerna en del korrigeringar göras till de observerade talen.

Vid slutet av år 1955 hade inom det avsnitt, som rörde räkningarna, arbe-

tet fortskridit så långt, att alla etapper av bearbetningen för folkräkningens första uppgiftsserie och jordbruksräkningen samt inventeringarna inom industri och hantverk, byggnadsverksamhet och handel var slutförda. Arbetet med folkräkningens andra avsnitt (yrkesräkningen) och bostadsräkningen, vilken senare var den av inventeringarna, som under den allmänna desorganisationen sackat mest efter, pågick samtidigt.

Inom det avsnitt, som rörde offentliggörandet av de statistiska resultaten, gjordes betydande framsteg, och flera redogörelser från skilda statistiska arbetsfält förbereddes till tryckning eller hade passerat utgivningsstadiet. Den mest betydande var »the Statistical Summary of Greece 1954», som överlämnades i april 1955 och som utgjorde en tvåspråkig (grekisk-engelsk) publikation innehållande 110 tabeller och grafiska framställningar, där de senast tillgängliga siffrorna från olika statistikgrenar var återgivna.

Ett område inom befolkningsstatistiken, som gjordes till föremål för en genomgripande omläggning, var statistiken över vigda, födda och döda. Bristerna i det hittillsvarande systemet var mycket stora och statistiken låg praktiskt taget i lägervall. Endast för de större städerna och distrikten i Aténs omgivningar offentliggjordes några löpande rapporter, och även dessa var ganska summariska. För landet i dess helhet sammanställdes visserligen siffror över totalantalet vigda, födda och döda, men på grund av betydande luckor i uppgiftsinsamlingen byggde dessa siffror på diverse approximationer. Bland bristerna av olika slag var otvivelaktigt denna ofullständiga rapportföring den största.

Emot allmänhetens sätt att sköta uppgiftsplikten i detta avseende fanns egent-

ligen inga anmärkningar, och man hade också intryck av att uppteckningen av anmälningarna gjordes med stor noggrannhet i de lokala registreringskontoren, även om formen för upptecknandet skedde efter ett föråldrat och opraktiskt system. I förbigående må omnämnas, att denna registrering var i stort sett den enda form av folkbokföring som förekom. Några register över befolkningen vare sig lokala eller centrala fördes sålunda ej och icke heller ägde någon registrering av den inrikes omflyttningen rum. Avsaknaden av sådan registrering förde bl. a. med sig den nackdelen, att någon löpande statistik över befolkningens antal inom olika lokala enheter, såsom förutsattes skola ske enligt den nya statistiklagen, praktiskt taget var omöjlig att genomföra.

Såsom ovan nämnts kunde den lokala registreringen av vigda, födda och döda knappast lastas för att det brast i fullständighet beträffande uppgiftsmaterialet. Felet kunde i stället återföras till att insändandet av rapporterna, vilka såsom regel hade att passera ett mellanled, innan de kom det centrala statistiska organet till handa, icke alltid fullgjordes på bästa sätt.

I detta avseende kunde man likväl påräkna en betydande ändring till det bättre, när den nya fältorganisationen stod färdig att börja sin verksamhet. Samtidigt därmed var tiden också inne att låta statistiken över befolkningsrörelsen träda fram i ny gestalt. Med detta mål för ögonen utarbetades nya formulär, som till form och innehåll väsentligt skilde sig från de gamla och var så uppställda, att de lämpade sig för maskinell bearbetning. I den utsträckning, som hänsynen till de lokala förhållandena medgav, fick de internationella förebil-

derna för denna statistik utgöra underlag för formuläruppställningarna. Nya instruktioner för insamling och bearbetning av uppgifterna utarbetades likaledes. De nya formulären och bearbetningsmetoderna förutsattes kunna tagas i bruk med ingången av år 1956.

Det råder inget tvivel om att den nya fältorganisation, som tillskapades för att säkerställa insamling och förberedande granskning av praktiskt taget allt statistiskt material, kommer att, alldeles oavsett fördelarna med hänsyn till de speciellt ogynnsamma grekiska betingelserna i fråga om kommunikationsväsen m. m., få en mycket stor betydelse vid återuppbyggnaden av den grekiska statistiken. Dessa ute i landet placerade statistiska enheter, försedda med tränad personal, är avsedda att vid sidan av sina löpande arbetsuppgifter bilda en kärna, omkring vilken vid större statistiska inventeringar en utbyggnad kan äga rum för att säkerställa insamlingen av uppgifterna till dessa. Ett annat positivt inslag är »the Board of Examiners», som vid platstillsättningarna har att göra de förberedande undersökningarna angående de sökandes lämplighet för resp. befattningar. Särskilt vid tillsättandet av chefsbefattningar för större statistikgrenar, för vilka med statistikens nuvarande utveckling speciella fackinsikter inom grenen i fråga bli mer och mer oundgängliga, tillgodosågs härigenom önskemålet, att tillsättandet icke fick karaktären av ett administrativt rutinärendet inom vederbörande departement.

Åtskilligt återstår, innan den nya statistikorganisationen i Grekland når avsedd stadga och förmår utveckla full effektivitet. Ett expertarbete pågår alltjämt för att fullborda organisationen; en svensk är för närvarande sysselsatt med

detta arbete.¹ Ännu är det för tidigt att avgöra, huruvida jämkningar i ena eller andra avseendet i fortsättningen blir behövliga inom ramen för det kombinerade centraliserings- och decentralise-

¹ Fil. dr Bengt Helger, Förenta Nationernas statistiska byrå.

ringssystem, som kännetecknar den officiella grekiska statistiken. Man får också komma ihåg, att i Grekland begränsade ekonomiska resurser står till förfogande och att i bilden ingår även andra irrationella moment. Men detta är en annan fråga.

STATISTIKEN ÖVER VÄGTRAFIKOLYCKOR

Av f. byrådirektören SVERKER GROTH

Initiativet till en fortlöpande utförlig riksstatistik över vägtrafikolyckor togs år 1931 av centralförbundet för nykterhetsundervisning med en framställning till Kungl. Maj:t om utredning »huruledes för vårt land måtte kunna anordnas en fortlöpande statistik över samtliga trafikolyckor, innehårande jämväl en sorgfälligt utforskning av olycksfallens orsaker med behörigt beaktande av alkoholens roll därvidlag».

Helt utan riksstatistiska uppgifter om vägtrafikolyckor var man icke vid tiden för denna framställning. Sålunda ingick i statistiska centralbyråns berättelse Dödsorsaker uppgifter om antalet under varje år av automobil- eller motorcykelolyckor eller »åkdons stjälpning och överkörning» orsakade dödsfall. Vidare innehöll medicinalstyrelsens berättelse Allmän hälso- och sjukvård uppgifter om antalet på lasarett och sjukstugor behandlade trafikolycksfall med fördelning efter tillkomstsättet samt skadans natur och påföljd.

Centralförbundets framställning remitterades till centralbyrån. Denna fann önskvärt, att den föreslagna statistiken kom till stånd, och drog upp vissa riktlinjer härför med grannländernas statistik som förebild.

En annan framställning i samma syfte gjordes år 1932 av Ivar Vennerström m. fl. I yttrande däröver anslöt sig väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till centralbyråns ståndpunkt. Även socialstyrelsen delade centralbyråns uppfattning om

önskvärdheten av att en tillfredsställande riksstatistik över trafikolyckor snarast möjligt bragtes till stånd.

För att statistiken skulle bli av verklig betydelse krävdes, enligt socialstyrelsen, ej blott att den bleve teoretiskt tillfredsställande utan också att den direkt inriktades på att tillgodose praktiska kunskapsbehov bland bil- och vägväsendets olika intressentgrupper. Med hänsyn härtill underströk styrelsen, vad även statistiska centralbyrån framhållit, att den fullständiga planen för den föreslagna statistiken måste utarbetas under samverkan med sakkunniga myndigheter och personer inom olika därav berörda områden. Styrelsen anslöt sig i huvudsak till de av centralbyrån uppdragna riktlinjerna för statistiken. Särskild uppmärksamhet borde ägnas åt utforskningen av trafikolyckornas orsaker och bl. a. alkoholförtäringens roll därvidlag. Den praktiska betydelsen av statistiken bleve i väsentlig mån beroende av att dess huvudresultat kunde i lämplig form snabbt bringas till intresserades kännedom.

Behovet av en allmän systematisk statistik över motortrafikolyckorna och deras orsaker betonades ytterligare i en framställning till Kungl. Maj:t år 1934 av svenska motorklubben och motormännens riksförbund. En sådan statistik borde bland annat utvisa, hur ansvaret för olyckorna fördelades på olika grupper av trafikanter. Den allmänna uppfattningen att motorförarna bure skul-

den till det stora flertalet trafikolyckor vore enligt denna framställning förmodligen felaktig.

Dessa framställningar och utlåtanden ledde till att statistiska centralbyrån fick i uppdrag att, efter samråd med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och åtskilliga andra myndigheter, utarbeta förslag till en på primäruppgifter från polisen grundad försöksstatistik för tolv månader. Sedan sådant förslag avgivits och yttranden däröver inhämtats, utfärdades den 30 november 1934 kungörelse (nr 579) angående statistiska uppgifter vid trafik med motorfordon år 1935, varjämte Kungl. Maj:t samma dag fastställde formulär till blankett för uppgifterna. Genom kungörelse den 13 december 1935 förordnades, att statistiken skulle fortsättas för tiden efter 1935 års utgång.

År 1937 överlämnades till svenska regeringen ett inom Nationernas Förbund utarbetat betänkande angående statistiken över olyckor i vägtrafiken med hemställen att den svenska statistiken måtte anordnas i enlighet med de rekommendationer och formulär som innefattades i betänkandet. Året därpå gjorde svenska kommunaltekniska föreningen hos Kungl. Maj:t framställning om ändrad uppställning av statistiken. Vidare framlade år 1939 dåvarande sekreteraren Lode Wistrand, som förordnats att inom kommunikationsdepartementet biträda med utredning rörande trafikolyckornas orsaker, ett förslag till formulär för uppgift om vägtrafikolycka.

Till Wistrands intentioner togs stor hänsyn vid den omläggning av statistiken som kom till stånd genom kungörelsen den 21 april 1939 (nr 144) angående statistiska uppgifter om vägtrafikolyckor samt det av Kungl. Maj:t samma dag fastställda nya formuläret för

sådana uppgifter. Omläggningen innebar i stort sett följande.

Statistiken skulle omfatta ej endast, såsom förut varit fallet, motortrafikolyckor utan vägtrafikolyckor av alla slag. Medan man förut endast räknat olyckorna och de vid dem skadade personerna, skulle statistiken i fortsättningen ange även antalet delaktiga trafikelement (fordon av olika slag, fotgängare etc.) samt antalet vid olyckorna skadade fordon. Å andra sidan inskränktes uppgiftsskyldigheten därigenom att polisen icke längre skulle direkt uttala sig om olyckornas orsaker utan endast redovisa vissa »omständigheter vid olyckan».

Alltifrån statistikens tillkomst har den omhänderhafts av statistiska centralbyrån, som offentliggjort resultaten dels kvartalsvis i kortfattade, preliminära tabeller och dels årsvis i utförliga berättelser. Kvartalsstatistiken har publicerats för tiden t. o. m. år 1949 i Post- och inrikes tidningar, åren 1950—1951 i Sociala meddelanden samt därefter i denna tidskrift.

Inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen påbörjades under år 1944 viss bearbetning av primärmaterialet till statistiken, huvudsakligen i vad det avser landsbygdens allmänna vägar under tiden från och med år 1939. Denna bearbetning går ut på att åstadkomma kartogram över olycksfrekvensen för olika vägsträckor med sammanfattande redogörelser för olyckorna på särskilda till kartogrammen fogade registerkort. Syftet härmed är att för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen med underlydande lokalförvaltningen underlätta prövningen av vilka vägtekniska anordningar som erfordras för att trygga trafiksäkerheten.

År 1945 tillsattes en kommitté för att inom kommunikationsdepartementet bi-

träda med utredning rörande möjligheterna att genom lämplig upplysningsverksamhet m. m. höja den allmänna trafiksäkerheten och åstadkomma bättre trafikkultur. Denna kommitté ägnade mycken uppmärksamhet åt frågan om statistiken över olyckor i vägtrafiken och betonade i sitt år 1948 avgivna betänkande (SOU 1948:20) det stora värde den statistiska forskningen har för det praktiska trafiksäkerhetsarbetet. Be-
träffande orsaksforskningen har kommittén yttrat bl. a. följande:

Huvudorsakerna till en olycka är, i den mån de bliva vederhäftigt angivna, av allra största betydelse för trafiksäkerhetsarbetet. Det har påståtts [av Wistrand], att polisens uppgifter om olyckans orsaker skulle vara av föga eller intet värde, eftersom dessa uppgifter vore grundade på ett subjektivt omdöme och lämnades av många olika personer. Uppgifterna kunde därför icke anses tillförlitliga och gäve icke uttryck för ett enhetligt bedömande. I statistiska centralbyråns formulär har fr. o. m. år 1939 rubriken »Olyckans orsaker» icke medtagits. I stället har man låtit formuläret innehålla flera rent faktiska uppgifter beträffande omständigheterna kring olyckan. Man tänkte sig att med ledning av dessa detaljupplysningar kunna centralt fastställa olycksorsaken. Någon sakkunnig myndighet för denna prövning skapades emellertid icke. Invändningarna mot polisens orsaksangivning kunna i många avseenden vara bärande. För en mera djupgående statistisk analys torde polisens uppgifter icke kunna användas. Dessa uppgifter kunna emellertid vara av ett icke ringa värde för den kontinuerliga och översiktliga bedömningen av tendenserna inom trafikolyckornas område. Även om polisens uppfattning om orsakssammanhanget i en del fall ej är fullt riktig, visar den sig dock i de flesta fall vara välgrundad. Polisens orsaksbeskrivning lär kunna ge goda uppslag till ingående undersökningar. Polismännen är ofta personer med stor erfarenhet på detta

område och har därför en klar blick över omständigheter, som ägt betydelse för olyckans inträffande. — Före år 1939 hade polisen att ange huvudorsaken till olyckorna. Detta kunde någon gång vara svårt. Genom att man nu i stället begär polisens uppfattning om huvudorsaken till olyckan underlättas uppgiftslämnandet.

I direktiven för statens trafiksäkerhetsråd föreskrevs, att rådet skulle fullfölja det förslag till reformering av den officiella statistiken över vägtrafikolyckor som framlagts av 1945 års trafiksäkerhetskommitté. Arbetet härmed påbörjades, sedan rådet orienterat sig inom sitt stora arbetsfält och fått begrepp om kraven på en modern statistik av detta slag. Arbetsuppgiften hänvisades till en början till statistikkommittén inom rådet, vilken i november 1951 redovisade sitt uppdrag genom att till rådet överlämna en promemoria med förslag till utlåtande angående reformering av statistiken. Förslaget blev föremål för en omfattande överarbetning inom rådet, varunder kontakt hölls med statistiska centralbyrån, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och polisen. Hänsyn togs också till de förslag till internationellt jämförbar statistik över vägtrafikolyckor som framlagts av Ekonomiska kommissionen för Europa (ECE). Rådet överlämnade i juni 1953 till chefen för kommunikationsdepartementet sitt förslag till uppläggning av den svenska officiella statistiken över vägtrafikolyckor.

Trafiksäkerhetsrådets förslag ledde till utfärdande av kungörelsen den 12 maj 1955 (nr 196) om ändrad lydelse av § 1 i 1939 års kungörelse. Samtidigt fastställde Kungl. Maj:t nya formulär till blanketter, vilka efter centralbyråns anvisningar togs i bruk den 1 juli 1955. På grund av gjorda erfarenheter framlade centralbyrån förslag om vissa smär-

re ändringar i formulären till de blanketter som skall användas efter ingången av år 1956, och dessa fastställdes av Kungl. Maj:t den 18 november 1955.

Inom trafiksäkerhetsrådet beaktades å ena sidan kravet på snabbhet och å andra sidan behovet av en viss utförlighet och av tillförlitlighet hos statistiken. Därjämte ville man tillse, att uppgiftslämnarnas (polisens) arbetsbörda icke ökades i någon väsentlig mån.

Det är i första hand till den för trafiksäkerhetsarbetet så betydelsefulla upplysnings- och propagandaverksamheten som högaktuella statistiska uppgifter om olycksfrekvensen behövs. Sålunda har nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande framhållit värdet av en dagsaktuell statistik. Vidare har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen understrukit betydelsen av att styrelsen samt väg- och gatuförvaltningarna i landsorten snabbt blir underrättade om inträffade trafikolyckor. I många fall kan ett snabbt besked om en olycka leda till att felaktighet beträffande vägen omgående blir undanröjd. Även polismyndigheterna har användning för en snabb redovisning som grund för att bedöma behovet av trafikpolis och trafikreglering över huvud taget. Det är slutligen också för trafiksäkerhetsrådet av stort värde att ha tillgång till aktuell information rörande olycksfrekvensen under olika tider och på skilda platser.

Bland de omständigheter kring en trafikolycka som bör beaktas i statistiken kräver vissa mer, andra mindre omfattande utredning. Beträffande redovisningen av de förra kan inom ekonomiskt rimliga gränser kraven på utförlighet och tillförlitlighet inte tillgodoses samtidigt med kravet på snabbhet. Exempel på sådana omständigheter är beskaffenhetsen av fordons bromsar och belys-

ningsanordningar och vidare fordonsförarens nykterhetstillstånd. Snabbredovisning kan däremot i allmänhet lämnas rörande exempelvis tid och plats för olyckan, vägbanans beskaffenhet på olycksplatsen samt de i olyckan delaktiga trafikelementen och deras rörelser före och under olyckan.

Med hänsyn härtill har man ansett, att de statistiska primäruppgifterna om en trafikolycka bör lämnas i två omgångar. Först skall, omedelbart efter olyckan, lämnas uppgifter som då är tillgängliga och skall ingå i den s. k. snabbstatistiken. När sedermera polisutredningen rörande olyckan avslutats, skall de ytterligare uppgifter avges som behövs för den definitiva, utförligare statistiken; i samband därmed skall erforderlig korrigering av de tidigare lämnade uppgifterna ske. Snabbstatistiken sammanställs för varje dag, vecka, månad och kvartal, medan kalenderåret utgör redovisningsperiod för den definitiva statistiken. Av snabbstatistiken offentliggöres månads- och kvartalsrapporterna i denna tidskrift; dags- och veckorapporterna publiceras ej men tillhandahålles trafiksäkerhetsrådet och statspolisintendenten samt, vad angår veckorapporterna, även nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande. Den definitiva statistiken offentliggöres årsvis i publikationen Vägtrafikolyckor.

Uppgifterna för en viss olycka avfattas på fyra särskilda blanketter av vilka två (A- och B-blanketterna) avser snabbstatistiken och de båda övriga (C- och D-blanketterna) den definitiva statistiken. A- och B-blanketterna expedieras inom 24 timmar från polisundersökningens början av den polisman som utför undersökningen, A-blanketten till statistiska centralbyrån och B-blanketten till vägförvaltningen i det län, där

olyckan inträffat, eller, om olyckan inträffat i stad eller stadsliknande samhälle som är väghållare, till gatuförvaltningen därstädes. De slutgiltigt utskrivna C-blanketterna expedieras till statistiska centralbyrån av polischefen i det polisdistrikt, där olyckan inträffat, för vart och ett av de tre första kvartalen senast inom två månader från kvartalets utgång, för oktober och november månader senast före utgången av närmast följande januari månad och för december månad senast före utgången av närmast följande februari månad. D-uppgifterna förvaras som koncept hos polischefen.

På samtliga blanketter finns plats för uppgifter om 1) olycksplats och -tid samt vägförhållanden, 2) ljus- och väderleksförhållanden, 3) olyckans art, 4) i olyckan delaktiga trafikelement, 5) i olyckan delaktiga fordonsförare och vid olyckan skadade personer m. m., samt för 6) skiss över olycksplatsen. På C- och D-blanketterna skall härutöver ges en kortfattad redogörelse för olyckans förlopp och vidare skall där, under särskilda rubriker, redovisas »särskilda omständigheter ägnade att belysa olyckans uppkomst».

Under mångårigt sysslande med trafikolycksstatistiken har artikelförfattaren funnit, att redovisningen under rubriken »omständigheter vid olyckan» i det år 1939 fastställda formuläret i själva verket är principiellt liktydig med en redovisning av orsakerna till olyckorna enligt det före år 1939 gällande formuläret. Detsamma torde gälla redovisningen enligt 1955 års formulär av »särskilda omständigheter ägnade att belysa olyckans uppkomst». Skillnaden mellan förr och nu i detta avseende synes endast vara, att specifikationen av orsaksfaktorerna har gjorts betydligt ut-

förligare i det senaste formuläret. Innebörden av att man numera inte direkt ålägger polisen att uppge olycksorsakerna torde därför i realiteten inskränka sig till att man därmed antyder, att polisens uppgifter härom endast utgör ett bland flera möjliga bidrag till orsaksforskningen. Det förefaller uppenbart att dessa uppgifter, även om de icke helt kan klarlägga de kausala sammanhangen, dock är av sådant värde att de inte kan undvaras. Samma uppfattning hyste 1945 års trafiksäkerhetskommitté, såsom framgår av det här ovan citerade uttalandet ur dess betänkande. Kommittén föreslog, att polisen skulle redovisa sin uppfattning om huvudorsakerna till olyckorna och tänkte sig alltså en skillnad mellan orsaker och huvudorsaker. I statistiken före år 1939 redovisades dels alla omständigheter, som polisen uppfattade som orsaker till olyckorna, och dels särskilt de av dessa omständigheter som ansågs som huvudorsak.

Gentemot detta system invände Wistrand i sitt ovannämnda principbetänkande, att en trafikolycka utgjorde en produkt av flera faktorer och att här liksom i matematiken de särskilda faktorerna var för sig vore lika viktiga för produktens tillkomst.

Svårigheten vid den teoretiska bestämningen av begreppet huvudorsak gjorde sig gällande redan under förarbetena till den första berättelsen över motortrafikolyckor, avseende år 1935. Någon definition gavs icke i uppgiftsformuläret, och polischeferna var på denna punkt helt hänvisade till eget skön. Man utgick emellertid från det antagandet, att olikheterna i sättet för bedömningen av vad som i de särskilda fallen varit huvudorsak på det hela taget icke skulle ha alltför stor betydelse.

På s. 20 i texten till 1935 års berättelse anföres vidare följande:

Ser man på förhållandena allenast ur synpunkten av orsakssammanhanget, sådant detta faktiskt gestaltat sig, torde måhända fog icke finnas för att bland flera orsaker till en och samma olycka urskilja någon såsom huvudorsak. Annorlunda ställer sig emellertid saken, om man anlägger den synpunkten att av två eller flera faktorer, vilka medverkat till en och samma olycka, någon kan anses i och för sig ha inneburit *större risk* än den eller de andra för att olyckan skulle inträffa. Med ett sådant betraktelsesätt torde hinder icke möta mot att skilja mellan huvudorsak och annan orsak.

I nu gällande uppgiftsformulär förekommer inte orden orsak och huvudorsak, men det har dock ansetts påkallat att här erinra om hur gränsen mellan de båda begreppen kan dragas. Detta av den anledningen, att vid redovisningen enligt form. C och D av »särskilda omständigheter ägnade att belysa olyckans uppkomst» största vikten synes böra läggas vid omständigheter som kan betraktas som huvudorsak till olyckan.

Inom ECE:s arbetsutskott för förhinderande av vägtrafikolyckor stannade man till en början för att polisen skulle redovisa faktorer, som bidragit till olyckorna, såsom exempelvis fel begångna av förare och felaktigheter på fordon, vidare väg- och väderleksförhållanden m. m., och angav ett schema med olika

alternativ. Det är denna metod som tillämpats vid utarbetandet av 1955 års formulär. Sedermera har ECE:s arbetsutskott för statistisk upplysning, vid möte i mars 1956, föreslagit en förenklad orsaksredovisning. Enligt detta, av förstnämnda arbetsutskott sedermera godkända förslag, skulle olyckorna fördelas, allteftersom de kunde tillskrivas cyklist, motorcyklist, förare av andra fordon, fotgängare samt andra orsaker, de sistnämnda sammanslagna till en grupp. Det kan ifrågasättas, om en så förenklad statistik vore av något värde för trafiksäkerhetsarbetet.

Huru olycksstatistiken kunnat tillgodogöras i Sverige framgår bl. a. av 1953 års trafiksäkerhetsutrednings betänkande Trafiksäkerhet I (SOU 1954: 38), vilket ligger till grund för åtskilliga reformer på vägtrafikens område, såsom beträffande färdhastighet, skyldighet att stanna före infart på huvudled samt säkerhetsanordningar på fordon.

Den jämförelsevis stora detaljrikedomen i 1955 års uppgiftsformulär har ökat möjligheterna att statistiskt belysa vägtrafikolyckorna. Ett vidsträckt fält står här öppet för den statistiska forskningen, och en betydande utveckling torde vara att emotse på området. En vidgad användning av vad som med en modern term kallas operationsanalytiska metoder skulle säkerligen främja denna utveckling.

INKOMST AV OLIKA FÖRväRVSKÄLLOR UNDER ÅR 1951

Av förste aktuarien FOLKE LUBLIN

Vid 1950 års folkräkning har en undersökning beträffande befolkningens inkomstförhållanden utförts, vilken grundar sig på fysiska personers självdeklarationer för 1952 års taxering och avser inkomståret 1951. Uppgifterna har för personer med minst 50 000 kr sammanräknad nettoinkomst erhållits från en totalundersökning rörande dylika personer. För övriga personer har uppgifterna erhållits genom uppskrivning av de vid en urvalsundersökning erhållna talen. Denna omfattar för personer med 10 000—50 000 kr inkomst sådana, som är födda den 15:e i någon månad, och för personer med mindre än 10 000 kr

inkomst sådana, som är födda den 15:e i mars, juni, september eller december månader. I fråga om hustrur gäller dock att de hänförs till den av dessa tre delmassor, som mannen tillhör. De båda urvalsgrupperna har omförts till samma urvalskvot genom att talen för personer med mindre än 10 000 kr inkomst multiplicerats med 3. Vid uppskrivningen har hänsyn tagits ej endast till i urvalet ingående personer utan även till sköns-taxerade och andra personer, för vilka deklaration ej funnits eller kunnat erhållas.

Från den nämnda undersökningen föreligger nu definitiva uppgifter, vilka

Fördelning efter förvärvskällor åren 1951 och 1945

Förvärvskällor	Antal personer (1 000-tal) ¹		I % av hela antalet inkomst- tagare ¹		Belopp (milj. kr)		I % av den totala inkomsten resp. totala förlusten		Median- inkomst resp. medianförlust av resp. för- värvskällor (kr)	
	1951	1945	1951	1945	1951	1945	1951	1945	1951	1945
Inkomst av										
jordbruksfastighet	425	388	10,4	11,4	1 934	953	8,2	7,8	3 015	1 851
annan fastighet	480	394	11,7	11,5	267	222	1,1	1,8	305	246
rörelse m. m.	298	257	7,3	7,5	1 922	1 060	8,2	8,7	4 868	2 746
tjänst	3 629	3 006	88,7	88,0	18 819	9 563	79,6	78,2	4 632	2 583
tillfällig förv.-verks....	117		2,9		100		0,4		409	
kapital	1 190	947	29,1	27,7	591	431	2,5	3,5	303	215
Förlust av										
jordbruksfastighet	17	17	0,4	0,5	18	16	8,9	21,9	374	314
annan fastighet	258	146	6,3	4,3	112	34	57,6	46,9	319	214
rörelse m. m.	10	6	0,2	0,2	26	6	13,5	8,2	720	504
tillfällig förv.-verks....	1	..	0,0	..	0	..	0,1	..	286	..
kapital	113	85	2,8	2,5	39	17	19,9	23,0	285	200

¹ Personer med inkomst av mer än en förvärvskälla är räknade för var och en av dem.

meddelas i del 7 av folkräkningsredogörelsen.¹ Publikationen innehåller, utom ett inledande kapitel och ett kapitel om undersökningens representativitet, tre avdelningar, av vilka den första behandlar den sammanräknade nettoinkomstens storlek, den andra inkomstens fördelning på olika förvärvskällor och den sista vissa av de allmänna avdrag, som får göras vid deklaration (för periodiskt understöd o. d., pensionsförsäkring och annan försäkring). Huvudvikten har emellertid lagts på fördelningen på förvärvskällor, medan uppgifterna om sammanräknad nettoinkomst har som huvudsakligt syfte att bilda underlag för uppgifterna om förvärvskällor.

I denna artikel skall uteslutande inkomstens fördelning på olika förvärvskällor behandlas.² Liksom i folkräkningsberättelsen meddelas överallt uppskrivna tal. Såsom alla dylika tal är de i viss mån osäkra.

I redovisningen särskiljes sex förvärvskällor, nämligen jordbruksfastighet, annan fastighet, rörelse m. m., tjänst, tillfällig förvärvsverksamhet och kapital. Av dessa var tjänst ojämförligt vanligast; icke mindre än 42 % av de manliga och 65 % av de kvinnliga inkomsttagarna hade tjänst som enda förvärvskälla, vartill kommer att 45 % av de förra och 26 % av de senare hade inkomst både av tjänst och annan förvärvskälla. Övriga förvärvskällor redovisades endast i undantagsfall som enda förvärvskälla utan förekom i allmänhet i kombination med andra. Vanligast av

dessa var kapital, som 34 % av männen och 28 % av kvinnorna hade inkomst av. Därefter följde annan fastighet (23 resp. 9 %), jordbruksfastighet (15 resp. 3 %), rörelse m. m. (9 resp. 4 %) och slutligen tillfällig förvärvsverksamhet (4 resp. 1 %).

Såsom framgår av tabellen på föregående sida har några större förskjutningar i avseende på inkomsttagarnas fördelning på olika förvärvskällor icke skett sedan år 1945. Den högsta medianinkomsten år 1951 uppvisade rörelse m. m., tjänst samt jordbruksfastighet; däremot var medianinkomsten av kapital så låg som 303 kr, och nästan lika låg var inkomsten av annan fastighet.

Den förvärvskälla, som oftast visade förlust, var annan fastighet. Över tredjedelen av de personer, som hade annan fastighet som förvärvskälla, hade förlust därav. Även kapital uppvisade ett relativt högt antal personer med förlust, medan övriga förvärvskällor förhållandevis sällan uppvisade förlust. Den högsta medianförlusten, 720 kr, visade rörelse m. m., medan övriga förvärvskällor hade betydligt lägre tal. Samtliga i tabellen redovisade medianinkomster och medianförluster har ökats sedan år 1945.

Hur många procent av personer med olika förvärvskällor, som hade en sammanräknad nettoinkomst av minst 6 000, 10 000 och 15 000 kr, framgår av sammanställningen på nästa sida.

En förskjutning mot högre inkomstklasser har skett för alla förvärvskällor, och särskilt kraftigt är denna för jordbruksfastighet.

Vidare kan nämnas, att mer än 40 % av företagarna inom industri, samfärdsel och handel, drygt 25 % av företagarna inom offentliga tjänster, omkring 20 % av tjänstemännen inom industri

¹ Vissa preliminära resultat meddelades i Statistisk tidskr. 1955, sid. 247—249.

² Preliminära uppgifter om den sammanräknade nettoinkomstens storlek under inkomståret 1951 har publicerats i Statistisk tidskr. 1953, sid. 17—27; dessa uppgifter bygger emellertid icke på självdeklarationerna utan på av taxeringsmyndigheterna årligen insända blanketter och är ej fullt jämförbara med de i Folkräkningen del 7 meddelade uppgifterna.

Förvärvskällor	Minst 6 000 kr	Minst 10 000 kr	Minst 15 000 kr
<i>År 1951</i>			
Jordbruksfast.	43,5	13,6	4,8
Annan fastighet ...	59,3	22,1	8,5
Rörelse m. m.	54,3	23,4	11,0
Tjänst	41,6	10,3	3,2
Tillf. förv.-verks. ...	69,3	40,4	20,7
Kapital	47,4	17,3	7,1
Samtliga	40,3	10,5	3,4

<i>År 1945</i>			
Jordbruksfast.	9,8	2,8	1,2
Annan fastighet ...	25,0	8,9	4,1
Rörelse m. m.	24,5	10,4	5,5
Tjänst ¹	10,8	3,0	1,2
Kapital	21,2	7,8	3,6
Samtliga	11,1	3,2	1,3

och samfärdsel samt likaledes omkring 20 % av arbetarna inom industri redovisade annan fastighet som förvärvskälla. Kapital var vanligast bland företagare inom jordbruk och handel och minst vanligt bland arbetarna inom offentliga tjänster och handel. Sammanlagt redovisade ungefär 50 % av företagarna, 32 % av tjänstemännen och 19 % av arbetarna kapital som förvärvskälla.

Av inkomstbeloppen härflöt för samtliga tjänstemanna- och arbetargrupper över 95 % från tjänst. För företagare inom jordbruk med binärningar kom 82 % av inkomsterna från jordbruk, 9 % från tjänst och 6 % från rörelse. Företagarna inom andra näringar erhöll 80 à 90 % av sina inkomster från rörelse och återstoden huvudsakligen från tjänst. De övriga förvärvskällorna uppvisade för samtliga yrken mycket låga tal. Trots att, såsom ovan nämnts, en mycket stor del av inkomsttagarna hade kapital som förvärvskälla, uppgick dock kapitalinkomsterna för de grupper, som i detta avseende hade de högsta talen (företagare inom jordbruk och handel), endast till dryga 3 % av de sammanlagda inkomstbeloppen.

Det kan nämnas, beträffande kombinationerna mellan olika förvärvskällor,

¹ Inräknat tillfällig förvärvsverksamhet.

att den ojämförligt vanligaste förvärvstypen var enbart tjänst, som omfattade drygt hälften (51 %) av samtliga inkomsttagare. Därefter följde tjänst + kapital med 15 %, annan fastighet + tjänst med 7 % samt annan fastighet + tjänst + kapital med 6 %. Ingen av de övriga kombinationerna hade tal, som översteg 3 %.

Det kan vara av värde att i det följande lämna vissa uppgifter, som utförligare belyser de olika förvärvskällorna.

Sammanlagt hade 442 000 personer *jordbruksfastighet* som förvärvskälla. Av dessa hade endast 17 000 förlust därav, medan 69 000 hade inkomst av enbart jordbruksfastighet och 356 000 inkomst av jordbruksfastighet i förening med andra förvärvskällor. Av de sistnämnda hade ungefär 100 000 utom jordbruksfastighet tjänst, lika många hade kapital och ävenledes lika många både tjänst och kapital. De personer, som hade jordbruksfastighet utan att kunna betecknas såsom egentliga jordbrukare, uppgick till 109 000. Medianinkomsten av jordbruksfastighet för personer med enbart denna förvärvskälla var 4 712 kr. När jordbruksfastighet förenades med annan förvärvskälla, var jordbruksinkomsten i regel betydligt lägre med undantag av kombinationen jordbruksfastighet + kapital, där medianinkomsten uppgick till 5 765 kr.

Sammanlagt 738 000 personer hade *annan fastighet* som förvärvskälla. Av dessa hade emellertid endast 11 000 inkomst enbart av annan fastighet, medan 469 000 hade inkomst därav i förening med annan förvärvskälla, och återstående 258 000, d. v. s. en dryg tredjedel av samtliga, hade förlust av annan fastighet. Av de 480 000, som redovisade vinst av annan fastighet, var icke mindre än 185 000 arbetare, medan 94 000 var

företagare, 89 000 tjänstemän och 112 000 ej förvärvsarbetande. Såväl medianinkomsterna som medianförlusterna av annan fastighet var låga och rörde sig omkring 300 kr.

Det bör nämnas, att fastighet i rörelse ej räknas hit, men i övrigt ingår alla fastigheter utom jordbruksfastighet. I redovisningen har annan fastighet uppdelats i tre huvudtyper, nämligen 1) obebyggda tomter, 2) bebyggda tomter med tillhörande hus och 3) s. k. bostadslägenheter, d. v. s. lägenheter, som medlemmar av bostadsföreningar och delägare i bostadsaktiebolag innehaft. Av de 738 000 personer, som redovisade annan fastighet, hade de ojämförligt flesta eller 711 000 endast en av de tre huvudtyperna. Härav hade 614 000 hus, 91 000 bostadslägenhet och 6 000 obebyggd tomt.

Antalet personer med *rörelse m. m.* som förvärvskälla var 308 000, av vilka endast 10 000 redovisade förlust därav. Inkomst av enbart rörelse hade 64 000 personer, d. v. s. endast femtedelen av alla med rörelse. Av dem, som hade inkomst av rörelse, räknades de flesta eller 259 000 såsom företagare, varav 95 000 inom industri och hantverk, 90 000 inom handel och 23 000 inom samfärdsel. Förutom företagare fanns 39 000 personer med inkomst av rörelse; för dessa var rörelsen binäring. Medianinkomsten av rörelse för personer med inkomst enbart av rörelse var 5 136 kr och för personer med även annan inkomst 4 780 kr.

Av samtliga 4 089 000 inkomsttagare var det endast 460 000, som icke hade någon inkomst av *tjänst*, medan däremot antalet personer med tjänst som förvärvskälla uppgick till sammanlagt 3 629 000, varav icke mindre än 2 065 000 hade inkomst enbart av tjänst. Av de

1 564 000 inkomsttagare, som hade tjänst i förening med annan förvärvskälla, hade 606 000 kapital, 292 000 annan fastighet och 235 000 både annan fastighet och kapital. Av alla personer med inkomst av tjänst var 512 000 manliga och 479 000 kvinnliga tjänstemän, 1 386 000 manliga och 569 000 kvinnliga arbetare samt slutligen 683 000 företagare eller ej förvärvsarbetande med inkomst av tjänst som bisysselsättning eller med inkomst av folkpension, annan pension, livränta, undantagsförmån, periodiskt understöd o. d. (Dylik inkomst räknas nämligen i taxeringshänseende som tjänst.) Om man vill jämföra arbetsinkomsterna inom olika yrken, är det emellertid riktigtast att borträkna dels alla pensionsinkomster och liknande, dels inkomster från andra yrken än huvudycket, dels slutligen all inkomst från tjänst, som icke innehafts under hela år 1951. Det på så sätt erhållna inkomstbeloppet har benämnts »största delpost av tjänst för helårsanställda», och om mediantal för på dylikt sätt beräknade inkomster inom olika yrken uträknas, får man ett mått på den verkliga arbetsinkomsten inom resp. yrken.

De högsta arbetsinkomsterna bland tjänstemännen återfanns inom sjötransport (11 412 kr), malmbrytning (10 600 kr), undervisning och vetenskaplig verksamhet (9 956 kr) samt kemisk-teknisk industri (9 500 kr) och de lägsta inom husligt arbete (3 000 kr) och varuhandel (5 840 kr). Bland arbetarna fanns de högsta inkomsterna inom sjötransport (8 053 kr), malmbrytning (7 950 kr) och byggnadsverksamhet (7 909 kr) och de lägsta inom organisationer för intressegemenskap (2 000 kr) samt bank- och försäkringsverksamhet (2 042 kr), inom vilka grupper arbetarpersonalen till stor del torde utgöras av städerskor

utan full daglig arbetstid, ävensom husligt arbete (2 113 kr).

Hela det redovisade antalet folkpensionärer utgjorde 483 000, men det verkliga antalet var större, beroende på att många folkpensionärer med inga eller obetydliga andra inkomster trots rådande deklarationsplikt icke avgivit deklaration och att taxeringsmyndigheterna, där det varit uppenbart att skatt icke skulle kunna utgå, icke vidtagit några ytterligare åtgärder. Av de redovisade 244 000 manliga folkpensionärerna var två tredjedelar gifta och en fjärdedel änklingar, medan av de 239 000 kvinnliga endast en fjärdedel var gifta och drygt hälften änkor. Ungefär hälften av dem, som redovisat folkpension, hade inkomst av kapital, och en tredjedel hade även annan pension. Till annan pension har räknats även livränta, undantagsförmån och periodiskt understöd. Hela det redovisade antalet andra pensionärer än folkpensionärer utgjorde 308 000. För 42 % av dessa uppgick pensionen till mindre än 1 000 kr, och knappt 10 % hade mer än 6 000 kr i pension.

Inkomst av *tillfällig förvärvsverksamhet* hade 117 000 personer, varav icke mindre än 114 000 hade dylik inkomst i kombination med andra förvärvskällor. Vanligast var därvid kombination med tjänst.

Antalet personer med inkomst av *kapital* utgjorde icke mindre än 1 190 000. Därtill kom 113 000 personer med förlust av kapital, huvudsakligen personer, vilkas ränteutgifter var större än kapi-

talinkomsterna. Av dem, som hade inkomst av kapital, var 400 000 kvinnor, varav 112 000 gifta. Endast 36 000 personer hade inkomst av enbart kapital, medan alla de övriga även hade andra förvärvskällor. Medianinkomsten av kapital var för personer med enbart kapitalinkomst 413 kr och för personer med även andra förvärvskällor 301 kr.

Sammanlagt hade 160 000 personer inkomst av aktier i svenska aktiebolag, vilket utgör 12 % av antalet personer med inkomst av kapital. Medianinkomsten av aktier var 329 kr för personer med inkomst av enbart kapital och 183 kr för övriga personer. Av personer med inkomst av aktier var 42 % kvinnor, och av den sammanlagda aktieinkomsten utgjorde kvinnornas andel 47 %. Vidare kan nämnas, att 27 % var företagare, 30 % tjänstemän, 7 % arbetare och 36 % ej förvärvsarbetande. Den genomsnittliga inkomsten av aktier per person var betydligt större för tjänstemännen (1 571 kr) än för företagarna (815 kr), vilka i sin tur hade avsevärt större dylik inkomst än arbetarna (196 kr). Tjänstemännens höga tal sammanhänger med att företagsledare och andra högre tjänstemän här ingår, och att dessa i stor utsträckning ägde aktier i det bolag, där de var verksamma, eller i närstående bolag. Icke mindre än 53 % av den totala inkomsten av aktier kom på den ej förvärvsarbetande befolkningen och 31 % på tjänstemän, medan företagarnas motsvarande tal var 15 % och arbetarnas blott 1 %.

Viktigare urvalsundersökningar i Sverige. 1956 års rapporter till FN

*Important Sample Surveys in Sweden.
Notes to UN delivered in 1956*

Statistiska kommissionen inom Förenta Nationerna började 1948 insamla årliga uppgifter från länderna om viktigare undersökningar på urvalsbas. Näst sista rapporten avgick hösten 1953, varför drygt två år täcks av den nu avsända (mars 1956). Syftet med insamlingen är naturligtvis främst att genom publicering av urvalsmetoder och ämnen verka för ökad användning av sådana metoder inom det sociala och ekonomiska området.

Efterhand som samplingmetoden slagit igenom, har FN emellertid betonat att endast sådana undersökningar bör rapporteras som är av särskilt intresse antingen för metodens skull eller därför att de betytt en utvidgning av tillämpningsområdet. Det säger sig självt att ländernas urval och däribland det som här gjorts kan komma att begränsas vid FN:s publicering (Statistical Papers. Ser. C. Hittills har utgivits nr 1—7).

1. Bostadsregister för Göteborgs stad *Dwellings Sample Register in Gothenburg*

Uppgifter om bostadsförhållandena erhålles vid de med några få undantag vart femte år utförda bostadsräkningar, och detaljerade upplysningar om befolkningens sammansättning föreligger vid de likaså vart femte år verkställda folkräkningarna. Dessa uppgifter har emellertid hittills ej korresponderat, och för tidpunkter mellan bostads- resp. folkräkningarna föreligger endast ofull-

ständiga uppgifter om förändringarna i samhällsstrukturen på det demografiska området.

I avsikt att förbättra detta förhållande har stadens statistiska byrå i samråd med statistiska centralbyråns utredningsinstitut uppdragit vissa riktlinjer för upprättande av ett stående basurval av bostadslägenheter omfattande c:a 10 % av totala antalet bostadslägenheter i staden. Detta stående basurval skall utgöra det s. k. bostadsregistret.

I samband med mantalsskrivning för 1955 har i Göteborg företagits en kombinerad bostads- och folkräkning, varvid uppgifter om bostäderna och de boende inhämtats. Efter bearbetning av detta primärmaterial kan en lista över samtliga bostadslägenheter presenteras, som avser förhållandena vid tidpunkten för mantalsskrivningen, och uppläggningsdatum är således den 5 oktober 1955.

Registret avser att uteslutande tjäna statistiska syften och består såsom ovan nämnts av ett representativt urval av bostadslägenheter som uppgår till c:a 10 % av hela antalet. I sin allmänna uppbyggnad kommer urvalet att inom rimlig felmarginal återspegla bostads- och befolkningsstrukturen för hela staden och blir på så sätt ett Miniatur-Göteborg. I tekniskt avseende har registret formen av ett kortregister med individualkort för varje i urvalet ingående bostadslägenhet. För att få underlag för familjestatistiska undersökningar göres anteckningar om familjeförhållanden.

Hur ofta det stående urvalet behöver bearbetas är naturligtvis beroende av befolkningens rörlighet och bostadsbeståndets föränderlighet, men f. n. synes det vara tillräckligt om uppgifter från vissa officiella längder inhämtas vartannat år och att urvalet moderniseras med utgångspunkt från de sålunda erhållna uppgifterna.

I det följande skall lämnas en summarisk översikt av tillvägagångssättet vid upprättandet av bostadsregistret.

Indelning i geografiska områden. Stadens administrativa område uppdelas i fem mindre områden (zoner) för vilka separat redovisning skall företas. Populationens element utgöres av antalet bostadslägenheter inom angivna områden, och bostadslägenheten är således undersökningens analysenhet. Varje område benämnes subpopulation eller stratum.

Det beräknade antalet bostadslägenheter inom varje stratum vid slutet av år 1954 framgår av följande sammanställning.

Stratum	Beräknat antal bostadslägenheter
1. Nordöstra staden.....	9 385
2. Sydöstra staden	29 124
3. Hisingen	18 614
4. Centrala södra staden	49 264
5 Västra staden.....	27 756
Hela staden	134 143

Totala antalet bostadslägenheter uppgår således till c:a 134 000, och urvalet skall ske inom ramen för angivna antal.

Urvalsförfarandet. Den samplingmetod, som skall användas vid denna undersökning, är stratifierad sampling. Såsom redan inledningsvis antytts innebär metoden, att totalmaterialet spjälkas i undergrupper och att varje sådan grupp göres till föremål för undersökning. I detta konkreta fall sker urvalet från det bearbetade halkortsmaterialet över bostadsräkningen, varvid materialet inom varje zon (stratum) ordnas efter huster. Följande hustyper skall åtskiljas:

1) en- och tvåfamiljshus (villor), 2) landshövdingehus, 3) flerfamiljshus, äldre stenhus och 4) flerfamiljshus, modern bebyggelse. Genom denna uppdelning erhålles sammanlagt 20 grupper (5 strata med 4 hustyper inom varje stratum).

Den vidare bearbetningen av materialet går ut på att för var och en av de 20 grupperna utarbeta maskinlistor, där varje lägenhet i fastigheten finns an-

given. Härigenom erhålles ett register över fastighetsbeståndet.

Urvalsfraktioner. Efter företagna undersökningar av olika uppgifter ur tidigare material (1950 års bostadsräkning) och komplettering därav har det ansetts lämpligt att arbeta med två urvalsfraktioner, 10 % och 20 %. Antalet lägenheter som kommer att omfattas av urvalet framgår av nedanstående sammanställning.

Stratum	Totala antalet lägenheter	Urvalsfraktion	Antal bostadslägenheter i urvalet
1	9 385	20 %	1 800
2	29 124	10 %	2 900
3	18 614	10 %	1 900
4	49 264	10 %	4 900
5	27 756	10 %	2 800
Summa	134 143	—	14 300

På detta sätt erhålles ett större antal analysenheter ur stratum nr 1, men detta kompenseras genom vägning vid medeltalsberäkningar.

Primärmaterialet (antalet fastigheter och antalet lägenheter inom varje fastighet) erhålles från huvudförteckningen år 1955 till mantalsskrivningen, vilken förteckning för detta speciella ändamål omarbetats i väsentliga delar.

Tidigare nämndes att bostadslägenheten utgjorde analysenhet. Bestämning av de bostadslägenheter, som skall ingå i urvalet, utföres på grundval av den förut nämnda primärlistan över antalet lägenheter. En sådan lista finns för var och en av de 20 grupperna.

Metoden för själva urvalet karakteriseras av att varje berörd fastighet vid uttagningen tilldelas en sannolikhet, som är proportionell mot antalet lägenheter inom fastigheten. Metoden innebär bl. a., att mer än en bostadslägenhet inom samma fastighet kan komma med i urvalet.

I ovan nämnda metod användes det enskilda elementet (bostadslägenheten) som urvalsenhet, men även en grupp av element kan ifrågakomma som urvalsenheter («clustersampling»). Tillämpas detta förfarande tillgår urvalet på så sätt, att till varje sådan enligt ovan antydda metod uttagen enhet föres lägenheter med framförvarande och efterföl-

jande nummer, så att grupper av element erhålles, t. ex. lägenheterna nr 4, 5, 6; 34, 35, 36; 64, 65, 66 i stället för enbart lägenheterna nr 5, 35, 65 etc. Skillnaden i de båda metoderna kommer företrädesvis till synes i precision och kostnad.

Statistiska meddelanden från Göteborgs stads statistiska byrå. 2/1955.

2. Sysselsättningsutredningen i Bohuslän *Labour Force Survey in Gothenburg and Bohus County*

Länsstyrelsen i Göteborg har igångsatt en undersökning av sysselsättningen inom det bohuslänska jordbruket (Bohuslänsutredningen). Genom att klargöra var arbetskraft finns att tillgå i länet, underlättar man strävandena att utbygga näringslivet i Bohuslän, speciellt i de delar av länet, där arbets- och förtjänstmöjligheterna är mindre goda.

Undersökningen har utförts med intervjuer av statistiska centralbyråns utredningsinstitut och bedrivits i samråd med RLF (Riksförbundet Landsbygdens Folk) och Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap.

Resultaten skall avse tre skilda regioner: skogsbygden, jordbruks- och kustbygden samt Orust och Tjörn. Urvalet av gårdar har skett direkt i ett steg med hjälp av RLF:s jordbruksregister. Urvalsenheten har varit varje i registret intilliggande par av gårdar. Efter stratifiering på storleksklasser och subregioner uttogs urvalet genom systematisk sampling. Totalt erhöles 291 gårdspär, vilka fördelar sig med ungefär lika antal på de tre regionerna. Urvalskvoten var i första regionen 1/12, i andra 1/16 och i tredje 1/8.

Uppgifterna avser perioden 1/11 1954—30/10 1955. Fältarbetet pågick under tiden 22/11—3/12 1955. Uppgifterna har instansats på hålkort och bearbetningen pågår.

Några medelfelsberäkningar avseende hela populationen har utförts. Andelen av jordbruksbefolkningen som har full arbetsdag året om i jordbruket utgör 40 % $\pm$ 3 % och andelen som önskar

ytterligare förvärvsarbete utgör 17 % $\pm$ 2 %. Eftersom urvals- och analysenheten här ej sammanfaller har kvotskattningar fått användas.

Endast 0,2 % vägrade att medverka i undersökningen.

En mindre skrift med sammanfattning av resultaten skall publiceras av länsstyrelsen i Göteborg.

3. Provundersökningar för ny skördeberäkningsmetod *Pilot Crop Cutting Survey*

Se denna tidskrift 1952, s. 118, 1953, s. 136, 1954, s. 15, 1955, s. 212, och 1956, s. 44.

4. "Deklarationsundersökningarna" för jordbrukare och

5. do för fiskare *Income and Expenditure of Farmers and Fishermen*

Se Jordbruksekonomiska meddelanden 1955, s. 223, resp. 271.

6. Odlingskostnaderna för sockerbeter m. m. *Economic Inquiry into the Cultivation of Sugar Beet, etc.*

Statens jordbruksnämnd har — i samverkan med vissa jordbruksorganisationer — utfört en intervjuundersökning av odlingskostnaderna för sockerbeter, höstvet och höstraps. Avsikten har varit att få fram ett aktuellt underlag för prispolitiska bedömanden, särskilt i samband med prissättningen på sockerbeter.

Undersökningen omfattade det sockerbetsodlande området, sådant det var 1952. Vid intervjuerna begärdes detaljerade uppgifter om kostnader och intäkter. Till hjälp använde odlarna minnesanteckningsböcker, som utdelats.

Gården var urvalsenhet. Tvåstegsurval användes. I första steget uttogs sam-

ma gårdar, som medverkar i statistiska centralbyråns årliga arealinventeringar. Dessa grundar sig på systematiskt urval med stratifiering dels geografiskt, dels efter storleksskisser. För det subsampel, som uttogs för denna undersökning, användes slumpmässigt urval för var och en av de tre grödorna (med vissa restriktioner). Urvalskvoterna varierades så att förhållandevis flera gårdar utvaldes inom strata med större gårdar. För varje gröda fullföljdes undersökningen vid c:a 180 gårdar; i allt fullföljdes den vid c:a 410 gårdar. Bortfallet på grund av vägran att medverka, sjukdom, gårdsförsäljningar o. d. uppgick till 9 %.

Fyra å fem upprepade intervjuer gjordes på gårdarna under maj 1953—maj 1954.

De observerade data användes för skattningar av medeltal för kostnader och intäkter.

En stencilerad version av undersökningsrapporten framlades 1954.

Statens jordbruksnämnd, Undersökning av kostnader och intäkter vid odling av sockerbets, höstvet och höstraps. Stockholm 1956.

7. Jordbrukets utredningsinstituts

basurval

Basic Sample of the Agricultural Research Institute

Basurvalet utgör ett s. k. »general purpose sample» och är avsett att användas för stickprovsundersökningar på jordbrukets område. Det består av ett urval av kommuner spridda över hela landet och uttagna efter en slumpmässig metod. För skilda undersökningar tages från detta primärurval olika subsampel av brukningsenheter.

Inom de kommuner som bildar basurvalet finns cirka 30 % av alla jordbruk. För att åstadkomma större flexibilitet har urvalet uppdelats i fyra likstora oberoende delurval, vilka vart för sig eller flera sammantagna används för skilda undersökningar. Av kostnadsskäl omfattar basurvalet i norra Sverige blott 7 å

8 % av antalet gårdar; någon spaltning på delurval förekommer icke här.

Innan det primära urvalet uttogs grupperades landets kommuner i icke mindre än 387 strata. Från varje stratum uttogs sedan en primär urvals-enhet.

I första hand grupperades kommunerna enligt statistiska centralbyråns (Höijers) indelning i 64 naturliga jordbruksområden. Inom dessa områden skedde en ytterligare uppdelning på strata, vart och ett omfattande 700—1 000 brukningsenheter (i Norrland 3 000—4 000). Grupperingen skedde på basis av data rörande jordbruksdriftens allmänna inriktning och förutsättningar etc. I allmänhet gjordes strata geografiskt sammanhängande.

Sedan uppdelningen på strata genomförts konstruerades de primära urvalsenheterna (PE). Varje PE består av en eller flera kommuner och skall innehålla minst en femtedel (i norra Sverige en tjugondel) av antalet brukningsenheter i stratum. Härvid tillsågs att största möjliga heterogenitet erhöles inom PE.

Urvalet av PE inom strata skedde slumpmässigt med sannolikheten proportionell mot storleken av PE. Som storleksmått valdes antalet brukningsenheter.

Basurvalet upplades i slutet av år 1953 och har sedan dess använts för ett flertal undersökningar. De primära urvalsenheterna sammanfaller i allmänhet med verksamhetsområdena för utredningsinstituts kontaktmän. Kontaktmännen är förtroendemän inom de lokala RLF-organisationerna och är i princip oavlönade. De har till uppgift att biträda vid undersökningarna genom att personligen ta kontakt med uppgiftslämnare och därvid påskynda insamlingsarbetet och komplettera materialet. Det sekundära urvalet inom PE har i allmänhet uttagits genom att anlita RLF:s jordbruksregister. Detta register, som är upplagt på hålkort, omfattar alla fastigheter som är taxerade som jordbruk.

Basurvalet har använts bl. a. för 1) en undersökning av arrendeförhållandena och 2) en undersökning av lant-

brukarnas intresse för komplettering av jordbruket med skogsmark.

En redogörelse för basurvalets principer och för erfarenheter av dess användbarhet kommer att utges av JU under året.

8. Arbetskraftsundersökningen inom jordbruket i Västerbottens län

Survey of the Agricultural Labour Force in Västerbotten County

Jordbrukets utredningsinstitut är ansvarigt för undersökningen. Syftet är att pröva olika metoder för beräkning av sysselsättning och arbetsinsats i jordbruket.

Populationen omfattar jordbruken med över 2 hektar åker i Västerbottens län. Uppgiftsinsamlingen bestod i fas 1 (se nedan) av en postenkät bland kontaktmännen samt i fas 2 av en postenkät bland jordbrukarna. Uppgifter om arbetsinsatsen under en vecka begärdes för var och en av familjemedlemmarna och av de anställda. Uppgifterna kompletterades genom kontaktmännen och särskilda avlönade ombud.

Undersökningen använde en kombination av tvåfasurval och tvåstegsurval. Uppgifterna i den första fasen avsåg att ge viss summarisk information rörande ett förhållandevis stort urval av gårdar. På grundval härav skulle möjligheterna att åstadkomma en tillfredsställande stratifiering av det mindre urvalet i andra fasen ökas. Detta urval skulle nämligen utgöra det egentliga stickprovet för undersökningen.

Fas 1: Hålkorten ur RLF:s jordbruksregister motsvarande brukningsenheterna i Västerbottens län stratifierades på tre storleksklasser efter arealen och ordnades geografiskt inom strata. Var femte enhet uttogs sedan genom systematisk sampling. Från de uttagna cirka 3 800 gårdarna erhöles uppgifter om antal sysselsatta av olika slag, användningen av traktorer samt antalet kreatur.

Fas 2: Här särskildes mellan inlandet och kustlandet. Inlandet uppdelades i cirka 50 PE som hopfördes till 8 unge-

fär likstora strata. Inom varje stratum uttogs en PE med sannolikheten proportionell mot storleken. Brukningsenheterna från det större urvalet inom de uttagna PE stratifierades på storleksklasser, och det slutliga urvalet erhöles sedan genom systematisk sampling. Totalt uttogs härvid 140 gårdar, motsvarande 2 % av totalantalet i inlandet. I kustlandet uttogs gårdarna i ett steg. Brukningsenheterna hopfördes i 10 strata med hänsyn till storleksklass och de övriga uppgifter som erhöles vid fas 1. Totalt erhöles i kustlandet 240 gårdar, motsvarande 2 % av hela antalet.

Med hänsyn till att uppgifter skall inhämtas under en lång tidrymd har en uppdelning av det totala urvalet gjorts i 8 delurval, från vilka uppgifter inhämtas under olika tidsperioder. Uppgiftsinsamlingen sker enligt ett rotationssystem så att samma delurval av gårdar återkommer i undersökningen var åttonde vecka. Undersökningen beräknas pågå varje vecka under två år och påbörjades vid årsskiftet 1955/56.

Då undersökningen just har igångsatts har självfallet ingen bearbetning hunnit ske. Avsikten är emellertid att uppgifterna på blanketterna allteftersom de inkommer skall överföras till marksensingskort, varigenom bearbetning och publicering av resultaten beräknas kunna äga rum kort efter det att uppgifterna erhöles.

9. Produktionsplaneringen inom jordbruket

Planning of Agricultural Production

Ett forskarlag bestående av en representant från vart av Jordbrukets utredningsinstitut, Industriens utredningsinstitut och LO:s utredningsavdelning har utfört en undersökning i syfte att studera jordbrukarnas produktionsplanering beträffande vissa grenar. Den omfattade jordbrukarna inom Jönköpings län samt i ett område som i huvudsak motsvarar Skånes slättbygder. Endast gårdar med mer än 2 hektar åker berördes.

Uppgifter insamlades genom muntliga intervjuer. Inom de berörda områdena uttogs slumpvis 25 av 42 socknar. Det sekundära urvalet består av de gårdar som ingår i statistiska centralbyråns arealinventeringar inom de uttagna socknarna. Totala urvalsstorleken är 558 gårdar. För att undersöka utredningens tillförlitlighet och giltighet uttogs senare ett subsampel om 68 gårdar, vilkas innehavare ånyo intervjuades efter i stort sett samma schema.

Uppgifterna avser i huvudsak år 1953. Fältarbetet för huvudundersökningen pågick under tiden 29/6—21/8 1953. Kontrollundersökningen skedde under juli 1954.

Analysen av materialet har i första hand tagit formen av sambandsprövningar mellan de studerade storheterna. Härvid har en långtgående uppdelning av materialet med hänsyn till olika relevanta faktorer företagits. Det relativa medelfelet avseende flertalet skattningar beträffande totalpopulationen ligger mellan 10 och 15 %.

Vid huvudundersökningen utgjordes intervjuerna av åtta studerande vid lantbrukshögskolan i Ultuna. En av dessa tjänstgjorde sedan dessutom som intervjuare vid kontrollundersökningen.

F. Petrini: Studier av jordbruksprodukternas utbudsförhållanden (Statistiska meddelanden från Jordbrukets utredningsinstitut. 6/1955). Flera publikationer väntas.

10. Konjunkturbarometern

Business Barometers

En avvikande form av urvalsundersökningar utgör konjunkturbarometern, som är en postundersökning hos ett slumpmässigt urval av företag men utan kvantitativa uppgifter.

Konjunkturinstitutet vänder sig kvartalsvis till företag (sedan 1954 i textilindustrin och från 1955 också verkstadsindustrin utom varven), vilka tillfrågas om faktorer såsom produktion, ordergång, priser, lager o. s. v. Frågorna är av typen »Har produktionsvolymen varit större, oförändrad eller

mindre under detta kvartal än under det föregående?»

Företagsurvalet göres med stratifiering efter storlek (arbetarantal) och med varierande urvalskvot.

Vid bearbetningen vägs svaren efter företagets betydelse ifråga om produktion och arbetarantal. Resultaten tillställs de deltagande företagen cirka en månad efter det enkäten sänts ut.

Meddelanden från Konjunkturinstitutet, ser. A: 26, s. 98 f.; 27, s. 237 f. Economic Bulletin for Europe, vol. 7, no. 3, s. 58 f.

11. Omsättningen i detaljhandeln

Survey of Sales in Retail Trade, etc.

Se Sociala meddelanden 1956:2, s. 115. Utöver vad där sägs kan meddelas, att vid den centrala bearbetningen ssys-selsättes en heltids- och en halvtidsanställd aktuarie och fem biträden. Av kostnaderna gick till löner (utom hålkortsbearbejning) omkring 75 000 kr.

12. IUI:s bilägarundersökning

Survey of Motor Car Owners

Se Sociala Meddelanden 1955, s. 148. 96 % av bilägarintervjuerna kunde genomföras. Resultaten kommer att publiceras i en skrift av Industriens utredningsinstitut under våren 1956.

13. Prisinsamlingen

för konsumentprisindex

Price Collection for the Consumer

Price Index

Socialstyrelsens prisinsamling för konsumentprisindex skall i princip omfatta alla kommuner i landet. Den stickprovsbas, på vilken prisinsamlingen grundar sig, utgöres av statistiska centralbyråns utredningsinstituts basurval omfattande 70 primära urvalsenheter (intervjuområden) fördelade över landet. Detta urval har använts som första steg i ett tvåstegsurval. Butiker och betjäningssällen för prisinsamlingen ut-

togs inom varje basort (pue) från listor uppgjorda på sätt som beskrives i Sociala meddelanden 1956, sid. 115 (jfr p. 11).

Butikerna togs ut med systematisk sampling och stratifiering efter bransch. Eftersom omsättningen inte var känd, kunde denna inte användas för att bestämma urvalssannolikheterna. Emellertid gav man vissa typer av butiker större chanser att bli uttagna än de övriga, t. ex. de inom livsmedelsbranschen som hade flera avdelningar. Antalet butiker gjordes för varje pue proportionellt mot kvadratroten ur antalet vuxna invånare.

Omkring 2 500 butiker och betjämningsställen utvaldes. Vid den första prisinsamlingen föll 6 à 8 % bort, för det mesta av den anledningen att butikerna etc. inte förde några av de varor, som skulle noteras, eller att de upphört. Av samma skäl bortfaller varje månad en eller annan uppgiftslämnare.

Prisinsamlingen omfattar 175 varor och tjänster. Den började enligt nu beskrivet system i juli 1954 och fortsätter varje månad.

Hur priserna används för beräkningen av konsumentprisindex, se nedan angivna källor. Bostadsposten i index bestämmes på särskilt sätt, se punkt 15.

Precisionsberäkningar pågår. Av olika skäl torde prismaterialet ej vara fullt tillfredsställande. En översyn av prisinsamlingen kommer sannolikt att ske ganska snart.

Bearbetningen göres av 4 statistiker och 9 biträden. Kostnaderna kan delas i engångskostnader 70 000 kr, årskostnader för fältarbetet 100 000 kr och för bearbetning och trycksaker 123 000 kr.

Indexen publiceras i Sociala meddelanden; beskrivning i årg. 1954, s. 554 f. Se även Statens offentliga utredningar 1953: 23.

14. Undersökning av övergångsskedet kring motbokens avskaffande *Panel Survey on Liquor Consumption, etc.*

På uppdrag av Kampanjen Ansvar och Nykterhet har statistiska centralbyråns

utredningsinstitut utfört en undersökning av de omedelbara förändringarna i inköp och konsumtion av sprit och vin i samband med övergången till det friare försäljningssystemet. Undersökningen har skett med hjälp av upprepade intervjuer inom ett och samma urval av intervjupersoner. Bidrag från olika håll har gjort det möjligt att utvidga undersökningen till att omfatta även förändringarna i inställningen till alkohol och alkoholbruk under övergångstiden. Den kunde vidare kompletteras med en undersökning av räckvidden av och reaktionen inför den bedrivna upplysnings- och propagandakampanjen. Samtidigt kunde såväl antalet intervjupersoner som antalet intervjutillfällen ökas.

Urvalet av intervjupersoner skedde på grundval av stommarna till mantalslängderna för år 1955 inom utredningsinstitutets basurval av undersökningsorter. Det omfattade såväl män som kvinnor över 15 års ålder. Då det främsta intresset riktades mot den manliga befolkningen och mot de yngre åldrarna överrepresenterades i urvalet männen jämfört med kvinnorna och yngre åldersgrupper jämfört med äldre.

Första intervjuomgången ägde rum under våren 1955. Urvalet omfattade omkring 1 860 personer, av vilka 95 % intervjuades. Bortfallet bestod framför allt av sjuka och senila. Endast 0,5 % vägrade att medverka. Andra intervjuomgången företogs i september, dvs. strax innan reformen trädde i kraft. Urvalet begränsades nu till hälften av vårens urval eller c:a 930 personer. Bortfallet uppgick denna gång till 6 %, varav 1,5 % vägrare. Den tredje intervjuomgången påbörjades den 10 oktober, dvs. sedan det nya försäljningssystemet fungerat en vecka. Denna gång vände man sig till samma personer som i september och därjämte till hälften av återstoden eller sammanlagt c:a 1 345 personer. Bortfallet uppgick nu till 7 %; antalet vägrare steg till 2,5 % av samtliga.

Intervjuernas huvudinnehåll vid de olika omgångarna framgår av följande:

1. Inköpt mängd sprit och vin under en tvåveckorsperiod (1 och 3 omg.);

egen konsumtion av sprit och vin under två veckor närmast före intervju (alla omg.); egen konsumtion av öl under samma period (2 och 3 omg.).

2. Attityd gentemot spritbruk och uppfattning rörande egen och andras konsumtion sedan motboken avskaffats (alla omg.).

3. Iakttagelser av upplysnings- och propagandakampanjen samt inställning till densamma (2 och 3 omg.).

4. Bakgrundsdata: yrke, utbildning, boendeförhållanden, tidningsläsning samt medlemskap i föreningar (1 omg.).

Det är utredningsinstitutets förhoppning att med hjälp av en fjärde intervjuomgång under hösten 1956 kunna belysa utvecklingen sedan den hunnit stabilisera sig något.

Vissa resultat har offentliggjorts av Kampanjen Ansvar och Nykterhet. Vidare publicering kommer att ske successivt med början under hösten 1956.

15. Bostadsförhållandena

Survey of Housing Conditions

Socialstyrelsen skall från och med 1955 utföra en årlig undersökning rörande hyreslägenheter för att mäta hyresförändringarna. Uppgifterna skall användas för beräkning av bostadsposten i konsumentprisindex.

Under år 1955 utfördes en mera allmän bostadsundersökning, som delvis är av engångskaraktär. Den bestod av 1) en undersökning av hyreslägenheter, 2) en undersökning av en- och tvåfamiljshus och 3) en undersökning av bostadsrättslägenheter. Vid hyresundersökningen tillämpades intervjumetoden, men den kompletterades med postuppgifter från husvärdarna. Man efterfrågade bl. a. storlek, bekvämligheter och hyresbelopp. En- och tvåfamiljsstudien utfördes också genom intervjuer med ägaren (hus som ej beboddes av ägaren själv räknades till hyresgruppen) angående storlek och utrustning, fastighetskostnader av olika slag samt eget kapital nedlagt i lägenheten. För bostadsrättslägenheterna infordrades per post ungefär samma uppgifter som för »egnahemmen».

Vid urvalet av bostäder användes stratifierad tvåstegs- och delvis trestegssampling. Som primära urvalsenheter (intervjuområden) användes statistiska centralbyråns basurval. Inom 32 av dess 70 urvalsenheter uttogs de sekundära enheterna (hushåll) genom systematiskt urval. I de övriga 38 (mest större städer) bildades subsampel av mindre områden, och därur utlottades hushållen. Genom sistnämnda procedur minskades arbete och kostnader. Den ursprungliga formeln för urvalet av sekundära urvalsenheter var följande:

$$P_{ijk} = \frac{1}{P_{ij}} \cdot \frac{1}{k}$$

P_{ij} = sannolikheten för en primär urvalsenhet att bli utvald och $\frac{1}{k} =$ den

generella urvalsfractionen för undersökningsenheten. Urvalet var sålunda självvägt. Uttaget av hushåll gjordes ur mantalsblanketterna för 1955. Dessa hänför sig som bekant till den 1 november 1954. Enär urvalet gjordes sommaren 1955, behövde nytillkomna lägenheter tilläggas, och härtil erhöles material från bostadsstyrelsen. Ehuru urvalet gällde hushåll, var det *lägenheten* som var undersökningsenhet: om den utlottade innehavaren hade flyttat, blev det efterträdaren som intervjuades.

Urvalskvoten bestämdes först till 1/700, vilket gav 3 800 undersökningsenheter; slutgiltigt bestämdes för hyres- och egnahemsundersökningarna omkring hälften så stort uttag, vilket drogs systematiskt ur det ursprungliga samplet. För bostadsrättslägenheterna, omkring 200 enheter, gjordes däremot ingen sådan reduktion.

Hyresundersökningen. Intervjuer och bortfall blev följande:

	Antal lägenheter	%
Samplet	1 017	
Bortfall: vägran	3	0,3
sjukdom, död.	6	0,6
frånvaro	7	0,7
läg. obebodd etc. ...	29	2,8
kasseringar	6	0,6
Använda uppgifter	966	95,0

Hyresundersökningens lägenheter i storleken 1—4 rum och kök skall bilda ett stående urval för upprepade intervjuer en gång om året. Dock skall ett successivt utbyte äga rum på det sättet, att en tiondel av lägenheterna årligen ersätts med andra, så att efter ett decennium hela antalet blivit utbytt. Man beräknar härigenom lättare kunna hålla bortfallet nere. Vidare skall tillägg göras för nytillskott av lägenheter.

En- och tvåfamiljshusundersökningen.
Bortfall och genomförda intervjuer:

	Antal lägen- heter	%
Samplet	690	
Bortfall: vägran	13	1,9
sjukdom, död	5	0,7
frånvaro	8	1,2
läg. obebodd etc.	12	1,7
kasseringar	1	
Inkomna uppgifter	651	

Denna del av undersökningen är av engångskaraktär. Detsamma gäller *undersökningen av bostadsrättslägenheterna*, som utföres i mars 1956.

Vid bearbetningen av materialet åsyftar man att få fram medelvärden av hyror för olika grupper av hyreslägenheter (bl. a. efter husens ålder och lägenheternas storlek och bekvämligheter), medelvärden av bostadskostnader och investerade belopp för en- och tvåfamiljshus och medelkostnader för bostadsrättslägenheter.

Frånsett urvals- och fältarbetet har 1 ledare och 3 biträden varit sysselsatta.

Resultaten skall publiceras
bl. a. i Sociala meddelanden.

16. Lantarbetarlönerna

Survey of Wages in Agriculture

Se Meddelande från socialstyrelsens utredningsbyrå 1955: 27 samt SOS Löner 1954: 2. Vid den centrala bearbetningen har sysselsatts en aktuarie under elva månader och två biträden. Av kostnaderna gick till löner (utom hålkortsbearbetning) 30 000 kr.

17. Löneförhållandena för anställda i varuhandeln

Survey of Salaries and Wages in Wholesale and Retail Trade

Se SOS Löner 1954: 1 samt Meddelande från socialstyrelsens utredningsbyrå 1956: 3, 5. Utöver vad där angivits kan meddelas, att vid 1955 års undersökning under den centrala bearbetningen ledaren arbetade omkring 150 arbetsdagar och biträdena 600 dagar. Av kostnaden gick till löner (utom hålkortsbearbetning) cirka 40 000 kr.

18. Åldringsvårdsundersökningen

Old Age Pensioners Survey

Se Statens offentliga utredningar 1956: 1.

19. Tandvårdsbehovet

Need for Dental Care

1951 års tandläkarkommitté utförde under hösten 1952 och våren 1953 en urvalsundersökning av tandvårdsbehovet i landet. Individerna i urvalet, som erhållits på nedan beskrivet sätt, undersöktes av erfarna tandläkare, som på en blankett beskrev tandstatus och beräknade tiden för erforderlig behandling. Varje tandläkare bedömde 15 fall = en församling enligt nedan.

Man beräknade att 600 fall skulle räcka för att medelfelet i den uppskattade totaltiden skulle stanna vid 6 å 7 %.

Tvåstegsurval med stratifiering i båda stegen användes. I första steget var församlingen urvalsenhet, och 40 församlingar togs ut slumpmässigt inom geografiska strata. I det andra steget var individen enheten. Ur 1952 års mantalslängder uttogs med systematiskt urval och varierande urvalssannolikheter inom sex åldersgrupper 3—70 år 15 personer i varje församling.

Bortfallet blev relativt stort. Efter några månaders fältarbete hade blott 78 % av de uttagna undersökts, och det beslöts då att sätta punkt för den första

omgången av undersökningen och att man i fortsättningen skulle inskränka sig till ett reststickprov av 44 personer = 1/3 av bortfallet. Av de sålunda uttagna inställde sig 26.

Urvalsmassan indelades i två grupper, A = de som regelbundet besökt tandläkare minst vartannat år, och B = de övriga. Som var att vänta visade de båda grupperna statistiskt säkerställda differenser i tändernas tillstånd. Det bör nämnas att individerna i resturvalet inte

företedde nämnvärda avvikelser från dem i huvudurvalet i fråga om tandvårdsvanor och vårdbehov.

Denna undersökning syftade främst till att ge en skattning av den sammanlagda arbetstid, som skulle erfordras för en omedelbar sanering av bettet. För hela svenska folket skattades tiden till cirka 20 miljoner tandläkartimmar eller betydligt mindre än man väntat.

Statens offentliga utredningar
1953: 36, s. 127 f.

20—31. Mindre undersökningar

Följande mindre undersökningar har endast i korthet omnämnts i rapporten:

Ämne	År	Utförda av
20. Dagbefolkningens fördelning inom Stockholms civilförvarsområde	1955	Stockholms stads statistiska kontor
21. Lantarbetarbostäderna	1954	Jordbrukets utredningsinstitut och Svenska lantarbetsgivareföreningen
22. Sysselsättningsutredningen i Skaraborgs län	1954/55	Jordbrukets utredningsinstitut och Arbetsmarknadsstyrelsen
23. Lantmannaskoleutbildningen	1956	1955 års lantbruksundervisningskommitté
24. Industrins kapitalinvesteringar	Från 1952	Kommerskollegium
25. Mödraundersökningen	1955	Socialstyrelsen, Stockholms stads statistiska kontor och statistiska centralbyråns utredningsinstitut
26. Valpropagandan, undersökning med upprepade intervjuer	1954	Statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet och statistiska centralbyråns utredningsinstitut
27. Jämförelse mellan olika metoder att mäta opinionen	1955	Beredskapsnämnden för psykologiskt försvar och statistiska centralbyråns utredningsinstitut
28. ¹ Opinionsundersökningen rörande flygbullerstörningar i Mariehäll	1954	Stockholms stads statistiska kontor
29. ¹ Konsumenters märkesmedvetande (vin- och spritmärken)	1955	Företagsekonomiska forskningsinstitutet och statistiska centralbyråns utredningsinstitut
30. Opinionsundersökningar i högertrafikfrågan	1955	Statistiska centralbyråns utredningsinstitut
31. ¹ Est-undersökningen	1953	Fil. kand. H. Tarm (med statsbidrag)

¹ Ej anmälda till Förenta Nationerna.

Statlig intervjuorganisation för stickprovsundersökningar i Västtyskland

*State Organization for Interview
Sample Surveys in Western Germany*

Sedan en längre tid tillbaka pågår i flera länder tillhörande den internationella organisationen OEEC¹ förberedelsearbeten för skapande av en organisation för stickprovsundersökningar enligt intervjumetoden. Initiativet härtill togs av ett arbetsutskott inom OEEC i samband med en undersökning av möjligheterna att erhålla kontinuerliga och aktuella uppgifter om sysselsättningsläget i deltagarländerna. Då stora brister konstaterades härvidlag beslöt OEEC vid ett råds-sammanträde år 1951 att rekommendera alla deltagarländer att, där detta icke redan skett, utföra regelbundet återkommande representativa undersökningar av arbetskraften (labour force) och därmed sammanhängande förhållanden. Till de länder som redan vid detta tillfälle hade en färdigbildad intervjuorganisation i arbete hörde Förenta staterna, Kanada, Storbritannien och Frankrike. Sedermera har flera europeiska länder bland dem Sverige² tagit sina nybildade organisationer i bruk, och i andra har man hunnit långt med förberedelsearbetena. Sedan några år tillbaka håller man även i Västtyskland på att bygga upp en intervjuorganisation för stickprovsundersökningar av hela befolkningen. En dylik undersökning har här fått namnet Mikrocensus. Planeringsarbetet har nu fortskridit så långt, att den yttre ramen och det principiella underlaget för undersökningarna i stort sett föreligger klara. Man har också hunnit genomföra några provundersökningar. Det kan därför ur svensk synpunkt vara av intresse att lämna en kort redogörelse för den tyska Mikrocensussen.³

¹ Organisation for European Economic Co-operation.

² Dalenius, T., Utredningsinstitutet. 1—2. Statistisk tidskrift 1954: 1, s. 60—78; 4, s. 177—192.

³ Grundfragen der Vorbereitungsarbeit eines deutschen Mikrocensus. Bericht über die Ta-

Mikrocensussen kommer i första hand att genomföras som en hushållsundersökning, och den primära urvalsenheten blir det enskilda hushållet. En tredjedels procent av samtliga hushåll skall utväljas av intervjuarna enligt en på förhand uppgjord plan, närmare bestämt ett slumpvis utvalt stickprov, med undersökningsområdet indelat i olika skikt eller strata (eine geschichtete Zufallsstichprobe), varom mera nedan.

Undersökningen skall utföras en gång varje kvartal och då förläggas till onsdagen (Stichtag) i den första helgfria veckan (Berichtswoche) i kvartalets första månad. Att man valt just denna tidpunkt för undersökningen beror bl. a. på hänsynstagande till motsvarande tidsplanering i utlandet, t. ex. i USA, där en liknande undersökning genomföres under den vecka i varje månad, i vilken den 8:e infaller. Man eftersträvar nämligen i de olika länderna enligt en rekommendation av OEEC att i möjligaste mån koordinera tidpunkterna för de regelbundet återkommande representativa undersökningarna, i synnerhet med tanke på labour force-statistiken.

I de utvalda hushållen skall samtliga medlemmar undersökas. Varje en gång undersökt hushåll skall intervjuas ytterligare fyra gånger, varefter en successiv förnyelse äger rum av undersökningsmaterialet på så sätt, att vid varje undersökningstillfälle en femtedel av hushållen skiljes bort och lika många nya tillkommer. Efter fem undersökningar har således samtliga vid den första undersökningen uttagna hushåll ersatts av nya.

Ovan nämndes att stickprovet skulle omfatta en tredjedels procent av samtliga hushåll, vilket uttryckt i absoluta tal innebär, att omkring 50 000 hushåll skall intervjuas varje gång. Till denna omfattning har man kommit bl. a. under hänsynstagande till utländska erfarenheter. I USA, Kanada och Japan är sålunda motsvarande siffror resp. 75 000,

gung vom 2. und 3. Juli 1953 in Wiesbaden. Wiesbaden 1953. 68 s. (Statistisches Bundesamt. Abt. 8.); Koller, S., Über einige Stichprobenprobleme bei der Vorbereitung des deutschen Mikro-Zensus. Allgemeines statistisches Archiv 38 (1954): 1, s. 9—16.

90 000 och 39 000. Vid bestämmandet av den tyska Mikrocensusens omfattning i absoluta tal invercade bl. a. det förhållandet, att det ansågs vara av grundläggande betydelse att kunna genomföra en differentiering av undersökningsmaterialet dels efter begreppet förvärvsarbete i meningen av huvudsaklig existensskäl, dels efter labour force-begreppet, som endast tager sikte på den för tillfället utövade verksamheten, oberoende av om denna på längre sikt utgjort den viktigaste grunden för livsuppehållet. En klassificering av de undersökta personerna med ledning av dessa två begrepp ger emellertid i regel så små skillnader, att utgångstalen måste vara tämligen stora, åtminstone avsevärt större än ett par tusen, för att eventuella skillnader skall kunna bedömas såsom signifikativa.

Beträffande den ovan nämnda indelningen i olika skikt rörde från början åtskillig tveksamhet, om en sådan vore motiverad med tanke på det avsevärda merarbete den komme att medföra, även om det härigenom skulle bli möjligt att något minska felmarginalerna. I fråga om ett flertal viktiga befolkningsstatistiska attribut såsom kön, ålder och familjeställning vore föga att vinna på en dylik indelning, då en fördelning efter dessa attribut i regel inte är väsentligt olika inom olika geografiska områden och bebyggelse typer, medan detta däremot är fallet i fråga om sådana attribut som förvärvsverksamhet och näringsgrenstillhörighet. I utlandet hade man emellertid gjort enbart goda erfarenheter av en indelning i skikt, och det beslöts därför att den även skulle komma till användning i den tyska Mikrocensusen. En dylik indelning skall främst taga hänsyn till kommunernas ekonomiska och sociala struktur. Samtidigt skulle det härigenom bli möjligt att framtaga och särredovisa vissa s. k. »Störgemeinden», vilka på grund av någon egendomlighet, t. ex. ensidig industri, har en från grannkommunerna kraftigt avviken ekonomisk struktur. Sammanföras dylika kommuner med de övriga mera »normala» kommer spridningen omkring medelvärdet och därigenom även medelfelen att kraftigt öka.

Vid indelningen i skikt tages kommunen (Gemeinde) som enhet och klassificering sker i första hand efter kommunernas storlek. Då vidare de olika kommunerna måste förutsättas ha olikartad struktur i flera avseenden, indelas i andra hand kommunerna inom varje storleksgrupp efter strukturtyp, varvid varje sådan kommundyp (skikt) i en viss storleksgrupp skall förekomma i stickprovet så ofta som motsvarar dess frekvens bland samtliga kommuner inom samma storleksgrupp. Som exempel kan nämnas att i kommuner med mindre än 1 000 invånare skall man vid indelningen i skikt taga hänsyn till bl. a. följande strukturindikatorer, nämligen andelen jordbruksbefolkning, andelen arbetare, antalet personer med arbetsplatsen förlagd utanför kommunen (Auspender), andelen jordbruk under 5 ha, antalet kor per jordbruk, taxeringen till kommunalskatt och dessutom befolkningstillväxten eller -minskningen 1950—1952. Vart och ett av dessa attribut indelas sedan i två eller tre grupper, varefter uppgifterna instansas på hålkort och efter sortering av dessa införs i en kombinationstabell. Härigenom uppstår en förberedande skiktindelning i form av ett stort antal grupper. Grupperna med de högsta frekvenstalen i kombinationstabellen kommer nu att bilda kärngrupperna bland skikten, medan de svagare besatta grupperna sammanfattas till restsikt. Så uppstår t. ex. 25 större skikt eller s. k. strata bland kommunerna med under 1 000 invånare. Enligt 1950 års folkräkning skulle det röra sig om 15 600 sådana kommuner med sammanlagt 7,8 milj. invånare. Vid en indelning i 25 skikt skulle då vart och ett omfatta i medeltal 600 kommuner med 300 000 invånare. I Mikrocensusen skulle från varje sådant skikt medtagas i genomsnitt 300 hushåll eller 1 000 personer, fördelade på cirka 20 byar eller tätorter.

För kommuner med mer än 1 000 invånare kommer klassificeringsprinciperna att bli något annorlunda. I synnerhet kommer de s. k. pendelvandringarna, d. v. s. den arbetsföra befolkningens dagliga resor mellan hem och arbetsplats, när dessa är belägna i olika kommuner,

att spela en stor roll. Vidare kommer t. ex. klassgränserna för andelen jordbruksbefolkning, andelen arbetare etc. att förskjutas inom varje storleksgrupp. Särskild hänsyn måste också tagas till storstädernas förortsområden. För kommuner med mer än 10 000 invånare kan vid differentieringen även näringsgrensfördelningen användas med hjälp av en företagsräkning. Varje stad med mer än 50 000 invånare och varannan med mellan 10 000 och 50 000 invånare skall utgöra ett eget skikt. Var och en av dessa städer skall ingå i Mikrocensussen med 1/300 av sin befolkning. Sammanlagt beräknar man att bilda mellan 150 och 180 primära skikt.

Det ovan nämnda slumpmässiga urvalet av de enskilda hushåll, som skall medtagas i Mikrocensussen, sker först sedan de kommuner utvalts, inom vilka undersökningen skall äga rum. Detta urval kommer dock icke att lämna intervjuarna frihet att välja hushåll inom en viss på förhand given kvot. Urvalet skall i stället inom den angivna ramen (1/3 % av samtliga hushåll) bindas till i förväg uppgjorda hushållslistor eller gatuvis ordnade kortregister, inom vilka sedan urvalet sker slumpmässigt i enlighet med fastställda regler.

En kontroll av det gjorda urvalets representativitet tänker man sig utförd på så sätt, att man på grundval av ännu förefintliga nominativa förteckningar från 1950 års folkräkning upprättar flera serier av slumpvis utvalda hushållslistor med inom varje serie samma antal listor som i Mikrocensussen och inom samma kommuner. Spridningen av med ledning härav beräknade uppskattningsvärden omkring motsvarande sanna värden i folkräkningen ger då en första kontroll av urvalets riktighet och felmarginalernas storlek.

Slutligen kan nämnas att tabellprogrammet bl. a. upptager tabeller över kön, ålder, familjeställning, bostadsort nu, vid 1950 års folkräkning och den 1 sept. 1939, vidare tabeller över yrke, förvärvsverksamhet och arbetslöshet, arbetstid och arbetsfrånvaro samt över hälsotillståndet. I en eventuell framtida utvidgning av frågeprogrammet ämnar

man i första hand undersöka inkomstens fördelning och användning.

R. R.

Sammanträde i Genève om skogsstatistik

Meeting in Geneva on Forest Statistics

En av FAO och ECE sammankallad arbetsgrupp för statistik över skogar och skogsprodukter (Joint working party on forest and forest products statistics) hade ett första sammanträde i Genève 23—28 januari 1956. I mötet deltog ett trettiotal delegater från 14 länder. Svenska representanter var t.f. byråchefen i skogsstyrelsen B. Lindfelt och försöksledaren vid statens skogsforskningsinstitut B. Matérn.

Den främsta punkten på dagordningen var ett »Minimum long term programme» för statistiken över skogar och skogsprodukter. Detta program avsågs till ledning för de enskilda länderna i deras strävan att förbättra och utvidga sin statistik. Vidare skulle i programmet innefattas den statistik, som de internationella organen kunde tänkas få behov av under de närmaste 10—20 åren. Det minimiprogram, som arbetsgruppen rekommenderade, går därför utöver den ram, inom vilken FAO:s och ECE:s statistik över skogar och skogsprodukter f. n. håller sig.

Vid mötet diskuterades en hel del detaljfrågor rörande den nu publicerade löpande statistiken och dess underlag. Denna statistik finner man i FAO:s »Yearbook of Forest Products Statistics» och FAO:s och ECE:s gemensamma kvartalsbulletin »Timber Statistics for Europe». Man möter här uppgifter om avverkning, virkesförbrukning, skogsindustriernas produktion, internationell handel med skogsprodukter m. m.

Förutom denna löpande skogliga statistik har FAO publicerat berättelser över tvenne »World Forest Surveys», för åren 1947 och 1953. En ny sådan världsskogstaxering är planerad till år 1958. Vid sammanträdet gick man igenom ett förslag till frågeformulär att användas vid denna inventering. De uppgifter som

skall insamlas avser skogsmarksareal, virkesförrådets storlek och årliga tillväxt, den från skogsskötselsynpunkt »tillåtna avverkningen» samt den faktiska avverkningen m. m.

B. Matérn

Europeiska statistikerkonferensen:

Distributionsstatistik

Conference of European Statisticians:

Distribution Statistics

Arbetsgruppen för distributionsstatistik (föret benämnd a. f. parti- och detaljhandelsstatistik) sammanträdde i Genève den 9—13 januari 1956. Deltagarna var från sexton länder. Sverige representerades av t. f. byråchefen L. Björk och aktuarien E. Lundén. Nedanstående redogörelse är grundad i huvudsak på mötesprotokollet.

Man ägnade sig framför allt åt att diskutera förslagen från en expertgrupp som tillsatts av Förenta Nationernas sekretariat och vilka därefter skulle behandlas vid Statistiska kommissionens möte i april i år.

Insamlingen av uppgifter efter två olika principer berördes. Den ena, den institutionella metoden, innebär insamling efter det huvudsakliga slaget av verksamhet (t. ex. detaljhandels-siffror från detaljhandelsställen). Vid den andra, den funktionella metoden, tar man hänsyn till alla slag av verksamhet (t. ex. även detaljhandel som sker hos partihandlare och tillverkare). Den förra metoden användes i de flesta länder, men arbetsgruppen rekommenderade försök efter den senare metoden, som hade vissa fördelar.

Man sysslade ej endast med problem rörande den löpande statistiken utan även med problem vid räkningar av censustyp. Det framhölls som önskvärt att allmänna distributionsräkningar kunde genomföras vart 5:e eller åtminstone vart 10:e år. För grosshandel och detaljhandel borde årliga räkningar göras mellan de vart 5:e år återkommande; för serviceyrken önskade man räkning vart 5:e år.

I debatten om lämpligaste redovisningsenhet ansågs arbetsstället i regel vara den ideala enheten, men vissa undantag påpekades särskilt gällande investeringar, lager och inköp.

Beträffande lager och försäljning borde om möjligt göras löpande undersökningar som redovisades månads- och kvartalsvis.

Fortsatt utredning beslöts angående definitioner och gränsdragningar mellan olika kategorier. FN statistiska byrå förbereder en index till ISIC (International Standard Industrial Classification) och även en revision av denna. För diskussion av de delar av ISIC som gäller distributionen förbereds ett nytt möte med arbetsgruppen till början av 1957. En utförligare redogörelse kommer att lämnas i Sociala meddelanden.

Europeiska statistikerkonferensen:

Investeringsstatistik

Conference of European Statisticians:

Statistics of Capital Formation

Den 12—16 mars 1956 sammanträdde en expertgrupp i Genève i den europeiska statistikerkonferensens regi för diskussion av investeringsstatistik. Från svensk sida deltog docenten Ingvar Ohlsson, konjunkturinstitutet. Dagordningen upptog två diskussionsämnen: 1) fastställandet av ett förslag till program för investeringsstatistik och 2) definitioner och beräkningsmetoder för statistik över avskrivningar av realkapital.

Programmet för investeringsstatistik hade behandlats vid två tidigare sammanträden inom samma expertgrupp. På basis av diskussionen vid dessa hade sekretariatet nu formulerat ett program som godkändes efter vissa ändringar. Ett par ytterligare ändringsförslag skall emellertid cirkulera till de deltagande länderna, innan programmet framlägges för den europeiska statistikerkonferensen i juni som ett program för statistik över bruttoinvesteringar.

En omfattande teoretisk diskussion av avskrivningsbegreppet inledde behandlingen av den andra punkten på dag-

ordningen. Det torde vara första gången som detta ämne diskuterats mera utförligt i internationella sammanhang. Meningarna om vilken definition som skulle ligga till grund för avskrivningsberäkningarna var delade. Man beslöt därför att överlåta åt en liten expertgrupp att längre fram fortsätta diskussionen angående definitionerna. Vad beträffar beräkningsmetoder förelåg redogörelser från de olika länderna. Man ansåg det värdefullt om olika länder kunde sammanställa och koordinera eventuellt tillgänglig statistik över realkapital inom olika näringsgrenar. Dessutom fästes uppmärksamhet på önskvärdenheten att få statistik över utträngning av realkapital ur produktionsprocessen. Att få tillstånd större statistiska undersökningar över realkapital i olika näringsgrenar (»census of real capital») ansågs också önskvärt.

Ingvar Ohlsson

Statistiska centralbyråns utlåtande över familjeutredningens betänkande Samhället och barnfamiljerna

Central Bureau of Statistics on the Demographic Statistics Presented in the Report of the 1954 Family Policy Committee

Statistiska centralbyrån har den 19 januari 1956 avgivit utlåtande över 1954 års familjeutrednings betänkande Samhället och barnfamiljerna. Yttrandet berör endast utredningens statistik och dess tolkning av vad denna säger. Här återges den del av yttrandet, som berör den demografiska utvecklingen.

Befolkningsutvecklingen under senare tid behandlas utförligt av utredningen i bilaga 1, varvid en ingående analys ägnas åt befolkningsrörelsens faktorer såsom dödlighet, äktenskapsbildning och fruktsamhet m. m. Därvid återges ett antal talserier av det slag, som i sådana sammanhang brukas begagnas för att belysa utvecklingen. Man uppmärksammar bl. a. en tidsserie av indextal över den äktenskapliga fruktsamheten, varvid förändringarna i äktenskapsbeståndets

sammansättning med avseende på ålder och varaktighet eliminerats, samt dessutom en del prognosberäkningar över den framtida utvecklingen i fråga om befolkningens storlek och åldersfördelning, födelsernas antal och antalet vigda män m. m. I kap. 3 göres en sammanfattning av resultaten och de befolkningspolitiska konsekvenser som denna utveckling enligt utredningen kan komma att medföra. Dessa konsekvenser återopas i skilda sammanhang vid diskussionen om åtgärder i samband med en intensifiering av familjepolitiken.

Utredningen har ansett sig berättigad dra den slutsatsen, »att det demografiska läget nu kan anses vara ungefär detsamma som för ett par årtionden sedan. Även nu har man att räkna med att antalet födelser kommer att minska samtidigt med att antalet döda kan väntas stiga. Ehuru en folkminskning inte förefaller trolig inom de närmaste årtiondena, så kan en dylik på längre sikt bli svår att hejda, om det senaste årtiondets utveckling fortsätter» (sid. 48). I kap. 1 framhålls att befolkningsläget »även nu är alarmerande med ett födelseset, som från att ha nått en kraftig topp vid 1940-talets, den stora familjesociala reformperiodens, mitt sjunkit så att det för närvarande innebär en lika låg nativitet som vid 1930-talets början» (sid. 21). I kap. 5 anföres bl. a. att »mot bakgrunden av att antalet födelser under åren 1951—1953 uppgått till 110 000 per år och under 1954 till 105 000 mot i genomsnitt 125 000 under åren 1946—1950, framstår en intensifierad familjepolitik lika påkallad ur befolkningspolitiska synpunkter som under 1930-talet» (sid. 100).

Även om man kan dela utredningens uppfattning, att befolkningsutvecklingen bör följas med största uppmärksamhet och att för vissa demografiska faktorer denna utveckling momentant synes mindre tillfredsställande, får man likväl icke glömma bort, att den också inrymmer en del positiva inslag. Utta- landet att det demografiska läget nu skulle vara ungefär detsamma, som för

ett par årtionden sedan, innebär i viss mån en förenklad syn på de faktiska förhållandena, även om man ser saken enbart från befolkningspolitisk synpunkt. Mot bakgrunden av de sifferuppgifter som utredningen själv redovisar i bilaga 1 och den kommentar som göres till dessa framstår den bild av läget, som utredningen tecknar i andra sammanhang, såsom överdrivet pessimistisk.

Utredningen framhåller sålunda i bilaga 1 med all rätt »att ett studium av det absoluta antalet födda och dess förändringar, liksom av antalet födda i relation till folkmängden, kan föranleda felaktiga slutsatser» och påpekar vidare att på grund av bl. a. konjunkturvariationer i barnafödandet »riskerna att dra felaktiga slutsatser torde vara ännu större än vad som hittills i allmänhet insetts» (sid. 139). Man kan tillägga att de starka förändringar i absoluta antalet födda som karakteriserat det senaste tidsskedet automatiskt komma att påverka det antal födelser som de nya föräldragenerationerna ge upphov till utan att härav några säkra slutsatser kunna dragas om den kommande befolkningsutvecklingen.

I bilaga 1 redovisas vidare den betydelsefulla ändring som ägt rum i fråga om giftermålsfrekvensen (vigda män på 1 000 ogifta män i åldern 20—50 år), varigenom intensitetstalet nu förts upp på en c:a 50 % högre nivå än på 1920-talet. Härigenom har, som utredningen påvisar, den procentuella andelen gifta bland befolkningen starkt ökat (t. ex. för gifta kvinnor i åldern 25 år från 38 % år 1930 till 65 % år 1950, för åldern 30 år från 61 % till till 82 % etc.) med motsvarande återverkningar i fråga om det absoluta antalet gifta. Omställningen i detta avseende har medfört en betydelsefull förändring av den demografiska typ som tidigare kännetecknade befolkningen med hänsyn till civilståndsfördelning och har skapat ett gynnsammare utgångsläge ur reproduktionssynpunkt. Till förebyggande av missförstånd må anmärkas, att härmed icke avses att den starka *ökning* av ab-

soluta antalet äktenskap, som kännetecknade 1930- och 1940-talen och som i ett inledande skede medförde en stark stegring av födelsesiffrorna, skulle fortsätta. Intensiteten i den dåvarande ökningen av äktenskapens antal betingades i hög grad av de stora reserver av ogift befolkning, som då funnos tillgängliga men där »kapitalet» nu är i stort sett förbrukat. Vad som här åsyftas med ett gynnsammare utgångsläge är att relationen mellan ogift och gift befolkning så starkt förskjutits till de senares favör.

En annan faktor, som bör uppmärksammas vid en diskussion huruvida förändringar inträtt i det demografiska läget, är dödligheten. Utredningen ger i bilaga 1 betydande siffror för de väsentliga förskjutningar till det bättre som inträtt härutinnan och räknar med ökade landvinningar i detta avseende. Hur en sådan förbättring förmår kompensera en eventuell sänkning i födelsetalen framgår av de siffror som utredningen återger över antalet kvarlevande av 1 000 levande födda. Enligt dödlighetsförhållandena under 1921—30 utgjorde antalet kvarlevande 25-åringar 862 och 50-åringar 752, medan motsvarande tal för årtiondet 1941—50 äro respektive 934 och 863 och för årtiondet 1961—70 uppskattats till 972 och 936. En befolkningspolitisk målsättning får mera realistisk innebörd, om den icke bedömes uteslutande med hänsyn till födelsetalet, utan inriktas på frågan om befolkningens upprätthållande inom vissa åldrar, t. ex. de reproduktionsdugliga åldrarna eller befolkningen i arbetsför ålder etc., och då inträda också förändringarna i dödligheten såsom en faktor, som förmår starkt påverka utvecklingen.

På grundval av de nyss beskrivna förändringarna i fråga om familjebildning och dödlighet kan man med visst fog påstå, att det demografiska utgångsläget icke är detsamma som för några årtionden sedan. Barnantalet har genom den ökade giftermålsfrekvensen »spritts» ut på ett större antal äktenskap, och denna spridning ger sitt bidrag till en förstärkning av reproduktionen. Detta för-

hållande och den samtida begränsningen av de i en del fall förekommande stora barnkullarna ha ökat föräldrarnas möjlighet att ge sina barn en sådan omvårdnad, att dessa på ett verkningfullare sätt kunna skyddas emot en för tidig död. Förbättringen av, framför allt, barnadödligheten bör till en del ses mot bakgrunden av de förändringar av den demografiska typen som ägt rum och som även från samhällsekonomiska synpunkter ter sig såsom en vinst. Det positiva inslag, som den allmänna fortskridande förbättringen i dödligheten sörjer för ur reproduktionssynpunkt, består i att numera allt flera uppnår en reproduktionskraftig ålder, vilket motverkar en ogynnsam utveckling av fruktsamheten.

I det samspel mellan de tre faktorer som med bortseende från migrationen främst böra uppmärksammas vid ett bedömande av befolkningsutvecklingen, nämligen dödlighet, giftermålsfrekvens och fruktsamhet, har i fråga om de båda förstnämnda faktorerna, dödlighet och giftermålsfrekvens, utvecklingen under senare tider sålunda varit löftesrik och ägnad att skapa ett gynnsammare utgångsläge ur demografisk synpunkt.

Detta kan däremot icke sägas vara fallet med den tredje faktorn, fruktsamheten. Denna är, såsom bl. a. påvisats vid 1945 års folkräkning, en konjunkturkänslig företeelse, där det kan vara vanskligt att med ledning av fruktsamhetstalen bedöma utvecklingen på längre sikt. På grundval av de av utredningen anförda indextalen över den äktenskapliga fruktsamheten kan man likväl instämma med utredningen att utvecklingen i fråga om den tredje betydelsefulla faktorn ter sig mindre tillfredsställande, även om det ännu torde vara för tidigt att draga några bestämda slutsatser här om.

Till utredningens slutsats på grundval av födelsetalet under år 1954, att de båda befolkningsprognoserna (centralbyråns och Quensels) troligen ge för höga värden, må knytas den reflexionen att siffran för ett *enstaka* år icke är någon lämplig bedömningsgrund. Antalet

födda under 1955 års tre första kvartal (82 700) visar att slutsiffran för hela detta år torde komma att överstiga 1954 års och att centralbyråns prognos mycket nära torde komma att överensstämma med verkligheten och kanske t. o. m. ligga något lägre. Vidare bör understrykas att en prognos självfallet icke får fattas så bokstavligt, att icke avvikelser inom en tämligen vid marginal skulle kunna inträffa.

Utredningen berör i olika sammanhang möjligheterna av en folkminskning, d. v. s. att kurvan över antalet döda kommer att skära nativitetsskurvan. Det synes då böra påpekas att stegringen av antalet döda under de kommande decennierna, åtminstone såsom för närvarande kan bedömas, är av temporär karaktär och att en eventuell folkminskning i realiteten kommer att bestå i att ålderspyramiden så småningom befrias från den överbyggnad, som den genom en efter hand inträdande »förgubbning» blir belastad med.

När befolkningsutvecklingen skall analyseras kan det var värt att uppmärksamma de förändringar i det demografiska läget, som uppkommit genom kvinnornas under senare tider alltmera ökade inträde på arbetsmarknaden, särskilt de gifta kvinnornas. Utredningen ägnar också kvinnornas förvärvsarbete en viss uppmärksamhet, ehuru mindre från befolkningspolitiska synpunkter. Utredningen efterlyser i detta, liksom i andra sammanhang en del familjestatistiska uppgifter, men synes icke ha observerat att uppgifter i dessa avseenden kunnat inhämtas från en del tidigare folkräkningar, särskilt 1945 års folkräkning. Familjestatistiken hade vid 1950 års folkräkning en mindre framskjuten ställning med hänsyn till den ingående belysning, som ägnats denna statistik vid tidigare folkräkningar. Även om de familjestatistiska uppgifterna från dessa folkräkningar icke ha dagsaktualitet i detaljerna, torde de i många avseenden fortfarande ha allmängiltig innebörd. Efter hand som materialet till det nya befolkningsregistret växer från år till år, kommer detta att kunna ut-

nyttjas för ingående familjestatistiska analyser, och Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen till 1955 års riksdag lagt fram förslag om en bearbetning med syfte att belysa just dessa förhållanden.

Det kan vara onödigt att mera ingående uppehålla sig vid orsakerna till den stegring i det kvinnliga förvärvsarbetet som kännetecknar det senaste tidsskedet utan mera belysa dess anknytning till befolkningsutvecklingen och de befolkningspolitiska konsekvenserna. I förgrunden i detta sammanhang står de gifta kvinnornas förvärvsarbete.

Man kan såsom en bidragande orsak till stegringen av förvärvsarbetet peka på den starka utflyttningen från den egentliga landsbygden till tätorter av olika slag, där långt större möjligheter till inkomstgivande arbete stå till buds för kvinnorna. De ekonomiska förutsättningarna för en ökning av familjebildningen ha härigenom i hög grad gynnats, då båda kontrahenterna genom sina inkomster kunna bidra till det gemensamma hemmets utbyggnad och vidmakthållande. I många fall bibehåller den kvinnliga kontrahenten efter giftermålet, åtminstone tills vidare, sitt förvärvsarbete. Mot bakgrunden av dessa förhållanden ter sig den ökning dels av giftermålsintensiteten, dels av de gifta förvärvsarbetande kvinnornas antal, som kunnat registreras särskilt för befolkningen inom tätbebyggda områden, såsom en naturlig utveckling. Innan de befolkningspolitiska konsekvenserna härav ytterligare beröras, må siffrorna över antalet förvärvsarbetande gifta kvinnor något kommenteras.

Uppgifterna om antalet förvärvsarbetande gifta kvinnor erhållas vid folkräkningarna och grunda sig på upplysningar, som dessa kvinnor lämna om sitt arbete på mantalsuppgiften. För att gift kvinna skall räknas såsom förvärvsarbetande gälla samma regler som för förvärvsarbetande befolkning i allmänhet. Centralbyrån brukar i sina folkräkningsberättelser framhålla, att dessa på indirekt väg erhållna självdeklarerade uppgifter för de gifta kvinnorna av oli-

ka skäl kunna vara behäftade med brister och sålunda ge utrymme för en viss felmarginal.

Såsom utredningen anför, registrerades vid 1945 års folkräkning 151 000 gifta kvinnor såsom förvärvsarbetande och vid 1950 års folkräkning 235 000, vilket innebär en ökning med 55 %. Även med ovanstående reservation kan ökningen förefalla förhållandevis stor. Räknat i relation till hela antalet gifta kvinnor blir förskjutningen likväl icke så betydande eller från 10,1 % till 14,5 %, och om jordbruksbefolkningen undantages, från 13,4 % till 17,8 %. En jämförelse mellan gifta kvinnliga inkomstagare åren 1945 och 1951 ger utslag i samma riktning, nämligen en ökning från 403 000 till 633 000 (57 %), eller om inkomstkällorna kapital och annan fastighet frånräknas, en ökning från 373 000 till 593 000 (59 %). Dessa siffror bestyrka sålunda den tendens till ökning av de gifta kvinnornas förvärvsarbete, som genom andra observationer kunnat iakttagas och som också med hänsyn till siffrorna över folkomflyttning och giftermålsfrekvens icke förefaller överraskande.

Denna utveckling till ökat förvärvsarbete för de gifta kvinnorna bör icke förbigås, när kurvan över den äktenskapliga fruktsamheten studeras. Vid skilda folkräkningar ha påvisats, att äktenskap, där hustrun har inkomstgivande arbete utom hemmet, äro barnfattigare än andra äktenskap, utan att därför ett direkt orsakssammanhang behöver förutsättas råda mellan de båda företeelserna. Vid 1945 års folkräkning ägnades dessa frågor en ingående behandling och av denna framgick bl. a., att den lägre fruktsamhet, som kunnat iakttagas inom de ekonomiska mellanskikten och vissa yrkesgrupper, i hög grad torde ha påverkats av att inom dessa befolkningsgrupper det är en vanlig företeelse, att hustrun är förvärvsarbetande. För de högsta inkomstkikten gjorde sig däremot detta inflytande icke märkbart på samma sätt. Dessa iakttagelser stödjade utredningens uttalande att »ehuru detta inte kan bevisas, så torde man

kunna utgå från att en ekonomisk omfördelning till barnfamiljernas förmån, varigenom standardnedpressningen vid stigande barnantal reduceras, är ägnad att stimulera till ett ökat barnafödande». Det ligger också nära till hands att antaga, att den bild av den äktenskapliga fruktsamhetens utveckling som de av utredningen återgivna indextalen visar präglas, vid sidan av konjunkturvariationernas inflytande, också av den omfattning som de gifta kvinnornas förvärvsarbete utom hemmet numera tagit. Från befolkningspolitiska synpunkter konkretiserar detta förhållande en intensifiering av familjepolitiken i sådan riktning, att den tar sikte på att ekonomiskt och på annat sätt stödja vissa äktenskap tillhörande den kategori av familjer, där hustrun är förvärvsarbetande.

Nya statistiska avdelningar i den permanenta statsförvaltningen

New Statistical Sections in Government Agencies

Kommerskollegium. En överflyttning av handels- och industrikommissionens mera varaktiga uppgifter till kommerskollegium föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 103 till årets riksdag. Därvid skall den statistiska byrån inom kollegiet förstärkas med två sektioner, en för kvartals- och lagerstatistik (inom industri och handel m. m.) och en för hålkortsbearbetning. Statistiken över nämnda näringsgrenar kommer därigenom att bli samlad hos ett organ. Vid överflyttningen bör chefskapet på byrån dubbelas tillsvidare. Av de två sektionerna bör den förra förestås av en förste aktuarie och den senare av en byråassistent. Sammanlagt blir det på grund härav 22 nya tjänster i kollegiets statistiska byrå.

Statens pris- och kartellnämnd. I Kungl. Maj:ts proposition nr 97 har fö-

reslagits, att för statens prisreglerande och konkurrensbegränsande verksamhet inrättas ett permanent organ, statens pris- och kartellnämnd, samt att i samband därmed statens priskontrollnämnd och monopolutredningsbyrån hos kommerskollegium avvecklas.

En av det nya organets huvuduppgifter skall vara att ombesörja en allmän och fortlöpande registrering av priserna för olika förnödenheter och tjänster. För ändamålet skall en statistisk byrå upprättas inom nämnden. Dess personal bör ha ingående kännedom om statistisk stickprovsmetodik. Enligt förslaget skall den ledas av statistiker (en byråchef och en förste aktuarie). En befattningshavare skall följa den internationella prisutvecklingen (förste aktuarie med ekonomisk och språklig utbildning). Till byråns 22 tjänstemän hör också tre amanuenser, som skall vara bransch-kunniga, samt en sektion, ledd av en byråsekreterare, för kontakten med priskontoren vid länsstyrelserna.

I förarbetena för denna omorganisering betonas att all offentlig prisstatistik och prisinsamlingen därtill måste effektivt samordnas, så att dubbelarbete undviks.

Riksdagen har ännu inte behandlat de båda propositionerna.

Personalnotiser

Personal Notes

Kungl. Maj:t har den 27 januari 1956 till byrådirektör hos statistiska centralbyrån från den 1 februari utnämnt förste byråsekreteraren, jur. kand. Cecil Hammarberg. Den nya byrådirektören inträder som chef för den rättsstatistiska avdelningen.

E. o. byråchefen hos statistiska centralbyrån Gunnar Hävermark, som tjänstgjort som chef för statistiska centralbyråns maskincentral, har den 1 april 1956 övergått till matematikmaskinnämnden som dess arbetschef.

Kommentar

Commentary

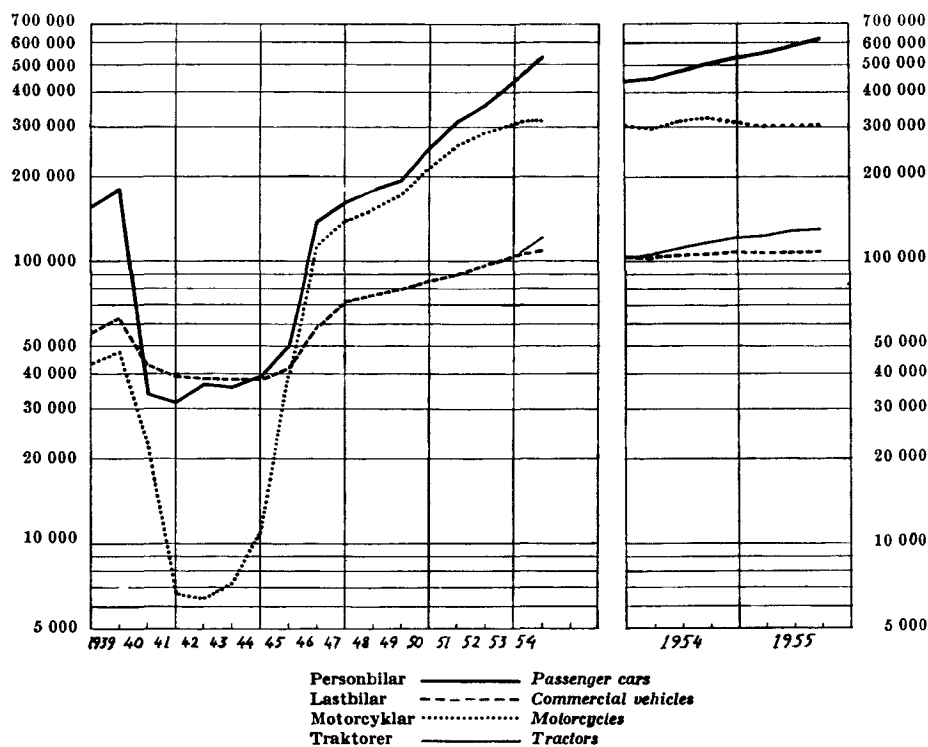
Motorfordonsbeståndet. Vid utgången av tredje kvartalet år 1955 omfattade motorfordonsbeståndet 738 627 bilar, varav 620 823 personbilar, 109 397 lastbilar och 8 407 bussar, samt 309 857 motorcyklar, 130 533 traktorer och 25 936 släpvagnar jämte släppläddar. Under nämnda kvartal har antalet personbilar ökat med 30 847 mot 33 169 under samma kvartal år 1954. Lastbilarnas antal har stigit med 1 186 mot 2 675, traktorernas med 2 084 mot

3 788 och motorcyklarnas med endast 1 808 mot ej mindre än 10 757 vid samma tid året förut. Ökningen har således för de viktigaste fordonsslagen varit mindre än vid motsvarande tid året förut, särskilt för motorcyklarna.

Av de olika förändringar, som inverkar på beståndet av registrerade fordon, har överföringarna till och från bilreservregistret spelat en större roll under ifrågavarande kvartal än under motsvarande tid året innan. Antalet definitivt avregistrerade bilar har varit större än

(forts. på sid. 230)

Beståndet av motorfordon *Motor vehicles*

Centrala bilregistret: fordon fördelade efter fordonsslag

Vid utgången av End of	Lastbilar Commercial vehicles								Special- bilar Special vehicles	Sum- ma ¹ Total	Därav i yrkes- mässig trafik For hire
	Skåp- och flakbilar med en maximilast av Flat lorries, vans etc., by capacity										
	högst up to 1 ton	över 1-2 ton	över 2-3 ton	över 3-4 ton	över 4-5 ton	över 5-6 ton	över 6-7 ton	över över 7 ton			
1944	5 893	4 318	10 936	10 789	3 837				2 417	38 206	14 794
1945	6 208	4 227	11 095	13 496	3 133	681	327		2 681	41 882	14 572
1946	10 524	4 883	10 124	21 584	6 195	1 355	728		3 941	59 400	15 987
1947	14 691	5 929	9 536	22 558	10 311	1 939	769	529	4 971	71 304	16 668
1948	17 287	6 236	8 613	21 317	13 102	2 377	821	792	5 763	76 368	16 892
1949	18 991	6 474	8 109	20 290	14 787	2 635	850	966	6 344	79 503	16 921
1950	22 150	6 819	7 687	19 339	16 834	3 105	909	1 225	6 778	84 904	17 163
1951	25 564	7 101	7 256	18 130	18 224	3 584	892	1 487	7 195	89 486	17 995
1952	29 159	7 611	7 336	17 899	20 366	4 155	1 107	1 853	7 539	97 089	18 592
1953	32 533	8 145	6 881	16 432	21 763	4 940	1 287	2 380	8 561	102 977	19 026
1954	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108 100	19 515
1953 3 kv.	31 463	7 935	6 922	16 572	21 211	4 656	1 235	2 206	8 287	100 555	18 897
4 kv.	32 533	8 145	6 881	16 432	21 763	4 940	1 287	2 380	8 561	102 977	19 026
1954 1 kv.	32 605	8 051	6 627	15 251	21 319	5 078	1 290	2 460	8 700	101 433	19 099
2 kv.	33 823	8 257	6 641	15 166	21 452	5 636	1 450	2 614	9 158	104 249	19 261
3 kv.	34 776	8 487	6 728	15 133	21 740	6 150	1 590	2 808	9 462	106 924	19 563
4 kv.	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108 100	19 515
1955 1 kv.	34 965	8 410	6 469	13 643	21 348	6 997	1 779	3 171	9 912	106 749	19 700
2 kv.	35 545	8 438	6 485	13 350	21 385	7 491	1 890	3 348	10 227	108 211	20 107
3 kv.	35 988	8 453	6 533	13 183	21 424	7 854	1 958	3 481	10 470	109 397	20 319
Därav County											
A Stockholms stad	4 833	1 388	1 170	2 004	1 801	488	220	88	1 255	13 253	2 604
B Stockholms län	2 492	495	298	615	1 008	495	91	159	502	6 158	1 053
C Uppsala	807	176	131	268	506	178	40	119	254	2 481	478
D Södermanlands	1 113	217	149	332	756	224	54	144	362	3 354	738
E Östergötlands	1 968	357	287	437	971	398	110	285	462	5 276	811
F Jönköpings	1 028	305	206	393	869	319	106	154	272	3 652	639
G Kronobergs	519	173	102	216	520	206	80	155	201	2 173	442
H Kalmar	884	252	169	311	685	315	133	273	282	3 304	600
I Gotlands	287	61	48	150	207	35	9	4	69	870	147
K Blekinge	584	145	100	227	434	147	29	112	137	1 915	323
L Kristianstads	1 316	374	275	428	921	425	64	191	421	4 417	621
M Malmöhus	3 567	799	581	1 130	1 844	765	154	226	776	9 852	1 313
N Hallands	850	217	166	322	634	251	41	63	202	2 747	438
O Göteb. o. Boh.	3 090	794	763	1 168	1 534	468	210	214	642	8 888	1 807
P Älvsborgs	1 804	350	337	561	1 069	471	108	179	521	5 401	898
R Skaraborgs	988	266	177	347	691	491	101	174	296	3 533	699
S Värmlands	1 149	230	211	479	807	301	78	129	672	4 060	787
T Örebro	1 066	253	174	456	836	236	52	227	403	3 704	724
U Västmanlands	1 023	227	142	366	693	207	57	174	372	3 262	540
W Kopparbergs	1 299	288	237	646	802	181	53	131	641	4 281	805
X Gävleborgs	1 428	345	220	602	738	220	56	103	731	4 446	927
Y Västernorr.	1 281	265	193	459	1 009	389	39	64	331	4 032	919
Z Jämtlands	818	136	107	321	354	143	16	17	166	2 078	401
AC Västerbottens	848	160	137	372	791	271	30	62	231	2 904	729
BDNorrbottens	946	180	153	573	944	230	27	34	269	3 356	876

¹ Här ingår bilar av ej angiven storlek eller ej angivet karosseri. — ² Därav tankvagnar 789.

Registered motor vehicles by type

Personbilar Passenger cars		Bussar Buses	Summa bilar Total motor cars	Motorcyklar* Motorcycles		Släpvagnar med en maximilast av Wheeled trailers, by capacity					Släp- slådar Sleigh trailers	Vid ut- gången av End of
Hela antalet Total	Därav i yrkes- mässig trafik Taxis			Hela antalet Total	Med sidvagn With side-car	högst up to 1 ton	över 1-2 ton	över 2-3 ton	över över 3 ton	Sum- ma ⁴ Total		
39 137	8 626	3 896	81 239	10 691	2 145	..	..	..	..	8 268	718	1944
50 108	8 515	3 977	95 967	38 942	2 291	..	..	..	..	8 697	952	1945
138 489	9 553	4 789	202 678	114 377	5 443	..	..	..	..	10 047	1 327	1946
161 226	10 001	5 601	238 131	136 276	5 983	5 531	1 843	2 206	2 981	12 764	1 531	1947
179 587	10 340	6 471	262 426	153 508	6 174	6 435	1 766	2 391	3 867	14 624	1 704	1948
194 454	10 399	7 014	280 971	172 338	6 361	7 373	1 671	2 452	4 667	16 333	1 790	1949
252 503	10 834	7 546	344 953	212 378	6 508	8 351	1 579	2 438	5 368	17 900	1 850	1950
313 058	10 935	7 818	410 362	258 451	6 373	8 484	1 432	2 232	6 009	18 309	1 901	1951
360 552	10 982	8 138	465 779	287 289	6 354	9 351	1 396	2 055	7 143	20 065	1 928	1952
431 085	10 977	8 272	542 334	306 394	6 328	9 945	1 330	1 941	7 875	21 199	1 960	1953
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	1954
421 277	10 959	8 392	530 224	313 630	6 636	9 774	1 316	1 895	7 654	20 751	1 959	1953 3 kv.
431 085	10 977	8 272	542 334	306 394	6 328	9 945	1 330	1 941	7 875	21 199	1 960	4 kv.
443 411	10 921	8 211	553 055	298 380	6 023	9 678	1 293	1 833	7 866	20 777	1 957	1954 1 kv.
480 926	10 923	8 429	593 604	314 216	6 299	10 047	1 315	1 802	8 277	21 548	1 925	2 kv.
514 095	10 871	8 511	629 530	324 973	6 806	10 549	1 312	1 776	8 568	22 310	1 920	3 kv.
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	4 kv.
554 277	10 817	8 337	669 363	301 440	6 253	10 464	1 262	1 590	9 059	22 476	1 919	1955 1 kv
589 976	10 768	8 441	706 628	308 049	6 813	10 820	1 257	1 561	9 409	23 148	1 919	2 kv.
620 823	10 809	8 407	738 627	309 857	7 262	11 399	1 268	1 541	9 706	24 017	1 919	3 kv.
Därav County												
63 156	1 483	749	77 158	16 899	1 105	496	49	51	361	957	—	A
32 001	480	547	38 706	11 899	552	427	46	40	243	762	1	B
14 967	215	209	17 657	7 679	290	327	20	52	271	671	6	C
21 347	271	262	24 963	8 379	325	287	26	55	320	689	—	D
32 827	396	375	38 478	15 790	412	442	43	56	550	1 092	2	E
27 334	409	379	31 365	14 973	215	504	46	62	300	913	—	F
14 462	334	113	16 748	7 348	83	288	19	33	193	535	3	G
21 755	370	221	25 280	10 482	140	382	24	46	290	745	—	H
5 012	78	71	5 953	3 862	73	136	14	16	29	195	—	I
10 771	121	131	12 817	5 408	96	245	9	12	183	454	—	K
24 808	334	170	29 395	11 470	143	614	12	25	515	1 174	—	L
55 411	542	476	65 739	21 398	641	953	74	94	787	1 923	—	M
14 361	179	177	17 285	8 701	134	262	20	47	218	549	—	N
38 067	879	541	47 496	23 255	651	594	58	71	361	1 087	—	O
32 219	501	410	38 030	18 168	333	431	71	80	398	986	—	P
24 625	384	242	28 400	13 149	194	532	23	44	427	1 036	3	R
26 019	543	382	30 461	14 042	226	477	96	156	364	1 096	16	S
25 198	307	272	29 174	12 763	362	522	40	44	337	946	1	T
20 538	221	302	24 102	8 598	277	340	23	36	450	852	52	U
25 705	482	338	30 324	16 080	258	505	48	72	632	1 264	105	W
24 270	499	420	29 136	15 296	262	691	98	53	703	1 556	205	X
20 467	537	506	25 005	13 663	186	496	98	105	505	1 207	225	Y
11 451	353	271	13 800	7 019	95	292	66	70	234	664	256	Z
17 796	454	427	21 127	13 080	107	702	130	140	616	1 593	449	AC
16 256	437	416	20 028	10 456	102	454	115	81	419	1 071	595	BD

* Exkl. sådana som före den 1 januari 1952 var registrerade såsom lättviktsmotorcyklar. —

⁴ Från och med år 1947 ingår här släpvagnar av

ej angiven storlek eller utan lastutrymme samt gengasverk.

Centrala bilregistret: traktorer
Registered tractors

Vid utgången av <i>End of</i>	Hjul- trak- torer <i>Tractors wheeled</i>	Band- trak- torer <i>Cater- pillars</i>	Summa <i>Total</i>	Fördelning efter drivmedel <i>Fuel type</i>					
				Bensin och bensin- blandn. <i>Gasoline</i>	Bränn- olja <i>Gas oil</i>	Foto- gen <i>Kero- sene</i>	Gen- gas <i>Prod- ucer gas</i>	Andra <i>Other</i>	Ej an- givet <i>Un- known</i>
1953	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
1954	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1953 3 kv.	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
4 kv.	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
1954 1 kv.	104 916	1 294	106 210	12 470	20 839	72 247	23	1	630
2 kv.	110 624	1 336	111 960	13 627	22 759	74 918	22	1	633
3 kv.	114 383	1 365	115 748	14 500	24 150	76 439	22	1	636
4 kv.	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955 1 kv.	122 233	1 402	123 635	16 687	27 367	78 909	22	3	647
2 kv.	127 059	1 390	128 449	18 278	29 170	80 333	22	3	643
3 kv.	129 142	1 391	130 533	19 065	30 023	80 781	22	3	639
Därav County									
A Stockholms stad	499	54	553	231	209	112	—	—	1
B Stockholms län	5 337	25	5 362	536	1 295	3 487	1	—	43
C Uppsala	6 032	17	6 049	296	1 819	3 892	3	—	39
D Södermanlands	6 231	17	6 248	606	1 685	3 933	—	—	24
E Östergötlands	8 869	47	8 916	724	2 497	5 648	2	—	45
F Jönköpings	3 647	14	3 661	840	758	2 045	—	—	18
G Kronobergs	2 154	20	2 174	399	560	1 204	—	—	11
H Kalmar	6 176	16	6 192	509	1 455	4 209	—	—	19
I Gotlands	3 357	7	3 364	164	731	2 434	—	—	35
K Blekinge	1 791	4	1 795	185	448	1 143	—	—	19
L Kristianstads	9 149	35	9 184	1 388	1 873	5 889	—	—	34
M Malmöhus	14 169	79	14 248	2 206	2 826	9 107	1	1	107
N Hallands	4 683	14	4 697	560	782	3 307	1	—	47
O Göteb. o. Bohus	3 124	20	3 144	707	562	1 866	2	—	7
P Älvsborgs	5 926	26	5 952	1 362	1 069	3 501	—	—	20
R Skaraborgs	10 705	18	10 723	1 569	2 436	6 704	—	1	13
S Värmlands	5 434	96	5 530	923	991	3 583	1	—	32
T Örebro	5 746	66	5 812	661	1 178	3 940	2	—	31
U Västmanlands	6 475	75	6 550	395	1 727	4 390	3	1	34
W Kopparbergs	4 507	124	4 631	1 521	846	2 250	2	—	12
X Gävleborgs	4 001	70	4 071	865	1 109	2 080	2	—	15
Y Västernorrlands	2 954	142	3 096	777	736	1 576	2	—	5
Z Jämtlands	1 912	114	2 026	445	605	968	—	—	8
AC Västerbottens	3 943	166	4 109	893	1 069	2 137	—	—	10
BD Norrbottens	2 321	125	2 446	303	757	1 376	—	—	10

Centrala bilregistret: bilar fördelade efter drivmedel

Registered motor cars by fuel type

Vid utgången av <i>End of</i>	Personbilar <i>Passenger cars</i>				Bussar <i>Buses</i>				Lastbilar <i>Commercial vehicles</i>			
	Bensin och bensinblandn. <i>Gasoline</i>	Brännolja ¹ <i>Gas oil¹</i>	Gen-gas Prod-ucer gas	Andra <i>Other</i>	Bensin och bensinblandn. <i>Gasoline</i>	Brännolja ¹ <i>Gas oil¹</i>	Gen-gas Prod-ucer gas	Andra <i>Other</i>	Bensin och bensinblandn. <i>Gasoline</i>	Brännolja ¹ <i>Gas oil¹</i>	Gen-gas Prod-ucer gas	Andra <i>Other</i>
1944	3 755	18	34 991	373	228	1	3 555	112	2 326	18	34 349	1 513
1945	25 105	17	24 669	317	528	400	2 037	112	10 113	112	30 292	1 365
1946	135 507	38	2 855	89	2 866	1 422	419	82	53 272	1 793	3 489	846
1947	159 610	37	1 514	65	3 385	2 061	57	98	66 619	3 216	921	548
1948	178 919	52	574	42	3 401	2 921	20	129	69 035	6 351	517	465
1949	194 127	51	239	37	3 200	3 626	4	184	70 052	8 803	244	404
1950	252 165	100	206	32	3 111	4 254	2	179	72 631	11 814	115	344
1951	312 706	151	175	26	2 885	4 724	2	207	74 783	14 366	66	271
1952	360 186	192	151	23	2 786	5 142	1	209	79 425	17 397	52	215
1953	430 639	310	121	15	2 622	5 440	1	209	82 398	20 370	38	171
1954	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1953 3 kv.	420 828	301	132	16	2 706	5 479	1	206	80 994	19 336	44	181
4 kv.	430 639	310	121	15	2 622	5 440	1	209	82 398	20 370	38	171
1954 1 kv.	442 971	316	110	14	2 546	5 455	1	209	80 555	20 690	33	155
2 kv.	480 391	416	107	12	2 563	5 659	1	206	82 351	21 713	35	150
3 kv.	513 367	612	105	11	2 536	5 768	1	206	84 030	22 710	34	150
4 kv.	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955 1 kv.	553 275	903	87	12	2 341	5 787	1	208	82 831	23 753	27	138
2 kv.	588 883	1 000	81	12	2 324	5 945	1	171	83 598	24 453	25	135
3 kv.	619 598	1 140	73	12	2 278	5 971	1	157	84 175	25 067	24	131
Därav: <i>County</i>												
A	63 002	149	1	4	27	581	—	141	12 051	1 142	1	59
B	31 939	61	1	—	96	451	—	—	4 960	1 192	1	5
C	14 937	29	1	—	57	152	—	—	1 782	697	—	2
D	21 323	23	—	1	100	162	—	—	2 589	759	—	6
E	32 799	28	—	—	150	225	—	—	4 072	1 203	—	1
F	27 272	49	13	—	139	240	—	—	2 539	1 110	2	1
G	14 431	29	2	—	48	65	—	—	1 445	727	1	—
H	21 734	21	—	—	108	113	—	—	2 352	952	—	—
I	5 011	1	—	—	40	31	—	—	716	153	—	1
K	10 762	7	2	—	24	107	—	—	1 491	422	—	2
L	24 790	16	1	1	61	109	—	—	3 554	861	1	1
M	55 364	32	15	—	132	344	—	—	8 662	1 180	7	3
N	14 339	20	2	—	67	110	—	—	2 205	540	—	2
O	37 903	155	7	2	82	443	—	16	7 637	1 237	6	8
P	32 180	31	7	1	115	295	—	—	4 136	1 249	1	15
R	24 582	38	5	—	71	171	—	—	2 387	1 145	—	1
S	25 891	126	1	1	158	224	—	—	2 726	1 330	—	4
T	25 171	25	1	1	83	189	—	—	2 712	987	2	3
U	20 511	27	—	—	114	188	—	—	2 291	969	—	2
W	25 680	23	2	—	103	235	—	—	2 927	1 350	—	4
X	24 233	36	1	—	142	278	—	—	3 147	1 290	—	9
Y	20 399	63	4	1	119	387	—	—	2 656	1 373	1	2
Z	11 426	25	—	—	53	218	—	—	1 400	678	—	—
AC	17 710	82	4	—	72	354	1	—	1 772	1 131	1	—
BD	16 209	44	3	—	117	299	—	—	1 966	1 390	—	—

¹ samt fotogen and kerosene.

Centrala bilregistret: förändringar i beståndet av motorfordon

Changes in registration of motor vehicles

Förändring Change	1954		1955		1954		1955	
	2 kv.	3 kv.	2 kv.	3 kv.	2 kv.	3 kv.	2 kv.	3 kv.
	Personbilar <i>Passenger cars</i>				Bussar <i>Buses</i>			
Överförda till bilreservregistret <i>Transferred to reserve</i>	832	1 359	5 688	6 413	135	121	161	186
Definitivt avregistrerade <i>Condemned</i>	1 041	1 983	2 309	2 936	13	22	16	17
Återregistrerade <i>Re-registered</i>	3 316	1 807	5 790	4 687	168	69	155	67
Nyregistrerade <i>Registered</i> ..	36 024	34 610	37 839	35 416	196	159	126	101
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) <i>Net change</i> ..	+37 515	+33 169	+35 699	+30 847	+ 218	+ 82	+ 104	— 34
	Lastbilar <i>Commercial vehicles</i>				Motorcyklar <i>Motorcycles</i>			
Överförda till bilreservregistret <i>Transferred to reserve</i>	1 146	1 171	1 908	1 699	1 671	3 570	4 633	6 800
Definitivt avregistrerade <i>Condemned</i>	722	829	877	925	1 200	1 927	2 029	2 931
Återregistrerade <i>Re-registered</i>	923	980	874	965	4 532	3 468	5 494	4 178
Nyregistrerade <i>Registered</i> ..	3 813	3 788	3 457	2 813	14 177	12 794	7 781	7 281
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) <i>Net change</i> ..	+ 2 816	+ 2 675	+ 1 462	+ 1 186	+15 836	+10 757	+ 6 609	+ 1 808
	Traktorer <i>Tractors</i>				Släpfordon <i>Trailers</i>			
Överförda till bilreservregistret <i>Transferred to reserve</i>	49	57	51	64	211	242	227	228
Definitivt avregistrerade <i>Condemned</i>	99	177	166	209	121	94	82	93
Återregistrerade <i>Re-registered</i>	16	14	20	11	182	203	172	228
Nyregistrerade <i>Registered</i> ..	5 794	3 943	5 017	2 260	893	889	807	961
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) <i>Net change</i> ..	+ 5 750	+ 3 788	+ 4 814	+ 2 084	+ 739	+ 757	+ 672	+ 869

(forts. från sid. 225)

föregående år. Av personbilar har sålunda 2 936 avregistrerats mot 1 983 samma kvartal år 1954, av lastbilar 925 mot 829 och av motorcyklar 2 931 mot 1 927. Antalet nyregistrerade personbilar har varit 35 416 mot 34 610 samma kvartal år 1954, lastbilar 2 813 mot 3 788 samt motorcyklar 7 281 mot 12 794.

Fylleriförseelser. Slopandet av motboks-systemet den 1 oktober 1955 medförde en stark ökning av fylleriförseelserna. Antalet under 4:e kvartalet 1955 avdömda fylleriförseelser överträffade

motsvarande antal under 4:e kvartalet 1954 med icke mindre än 52 %. Ökningen var under oktober 44 %, under november 62 % och under december 53 %. Medräknas icke Stockholm, som visade minskat antal avdömda fylleriförseelser, erhöles en ökning med 65 %. Särskilt stor var ökningen i städer med under 10 000 inv., nämligen 96 %. Ökningen avser utslutande män.

En inom kontrollstyrelsen företagen bearbetning av uppgifterna om personer, som dömts för under fjärde kvartalet

(forts. på sid. 240)

**Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga
trafikelement och olyckans art**

Februari 1956

**Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements
involved and nature of accident**

February 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer <i>Persons killed and injured</i>											
	Dödade ¹ <i>Killed¹</i>			Svårt skadade <i>Seriously injured</i>			Lindrigt skadade <i>Slightly injured</i>			Samtliga <i>Total</i>		
	Ej t. ²	T. ²	S:a ²	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare <i>Motorcar drivers</i>	9	3	12	23	5	28	179	76	255	211	84	295
Bilpassagerare <i>Motorcar passengers</i>	4	1	5	38	13	51	184	80	264	226	94	320
Förare av tung mc <i>Drivers of heavy mc</i>	1	—	1	3	4	7	3	8	11	7	12	19
Passagerare på tung mc <i>Passengers on heavy mc</i>	—	—	—	—	1	1	1	—	1	1	1	2
Förare av moped <i>Drivers of cycle with aux. mot.</i>	1	2	3	1	6	7	5	17	22	7	25	32
Förare av annan lätt mc <i>Drivers of other light mc</i>	1	—	1	2	4	6	5	8	13	8	12	20
Cyklister <i>Cyclists</i>	5	3	8	8	8	16	21	51	72	34	62	96
Fotgängare <i>Pedestrians</i>	3	7	10	12	31	43	18	107	125	33	145	178
Övriga <i>Others</i>	4	—	4	12	4	16	19	13	32	35	17	52
Samtliga Total	28	16	44	99	76	175	435	360	795	562	452	1 014

Delakt. trafikelement <i>Traff. elements involved</i>				Olyckans art <i>Nature of accident</i>			
	Ej t.	T.	S:a		Ej t.	T.	S:a
Personbil <i>Passenger car</i>	2 081	3 398	5 479	Kollision <i>Collision</i> mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade <i>between vehicles moving or</i> <i>temporarily stopped</i>	1 306	1 987	3 293
Lastbil <i>Lorry</i>	855	1 096	1 951	med parkerat fordon <i>with stationary vehicle</i>	61	406	467
Buss <i>Bus</i>	138	234	372	med fotgängare <i>with pedestrian</i>	33	146	179
Tung motorcykel <i>Heavy motorcycle</i>	18	31	49	med annan vägtrafik <i>with other traffic element</i>	5	3	8
Moped <i>Cycle with aux. motor</i>	9	45	54	med djur <i>with animal</i>	25	6	31
Annan lätt mc <i>Other light mc</i>	9	18	27	med hinder på körbanan <i>with obstacle on the road</i>	14	37	51
Spårvagn <i>Tram</i>	—	76	76	med föremål vid körbanan <i>with obstacle by the road</i>	148	136	284
Järnvägsfordon <i>Railway vehicle</i>	19	12	31	Körning av vägen <i>Vehicle in ditch</i>	138	25	163
Cykel <i>Cycle</i>	44	85	129	Kullkörning <i>Vehicle overturned</i>	49	12	61
Annat fordon <i>Other vehicle</i>	85	318	403	Olycka av annat slag <i>Other type of accident</i>	4	11	15
Fotgängare <i>Pedestrian</i>	33	148	181	Uppgift saknas <i>Unknown</i>	1	3	4
Andra trafikelement <i>Other traffic elements</i>	34	8	42				
Samtliga Total	3 325	5 469	8 794	Samtliga Total	1 784	2 772	4 556

¹ I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours. — ² Ej tät-

bebyggt område = Non-built-up areas, Tättebebyggt område (markerat genom vägmärken) = Built-up areas, S:a = Total.

**Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga
trafikelement och skadade personer**

Februari 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal delaktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
	Med dödlig utgång ¹ Fatal ¹	Med annan personskada Non-fatal personal injury	Med enbart egendoms- skada Damage to property only	Summa Total		Dödade ² Killed ²	Skadade Injured		Summa Total
							Svårt Seriously	Lindrigt Slightly	
Ej tätbebyggt område Non-built-up areas									
Stockholms län	3	21	52	76	134	3	8	21	32
Uppsala	1	10	42	53	100	1	—	15	16
Södermanlands	1	10	42	53	103	1	2	14	17
Östergötlands	—	9	82	91	159	—	2	10	12
Jönköpings	2	6	49	57	104	4	3	12	19
Kronobergs	1	13	49	63	107	1	3	16	20
Kalmar	—	11	54	65	120	—	3	12	15
Gotlands	—	3	9	12	19	—	—	3	3
Blekinge	2	10	38	50	99	2	4	9	15
Kristianstads	2	14	63	79	143	2	2	16	20
Malmöhus	2	19	97	118	194	2	1	28	31
Hallands	—	7	31	38	66	—	1	6	7
Göteb. o. Bohus	—	24	32	56	99	—	6	21	27
Älvsborgs	1	22	68	91	166	1	3	27	31
Skaraborgs	—	21	70	91	151	—	3	31	34
Värmlands	1	15	90	106	209	1	1	14	16
Örebro	—	14	53	67	129	—	3	23	26
Västmanlands	—	11	41	52	99	—	3	13	16
Kopparbergs	1	18	71	90	175	1	9	22	32
Gävleborgs	3	24	113	140	275	3	16	35	54
Västernorrlands	2	27	93	122	247	2	4	33	39
Jämtlands	—	6	39	45	89	—	4	7	11
Västerbottens	—	19	47	66	133	—	11	21	32
Norrbottnens	4	23	76	103	205	4	7	26	37
Summa Total	26	357	1 401	1 784	3 325	28	99	435	562

¹ I olyckor med dödlig utgång ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.

² I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.

**Road accidents: Number of accidents, traffic elements
involved and persons killed and injured**

February 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län <i>County</i>	Antal olyckor <i>Number of accidents</i>				Antal del- aktiga trafik- element <i>Traffic elements involved</i>	Antal skadade personer <i>Persons killed and injured</i>			
	Med dödlig ut- gång ¹ <i>Fatal¹</i>	Med annan per- sonskada <i>Non-fatal personal injury</i>	Med enbart egen- domsskada <i>Damage to property only</i>	Summa <i>Total</i>		Dö- dade ² <i>Killed²</i>	Skadade <i>Injured</i>		Summa <i>Total</i>
							Svårt <i>Seriously</i>	Lind- rigt <i>Slightly</i>	
Tättbebyggt område <i>Built-up areas</i>									
Stockholms stad	4	82	565	651	1 310	4	17	75	96
Stockholms län	—	23	112	135	271	—	7	23	30
Uppsala ,	—	11	46	57	110	—	5	11	16
Södermanlands ,	—	7	58	65	128	—	2	6	8
Östergötlands ,	—	14	98	112	220	—	6	11	17
därav Norrköpings stad	—	7	38	45	92	—	1	8	9
Jönköpings län	1	2	57	60	119	1	—	3	4
Kronobergs ,	—	4	17	21	38	—	—	5	5
Kalmar ,	1	3	46	50	99	1	1	2	4
Gotlands ,	—	1	14	15	29	—	—	1	1
Blekinge ,	—	2	41	43	76	—	—	2	2
Kristianstads ,	—	2	37	39	77	—	—	3	3
Malmöhus ,	1	37	190	228	446	1	10	31	42
därav Malmö stad	1	24	107	132	264	1	4	20	25
Hallands län	1	2	36	39	75	1	—	3	4
Göteb. o. Bohus ,	2	53	395	450	895	2	9	46	57
därav Göteborgs stad . .	2	49	376	427	852	2	9	42	53
Älvsborgs län	—	9	41	50	97	—	2	8	10
Skaraborgs ,	1	7	33	41	78	1	—	8	9
Värmlands ,	—	8	68	76	144	—	—	10	10
Örebro ,	2	8	51	61	116	2	—	9	11
Västmanlands ,	—	5	63	68	131	—	—	5	5
Kopparbergs ,	1	12	43	56	108	1	5	11	17
Gävleborgs ,	—	23	113	136	275	—	6	22	28
Västernorrlands ,	1	18	87	106	206	1	2	25	28
Jämtlands ,	—	7	32	39	79	—	—	10	10
Västerbottens ,	1	16	53	70	138	1	2	15	18
Norrbottens ,	—	17	87	104	204	—	2	15	17
Summa Total	16	373	2 383	2 772	5 469	16	76	360	452
Hela riket Sweden	42	730	3 784	4 556	8 794	44	175	795	1 014

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betaling protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad Year and month	Tillkomna konkurser Bankruptcies		Protesterade växlar, antal Protested bills, number							
	andra än dödsbäns	dödsbäns	T. o. m. In-cluding 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i		
								Stock-holm	Göte-borg	Malmö
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913	9 318	3 142	1 718
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 535	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1954 Mars	95	12	1 058	406	575	106	2 145	552	145	79
April	81	17	1 022	375	526	114	2 037	465	140	78
Maj	75	6	1 050	436	568	111	2 165	542	148	82
Juni	73	6	1 036	470	614	157	2 277	576	154	102
Juli	65	9	1 260	442	693	115	2 510	586	217	96
Aug.	76	13	1 160	427	596	127	2 310	524	115	103
Sept.	88	9	1 120	452	656	126	2 354	512	135	91
Okt.	119	7	1 131	451	632	112	2 326	493	134	112
Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258	528	140	81
Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103	495	151	95
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151	488	145	94
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr Protested bills, amount								År och månad Year and month
T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i			
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
270,3	301,3	1 293,9	1 121,2	2 986,7	719,4	299,1	79,2	1954 Mars
255,8	279,5	1 177,4	1 333,8	3 046,5	727,8	394,9	146,6	April
272,3	325,0	1 285,8	1 534,4	3 417,5	1 166,5	209,2	125,2	Maj
254,4	346,0	1 393,1	1 865,3	3 858,8	1 088,2	321,0	158,2	Juni
313,1	325,8	1 527,3	1 310,0	3 476,2	819,3	360,4	137,3	Juli
287,2	322,5	1 338,9	2 191,9	4 140,5	775,8	177,3	179,1	Aug.
282,6	333,3	1 464,5	1 361,8	3 442,2	702,2	247,4	145,6	Sept.
283,3	326,3	1 414,0	1 395,9	3 419,5	992,3	195,9	216,5	Okt.
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars

Beställningstrafik med lastbil

Februari 1956

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län <i>Year and county</i>	Antal redovisade bilar ¹ <i>Number of vehicles</i>	Medel- bärighet, ton <i>Mean loading capacity</i>	Körning enligt timtaxa <i>Hour rate</i>		
				Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	1 000 timmar <i>hours</i>	Frakt per timme <i>Freight per hour</i> kronor
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: " " "	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
6	1955: Februari	20 392	4,60	25 667	1 953	13,15
7	September	20 855	4,70	34 549	2 475	13,96
8	Oktober	20 881	4,71	33 620	2 407	13,97
9	November	20 935	4,70	33 416	2 388	13,99
10	December	20 972	4,72	32 201	2 308	13,95
11	1956: Januari	20 573	4,77	28 464	2 039	13,95
12	Februari	² 20 825	4,75	28 673	2 044	14,04
	<i>Därav County</i>					
A	Stockholms stad	2 578	4,05	6 128	412	14,88
B	Stockholms län	1 048	4,85	1 963	136	14,46
C	Uppsala län	525	5,37	429	32	13,29
D	Södermanlands län	729	4,78	783	58	13,59
E	Östergötlands län	929	4,96	1 035	75	13,89
F	Jönköpings län	729	5,01	708	47	14,99
G	Kronobergs län	440	5,07	234	19	12,59
H	Kalmar län	572	5,43	469	36	13,03
I	Gotlands län	165	4,00	172	12	14,47
K	Blekinge län	343	5,34	328	26	12,88
L	Kristianstads län	675	5,22	508	36	14,03
M	Malmöhus län	1 453	4,88	1 713	145	11,81
N	Hallands län	454	4,79	333	27	12,19
O	Göteborgs och Bohus län	1 800	4,24	3 236	245	13,22
P	Älvsborgs län	932	4,99	991	76	13,01
R	Skaraborgs län	689	5,13	546	40	13,61
S	Värmlands län	818	4,80	751	53	14,19
T	Örebro län	731	5,22	955	69	13,90
U	Västmanlands län	698	5,36	973	65	15,08
W	Kopparbergs län	800	4,92	774	56	13,78
X	Gävleborgs län	965	5,27	1 350	93	14,58
Y	Västernorrlands län	958	4,37	1 460	102	14,30
Z	Jämtlands län	357	4,20	454	31	14,76
AC	Västerbottens län	728	4,36	1 014	64	15,77
BD	Norrbottnens län	709	4,31	1 366	89	15,28

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.² Härtill kom 160 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa¹ *Kilometre rate*

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage %	Medel- transport- längd Mean haul. distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
6	2 288	17 183	8 246	32	53	1 393	23 784	94
7	3 329	19 719	9 866	33	43	1 554	29 680	100
8	3 247	19 473	9 588	33	44	1 532	28 901	99
9	3 189	18 944	9 190	33	44	1 488	28 181	100
10	2 246	16 362	7 452	31	53	1 283	23 430	98
11	2 086	16 409	7 711	32	59	1 305	23 676	98
12	2 110	17 502	8 467	33	63	1 376	25 808	99
A	7	200	10	—	396	7	289	138
B	48	342	206	38	34	31	462	84
C	64	638	342	35	64	51	835	85
D	87	854	387	31	72	65	1 231	99
E	113	1 086	483	31	73	83	1 537	98
F	101	974	368	27	66	69	1 311	98
G	112	728	313	30	42	59	1 067	103
H	73	746	261	26	80	53	1 042	104
I	33	83	50	38	10	10	152	114
K	30	489	96	16	143	28	607	104
L	96	1 062	385	27	102	71	1 430	99
M	115	1 108	418	27	84	82	1 552	102
N	50	529	231	30	71	44	714	94
O	49	530	181	25	111	36	824	116
P	100	952	387	29	62	75	1 241	93
R	88	1 025	333	25	94	68	1 311	97
S	105	867	531	38	58	76	1 367	98
T	96	773	406	34	72	60	1 202	102
U	84	693	291	30	70	54	1 004	102
W	135	799	529	40	45	73	1 286	97
X	132	753	440	37	46	70	1 424	119
Y	115	727	510	41	41	66	1 177	95
Z	64	305	270	47	27	36	682	119
AC	129	821	684	45	49	69	1 371	91
BD	84	418	355	46	27	40	690	89

¹ Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Beställningstrafik med lastbil (forts.)

For-hire lorry transport (cont.)

Februari 1956

February 1956

Körning enligt kilometertaxa <i>Kilometre rate</i> ¹						Använd tid per bil i all trafik timmar <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic kronor</i>
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor</i> %		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
6	121 478	20	188 921	13	64	164	2 425
7	144 088	21	226 431	13	64	193	3 080
8	141 694	20	223 259	13	63	189	2 994
9	140 100	20	217 966	13	64	185	2 942
10	119 899	20	187 109	13	64	171	2 653
11	123 579	19	194 715	12	63	163	2 535
12	134 024	19	198 924	12	64	164	2 616
A	2 934	10	3 215	9	91	163	2 489
B	1 624	28	2 563	18	63	159	2 314
C	4 079	20	7 340	11	56	159	2 409
D	6 256	20	9 357	13	67	168	2 763
E	8 196	19	13 297	12	62	169	2 768
F	6 616	20	10 006	13	66	159	2 769
G	4 744	22	7 420	14	64	175	2 957
H	5 853	18	8 467	12	69	156	2 642
I	328	46	595	26	55	131	1 964
K	4 264	14	6 079	10	70	156	2 727
L	9 818	15	13 964	10	70	159	2 871
M	9 609	16	13 920	11	69	156	2 247
N	3 554	20	5 765	12	62	158	2 306
O	5 490	15	6 758	12	81	156	2 256
P	6 230	20	10 087	12	62	162	2 395
R	8 264	16	11 617	11	71	157	2 695
S	6 153	22	9 582	14	64	157	2 589
T	6 951	17	11 517	10	60	176	2 950
U	5 846	17	9 064	11	64	169	2 832
W	6 133	21	10 305	12	60	162	2 576
X	6 023	24	10 615	13	57	169	2 874
Y	4 751	37	8 392	14	57	176	2 753
Z	1 712	40	3 097	22	55	188	3 183
AC	6 340	22	11 455	12	55	182	3 276
BD	2 256	31	4 447	16	51	183	2 900

¹ Se not 1 på föregående sida.

Fylleriförseelser och spritsmuggling

Convictions for drunkenness and smuggling of liquors

Årssiffrorna t. o. m. år 1953 avser tidpunkten för förseelsen (definitiva uppgifter) och övriga siffror tidpunkten för domen (preliminära uppgifter).

År och kvartal <i>Year and quarter</i>	Antal avdömda fylleriförseelser <i>Convictions for drunkenness</i>	därav i		Av de avdömda förseelserna var nedanstående begångna av				Beivrade fall av spritsmuggling <i>Smuggling of liquors</i>	
		Stockholm	Göteborg	män <i>Males</i>	kvinnor <i>Females</i>	personer utan motbok <i>Persons without ration book</i>	personer under 25 år <i>Persons under 25 years of age</i>	Antal beslag <i>Number of confiscations</i>	Liter <i>Litres</i>
1942	43 032	6 065	3 833	42 455	577	29 362	9 791	177	272
1943	43 261	6 248	4 462	42 499	762	30 599	10 059	514	772
1944	38 326	5 663	4 273	37 615	711	27 700	8 466	482	821
1945	37 118	5 785	4 860	36 552	566	27 234	7 503	1 361	2 490
1946	31 139	4 616	4 932	30 611	528	23 018	6 281	2 287	4 276
1947	30 692	4 309	4 310	30 236	456	22 526	6 751	1 922	2 956
1948	36 381	4 482	5 771	35 888	493	26 918	8 290	2 126	3 327
1949	35 672	4 465	5 270	35 139	533	26 028	8 313	1 469	2 879
1950	37 544	5 156	5 061	36 932	612	27 334	8 509	1 672	3 150
1951	38 847	5 259	5 024	38 201	646	28 486	8 508	2 042	3 911
1952	42 676	6 293	5 391	41 917	759	31 591	9 294	3 058	9 051
1953	41 567	6 693	5 057	40 662	905	30 778	8 867	2 689	5 280
1954*	41 932	6 518	5 644	40 978	954	31 548	¹ 9 104	2 360	5 847
1955*	49 958	6 563	7 116	49 057	901	.	¹ 10 369	2 145	4 498
1953 4 kv.	10 475	1 731	1 270	10 237	238	7 864	2 293	721	1 518
1954* 1 kv.	9 780	1 750	1 569	9 559	221	7 328	¹ 2 160	435	803
2 kv.	10 041	1 488	1 310	9 868	173	7 546	¹ 2 163	569	1 810
3 kv.	11 399	1 413	1 353	11 137	262	8 375	¹ 2 383	738	1 641
4 kv.	10 712	1 867	1 412	10 414	298	8 299	¹ 2 398	618	1 593
1955* 1 kv.	10 218	1 789	1 532	10 004	214	7 806	¹ 2 076	436	882
2 kv.	10 975	1 630	1 599	10 785	190	8 225	¹ 2 205	612	1 378
3 kv.	12 440	1 438	1 637	12 214	226	9 699	¹ 2 442	765	1 360
4 kv.	16 325	1 706	2 348	16 054	271	.	¹ 3 646	332	878
Därav									
i Stockholm	1 706	1 706	.	1 591	115	.	238	41	68
i Göteborg	2 348	.	2 348	2 273	75	.	359	91	206

¹ De preliminära uppgifterna innefattar ett visst antal personer som fyllt 25 år. Felet kan uppskattas till omkring 10 %.

(forts. fr. sid. 230)

1955 begången fylleriförseelse, visar att fyllerifrekvensen ökat mest i åldrarna under 18 och över 50 år samt minst i åldrarna 25—30 år.

Vidare har kunnat konstateras, att ökningen i det offentliga fylleriet efter den 1 oktober 1955 till stor del härrör från personer som redan före nämnda tidpunkt gjort sig kända som utpräglade missbrukare. Antalet förstagångsfyllerister synes överhuvud icke ha ökat.

Till komplettering av denna statistik har kontrollstyrelsen från polismyndigheterna i städerna införskaffat vissa summariska uppgifter om antalet för fylleri omhändertagna personer. Enligt detta material, som även innefattar på enskilt område omhändertagna (vanligen i samband med s. k. lägenhetsbråk), erhålles en ökning under oktober med 119 %, under november med 96 % och under december med 77 %. Motsvarande ökning för tredje kvartalet var 16 %. Av uppgifterna framgår, att fylleriet efter den 1 oktober icke i samma utsträckning som förut är koncentrerat till veckosluten, att söndagarna visar den minsta och veckans första dagar den största ökningen. Antalet på enskilt område omhändertagna, som motsvarar omkring 1/10 av hela antalet, visar betydligt större ökning, relativt sett, än antalet på allmän plats omhändertagna. Antalet omhändertagna kvinnor visar för de tre månaderna ökning med resp. 32, 51 och 34 %, sålunda betydligt mindre än för männen, och för personer under 21 år var ökningstalen resp. 104, 134 och 112 %. Av större städer visade Stockholm ökning under fjärde kvartalet med 90 %, Göteborg med 158 % och Malmö med 38 %. För städer med 30 000—100 000 inv. var ökningen 88 %, för städer med 10 000—30 000 inv. 102 %, för städer med under 10 000 inv. 163 % och i genomsnitt för samtliga städer 105 %. Det största antalet under fjärde kvartalet 1955 för fylleri omhändertagna i förhållande till folkmängden förekom i Filipstad (17,5 per 1 000 inv.) varefter följde Sundsvall (17,2), Falun (15,0), Bollnäs (14,7), Östersund (14,0), Kungsbacka (13,6) och Kiruna (12,8).

Preliminär försäkringsstatistik för januari och februari

Preliminary Insurance Statistics

Av försäkringsbolagen förvaltade tillgångar

De av försäkringsbolagen¹ förvaltade tillgångarna har under januari och februari 1956 ökat med 189 mkr, utgörande skillnaden mellan en bruttoökning och en bruttominskning å 390 resp. 201 mkr. Förändringarna har mätts i konstantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp av värdehandlingar m. m. resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. I *tabell 1* redovisas bruttoökningarna och nettoförändringarna för skilda placementsobjekt. De stora förändringarna av aktier, såväl netto som brutto, och den stora nettominskningen av »övriga» andra värdehandlingar beror till övervägande del på förändringar avseende interna mellanhavanden inom en koncern. Bortses från dessa poster var nettoökningen störst för inteckningslån, kommunlån och svenska obligationer, medan förlagsbevis, livlån och andra värdehandlingar visar en nettominskning. Procentuellt sett uppvisade utländska obligationer och svenska kommunlån den största stegringen. För posterna livlån samt kontanta medel, checkar och banktillgodohavanden har endast nettoförändringarna erhållits. De svenska obligationerna har specificerats i *tabell 2*.

Under ovan angivna period har försäkringsbolagen ökat och minskat sina upptagna lån med 17,4 resp. 7,4 mkr. Av dessa belopp hänförde sig resp. 10,4 och 2,1 mkr till banklån. Om det ovan angivna beloppet för nettoökningen av tillgångarna minskas med nettoökningen av upptagna lån (10,0 mkr), erhålles ett belopp av 179 mkr. Denna siffra anger nettoresultatet av bolagens inkomster och utgifter samt eventuella regleringar av andra än ovan medtagna balansposter. Vissa uppgifter om inkomsterna

¹ Undantagna är läns- och häradsbolagen samt sockenbolagen, vilka 1954 tillhoppa svarade för knappt 2 % av försäkringsbolagens samtliga tillgångar.

Tab. 1. Svenska riksbolags placeringsobjekt

Assets¹ of Swedish nation-wide companies, by kind of object

	Samtliga bolag <i>All companies</i>			Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag <i>Life and sickness insurance companies</i>			
	Ultimo 1955 *	Ökningar * <i>Increases *</i> Jan. + Febr. 1956		Ultimo 1955 *	Ökningar * <i>Increases *</i> Jan. + Febr. 1956		
		Brutto <i>Gross</i>	Netto <i>Net</i>		Brutto <i>Gross</i>	Netto <i>Net</i>	
Miljoner kronor							000 000 omitted
Fastigheter	* 520	4	4	* 291	3	3	<i>Real property</i>
Aktier och andra andelsbevis	283	43	27	119	24	23	<i>Shares</i>
Svenska	270	43	27	119	24	23	<i>Swedish</i>
Utländska	* 13	—	—	—	—	—	<i>Foreign</i>
Svenska inteckningslån	3 426	62	44	2 457	42	37	<i>Mortgages</i>
Bostadsfastigheter	2 214	25	13	1 609	15	12	<i>Dwelling houses</i>
Övriga fastigheter	1 212	37	31	848	27	25	<i>Others</i>
Svenska kommunlån	1 155	47	33	1 054	44	31	<i>Loans to municipalities (not bonds)</i>
Lån till kommun	929	32	18	843	29	16	<i>municipalities</i>
Lån med kommunborgen ..	226	15	15	211	15	15	<i>with municipal guarantee</i>
Obligationer	5 404	213	104	4 776	186	83	<i>Bonds</i>
Svenska	5 250	189	83	4 686	167	66	<i>Swedish borrowers</i>
Utländska	* 154	* 24	* 21	90	19	17	<i>Foreign</i>
Förlägsbevis	143	1	—1	66	0	—1	<i>Debentures</i>
Andra värdehandlingar	* 389	12	—21	* 242	5	—22	<i>Other securities</i>
Lån till sv. näringslivet ...	178	3	—1	123	1	—1	<i>Loans to Sw. enterprises</i>
Övriga	211	9	—20	119	4	—21	<i>Others</i>
Livlån ⁷	621	..	—9	621	..	—9	<i>Policy loans</i>
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav. ⁷	190	(8)	8	46	(11)	—10	<i>Cash at banks and in hand</i>
Summa	12 131	390	189	9 672	315	135	<i>Total</i>

¹ Except reinsurers' share of insurance fund, amounts due from other Insurance companies, etc. — ² Nominellt belopp. *Nominal values.* —

³ Kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. *Cash values.* — ⁴ Taxeringsvärdet. *Assessed value.* —

⁵ Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten. — ⁶ Exkl. 170 miljoner kronor utgörande Förenade Framtidens lån till fyra återförsäkrare enligt särskilt kapitalförvaltningsavtal. — ⁷ Här har endast nettoförändringar angivits.

och utgifterna kommer att lämnas i nästa rapport. För livförsäkringsbolagens del kan emellertid vissa uppgifter meddelas redan nu. De influtna premierna i direkt affär under januari och februari uppgick för dessa bolag till 105 mkr och influten nettoavkastning till 26 mkr. Utbetalningar för försäkringsfall och åter-

köp (inkl. gottgjord återbäring) i direkt affär uppgick till 39 mkr.

Livförsäkringsbolagens nyanskaffning

Enligt preliminära uppgifter till försäkringsinspektionen uppgick nyanskaffningen i individuell kapitalförsäk-

Tab. 2. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

Miljoner kronor	Samtliga bolag <i>All companies</i>			Härv direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag <i>Life and sickness insurance companies</i>			000 000 omitted <i>Bonds issued by the Government</i> <i>mortgage companies</i> <i>municipalities traffic, shipping and industrial companies others</i> <i>Total</i>
	Ultimo 1955 ¹	Ökningar ² <i>Increases</i> ² Jan. + Febr. 1956		Ultimo 1955 ¹	Ökningar ² <i>Increases</i> ² Jan. + Febr. 1956		
		Brutto <i>Gross</i>	Netto <i>Net</i>		Brutto <i>Gross</i>	Netto <i>Net</i>	
Statens o. statsgaranterade Statsskuldförbindelser	1 983	23	— 32	1 766	18	— 35	}
Hypoteksbankens	25	—	—	20	—	—	
Stadshypotekskassans	484	8	6	456	6	5	
Bostadskreditkassans	1 066	48	48	998	43	43	}
Skeppshypotekskassans	213	21	19	195	19	17	
Övriga hypoteks- och in- teckningsbolags	38	—	— 1	19	—	— 1	
Kommuners	136	0	— 24	126	—	— 24	}
Trafik- och industribolags	617	61	48	558	57	45	
Övriga	650	27	20	529	24	18	
Summa	5 250	189	83	4 686	167	66	

¹ Nominellt belopp. *Nominal values.* — ² Kontantbelopp (se not 3 till tab. 1). *Cash values.*

ring under de två första månaderna 1956 (tab. 3) till 271 mkr (f. å. 192 mkr). Härv kom 154 mkr (f. å. 109 mkr) på stor försäkring och 117 mkr (f. å. 83 mkr) på folkförsäkring. Sammanlagt 109 mkr av totalbeloppet avsåg temporär dödsfallsförsäkring och 162 mkr kapitalförsäkring med sparmoment. Ökningen jämfört med 1955 torde ha varit särskilt utpräglad i fråga om temporärförsäkring, men några jämförelse-siffror föreligger icke i detta fall. Stegringen får f. ö. ses mot bakgrunden av den betydande premiesänkning som genomfördes 1 september 1955 och som innebär en ökning i den nytecknade försäkringssumma, som svarar mot ett visst premiebelopp. Beträffande utvecklingen av annullationsfrekvensen föreligger inga fullt säkra uppgifter, men tillgängliga data tyder på att även denna ökat väsentligt sedan 1955. Denna stegring torde emellertid åtminstone till stor del sammanhånga med en av statsmakterna stimulerad avveckling av stora engångs-

betalda och omedelbart belånade försäkringar, som tecknades under senare halvåret 1952 och i början av 1953.

Inom grupplivförsäkring uppgick nyteckningen till 142 mkr (f. å. 273 mkr). Även inom denna bransch företogs en avsevärd premiesänkning under 1955. Att det likväl blev en betydande nedgång jämfört med början av 1955 förklaras av att särskilt siffran för januari 1955 var exceptionellt hög, vilket berodde på att anpassningen inom Folksam's kollektiva olycksfalls- och sjukförsäkring till den allmänna sjukförsäkringen kombinerades med en utvidgning av grupplivskyddet. Vid jämförelse med siffran för januari-februari 1954 (34 mkr) framträder i stället en stor ökning.

Siffrorna i tab. 3 inbegriper icke SPP, som av särskilda skäl denna gång icke hunnit färdigställa några månadsuppgifter för 1956. Beträffande förändringarna i SPP:s bestånd under 1955 se Statistisk tidskrift nr 3.

R. S.

G. E.

Tab. 3. Nyanskaffning av dödsfallskapital¹ i milj. kr
New Life Insurance Business¹. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad Month	Stor försäkring Ordinary insurance			Folkförsäkring Industrial insurance			Gruppförsäkring Group insurance		Totalt Total	
	1955	1956 Totalt Total	härav temporär försäkr. ² of which term ins. ²	1955	1956 Totalt Total	härav temporär försäkr. ² of which term ins. ²	1955	1956	1955	1956
Jan.	49,8	60,4	23,2	36,8	50,9	21,3	216,1	99,2	302,7	210,5
Febr.	58,9	93,6	35,9	46,1	66,3	28,6	57,2	43,2	162,2	203,1
Mars	84,7			62,7			31,9		179,3	
April	73,0			44,7			37,1		154,8	
Maj	71,9			41,6			27,9		141,4	
Juni	65,3			46,1			54,2		165,6	
Juli	49,4			20,2			27,2		96,8	
Aug.	31,6			25,5			26,1		83,2	
Sept.	84,9			62,2			26,9		174,0	
Okt.	119,0			96,6			42,9		258,5	
Nov.	127,8			68,9			82,9		279,6	
Dec.	371,9			73,7			64,7		510,3	
Summa Total	1 188,2			625,1			695,1		2 508,4	

¹ I uppgifterna för 1956 ingår även kapitalförsäkring för livsfall. *The figures for 1956 include pure endowment business.* — ² Inkl. för-

säkring med naturliga premier. *Including pure premium insurance.*

Landstingens finanser 1954

County Council Finance

Uppgifter om landstingens finanser år 1954 föreligger nu färdiga. Siffrorna får ej anses vara helt slutgiltiga men några mer väsentliga förändringar torde dock ej vara att vänta.

I tab. 1 lämnas uppgifter om landstingens inkomster och utgifter fördelade efter realekonomiska grunder, varvid även fördelning på drift- och kapitalbudget meddelas. Av tabellen framgår att driftbudgeten visar en betydande övervikt beträffande såväl inkomsterna som utgifterna. Inkomsterna består till största delen av skatter, som år 1954 upptog 80,6 % av totalsumman. På utgiftssidan är löner och arvoden den största delposten med 44,5 % av samtliga utgifter. Tämligen betydande är även kostnaderna för fastighetsanskaffning och nyanläggning med 13,6 % av totalsumman samt förbruk-

ningsmateriel o. d. (främst vid sjukvårdsanstalterna) med 12,5 %.

Landstingens totala inkomster och utgifter uppgick år 1954 till 1 119,0 resp. 829,4 milj. kronor. Till jämförelse kan nämnas, att de år 1953 utgjorde 935,1 resp. 755,8 milj. kr. Siffrorna för år 1954 överstiger således 1953 års med 183,9 milj., eller 20 % i fråga om inkomsterna samt med 73,6 milj. eller 10 % i fråga om utgifterna. Av den betydande inkomstökningen faller 158,7 milj. kr på skatterna.

Huru landstingens inkomster (utom skatter) och utgifter år 1954 fördelar sig på skilda ändamål, framgår av tab. 2. Som synes av denna, utgöres landstingens huvudsakliga verksamhet av hälso- och sjukvård. Inkomsterna och utgifterna för denna förvaltningsgren upptar nämligen 74,2 resp. 85,0 % av landstingens samtliga inkomster och utgifter. Inom hälso- och sjukvården är lasarettsvården den mest omfattande verksam-

Tab. 1. Landstingens inkomster och utgifter fördelade efter realekonomiska grunder
1954 *Income and expenditure of County Councils by economic categories*

Inkomster	Belopp, 1 000 kr		%	Utgifter	Belopp, 1 000 kr		%
Driftinkomster				Driftutgifter			
Skatter	901 508,9	80,6		Löner och arvoden	369 071,8	44,5	
Statsbidrag	64 127,9	5,7		Pensioneringskostnader	14 495,9	1,8	
Hyror och arrenden	14 718,4	1,3		Underhåll av fastigheter och anläggningar	15 379,8	1,9	
Avgifter och ersättningar	106 977,7	9,5		Anskaffning och underhåll av inventarier	21 120,7	2,5	
Inkomst av rörelse	6 523,1	0,6		Hyror och arrenden	5 736,3	0,7	
Räntor	13 072,5	1,2		Bränsle, lyse, renhållning o. d.	35 777,4	4,3	
Andra driftinkomster	1 835,1	0,2		Avgifter och ersättningar ...	74 982,5	9,0	
Summa	1 108 763,6	99,1		Förbrukningsmateriel o. d. ...	103 713,6	12,5	
Kapitalinkomster				Räntor och lånekostnader ...	4 284,9	0,5	
Bidrag av staten till investering	9 304,0	0,8		Expenser	9 794,4	1,2	
Andra bidrag till investering	604,7	0,1		Andra driftutgifter	44 569,3	5,4	
Försäljning av fastigheter och anläggningar	164,9	0,0		Summa	698 926,6	84,3	
Försäljning av andra fasta tillgångar	69,0	0,0		Kapitalutgifter			
Andra kapitalinkomster ...	109,2	0,0		Fastighetsanskaffning o. ny-anläggning	112 815,1	13,6	
Summa	10 251,8	0,9		Anskaffn. av maskiner m. m.	17 565,0	2,1	
				Förvärv av aktier och andelar	59,4	0,0	
				Andra kapitalutgifter	4,9	0,0	
				Summa	130 444,4	15,7	
Totalsumma	1 119 015,4	100		Totalsumma	829 371,0	100	

Tab. 2. Landstingens inkomster (utom skatter) och utgifter för skilda ändamål 1954
Income (except taxes) and expenditure of County Councils by administrative units

Ändamål	Belopp, 1 000 kr			%		
	Inkomster	Brutto-utgifter	Netto-utgifter	In-komster	Brutto-ut-gifter	Netto-ut-gifter
Hälsö- och sjukvård	161 396,9	704 996,9	543 600,0	74,2	85,0	88,9
därav: lasarettsvård	70 671,4	418 485,0	347 813,6	32,5	50,5	56,8
epidemisjukvård	3 487,9	23 283,5	19 795,6	1,6	2,8	3,2
tuberkulossjukvård ..	11 244,8	45 655,6	34 410,8	5,2	5,5	5,6
vård av kroniskt sjuka	7 878,3	47 202,7	39 324,4	3,6	5,7	6,4
vård av sinnessjuka .	8 680,3	19 973,0	11 292,7	4,0	2,4	1,8
undervisning och vård av sinnesslöa	15 190,5	29 415,6	14 225,1	7,0	3,5	2,3
folktandvård	24 288,4	47 882,2	23 593,8	11,2	5,8	3,9
Undervisnings- o. bildningsanstalter	29 512,0	64 000,5	34 488,5	13,6	7,7	5,6
Social verksamhet o. d.	10 256,8	35 806,2	25 549,4	4,7	4,3	4,2
Allmän förvaltning	177,5	14 958,4	14 780,9	0,1	1,8	2,4
Finansförvaltning	16 163,3	9 609,0	— 6 554,3	7,4	1,2	— 1,1
Summa	217 506,5	829 371,0	611 864,5	100	100	100

Tab. 3. Landstingens tillgångar och skulder vid 1954 års slut *Assets and liabilities of County Councils at the end of 1954*

Tillgångar	Belopp, 1 000 kr	%
Fasta		
Fastigheter och anlägg.	821 606,1	48,7
Invent. o. transportmedel	80 118,2	4,8
Aktier och andelar	2 301,6	0,1
Utlånade medel	9 101,9	0,6
Summa	913 127,8	54,2
Rörliga		
Kassa	2 060,6	0,1
Postgiro och bank	535 221,3	31,8
Obligationer	110 267,6	6,5
Interimsfordringar	37 005,9	2,2
Andra rörliga tillgångar .	88 396,4	5,2
Summa	772 951,8	45,8
Totalsumma tillgångar	1 686 079,6	100
Skulder		
Fasta	109 863,1	58,8
Rörliga	76 904,6	41,2
Summa skulder	186 767,7	100

hetsgrenen. Landstingens undervisnings- och bildningsverksamhet avser huvudsakligen folkhögskolor och lantmannaskolor samt anstalter för yrkesutbildning o. d.

Tab. 2 innehåller även uppgifter om landstingens nettoutgifter för de olika verksamhetsområdena. Dessa uppgifter har erhållits genom att minska bruttoutgifterna med de i tabellen redovisade inkomsterna.

I tab. 3 lämnas uppgifter om landstingens tillgångar och skulder vid 1954

års slut. Tillgångarna uppgår till 1 686,1 milj. kr varav 821,6 milj. kr eller 49 % utgöres av fastighetsvärdena. De rörliga tillgångarna består till största delen av medel innesående i bank och å postgiro. Skulderna utgjorde vid samma tidpunkt 186,8 milj. kr. Vid 1953 års slut uppgick tillgångarna till 1 341,6 och skulderna till 223,3 milj. kr., vilket betyder att tillgångarna under år 1954 ökat med 26 % medan skulderna minskat med 16 %.

Beträffande landstingens fonder enligt lagen om kommunal fondbildning lämnas uppgifter i nedanstående sammanställning.

	Belopp, 1 000 kr	%
Särskilda fonder	105 835,0	25,0
Allmänna investeringsfonder	60 879,5	14,4
Skatteregleringsfonder	247 712,8	58,6
Tillfälliga fonder	8 507,1	2,0
Summa	422 934,4	100

Fondmedlen ingår icke i de i tab. 3 redovisade skulderna. Som synes av sammanställningen är skatteregleringsfonderna de mest betydande. Landstingens fonder vid 1953 års slut uppgick till 217,9 milj. kr. Fondkapitalet har således nästan fördubblats under år 1954. Över hälften av ökningen, 107,2 milj. kr, faller på skatteregleringsfonderna, vilket sammanhänger med den skyldighet att under åren 1953 och 1954 göra avsättningar till dylika fonder, som föreskrives i lagen den 30 maj 1952 (nr 362).

L. A.

Swedish Agricultural Statistics before 1820

By A. Attman

The statistical foundations of an interpretation of the development of Swedish agriculture during the 19th century have been Gustav Sundbärg's tables in the 1913 Report of the Emigration Investigation. Sundbärg's figures are a recalculation of the primary material's data on volume to data on weight and, apart from certain percentage adjustments made by Sundbärg, go back for the 1802—60 period to J. Hellstenius' tables on sowings and harvests in the *Statistisk tidskrift* 1871.

The primary material for the Swedish agricultural statistics was collected annually between 1802—20 by the clergy and at five-yearly intervals between 1820—60 by the sheriff's officers.

The data on the size of the harvest give rise to a special problem. Hellstenius was of the opinion that the compilations made by the Royal Tables Commission of the clergy's data on the 1802—20 harvests referred to harvests with deductions for sowings, the same according to instructions being the case for the data collected by the sheriff's officers between 1820—60.

On investigation it is shown that the Tables Commission's figures for the 1802—20 harvests refer to total harvests, i. e. harvests with no deduction for sowings, and that here Hellstenius had committed an error which was later to be repeated by Sundbärg. Hellstenius' figures for the 1802—20 period are thus too high by a sum corresponding to sowings, i. e. an error of about 20 % for grain crops. Apart from his percentage increase, Sundbärg's figures for the 1802—20 period show the same error as Hellstenius'.¹

It is quite another matter, however, as

¹ See footnote on p. 184.

to what extent the Tables Commission's figures for 1802—20 — as well as the subsequent agricultural statistics in the 19th century — reflect reality.

Glimpses of Greek Statistics

By I. Uhnborn

From their beginning in the 1820's up to the end of the second world war, it is usual to distinguish three periods in Greek statistics, i. e. 1) the 1828—1920 period characterized by regenerative work which developed more and more after a comparatively modest beginning, only to be followed towards the end by a period of decline, 2) the 1920—1940 period during which significant progress was made, and then 3) the 1940—47 period in which there was a complete collapse of statistical work on account of the second world war that brought occupation and civil war in its train. After this period, unremitting efforts have been made to build up a new statistical organization on solid foundations.

During 1953 the foundations were laid of this new statistical organization which may be briefly described as a centralized system but, at the same time, one which is also geared to the day-to-day needs of the various Ministries and other governmental agencies.

At the head organization, the National Statistical Service of Greece (NSSG), the collection and the analysis of all the basic statistical material was to be dealt with by the Central Statistical Operating Bureau in the NSSG Headquarters. In other words, the Bureau may be conceived as the »statistical factory» of the state. In addition, the statistical law provides for the establishment within each ministry and entity of public law of a small statistical and research service to compile and analyze highly-specialized data that are required for the day-to-

day operations of the agency in which it is situated. Finally, a statistical coordinating service was to be established to integrate and control all aspects of the work performed in the Bureau and the ministerial services to insure that (a) the over-all programme of the NSSG was endeavouring to meet the continuing statistical needs of the country, (b) duplication was kept at a minimum and (c) that the data were being produced according to the most modern methods and procedures available.

In accordance with the statistical law a Directorate of Field Services was to be established within the NSSG. It was to plan and supervise the collection of all statistical data other than those obtained as by-products of the administrative process of the Government operating bureau. The Directorate was to consist of a headquarters section in Athens and up to fifteen field offices appropriately distributed throughout the country.

The Government of Greece was particularly anxious to see the new organization come into being at the earliest possible time. Its need for current statistical information had in the meantime continued to grow; moreover, press comments at the time indicated that the absence of such data was also being felt by the public at large. In this connection the Government addressed a request to the United Nations for assistance in statistics, especially to advise generally on all phases of the implementation of the statistical law and specifically on matters of organization and the development of a sound programme in the field of economic and demographic statistics. In agreement with the above, two experts were put at the Government's disposal and they began their work during the first quarter of 1954.

Statistics on Road Traffic Accidents

By S. Groth

The initiative for current and detailed national statistics on road traffic accidents was taken in 1931 by the Central Association for Temperance Instruction

in a petition to the King in Council, in which the need was primarily emphasized for investigation into the causes of accidents, special attention being paid to the part played by alcohol in causing accidents.

To begin with, this initiative led to the experimental compilation of statistics of accidents involving motor vehicles in traffic, that had taken place in 1935. It was later decided that the statistics were to be continued according to essentially the same plan as had been applied during the experimental year; they were re-organized in 1939. The statistics were then to comprise not only motor traffic accidents, as was previously the case, but road accidents of all kinds. In addition, they were to be augmented by information on the traffic elements involved in the accidents and on the vehicles damaged. The number of accidents and of persons killed or injured in them had only been recorded previously. On the other hand, the primary material was limited by the police no longer having to make a direct pronouncement on the cause of accidents.

Right from the beginning, the statistical analysis of the material has taken place in the Central Bureau of Statistics. In addition, since 1944 the Board of Roads and Waterways has made graphic representations in the form of maps on the frequency of accidents on different stretches of road. The object of the latter is to facilitate the making of tests by the road authorities to see which technical arrangements are required to increase traffic safety.

The question of the most suitable way of arranging statistics on road accidents has been the object of never-ceasing attention, which is easily explicable on account of the increasing volume of traffic and the inherent rise in the frequency of accidents. The State Traffic Safety Council, an institution set up in 1949, has also made a thorough investigation of this matter. In 1953 the Council put forward a scheme for a new, and to some extent changed, organization of the statistics. The scheme mainly provides the basis of the regulations govern-

ing this matter, which were issued by the King in Council in 1955.

According to these regulations, both less comprehensive preliminary statistics, and more exhaustive final statistics are drawn up. The preliminary statistics are intended to satisfy the need for absolutely up-to-date statistical information to be used in road safety propaganda. Information on the time and place of the accident, and on persons killed or injured etc., that the police must send in within 24 hours of the beginning of the police investigation of the accident provides the basis for these statistics. These »current» statistics are compiled for each day, week, month and quarter. The monthly and quarterly reports are published in this Review; the daily and weekly reports are not issued but are supplied, for instance, to the State Traffic Safety Council. The final statistics are set out annually in the publication called »Road Traffic Accidents» in the Official Statistics of Sweden.

There has been much discussion on whether or not the opinion held by the police on the causes of the road traffic accidents should be recorded in the statistics. It is of course a matter of fundamental importance as the main object of the final statistics is just one of tracking down causes of accidents. It was at first held by ECE that the police should give an account of the factors contributing to the accident, such as for instance errors made by drivers and defects on vehicles, as well as road and weather conditions etc., and ECE made a schedule setting out different alternatives. Similar arrangements have been made in Sweden. However, ECE has later made a departure from this point of view and made the following recommendations: »Publication should be restricted to a simple table giving numbers of accidents attributable to: drivers of bicycles and tricycles (without engine), drivers of bicycles and tricycles with auxiliary engine, drivers of motorcycles, drivers of other road vehicles, pedestrians and all other causes.» It would appear doubtful whether such information is of any importance in the work of traffic safety.

Income Earners by Source of Income

By F. Lublin

At the 1950 Census of Population, a survey has been made of the income of the population in 1951. Except for persons with specially large incomes where there has been a total survey, data have been obtained by blowing up figures emanating from a sample survey. The main emphasis has been put on the distribution of income earners by source of income. The latter has been divided into six groups, i. e. agricultural real estate, other real estate, trades and professions, wages and salaries, temporary economic activities, and capital. Wages and salaries were by far the most usual source; this group was the only source of income of 42 % of the male, and 65 % of the female, income earners, while 45 % of the former and 26 % of the latter obtained an income from both wages and salaries, and another source of income. Only in exceptional cases other sources of income are the sole source; they are usually combined with other sources. Capital, giving an income to 34 % of the men and 28 % of the women, is the most usual of the other sources, and is followed by »other real estate», the figures here being 23 % and 9 % respectively. There have not been any marked changes in the distribution of income earners by different sources of income since 1945 when a similar survey was carried out.

More than 95 % of the incomes of the salaried employees and wage-earners was derived from wages and salaries. 82 % of the incomes of employers and own account workers in agriculture, forestry and fishing, came from agriculture, etc., 9 % from wages and salaries and 6 % from trades and professions. The employers and own account workers in other branches of industry obtained 80 %—90 % of their incomes from trades and professions, and the remainder principally from wages and salaries. There were very low figures for the other sources of income for all occupations.

Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter

Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek under tiden december 1955—mars 1956

Foreign books and new foreign series and periodicals. Accessions in the Library of the Central Bureau of Statistics December 1955—March 1956

Officiella statistiska publikationer

Ecuador

Boletín del Banco central del Ecuador. Año 28 (1955) ff. Quito. 4:o.

Federationen Rhodesia och Nyasaland

External trade statistics. 1955 ff. Salisbury. 4:o. (Central African statistical office.)

Honduras

Anuario estadístico. 1953. Tegucigalpa 1955. 4:o. (Dirección general de censos y estadísticas.)

Primer censo agropecuario 1952. San Salvador 1954. 4:o. 592 s. (Dirección general de censos y estadísticas.)

Resultados generales del censo general de la república levantado el 18 de junio de 1950. Tegucigalpa 1952. 4:o. 374 s. (Dirección general de censos y estadísticas.)

Italien

General report on the economic situation in Italy in 1954 [Omsl.]. Roma u. å. 4:o. 208 s.

Jamaika

External trade. 1955 ff. Kingston. 4:o. (Department of statistics.)

Jugoslavien

Vitalna statistika za 1951 i 1952. Beograd 1955. 4:o. 369 s. (Savezni zavod za statistiku.)

Nicaragua

Censo general de población de la república de Nicaragua mayo 1950. Vol. 17. Managua 1954. 4:o. (Dirección general de estadística y censos.)

Tyskland (Demokr. republ.)

Deutsche Finanzwirtschaft. Zeitschrift für das gesamte Finanzwesen mit amtlichen Nachrichten des Ministeriums der Finanzen der Deutschen Demokratischen Republik. Ausg. A. Jahrg. 9 (1955) ff. Berlin. 4:o.

U. S. A.

The 1950 censuses — how they were taken. Procedural studies of the 1950 censuses, no. 2. Population, housing, agriculture, irrigation, drainage. Wash. 1955. 4:o. 222 s. (U. S. department of commerce. Bureau of the census.)

Övriga publikationer

Anderson, R. L., & Bancroft, T. A., Statistical theory in research. New York . . . 1952. 399 s.

Aviation facts and figures. 1955. Wash. 1955. (Aircraft industries association of America.)

Barger, H., Distribution's place in the American economy since 1869. Princeton 1955. 222 s. (National bureau of economic research. General ser. No. 58.)

Huff, D., How to lie with statistics. London 1954. 142 s.

Productivity measurement. Vol. 1. Paris 1955. (Organisation for European economic co-operation. European productivity agency.)

Romig, H. G., 50—100 binomial tables. New York & London 1953. 172 s.

Walker, Helen M., & Lev, J., Statistical inference. New York 1953. 510 s.

Weinhold, G., Kleines Wörterbuch der Wirtschaftstatistik. Stuttgart & Köln 1955. 209 s.

Die Wirtschaft. Zeitung für Politik, Wirtschaft und Technik. Jahrg. 10 (1955) ff. Berlin. Fol.

Wirtschaftswissenschaft. Jahrg. 3 (1955) ff. Berlin.

STATISTISK TIDSKRIFT

5 · 1956

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

**CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN
STOCKHOLM**

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställs genom A.B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte.

NY FÖLJD ÅR. 5

NR 5

MAJ 1956

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar	254
Sparbanksstatistik för första kvartalet 1956	257
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955. Preliminära uppgifter	258
Vägtrafikolyckor	259
Konkurser och protesterade växlar	262
Brott, som kommit till polisens kännedom	264
Beställningstrafiken med lastbil	266
Jordbrukarnas taxerade kontanta inkomster, utgifter och netto- intäkter 1954	269
Preliminär fångststatistik för det svenska havsfisket 1955	274
1950 års folkräkning: Enskilda personers placering av sina till- gångar	276
Svenska turister i Italien	278

CONTENTS

TABLES

Commentary	254
Savings banks statistics for the first quarter of 1956	257
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1954 and 1955. Preliminary data	258
Road accidents	259
Bankruptcies and protested bills	262
Offences known to the police	264
For-hire lorry transport	266
Farmers' assessed income and expenditure in cash and net income in 1954	269
Landings in the Swedish sea fisheries in 1955. Preliminary data	274
The population census of 1950: Assets and their owners by kind of investment	276
Swedish tourists in Italy	278

Kommentar

Commentary

Kvartalsstatistik för sparbankerna kommer att i fortsättningen sammanställas av statistiska centralbyrån och publiceras i Statistisk tidskrift. Uppgifterna till denna statistik hämtas ur de formulär, som sparbanksinspektionen inforrdar kvartalsvis från sparbankerna. Uppgifter för första kvartalet innevarande år lämnas på sid. 257.

Företagens intäkter, kostnader och vinster. Preliminära uppgifter om företagens intäkter, kostnader och vinster år 1954 eller motsvarande bokföringsår har varit införda i Statistisk tidskrift 1955: 5—12 och 1956: 1. En definitiv redogörelse för 1954 utkommer under innevarande år. Denna publikation, Företagens intäkter, kostnader och vinster år 1954, ingår i serien Sveriges officiella statistik.

Uppgifter för år 1955 eller motsvarande bokföringsår insamlas från i stort sett samma företag som närmast föregående år eller omkring 4 200. Härav tillhör närmare 2 000 industrin och c:a 1 700 handeln.

I fråga om industrin omfattar undersökningen så gott som samtliga företag med mer än 50 arbetare och ett begränsat antal med 26—50 arbetare samt i fråga om handeln de flesta företag med mer än 50 anställda jämte ett antal mindre företag.

Undersökningen rörande förhållandena inom rederinäringen grundar sig på drygt 200 rederiföretag (vilka uttagits med hjälp av Sveriges skeppslista).

Utvecklingen inom den yrkesmässiga lastbilstrafiken belyses genom uppgifter från c:a 300 lastbilstrafikföretag.

För varje bransch upprättas en preliminär sammanställning, så snart huvuddelen av dit hänförliga uppgifter hunnit bearbetas. Ett sammandrag därav

införes i närmast följande nummer av Statistisk tidskrift. Den första av dessa delrapporter för år 1955, som avser bryggerier och vattenfabriker, återfinnes i detta nummer.

Income, expenditure, profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 258.

Manufacturing enterprises

Kind of income, etc.

1 Number of wage-earners

Income

2 Gross profit from manufacturing

3 Dividends

4 Interest

5 Gross profit from other activities (forestry, etc.)

6 Sundry

7 Total

Expenditure and net profit

8 Interest

9 Depreciation

10 Taxes

11 Pension funds

12 Investment reserve

13 Sundry

14 Net profit

15 Total

Gross profit account

16 Sales proceeds

17 Deducted: Production costs etc.

18 Excise duties

19 Total

20 Gross profit

Other data

21 Investments in plant and equipment

22 of which primary investments

23 Amounts immediately written off on current investments

24 Costs of maintenance and repairs

25 Inventories; variation in value

26 " ; " " volume (rough estimate)

27 Variation in hidden reserves in inventories (rough estimate)

28 Wages and salaries

29 of which wages

30 Costs of pension and pension insurance

31 Paid dividends

32 Declared dividends

Brottsligheten. För första kvartalet 1956 redovisas 46 495 till polisens kännedom komna strafflagsbrott mot 42 947 för första kvartalet 1955. Antalet brott har alltså fortsatt att öka (8,3 %). Den dominerande brottsgruppen, stöld och liknande (S L 20 kap.), ökade med 8,1 %. Särskilt kraftig var ökningen för de i denna grupp ingående tillgreppen av bilar och motorcyklar (inkl. mopeder) för vilka redovisats en ökning från 3 507 till 4 563 eller med 30,1 %. Av de i strafflagen ej upptagna brotten har här medtagits endast lönnbränning och rattfylleri. Lönnbränningsfallen minskade från 69 till 19, medan rattfylleribrotten visar fortsatt kraftig ökning från 1 400 till 1 788 eller med 27,7 %.

Offences known to the police. Translation of the text in the table, p. 264.

Offences against the penal code.

Chapter 10. Offences against public activities

- Violence or threats against officials
 - Forcible resistance
- 11. Breach of the peace (except drunkenness and disorderly conduct)
- 12. Forgery
- 13. Perjury, false charge and other false statements
- 14. Murder, manslaughter, assault and battery and similar offences
 - Murder and manslaughter
 - Homicide by misadventure, etc.
 - Infanticide
 - Procuring abortion
- 15. Violation of personal safety, etc.
 - Rape
- 18. Sexual offences
 - Indecent assaults on persons under 15 years of age
 - Other indecent assaults
 - Indecent exposure
 - Other indecent actions
- 19. Offences dangerous to the public
 - Arson
- 20. Larceny, robbery, unauthorized takings of goods, etc.
 - Housebreaking and burglary
 - Thefts of motorcars and motorcycles
 - Robbery
- 21. Fraud and other similar dishonesty, extortion, usury and keeping stolen goods
- 22. Embezzlement, etc.
- 23. Offences in bankruptcy
- 24. Damage, trespass on land
- 25. Offences by officials

Other offences against the penal code (except drunkenness and disorderly conduct)
Total

Certain offences against other statutes where imprisonment may be imposed.

Unlicensed distillery
Driving vehicles under influence of alcohol

Beställningstrafiken med lastbil. I detta nummer av tidskriften har intagits biltrafiknämndens statistiksammanställning över beställningstrafiken för godsbefordran med lastbil under mars 1956.

Sysselsättningstiden — genomsnittlig använd tid per bil i all trafik — har visat en jämn utveckling under månaderna januari—mars 1956. Den genomsnittligt använda tiden per bil var under nämnda månader respektive 163, 164 och 173. Anmärkas bör att sistnämnda siffra är lägre än de motsvarande för vart och ett av åren 1953—1955.

Därjämte kan nämnas att den säsongmässiga nedgång i sysselsättningen, som är vanlig vid årsskiiftena, varit mindre framträdande vid de två senaste tillfällena. Sagda förhållande kan belysas med siffrorna för den använda tiden i januari under åren 1953—1956, vilka blev respektive 154, 152, 161 och 163.

Antalet bilar i trafiken har som vanligt minskat vid årsskiftet: 1 december 1955 var antalet 20 972, medan detsamma uppgick till endast 20 573 i januari 1956. I mars hade siffran ökat till 20 903.

Den ökning — i vad avser antalet bilar i trafiken — som på lång sikt emellertid gör sig gällande, kan åskådliggöras genom en jämförelse med siffrorna för mars månad 1955 och 1956; dessa siffror var 20 355 respektive 20 903.

Bilarnas medelbärighet ökas nästan kontinuerligt månad för månad.

I december 1955 var den 4,72 ton, medan den i mars 1956 hade stigit till 4,78 ton.

Fraktavgifterna vid körning efter timtaxa/timtariff visade under första kvartalet 1956 stora differenser mellan de olika månaderna. Avgifterna var i genomsnitt per månad för januari—mars 1956 respektive 13: 95, 14: 04 och 13: 66

kronor. Nedgången från februari till mars leder tanken till att en liknande nedgång under 1955 skedde från mars till april. Det kan tänkas att i samband med vårsäsongens inträde viss omställning av trafiken ägt rum.

Fraktaavgifterna vid körning efter kilometertaxa/kilometertariff — efter detta slag av taxa debiterades 51 % av de totala fraktkosterna under mars 1956 — uppgick under månaderna december 1955—mars 1956 till respektive 98, 98, 99 och 98 öre per körd km. Jämföres dessa siffror med de motsvarande under

månaderna juni—september 1955 — avgifterna utgjorde då i genomsnitt 100 öre — synes en sjunkande tendens vara märkbar. Om frakten (vid kilometertaxa/kilometertariff) ställes i relation till antalet tonkilometer — på så sätt torde prisets variation vid lika transportprestation bättre klargöras — blir en sjunkande tendens också märkbar: Medan avgifterna per tonkm var 20 öre i genomsnitt under 1955 var genomsnittet 19 öre under envar av månaderna januari—mars 1956.

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	<i>Repetition</i>
Intet finnes att redovisa	—	<i>Magnitude nil</i>
Mindre än 0,5 av enheten....	0	<i>Magnitude less than half of unit</i>
0,0	0,0	<i>employed</i>
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	<i>Data not available</i>
Logiskt omöjlig uppgift	.	<i>Category not applicable</i>
Preliminär uppgift	*	<i>Provisional or estimated figure</i>

Sparbanksstatistik för första kvartalet 1956

Savings banks statistics for the first quarter

omfattande landets samtliga sparbanker

Tillgångar	Ställningen den 31 mars 1956 1 000 kr
Kassabehållning	32 563
I riksbanken, postsparbanken, å postgiro samt hos inländskt bankbolag in- stående	190 486
I centralkassa för jordbrukskredit	258
I annan sparbank inestående	5 229
Skattkammарväxlar eller andra skuldförbindelser, utfärdade av riksgäldskon- toret	3 213
Obligationer	1 114 551
Lån till andra sparbanker	55
Övriga lån	9 947 824
Skulder	
Upptagna lån	20 616
Insättarnas medel	
Vid kvartalets början	10 694 760
Under kvartalet insatta medel	1 072 571
* * uttagna *	848 417
Vid kvartalets slut	10 918 913

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Income, expenditure and profits of business enterprises. Preliminary data

Industriföretag Manufacturing enterprises

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens

storlek samt vinstreglerande faktorer som lagerreservförändringar m. m.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Bryggerier och vattenfabriker (30 företag) <i>Breweries and aerated water industry</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	4 123	4 192	+ 69	+ 2
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	34,2	35,1	+ 0,9	+ 3
3 Utdelning å aktier och andelar	4,8	5,9	+ 1,1	+ 22
4 Räntor	1,7	1,9	+ 0,2	+ 13
5 Överskott å annan rörelse	0,7	0,7	+ 0,1	+ 10
6 Övriga intäkter	11,2	0,7	—10,5	— 94
7 Summa	52,6	44,3	— 8,3	— 16
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	1,7	1,7	— 0,0	— 2
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	11,1	9,7	— 1,4	— 13
10 Skatter samt investeringsavgift	9,2	12,2	+ 3,1	+ 34
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	3,9	3,2	— 0,7	— 18
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	0,0	+ 0,0	.
13 Övriga kostnader	4,6	2,1	— 2,6	— 55
14 Redovisad vinst	22,0	15,4	— 6,6	— 30
15 Summa	52,6	44,3	— 8,3	— 16
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	267,3	294,4	+ 27,1	+ 10
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	150,7	168,6	+ 17,9	+ 12
18 Varuskatter	82,4	90,7	+ 8,3	+ 10
19 Summa avgående poster	233,1	259,3	+ 26,2	+ 11
20 Bruttovinst	34,2	35,1	+ 0,9	+ 3
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	13,3	16,0	+ 2,7	+ 21
22 Därav egentlig investering	10,1	15,0	+ 4,9	+ 48
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	1,0	1,9	+ 0,8	+ 80
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	6,1	8,8	+ 2,7	+ 44
25 Lagervärdeförändring	— 3,2	+ 2,4	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	— 3,8	— 1,4	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	— 0,7	— 3,8	.	.
28 Lön till anställda	54,7	61,5	+ 6,7	+ 12
29 Därav till industriarbetare	37,1	42,1	+ 5,0	+ 13
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	4,2	4,2	— 0,0	— 1
31 Betald utdelning	12,5	12,9	+ 0,4	+ 3
32 Beslutad utdelning	12,9	13,7	+ 0,8	+ 7

¹ Här i ingår aktieförsäljning 10,7 milj. kr.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikalelement och olyckans art

Mars 1956

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident

March 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer <i>Persons killed and injured</i>											
	Dödade ¹ Killed ¹			Svårt skadade Seriously injured			Lindrigt skadade Slightly injured			Samtliga Total		
	Ej t. ²	T. ²	S:a ²	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare <i>Motorcar drivers</i>	3	—	3	31	5	36	119	55	174	153	60	213
Bilpassagerare <i>Motorcar passengers</i>	10	—	10	30	8	38	148	59	207	188	67	255
Förare av tung mc <i>Drivers of heavy mc</i>	—	1	1	9	10	19	18	32	50	27	43	70
Passagerare på tung mc <i>Passengers on heavy mc</i>	—	1	1	1	2	3	6	4	10	7	7	14
Förare av moped <i>Drivers of cycle with aux. mot.</i>	—	—	—	4	7	11	7	32	39	11	39	50
Förare av annan lätt mc <i>Drivers of other light mc</i>	1	1	2	3	2	5	4	15	19	8	18	26
Cyklister <i>Cyclists</i>	4	2	6	8	10	18	22	59	81	34	71	105
Fotgängare <i>Pedestrians</i>	7	12	19	16	30	46	16	118	134	39	160	199
Övriga <i>Others</i>	7	4	11	10	1	11	15	15	30	32	20	52
Samtliga Total	32	21	53	112	75	187	355	389	744	499	485	984

Delakt. trafikalelement *Traff. elements involved*

Olyckans art *Nature of accident*

	Ej t.	T.	S:a		Ej t.	T.	S:a
Personbil <i>Passenger car</i>	1 353	2 566	3 919	Kollision <i>Collision</i>			
Lastbil <i>Lorry</i>	557	742	1 299	mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade <i>between vehicles moving or</i>	820	1 467	2 287
Buss <i>Bus</i>	70	165	235	med parkerat fordon <i>temporarily stopped</i>	42	385	427
Tung motorcykel <i>Heavy motorcycle</i>	34	119	153	med fotgängare <i>with stationary vehicle</i>	38	158	196
Moped <i>Cycle with aux. motor</i>	12	80	92	med annan vägtrafik <i>with pedestrian</i>	5	1	6
Annan lätt mc <i>Other light mc</i>	13	35	48	med annan trafikalelement <i>with other traffic element</i>	9	—	9
Spårvagn <i>Tram</i>	—	76	76	med djur <i>with animal</i>	8	22	30
Järnvägsfordon <i>Railway vehicle</i>	7	21	28	med hinder på körbanan <i>with obstacle on the road</i>	108	110	218
Cykel <i>Cycle</i>	47	123	170	med föremål vid körbanan <i>with obstacle by the road</i>	125	14	139
Annat fordon <i>Other vehicle</i>	69	270	339	Körning av vägen <i>Vehicle in ditch</i>	70	33	103
Fotgängare <i>Pedestrian</i>	40	164	204	Kullkörning <i>Vehicle overturned</i>	6	14	20
Andra trafikalelement <i>Other traffic elements</i>	12	4	16	Olycka av annat slag <i>Other type of accident</i>	1	3	4
Samtliga Total	2 214	4 365	6 579	Uppgift saknas <i>Unknown</i>	1 232	2 207	3 439

¹ I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours. — ² Ej tät-

bebyggt område = Non-built-up areas, Tättebebyggt område (markerat genom vägmärken) = Built-up areas, S:a = Total.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafik- element och skadade personer

Mars 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County		Antal olyckor Number of accidents				Antal del- aktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
		Med dödlig ut- gång ¹ Fatal ¹	Med an- nan per- sonskada Non- fatal personal injury	Med en- bart egen- doms- skada Damage to proper- ty only	Sum- ma Total		Dö- dade ² Kill- ed ²	Skadade Injured		Sum- ma Total
								Svårt Seri- ously	Lind- rigt Slight- ly	
Ej tätbebyggt område Non-built-up areas										
Stockholms län		2	22	61	85	163	2	9	22	33
Uppsala		2	7	36	45	82	2	4	17	23
Södermanlands		3	13	35	51	84	4	6	25	35
Östergötlands		1	16	41	58	106	1	5	18	24
Jönköpings		1	15	26	42	72	1	4	18	23
Kronobergs		—	8	19	27	43	—	3	9	12
Kalmar		—	7	32	39	70	—	2	11	13
Gotlands		1	1	2	4	7	1	—	2	3
Blekinge		—	5	15	20	34	—	—	5	5
Kristianstads		—	9	20	29	49	—	5	10	15
Malmöhus		1	22	48	71	121	1	4	21	26
Hallands		—	3	20	23	37	—	2	1	3
Göteb. o. Bohus		1	18	41	60	98	1	5	28	34
Älvsborgs		1	23	46	70	118	1	13	21	35
Skaraborgs		1	12	37	50	82	1	2	18	21
Värmlands		—	16	59	75	135	—	6	19	25
Örebro		1	10	30	41	73	1	2	10	13
Västmanlands		1	7	28	36	60	1	2	8	11
Kopparbergs		—	10	34	44	84	—	5	9	14
Gävleborgs		1	14	62	77	148	1	3	12	16
Västernorrlands		4	20	54	78	150	4	6	18	28
Jämtlands		—	13	44	57	112	—	5	10	15
Västerbottens		3	26	42	71	134	4	16	25	45
Norrbottens		5	11	63	79	152	6	3	18	27
Summa	Total	29	308	895	1 232	2 214	32	112	355	499

¹ I »olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.

² I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured

March 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal delaktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
	Med dödlig utgång ¹ Fatal ¹	Med annan personskada Non-fatal personal injury	Med enbart egenskada Damage to property only	Summa Total		Dödade ² Killed ²	Skadade Injured		Summa Total
							Svårt Seriously	Lindrigt Slightly	
Tättbebyggt område Built-up areas									
Stockholms stad	6	113	492	611	1 222	6	16	109	131
Stockholms län	1	16	88	105	217	1	3	16	20
Uppsala ,	—	8	40	48	96	—	2	7	9
Södermanlands ,	—	7	44	51	100	—	2	6	8
Östergötlands ,	1	16	58	75	148	1	8	10	19
därav Norrköpings stad	1	8	31	40	79	1	5	5	11
Jönköpings län	1	15	34	50	96	1	2	14	17
Kronobergs ,	—	8	11	19	35	—	2	6	8
Kalmar ,	—	9	23	32	59	—	2	9	11
Gotlands ,	—	2	4	6	12	—	—	2	2
Blekinge ,	—	11	14	25	48	—	1	10	11
Kristianstads ,	1	7	15	23	44	1	3	7	11
Malmöhus	—	42	171	213	417	—	7	42	49
därav Malmö stad	—	27	82	109	218	—	4	30	34
Hallands län	—	6	23	29	56	—	1	5	6
Göteb. o. Bohus ,	—	63	298	361	720	—	11	55	66
därav Göteborgs stad	—	57	276	333	666	—	10	50	60
Älvsborgs län	2	13	26	41	82	2	2	12	16
Skaraborgs ,	—	4	25	29	54	—	1	3	4
Värmlands ,	—	5	31	36	68	—	3	2	5
Örebro ,	1	13	44	58	108	1	2	13	16
Västmanlands ,	—	16	62	78	155	—	2	15	17
Kopparbergs ,	—	9	31	40	78	—	2	8	10
Gävleborgs ,	2	6	65	73	148	2	1	6	9
Västernorrlands ,	2	8	47	57	111	2	—	9	11
Jämtlands ,	1	3	25	29	58	1	1	3	5
Västerbottens ,	1	8	28	37	73	1	1	8	10
Norrbottens ,	1	11	69	81	160	2	—	12	14
Summa Total	20	419	1 768	2 207	4 365	21	75	389	485
Hela riket Sweden	49	727	2 663	3 439	6 579	53	187	744	984

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad Year and month	Tillkomna konkurser Bankruptcies		Protesterade växlar, antal Protested bills, number						Därav i		
	andra än dödsbans	dödsbans	T. o. m. In-cluding 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Över 5 000 kr	Summa Total	Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913	9 318	3 142	1 718	
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829	
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558	
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402	
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408	
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521	
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690	
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027	
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272	
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173	
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193	
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191	
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355	
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171	
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042	
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541	
1954 April	81	17	1 022	375	526	114	2 037	465	140	78	
Maj	75	6	1 050	436	568	111	2 165	542	148	82	
Juni	73	6	1 036	470	614	157	2 277	576	154	102	
Juli	65	9	1 260	442	693	115	2 510	586	217	96	
Aug.	76	13	1 160	427	596	127	2 310	524	115	103	
Sept.	88	9	1 120	452	656	126	2 354	512	135	91	
Okt.	119	7	1 131	451	632	112	2 326	493	134	112	
Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258	528	140	81	
Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103	495	151	95	
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151	488	145	94	
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103	
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154	
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147	
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145	
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146	
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134	
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130	
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131	
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116	
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129	
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112	
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99	
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87	
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99	
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95	

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr Protested bills, amount								År och månad Year and month
T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i			
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
255,8	279,5	1 177,4	1 333,8	3 046,5	727,8	394,9	146,6	1954 April
272,3	325,0	1 285,8	1 534,4	3 417,5	1 166,5	209,2	125,2	Maj
254,4	346,0	1 393,1	1 865,3	3 858,8	1 088,2	321,0	158,2	Juni
313,1	325,8	1 527,3	1 310,0	3 476,2	819,3	360,4	137,3	Juli
287,2	322,5	1 338,9	2 191,9	4 140,5	775,8	177,3	179,1	Aug.
282,6	333,3	1 464,5	1 361,8	3 442,2	702,2	247,4	145,6	Sept.
283,3	326,3	1 414,0	1 395,9	3 419,5	992,3	195,9	216,5	Okt.
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April

Brott som kommit till polisens kännedom. Preliminära uppgifter

Brott Offences ¹	1953	1954	1955	1954	
				2 kv	3 kv
Strafflagsbrott					
10 kap. Brott mot allmän verksamhet .	2 989	3 346	3 404	773	955
Därav: våld eller hot mot tjänsteman o.					
dyl.	748	679	742	158	174
våldsamt motstånd	1 453	1 650	1 609	381	482
11 kap. Brott mot allmän ordning (utom					
fylleri och förargelseväckande be-					
teende)	443	473	539	120	90
12 kap. Förfalskningsbrott	1 255	1 154	1 247	262	274
13 kap. Mened, falskt åtal och annan osann					
utsaga	642	771	800	200	140
14 kap. Mord, dråp och annan misshandel	8 228	8 658	9 351	2 086	2 320
Därav: mord och dråp	42	46	49	13	14
vållande till annans död	238	273	277	61	79
barnamord o. dyl.	18	12	11	5	1
fosterfördrivning	145	219	103	* 118	27
15 kap. Brott mot annans frihet eller frid	1 988	1 985	2 316	471	530
Därav: våldtäkt	269	284	304	68	86
18 kap. Sedlighetsbrott	2 272	2 217	2 409	556	661
Därav: otukt med person under 15 år.	644	665	673	156	206
annan otukt	283	214	344	37	90
exhibitionism	548	500	516	138	127
annan sedlighetssårande handling	649	702	738	191	209
19 kap. Allmänfarliga brott	2 856	2 707	3 440	885	588
Därav: mordbrand	193	135	205	42	40
20 kap. Stöld, rån, egenmäktigt förfarande	138 539	141 119	162 296	36 419	41 696
Därav: inbrottsstöld	25 592	28 184	32 878	6 913	7 514
tillgrepp av bilar och motor-					
cyklar inkl. mopeder	9 816	15 735	25 051	3 900	5 065
rån	237	262	291	51	72
21 kap. Bedrägeri och dylik oredlighet,					
utpressning, ocker och häleri . .	14 099	15 812	16 206	* 4 359	3 693
22 kap. Förskingring och annan trolös-					
het	5 549	5 881	5 579	1 439	1 403
23 kap. Gäldeärsbrott	351	318	380	76	71
24 kap. Skadegörelse, tagande av olovlig					
väg	6 259	7 068	7 957	2 026	1 804
25 kap. Ämbetsbrott	705	761	813	169	168
Övriga strafflagsbrott (utom fylleri och					
förargelseväckande beteende)	3 169	3 096	3 125	795	802
Summa	189 344	195 366	219 862	50 636	55 195
Vissa i strafflagen ej upptagna brott, vardå urbota straff kan följa					
Lönnbränning	316	326	231	75	107
Rattfylleri	6 343	7 332	9 066	1 856	2 349

¹ For translation of text, v. p. 255. — * Polisen i Linköping har redovisat 95 fosterfördrivningsbrott. — * Därav 1 075 bedrägeribrott för vilka ett förslag anmälts.

Offences known to the police. Preliminary data

4 kv	1955				1956	1:a kvartalet 1956		
	1 kv	2 kv	3 kv	4 kv	1 kv	Stockholm	Göteborg	Malmö
863	755	752	949	948	892	282	26	19
179	153	151	223	215	203	72	22	4
415	362	363	431	453	417	102	—	9
142	137	124	176	102	134	2	—	—
352	348	390	244	265	262	29	16	6
224	199	203	132	266	204	51	11	12
2 467	2 089	2 108	2 411	2 743	2 138	463	210	127
7	14	12	12	11	12	1	—	—
98	50	57	85	85	62	13	1	2
3	2	4	—	5	—	—	—	—
30	51	14	14	24	20	6	—	—
537	514	513	583	706	567	139	32	24
63	54	70	88	92	69	18	9	2
519	555	623	646	585	553	115	45	34
164	163	169	151	190	178	26	13	1
39	61	126	87	70	75	13	8	2
119	105	127	158	126	94	26	13	2
157	188	165	213	172	171	43	11	26
622	633	996	1 073	738	818	172	1	15
25	27	54	78	46	52	14	1	1
36 856	29 522	39 488	49 442	43 844	31 914	6 828	3 585	2 142
7 731	7 159	7 931	8 366	9 422	7 450	1 866	990	766
4 693	3 507	5 940	7 972	7 632	4 563	1 936	768	232
82	62	61	76	92	92	25	20	4
3 765	4 378	3 513	4 212	4 103	4 506	1 179	305	205
1 659	1 350	1 402	1 287	1 540	1 423	257	152	72
87	92	94	90	104	142	12	4	2
1 826	1 501	2 354	1 947	2 155	1 834	260	83	78
220	195	241	163	214	209	6	5	—
850	679	646	792	1 008	899	23	46	4
50 989	42 947	53 447	64 147	59 321	46 495	9 818	4 521	2 740
76	69	70	58	34	19	—	—	—
2 011	1 400	2 266	3 004	2 396	1 788	258	163	88

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län <i>Year and county</i>	Antal redovisade bilar ¹ <i>Number of vehicles</i>	Medel- bärighet, ton <i>Mean loading capacity</i>	Körning enligt timtaxa <i>Hour rate</i>		
				Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	1 000 timmar <i>hours</i>	Frakt per timme <i>Freight per hour kronor</i>
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: " " "	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
6	1955: Mars	20 347	4,62	27 010	2 055	13,15
7	Oktober	20 881	4,71	33 620	2 407	13,97
8	November	20 935	4,70	33 416	2 388	13,99
9	December	20 972	4,72	32 201	2 308	13,95
10	1956: Januari	20 573	4,77	28 464	2 039	13,95
11	Februari	20 825	4,75	28 673	2 044	14,04
12	Mars	² 20 903	4,78	28 057	2 050	13,66
	<i>Därav County</i>					
A	Stockholms stad	2 550	4,01	5 830	413	14,13
B	Stockholms län	1 062	4,82	1 845	125	14,82
C	Uppsala län	519	5,37	416	32	12,89
D	Södermanlands län	731	4,81	756	57	13,14
E	Östergötlands län	932	4,99	937	69	13,50
F	Jönköpings län	737	5,00	650	49	13,16
G	Kronobergs län	446	5,09	254	20	12,71
H	Kalmar län	595	5,50	517	36	14,51
I	Gotlands län	163	3,94	142	10	14,48
K	Blekinge län	359	5,38	331	25	13,03
L	Kristianstads län	676	5,22	531	37	14,17
M	Malmöhus län	1 446	4,91	1 769	150	11,77
N	Hallands län	453	4,78	344	28	12,13
O	Göteborgs och Bohus län	1 813	4,25	3 322	252	13,20
P	Älvsborgs län	933	4,96	1 057	99	10,63
R	Skaraborgs län	710	5,10	596	43	13,71
S	Värmlands län	812	4,83	661	49	13,58
T	Örebro län	726	5,24	869	65	13,43
U	Västmanlands län	697	5,29	920	63	14,58
W	Kopparbergs län	801	4,96	696	51	13,54
X	Gävleborgs län	976	5,69	1 124	77	14,53
Y	Västernorrlands län	942	4,60	1 697	112	15,08
Z	Jämtlands län	365	4,13	409	29	14,25
AC	Västerbottens län	726	4,38	937	63	14,76
BD	Norrbottnens län	733	4,33	1 447	96	15,00

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.² Härtill kom 162 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Statistics prepared by the State Commission for Road Traffic

Körning enligt kilometertaxa¹ *Kilometre rate*

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage %	Medel- transport- längd Mean haul distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
6	2 661	19 943	9 882	33	53	1 628	28 148	94
7	3 247	19 473	9 588	33	44	1 532	28 901	99
8	3 189	18 944	9 190	33	44	1 488	28 181	100
9	2 246	16 362	7 452	31	53	1 283	23 430	98
10	2 086	16 409	7 711	32	59	1 305	23 676	98
11	2 110	17 502	8 467	33	63	1 376	25 808	99
12	2 577	19 908	10 022	33	60	1 552	29 211	98
A	7	175	9	—	362	7	289	157
B	52	382	226	37	36	37	506	83
C	87	710	403	36	54	56	953	86
D	106	974	451	32	65	71	1 354	95
E	144	1 304	580	31	72	96	1 823	97
F	138	1 029	373	27	56	75	1 454	104
G	120	792	405	34	44	63	1 077	90
H	96	900	339	27	74	67	1 305	105
I	39	120	74	38	13	12	170	88
K	37	623	138	18	141	33	752	99
L	116	1 208	461	28	98	83	1 694	101
M	152	1 292	563	30	71	94	1 812	98
N	62	604	271	31	66	50	830	95
O	59	610	181	23	96	38	919	116
P	111	1 018	422	29	57	79	1 327	92
R	99	1 177	391	25	97	78	1 489	95
S	127	997	595	37	59	81	1 516	95
T	114	885	471	35	69	66	1 350	100
U	85	738	323	30	73	60	1 040	98
W	170	922	627	40	42	83	1 489	96
X	166	920	565	38	47	86	1 560	105
Y	143	744	566	43	36	72	1 323	101
Z	89	342	308	47	22	40	757	116
AC	139	899	777	46	51	77	1 501	90
BD	119	543	503	48	25	48	921	88

¹ Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timentaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Beställningstrafik med lastbil (forts.)

Mars 1956

For-hire lorry transport (cont.)

March 1956

Körning enligt kilometertaxa <i>Kilometre rate</i> ¹						Använd tid per bil i all trafik timmar <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic kronor</i>
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor</i> %		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
6	140 070	20	220 180	13	64	181	2 710
7	141 694	20	223 259	13	63	189	2 994
8	140 100	20	217 966	13	64	185	2 942
9	119 899	20	187 109	13	64	171	2 653
10	123 579	19	194 715	12	63	163	2 535
11	134 024	19	198 924	12	64	164	2 616
12	153 620	19	239 812	12	64	173	2 740
A	2 568	11	2 943	10	87	165	2 400
B	1 907	27	3 467	15	55	152	2 213
C	4 716	20	8 869	11	53	170	2 638
D	6 856	20	10 562	13	65	176	2 885
E	10 286	18	16 154	11	64	177	2 962
F	7 714	19	11 384	13	68	169	2 855
G	5 304	20	8 236	13	64	187	2 984
H	7 117	18	10 379	13	69	172	3 062
I	483	35	826	21	58	131	1 915
K	5 277	14	7 335	10	72	164	3 016
L	11 282	15	15 980	11	71	179	3 292
M	10 857	17	16 515	11	66	169	2 476
N	4 090	20	6 698	12	61	174	2 592
O	5 635	16	7 765	12	73	160	2 339
P	6 384	21	10 763	12	59	192	2 555
R	9 623	15	13 400	11	72	171	2 937
S	7 482	20	11 400	13	66	160	2 681
T	7 850	17	13 330	10	59	180	3 056
U	6 156	17	9 574	11	64	177	2 813
W	7 122	21	11 810	13	60	168	2 728
X	7 750	20	11 612	13	67	168	2 750
Y	5 081	26	8 999	15	56	196	3 205
Z	1 981	38	3 755	20	53	188	3 196
AC	7 155	21	12 465	12	57	194	3 359
BD	2 944	31	5 591	16	53	196	3 231

¹ Se not 1 på föregående sida.

Jordbrukarnas taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter 1954

Farmers' Assessed Income and Expenditure in Cash and Net Income

I anslutning till de alltsedan 1930-talet årligen utförda undersökningarna av jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m. m. har statistiska centralbyrån nu efter Kungl. Maj:ts bemyndigande den 2 september 1955 verkställt en undersökning för inkomståret 1954, grundad på självdeklarationer avlämnade under år 1955.

I fråga om det urval av brukningsenheter, som numera användes vid dessa deklarationsundersökningar, hänvisas till den detaljerade redogörelse, som lämnades i samband med närmast föregående års undersökning, intagen som bil. 4 i Kungl. Maj:ts proposition angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, nr 180/1955.

Skattningen av totalsiffror har gjorts på samma sätt som tidigare, men vid de två senaste undersökningarna är den utförd med ledning av uppgifter om åkerareal och areal jordbruksjord från 1951 års allmänna jordbruksräkning. Vid användningen av det gamla urvalet kunde de skattade *absoluta* talen ej tillmätas önskvärd säkerhet på grund av bristande representativitet i urvalet. Resultaten

används därför främst att belysa de *relativa* förändringarna från år till år. De på grundval av det nya urvalet för åren 1953 och 1954 skattade talen torde därmed ej vara behäftade med systematiska fel, varför de för dessa år erhållna resultaten bör kunna användas ej enbart för att belysa relativa förändringar från år till år, utan även för att ge respektive posters absoluta storlek.

Vid användning av resultaten från deklarationsundersökningen bör man observera, att brukningsenheter med mindre än 2 hektar åker ej ingår, att undersökningen avser kalenderår och att skogsbruket ingår däri, under det att den s. k. totalkalkylen för jordbruket omfattar samtliga brukningsenheter, avser produktionsår och ej tar hänsyn till skogsbruket.

Resultaten av den beräkning av jordbrukarnas sammanlagda taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter under år 1954, som grundats på självdeklarationernas A-bilaga, redovisas i tab. 1 med absoluta och i tab. 2 med indextal. I detta sammanhang bör framhållas, att i fråga om nettointäkterna hänsyn tagits även till naturaförmånerna.

Jordbrukarnas sammanlagda inkomster för år 1954 har beräknats till 4 864,1 milj. kronor. Då inkomstsumman för 1953 uppskattades till 4 633,5 milj. kronor, föreligger sålunda en ökning med 230,6 milj. kronor eller med 5 procent.

Tab. 1. Jordbrukarnas taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter, milj. kr 1953 och 1954

Farmers' assessed income and expenditure in cash and net income

	Södra o. mell. Sveriges slätt- bygder		Södra o. mell. Sveriges skogs- o. dalbygder		Norra Sverige		Hela riket	
	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954
Samtliga kontanta inkomster	2 572,7	2 623,2	1 399,8	1 513,0	661,0	727,9	4 633,5	4 864,1
därav: från försålda jordbruksprod.	2 362,9	2 337,9	1 037,3	1 056,4	338,5	345,8	3 738,7	3 740,1
från skogsbruk	136,7	204,0	298,3	383,1	238,6	279,3	673,6	866,4
Samtliga kontanta utgifter	1 897,0	1 941,9	949,5	990,5	385,4	410,9	3 231,9	3 343,3
därav arbetslöner	425,0	440,9	192,8	204,1	83,4	89,7	701,2	734,7
Samtliga nettointäkter	930,0	952,3	751,7	813,9	537,2	567,2	2 218,9	2 333,4
därav av jordbruksfastighet	822,8	828,2	631,7	687,7	388,0	407,0	1 842,5	1 922,9

Tab. 2. Indextal för jordbrukarnas taxerade kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter 1954 (år 1953 = 100)

Index numbers for farmers' assessed income and expenditure in cash and net income

	Södra och mellersta Sveriges slättbygder	Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	Norra Sverige	Hela riket
<i>Kontanta inkomster</i>				
Jordbruksprodukter	98,9	101,8	102,2	100,0
därav vegetabiliska	96,1	92,1	104,0	95,7
animaliska	100,9	103,4	102,1	101,9
Diverse inkomster	112,9	116,5	121,9	117,8
Skogsbruk	149,1	128,4	117,1	128,6
Samtliga kontanta inkomster	102,0	108,1	110,1	105,0
<i>Kontanta utgifter</i>				
Arbetslöner	103,7	105,8	107,6	104,8
Inköp av förnödenheter	100,2	103,3	104,0	101,5
Inköp av levande och döda inventarier	105,1	109,4	118,6	107,9
Underhåll av inventarier och byggnader	97,0	92,7	99,1	96,0
Diverse driftkostnader	103,5	106,2	105,6	104,7
Räntor	106,3	109,3	112,1	107,7
Samtliga kontanta utgifter	102,4	104,3	106,6	103,4
Samtliga nettointäkter	102,4	108,3	105,6	105,2
därav av jordbruksfastighet	100,7	108,9	104,9	104,4

Av den sammanlagda inkomstsumman härrör över hälften eller 2 649 milj. kronor (54,5 procent) från försäljningen av animaliska produkter, under det att inkomsterna av vegetabiliska produkter uppgår till 1 090,2 milj. kronor (22,4 procent). Inkomsterna av skogsbruk har för år 1954 beräknats till 866,4 milj. kronor (17,8 procent). Dessa tre grupper av inkomster omfattar nära 95 procent av samtliga inkomster.

I förhållande till år 1953 var inkomsterna av försålda jordbruksprodukter i det närmaste oförändrade. Samtidigt som inkomsterna av de animaliska produkterna ökade med 49,8 milj. kronor (1,9 procent), minskade inkomsterna av vegetabiliska produkter med nästan lika stort belopp eller 48,6 milj. kronor (4,3 procent). Skogsinkomsterna under år 1954 visar en ökning med 192,8 milj. kronor, motsvarande 28,6 procent.

De under år 1954 ökade inkomsterna av animaliska produkter sammanhänger i första hand med en fortsatt ökning av fläskproduktionen, men även köttpro-

duktionen har ökat något på grund av bl. a. en viss utslaktning av kor i Norrland under hösten 1954 till följd av dålig fodertillgång. Även slakten av kalv och får visade uppgång. Härtill kommer, att avräkningspriserna till producenter i fråga om samtliga djurslag utom storboskap genomsnittligt låg högre än under år 1953. Minskningen i inkomsterna av mjölk och produkter därav beror främst av att den totala mjölkproduktionen ytterligare minskat sedan år 1953.

Nedgången i inkomsterna av vegetabiliska produkter beror främst av den markanta sänkning av priset på brödsäd, som ägde rum under år 1954; även det under året på grund av för stor nederbörd försämrade skördeutfallet har inverkat. Ökningen av skogsinkomsterna under år 1954 torde, förutom de under året höjda priserna på i första hand massaved, till betydande del sammanhånga med att stora mängder skog fälldes genom de svåra stormarna under januari månad, särskilt i mellersta Sverige.

För hela riket beräknas jordbrukarnas

samtliga kontanta utgifter år 1954 ha uppgått till sammanlagt 3 343,3 milj. kronor, vartill kommer ytterligare 82,2 milj. kronor för nyuppsättning av yttre inventarier, 87 milj. kronor för ny-, till- och ombyggnader samt 7,6 milj. kronor för nyanläggning av vägar, diken och stängsel o. d. Motsvarande utgifter för 1953 utgjorde respektive 3 231,9, 83,7, 85,6 och 11,1 milj. kronor. I jämförelse med år 1953 ökade således samtliga kontanta utgifter med 111,4 milj. kronor eller med 3,4 procent. Utgiftsökning föreligger för samtliga poster med undantag för posterna Underhåll av inventarier och byggnader samt Gödselmedel. Orsaken till ökningen av kostnaderna för arbetslöner är främst höjningen under året av timlönerna för lantarbetarna men även lönerna i samband med de ökade skogsavverkningarna har inverkat. Beträffande kostnaderna för inköp av olika slag av förnödenheter bör framhållas, att förbrukarpriserna på köpfodermedel under år 1954 varit i huvudsak oförändrade, under det att priserna på nästan alla slag av handelsgödsel under året sänkts. Kostnadsökningen för bränn- och smörjolja sammanhänger med den fortgående utökningen av maskinbeståndet, främst traktorer. Minskningen för posten Underhåll av inventarier och byggnader beror av minskade investeringar i byggnadsbeståndet; kostnaderna för inventarieunderhållet har däremot något ökat.

Olikheterna mellan skilda storleksgrupper belyses genom den beräkning av de kontanta inkomsterna och utgifterna per hektar jordbruksjord, vars huvudresultat lämnas i tabell 3.

I fråga om den relativa betydelsen av jordbrukarnas olika inkomstskällor föreligger markanta olikheter såväl mellan olika områden som mellan olika storleksgrupper. De vegetabiliska produkternas betydelse stiger med växande egendomsstorlek; den är störst inom slättbygderna samt avsevärt mindre inom skogs- och dalbygderna och i norra Sverige. De animaliska produkternas ekonomiska betydelse avtager däremot med stigande areal; den visar obetydlig avvikelser mellan de båda områdena i södra och mellersta delarna av landet, och inom varje

storleksgrupp av dessa områden är den större än i norra Sverige. Inkomsterna av skogsbruk är givetvis störst i norra Sverige och minst inom slättbygderna i södra och mellersta Sverige.

De större kontanta arbetskostnaderna per hektar jordbruksjord i norra Sverige förklaras av skogsbrukets stora betydelse för brukningsenheter av olika storlek i denna del av landet. En viss samvariation föreligger mellan å ena sidan inkomsterna av skogsbruk och å andra sidan löneutgifterna. Det bör emellertid härvid observeras, att löneutgifterna ej i sin helhet hör samman med jordbrukarnas försäljning och avverkning av egen skog. En del av arbetskostnaderna är avlöningar till skogsarbetare, som jordbrukarna anställer i samband med avverkningar (skogskörslor) åt skogsbolagen och andra större skogsägare.

I fråga om de taxerade nettointäkterna föreligger en allmän höjning i förhållande till år 1953.

I tabell 4 framlägges resultaten av de per brukningsenhet beräknade nettointäkterna.

Som framgår av tabellen uppgick medeltalet av samtliga taxerade nettointäkter (medelinkomsten) för samtliga jordbrukare med över 2 hektar åker till 7 863 kronor för år 1953 och 8 269 kronor för 1954. Enligt den av centralbyrån för publikationen Skattetaxeringarna utarbetade taxeringsstatistiken är medelinkomsten för åren 1953 och 1954 för företagare inom jordbruk med binäringar 7 003 respektive 7 392 kronor. Taxeringsstatistiken omfattar emellertid, i motsats till deklara-tionsundersökningarna, jordbruk med 2 hektar åker och därunder och dessutom jordbrukets binäringar, såsom fiske, trädgårdsskötsel m. m., vilket sänker inkomstsiffrorna. Centralbyrån har gjort en beräkning, hur mycket taxeringsstatistikens siffror skall höjas, för att man i detta hänseende skall få bättre jämförbarhet med deklara-tionsundersökningarna, och centralbyrån har därvid funnit, att en höjning bör göras med cirka 6 procent. I enlighet därmed bör beloppet höjas till 7 423 kronor för år 1953 och 7 836 kronor för år 1954. Avvikelsen mellan de två undersökningarna

Tab. 3. Taxerade kontanta inkomster och utgifter i kr per hektar jordbruksjord vid jordbruksfastighet inom olika storleksgrupper och områden 1954

Assessed income and expenditure in cash of farming per hectare of farm land, by size groups in major regions

	Storleksgrupper, hektar åker							Samtliga
	2-5	5-10	10-20	20-30	30-50	50-100	över 100	
<i>Inkomster av försålda vegetabiliska produkter</i>								
Södra och mellersta Sveriges								
slättbygder	225	230	286	413	518	633	637	452
skogs- och dalbygder	37	56	103	172	217	283	393	119
Norra Sverige	36	28	45	120	..	..	..	39
Hela riket	68	92	193	347	458	567	602	297
<i>Inkomster av försålda animaliska produkter</i>								
Södra och mellersta Sveriges								
slättbygder	1 296	1 074	864	683	606	443	373	674
skogs- och dalbygder	993	971	831	711	601	477	453	828
Norra Sverige	743	744	626	465	..	..	..	702
Hela riket	940	930	824	682	603	449	384	723
<i>Samtliga kontanta inkomster</i>								
Södra och mellersta Sveriges								
slättbygder	1 646	1 465	1 276	1 228	1 233	1 206	1 194	1 264
skogs- och dalbygder	1 581	1 496	1 294	1 178	1 065	1 100	1 307	1 357
Norra Sverige	1 922	1 451	1 350	1 255	..	..	..	1 560
Hela riket	1 710	1 469	1 289	1 217	1 203	1 187	1 209	1 327
<i>Utgifter för arbetslöner</i>								
Södra och mellersta Sveriges								
slättbygder	67	89	121	173	218	294	381	212
skogs- och dalbygder	120	134	159	208	236	324	504	183
Norra Sverige	217	168	201	208	..	..	..	192
Hela riket	147	132	143	182	221	299	396	200
<i>Samtliga kontanta utgifter</i>								
Södra och mellersta Sveriges								
slättbygder	1 163	964	860	861	918	969	1 040	936
skogs- och dalbygder	971	899	828	813	797	908	1 186	888
Norra Sverige	1 086	822	752	715	..	..	..	881
Hela riket	1 040	890	835	844	893	955	1 057	912
Indextal, år 1953 = 100								
<i>Samtliga kontanta inkomster</i>								
Södra och mellersta Sveriges								
slättbygder	106,2	104,1	101,0	102,5	101,1	101,8	101,6	102,0
skogs- och dalbygder	111,5	107,8	106,6	107,1	111,6	107,8	105,6	108,1
Norra Sverige	117,2	110,1	106,3	113,0	..	..	..	110,1
Hela riket	111,9	107,0	103,4	103,8	102,7	102,8	102,2	105,0
<i>Samtliga kontanta utgifter</i>								
Södra och mellersta Sveriges								
slättbygder	105,6	103,0	101,4	102,4	101,1	102,7	103,4	102,4
skogs- och dalbygder	106,6	102,8	103,9	106,3	109,0	102,4	102,6	104,3
Norra Sverige	109,5	110,9	101,7	107,4	..	..	..	106,6
Hela riket	106,7	104,3	102,2	103,3	102,3	102,6	103,2	103,4

Tab. 4. Jordbrukarnas taxerade nettointäkter i kr
per brukningsenhet 1953—1954

Farmers' assessed net income per holding

	År	Storleksgrupper, hektar åker							Samt- liga
		2-5	5-10	10-20	20-30	30-50	50-100	över 100	
<i>Taxerad nettointäkt av jordbruksfastighet</i>									
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	1953	3 013	5 420	7 956	10 560	13 916	18 460	30 916	8 381
	1954	3 281	5 694	7 921	10 807	13 864	17 746	29 100	8 436
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	1953	3 492	5 876	7 938	10 397	10 953	12 267	18 838	5 766
	1954	3 889	6 315	8 538	10 886	12 354	14 720	26 094	6 277
Norra Sverige	1953	3 819	5 859	9 002	12 233	..	..	..	5 211
	1954	4 138	6 093	8 784	13 864	..	..	..	5 466
Hela riket	1953	3 543	5 759	8 081	10 581	13 473	17 542	29 472	6 529
	1954	3 886	6 096	8 251	10 932	13 717	17 427	28 974	6 814
<i>Samtliga taxerade nettointäkter</i>									
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	1953	4 933	6 391	8 500	11 110	14 821	20 779	36 585	9 473
	1954	5 284	6 758	8 537	11 441	14 821	20 178	39 386	9 701
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	1953	4 978	6 636	8 616	11 441	12 416	15 818	33 490	6 862
	1954	5 398	7 192	9 231	12 043	13 765	17 608	41 980	7 429
Norra Sverige	1953	6 323	7 341	10 191	13 992	..	..	..	7 214
	1954	6 736	7 798	10 257	15 023	..	..	..	7 618
Hela riket	1953	5 523	6 785	8 755	11 287	14 504	20 100	36 412	7 863
	1954	5 928	7 265	9 002	11 704	14 767	19 946	40 019	8 269

utgör då för år 1953 ej fullt 6 procent och för år 1954 5 procent. Primärmaterialet för taxeringsstatistiken har emellertid konstaterats vara i vissa hänseenden ofullständigt, vilket påverkar inkomstbe-
loppen i sänkande riktning. Sålunda har t. ex. ofullständigheter i materialet på-
visats för de högsta inkomstklasserna, varjämte eftertaxerade inkomster ej in-

går. Även i deklarationsundersökningar-
na föreligger visst bortfall, men detta
verkar ej i ensidig riktning.

En fullständig redogörelse för denna
undersökning har intagits som bil. 4 i
proposition nr 165 till 1956 års riksdag.
Ett utförligare sammandrag ingår i Jord-
bruksekonomiska meddelanden nr 5/
1956.

T. Z-r

Preliminär fångststatistik för det svenska havsfisket 1955

Landings in the Sea Fisheries. Preliminary Data

Den totala fångsten vid havsfisket år 1955 utgjorde 200,6 milj. kg enligt den preliminära statistik, som utarbetas av statistiska centralbyrån. Den motsvarande fångstkvantiteten för år 1954 var 187,1 milj. kg. Dessa siffror är dock på grund av omläggning av skrapfiskförsäljningen vid årsskiftet 1954/55 ej fullt jämförbara. Den vid fiskauktionerna på Västkusten försålda kvantiteten av skrapfisk var t. o. m. år 1954 av relativt liten omfattning, vilket medförde, att den övervägande delen av denna vara ej kom med i den preliminära statistiken. Från och med år 1955 påbörjades försäljning av skrapfisk vid fiskauktionerna i större utsträckning, och den redovisade kvantiteten steg till 8 500 ton från 600 ton närmast föregående år. För jämförbarhet mellan åren 1955 och 1954 bör kvantiteten av försäld skrapfisk vid fiskauktionerna ej medräknas i den totala fångstmängden. Den totala fångsten för år 1955 blir då 192,1 milj. kg mot 186,5 milj. kg år 1954, vilket innebär en ökning med 3 %. Det totala fångstvärdet steg däremot endast med drygt 1 % till 126,2 milj. kr.

Såsom framgår av bifogade tabell sjönk fångstmängden med 1 % för både Sydkusten och Västkusten (exkl. skrapfisk) år 1955 jämfört med 1954, medan den ilandförda kvantiteten vid Ostkusten var i det närmaste oförändrad. Hela minsk-

ningen för Sydkusten hänförde sig till västkustfiskarnas ilandföringar vid denna kuststräcka, medan sydkustfiskarnas försäljningar hade något större omfattning år 1955 (drygt 1 %) än närmast föregående år. Kvantiteten i utlandet direktlandad fisk steg med 24 % till 34,6 milj. kg och uppnådde därmed den högsta mängd, som veterligen någonsin förekommit.

Bland de olika fiskslagen dominerade som vanligt sillen och strömmingen, vilka år 1955 omfattade 60 % av hela fångstkvantiteten (exkl. skrapfisk för Västkusten). Ökningen av totalfångsten i förhållande till år 1954 kom främst på dessa fiskslag, vilkas sammanlagda kvantitet steg med 5 %. Bland andra viktigare fiskslag ökade fångsterna av kolja med 25 %, flundrefiskar 10 % (främst av rödspotta, 18 %), makrill 7 %, ål 24 % och nordhavsräka 15 %, medan minskningar redovisades för skarpsill med 22 %, torsk 2 % och lax 44 %. Fångsterna av både vitling och långa var i det närmaste oförändrade, jämförda med år 1954. Alfisket, som under 1954 var givande endast vid Sydkusten, gav ett gott resultat även vid de övriga kuststräckorna år 1955. Laxfångsten vid saltsjöfisket minskade åter kraftigt efter att undantagsvis ha ökat under år 1954.

På begäran kan en utförligare redogörelse erhållas från centralbyrån. Därjämte finnes mer detaljerade uppgifter redovisade i aprilnumret av Jordbruksekonomiska meddelanden.

K. Z.

Preliminär fångststatistik för det svenska havsfisket år 1955

Landings in the salt-water fishery in 1955: Preliminary data

Anm. Tal, som innehåller approximativa tilläggsposter av 10—25 % storlek, har markerats med * för att utvisa, att en viss grad av osäkerhet föreligger. I de fall, där tilläggsposterna utgör mer än

25 % eller talen av annan anledning får betecknas som i högre grad osäkra, har de markerats med **.

Fiskar och skaldjur Fish and crustaceans	I Sverige iflandförda fångster vid Landings in Sweden						Utrikes iflandföring Landings abroad		Summa år 1955 Total		Summa år 1954 Total	
	Ostkusten		Sydkusten		Västkusten		ton	1 000 kr	ton	1 000 kr	ton	1 000 kr
	ton	1 000 kr	ton	1 000 kr	ton	1 000 kr						
Sill och strömming <i>Herring</i>	21 797	11 378	14 110	7 078	49 422	21 226	30 463	11 367	115 792	51 049	110 153	51 018
Skarpsill <i>Sprats</i>	**22	**11	—	—	7 592	4 857	1 051	421	8 665	5 289	11 159	6 608
Torskfiskar <i>Cods, haddocks, lings, etc.</i>	2 781	1 355	13 429	7 266	23 012	18 967	988	739	40 210	28 327	38 875	27 280
Flundrefiskar <i>Flounders, plaices, witches, etc.</i>	**441	**413	672	762	2 428	3 817	39	58	3 580	5 050	3 252	4 699
Makrill <i>Mackerels</i>	—	—	73	69	9 910	6 444	1 494	700	11 477	7 213	10 692	7 273
Ål <i>Eels</i>	582	2 667	1 529	6 154	272	798	—	—	2 383	9 619	1 923	8 036
Lax <i>Salmon</i>	160	1 548	98	1 014	8	85	0	0	266	2 647	479	3 798
Övriga havsfiskar <i>Other salt-water fish</i>	—	—	116	71	1 606	1 740	480	357	2 202	2 168	2 498	2 265
Övriga söt- och bräckvattensfiskar <i>Other fresh-water fish</i> ..	**2 232	**3 737	77	204	18	48	—	—	**2 327	**3 989	**2 537	**4 083
Skaldjur <i>Crustaceans</i>	—	—	0	6	**2 592	**8 956	2	3	**2 594	**8 965	**2 381	**7 804
Ej specificerade <i>Not specified</i>	**89	**114	605	156	10 283	2 937	88	30	11 065	3 237	3 144	1 902
därav skrapfisk	..	..	..	..	8 479	1 351	..	..	**8 479	**1 351	**611	**85
Samtliga år 1955 <i>Total</i>	*28 104	*21 223	30 709	22 780	107 143	69 875	134 605	113 675	120 561	127 553	—	—
Samtliga år 1954 <i>Total</i>	*27 974	*21 837	31 111	22 585	100 188	68 703	127 820	111 641	—	—	187 093	124 766
därav skrapfisk	..	..	..	..	611	85	..	..	—	—	**611	**85

¹ Därfärdig industrifisk (skrapfisk försäld i danska hamnar): år 1955 10 094 ton, värde 2 000 000 kr, år 1954 7 797 ton, värde 1 411 000 kr.
— ² Enligt SOS Fiske 1954.

1950 års folkräkning:

Enskilda personers placering av sina tillgångar

The Population Census of 1950: Assets and their Owners by Kind of Investment

Vid 1950 års folkräkning har en undersökning beträffande befolkningens förmögenhetsförhållanden utförts, vilken grundar sig på fysiska personers självdeklarationer för 1952 års taxering och avser förmögenhetsförhållandena den 31 december 1951. Den överensstämmer med den tidigare utförda undersökningen av befolkningens inkomstförhållanden under år 1951 i fråga om såväl pri-

märmaterial som urvals- och beräkningsmetoder.¹

Från den nämnda förmögenhetsundersökningen föreligger nu definitiva uppgifter, vilka meddelas i den snart utkommande åttonde och sista delen av redogörelsen för 1950 års folkräkning. Publikationen innehåller, förutom ett inledande kapitel, redogörelser för tillgångarnas, skuldernas och den behållna förmögenhetens storlek och behandlar vidare gäldräntor, skuldernas art och tillgångarnas placering samt innehåller därjämte specialredovisning för olika placeringsobjekt.

Huvudvikten av undersökningen har lagts på uppgifterna om tillgångarnas

¹ Se Folkräkningen 1950 del 7 samt artikel i Stat. tidskr. 1956, sid. 201—205.

Tab. 1. Personer med tillgångar fördelade efter placeringsobjekt
Private owners of assets, by occupational status and by kind of investment

Placeringsobjekt	Företagare inom jordbruk m. binär.		Övriga företagare		Tjänstemän		Arbetare		Ej förvärvsarbetsande		Samtliga	
	1 000-tal pers.	I %	1 000-tal pers.	I %	1 000-tal pers.	I %	1 000-tal pers.	I %	1 000-tal pers.	I %	1 000-tal pers.	I %
Jordbruksfastighet m. m. ¹	325	94,4	16	7,3	14	3,3	60	8,8	14	4,2	429	21,3
Därav fastighets taxeringsvärde	279	81,0	14	6,7	13	3,1	54	7,9	14	4,1	374	18,6
Varav skogsvärde	201	58,5	10	4,5	9	2,1	26	3,7	7	2,1	253	12,6
Annan fastighet ²	26	7,6	110	51,3	171	39,5	314	45,6	149	44,8	770	38,3
Därav uthyrd del	11	3,2	46	21,3	45	10,5	75	10,9	53	15,9	230	11,4
Rörelse m. m. ³	19	5,7	154	71,7	11	2,5	16	2,3	2	0,7	202	10,0
Därav i rörelse ing. fastighet	4	1,2	38	17,6	2	0,3	2	0,3	0	0,1	46	2,3
Bankmedel	186	54,1	114	52,9	282	65,2	376	54,8	246	73,6	1 204	59,8
Därav i sparbanker	110	32,1	65	30,5	227	52,4	296	43,1	190	56,8	888	44,2
i affärsbanker	71	20,6	48	22,5	88	20,3	79	11,5	89	26,6	375	18,6
Obligationer	49	14,2	45	21,1	116	26,9	60	8,7	76	22,8	346	17,2
Därav premie- o. sparobl.	38	11,0	37	17,4	102	23,6	50	7,2	63	19,0	290	14,4
Andra fordringar	60	17,5	96	44,9	64	14,8	50	7,3	72	21,5	342	17,0
Aktier i sv. aktiebolag	22	6,4	28	12,9	73	16,9	14	2,1	62	18,5	199	9,9
Därav börsnoterade	9	2,8	10	4,6	39	9,0	5	0,7	44	13,1	107	5,3
Ej taxerade barns förmögenhet ⁴ ..	14	4,1	12	5,5	30	6,9	8	1,2	1	0,5	65	3,3
Samtl. pers. m. tillg. ⁵	344	100	214	100	433	100	687	100	334	100	2 012	100

¹ Jordbruksfastighet (taxeringsvärde), levande och döda inventarier samt lager av spannmål etc.

— ² Inräknat bostadslägenheter, som innehades av medlemmar av bostadsföreningar eller delägare i bostadsaktiebolag. I rörelse ingående fastighet se nedan. — ³ I rörelse ingående fastighet (taxeringsvärde), gruvor, patent- och förlagsrätter, inventarier, lager av råämnen och varor m. m. — ⁴ Förmögenhet tillhörig resp. personers

hemmavarande barn under 21 år utan egen till statlig inkomstskatt beskattningsbar inkomst. —

⁵ Att talen för samtliga personer med tillgångar icke överensstämmer med summan av talen för de olika placeringsobjekten beror dels på att andra tillgångar än de nämnda kan förekomma (se not 5 till tab. 2), dels på att personer med flera slags tillgångar redovisats under var och en av dessa.

Tab. 2. Tillgångarna fördelade efter placeringsobjekt

Assets privately owned, by occupational status of owners and by kind of investment

Placeringsobjekt	Företagare inom jordbruk m. binär.		Övriga företagare		Tjänstemän		Arbetare		Ej förvärvs- arbetande		Samtliga	
	Milj. kr	I %	Milj. kr	I %	Milj. kr	I %	Milj. kr	I %	Milj. kr	I %	Milj. kr	I %
Jordbruksfastighet m. m. ¹	8 314	68,0	298	2,5	378	3,1	451	6,6	208	1,8	9 649	17,6
Därav fastigh:s taxeringsvärde ..	5 458	44,6	253	2,1	309	2,6	347	5,1	189	1,6	6 556	12,0
Varav skogsvärde	1 061	8,7	68	0,6	85	0,7	39	0,6	24	0,2	1 277	2,3
Annan fastighet ²	469	3,8	4 067	33,4	4 223	35,0	3 439	50,2	3 332	29,0	15 530	28,3
Därav uthyrd del	282	2,3	2 676	22,0	1 878	15,5	726	10,6	1 866	16,2	7 428	13,5
Rörelse m. m. ³	203	1,7	3 422	28,1	181	1,5	62	0,9	13	0,1	3 881	7,1
Därav i rörelse ing. fastighet ..	41	0,3	586	4,8	39	0,3	8	0,1	7	0,1	681	1,2
Bankmedel	1 810	14,8	1 174	9,7	1 920	15,9	2 296	33,5	2 451	21,3	9 651	17,6
Därav i sparbanker	889	7,3	542	4,5	1 255	10,4	1 625	23,7	1 613	14,0	5 924	10,8
i affärsbanker	498	4,1	406	3,3	485	4,0	358	5,2	591	5,1	2 338	4,3
Obligationer	115	0,9	211	1,7	365	3,0	91	1,3	304	2,7	1 086	2,0
Därav premie- o. sparobl.	57	0,5	124	1,0	239	2,0	58	0,9	100	0,9	578	1,1
Andra fordringar	554	4,5	1 544	12,7	1 161	9,6	253	3,7	1 499	13,0	5 011	9,1
Aktier i sv. aktiebolag	399	3,3	694	5,7	3 133	26,3	80	1,2	3 480	30,3	7 836	14,3
Därav börsnoterade	306	2,5	383	3,1	1 265	10,5	40	0,6	2 539	22,1	4 533	8,3
Ej taxerade barns förmögenhet ⁴ ..	63	0,5	59	0,5	208	1,7	15	0,2	35	0,3	380	0,7
Andra tillgångar ²	308	2,5	692	5,7	471	3,9	164	2,4	168	1,5	1 803	3,3
Samtl. tillgångar	12 235	100	12 161	100	12 090	100	6 851	100	11 490	100	54 827	100

¹⁻⁴ Se not 1—4 till tab. 1. — ⁵ Bilar, båtar, smycken, kontanter, andelar i handelsbolag, kommanditbolag och rederier (som ej är aktiebolag),

ekonomiska föreningar och utländska bolag, besittningsrätt till fastighet, rätt till livränta etc.

placering, och här skall endast detta avsnitt av redogörelsen beröras.¹ Uppgifter om placering av enskilda personers tillgångar enligt likartade metoder meddelades även i samband med 1945 års folkräkning.²

I tab. 1 har samtliga personer med tillgångar och i tab. 2 tillgångarnas totala belopp fördelats efter placeringsobjekt. Därvid specificeras åtta olika slag av objekt, varjämte för en del av dessa ytterligare uppdelning gjorts.

I tabellerna förekommer fördelning efter personernas yrkesställning. Däremot har av utrymmesskäl någon uppdelning efter näringsgren icke kunnat ske med undantag av att företagarna inom jordbruk med binäringar särskilts. Det kan dock nämnas, att företagarna inom jordbruket hade drygt två tredjedelar av sina tillgångar placerade i jordbruksfas-

tighet, medan företagarna inom industri, samfärdsl och handel hade resp. 31, 41 och 26 % av tillgångarna placerade i rörelse. I synnerhet arbetarna men även företagarna och tjänstemännen inom alla näringsgrenar utom jordbruk hade en mycket stor del av tillgångarna i annan fastighet. Bankmedel förekom i särskilt stor utsträckning hos arbetarna inom alla näringar men förhållandevis mest hos jordbruksarbetarna, medan aktier var vanligast bland tjänstemännen.

Om personer i olika yrkesgrupper med tillgångar behandlas från en annan synpunkt, d. v. s. efter yrkesfördelningen inom resp. placeringsobjekt, visar det sig att tre fjärdedelar av alla personer med jordbruksfastighet hade jordbruket som huvudyrke, d. v. s. de har räknats såsom företagare inom jordbruk med binäringar, och dessa personer ägde 86 % av alla i jordbruksfastighet placerade tillgångar. Av övriga yrkesgrupper med jordbruksfastighet var arbetare i indu-

¹ Vissa preliminära resultat meddelades i Stat. tidskr. 1955, sid. 247—249.

² Folkräkningen 1945 del 8: 2.

stri (till stor del byggnads- och väg- arbetare) samt arbetare i jordbruk (till stor del skogsarbetare) de största grupperna och utgjorde 7 resp. 5 % av alla med jordbruksfastighet samt ägde 2,5 resp. 1,5 % av de i jordbruksfastighet placerade tillgångarna. Av personer med annan fastighet utgjordes icke mindre än 30 % av industriarbetare, 11 % av andra arbetare, 22 % av tjänstemän, 18 % av företagare och 19 % av ej förvärvsarbetande. Av personer med rörelse var 33 % företagare inom handel och 29 % företagare inom industri. Av personer med bankmedel utgjordes de största grupperna av industriarbetare (17 %) och företagare inom jordbruk (16 %). I fråga om obligationer och andra fordringar utgjorde jordbrukets företagare den största yrkesgruppen (14 resp. 17 %). Den ej förvärvsarbetande befolkningen motsvarade icke mindre än 31 % av aktieägarna och ägde 44 % av de i aktier placerade tillgångarna.

Ogifta män och kvinnor hade hela 31 resp. 41 % av sina tillgångar placerade i bankmedel, medan för gifta och förut gifta av båda könen motsvarande tal varierade mellan 13 och 21 %. Om annan fastighet gäller att för de gifta och förut gifta männen och kvinnorna ungefär tredjedelen av deras totala tillgångar placerats däri, medan endast 10 % av de ogifta männens och 19 % av de ogifta kvinnornas tillgångar placerats på detta sätt.

Om beloppen av olika slag av tillgångar fördelas efter ägarnas samman-

räknade nettoinkomst, visar det sig, att icke mindre än 78 % av i aktier placerade tillgångar och 72 % av ej taxerade barns förmögenhet kom på personer med minst 10 000 kr dylik inkomst. För övriga objekt var motsvarande procenttal lägre; de lägsta talen uppvisade därvid bankmedel (27 %) och jordbruksfastighet (33 %). Personer med minst 50 000 kr inkomst ägde 26 % av i aktier placerade tillgångar, men för övriga objekt var motsvarande tal betydligt lägre med minimum för bankmedel (mindre än 3 %).

F. L.—n

Svenska turister i Italien

Swedish Tourists in Italy

Enligt den italienska Statistica del Turismo för februari har turistströmmen från Sverige under 1955 stigit till inemot 200 000 (1953 156 616, 1954 176 328 och 1955 191 475).

Om man undantar Norge är Italien reselandet framför andra för svenskarna. Detta visar den internationella turiststatistik, som utges av OEEC. Det sista år den täcker är 1953. Då hade Norge inte mindre än 480 000 svenska turister (1955 617 000), Danmark 126 000, Frankrike omkring 70 000 och Schweiz 65 000. Som turist räknas här var och en som reser i det andra landet under minst 24 timmar. Härigenom söker man utesluta genomresande och gränstrafik.

STATISTISK TIDSKRIFT

6 · 1956

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN
STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställs genom A.B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte.

NY FÖLJD ÅRG. 5

NR 6

JUNI 1956

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar	282
Befolkningsutvecklingen	284
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955.	
Preliminära uppgifter	286
Konkurser och protesterade växlar	290
Fylleriförseelser och spritsmuggling	292
Vägtrafikolyckor:	
Månadsuppgifter	293
Års- och kvartalsuppgifter	296
Beställningstrafiken med lastbil	298
Preliminär försäkringsstatistik för mars och april	301
Priserna på jordbruksfastigheter 1955	304

CONTENTS

TABLES

Commentary	282
Vital statistics	284
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1954 and 1955. Preliminary data	286
Bankruptcies and protested bills	290
Convictions for drunkenness and smuggling of liquors	292
Road accidents:	
Monthly data	293
Annual and quarterly data	296
For-hire lorry transport	298
Preliminary insurance statistics	301
Real estate prices in 1955	304

Kommentar

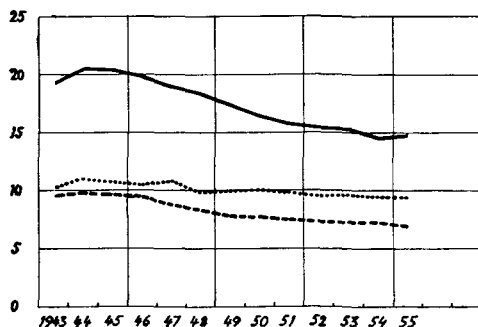
Commentary

Befolkningsutvecklingen. Antal vigslar under första kvartalet 1956 är både på landsbygden och i städerna avsevärt större än under samma kvartal åren 1954 och 1955. Detta torde sammanhänga med att påsken i år delvis inföll i mars må-

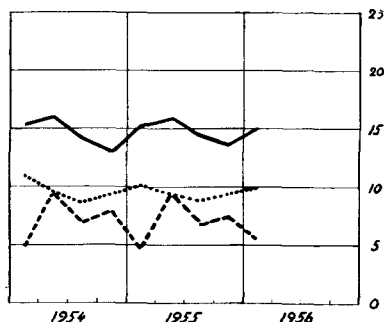
nad (påskafteon var den 31/3), medan denna under de båda närmast föregående åren inföll i april. Antalet vigslar under januari—februari 1956 var däremot något mindre än under samma tid förra året.

För hela riket skiljer sig antalet levande födda under årets första kvartal endast obetydligt från motsvarande tal

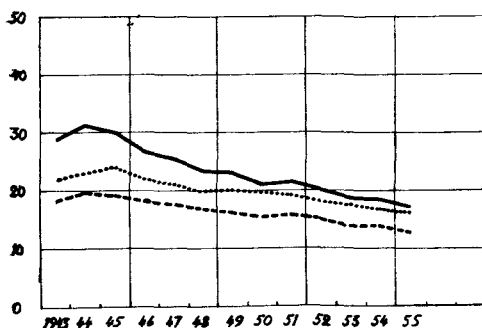
Befolkningsutvecklingen i ‰ Birth, death and marriage rates

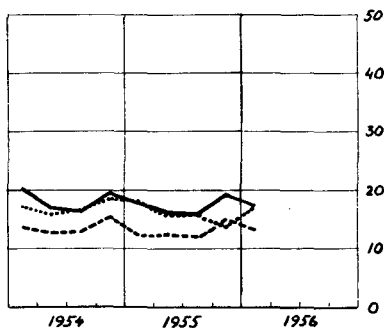
Födelsetal ————— Births
Vigseltal - - - - - Marriages
Dödstal Deaths

Spädbarnsdödlighet och dödföddhet i ‰ Infant and foetal mortality rates

Dödfödda Foetal mortality
Döda i 1:a levn.mån. - - - - - Infant mortality 0—1 month
Döda i 1:a levn.året ————— Infant mortality 0—1 year

för samma tid åren 1955 och 1954. Födelsefrekvensen har sjunkit något på landsbygden men är oförändrad i städerna.

Ej heller uppgifterna om antalet döda under årets första kvartal utvisar några större skiljaktigheter jämförda med dem för samma tid år 1955.

Då sålunda inga nämnvärda förändringar föreligger beträffande födda och döda är födelseöverskottet ungefär det samma som under första kvartalet 1955.

Invandringen under årets första kvartal var något mindre än under samma tid 1955, medan utvandringen var ungefär oförändrad. Resultatet av kvartalets utrikes omflyttning var ett invandringsöverskott av mer än 2 000 personer. Uppgifterna avser den kyrkobokförda in- och utvandringen.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure, profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 286.

Manufacturing enterprises

Kind of income, etc.

1 Number of wage-earners

Income

2 Gross profit from manufacturing

3 Dividends

4 Interest

5 Gross profit from other activities (forestry, etc.)

6 Sundry

7 Total

Expenditure and net profit

8 Interest

9 Depreciation

10 Taxes

11 Pension funds

12 Investment reserve

13 Sundry

14 Net profit

15 Total

Gross profit account

16 Sales proceeds

17 Deducted: Production costs etc.

18 Excise duties

19 Total

20 Gross profit

Other data

21 Investments in plant and equipment

22 of which primary investments

23 Amounts immediately written off on current investments

24 Costs of maintenance and repairs

25 Inventories; variation in value

26 " ; " " volume (rough estimate)

27 Variation in hidden reserves in inventories (rough estimate)

28 Wages and salaries

29 of which wages

30 Costs of pension and pension insurance

31 Paid dividends

32 Declared dividends

Fylleriförseelser. Antalet i hela riket avdömda fylleriförseelser ökade under 1:a kvartalet 1956 med 65 % mot 53 % under 4:e kvartalet 1955 om jämförelse göres med förhållandena ett år tidigare. Medräknas icke Stockholm, där en betydande eftersläpning i handläggningen av bötesmål alltjämt förekommer, erhålles en ökning med 76 resp. 66 %. Att ökningen är större för 1:a kvartalet 1956 än för 4:e kvartalet 1955 torde bl. a. bero på att verkningarna av försäljningsreformen den 1 oktober 1955 icke omedelbart påverkat frekvensen av domar för fylleri. Av storstäderna vi-

(forts. på sid. 310)

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	<i>Repetition</i>
Intet finnes att redovisa	—	<i>Magnitude nil</i>
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten....	0 0,0	<i>Magnitude less than half of unit employed</i>
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	<i>Data not available</i>
Logiskt omöjlig uppgift	.	<i>Category not applicable</i>
Preliminär uppgift	*	<i>Provisional or estimated figure</i>

Befolkningsutvecklingen: Hela riket *Vital statistics: Total*

År och månad <i>Year and month</i>	Medel- folk- mängd <i>Mean popula- tion</i>	Vigda par <i>Marri- ages</i>	Le- vande födda <i>Live births</i>	Döda utom död- födda <i>Deaths</i>	Över- skott av födda <i>Excess of births</i>	In- vand- rare <i>Immi- grants</i>	Ut- vand- rare <i>Emi- grants</i>	Döda i <i>Infant deaths</i>		Död- födda <i>Still- births</i>
								1:a lev- nads- året <i>0—1 year</i>	1:a lev- nads- mån- aden ¹ <i>0—1 month²</i>	
1943	6 490 514	62 803	125 392	66 105	59 287	6 249	687	3 629	2 288	2 801
1944	6 560 088	64 627	134 991	72 284	62 707	13 340	549	4 195	2 630	3 187
1945	6 635 548	64 280	135 373	71 901	63 472	21 126	8 261	4 054	2 556	3 330
1946	6 718 717	63 800	132 597	70 635	61 962	31 422	6 915	3 516	2 394	2 935
1947	6 802 865	59 670	128 779	73 579	55 200	31 399	6 451	3 268	2 236	2 786
1948	6 883 467	58 009	126 683	67 693	58 990	32 935	9 784	2 936	2 113	2 512
1949	6 955 535	55 288	121 272	69 537	51 735	23 997	14 174	2 823	1 957	2 489
1950	7 016 551	54 222	115 414	70 296	45 118	27 940	12 860	2 421	1 751	2 340
1951	7 072 830	54 247	110 168	69 799	40 369	31 603	16 580	2 378	1 741	2 163
1952	7 124 673	53 314	110 192	68 270	41 922	26 259	14 998	2 207	1 632	2 052
1953	7 171 461	53 152	110 144	69 553	40 591	19 175	17 480	2 064	1 512	2 007
1954*	7 214 214	52 233	105 396	69 029	36 367	20 716	13 361	1 946	1 453	1 813
1955*	7 263 000	51 467	107 651	68 526	39 125	29 375	11 625	1 863	1 404	1 807
1955* jan.	7 241 000	2 814	8 644	6 241	2 403	5 462	2 494	488	342	501
1955* febr.		2 818	8 158	5 510	2 648					
1955* mars		2 808	10 274	6 242	4 032					
1955* april		5 610	9 939	5 959	3 980					
1955* maj		5 380	9 846	5 750	4 096					
1955* juni	7 254 000	5 861	9 075	5 465	3 610	4 314	2 319	464	361	453
1955* juli		5 649	9 024	5 809	3 215					
1955* aug.		3 670	8 832	5 226	3 606					
1955* sept.	7 268 000	3 197	8 955	5 145	3 810	6 145	2 166	429	327	432
1955* okt.		4 300	8 782	5 521	3 261					
1955* nov.		4 061	8 033	5 412	2 621					
1955* dec.		5 299	8 089	6 246	1 843					
1956* jan.	7 296 000	2 658	8 597	5 908	2 689	4 867	2 435	472	353	473
1956* febr.		2 549	8 394	6 028	2 366					
1956* mars		4 845	10 236	6 088	4 148					
På 1 000 av medelfolkmängden ⁴ <i>Per 1 000 of mean population</i>								På 1 000 levande födda ⁵		På 1 000 födda ⁶
1951	7 072 830	7,67	15,58	9,87	5,71	4,47	2,34	21,6	15,8	19,3
1952	7 124 673	7,48	15,47	9,58	5,88	3,69	2,11	20,0	14,8	18,3
1953	7 171 461	7,41	15,36	9,70	5,66	2,67	2,44	18,7	13,7	17,9
1954*	7 214 214	7,24	14,61	9,57	5,04	2,87	1,85	18,5	13,8	16,9
1955*	7 263 000	7,09	14,82	9,45	5,37	4,04	1,60	17,3	13,0	16,5
1954* 1 kv.	7 196 000	4,7	15,3	10,9	4,4	1,6	1,8	20,2	13,6	17,2
1954* 2 kv.	7 206 000	9,4	16,0	9,5	6,5	1,4	1,3	17,0	12,7	15,7
1954* 3 kv.	7 218 000	6,9	14,1	8,6	5,5	2,2	1,3	16,4	12,9	16,5
1954* 4 kv.	7 230 000	7,9	13,0	9,3	3,7	6,2	2,9	19,5	15,5	18,5
1955* 1 kv.	7 241 000	4,7	15,2	10,1	5,1	3,0	1,4	17,7	12,3	18,2
1955* 2 kv.	7 254 000	9,3	16,0	9,5	6,5	2,3	1,2	16,0	12,4	15,5
1955* 3 kv.	7 268 000	6,8	14,6	8,8	5,8	3,2	1,1	15,9	12,2	15,9
1955* 4 kv.	7 283 000	7,5	13,7	9,4	4,3	7,4	2,6	19,4	15,0	13,9
1956* 1 kv. ¹	7 296 000	5,5	15,0	9,9	5,1	2,7	1,3	17,3	13,0	17,1

¹ Årssiffrorna avser döda i de 4 första levnads-
veckorna. — ² Annual figures refer to deaths
within 4 weeks. — ³ Summan av kvartalsupp-
gifterna. I berättelsen »Folkmängden» redovisas

antalet enligt de summariska redogörelserna för
helår. — ⁴ För kvartal räknat på folk-
mängden vid kvartalets mitt och omräknat till årssiffror.
— ⁵ Per 1 000 live births. — ⁶ Per 1 000 births.

Befolkningsutvecklingen: Städerna *Vital statistics: Urban districts*

År och månad <i>Year and month</i>	Medel-folk-mängd <i>Mean population</i>	Vigda par <i>Marriages</i>	Le-vande födda <i>Live births</i>	Döda utom död-födda <i>Deaths</i>	Över-skott av födda <i>Excess of births</i>	In-vand-rare <i>Immigrants</i>	Ut-vand-rare <i>Emigrants</i>	Döda i <i>Infant deaths</i>		Död-födda <i>Still-births</i>	
								1:a lev-nads-året <i>0—1 year</i>	1:a lev-nadsmå-naden ¹ <i>0—1 month²</i>		
1943	2 569 745	31 472	52 555	23 892	28 663	4 215	538	1 362	952	1 150	
1944	2 675 223	33 514	59 678	27 111	32 567	9 372	422	1 669	1 183	1 332	
1945	2 772 270	33 864	61 097	27 776	33 321	12 503	6 056	1 714	1 193	1 486	
1946	2 867 226	34 209	60 572	27 524	33 048	18 361	5 246	1 485	1 108	1 235	
1947	2 978 163	32 321	60 708	29 169	31 539	18 679	4 461	1 429	1 055	1 225	
1948	3 087 525	32 084	60 335	28 036	32 299	17 592	6 626	1 362	1 028	1 101	
1949	3 183 992	30 941	57 781	28 971	28 810	14 167	9 730	1 299	943	1 136	
1950	3 254 312	30 990	55 162	29 272	25 890	15 771	8 882	1 055	815	1 096	
1951	3 323 302	30 945	53 048	28 975	24 073	18 236	11 938	1 063	828	1 002	
1952	3 420 927	31 157	54 117	29 594	24 523	15 368	10 079	1 054	826	956	
1953	3 468 399	30 936	54 657	30 411	24 246	11 593	11 978	955	720	975	
1954*	3 518 000	30 667	^s 52 486	^s 30 193	^s 22 293	12 231	9 282	930	723	940	
1955*	..	30 346	54 507	30 737	23 770	16 961	7 583	931	746	838	
1955* jan.	}	1 712	4 418	2 755	1 663	} 3 520	1 840	238	184	215	
febr.		1 722	4 164	2 447	1 717						
mars		1 679	5 181	2 768	2 413						
april		3 329	5 104	2 681	2 423						
1955* maj		}	3 122	5 005	2 612	2 393	} 2 525	1 489	232	193	200
juni			3 363	4 568	2 454	2 114					
juli			3 441	4 512	2 589	1 923					
aug.			2 126	4 462	2 419	2 043					
1955* sept.		}	1 899	4 462	2 274	2 188	} 3 457	1 470	222	179	211
okt.			2 539	4 448	2 477	1 971					
nov.			2 351	4 065	2 490	1 575					
dec.			3 063	4 118	2 771	1 347					
1956* jan.	}	1 651	4 381	2 669	1 712	} 3 134	1 792	229	173	235	
febr.		1 605	4 394	2 698	1 696						
mars		2 990	5 286	2 758	2 528						
På 1 000 av medelfolk-mängden ⁴ <i>Per 1 000 of mean population</i>											
1951	3 323 302	9,31	15,96	8,72	7,24	5,49	3,59	20,0	15,6	18,5	
1952	3 420 927	9,11	15,82	8,65	7,17	4,49	2,95	19,5	15,3	17,4	
1953	3 468 399	8,92	15,76	8,77	6,99	3,44	3,37	17,5	13,2	17,5	
1954*	3 518 000	8,72	14,92	8,58	6,34	3,48	2,64	17,7	13,8	17,6	
1955*	..	8,56	15,38	8,67	6,71	4,79	2,15	17,1	13,7	15,1	
1954* 1 kv.	..	6,0	15,7	9,6	6,1	2,3	2,7	18,4	12,7	16,2	
2 kv.	..	11,1	16,5	8,5	8,0	1,8	1,9	16,5	13,3	16,9	
3 kv.	..	8,5	14,4	8,0	6,4	2,7	1,7	17,0	13,8	17,7	
4 kv.	..	9,5	13,6	8,6	5,0	7,2	4,1	19,3	15,5	19,9	
1955* 1 kv.	..	5,9	15,7	9,1	6,6	4,0	2,1	16,9	13,1	15,4	
2 kv.	..	11,1	16,6	8,8	7,8	2,8	1,7	15,7	13,1	13,5	
3 kv.	..	8,4	15,0	8,2	6,8	3,8	1,6	16,4	13,2	15,5	
4 kv.	..	8,9	14,1	8,7	5,4	8,4	3,1	18,9	15,0	16,5	
1956* 1 kv.	..	7,0	15,7	9,1	6,6	3,5	2,0	16,3	12,3	16,4	

¹ Årssiffrorna avser döda i de 4 första levnads-veckorna. — * *Annual figures refer to deaths within 4 weeks.* — * Summan av kvartalsuppgifterna. I berättelsen »Folk-mängden» redovisas

antalet enligt de summariska redogörelserna för helår. — * För kvartal räknat på folk-mängden vid årets början och omräknat till Årssiffror. — *Per 1 000 live births.* — * *Per 1 000 births.*

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Industriföretag

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lager-

reservförändringar m. m. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Cementvaru- och lättbetongfabriker (9 företag) <i>Manufacture of concrete products</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	1 615	1 716	+ 101	+ 6
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	9,7	10,2	+ 0,6	+ 6
3 Utdelning å aktier och andelar	0,2	0,2	— 0,0	— 15
4 Räntor	0,2	0,3	+ 0,0	+ 19
5 Överskott å annan rörelse	0,0	—	— 0,0	—100
6 Övriga intäkter	0,0	0,1	+ 0,1	(+833)
7 Summa	10,1	10,8	+ 0,7	+ 7
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	1,3	2,0	+ 0,7	+ 53
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	2,6	5,2	+ 2,5	+ 96
10 Skatter samt investeringsavgift	1,9	2,1	+ 0,2	+ 8
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	2,0	0,2	— 1,8	— 91
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
13 Övriga kostnader	0,1	0,1	+ 0,1	(+120)
14 Redovisad vinst	2,2	1,3	— 1,0	— 44
15 Summa	10,1	10,8	+ 0,7	+ 7
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	80,0	87,2	+ 7,2	+ 9
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	70,3	76,9	+ 6,6	+ 9
18 Varuskatter	0,0	0,0	—	—
19 Summa avgående poster	70,3	77,0	+ 6,6	+ 9
20 Bruttovinst	9,7	10,2	+ 0,6	+ 6
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	8,5	18,1	+ 9,7	+114
22 Därav egentlig investering	8,0	18,1	+10,1	+127
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,1	—	— 0,1	—100
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	5,4	5,4	+ 0,0	+ 1
25 Lagervärdeförändring	+ 1,7	+ 3,2	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 4,6	+ 1,4	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	+ 2,9	— 1,7	.	.
28 Lön till anställda	21,5	25,1	+ 3,6	+ 17
29 Därav till industriarbetare	16,9	19,7	+ 2,9	+ 17
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,4	0,2	— 0,1	— 34
31 Betald utdelning	0,6	0,8	+ 0,2	+ 28
32 Beslutad utdelning	0,8	0,8	— 0,0	— 1

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data

Manufacturing enterprises

Tegelbruk (23 företag) Manufacture of bricks and tiles				Porslins-, kakel- och lergodsindustri (10 företag) Manufacture of china, pottery and earthenware			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
1 604	1 614	+ 10	+ 1	6 278	6 630	+ 352	+ 6 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
3,9	4,2	+ 0,3	+ 8	22,0	18,7	— 3,3	— 15 2
0,0	0,0	— 0,0	— 16	1,5	1,6	+ 0,1	+ 8 3
0,2	0,2	— 0,0	— 3	1,0	1,0	+ 0,1	+ 7 4
0,1	0,1	— 0,0	— 35	0,1	0,1	— 0,0	— 17 5
0,1	0,1	— 0,0	— 43	0,6	1 6,5	+ 5,9	(+1 025) 6
4,3	4,5	+ 0,2	+ 5	25,2	28,0	+ 2,8	+ 11 7
0,6	0,8	+ 0,2	+ 28	3,9	3,0	— 0,9	— 23 8
1,8	1,8	+ 0,0	+ 0	8,7	6,1	— 2,6	— 30 9
0,7	0,7	+ 0,0	+ 1	5,0	3,5	— 1,4	— 29 10
0,4	0,1	— 0,2	— 64	1,5	1,4	— 0,1	— 7 11
—	0,2	+ 0,2	.	—	3,0	+ 3,0	+ 12 12
0,5	0,8	+ 0,3	+ 65	0,5	0,9	+ 0,4	+ 85 13
0,4	0,3	— 0,2	— 37	5,7	1 10,1	+ 4,4	+ 78 14
4,3	4,5	+ 0,2	+ 5	25,2	28,0	+ 2,8	+ 11 15
35,0	36,3	+ 1,3	+ 4	196,4	209,5	+ 13,1	+ 7 16
31,1	32,1	+ 1,0	+ 3	174,3	190,6	+ 16,3	+ 9 17
0,1	0,1	— 0,0	— 11	0,1	0,2	+ 0,0	+ 34 18
31,2	32,1	+ 1,0	+ 3	174,4	190,7	+ 16,4	+ 9 19
3,9	4,2	+ 0,3	+ 8	22,0	18,7	— 3,3	— 15 20
4,0	2,8	— 1,2	— 30	11,6	9,5	— 2,1	— 18 21
3,9	2,7	— 1,2	— 31	11,6	9,2	— 2,4	— 21 22
0,1	0,1	+ 0,0	+ 32	0,0	0,1	+ 0,1	* (—) 23
2,7	2,5	— 0,2	— 8	7,2	2,9	— 4,2	— 59 24
— 0,2	+ 0,4	.	.	+ 0,3	+ 10,9	.	.
— 0,1	— 0,2	.	.	+ 1,0	+ 10,7	.	.
+ 0,1	— 0,6	.	.	+ 0,8	— 0,2	.	.
16,4	17,2	+ 0,8	+ 5	63,7	71,2	+ 7,5	+ 12 28
13,2	13,8	+ 0,6	+ 5	48,0	53,8	+ 5,9	+ 12 29
0,3	0,3	— 0,0	— 5	1,2	1,9	+ 0,7	+ 58 30
0,3	0,3	— 0,0	— 2	2,7	4,1	+ 1,4	+ 54 31
0,3	0,3	+ 0,0	+ 10	4,1	4,1	— 0,0	— 1 32

* Häre ingår aktieförsäljning 6,2 milj. kr. — * Förändringen är av sådan storleksordning att den icke lämpligen kan angivas procentuellt.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Glasindustri (27 företag) <i>Manufacture of glass and glass products</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare.....	3 504	3 588	+84	+ 2
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	10,8	11,8	+ 1,0	+ 10
3 Utdelning å aktier och andelar	0,0	0,1	+ 0,0	(+125)
4 Räntor	0,2	0,3	+ 0,2	+110
5 Överskott å annan rörelse	0,3	0,1	— 0,2	— 62
6 Övriga intäkter	0,2	0,8	+ 0,6	(+351)
7 Summa	11,5	13,1	+ 1,7	+ 15
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	0,5	0,6	+ 0,2	+ 32
9 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	4,1	3,5	— 0,6	— 16
10 Skatter samt investeringsavgift	1,6	2,2	+ 0,6	+ 38
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	2,6	2,6	+ 0,1	+ 2
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
13 Övriga kostnader	0,8	2,2	+ 1,5	+191
14 Redovisad vinst	1,9	1,9	+ 0,0	+ 1
15 Summa	11,5	13,1	+ 1,7	+ 15
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	83,2	89,6	+ 6,5	+ 8
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	72,3	77,7	+ 5,4	+ 8
18 Varuskatter	0,1	0,1	+ 0,0	+ 10
19 Summa avgående poster	72,4	77,8	+ 5,4	+ 8
20 Bruttovinst	10,8	11,8	+ 1,0	+ 10
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	5,2	5,6	+ 0,4	+ 8
22 Därav egentlig investering	5,0	5,4	+ 0,4	+ 7
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,4	0,2	— 0,2	— 41
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	1,9	1,6	— 0,3	— 16
25 Lagervärdeförändring	— 0,7	+ 0,1	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	— 1,5	+ 1,5	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	— 0,8	+ 1,4	.	.
28 Lön till anställda	31,4	35,2	+ 3,8	+ 12
29 Därav till industriarbetare	25,3	28,2	+ 2,9	+ 11
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,8	1,0	+ 0,1	+ 16
31 Betald utdelning	0,8	0,9	+ 0,0	+ 5
32 Beslutad utdelning	0,9	0,9	+ 0,0	+ 6

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Icke specificerad jord- och stenindustri (27 företag) <i>Unspecified non-metallic mineral products industries</i>				Jord- och stenindustri; samtliga branscher (96 företag) <i>Total non-metallic mining, quarrying and manufacturing of non-met. mineral prod.</i>			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
6 011	6 294	+ 283	+ 5	19 012	19 842	+ 830	+ 4 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
47,7	45,9	— 1,8	— 4	94,0	90,9	— 3,1	— 3 2
0,6	0,6	+ 0,0	+ 6	2,4	2,5	+ 0,2	+ 7 3
1,9	2,2	+ 0,3	+ 18	3,4	4,1	+ 0,6	+ 18 4
0,3	0,1	— 0,2	— 62	0,8	0,4	— 0,5	— 55 5
2,6	3,1	+ 0,5	+ 17	3,5	10,6	+ 7,1	+ 201 6
53,1	52,0	— 1,2	— 2	104,2	108,5	+ 4,3	+ 4 7
3,1	4,3	+ 1,2	+ 39	9,3	10,7	+ 1,3	+ 14 8
26,0	25,9	— 0,1	— 0	43,3	42,5	— 0,7	— 2 9
8,9	7,9	— 1,0	— 11	18,1	16,4	— 1,6	— 9 10
4,0	3,2	— 0,8	— 20	10,4	7,5	— 2,9	— 28 11
—	0,1	+ 0,1	.	—	3,2	+ 3,2	+ 12 12
2,7	1,4	— 1,3	— 48	4,5	5,4	+ 0,9	+ 21 13
8,4	9,2	+ 0,7	+ 9	18,7	22,7	+ 4,0	+ 22 14
53,1	52,0	— 1,2	— 2	104,2	108,5	+ 4,3	+ 4 15
263,4	291,3	+ 27,9	+ 11	658,0	713,9	+ 55,9	+ 9 16
214,6	244,2	+ 29,5	+ 14	562,6	621,5	+ 58,9	+ 10 17
1,0	1,1	+ 0,1	+ 12	1,4	1,5	+ 0,2	+ 12 18
215,7	245,3	+ 29,7	+ 14	563,9	623,0	+ 59,1	+ 10 19
47,7	45,9	— 1,8	— 4	94,0	90,9	— 3,1	— 3 20
34,7	36,6	+ 1,9	+ 5	63,9	72,5	+ 8,6	+ 13 21
33,8	36,3	+ 2,5	+ 7	62,3	71,7	+ 9,4	+ 15 22
0,1	0,2	+ 0,1	+ 88	0,7	0,7	— 0,0	— 6 23
24,8	24,3	— 0,5	— 2	41,9	36,7	— 5,2	— 12 24
+ 5,0	+ 1,1	.	.	+ 6,0	+ 15,7	.	. 25
+ 9,8	+ 0,8	.	.	+ 13,8	+ 14,2	.	. 26
+ 4,8	— 0,3	.	.	+ 7,8	— 1,5	.	. 27
68,8	78,7	+ 10,0	+ 14	201,7	227,5	+ 25,8	+ 13 28
50,8	57,9	+ 7,1	+ 14	154,2	173,5	+ 19,3	+ 13 29
2,3	2,7	+ 0,4	+ 18	5,0	6,1	+ 1,1	+ 23 30
4,3	5,6	+ 1,3	+ 30	8,7	11,7	+ 2,9	+ 34 31
5,6	5,7	+ 0,1	+ 2	11,7	11,8	+ 0,1	+ 1 32

¹ Här i ingår aktieförsäljning 6,2 milj. kr.

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad Year and month	Tillkomna konkurser Bankruptcies		Protesterade växlar, antal Protested bills, number					Därav i		
	andra än dödsbans	dödsbans	T. o. m. In- cluding 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över 5 000 kr	Summa Total	Stock- holm	Göte- borg	Malmö
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913	9 318	3 142	1 718
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1954 Maj	75	6	1 050	436	568	111	2 165	542	148	82
1954 Juni	73	6	1 036	470	614	157	2 277	576	154	102
1954 Juli	65	9	1 260	442	693	115	2 510	586	217	96
1954 Aug.	76	13	1 160	427	596	127	2 310	524	115	103
1954 Sept.	88	9	1 120	452	656	126	2 354	512	135	91
1954 Okt.	119	7	1 131	451	632	112	2 326	493	134	112
1954 Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258	528	140	81
1954 Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103	495	151	95
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151	488	145	94
1955 Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103
1955 Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154
1955 April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
1955 Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
1955 Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
1955 Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
1955 Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
1955 Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
1955 Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
1955 Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
1955 Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
1956 Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
1956 Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
1956 April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
1956 Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr Protested bills, amount								År och månad Year and month
T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i			
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
272,3	325,0	1 285,8	1 534,4	3 417,5	1 166,5	209,2	125,2	1954 Maj
254,4	346,0	1 393,1	1 865,3	3 858,8	1 088,2	321,0	158,2	Juni
313,1	325,8	1 527,3	1 310,0	3 476,2	819,3	360,4	137,3	Juli
287,2	322,5	1 338,9	2 191,9	4 140,5	775,8	177,3	179,1	Aug.
282,6	333,3	1 464,5	1 361,8	3 442,2	702,2	247,4	145,6	Sept.
283,3	326,3	1 414,0	1 395,9	3 419,5	992,3	195,9	216,5	Okt.
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	463,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj

Fylleriförseelser och spritsmuggling

Convictions for drunkenness and smuggling of liquors

Årssiiffrorna t. o. m. år 1953 avser tidpunkten för förseelsen (definitiva uppgifter) och övriga siffror tidpunkten för domen (preliminära uppgifter).

År och kvartal Year and quarter	Antal avdömda fylleriförseelser Convictions for drunkenness	därav i		Av de avdömda förseelserna var nedanstående begångna av			Antal för fylleri omhändertagna i städerna Arrests for drunkenness in the cities	Beivrade fall av spritsmuggling Smuggling of liquors	
		Stockholm	Göteborg	män Males	kvinnor Females	personer under 25 år Persons under 25 years of age		Antal beslag Number of confiscations	Liter Litres
1942	43 032	6 065	3 833	42 455	577	9 791	..	177	272
1943	43 261	6 248	4 462	42 499	762	10 059	..	514	772
1944	38 326	5 663	4 273	37 615	711	8 466	..	482	821
1945	37 118	5 785	4 860	36 552	566	7 503	..	1 361	2 490
1946	31 139	4 616	4 932	30 611	528	6 281	..	2 287	4 276
1947	30 692	4 309	4 310	30 236	456	6 751	..	1 922	2 956
1948	36 381	4 482	5 771	35 888	493	8 290	..	2 126	3 327
1949	35 672	4 465	5 270	35 139	533	8 313	..	1 469	2 879
1950	37 544	5 156	5 061	36 932	612	8 509	..	1 672	3 150
1951	38 847	5 259	5 024	38 201	646	8 508	..	2 042	3 911
1952	42 676	6 293	5 391	41 917	759	9 294	42 406	3 058	9 051
1953	41 808	6 644	5 697	40 876	932	9 275	42 545	2 689	5 280
1954*	41 934	6 518	5 644	40 980	954	¹ 9 105	43 564	2 360	5 847
1955*	50 028	6 573	7 122	49 127	901	¹ 10 384	58 476	2 145	4 498
1954* 1 kv.	9 780	1 750	1 569	9 559	221	¹ 2 160	9 285	435	803
2 kv.	10 042	1 488	1 310	9 869	173	¹ 2 163	11 407	569	1 810
3 kv.	11 399	1 413	1 353	11 137	262	¹ 2 383	12 130	738	1 641
4 kv.	10 713	1 867	1 412	10 415	298	¹ 2 399	10 742	618	1 593
1955* 1 kv.	10 223	1 791	1 532	10 009	214	¹ 2 076	10 134	436	882
2 kv.	10 977	1 630	1 599	10 787	190	¹ 2 205	12 827	612	1 378
3 kv.	12 445	1 438	1 637	12 219	226	¹ 2 442	14 065	765	1 360
4 kv.	16 383	1 714	2 354	16 112	271	¹ 3 661	21 450	332	878
1956* 1 kv.	16 917	2 085	2 662	16 712	205	¹ 3 534	20 600	141	832
Därav									
i Stockholm	2 085	2 085	.	2 001	84	¹ 235	4 647	17	44
i Göteborg	2 662	.	2 662	2 604	58	¹ 403	4 069	53	81

¹ De preliminära uppgifterna innefattar ett visst antal personer som fyllt 25 år. Felet kan uppskattas till omkring 10 %.

Vägfrikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikalelement och olyckans art

April 1956

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident

April 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer <i>Persons killed and injured</i>											
	Dödade ¹ <i>Killed ¹</i>			Svårt skadade <i>Seriously injured</i>			Lindrigt skadade <i>Slightly injured</i>			Samtliga <i>Total</i>		
	Ej t. ¹	T. ²	S:a ³	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare <i>Motorcar drivers</i>	6	—	6	25	6	31	97	45	142	128	51	179
Bilpassagerare <i>Motorcar passengers</i>	2	1	3	32	13	45	127	71	198	161	85	246
Förare av tung mc <i>Drivers of heavy mc</i>	4	1	5	13	12	25	19	63	82	36	76	112
Passagerare på tung mc <i>Passengers on heavy mc</i>	—	1	1	2	2	4	5	14	19	7	17	24
Förare av moped <i>Drivers of cycle with aux. mot.</i>	1	2	3	4	11	15	14	58	72	19	71	90
Förare av annan lätt mc <i>Drivers of other light mc</i>	2	1	3	3	8	11	10	30	40	15	39	54
Cyklister <i>Cyclists</i>	1	1	2	6	12	18	28	100	128	35	113	148
Fotgängare <i>Pedestrians</i>	7	5	12	16	32	48	28	146	174	51	183	234
Övriga <i>Others</i>	—	—	—	2	—	2	3	4	7	5	4	9
Samtliga <i>Total</i>	23	12	35	103	96	199	331	531	862	457	639	1 096

Delakt. trafikalelement *Traff. elements involved*

Olyckans art *Nature of accident*

	Ej t.	T.	S:a		Ej t.	T.	S:a
Personbil <i>Passenger car</i>	955	2 078	3 033	Kollision <i>Collision</i>			
Lastbil <i>Lorry</i>	267	559	826	mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade <i>between vehicles moving or temporarily stopped</i>	473	1 237	1 710
Buss <i>Bus</i>	44	108	152	med parkerat fordon <i>with stationary vehicle</i>	18	376	394
Tung motorcykel <i>Heavy motorcycle</i>	46	206	252	med fotgängare <i>with pedestrian</i>	49	188	237
Moped <i>Cycle with aux. motor</i>	22	135	157	med annan vägtrafik <i>with other traffic element</i>	1	—	1
Annan lätt mc <i>Other light mc</i>	20	82	102	med djur <i>with animal</i>	16	7	23
Spårvagn <i>Tram</i>	—	82	82	med hinder på körbanan <i>with obstacle on the road</i>	18	14	32
Järnvägsfordon <i>Railway vehicle</i>	7	10	17	med föremål vid körbanan <i>with obstacle by the road</i>	112	106	218
Cykel <i>Cycle</i>	46	185	231	Körning av vägen <i>Vehicle in ditch</i>	130	17	147
Annat fordon <i>Other vehicle</i>	34	251	285	Kullkörning <i>Vehicle overturned</i>	81	46	127
Fotgängare <i>Pedestrian</i>	53	188	241	Olycka av annat slag <i>Other type of accident</i>	7	9	16
Andra trafikalelement <i>Other traffic elements</i>	17	7	24	Uppgift saknas <i>Unknown</i>	—	1	1
Samtliga <i>Total</i>	1 511	3 891	5 402	Samtliga <i>Total</i>	905	2 001	2 906

¹ I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours. — ² Ej tätt-

bebyggt område = Non-built-up areas, Tätt-bebyggt område (markerat genom vägmärken) = Built-up areas, S:a = Total.

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafik-element och skadade personer

April 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län <i>County</i>		Antal olyckor <i>Number of accidents</i>				Antal delaktiga trafik-element <i>Traffic elements involved</i>	Antal skadade personer <i>Persons killed and injured</i>			
		Med dödlig utgång ¹ <i>Fatal¹</i>	Med annan personskada <i>Non-fatal personal injury</i>	Med enbart egendoms-skada <i>Damage to property only</i>	Summa <i>Total</i>		Dödade ² <i>Killed²</i>	Skadade <i>Injured</i>		Summa <i>Total</i>
								Svårt <i>Seriously</i>	Lindrigt <i>Slightly</i>	
Ej tätbebyggt område <i>Non-built-up areas</i>										
Stockholms län		—	36	51	87	153	—	14	47	61
Uppsala		2	8	12	22	34	2	4	7	13
Södermanlands		3	7	20	30	54	3	2	12	17
Östergötlands		1	13	35	49	82	1	4	12	17
Jönköpings		1	18	18	37	60	1	2	23	26
Kronobergs		—	10	23	33	53	—	1	13	14
Kalmar		—	8	22	30	48	—	3	4	7
Gotlands		—	3	7	10	21	—	1	4	5
Blekinge		3	8	22	33	55	3	5	5	13
Kristianstads		—	9	25	34	64	—	2	12	14
Malmöhus		1	27	37	65	92	1	7	28	36
Hallands		1	8	16	25	43	1	5	12	18
Göteb. o. Bohus		2	17	23	42	68	3	12	22	37
Älvsborgs		1	17	30	48	83	1	3	16	20
Skaraborgs		—	15	38	53	81	—	3	18	21
Värmlands		—	10	23	33	44	—	3	14	17
Örebro		1	11	12	24	37	1	3	8	12
Västmanlands		1	12	17	30	50	1	7	10	18
Kopparbergs		1	10	18	29	49	2	1	9	12
Gävleborgs		1	11	27	39	75	1	7	10	18
Västernorrlands		1	17	32	50	93	1	2	20	23
Jämtlands		—	8	24	32	58	—	4	11	15
Västerbottens		1	12	21	34	55	1	8	9	18
Norrbottens		—	5	31	36	59	—	—	5	5
Summa <i>Total</i>		21	300	584	905	1 511	23	103	331	457

¹ I olyckor med dödlig utgång, ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.

² I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured

April 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal delaktiga trafik-element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
	Med dödlig utgång ¹ Fatal ¹	Med annan personskada Non-fatal personal injury	Med enbart egendoms-skada Damage to property only	Summa Total		Dödade ² Killed ²	Skadade Injured		Summa Total
							Svårt Seriously	Lindrigt Slightly	
Tättbebyggt område Built-up areas									
Stockholms stad	3	138	452	593	1 170	3	25	120	148
Stockholms län	—	33	64	97	177	—	6	34	40
Uppsala ,	—	8	33	41	84	—	4	3	7
Södermanlands ,	—	6	27	33	65	—	—	7	7
Östergötlands ,	1	32	56	89	175	1	12	35	48
däruv Norrköpings stad	—	11	29	40	81	—	5	6	11
Jönköpings län	—	13	21	34	68	—	8	12	20
Kronobergs ,	—	6	7	13	23	—	—	7	7
Kalmar ,	—	5	17	22	39	—	2	3	5
Gotlands ,	—	—	—	—	2	—	—	—	—
Blekinge ,	1	5	27	33	62	1	—	4	5
Kristianstads ,	—	4	17	21	41	—	2	5	7
Malmöhus ,	—	60	147	207	416	—	4	64	68
däruv Malmö stad	—	43	83	126	256	—	3	48	51
Hallands län	—	9	23	32	59	—	1	8	9
Göteb. o. Bohus ,	3	113	256	372	711	3	14	107	124
däruv Göteborgs stad	2	109	242	353	676	2	14	101	117
Älvsborgs län	—	12	32	44	85	—	1	12	13
Skaraborgs ,	1	12	17	30	57	1	3	12	16
Värmlands ,	2	19	25	46	86	2	3	19	24
Örebro ,	—	18	27	45	90	—	3	18	21
Västmanlands ,	—	14	26	40	76	—	3	12	15
Kopparbergs ,	—	12	15	27	52	—	1	12	13
Gävleborgs ,	—	15	44	59	116	—	2	15	17
Västernorrlands ,	—	6	41	47	90	—	2	5	7
Jämtlands ,	—	5	10	15	30	—	—	5	5
Västerbottens ,	1	5	16	22	43	1	—	5	6
Norrbottens ,	—	8	31	39	74	—	—	7	7
Summa Total	12	558	1 431	2 001	3 891	12	96	531	639
Hela riket Sweden	33	858	2 015	2 906	5 402	35	199	862	1 096

Vägfrafikolyckor: Antal olyckor

Road Accidents: Number

Års- och kvartalsuppgifter

Annual and quarterly data

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal <i>Year and quarter</i>	Antal olyckor <i>Number of accidents</i>			D ä r a v			
	Med person- skada <i>Personal injury</i>	Med enbart egendoms- skada <i>Damage to property only</i>	Summa <i>Total</i>	I Stock- holm	I Göte- borg	I Malmö	I Norr- köping
1940	4 078	4 574	8 652	2 604	588	298	157
1941	4 002	3 886	7 888	2 446	562	266	164
1942	4 421	4 238	8 659	2 642	602	332	178
1943	4 665	3 799	8 464	3 015	591	279	161
1944	4 474	3 701	8 175	2 960	571	313	173
1945	4 639	3 812	8 451	2 892	654	374	181
1946	7 276	8 590	15 866	4 319	1 163	636	300
1947	8 300	10 943	19 243	4 915	1 296	915	344
1948	7 602	9 215	16 817	4 116	1 241	1 008	336
1949	7 836	9 325	17 161	3 913	1 382	820	357
1950	9 130	12 450	21 580	4 559	1 496	1 013	482
1951	9 748	15 669	25 417	3 890	3 258	1 458	510
1952	10 965	19 294	30 259	4 325	3 465	1 472	496
1953	12 895	19 811	32 706	4 859	3 847	1 569	497
1954	14 359	27 033	41 392	6 312	4 587	1 765	595
1955*	14 444	31 125	45 569	7 877	3 885	1 569	..
1953* 1 kv.	1 729	4 656	6 385	922	511	322	..
2 kv.	2 973	3 812	6 785	1 261	522	377	..
3 kv.	4 017	4 834	8 851	1 236	557	393	..
4 kv.	3 205	5 222	8 427	1 165	1 078	459	..
1954* 1 kv.	1 691	5 759	7 450	1 065	466	289	..
2 kv.	3 362	4 739	8 101	1 392	523	414	..
3 kv.	4 289	6 181	10 470	1 453	614	526	..
4 kv.	3 737	8 275	12 012	1 775	1 409	521	..
1955* 1 kv.	2 173	8 016	10 189	1 513	709	392	..
2 kv.	3 365	5 885	9 250	1 852	661	402	..
3 kv.	4 988	7 214	12 202	2 023	1 125	464	..
4 kv.	3 918	10 010	13 928	2 489	1 390	311	..
1956* 1 kv.	2 418	9 727	12 145				
Därav							
i Stockholm	296	1 548	1 844				
i Göteborg	181	910	1 091				
i Malmö	80	296	376				
i Norrköping	22	94	116				

Vägtrafikolyckor: Antal skadade personer

Års- och kvartalsuppgifter

Road Accidents: Persons killed or injured

Annual and quarterly data

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal <i>Year and quarter</i>	Antal skadade <i>Persons killed or injured</i>	D ä r a v								
		Bil-förare <i>Motor-car drivers</i>	Bil-passagerare <i>Motor-car passengers</i>	Förare av tung mc <i>Drivers of heavy mc</i>	Passagerare på tung mc <i>Passengers on heavy mc</i>	Mopedist <i>Drivers of cycle with aux. mot.</i>	Förare av annan lätt mc <i>Drivers of other light mc</i>	Cyklist <i>Cyclists</i>	Fotgängare <i>Pedestrians</i>	Andra <i>Others</i>
1940	4 626	257	562	113	21	.	42	2 074	1 183	374
1941	4 542	122	468	16	—	.	4	2 525	1 141	266
1942	4 919	131	421	40	11	.	3	2 826	1 173	314
1943	5 153	144	433	58	13	.	8	2 969	1 226	302
1944	4 999	154	442	53	21	.	18	2 813	1 088	410
1945	5 233	197	448	125	29	.	64	2 666	1 245	459
1946	8 783	654	1 297	1 003	259	.	193	3 075	1 764	538
1947	9 855	904	1 619	1 098	249	.	162	3 386	1 971	466
1948	9 114	683	1 474	1 087	243	.	127	3 070	1 911	519
1949	9 495	745	1 624	1 160	222	.	141	3 288	1 811	504
1950	11 178	1 182	2 161	1 553	272	.	130	3 484	1 845	551
1951	11 948	1 294	2 163	2 096	425	.	102	3 280	2 034	554
1952	13 596	1 544	2 724	2 457	557	104	143	3 270	2 216	581
1953	15 954	1 814	2 901	3 083	617	690	195	3 668	2 567	419
1954	17 905	2 322	3 612	3 119	622	1 161	252	3 514	2 744	559
1955*	18 057	2 794	3 749	2 378	513	1 405	650	3 164	2 952	452
1953* 1 kv.	2 099	339	475	202	40	20	5	418	462	138
2 kv.	3 665	364	591	802	199	155	43	902	558	51
3 kv.	5 064	518	888	1 213	270	150	74	1 171	609	71
4 kv.	3 939	521	772	627	86	160	37	880	777	79
1954* 1 kv.	2 213	459	683	149	23	49	11	285	412	142
2 kv.	4 124	423	663	909	195	283	58	909	617	67
3 kv.	5 356	581	996	1 207	282	415	82	1 090	620	83
4 kv.	4 667	743	1 049	556	75	245	57	917	864	161
1955* 1 kv.	2 777	608	813	127	15	78	12	380	593	151
2 kv.	4 103	481	711	846	193	338	47	760	663	64
3 kv.	6 283	797	1 092	1 045	258	662	412	1 194	753	70
4 kv.	4 894	908	1 133	360	47	327	179	830	943	167
1956* 1 kv.	2 717	717	722	111	18	106	65	284	536	158
Därav										
i Stockholm	297	50	42	16	2	16	7	15	139	10
i Göteborg	172	14	14	27	4	17	2	24	65	5
i Malmö	78	8	15	3	—	10	2	23	17	—
i Norrköping	25	4	4	—	—	—	2	4	9	2

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län <i>Year and county</i>	Antal redovisade bilar ¹ <i>Number of vehicles</i>	Medel- bärighet, ton <i>Mean loading capacity</i>	Körning enligt timtaxa <i>Hour rate</i>		
				Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	1 000 timmar <i>hours</i>	Frakt per timme <i>Freight per hour</i> kronor
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: " " "	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
6	1955: April	20 369	4,66	25 912	2 003	12,95
7	November	20 935	4,70	33 416	2 388	13,99
8	December	20 972	4,72	32 201	2 308	13,95
9	1956: Januari	20 573	4,77	28 464	2 039	13,95
10	Februari	20 825	4,75	28 673	2 044	14,04
11	Mars	20 903	4,78	28 057	2 050	13,66
12	April	² 20 713	4,82	28 348	2 045	13,85
	<i>Därav County</i>					
A	Stockholms stad	2 413	4,06	5 456	377	14,47
B	Stockholms län	1 032	4,82	1 821	123	14,77
C	Uppsala län	516	5,35	375	29	12,74
D	Södermanlands län	727	4,82	793	58	13,77
E	Östergötlands län	930	5,01	1 022	75	13,61
F	Jönköpings län	742	4,96	694	54	12,95
G	Kronobergs län	443	5,05	280	21	13,19
H	Kalmar län	575	5,56	437	32	13,65
I	Gotlands län	162	4,01	164	12	14,15
K	Blekinge län	354	5,39	383	29	13,24
L	Kristianstads län	677	5,23	575	41	13,88
M	Malmöhus län	1 444	4,91	1 855	154	12,08
N	Hallands län	458	4,91	434	34	12,97
O	Göteborgs och Bohus län	1 836	4,21	3 457	263	13,17
P	Älvsborgs län	943	5,01	1 088	83	13,03
R	Skaraborgs län	688	5,14	582	43	13,41
S	Värmlands län	812	4,87	697	52	13,36
T	Örebro län	713	5,24	910	67	13,64
U	Västmanlands län	704	5,93	973	67	14,48
W	Kopparbergs län	798	4,93	649	48	13,41
X	Gävleborgs län	970	5,65	1 208	85	14,24
Y	Västernorrlands län	953	4,59	1 685	112	15,02
Z	Jämtlands län	364	4,21	366	26	13,93
AC	Västerbottens län	731	4,42	972	65	14,87
BD	Norrbottnens län	728	4,32	1 472	95	15,42

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.² Härtill kom 143 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa¹ Kilometre rate

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage %	Medel- transport- längd Mean haul. distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
6	2 462	18 326	8 813	32	53	1 471	25 198	93
7	3 189	18 944	9 190	33	44	1 488	28 181	100
8	2 246	16 362	7 452	31	53	1 283	23 430	98
9	2 086	16 409	7 711	32	59	1 305	23 676	98
10	2 110	17 502	8 467	33	63	1 376	25 808	99
11	2 577	19 908	10 022	33	60	1 552	29 211	98
12	2 668	19 138	9 431	33	56	1 508	28 243	99
A	8	205	7	—	394	7	309	146
B	53	364	224	38	33	31	509	87
C	85	704	384	35	54	55	932	86
D	117	925	433	32	57	71	1 355	100
E	138	1 255	561	31	69	91	1 737	96
F	120	976	327	25	64	75	1 388	107
G	120	788	343	30	47	63	1 106	98
H	99	920	326	26	79	69	1 330	107
I	35	106	64	38	13	11	167	98
K	41	567	123	18	120	34	722	105
L	139	1 169	441	27	81	83	1 672	104
M	212	1 397	655	32	55	104	1 997	97
N	88	619	297	32	48	52	883	96
O	60	517	171	25	72	34	752	109
P	129	1 033	441	30	54	81	1 363	92
R	109	1 184	392	25	90	76	1 491	95
S	113	841	489	37	53	69	1 276	96
T	104	847	404	32	69	58	1 246	100
U	131	740	374	34	52	62	1 203	108
W	155	824	553	40	40	72	1 317	96
X	158	818	494	38	45	74	1 419	108
Y	138	671	491	42	35	85	1 197	103
Z	71	283	256	47	22	32	608	113
AC	139	845	707	46	47	73	1 400	90
BD	106	540	474	47	27	46	864	85

¹ Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa ¹ <i>Kilometre rate</i>						Använd tid per bil i all trafik <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic kronor</i>
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor %</i>		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
6	131 189	19	203 417	12	64	170	2 509
7	140 100	20	217 966	13	64	185	2 942
8	119 899	20	187 109	13	64	171	2 653
9	123 579	19	194 715	12	63	163	2 535
10	134 024	19	198 924	12	64	164	2 616
11	153 620	19	239 812	12	64	173	2 740
12	150 890	19	229 764	12	65	172	2 732
A	3 036	10	3 281	9	93	159	2 389
B	1 751	29	3 507	15	50	150	2 258
C	4 648	20	8 621	11	54	163	2 532
D	6 739	20	9 809	14	69	176	2 955
E	9 511	18	15 150	12	63	179	2 966
F	7 602	18	10 572	13	72	174	2 806
G	5 574	20	8 434	13	66	191	3 128
H	7 825	17	9 999	13	78	176	3 072
I	444	38	645	26	69	141	2 045
K	4 928	15	7 028	10	70	177	3 120
L	11 300	15	15 038	11	75	184	3 319
M	11 558	17	17 250	12	67	179	2 667
N	4 189	21	6 880	13	61	186	2 876
O	4 316	17	6 222	12	69	162	2 293
P	6 943	20	11 182	12	62	174	2 599
R	9 840	15	13 486	11	73	174	3 013
S	5 969	21	9 198	14	65	149	2 430
T	7 158	17	11 830	11	61	175	3 024
U	6 874	17	10 893	11	63	184	3 090
W	6 136	21	10 313	13	59	151	2 464
X	7 111	20	12 609	11	56	163	2 708
Y	4 869	25	7 793	15	62	207	3 025
Z	1 563	39	2 933	21	53	162	2 678
AC	6 478	22	11 627	12	56	190	3 246
BD	2 828	31	5 464	16	52	195	3 210

¹ Se not 1 på föregående sida.

Preliminär försäkringsstatistik för mars och april

Preliminary Insurance Statistics

Av försäkringsbolagen förvaltade
tillgångar

De av försäkringsbolagen¹ förvaltade
tillgångarna har under mars och april
1956 ökat med 121 mkr, utgörande skill-
naden mellan en bruttoökning och en

bruttominskning å 224 resp. 103 mkr.
Förändringarna har mätts i kontantbe-
lopp, d. v. s. belopp som använts för
inköp av värdehandlingar m. m. resp.
belopp som erhållits vid försäljning,
utlottning, amortering etc. I *tabell 1* re-
dovisas bruttoökningarna och nettoför-

¹ Undantagna är läns- och häradsbolagen
samt sockenbolagen, vilka 1954 tillhopa sva-
rade för knappt 2 % av försäkringsbolagens
samtliga tillgångar.

Tab. 1. Svenska riksbolags placeringsobjekt

Assets¹ of Swedish nation-wide companies, by kind of object

	Samtliga bolag All companies				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkrings- bolag <i>Life and Sickness insurance companies</i>			
	Ultimo 1955 ^a	Ökningar ^a <i>Increases^a</i>			Ultimo 1955 ^a	Ökningar ^a <i>Increases^a</i>		
		Jan.— Febr. 1956 Netto Net	Mars—April 1956			Jan.— Febr. 1956 Netto Net	Mars—April 1956	
			Brutto Gross	Netto Net			Brutto Gross	Netto Net
Miljoner kronor 000 000 omitted								
Fastigheter <i>Real property</i>	4 520	4	6	4	4 291	3	6	6
Aktier och andra andelsbevis <i>Shares</i> .	283	27	5	5	119	23	3	3
Svenska <i>Swedish</i>	270	27	5	5	119	23	3	3
Utländska <i>Foreign</i>	13	—	—	—	—	—	—	—
Svenska inteckningslån <i>Mortgages</i> . . .	3 426	44	96	77	2 457	37	70	61
Bostadsfastigheter <i>Dwelling houses</i> .	2 214	13	27	17	1 609	12	19	15
Övriga fastigheter <i>Others</i>	1 212	31	69	60	848	25	51	46
Svenska kommunlån <i>Loans to municipi- palities (not bonds)</i>	1 155	33	15	10	1 054	31	13	9
Lån till kommun <i>Loans to municipi- palities</i>	929	18	10	6	843	16	9	5
Lån med kommunborgen <i>Loans with municipal guarantee</i>	226	15	5	4	211	15	4	4
Obligationer <i>Bonds</i>	5 404	104	78	15	4 776	83	67	10
Svenska <i>Swedish borrowers</i>	5 250	83	76	15	4 686	66	66	10
Utländska <i>Foreign borrowers</i>	154	21	2	—	90	17	1	—
Förlagsbevis <i>Debentures</i>	143	—1	9	7	66	—1	6	5
Andra värdehandlingar <i>Other securities</i>	389	—21	14	5	242	—22	7	6
Lån till svenska näringslivet <i>Loans to Swedish enterprises</i>	178	—1	10	9	123	—1	6	6
Övriga <i>Others</i>	211	—20	4	—4	119	—21	1	—
Livlån ⁷ <i>Policy loans</i>	621	—9	..	—3	621	—9	..	—3
Kontanta medel, checkar och banktill- godohav ⁷ <i>Cash at banks and in hand</i>	190	8	(1)	1	46	—10	..	—1
Summa <i>Total</i>	12 131	189	224	121	9 672	135	172	96

¹ Except reinsurers' share of insurance fund,
amounts due from other Insurance companies,
etc. — ² Nominellt belopp. *Nominal values.* —
³ Kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts
för inköp resp. belopp som erhållits vid för-
säljning, utlottning, amortering etc. *Cash val-*
ues. — ⁴ Taxeringsvärdet. *Assessed value.* —

⁵ Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags ut-
ländska affär, vilken är oberoende av den
svenska verksamheten. — ⁶ Exkl. 170 miljoner
kronor utgörande Förenade-Framtidens lån till
fyra återförsäkrare enligt särskilt kapitalför-
valtningsavtal. — ⁷ Här har endast nettoför-
ändringar angivits.

Tab. 2. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

		Samtliga bolag <i>All companies</i>				Härv direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag <i>Life and Sickness insurance companies</i>			
		Ultimo 1955 ¹	Ökningar ² <i>Increases</i> ²			Ultimo 1955 ¹	Ökningar ² <i>Increases</i> ²		
			Jan.— Febr. 1956 Netto <i>Net</i>	Mars—April 1956			Jan.— Febr. 1956 Netto <i>Net</i>	Mars—April 1956	
				Brutto <i>Gross</i>	Netto <i>Net</i>			Brutto <i>Gross</i>	Netto <i>Net</i>
Miljoner kr 000 000 omitted									
<i>Issued by</i>									
<i>the Government</i>									
Statens o. statsgarant.		1 983	— 32	44	9	1 766	— 35	36	4
Statsskuldförbind. . .		25	—	—	—	20	—	—	—
Hypoteksbankens . . .		484	6	—	—	456	5	—	—
Stadshypotekskassans	<i>mortgage companies</i>	1 066	48	13	10	998	43	12	10
Bostadskreditkassans		213	19	—	— 1	195	17	—	— 1
Skeppshypotekskass:s		38	— 1	—	— 2	19	— 1	—	— 2
Övr. hyp. o. int. bol.		136	— 24	—	— 6	126	— 24	—	— 6
Kommuners	<i>municipalities</i>	617	48	7	— 1	558	45	7	— 1
Trafik- o. industri-	<i>traffic, shipping and ind.comp.</i>								
bolags		650	20	12	6	529	18	11	6
Övriga	<i>others</i>	38	— 1	—	—	19	— 2	—	—
Summa	<i>Total</i>	5 250	83	76	15	4 686	66	66	10

¹ Nominellt belopp. *Nominal values.* — ² Kontantbelopp (se not 3 till tab. 1). *Cash values.*

Tab. 3. Nyanskaffning av dödsfallskapital¹ i milj. kr
New Life Insurance Business¹. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad <i>Month</i>	Stor försäkring <i>Ordinary insurance</i>			Folkförsäkring <i>Industrial insurance</i>			Gruppförsäkring <i>Group insurance</i>		Totalt <i>Total</i>	
	1955	1956 Totalt Total	härv temporär försäkr. ² of which term ins. ²	1955	1956 Totalt Total	härv temporär försäkr. ² of which term ins. ²	1955	1956	1955	1956
Jan.	49,8	60,4	23,2	36,8	50,9	21,3	216,1	99,2	302,7	210,5
Febr.	58,9	93,6	35,9	46,1	66,3	28,6	57,2	43,2	162,2	203,1
Mars	84,7	118,4	45,3	62,7	95,6	45,6	31,9	58,2	179,3	272,2
April	73,0	125,0	47,9	44,7	74,9	37,1	37,1	63,1	154,8	263,0
Maj	71,9			41,6			27,9		141,4	
Juni	65,3			46,1			54,2		165,6	
Juli	49,4			20,2			27,2		96,8	
Aug.	31,6			25,5			26,1		83,2	
Sept.	84,9			62,2			26,9		174,0	
Okt.	119,0			96,6			42,9		258,5	
Nov.	127,8			68,9			82,9		279,6	
Dec.	371,9			73,7			64,7		510,3	
Summa Total	1 188,2			625,1			695,1		2 508,4	

¹ I uppgifterna för 1956 ingår även kapitalförsäkring för livsfall. *The figures for 1956 include pure endowment business.* — ² Inkl. för-

säkring med naturliga premier. *Including pure premium insurance.*

ändringarna för skilda placeringsobjekt. Inteckningslånen visar den största nettoökningen och livlånen visar en nettominskning. Procentuellt sett uppvisade inteckningslån i »övriga fastigheter», förlagsbevis och »lån till svenska näringslivet» den största stegringen. För posterna livlån samt kontanta medel, checkar och banktillgodohavanden redovisas endast nettoförändringarna. De svenska obligationerna har specificerats i *tabell 2*. Dessa svarade för en ganska liten nettoökning under mars—april (15 mkr) men för en betydligt större nettoökning under januari—februari (104 mkr). I stället svarade inteckningslånen för en större nettoökning under mars—april (77 mkr) än under januari—februari (44 mkr). Under båda perioderna kom större delen av denna ökning på andra fastigheter än bostadsfastigheter.

Under ovan angivna period utgör bruttoökningen av lån, som upptagits av försäkringsbolagen 16,0 mkr och bruttominskningen 19,3 mkr. Av dessa belopp hänförde sig resp. 12,0 och 15,6 mkr till banklån. Om det ovan angivna beloppet för nettoökningen av tillgångarna ökas med nettominskningen av upptagna lån (3,3 mkr), erhålles ett belopp av 124 mkr. Denna siffra anger nettoresultatet av till försäkringsbolagen influtna och av dem utgivna belopp. Motsvarande siffra för perioden januari—februari 1956 var 179 mkr.

Influtna premier i direkt affär under januari och februari uppgick till 329 mkr, influten nettoavkastning av kapital¹

¹ Exkl. kursvinster och kursförluster samt upp- och nedskrivningar.

till 48 mkr samt utbetalningar för försäkringsfall och återköp (inkl. gottgjord återbäring) i direkt affär till 146 mkr.

Livförsäkringsbolagens nyanskaffning

Enligt preliminära uppgifter till försäkringsinspektionen uppgick nyanskaffningen i individuell kapitalförsäkring under mars och april 1956 (tab. 3) till 414 mkr (f. å. 265 mkr). Härav kom 243 mkr (f. å. 158 mkr) på stor försäkring och 171 mkr (f. å. 107 mkr) på folkförsäkring. Av det nyanskaffade totalbeloppet avsåg 176 mkr (jan.—febr. 1956 109 mkr) temporär dödsfallsförsäkring, medan 238 mkr (jan.—febr. 1956 162 mkr) avsåg kapitalförsäkring med sparmoment. Ökningen jämfört med 1955 torde ha varit särskilt utpräglad i fråga om temporärförsäkring, men några jämförelsesiffror föreligger icke i detta fall. Till stegringen har även den premiesänkning bidragit, som genomfördes 1 september 1955 och innebär en ökning i den nytecknade försäkringssumma, vilken svarar mot ett visst premiebelopp.

Inom grupplivförsäkring uppgick nyteckningen under mars och april 1956 till 121 mkr (f. å. 69 mkr). Även inom denna bransch företogs en avsevärd premiesänkning under 1955.

Siffrorna i tab. 3 inbegriper icke SPP, som av särskilda skäl ej hunnit färdigställa några månadsuppgifter för 1956. Beträffande förändringarna i SPP:s bestånd under 1955 se Statistisk tidskrift 1956: 3 sid. 160.

R. S.

G. E.

Priserna på jordbruksfastigheter år 1955

Real Estate Prices

Föreliggande statistik över förhållandet mellan jordbruksfastigheternas saluvärden och deras taxeringsvärden avser 1955, det fjärde året av nu löpande taxeringsperiod. Beträffande åren 1952—1954 hänvisas till denna tidskrift 1953: 7, s. 318 f., 1954: 5, s. 278 f. och 1955: 7, s. 401 f.

De på anförda ställen redovisade siffrorna för den genomsnittliga överprisprocenten för riket i dess helhet åren 1952—1954 har med anledning av senare inkomna primäruppgifter ändrats från 48,6 % till 51,1 %, från 59,7 % till 61,1 % och från 68,2 % till 69,2 %.

Tab. 2 bekräftar erfarenheten från tidigare år, att fastigheter med taxeringsvärde ej överstigande 10 000 kronor betingar de relativt taget högsta marknadspriserna.

Tab. 3, i vilken fastigheterna fördelats i grupper efter den procent summan av skogsmarkens och den växande skogens värden utgjort av hela taxeringsvärdet, visar, att överprisprocenten varit högst för fastigheter med skogsmark och skog till mer än 50 % av taxeringsvärdet.

I tab. 4, som anger överprisprocenten för olika efter åkerarealens storlek bestämda grupper av fastigheter, återfinnes den högsta överprisprocenten vid gruppen med den minsta åkerarealen, dvs. fastigheterna med högst 5 ha åker (jfr tab. 2).

S. R.

Tab. 1. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart söktes i domsagorna under år 1955 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis¹

Market prices and assessed values of farm land, by county

Län	1955			
	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %
Stockholms	57	3 616,2	2 336,5	54,8
Uppsala	63	3 782,8	2 041,8	85,3
Södermanlands	79	4 598,4	2 660,0	72,9
Östergötlands	121	8 725,3	4 578,5	90,6
Jönköpings	109	6 078,0	3 345,6	81,7
Kronobergs	102	3 958,9	2 043,1	93,8
Kalmar	82	5 666,6	3 371,8	68,1
Gotlands	61	2 842,7	1 795,9	58,3
Blekinge	42	2 078,8	1 053,8	97,3
Kristianstads	215	9 750,8	5 273,7	84,9
Malmöhus	314	18 227,1	10 885,1	67,5
Hallands	61	3 410,9	1 863,1	83,1
Göteborgs o. Bo- hus	64	2 175,3	1 407,4	54,6
Älvsborgs	196	7 335,5	4 089,4	79,4
Skaraborgs	276	13 228,8	6 659,9	98,6
Värmlands	170	6 187,7	3 193,9	93,7
Örebro	124	6 024,3	3 571,9	68,7
Västmanlands	86	4 279,2	2 619,7	63,3
Kopparbergs	61	1 968,7	1 163,7	69,2
Gävleborgs	105	2 959,9	1 620,4	82,7
Västernorrlands	127	2 914,3	1 596,6	82,5
Jämtlands	67	1 958,8	1 021,8	91,7
Västerbottens	92	2 280,6	1 261,0	80,9
Norrbottens	52	1 016,0	665,1	52,8
Tillsammans	2 726	125 065,6	70 119,7	78,4

¹ Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

Tab. 2. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart söktes i domsagorna under år 1955 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis efter taxeringsvärdet¹

Market prices and assessed values of farm land, by county and assessed farm value

Län	Fördelning efter taxeringsvärdet															
	Högst 10 000 kronor				10 100—50 000 kronor				50 100—100 000 kronor				Över 100 000 kronor			
	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %
		1 000 kronor				1 000 kronor				1 000 kronor				1 000 kronor		
Stockholms.....	7	106,5	56,1	89,8	39	1 437,0	944,5	52,1	6	569,0	375,3	51,6	5	1 503,7	960,6	56,5
Uppsala.....	6	74,0	42,0	76,2	49	2 169,8	1 324,2	63,9	7	989,0	524,5	88,6	1	550,0	151,1	264,0
Södermanlands....	8	93,2	59,5	56,6	58	2 622,9	1 578,0	66,2	12	1 532,3	809,6	89,3	1	350,0	212,9	64,4
Östergötlands.....	16	255,5	116,3	119,7	75	4 106,8	2 252,2	82,3	27	3 747,0	1 840,9	103,5	3	616,0	369,1	66,9
Jönköpings.....	9	86,2	63,6	35,5	82	3 663,8	2 051,2	78,6	17	1 960,5	1 040,8	88,4	1	367,5	190,0	93,4
Kronobergs.....	34	478,0	234,0	104,3	61	2 571,9	1 347,2	90,9	7	909,0	461,9	96,8	—	—	—	—
Kalmar.....	14	177,1	89,6	97,7	55	2 516,5	1 418,2	77,4	8	1 005,0	622,1	61,5	5	1 968,0	1 241,9	58,5
Gotlands.....	17	158,5	90,8	74,6	38	1 429,2	907,7	57,5	4	530,0	315,0	68,3	2	725,0	482,4	50,3
Blekinge.....	12	132,2	73,5	79,9	25	1 237,1	612,1	102,1	5	709,5	368,2	92,7	—	—	—	—
Kristianstads.....	49	688,9	325,3	111,8	147	6 532,8	3 513,1	86,0	15	1 629,1	956,7	70,3	4	900,0	478,6	88,0
Malmöhus.....	62	850,7	451,7	88,3	197	8 861,3	4 933,1	79,6	38	4 601,0	2 881,5	59,7	17	3 914,1	2 618,8	49,5
Hallands.....	11	149,9	72,9	105,6	40	1 934,5	1 056,1	83,2	9	1 116,5	596,5	87,2	1	210,0	137,6	52,6
Göteborgs o. Bohus	11	130,9	69,0	89,7	49	1 674,9	1 070,5	56,5	4	369,5	267,9	37,9	—	—	—	—
Älvsborgs.....	56	662,7	351,2	88,7	134	5 369,5	2 982,6	80,0	4	403,3	226,8	77,8	2	900,0	528,8	70,2
Skaraborgs.....	73	937,2	485,6	93,0	179	7 916,5	3 972,5	99,3	19	2 556,1	1 314,0	94,5	5	1 819,0	887,8	104,9
Värmlands.....	66	838,1	386,8	117,0	97	3 841,6	2 059,0	86,6	5	633,0	333,2	90,0	2	875,0	414,9	110,9
Örebro.....	30	362,0	196,6	84,1	75	2 686,2	1 667,0	61,1	14	1 509,1	879,0	71,7	5	1 467,0	829,3	76,9
Västmanlands.....	14	204,2	98,2	107,9	58	2 105,9	1 340,2	57,1	11	1 214,1	765,1	58,7	3	755,0	416,2	81,4
Kopparbergs.....	15	145,4	87,6	66,0	44	1 633,3	908,0	79,9	1	60,0	50,2	19,5	1	130,0	117,9	10,3
Gävleborgs.....	39	453,2	246,1	84,2	65	2 411,7	1 321,5	82,5	1	95,0	52,8	79,9	—	—	—	—
Västernorrlands...	73	934,5	504,0	85,4	53	1 907,3	1 041,1	83,2	1	72,5	51,5	40,8	—	—	—	—
Jämtlands.....	37	444,5	236,1	88,3	27	908,7	472,9	92,2	2	498,7	205,9	142,2	1	106,9	106,9	± 0,0
Västerbottens.....	40	525,9	281,5	86,8	51	1 644,7	928,6	77,1	1	110,0	50,9	116,1	—	—	—	—
Norrbottnens.....	29	333,7	207,9	60,5	22	582,3	405,8	43,5	1	100,0	51,4	94,6	—	—	—	—
Tillsammans	728	9 223,0	4 825,9	91,1	1 720	71 766,2	40 107,3	78,9	219	26 919,2	15 041,7	79,0	59	17 157,2	10 144,8	69,1

¹ Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

Tab. 3. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart söktes i domsagorna under år 1955 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis efter värdet av skogsmarken och skogen¹
Market prices and assessed values of farm land, by county and assessed value of forests

Län	Fördelning efter den procent summan av skogsmarksvärde och skogsvärde utgjort av hela taxeringsvärdet											
	0,0 %				0,1—25 %				25,1—50 %			
	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %
		1 000 kronor				1 000 kronor				1 000 kronor		
Stockholms	4	139,5	89,7	55,5	22	1 160,2	805,0	44,1	28	1 801,5	1 120,6	60,8
Uppsala	7	141,0	77,1	82,9	38	2 358,6	1 345,9	75,2	18	1 283,2	618,8	107,4
Södermanlands	5	52,7	35,9	46,8	42	2 474,9	1 429,1	73,2	29	1 791,3	1 019,3	75,7
Östergötlands	29	1 841,2	878,7	109,5	52	3 775,6	1 917,4	96,9	34	2 527,5	1 474,1	71,5
Jönköpings	6	82,5	44,7	84,6	16	991,7	572,5	73,2	45	2 130,2	1 273,0	67,3
Kronobergs	7	120,9	68,8	75,7	30	878,7	468,7	87,5	49	2 066,9	1 021,9	102,3
Kalmar	10	159,9	72,8	119,6	23	2 823,1	1 679,5	68,1	22	1 052,6	648,3	62,4
Gotlands	20	354,1	201,0	76,2	33	2 160,6	1 365,1	58,3	7	319,5	225,8	41,5
Blekinge	4	88,0	44,1	99,5	17	742,2	386,9	91,8	9	423,0	229,1	84,6
Kristianstads	126	6 220,4	3 299,5	88,5	58	2 256,8	1 311,2	72,1	26	1 100,6	581,7	89,2
Malmöhus	279	15 651,7	9 393,0	66,6	29	2 228,4	1 301,3	71,2	4	301,0	166,5	80,8
Hallands	24	1 012,7	542,0	86,8	24	1 613,5	905,2	78,2	7	334,2	193,6	72,6
Göteborgs o. Bohus	4	68,9	42,0	64,0	41	1 463,5	940,1	55,7	15	446,4	277,5	60,9
Älvsborgs	17	379,6	232,7	63,1	89	2 816,1	1 603,1	75,7	58	2 639,3	1 506,5	75,2
Skaraborgs	80	3 429,1	1 664,6	106,0	131	6 472,9	3 118,6	107,6	44	2 417,2	1 402,8	72,3
Värmlands	22	243,8	120,2	102,8	54	1 350,2	730,0	85,0	70	2 878,4	1 601,0	97,8
Örebro	17	448,0	291,0	54,0	64	2 891,7	1 759,6	64,3	31	2 019,3	1 129,8	78,7
Västmanlands	12	246,2	135,4	81,8	41	1 555,8	986,8	57,7	27	1 917,3	1 129,3	69,8
Kopparbergs	4	128,5	52,7	143,8	27	731,6	460,6	58,8	23	923,7	572,3	61,4
Gävleborgs	17	251,1	142,7	76,0	46	1 032,0	548,9	88,0	30	1 148,3	647,6	77,3
Västernorrlands	55	733,7	400,1	83,4	43	1 047,4	567,8	84,5	24	849,5	517,1	64,3
Jämtlands	19	235,2	128,9	82,5	30	584,0	336,0	73,8	11	435,0	206,9	110,2
Västerbottens	11	132,4	67,6	95,9	63	1 498,9	822,4	82,3	16	563,8	310,7	81,5
Norrbottnens	12	121,9	86,5	40,9	30	648,7	428,9	51,2	10	245,4	149,7	63,9
Tillsammans	791	32 283,0	18 111,7	78,2	1 043	45 557,1	25 790,6	76,6	637	31 615,1	18 023,9	75,4

¹ Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

Tab. 3. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter beträffande vilka lagfart söktes i domsagorna under år 1955 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis efter värdet av skogsmarken och skogen¹ (forts.)
Market prices and assessed values of farm land, by county and assessed value of forests (cont.)

Län	Fördelning efter den procent summan av skogsmarksvärde och skogsvärde utgjort av hela taxeringsvärdet											
	50,1—75 %				75,1—90 %				Över 90 %			
	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %
Stockholms	3	515,0	321,2	60,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	3	279,5	175,7	59,1	—	—	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	4	534,5	275,3	94,2	2	46,5	33,0	40,9	—	—	—	—
Jönköpings	36	2 022,2	1 131,8	78,7	6	851,4	323,6	163,1	—	—	—	—
Kronobergs	13	748,4	414,7	80,5	3	144,0	69,0	108,7	—	—	—	—
Kalmar	22	1 466,0	863,9	69,7	5	165,0	107,3	53,8	—	—	—	—
Gotlands	1	8,5	4,0	112,5	—	—	—	—	—	—	—	—
Blekinge	10	770,6	367,2	109,9	2	55,0	26,5	107,5	—	—	—	—
Kristianstads	5	173,0	81,3	112,8	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus	1	32,0	17,8	79,8	—	—	—	—	1	14,0	6,5	115,4
Hallands	5	250,5	139,7	79,3	1	200,0	82,6	142,1	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus	3	136,5	105,6	29,3	1	60,0	42,2	42,2	—	—	—	—
Älvsborgs	25	1 158,5	639,8	81,1	7	342,0	107,3	218,7	—	—	—	—
Skaraborgs	17	735,1	389,4	88,8	4	174,5	84,5	106,5	—	—	—	—
Värmlands	19	1 413,3	667,3	111,8	4	275,0	68,7	300,3	1	27,0	6,7	303,0
Örebro	10	629,3	371,0	69,6	1	14,0	10,6	32,1	1	22,0	9,9	122,2
Västmanlands	5	471,9	293,9	60,6	1	88,0	74,3	18,4	—	—	—	—
Kopparbergs	5	136,9	55,3	147,6	2	48,0	22,8	110,5	—	—	—	—
Gävleborgs	8	252,5	174,5	44,7	2	182,0	69,5	161,9	2	94,0	37,2	152,7
Västernorrlands	4	276,0	108,7	153,9	1	7,7	2,9	165,5	—	—	—	—
Jämtlands	7	704,6	350,0	101,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	2	85,5	60,3	41,8	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tillsammans	208	12 800,3	7 008,4	82,6	42	2 653,1	1 124,8	135,9	5	157,0	60,3	160,4

¹ Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

Tab. 4. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter med högst 25 % skog beträffande vilka lagfart söktes i domsagorna under år 1955 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis efter åkerarealens storlek¹ *Market prices and assessed values of farm land, by county and arable land area*

Län	Fördelning efter åkerarealens storlek											
	Högst 5 ha				5—10 ha				10—20 ha			
	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %
		1 000 kronor				1 000 kronor				1 000 kronor		
Stockholms	11	279,5	152,4	83,4	5	131,5	90,2	45,8	6	467,7	394,0	18,7
Uppsala	10	193,0	110,5	74,7	12	420,7	216,2	94,6	14	830,9	524,7	58,4
Södermanlands	11	201,6	106,2	89,8	12	302,5	189,4	59,7	17	1 018,5	589,7	72,7
Östergötlands	24	558,0	293,5	90,1	13	531,5	283,3	87,6	29	2 415,3	1 175,6	105,5
Jönköpings	11	191,2	103,6	84,6	5	189,5	108,3	75,0	5	326,0	215,3	51,4
Kronobergs	30	559,6	285,5	96,0	5	201,0	122,3	64,3	1	84,0	39,8	111,1
Kalmar	11	187,1	87,8	113,1	9	283,2	154,3	83,5	7	401,7	208,1	93,0
Gotlands	20	273,2	149,2	83,1	8	231,9	127,8	81,5	14	544,0	342,9	58,6
Blekinge	10	128,2	74,3	72,5	5	153,0	71,8	113,1	5	429,0	193,7	121,5
Kristianstads	75	1 509,0	776,7	94,3	50	2 077,0	1 113,0	86,6	46	3 147,6	1 716,4	83,4
Malmöhus	142	3 356,2	1 808,9	85,5	72	3 485,7	1 971,9	76,8	60	5 007,6	2 928,8	71,0
Hallands	16	295,2	141,3	108,9	11	412,5	235,0	75,5	13	897,0	487,2	84,1
Göteborgs o. Bohus	12	181,5	110,2	64,7	21	689,8	413,5	66,8	9	389,1	266,2	46,2
Älvsborgs	49	667,7	397,1	68,1	33	939,2	542,7	73,1	15	680,5	402,4	69,1
Skaraborgs	70	1 243,0	600,1	107,1	55	1 452,5	789,4	84,0	61	3 490,9	1 608,9	117,0
Värmlands	54	735,0	373,4	96,8	11	311,0	169,4	83,6	9	399,0	227,0	75,8
Örebro	37	584,1	339,9	71,8	14	464,2	244,8	89,6	17	788,4	498,2	58,2
Västmanlands	17	324,5	163,8	98,1	16	465,5	272,2	71,0	16	692,0	481,3	43,8
Kopparbergs	15	288,6	142,5	102,5	6	147,5	101,1	45,9	10	424,0	269,7	57,2
Gävleborgs	49	835,1	436,3	91,4	12	338,0	199,9	69,1	2	110,0	55,4	98,6
Västernorrlands	79	1 146,8	615,3	86,4	17	554,8	296,3	87,2	2	79,5	56,3	41,2
Jämtlands	40	572,6	312,7	83,1	8	225,6	131,2	72,0	1	21,0	21,0	± 0,0
Västerbottens	45	685,6	361,8	89,5	24	664,7	385,9	72,2	5	281,0	142,3	97,5
Norrbottnens	33	472,6	314,8	50,1	7	182,5	130,3	40,1	2	115,5	70,3	64,3
Tillsammans	871	15 468,9	8 257,8	87,3	431	14 855,3	8 360,2	77,7	366	23 040,2	12 915,2	78,4

¹ Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

Tab. 4. Köpeskillingar och taxeringsvärden för jordbruksfastigheter med högst 25 % skog beträffande vilka lagfart sökts i domsagorna under år 1955 på grund av köp vid frivillig försäljning under samma år, länsvis efter åkerarealens storlek¹ (forts.) *Market prices and assessed values of farm land, by county and arable land area (cont.)*

Län	Fördelning efter åkerarealens storlek											
	20—50 ha				50—100 ha				Över 100 ha			
	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %	Antal köp	Köpe- skill.	Tax.- värden	Över- pris %
		1 000 kronor				1 000 kronor				1 000 kronor		
Stockholms	4	421,0	258,1	63,1	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala	8	870,0	485,8	79,1	1	185,0	85,8	115,6	—	—	—	—
Södermanlands	6	655,0	366,8	78,6	—	—	—	—	1	350,0	212,9	64,4
Östergötlands	14	1 977,0	961,5	105,6	1	135,0	82,2	64,2	—	—	—	—
Jönköpings	—	—	—	—	1	367,5	190,0	93,4	—	—	—	—
Kronobergs	1	155,0	89,9	72,4	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	2	288,0	160,7	79,2	2	875,0	506,2	72,9	2	948,0	635,2	49,2
Gotlands	7	530,6	343,8	54,3	3	485,0	251,0	93,2	1	450,0	351,4	28,1
Blekinge	1	120,0	91,2	31,6	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads	13	1 743,6	1 004,6	73,6	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus	28	4 377,6	2 802,1	56,2	5	1 353,0	937,2	44,4	1	300,0	245,1	22,2
Hallands	8	1 021,5	583,7	75,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o. Bohus	3	272,0	192,2	41,5	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	8	708,3	381,2	85,8	1	200,0	112,4	77,9	—	—	—	—
Skaraborgs	20	1 918,1	1 002,7	91,3	3	762,5	323,3	135,8	2	1 035,0	458,8	125,6
Värmlands	2	149,0	80,4	85,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro	11	903,0	616,0	46,6	1	300,0	183,0	63,9	1	300,0	168,7	77,8
Västmanlands	4	320,0	204,9	56,2	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tillsammans	140	16 429,7	9 625,6	70,7	18	4 663,0	2 671,1	74,6	8	3 383,0	2 072,4	63,2

¹ Fastigheter, vilka vid försäljningen betingat ett pris av högst 2 000 kronor, är ej medtagna.

(forts. från sid. 283)

sade Stockholm ökning under 1:a kvartalet 1956 med endast 16 %, Göteborg med 74 % och Malmö med 37 %. Ökningen var eljest störst i de minsta städerna (under 10 000 inv.), nämligen 102 %.

Ökningen under 1:a kvartalet 1956 gäller endast män. Den är vidare något större bland personer under 25 år än för samtliga, nämligen 70 %. Då återfallsfrekvensen är högre bland äldre än bland yngre personer, kan man härav dra den slutsatsen, att ökningen av antalet fyllerister bland personer under 21 år är betydligt större än 70 %.

Av de uppgifter, som kontrollstyrelsen sedan några år tillbaka införskaftat från polismyndigheterna om antalet i städerna för fylleri omhändertagna personer och som från och med detta häfte av tidskriften i tabellen ersätter uppgifterna om antalet motboksinnnehavare bland de för fylleri dömda, framgår, att antalet omhändertaganden under båda senaste kvartalen varit mer än dubbelt så stort som under motsvarande tid året före. Även Stockholm visar här stor ökning under de båda sista kvartalen, nämligen 90, resp. 120 %. I Göteborg var ökningen 158 resp. 116 %. För städer med 30 000—100 000 invånare var ökningen under 1:a kvartalet 1956 74 %, för städer med 10 000—30 000 invånare 110 % och för städer med under 10 000 invånare 124 %. I genomsnitt för samtliga städer var ökningen under 1:a kvartalet 1956 103 % mot 96 % under 4:e kvartalet 1955.

Det största antalet under 1:a kvartalet 1956 för fylleri omhändertagna personer i förhållande till folkmängden förekom i Haparanda (44,5 per 1 000 inv.) varefter följde Filipstad (15,2), Sundsvall (15,0), Hudiksvall (14,1) samt Kungsbacka (13,5).

Ökningen var liksom under 4:e kvartalet 1955 något större i fråga om på enskilt område omhändertagna. Antalet omhändertagna kvinnor ökade med 58 % mot 48 % under 4:e kvartalet 1955 och

för personer under 21 år var ökningen 101 resp. 122 %.

Vägtrafikolyckor. Års- och kvartalsuppgifter. Som en följd av omläggningen av statistiken över vägtrafikolyckor (se häfte 4, s. 195 f.) har vissa ändringar gjorts i de preliminära kvartalsrapporter, som publiceras i Statistisk tidskrift.

Tidigare erhöles dessa siffror genom en preliminär sammanräkning av de inom en viss tid efter kvartalets slut inkomna statistiska uppgifterna. Sedan den 1 juli 1955 skall emellertid för utarbetandet av den preliminära statistiken användas särskilda uppgifter, som skall avges inom 24 timmar från polisundersökningens början. Då man ännu icke vet hur mycket de på detta sätt erhållna preliminärsiffrorna kommer att skilja sig från de slutliga siffrorna, bör försiktighet iakttagas vid jämförelser mellan de preliminära siffrorna för tiden efter den 1 juli 1955 och tidigare siffror.

På grund av den korta tidsfristen för preliminäruppgifternas avgivande blir graderingen av personskadorna något osäker. Särskilt gäller, att de lämnade uppgifterna om antalet dödade i huvudsak omfattar blott personer, som dödades omedelbart vid olyckan. Antalet olyckor har därför uppdelats på endast två grupper, olyckor med personskada och olyckor med enbart egendomsskada, och antalet skadade personer har ej uppdelats på dödade, svårt skadade och lindrigt skadade.

Redovisningen av antalet olyckor i samtliga städer har upphört, emedan i preliminärstatistiken från och med den 1 januari 1956 en uppdelning i stället göres på tätbebyggt och ej tätbebyggt område.

Med hänsyn till mopedernas alltmer ökade betydelse i trafiken har vid uppdelning av antalet skadade personer gruppen »förare av lätt motorcykel» delats i två grupper: »mopedist» och »förare av annan lätt motorcykel».

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK, REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställs genom A. B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte.

NY FÖLJD ÅRG. 5

NR 7

JULI 1956

INNEHÅLL

ARTIKLAR

THURE LINDH:

- I statens tjänst anställd personal år
1955 313

FOLKE LUBLIN:

- Börsnoterade aktier och deras ägare . 355

MEDDELANDEN

- Statistiska föreningens verksamhet år
1955 366

- Sammanträde i Genève om bostadsstatistik 366

Europeiska statistikerkonferensen:

- Statistik över högre studier och akademiskt utbildad arbetskraft 367

- Arbetsgrupp för diskussion av indikatorer för den ekonomiska utvecklingen på kort sikt 368

- Plenarsammanträde 370

- Förenta Nationernas statistiska kommission: nionde mötet 372

- Större urvalsbas i US Current Population Survey 373
Statistikerkonferens för Asien 374
Personalnotiser 374

STATISTISKA UPPGIFTER

- Kommentar 375
Längden av allmänna vägar på landet den 1 januari 1956 375
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955. Preliminära uppgifter 378
Konkurser och protesterade växlar 382
Beställningstrafiken med lastbil 384
Vägfrikolyckor 387

THE ISSUE IN BRIEF 390

LITTERATUR

- Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter. Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek under tiden april—juni 1956 393
Bokanmälningar 394

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

NEW SERIES VOL. 5

No. 7

JULY 1956

CONTENTS

ARTICLES

T. LINDH:

Government employees in 1955 313

F. LUBLIN:

Shares quoted on the stock exchange,
and their owners 355

NOTES

The Swedish statistical society in 1955 366

Meeting in Geneva on housing statistics 366

Conference of European statisticians:

Statistics of higher education and
graduate employment 367

Working group on indicators of short-
term economic changes 368

Plenary session 370

The United Nations statistical commis-

sion: Ninth session 372

Sample expansion of the CPS 373

Conference of Asian statisticians 374

Personal notes 374

TABLES

Commentary 375

Length of public roads in rural districts 375

Income, expenditure and profits of busi-
ness enterprises in 1954 and 1955.

Preliminary data 378

Bankruptcies and protested bills 382

For-hire lorry transport 384

Road accidents 387

THE ISSUE IN BRIEF 390

LITERATURE

Foreign books and new foreign series
and periodicals. Accessions in the Lib-
rary of the Central Bureau of Statistics,

April—June 1956 393

Book reviews 394

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	Repetition
Intet finnes att redovisa	—	Magnitude nil
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten	0	Magnitude less than half of unit
	0,0	employed
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	Data not available
Logiskt omöjlig uppgift	•	Category not applicable
Preliminär uppgift	*	Provisional or estimated figure

I STATENS TJÄNST ANSTÄLLD PERSONAL

ÅR 1955

Av förste aktuarien THURE LINDH

1. Statistikens omfattning; Primärmaterial och redovisningsprinciper

Sedan år 1954 utarbetar statistiska centralbyrån statistik över tjänstemännen inom det statliga och statsunderstödda verksamhetsområdet. En redogörelse för statistikens tillkomst och planläggning lämnades föregående år i denna tidskrift (1955: 7, sid. 342 o. f.).

Under hösten 1954 infordrade centralbyrån individuella uppgifter för varje den 1 oktober 1954 anställd tjänsteman. På grundval av det inkomna materialet uppstansades ett hålkort för varje individ. Denna hålkortsmassa är avsedd att utgöra ett register, som årligen skall kompletteras med under året inträffade förändringar. I enlighet härmed aktualiserades registret för första gången per den 1 oktober 1955 och kunde därefter utnyttjas för tabellframställning dels beträffande personalläget den 1 oktober 1955 och dels beträffande under året inträffade förändringar. Resultatet av dessa bearbetningar framlägges i sammanträngd form i denna artikel.

Aktualiseringen av registret per den 1 oktober 1955 tillgick på så sätt, att statistiska centralbyrån till myndigheterna utsände en maskinmässigt framställd lista över den personal, som redovisats ett år tidigare. På denna lista införde uppgiftslämnarna alla ändringar, som inträffat under året, såsom befordran, avgång m. m., varefter listan återsändes till centralbyrån. Samtidigt infordrades på särskild blankett data för alla nyan-

ställda tjänstemän. Listan jämte blanketten över nyanställningar utgör sålunda det primärmaterial, som legat till grund för aktualiseringen av registret. Detta har emellertid begränsats till att omfatta endast löneplansplacerade tjänstemän. För icke löneplansplacerad arvodspersonal har uppgifter infordrats på särskild blankett.

Från ovan beskrivna plan för personalstatistiken har för några större myndigheter gjorts vissa undantag. Detta gäller i första hand statens järnvägar och postverket, vilka själva bearbetat sitt material vid egna hålkortsanläggningar, varefter färdigställda tabeller överlämnats till centralbyrån. För militär personal har ett mera summariskt redovisningssystem bibehållits tills vidare. Försvarets civilförvaltning har sålunda tillställt centralbyrån hopsummerade uppgifter. Anledningen till att militär personal utesluts från de nya redovisningsmetoderna är den, att inom försvarets civilförvaltning arbete pågår med att överföra all löneuträkning inom försvaret till hålkort. Sedan detta hålkortskartotek färdigställt, är avsikten att därur skall kunna erhållas erforderliga uppgifter även för centralbyråns personalstatistik över såväl civil som militär personal.

Även ur en annan synpunkt har ett avsteg från den generella uppläggningen gjorts beträffande vissa myndigheter. Några myndigheter med stor personal — postverket, televerket, väg- och vattenbyggnadsverket samt arbetsmark-

nadsstyrelsen — har nämligen erhållit tillstånd att redovisa per den 1 januari i stället för den 1 oktober. När i redovisningen angives den 1 oktober 1955, avses sålunda för dessa myndigheter den 1 januari 1956.

Förutom den ovan beskrivna personalredovisningen omfattar statistiken dels summariska uppgifter om utbetalda lönesummor, dels uppgifter om städerskepersonal och till viss del även annan arbetarpersonal (se nedan).

Primärmaterialet till personalstatistiken upptager för löneplansplacerad personal följande data:

- namn
- folkbokföringsnummer (födelseår, -månad, -dag, -nr)
- anställningsåret i statstjänst
- lönegradsbeteckning
- lönegrad
- löneklass
- anslagstyp (avlöningsanslag, sakanslag m. m.)
- pensionsålder
- befattning
- utbildning

För nyanställda redovisas dessutom anställningsdatum samt för avgångna tidpunkt för och orsak till avgången. För icke löneplansplacerade tjänstemän (arvodister) har använts en något enklare blankett, där uppgifterna om födelsenummer, anställningsår och utbildning uteslutits. Uppgifterna om lönegrad m. m. ersättes av månadsarvode. Dessutom har för denna kategori redovisats vissa uppgifter om anställningens omfattning.

De väsentligaste redovisningsprinciperna för statistiken beröres nedan.

Statistiken omfattar i huvudsak endast tjänstemän. Härtill kommer, som tidigare nämnts, summariska uppgifter för stä-

derskepersonal (se sid. 324) samt i viss mån arbetarpersonal. Till arbetarpersonal har hänförs enligt kollektivavtal eller med personliga avtal med jämförbara arbetsuppgifter anställda personer. Övrig personal har hänförs till tjänstemän, dels löneplansplacerade sådana, varmed förstås all personal, som uppbär lön eller arvode enligt viss löneklass å någon av löneplanerna 1—5 i statens löneplansförordning, dels övrig tjänstemannapersonal. Gränslinjen mellan icke löneplansplacerade tjänstemän och arbetare kan dock stundom vara oklar. I allmänhet har myndighetens klassificering fått godtagas.

Avgränsningen av statliga myndigheter från icke statliga, främst statsunderstödd verksamhet av olika slag, har bibehållits oförändrad sedan föregående år. Till statstjänstemän har sålunda icke räknats följande kategorier, som avlönas enligt av staten fastställda avlöningsreglementen: präster, kyrkomusiker, personal vid hushållningssällskap och skogsvårdsstyrelser, lärarpersonal inom folk- och småskoleväsendet, lärarpersonal vid Stockholms högskola och socialinstituten samt polispersonal. Uppgifter har dock infordrats även för dessa grupper, ehuru de icke inräknats i de här framlagda siffrorna över statstjänstemän. Av utrymmesskäl kommer en särskild redogörelse att lämnas för dessa kategorier först i en andra artikel i häfte 10.

Ett besvärligt avgränsningsproblem i statistiken utgör frågan i vad mån personer, som ej är heltidsanställda, skall medtagas. Vad först löneplansplacerad personal beträffar, redovisas liksom tidigare all personal på löneplan, även om tjänstgöringstiden är avkortad. Även tjänstledig personal har medtagits utom i sådana fall, då tjänstledigheten åtnjutes för tjänstgöring vid annan statlig

myndighet. Däremot ingår icke vakanta tjänster. Som allmän regel gäller, att uppgifterna skall avse samtliga anställda personer men däremot icke antalet tjänster enligt tjänsteförteckningarna.

Den icke löneplansplacerade personalen omfattar mycket skilda grupper från heltidsanställda tjänstemän ned till personer med obetydliga uppdrag av bisysslekaraktär. Såsom allmän regel för redovisningen i de framlagda tabellerna gäller, att endast personal med anställning motsvarande minst halv arbetstid medtagits. Uppgifter har dock infördrats även för anställda med mindre än halv arbetstid, men dessa ingår icke i de publicerade siffrorna. Svårigheten att klassificera de skiftande arvodesuppdrag det här gäller medför, att en redovisning skulle bli av ringa värde. Härtill kommer att en avsevärd del av innehavarna av mindre arvodesuppdrag uppehåller annan statlig tjänst.

Tillämpningen av regeln om minst halv arbetstid är för vissa personalgrupper utan klart fixerad arbetstid förenad med svårigheter. Som exempel härpå kan nämnas olika slag av lärare, assistent- och amanuenspersonal vid universitet, högskolor och likartade forskningsinstitutioner samt vissa av civilförsvarets anställda. För den stora gruppen timlärare vid läroverken har i anvisningarna till blanketterna gränsen fixerats till minst 15 undervisningstimmar per vecka. Vid granskningen av det inkomna materialet har centralbyrån i övrigt sökt uppå en enhetlig behandling av dylika oklara grupper.

Ett annat problem, som främst berör arvodespersonalen, är frågan hur dubbelredovisning skall undvikas beträffande personer, som innehar tjänst hos mer än en statlig myndighet. Enligt anvisningarna till blanketterna skall personal,

som åtnjuter tjänstledighet från befattning hos en myndighet för att uppehålla tjänst hos en annan statlig myndighet, endast redovisas av den sistnämnda myndigheten. Vidare skall så snart en person innehar mer än en statlig tjänst, på blanketten uppgivas den andra myndighetens namn samt tjänstens art. Härigenom har vid granskningen av materialet dubbelföringar i stort sett kunnat elimineras.

Varje anställd upptages i den högsta befattning vederbörande innehar eller uppehåller med vikariatslön. Anställd med vikariatslön redovisas sålunda i den befattning och den lönegrad, som gäller för den tjänst förordnandet avser. Förordnande med vikariatsersättning redovisas däremot ej. För vissa speciella redovisningsprinciper, såsom definition av anställningsår, utbildning m. m. redogöres i kommentaren till resp. tabeller.

2. Personalläget den 1 oktober 1955

Statens allmänna avlösningsreglemente omfattar fem löneplaner, varav löneplan 1 avser tjänstemän i allmänhet, såväl civila som militära, medan löneplan 2 avser vissa chefstjänstemän. I tablån på sid. 316 ges en sammanfattning av vad dessa båda löneplaner omfattar.

Löneplan 3 avser ordinarie, medelst fullmakt tillsatt provinsialläkartjänst med beteckning Coa, löneplan 4 ordinarie, medelst fullmakt tillsatt distriktsveterinärtjänst med beteckning Cob, samt slutligen löneplan 5 icke-ordinarie, medelst kontrakt för viss tid tillsatt manskapsbeställning vid försvaret med beteckning Mha. Löneplanerna 1 och 5 avd. B är dyrtorsgrupperade, medan den till löneplanerna 3 och 4 hörande personalen är fördelad på lönegrupper i huvud-

Anställningsform	Löneplan 1			Löneplan 2		
	Lönegradsbeteckning		Lönegradsnummer	Lönegradsbeteckning		Lönegradsnummer
	Civila	Militära		Civila	Militära	
Ordinarie anställning:						
Fullmakt eller konstitutorial	Ca	Ma	1—37	Co	Mo	1—25
Förordnande för viss tid	Cb	—	1—14	Cp	Mp	1—25
• för begränsad anställningstid	—	—	—	Cq	—	1—25
• tillsvidare	—	Md	1—37	Cr	Mr	1—25
Ikke ordinarie anställning:						
Förordnande såsom e. o. tjänsteman	Ce	Me	1—37	Cs	—	1—25
• såsom aspirant	Cf	Mf	1—35	—	—	—
• såsom extra tjänsteman	Cg	Mg	1—37	—	—	—

sak efter tjänstgöringsdistriktens svårskötthet och praktikinkomsternas storlek.

I likhet med föregående år redovisas statstjänstemännens fördelning efter huvudtitlar, lönegrader, löneklasser, anställningsform, utbildning och ålder i ett antal tabeller (tab. 1—9). Någon tabell motsvarande tab. 8 i föregående års redogörelse, avseende tjänstemännens fördelning på olika myndigheter, har däremot icke framställts detta år.

I tablån invid visas tjänstemännens relativa fördelning på huvudtitlar m. m. på grundval av de i tab. 1 redovisade absoluta talen. Affärsverkens tjänstemän utgör något mer än hälften av samtliga. Av de manliga tjänstemännen återfinnes de största grupperna inom statens järnvägar och försvaret. Kvinnliga tjänstemän förekommer främst i televerket, till inrikesdepartementet hörande myndigheter och postverket.

Som synes av tab. 1 uppgick antalet statstjänstemän den 1 oktober 1955 till 216 518, varav 148 518 män (68,6 %) och 68 000 kvinnor (31,4 %). Av totala antalet utgjorde en mindre del (9,2 %) arvodister, medan huvudparten var löneplansplacerade. Löneplan 1 omfattar det övervägande antalet tjänstemän, närmare 90 % av samtliga, medan endast 1,4 % tillhör någon av löneplanerna

2—5. Av kvinnorna var 11,1 % arvodister, medan återstoden nästan helt hänförde sig till löneplan 1. Endast 6 kvinnor var inplacerade i löneplan 2, 10 i löneplan 3 och 1 i löneplan 4. I tablån på sid. 317 belyses närmare tjänstemännens relativa fördelning på olika löneplaner.

Relativ fördelning på huvudtitlar och affärsverk

Government employees by ministries and State business enterprises, %

	Män	Kvinnor	Summa
Allm. civiltförvaltningen och försvarsväsendet:			
Justitiedep:t	1,7	1,7	1,7
Utrikesdep:t	0,4	0,7	0,5
Försvarsdep:t	21,6	11,2	18,4
Socialdep:t	1,6	3,7	2,2
Kommunikationsdep:t	2,2	1,5	2,0
Finansdep:t	3,2	1,9	2,7
Ecklesiastikdep:t	5,9	7,4	6,4
Jordbruksdep:t	2,0	2,7	2,2
Handelsdep:t	1,7	0,8	1,4
Inrikesdep:t	6,1	20,3	10,6
Civildep:t	0,0	0,1	0,1
Riksdagen och dess verk	0,3	0,7	0,4
Summa	46,7	52,7	48,6
Affärsverken:			
Postverket	11,7	16,5	13,2
Televerket	4,3	24,9	10,8
Statens järnvägar	33,0	3,6	23,7
Statens vattenfallsverk	2,9	1,2	2,4
Domänverket	0,8	0,6	0,7
Övriga affärsverk	0,6	0,5	0,6
Summa	53,3	47,3	51,4
Totalsumma	100	100	100

Relativ fördelning efter löneplaner m. m.

Government employees by salary schemes etc., %

Löneplaner m. m.	Allm. civilförv. o. försvarsväsendet		Affärsverken		Hela statsförvaltningen		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	Summa
Löneplan 1: ordinarie	47,2	29,2	69,0	41,2	58,8	34,9	51,3
extra ordinarie ...	28,2	38,3	15,2	28,0	21,3	33,4	25,1
aspiranter	2,0	2,2	2,9	4,6	2,5	3,4	2,8
extra	12,6	24,6	2,0	9,1	7,0	17,2	10,2
S:a för löneplan 1	90,0	94,3	89,1	82,9	89,6	88,9	89,4
Löneplan 2	1,8	0,0	0,2	—	0,9	0,0	0,6
Löneplan 3	0,7	0,0	—	—	0,3	0,0	0,2
Löneplan 4	0,4	0,0	—	—	0,2	0,0	0,1
Löneplan 5	1,4	—	—	—	0,7	—	0,5
Arvodister	5,7	5,7	10,7	17,1	8,3	11,1	9,2
Summa	100	100	100	100	100	100	100

Tjänstemännens fördelning efter olika anställningsformer framgår av tab. 1 och i relativa tal av tablåen ovan. Endast c:a 53 % av samtliga innehar ordinarie tjänst. Väsentliga olikheter kan konstateras mellan män och kvinnor i avseende på anställningsformen. Kvinnliga tjänstemän uppnår sålunda i betydligt mindre utsträckning än männen ordinarie tjänst, vilket främst har sin orsak i att kvinnorna oftare än männen slutar sin statliga anställning efter ett fåtal år. Av de kvinnliga tjänstemännen inom civilförvaltningen och försvarsväsendet innehade icke fullt 30 % ordinarie tjänst.

Inom affärsverken var motsvarande procentsiffra dock betydligt högre eller ungefär 41 %. Av de manliga tjänstemännen vid affärsverken innehade icke mindre än 69 % ordinarie anställning.

De till löneplan 1 hörande tjänstemännens fördelning på lönegrader redovisas i tab. 2. De Cb-placerade rektorerna har inplacerats i tabellen på så sätt, att de hänförs till den lönegrad, som har ifrågavarande löneklass som slutlöneklass, t. ex. Cb 7 (löneklass 33) till lönegrad 30. Nedanstående tablå belyser tjänstemännens relativa fördelning på lönegrader.

Relativ fördelning på lönegrader (löneplan 1)

Government employees by salary scale (Salary scheme 1), %

Lönegrad	Allm. civilförvaltningen o. försvarsväsendet			Affärsverken		Totalt		Summa
	Civila		Militära					
	M	Kv		M	Kv	M	Kv	
1—3	0,1	0,6	—	0,0	0,2	0,1	0,4	0,2
4—6	0,6	23,9	—	0,2	32,9	0,3	27,9	8,9
7—9	2,2	26,7	5,8	4,7	24,2	4,0	25,6	10,7
10	5,7	8,0	10,1	22,8	14,3	15,3	10,8	13,9
11	7,1	12,7	7,0	21,1	9,4	14,5	11,3	13,5
12	9,8	2,5	—	5,0	0,0	6,0	1,4	4,6
13—15	18,7	11,5	15,1	24,0	15,2	21,1	13,1	18,6
16—19	16,0	4,0	35,6	11,8	2,9	16,2	3,5	12,3
20—23	13,3	4,0	8,1	6,1	0,8	8,8	2,6	6,9
24—27	12,6	4,2	14,3	2,6	0,1	7,5	2,4	5,9
28—33	11,6	1,8	3,8	1,6	—	5,3	1,0	3,9
34—37	2,3	0,1	0,2	0,1	—	0,9	0,0	0,6
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100

Som synes av tablån förefinnes betydande olikheter i lönegradsplaceringen dels mellan manliga och kvinnliga tjänstemän, dels mellan affärsverken och statsförvaltningen i övrigt. Av de civila tjänstemännen inom civilförvaltningen och försvaret återfinnes 25,5 % av männen och icke mindre än 74 % av kvinnorna i lönegraderna 1—12. I 20:e lönegraden eller högre redovisas närmare 40 % av männen men endast 10 % av kvinnorna. Inom affärsverken hänföres huvudparten eller 73 % av de manliga tjänstemännen till lönegraderna 10—15, medan kvinnorna är koncentrerade till lönegraderna 4—10 med 71 %. I 20:e eller högre lönegrad återfinnes inom affärsverken 10 % av männen och endast 0,9 % av kvinnorna.

Tjänstemännens fördelning på löneklasser och ortsgrupper framgår av tab. 3. Till ortsgrupp 2 hörde 5,2 % till ortsgrupp 3 46,4 %, till ortsgrupp 4 14,3 % samt till ortsgrupp 5 34,1 %.

I tablån nedan redovisas några relativtal, som belyser i vad mån tjänstemän inom olika lönegrader är placerade i lägsta löneklass eller erhållit en eller flera löneklassuppflyttningar.

De icke löneplansplacerade tjänstemännen enligt tab. 7 uppvisar i allmänhet mycket låga månadslöner. Huvudparten av dessa arvoder, 13 937 eller närmare 74 %, tillhör affärsverken, varav icke mindre än 9 800 åter-

finnes i postverket. De största arvodesgrupperna inom postverket utgöres av brevbararbiträren 3 058, postbiträren 2 509, lantbrevbärare 2 542, lådbrevbärare 516 samt poststationsföreståndare 1 997.

I tab. 8 lämnas redovisning för tjänstemännens utbildning i kombination med födelseår och lönegradsfördelning, dels för män och dels för kvinnor. De uppgifter som inforrats avser icke en fullständig redovisning av utbildningsförhållandena i avseende på grundutbildning, yrkesutbildning, kurser o. d. I regel skall i stället endast en utbildning anges frånsett vissa kombinationer. Allmänbildande studier skall sålunda redovisas endast i de fall, då denna utbildning icke efterföljts av yrkesutbildande studier. Som regel skall sålunda yrkesutbildningen angivas, där sådan finnes. Intern verksam utbildning, d. v. s. utbildning bedriven inom ett verk helt inriktad på vederbörande verks personalbehov (t. ex. postassistentutbildning, kammarskrivareutbildning) skall icke redovisas. Med yrkesutbildning jämställes officers- och underofficersutbildning. Utbildning, som normalt förvärras på kortare tid än ett år (två terminer), medtages icke. I fall då mer än en examen av samma inriktning avlagts, skall endast den högsta examen redovisas. Två eller flera examina av olika inriktning skall däremot redovisas var för sig. Vid kodsättningen

Relativ fördelning på lönegrader och löneklass

Government employees by salary scale and salary class, %

Löneklass	Lönegrader						1955	1954	1953	1952
	1-7	8-9	10	11-15	16-23	24-37	Samt- liga	Samt- liga	Samt- liga	Samt- liga
I lägsta löneklass	71,1	47,0	15,4	13,2	30,1	29,1	27,7	29,1	32,5	34,0
Uppflyttade en löneklass..	16,6	24,9	29,7	13,8	17,9	20,5	18,8	19,0	19,6	21,3
Uppflyttade två löneklasser	6,0	16,9	27,7	19,9	16,5	15,1	18,1	18,2	16,0	13,7
I högsta löneklass	6,3	11,2	27,2	53,1	35,5	35,3	35,4	33,7	31,9	31,0
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Medianvärden för födelseår och lönegrad inom olika examina

Medians of birth year and salary scale, by education

Utbildning	Medianvärden			
	Födelseår		Lönegrad	
	M	Kv	M	Kv
Teol. dr, lic., kand.	1908	—	29	—
Jur. dr, lic., kand.	1913	1921	27	25
Med. dr, lic., kand.	1905	1912	29	29
Fil. dr, lic.	1907	1911	31	29
Fil. mag.	1913	1917	27	27
Fil. kand.	1914	1916	25	23
Pol. mag.	1919	1920	25	25
Tekn. dr, lic., civiling.ex.	1916	1920	29	27
Läroverksing.examen...	1921	1923	23	17
Institutsing.examen...	1919	1923	21	13
Ekon. dr, lic., civilekon.	1916	1920	27	25
Handelsgymnasium	1919	1921	19	13
Handelsskola och -inst..	1915	1926	15	8
Studentex. jämte hand- utbildning	1916	1918	23	13
Normalskolekomp. eller realex. jämte hand.utb.	1917	1923	17	11
Sjuksköterskeexamen ..	—	1918	—	14
Högre lärarinnesem....	—	1902	—	25
Folkskoleseminarium...	1914	1913	25	25
Gymnastiklärarexam. ..	1916	1912	23	23
Civiljägmästarexamen..	1911	—	29	—
Skogsskolor och förberedande skogskurser ...	1916	—	17	—
Studentex. utan påbyggnad	1917	1922	23	15
Normalskolekompetens .	—	1917	—	11
Realexamen	1920	1928	15	8
Andra allmänbildande studier	1919	1927	12	8

har uppgifterna grupperats på ca 125 olika examina eller utbildningslinjer, varav de viktigaste medtagits i tab. 8.

De i tabell 8 redovisade tjänstemännen med utbildning utöver folkskola och mindre kurser utgör endast 37,5 % av samtliga löneplansplacerade män och 49,2 % av kvinnorna. Dessa siffror påverkas dock i hög grad av affärsverkens stora tjänstemannagrupper, som i stor utsträckning antingen saknar utbildning av det slag som här redovisas eller också genomgått intern verkutbildning.

Av tab. 8 kan man utläsa skillnaden i åldersfördelning och lönegradsfördel-

Relativ fördelning efter födelseår *Government employees by year of birth, %*

Födelseår	Män	Kvinnor
—1936	1,8	6,9
35—31	6,1	17,7
30—26	12,3	20,2
25—21	18,4	14,3
20—16	17,4	10,0
15—11	12,8	8,7
10—06	10,2	8,4
05—01	8,0	7,0
00—1896	8,3	4,8
95—91	4,2	1,8
90—	0,5	0,2
Summa	100	100

ning, dels mellan olika slag av utbildning och dels mellan män och kvinnor. För att ytterligare belysa detta har i tablån invid gjorts en beräkning av medianvärdena för födelseår och lönegradsplacering. Vid beräkningen har använts en fullständig lönegradsfördelning ur råtabeller. Medianvärdena bekräftar det kända faktum, att kvinnorna i allmänhet har en ogynnsammare lönegradsfördelning än männen. Detta måste dock ses mot bakgrunden av att kvinnorna ofta stannar i statstjänst endast ett fåtal år. Åldersfördelningen är därför en helt annan för kvinnorna än för männen, vilket klart kommer till synes i medianvärdena. Beträffande akademiker och likställda föreligger ingen större skillnad mellan männens och kvinnornas medianlönegrad. Större differenser förefinnes däremot inom vissa lägre examina, såsom studentexamen, realexamen och handelsutbildning. Kvinnor med dylik utbildning synes oftast vara anställda i biträdeskarriären.

Statstjänstemännens fördelning på födelseår framgår av tab. 9 och av tablån ovan (i relativa tal). En markant skillnad föreligger helt naturligt mellan män och kvinnor, på grund av att de senare efter några år ofta slutar sin anställning.

Medan c:a 60 % av de statsanställda kvinnorna är födda 1921 eller senare, är motsvarande relativt för männen något mer än 40 %.

3. Förändringar i personalens antal och sammansättning under redovisningsåret 1954—1955

Sedan hålkortsregistret aktualiserats per den 1 oktober 1955, har det för första gången varit möjligt att göra en särskild bearbetning av under året inträffade förändringar. Resultatet härav framlägges i tab. 10—16. Under året nyanställda tjänstemän redovisas med fördelning efter erhållen lönegrad (tab. 10) samt efter utbildning i kombination med erhållen lönegrad (tab. 11). Avgångna tjänstemän belyses i tab. 12 och 13, dels efter födelseår och dels efter lönegrad, i båda fallen i kombination med avgångsorsak. Under året erhållen befordran framgår av tab. 14 och 15, som utvisar antalet vunna lönegrader och löneklasser. Slutligen har i tab. 16 gjorts en sammanställning av de vanligaste befattningarna med hänsyn till under året inträffad nyanställning, avgång och befordran. Förändringsstatistiken omfattar i enlighet med vad som tidigare sagts endast civilanställda löneplansplacerade tjänstemän, således ej militär personal och ej arvodister.

Vid redovisningen av avgångna och nyanställda tjänstemän har övergång till annan statstjänst utgjort ett speciellt problem. Principen har varit, att förflyttning inom statstjänst icke räknas som vare sig avgång eller nyanställning. Centralbyrån har sålunda vid bearbetningen kvittat dylika avgångs- och nyanställningskort med varandra. Det har dock visat sig omöjligt, att vare sig på

maskinell eller manuell väg bland de nyanställda återfinna alla personer, som uppgiftslämnarna uppgivit ha övergått till annan statstjänst. Detta kan ha flera orsaker. Uppgiftslämnarna torde i en del fall ha lämnat felaktig uppgift om avgången, såsom att för jurister och lärare vid övergång till kommunal tjänst angivits övergång till annan statstjänst. En del fall torde dock kvarstå, där det verkligen rör sig om en överflyttning inom statstjänst. Dessa personer har på så sätt kommit med både som avgångna och nyanställda.

Tillfälliga nyanställningar i form av vikarier o. dyl., som avgått före redovisningsårets slut, ingår icke i de redovisade siffrorna. Dessa personer har icke heller medräknats bland avgångna. I tabell A på sid. 322 har däremot även dessa redovisats.

Beträffande uppgifterna om befordran bör nämnas, att en person, som befordrats under året och därefter avgått, endast redovisas som avgången. På samma sätt ingår ej heiler i befordringsstatistiken ev. befordran, som erhållits av under året nyanställd tjänsteman. Dylika har redovisats som nyanställda i den lönegrad de hade vid redovisningsårets slut. Däremot har hänsyn tagits till befordran, som erhållits i samband med överflyttning till annan statlig tjänst.

I de framlagda tabellerna över förändringarna har använts uttrycket »redovisningsåret 1954—55». Detta innebär beträffande huvudparten tiden 2 oktober 1954—1 oktober 1955. För sådana myndigheter, som lämnar uppgift per den 1 januari (se sid. 314), innebär det i stället tiden 2 januari 1955—1 januari 1956.

Det totala antalet nyanställda personer under redovisningsåret utgjorde 15 419, varav 15 147 på löneplan 1. Av tab. 10

Relativ fördelning av nyanställda efter anställningsform

Civil Government employees by type of appointment, %

Anställningsform	Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet	Affärs-verken
Ca	3,7	3,1
Ce	14,7	17,2
Cf	8,5	52,8
Cg	71,0	26,6
Arvode motsvarande viss löneklass	2,1	0,3
Summa	100	100

och av ovanstående tablå framgår, att en stor del av de nyanställda erhåller Cg-anställning, inom allmänna civilförvaltningen icke mindre än 71 %. Affärsverken har däremot inplacerat mer än hälften av de nyanställda i aspirantställning.

Antalet avgångna tjänstemän uppgick enligt tab. 12 till 13 522. Härav utgjorde avgång med ålderspension 2 504 eller 18,5 %. Avgångsorsakerna annan pension och dödsfall uppgick till endast 5,0 %, medan avgång av annan orsak

utgjorde icke mindre än 76,5 %. Denna siffra innefattar huvudsakligen övergång till annan verksamhet.

Avgången inom olika åldrar enligt tab. 12 belyses ytterligare i nedanstående tablå, där avgången sammanförts till fem-årsklasser och ställts i relation till det totala antalet anställda tjänstemän i motsvarande åldersklasser. Förutom de höga procentsiffrorna för avgång inom pensionsåldrarna kan konstateras, att den relativa avgången ur statstjänst är koncentrerad till de yngre åldersklasserna. Tablåen utvisar helt naturligt betydligt högre siffror för kvinnorna än för männen.

Avgångna tjänstemän i olika lönegrader på löneplan 1 enligt tab. 13 belyses ytterligare i nedanstående tablå, där avgången satts i relation till samtliga tjänstemän i motsvarande lönegrader. De högsta talen förekommer som synes i lönegraderna 1—8.

Avgångna civila tjänstemän i olika lönegrader på löneplan 1 i procent av samtliga tjänstemän i motsvarande lönegrad

Civil Government employees who have resigned their post, by salary scale, %

Avgångna civila tjänstemän i olika åldersgrupper i procent av samtliga tjänstemän i motsvarande åldrar

Civil Government employees who have resigned their post, by age, %

Födelseår	Män	Kvinnor
—1931	11,6	15,3
1930—26	7,6	13,8
25—21	4,5	11,0
20—16	2,7	7,3
15—11	1,9	5,5
10—06	1,5	3,7
05—01	1,5	3,6
00—1896	1,9	15,0
95—91	31,5	23,6
90—	96,5	90,8
Summa	5,6	11,2

Lönegrad	Män	Kvinnor
1— 4	27,1	22,5
5— 8	15,1	12,2
9—11	5,6	8,1
12—15	3,9	7,5
16—19	5,8	7,5
20—23	7,0	9,7
24—29	5,3	6,6
30—	5,7	6,4
Summa	5,6	11,2

Nyanställning och avgång har bearbetats även månadsvis, vilket redovisas i tab. A å sid. 322. För att få fram netto-siffror för varje månad har även tjänstemän, som nyanställts men avgått före redovisningsårets slut, medtagits. Tabel-

Tab. A. Månadsfördelning av nyanställning och av avgång

Appointments and resignations, by month

Månad	Ny-anställda	Avgångna	Tjänstemän som nyanställdes men avgått före redovisningsårets slut		Nettoförändring Nyanställning (+) Avgång (—)
			Nyanställda	Avgångna	
Oktober 1954 (2—31)....	309	867	543	332	— 347
November	667	973	552	206	+ 40
December	467	1 018	343	400	— 608
Januari 1955	1 091	1 078	758	232	+ 539
Februari	821	905	472	360	+ 28
Mars	952	1 022	519	576	— 127
April	1 358	1 200	491	327	+ 322
Maj	1 253	1 038	461	520	+ 156
Juni	1 408	1 455	675	856	— 228
Juli	1 875	1 024	835	593	+1 093
Augusti	1 526	931	431	1 085	— 53
September	1 620	908	254	736	+ 230
Oktober	1 147	583	28	67	+ 525
November	258	201	6	25	+ 38
December	339	290	—	45	+ 4
Januari 1956 (1/1)	328	29	—	8	+ 291
Summa	15 419	13 522	6 368	6 368	+1 897

len, som belyser säsongvariationerna för i statens tjänst anställda tjänstemän, visar en koncentration av netto-nyanställningen till kvartalsskiftena. Att oktober 1954 utvisar nettoavgång beror på, att månaden omfattar 2—31 oktober, varför nyanställningarna den 1 oktober icke ingår.

Av slutsumman i tabell A framgår, att de civilanställda löneplansplacerade tjänstemännen enligt förändringsstatistiken ökat med 1 897. I tab. B å sid. 323 redovisas förändringarna gentemot föregående år genom en jämförelse av det totala antalet tjänstemän. Löneplansplacerade civila tjänstemän utvisar i denna tabell, efter korrigering för arvodister med lön efter viss löneklass, en ökning med 1 992 tjänstemän. Differensen mellan dessa båda uppgifter beror huvudsakligen på, att uppgiftslämnarna vid aktualiseringen tillagt en del tjänstemän, som redan tidigare varit anställda men som uteglömts föregående år. Dessa per-

soner har tillagts registret direkt utan att betraktas som nyanställda.

Antalet under redovisningsåret befordrade tjänstemän på löneplan 1 utgjorde enligt tab. 14 och 15 8 931 män och 8 060 kvinnor. Statens järnvägar har dock icke kunnat lämna dessa uppgifter och ingår därför ej i siffrorna. Såsom befordran har räknats enbart uppflytt-

Relativ fördelning av befordrade civila tjänstemän efter antal uppflyttade lönegrader och löneklasser

Promotions, by rise in salary scale and class scale

Antal uppflyttade lönegrader resp. löneklasser	Lönegrad		Löneklass	
	M	Kv	M	Kv
1	15,8	23,0	29,3	30,1
2	67,0	56,7	57,2	56,9
3	5,9	11,9	5,4	5,8
4	7,8	6,3	5,2	5,7
5	1,4	1,2	1,2	0,7
6—	2,1	0,9	1,7	0,8
Summa	100	100	100	100

Tab. B. Förändringar i antalet tjänstemän mellan åren 1954 och 1955

Changes in Government employee staff

	1954	1955	Ökning (+) Minskning (—)	Procentuell förändring
Allmänna civilförvaltningen och försvars- väsendet:				
Civila tjänstemän				
Löneplan 1:				
Ordinarie	31 030	31 824	+ 794	+ 2,6
Extra ordinarie	30 449	30 105	— 344	— 1,1
Aspiranter	1 111	1 249	+ 138	+ 12,4
Extra	15 418	16 563	+ 1 145	+ 7,4
S:a för löneplan 1	78 008	79 741	+ 1 733	+ 2,2
Löneplan 2	1 069	1 078	+ 9	+ 0,8
Löneplan 3	479	480	+ 1	+ 0,2
Löneplan 4	249	255	+ 6	+ 2,4
Arvodister m. fl.	5 895	5 969	+ 74	+ 1,3
Summa	85 700	87 523	+ 1 823	+ 2,1
Militära tjänstemän				
Löneplan 1:				
Ordinarie	11 225	11 400	+ 175	+ 1,6
Extra ordinarie	3 494	3 168	— 326	— 9,3
Aspiranter	507	955	+ 448	+ 88,4
Extra	148	126	— 22	— 14,9
Pensionerad personal i arvodesbefattn.	923	931	+ 8	+ 0,9
S:a för löneplan 1	16 297	16 580	+ 283	+ 1,7
Löneplan 2	164	167	+ 3	+ 1,8
Löneplan 5	1 551	993	— 558	— 36,0
Summa	18 012	17 740	— 272	— 1,5
Samtliga huvudtitlar	103 712	105 263	+ 1 551	+ 1,5
Affärsverken:				
Löneplan 1:				
Ordinarie	68 257	67 783	— 474	— 0,7
Extra ordinarie	21 815	21 051	— 764	— 3,5
Aspiranter	2 564	3 802	+ 1 238	+ 48,3
Extra	4 221	4 520	+ 299	+ 7,1
S:a för löneplan 1	96 857	97 156	+ 299	+ 0,3
Löneplan 2	153	154	+ 1	+ 0,7
Arvodister	12 413	13 945	+ 1 532	+ 12,3
Summa	109 423	111 255	+ 1 832	+ 1,7
Samtliga statstjänstemän	213 135	216 518	+ 3 383	+ 1,6

ning i lönegrad men ej förändring av anställningsformen, t. ex. ordinariesättning i de fall tjänstemannen bibehållit sin tidigare lönegrad. Antalet vid befordran vunna lönegrader och löneklasser uppgår i det övervägande antalet fall till en eller två. Detta belyses även av tablån på sid. 322.

De löneklassuppflyttningar under re-

dovisningsåret, som ej erhållits i samband med befordran, har även bearbetats men redovisas ej i någon tabell. Inalles utgjorde dessa 28 082, varav 18 992 män och 9 090 kvinnor.

4. Arbetarpersonal i statens tjänst; statens lönekostnader

Vid sidan av den detaljerade statistiken över tjänstemän har centralbyrån infordrat summariska uppgifter för i statens tjänst anställd städningspersonal. De infordrade uppgifterna avser endast antalet städerskor vid varje myndighet med fördelning på ortsgrupper samt utbetalad lönesumma. Resultatet av undersökningen redovisas här nedan i *tab. C*. Antalet städerskor har i jämförelse med föregående år ökat med 4 %. Den utbetalda lönesumman till städerskor på 31,6 milj. kr innebär en medellön på 3 178 kr.

Uppgifter om arbetarpersonal i statens tjänst infordras för alla större grupper

av avtalsnämnden. Centralbyrån har i samband med uppgifterna om städningspersonal även infordrat kompletterande uppgifter för avtalsnämndens statistik över arbetarpersonalen. I *tab. D* redovisas det totala antalet arbetare i statens tjänst. Tabellen har sammanställts av avtalsnämnden på grundval av eget och centralbyråns primärmaterial. Siffrorna avser i allmänhet tredje kvartalet 1955.

Uppgifter om under år 1955 utbetalda löner infordrades på särskild blankett under januari månad 1956 från samtliga myndigheter. Enligt anvisningarna till blanketten skulle de löneuppgifter, som under nämnda månad lämnas till skattemyndigheterna, ligga till grund för uppgiftslämnandet. Lönesummorna avser sålunda icke enbart från avlöningsanslag

Tab. C. Städningspersonal den 1 oktober 1955
Cleaning staff 1st October 1955

Huvudtitlar och affärsverk	Ortsgrupp				S:a 1/10 1955	Utbetalad lönesumma, 1 000 kr
	2	3	4	5		
Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet:						
Justitiedepartementet	—	6	12	40	58	212
Utrikesdepartementet	—	—	—	28	28	94
Försvarsdepartementet	23	647	188	478	1 335	4 751
Socialdepartementet	50	202	62	140	454	969
Kommunikationsdepartementet	—	90	22	61	173	499
Finansdepartementet	5	106	44	182	337	1 021
Ecklesiastikdepartementet	95	972	282	641	1 990	6 108
Jordbruksdepartementet	52	253	60	161	526	1 140
Handelsdepartementet	—	16	12	92	120	407
Inrikesdepartementet	76	384	79	192	731	1 677
Civildepartementet	—	—	—	4	4	19
Riksdagen och dess verk	—	—	—	38	38	278
S:a för allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet	300	2 676	761	2 057	5 794	17 175
Affärsverk:						
Postverket	263	702	285	425	1 675	4 650
Statens järnvägar	136	741	184	335	1 396	5 300
Televerket	63	320	105	184	672	2 819
Statens vattenfallsverk	—	90	63	135	288	1 181
Övriga	—	52	26	52	130	516
S:a för affärsverken	462	1 905	663	1 131	4 161	14 466
Totalsumma	762	4 581	1 424	3 188	9 955	31 641

Tab. D. Antal arbetare i statens tjänst år 1955
Number of workers in Government service in 1955

Huvudtitlar och affärsverk	År 1955			Summa år 1954
	M	Kv	Summa	
Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet:				
Justitiedepartementet	12	—	12	24
Utrikesdepartementet	—	—	—	—
Försvarsdepartementet	12 589	769	13 358	14 051
Socialdepartementet	66	—	66	426
Kommunikationsdepartementet	12 796	15	12 811	12 956
Finansdepartementet	65	—	65	61
Ecklesiastikdepartementet	445	36	481	645
Jordbruksdepartementet	603	45	648	631
Handelsdepartementet	173	—	173	176
Inrikesdepartementet	295	5	300	330
Civildepartementet	—	—	—	—
Riksdagen och dess verk	205	71	276	272
Summa för allm. civilförvaltn. och försvarsväsendet	27 249	941	28 190	29 572
Affärsverken m. m.:				
Postverket	812	96	908	960
Televerket	8 445	469	8 914	9 133
Statens järnvägar	14 778	1 545	16 323	17 198
Statens vattenfallsverk	7 256	—	7 256	7 191
Domänverket	11 554	404	11 958	9 778
Statens reproduktionsanstalt	107	14	121	113
Försvarets fabriksverk	1 502	905	2 407	2 567
Luftfartsverket	36	—	36	25
Summa för affärsverken	44 490	3 433	47 923	46 965
Summa	71 739	4 374	76 113	76 537

utbetalda belopp utan myndigheternas totala lönekostnader. Enligt tab. 17 utgjorde statens lönekostnader under år 1955 sammanlagt 3 340 milj. kr. Lönesumman för år 1954 innefattade icke do-

mänverkets arbetarpersonal. Om korriger-
 ring härför göres, har statens lönekost-
 nader under år 1955 stigit med 9,4 % i
 jämförelse med året förut.

Tab. 1. Samtliga tjänstemän fördelade efter löneplan och anställningsform
å olika huvudtitlar m. m. den 1 oktober 1955

Huvudtitel		Kön	Löneplan 1											
			Ordinarie tjänstemän				Extra-ord. tjänstemän		Aspiranter		Extra tjänstemän		Pens. pers. i arv-bef.	
			Ca	Ma	Cb	Md	Ce	Me	Cf	Mf	Cg	Mg		
Allm. civilförvaltningen och försvarsväsendet:														
1	Justitiedep:t	M	792	—	—	—	588	—	5	—	867	—	—	
2		Kv	489	—	—	—	311	—	36	—	288	—	—	
3	Utrikesdep:t	M	158	—	—	—	128	—	10	—	54	—	—	
4		Kv	108	—	—	—	177	—	39	—	16	—	—	
5	Försvarsdep:t	M	4 400	11 311	1	89	6 875	3 168	44	955	2 807	126	931	
6		Kv	1 229	—	—	—	3 937	—	100	—	2 136	—	—	
7	Socialdep:t	M	895	—	—	—	933	—	46	—	255	—	—	
8		Kv	884	—	—	—	1 123	—	64	—	385	—	—	
9	Kommunikationsdep:t...	M	624	—	—	—	1 512	—	6	—	845	—	—	
10		Kv	241	—	—	—	412	—	13	—	311	—	—	
11	Finansdep:t	M	3 734	—	—	—	602	—	74	—	130	—	—	
12		Kv	530	—	—	—	425	—	110	—	132	—	—	
13	Ecklesiastikdep:t	M	3 787	—	264	—	1 844	—	100	—	772	—	—	
14		Kv	1 771	—	8	—	1 929	—	129	—	534	—	—	
15	Jordbruksdep:t	M	940	—	—	—	1 199	—	60	—	289	—	—	
16		Kv	392	—	—	—	887	—	54	—	388	—	—	
17	Handelsdep:t	M	1 015	—	4	—	721	—	34	—	271	—	—	
18		Kv	150	—	—	—	175	—	4	—	78	—	—	
19	Inrikesdep:t	M	4 453	—	—	—	1 847	—	65	—	1 424	—	—	
20		Kv	4 536	—	—	—	4 214	—	217	—	4 504	—	—	
21	Civildep:t	M	14	—	—	—	27	—	1	—	6	—	—	
22		Kv	7	—	—	—	29	—	1	—	12	—	—	
23	Riksdagen och dess verk.	M	263	—	—	—	109	—	6	—	12	—	—	
24		Kv	135	—	—	—	101	—	31	—	47	—	—	
Summa för allm. civil-förvaltn. o. försvarsväs.		M	21 075	11 311	269	89	16 385	3 168	451	955	7 732	126	931	
		Kv	10 472	—	8	—	13 720	—	798	—	8 831	—	—	
Affärsverken m. m.:														
25	Postverket	M	8 976	—	—	—	1 056	—	488	—	384	—	—	
26		Kv	4 496	—	—	—	1 259	—	430	—	622	—	—	
27	Televerket	M	4 309	—	—	—	1 488	—	94	—	110	—	—	
28		Kv	7 497	—	—	—	6 178	—	795	—	1 938	—	—	
29	Statens järnvägar	M	40 179	—	—	—	5 144	—	1 470	—	605	—	—	
30		Kv	1 128	—	—	—	544	—	162	—	133	—	—	
31	Statens vattenfallsverk ..	M	370	—	—	—	3 222	—	200	—	366	—	—	
32		Kv	29	—	—	—	536	—	69	—	113	—	—	
33	Domänverket	M	700	—	—	—	426	—	44	—	39	—	—	
34		Kv	75	—	—	—	242	—	23	—	26	—	—	
35	Övriga affärsverk	M	22	—	—	—	710	—	10	—	105	—	—	
36		Kv	2	—	—	—	246	—	17	—	79	—	—	
Summa för affärsverken .		M	54 556	—	—	—	12 046	—	2 306	—	1 609	—	—	
		Kv	13 227	—	—	—	9 005	—	1 496	—	2 911	—	—	
Samtliga tjänstemän		M	75 631	11 311	269	89	28 431	3 168	2 757	955	9 341	126	931	
		Kv	23 699	—	8	—	22 725	—	2 294	—	11 742	—	—	
		S:a	99 330	11 311	277	89	51 156	3 168	5 051	955	21 083	126	931	

*All Government employees by salary scheme and type of appointment
under different ministries etc, 1st October 1955*

Samtliga löneplan 1	Löneplan 2										Löneplan 3	Löneplan 4	Löneplan 5	Övriga tjänstemän (arvodister m. fl.)	Samtliga tjänstemän	
	Ordinarie tjänstemän							E.o. tj.män	Pens. pers. i arv.-bef.	Samtliga löneplan 2						
	Co	Mo	Cp	Mp	Cq	Cr	Mr				Cs					
2 252	190	—	—	—	—	10	—	—	—	200	—	—	—	32	2 484	1
1 124	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	1 143	2
350	44	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	—	—	161	555	3
340	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	125	465	4
30 707	2	147	56	15	—	7	—	6	5	238	—	—	993	217	32 155	5
7 402	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	203	7 605	6
2 129	1	—	13	—	—	5	—	1	—	20	—	—	—	171	2 320	7
2 456	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64	2 520	8
2 987	1	—	73	—	—	5	—	—	—	79	—	—	—	259	3 325	9
977	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69	1 046	10
4 540	6	—	7	—	—	17	—	—	—	30	—	—	—	90	4 660	11
1 197	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	123	1 321	12
6 767	344	—	5	—	13	7	—	—	—	369	—	—	—	1 635	8 771	13
4 371	2	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	657	5 031	14
2 488	47	—	18	—	—	5	—	—	—	70	—	254	—	152	2 964	15
1 721	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	85	1 807	16
2 045	2	—	21	—	—	5	—	1	—	29	—	—	—	504	2 578	17
407	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	136	543	18
7 789	79	—	19	—	—	6	—	—	—	104	470	—	—	719	9 082	19
13 471	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	348	13 831	20
48	—	—	1	—	—	6	—	—	—	7	—	—	—	3	58	21
49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	51	22
390	—	—	41	—	—	8	—	—	—	49	—	—	—	10	449	23
314	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	185	499	24
62 492	716	147	254	15	13	81	—	8	5	1 239	470	254	993	3 953	69 401	
33 829	3	—	2	—	1	—	—	—	—	6	10	1	—	2 016	35 862	
10 904	—	—	11	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	6 383	17 298	25
6 807	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 438	11 245	26
6 001	—	—	28	—	—	—	—	—	—	28	—	—	—	336	6 365	27
16 408	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	556	16 964	28
47 398	—	—	44	—	—	—	—	2	—	46	—	—	—	1 537	48 981	29
1 967	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	452	2 419	30
4 158	—	—	31	—	—	—	—	14	—	45	—	—	—	163	4 366	31
747	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	781	32
1 209	—	—	3	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	14	1 226	33
366	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	378	34
847	—	—	20	—	—	—	—	1	—	21	—	—	—	13	881	35
344	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	351	36
70 517	—	—	137	—	—	—	—	17	—	154	—	—	—	8 446	79 117	
26 639	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 499	32 138	
133 009	716	147	391	15	13	81	—	25	5	1 393	470	254	993	12 399	148 518	
60 468	3	—	2	—	1	—	—	—	—	6	10	1	—	7 515	68 000	
193 477	719	147	393	15	14	81	—	25	5	1 399	480	255	993	19 914	216 518	

Tab. 2. Tjänstemän å löneplan 1 fördelade efter lönegrad och ortsgrupp den 1 oktober 1955

Löne- grad	Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet										
	Civila tjänstemän						Militära tjänstemän				
	Ortsgrupp				Summa civila	Därav kvinnor	Ortsgrupp				Summa militära
	2	3	4	5			2	3	4	5	
1	7	74	33	53	167	120	—	—	—	—	—
2	2	22	4	22	50	44	—	—	—	—	—
3	1	6	—	39	46	39	—	—	—	—	—
4	70	1 590	354	788	2 802	2 674	—	—	—	—	—
5	67	1 389	335	1 699	3 490	3 463	—	—	—	—	—
6	62	946	183	843	2 034	1 937	—	—	—	—	—
7	7	153	31	155	346	306	—	352	185	167	704
8	228	3 733	1 095	4 324	9 380	8 510	—	123	81	47	251
9	10	140	35	124	309	203	—	—	—	—	—
10	78	3 261	520	1 477	5 336	2 707	36	963	278	396	1 673
11	225	2 879	955	3 502	7 561	4 299	18	713	180	257	1 168
12	178	3 295	492	1 408	5 373	863	—	—	—	—	—
13	145	2 321	877	1 981	5 324	1 797	—	—	—	—	—
14	71	1 456	367	913	2 807	1 193	10	1 424	405	664	2 503
15	103	2 325	487	1 409	4 324	901	—	—	—	1	1
16	102	834	283	455	1 674	290	17	1 513	475	668	2 673
17	135	1 330	398	1 044	2 907	355	—	—	—	—	—
18	28	256	69	147	500	174	—	—	—	—	—
19	129	1 639	456	1 418	3 642	539	26	1 774	568	857	3 225
20	106	301	104	178	689	136	—	—	—	—	—
21	147	1 249	381	1 281	3 058	472	2	226	76	114	418
22	48	350	114	244	756	160	—	—	—	—	—
23	88	1 187	375	1 309	2 959	606	7	486	136	292	921
24	2	61	13	39	115	21	—	—	—	—	—
25	82	1 312	440	1 896	3 730	815	—	—	—	—	—
26	1	35	16	17	69	25	—	—	—	—	—
27	187	1 315	330	1 475	3 307	563	14	1 035	312	1 013	2 374
28	1	37	5	19	62	19	—	—	—	—	—
29	94	1 156	379	1 359	2 988	489	—	—	—	—	—
30	13	156	21	53	243	16	2	162	44	239	447
31	9	325	87	540	961	37	—	—	—	—	—
32	25	219	68	129	441	4	—	—	—	—	—
33	29	521	179	478	1 207	32	—	57	26	100	183
34	14	138	30	66	248	1	—	—	—	—	—
35	—	4	2	6	12	1	—	—	—	—	—
36	—	7	5	6	18	—	—	—	—	—	—
37	3	243	76	484	806	18	—	10	2	27	39
S:a	2 497	36 265	9 599	31 380	79 741	33 829	132	8 838	2 768	4 842	16 580

**Government employees in salary scheme 1 by salary scale
and regional group, 1st October 1955**

Summa för allm. civilförvaltningen och försvarsväsendet			Affärsverken m. m.					Totalt			Löne- grad	
M	Kv	Båda könen	Ortsgrupp				Sum- ma	Därav kvinnor	M	Kv	Båda könen	
			2	3	4	5						
47	120	167	—	3	1	10	14	8	53	128	181	1
6	44	50	—	2	—	6	8	6	8	50	58	2
7	39	46	—	3	7	27	37	30	14	69	83	3
128	2 674	2 802	107	1 189	409	923	2 628	2 543	213	5 217	5 430	4
27	3 463	3 490	—	2	2	23	27	2	52	3 465	3 517	5
97	1 937	2 034	471	3 478	929	1 396	6 274	6 217	154	8 154	8 308	6
744	306	1 050	51	679	339	463	1 532	7	2 269	313	2 582	7
1 121	8 510	9 631	188	2 363	897	3 503	6 951	6 403	1 669	14 913	16 582	8
106	203	309	78	568	286	334	1 266	42	1 330	245	1 575	9
4 302	2 707	7 009	2 116	10 365	3 211	4 213	19 905	3 822	20 385	6 529	26 914	10
4 430	4 299	8 729	2 112	8 151	2 557	4 545	17 365	2 504	19 291	6 803	26 094	11
4 510	863	5 373	118	1 792	615	1 019	3 544	8	8 046	871	8 917	12
3 527	1 797	5 324	1 088	5 503	1 923	3 020	11 534	1 270	13 791	3 067	16 858	13
4 117	1 193	5 310	54	706	220	550	1 530	39	5 608	1 232	6 840	14
3 424	901	4 325	225	3 475	1 377	2 853	7 930	2 738	8 616	3 639	12 255	15
4 057	290	4 347	39	190	95	98	422	110	4 369	400	4 769	16
2 552	355	2 907	442	2 942	1 119	1 776	6 279	373	8 458	728	9 186	17
326	174	500	16	84	37	46	183	1	508	175	683	18
6 328	539	6 867	45	856	344	982	2 227	285	8 270	824	9 094	19
553	136	689	219	338	85	114	756	20	1 289	156	1 445	20
3 004	472	3 476	39	698	301	909	1 947	144	4 807	616	5 423	21
596	160	756	5	125	58	58	246	—	842	160	1 002	22
3 274	606	3 880	63	499	215	783	1 560	52	4 782	658	5 440	23
94	21	115	—	5	—	2	7	2	99	23	122	24
2 915	815	3 730	34	323	125	622	1 104	11	4 008	826	4 834	25
44	25	69	—	3	—	—	3	—	47	25	72	26
5 118	563	5 681	9	223	91	428	751	2	5 867	565	6 432	27
43	19	62	—	—	—	1	1	—	44	19	63	28
2 499	489	2 988	3	109	50	268	430	—	2 929	489	3 418	29
674	16	690	—	—	1	7	8	—	682	16	698	30
924	37	961	2	56	18	220	296	—	1 220	37	1 257	31
437	4	441	9	45	15	43	112	—	549	4	553	32
1 358	32	1 390	—	93	37	110	240	—	1 598	32	1 630	33
247	1	248	—	—	—	—	—	—	247	1	248	34
11	1	12	—	—	—	—	—	—	11	1	12	35
18	—	18	—	—	—	—	—	—	18	—	18	36
827	18	845	—	5	6	28	39	—	866	18	884	37
62 492	33 829	96 321	7 533	44 873	15 370	29 380	97 156	26 639	133 009	60 468	193 477	S:a

Tab. 3. Tjänstemän å löneplan 1 fördelade efter löneklass och ortsgrupp den 1 oktober 1955

I tabellen ingår 977 icke lönegradsplacerade tjänstemän, som har arvode motsvarande viss löneklass.

Löne- klass	Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet										
	Civila tjänstemän						Militära tjänstemän				
	Ortsgrupp				Summa civila	Därav kvinnor	Ortsgrupp				Summa militära
	2	3	4	5			2	3	4	5	
1	9	83	34	52	178	123	—	—	—	—	—
2	2	25	5	23	55	45	—	—	—	—	—
3	1	9	—	39	49	39	—	—	—	—	—
4	74	1 545	352	799	2 770	2 615	—	—	—	—	—
5	47	628	131	895	1 701	1 682	—	—	—	—	—
6	69	1 142	265	1 034	2 510	2 394	—	—	—	—	—
7	13	390	66	262	731	680	—	352	185	167	704
8	114	2 205	589	2 062	4 970	4 267	—	123	81	47	251
9	76	980	289	1 356	2 701	2 531	—	—	—	—	—
10	73	1 805	433	1 511	3 822	2 769	36	958	277	390	1 661
11	108	1 896	479	2 046	4 529	3 470	—	15	1	6	22
12	110	1 771	394	1 564	3 839	1 953	13	470	125	171	779
13	131	2 416	542	1 724	4 813	2 153	5	166	40	65	276
14	141	1 987	581	1 756	4 465	1 529	1	400	101	174	676
15	118	2 642	532	1 416	4 708	1 012	—	197	52	109	358
16	133	2 311	713	1 449	4 606	979	12	797	217	358	1 384
17	118	1 935	435	1 156	3 644	1 028	7	825	258	397	1 487
18	90	1 190	336	883	2 499	562	2	370	108	124	604
19	114	1 158	359	1 037	2 668	397	7	689	243	314	1 253
20	63	814	267	643	1 787	261	7	300	105	158	570
21	164	1 202	351	1 079	2 796	552	1	245	77	119	442
22	76	772	203	563	1 614	245	16	958	305	461	1 740
23	148	963	321	1 011	2 443	515	1	220	60	166	447
24	35	527	151	510	1 223	135	6	308	90	149	553
25	49	712	234	974	1 969	386	—	14	3	12	29
26	26	507	155	682	1 370	267	2	167	56	76	301
27	56	567	177	777	1 577	273	2	169	55	166	392
28	77	872	261	928	2 138	506	2	145	39	177	363
29	49	516	152	677	1 394	207	4	286	93	305	688
30	89	690	163	684	1 626	245	6	444	126	388	964
31	12	281	77	400	770	79	—	11	7	50	68
32	45	647	203	607	1 502	219	2	47	12	88	149
33	9	203	62	250	524	17	—	98	26	84	208
34	14	310	110	354	788	20	—	3	1	23	27
35	23	260	72	131	486	13	—	12	6	29	47
36	22	229	63	201	515	5	—	39	17	42	98
37	12	79	23	137	251	5	—	—	—	1	1
38	1	31	16	98	146	1	—	—	—	1	1
39	—	29	14	99	142	5	—	—	—	2	2
40	2	159	36	194	391	8	—	10	2	23	35
S:a	2 513	36 488	9 646	32 063	80 710	34 192	132	8 838	2 768	4 842	16 580

Government employees in salary scheme 1 by salary class
and regional group, 1st October 1955

Summa för allm. civilförvaltningen och försvarsväsendet			Affärsverken m. m.						Totalt			Löne- klass
M	Kv	Båda könen	Ortsgrupp				Sum- ma	Därav kvinnor	M	Kv	Båda könen	
			2	3	4	5						
55	123	178	—	3	—	10	13	7	61	130	191	1
10	45	55	—	2	—	6	8	6	12	51	63	2
10	39	49	—	3	8	27	38	31	17	70	87	3
155	2 615	2 770	107	1 187	406	922	2 622	2 538	239	5 153	5 392	4
19	1 682	1 701	—	2	2	24	28	2	45	1 684	1 729	5
116	2 394	2 510	236	1 703	479	839	3 257	3 203	170	5 597	5 767	6
755	680	1 435	210	1 926	664	830	3 630	2 104	2 281	2 784	5 065	7
954	4 267	5 221	122	1 302	516	1 469	3 409	2 884	1 479	7 151	8 630	8
170	2 531	2 701	162	1 508	623	1 431	3 724	2 489	1 405	5 020	6 425	9
2 714	2 769	5 483	178	1 512	524	1 100	3 314	1 542	4 486	4 311	8 797	10
1 081	3 470	4 551	780	3 816	1 240	2 398	8 234	2 253	7 062	5 723	12 785	11
2 665	1 953	4 618	846	3 717	1 112	1 756	7 431	1 233	8 863	3 186	12 049	12
2 936	2 153	5 089	1 002	4 975	1 626	2 503	10 106	2 681	10 361	4 834	15 195	13
3 612	1 529	5 141	1 657	6 729	2 067	3 311	13 764	1 008	16 368	2 537	18 905	14
4 054	1 012	5 066	362	2 555	915	1 720	5 552	746	8 860	1 758	10 618	15
5 011	979	5 990	779	4 430	1 580	2 451	9 240	1 429	12 822	2 408	15 230	16
4 103	1 028	5 131	91	1 495	542	1 145	3 273	450	6 926	1 478	8 404	17
2 541	562	3 103	183	2 221	885	1 636	4 925	1 097	6 369	1 659	8 028	18
3 524	397	3 921	75	935	374	788	2 172	167	5 529	564	6 093	19
2 096	261	2 357	319	1 840	636	1 060	3 855	326	5 625	587	6 212	20
2 686	552	3 238	36	396	165	472	1 069	45	3 710	597	4 307	21
3 109	245	3 354	38	491	178	521	1 228	226	4 111	471	4 582	22
2 375	515	2 890	205	474	196	544	1 419	41	3 753	556	4 309	23
1 641	135	1 776	27	348	123	326	824	78	2 387	213	2 600	24
1 612	386	1 998	13	238	110	378	739	14	2 337	400	2 737	25
1 404	267	1 671	50	308	116	307	781	32	2 153	299	2 452	26
1 696	273	1 969	3	64	43	208	318	3	2 011	276	2 287	27
1 995	506	2 501	30	219	66	308	623	4	2 614	510	3 124	28
1 875	207	2 082	1	36	19	141	197	1	2 071	208	2 279	29
2 345	245	2 590	8	165	45	212	430	—	2 775	245	3 020	30
759	79	838	—	23	16	113	152	—	911	79	990	31
1 432	219	1 651	3	74	27	150	254	—	1 686	219	1 905	32
715	17	732	1	31	12	69	113	—	828	17	845	33
795	20	815	5	59	18	107	189	—	984	20	1 004	34
520	13	533	4	44	17	28	93	—	613	13	626	35
608	5	613	—	39	15	47	101	—	709	5	714	36
247	5	252	—	1	2	2	5	—	252	5	257	37
146	1	147	—	4	4	5	13	—	159	1	160	38
139	5	144	—	—	—	9	9	—	148	5	153	39
418	8	426	—	—	—	12	12	—	430	8	438	40
63 098	34 192	97 290	7 533	44 875	15 371	29 385	97 164	26 640	133 622	60 832	194 454	S:a

Tab. 4. Civila tjänstemän å löneplan 1 (utom rektorer) fördelade efter lönegrad och löneklass den 1 oktober 1955

Government employees (non-military) in salary scheme 1 (except principals of schools) by salary scale and salary class

Den översta sifferanhopningen motsvarar lönegraderna 1—9, den andra lönegraderna 10—19, den tredje lönegraderna 20—29 och den nedersta lönegraderna 30—37.

Löne- klass	Löne- gradens total- siffra	Lönegradens entalsiffra										Summa
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1			178									178
2	0		2	58								60
3			1	—	83							84
4			—	—	—	5 327						5 327
5			—	—	—	40	1 678					1 718
6					—	42	830	4 869				5 741
7						21	396	2 289	1 645			4 351
8							613	669	64	6 954		8 300
9								481	50	4 408	1 452	6 391
10		3 894							119	3 008	55	7 076
11	1	7 488	3 207							1 961	25	12 681
12		6 992	2 993	1 218							43	11 246
13		6 867	5 090	1 326	1 607							14 890
14			13 636	1 879	1 872	805						18 192
15				4 494	3 111	604	2 023					10 232
16					10 268	645	2 505	411				13 829
17						2 283	2 661	480	1 463			6 887
18							5 065	445	1 739	154		7 403
19								760	1 759	109	2 180	4 808
20		198							4 225	105	1 093	5 621
21	2	257	2 312							315	936	3 820
22		142	819	192							1 660	2 813
23		848	747	162	2 067							3 824
24			1 127	196	665	46						2 034
25				452	579	24	1 599					2 654
26					1 208	11	867	44				2 130
27						41	614	7	1 204			1 866
28							1 754	8	934	51		2 747
29								13	651	5	906	1 575
30		119							1 269	2	644	2 034
31	3	62	358							4	491	915
32		30	224	111							1 376	1 741
33		37	242	86	258							623
34			428	85	406	48						967
35				246	236	68	—	—				550
36					502	60	—	—				562
37						27	—	—	174			201
38							—	—	141			141
39								—	129			129
40									279			279
												176 620

Tab. 5. Till löneplan 1 hörande civila tjänstemän fördelade efter
lönegrad och anställningsform den 1 oktober 1955

*Government employees (non-military) in salary scheme 1 by
salary scale and type of appointment*

Löne- grad	Ordinarie		Extra ordinarie		Aspiranter		Extra		Samtliga		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	Summa
1	—	—	—	—	—	—	53	128	53	128	181
2	—	—	—	—	—	—	8	50	8	50	58
3	—	—	1	—	1	—	12	69	14	69	83
4	—	1	—	66	75	1 970	138	3 180	213	5 217	5 430
5	—	—	15	1 842	18	2	19	1 621	52	3 465	3 517
6	1	875	34	4 860	2	115	117	2 304	154	8 154	8 308
7	—	15	4	247	1 506	16	55	35	1 565	313	1 878
8	80	5 339	183	7 235	503	14	652	2 325	1 418	14 913	16 331
9	1	56	572	82	51	16	706	91	1 330	245	1 575
10	12 869	4 870	4 650	1 301	30	3	1 163	355	18 712	6 529	25 241
11	14 325	3 527	3 079	2 725	51	5	668	546	18 123	6 803	24 926
12	5 659	429	1 683	247	55	17	649	178	8 046	871	8 917
13	11 412	1 742	1 882	1 139	58	15	439	171	13 791	3 067	16 858
14	2 018	796	941	307	30	18	116	111	3 105	1 232	4 337
15	6 692	2 839	1 331	705	46	—	546	95	8 615	3 639	12 254
16	714	221	901	165	—	1	81	13	1 696	400	2 096
17	5 949	486	1 842	175	21	—	646	67	8 458	728	9 186
18	273	121	213	42	1	2	21	10	508	175	683
19	1 880	484	2 292	260	67	5	806	75	5 045	824	5 869
20	986	84	244	54	—	—	59	18	1 289	156	1 445
21	1 683	228	1 571	108	229	87	906	193	4 389	616	5 005
22	440	77	353	77	—	1	49	5	842	160	1 002
23	1 499	205	1 839	429	10	6	513	18	3 861	658	4 519
24	52	16	35	6	—	—	12	1	99	23	122
25	1 665	357	1 985	446	2	1	356	22	4 008	826	4 834
26	17	4	21	19	—	—	9	2	47	25	72
27	2 061	422	1 226	127	1	—	205	16	3 493	565	4 058
28	6	1	1	—	—	—	37	18	44	19	63
29	2 167	433	635	34	—	—	127	22	2 929	489	3 418
30	38	—	174	14	—	—	23	2	235	16	251
31	758	31	413	6	—	—	49	—	1 220	37	1 257
32	457	4	63	—	—	—	29	—	549	4	553
33	1 193	25	199	7	—	—	23	—	1 415	32	1 447
34	234	1	9	—	—	—	4	—	247	1	248
35	11	1	—	—	—	—	—	—	11	1	12
36	18	—	—	—	—	—	—	—	18	—	18
37	742	17	40	—	—	—	45	1	827	18	845
Summa	75 900	23 707	28 431	22 725	2 757	2 294	9 341	11 742	116 429	60 468	176 897

Tab. 6. Tjänstemän tillhörande löneplan 2 fördelade efter lönegrad och anställningsform den 1 oktober 1955

Government employees in salary scheme 2 by salary scale and type of appointment

Löne- grad	Anställningsform									Därav		
	Co	Cp	Cq	Cr	Cs	Mo	Mp	Mr	Summa	Allmänna civil- förvaltningen och försvarsväsendet		Affärs- verken m. m.
										Civil personal	Militär personal	
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	3	¹ 13	3	—	—	—	—	¹ 19	¹ 19	—	—
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	—	3	—	4	—	—	—	—	7	4	—	3
8	—	2	—	10	—	—	—	—	12	12	—	—
9	—	24	—	—	—	—	—	—	24	15	—	9
10	—	95	—	2	14	—	—	—	111	59	—	52
11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	—	4	—	—	2	—	—	—	6	3	—	3
13	4	100	1	32	1	18	—	—	156	116	18	22
14	¹ 515	⁴ 36	—	1	—	85	1	—	⁶ 638	⁵ 543	86	9
15	106	45	—	17	8	29	6	—	211	152	35	24
16	—	18	—	—	—	—	—	—	18	3	—	15
17	¹ 13	19	—	10	—	15	—	—	² 57	³ 36	15	6
18	—	4	—	—	—	—	—	—	4	1	—	3
19	17	24	—	1	—	—	4	—	46	42	4	—
20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	64	5	—	—	—	—	3	—	72	66	3	3
22	—	3	—	1	—	—	1	—	5	4	1	—
23	—	4	—	—	—	—	—	—	4	2	—	2
24	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
25	—	2	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1
Summa	¹ 719	⁴ 393	¹ 14	81	25	147	15	—	¹ 1394	¹ 1078	162	154

¹ Därav 2 kvinnor. — ² Därav 1 kvinna. — ³ Därav 3 kvinnor. — ⁴ Därav 2 kvinnor. —
⁵ Därav 1 kvinna. — ⁶ Därav 4 kvinnor. — ⁷ Därav 6 kvinnor.

Tab. 7. Icke lönegradsplacerade tjänstemän fördelade efter månadslönens storlek samt kön den 1 oktober 1955

Government employees not in receipt of schemed salary by amount of monthly salary and sex

I tabellen ingår icke 977 tjänstemän med arvode motsvarande viss löneklass. Jämför tabell 3 å sid. 330.

Månadslön, kr	Allmänna civilför- valtn. och för- svarsväsendet			Affärsverken			Samt- liga	Därav		
	M	Kv	Sum- ma	M	Kv	Sum- ma		stadig- varande an- ställda	uppbä- rande statlig pension	uppehåll. tjänst även hos annan statlig myndighet
Högst 99.....	6	1	7	441	265	706	713	670	27	9
100—199.....	51	7	58	531	446	977	1 035	975	32	22
200—299.....	71	87	158	776	874	1 650	1 808	1 702	55	3
300—399.....	203	267	470	1 490	967	2 457	2 927	2 619	75	8
400—499.....	154	276	430	1 512	1 096	2 608	3 038	2 777	118	6
500—599.....	437	335	772	1 332	994	2 326	3 098	2 655	91	6
600—699.....	266	243	509	1 375	594	1 969	2 478	2 138	99	10
700—799.....	369	113	482	489	216	705	1 187	907	94	9
800—899.....	180	52	232	293	37	330	562	458	48	8
900—999.....	183	39	222	106	6	112	334	263	19	4
1 000—1 099.....	260	60	320	43	2	45	365	250	14	4
1 100—1 199.....	153	33	186	32	—	32	218	157	12	3
1 200—1 299.....	116	33	149	4	1	5	154	85	7	6
1 300—1 399.....	143	29	172	4	—	4	176	111	4	3
1 400—1 499.....	71	18	89	2	—	2	91	56	2	4
1 500—1 599.....	89	14	103	4	—	4	107	74	9	—
1 600—1 699.....	77	10	87	3	—	3	90	53	6	3
1 700—1 799.....	64	3	67	—	—	—	67	53	7	4
1 800—1 899.....	73	4	77	1	—	1	78	58	2	1
1 900—1 999.....	94	15	109	—	—	—	109	65	—	—
2 000—2 099.....	71	8	79	—	—	—	79	62	1	2
2 100—2 199.....	103	4	107	—	—	—	107	93	—	1
2 200—2 299.....	56	1	57	—	—	—	57	50	—	2
2 300—2 399.....	7	1	8	—	—	—	8	5	—	1
2 400—2 499.....	7	—	7	—	—	—	7	7	—	2
2 500—2 599.....	2	—	2	1	—	1	3	3	1	—
2 600—2 699.....	6	—	6	—	—	—	6	4	—	—
2 700—2 799.....	3	—	3	—	—	—	3	1	—	—
2 800—2 899.....	4	—	4	—	—	—	4	4	—	—
2 900—2 999.....	3	—	3	—	—	—	3	3	—	—
3 000 och däröver	25	—	25	—	—	—	25	23	1	—
Summa	3 347	1 653	5 000	8 439	5 498	13 937	18 937	16 381	724	121

Tab. 8 a. Statstjänstemän med nedanstående utbildning (utöver folkskola) fördelade efter födelseår och lönegrad den 1 oktober 1955. Män

Utbildning	Samtliga löneplansplacerade män										Summa
	Födelseår										
	-1936	35-31	30-26	25-21	20-16	15-11	10-06	05-01	1900-1896	95-	
Teol. dr, teol. lic., teol. kand.	—	—	6	15	45	55	72	51	33	38	315
Jur. dr, jur. lic., jur. kand.	—	7	335	415	396	437	366	297	214	200	2 667
Med. dr, med. lic., med. kand.	—	2	14	69	100	145	197	186	188	162	1 063
Fil. dr, fil. lic.	—	1	17	110	238	240	316	237	176	312	1 647
Fil. mag.	—	21	274	324	344	235	278	242	138	263	2 119
Fil. kand.	—	7	46	80	79	55	56	54	39	47	463
Pol. mag.	—	—	27	45	80	31	3	—	1	—	187
Kansliexamen	—	—	—	—	—	21	38	42	43	47	191
Utländsk akademisk examen	—	—	6	3	15	18	16	23	17	16	114
Tekn. dr, tekn. lic., civilingenjörsex. .	—	30	385	611	459	414	372	257	219	195	2 942
Läroverkssingenjörsexamen	1	215	565	634	510	349	194	119	122	115	2 824
Institutsingenjörsexamen	3	124	494	886	906	520	290	107	62	58	3 450
Sjöingenjörsexamen	—	—	9	21	35	38	50	42	19	16	230
Utländsk högre tekn. utbildning	—	—	15	2	9	11	17	21	20	7	102
Lägre teknisk utbildning	44	270	585	704	650	519	439	328	200	104	3 843
Ekon. dr, ekon. lic., civilekonom	—	1	34	82	103	87	60	27	21	22	437
Handelsgymnasium	4	29	71	97	83	51	36	35	17	27	450
Handelsskola o. handelsinstitut	10	35	76	98	135	113	79	63	58	49	716
Studentex. jämte handelsutbildning ..	—	7	9	44	65	38	38	11	17	5	234
Realex. jämte handelsutbildning	4	28	23	54	48	46	34	14	17	10	278
Sjökaptensexamen	—	—	26	62	66	56	62	49	22	10	353
Styrmansexamen	—	—	20	23	39	41	72	33	25	9	262
Lägre navigationsutbildning	—	7	20	27	42	51	44	62	53	8	314
Radiotelegrafistutbildning	—	8	75	196	66	27	26	24	15	12	449
Odont. dr, lic., tandläkarexamen	—	—	—	7	23	14	34	19	5	5	107
Farm. lic., apotekarex., receptarieex. .	—	—	—	8	9	8	5	—	—	—	30
Vet. M. dr, veterinärexamen	—	—	9	21	42	58	59	66	63	61	379
Diplomerad från socialinstitut	—	—	11	37	50	43	19	5	—	3	163
Folkskoleseminarium	—	21	71	81	56	73	85	53	48	27	515
Gymnastiklärarexamen	—	1	21	48	45	35	38	15	5	16	224
Musikhögskolan	—	—	4	14	19	21	30	18	15	14	135
Teckningslärarexamen	—	—	9	21	33	31	19	18	5	16	152
Slöjdlärareutbildning	—	1	16	24	28	36	18	10	10	5	148
Agr. dr, agr. lic., agronomexamen	—	—	12	41	41	22	41	36	41	36	270
Annan jordbruks- o. trädgårdsutbildn.	2	9	53	74	92	135	83	64	53	31	596
Civiljägmästarexamen	—	—	41	58	58	25	34	18	61	61	356
Skogsskolor	—	2	46	177	192	138	81	58	86	53	833
Landsfiskalsutbildning	—	—	59	57	53	33	109	167	90	45	613
Studentexamen utan påbyggnad	—	153	465	619	655	386	305	161	273	319	3 336
Realexamen	306	594	724	1 058	938	562	423	332	392	369	5 698
Andra allmänbildande studier	91	139	258	360	307	306	189	117	85	40	1 892
Övrig utbildning	6	56	296	912	767	659	238	172	160	227	3 493
Summa	471	1 768	5 227	8 219	7 921	6 183	4 965	3 653	3 128	3 060	44 595

Civil Government employees by education, year of birth and salary scale. Males

Därv lönepan 1

Lönegrad															Summa
1-4	5-7	8-9	10-11	12-13	14-15	16-17	18-19	20-21	22-23	24-25	26-27	28-29	30-33	34-37	
—	—	—	—	—	—	—	1	15	18	11	53	99	72	2	271
—	—	—	—	—	—	1	206	226	137	314	308	319	395	344	2 250
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	47	50	148	99	140	485
—	—	—	—	—	—	2	1	24	50	57	91	136	871	98	1 330
—	—	—	—	—	—	1	12	264	240	109	388	931	28	15	1 988
—	—	—	8	—	8	7	21	38	42	107	76	66	39	25	437
—	—	—	—	—	1	—	15	18	13	47	32	30	10	5	171
—	—	—	—	—	1	1	6	10	—	45	60	35	17	8	183
—	—	3	2	4	4	1	4	6	4	11	14	25	16	1	95
—	—	—	—	—	—	—	7	197	268	136	380	421	1 052	128	2 589
1	—	2	21	69	162	177	344	404	461	583	339	144	76	1	2 784
—	1	4	86	109	177	358	520	552	654	573	270	67	35	—	3 406
1	1	—	1	12	42	12	38	62	29	20	11	1	—	—	230
—	—	—	—	1	2	3	4	19	7	9	15	10	23	1	94
6	36	65	646	638	563	661	440	460	211	65	24	7	5	1	3 828
—	—	—	2	—	—	4	15	35	30	81	98	63	61	11	400
2	—	3	10	53	17	32	107	76	42	48	31	14	5	—	440
10	16	39	97	147	78	64	92	50	36	32	20	3	4	—	688
—	—	2	3	9	2	3	24	41	46	41	29	11	7	—	218
4	4	18	15	32	20	31	57	22	22	25	10	3	—	—	263
—	—	5	2	17	30	177	29	21	13	26	14	8	—	—	350
—	—	2	2	8	31	182	28	4	2	2	1	—	—	—	262
—	—	4	26	95	45	114	25	2	1	—	—	—	—	—	312
—	—	6	1	9	26	246	113	30	13	3	2	—	—	—	449
—	—	—	—	—	—	—	2	4	47	29	—	—	11	7	100
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	1	9	1	25
—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	18	16	18	43	14	112
—	—	—	—	2	2	8	21	23	31	46	18	8	7	—	166
—	—	2	—	—	3	35	42	56	108	221	6	5	7	20	505
—	—	—	—	—	—	1	—	15	178	24	4	—	2	—	224
—	—	—	—	—	—	—	—	4	36	52	40	—	—	—	132
—	—	—	—	—	—	—	—	10	107	24	8	—	—	—	149
—	—	—	1	—	5	42	70	8	19	—	—	2	—	—	147
—	—	—	1	1	—	3	1	27	21	34	61	48	30	31	258
1	1	5	94	110	112	108	83	26	23	8	12	1	6	—	590
—	—	—	—	—	—	—	—	27	35	42	49	17	151	18	339
—	—	1	8	20	198	497	43	40	7	7	3	3	4	—	831
—	—	—	—	—	2	1	27	73	32	121	291	49	14	2	612
1	3	20	48	30	53	81	543	679	622	564	346	152	86	29	3 257
100	229	202	977	805	637	615	608	474	321	288	192	92	81	—	5 621
12	85	85	436	642	143	234	118	58	43	14	8	1	—	1	1 880
—	6	32	1 072	1 109	413	330	86	122	87	61	69	13	36	4	3 440
138	382	500	3 559	3 922	2 777	4 032	3 753	4 226	4 056	3 952	3 446	2 951	3 310	907	41 911

Tab. 8 b. Statstjänstemän med nedanstående utbildning (utöver folkskola) fördelade efter födelseår och lönegrad den 1 oktober 1955. Kvinnor

Utbildning	Samtliga löneplansplacerade kvinnor											Summa
	Födelseår											
	1936	35-31	30-26	25-21	20-16	15-11	10-06	05-01	1900-1896	95-		
Jur. dr, jur. lic., jur. kand.	—	3	52	51	41	34	17	6	3	3	210	
Med. dr, med. lic., med. kand.	—	1	6	7	14	10	15	4	9	6	72	
Fil. dr, fil. lic.	—	—	6	13	30	23	24	20	5	14	135	
Fil. mag.	—	24	236	210	247	164	173	126	77	48	1 305	
Fil. kand.	—	1	23	54	43	40	30	13	10	16	230	
Pol. mag.	—	—	4	18	20	3	—	—	1	—	46	
Kansliexamen	—	—	—	—	—	8	5	3	2	1	19	
Utländsk akademisk examen	—	—	5	3	8	10	9	3	5	1	44	
Civilingenjörsexamen	—	—	2	8	6	3	—	—	1	—	20	
Läroverksingenjörsexamen	—	2	7	7	5	2	1	1	—	1	26	
Institutsingenjörsexamen	—	10	14	25	13	2	5	—	1	—	70	
Lägre teknisk utbildning	22	61	52	51	28	27	15	11	8	4	279	
Civilekonomexamen	—	—	2	8	5	5	1	—	—	—	21	
Handelsgymnasium	7	30	37	49	43	26	14	11	7	3	227	
Handelsskola och handelsinstitut	151	449	429	361	203	137	98	97	73	40	2 038	
Studentex. jämte handelsutbildning ..	4	5	7	26	35	18	14	1	2	—	112	
Realex., normalskolekompetens jämte handelsutbildning	56	120	117	147	102	75	56	27	23	15	738	
Sjukgymnastutbildning	—	2	2	2	1	3	7	3	3	—	23	
Sjuksköterske- och barnmorskeutbildn.	—	115	209	201	179	158	168	149	61	15	1 255	
Laboratris- och preparatrisutbildning .	—	30	17	14	5	10	6	4	4	—	90	
Tandsköterske- o. tandteknikerutbildn.	4	33	55	35	21	20	17	4	1	—	190	
Diplomerad från socialinstitut	—	1	27	34	38	49	16	9	4	—	178	
Högre lärarinneseminarium	—	—	—	1	25	29	49	85	46	76	311	
Folkskoleseminarium	—	32	50	35	27	31	39	52	28	23	317	
Småskoleseminarium	—	3	2	2	—	2	6	11	11	7	44	
Gymnastiklärarexamen	—	8	25	31	32	35	35	26	26	17	235	
Musikhögskolan	—	—	3	10	5	11	8	7	5	3	52	
Teckningslärarexamen	—	—	5	11	13	12	18	8	5	13	85	
Skolköks- och lanthushållsseminarium	—	—	13	23	30	28	28	25	9	7	163	
Handarbets- och vävlärarinneutbildn.	—	2	19	16	17	30	38	38	23	15	198	
Ekonomi- och internatföreståndarinneutbildning	—	3	29	49	36	43	26	20	10	4	220	
Lanthushållsskolor, husmoderskurser .	7	27	12	17	16	14	12	7	5	2	119	
Studentexamen utan påbyggnad	7	236	370	379	285	157	155	64	64	24	1 741	
Normalskolekompetens	155	678	816	699	661	604	598	521	649	257	5 638	
Realexamen	1 249	2 466	2 478	1 552	821	404	334	210	187	61	9 762	
Andra allmänbildande studier	346	787	819	435	279	220	176	123	79	28	3 292	
Övrig utbildning	3	39	59	51	69	63	61	49	27	21	442	
Summa	2 011	5 168	6 009	4 635	3 403	2 510	2 274	1 738	1 474	725	29 947	

Civil Government employees by education, year of birth and salary scale. Females

Därav löneplan 1

Lönegrad															Summa
1-4	5-7	8-9	10-11	12-13	14-15	16-17	18-19	20-21	22-23	24-25	26-27	28-29	30-33	34-37	
—	—	—	—	—	1	1	31	28	25	78	20	13	3	5	205
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3	33	14	6	61
—	—	—	—	—	—	—	—	16	7	11	23	21	50	2	130
1	—	4	1	2	2	4	4	216	213	151	321	374	5	—	1 298
—	1	6	17	13	22	10	11	18	25	50	27	26	1	—	227
—	—	—	—	1	—	2	2	5	4	20	6	2	1	—	43
1	—	—	3	1	1	—	2	1	2	3	1	3	1	—	19
—	—	11	5	1	2	1	2	3	2	1	2	12	—	—	42
—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	3	6	2	2	—	19
—	—	2	5	2	2	2	4	2	6	1	—	—	—	—	26
—	2	1	17	14	11	8	5	4	3	2	—	—	—	—	67
28	31	62	82	49	14	4	4	2	—	—	—	—	—	—	276
—	—	—	1	—	—	—	1	1	6	5	5	1	—	—	20
9	7	22	56	46	40	13	16	13	1	3	—	—	—	—	226
226	148	830	473	189	85	23	19	6	3	—	1	—	—	—	2 003
6	1	9	28	22	10	6	10	11	3	1	1	—	—	—	108
86	32	191	207	112	54	17	15	4	2	—	1	—	—	—	721
—	2	1	—	2	10	—	—	—	8	—	—	—	—	—	23
1	2	2	13	419	665	47	58	26	12	3	1	—	—	2	1 251
—	—	1	50	24	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	88
1	3	77	87	13	3	2	3	—	—	—	—	—	—	—	189
—	—	1	2	3	13	46	28	15	31	27	6	2	2	1	177
—	—	—	2	2	—	3	—	5	17	182	99	—	—	—	310
2	1	3	3	—	1	32	34	23	53	158	3	1	—	1	315
1	—	—	7	2	13	7	3	3	—	8	—	—	—	—	44
—	—	3	2	1	9	3	5	16	156	35	3	—	—	—	233
—	—	—	—	—	—	2	—	2	7	18	23	—	—	—	52
—	—	—	1	—	1	—	—	4	68	10	1	—	—	—	85
—	—	1	—	—	8	17	90	23	4	12	4	1	2	1	163
—	—	14	4	1	25	11	85	19	34	—	3	1	—	—	197
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1	2	7	11	74	27	27	26	2	—	—	—	—	—	220
11	26	19	30	10	17	2	2	2	—	—	—	—	—	—	119
39	31	145	231	151	651	111	175	124	38	24	4	4	—	—	1 728
291	320	1 354	1 506	643	857	319	163	77	26	9	2	—	1	—	5 568
1 264	1 085	3 011	2 175	674	1 226	143	90	36	10	7	1	—	—	—	9 722
483	628	969	883	183	100	21	6	2	—	—	—	—	—	—	3 275
10	59	93	79	43	28	7	28	11	37	15	16	5	2	—	433
2 460	2 380	6 834	5 977	2 634	3 958	935	924	745	808	842	583	501	84	18	29 683

Tab. 9. Löneplansplacerade civila tjänstemän fördelade efter födelseår den 1 oktober 1955

Civil Government employees (in receipt of a schemed salary) by year of birth

Födelse- år	Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet			Affärsverken			Samtliga		
	M	Kv	S:a	M	Kv	S:a	M	Kv	S:a
—1938	79	330	409	391	624	1 015	470	954	1 424
37	105	643	748	691	822	1 513	796	1 465	2 261
36	170	897	1 067	771	876	1 647	941	1 773	2 714
35	138	1 004	1 142	735	897	1 632	873	1 901	2 774
34	208	1 036	1 244	1 042	1 033	2 075	1 250	2 069	3 319
33	280	1 040	1 320	1 197	1 119	2 316	1 477	2 159	3 636
32	427	1 143	1 570	1 239	1 175	2 414	1 666	2 318	3 984
31	602	1 111	1 713	1 388	1 234	2 622	1 990	2 345	4 335
30	737	1 169	1 906	1 543	1 434	2 977	2 280	2 603	4 883
29	829	1 110	1 939	1 652	1 451	3 103	2 481	2 561	5 042
28	1 121	1 152	2 273	1 923	1 402	3 325	3 044	2 554	5 598
27	1 258	1 074	2 332	2 034	1 293	3 327	3 292	2 367	5 659
26	1 326	994	2 320	2 207	1 214	3 421	3 533	2 208	5 741
25	1 461	1 090	2 551	2 364	1 043	3 407	3 825	2 133	5 958
24	1 475	954	2 429	2 684	807	3 491	4 159	1 761	5 920
23	1 552	984	2 536	3 003	707	3 710	4 555	1 691	6 246
22	1 476	877	2 353	3 045	625	3 670	4 521	1 502	6 023
21	1 608	978	2 586	3 180	643	3 823	4 788	1 621	6 409
20	1 623	961	2 584	3 342	553	3 895	4 965	1 514	6 479
19	1 480	835	2 315	2 709	457	3 166	4 189	1 292	5 481
18	1 450	802	2 252	2 814	368	3 182	4 264	1 170	5 434
17	1 544	766	2 310	2 275	345	2 620	3 819	1 111	4 930
16	1 419	736	2 155	2 043	285	2 328	3 462	1 021	4 483
15	1 299	736	2 035	1 804	288	2 092	3 103	1 024	4 127
14	1 374	782	2 156	1 721	280	2 001	3 095	1 062	4 157
13	1 433	724	2 157	1 664	367	2 031	3 097	1 091	4 188
12	1 437	706	2 143	1 564	333	1 897	3 001	1 039	4 040
11	1 443	717	2 160	1 405	347	1 752	2 848	1 064	3 912
10	1 399	684	2 083	1 266	315	1 581	2 665	999	3 664
09	1 397	695	2 092	1 239	394	1 633	2 636	1 089	3 725
08	1 325	709	2 034	1 131	412	1 543	2 456	1 121	3 577
07	1 288	646	1 934	950	351	1 301	2 238	997	3 235
06	1 252	672	1 924	902	271	1 173	2 154	943	3 097
05	1 150	618	1 768	825	212	1 037	1 975	830	2 805
04	1 107	565	1 672	808	175	983	1 915	740	2 655
03	1 000	547	1 547	799	229	1 028	1 799	776	2 575
02	996	557	1 553	893	324	1 217	1 889	881	2 770
01	994	548	1 542	958	439	1 397	1 952	987	2 939
00	927	446	1 373	1 010	315	1 325	1 937	761	2 698
1899	814	390	1 204	1 011	266	1 277	1 825	656	2 481
98	783	340	1 123	1 176	234	1 410	1 959	574	2 533
97	790	293	1 083	1 267	204	1 471	2 057	497	2 554
96	713	287	1 000	1 415	150	1 565	2 128	437	2 565
95	594	240	834	845	97	942	1 439	337	1 776
94	572	173	745	573	109	682	1 145	282	1 427
93	521	149	670	551	64	615	1 072	213	1 285
92	458	113	571	300	30	330	758	143	901
91	392	92	484	218	23	241	610	115	725
90	264	48	312	91	3	94	355	51	406
89	113	28	141	15	1	16	128	29	157
88	111	18	129	5	—	5	116	18	134
Summa	48 314	34 209	82 523	70 678	26 640	97 318	118 992	60 849	179 841

Tab. 10. Under redovisningsåret 1954—55 nyanställda civila tjänstemän
å löneplan 1 fördelade efter erhållen lönegrad och anställningsform

*Civil Government employees appointed in the year 1954/55, by salary scale
and type of appointment*

Löne- grad	Anställningsform				Summa			Därav					
	Ca	Ce	Cf	Cg	M	Kv	Båda könen	Allmänna civilförvaltn. o. försvarsväs.		Affärsverken (utom S J)		Statens järnvägar	
								M	Kv	M	Kv	M	Kv
1	—	—	—	145	45	100	145	40	94	5	6	—	—
2	—	—	—	48	5	43	48	4	38	1	5	—	—
3	—	—	—	70	6	64	70	2	35	4	29	—	—
4	—	3	1 508	2 581	130	3 962	4 092	74	1 921	56	1 937	—	104
5	—	48	14	820	26	856	882	10	856	16	—	—	—
6	—	68	59	438	45	520	565	38	403	7	91	—	26
7	—	3	1 394	32	1 409	20	1 429	12	17	416	3	981	—
8	21	227	559	877	980	704	1 684	444	582	28	101	508	21
9	—	10	45	102	79	78	157	39	63	30	15	10	—
10	12	396	27	523	857	101	958	444	98	111	3	302	—
11	38	234	44	345	428	233	661	218	198	145	34	65	1
12	19	87	38	249	200	193	393	152	192	47	—	1	1
13	162	415	41	257	782	93	875	154	52	604	39	24	2
14	23	94	24	114	145	110	255	134	100	11	5	—	5
15	26	100	37	187	320	30	350	195	16	115	14	10	—
16	8	20	—	27	41	14	55	34	14	7	—	—	—
17	14	90	13	203	275	45	320	205	44	55	1	15	—
18	13	13	3	11	20	20	40	18	20	1	—	1	—
19	9	91	53	356	435	74	509	389	73	38	1	8	—
20	—	6	—	22	12	16	28	10	16	2	—	—	—
21	32	43	187	436	530	168	698	458	168	64	—	8	—
22	4	29	1	6	27	13	40	26	13	—	—	1	—
23	15	207	5	97	236	88	324	215	88	18	—	3	—
24	8	3	—	2	12	1	13	12	1	—	—	—	—
25	9	114	—	68	147	44	191	137	43	8	1	2	—
26	—	3	—	3	5	1	6	5	1	—	—	—	—
27	32	37	—	34	90	13	103	86	13	4	—	—	—
28	—	—	—	36	22	14	36	22	14	—	—	—	—
29	28	25	—	30	74	9	83	67	9	5	—	2	—
30	1	33	—	5	38	1	39	38	1	—	—	—	—
31	25	9	—	6	40	—	40	39	—	1	—	—	—
32	5	2	—	6	12	1	13	12	1	—	—	—	—
33	14	4	—	6	23	1	24	22	1	1	—	—	—
34	2	1	—	2	5	—	5	5	—	—	—	—	—
35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	6	—	—	10	16	—	16	16	—	—	—	—	—
Summa	526	2 415	4 052	8 154	7 517	7 630	15 147	3 776	5 185	1 800	2 285	1 941	160

Tab. 11. Under redovisningsåret 1954—55 nyanställda civila tjänstemän med nedanstående utbildning (utöver folkskola) fördelade efter erhållen lönegrad
Civil Government employees appointed in the year 1954/55, by education and salary scale

Utbildning	Antal nyan- ställda	Därav löneplan 1; lönegrad											
		1-9	10- 13	14- 15	16- 17	18- 19	20- 21	22- 23	24- 25	26- 27	28- 29	30- 37	
Teol. dr, teol. lic., teol. kand.	27	—	—	—	—	—	11	4	3	—	3	6	
Jur. dr, jur. lic., jur. kand.	222	—	—	—	—	158	33	12	8	2	2	7	
Med. dr, med. lic., med. kand.	77	—	—	—	—	—	—	—	18	8	34	17	
Fil. dr, fil. lic.	109	—	—	—	—	—	21	15	6	1	5	61	
Fil. mag.	514	—	—	—	1	7	305	101	55	27	16	2	
Fil. kand.	75	3	9	8	4	13	16	10	6	4	1	1	
Pol. mag.	17	—	—	—	1	12	2	1	—	—	—	1	
Utländsk akademisk examen.	21	1	1	1	1	3	4	1	1	2	6	—	
Tekn. dr, tekn. lic., civilingenjörsexamen.	222	—	—	—	—	7	131	18	4	22	22	18	
Läroverksingenjörsexamen, sjöin- genjörsexamen	318	—	65	83	45	51	32	20	11	8	1	2	
Institutsingenjörsexamen	328	3	109	44	53	42	32	25	13	7	—	—	
Lägre teknisk utbildning	354	110	149	29	39	20	2	2	2	—	—	1	
Ekon. dr, ekon. lic., civilekonom ..	32	—	—	—	—	13	4	7	1	2	1	4	
Handelsgymnasium	37	12	14	2	4	1	1	1	2	—	—	—	
Handelsskola och handelsinstitut ..	283	255	19	1	3	3	—	2	—	—	—	—	
Studentex. jämte handelsutbildning	23	8	11	—	1	2	—	—	—	—	—	1	
Realexamen, normalskolekompetens jämte handelsutbildning.	132	101	23	2	1	2	1	2	—	—	—	—	
Tandläkarexamen	6	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	
Farm. lic., apotekarex., receptarieex.	9	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	3	
Veterinärexamen	12	—	—	—	—	—	1	—	7	1	2	1	
Sjuksköterske- och barnmorskeut- bildning	259	1	174	69	2	5	7	—	1	—	—	—	
Laboratis- o. preparatrisutbildning	13	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tandsköterske- och tandteknikerut- bildning	24	21	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diplomerad från socialinstitut	48	—	2	5	13	7	11	6	3	—	1	—	
Högre lärarinneseminarium	9	—	—	—	—	—	2	3	4	—	—	—	
Folkskoleseminarium	182	5	—	3	42	29	32	42	26	3	—	—	
Gymnastiklärarexamen	51	2	—	3	2	1	3	37	1	2	—	—	
Musikhögskolan	19	—	—	—	—	—	1	2	12	4	—	—	
Teckningslärarexamen	15	—	—	—	—	—	—	13	2	—	—	—	
Skolköks- o. lanthushållsseminarium	20	—	1	1	—	14	3	—	—	1	—	—	
Slöjdlärareutbildning	27	—	—	1	12	11	—	3	—	—	—	—	
Agr. dr, agr. lic., agronomexamen ..	18	—	—	1	—	—	12	—	2	1	—	2	
Civiljägmästarexamen	18	—	—	—	—	—	15	1	—	1	—	1	
Skogsskolor	20	—	9	3	4	2	2	—	—	—	—	—	
Studentexamen utan påbyggnad ..	218	82	39	10	11	55	4	4	3	1	8	1	
Normalskolekompetens	413	366	37	8	1	—	—	—	1	—	—	—	
Realexamen	1 556	1 428	100	12	5	5	1	2	1	2	—	—	
Andra allmänbildande studier	691	609	65	9	2	3	1	2	—	—	—	—	
Övrig utbildning	358	84	105	58	30	40	17	5	7	7	5	—	
Summa	6 777	3 092	947	353	277	509	707	347	200	109	107	129	

Tab. 12. Under redovisningsåret 1954—55 avgångna civila tjänstemän fördelade efter födelseår och avgångsorsak

Civil Government employees who have resigned their post in 1954/55, by year of birth and cause of resignation

Födelse- år	Ordinarie och extra-ordinarie tjänstemän						Aspiranter, extra tjäns- temän och arvodister ²		Samt- liga	Därav	
	Avgångsorsak				Summa					Allm. civil- förv. o. försvarsväs.	Affärs- verken
	Ålders- pension	Annan pension ¹	Döds- fall	Annan orsak	M	Kv	M	Kv			
—1937	—	—	—	1	—	1	70	152	223	99	124
36	—	—	—	1	—	1	133	277	411	215	196
35	—	—	—	14	3	11	98	304	416	275	141
34	—	—	—	189	59	131	81	247	518	272	246
33	—	—	—	299	119	182	88	200	589	288	301
32	—	—	—	346	128	218	104	203	653	352	301
31	—	—	—	3	298	114	187	96	176	573	250
30	—	—	—	3	382	138	247	82	127	594	264
29	—	—	—	—	377	108	269	98	102	577	239
28	—	—	—	4	367	113	258	89	93	553	226
27	—	—	—	2	362	156	208	89	98	551	236
26	—	1	1	360	138	224	98	74	534	327	207
25	—	3	2	302	118	189	99	57	463	288	175
24	—	4	3	260	118	149	61	78	406	278	128
23	—	2	4	252	140	118	72	62	392	243	149
22	—	1	5	242	149	99	37	44	329	203	126
21	—	2	4	228	130	104	50	60	344	227	117
20	—	2	5	174	104	77	37	57	275	200	75
19	—	6	6	147	103	56	32	40	231	159	72
18	—	3	3	118	82	42	25	41	190	138	52
17	—	4	6	80	57	33	30	33	153	114	39
16	—	1	10	89	65	35	29	31	160	123	37
15	—	3	4	73	42	38	20	32	132	106	26
14	—	3	8	63	44	30	20	26	120	94	26
13	—	2	3	67	39	33	16	27	115	98	17
12	—	5	2	62	40	29	18	19	106	86	20
11	—	4	7	50	38	23	14	31	106	94	12
10	—	5	5	29	23	16	14	29	82	71	11
09	—	3	7	34	26	18	11	26	81	68	13
08	—	3	7	28	26	12	13	22	73	62	11
07	—	4	9	33	30	16	7	25	78	61	17
06	—	4	7	23	20	14	13	13	60	53	7
05	—	2	13	23	25	13	8	22	68	58	10
04	—	2	4	17	12	11	8	23	54	49	5
03	—	8	14	16	29	9	4	12	54	40	14
02	—	8	13	6	15	12	10	18	55	47	8
01	—	14	16	11	22	19	11	14	66	44	22
00	263	13	10	9	18	277	5	9	309	77	232
1899	38	14	13	9	29	45	5	7	86	56	30
98	4	13	23	5	33	12	6	10	61	31	30
97	28	24	21	8	37	44	3	9	93	41	52
96	2	28	25	3	42	16	10	11	79	41	38
95	722	20	26	2	700	70	9	12	791	129	662
94	316	21	22	1	323	37	5	10	375	83	292
93	67	10	19	4	88	12	3	7	110	47	63
92	353	8	13	3	319	58	4	14	395	142	253
91	142	5	8	—	131	24	3	13	171	77	94
90	244	5	11	2	226	36	3	5	270	137	133
89	245	—	5	2	224	28	12	6	270	178	92
88	80	—	3	1	78	6	35	8	127	120	7
Summa	2 504	260	382	5 472	4 821	3 797	1 888	3 016	13 522	7 624	5 898

¹ Invalid-, sjuk- och förtidspension. — ² Därav annan pension 5, dödsfall 30.

Tab. 13 a. Under redovisningsåret 1954—55 avgångna civila tjänstemän
å löneplan 1 fördelade efter lönegrad och avgångsorsak. Män

*Civil Government employees who have resigned their post in 1954/55, by salary
scale and cause of resignation. Males*

Löne- grad	Ordinarie och extra-ordinarie tjänstemän				Summa	Aspiran- ter och extra tjänste- män ¹	Samt- liga	Därav	
	Avgångsorsak							Allm. civil- förv. o. försvarsväs.	Affärs- verken
	Ålders- pension	Annan pension	Döds- fall	Annan orsak					
1	—	—	—	—	—	12	12	10	2
2	—	—	—	—	—	2	2	2	—
3	—	—	—	—	—	4	4	2	2
4	—	—	—	—	—	60	60	40	20
5	—	—	1	1	2	8	10	7	3
6	—	—	—	1	1	19	20	16	4
7	—	—	—	1	1	173	174	2	172
8	1	—	1	21	23	255	278	231	47
9	—	—	—	46	46	104	150	18	132
10	98	20	34	842	994	233	1 227	308	919
11	391	27	37	229	684	83	767	159	608
12	103	6	21	88	218	81	299	193	106
13	222	20	41	113	396	53	449	105	344
14	28	3	—	76	107	18	125	87	38
15	219	8	15	169	411	41	452	189	263
16	20	1	5	30	56	11	67	50	17
17	280	20	34	93	427	84	511	151	360
18	14	3	2	2	21	7	28	15	13
19	57	6	11	130	204	99	303	200	103
20	78	1	7	14	100	7	107	33	74
21	35	1	7	89	132	211	343	270	73
22	12	1	5	9	27	15	42	32	10
23	35	3	9	102	149	88	237	167	70
24	—	1	—	1	2	2	4	4	—
25	56	2	14	97	169	38	207	157	50
26	—	—	—	—	—	1	1	1	—
27	45	6	12	89	152	19	171	135	36
28	—	—	—	—	—	6	6	6	—
29	69	3	18	72	162	17	179	150	29
30	2	—	1	19	22	7	29	29	—
31	22	2	7	28	59	7	66	49	17
32	22	—	2	4	28	3	31	20	11
33	48	3	11	20	82	—	82	65	17
34	3	—	1	1	5	—	5	5	—
35	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	—	—	1	—	1	—	1	1	—
37	21	3	5	11	40	3	43	42	1
Summa	1 881	140	302	2 398	4 721	1 771	6 492	2 951	3 541

¹ Därav annan pension 2, dödsfall 22.

Tab. 13 b. Under redovisningsåret 1954—55 avgångna civila tjänstemän
å löneplan 1 fördelade efter lönegrad och avgångsorsak. Kvinnor

*Civil Government employees who have resigned their post in 1954/55, by salary
scale and cause of resignation. Females*

Löne- grad	Ordinarie och extra-ordinarie tjänstemän					Aspiran- ter och extra tjänste- män ¹	Samt- liga	Därav	
	Avgångsorsak				Summa			Allm. civil- förv. o. försvarsväs.	Affärs- verken
	Ålders- pension	Annan pension	Döds- fall	Annan orsak					
1	—	—	—	—	—	27	27	25	2
2	—	—	—	—	—	5	5	5	—
3	—	—	—	—	—	27	27	25	2
4	9	2	3	102	116	1 056	1 172	895	277
5	7	—	1	98	106	372	478	478	—
6	21	6	6	563	596	550	1 146	444	702
7	3	—	—	10	13	12	25	24	1
8	32	17	9	1 176	1 234	404	1 638	1 024	614
9	1	—	—	7	8	19	27	22	5
10	267	37	5	186	495	68	563	209	354
11	52	16	9	360	437	69	506	360	146
12	9	1	2	59	71	98	169	169	—
13	20	10	3	102	135	37	172	116	56
14	35	2	3	62	102	49	151	142	9
15	33	6	9	114	162	11	173	42	131
16	15	4	1	9	29	4	33	19	14
17	15	2	—	25	42	30	72	53	19
18	—	—	1	3	4	2	6	6	—
19	11	5	4	20	40	8	48	40	8
20	1	2	—	22	25	4	29	28	1
21	1	1	—	6	8	58	66	65	1
22	—	—	—	5	5	3	8	8	—
23	10	2	—	32	44	7	51	47	4
24	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	8	4	1	41	54	4	58	56	2
26	—	—	—	—	—	1	1	1	—
27	12	—	1	26	39	2	41	40	1
28	—	—	—	—	—	4	4	4	—
29	11	2	2	8	23	2	25	25	—
30	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	1	—	—	1	2	—	2	2	—
32	—	—	—	—	—	1	1	1	—
33	—	—	—	1	1	—	1	1	—
34	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	1	—	—	—	1	—	1	1	—
36	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	2	—	—	—	2	—	2	2	—
Summa	577	119	60	3 038	3 794	2 934	6 728	4 379	2 349

¹ Därav annan pension 3, dödsfall 8.

Tab. 14. Under redovisningsåret 1954—55 å löneplan 1 befordrade tjänstemän, fördelade efter erhållen lönegrad och antal uppflyttade lönegrader

Government employees promoted during 1954/55, by salary scale and by their rise on the scale

Anm. Statens järnvägar ingår icke i tabellen.

Efterbe- fordran erhållen löne- grad	Antal uppflyttade lönegrader													
	Män							Kvinnor						
	1	2	3	4	5	6—	Summa	1	2	3	4	5	6—	Summa
2	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3
3	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	2
4	1	1	17	—	—	—	19	8	13	56	—	—	—	77
5	9	—	—	2	—	—	11	1 306	11	—	—	—	—	1 317
6	—	65	1	1	2	—	69	29	1 321	1	3	3	—	1 357
7	1	5	10	3	1	—	17	91	18	20	—	—	—	129
8	3	55	2	9	—	1	70	219	1 526	10	322	2	8	2 087
9	5	278	9	3	4	—	299	15	12	3	1	2	—	33
10	147	107	76	3	1	1	335	—	421	—	62	—	2	485
11	553	61	54	5	4	6	683	10	38	736	—	22	13	819
12	188	204	7	5	—	—	404	1	57	—	3	—	—	61
13	57	423	34	13	10	4	541	15	286	16	—	39	5	361
14	26	228	28	4	3	1	290	5	64	1	8	—	1	79
15	40	519	10	92	55	3	719	4	184	—	25	25	18	256
16	32	89	6	10	1	3	141	—	20	1	—	—	—	21
17	60	515	50	101	1	11	738	13	45	3	8	—	1	70
18	14	32	11	1	1	—	59	5	49	29	—	—	4	87
19	21	570	37	58	6	15	707	18	69	11	13	2	7	120
20	28	7	26	3	3	1	68	29	1	5	1	—	—	36
21	42	700	3	48	3	11	807	14	43	—	5	—	3	65
22	60	24	21	—	2	1	108	37	46	2	1	1	1	88
23	51	747	46	79	2	5	930	5	123	43	22	—	—	193
24	35	2	4	4	—	—	45	14	1	2	1	—	—	18
25	7	570	12	47	2	8	646	3	128	6	10	1	2	150
26	12	—	22	—	—	—	34	5	—	16	—	—	—	21
27	—	333	4	100	4	22	463	1	51	—	14	—	2	68
28	1	—	—	—	1	1	3	—	—	—	—	1	—	1
29	—	259	7	48	4	30	348	—	38	—	6	—	2	46
30	5	—	5	—	—	4	14	—	—	—	—	—	—	—
31	6	143	—	24	—	20	193	—	2	—	1	—	3	6
32	7	3	10	—	12	3	35	—	—	—	—	—	—	—
33	5	38	9	14	—	17	83	—	1	—	2	—	—	3
34	—	1	3	1	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	—	—	1	20	4	21	46	—	—	—	—	—	1	1
Summa	1 416	5 980	525	695	126	189	8 931	1 850	4 570	961	508	98	73	8 060

Tab. 15. Under redovisningsåret 1954—55 å löneplan 1 befördrade tjänstemän,
fördelade efter erhållen löneklass och antal uppflyttade löneklasser
*Government employees, who have advanced in 1954/55, by salary class
and by their rise on the class scale*

Anm. Statens järnvägar ingår icke i tabellen.

Efter be- fordran erhållen löne- klass	Antal uppflyttade löneklasser													
	Män							Kvinnor						
	1	2	3	4	5	6—	Summa	1	2	3	4	5	6—	Summa
2	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3
3	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	2
4	1	1	17	—	—	—	19	6	13	58	—	—	—	77
5	2	—	—	2	—	—	4	409	11	—	—	—	—	420
6	2	69	1	2	1	—	75	249	1 459	1	3	3	—	1 715
7	—	7	10	1	—	—	18	163	75	13	—	—	—	251
8	4	55	2	10	—	1	72	461	1 301	12	314	—	8	2 096
9	5	281	9	3	4	—	302	77	67	4	—	2	—	150
10	144	108	75	4	1	1	333	173	227	15	45	—	5	465
11	44	63	47	5	7	7	173	318	346	221	2	22	17	926
12	130	196	6	5	—	—	337	81	42	1	—	—	—	124
13	253	188	15	14	10	5	485	70	144	11	9	16	4	254
14	258	126	6	4	3	1	398	57	34	34	4	1	—	130
15	268	319	20	31	43	5	686	40	187	12	21	4	12	276
16	167	163	10	10	1	3	354	28	79	8	—	1	—	116
17	146	407	21	48	1	6	629	19	49	1	7	—	—	76
18	85	180	22	3	1	—	291	15	41	9	2	—	2	69
19	114	445	28	32	11	8	638	29	54	3	4	2	2	94
20	53	134	21	9	1	1	219	22	42	3	6	—	—	73
21	107	509	21	32	3	4	676	22	57	6	—	1	3	89
22	102	94	11	5	2	1	215	31	34	1	3	—	—	69
23	136	558	50	47	1	6	798	31	101	35	15	—	1	183
24	69	63	4	7	—	—	143	15	15	2	3	—	—	35
25	140	346	10	28	4	5	533	51	82	6	3	2	—	144
26	60	98	6	1	—	1	166	9	26	8	—	—	—	43
27	90	183	20	85	—	22	400	22	28	2	12	—	3	67
28	32	113	4	8	—	1	158	5	33	1	1	—	—	40
29	75	136	9	28	3	28	279	15	18	—	5	—	2	40
30	30	70	5	2	1	3	111	2	14	—	—	—	—	16
31	41	70	5	10	1	17	144	4	2	—	1	—	3	10
32	19	48	4	6	3	2	82	—	3	—	—	—	—	3
33	23	21	7	2	6	12	71	1	1	—	1	—	—	3
34	11	35	5	2	—	—	53	—	—	—	—	—	—	—
35	2	4	2	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—
36	—	10	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—
37	1	9	7	13	3	15	48	—	—	—	—	—	1	1
38	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Summa	2 614	5 110	480	460	111	156	8 931	2 428	4 587	467	461	54	63	8 060

Tab. 16. Tjänstemän i nedanstående befattningar med hänsyn till under redovisningsåret 1954—55 inträffad avgång, nyanställning och befordran

Befattning	Löne- grad	Antal tjänste- män 1 okto- ber 1954	Under 1954—55 avgångna					Under	
			Avgångsorsak				Summa	Födelseår	
			Ålders- pension	Annan pension	Döds- fall	Annan orsak		-1937	36- 35
Skrivbiträde	1—3	136	—	—	—	32	32	108	41
	4	2 291	—	—	—	515	515	874	567
	5—6	1 452	—	—	—	223	223	16	46
Kontorsbiträde	8	12 534	17	13	7	1 388	1 425	2	23
	9	18	—	—	—	6	6	—	1
Kanslibiträde	9	38	—	—	—	2	2	1	4
	11	6 182	49	14	8	383	454	—	4
Kontorist	11—12	34	—	—	—	3	3	—	—
	13	5 159	43	16	10	126	195	—	4
Kansliskrivare	15	1 313	15	2	2	18	37	—	—
Kansliskrivare, förste	17	745	30	1	4	7	42	—	—
Kontorsskrivare	15—17	37	1	1	1	2	5	—	—
	19	652	10	2	4	17	33	—	—
Kontorsskrivare, förste	18—21	63	—	1	—	—	1	—	—
Sjukvårdsbiträde	3—4	30	—	—	—	22	22	28	—
	5	913	—	—	—	280	280	40	82
	6	88	—	—	1	12	13	—	—
	7	17	—	—	—	2	2	1	—
Sjuksköterska	10	6	—	—	—	2	2	—	—
	12	408	—	—	1	146	147	—	—
	14	37	—	—	—	7	7	—	—
Ekonomibiträde	2—4	1 922	9	2	3	362	376	31	17
	5	792	5	—	2	187	194	33	53
	6—7	533	6	—	2	42	50	—	—
	8—11	359	7	1	2	29	39	2	5
Skötare	8	367	—	—	—	176	176	17	55
	10	104	—	—	—	17	17	—	—
	12	2 220	8	1	3	38	50	—	—
Skötare, förste	13	192	3	—	—	3	6	—	—
Sköterska	4	514	—	—	—	169	169	125	182
	6	625	—	—	—	201	201	3	32
	8	105	—	—	—	24	24	—	2
	10	2 437	39	3	1	140	183	—	—
Sköterska, första	12	366	8	1	1	7	17	—	—
Överskötare	14	173	—	—	—	8	8	—	—
Översköterska	14	914	30	2	2	69	103	—	—
Vaktkonstapel	10	153	—	—	—	48	48	—	3
	12	743	8	1	2	27	38	—	1
Eldare	10	592	5	—	2	59	66	—	3
	11	212	6	—	—	7	13	—	—

Government employees in certain types of employment in 1954/55: number at the beginning of the year, resignations (by cause), appointments (by year of birth) and promotions (by year of appointment)

1954—55 nyanställda									Under 1954—55 befordrade till ifrågavarande befattning och lönegrad								
								Summa	Anställningsår							Summa	
34-33	32-31	30-29	28-27	26-25	24-23	22-21	20-		1954-50	49-45	44-40	39-35	34-30	29-25	24-		
6	2	3	3	1	—	—	2	166	5	—	—	—	—	—	—	5	
224	101	46	30	25	19	18	109	2 013	78	—	—	—	—	—	—	78	
59	24	13	13	6	5	5	34	221	919	—	—	—	—	—	—	919	
50	68	61	54	55	52	42	158	565	1386	68	5	2	1	2	3	1 467	
1	1	2	—	—	—	—	1	6	4	—	—	—	—	—	—	4	
10	7	7	2	—	2	—	3	36	12	—	—	—	—	—	—	12	
16	17	7	18	16	8	16	43	145	296	472	175	15	15	12	1	986	
2	1	—	—	—	—	—	1	4	1	—	1	—	—	—	—	2	
3	11	8	4	8	6	8	20	72	78	141	276	128	23	13	21	680	
—	—	1	1	—	1	—	4	7	25	46	45	15	9	3	7	150	
—	—	—	—	—	—	1	4	5	8	20	30	20	10	11	51	150	
2	1	1	1	—	—	—	2	7	—	2	2	1	2	—	—	7	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	23	25	13	1	3	10	78	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	3	
—	1	—	—	—	—	—	—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	
50	36	19	16	7	10	9	51	320	14	—	—	—	—	—	—	14	
2	—	—	—	—	—	—	2	4	4	—	—	1	—	—	—	5	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	2	—	1	—	—	—	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	75	38	13	13	9	5	14	176	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	3	2	—	—	1	—	12	18	5	4	—	—	—	—	—	9	
11	7	8	7	6	3	10	62	162	—	—	—	—	—	—	—	—	
42	27	30	24	12	22	22	237	502	796	266	178	28	24	10	7	1 309	
1	3	4	—	—	2	—	21	31	37	35	33	10	2	—	2	119	
6	6	2	7	2	4	3	17	54	34	53	87	19	22	8	16	239	
82	58	30	26	23	14	7	20	332	3	—	—	—	—	—	—	3	
5	6	3	2	—	1	—	2	19	56	1	—	—	—	—	—	57	
6	—	2	—	—	—	1	6	15	65	3	—	—	—	—	—	68	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	9	7	2	19	
87	52	33	20	14	13	11	61	598	—	—	—	—	—	—	—	—	
28	16	8	10	4	10	2	43	156	131	—	—	—	—	—	—	131	
2	1	—	—	1	1	—	2	9	68	1	—	—	—	—	—	69	
2	2	2	4	6	6	5	59	86	176	—	—	—	—	—	—	176	
—	1	—	—	—	—	—	1	2	4	12	15	18	4	1	—	54	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	6	10	4	2	24	
—	1	6	2	5	5	4	25	48	11	7	9	12	13	6	1	59	
11	7	22	10	12	8	7	23	103	1	—	—	—	—	—	—	1	
—	5	—	4	2	2	1	15	30	45	—	1	—	—	—	—	46	
6	8	6	9	3	11	3	38	87	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	1	—	—	—	7	8	14	3	1	2	1	—	—	21	

Tab. 16 (forts.). Tjänstemän i nedanstående befattningar med hänsyn till under redovisningsåret 1954—55 inträffad avgång, nyanställning och befordran

Befattning	Löne- grad	Antal tjänste- män 1 oktober 1954	Under 1954—55 avgångna					Under	
			Avgångsorsak				Summa	Födelseår	
			Ålders- pension	Annan pension	Döds- fall	Annan orsak		-1937	36- 35
Vaktmästare, exp.vakt o. förste exp.vakt.....	1—9 10 11 12	248 1 126 351 314	— 6 5 9	— 1 3 1	1 5 2 2	42 66 5 2	43 78 15 14	45 3 — —	8 — — —
Reparatör	11 12 13	174 262 3 646	14 10 59	— 1 2	1 3 10	2 8 45	17 22 116	— — —	1 — —
Reparatör, förste	15	1 413	55	3	4	8	70	—	—
Ingenjörbiträde	17	221	—	—	—	28	28	—	—
Flygtekniker	13 15	— 1 860	— —	— —	— —	— 85	— 85	— —	— —
Ingenjör, biträdande	14—16 17 19 20—23	7 132 440 4	— — 2 —	— — — —	— — 1 —	1 15 57 —	1 15 60 —	— — — —	— — — —
Ingenjör	15—20 21 22 23 25 26—31	49 984 95 1 228 470 321	— 2 — 3 1 —	— — — — — 2	— 1 — — 1 3	10 74 4 84 15 10	10 77 4 87 17 15	— 1 — — — —	— — — — — —
Byråingenjör o. förste byrå- ingenjör	25 27 29	415 319 280	1 2 2	— — —	1 — 2	23 9 20	25 11 24	— — —	— — —
Amanuens	19 21 23 25	89 133 170 16	— — — —	1 — — —	— — — —	20 17 14 1	21 17 14 1	— — — —	— — — —
Byråsekreterare	25	414	2	—	3	12	17	—	—
Byråsekreterare, förste	27 29	297 274	3 4	— —	2 2	7 4	12 10	— —	— —
Adjunkt	21 23 25 27 29	452 358 217 881 1 417	— — — 4 58	— — — 1 2	— — — 1 7	79 37 19 51 28	79 37 19 57 95	— — — — —	— — — — —
Lektor	31 33	77 708	1 26	— 1	— 4	2 15	3 46	— —	— —

Government employees in certain types of employment in 1954/55: number at the beginning of the year, resignations (by cause), appointments (by year of birth) and promotions (by year of appointment). (Cont.)

1954—55 nyanställda									Under 1954—55 befordrade till ifrågavarande befattning och lönegrad								
								Summa	Anställningsår								Summa
34-33	32-31	30-29	28-27	26-25	24-23	22-21	20-		1954-50	49-45	44-40	39-35	34-30	29-25	24-		
9	4	4	1	—	1	—	3	75	45	—	—	—	—	—	—	45	
10	5	6	5	4	8	9	48	98	45	8	1	1	—	—	—	55	
1	—	—	1	—	1	3	10	16	1	2	13	1	2	—	—	19	
—	1	1	1	—	—	1	4	8	5	7	7	6	1	3	3	32	
—	—	—	1	—	—	—	—	2	2	1	1	—	—	—	—	4	
—	—	—	—	—	1	3	5	9	8	3	6	1	—	—	3	21	
4	17	29	29	30	43	30	295	477	42	126	93	12	18	8	20	319	
—	—	1	2	3	—	1	11	18	39	45	83	76	28	11	20	302	
—	8	11	8	6	6	7	12	58	52	26	8	1	1	—	1	89	
7	4	9	9	7	4	4	1	45	4	1	—	—	—	—	—	5	
1	11	21	14	3	2	3	—	55	44	8	—	—	—	—	—	52	
—	2	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	1	
—	3	3	1	3	1	1	2	14	15	—	2	1	—	—	—	18	
2	3	7	13	9	6	7	13	60	81	19	13	2	—	1	—	116	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	—	5	
—	2	4	4	1	1	1	1	14	6	2	1	—	—	1	—	10	
—	9	15	22	15	7	7	18	94	166	84	53	30	7	1	4	345	
—	—	4	9	9	8	7	13	50	136	151	55	23	5	3	5	378	
—	—	—	1	1	1	2	5	10	54	78	46	30	9	2	4	223	
—	—	—	—	1	—	1	1	3	64	36	18	11	6	—	6	141	
—	—	—	1	—	1	2	6	10	24	24	18	6	1	—	—	73	
—	—	—	—	—	2	4	9	15	19	22	15	5	—	1	2	64	
—	—	—	—	1	2	—	6	9	20	24	10	9	1	—	1	65	
—	6	11	8	4	5	2	6	42	4	—	—	—	—	—	—	4	
—	1	3	4	2	2	4	4	18	34	2	—	1	1	—	—	38	
—	—	—	—	5	3	1	3	12	49	15	2	—	—	—	—	66	
—	—	—	—	—	—	1	—	1	12	1	—	1	—	—	—	14	
—	—	1	—	—	—	1	2	4	11	24	14	8	1	1	2	61	
—	—	—	—	1	—	1	1	3	13	5	11	11	3	—	6	49	
—	—	—	—	—	—	—	3	3	1	2	7	6	4	1	8	29	
3	32	82	71	51	22	17	44	322	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	1	3	13	18	12	5	18	70	138	2	1	1	1	—	—	143	
—	—	—	2	3	3	2	20	28	61	11	4	1	—	—	—	77	
—	—	1	2	4	4	2	16	29	55	28	8	1	3	—	—	95	
—	—	—	—	—	3	3	17	23	44	66	30	22	4	3	2	171	
—	—	—	—	2	1	4	11	18	16	12	2	3	3	1	1	38	
—	—	—	—	—	1	1	8	10	4	4	5	4	1	1	—	19	

Tab. 16 (forts.). Tjänstemän i nedanstående befattningar med hänsyn till under redovisningsåret 1954—55 inträffad avgång, nyanställning och befordran

Befattning	Löne- grad	Antal tjänste- män 1 okto- ber 1954	Under 1954—55 avgångna					Under	
			Avgångsorsak				Summa	Födelseår	
			Ålders- pension	Annan pension	Döds- fall	Annan orsak		-1937	36- 35
Tullvakt	7—9	42	—	—	—	3	3	—	—
	10	224	—	1	—	11	12	—	—
	11	386	—	—	—	7	7	—	—
Tulluppsyningsman	13	1 265	2	3	9	4	18	—	—
Tulluppsyningsman, förste	15	222	15	1	1	—	17	—	—
Tullöveruppsyningsman	17	132	4	1	1	—	6	—	—
Telefonist	4	348	—	—	—	80	80	383	169
	6	57	—	—	—	8	8	—	—
	8	141	2	1	—	13	16	—	—
Lokaltelefonist	4	458	—	—	—	62	62	256	130
	6	5 840	11	3	4	573	591	5	6
Landstelefonist	8	1 700	11	3	4	79	97	—	—
Rikstelefonist	10	3 925	226	34	4	87	351	—	—
Brevbärare	7	526	—	—	—	97	97	256	99
	9	529	—	—	—	—	—	—	1
	10	3 193	3	3	7	230	243	—	—
Brevbärrörman	12	512	14	—	3	4	21	—	—
Postiljon	11	1 745	8	2	1	23	34	—	—
	12	790	14	—	5	3	22	—	—
Överpostiljon	14	1 085	7	3	—	9	19	—	—
Postexpeditör	13	90	—	—	—	2	2	5	11
	15	1 424	—	1	2	69	72	—	—
	16	4	—	—	—	—	—	—	—
Postexpeditör, förste	17	110	—	1	—	2	3	—	—
Stationskarl	7	237	—	—	—	60	60	506	323
	8	87	—	—	—	36	36	1	4
	9	861	—	—	1	75	76	—	2
	10	12 749	50	15	22	536	623	—	—
Trafikbiträde	10	—	4	—	—	—	4	—	—
	11	6 140	178	10	9	50	247	—	—
Stationsförman	13	768	68	2	1	1	72	—	—
Banvakt	7—9	93	—	—	—	2	2	26	21
	10	1 299	—	—	19	36	55	—	—
Banbiträde	11	3 545	105	5	9	24	143	—	—
Maskinbiträde	11	2 092	38	4	7	36	85	—	—
Lokbiträde	12	1 265	14	1	2	4	21	—	—
Lokförare	15	974	2	—	—	6	8	—	—
	17	2 626	156	10	13	4	183	—	—
Konduktör	12	12	3	—	—	—	3	—	—
	13	1 249	24	2	2	2	30	—	—

Government employees in certain types of employment in 1954/55: number at the beginning of the year, resignations (by cause), appointments (by year of birth) and promotions (by year of appointment). (Cont.)

1954—55 nyanställda									Under 1954—55 befordrade till ifrågavarande befattning och lönegrad							
									Anställningsår							
34-33	32-31	30-29	28-27	26-25	24-23	22-21	20-	Summa	1954-50	49-45	44-40	39-35	34-30	29-25	24-	Summa
18	15	3	—	—	—	—	—	36	13	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	1	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	111	31	—	—	—	1	—	143
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104	1	5	—	—	1	111
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	30	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	17
62	32	23	9	12	9	3	26	728	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	—	2	2	2	1	6	19	—	—	—	—	—	—	19
1	—	3	1	2	2	1	6	16	7	1	—	—	8	2	3	21
43	14	6	6	1	1	1	8	466	—	—	—	—	—	—	—	—
12	6	8	5	6	4	1	7	60	304	3	1	—	—	—	—	308
—	—	—	—	—	1	—	—	1	12	204	22	6	3	1	2	250
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	160	56	11	12	5	5	250
28	11	2	1	—	—	1	—	398	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1	266	—	—	—	—	—	—	266
1	3	1	3	2	4	2	34	50	208	—	—	—	—	—	—	208
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	8	33	23	3	1	1	72
—	—	2	2	—	—	1	12	17	16	183	55	3	1	—	—	258
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	29	44	8	2	1	3	88
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	68	32	1	1	4	107
10	5	—	—	—	—	—	—	31	7	8	—	—	—	—	—	15
—	1	—	—	—	—	3	2	6	69	9	6	—	—	—	—	84
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	5	1	—	11
70	—	—	—	—	—	—	—	899	—	—	—	—	—	—	—	—
167	161	79	29	22	6	7	1	477	12	—	—	—	—	—	—	12
4	1	—	1	—	—	—	—	8	205	—	—	—	—	—	—	205
4	6	6	6	4	15	9	74	124	561	10	—	1	—	—	—	572
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	1	2	5	388	451	28	4	3	11	890
—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	80	26	3	1	11	121
17	3	—	1	—	—	—	—	68	15	—	—	—	—	—	—	15
18	16	21	17	6	8	6	68	160	36	1	—	—	—	—	—	37
—	—	5	2	—	2	2	41	52	49	95	105	28	15	7	2	301
—	—	—	—	—	—	—	8	8	21	86	54	13	3	—	10	187
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	375	54	1	—	—	—	430
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104	2	—	—	—	106
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	140	12	2	2	—	156
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	161	30	—	—	—	191

Tab. 17. Statens lönekostnader under år 1955 (1 000kr)

Government expenditure on wages and salaries during 1955 (000 omitted)

Huvudtitlar och affärsverk m. m.	Löneplans- placerade tjänste- män	Övriga tjänste- män	Arbetare (inkl. städerske- personal)	Summa år 1955	Summa år 1954
Allmänna civilförvaltningen och försvars- väsendet:					
Justitiedepartementet	47 108	874	333	48 315	42 301
Utrikesdepartementet	22 196	2 741	94	25 031	24 414
Försvarsdepartementet	491 865	19 213	158 983	670 061	604 407
Därav civil personal: armén	68 626	2 714	47 938	119 278	109 889
marinen	29 817	1 380	47 976	79 173	75 829
flygvapnet	66 267	990	28 644	95 901	86 995
i övrigt	88 551	2 496	34 425	125 472	92 627
militär personal: marinen	127 184	7 838	—	135 022	130 944
marinen	61 189	2 201	—	63 390	58 247
flygvapnet	36 730	1 104	—	37 834	33 342
i övrigt	13 502	488	—	13 990	16 534
Socialdepartementet	60 040	4 402	1 458	65 900	58 911
Därav arbetsmarknadsstyrelsen och den offentliga arbetsförmedlingen....	26 188	2 648	847	29 683	26 316
Kommunikationsdepartementet	54 523	1 966	130 007	186 496	173 044
Därav väg- och vattenbyggnadsverket ...	38 526	—	116 972	155 498	144 218
Finansdepartementet	71 860	2 078	1 605	75 543	69 754
Därav generaltullstyrelsen och tullstaten .	53 845	283	605	54 733	50 634
Ecklesiastikdepartementet	211 940	31 001	9 427	252 368	223 372
Därav allmänna läroverken	119 215	5 781	3 776	128 772	112 918
Jordbruksdepartementet	62 816	2 821	4 902	70 539	66 159
Handelsdepartementet	39 917	4 786	2 000	46 703	43 980
Därav lotsstyrelsen samt lots- o. fyrstaten	16 804	1 700	886	19 390	17 413
Inrikesdepartementet	230 641	16 004	3 993	250 638	225 238
Därav statens sinnessjukhus	97 581	425	1 381	99 387	90 113
ÖÅ och länsstyrelserna jämte hä- radsskrivare- och landsfiskalsor- ganisationen	81 843	4 494	1 957	88 294	77 653
Civildepartementet	1 626	73	19	1 718	1 594
Riksdagen och dess verk	10 375	1 926	2 705	15 006	13 651
Summa för allm. civ.-förv. o. försvarsväsendet	1 304 907	87 885	315 526	1 708 318	1 546 825
Affärsverken m. m.:					
Postverket	177 678	66 834	13 006	257 518	233 691
Televerket	207 225	58 441	78 498	344 164	326 964
Statens järnvägar	528 225	11 990	157 441	697 656	648 297
Statens vattenfallsverk	62 789	1 152	83 394	147 335	127 951
Domänverket	21 017	499	125 716	147 232	¹ 20 686
Övriga	16 118	164	21 713	37 995	34 742
Summa för affärsverken	1 013 052	139 080	479 768	1 631 900	1 392 331
Totalsumma	2 317 959	226 965	795 294	3 340 218	2 939 156
Hushållningssällskap	8 627	1 344	1 097	11 068	9 676
Skogsvårdsstyrelser	10 452	516	6 424	17 392	14 811

¹ Domänverkets arbetarpersonal ingår icke i lönesumman för år 1954.

BÖRSNOTERADE AKTIER OCH DERAS ÄGARE

Av förste aktuarien FOLKE LUBLIN

De aktiebolag, vilkas aktier blir föremål för försäljning på fondbörsen, är icke många. Vid 1951 års slut var sålunda endast 90 bolag inregistrerade på Stockholms Fondbörs och noterade på dess A:I- och A:II-listor. Om man därtill lägger de 45 aktiebolag, vars aktier vid samma tidpunkt var upptagna på Svenska Fondhandlareföreningens förteckning över icke börsnoterade värdepapper (den s. k. fria listan), finner man att hela antalet aktiebolag med börsnoterade eller därmed i viss mån jämförbara aktier utgjorde 135. Att de aktiebolag, vilkas aktier var börsnoterade (aktierna på fria listan har i det följande överallt medräknats), endast uppgick till en ytterst obetydlig del av alla aktiebolag, framgår av att hela antalet vid 1951 års slut inregistrerade aktiebolag uppgick till icke mindre än 56 366. Av dessa var emellertid 9 907 under upplösning (d. v. s. de hade trätt i likvidation eller försatts i konkurs), medan 14 784 var upplösta (likvidation eller konkurs var avslutade). De bestående aktiebolagen var således 31 675, av vilka endast 0,4 % hade börsnoterade aktier.

De bolag, vilkas aktier börsnoteras, kännetecknas framförallt av att aktierna är fördelade på ett stort antal aktieägare samt relativt ofta byter ägare. I regel är dessa bolag dessutom betydligt större än de flesta andra bolag. Det framgår bland annat av att icke mindre än 58 % av de tillgångar, som enskilda personer vid 1951 års slut hade placerade i aktier, utgjordes av aktier i det fåtal bolag, vilkas aktier var börsnoterade.

De statistiska uppgifter, som lämnats om de börsnoterade aktierna, har länge varit mycket begränsade och har inskränkt sig till redogörelser för kurserna samt omsättningens storlek. Däremot har uppgifter saknats om hur de börsnoterade aktiernas ägare fördelar sig på olika befolkningsgrupper, d. v. s. dessa aktieägars fördelning efter yrke, ålder, civilstånd, inkomst, förmögenhet etc. Med undantag för en av 1945 års statskatteberedning utförd mindre undersökning rörande under åren 1943 och 1944 inregistrerade bouppteckningar med en behållen förmögenhet på minst 50 000 kr (drygt 4 000 dödsbon)¹ har någon undersökning, där fördelning av de börsnoterade aktiernas ägare ingår, icke förrän i dessa dagar utförts. Statistiska centralbyrån har emellertid nu slutfört en undersökning av förmögenhetsförhållandena vid 1951 års slut, och i denna undersökning ingår även uppgifter om placering i börsnoterade aktier. Undersökningens resultat har meddelats i den nu utarbetade åttonde och sista delen av redogörelsen för 1950 års folkräkning, men av utrymmesskäl har de uppgifter, som berör börsnoterade aktier, måst behandlas tämligen summariskt.² På grund av att det är första gången de börsnoterade aktiernas

¹ Statens offentliga utredningar 1946: 79, bil. 12, där dock någon annan indelning av de börsnoterade aktiernas ägare icke förekommer än efter län och förmögenhetens storlek, varjämte jordbrukare särskilts. Resultatet har analyserats i en artikel med titeln »Hur äro förmögenheterna sammansatta?» av fil. lic. Gunnar Lindgren (Skandinaviska Bankens kvartalsskrift, okt. 1949). — ² Se Folkräkningen 1950, del 8 (under tryckning). Ett sammandrag lämnas i Statistisk tidskr. 1956, sid. 276—278.

fördelning på olika slag av befolkningsgrupper redovisats, kan det vara av intresse att här lämna något utförligare uppgifter därom.

Undersökningen grundar sig på fysiska personers självdeklarationer för 1952 års taxering och avser förhållandena vid 1951 års slut. Utom för personer med minst 50 000 kr sammanräknad nettoinkomst, för vilka undersökningen är total, har uppgifterna erhållits genom uppskrivning av de vid en urvalsundersökning erhållna talen, varför de i viss mån är osäkra, särskilt i de fall, där bastalen är små och tillfälliga inflytelser följaktligen haft ökat spelrum.¹ Därtill kommer, att uppgifter, grundade på självdeklarationer, i många fall måste antagas utgöra minimala. Särskilt gäller detta förmögenheter understigande 30 000 kr, vilka vid undersökningstidpunkten visserligen var deklarationspliktiga men icke var föremål för förmögenhetsbeskattning. Granskning av deklarationernas förmögenhetsuppgifter och jämförelse med andra uppgifter har dock visat att deklarationsplikten i regel iakttagits också för ej beskattningsbara förmögenheter, och där så ej varit fallet har det i regel varit möjligt att komplettera uppgifterna.

Hela antalet personer med tillgångar i börsnoterade aktier utgjorde vid 1951 års slut omkring 107 000, av vilka nästan tre fjärdedelar var bosatta i städerna. Av 1 000 personer av hela rikets befolkning var 15 ägare av börsnoterade aktier, medan motsvarande tal för landsbygden och städerna var 8 resp. 23. De tillgångar, som av enskilda personer placerats i börsnoterade aktier, uppgick till omkring 4,5 miljarder kr. Som jämförelse kan nämnas, att detta belopp var lägre

än motsvarande belopp för medel i sparbanker (5,9 miljarder kr) men högre än beloppen för tillgångar i rörelse (3,9 miljarder kr), icke börsnoterade aktier (3,3 miljarder kr), medel i affärsbanker (2,3 miljarder kr), medel i andra kreditinrättningar, postgiro m. m. (1,4 miljarder kr) samt obligationer (1,1 miljarder kr). Bland icke börsnoterade aktier inräknas därvid aktier i sådana bolag, som har aktiebolags form men i realiteten kan jämföras med handelsbolag och enkla bolag. Sammanlagt var 8 % av enskilda personers totala tillgångar placerade i börsnoterade aktier.

Icke mindre än 84 % av de i börsnoterade aktier placerade medlen tillhörde personer i städerna. Att placering i börsnoterade aktier är betydligt vanligare icke blott i städerna än på landsbygden utan även inom landsbygdsområden av mera tätbebyggd karaktär än inom områden med glesare bebyggelse, framgår av följande tablå, där landsbygden fördelats efter den procentuella andel av befolkningen i resp. församling, som bodde i tätorter.

Tillgångar i börsnoterade aktier			
	Belopp (miljoner kr)	I medeltal per person ² (kr)	På 1000 kr av de totala tillgångarna ³ (kr)
Landsbygden:			
Församlingar med			
0— 10 %	93	14 384	14
10— 30 %	112	19 701	26
30— 50 %	163	24 467	30
50— 70 %	137	25 592	33
70— 90 %	70	28 482	34
90—100 %	137	48 535	58
Hela landsbygden	712	24 174	28
Städerna	3 821	49 332	129
Hela riket	4 533	42 397	83

Fördelningen av personer med börsnoterade aktier efter kön, civilstånd och

² med börsnoterade aktier. — ³ för hela befolkningen inom motsvarande församlingsgrupp

¹ Rörande metoden för undersökningen hänvisas till Folkräkningen 1950, del 7, sid. 6° ff. —

födelseår framgår av tab. 1. Något mindre än hälften av dessa personer var kvinnor, och av de i börsnoterade aktier placerade tillgångarna ägdes nästan exakt hälften av kvinnorna. Då männens totala tillgångar var större än kvinnornas, följer att en betydligt större del av kvinnornas tillgångar (16,5 %) än av männens (5,5 %) var placerad i börsnoterade aktier. Likaså hade kvinnorna högre tal (44 373 kr) än männen (40 604 kr) beträffande medelbelopp för börsnoterade aktier, räknat per person med dylika aktier.

I fråga om genomsnittliga belopp av i börsnoterade aktier placerade tillgångar är skillnaderna mellan de olika civilstånderna för männen obetydliga men för kvinnorna förhållandevis stora med minimum för ogifta kvinnor (26 045 kr) och maximum för änkor (74 733 kr). I fråga om hur stor del av tillgångarna, som placerats i börsnoterade aktier, är skillnaderna mellan civilstånderna stora även för männen med minimum för gifta (49 kr på 1 000 kr tillgångar) och maximum för ogifta (84 kr); för kvinnorna varierar talen mellan 124 kr för ogifta och 190 kr för änkor.

Av tabellen framgår även förhållandena inom olika födelseårsgrupper. Det visar sig bland annat att den andel av tillgångarna, som placerats i börsnoterade aktier, är mycket olika i olika åldrar, vilket tydligare framgår av följande sammanfattning, där tillgångar i börsnoterade aktier beräknats på 1 000 kr av de totala tillgångarna inom ifrågavarande födelseårsgrupp.

Födelseår	Män	Kvinnor	Båda könen
—1935	193	180	188
1934—1921	53	168	86
1920—1901	36	126	52
1900—1884	49	139	71
1883—	116	236	162
Samtliga	55	165	83

I den yngsta åldersgruppen (personer födda 1935 och senare), där antalet personer med tillgångar var fåtaliga, utgjordes nästan femtedelen av tillgångarna av börsnoterade aktier. I allmänhet torde det här röra sig om tillgångar, erhållna genom arv, testamente e. d. Även i den närmast högre åldersgruppen (personer födda 1934—1921), där de flesta ännu ej torde ha hunnit bilda förmögenhet genom arbetsinkomster o. d., varför de ärvda förmögenheterna kan antagas spela en relativt stor roll, är talen, särskilt för kvinnorna, höga. Sedan sjunker talen för att åter stiga i de högre åldrarna. Orsaken till att männen i de arbetsföra åldrarna har särskilt låga tal är bland annat att placering i jordbruksfastighet, annan fastighet och rörelse förekommer särskilt ofta för män i dessa åldrar.

I tab. 2 har uppdelning skett efter näringsgren och yrkeställning. Av alla personer med börsnoterade aktier var icke mindre än 41 % ej förvärvsarbete, 18 % var företagare, 37 % tjänstemän och 4 % arbetare. Det bör i detta sammanhang nämnas, att företagsledare räknas såsom tjänstemän. Räknat på 1 000 personer av samtliga företagare innehade 33 börsnoterade aktier; för tjänstemännen var detta tal något högre eller 40 men för arbetarna endast 2. Ungefär en sjättedel av personerna med börsnoterade aktier var verksamma inom handel och ungefär lika många inom offentliga tjänster, medan jordbruket och industrien vardera endast svarade för en tiondel och samfärdseln för en fyrtiondel av dessa personer; återstoden tillhörde huvudsakligen den ej förvärvsarbete befolkningen.

Om de belopp, som placeras i börsnoterade aktier, fördelas på olika yrkesgrupper, finner man att ej mindre

Tab. 1. Placering i börsnoterade aktier bland personer inom olika civilstånds- och födelseårsgrupper

Owners of shares quoted on the stock exchange and their holdings, by age and marital status of owners

Civilstånd Födelseår	Personer med tillgångar i börsnoterade aktier			Tillgångar i börsnoterade aktier			
	Antal per- soner	I % av samtliga personer med till- gångar i börs- noterade aktier	På 1 000 personer av hela befolk- ningen i motsv. befolk- nings- grupp	Belopp (1 000- tal kr)	I % av samt- liga till- gångar i börs- note- rade aktier	I medel- tal per person med börsno- terade aktier (kr)	På 1 000 kr av de totala till- gångarna inom mot- svarande befolk- nings- grupp (kr)
<i>Ogifta män</i>							
—1935	1 987	1,9	2	92 217	2,0	46 410	193
1934—1921	2 676	2,5	6	96 479	2,1	36 053	85
1920—1901	2 468	2,3	12	107 356	2,4	43 499	54
1900—1884	1 844	1,7	21	75 885	1,7	41 152	55
1883—	1 213	1,1	37	99 765	2,2	82 246	156
Samtliga ogifta män	10 188	9,5	6	471 702	10,4	46 300	84
<i>Gifta män</i>							
1934—1921	889	0,8	4	25 815	0,6	29 038	22
1920—1901	15 568	14,6	19	481 611	10,6	30 936	33
1900—1884	18 032	16,9	39	639 993	14,1	35 492	49
1883—	7 322	6,8	51	470 859	10,4	64 307	111
Samtliga gifta män	41 811	39,1	25	1 618 278	35,7	38 705	49
<i>Förut gifta män</i>							
1934—1921	160	0,2	38	555	0,0	..	96
1920—1901	472	0,4	16	15 722	0,4	33 309	60
1900—1884	1 167	1,1	24	41 396	0,9	35 472	46
1883—	2 252	2,1	27	128 212	2,8	56 933	112
Samtliga förut gifta män	4 051	3,8	24	185 885	4,1	45 886	80
Därav änklings- frånskilda	3 151	3,0	25	144 088	3,2	45 728	81
frånskilda	900	0,8	22	41 797	0,9	46 441	79
Samtliga män	56 050	52,4	16	2 275 865	50,2	40 604	55
<i>Ogifta kvinnor</i>							
—1935	1 154	1,1	1	49 766	1,1	43 125	180
1934—1921	2 022	1,9	6	52 635	1,2	26 031	125
1920—1901	4 875	4,5	30	84 621	1,9	17 358	81
1900—1884	6 382	6,0	48	190 029	4,2	29 776	118
1883—	5 680	5,3	90	146 798	3,2	25 845	168
Samtliga ogifta kvinnor	20 113	18,8	13	523 849	11,6	26 045	124
<i>Gifta kvinnor</i>							
1934—1921	2 842	2,7	9	104 884	2,3	36 905	206
1920—1901	7 216	6,7	9	345 087	7,6	47 822	156
1900—1884	6 112	5,7	16	214 760	4,7	35 137	173
1883—	1 692	1,6	18	151 724	3,4	89 671	321
Samtliga gifta kvinnor	17 862	16,7	11	816 455	18,0	45 709	184
<i>Förut gifta kvinnor</i>							
1934—1921	97	0,1	13	593	0,0	..	49
1920—1901	1 003	1,0	18	43 559	1,0	43 429	88
1900—1884	4 946	4,6	41	282 857	6,2	57 189	135
1883—	6 854	6,4	47	590 140	13,0	86 102	244
Samtliga förut gifta kvinnor	12 900	12,1	39	917 149	20,2	71 097	182
Därav änkor- frånskilda	11 280	10,6	42	842 983	18,6	74 733	190
frånskilda	1 620	1,5	27	74 166	1,6	45 781	126
Samtliga kvinnor	50 875	47,6	14	2 257 453	49,8	44 373	165
Båda könen	106 925	100	15	4 533 318	100	42 397	83

Tab. 2. Placering i börsnoterade aktier bland personer inom olika näringsgrenar i kombination med yrkeställning

Owners of shares quoted on the stock exchange and their holdings, by industry and occupational status of owners

Näringsgrenar Yrkeställning	Personer med tillgångar i börsnoterade aktier			Tillgångar i börsnoterade aktier			
	Antal per- soner	I % av samtliga personer med till- gångar i börs- noterade aktier	På 1 000 personer av hela befolk- ningen i motsv. befolk- nings- grupp	Belopp (1 000- tal kr)	I % av samt- liga till- gångar i börs- note- rade aktier	I medel- tal per person med börsno- terade aktier (kr)	På 1 000 kr av de totala till- gångarna inom mot- svarande befolk- nings- grupp (kr)
<i>Förvärvsarbetande:</i>							
<i>Jordbruk med binäringar</i>							
Företagare	9 657	9,0	28	305 915	6,7	31 678	25
Tjänstemän	954	0,9	34	34 696	0,8	36 369	120
Arbetare	672	0,6	3	1 002	0,1	1 491	1
Samtliga	11 283	10,5	18	341 613	7,6	30 277	26
<i>Industri o. hantverk samt gruvbrytning</i>							
Företagare	1 548	1,4	16	42 144	0,9	27 225	11
Tjänstemän	8 392	7,9	39	328 172	7,3	39 105	86
Arbetare	2 016	1,9	2	18 791	0,4	9 321	4
Samtliga	11 956	11,2	8	389 107	8,6	32 545	32
<i>Samfärdsel</i>							
Företagare	212	0,2	9	5 409	0,1	25 514	9
Tjänstemän	2 186	2,0	24	55 610	1,3	25 439	67
Arbetare	288	0,3	2	144	0,0	500	0
Samtliga	2 686	2,5	10	61 163	1,4	22 771	30
<i>Handel</i>							
Företagare	6 545	6,1	66	277 523	6,1	42 402	38
Tjänstemän	11 405	10,7	34	350 416	7,7	30 725	88
Arbetare	384	0,4	2	2 063	0,1	5 372	6
Samtliga	18 334	17,2	30	630 002	13,9	34 362	54
<i>Offentliga tjänster m. m.</i>							
Företagare	1 490	1,4	75	57 431	1,3	38 544	110
Tjänstemän	15 883	14,8	54	495 420	10,9	31 192	158
Arbetare	224	0,2	2	809	0,0	3 612	4
Samtliga	17 597	16,4	41	553 660	12,2	31 463	144
<i>Samtliga näringsgrenar¹</i>							
Företagare	19 452	18,2	33	688 422	15,1	35 391	28
Tjänstemän	39 048	36,5	40	1 265 473	28,0	32 408	105
Arbetare	4 736	4,5	2	40 028	0,9	8 452	6
Samtliga	63 236	59,2	18	1 993 923	44,0	31 531	46
<i>Ej förvärvsarbetsande</i>							
Samtliga	43 689	40,8	12	2 539 395	56,0	58 124	221
Samtliga	106 925	100	15	4 533 318	100	42 397	83

¹ Här ingår även huvudgrupperna husligt arbete och ospecifierad verksamhet.

Tab. 3. Placering i börsnoterade aktier bland män och kvinnor inom olika yrkesgrupper
*Owners of shares quoted on the stock exchange and their holdings,
by sex, industry and occupational status of owners*

Yrkesgrupper	Personer med tillgångar i börsnoterade aktier			Tillgångar i börsnoterade aktier				
	Antal personer	I % av samtliga personer med tillgångar i börsnoterade aktier	På 1 000 personer av hela befolkningen i motsv. befolkningsgrupp	Belopp (1 000-tal kr)	I % av samtliga tillgångar i börsnoterade aktier	I medeltal per person med börsnoterade aktier (kr)	På 1 000 kr av de totala tillgångarna inom motsvarande befolkningsgrupp (kr)	Mediantbelopp (kr)
Män								
Förvärvsarbetande:								
Jordbruk med binärningar	8 888	8,3	16	266 115	5,9	29 941	22	3 471
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	9 930	9,3	9	358 759	7,9	36 129	32	5 369
Samfärdsl	1 720	1,6	8	44 295	1,0	25 753	24	4 232
Handel	13 249	12,4	47	495 727	10,9	37 416	56	4 782
Offentliga tjänster m. m.	9 849	9,2	58	343 912	7,6	34 918	132	6 461
Samtliga näringsgrenar ¹	43 927	41,1	18	1 510 840	33,3	34 394	41	4 567
Därav företagare	14 151	13,2	29	483 031	10,6	34 134	23	3 906
tjänstemän	26 704	25,0	53	1 005 382	22,2	37 649	102	6 491
arbetare	3 072	2,9	2	22 427	0,5	7 300	4	3 038
Ej förvärvsarbetande	12 123	11,3	11	765 025	16,9	63 105	172	15 006
Samtliga män	56 050	52,4	16	2 275 865	50,2	40 604	55	5 192
Kvinnor								
Förvärvsarbetande:								
Jordbruk med binärningar	2 395	2,2	35	75 498	1,7	31 523	63	3 520
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	2 026	1,9	7	30 348	0,7	14 979	34	3 926
Samfärdsl	966	0,9	18	16 868	0,4	17 462	88	3 416
Handel	5 085	4,8	16	134 275	3,0	26 406	48	9 386
Offentliga tjänster m. m.	7 748	7,2	30	209 748	4,6	27 071	170	5 819
Samtliga näringsgrenar ¹	19 309	18,1	17	483 083	10,7	25 019	73	4 874
Därav företagare	5 301	5,0	58	205 391	4,5	38 746	57	5 047
tjänstemän	12 344	11,5	26	260 091	5,8	21 070	118	6 371
arbetare	1 664	1,6	3	17 601	0,4	10 578	21	3 095
Ej förvärvsarbetande	31 566	29,5	13	1 774 370	39,1	56 211	252	9 009
Samtliga kvinnor	50 875	47,6	14	2 257 453	49,8	44 373	165	7 640
Båda könen	106 925	100	15	4 533 318	100	42 397	83	6 361

¹ Här ingår även huvudgrupperna husligt arbete och ospecificerad verksamhet.

än 56 % tillhörde ej förvärvsarbetande personer, 15 % företagare, 28 % tjänstemän och endast 1 % arbetare. De ej förvärvsarbetande hade icke mindre än 22 % av sina tillgångar placerade i börsnoterade aktier, medan tjänstemännen

hade 11 %, företagarna 3 % och arbetarna mindre än 1 % placerade i dylika aktier. Av näringsgrenarna var det offentliga tjänster och handel som hade de högsta talen i detta avseende. I medeltal per person hade företagarna om-

Tab. 4. Antalet personer fördelade efter de i börsnoterade aktier placerade tillgångarnas storlek

Owners of shares quoted on the stock exchange, by sex, industry and occupational status, by size of holdings

Yrkesgrupper	Tillgångar i börsnoterade aktier								Summa
	5 000 kr	5 000— 10 000 kr	10 000— 20 000 kr	20 000— 50 000 kr	50 000— 100 000 kr	100 000— 200 000 kr	200 000— 500 000 kr	500 000— kr	
Män									
Förvärvsarbetande:									
Jordbruk med binäringar	6 401	750	363	510	431	180	156	97	8 888
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	4 884	1 098	1 268	1 342	531	537	188	82	9 930
Samfärdseel	1 016	202	137	212	53	79	13	8	1 720
Handel	6 927	1 214	1 391	1 727	965	635	271	119	13 249
Offentliga tjänster m. m. . .	4 628	1 015	930	1 407	1 008	501	298	62	9 849
Samtliga näringsgrenar ¹	24 048	4 375	4 090	5 198	2 988	1 932	928	368	43 927
Därav företagare	9 058	1 262	940	1 162	840	420	322	147	14 151
tjänstemän	12 462	2 985	3 022	3 812	2 116	1 480	606	221	26 704
arbetare	2 528	128	128	224	32	32	—	—	3 072
Ej förvärvsarbetande	3 751	1 507	1 605	2 541	1 130	628	676	285	12 123
Samtliga män	27 799	5 882	5 695	7 739	4 118	2 560	1 604	653	56 050
Kvinnor									
Förvärvsarbetande:									
Jordbruk med binäringar	1 701	4	230	261	101	7	73	18	2 395
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	1 290	225	168	196	101	36	7	3	2 026
Samfärdseel	739	1	96	—	1	128	1	—	966
Handel	1 738	940	1 099	825	211	173	75	24	5 085
Offentliga tjänster m. m. . .	3 846	354	1 126	1 542	583	227	67	3	7 748
Samtliga näringsgrenar ¹	9 944	1 524	2 848	3 016	1 093	571	255	58	19 309
Därav företagare	2 665	587	683	690	277	209	146	44	5 301
tjänstemän	5 935	937	2 069	2 198	720	362	109	14	12 344
arbetare	1 344	—	96	128	96	—	—	—	1 664
Ej förvärvsarbetande	12 697	3 849	3 393	3 821	3 215	2 516	1 516	559	31 566
Samtliga kvinnor	22 641	5 373	6 241	6 837	4 308	3 087	1 771	617	50 875
Båda könen	50 440	11 255	11 936	14 576	8 426	5 647	3 375	1 270	106 925

¹ Här i ingår även huvudgrupperna husligt arbete och ospecificerad verksamhet.

kring 35 000 kr, tjänstemännen 32 000 kr och ej förvärvsarbetande personer 58 000 kr placerade i börsnoterade aktier; för arbetarna är detta tal betydligt lägre eller 8 000 kr.

I tab. 2 har av utrymmesskal någon uppdelning efter kön icke kunnat göras; däremot har en dylik fördelning gjorts i tab. 3, där i stället kombinationerna mellan näringsgren och yrkesställning måst

uteslutas. Av tabellen framgår bland annat att de ej förvärvsarbetande kvinnorna utgjorde nästan 30 % av alla personer med börsnoterade aktier; av beloppen kom en ännu större andel (39 %) på dessa kvinnor.

En jämförelse mellan könen i fråga om hur stor andel av tillgångarna som placerats i börsnoterade aktier ger vid handen att inom samtliga grupper av

Tab. 5. Relativ fördelning av personer med börsnoterade aktier efter de däri placerade tillgångarnas storlek

Owners of shares quoted on the stock exchange, by sex, industry and occupational status, by size of holdings. Percentage distribution

Yrkesgrupper	Tillgångar i börsnoterade aktier								Summa
	-5 000 kr	5 000- 10 000 kr	10 000- 20 000 kr	20 000- 50 000 kr	50 000- 100 000 kr	100 000- 200 000 kr	200 000- 500 000 kr	500 000- kr	
Män									
Förvärvsarbetande:									
Jordbruk med binäringar	72,0	8,4	4,1	5,7	4,9	2,0	1,8	1,1	100
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	59,2	11,1	12,8	13,5	5,3	5,4	1,9	0,8	100
Samfärdsel	59,1	11,7	8,0	12,3	3,1	4,6	0,7	0,5	100
Handel	52,3	9,2	10,5	13,0	7,3	4,8	2,0	0,9	100
Offentliga tjänster m. m.	47,0	10,3	9,5	14,3	10,2	5,1	3,0	0,6	100
Samtliga näringsgrenar ¹	54,8	10,0	9,3	11,8	6,8	4,4	2,1	0,8	100
Därav företagare	64,0	8,9	6,7	8,2	5,9	3,0	2,3	1,0	100
tjänstemän	46,7	11,2	11,3	14,3	7,9	5,5	2,3	0,8	100
arbetare	82,3	4,2	4,2	7,3	1,0	1,0	—	—	100
Ej förvärvsarbetande	30,9	12,4	13,2	21,0	9,3	5,2	5,6	2,4	100
Samtliga män	49,6	10,5	10,1	13,8	7,3	4,6	2,9	1,2	100
Kvinnor									
Förvärvsarbetande:									
Jordbruk med binäringar	71,0	0,2	9,6	10,9	4,2	0,3	3,0	0,8	100
Industri o. hantverk samt gruvbrytning	63,7	11,1	8,3	9,7	5,0	1,8	0,3	0,1	100
Samfärdsel	76,5	0,1	9,9	—	0,1	13,3	0,1	—	100
Handel	34,2	18,5	21,6	16,2	4,1	3,4	1,5	0,5	100
Offentliga tjänster m. m.	49,6	4,6	14,5	19,9	7,5	2,9	0,9	0,1	100
Samtliga näringsgrenar ¹	51,5	7,9	14,7	15,6	5,7	3,0	1,3	0,3	100
Därav företagare	50,3	11,1	12,9	13,0	5,2	3,9	2,8	0,8	100
tjänstemän	48,1	7,6	16,8	17,8	5,8	2,9	0,9	0,1	100
arbetare	80,7	—	5,8	7,7	5,8	—	—	—	100
Ej förvärvsarbetande	40,2	12,2	10,7	12,1	10,2	8,0	4,8	1,8	100
Samtliga kvinnor	44,5	10,5	12,3	13,4	8,5	6,1	3,5	1,2	100
Båda könen	47,2	10,5	11,2	13,6	7,9	5,3	3,1	1,2	100

¹ Här ingår även huvudgrupperna husligt arbete och ospecificerad verksamhet.

yrkesställning och näringsgren (utom handel) hade kvinnorna högre tal än männen.

I tab. 4 har fördelning skett efter storleken av de belopp, som placerats i börsnoterade aktier, och i tab. 5 meddelas motsvarande relativa fördelning. Det visar sig, att inom de flesta yrkesgrupperna omkring hälften av personer-

na eller däröver hade mindre än 5 000 kr placerade i börsnoterade aktier. Med ledning av fördelningen i storleksklasser har medianbelopp uträknats för tillgångar placerade i börsnoterade aktier; dessa medianbelopp återfinnes i tab. 3. De är undantagslöst väsentligt lägre än motsvarande medelbelopp (aritmetiskt medium); i vissa fall uppgår medianbeloppen

Tab. 6. Placering i börsnoterade aktier bland personer inom olika inkomstklasser

Owners of shares quoted on the stock exchange and their holdings, by aggregate net income of owners

Sammanräknad nettoinkomst	Personer med tillgångar i börsnoterade aktier			Tillgångar i börsnoterade aktier			
	Antal per- soner	I % av samtliga personer med till- gångar i börs- noterade aktier	På 1 000 personer av hela befolk- ningen i motsv. befolk- nings- grupp	Belopp (1 000- tal kr)	I % av samt- liga till- gångar i börs- note- rade aktier	I medel- tal per person med börsno- terade aktier (kr)	På 1 000 kr av de totala till- gångarna inom mot- svarande befolk- nings- grupp (kr)
<i>Män</i>							
Underskott el. ingen inkomst	96	0,1	0	12 982	0,3	..	105
— 2 000 kr	1 728	1,6	7	22 357	0,5	12 938	23
2 000— 4 000 „	5 312	5,0	13	114 525	2,5	21 560	33
4 000— 6 000 „	3 584	3,3	7	31 400	0,7	8 761	7
6 000— 8 000 „	4 128	3,9	6	70 789	1,5	17 148	12
8 000— 10 000 „	4 384	4,1	11	79 984	1,8	18 245	15
10 000— 15 000 „	9 600	9,0	36	191 767	4,2	19 976	31
15 000— 20 000 „	8 896	8,3	135	276 973	6,1	31 135	82
20 000— 30 000 „	9 632	9,0	244	460 757	10,2	47 836	116
30 000— 50 000 „	5 440	5,1	333	343 336	7,6	63 113	117
50 000— 100 000 „	2 466	2,3	481	336 287	7,4	136 369	146
100 000— „	784	0,7	627	334 708	7,4	426 923	163
Samtliga män	56 050	52,4	16	2 275 865	50,2	40 604	55
<i>Kvinnor</i>							
Underskott el. ingen inkomst	3 451	3,2	2	46 045	1,0	13 343	102
— 2 000 kr	10 600	9,9	20	86 149	1,9	8 127	44
2 000— 4 000 „	8 397	7,9	21	127 101	2,8	15 136	61
4 000— 6 000 „	6 444	6,0	23	73 956	1,6	11 477	44
6 000— 8 000 „	5 313	5,0	45	215 873	4,8	40 631	154
8 000— 10 000 „	4 983	4,7	107	234 851	5,2	47 130	211
10 000— 15 000 „	6 125	5,7	232	337 418	7,4	55 089	226
15 000— 20 000 „	2 749	2,6	459	210 186	4,6	76 459	205
20 000— 30 000 „	1 812	1,7	559	364 825	8,1	201 338	357
30 000— „	1 001	0,9	547	561 049	12,4	560 489	380
Samtliga kvinnor	50 875	47,6	14	2 257 453	49,8	44 373	165
Båda könen	106 925	100	15	4 533 318	100	42 397	83

till föga mer än tiondelen av medelbeloppet. Orsaken till dessa stora differenser är att söka i den stora spridning, som i detta avseende förekommer; ett fåtal mycket stora poster kan starkt inverka på medelbeloppet men endast obetydligt på medianbeloppet.

Medianbeloppet var högre för kvinnor än för män beträffande företagare och arbetare, men högre för männen be-

träffande tjänstemän och ej förvärvsarbete.

I tab. 6 har fördelning skett efter den sammanräknade nettoinkomstens storlek. I de lägre inkomstklasserna var det endast en obetydlig del av inkomsttagarna, som hade tillgångar i börsnoterade aktier, men i de högre klasserna (över 10 000 kr inkomst för män och 6 000 kr inkomst för kvinnor) steg den

Tab. 7. Placering i börsnoterade aktier bland personer inom olika storleksklasser av tillgångar

Owners of shares quoted on the stock exchange and their holdings, by total assets of owners

Tillgångar	Personer med tillgångar i börsnoterade aktier			Tillgångar i börsnoterade aktier			
	Antal personer	I % av samtliga personer med tillgångar i börsnoterade aktier	På 1 000 personer av hela befolkningen i motsv. befolkningsgrupp	Belopp (1 000-tal kr)	I % av samtliga tillgångar i börsnoterade aktier	I medeltal per person med börsnoterade aktier (kr)	På 1 000 kr av de totala tillgångarna inom motsvarande befolkningsgrupp (kr)
Män							
— 5 000 kr	3 279	3,0	1	5 074	0,1	1 547	6
5 000— 10 000 „	3 211	3,0	12	10 950	0,3	3 410	5
10 000— 20 000 „	5 953	5,6	17	25 657	0,6	4 310	5
20 000— 30 000 „	5 450	5,1	29	36 900	0,8	6 771	8
30 000— 50 000 „	7 836	7,3	52	87 284	1,9	11 139	16
50 000— 70 000 „	6 401	6,0	112	111 310	2,5	17 389	34
70 000— 100 000 „	6 174	5,8	167	153 863	3,4	24 921	51
100 000— 200 000 „	8 714	8,1	255	314 616	6,9	36 105	69
200 000— 500 000 „	5 528	5,2	334	499 367	11,0	90 334	102
500 000— 1 000 000 „	2 318	2,2	533	463 655	10,2	200 024	154
1 000 000— „	1 186	1,1	659	567 189	12,5	478 237	140
Samtliga män	56 050	52,4	16	2 275 865	50,2	40 604	55
Kvinnor							
— 5 000 kr	6 133	5,7	2	5 426	0,1	885	12
5 000— 10 000 „	3 580	3,4	37	10 132	0,2	2 830	15
10 000— 20 000 „	6 739	6,3	70	31 162	0,7	4 624	23
20 000— 30 000 „	6 461	6,0	147	52 505	1,2	8 126	49
30 000— 50 000 „	7 938	7,4	225	118 725	2,6	14 957	82
50 000— 70 000 „	4 580	4,3	296	111 221	2,4	24 284	120
70 000— 100 000 „	3 697	3,5	364	147 595	3,3	39 923	174
100 000— 200 000 „	4 235	4,0	383	312 498	6,9	73 789	209
200 000— 500 000 „	5 485	5,1	588	530 358	11,7	96 692	194
500 000— 1 000 000 „	1 490	1,4	621	539 898	11,9	362 348	343
1 000 000— „	537	0,5	781	397 933	8,8	741 030	349
Samtliga kvinnor	50 875	47,6	14	2 257 453	49,8	44 373	165
Båda könen	106 925	100	15	4 533 318	100	42 397	83

procentuella andelen personer med dylika aktier; av män med minst 100 000 kr inkomst hade nästan två tredjedelar börsnoterade aktier. Även de två serier, som återfinnes i de båda sista kolumnerna av tab. 6, visar stegring i de högre inkomstklasserna, medan i de lägre klasserna tendensen är mer oregelbunden.

Av tab. 6 kan vidare utläsas att en icke obetydlig del av ägarna till börsnoterade aktier tillhörde de lägre inkomst-

skikten. Tydligare framgår detta av följande sammanfattning:

Sammanräknade nettoinkomsten uppgick till mindre än	Personer med tillgångar i börsnoterade aktier (%)	Tillgångar i börsnoterade aktier (%)
2 000 kr	14,8	3,7
4 000 „	27,7	9,0
6 000 „	37,0	11,3
8 000 „	45,9	17,6
10 000 „	54,7	24,6
15 000 „	69,4	36,2
20 000 „	80,3	46,9
30 000 „	91,0	65,2

Som synes av tabblån, hade mer än fjärdedelen av dessa aktieägare under 4 000 kr inkomst och nästan hälften hade en inkomst understigande 8 000 kr. I de lägre inkomstgrupperna ingick förhållandevis många kvinnor, bl. a. husrur med ingen eller obetydlig inkomst av förvärvsverksamhet. Endast en femtedel av personerna med börsnoterade aktier hade minst 20 000 kr inkomst, men dessa ägde mer än hälften av de i börsnoterade aktier placerade tillgångarna.

I tab. 7 meddelas uppgifter med fördelning efter tillgångarnas storlek. Tabellen visar att ett markerat samband finnes mellan tillgångarnas storlek och den andel av befolkningen, som har börsnoterade aktier. Sålunda hade av personer med mindre än 5 000 kr i tillgångar endast 1 man och 2 kvinnor på 1 000 tillgångar placerade i börsnoterade aktier, medan av personer med minst en miljon kr i tillgångar 659 män och 781 kvinnor på 1 000 hade sådana aktier. Emellertid följer därav icke att de flesta personer med börsnoterade aktier hade stora tillgångar. Tvärtom saknade en mycket stor del av dessa aktieägare större tillgångar, vilket framgår av tab. 7 men tydligare kan utläsas av följande sammandrag:

Tillgångarna uppgick till mindre än	Personer med tillgångar i börsnoterade aktier (%)	Tillgångar i börs- noterade aktier (%)
5 000 kr	8,7	0,2
10 000 »	15,1	0,7
20 000 »	27,0	2,0
30 000 »	38,1	4,0
50 000 »	52,8	8,5
70 000 »	63,1	13,4
100 000 »	72,4	20,1
200 000 »	84,5	33,9
500 000 »	94,8	56,6
1 000 000 »	98,4	78,7

Som synes hade 38 % mindre än 30 000 kr i tillgångar, 53 % hade mindre än 50 000 kr och 72 % hade mindre än 100 000 kr. Emellertid stiger de i börsnoterade aktier placerade tillgångarnas medelbelopp per person kraftigt med stigande tillgångar, vilket medför att en mindre andel av de börsnoterade aktierna än av ägarna till dylika aktier avser personer med små tillgångar. Sålunda tillhörde endast 4 % av de börsnoterade aktierna personer med mindre än 30 000 kr och 20 % personer med mindre än 100 000 kr i tillgångar. Personer med tillgångar uppgående till minst en miljon kr utgjorde knappt 2 % av alla ägare till börsnoterade aktier, men de ägde icke mindre än 21 % av alla dylika av fysiska personer ägda aktier.

Statistiska föreningens verksamhet år 1955

The Swedish Statistical Society

De ordinarie sammanträdena har under år 1955 varit 5. De besöktes av i medeltal 32 medlemmar mot 40 1954 och 55 1953. Nedgången kan enligt styrelseberättelsen för 1955 bero på deltagandet i de särskilda studiegrupperna. Vid de ordinarie sammanträdena har följande föredrag förekommit:

1. Vid årsmötet den 21 januari höll direktör Kaare Petersen, Oslo, föredrag om: »Problemer og planer i norsk statistikk».
2. Den 14 mars höll dr Robert Porter, Fort Walton, Florida, föredrag om: »Operations analysis. Some concepts and experiences».
3. Den 29 april höll professor I. Svennilson föredrag om: »Internationella statistiska jämförelser. Några erfarenheter».
4. Den 29 september höll professor C. Arnold Anderson, Univ. of Kentucky, USA, föredrag om: »Critique of methods in current research on social class in the United States».
5. Den 1 december talade professor S. G. Wahlund, Stockholm, om intryck och erfarenheter från sitt arbete i Indien.

Följande studiegrupper har varit verkamma under året:

1. Studiegruppen för ekonomisk statistik, som efter ett sammanträde våren 1955 avslutat sin verksamhet.
2. Studiegruppen för sampling, som efter åtta sammanträden under året har avslutat sin verksamhet. Ledare var fil. lic. Tore Dalenius. Gruppen genomgick »Sample Survey Methods and Theory» av Hansen, Hurwitz och Madow.
3. Studiegruppen för de tekniska hjälpmedlen höll två sammankomster un-

der året med livligt deltagande av medlemmarna. Ledare var aktuarien Nils Lagerström. Gruppen studerade hos Esselte bl. a. hålkortsmetoden och hos IBM i Vällingby tillverkningen av hålkortsmaskiner och tryckningen av hålkort.

4. En studiegrupp i demografi och socialstatistik startades våren 1955 under ledarskap av docenten Gösta Carlsson, förste aktuarien E. Wiberg och förste aktuarien F. Lublin. Vid dess fyra sammanträden har diskuterats familjen i socialstatistik och demografi, termerna familj och hushåll, barnfamiljens ekonomiska ställning och skilsmässorna i statistiken.

Internationella statistiska institutet kommer att i augusti 1957 hålla session i Stockholm. Till representant i organisationskommittén för detta möte har föreningen utsett nuvarande skattmästaren Karl Wiklund. Nästa nordiska statistikermöte kommer enligt överenskommelse mellan de nordiska föreningarna att samordnas med Internationella institutets möte, vid vilket särskilt program kommer att ordnas för ett nordiskt möte.

Inom styrelsen beslöts under året att utge en ny medlemsmatrikel. Då emellertid svarsprocenten i den första omgången infordrade matrikeluppgifter stannade vid c:a 50 % måste utgåvan uppskjutas tills ytterligare svar erhålles.

Medlemsantalet uppgick vid årets slut till 371 mot 348 vid 1954 års slut.

Sammanträde i Genève om bostadsstatistik

Meeting in Geneva on Housing Statistics

I sammanträde den 14—16 maj 1956 med arbetsutskottet för bostadsstatistiska frågor inom ECE:s bostadskommitté deltog representanter från 21 länder, bl. a. Finland, som tidigare icke varit repre-

senterat. Svensk representant var byrådirektören Lennart Björk.

Ärendena redovisas här i tur efter dagordningen:

Rapport från Europeiska statistikerkonferensen. Sekretariatets rapport rörde närmast samordningen av statistikerkonferensens och det bostadsstatistiska arbetsutskottets arbete rörande statistik över kapitalbildningen m. m.

Diskussion av sekretariatets utkast till Annual Bulletin of Housing and Building Statistics for Europe. Arbetsutskottet anslöt sig till sekretariatets förslag om viss redaktionell omläggning av den planerade statistiska årsskriften, vars första nummer skulle komma ut under loppet av 1956.

Diskussion av metoder att mäta bostadslägenhetens lämplighet för familjer av olika sammansättning. En livlig diskussion ägnades ett av International Union of Family Organizations framlagt förslag syftande till att införa begreppet »lägenhetskapacitet» i internationell bostadsstatistik. Förslaget innebar en klassifikation av lägenheterna med hänsyn till dels antalet sovrum, dels antalet personer som lämpligen kunde beredas utrymme i dessa sovrum. Förslaget, som från de flesta håll möttes med stark skepsis, bordlades i avvaktan på skriftliga yttranden från arbetsutskottets medlemmar.

Diskussion av bostadsstatistiska begrepp och metoder. Definitioner av begreppen byggnadsvolym, våningsyta (gross floorspace), lägenhetsyta och golvyta diskuterades. Diskussionen kom huvudsakligen att röra sig om begreppet »våningsyta» där meningarna var delade om begreppet överhuvud hade någon funktion i internationell statistik, samt huruvida våningsytan borde innefatta ytan av källar- och vindsutrymmen. Frågan bordlades, då enighet icke kunde nås. I övrigt accepterades i huvudsak de av arbetsutskottets rapportörer föreslagna definitionerna.

Arbetsutskottet anslöt sig till sekretariatets förslag att i kommande kvartalsöversikt publicera en tabell över antalet färdigställda bostadslägenheter för

alla länder, för vilka uppgifter kunde erhållas.

Tekniska problem vid insamling av löpande bostads- och byggnadsstatistik. Utskottet uppdrog åt sekretariatet att sammanställa ett dokument för förmedling av erfarenheter från olika länder beträffande de tekniska problem som sammanhänger med insamling av löpande bostads- och byggnadsstatistik.

Program för arbetsutskottets fortsatta arbete. Utskottet anslöt sig i huvudsak till det av sekretariatet föreslagna programmet för det fortsatta arbetet. Första prioritet gavs åt utarbetandet av definitioner samt åt jämförande studier av nationella definitioner och de internationella standarddefinitionerna. Danmark, Österrike och Rumänien skulle utse rapportörer för det fortsatta arbetet med begrepp och definitioner.

Lennart Björk

Europeiska statistikerkonferensen:

Statistik över högre studier och akademiskt utbildad arbetskraft

Conference of European Statisticians: Statistics of Higher Education and Graduate Employment

Europeiska statistikerkonferensen och UNESCO anordnade den 14—18 maj 1956 ett sammanträde med en arbetsgrupp i Paris om statistik över högre studier och akademiskt utbildad arbetskraft. I sammanträdet deltog representanter dels för 14 europeiska länder, dels för Europarådet, ILO, OEEC, International Universities' Bureau samt International Federation of University Women. Sekretariatet bestod av representanter för ECE och UNESCO. Sverige representerades av sekreteraren i 1955 års universitetsutredning, byråchefen Sven Moberg, samt e. förste aktuarien i statistiska centralbyrån Klas Wallberg.

Vid sammanträdet diskuterades följande tre huvudproblem, nämligen

- a) grundläggande definitioner och
- b) insamling och tabellering av data inom statistiken över högre studier samt

c) statistik över akademikernas samsättning.

Diskussionerna under den första av dessa punkter visade att det på grund av olikheterna i skilda länders organisation av den högre undervisningen är svårt att komma fram till annat än förhållandevis allmänna definitioner på de grundläggande begreppen universitet och högskolor samt studerande.

Beträffande lärarna vid de högre läroanstalterna fastslogs bl. a. i diskussionen, att relationen elever/lärare i detta fall har mindre värde för internationella jämförelser än den har för de lägre skolformerna. En av de klaraste uppdelningarna ansåg arbetsgruppen vara den mellan undervisande och icke undervisande personal, men klassifikation är också önskvärd med avseende på titel, undervisade ämnen, kön och ålder.

Arbetsgruppen rekommenderade sekretariatet att fortsätta i synnerhet sina metodologiska studier rörande statistik över de högre läroanstalternas inkomster och utgifter. På detta betydelsefulla område föreligger avsevärda svårigheter att erhålla fullständig information om allmän och privat finansiering och om uppdelning av utgifterna för utbildning, forskning och andra kostnader.

Såväl de rekommenderade definitionerna som flertalet av tabelleringarna kommer i huvudsak att inrymmas i den nya svenska organisationen av statistiken över högre studier fr. o. m. hösten 1956.

Diskussionen om akademikernas samsättning berörde dels statistik över nu verksamma akademiker, dels uppskattningar av den framtida tillgången och efterfrågan på akademiker.

Den viktigaste tänkbara källan för den första typen av uppgifter ansågs allmänt vara folkräkningarna. Det konstaterades att erfarenheterna från de folkräkningar i olika länder, i vilka uppgifter om utbildning inhämtats, icke alltid varit särskilt goda. Dock beslöt arbetsgruppen att rekommendera det arbetsutskott inom europeiska statistikerkonferensen, som för närvarande arbetar med planläggningen av 1960 års folkräkning, att i programmet för folkräkningen ta med

frågor om varje individs högsta utbildning, skola vid vilken utbildningen erhållits samt examen. Det gjordes också en rekommendation att i folkräkningarnas *tabeller utbildningsnivån borde korsstabelleras med yrke, kön och ålder.*

Andra tänkbara källor för information på detta område som diskuterades var företagsenkäter, undersökningar genom yrkes- och seniororganisationer eller hänvänelser direkt till de akademiskt utbildade.

I diskussionen av den framtida tillgången på akademiker skildes mellan tillgången på kort sikt och på lång sikt. Den förra kan bäst bedömas med hjälp av en statistik över högre studier som visar hur skilda inskrivningsårgångar successivt utexamineras (generationsstudier). Tillgången på lång sikt måste bedömas med utgångspunkt från en beräkning av det framtida antalet ungdomar i olika åldrar och procenten studerande på skilda stadier bland dessa m. m.

Beträffande uppskattningen av den framtida behovet av akademiker framkom att man i de östeuropeiska staterna bedömde detta som ett led i den ekonomiska och kulturella planeringen. I övriga europeiska länder hade man i flera fall påbörjat eller planerade inventeringar inom olika yrkesområden. Därvid kommer främst företagsenkäter till användning.

K. W.

**Europeiska statistikerkonferensen:
Arbetsgrupp för diskussion
av indikatorer för den ekonomiska
utvecklingen på kort sikt**

*Conference of European Statisticians:
Working Group on Indicators
of Short-Term Economic Changes*

Den 22—26 maj 1956 sammanträdde i Genève i den europeiska statistikerkonferensens regi en arbetsgrupp för diskussion av indikatorer för den ekonomiska utvecklingen på kort sikt. Konferensen beivrades av representanter från

17 europeiska länder samt från Förenta staterna och OEEC. Från svensk sida deltog undertecknad, tillika vald till ordförande för konferensen.

Arbetsgruppen sökte först i en inledande diskussion uppnå en systematisk överblick över hela fältet av ekonomisk korttidsstatistik, men övergick sedan till att behandla de tre huvudpunkterna på programmet, nämligen:

1) Enkätundersökningar såsom instrument för belysning av utvecklingen på kort sikt av investeringar och investeringsplaner.

2) Statistik över orderstockar och ordergång.

3) Möjligheter att minska bearbetnings- och publiceringstiden för korttidsstatistik.

Diskussionen hade huvudsakligen karaktären av ett utbyte av praktiska erfarenheter. Av de redogörelser som lämnades vid mötet framgick att *investeringsenkäter* utfördes *kvartalsvis* i Förenta staterna alltsedan kriget samt i Västeuropa i Storbritannien sedan ett år tillbaka. Årsundersökningar av detta slag förekom i ett flertal länder och utförs i Sverige av kommerskollegium. Undersökningarna omfattar som regel såväl uppgifter om investeringarna under en förfluten period som investeringsplaner för en framförliggande period. Erfarenheterna syntes vara övervägande gynnsamma, även vad beträffar möjligheterna att på detta sätt uppskatta de framtida investeringarna. Även om betydande avvikelser mellan de uppgivna och de senare realiserade planerna kunnat konstateras för de individuella företagen, var erfarenheten den att felen i totalsiffrorna höll sig inom förhållandevis snäva gränser. Det konstaterades att de större företagen som regel bättre kunde förutse sina investeringar, vilket man ju också har anledning att vänta sig. Detta kan utgöra en av anledningarna till att man i det fallet synes haft gynnsammare erfarenheter i sådana länder som USA och Storbritannien än i Sverige. En an-

nan skillnad, som är av uppenbar betydelse i detta sammanhang, är att de svenska enkäterna utsändes vid en tidigare tidpunkt (uppgifter om investeringsplanerna för nästkommande år begärs redan i oktober) än fallet är med årsenkäterna i de andra länder som vid konferensen redovisade sina erfarenheter.

Vad beträffar *orderstatistiken* konstaterades att ehuru enighet rådde om dess stora betydelse för den löpande ekonomiska analysen det dock ofta förelåg betydande svårigheter att på rätt sätt tolka statistiken. En viss förändring av exempelvis ordergång kan sålunda vara av helt olika innebörd i olika situationer bl. a. beroende på det ekonomiska läget. Det är därför omöjligt att tolka orderstatistiken isolerat, utan dess uppgifter måste vid analysen sättas i relation till annan statistik eller andra uppgifter om det ekonomiska läget. Det framhölls också att orderstatistiken för att bli verkligt användbar helst bör omfatta både orderstockar och ordergång samt kombineras även med leveransstatistik.

Möjligheterna att *förkorta publiceringstiden för korttidsstatistik* exemplifierades med en diskussion av de problem som uppkommer vid beräkning av en löpande produktionsvolymindex. En del syntes vara att vinna genom ökad press på företagen att snabbt lämna sina uppgifter. Däremot ansågs själva bearbetningstiden som regel vara så långt nedpressad som möjligt. De största förutsättningarna för en förkortning av publiceringstiden ansågs ligga i möjligheterna att utföra preliminära beräkningar på ett ofullständigt material, d. v. s. innan alla företag svarat och innan alla delserier finns tillgängliga. En annan möjlighet ligger i ett ökat utnyttjande av snabbt framkommande ersättningsserier (exempelvis råvaruförbrukning eller förbrukning av elektrisk energi) i stället för direkta produktionsuppgifter.

Lennart Fastbom

Europeiska statistikerkonferensen: Plenarsammanträde

Conference of European Statisticians: Plenary Session

Den europeiska statistikerkonferensen samlades till sitt 4:e plenarsammanträde den 25—30 juni 1956. I sammanträdet deltog representanter för de statistiska centralbyråerna i icke mindre än 27 europeiska länder jämte statistiska experter från Förenta staterna, FN:s sekretariat, UNESCO, FAO, ILO, WHO m. fl. Det var första gången en så fulltalig samling mött upp för att i konferensens regi diskutera europeiska samarbetsproblem på statistikens område.

Det är konferensens uppgift att vid dessa sammanträden gå igenom det arbete, som utförts under det gångna verksamhetsåret — i detta fall sedan september 1955 —, att mottaga rapporter om det statistiska arbetet inom Europakommissionen samt att lägga upp arbetsplanerna för det kommande året. På vissa punkter bedrivs arbetet i nära kontakt med de ovannämnda internationella organen, som vid sammanträdet lämnar redogörelser för sitt arbete. Någon detaljerad diskussion i tekniska frågor skall inte äga rum under mötet; det är de under året fungerande arbets- och expertgruppernas uppgift att diskutera teoretiska och metodologiska problem. Liksom vid tidigare konferenser hände det dock under diskussionens gång att deltagarna kom in på kanske ibland alltför långa redogörelser för det statistiska arbetet i det egna landet, men på det hela taget var anförandena anpassade efter det ändamål konferensen skall fylla. Diskussionen höll sig hela tiden på ett rent tekniskt plan utan några som helst politiska inslag.

Vad som är särskilt glädjande med dessa konferenser är den fulltaliga representationen från Sovjetunionen och Öst-Europa, varigenom gamla kontakter mellan centralbyråerna i de olika europeiska länderna kunnat återknytas. Det är givet att många problem ter sig olika för länder med en fullständigt genom-

förd planekonomi och länder av mer väst-europeisk karaktär. För de förra föreligger till exempel inga svårigheter att från de statsägda företagen få in vilka uppgifter som helst, medan det för de västeuropeiska länderna ofta är ett stort problem hur man skall kunna få fram grundmaterialet för den ekonomiska statistiken. Tvärtom synes problemet för de öst-europeiska centralbyråerna vara att man överhoppas med alltför mycket material och att man därför måste sträva efter att begränsa statistiken. Det framgick också av diskussionen såväl i plenarsammanträdena som man och man emellan att de öst-europeiska länderna förbereder återupptagandet av sin publikationsverksamhet. Man ligger redan i startgroparna, och i vissa fall har de första publikationerna redan kommit ut, exempelvis den polska och den ryska årsboken. Det föreföll som om man närmast tänkte sig att börja med årsböcker och kvartalstidskrifter för att sedermera ta upp specialpublikationerna.

Av de arbeten som pågått under året kan vissa betraktas som avslutade i den meningen att de icke under den närmaste framtiden kommer att tas upp igen på programmet. Man vill avvakta och se erfarenheterna av diskussioner och rekommendationer. Närmast gäller detta följande ämnen:

I fråga om *distributionsstatistiken* räknar man med att de rekommendationer rörande den löpande statistiken som utarbetats av konferensens experter samt av FN:s statistiska kommission skall tillämpas och prövas, innan man återigen ägnar uppmärksamheten åt detta område (se sid. 372). Däremot återstår vissa cenusfrågor såsom klassifikationer och gränsdragningar (se nedan).

Kapitalbildningsstatistiken anses också vara så genomdiskuterad att ett uppehåll bör göras till dess ytterligare erfarenheter vunnits. Detsamma gäller *statistiken över högre undervisning m. m.*, som handhas av UNESCO, men där konferensen samverkat vid ett arbetsgruppssammanträde. Vissa andra frågor, som sysselsatt konferensen under det gångna året,

har hänskjutits till de organisationer med vilka konferensen samarbetar.

Programmet för år 1956/57 ägnades långa diskussioner. Man räknar med att bedriva arbetet i tre olika former. Liksom tidigare kommer arbetsgrupper att sammankallas, till vilka representanter för samtliga till konferensen hörande länder inbjudes. Dylika arbetsgrupper kan förberedas med hjälp av smärre expertgrupper, till vilka allmän inbjudan sålunda inte utgår. En sådan expertgrupp kan också sammankallas, när arbetsgruppen avslutat sitt arbete, för att klara upp vissa detaljfrågor. Antalet möten med arbets- eller expertgrupper måste dock starkt begränsas på grund av otillräcklig kapacitet i Genève med hänsyn till lokaler och tolkar. Konferensen har därför mer och mer tagit upp en tredje arbetsmetod, nämligen att ett eller ett par länder åtar sig att tillsätta rapportörer för förberedande arbeten, varav resultaten överlämnas antingen till en arbetsgrupp eller direkt till konferensen. Arbetet bedrivs då i stor utsträckning per korrespondens eller genom att rapportörerna träffas utan den stora apparat som ett större sammanträde kräver.

Programmet för 1956/57 omfattar följande punkter:

1. *Jordbruksräkningar och urvalsundersökningar.* I samarbete med FAO kommer en arbetsgrupp att sammankallas i december 1956 för att diskutera uppläggningsen av de jordbruksräkningar som kommer att hållas omkring 1960. Från svensk sida betonades att man bör ägna särskild uppmärksamhet åt möjligheten att begränsa censusprogrammen genom en ytterligare utveckling av metoden med årliga urvalsundersökningar.

2. *Klassifikationsproblemet vid folkräkningar* har redan under det gångna arbetsåret diskuterats av en expertgrupp, som dock icke hade tid att ägna tillräcklig uppmärksamhet åt klassifikationen av befolkningen efter socialekonomiska grunder (socio-professional classification). Det beslöts att utse tre rapportörer, av vilka Frankrike skulle ställa huvudrapportören till förfogande samt Jugoslavien och Ungern de två andra rap-

portörerna. Dessa tre personer skulle bedriva sitt arbete med sådan snabbhet att de kunde rapportera till en arbetsgrupp för folkräkningsproblem (se nedan).

3. *Folkräkningar och bostadsräkningar.* Den arbetsgrupp som sammanträtt för diskussion av folkräkningar och bostadsräkningar kring 1960 kommer att sammankallas igen i november 1956 för att fortsätta sin diskussion av planeringen och administrationen av folkräkningarna med särskild hänsyn till användningen av urvalsmetoder samt för att ta upp frågan om bostadsräkningar, inbegripet frågan om vad slags data som skall insamlas och definitionen av dessa liksom sambandet mellan folkräkningar och bostadsräkningar. Arbetsgruppen skall även behandla den under 2. omnämnda rapporten samt de rekommendationer och förslag som framlades av arbetsgruppen för statistik över högre utbildning m. m. vid dess sammanträde i maj 1956.

4. *Företagsräkningar.* Man planerar att sammankalla en arbetsgrupp i januari 1957 för att behandla problem i samband med företagsräkningar, särskilt frågan om klassifikationen av företag och arbetsställen utanför jordbruket. Denna arbetsgrupp kommer sålunda att fortsätta det återstående arbetet på distributionsstatistiken.

5. *Koordinationen mellan folkräkningar samt jordbruks- och andra räkningar.* En rapportör skall tillkallas för att förbereda en rapport till nästa plenarsammanträde. Frågan om tidsplaneringen intar där en väsentlig plats.

6. *Ekonomiska indikatorer.* Arbetet inom den tidigare organiserade arbetsgruppen skall fortsätta. Man skall koncentrera sig på frågan om källmaterial och mätmetoder för de huvudsakliga komponenterna inom utgiftssidan av nationalräkenskaperna med speciell hänsyn till den personliga konsumtionen samt statens och kommunernas utgifter för varor och tjänster.

7. *Kapitalkonsumtion.* Utarbetandet av en rapport rörande begrepp, definitioner och mätmetoder skall anföras till tre rapportörer. Sverige kommer att anmo-

das att ställa huvudrapportören till förfogande. Rapporten skall vara färdig till nästa plenarsammanträde.

8. *Inkomster och sparande.* Arbetet på detta område har påbörjats genom att sekretariatet begärt nationella rapporter. Endast från ett fåtal länder hade rapporter inkommit, bl. a. från Sverige och det nordiska utskottet för kreditmarknadsstatistik. Arbetet skall nu fortsätta genom uppdrag åt en rapportör, förslagsvis från Nederländerna, som skall underställa nästa plenarsammanträde resultatet av sitt arbete.

9. *Säsong- och andra utjämningsmetoder.* Även här använder man sig av en ensam rapportör, förslagsvis från Väst-Tyskland, som med hjälp av rapporter från två eller tre andra länder skall utarbeta en redogörelse till nästa sammanträde.

10. *Databehandlingsmaskiner.* Det har föreslagits att man under året skall hålla ett möte rörande erfarenheterna av databehandlingsmaskiner. Detta möte blir rent informatoriskt och kommer icke att resultera i någon rapport.

Bland andra förslag som väcktes var utarbetandet av ett trespråkigt lexikon — engelska, franska, ryska — över statistiska termer, samt regionala seminarier för de ur statistisk synpunkt underutvecklade länderna i Europa. Då konferensen som sådan icke ansåg sig kunna vidtaga åtgärder på dessa två områden erhöll sekretariatet i uppgift att på annat håll undersöka vilka möjligheter som kan finnas i fråga om lexikonet. Vidare uttalade man sitt stöd och intresse för de föreslagna seminarierna som, i den händelse de kommer till stånd, tages om hand av den tekniska biståndsorganisationen.

Det meddelades att The Customs Cooperation Council hade reviderat koden för övergång mellan Bryssel-nomenklaturen och SITC. Denna kod finnes nu tillgänglig för statistiska institutioner.

Nästa plenarsammanträde kommer att hållas i maj eller juni 1957.

K. K.

Förenta Nationernas statistiska kommission: nionde mötet

The United Nations Statistical Commission: Ninth Session

Förenta Nationernas statistiska kommission sammanträdde till sitt nionde möte i New York 16 april—2 maj 1956. Femton länder har delegater i kommissionen, av de nordiska Danmark (som av Ekonomiska och sociala rådet i år återvalts för en ny period). Representanter för FN:s sekretariat, för fackorganen och för vissa andra internationella organisationer deltar också i dessa årliga möten.

Som vanligt kunde dagordningen kallas en uppräknig av alla viktigare statistikgrenar, som hör till kommissionens område. De kan sammanfattas under 1) allmän översikt över utvecklingen av den internationella statistiken, 2) ekonomisk statistik samt 3) demografisk och social statistik.

1. *Den internationella statistiken.* FN och fackorganen söker få fram statistiska standards. Man fann vid mötet att standardmetoder hade nått en bättre utveckling på de demografiska och ekonomiska områdena än på det sociala. Värdefullt arbete för standardisering hade utträttats av de regionala arbetsgrupperna och statistiska mötena, vilka också kunde främja särbestämmelser med hänsyn till de egna regionernas behov.

Man tog upp en fråga, som tidigare varit på tal, att skapa en fältorganisation av specialister att stå till förfogande för länderna. Det hittills använda systemet med statistiska experter utsända på ett år eller två skulle fortfara. De föreslagna fältstatistikerna (till en början 3 eller 4) borde emellertid biträda länderna dels för korta perioder, dels också på lång sikt, bl. a. med utbildning av inhemsk statistisk personal. I denna fråga intog dock USA:s, Sovjets och Storbritanniens representanter en avvaktande hållning, till dess de ekonomiska konsekvenserna av en fältorganisation hunnit utredas.

2. *Ekonomisk statistik.* Distributionsstatistiken ägnades särskild uppmärksamhet. Ett program för insamlande av

statistik över parti- och detaljhandel samt därmed besläktad service antogs och skulle rekommenderas länderna. Programmet upptar större räkningar vart femte eller tionde år, mindre utförlig årsstatistik och summarisk månads- eller kvartalsstatistik. Enheten bör helst vara arbetsstället, men kan också vara företaget. Indelningen efter verksamhetsgrenar bör följa Internationella klassifikationen av all ekonomisk verksamhet (ISIC). När total räkning skulle bli för dyr eller väntas ge för osäkert resultat, kan slumpmässigt urval med fördel användas både i den kortfristiga och i årsstatistiken samt vid de större räkningarna.

Kommissionen behandlade vidare frågor rörande statistiken över utrikeshandeln, över ekonomiska företag, industristatistik inkl. ISIC-koden, partiprisstatistik, statistik över betalningsbalansen och över inkomstfördelningen.

Deserier över nationalinkomsten i olika länder, som FN publicerar, arbetar man på att förbättra. Man ämnar också göra en jämförelse mellan FN:s system för nationalräkenskaper och det som tillämpas i länder med planhushållning.

3. *Demografisk och social statistik.* Världsfolkräkningen omkring 1960 behandlades ingående. Det betonades att det stora deltagandet i folkräkningen omkring 1950 (mer än 150 länder och områden) innebar en uppmuntran till kommissionen att arbeta vidare härpå. En ny serie av handböcker för planering och utförande av folkräkning skulle utges. Tekniskt bistånd till länder planerades. Det skulle anpassas till de olika behoven. Man kunde få stipendier för utbildning, träningscentra skulle sättas i gång, statistiker i ett land skulle kunna få studera folkräkning i ett annat, expertis skulle stå till förfogande för alla stadier av en folkräkning, även bearbetning och publicering. En arabisk version av FN:s folkräkningshandbok skulle utarbetas. (På det demografiska området samarbetar kommissionen ofta med FN:s befolkningskommission.) I samband med frågor rörande statistiken över folkmängdens förändringar intresserade man sig

för de fortlöpande befolkningsregister, som förs i en del länder. Dessa skulle studeras närmare.

I fråga om bostadsräkningar ansågs det nödvändigt att FN utarbetade riktlinjer, tillämpliga även i sådana fall, då räkningen kombinerades med en folkräkning.

Den svåra frågan om internationella jämförelser av levnadsnivån (ofta kallad levnadsstandard) behandlades, men arbetet härpå skulle fortsätta i samarbete med fackorganen, innan definitioner och standards kunde uppställas.

Internationella arbetsbyrån hade slutligen rapporterat att den internationella yrkesnomenklaturen hade utförts till tredje siffran (decimalklassifikation) och skulle behandlas i början av 1957 av Internationella arbetskonferensen. En särskild gruppering efter socialklass och yrke planerades av ILO.

Större urvalsbas

i US Current Population Survey

Sample Expansion of the CPS

Man har utvidgat det urval av hushåll, som intervjuas varje månad i USA och som främst skall ge stöd för uppskattningar av arbetskraftens storlek.

Flerstegsurval tillämpas vid dessa undersökningar. Ursprungligen (1943) var det 68 strata i första steget (områden), men 1954 ökades de till 230, ehuru de slutliga urvalsenheterna (hushåll) förblev vid samma antal 25 000 med omkring 21 000 genomförda intervjuer. Ändringen möjliggjorde mera detaljer i rikssiffrorna, grova regionala estimat och bättre skattningar av variansen.

Nyligen har man gjort ännu en utvidgning av urvalet. Det är nu 330 urvalsenheter i första steget och 35 000 i det sista. Urvalet är liksom förut självvägt.

Utvidgningen har dock inte gjorts med samma metod överallt. I mer än hälften av de gamla strata har bibehållits samma pue som tidigare, medan urvalskvoten i sista steget ökats med två tredjedelar. De återstående strata har däremot delats upp, så att antalet ungefär för-

dubblats. Men de gamla pue inom dessa strata ingår även i det nya urvalet. Principen om självvägning har medfört att urvalskvoten för hushållen reducerats något i dessa gamla pue.

Hushållen uttäs liksom förut i klumpar om vanligen sex hushåll. Den rotation som hela tiden tillämpats i sista steget innebär att ett visst uttaget hushåll intervjuas fyra månader å rad och efter åtta månaders uppehåll åter i lika lång tid; därefter utgår det ur urvalet.

Man beräknar att variansen i viktigare rikssiffror genom ändringen reduceras till 80 % av den gamla, och man väntar få fram användbara siffror för de nio distrikt som censusbyrån arbetar med, möjligen också för ett par av de största staterna. Så tänker man sig vidare vinna något flera yrkesdetaljer.

Intervjuarna blir 600 emot nuvarande 350. Man har gjort övergångstiden ungefär dubbelt så lång som vid förra utvidgningen. Det hade nämligen uppkommit stora fel den gången, som man tror berodde på överbelastning av intervjuarna. För träning och kontroll av intervjuarna har gjorts upp ett detaljerat program.

Statistikerkonferens för Asien

Conference of Asian Statisticians

Även i Asien knyts det statistiska samarbetet mellan länderna fastare. Under det fjärde regionala mötet av statistiker vid FN:s ekonomiska kommission för Asien i mars—april 1956 uppdrogs riktlinjer för ett mera permanent sådant samarbete. Ungefär som i den europeiska statistikerkonferensen skulle man arbeta på att förbättra den nationella statistiken och dess regionala och internationella jämförbarhet och arrangera utbyte av upplysningar om metoder o. d. mellan medlemsländerna, vilka liksom i Europa representeras av cheferna för de statistiska centralbyråerna eller motsvarande.

Med hänsyn till de stora avstånden bestämde man sig inte nu för årliga sammankomster, utan lämnade denna fråga öppen.

Personalnotiser

Personal Notes

Byråchefen hos statistiska centralbyrån, fil. dr Ivar Uhnborn har erhållit avsked med pension från och med den 1 september 1956. Han har tillhört centralbyrån sedan 1915. Till hans efterträdare har utnämnts e. o. byråchefen hos socialstyrelsen, fil. dr Sven Moberg.

E. byrådirektören hos statistiska centralbyrån, fil. lic. Tore Dalenius har erhållit begärt entledigande från och med den 1 juli 1956 för att tillträda en biträdande lärarebefattning vid Stockholms Högskola.

Förste aktuarien hos statistiska centralbyrån John Bredal-Bauer har från och med den 1 juli 1956 tillsvidare erhållit förordnande såsom byråchef med vikariatslön vid statistiska centralbyråns maskincentral.

Förste aktuarien Erik Soop, medicinalstyrelsens statistiska avdelning, har på uppdrag av WHO i mars avrest till Kabul, Afganistan, för att som statistisk expert biträda afganska regeringen med att organisera befolknings- och medicinalstatistik. Uppdraget gäller tillsvidare ett år, men kan utsträckas till två.

Fil. kand. Sigurd Hansell, Stockholm, har anställts av regeringen i Sudan för att under ett år medverka i genomförandet av en folkräkning. Han avreste i juni.

Professor Wilhelm Winkler, ledare för statistiska institutet vid Wiens universitet och framstående medlem av Internationella statistiska institutet, har av åldersskäl avgått från sin post och efterträts av professor S. Sagoroff.

Dr M. A. Teixeira de Freitas, Brasilien, avled i februari 1956. Han var tidigare generalsekreterare i Brasilianska geografiska sällskapet och därefter direktör för den statliga undervisnings- och medicinalstatistiken. I internationella statistiska institutet innehade han en av posterna som vice ordförande.

Kommentar

Commentary

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 378.

Manufacturing enterprises

Kind of income, etc.

1 Number of wage-earners

Income

2 Gross profit from manufacturing

3 Dividends

4 Interest

5 Gross profit from other activities (forestry, etc.)

6 Sundry

7 Total

Expenditure and net profit

8 Interest

9 Depreciation

- 10 Taxes
- 11 Pension funds
- 12 Investment reserve
- 13 Sundry
- 14 Net profit
- 15 Total

Gross profit account

- 16 Sales proceeds
- 17 Deducted: Production costs etc.
- 18 Excise duties
- 19 Total
- 20 Gross profit

Other data

- 21 Investments in plant and equipment
- 22 of which primary investments
- 23 Amounts immediately written off on current investments
- 24 Costs of maintenance and repairs
- 25 Inventories; variation in value
- 26 " ; " " volume (rough estimate)
- 27 Variation in hidden reserves in inventories (rough estimate)
- 28 Wages and salaries
- 29 of which wages
- 30 Costs of pension and pension insurance
- 31 Paid dividends
- 32 Declared dividends

Längden av allmänna vägar på landet den 1 januari 1956

Length of Public Roads in Rural Districts

I följande tabeller 1—4 redovisas längden den 1 januari 1956 av allmänna vägar på landet och i sådana städer, vilka icke är egna väghållare. Numera redovisas följande huvudkategorier, nämligen riksvägar och länsvägar. Riksvägarna motsvarar de förutvarande rikshuvudvägarna, länsvägarna de förutvarande länshuvudvägarna och bygdevägarna (inkl. ödebygdevägar). Längden av ödebygdevägarna och de förutvarande bygdevägarna redovisades tidigare sammantagna, bl. a. i Statistisk årsbok.

Tabellerna grundar sig på primäruppgifter infordrade från vägförvaltningsarna.

Förändringar i vägnätet uppkommer genom nyanläggningar och ombyggnad, enskild vägs förändring till allmän, indragning av allmän väg eller — i samband med ändringar i rikets administrativa indelning — vägs övertagande av stad som är egen väghållare.

Den totala längden av de allmänna vägarna¹ vid 1956 års ingång redovisas som framgår av sammanställningen på sid. 376 till ca 91 610 km, var-

¹ Längden av gator och vägar i städerna uppgår till ca 10 500 km. Enskilda vägar med statsbidrag till underhållet når en längd av ca 43 000 km.

Tab. 1. Längd i km av samtliga allmänna vägar på landet den 1 januari 1956
fördelad efter vägarnas art och beläggning

*Length in km of total public roads in rural districts by kind
of roads and by surfaced roads*

	Total väglängd	Belagd väglängd	% belagd väg	Grus- väglängd
Riksvägar	4 345,7	2 938,0	67,6	1 407,7
Länsvägar (totalt)	87 263,3	5 710,9	6,5	81 552,4
därav förutvarande länshuvudvägar	19 517,7	3 506,7	18,0	16 011,0
bygdevägar	67 745,6	2 204,2	3,3	65 541,4
Samtliga vägar	91 609,0	8 648,9	9,4	82 960,1

Tab. 2. Längd i km av samtliga allmänna vägar på landet den 1 januari 1956
fördelad efter vägarnas art länsvis

Length in km of total public roads in rural districts by kind of roads and by county

Län	Riksvägar	Länsvägar	Total väglängd	Belagd väglängd	% belagd väg	Grus- väglängd
Stockholms	106,2	3 096,4	3 202,6	843,3	26,3	2 359,3
Uppsala	156,7	1 869,2	2 025,9	238,1	11,8	1 787,8
Södermanlands	143,1	2 453,2	2 596,3	316,3	12,2	2 280,0
Östergötlands	219,7	3 888,5	4 108,2	347,7	8,5	3 760,5
Jönköpings	124,4	4 237,6	4 362,0	388,6	8,9	3 973,4
Kronobergs	77,7	3 672,6	3 750,3	304,2	8,1	3 446,1
Kalmar	265,7	3 543,4	3 809,1	400,6	10,5	3 408,5
Gotlands	—	1 482,1	1 482,1	181,3	12,2	1 300,8
Blekinge	101,5	1 359,5	1 461,0	239,2	16,4	1 221,8
Kristianstads	138,3	3 364,5	3 502,8	652,2	18,6	2 850,6
Malmöhus	143,0	3 806,0	3 949,0	1 112,0	28,2	2 837,0
Hallands	148,0	2 239,4	2 387,4	341,1	14,3	2 046,3
Göteborgs och Bohus ...	216,0	2 368,9	2 584,9	417,8	16,2	2 167,1
Älvsborgs	292,8	4 797,5	5 090,3	464,5	9,1	4 625,8
Skaraborgs	137,0	3 774,3	3 911,3	332,0	8,5	3 579,3
Värmlands	206,4	4 400,3	4 606,7	219,2	4,8	4 387,5
Örebro	247,3	2 212,6	2 459,9	272,6	11,1	2 187,3
Västmanlands	110,7	2 175,1	2 285,8	272,8	11,9	2 013,0
Kopparbergs	266,6	4 400,8	4 667,4	370,1	7,9	4 297,3
Gävleborgs	241,5	2 940,6	3 182,1	282,5	8,9	2 899,6
Västernorrlands	337,5	5 059,0	5 396,5	301,8	5,6	5 094,7
Jämtlands	190,9	4 695,0	4 885,9	133,8	2,7	4 752,1
Västerbottens	259,6	8 292,0	8 551,6	113,4	1,3	8 438,2
Norrbottnens	215,1	7 134,8	7 349,9	103,8	1,4	7 246,1
Hela riket 1956	4 345,7	87 263,3	91 609,0	8 648,9	9,4	82 960,1
» » 1955	4 349,3	86 887,5	91 236,8	7 751,0	8,5	83 485,8
» » 1954	4 381,0	86 666,4	91 047,4	6 857,8	7,5	84 189,6
» » 1953	4 316,9	86 292,2	90 609,1	6 166,0	6,8	84 443,1
» » 1952	4 332,1	86 020,9	90 353,0	5 680,1	6,3	84 672,9
» » 1951	4 393,1	86 080,7	90 473,8	5 414,1	6,0	85 059,7
» » 1950	4 420,1	85 988,7	90 408,8	5 214,7	5,8	85 194,1
» » 1949	4 424,2	85 582,4	90 006,6	4 750,4	5,3	85 256,2
» » 1948	4 506,2	85 478,0	89 984,2	4 185,3	4,7	85 798,9

Tab. 3. Längd i km av riksvägar
den 1 januari 1956, länsvis

Length in km of national roads by county

Län	Total väg- längd	Belagd väg- längd	% be- lagd väg	Grus- väg- längd
Stockholms	106,2	106,2	100,0	—
Uppsala	156,7	156,7	100,0	—
Södermanlands...	143,1	143,1	100,0	—
Östergötlands...	219,7	151,6	69,0	68,1
Jönköpings	124,4	110,7	89,0	13,7
Kronobergs	77,7	77,7	100,0	—
Kalmar	265,7	129,3	48,7	136,4
Gotlands	—	—	—	—
Blekinge	101,5	101,5	100,0	—
Kristianstads ...	138,3	138,3	100,0	—
Malmöhus	143,0	143,0	100,0	—
Hallands	148,0	148,0	100,0	—
Gbg o. Bohus ..	216,0	190,9	88,4	25,1
Älvsborgs	292,8	188,9	64,5	103,9
Skaraborgs	137,0	122,5	89,4	14,5
Värmlands	206,4	82,5	40,0	123,9
Örebro	247,3	167,9	67,9	79,4
Västmanlands ...	110,7	110,7	100,0	—
Kopparbergs ...	266,6	207,3	77,8	59,3
Gävleborgs	241,5	145,9	60,4	95,6
Västernorrlands.	337,5	163,7	48,5	173,8
Jämtlands	190,9	57,0	29,9	133,9
Västerbottens...	259,6	51,5	19,8	208,1
Norrbottnens ...	215,1	43,1	20,0	172,0
Hela riket 1956	4 345,7	2 938,0	67,6	1 407,7
„ „ 1955	4 349,3	2 770,2	63,7	1 579,1
„ „ 1954	4 381,0	2 633,9	60,1	1 747,1
„ „ 1953	4 316,9	2 370,2	54,9	1 946,7
„ „ 1952	4 332,1	2 167,1	50,0	2 165,0
„ „ 1951	4 393,1	2 062,4	46,9	2 330,7
„ „ 1950	4 420,1	1 991,0	45,0	2 429,1
„ „ 1949	4 424,2	1 802,8	40,7	2 621,4
„ „ 1948	4 506,2	1 536,5	34,1	2 969,7

av ca 4 350 km riksvägar och 87 260 km länsvägar. Jämfört med den 1 januari 1955 redovisas en ökning av den totala väglängden med ca 370 km.

Den belagda väglängden har som framgår av tabell 2 under år 1955 ökats med ca 900 km. Viss avgång av belagd vägbana sker varje år dels ge-

Tab. 4. Längden av belagda allmänna
vägar på landet den 1 januari
åren 1948—1956

*Length of surfaced public roads
in rural districts*

År	Belagd väg- längd totalt	därav med slitlager av			
		gat- sten	ce- ment- betong	bitum. belägg.	
				hög- klassig	enkel
1956	8 648,9	572,4	351,1	5 075,7	2 649,7
1955	7 751,0	644,8	351,0	4 520,4	2 234,8
1954	6 857,8	677,2	352,4	3 935,9	1 892,3
1953	6 166,0	685,4	311,3	3 496,0	1 673,3
1952	5 680,1	685,3	292,3	3 053,9	1 648,6
1951	5 414,1	689,9	278,2	2 739,1	1 706,9
1950	5 214,7	701,9	271,9	2 449,1	1 791,8
1949	4 750,4	680,7	265,4	1 981,3	1 823,0
1948	4 185,3	681,3	269,9	1 497,3	1 736,8

nom inkorporering till städerna, dels genom upprivning av sönderkörda beläggningar. Följaktligen blir den verkliga ökningen av den belagda väglängden mindre än nyanläggningen.

Av de allmänna vägarna är riksvägarna i regel mest trafikerade och är därför av särskilt intresse. De redovisas för sig i tab. 3.

Längden av de bituminösa beläggningarna har, som framgår av tabell 4, under 1955 tillväxt med sammanlagt ca 970 km — 555 km högklassiga och 415 km enkla — medan en avgång med ca 70 km konstateras för gatstensbeläggning. Längden av beläggning med cementbetong är ungefär oförändrad. Att de enkla beläggningarna under de senaste åren ökat i längd, beror på att man i allmänhet i direkt anslutning till ombyggnaden förser vägarna med en enkel beläggning eller ett bitumentstabiliserat bärlager, som i regel efter viss tid förser med högklassigt slitlager.

E. Ericson

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Industriföretag

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lager-

reservförändringar m. m. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Malmbrytning och anrikningsverk (12 företag) <i>Ore mines and processing plants</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	9 141	9 217	+ 76	+ 1
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	417,0	450,9	+ 33,8	+ 8
3 Utdelning å aktier och andelar	52,7	71,9	+ 19,2	+ 36
4 Räntor	13,7	14,2	+ 0,6	+ 4
5 Överskott å annan rörelse	31,8	39,1	+ 7,3	+ 23
6 Övriga intäkter	5,0	12,6	+ 7,5	+ 150
7 Summa	520,3	588,7	+ 68,5	+ 13
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	2,2	1,9	— 0,2	— 10
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	40,2	55,8	+ 15,6	+ 39
10 Skatter samt investeringsavgift	185,4	226,7	+ 41,4	+ 22
11 Avsättningar till pensions- och personalfondstiftelser	10,0	5,4	— 4,6	— 46
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	10,0	+ 10,0	.
13 Övriga kostnader	6,4	12,0	+ 5,5	+ 86
14 Redovisad vinst	276,1	276,9	+ 0,8	+ 0
15 Summa	520,3	588,7	+ 68,5	+ 13
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	754,5	824,2	+ 69,6	+ 9
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	337,4	373,2	+ 35,8	+ 11
18 Varuskatter	0,1	0,1	+ 0,0	+ 10
19 Summa avgående poster	337,5	373,3	+ 35,8	+ 11
20 Bruttovinst	417,0	450,9	+ 33,8	+ 8
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	88,8	132,8	+ 44,0	+ 49
22 Därav egentlig investering	88,8	132,5	+ 43,8	+ 49
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,2	0,1	— 0,2	— 67
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	28,5	29,2	+ 0,7	+ 3
25 Lagervärdeförändring	— 1,9	+ 1,3	.	.
26 Uppskattad lagervolympförändring	— 5,8	— 6,2	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	— 3,9	— 7,4	.	.
28 Lön till anställda	139,4	154,5	+ 15,1	+ 11
29 Därav till industriarbetare	101,2	107,8	+ 6,6	+ 6
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	9,2	10,4	+ 1,1	+ 12
31 Betald utdelning	151,2	141,1	— 10,1	— 7
32 Beslutad utdelning	141,1	191,3	+ 50,2	+ 36

¹ Utdelningar i LKAB till preferensaktieägaren (svenska staten) utgjorde 55,7 milj. kr år 1954 och 81,4 milj. kr år 1955.

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data

Manufacturing enterprises

Järn-, stål- och andra metallverk (16 företag) Iron, steel and other metal mills				Järn- och stålmanufaktur (61 företag) Manufacture of hardware			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
22 722	23 815	+1 093	+ 5	10 313	10 686	+ 373	+ 4 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
142,0	¹ 220,8	+ 78,9	+ 56	39,9	43,4	+ 3,5	+ 9 2
3,7	3,7	— 0,1	— 2	1,6	1,5	— 0,1	— 3 3
1,7	2,7	+ 1,0	+ 61	1,0	0,9	— 0,1	— 12 4
5,5	5,6	+ 0,1	+ 1	1,8	1,9	+ 0,1	+ 4 5
5,9	1,4	— 4,5	— 76	0,7	2,5	+ 1,9	+ 271 6
158,8	234,2	+ 75,4	+ 48	45,0	50,3	+ 5,3	+ 12 7
17,1	15,0	— 2,1	— 13	3,6	4,1	+ 0,6	+ 16 8
84,9	76,8	— 8,1	— 10	12,2	13,8	+ 1,6	+ 13 9
37,1	62,8	+ 25,7	+ 69	10,9	12,7	+ 1,7	+ 16 10
10,1	8,5	— 1,6	— 16	5,3	3,9	— 1,4	— 27 11
—	18,0	+ 18,0	.	—	1,5	+ 1,5	. 12
4,3	6,9	+ 2,6	+ 59	0,6	1,6	+ 1,0	+ 176 13
¹ 5,2	¹ 46,2	+ 41,0	¹ (+ 786)	12,4	12,7	+ 0,3	+ 2 14
158,8	234,2	+ 75,4	+ 48	45,0	50,3	+ 5,3	+ 12 15
914,0	1 181,4	+ 267,4	+ 29	378,2	423,2	+ 45,0	+ 12 16
770,3	958,5	+ 188,1	+ 24	338,1	379,5	+ 41,4	+ 12 17
1,7	2,1	+ 0,4	+ 24	0,2	0,3	+ 0,1	+ 39 18
772,0	960,6	+ 188,5	+ 24	338,3	379,8	+ 41,5	+ 12 19
142,0	¹ 220,8	+ 78,9	+ 56	39,9	43,4	+ 3,5	+ 9 20
120,9	84,2	— 36,7	— 30	22,4	23,3	+ 1,0	+ 4 21
120,3	83,9	— 36,4	— 30	21,7	21,7	— 0,0	— 0 22
2,0	1,8	— 0,3	— 14	0,7	0,4	— 0,3	— 40 23
79,0	83,4	+ 4,3	+ 5	10,0	12,0	+ 1,9	+ 19 24
— 0,3	+ 18,1	.	.	+ 14,3	+ 14,5	.	. 25
— 12,8	+ 23,9	.	.	+ 2,9	+ 14,3	.	. 26
— 12,5	+ 5,8	.	.	— 11,4	— 0,3	.	. 27
295,1	329,9	+ 34,9	+ 12	121,8	134,7	+ 13,0	+ 11 28
213,7	240,8	+ 27,1	+ 13	87,9	98,4	+ 10,5	+ 12 29
14,1	14,8	+ 0,7	+ 5	3,1	3,5	+ 0,4	+ 12 30
14,9	20,1	+ 5,2	+ 35	6,6	6,8	+ 0,2	+ 3 31
20,1	24,5	+ 4,4	+ 22	6,8	7,2	+ 0,4	+ 6 32

¹ Norrbottens Järnverk AB redovisade år 1954 förlust 32,6 milj. kr och år 1955 vinst 0,4 milj. kr.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Annan metallmanufaktur (32 företag) <i>Manufacture of non-ferrous metal products</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare.....	4 160	4 385	+ 225	+ 5
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	13,3	15,2	+ 1,9	+ 14
3 Utdelning å aktier och andelar	0,2	0,2	+ 0,0	+ 10
4 Räntor	0,3	0,4	+ 0,1	+ 20
5 Överskott å annan rörelse	0,3	0,2	— 0,1	— 40
6 Övriga intäkter	0,6	0,9	+ 0,3	+ 41
7 Summa	14,7	16,8	+ 2,1	+ 14
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	1,0	1,2	+ 0,3	+ 28
9 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	4,1	4,5	+ 0,4	+ 9
10 Skatter samt investeringsavgift	3,7	4,7	+ 1,0	+ 27
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	1,3	1,3	+ 0,1	+ 6
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	0,6	+ 0,6	.
13 Övriga kostnader	1,2	0,6	— 0,6	— 51
14 Redovisad vinst	3,4	3,9	+ 0,4	+ 13
15 Summa	14,7	16,8	+ 2,1	+ 14
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	147,0	172,6	+ 25,6	+ 17
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	133,6	157,4	+ 23,8	+ 18
18 Varuskatter	0,1	0,1	+ 0,0	+ 6
19 Summa avgående poster	133,7	157,5	+ 23,8	+ 18
20 Bruttovinst	13,3	15,2	+ 1,9	+ 14
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	7,7	6,3	— 1,4	— 18
22 Därav egentlig investering	7,3	6,2	— 1,1	— 16
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,0	0,3	+ 0,3	(+583)
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	2,3	2,5	+ 0,2	+ 10
25 Lagervärdeförändring	+ 2,3	+ 5,5	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 0,4	+ 6,0	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	— 1,9	+ 0,5	.	.
28 Lön till anställda	47,8	54,1	+ 6,2	+ 13
29 Därav till industriarbetare	32,4	37,1	+ 4,7	+ 14
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	1,4	0,9	— 0,5	— 37
31 Betald utdelning	1,4	1,5	+ 0,1	+ 4
32 Beslutad utdelning	1,5	1,6	+ 0,1	+ 9

Income, expenditure and profits of business enterprises.
Preliminary data (cont.)

Skeppsvarv och båtbyggerier (15 företag) Shipyards and boat building				Annan metallindustri (35 företag) Not specified metal industries			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
17 868	18 091	+ 223	+ 1	18 411	19 190	+ 779	+ 4 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
87,6	104,2	+ 16,6	+ 19	139,1	154,6	+ 15,4	+ 11 2
1,0	1,2	+ 0,2	+ 25	9,5	22,4	+ 12,9	+ 136 3
24,0	31,6	+ 7,5	+ 31	9,3	10,9	+ 1,5	+ 16 4
0,0	0,0	+ 0,0	(+300)	1,0	1,0	— 0,1	— 6 5
1,0	2,4	+ 1,4	+ 146	2,0	0,9	— 1,1	— 54 6
113,6	139,3	+ 25,8	+ 23	161,0	189,7	+ 28,8	+ 18 7
6,3	6,6	+ 0,3	+ 5	7,4	9,9	+ 2,5	+ 33 8
37,0	27,8	— 9,2	— 25	35,2	44,1	+ 8,9	+ 25 9
27,3	39,8	+ 12,5	+ 46	57,1	65,6	+ 8,6	+ 15 10
14,5	21,0	+ 6,4	+ 44	13,1	5,1	— 8,0	— 61 11
—	10,5	+ 10,5	.	—	10,0	+ 10,0	. 12
1,5	2,1	+ 0,6	+ 37	3,4	5,2	+ 1,8	+ 53 13
27,0	31,5	+ 4,5	+ 17	44,8	49,8	+ 5,0	+ 11 14
113,6	139,3	+ 25,8	+ 23	161,0	189,7	+ 28,8	+ 18 15
923,8	982,3	+ 58,6	+ 6	999,4	1 212,1	+ 212,7	+ 21 16
836,0	878,0	+ 42,0	+ 5	858,3	1 055,5	+ 197,2	+ 23 17
0,1	0,1	+ 0,0	+ 4	2,0	2,0	+ 0,0	+ 2 18
836,1	878,1	+ 42,0	+ 5	860,3	1 057,5	+ 197,3	+ 23 19
87,6	104,2	+ 16,6	+ 19	139,1	154,6	+ 15,4	+ 11 20
47,3	37,2	— 10,1	— 21	66,6	70,4	+ 3,8	+ 6 21
46,9	37,1	— 9,9	— 21	64,1	70,0	+ 6,0	+ 9 22
0,8	0,2	— 0,6	— 71	0,3	0,4	+ 0,1	+ 24 23
17,5	18,2	+ 0,8	+ 4	51,0	54,7	+ 3,8	+ 7 24
+ 13,6	+ 14,8	.	.	+ 7,2	+ 46,6	.	. 25
— 0,6	+ 5,8	.	.	+ 1,4	+ 54,6	.	. 26
— 14,2	— 9,0	.	.	— 5,8	+ 7,9	.	. 27
246,7	268,9	+ 22,1	+ 9	260,1	291,4	+ 31,4	+ 12 28
185,9	198,1	+ 12,1	+ 7	172,4	192,5	+ 20,2	+ 12 29
4,5	5,0	+ 0,4	+ 9	13,9	14,7	+ 0,7	+ 5 30
6,3	7,4	+ 1,1	+ 17	30,6	31,0	+ 0,4	+ 1 31
7,4	7,6	+ 0,2	+ 2	31,0	34,9	+ 4,0	+ 13 32

¹ Här i ingår nu frigjorda utländska utdelningsbelopp.

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad Year and month	Tillkomna konkurser Bankruptcies		Protesterade växlar, antal Protested bills, number							
	andra än dödsbons	dödsbons	T. o. m. In-cluding 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i		
								Stock-holm	Göte-borg	Malmö
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913	9 318	3 142	1 718
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1954 Juni	73	6	1 036	470	614	157	2 277	576	154	102
Juli	65	9	1 260	442	693	115	2 510	586	217	96
Aug.	76	13	1 160	427	596	127	2 310	524	115	103
Sept.	88	9	1 120	452	656	126	2 354	512	135	91
Okt.	119	7	1 131	451	632	112	2 326	493	134	112
Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258	528	140	81
Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103	495	151	95
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151	488	145	94
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr Protested bills, amount								År och månad Year and month
T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Over 5 000 kr	Summa Total	Därav i			
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
254,4	346,0	1 393,1	1 865,3	3 858,8	1 088,2	321,0	158,2	1954 Juni
313,1	325,8	1 527,3	1 310,0	3 476,2	819,3	360,4	137,3	Jul
287,2	322,5	1 338,9	2 191,9	4 140,5	775,8	177,3	179,1	Aug.
282,6	333,3	1 464,5	1 361,8	3 442,2	702,2	247,4	145,6	Sept.
283,3	326,3	1 414,0	1 395,9	3 419,5	992,3	195,9	216,5	Okt.
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Jul
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län <i>Year and county</i>	Antal redovisade bilar ¹ <i>Number of vehicles</i>	Medel- bärighet, ton <i>Mean loading capacity</i>	Körning enligt timtaxa <i>Hour rate</i>		
				Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	1 000 timmar <i>hours</i>	Frakt per timme <i>Freight per hour</i> kronor
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: " " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: " " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: " " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: " " " "	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
6	1955: Maj	20 554	4,65	29 173	2 146	13,58
7	December	20 972	4,72	32 201	2 308	13,95
8	1956: Januari	20 573	4,77	28 464	2 039	13,95
9	Februari	20 825	4,75	28 673	2 044	14,04
10	Mars	20 903	4,78	28 057	2 050	13,66
11	April	20 713	4,82	28 348	2 045	13,85
12	Maj	* 20 967	4,79	32 504	2 330	13,95
	<i>Därav County</i>					
A	Stockholms stad	2 598	4,02	5 996	424	14,15
B	Stockholms län	1 021	4,82	2 028	133	15,25
C	Uppsala län	523	5,30	493	38	13,11
D	Södermanlands län	732	4,81	976	68	14,25
E	Östergötlands län	947	5,09	1 247	101	12,31
F	Jönköpings län	740	5,05	766	56	13,75
G	Kronobergs län	444	5,11	312	24	13,19
H	Kalmar län	571	5,57	629	42	15,13
I	Gotlands län	166	3,99	171	12	13,93
K	Blekinge län	357	5,38	419	32	13,27
L	Kristianstads län	675	5,22	714	49	14,63
M	Malmöhus län	1 451	4,90	1 873	158	11,85
N	Hallands län	453	4,81	486	37	13,14
O	Göteborgs och Bohus län	1 833	4,22	3 883	284	13,69
P	Älvsborgs län	954	5,02	1 247	93	13,35
R	Skaraborgs län	727	5,16	787	55	14,33
S	Värmlands län	812	4,84	892	65	13,77
T	Örebro län	722	5,27	1 100	80	13,75
U	Västmanlands län	699	5,34	1 162	79	14,75
W	Kopparbergs län	809	4,92	928	68	13,55
X	Gävleborgs län	984	5,69	1 580	108	14,57
Y	Västernorrlands län	950	4,50	1 827	124	14,71
Z	Jämtlands län	364	4,18	414	29	14,09
AC	Västerbottens län	725	4,42	1 206	81	14,83
BD	Norrbottnens län	710	4,38	1 368	90	15,21

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.

* Härtill kom 95 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa¹ *Kilometre rate*

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage %	Medel- transport- längd Mean haul. distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 797	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
6	2 730	17 960	8 777	33	47	1 427	25 288	95
7	2 246	16 362	7 452	31	53	1 283	23 430	98
8	2 086	16 409	7 711	32	59	1 305	23 676	98
9	2 110	17 502	8 467	33	63	1 376	25 808	99
10	2 577	19 908	10 022	33	60	1 552	29 211	98
11	2 668	19 138	9 431	33	56	1 508	28 243	99
12	3 049	19 166	9 546	33	50	1 487	29 165	102
A	8	205	5	—	416	8	324	155
B	70	414	269	39	31	34	612	90
C	108	756	434	36	47	59	1 074	90
D	136	955	464	33	52	72	1 447	102
E	178	1 220	577	32	53	92	1 791	100
F	159	1 023	354	26	49	76	1 519	110
G	134	809	389	33	43	65	1 165	97
H	120	887	346	28	57	65	1 308	106
I	52	132	93	41	11	14	218	97
K	43	574	125	18	111	33	721	103
L	148	1 118	406	27	72	77	1 620	106
M	221	1 353	651	33	52	100	1 968	98
N	85	564	265	32	45	49	822	99
O	71	600	200	25	77	39	904	113
P	153	1 070	489	31	53	83	1 467	94
R	133	1 175	427	27	72	83	1 584	99
S	163	984	639	39	46	85	1 660	102
T	120	820	402	33	62	61	1 298	106
U	176	814	391	32	41	63	1 282	106
W	201	855	573	40	32	78	1 471	103
X	164	836	468	36	43	74	1 448	111
Y	129	673	445	40	38	60	1 142	102
Z	70	273	247	48	21	28	559	108
AC	128	682	551	45	42	57	1 155	94
BD	79	374	336	47	23	32	606	85

¹ Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa ¹ <i>Kilometre rate</i>						Använd tid per bil i all trafik timmar <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic kronor</i>
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor %</i>		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
6	128 482	20	201 325	13	64	174	2 650
7	119 899	20	187 109	13	64	171	2 653
8	123 579	19	194 715	12	63	163	2 535
9	134 024	19	198 924	12	64	164	2 616
10	153 620	19	239 812	12	64	173	2 740
11	150 890	19	229 764	12	65	172	2 732
12	150 835	19	230 871	13	65	182	2 941
A	3 245	10	3 431	9	95	166	2 433
B	2 156	28	3 842	16	56	164	2 586
C	5 070	21	9 102	12	56	186	2 995
D	7 100	20	10 344	14	69	192	3 311
E	9 494	19	14 916	12	64	205	3 209
F	7 818	19	11 434	13	68	178	3 088
G	5 720	20	8 507	14	67	201	3 327
H	6 827	19	9 224	14	74	187	3 392
I	562	39	993	22	57	159	2 346
K	4 815	15	7 037	10	68	181	3 194
L	10 734	15	14 343	11	75	187	3 458
M	11 552	17	17 073	12	68	178	2 647
N	3 799	22	6 242	13	61	189	2 887
O	5 423	17	7 822	12	69	176	2 612
P	8 111	18	11 677	13	69	185	2 844
R	9 532	17	13 433	12	71	189	3 261
S	7 427	22	11 677	14	64	185	3 143
T	7 446	17	12 212	11	61	196	3 321
U	7 156	18	12 151	11	59	203	3 497
W	6 411	23	10 563	14	61	181	2 965
X	6 986	21	10 874	13	64	185	3 076
Y	4 827	24	7 965	14	61	194	3 125
Z	1 508	37	2 874	19	52	158	2 674
AC	5 347	22	9 317	12	57	190	3 257
BD	1 769	34	3 818	16	46	172	2 780

¹ Se not 1 på föregående sida.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikalelement och olyckans art

Maj 1956

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident

May 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer <i>Persons killed and injured</i>											
	Dödade ¹ Killed ¹			Svårt/skadade Seriously injured			Lindrigt skadade Slightly injured			Samtliga Total		
	Ej t. ²	T. ²	S:a ²	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare <i>Motorcar drivers</i>	4	—	4	18	4	22	136	52	188	158	56	214
Bilpassagerare <i>Motorcar passengers</i>	3	—	3	23	7	30	175	84	259	201	91	292
Förare av tung mc <i>Drivers of heavy mc</i>	6	5	11	27	35	62	62	109	171	95	149	244
Passagerare på tung mc <i>Passengers on heavy mc</i>	2	—	2	11	4	15	20	31	51	33	35	68
Förare av moped <i>Drivers of cycle with aux. mot.</i>	6	5	11	8	21	29	25	95	120	39	121	160
Förare av annan lätt mc <i>Drivers of other light mc</i>	3	4	7	6	6	12	23	47	70	32	57	89
Gyklistare <i>Cyclists</i>	6	3	9	10	25	35	41	160	201	57	188	245
Fotgängare <i>Pedestrians</i>	7	6	13	9	41	50	27	184	211	43	231	274
Övriga <i>Others</i>	—	—	—	3	1	4	2	4	6	5	5	10
Samtliga Total	37	23	60	115	144	259	511	766	1 277	663	933	1 596

Delakt. trafikalelement <i>Traff. elements involved</i>				Olyckans art <i>Nature of accident</i>			
	Ej t.	T.	S:a		Ej t.	T.	S:a
Personbil <i>Passenger car</i>	1 071	2 404	3 475	Kollision mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade <i>Collision between vehicles moving or temporarily stopped</i>	522	1 542	2 064
Lastbil <i>Lorry</i>	210	545	755	med parkerat fordon <i>with stationary vehicle</i>	14	360	374
Buss <i>Bus</i>	20	130	150	med fotgängare <i>with pedestrian</i>	43	239	282
Tung motorcykel <i>Heavy motorcycle</i>	138	393	531	med annan vägtrafik <i>with other traffic element</i>	—	3	3
Moped <i>Cycle with aux. motor</i>	43	220	263	med djur <i>with animal</i>	31	3	34
Annan lätt mc <i>Other light mc</i>	39	112	151	med hinder på körbanan <i>with obstacle on the road</i>	15	31	46
Spårvagn <i>Tram</i>	—	79	79	med föremål vid körbanan <i>with obstacle by the road</i>	94	86	180
Järnvägsfordon <i>Railway vehicle</i>	8	3	11	Körning av vägen <i>Vehicle in ditch</i>	174	20	194
Cykel <i>Cycle</i>	66	305	371	Kulldörning <i>Vehicle overturned</i>	136	78	214
Annan fordon <i>Other vehicle</i>	31	244	275	Olycka av annat slag <i>Other type of accident</i>	9	24	33
Fotgängare <i>Pedestrian</i>	45	241	286	Uppgift saknas <i>Unknown</i>	—	2	2
Andra trafikalelement <i>Other traffic elements</i>	32	7	39				
Samtliga Total	1 703	4 683	6 386	Samtliga Total	1 038	2 388	3 426

¹ I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours. — ² Ej tätt-

bebyggt område = Non-built-up areas, Tätt bebyggt område (markerat genom vägmärken) = Built-up areas, S:a = Total.

**Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga
trafikelement och skadade personer länsvis**

Maj 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal del- aktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
	Med dödlig ut- gång ¹ Fatal ¹	Med annan per- sonsskada Non- fatal personal injury	Med enbart egen- doms- skada Damage to prop- erty only	Summa Total		Dö- dade ² Kill- ed ²	Skadade Injured		Summa Total
							Svårt Seriously	Lind- rigt Slightly	
Ej tätbebyggt område Non-built-up areas									
Stockholms län	9	39	49	97	168	9	9	52	70
Uppsala	1	17	17	35	66	1	9	19	29
Södermanlands	—	13	13	26	41	—	2	18	20
Östergötlands	—	36	36	72	118	—	4	51	55
Jönköpings	3	17	19	39	61	3	6	22	31
Kronobergs	1	10	20	31	52	1	7	9	17
Kalmar	—	10	21	31	50	—	3	13	16
Gotlands	—	5	4	9	13	—	3	3	6
Blekinge	—	7	17	24	39	—	—	8	8
Kristianstads	1	19	31	51	88	1	4	27	32
Malmöhus	1	36	42	79	133	1	13	41	55
Hallands	—	10	21	31	61	—	2	13	15
Göteb. o. Bohus	3	21	31	55	90	3	5	18	26
Älvsborgs	3	22	30	55	91	3	6	26	35
Skaraborgs	1	18	38	57	88	1	3	21	25
Värmlands	—	22	33	55	84	—	6	28	34
Örebro	4	21	24	49	79	4	6	29	39
Västmanlands	1	13	23	37	57	1	5	15	21
Kopparbergs	1	15	12	28	42	1	2	18	21
Gävleborgs	6	11	21	38	61	6	7	13	26
Västernorrlands	1	20	30	51	86	1	3	22	26
Jämtlands	—	11	15	26	35	—	2	17	19
Västerbottens	1	18	21	40	60	1	6	18	25
Norrbottnens	—	8	14	22	40	—	2	10	12
Summa Total	37	419	582	1 038	1 703	37	115	511	663

¹ I »olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents eading to death within 24 hours.

² I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county

May 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län <i>County</i>	Antal olyckor <i>Number of accidents</i>				Antal delaktiga trafik-element <i>Traffic elements involved</i>	Antal skadade personer <i>Persons killed and injured</i>			
	Med dödlig utgång ¹ <i>Fatal¹</i>	Med annan personskada <i>Non-fatal personal injury</i>	Med enbart egenskada <i>Damage to property only</i>	Summa <i>Total</i>		Dödade ² <i>Killed²</i>	Skadade <i>Injured</i>		Summa <i>Total</i>
							Svårt <i>Seriously</i>	Lindrigt <i>Slightly</i>	
Tättbebyggt område <i>Built-up areas</i>									
Stockholms stad	8	224	507	739	1 467	8	39	215	262
Stockholms län	1	51	64	116	232	1	8	47	56
Uppsala ,	—	11	38	49	95	—	2	9	11
Södermanlands ,	—	19	30	49	99	—	—	21	21
Östergötlands ,	1	40	63	104	198	1	8	32	41
därav Norrköpings stad	1	22	24	47	94	1	5	17	23
Jönköpings län	2	19	34	55	105	2	3	18	23
Kronobergs ,	—	7	14	21	39	—	—	7	7
Kalmar ,	2	11	11	24	45	2	3	15	20
Gotlands ,	—	3	4	7	13	—	—	3	3
Blekinge ,	—	8	19	27	51	—	3	11	14
Kristianstads ,	2	10	33	45	87	2	2	10	14
Malmöhus ,	1	88	109	198	399	1	9	97	107
därav Malmö stad	—	61	65	126	257	—	6	67	73
Hallands län	—	13	25	38	71	—	1	12	13
Göteb. o. Bohus ,	2	145	340	487	961	2	26	132	160
därav Göteborgs stad . .	1	129	321	451	895	1	23	119	143
Älvsborgs län	—	14	28	42	80	—	3	16	19
Skaraborgs ,	—	13	21	34	66	—	4	10	14
Värmlands ,	—	14	23	37	67	—	3	12	15
Örebro ,	1	22	30	53	104	1	1	27	29
Västmanlands ,	1	18	39	58	111	1	9	11	21
Kopparbergs ,	—	8	13	21	38	—	2	7	9
Gävleborgs ,	—	20	35	55	109	—	7	16	23
Västernorrlands ,	—	16	40	56	108	—	5	11	16
Jämtlands ,	1	6	8	15	30	1	2	5	8
Västerbottens ,	1	8	10	19	32	1	2	6	9
Norrbottnens ,	—	18	21	39	76	—	2	16	18
Summa Total	23	806	1 559	2 388	4 683	23	144	766	933
Hela riket Sweden	60	1 225	2 141	3 426	6 386	60	259	1 277	1 596

Government Employees in 1955

By Th. Lindh

Since 1954 the Central Bureau of Statistics has collected annual statistics of salaried employees in official and quasi-official occupational groups. During the autumn of 1954, the Central Bureau called for individual data on each person employed on 1st October of that year. On the basis of the material received, a punch-card was punched for each person. These cards are intended to form a register which is to be supplemented annually by changes that have taken place during the year. The register was thus brought up to date for the first time on 1st October 1955, it being then possible to use it for the compilation of tables referring both to the personnel situation on 1st October 1955, and to changes that had occurred during the year. The result of this analysis is set out in an article on p. 313 et seq.

The primary material for the personnel statistics includes the following data: name, date of birth, year of appointment to Government service, salary scale designation, salary scale, salary class, pensionable age, type of employment, and education. For those recently appointed, their date of appointment is also given and for those who have resigned, the date and the reason for their resignation. A somewhat simpler form has been used for salaried employees outside the salary scheme (persons in receipt of specific remuneration).

The statistics mainly only cover salaried employees. Some brief particulars have however also been collected for persons appointed under the terms of collective agreements. Certain quasi-official occupational groups, such as teachers in primary and infant schools, policemen and clergymen, etc., have not been counted as Government employees.

A separate analysis has however been made of these groups and will be described in a second article in issue No. 10.

Where those coming under the salary scheme are concerned, all persons are covered, even if they were only employed for reduced working hours. Persons on leave of absence have also been included, but not, on the other hand, vacant situations. Each employee is recorded in the highest position he holds, or is filling with a deputy's salary. Where other personnel are concerned, it has been the rule only to include those doing at least half the standard hours of work.

The State Remuneration Regulations cover five salary schemes, Salary Scheme 1 referring to salaried employees in general and covering about 90 % of all Government employees. Certain higher salaried employees come under Salary Scheme 2, while Salary Schemes 3—5 refer to special salaried employees. Only 1,4 % of all salaried employees belong to Salary Schemes 2—5. Persons in receipt of specific remuneration, about 9 %, account for the remainder.

Figures for the personnel situation on 1st October 1955 are set out in Tables 1—9. Distribution by type of appointment, salary scale, salary class etc. can be seen in Tables 1—7, education in combination with age and salary scale in Table 8, and the age distribution of salaried employees in Table 9.

As can be seen from Table 1, there were 216 518 Government employees on 1st October 1955, 148 518 being men (68,6 %) and 68 000 (31,4 %) being women. Salaried employees in Government business enterprises amounted to somewhat more than half the total. Of the remainder, the largest group which includes about 17 700 military personnel, comes under defence. Only approxi-

mately 53 % of all salaried employees held permanent positions. The distribution by salary scale in Table 2 shows that where the civilian employees were concerned, 25 % of the men and 74 % of the women came under Salary Scales 1—12, i.e. with a monthly salary of at the most Sw. kr 951. In the Government business enterprises, the majority or 73 % of the male employees came under Salary Scales 10—15 (monthly salary of Sw. kr 700—1 062), while 71 % of the women are concentrated in Salary Scales 4—10. According to Table 7, it can be seen that salaried employees outside the salary schemes have in general much lower monthly salaries.

The data requested on the education of the salaried employees refer as a rule only to *one* examination, i.e. professional training, if any. Table 8 sets out the difference in age distribution and salary-scale distribution, both between different types of education, and between men and women. Further light is shed on these differences by the median values given on p. 319. The women display a considerably less favourable salary-scale distribution than the men, but this must of course be looked at against the background of the differences in age distribution. The women in several cases only remain for a few years in Government service. It is apparent, after calculation, from Table 9 that 60 % of the female Government employees were born in 1921 or after, while this was only the case of 40 % of the men.

For the first time it has been possible to make a special analysis of changes during the year in respect of resignations, new appointments and promotions. Its result is set out in Tables 10—16. Newly appointed salaried employees are recorded with distribution by salary scale received; those who have resigned are recorded both by year of birth, and by salary scale in combination with cause of resignation. Employees who have been promoted are recorded by their rise in salary scale and salary class. Finally, a compilation has

been made in Table 16 of the most usual types of employment from the point of view of resignations, new appointments and promotions that have taken place during the year. In the analysis, transfer to other Government employment has neither been counted as resignation nor as promotion. Nor have short-team deputies who have resigned before the end of the accounting year been included in the figures.

During the year 15 419 persons were appointed, while 13 522 resigned. Although 2 504 of the latter resigned on reaching pensionable age, the majority left Government service for other employment. The net figure for new appointments within the salary scheme was 1 900 persons. However, Government employees increased by a total of 3 400 with the inclusion of those in receipt of specific remuneration. (See Table B on p. 323.) A total of 8 931 men and 8 060 women were promoted. In the great majority of cases, promotion was upwards by one or two salary scales and salary classes.

In addition to the detailed statistics on salaried employees, brief particulars were requested on persons appointed under collective agreement, and on Government expenditure on wages and salaries. According to the tables on pp. 324—325, there were 76 100 wage-earners in Government employment and 9 950 cleaning personnel. According to Table 17, Government expenditure on wages and salaries in 1955 amounted to Sw. kr 3 340 million, this being an increase of 9,4 % since the previous year.

Shares Quoted on the Stock Exchange, and their Owners

By F. Lublin

The joint stock companies whose shares are sold on the Stock Exchange are few in number. At the end of 1951 there were thus only 135 companies registered at the Stock Exchange, this figure including shares on the 'free list'. This is only 0,4 % of the existing

companies, 31 675 in all, registered at the end of the same year.

The Central Bureau of Statistics has completed a survey of the property distribution at the end of 1951, which also comprised data on investment in shares quoted on the Stock Exchange. The survey is based on the income tax returns of private individuals for the 1952 assessment and refers to conditions at the end of 1951. Except for those with an aggregate net income of at least Sw. kr 50 000, for whom there has been a total survey, the data have been obtained by blowing up the figures obtained from a sample survey.

At the end of 1951, approximately 107 000 persons, nearly three-quarters of whom were living in the towns, had assets in shares quoted on the Stock Exchange. Out of 1 000 persons in the total population of the country, 15 owned shares quoted on the Stock Exchange, while the corresponding figures were 8 in rural areas and 23 in the towns. Assets invested by private persons in shares quoted on the Stock Exchange amounted to about Sw. kr 4,5 milliards. In all, 8 % of the total assets of private persons were invested in these shares.

Almost precisely one-half of the assets invested in shares quoted on the Stock Exchange were owned by the women. As the total assets of the men were larger than those of the women, it follows that a considerably greater proportion of the women's assets (16,5 %) than the men's (5,5 %) were invested in shares quoted on the Stock Exchange.

If the sums invested in shares quoted on the Stock Exchange are divided ac-

cording to different occupational groups, it appears that no less than 56 % belonged to economically inactive persons, 15 % to employers and own account workers, 28 % to salaried employees (including salaried managers) and only 1 % to wage earners. No less than 22 % of the assets owned by economically inactive persons were invested in shares quoted on the Stock Exchange, as were 11 % of those owned by salaried employees, 3 % owned by employers etc., and less than 1 % by wage earners. On an average per person, the employers etc. had about Sw. kr 35 000 invested in these shares, the salaried employees about Sw. kr 32 000 and economically inactive persons Sw. kr 58 000; wage earners had a considerably lower figure — Sw. kr 8 000.

In the lower income classes, it was only an insignificant proportion of the income earners who had assets in shares quoted on the Stock Exchange, but in the higher income classes (an income of more than Sw. kr 10 000 for men and Sw. kr 6 000 for women) the percentage of those with such shares rose; nearly two-thirds of the men with at least Sw. kr 100 000 had shares quoted on the Stock Exchange.

There is a pronounced connection between investment in shares quoted on the Stock Exchange and the size of the assets. With rising assets, there is a marked increase in both the proportion of the population having these shares, and the average sum per person of such assets as are invested in shares quoted on the Stock Exchange.

Utländska böcker och nya utländska serier och tidskrifter

Accessionen i statistiska centralbyråns bibliotek

under tiden april—juni 1956

*Foreign books and new foreign series and periodicals. Accessions in the Library
of the Central Bureau of Statistics, April—June 1956*

Publikationer utgivna av FN

jämte fackorgan

- Agriculture in the world economy. Rome 1955. 76 s. (Food and agriculture organization of the United nations.)
The European housing situation. Prep. by the secretariat of the Economic commission for Europe. Geneva 1956. 56 s. 4:o. (United nations.)
Non-ferrous metals in under-developed countries. New York 1956. 129 s. 4:o. (United nations. Department of economic and social affairs.)

Officiella statistiska publikationer

Argentina

- Censo general de la nación. 4. [1947.] T. 1. Buenos Aires u. å. 4:o. (Dirección nacional del servicio estadístico.)

Dominikanska republiken

- Censo nacional agropecuario. 4. 1950. San Cristobal 1955. 4:o. 244 s. (Dirección general de estadística.)

Ecuador

- Censo de población del Ecuador. 1. 1950. Vol. 4: 1; 5: 1. Quito 1954—55. (Dirección general de estadística y censos.)

Filippinerna

- Census of the Philippines: 1948. Vol. 2: 1—3; 4. Manila 1953. 4:o. (Department of commerce and industry. Bureau of the census and statistics.)
1948 census of the Philippines. Population classified by province, by city, municipality, and municipal district, and by barrio. Manila 1951. 258 s. (Department of commerce and industry. Bureau of the census and statistics.)

Franska Marocko

- Recensement général de la population en 1951—1952. Vol. 2—4. Rabat 1953—55. (Service central des statistiques.)

Guatemala

- Censo industrial de Guatemala. 1. 1946. Guatemala 1951. 4:o. 240 s. (Dirección general de estadística.)

Italien

- Annuario statistico dell'emigrazione. 1955. Roma [1956.] (Istituto centrale di statistica.)
Censimento generale della popolazione. 9. 4 novembre 1951. Vol. 1. Roma 1954—56. 4:o. (Istituto centrale di statistica.)

Luxemburg

- Annuaire statistique. 1955. Luxembourg 1956 4:o. (Office de la statistique générale.)

Pakistan

- Census of Pakistan, 1951. Vol. 1—6. Karachi u. å. (Census commissioner.)

Salvador

- Censo industrial y comercial. 1. 1951. Vol. 1. San Salvador 1955. (Dirección general de estadística y censos.)

Storbritannien

- Census 1951, England and Wales. Index of place names. [1—2.] London 1955. 4:o. (General register office.)

Övriga publikationer

- Conover, Helen F., Current national bibliographies. Wash. 1955. 4:o. 132 s. (Library of Congress.)
Cowles commission for research in economics. Monograph. No. 13—15. New York & London 1951—55.
13. Activity analysis of production and allocation. Proceedings of a conference. Ed. by T. C. Koopmans. 1951.
14. Studies in econometric method. Ed. by W. C. Hood and T. C. Koopmans. 1953.
15. Hildreth, C., & Jarrett, F. G., A statistical study of livestock production and marketing. 1955.
Creamer, D., Personal income during business cycles. New York 1956. 166 s. (National bureau of economic research. Studies in business cycles. 6.)

Flow of funds in the United States 1939—1953. Wash. 1955. 4:o. 390 s. (Board of governors of the Federal reserve system.)
 Hassmann, H., Oil in the Soviet Union. History. Geography. Problems. Transl. from the German with the addition of much new information by A. M. Leeston. Princeton 1953. 173 s.
 Hyman, H. H., Interviewing in social research. Chic. 1954. 415 s.

Kendall, Patricia, Conflict and mood. Factors affecting stability of response. Glencoe, Ill. 1954. 182 s.
 Lehman, H. C., Age and achievement. Philad. 1953. 359 s. (Memoirs of the American philosophical society. Vol. 33.)
 Quan, L. K., Introduction to Asia. A selective guide to background reading. Wash. 1955. 214 s.
 Tintner, G., Mathematics and statistics for economists. New York & Toronto 1954. 363 s.

Bokanmälningar

Book Reviews

Elfvengren, Elisabeth, Finlands arbetskraft. Struktur och utvecklingstendenser. Hfors 1955. 244 s.

Då vi härhemma går att undersöka och ge en statistisk belysning av befolknings- och arbetskraftsproblem kan vi kanske inte alltid erhålla de statistiska basuppgifter vi önskar, och vi lämnar måhända vårt problem därhän med ett beklagande av den officiella statistikens brister och ofullkomligheter. Men då man någon gång erfar vilka möjligheter man i flera andra länder har att utforska liknande problem slår det en att vi ändå är bland de mer gynnade i sådana här avseenden.

En sådan reflexion ger sig ganska osökt när man tar del av den undersökning om arbetskraftens struktur och utvecklingstendenser i Finland, som i fjol utgavs av Ekonomiska utredningsbyrån i Helsingfors och som har Elisabeth Elfvengren till författare. Detta arbete utgör den första mer omfattande arbetskraftsstudien för Finlands del. Tidigare har en så allsidig belysning av olika arbetskraftsproblem, som det i detta fall rör sig om, inte varit möjlig, då det statistiska underlaget därför saknats. År 1950 omlades emellertid i Finland metoderna för insamlingen av primäruppgifterna till folkräkningen och samtidigt breddades och förbättrades redovisningen, vilket allt innebar att förutsättningar skapades för ett mer grundligt studium av arbetskraftsproblemen. Elisabeth Elfvengren har i viss utsträckning kunnat utnyttja dessa ökade möjligheter för sitt arbete — hela folkräkningsmaterialet var dock inte publicerat när hon skrev sin bok.

Om den omläggning av folkräkningen, som gjordes, varit författarinnan till stor nytta för att belysa arbetskraftens sammansättning och fördelning, så har den givetvis inte kunnat hjälpa henne i hennes strävan att belysa utvecklingstendenserna på arbetskraftsområdet. I flera fall har tvärtom förbättringarna, som ju ofta måste innebära förändringar i redovisningen, försvårat jämförbarheten med siffror från tidigare folkräkningar. Stor möda har emellertid av Elisabeth Elfvengren ägnats åt

att omräkna tidigare uppgifter efter enhetliga principer. Hon har vidare nedlagt mycket arbete på att komplettera detta material med uppgifter från industristatistik, jordbruksräkningar och olycksfallsstatistik för att därigenom få grepp om de långsiktiga utvecklingstendenserna. Resultatet av hennes ansträngningar måste betecknas som mycket gott och man får i hennes bok en utförlig och klar bild av de finska arbetskraftsproblemen.

En svensk läsare återfinner i Elfvengrens analys många av de problem och tendenser som är välbekanta från svenska arbeten på detta område. Detta gäller t. ex. inflyttningen från landsbygden mot städer och andra tätorter, jordbruksnäringens minskande, stadsnäringarnas ökande andel av den yrkesverksamma befolkningen och tjänstemännens växande andel i det förvärvsarbetande folket. Vidare gäller detta den stigande numerären åldringar och de starka variationerna i födelse-talen med en nedgång i antalet födda barn under 30-talet, som sedan följdes av en stark uppgång under 1940-talet.

I dessa fall hänför sig likheterna till tendenserna i utvecklingen. I fråga om det aktuella läget eller var på utvecklingskurvan man befinner sig finns emellertid betydande skillaktigheter mellan vårt eget land och Finland. Även om exempelvis »förgubbningen» i Finland är fullt märkbar är den ingalunda så långt kommen som i Sverige. Åldersgrupperna över 60 år utgjorde 1950 i Finland ungefär 10 % av befolkningen mot 15 % i Sverige. Dessa uppgifter kan sammanställas med att Finlands nettoreproduktionstal under efterkrigsåren låg uppenbart 1,5 medan motsvarande siffra för Sverige höll sig omkring 1. För att nämna ett par andra sådana skillaktigheter så är urbaniseringsgraden visserligen snabbt växande, men 1950 bodde dock fortfarande omkring 2/3 av Finlands befolkning i landskommunerna och av den yrkesverksamma befolkningen hade så mycket som 46 % sin bärning av jord- och skogsbruk.

De ovannämnda likheterna i utvecklingstendenserna mellan Finland å ena sidan och

Sverige, vissa andra västeuropeiska länder och U S A å den andra har Elisabeth Elfvingen delvis hjälpt sig av då hon i olika prognoser sökt precisera hur den framtida utvecklingen med hänsyn till yrkesintensitet, omflyttning mellan skilda näringar etc. kan komma att te sig i Finland. Dessa jämförelser pressar hon dock, säkert med rätta, inte så hårt. I flera avseenden uppvisar nämligen den finska arbetskraftssituationen så speciella drag att man knappast kan tänka sig att utvecklingen där helt kommer att följa de förlopp som kunnat iaktas i andra länder. Bland sådana specifika drag i den finska arbetskraftssituationen kan nämnas att expansionen inom stadsnäringarna inte varit tillräckligt stark för att förhindra en icke obetydlig emigration och en viss arbetslöshet inom delar av landet. Kvinnornas yrkesfrekvens — som ur svensk synpunkt ligger osedvanligt högt — är ett annat sådant exempel.

De tänkbara framtida utvecklingstendenserna behandlar Elfvingen ganska utförligt. Under de närmaste tio åren — fram till 1965 — skulle en betydande befolkningsökning äga rum, såväl totalt som speciellt i de arbetsföra åldrarna. Antalet yrkesverksamma antar hon kommer att stiga med uppemot 15 % under denna tioårsperiod; fortgår emigrationen som hittills skulle dock procenttalet bli ett par, tre enheter lägre. För stadsnäringarnas del syns det troligt att arbetskraftstillgången blir än större. I det föreliggande arbetet görs olika antaganden om storleken av den framtida avflyttningen från jordbruket, av vilka ett mellanalternativ innebär en nedgång av den manliga yrkesverksamma jordbruksbefolkningen om 5 % per femårsperiod. Den omfattande och synpunktsrika behandlingen av detta problem samt av frågan om arbetskraftstillskottens fördelning mellan olika »stadsnäringar», som Elfvingen givit, är måhända i någon mån öppen för den invändningen att förutsägelseerna om dessa balansproblem på arbetsmarknaden inte kan ges någon större precision och stadga utan en betydligt fulligare genomgång av hur efterfråge-, konkurrens- m. fl. förhållanden kan komma att gestalta sig för de olika näringarna.

Av liknande skäl torde det heller icke vara helt självklart att, som Elfvingen befarar, den starka sannolika folkökningen i framtiden kommer att föranleda sysselsättningsbekymmer. Flera ekonomer, bl. a. Alvin Hansen, har ju t. ex. hävdats att en befolkningsökning genom sin inverkan på efterfrågesituationen i samhället har en sysselsättningsstimulerande effekt. Om utvecklingsbetingelserna för de olika finska näringsgrenarna av andra skäl måste bedömas vara sådana att sysselsättningssvårigheter kan uppstå är svårt avgöra med ledning av analyserna i boken. I detta sammanhang kan framhållas att det skulle ha varit av visst intresse att få den frågan något belyst, om den emigration som nu sker och om de lokala sysselsättningsstörningar som föreligger kan antas vara kortsiktiga problem eller om de är tecken på

mer långsiktiga anpassningssvårigheter i den finska ekonomin.

Önskingar om att få sådana här problem belysta är förvisso lätta att framföra, men författarinnan till det anmälda arbetet kan med stort fog invända att hon inte kan ta upp alla intressanta problem till behandling. Hon har presterat ett så gediget och stort arbete och så inträngande belyst arbetsmarknadsförhållandena i Finland att det inte är befogat begära mer i denna omgång. Vi kanske dock får hoppas att Elisabeth Elfvingen återkommer med fler analyser av finska arbetskraftsproblem.

Erik Höök

Empirische Sozialforschung. Meinungs- und Marktforschung. Methoden und Probleme. Frankfurt am Main 1952. 234 s. (Wissenschaftliche Schriftenreihe des Instituts zur Förderung öffentlicher Angelegenheiten. Bd 13.)

Det här anmälda arbetet utgör en sammanställning och bearbetning av föredragen och diskussionsinläggen vid en konferens under ordförandeskap av den kände tyske sociologen professor Leopold von Wiese om »Empirisk socialforskning i Tyskland» den 14—16 december 1951 i staden Weinheim. Boken är den första publikation, som ger en allsidig inblick i den empiriska sociologiens arbetsmetoder, problem och resultat i Tyskland.

Boken är uppdelad i fem avdelningar. Del I innehåller professor von Wieses öppningstal och professor Adornos inledningsföredrag om den empiriska socialforskningens ställning i dagens Tyskland. I del II, »Anwendungsbereiche empirischer Sozialforschung», redogöres för de områden, inom vilka de olika forskarna och instituten arbetar samt för olika metoder. I del III, »Sampling und Normen», behandlas urvalsmetoder, yrkesetik och terminologifrågor. I del IV, »Erhebungs- und Auswertungsverfahren», diskuteras giltigheten av undersökningsmetoderna. Del V är det avslutande avsnittet, i vilket bl. a. den internationella opinionsforskningen behandlas.

I bokens introduktion hänvisar doktor Sittefeld till de ogynnsamma förhållanden, under vilka den tyska empiriska socialforskningen arbetade under Hitler tiden men också till hur snabbt flera gamla forskningsinstitut återupptog verksamheten efter krigsslutet och även nya inrättades. De i andra länder utvecklade metoderna ansågs inte helt tillämplbara i Tyskland, varför ofta nya metoder mera lämpade för de speciella efterkrigsförhållandena i landet måste utvecklas.

Professor Leopold von Wiese, konferensens ordförande, underströk i sitt öppningstal kravet på strängt empirisk forskning. Han frågade sig om icke den sociologiska forskningen belastas med alltför många skenlösningar och om man ej har för stor tilltro till människornas meningar, enär de flesta människor överhuvudtaget inte

har några självständiga åsikter. Det får dock betecknas som ett stort framsteg, att man nu har möjlighet att se den oerhörda utbredningen av klichétänkandet. Som opinionsundersökningens värste fiende betecknades den tanklösa, mekaniska rutinen.

Professor Adorno behandlar i sitt föredrag »Zur gegenwärtigen Stellung der empirischen Sozialforschung in Deutschland» på ett koncentrerat och överskådligt sätt den empiriska sociologins ställning i Tyskland. Framförallt uppehåller sig prof. Adorno vid dess plats i det offentliga medvetandet, och dess förhållande till tendenser i samtiden samt vid olika kritiska invändningar. Han framhäver starkt kraven på vetenskaplig metodik, empirisk forskning, inom sociologien och tar avstånd från det tidigare spekulativa, idealistiska filosoferandet inom samhällsvetenskaperna i Tyskland. Förhållandet mellan teori och empiri diskuteras rätt grundligt och samhällsvetenskaperna jämföres i detta avseende med naturvetenskaperna. Professor Adorno påpekar också att en forskare, även om han oftast ej får ut flera relevanta resultat ur en undersökning än de tankar han lagt in i den, får akta sig lika väl för en alltför stor skepsis vis-à-vis de empiriska resultatens produktivitet som också för en alltför stor tilltro. En förnuftigt upplagd samhällsvetenskaplig undersökning kan mynna ut i oväntade resultat med teoretiska konsekvenser ungefär på samma sätt som inom naturvetenskaperna.

Som exempel härpå nämner prof. Adorno en amerikansk undersökning om fördomar hos barn: de lydiga och uppmärksamma barnen, alltså de som gjorde föga motstånd mot skolan (accepterade skolans auktoritet), just de barnen var fördomsfria. För vuxna undersökta samtidigt förelåg hög korrelation mellan konventionalism och fördomar och hög korrelation mellan okonventionalism och fördomsfrihet. Man hade nu väntat likartade förhållanden hos barn men fick alltså ändra teorin. Just de barn, för vilka det lyckats att »förinnerliga» auktoriteten (skolans, föräldrarnas) blev därmed i stånd att senare som vuxna tänka självständigt och att handla t. o. m. i strid mot rådande auktoritet, medan däremot de barn, för vilka detta inte lyckades under barndomen, heller inte utvecklade sig till psykisk självständighet utan har dessutom benägenhet att som vuxna acceptera utan prövning ytterligt fastlåsta standards.

Prof. Adorno hänvisar vidare till den roll psykoanalysen numera spelar inom samhällsvetenskaperna i Amerika, till gruppdiskussioner och gruppintervjuer, vilka tillåter studium av opinionsbildning och beteende under experimentella villkor, som nära överensstämmer med verklighetens, och även tillåter jämförelser av reaktionerna hos försökspersonerna i grupsituationen med desamma i den individuella situationen. Professor Adorno varnar för missbruk av opinionsforskningen i propagandasyfte och inom marknadsforskningen, menar han, bör man akta sig för att ge sken av att hålla högre precision i sina samplingsundersökningar än som är möjligt med de ofta alltför snålt

tilltagna medlen för dessa undersökningar, och han talar för nödvändigheten av såväl kvantitativ som kvalitativ analys inom den empiriska socialforskningen.

Del II. »Anwendungsbereiche empirischer Sozialforschung» inleds med E. P. Neumanns föredrag »Politik und social opinionsforschung i Tyskland». Neumann söker i sitt föredrag besvara frågan, hur opinionsforskaren skall fatta sin politiska uppgift. Idealisterna bland de internationella auktoriteterna inom opinionsforskningen hävdar att denna forskning innebär ett stort framsteg mot världens välfärd, emedan först genom denna förutsättningar skapats för en fullkomlig demokrati. Denna anses blott kunna råda, då en regering ständigt efterhör folkets mening om allt och sedan handlar i enlighet med folkets röst. Med denna tes tas då för givet att allmänna opinionen i sista hand besitter den sanna instinkten för det vid varje tillfälle riktiga handlandet. Att tro detta, menar Neumann, är förvisso vackert och ädelt, men det är inte så lätt att göra det i Tyskland, där förtroendet för majoritetens förnuft så kraftigt skakats i sina grundvalar. Anmälaren ifrågasätter om förhållandena är så mycket bättre i andra länder. Opinionsundersökningar fattade på detta sätt, d. v. s. som beslutande folkomröstningar avgörande allehanda komplicerade politiska, sociala, ekonomiska och kulturella frågor, måste väl förutsätta en ur begävningsynpunkt homogen befolkning, där var och en har något så när samma förutsättningar att avge ett självständigt omdöme om de framlagda frågorna och inte blott med sin röst ge uttryck för tillfälliga känsloreaktioner eller mer eller mindre djupt rotade fördomar. Demokratien gagnas kanske bäst om varje tänkbar social eller politisk grupp företrädes och därigenom också ledes av de intelligentaste inom gruppen.

Enligt Neumanns uppfattning är opinionsundersökningarna informationsmedel. Som sådana kan de tjäna som förbindelselänk såväl i riktningen från regering till folk som i riktning från folk till regering. De kan upplysa om uppkomsten av politiska grupper och om förhållandena mellan dessa och på så sätt förhindra upprepning av utvecklingen fram till national-socialismens maktövertagande. Det blir alltså värdefullt för en gynnsam samhällsutveckling att noga känna den allmänna opinionen samt att därefter vidtaga erforderliga åtgärder. Medborgarna anses genom den allmänna skolplikten ha satts i stånd att fullgöra sina politiska rättigheter. I och med att nästan alla har intill kontakt med olika informationsmedel såsom tidningar och radio kan den allmänna opinionen tack vare dessa sägas ständigt »vara på språng», framför allt vad gäller politiska frågor, samt även ha förutsättningar att förnuftsriktigt bearbeta och assimilera vad som meddelas dem. Emellertid förhåller det sig tyvärr så att i Tyskland mellan två och tre femtedelar av befolkningen helt enkelt ej förstår politiska problem. Neumann frågar sig, hur demokratien skall kunna bibehållas i fram-

tiden, om blott en minoritet medvetet gläder sig åt den, medan majoriteten inte har någon känsla för eller behov av frihet. Majoriteten är så gott som uteslutande inriktad på säkerheten, på all slags säkerhet. Den prisger vad som helst — även friheten — för minsta materiella förman. Orsaken till detta dystra förhållande ligger enligt Neumann ej så mycket hos folket som fastmera hos politikerna och journalisterna, vilka talar med folket på ett språk ungefär lika begripligt som en högrekvensspecialist.

Neumann synes emellertid hysa den åsikten att för demokratiens fortbestånd i Tyskland krävs ökad användning av opinionsundersökningar. Folk i allmänhet får genom resultaten reda på var de befinner sig i det stora sammanhanget och regeringen kan sluta sig till vilket gehör dess politik har. (Dåligt gehör lär dock ej så mycket påverka en regering). Opinionsforskningen har ännu inte hunnit så långt i Tyskland, bl. a. därför att förutsättningarna ej varit så gynnsamma, om man betänker att en stor del av befolkningen växt upp och formats utan demokratisk fostran. Mistroendet är också stort mot opinionsundersökningarna, man förstår dem inte och de fordrar ett alltför koncentrerat tankarbete. Invändningar, som går ut på att opinionsundersökningarna öppnar dörrarna för otyskt schematiserande, saknas inte heller. Neumann anser det vara nödvändigt med en lång uppfostringsperiod med opinionsundersökningar för att dymedelst aktivisera det tyska folket till att bli medborgare i en västerländsk demokratisk stat med parlamentariskt styrelseskick.

På ett annat område rörde sig det andra huvudföredraget, som hölls av professor Lisowsky och var betitlat »Ekonomisk marknadsforskning». I detta framförs rent företags-ekonomiska synpunkter. Inledningsvis diskuteras begreppet marknad, dels som rumsligt begrepp dels med teoretiskt nationalekonomiskt begreppsinnehåll i betydelsen modellkonstruktion för konstellationen utbud och efterfrågan och dels såsom allt det, som utifrån påverkar ett företag. Det sista marknadsbegreppet är det relevanta för marknadsforskningen. Det kan också delas upp i delmarknader, t. ex. avsättningsmarknad, tennmarknad. Den moderna marknadsproduktionen är produktion för det obekanta. Detta har sina risker och produktionen kan kanske vara felinriktad eller slå fel på annat sätt. Härur växer som en biuppgift för marknadsforskningen — marknadsupplysningen. Denna har betydelse genom psykologisk inverkan på »allmänna opinionen» och genom sina möjligheter att mildra periodiska krisuppträdanden och konjunktursvängningar. Med marknadsforskning som underlag för sin ekonomiska politik kan det enskilda företaget undvika att ta vissa risker eller åtminstone reducera dem, förhindra förluster, kort sagt öka företagets stabilitet och räntabilitet. Detta är emellertid också till fördel för folkhushållet, ty går det bra för det enskilda företaget tjänar också folkhushållet på det.

Enligt äldre uppfattning utgjorde endast

varan föremål för marknadsforskningen. Marknadsanalysen var ett studium av avsättningsmöjligheterna för en given produkt vid ett givet företag. Nu är marknadsforskningens syfte inte blott att besvara frågan »Hur ligger min vara på marknaden?», utan även frågan »Hur ligger mitt företag på marknaden?» eller t. o. m. »Hur ligger firmanamnet på marknaden?»

Företagets omvärld kan i marknadsforskningen betraktas på två sätt: som statisk eller som dynamisk. Marknadsanalysen och marknadsobservationen är medel till kunskap om denna omvärld.

Marknadsforskningen och »public relations» hänger intimt samman, då företaget som helhet göres till föremål för marknadsforskningen.

Prof. Lisowskys föredrag är ett av de viktigare bidragen i föreliggande arbete. Det ger en intressant inblick i de tankegångar som torde vara rådande hos företag i utveckling, där marknads-, reklam- och försäljningsanalys, »sales promotion» är instrument nästan viktigare för företaget än maskinerna i fabriken, och där man är medveten om att företagets »marknads-ansikte» har betydelse även på icke-ekonomiska områden. Företagen vill ha svar på diverse viktiga frågor, bl. a. rent företags-interna, t. ex. om det uppsatta målet är det riktiga, om fördelningen av reklammedlen är riktig med avseende på det uppsatta målet, om reklamavdelningen är riktigt organiserad. De vill veta vilken verkan reklamen har. De vill ha svar på sådana frågor som om de kan finna avsättning på den eller den nya marknaden eller om det överhuvudtaget lönar sig att försöka. Marknadsforskningen kan ge företagen svar på dessa frågor och medlen härför är olika undersökningsförfaranden, t. ex. survey-metoden, varvid antingen frågas efter fakta eller efter meningar eller efter bådadera. Andra metoder är observationsmetoden och den experimentella metoden. Som exempel på den senare kan nämnas fastställande av köparnas reaktioner vid t. ex. ändring av förpackning. På senare tid har tillkommit den s. k. panelmetoden, enligt vilken individerna i ett representativt sample intervjuas flerfaldiga gånger i olika sammanhang.

Enligt professor Lisowsky är marknadsforskningen ej ett medel att avlägsna avsättnings-svårigheter men väl att möta avsättningsrisker. Den kan ej med absolut säkerhet förutsäga framtiden. Detta kan inte heller matematisk-maskinekonometrikerna med sina 50 variabler. Marknadsforskningen är alltnog ett värdefullt hjälpmedel — inom sina gränser — för företagspolitiken som förberedelse till framgångsrik avsättning och i och med det tjänar den även folkhushållet.

Stort utrymme har här lämnats för sammanfattningar av Neumanns och Lisowskys föredrag, dels därför att de är de viktigaste, dels därför att de visar den nära släktskapen mellan opinionsforskning och marknadsforskning och dels därför att de ger ramen för vad som behandlades under konferensen i Weinheim.

Dr Reigrotzkis föredrag om företagssociologisk och företagspsykologisk forskning behandlar ett intressant ämne, varom mycket skrivits framförallt i USA, men är alltför kort för att ha särskilt mycket av intresse att erbjuda. I ett annat föredrag utreds ändamålen och uppgifterna för radiolyssnarundersökningar, i ett tredje påstås att ett användande av psykoanalys vid opinionsundersökningar skulle ge en bättre uppfattning om den verkliga opinionen. Psykoanalysen hör förvisso icke till anmälares »favourite subjects», varför han torde vara ursäktad, om han har litet svårt att upptäcka den omedelbara »connectionen» mellan denna form av analys och empirisk socialforskning.

Prof. Behrens lämnar i ett föredrag välkända exempel på olika verksamhetsområden för marknads- och avsättningsforskningen. Konjunkturtestförfarandet, för vilket redogöres i ett föredrag av dr Langelütke, lämnar anmäla- ren lämpligen likgiltig.

I del III, benämnt »Sampling und Normen» är docent Kellerers föredrag om stickprovsförfarandets egenskaper, värde och gränser för den empiriska socialforskningen av visst intresse, även om det som sägs där sagts många gånger förr.

Kellerer konstaterar först, att socialforskaren har tre urvalsförfaranden till sitt förfogande, för det första det monografiska, som sedan ej alls berörs, för det andra kvotförfarandet och för det tredje stickprovsförfarandet.

Sampling är för Kellerer lika med probability sampling och intet annat. Kellerer ger absolut företräde för probability sampling, även om han medger att kvotförfarandet kan ge goda resultat. Han understryker såsom väsentligt, att urvalsplanen lägges upp så, att vid föreskriven precision kostnadsminimum uppnås eller vid given kostnad högsta precision uppnås. I ett avsnitt bemötes invändningarna mot stickprovsförfarandet och i ett annat redogöres för olika urvalsmetoder, bl. a. stratifierat urval, ytsampling, sampling med inbyggda kontroller och sekvensanalys.

I ett efterföljande föredrag opponerar dr Jetter mot Kellerers översättning av »Stichprobe» med probability sample och ej med enbart sample. Han hävdar att stickprov inte är ett teoretiskt utan ett operativt begrepp. Invändningen synes enligt anmäla ren vara rimlig, även om det är mera praktiskt att låta sample betyda probability sample och intet annat. Dr Jetter varnar för övertro på matematiska symboler och understryker vikten av kontroll och efterprövning för att konstatera, om förutsättningarna för stickprovet är uppfylla eller är möjliga att uppfylla, och han pekar på hur vägran att svara på intervjuer kan påverka den matematiska modellen och även få den att icke gälla. Dr Jetter diskuterar bortfallsproblemet och menar med Deming, att det är omöjligt att publicera resultatet av ett probability sample, om ej bortfallet kan pressas ned under 5—10 proc. I de avslutande jämförelserna mellan kvotsampling och probability sampling säger dr Jetter bl. a. följande:

Man menar att underlaget för ett kvotsample efter vilket kvoterna beräknas snart blir föråldrat men, säger han, samma är ju förhållandet med ett probability sample för vilket inte blott proportionerna blir oriktiga utan det inträder även individuella förskjutningar, som snabbt måste registreras i olika register och kartotek. Dr Jetter, som är anhängare av kvotsampling, framhäver att denna fordrar mindre tid, arbete och pengar och alltså har större praktiska fördelar, även om probability sampling förvisso har större teoretiska fördelar, vilka dock enligt honom inte alltid kan göra sig gällande.

I den efterföljande diskussionen som av referatet att döma var ganska livlig, ondgjorde sig en deltagare bland annat över den engelsk-amerikanska terminologien. Flertalet syntes vara kritiskt inställda emot probability sampling, enär denna ger till resultat kvantitativa och ej kvalitativa utsagor, och man påpekade, att man aldrig med säkerhet vet, hur ett stickprov uppstått d. v. s. vilket stokastiskt schema det har att tacka för sin tillkomst.

I det följande föredraget av dr Kapferer framlägges synpunkter på yrkesnormer inom marknadsforskningen. Föredragshållaren underströk hur nödvändigt det är med registrering av marknadsundersökningsinstitut och liknande och med offentlig redovisning av undersökningsmetoderna. Han ansåg att det behövs en överinstans som kan stävja missbruk, överträdelser och dylikt och ha kontroll över verksamheten och som kan skapa en enhetlig terminologi och ha befogenhet att auktorisera institut och personal.

I del IV, »Erhebungs- und Auswertungsverfahren», diskuteras själva metoderna i den empiriska socialforskningen. Först behandlas i ett föredrag det sociografiska undersökningsförfarandet. Enligt detta begränsas en undersökning med mer eller mindre monografisk anstrykning till mindre, överskådliga sektorer. Anmäla ren tror visst att mycket härmed vinnes i konkretion, men i gengäld torde en hel del förloras, som ej kan förstås enbart ur förhållandena inom en liten rumslig enhet, när man nu syftar till en helhetsbild av samhället.

I ett annat föredrag redogör dr Osmer för det tyska socialforskningsinstitutets gruppexperiment. Det framhålls att det inte endast för psykologien utan även för den empiriska socialforskningen torde vara en väsentlig uppgift att studera gruppen och dess opinioner i relation till den enskilda människan och till samhället. Uppfattning om den allmänna opinionen erhålles inte alltid genom att summerna individernas åsikter. Det framhäves dessutom i detta föredrag, att kunskaperna från djuppsykologien låter förmoda, att det krävs finare metoder än hittills att få sannfärdiga svar på starkt emotionellt färgade problem.

I detta föredrag liksom i flera andra tycker sig anmäla ren märka en viss benägenhet att lägga alltför ringa vikt vid metoder, som gör det möjligt att pröva uppställda teorier. Man sätter mera sin lit till intensivundersökningar

än till statistiska studier. Det rimliga bör väl vara att dessa två metoder får komplettera varandra. Genom intensivundersökningarna erhålles uppslag till hypoteser och teorier, som sedan kan prövas och verifieras med hjälp av mera omfattande statistiska undersökningar. Det djuppsykologiska intresset synes ha lett till att man ibland förordar användandet av kvalitativt förträffliga men mer eller mindre omätbara variabler. Så t. ex. anser Osmer i föredraget om gruppexperiment, att man vid opinionsundersökningar bör lägga större vikt vid representativiteten i urvalet av »opinion leaders» och »Gefolgsleute» (suggestiva och suggestibla människor) än av ordinära statistiska variabler som t. ex. ålder. Det är strängt taget litet svårt att efter genomläsningen av det här refererade i stort sett intressanta arbetet komma ifrån den känslan att den tyska sociologien alltför ofta har ett alltför teoretiskt, eller närmast filosofiskt drag.

Resten av del IV ägnas förvisso betydelsefulla detaljer inom den empiriska socialforskningen bl. a. frågors formulerande, intervjuaren och intervjutekniken, kodningen, problemet med vägrare, uppläggning av tidningsläsaranalyser, men intet är nytt eller på annat sätt uppseendeväckande av vad som här sägs.

I flera av föredragen i denna del, som förmedlar intryck från frågemetodikens verkstäder, understrykes emellertid nödvändigheten av »team-work» inom opinionsforskningen av statistiker, ekonomer, sociologer och psykologer. Detta så att säga »horisontala team-work» bör kompletteras med även ett vertikalt, intimt samarbete mellan frågeformulärkonstruktören, intervjuaren, analytikern och den slutlige författaren. Denna gemenskap är nödvändig och »kedjan» är inte starkare än den svagaste länken.

De tre problem som man möter inom opinionsforskningen och liknande, är för det första vem man skall fråga, d. v. s. samplingsproblemet, för det andra vad man skall fråga om, d. v. s. intervjuproblemet och för det tredje, vilka slutsatser man kan dra från resultatet, d. v. s. tolkningsproblemet, analysen. Alla dessa problem har behandlats ingående i föreliggande arbete och i stort sett, enligt anmälnaren, på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt, även om kravet på representativitet i undersökningarna syntes en aning tillbakasett till förmån för en strävan att få någon sorts djupare kännedom om vad som verkligen är i det som synes vara.

Bert Hellberg

STATISTISK TIDSKRIFT

8 · 1956

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN
STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställs genom A.B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte.

NY FÖLJD ÅRG. 5

NR 8

AUGUSTI 1956

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar	406
Sparbanksstatistik	407
Brott, som kommit till polisens kännedom	408
Konkurser och protesterade växlar	410
Beställningstrafiken med lastbil	412
Vägrafikolyckor	415
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955.	
Preliminära uppgifter	418
De borgerliga primärkommunernas finanser 1954	426
Preliminär försäkringsstatistik för 1955 och första halvåret 1956	432
Yrkesfiskarnas taxerade inkomster och utgifter m. m. år 1954	447
Svin- och hönsräkningen den 16 april 1956	448

CONTENTS

TABLES

Commentary	406
Savings banks statistics	407
Offences known to the police	408
Bankruptcies and protested bills	410
For-hire lorry transport	412
Road accidents	415
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1954 and 1955. Preliminary data	418
Finance of civil primary communes in 1954	426
Preliminary insurance statistics	432
Income and expenditure of professional fishermen in 1954	447
Census of pigs and poultry April 1956	448

Kommentar

Commentary

Brottsligheten. Till polisens kännedom kom under andra kvartalet 1956 58 590 brott enligt strafflagen (fylleri och förgelseväckande beteende icke medräknade). Antalet överstiger med 9,6 % motsvarande siffra för år 1955 (53 447). För brotten enligt 20 kap. strafflagen (stöld m. m.) — tillhopa 42 677 — var ökningen 8,1 %. Men för de i denna brottsgrupp ingående tillgreppen av bilar och motorcyklar (inkl. mopeder) uppgick ökningen endast till 2,3 % mot 52,3 % samma kvartal 1955 i förhållande till 1954. De tre motsvarande absoluta talen är 3 900, 5 940 och 6 079. Den tidigare starka ökningen torde till en del sammanhånga med, att beståndet av mopeder ökat. Även för inbrottsstöldrerna var ökningen mindre stark (6,1 %) än vid motsvarande tid föregående år (14,7 %). Antalet rån ökade från 61 till 97. Den fortsatta ökningen för brotten enligt 20 kap. strafflagen kommer alltså under andra kvartalet 1956 huvudsakligen på andra brott än bil- och motorcykeltillgreppen samt inbrottsstöldrerna. Av de redovisade icke-strafflagsbrotten visar rattfylleribrotten fortsatt stark ökning från 2 266 till 3 349 eller med 47,8 % mot 22,1 % under andra kvartalet 1955. Lönnbränningsbrotten minskade från 70 till 14.

Offences known to the police. Translation of the text in the table, p. 408.

Offences against the penal code.

- Chapter 10. Offences against public activities
- Violence or threats against officials
 - Forcible resistance
 - 11. Breach of the peace (except drunkenness and disorderly conduct)
 - 12. Forgery

Chapter 13. Perjury, false charge and other false statements

- 14. Murder, manslaughter, assault and battery and similar offences
 - Murder and manslaughter
 - Homicide by misadventure, etc.
 - Infanticide
 - Procuring abortion
- 15. Violation of personal safety, etc.
 - Rape
- 18. Sexual offences
 - Indecent assaults on persons under 15 years of age
 - Other indecent assaults
 - Indecent exposure
 - Other indecent actions
- 19. Offences dangerous to the public
 - Arson
- 20. Larceny, robbery, unauthorized takings of goods, etc.
 - Housebreaking and burglary
 - Thefts of motorcars and motorcycles
 - Robbery
- 21. Fraud and other similar dishonesty, extortion, usury and keeping stolen goods
- 22. Embezzlement, etc.
- 23. Offences in bankruptcy
- 24. Damage, trespass on land
- 25. Offences by officials

Other offences against the penal code (except drunkenness and disorderly conduct)

Total

Certain offences against other statutes where imprisonment may be imposed.

Unlicensed distillery

Driving vehicles under influence of alcohol

Beställningstrafiken med lastbil. I detta nummer av tidskriften har inta- gits biltrafiknämndens tabellsammanställ- ning över beställningstrafiken för gods- befordran med lastbil under juni 1956.

Sysselsättningstiden — använd tid per bil i all trafik — har under det andra kvartalet 1956 i genomsnitt varit något högre än under motsvarande tid 1955. Siffrorna för juni månad 1955 och 1956 blev dock i genomsnitt 187 respektive 186. Liksom under tidigare år blev även

(forts. å sid. 448)

Sparbanksstatistik för första och andra kvartalet 1956

Savings banks statistics for the first and second quarter

omfattande landets samtliga sparbanker

	Ställningen i 1 000 kr	
	31 mars 1956	30 juni 1956
Tillgångar och skulder	..	11 536 335
<i>Av tillgångarna utgjorde:</i>		
Kassabehållning	32 563	39 297
I annan sparbank inestående	5 229	5 413
I riksbanken, riksgäldskontoret samt andra kreditinstitut ¹ inestående	190 744	158 570
Skattkamarväxlar och andra statsskuldförbindelser	3 213	2 249
Obligationer	1 114 551	1 131 088
Lån	9 947 879	10 077 725
Fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning	..	252
<i>Av skulderna utgjorde:</i>		
Insättarnas medel	10 918 913	10 912 373
Därav sparbanksräkning	..	10 689 532
fria sektorn	..	222 841
Upplåning (inräknat förlagsbevis)	20 616	26 038

¹ Postsparbanken, sv. jordbrukskreditkassan, centralkassa för jordbrukskredit, postgiro samt inländskt bankbolag.

Insättarnas medel

	Insatta medel 1 000 kr	Uttagna medel 1 000 kr
Första kvartalet	1 072 571	848 417
Andra "	990 021	996 282

Anm. Insättarnas medel vid 1:a kvartalets utgång ökade med resp. minskade med insättningar resp. uttagningar under 2:a kvartalet överensstämmer ej fullt med insättarbehållningen vid 2:a kvartalets slut, beroende huvudsakligen på att fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning redovisas bland tillgångarna.

Brott som kommit till polisens kännedom. Preliminära uppgifter

Brott <i>Offences</i> ¹	1953	1954	1955	1954	
				3 kv	4 kv
<i>Strafflagsbrott</i>					
10 kap. Brott mot allmän verksamhet .	2 989	3 346	3 404	955	863
Därav: våld eller hot mot tjänsteman o. dyl.	748	679	742	174	179
våldsamt motstånd	1 453	1 650	1 609	482	415
11 kap. Brott mot allmän ordning (utom fylleri och förgelseväckande beteende)	443	473	539	90	142
12 kap. Förfalskningsbrott	1 255	1 154	1 247	274	352
13 kap. Mened, falskt åtal och annan osann utsaga	642	771	800	140	224
14 kap. Mord, dråp och annan misshandel	8 228	8 658	9 351	2 320	2 467
Därav: mord och dråp	42	46	49	14	7
vållande till annans död	238	273	277	79	98
barnmord o. dyl.	18	12	11	1	3
fosterfördrivning	145	219	103	27	30
15 kap. Brott mot annans frihet eller frid	1 988	1 985	2 316	530	537
Därav: våldtäkt	269	284	304	86	63
18 kap. Sedlighetsbrott	2 272	2 217	2 409	661	519
Därav: otukt med person under 15 år.	644	665	673	206	164
annan otukt	283	214	344	90	39
exhibitionism	543	500	516	127	119
annan sedlighetssårande handling	649	702	738	209	157
19 kap. Allmänfarliga brott	2 856	2 707	3 440	588	622
Därav: mordbrand	193	135	205	40	25
20 kap. Stöld, rån, egenmäktigt förfarande	138 539	141 119	162 296	41 696	36 856
Därav: inbrottsstöld	25 592	28 184	32 878	7 514	7 731
tillgrepp av bilar och motorcyklar inkl. mopeder	9 816	15 735	25 051	5 065	4 693
rån	237	262	291	72	82
21 kap. Bedrägeri och dylik oredlighet, utpressning, ocker och häleri ...	14 099	15 812	16 206	3 693	3 765
22 kap. Förskingring och annan trolöshet	5 549	5 881	5 579	1 403	1 659
23 kap. Gäldenärsbrott	351	318	380	71	87
24 kap. Skadegörelse, tagande av olovlig väg	6 259	7 068	7 957	1 804	1 826
25 kap. Ämbetsbrott	705	761	813	168	220
Övriga strafflagsbrott (utom fylleri och förgelseväckande beteende)	3 169	3 096	3 125	802	850
Summa	189 344	195 366	219 862	55 195	50 989
<i>Vissa i strafflagen ej upplagna brott, närå urbota straff kan följa</i>					
Lönnbränning	316	326	231	107	76
Rattfylleri	6 343	7 332	9 066	2 349	2 011

¹ For translation of text, v. p. 406.

Offences known to the police. Preliminary data

1955				1956		2:a kvartalet 1956		
1 kv	2 kv	3 kv	4 kv	1 kv	2 kv	Stockholm	Göteborg	Malmö
755	752	949	948	892	925	269	54	34
153	151	223	215	203	191	46	23	14
362	363	431	453	417	500	132	27	10
137	124	176	102	134	141	5	1	—
348	390	244	265	262	220	30	8	8
199	203	132	266	204	165	25	8	6
2 089	2 108	2 411	2 743	2 138	2 354	545	224	112
14	12	12	11	12	18	—	1	—
50	57	85	85	62	48	9	—	1
2	4	—	5	—	4	—	—	—
51	14	14	24	20	15	4	—	1
514	513	583	706	567	599	89	38	23
54	70	88	92	69	86	15	4	4
555	623	646	585	553	642	107	42	47
163	169	151	190	178	220	27	13	13
61	126	87	70	75	41	14	—	—
105	127	158	126	94	154	27	15	—
188	165	213	172	171	203	29	14	34
633	996	1 073	738	818	1 252	279	3	6
27	54	78	46	52	82	9	—	—
29 522	39 488	49 442	43 844	31 914	42 677	9 478	4 380	2 353
7 159	7 931	8 366	9 422	7 450	8 412	1 768	1 118	613
3 507	5 940	7 972	7 632	4 563	6 079	2 721	882	95
62	61	76	92	92	97	28	16	6
4 378	3 513	4 212	4 103	4 506	4 566	818	312	114
1 350	1 402	1 287	1 540	1 423	1 314	238	131	60
92	94	90	104	142	118	13	3	1
1 501	2 354	1 947	2 155	1 834	2 655	393	94	62
195	241	163	214	209	205	1	3	1
679	646	792	1 008	899	757	10	64	6
42 947	53 447	64 147	59 321	46 495	58 590	12 300	5 365	2 833
69	70	58	34	19	14	—	—	—
1 400	2 266	3 004	2 396	1 788	3 349	481	280	79

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad Year and month	Tillkomna konkurser <i>Bankruptcies</i>		Protesterade växlar, antal <i>Protested bills, number</i>						Därav i		
	andra än dödsbøns	dödsbøns	T. o. m. In- cluding 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över 5 000 kr	Summa <i>Total</i>		Stock- holm	Göte- borg	Malmö
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913		9 318	3 142	1 718
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348		4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135		3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360		3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789		4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265		4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073		5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463		5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114		5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303		5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047		6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648		5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289		4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063		5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224		6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414		6 865	1 941	1 541
1954 Juli.	65	9	1 260	442	693	115	2 510		586	217	96
Aug.	76	13	1 160	427	596	127	2 310		524	115	103
Sept.	88	9	1 120	452	656	126	2 354		512	135	91
Okt.	119	7	1 131	451	632	112	2 326		493	134	112
Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258		528	140	81
Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103		495	151	95
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151		488	145	94
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001		443	124	103
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441		503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381		457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490		466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891		636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173		659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909		643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696		659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767		618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738		693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776		600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308		526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234		513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332		461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379		541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594		579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749		579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813		536	224	100

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr Protested bills, amount								År och månad Year and month
T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i			
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 454,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
313,1	325,8	1 527,3	1 310,0	3 476,2	819,3	360,4	137,3	1954 Juli
287,2	322,5	1 338,9	2 191,9	4 140,5	775,8	177,3	179,1	Aug.
282,6	333,3	1 464,5	1 361,8	3 442,2	702,2	247,4	145,6	Sept.
283,3	326,3	1 414,0	1 395,9	3 419,5	992,3	195,9	216,5	Okt.
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli

Beställningstrafik med lastbil

Juni 1956

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län Year and county	Antal redovisade bilar ¹ Number of vehicles	Medel- bärighet, ton Mean loading capacity	Körning enligt timtaxa Hour rate		
				Frakt Freight 1 000 kronor	1 000 timmar hours	Frakt per timme Freight per hour kronor
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: " " "	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
6	1955: Juni	20 482	4,66	31 737	2 307	13,77
7	1956: Januari	20 573	4,77	28 464	2 039	13,95
8	Februari	20 825	4,75	28 673	2 044	14,04
9	Mars	20 903	4,78	28 057	2 050	13,66
10	April	20 713	4,82	28 348	2 045	13,85
11	Maj	20 967	4,79	32 504	2 330	13,95
12	Juni	20 963	4,79	33 551	2 372	14,14
	Därav County					
A	Stockholms stad	2 589	4,04	6 165	432	14,28
B	Stockholms län	1 053	4,91	2 177	145	15,02
C	Uppsala län	526	5,31	515	39	13,23
D	Södermanlands län	728	4,80	994	68	14,60
E	Östergötlands län	948	5,11	1 277	92	13,88
F	Jönköpings län	750	5,12	864	61	14,11
G	Kronobergs län	450	5,11	356	27	13,36
H	Kalmar län	553	5,23	631	44	14,42
I	Gotlands län	165	4,05	134	10	13,29
K	Blekinge län	360	5,33	419	33	12,77
L	Kristianstads län	679	5,22	639	48	13,32
M	Malmöhus län	1 456	4,92	1 824	150	12,14
N	Hallands län	458	4,82	512	38	13,43
O	Göteborgs och Bohus län	1 843	4,23	3 886	286	13,57
P	Älvsborgs län	976	5,02	1 354	100	13,53
R	Skaraborgs län	696	5,08	802	55	14,68
S	Värmlands län	821	4,82	898	65	13,79
T	Örebro län	708	5,26	1 156	81	14,31
U	Västmanlands län	698	5,35	1 203	81	14,78
W	Kopparbergs län	785	4,97	941	68	13,78
X	Gävleborgs län	1 007	5,56	1 698	112	15,15
Y	Västernorrlands län	951	4,60	1 959	131	14,98
Z	Jämtlands län	381	4,18	542	36	14,90
AC	Västerbottens län	738	4,42	1 386	91	15,28
BD	Norrbottens län	644	4,37	1 219	79	15,43

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.

² Härtill kom 120 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Statistics prepared by the State Commission for Road Traffic

Körning enligt kilometertaxa¹ *Kilometre rate*

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage %	Medel- transport- längd Mean haul, distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
6	3 131	18 626	9 577	34	43	1 532	28 332	100
7	2 086	16 409	7 711	32	59	1 305	23 676	98
8	2 110	17 502	8 467	33	63	1 376	25 808	99
9	2 577	19 908	10 022	33	60	1 552	29 211	98
10	2 668	19 138	9 431	33	56	1 508	28 243	99
11	3 479	19 166	9 546	33	43	1 487	29 165	102
12	3 205	19 327	10 154	34	47	1 528	30 062	102
A	8	230	8	—	429	9	334	140
B	115	477	338	41	22	41	749	92
C	128	761	454	37	41	68	1 125	93
D	138	962	489	34	51	72	1 448	100
E	171	1 195	562	32	53	89	1 764	100
F	168	1 023	384	27	48	75	1 525	108
G	137	821	406	33	43	65	1 179	96
H	98	862	313	27	70	60	1 235	105
I	35	109	73	40	13	11	170	94
K	39	525	119	18	115	31	638	99
L	126	1 089	377	26	76	74	1 540	105
M	190	1 318	601	31	59	94	1 880	98
N	78	516	268	34	49	51	831	106
O	78	611	227	27	68	41	882	105
P	151	1 079	491	31	45	85	1 536	98
R	142	1 105	443	29	63	77	1 570	101
S	179	1 069	737	41	44	93	1 833	102
T	128	758	405	35	55	60	1 262	108
U	150	814	419	34	47	64	1 269	103
W	247	943	690	42	28	89	1 748	107
X	184	933	593	39	43	82	1 650	108
Y	144	693	483	41	34	63	1 234	105
Z	111	324	300	48	17	35	709	114
AC	159	745	627	46	34	65	1 313	96
BD	101	365	347	49	22	34	638	90

¹ Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Körning enligt kilometertaxa ¹ <i>Kilometre rate</i>						Använd tid per bil i all trafik <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic kronor</i>
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor</i> %		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
6	135 308	21	211 419	13	64	187	2 933
7	123 579	19	194 715	12	63	163	2 535
8	134 024	19	198 924	12	64	164	2 616
9	153 620	19	239 812	12	64	173	2 740
10	150 890	19	229 764	12	65	172	2 732
11	150 835	19	230 871	13	65	182	2 941
12	149 615	20	236 217	13	63	186	3 035
A	3 473	10	3 807	9	91	170	2 510
B	2 493	30	4 538	17	55	176	2 779
C	5 203	22	9 113	12	57	204	3 116
D	7 083	20	10 717	14	66	192	3 355
E	9 086	19	14 651	12	62	191	3 208
F	7 964	19	11 760	13	68	182	3 185
G	5 860	20	8 998	13	65	204	3 410
H	6 853	18	10 032	12	68	187	3 375
I	454	37	799	21	57	128	1 842
K	4 519	14	6 523	10	69	177	2 936
L	9 624	16	14 104	11	68	180	3 210
M	11 160	17	16 651	11	67	168	2 544
N	3 820	22	6 255	13	61	194	2 931
O	5 293	17	7 662	12	69	177	2 587
P	6 766	23	11 755	13	58	190	2 960
R	8 899	18	12 606	12	71	189	3 408
S	7 820	23	12 554	15	62	193	3 326
T	7 027	18	11 280	11	62	199	3 415
U	7 111	18	10 642	12	67	209	3 542
W	6 827	26	11 566	15	59	201	3 425
X	7 876	21	14 753	11	53	193	3 325
Y	4 917	25	8 198	15	60	204	3 357
Z	1 827	39	3 420	21	53	188	3 284
AC	5 422	24	9 996	13	54	211	3 658
BD	2 238	29	3 847	17	58	176	2 885

¹ Se not 1 på föregående sida.

Vägrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikalelement och olyckans art

Juni 1956

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident

June 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer Persons killed and injured											
	Dödade ¹ Killed ¹			Svårt skadade Seriously injured			Lindrigt skadade Slightly injured			Samtliga Total		
	Ej t. ²	T. ²	S:a ²	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare Motorcar drivers	5	2	7	34	5	39	139	84	223	178	91	269
Bilpassagerare Motorcar passengers	2	4	6	39	4	43	204	111	315	245	119	364
Förare av tung mc Drivers of heavy mc	5	4	9	28	22	50	71	131	202	104	157	261
Passagerare på tung mc Passengers on heavy mc	2	—	2	5	4	9	23	38	61	30	42	72
Förare av moped Drivers of cycle with aux. mot.	4	2	6	11	20	31	49	129	178	64	151	215
Förare av annan lätt mc Drivers of other light mc	4	1	5	10	15	25	19	47	66	33	63	96
Cyklister Cyclists	8	5	13	29	40	69	71	172	243	108	217	325
Fotgängare Pedestrians	10	2	12	19	27	46	27	150	177	56	179	235
Övriga Others	1	—	1	1	2	3	4	6	10	6	8	14
Samtliga Total	41	20	61	176	139	315	607	868	1 475	824	1 027	1 851

Delakt. trafikalelement Traff. elements involved

Olyckans art Nature of accident

	Ej t.	T.	S:a		Ej t.	T.	S:a
Personbil Passenger car	1 373	2 779	4 152	Kollision Collision			
Lastbil Lorry	280	575	855	mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade between vehicles moving or temporarily stopped	741	1 811	2 552
Buss Bus	38	138	176	med parkerat fordon with stationary vehicle	15	352	367
Tung motorcykel Heavy motorcycle	176	393	569	med fotgängare with pedestrian	60	188	248
Moped	83	264	347	med annan vägtrafikant with other traffic element	1	—	1
Cycle with aux. motor	43	131	174	med djur with animal	36	3	39
Annan lätt mc Other light mc	—	80	80	med hinder på körbanan with obstacle on the road	15	15	30
Spårvagn Tram	8	9	17	med föremål vid körbanan with obstacle by the road	111	107	218
Järnvägsfordon Railway vehicle	120	319	439	Körning av vägen Vehicle in ditch	232	27	259
Cykel Cycle	38	213	251	Kullkörning Vehicle overturned	101	73	174
Annat fordon Other vehicle	60	193	253	Olycka av annat slag Other type of accident	11	25	36
Fotgängare Pedestrian	35	3	38	Uppgift saknas Unknown	—	4	4
Andra trafikalelement Other traffic elements	2 254	5 097	7 351	Samtliga Total	1 323	2 605	3 928

¹ I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours. — ² Ej tätt-

bebyggt område = Non-built-up areas, Tätt bebyggt område (markerat genom vägmärken) = Built-up areas, S:a = Total.

**Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga
trafikelement och skadade personer länsvis**

Juni 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län <i>County</i>		Antal olyckor <i>Number of accidents</i>				Antal delaktiga trafik- element <i>Traffic elements involved</i>	Antal skadade personer <i>Persons killed and injured</i>			Summa <i>Total</i>
		Med dödlig utgång ¹ <i>Fatal¹</i>	Med annan personskada <i>Non-fatal personal injury</i>	Med enbart egenskada <i>Damage to property only</i>	Summa <i>Total</i>		Dödade ² <i>Killed²</i>	Skadade <i>Injured</i>		
								Svårt <i>Seriously</i>	Lindrigt <i>Slightly</i>	
Ej tätbebyggt område <i>Non-built-up areas</i>										
Stockholms län		2	45	69	116	196	5	10	52	67
Uppsala		1	12	27	40	71	1	3	14	18
Södermanlands		2	25	18	45	72	2	8	29	39
Östergötlands		—	46	49	95	160	—	9	59	68
Jönköpings		1	21	30	52	86	2	2	33	37
Kronobergs		1	18	14	33	54	1	11	22	34
Kalmar		1	19	22	42	68	1	8	18	27
Gotlands		—	1	5	6	10	—	1	—	1
Blekinge		1	13	26	40	78	1	6	11	18
Kristianstads		2	24	28	54	87	3	7	27	37
Malmöhus		5	36	44	85	153	5	16	36	57
Hallands		4	23	31	58	109	4	4	31	39
Göteb. o. Bohus		1	37	59	97	182	1	13	37	51
Älvsborgs		1	25	29	55	98	1	12	26	39
Skaraborgs		3	27	28	58	90	3	4	36	43
Värmlands		2	28	53	83	137	2	18	27	47
Örebro		2	15	19	36	60	2	8	18	28
Västmanlands		3	13	29	45	77	3	2	13	18
Kopparbergs		1	15	26	42	65	1	4	16	21
Gävleborgs		—	28	38	66	113	—	4	39	43
Västernorrlands		2	13	31	46	79	2	2	15	19
Jämtlands		—	14	16	30	47	—	5	10	15
Västerbottens		—	23	20	43	67	—	11	24	35
Norrbottnens		1	18	37	56	95	1	8	14	23
Summa	<i>Total</i>	36	539	748	1 323	2 254	41	176	607	824

¹ I »olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.

² I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county

June 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal delaktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			Summa Total
	Med dödlig utgång ¹ Fatal ¹	Med annan personskada Non-fatal personal injury	Med enbart egenskada Damage to property only	Summa Total		Dödade ² Killed ²	Skadade Injured		
							Svårt Seriously	Lindrigt Slightly	
Tättbebyggt område Built-up areas									
Stockholms stad	1	216	529	746	1 490	1	22	234	257
Stockholms län	—	53	86	139	250	—	12	51	63
Uppsala ,	1	20	28	49	96	1	2	21	24
Södermanlands ,	2	24	26	52	105	4	1	23	28
Östergötlands ,	—	33	66	99	193	—	10	32	42
därav Norrköpings stad	—	12	34	46	92	—	2	18	20
Jönköpings län	—	28	35	63	123	—	7	27	34
Kronobergs ,	—	4	9	13	23	—	1	3	4
Kalmar ,	1	20	25	46	90	1	2	21	24
Gotlands ,	—	2	3	5	9	—	—	2	2
Blekinge ,	1	10	23	34	62	1	5	10	16
Kristianstads ,	2	13	28	43	86	2	3	12	17
Malmöhus ,	1	93	135	229	454	1	11	96	108
därav Malmö stad	1	53	77	131	268	1	6	57	64
Hallands län	—	8	35	43	85	—	4	5	9
Göteb. o. Bohus ,	2	145	300	447	889	2	20	136	158
därav Göteborgs stad . .	2	136	280	418	830	2	19	127	148
Älvsborgs län	1	23	39	63	117	1	3	23	27
Skaraborgs ,	—	13	18	31	61	—	4	13	17
Värmlands ,	1	20	44	65	124	1	3	19	23
Örebro ,	—	26	35	61	121	—	7	23	30
Västmanlands ,	—	25	72	97	177	—	1	27	28
Kopparbergs ,	—	20	31	51	98	—	6	18	24
Gävleborgs ,	2	24	57	83	165	2	—	25	27
Västernorrlands ,	1	21	26	48	94	1	6	17	24
Jämtlands ,	—	4	12	16	29	—	—	5	5
Västerbottens ,	1	8	17	26	49	1	4	6	11
Norrbottens ,	1	22	33	56	107	1	5	19	25
Summa Total	18	875	1 712	2 605	5 097	20	139	868	1 027
Hela riket Sweden	54	1 414	2 460	3 928	7 351	61	315	1 475	1 851

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Industriföretag

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lager-

reservförändringar m. m. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Mekaniska verkstäder och gjuterier (195 företag) <i>Engineering works and foundries</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	61 710	65 766	+ 4 056	+ 7
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	406,7	353,6	— 53,1	— 13
3 Utdelning å aktier och andelar	8,9	10,8	+ 1,9	+ 21
4 Räntor	15,2	22,1	+ 6,9	+ 46
5 Överskott å annan rörelse	4,1	4,1	— 0,1	— 1
6 Övriga intäkter	7,9	10,1	+ 2,1	+ 27
7 Summa	442,9	400,7	— 42,2	— 10
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	25,7	31,9	+ 6,2	+ 24
9 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	102,8	117,9	+ 15,1	+ 15
10 Skatter samt investeringsavgift	127,1	109,7	— 17,4	— 14
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	47,3	25,3	— 22,0	— 46
12 Avsättningar till investeringsfonder	0,4	3,7	+ 3,2	(+724)
13 Övriga kostnader	9,2	8,7	— 0,5	— 5
14 Redovisad vinst	130,4	103,5	— 27,0	— 21
15 Summa	442,9	400,7	— 42,2	— 10
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	3 882,9	4 145,0	+ 262,1	+ 7
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och för- valtningskostnader	3 474,1	3 790,3	+ 316,2	+ 9
18 Varuskatter	2,1	1,1	— 1,0	— 47
19 Summa avgående poster	3 476,3	3 791,4	+ 315,1	+ 9
20 Bruttovinst	406,7	353,6	— 53,1	— 13
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	175,4	208,0	+ 32,6	+ 19
22 Därav egentlig investering	161,8	206,6	+ 44,8	+ 28
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	3,9	3,0	— 0,8	— 21
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	99,1	105,8	+ 6,7	+ 7
25 Lagervärdeförändring	— 41,9	+ 205,8	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 8,6	+ 199,5	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	+ 50,6	— 6,3	.	.
28 Lön till anställda	916,4	1 037,9	+ 121,5	+ 13
29 Därav till industriarbetare	592,5	667,3	+ 74,8	+ 13
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	34,0	38,2	+ 4,2	+ 12
31 Betald utdelning	47,6	67,1	+ 19,5	+ 41
32 Beslutad utdelning	67,1	59,5	— 7,6	— 11

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data

Manufacturing enterprises

Elektroteknisk industri (42 företag) <i>Manufacture of electrical machinery, apparatus, etc.</i>				Malmbrytning och metallindustri; samtliga brancher (408 företag) <i>Ore mining, metal industries, manufacture of metal products</i>			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
29 438	29 490	+ 52	+ 0	173 763	180 640	+ 6 877	+ 4 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
238,5	210,3	— 28,3	— 12	1 484,1	1 552,9	+ 68,8	+ 5 2
19,8	22,3	+ 2,5	+ 13	97,3	134,0	+ 36,6	+ 38 3
20,7	21,8	+ 1,0	+ 5	86,0	104,5	+ 18,5	+ 22 4
0,4	0,4	+ 0,0	+ 7	45,0	52,3	+ 7,2	+ 16 5
14,9	6,9	— 8,0	— 54	38,0	37,7	— 0,3	— 1 6
294,3	261,6	— 32,7	— 11	1 750,5	1 881,3	+ 130,8	+ 7 7
11,0	11,7	+ 0,7	+ 7	74,1	82,4	+ 8,2	+ 11 8
41,8	37,6	— 4,2	— 10	358,3	378,5	+ 20,2	+ 6 9
89,9	91,7	+ 1,8	+ 2	538,4	613,7	+ 75,3	+ 14 10
22,9	14,6	— 8,3	— 36	124,4	85,0	— 39,4	— 32 11
—	10,0	+ 10,0	.	0,4	64,3	+ 63,8	+ (—) 12
28,1	21,3	— 6,9	— 24	54,8	58,4	+ 3,6	+ 7 13
100,6	74,7	— 25,9	— 26	599,9	599,1	— 0,9	— 0 14
294,3	261,6	— 32,7	— 11	1 750,5	1 881,3	+ 130,8	+ 7 15
1 640,1	1 621,3	— 18,8	— 1	9 639,9	10 562,1	+ 922,2	+ 10 16
1 399,8	1 409,1	+ 9,2	+ 1	8 147,7	9 001,4	+ 853,7	+ 10 17
1,7	2,0	+ 0,2	+ 14	8,1	7,8	— 0,2	— 3 18
1 401,6	1 411,0	+ 9,4	+ 1	8 155,8	9 009,2	+ 853,4	+ 10 19
238,5	210,3	— 28,3	— 12	1 484,1	1 552,9	+ 68,8	+ 5 20
51,1	73,5	+ 22,4	+ 44	580,2	635,7	+ 55,5	+ 10 21
48,5	59,9	+ 11,4	+ 23	559,5	617,9	+ 58,4	+ 10 22
3,1	0,6	— 2,5	— 80	11,2	6,9	— 4,3	— 38 23
35,4	37,7	+ 2,3	+ 7	322,7	343,5	+ 20,8	+ 6 24
+ 9,1	+ 104,8	.	.	+ 2,3	+ 411,4	.	.
+ 2,4	+ 125,8	.	.	— 3,5	+ 423,5	.	.
— 6,7	+ 21,0	.	.	— 5,8	+ 12,1	.	.
461,0	489,0	+ 28,0	+ 6	2 488,3	2 760,4	+ 272,1	+ 11 25
259,5	275,3	+ 15,8	+ 6	1 645,4	1 817,1	+ 171,7	+ 10 26
29,8	25,0	— 4,8	— 16	110,0	112,3	+ 2,3	+ 2 27
40,1	46,4	+ 6,3	+ 16	298,7	321,3	+ 22,5	+ 8 28
46,4	49,6	+ 3,3	+ 7	* 321,3	* 376,2	+ 55,0	+ 17 29

* Häri ingår nu frigjorda utländska utdelningsbelopp med 14,2 milj. kr. — * Förändringen är av sådan storleksordning, att den icke lämpligen kan angivas procentuellt. —

* LKAB:s utdelning till preferensaktieägare (svenska staten) utgjorde 55,7 milj. kr år 1954 och 81,4 milj. kr år 1955.

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)**

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Sågverk och hyvlerier (24 företag) <i>Sawmills and planing mills</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare.....	3 529	3 674	+ 145	+ 4
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	10,6	14,4	+ 3,8	+ 36
3 Utdelning å aktier och andelar	0,2	0,1	— 0,1	— 63
4 Räntor	0,4	0,5	+ 0,1	+ 15
5 Överskott å annan rörelse	2,4	1,6	— 0,8	— 33
6 Övriga intäkter	1,2	0,5	— 0,8	— 62
7 Summa	14,8	17,0	+ 2,2	+ 15
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	3,4	4,1	+ 0,7	+ 20
9 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	4,6	5,8	+ 1,2	+ 27
10 Skatter samt investeringsavgift	2,3	3,7	+ 1,4	+ 60
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	0,6	0,1	— 0,5	— 82
12 Avsättningar till investeringsfonder	0,1	—	— 0,1	— 100
13 Övriga kostnader	0,3	0,4	+ 0,1	+ 38
14 Redovisad vinst	3,5	2,9	— 0,6	— 18
15 Summa	14,8	17,0	+ 2,2	+ 15
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	178,7	199,9	+ 21,2	+ 12
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	167,9	185,3	+ 17,4	+ 10
18 Varuskatter	0,2	0,2	+ 0,0	+ 16
19 Summa avgående poster	168,1	185,5	+ 17,4	+ 10
20 Bruttovinst	10,6	14,4	+ 3,8	+ 36
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	10,2	6,8	— 3,4	— 33
22 Därav egentlig investering	9,0	6,8	— 2,3	— 25
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,2	0,0	— 0,2	— 97
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	5,2	1,6	— 3,6	— 69
25 Lagervärdeförändring	+ 22,8	+ 3,8	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 22,9	+ 3,2	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	+ 0,1	— 0,5	.	.
28 Lön till anställda	48,9	48,3	— 0,5	— 1
29 Därav till industriarbetare	28,1	32,7	+ 4,7	+ 17
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,8	0,3	— 0,5	— 59
31 Betald utdelning	1,4	1,1	— 0,3	— 21
32 Beslutad utdelning	1,1	0,5	— 0,6	— 57

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Byggnadssnickerifabriker (8 företag) Manufacture of window frames, doors and other wooden house fitting articles				Möbelfabriker (40 företag) Manufacture of furniture			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
982	1 042	+ 60	+ 6	2 773	2 734	— 39	— 1 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
1,7	1,7	— 0,0	— 1	3,2	3,2	— 0,0	— 1 2
—	—	—	—	0,0	0,0	—	— 3
0,0	0,0	+ 0,0	+ 24	0,1	0,1	+ 0,0	+ 7 4
—	—	—	—	0,1	0,1	— 0,0	— 16 5
0,0	0,0	+ 0,0	+ 89	0,2	0,3	+ 0,0	+ 18 6
1,8	1,8	+ 0,0	+ 0	3,6	3,7	+ 0,0	+ 0 7
0,2	0,4	+ 0,2	+ 71	0,7	1,0	+ 0,3	+ 40 8
0,7	1,1	+ 0,3	+ 49	1,0	1,3	+ 0,3	+ 29 9
0,1	0,2	+ 0,0	+ 30	0,6	0,4	— 0,2	— 33 10
0,6	0,1	— 0,6	— 92	0,7	0,3	— 0,3	— 53 11
—	—	—	—	—	—	—	— 12
0,0	0,0	+ 0,0	+ 29	0,2	0,2	+ 0,0	+ 3 13
0,1	0,1	+ 0,0	+ 17	0,4	0,4	— 0,0	+ 8 14
1,8	1,8	+ 0,0	+ 0	3,6	3,7	+ 0,0	+ 0 15
40,7	44,2	+ 3,6	+ 9	71,9	78,2	+ 6,4	+ 9 16
38,9	42,5	+ 3,6	+ 9	68,6	75,0	+ 6,4	+ 9 17
0,0	0,0	+ 0,0	+ 100	0,0	0,0	—	— 18
38,9	42,5	+ 3,6	+ 9	68,7	75,0	+ 6,4	+ 9 19
1,7	1,7	— 0,0	— 1	3,2	3,2	— 0,0	— 1 20
3,0	2,1	— 0,9	— 31	3,6	3,1	— 0,6	— 15 21
3,0	2,1	— 0,9	— 30	3,5	1,8	— 1,7	— 48 22
—	—	—	—	0,0	0,0	— 0,0	— 50 23
0,8	0,9	+ 0,0	+ 6	0,7	0,7	— 0,1	— 8 24
+ 2,6	+ 0,1	.	.	— 0,1	+ 1,3	.	.
+ 2,7	— 0,1	.	.	— 0,4	+ 1,1	.	.
+ 0,2	— 0,2	.	.	— 0,4	— 0,2	.	.
10,4	11,7	+ 1,3	+ 13	28,3	30,2	+ 1,9	+ 7 28
8,5	9,5	+ 1,0	+ 12	22,2	23,8	+ 1,6	+ 7 29
0,2	0,2	+ 0,0	+ 11	0,3	0,4	+ 0,0	+ 4 30
0,0	0,0	+ 0,0	+ 100	0,1	0,1	— 0,0	— 4 31
0,0	0,0	—	—	0,1	0,1	— 0,0	— 2 32

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)**

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Annan träindustri (47 företag) <i>Other wood industries</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare.....	5 056	5 421	+ 365	+ 7
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	14,5	15,8	+ 1,3	+ 9
3 Utdelning å aktier och andelar	0,1	0,2	+ 0,1	+ 103
4 Räntor	0,5	0,5	— 0,1	— 12
5 Överskott å annan rörelse.....	0,2	0,1	— 0,1	— 63
6 Övriga intäkter	1,0	0,6	— 0,4	— 26
7 Summa	16,3	17,1	+ 0,9	+ 5
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	2,4	3,5	+ 1,1	+ 46
9 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	6,3	8,0	+ 1,7	+ 26
10 Skatter samt investeringsavgift	2,6	2,3	— 0,2	— 8
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	2,2	0,3	— 1,9	— 87
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	0,3	+ 0,3	.
13 Övriga kostnader	0,4	0,7	+ 0,3	+ 63
14 Redovisad vinst	2,3	2,0	— 0,3	— 14
15 Summa	16,3	17,1	+ 0,9	+ 5
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	236,9	267,0	+ 30,1	+ 13
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och för- valtningskostnader	222,3	251,0	+ 28,8	+ 13
18 Varuskatter	0,1	0,2	+ 0,1	+ 48
19 Summa avgående poster	222,4	251,2	+ 28,8	+ 13
20 Bruttovinst	14,5	15,8	+ 1,3	+ 9
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	20,9	27,8	+ 7,0	+ 33
22 Därav egentlig investering.....	20,0	27,2	+ 7,2	+ 36
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,1	0,0	— 0,1	— 57
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	2,6	3,0	+ 0,4	+ 14
25 Lagervärdeförändring	+ 7,3	+ 5,1	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 8,1	+ 7,0	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	+ 0,8	+ 1,8	.	.
28 Lön till anställda	58,6	67,6	+ 9,0	+ 15
29 Därav till industriarbetare	41,1	47,9	+ 6,7	+ 16
30 Av företagen erlagda pens. och pens.prem.	1,1	1,6	+ 0,4	+ 38
31 Betald utdelning	0,6	0,7	+ 0,1	+ 17
32 Beslutad utdelning	0,7	0,7	— 0,1	— 10

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Pappersmassefabriker (15 företag) Wood pulp mills				Pappersbruk (27 företag) Paper mills			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
9 033	8 885	— 148	— 2	10 583	10 885	+ 302	+ 3 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
104,3	120,2	+ 15,9	+ 15	72,2	73,1	+ 0,8	+ 1 2
5,7	3,5	— 2,1	— 38	3,4	3,5	+ 0,1	+ 4 3
5,2	5,3	+ 0,2	+ 3	1,8	2,0	+ 0,2	+ 9 4
32,5	26,5	— 6,0	— 18	5,4	6,8	+ 1,4	+ 26 5
¹ 11,9	0,6	— 11,3	— 95	4,1	5,4	+ 1,2	+ 30 6
159,4	156,1	— 3,4	— 2	87,0	90,8	+ 3,8	+ 4 7
6,9	7,2	+ 0,3	+ 5	4,1	5,4	+ 1,4	+ 34 8
35,6	39,0	+ 3,3	+ 9	28,5	32,1	+ 3,6	+ 12 9
51,3	50,9	— 0,5	— 1	19,0	20,5	+ 1,5	+ 8 10
4,9	3,5	— 1,4	— 28	8,9	5,2	— 3,7	— 42 11
8,5	16,1	+ 7,6	+ 89	—	2,0	+ 2,0	. 12
1,9	1,2	— 0,7	— 35	3,1	4,0	+ 0,9	+ 28 13
50,3	38,2	— 12,1	— 24	23,4	21,6	— 1,8	— 8 14
159,4	156,1	— 3,4	— 2	87,0	90,8	+ 3,8	+ 4 15
683,1	739,0	+ 55,8	+ 8	592,5	657,2	+ 64,7	+ 11 16
577,8	617,7	+ 39,9	+ 7	518,6	582,4	+ 63,7	+ 12 17
1,1	1,1	— 0,0	— 2	1,7	1,8	+ 0,1	+ 7 18
578,9	618,8	+ 39,9	+ 7	520,3	584,1	+ 63,8	+ 12 19
104,3	120,2	+ 15,9	+ 15	72,2	73,1	+ 0,8	+ 1 20
64,1	52,4	— 11,6	— 18	39,9	55,0	+ 15,2	+ 38 21
64,0	52,4	— 11,6	— 18	39,6	49,5	+ 9,9	+ 25 22
0,3	0,1	— 0,2	— 72	0,4	0,2	— 0,3	— 64 23
43,5	49,2	+ 5,6	+ 13	26,2	29,5	+ 3,4	+ 13 24
+ 5,3	+ 12,2	.	.	+ 0,9	+ 22,8	.	. 25
+ 7,6	+ 9,9	.	.	+ 2,0	+ 24,9	.	. 26
² + 2,3	² — 2,3	.	.	+ 1,1	+ 2,1	.	. 27
182,3	199,8	+ 17,4	+ 10	128,2	147,2	+ 19,1	+ 15 28
86,4	91,5	+ 5,0	+ 6	92,3	104,8	+ 12,5	+ 14 29
3,0	3,0	— 0,0	— 1	4,6	4,9	+ 0,3	+ 7 30
16,7	19,0	+ 2,3	+ 14	8,9	10,4	+ 1,4	+ 16 31
19,0	20,7	+ 1,7	+ 9	10,4	9,9	— 0,4	— 4 32

¹ Här ingår skatterestitution 8,5 milj. kr. — ² Samtidigt minskades prisfallsreserven med 3,0 milj. kr år 1954 och med 0,2 milj. kr år 1955.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Kombinerad skogsindustri (15 företag) <i>Enterprises combining different forest products industries</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	21 982	22 438	+ 456	+ 2
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	268,2	286,4	+ 18,1	+ 7
3 Utdelning å aktier och andelar	7,4	4,8	— 2,6	— 35
4 Räntor	8,1	9,9	+ 1,8	+ 22
5 Överskott å annan rörelse	35,5	45,5	+ 10,0	+ 28
6 Övriga intäkter	12,7	12,1	— 0,6	— 5
7 Summa	331,9	358,7	+ 26,8	+ 8
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	19,4	23,6	+ 4,2	+ 21
9 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	101,4	102,9	+ 1,5	+ 1
10 Skatter samt investeringsavgift	93,6	108,1	+ 14,6	+ 16
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	32,9	29,4	— 3,6	— 11
12 Avsättningar till investeringsfonder	0,2	10,0	+ 9,8	^a (—)
13 Övriga kostnader	6,8	¹ 29,9	+ 23,1	+ 342
14 Redovisad vinst	77,5	54,8	— 22,7	— 29
15 Summa	331,9	358,7	+ 26,8	+ 8
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	1 456,9	1 633,2	+ 176,3	+ 12
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	1 185,3	1 344,0	+ 158,8	+ 13
18 Varuskatter	3,4	2,8	— 0,6	— 17
19 Summa avgående poster	1 188,7	1 346,9	+ 158,2	+ 13
20 Bruttovinst	268,2	286,4	+ 18,1	+ 7
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	153,9	170,0	+ 16,2	+ 11
22 Därav egentlig investering	152,0	168,8	+ 16,8	+ 11
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,2	—	— 0,2	— 100
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	102,9	114,8	+ 12,0	+ 12
25 Lagervärdeförändring	+ 30,0	+ 40,7	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 21,6	+ 30,9	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	^a — 8,4	^a — 9,8	.	.
28 Lön till anställda	404,1	466,7	+ 62,6	+ 15
29 Därav till industriarbetare	208,0	232,2	+ 24,2	+ 12
30 Av företagen erlagda pens. och pens.prem.	8,5	5,6	— 2,8	— 34
31 Betald utdelning	23,3	26,8	+ 3,5	+ 15
32 Beslutad utdelning	26,8	29,7	+ 3,0	+ 11

¹ Här ingår aktienedskrivning med 22,7 milj. kr, avsedd att reducera framtida fusionsunderskott. — ^a Samtidigt minskades pristallsreserven med 12,4 milj. kr år 1954 och med

8,6 milj. kr år 1955. — ^a Förändringen är av sådan storleksordning, att den icke lämpligen kan återgivas procentuellt.

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Skogs- och träindustri; samtliga branscher (176 företag) Total wood and forest products industries				Bruksföretag (11 företag) Enterprises combining iron and forest products industries			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
53 938	55 079	+ 1 141	+ 2	19 046	19 697	+ 651	+ 3 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
474,8	514,7	+ 39,9	+ 8	168,4	200,9	+ 32,5	+ 19 2
16,7	12,1	— 4,6	— 28	6,5	8,3	+ 1,8	+ 27 3
16,1	18,3	+ 2,2	+ 13	5,2	4,8	— 0,4	— 8 4
76,1	80,6	+ 4,5	+ 6	41,4	47,5	+ 6,0	+ 15 5
31,2	19,4	— 11,7	— 38	4,1	4,4	+ 0,4	+ 9 6
614,8	645,1	+ 30,3	+ 5	225,7	265,9	+ 40,3	+ 18 7
37,2	45,3	+ 8,1	+ 22	8,0	8,6	+ 0,6	+ 7 8
178,2	190,1	+ 11,9	+ 7	82,8	88,1	+ 5,3	+ 6 9
169,5	186,1	+ 16,6	+ 10	76,0	81,3	+ 5,3	+ 7 10
50,9	38,8	— 12,0	— 24	1,9	1,1	— 0,8	— 44 11
8,8	28,4	+ 19,5	+ 221	—	21,9	+ 21,9	. 12
12,8	36,5	+ 23,7	+ 186	3,8	7,1	+ 3,2	+ 84 13
157,4	119,9	— 37,5	— 24	53,0	57,8	+ 4,8	+ 9 14
614,8	645,1	+ 30,3	+ 5	225,7	265,9	+ 40,3	+ 18 15
3 260,6	3 618,8	+ 358,2	+ 11	919,9	1 065,8	+ 145,9	+ 16 16
2 779,4	3 098,0	+ 318,6	+ 11	748,6	862,1	+ 113,5	+ 15 17
6,4	6,1	— 0,4	— 6	2,9	2,8	— 0,1	— 5 18
2 785,8	3 104,0	+ 318,2	+ 11	751,5	864,9	+ 113,3	+ 15 19
474,8	514,7	+ 39,9	+ 8	168,4	200,9	+ 32,5	+ 19 20
295,5	317,3	+ 21,8	+ 7	97,8	123,7	+ 26,0	+ 27 21
291,0	308,5	+ 17,4	+ 6	97,6	123,7	+ 26,0	+ 27 22
1,3	0,3	— 1,0	— 76	3,6	4,1	+ 0,5	+ 13 23
182,0	199,7	+ 17,7	+ 10	35,1	40,3	+ 5,3	+ 15 24
+ 68,9	+ 86,0	.	.	+ 3,7	+ 27,8	.	. 25
+ 64,5	+ 77,0	.	.	+ 4,0	+ 21,2	.	. 26
* — 4,4	* — 9,0	.	.	* + 0,3	* — 6,6	.	. 27
860,7	971,6	+ 110,8	+ 13	309,8	341,9	+ 32,1	+ 10 28
486,7	542,4	+ 55,8	+ 11	171,9	192,0	+ 20,1	+ 12 29
18,6	16,1	— 2,5	— 14	6,0	11,0	+ 5,0	+ 82 30
51,0	58,0	+ 7,1	+ 14	31,4	32,0	+ 0,6	+ 2 31
58,0	61,6	+ 3,6	+ 6	32,0	34,4	+ 2,4	+ 8 32

¹ Här i ingår aktienedskrivning med 22,7 milj. kr. — ² Samtidigt minskades prisfallsreserven med 15,7 milj. kr år 1954 och med

8,4 milj. kr år 1955. — ³ Samtidigt har prisfallsreserverna minskats med 3,0 milj. kr år 1954 och ökats med 2,7 milj. kr år 1955.

De borgerliga primärkommunernas finanser år 1954

Finance of Civil Primary Communes

En sammanfattning av samtliga borgerliga primärkommuners finanser år 1954 framlägges härmed i fyra tabeller. I ett tidigare häfte (nr 3/1956) har siffror lämnats endast för städerna. Uppgifterna är preliminära men torde ej komma att förete några mer betydande avvikelser från de definitiva.

I tab. 1 redogöres för primärkommunernas inkomster och utgifter fördelade efter realekonomiska grunder, medan i tab. 2 och 3 redogöres för fördelningen på skilda ändamål. I de båda sistnämnda tabellerna förekommer ej samma indelning, som använts i den ovannämnda tidigare redovisningen av städernas finanser. Detta beror på att räkenskaperna icke föres på samma sätt i landskommuner som i städer och köpingar. Av landskommunerna begagnar nämligen flertalet alltsedan storkommunreformen en titelindelning bestående av 10 huvudtitlar, under det att städerna och köpingarna använder ett system med 20 huvudtitlar. I vardera bokföringssystemet omfattar de särskilda huvudtitlarna ett antal undertitlar. På grund av de båda huvudtitelssystemens olika uppbyggnad kan man icke övergå från stadsförbundets 20 till landskommunernas 10 huvudtitlar genom en enkel sammanläggning av vissa huvudtitlar i det förstnämnda systemet, utan för uppgörandet av en totalsammanställning för hela riket har en viss omarbetning gjorts av såväl landskommunernas som städernas och köpingarnas titelindelningar. Den indelning i 11 huvudtitlar, som förekommer i tab. 2 och 3, avviker ej nämnvärt från den som landskommunerna begagnar.

Beträffande redovisningen av kommunernas inkomster och utgifter må framhållas, att vissa transaktioner ej ingår bland dessa. Sålunda har upptagna lån, i anspråk tagna medel ur egna fonder samt avbetalningar på av kommunerna utlämnade lån icke medräknats bland inkomsterna. Ej heller har amor-

teringar på av kommunerna upptagna lån, avsättningar till egna fonder eller av kommunerna utlämnade lån medräknats bland utgifterna.

Av tab. 1 framgår, att huvudparten av inkomsterna och utgifterna hänför sig till driftbudgeten. Kapitalinkomsterna utgör endast 4,3 % och kapitalutgifterna 26,3 % av samtliga inkomster resp. utgifter. Bland kapitalinkomsterna har då icke inräknats upptagna lån (se ovan).

I fråga om inkomsternas och utgifternas art framgår av tabellen, att skatterna, huvudsakligen allmän kommunalskatt, är den mest betydande inkomstkällan. Av totalsumman för hela riket utgör skatterna 54,0 %, statsbidragen (inkl. bidrag till investering) 17,4 % samt inkomst av rörelse 15,0 %. Rörelseinkomsterna, som främst härrör från de kommunala affärsverken, är av störst betydelse i städerna, medan däremot i landskommunerna statsbidragen är den näst skatterna största inkomstkällan.

Bland utgifterna framträder särskilt två delposter, nämligen löner och arvoden samt fastighetsanskaffning och nyanläggning. Av samtliga utgifter utgör det förstnämnda utgiftslaget 30,4 % och det sistnämnda 24,3 %.

Rörande kommunernas inkomster och utgifter för skilda ändamål lämnas uppgifter i tab. 2 och 3. I inkomsterna för finansförvaltningen ingår skatterna, varigenom denna förvaltningsgren kommit att bli den i inkomsthänseende mest betydande. Av övriga förvaltningsgrenar har de industriella verken, som främst finnes i städerna, de största inkomsterna. Närmast följer undervisnings- och bildningsverksamheten. Inkomsterna för detta ändamål utgöres till övervägande delen av statsbidrag till folkskoleväsendet. På landsbygden kommer sistnämnda förvaltningsgren i inkomsthänseende närmast efter finansförvaltningen.

I fråga om utgifterna belägger undervisnings- och bildningsverksamheten den främsta platsen, men även de industriella verkens utgifter liksom kostnaderna för byggnads- och anläggningsverksamheten samt socialvärden uppgår till mycket betydande belopp.

Tab. 1. De borgerliga primärkommunernas inkomster och utgifter fördelade efter realekonomiska grunder, 1 000 kr, år 1954

Revenue and expenditure of civil primary communes by type of revenue and expenditure in 1954

Inkomst- och utgiftsslag	Lands- kommuner	Köpingar	Städer	Hela riket
Inkomster				
Driftinkomster				
Skatter	852 567,0	147 273,7	1 938 877,1	2 938 717,8
Däruv:				
allmän kommunalskatt	845 025,4	145 518,3	1 914 615,5	2 905 159,2
andra skatter	7 541,6	1 755,4	24 261,6	33 558,6
Statsbidrag	354 629,5	39 796,4	402 102,6	796 528,5
Hyror och arrenden	24 658,0	4 950,7	131 613,0	161 221,7
Avgifter och ersättningar	92 376,4	14 621,1	308 569,6	415 567,1
Inkomst av rörelse	24 635,3	27 071,0	764 887,4	816 593,7
Räntor	13 682,3	2 476,0	48 766,7	64 925,0
Andra driftinkomster	3 124,7	1 497,8	13 052,9	17 675,4
Summa	1 365 673,2	237 686,7	3 607 869,3	5 211 229,2
Kapitalinkomster				
Bidrag av staten till investering	80 462,7	10 201,8	59 724,7	150 389,2
Andra bidrag till investering	10 103,4	1 432,3	7 282,6	18 818,3
Försäljning av fastigheter o. anläggningar	12 857,4	4 392,8	42 717,5	59 967,7
Försäljning av andra fasta tillgångar	1 401,2	467,4	771,1	2 639,7
Andra kapitalinkomster	290,6	—	221,3	511,9
Summa	105 115,3	16 494,3	110 717,2	232 326,8
Totalsumma	1 470 788,5	254 181,0	3 718 586,5	5 443 556,0
Utgifter				
Driftutgifter				
Löner och arvoden	430 383,4	66 935,6	1 072 089,3	1 569 408,3
Pensioneringskostnader	7 260,1	3 414,1	141 825,6	152 499,8
Underhåll av fastigheter och anläggningar	50 295,3	13 537,3	219 543,7	283 376,3
Anskaffning o. underhåll av inventarier	15 836,1	2 440,2	57 348,7	75 625,0
Hyror och arrenden	5 386,8	1 522,1	35 789,7	42 698,6
Bränsle, lyse, renhållning o. d.	43 058,7	8 085,5	92 577,4	143 721,6
Avgifter och ersättningar	77 913,8	8 601,2	106 628,9	193 143,9
Förbrukningsmateriel, råvaror o. d.	76 763,4	18 964,6	343 177,7	438 905,7
Räntor och lånekostnader	15 531,6	6 446,3	120 354,6	142 332,5
Expenser	32 785,1	4 771,6	58 416,4	95 973,1
Andra driftutgifter	168 584,7	28 353,2	474 169,8	671 107,7
Summa	923 799,0	163 071,7	2 721 921,8	3 808 792,5
Kapitalutgifter				
Fastighetsanskaffning och nyanläggning ..	373 833,4	79 136,6	804 183,4	1 257 153,4
Anskaffning av maskiner m. m.	15 641,5	6 407,8	63 233,2	85 282,5
Förvärv av aktier och andelar	2 279,3	278,0	15 399,2	17 956,5
Andra kapitalutgifter	129,6	—	90,8	220,4
Summa	391 883,8	85 822,4	882 906,6	1 360 612,8
Totalsumma	1 315 682,8	248 894,1	3 604 828,4	5 169 405,3

Tab. 2. De borgerliga primärkommunernas inkomster för skilda ändamål,
1 000 kr, år 1954

Revenue of civil primary communes for certain administrative purposes in 1954

Ändamål	Lands- kommuner	Köpingar	Städer	Hela riket
Allmän förvaltning	1 825,6	472,7	2 516,1	4 814,4
Rätts- och ordningsväsen	9 775,5	276,6	18 814,3	28 866,4
Fastighetsförvaltning	42 619,6	9 920,3	171 883,6	224 423,5
Byggnads- och anläggningsverksamhet				
Gator, vägar och allm. platser	1 340,1	5 220,7	113 623,3	120 184,1
Vattenverk	19 813,9	7 476,7	88 785,3	116 075,9
Avlopps- och reningsverk	10 767,9	955,3	4 137,0	15 860,2
Annan verksamhet	863,5	550,7	7 534,4	8 948,6
Summa	32 785,4	14 203,4	214 080,0	261 068,8
Industriella och andra affärsdrivande verk				
Gasverk	—	—	135 284,5	135 284,5
Elektricitetsverk	6 308,6	17 865,6	396 279,4	420 453,6
Hamn	220,3	128,4	92 601,0	92 949,7
Kommunikationsföretag	350,3	9,9	70 248,9	70 609,1
Andra verk	480,9	155,6	1 918,6	2 555,1
Summa	7 360,1	18 159,5	696 332,4	721 852,0
Hälsö- och sjukvård	1 167,4	328,4	102 412,8	103 908,6
Allmän hygien				
Renhållningsverk	1 111,2	1 545,8	33 109,1	35 766,1
Annan verksamhet	2 706,5	1 302,6	20 874,4	24 883,5
Summa	3 817,7	2 848,4	53 983,5	60 649,6
Undervisnings- och bildningsverksamhet				
Folkskola	343 480,4	36 017,9	216 256,4	595 754,7
Annan undervisning	11 125,2	5 159,9	59 411,1	75 696,2
Summa	354 605,6	41 177,8	275 667,5	671 450,9
Socialvård				
Fattigvård	87 737,5	9 236,1	66 473,5	163 447,1
Barnavård	9 928,0	1 486,2	28 041,0	39 455,2
Folkpensionering	63,8	3,8	4,4	72,0
Annan socialvård	5 269,1	686,0	9 208,2	15 163,3
Summa	102 998,4	11 412,1	103 727,1	218 137,6
Övriga specialförvaltningar				
Brandförsvar	2 570,6	426,6	5 855,1	8 852,3
Andra ändamål	13 338,6	2 193,7	34 144,2	49 676,5
Summa	15 909,2	2 620,3	39 999,3	58 528,8
Finansförvaltning	897 924,0	152 761,5	2 039 169,9	3 089 855,4
Totalsumma	1 470 788,5	254 181,0	3 718 586,5	5 443 556,0

Expenditure of civil primary communes for certain administrative purposes in 1954

Ändamål	Lands- kommuner	Köpingar	Städer	Hela riket
Allmän förvaltning	40 330,5	9 462,1	57 862,8	107 655,4
Rätts- och ordningsväsen	28 573,3	6 361,5	141 556,5	176 491,3
Fastighetsförvaltning	120 880,3	22 914,5	306 628,7	450 423,5
Byggnads- och anläggningsverksamhet				
Gator, vägar och allm. platser	14 725,8	20 837,2	316 488,3	352 051,3
Vattenverk	65 585,0	16 551,4	111 523,1	193 659,5
Avlopps- och reningsverk	58 497,8	13 603,3	79 859,8	151 960,9
Annan verksamhet	9 431,1	2 804,3	30 872,5	43 107,9
Summa	148 239,7	53 796,2	538 743,7	740 779,6
Industriella och andra affärsdrivande verk				
Gasverk	—	—	135 018,9	135 018,9
Elektricitetsverk	6 648,6	17 715,3	384 455,0	408 818,9
Hamn	367,2	145,8	108 620,4	109 133,4
Kommunikationsföretag	344,8	41,0	98 880,1	99 265,9
Andra verk	556,4	99,2	13 100,2	13 755,8
Summa	7 917,0	18 001,3	740 074,6	765 992,9
Hälso- och sjukvård	8 019,3	1 937,9	341 639,3	351 596,5
Allmän hygien				
Renhållningsverk	2 989,6	2 360,5	55 328,9	60 679,0
Annan verksamhet	7 096,0	2 514,0	41 287,0	50 897,0
Summa	10 085,6	4 874,5	96 615,9	111 576,0
Undervisnings- och bildningsverksamhet				
Folkskola	588 957,6	67 160,7	431 753,1	1 087 871,4
Annan undervisning	37 720,7	16 639,4	215 400,3	269 760,4
Summa	626 678,3	83 800,1	647 153,4	1 357 631,8
Socialvård				
Fattigvård	158 466,0	17 663,2	174 625,3	350 754,5
Barnavård	20 101,2	2 909,8	88 692,7	111 703,7
Folkpensionering	57 518,1	7 372,4	97 220,0	162 110,5
Annan socialvård	24 691,7	3 420,5	46 547,6	74 659,8
Summa	260 777,0	31 365,9	407 085,6	699 228,5
Övriga specialförvaltningar				
Brandförsvar	26 114,3	5 866,9	51 932,6	83 913,8
Andra ändamål	19 314,0	3 061,3	78 774,1	101 149,4
Summa	45 428,3	8 928,2	130 706,7	185 063,2
Finansförvaltning	18 753,5	7 451,9	196 761,2	222 966,6
Totalsumma	1 315 682,8	248 894,1	3 604 828,4	5 169 405,3

Tab. 4. De borgerliga primärkommunernas tillgångar, skulder, lånerörelse och fonder, 1 000 kr, år 1954

Assets, liabilities, loans and funds of civil primary communes in 1954

	Lands- kommuner	Köpingar	Städer	Hela riket
<i>Tillgångar</i>				
<i>Fasta</i>				
Fastigheter och anläggningar	1 494 818,1	352 347,4	5 077 021,3	6 924 186,8
Inventarier och transportmedel	81 673,4	25 019,0	230 386,6	337 079,0
Aktier och andelar	10 005,0	12 780,4	170 446,3	193 231,7
Utlånade medel	16 429,4	5 423,1	398 166,0	420 018,5
Andra fasta tillgångar	6 689,1	1 140,2	560 186,3	567 935,6
Summa	1 609 535,0	396 710,1	6 436 206,5	8 442 451,6
<i>Rörliga</i>				
Kassa	6 362,6	544,7	14 810,9	21 718,2
Postgiro och bank	557 863,0	81 048,1	636 386,8	1 275 297,9
Obligationer	10 026,4	1 242,4	95 849,4	107 118,2
Interimsfordringar	21 785,1	9 147,3	1 068 911,4	1 099 843,8
Andra rörliga tillgångar	256 995,1	39 527,7	862 093,6	1 158 616,4
Summa	853 032,2	131 510,2	2 678 052,1	3 662 594,5
Totalsumma tillgångar	2 462 567,2	528 220,3	9 114 258,6	12 105 046,1
<i>Skulder</i>				
Fasta	464 744,2	191 414,5	3 869 194,2	4 525 352,9
Rörliga	184 131,8	32 877,6	973 067,1	1 190 076,5
Summa skulder	648 876,0	224 292,1	4 842 261,3	5 715 429,4
<i>Lånerörelse</i>				
Upptagna lån	106 447,7	30 548,3	580 699,5	717 695,5
Betalda lån	36 132,0	12 165,3	186 653,2	234 950,5
<i>Fonder enl. lagen om kommunal fondbildning</i>				
Särskilda fonder	134 284,4	25 724,7	481 017,2	641 026,3
Allmänna investeringsfonder	112 145,1	9 995,7	65 033,6	187 174,4
Skatteregleringsfonder	257 130,3	40 736,3	439 674,1	737 540,7
Tillfälliga fonder	17 284,5	4 345,1	177 027,8	198 657,4
Summa fonder	520 844,3	80 801,8	1 162 752,7	1 764 398,8
Till egna fonder avsatta medel	225 614,6	29 726,1	403 766,1	659 106,8
Från egna fonder i anspråk tagna medel ...	65 155,5	10 739,5	111 727,9	187 622,9

		Lands- kommuner	Köpingar	Städer	Hela riket
Inkomster 1954,	milj. kr	1 470,8	254,2	3 718,6	5 443,6
” 1953,	”	1 281,1	229,8	3 238,5	4 749,4
Ökning 1953—1954,	”	189,7	24,4	480,1	694,2
” ”	i %	14,8	10,6	14,8	14,6
Utgifter 1954,	milj. kr	1 315,7	248,9	3 604,8	5 169,4
” 1953,	”	1 186,9	232,0	3 339,9	4 758,8
Ökning 1953—1954,	”	128,8	16,9	264,9	410,6
” ”	i %	10,9	7,3	7,9	8,6
Tillgångar 1954,	milj. kr	2 462,6	528,2	9 114,2	12 105,0
” 1953,	”	1 984,0	444,6	7 893,4	10 322,0
Ökning 1953—1954,	”	478,6	83,6	1 220,8	1 783,0
” ”	i %	24,1	18,8	15,5	17,3
Skulder 1954,	milj. kr	648,9	224,3	4 812,2	5 715,4
” 1953,	”	581,0	205,6	4 422,4	5 209,0
Ökning 1953—1954,	”	67,9	18,7	419,8	506,4
” ”	i %	11,7	9,1	9,5	9,7
Fonder 1954,	milj. kr	520,8	80,8	1 162,8	1 764,4
” 1953,	”	359,1	61,7	868,2	1 289,0
Ökning 1952—1953,	”	161,7	19,1	294,6	475,4
” ”	i %	45,0	31,0	33,9	36,9

I tab. 4 lämnas uppgifter om kommunernas tillgångar och skulder samt lånere rörelse och fonder. Tabellen utvisar, att i fråga om såväl tillgångar som skulder de »fasta» avsevärt överväger de »rörliga». Av tillgångarna består huvuddelen av fastigheter och anläggningar.

Nyupplåningen överstiger amorteringarna med sammanlagt 483 milj. kr.

Fonderna består till övervägande delen av särskilda fonder samt skatteregleringsfonder. Avsättningar till fonder överstiger i anspråk tagna fondmedel med 471 milj. kr.

Av tablan ovan framgår såväl den absoluta som den procentuella ökningen av inkomster, utgifter, tillgångar och skulder mellan åren 1953 och 1954. Samtliga siffror förete ökning. Procentuellt har ökningen i allmänhet varit störst för landskommunerna. Den stora uppgången i fråga om fonderna sammanhänger med bestämmelserna i lagen den 30 maj 1952 (nr 362) om skyldighet för kommunerna att åren 1953 och 1954 göra vissa avsättningar till skatteregleringsfonderna. Dessa sistnämnda har stigit med 296 milj. kr eller 67 %.

Th. L.

Preliminär försäkringsstatistik för 1955 och första halvåret 1956

Preliminary Insurance Statistics

Försäkringsinspektionens preliminärstatistik är grundad dels på hittills *ogranskade* uppgifter, som bolagen varje år har att insända till inspektionen, dels på preliminära månadsrapporter från bolagen.

Förändringarna i riksbolagens *förvaltade tillgångar* under 1955 har tidigare redovisats i Statistisk Tidskrift nr 3, sid. 158 o. f., till vilken hänvisas. Den 30 juni 1956 uppgick dessa tillgångar till nominellt 12 527 miljoner kronor. I tabell 1 a redovisas detta belopp fördelat på skilda placeringsobjekt. För jämförelse har i tabellen medtagits dels motsvarande siffror ultimo 1954 och 1955, dels de bokförda värdena¹ ultimo 1938, 1946 och 1954. Som framgår av tabellen har de förvaltade tillgångarna ökat med 396 miljoner eller 3,3 % under första halvåret 1956. Mätt i aktuella kontantvärden — d. v. s. belopp som använts för inköp av värdehandlingar m. m. resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. — uppgår ökningen till 432 miljoner. Detta belopp utgör skillnaden mellan en bruttoökning och en bruttominskning som utgör 863 resp. 431 miljoner. Brutto- och nettoökningarna redovisas i tabell 1 b med fördelning å skilda placeringsobjekt. Den största nettoökningen visar teckningslånen, medan livlånen och

»övriga» andra värdehandlingar visar en nettominskning. Bortses från aktierna, vars ökning till stor del beror på interna mellanhavanden inom en koncern, visar procentuellt sett teckningslånen i »övriga fastigheter» och förlagsbevis den största stegringen. I tabellerna 2 a och 2 b lämnas en specifikation av de svenska obligationerna.

I nedanstående tablå, som på rad 1 upptager nettoökningen av tillgångarna (enligt tab. 1 b), redovisas förändringar i av bolagen upptagna lån samt, på rad 5, nettoresultatet av till bolagen influtna och av dem utgivna belopp och på raderna 6—8, vissa huvudposter av inkomster och utgifter.

Utvecklingen av *livförsäkringsverksamheten* under 1955 rönt stark inverkan av premiesänkningar, som vidtogs för individuell livförsäkring fr. o. m. den 1 september 1955 och för grupplivförsäkring fr. o. m. den 1 maj 1955. Tab. 3 ger en översikt av utvecklingen sedan 1938, medan tab. 4 visar nyan-skaffningen av dödsfallskapital månadsvis år 1955 och första halvåret 1956. Vad avser andra bolag än SPP var premieinkomsten under 1955 (602 miljoner kronor) 9 % högre än 1954 (551 miljoner). Mer än halva premieökningen utgör emellertid premier, härrörande dels från återbäring, som i samband med övergången till nya premiegrunder tilldelats äldre försäkringar med högre premienivå i syfte att genom förhöjt dödsfallsskydd göra dessa mera jämställda med försäkringar som tecknas enligt de nya grunderna, och dels från pensionsstiftelser, som överförts till försäkrings-

¹ För åren före 1954 saknas uppgifter om nominella belopp.

Belopp i milj. kronor

	jan.— febr.	mars— april	maj— juni	jan— juni
1. nettoökning av tillgångarna	189	121	122	432
2. bruttoökning av lån	17,4	16,0	12,6	46,0
3. härav banklån	10,4	12,0	11,3	33,7
4. nettoökning av lån	10,0	— 3,3	2,3	9,0
5. rad 1 — rad 4	179	124	120	423
6. influtna premier ¹	329	278	..	..
7. influten nettoavkastning av kapital ²	48	94	..	..
8. utbetalningar för försäkringsfall och återköp (inkl. gottgjord återbäring) ¹	146	152	..	..

¹ Direkt affär. — ² Exkl. kursvinster och kursförluster samt upp- och nedskrivningar.

bolag. Huvudparten av den nämnda tilldelningen av återbäring utgjordes av engångspremier, och var därför specifik för år 1955. Utbetalningar för återköp (114 miljoner) steg kraftigt från 1954 (40 miljoner). Ökningen sammanhänger till övervägande del med avvecklingen av ett antal stora engångsbetalda men omedelbart belånade kapitalförsäkringar av skatteflyktskaraktär, vilka tecknats under andra halvåret 1952 och de första månaderna av 1953. Nyteckningen av individuell kapitalförsäkring (1 760 miljoner) var 24 % högre än 1954 (1 425 miljoner). Av ökningen föll mer än två tredjedelar på temporära dödsfallsförsäkringar. Det totala beståndet av individuell kapitalförsäkring för dödsfall uppgick ultimo 1955 till 17 784 miljoner. Härei ingår 1 433 miljoner, utgörande förut omnämnda tilläggsförsäkringar för dödsfallsrisk på grund av återbäring, som tilldelats i samband med övergången till de nya premiegrunderna. Sedan ett folkförsäkringsbolag (Folket) under 1955 lagt om sin anskaffning i huvudsak till stor försäkring och i samband med påbyggnadsförsäkringar omvandlar äldre folklivförsäkringar till storliv har den tidigare pågående stegringen av folkförsäkringens andel i individuell kapitalförsäkring i stort sett avstannat. Beståndet av liten individuell kapitalförsäkring för dödsfall (6 727 miljoner 1955) ökade sålunda endast obetydligt mer (17 %) än beståndet (11 057 miljoner) av stor försäkring (16 %). Beståndet av grupplivförsäkring (2 604 miljoner) ökade med icke mindre än 80 %, vilket delvis får ses mot bakgrunden av ändringar i för verksamheten gällande föreskrifter, i första hand den tidigare omnämnda premiesänkningen den 1 maj 1955. Den kollektiva tjänstepensionsförsäkringen (SPP) fortsatte att expandera. Premieintäkten (389 miljoner) ökade sålunda 14 % och beståndet av försäkringar (1 316 miljoner i årligt belopp) 16 %. SPP svarade för 39 % av premieintäkten i all livförsäkring (991 miljoner), trots att dess verksamhet endast avsåg 168 000 försäkrade personer. Den individuella kapitalförsäkringen, som svarade för det allra mesta

av den återstående premieintäkten, redovisade omkring 5 miljoner försäkringar; det bör emellertid observeras, att samma person ofta har två eller flera kapitalförsäkringar.

Med hjälp av levnadskostnadsindex (exkl. skatter) kan beräknas (jfr de sista raderna i tab. 3), att realvärdet av premieintäkten i andra bolag än SPP år 1955 var 54 % högre än 1938. För SPP uppgick motsvarande ökning till 428 %, innebärande mer än en femdubbling. Realvärdet av försäkringssumman per invånare i individuell kapitalförsäkring för dödsfall 1955 låg 33 % högre än 1938. Trots folkökningen och de stora förluster som försäkringstagarna lidit på penningvärdets fall har sålunda även detta försäkringsskydd blivit bättre än i slutet av 30-talet.

I nedanstående tablå jämföres livförsäkringstagarnas behållningar med banksparnas. Såsom behållningar i livbolag räknas summan av försäkringsfond och övriga tekniska fonder minskat med utstående livlån. Härigenom uppstår dock viss underskattning av livspararnas tillgodohavanden, eftersom livförsäkringstagarna enligt återbäringsgrunderna även skall utfå sina andelar i sådana dolda reserver, som åstadkommits genom kon-

Spararnas behållningar i livbolag och banker.

	Livbolag		Banker, sparbanker o. d. (jfr texten)
	inkl. SPP	exkl. SPP	
1. Milj. kr i löpande priser			
1938	2 239	1 998	5 222
1954	7 912	5 184	16 642
1955	8 628	5 485	18 809
2. Milj. kr i 1955 års priser			
1938	4 750	4 239	11 078
1954	8 353	5 473	17 571
1955	8 628	5 485	18 809
3. Indexstal enligt 2			
1938	100	100	100
1954	176	129	159
1955	182	129	170

¹ Korrigerad siffra.

Tab. 1 a. Svenska riksbolags placeringsobjekt
Assets¹ of Swedish nation-wide companies, by kind of object

	Samtliga bolag All companies						Härav direkttecknande liv- och sjukförs.-bolag Life and Sickness insurance companies	
	Bokförda värden Book values			Nominella belopp Nominal values			Nominella belopp Nominal values	
	Ultimo 1938	Ultimo 1946	Ultimo 1954	Ultimo 1954	Ultimo 1955	% 1956	Ultimo 1955	% 1956
Miljoner kronor 000 000 omitted								
Fastigheter <i>Real property</i>	133	197	454	* 489	* 520	* 531	* 291	* 298
Aktier och andra andelsbevis <i>Shares</i> .	60	108	273	251	283	308	119	140
Svenska <i>Swedish</i>	55	106	259	236	270	295	119	140
Utländska <i>Foreign</i>	5	2	14	* 15	* 13	* 13	—	—
Svenska in-teckningslån <i>Mortgages</i>	1 332	1 619	3 114	3 126	3 426	3 611	2 457	2 610
Bostadsfastigheter <i>Dwelling houses</i> .	1 095	1 352	2 079	2 085	2 214	2 267	1 609	1 659
Övriga fastigheter <i>Others</i>	237	267	1 035	1 041	1 212	1 344	848	951
Svenska kommunlån <i>Loans to municipalities (not bonds)</i>	198	195	1 074	1 075	1 155	1 252	1 054	1 148
Lån till kommun <i>Loans to municipalities</i>	..	..	862	863	929	1 001	843	913
Lån med kommunborgen <i>Loans with municipal guarantee</i>	..	..	212	212	226	251	211	235
Obligationer <i>Bonds</i>	1 101	2 824	4 689	4 961	5 404	5 506	4 776	4 845
Svenska <i>Swedish</i> borrowers	938	2 760	4 552	4 794	5 250	5 331	4 686	4 739
Utländska <i>Foreign</i> borrowers	163	64	137	* 167	* 154	* 175	90	106
Förlagsbevis <i>Debentures</i>	9	7	133	148	143	155	66	75
Andra värdepappershandlingar <i>Other securities</i>	116	179	* 352	* 362	* 389	* 367	* 242	* 229
Lån till svenska näringslivet <i>Loans to Swedish enterprises</i>	..	..	..	..	178	186	123	129
Övriga <i>Others</i>	..	..	..	..	211	181	119	100
Livlån <i>Policy loans</i>	190	200	653	653	621	611	621	611
Kontanta medel, checkar och banktillgodohav. <i>Cash at banks and in hand</i>	106	135	215	215	190	186	46	18
Summa <i>Total</i>	3 245	5 464	10 957	11 280	12 131	12 527	9 672	9 974

¹ Except reinsurers' share of insurance fund, amounts due from other Insurance companies, etc. — * Taxeringsvärdet. Assessed value. — * Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verk-

samheten. — * Exkl. Förenade-Framtidens lån till fyra återförsäkrare enligt särskilt kapitalförvaltningsavtal utgörande ult. 1954 179 miljoner kronor, ult. 1955 170 miljoner kronor och %, 1956 166 miljoner kronor.

solideringsnedskrivningar å bolagens aktiva. I fråga om banker medräknas behållningar i sparbanker och postsparbanken, på sparkasseräkning och kapital-samlingsräkning i affärsbanker, på lönsparkonto samt på KF:s och jordbrukskassornas sparkasse- och kapital-räkningar.

Av tabllån framgår, att realvärdet av livförsäkringstagarnas tillgångar i andra bolag än SPP stigit med 29 % sedan 1938, under det att ökningen för bank-

spararnas del anges till 70 %. Medan livspararnas behållningar under mellan-krigstiden även i andra bolag än SPP steg snabbare än bankspararnas,¹ har utvecklingen sedan 1938 sålunda tagit en motsatt vändning. Detta beror på att det individuella livförsäkringssparandet är mera »inflationsskänligt» än bank-

¹ Jfr härom Enskilt försäkringsväsen: hur det vuxit fram, hur det övervakas, beskrivet av Försäkringsinspektionen, Sthlm 1954, sid. 109 o. f.

Tab. 1 b. Aktuella kontantvärden av placeringsökningar under 1956

Cash values of increases in investments during 1956

Miljoner Kronor 000 000 omitted	Samtliga bolag All companies				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag Life and Sickness insurance companies			
	Jan.- Febr.	Mars- April	Maj- Juni	Jan.- Juni	Jan.- Febr.	Mars- April	Maj- Juni	Jan.- Juni
<i>Brutto Gross</i>								
Fastigheter <i>Real property</i>	4	6	9	19	3	6	5	14
Aktier och andra andelsbevis <i>Shares</i>	43	5	11	59	24	3	6	33
Svenska <i>Swedish</i>	43	5	11	59	24	3	6	33
Utländska <i>Foreign</i>	1	1	1	1	—	—	—	—
Svenska in-teckningslån <i>Mortgages</i> ..	62	96	80	238	42	70	58	170
Bostadsfastigheter <i>Dwelling houses</i> ..	25	27	33	85	15	19	26	60
Övriga fastigheter <i>Others</i>	37	69	47	153	27	51	32	110
Svenska kommunlån <i>Loans to muni-</i> <i>cipalities (not bonds)</i>	47	15	61	123	44	13	60	117
Lån till kommun <i>Loans to muni-</i> <i>cipalities</i>	32	10	55	97	29	9	54	92
Lån med kommunborgen <i>Loans</i> <i>with municipal guarantee</i>	15	5	6	26	15	4	6	25
Obligationer <i>Bonds</i>	213	78	72	363	186	67	59	312
Svenska <i>Swedish borrowers</i>	189	76	70	335	167	66	59	292
Utländska <i>Foreign borrowers</i>	24	2	2	28	19	1	—	20
Förlagsbevis <i>Debentures</i>	1	9	9	19	0	6	5	11
Andra värdehandlingar <i>Other securities</i>	12	14	5	31	5	7	2	14
Lån till svenska näringslivet <i>Loans</i> <i>to Swedish enterprises</i>	3	10	3	16	1	6	2	9
Övriga <i>Others</i>	9	4	2	15	4	1	—	5
Livlån <i>Policy loans</i>	..	..	2	2	..	..	2	2
Kontanta medel, checkar och bank tillgodohav. <i>Cash at banks and in</i> <i>hand</i>	(8)	(1)	..	(9)	..	..	..	..
Summa Total	390	224	249	863	304	172	197	673

¹ Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den

svenska verksamheten. — ² Här har endast nettoförändringar angivits.

sparandet. Vid en inflationistisk högkonjunktur uppstår visserligen ökat utrymme för nyteckning, men det dröjer innan det sparande som hänför sig till ökningen i beståndet överstiger nedgången i realvärde av de sparprestationer som fullgöres på grund av förut tecknade avtal. Under inflationsåret 1955 inträdde sålunda endast en obetydlig ökning i realvärdet av de individuella försäkringstagarnas behållningar.

SPP visar emellertid en från andra bolag starkt avvikande bild. Där var realvärdet av spararnas tillgodohavanden år 1955 drygt 6,1 gånger så stort som 1938. Denna avvikelse beror delvis på att SPP företett en starkare strukturell ökningstendens. Härtill kommer att tjänste-

männens organisationer vid löneökningar, vare sig de betingats av inflation eller andra omständigheter, sökt genomdriva en däremot svarande anpassning av pensionsförmånerna. Delvis har visserligen sådan anpassning kommit till stånd genom anordningar utanför SPP, t. ex. med användning av stiftelser. Men i den mån SPP fått fungera i sammanhanget, har sådana anpassningar föranlett icke blott ökade årliga betalningar till SPP utan dessutom inbetalning av engångsbelopp, som icke sällan varit betydande.

Till följd av den starka ökningen inom SPP var den reala stegringen sedan 1938 i spararnas behållningar i samtliga livbolag (82 %) märkbart större än den

Tab. 1 b. (forts.) Aktuella kontantvärden av placeringsökningar under 1956
Cash values of increases in investments during 1956. Concluded

Miljoner Kronor 000 000 omitted Netto Net	Samtliga bolag <i>All companies</i>				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag <i>Life and Sickness insurance companies</i>			
	Jan.- Febr.	Mars- April	Maj- Juni	Jan.- Juni	Jan.- Febr.	Mars- April	Maj- Juni	Jan.- Juni
Fastigheter <i>Real property</i>	4	4	9	17	3	6	5	14
Aktier och andra andelsbevis								
<i>Shares</i>	27	5	9	41	23	3	5	31
Svenska <i>Swedish</i>	27	5	9	41	23	3	5	31
Utländska <i>Foreign</i>	¹ —	¹ —	¹ —	¹ —	—	—	—	—
Svenska in-teckningslån <i>Mortgages</i> ..	44	77	63	184	37	61	53	151
Bostadsfastigheter <i>Dwelling houses</i>	13	17	24	54	12	15	24	51
Övriga fastigheter <i>Others</i>	31	60	39	130	25	46	29	100
Svenska kommunlån <i>Loans to munici- palities (not bonds)</i>	33	10	53	96	31	9	54	94
Lån till kommun <i>Loans to munici- palities</i>	18	6	48	72	16	5	48	69
Lån med kommunborgen <i>Loans with municipal guarantee</i>	15	4	5	24	15	4	6	25
Obligationer <i>Bonds</i>	104	15	—15	104	83	10	—22	71
Svenska <i>Swedish borrowers</i>	83	15	—15	83	66	10	—21	55
Utländska <i>Foreign borrowers</i>	¹ 21	¹ —	¹ —	¹ 21	17	—	—1	16
Förlägsbevis <i>Debentures</i>	—1	7	7	13	—1	5	4	8
Andra värdehandlingar <i>Other securities</i>	—21	5	—5	—21	—22	6	—2	—18
Lån till svenska näringslivet <i>Loans to Swedish enterprises</i>	—1	9	—	8	—1	6	1	6
Övriga <i>Others</i>	—20	—4	—5	—29	—21	—	—3	—24
Livlån <i>Policy loans</i>	—9	—3	2	—10	—9	—3	2	—10
Kontanta medel, checkar och bank- tillgodohav. <i>Cash at banks and in hand</i>	8	1	—1	8	—10	—1	—2	—13
Summa <i>Total</i>	189	121	122	432	135	96	97	328

¹ Här ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten.

här registrerade ökningen i banksparar-
nas tillgodohavanden. Ökningen i till-
godohavandena från ultimo 1954 till ul-
timo 1955 uppgick för livbolagens del
till 716 miljoner, varav SPP svarade för
mer än hälften (415 miljoner). Med-
räknas dessutom ökningen i de dolda
reserver, som rätteligen tillhör försäk-
ringstagarnas tillgodohavanden, uppgick
livförsäkringssparandet under 1955 till
omkring 760 miljoner kronor. Till jäm-
förelse må nämnas, att det här registre-
rade banksparandet uppgick till 2 167
miljoner kronor.

Nyanskaffningen i individuell kapital-
försäkring under maj och juni 1956 (tab.
4) uppgick till 391 miljoner (f. å. 225

miljoner). Härav kom 249 miljoner (f. å.
137 miljoner) på stor försäkring och
142 miljoner (f. å. 88 miljoner) på folk-
försäkring. Av det nyanskaffade total-
beloppet avsåg 174 miljoner temporär
dödsfallsförsäkring, medan 217 miljo-
ner avsåg kapitalförsäkring med spar-
moment. Inom grupplivförsäkring upp-
gick nyteckningen under maj och juni
1956 till 119 miljoner (f. å. 82 miljoner).
Siffrorna i tab. 4 inbegriper icke SPP,
som av särskilda skäl ej hunnit färdig-
ställa några månadsuppgifter för 1956.

Skadeförsäkringens utveckling åter-
speglas i tab. 5 och 6. Det bör uppmärk-
sammas, att de uppgifter om premiein-
komst och om under året betalda skador,

Tab. 2a. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

	Samtliga bolag <i>All companies</i>						Härav direkttecknande liv- och sjukförs.-bolag <i>Life and Sickness insurance companies</i>	
	Bokförda värden <i>Book values</i>			Nominella belopp <i>Nominal values</i>			Nominella belopp <i>Nominal values</i>	
	Ul- timo 1938	Ul- timo 1946	Ul- timo 1954	Ul- timo 1954	Ul- timo 1955	% 1956	Ultimo 1955	% 1956
Miljoner kr 000 000 omitted								
<i>Issued by</i>								
Statens o. statsgarant.	169	1 568	1 703	1 767	1 983	1 932	1 766	1 703
Statsskuldförbind. . .	6	142	24	25	25	25	20	20
Hypoteksbankens . . .	101	177	411	437	484	490	456	461
Stadshypotekskassans	256	391	856	911	1 066	1 128	998	1 054
Bostadskreditkassans	21	39	175	185	213	232	195	212
Skeppshypotekskassans	9	0	35	37	38	33	19	15
Övr. hyp. o. int. bol.	68	116	140	152	136	95	126	85
Kommuners	93	152	538	571	617	674	558	610
Trafik- o. industri- bolags	211	175	636	674	650	686	529	563
Övriga	4	0	34	35	38	36	19	16
Summa Total	938	2 760	4 552	4 794	5 250	5 331	4 686	4 739

som återfinnes i tab. 5, inte ägnar sig för bedömning av frågan om hur stor del av premien, som försäkringstagaren får tillbaka i form av skadeersättningar (inkl. skaderegleringskostnader).¹ De under ett visst år betalda premierna avser nämligen till väsentlig del skador som inträffar och/eller regleras efter det året. Uppgifterna i tab. 5 om under året influtna premier och betalda skador kan däremot, tillsammans med beståndsuppgifterna i tab. 6, tjäna till att belysa utvecklingen inom olika branscher.

De svenska riksbolagens totala premieinkomst av direkt skadeförsäkring i Sverige — exkl. socialförsäkringsbolagen, som i konkurrens med riksförsäkringsanstalten driver yrkesskadeförsäkring — uppgick 1955 till 734 milj. kr eller 2 % mer än 1954. För skadorna var motsvarande tal 406 milj. kr och 15 %.

Inom sjökaskoförsäkringen var pre-

¹ En mera rättvisande jämförelse i detta avseende, grundad på uppgifter om på året belöpande premier och skador, återges däremot regelbundet i inspektionens årliga publikation. Se t. ex. *Enskilda Försäkringsanstalter 1954*, sid. 52' o. f.

mieinkomsten (75 milj. kr) ungefär densamma som 1954 trots en väsentlig ökning av försäkringsbeståndet (från 4,0 till 4,6 miljarder kr). Skadebeloppet (70 milj. kr) ökade likaledes och framstod som osedvanligt högt i förhållande till premieinkomsten. Inom transportförsäkringen (52 milj. kr i premier och 28 milj. kr i skador) är bilden en annan. Såväl premieinkomsten som skadebeloppet har ökat något sedan 1954.

Ifråga om brand- och skogsförsäkring (168 milj. kr i premier och 97 milj. kr i skador) har premieinkomsten ökat sedan 1954 med omkring 4 % medan försäkringsbeståndet (195 miljarder kr) steg med omkring 8 %. De genomsnittliga premiesatserna har sedan en lång följd av år varit sjunkande. Jämför man med 1938, visar det sig att försäkringssumman 1955 blivit 5,7 gånger så stor som då, medan motsvarande relationstal för premiebeloppet stannar vid 3,6. Skadefallet synes år 1955 ha varit ogynnsammare än de båda föregående åren.

Inom den obligatoriska trafikförsäkringen (158 milj. kr i premier och 69

Tab. 2 b. Aktuella kontantvärden av ökningar i obligationsportföljen under 1956
Cash values of increases of bonds during 1956

		Samtliga bolag All companies				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag Life and Sickness insurance companies			
Miljoner kronor 000 000 omitted		Jan.- Febr.	Mars- April	Maj- Juni	Jan.- Juni	Jan.- Febr.	Mars- April	Maj- Juni	Jan.- Juni
<i>Brutto Gross</i>									
Statens o. statsgar...	<i>Issued by the Government</i>	23	44	27	94	18	36	22	76
Statsskuldförbind...	"	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypoteksbankens ...	<i>mortgage companies</i>	8	—	—	8	6	—	—	6
Stadshypotekskassans		48	13	3	64	43	12	2	57
Bostadskreditkassans		21	—	2	23	19	—	1	20
Skeppshypotekskass:s		—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga hyp. o. int. bol.		0	—	—	—	—	—	—	—
Kommuners	<i>municipalities</i>	61	7	20	88	57	7	18	82
Trafik- o. industri- bolags	<i>traffic, ship- ping and ind. comp.</i>	27	12	18	57	24	11	16	51
Övriga	<i>others</i>	1	—	—	1	—	—	—	—
Summa	<i>Total</i>	189	76	70	335	167	66	59	292
<i>Netto Net</i>									
Statens o. statsgar...	<i>Issued by the Government</i>	-32	9	-27	-50	-35	4	-32	-63
Statsskuldförbind...	"	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypoteksbankens ...	<i>mortgage com- panies</i>	6	—	—	6	5	—	—	5
Stadshypotekskassans		48	10	-1	57	43	10	-2	51
Bostadskreditkassans		19	-1	1	19	17	-1	1	17
Skeppshypotekskass:s		-1	-2	-2	-5	-1	-2	-1	-4
Övriga hyp. o. int. bol.		-24	-6	-7	-37	-24	-6	-6	-36
Kommuners	<i>municipalities</i>	48	-1	11	58	45	-1	10	54
Trafik- o. industri- bolags	<i>traffic, ship- ping and ind. comp.</i>	20	6	12	38	18	6	11	35
Övriga	<i>others</i>	-1	—	-2	-3	-2	—	-2	-4
Summa	<i>Total</i>	83	15	-15	83	66	10	-21	55

milj. kr i skador) befinnes att premiein-
komsten nedgått trots att försäkringsbe-
ståndet ökat avsevärt (från 1,03 till 1,12
milj. fordon). Detta är en följd av de re-
duktioner av trafikförsäkringspremierna,
som genomfördes dels provisoriskt från
1 augusti 1954 och dels under våren
1955, då en mera fullständig revision av
både trafik- och övriga motorfordonsför-
säkringspremier kom till stånd. Denna
premierevision, som nådde sin fulla ver-
kan på premieintäkterna först 1956, ge-
nomfördes samtidigt med att ansvars-
summorna i trafikförsäkring höjdes till
följd av lagändring. Den åtföljdes där-
jämte av betydande rabatter (eller åter-
bäring) till försäkringstagarna inom tra-
fikförsäkringen, som till att börja med

motiverades av det gynnsamma rörelse-
resultatet under 1953 och 1954 men som
ännu så länge blivit bestående och, be-
träffande några bolag, t. o. m. höjts nå-
got under innevarande år.

Tillsammans med övrig motorfordons-
försäkring är trafikförsäkringen den
största av alla skadeförsäkringsbran-
scherna om man räknar efter premiein-
komsten (tillhoppa 261 milj. kr). Mot-
svarande summa för brand och därmed
ofta på samma försäkringsbrev kombi-
nerade (eller angränsande) branscher
(brand-, skogs-, ansvarighets-, inbrotts-,
stöld-, rån-, vattenledningsskade-, glas-,
maskinförsäkring o. d.) utgjorde 235
milj. kr.

S. k. lång sjukförsäkring, d. v. s. så-

dan med avtalstider på mer än 10 år, omfattade 1955 c:a 128 000 försäkringar och uppvisade en premieintäkt å 17 milj. och ett skadebelopp på 4 milj. Den betydande ökningen av försäkringsbeståndet synes vara anmärkningsvärd med hänsyn till den från ingången av år 1955 genomförda allmänna sjukförsäkringen. Den förklaras dels av att tre ytterligare bolag i slutet av 1954 erhöll koncession för drivande av denna bransch och dels av att det visat sig finnas en god marknad för kompletteringsförsäkringar till den nya sjukförsäkringen. För »lång» olycksfallsförsäkring, som endast inbegriper speciella former, främst barn- och reseolycksfallsförsäkring var motsvarande tal 95 000, 3,1 milj. och 1 milj. I den korta försäkringsformen dominerar olycksfallsförsäkring, medan sjukförsäkring bara ingår som kompletterande moment. Den har väsentligt större utbredning. Premieintäkten i individuell kort försäkring utgjorde 25 milj. och skadorna 11 milj. Inom den kollektiva formen, som till större delen drivs av Samarbete och uppvisar väsentligt lägre förvaltningskostnader, uppgick motsvarande tal till resp. 27 och 18 milj.; den starka nedgången från 1954, då motsvarande siffror utgjorde 33 och 26 milj., sammanhänger med införandet av den allmänna sjukförsäkringen. Beståndet uppgick till 548 000 försäkringar i individuell försäkring och 2 830 000 personer i kollektiv försäkring.

I övrigt torde endast uppgifterna om försäkringen mot smittsamma husdjursjukdomar erfordra några förklarande kommentarer. Denna försäkringsform avser numera endast betes- och mjölkförluster, eftersom staten betalar direkt för nedslaktning. Branschen kännetecknas av stor »ryckighet». Endast vissa år inträffar skador av större omfattning och då inträder också en stegring i premieinkomsten, som betingas dels av ökad anslutning och dels av att premiebefrielse och rabatter till äldre försäkringsstagare dras in. Sedan epizootin upphört sjunker efter hand premieinkomsten, ehuru eftersläpningen i förhållande till nedgången i skadebeloppen kan vara lång. Inom denna verksamhet har också upp-

samlats reserver, som ter sig betydande i förhållande till rörelsens omfattning, men som kan behövas när skadorna undgå en plötslig stegring.

Preliminary Insurance Statistics: 1955 and Jan.—June 1956

The nominal values of the assets of Swedish insurance companies (not counting amounts due from other insurance companies, values of reinsurers' liabilities, or assets of local companies) at the end of 1955 were 8 % higher than in 1954. During the first six months of 1956 the assets increased by 396 million kronor or 3,3 % and attained a figure of over 12 500 million kronor or about \$ 2 420 million, life insurance companies accounting for 80 % of the total amount (Table 1 a, p. 434). The net cash values of increases in investments during 1956 were 432 million kronor (Table 1 b, p. 436). Mortgages showed the greatest increase, whereas policy loans and »other securities» had a net decline. Swedish bonds are specified in Tables 2 a and 2 b.

The life insurance business in 1955 was highly affected by the reduced premium bases that went into effect September 1, 1955, (individual insurance) and May 1, 1955, (group insurance). Premiums received by other life insurance companies than *Svenska Personal-pensionskassan* (SPP), which carries on collective pension insurance of salaried private employees, amounted to 602 million kronor. This was 9 % more than in 1954 (551 million). More than half the increase in premiums, however was of a special character; thus, for instance, bonuses, which simultaneously with the adoption of the new premium bases had been allocated to provide policies in force higher protection at deaths, were counted as premiums. Surrenders paid (114 million) increased considerably from 1954 (40 million). The increase was mainly due to the liquidation of some endowment policies which had been sold during the period July 1952—February 1953 and which, technically, were

Belopp i miljoner kronor, där ej annat anges. Antal i 1 000-tal

¹ Här ingår icke kursvinster, uppskrivningar, kursförluster eller nedskrivningar. — ² Exkl. ränte- och kapitalförsäkringsanstalter för åren före 1953. — ³ Kombinerad med å följande

rad redovisad livränteförsäkring i SPP. — ⁴ Här ingår icke sjuk- och invalidröntor. Dessa ingår emellertid i den ekonomiska redovisningen ovan. ⁵ Exkl. försäkringar, som ej inlösts. — ⁶ Redo-

Summary of life insurance 1938–1955. Direct insurance. Swedish companies

Amounts 000 000 omitted, where not otherwise is stated. Numbers 000 omitted

1951	1952	1953	1954	1955	
					Total business, except group pension insurance for salaried employees (SPP)
496	546	720	551	602	Premiums
149	167	190	204	218	Interest and other investment earnings
177	176	194	205	220	Claims paid
26	27	31	40	114	Surrenders paid
19	19	29	34	50	Bonus allocated to Policyholders
90	97	98	99	115	Administration expenses
4 238	4 566	5 038	5 295	5 509	Insurance fund at end of year
426	451	496	545	597	Bonus fund and similar funds at end of year
					Group pension insurance for salaried employees (SPP)
271	310	316	342	389	Premiums
51	62	74	88	103	Interest and other investment earnings
29	34	40	47	52	Claims and surrenders paid
—	—	8	9	10	Bonus allocated to Policyholders
5	6	6	7	7	Administration expenses
1 582	1 866	2 164	2 487	2 858	Insurance fund at end of year
130	170	204	240	285	Bonus fund and similar funds at end of year
					Data on policies in force
					Life insurance (death benefit), amount
11 858	12 936	14 237	15 268	17 784	Individual life insurance
7 763	8 486	9 045	9 509	11 057	Ordinary
4 095	4 450	5 192	5 759	6 727	Industrial
327	485	875	1 447	2 604	Group life insurance
307	364	392	429	488	Group pension insurance (SPP)
					Annuities, annual income
757	942	1 017	1 138	1 316	Group pension insurance (SPP)
264	308	342	379	423	Other annuities
					Life insurance (death benefit)
4 332	4 499	4 835	5 014	5 011	Individual insurance, No. of policies
1 512	1 543	1 571	1 582	1 615	Ordinary
2 820	2 956	3 264	3 432	3 396	Industrial
132	219	302	599	934	Group life insurance, No. of insured persons
132	140	148	158	168	Group pension insurance (SPP), No. of insured persons
					Special data on individual life insurance (death benefit)
798	1 065	913	842	2 516	Net increase of amount
1 209	1 492	1 418	1 425	1 760	New business
..	..	..	..	1 447	Bonus
18	21	27	30	28	Revivals
178	188	205	226	237	Reduction of amount: death or maturity
121	143	171	203	249	„ „ „ surrenders or reduced paid-up ins.
107	112	132	139	191	„ „ „ lapses without compensation
23	5	24	45	42	„ „ „ other changes (net)
					Business in force per policy (Kr)
5 123	6 393	5 899	6 366	7 746	Policies written during year
2 737	2 875	2 944	3 045	3 549	Policies in force at end of year
1 655	1 793	1 963	2 097	2 425	Business in force per head of population (Kr)
					Index numbers (1938 = 100) showing real value of
					premiums in
144	147	192	145	154	total business, except group pension insurance (SPP)
419	443	447	480	528	group pension insurance (SPP)
					business in force per head of population in individual life insurance (death benefit)
101	105	116	122	133	

visas åren 1938–1954 under rubriken »Minskning på grund av annan anledning (netto)». —
² Vid denna beräkning har i utlandet tecknad försäkring icke medtagits. — ³ Realvärdet har beräknats med användning av socialstyrelsens

levnadskostnadsindex utan skatter med 1935 som bas. — ⁴ Jfr följande not. — ⁵ Ett bolag redovisar här sådan beståndsminskning, som föranletts av försäkrings omvandling till automatiskt fribrev.

Tab. 4. Nyanskaffning av dödsfallskapital¹ i milj. kr
New Life Insurance Business. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad Month	Stor försäkring Ordinary insurance			Folkförsäkring Industrial insurance			Gruppförsäkring Group insurance		Totalt Total	
	1955	1956 Totalt Total	härav temporär försäkr. ² of which term ins.	1955	1956 Totalt Total	härav temporär försäkr. ² of which term ins.	1955	1956	1955	1956
Jan.	49,8	60,4	23,2	36,8	50,9	21,3	216,1	99,2	302,7	210,5
Febr.	58,9	93,6	35,9	46,1	66,3	28,6	57,2	43,2	162,2	203,1
Mars	84,7	118,4	45,3	62,7	95,6	45,6	31,9	58,2	179,3	272,2
April	73,0	125,0	47,9	44,7	74,9	37,1	37,1	63,1	154,8	263,0
Maj	71,9	130,5	51,6	41,6	63,2	32,9	27,9	70,8	141,4	264,5
Juni	65,3	118,6	47,8	46,1	78,3	41,8	54,2	48,3	165,6	245,2
Juli	49,4			20,2			27,2		96,8	
Aug.	31,6			23,5			26,1		83,2	
Sept.	84,9			62,2			26,9		174,0	
Okt.	119,0			96,6			42,9		258,5	
Nov.	127,8			68,9			82,9		279,6	
Dec.	371,9			73,7			64,7		510,3	
Summa Total	1 188,2			625,1			695,1		2 508,4	

¹ Uppgifterna är hämtade ur livförsäkringsbolagens månatliga preliminärstatistik, och årssummorna avviker från uppgifterna i tab. 3. Detta beror bl. a. på att månadsstatistiken jämväl omfattar Hafnias nyteckning i Sverige

och på att oinlösta försäkringar i de flesta fall ej frändragits. I månadsuppgifterna för 1956 ingår även kapitalförsäkring för livsfall. —
² Inkl. försäkring med naturliga premier.

fully paid up, but in reality were paid out of policy loans. The amount of new business in individual endowment insurance (1 760 million) was 24 % higher than in 1954 (1 425 million). Level premium term insurance accounted for more than two thirds of the increase.

The business in force in individual endowment insurance at end of 1955 (17 784 million) comprised 1 433 million consisting of additional insurances for protection at deaths, arising from bonuses allocated when the new premium bases were established. The business in force in industrial insurance (6 727 million) was 17 % higher than in 1954, whereas ordinary endowment insurance (11 057 million) showed a slightly lower increase (16 %). Group life insurance attained a business in force of 2 604 million kronor — as much as 80 % more than in 1954. The collective pension insurance of SPP continued its rapid expansion. Thus, the premium income (389

million) increased by 14 % and the business in force by 16 %.

On the basis of the cost-of-living index, it has been calculated (see the last lines in Table 3), that the real value of premiums received in other companies than SPP was 54 % higher in 1955 than in 1938. In the case of SPP, the corresponding increase was 428 %. Despite the losses suffered by insurers because of the decline in the value of money, the real value of savers' assets — i. e. policy reserves and technical reserves less policy loans — in other life insurance companies than SPP (5 485 million kronor) was 29 % higher than in 1938. The corresponding gain in real value of savers' assets in saving banks, on saving accounts of commercial banks etc. (18 809 million kronor) was 70 %. Thus, the increase in saving activity conducted in companies engaged in individual life insurance has been more adversely affected by inflationary forces. A main reason

for this is that, while an inflationary boom tends to increase the sale of new business in insurance, it takes time before this trend offsets the decline in real value of savings arising out of the stock of existing insurance contracts. If SPP is included, however, the real value of the assets of the insureds was 82 % higher in 1955 than in 1938. The increase in total savers' holdings in life insurance companies during 1955 amounted to more than 760 million kronor, decreases in book values included.

Premiums received in 1955 by Swedish nation-wide companies (except workmen's compensation insurance companies) in direct fire and casualty insurance in Sweden totalled 734 million kronor, whereas claims paid amounted to 406 million kronor (Table 5, p. 445). The increase over 1954 was 2 and 15 per cent, respectively.

Premiums received in marine hull insurance were approximately the same as in 1954, 75 million kronor and lower than in 1952 (80 million), in spite of a growing volume of insurance (Table 6, p. 446). The claims increased to as much as 70 million. In transportation insurance both premiums received and claims paid have increased, but not considerably. The total sum insured in fire and forest insurance was 195 000 million kronor or 8 per cent higher than in 1954, whereas premiums received, 168 million, had risen only 4 per cent. Claims paid amounted to 97 million, a good deal more than in 1954 (Table 5, p. 445).

Premiums received in motor third

party insurance have declined (from 161 to 158 million) in spite of a rapidly growing volume of insurance (from 1,03 to 1,12 million vehicles). This was due to two consecutive premium reductions, first a provisional cut in August, 1954 and, second, a more complete adjustment in the spring of 1955. This last adjustment, which reached its full effect in 1956, was accompanied by a legal amendment providing for a compulsory increase in the sums insured. Average rates per vehicle were also to some extent further lowered, on top of which substantial extra discounts on premiums were granted to insureds.

The total number of persons covered by sickness insurance for more than ten years rose from 109 000 in 1954 to 128 000 in 1955 in spite of the introduction of compulsory sickness insurance in Sweden from 1955. Thus, it seems that this reform did more to encourage than to discourage the sale of voluntary insurance, in that the compulsory insurance provided a basis enabling a person to attain a certain total coverage at a lower additional expense than previously. Premiums, too, increased somewhat. In collective accident and sickness insurance for 10 years or less, on the other hand, premiums received have declined (from 33 million in 1954 to 27 million in 1955), which can be considered as a consequence of the compulsory insurance. Yet the number of persons covered continued to show some increase.

G. E. S. J. G. B.

**Tab. 5. Under året influtna premier och betalda skador
i olika skadeförsäkringsgrenar¹**

Tabellen omfattar de svenska riksbolagens direkta affär i Sverige. 1 000-tal kronor

	1938	1942	1946
Premieinkomst			
Sjukförsäkring för längre tid än tio år	2 595	3 037	4 861
Olycksfallsförsäkring för längre tid än tio år ..	858	1 138	2 177
Olycksfalls- och sjukförsäkring för högst tio år			
Individuell försäkring	9 695	10 831	15 283
Kollektiv försäkring	5 929	14 464	9 983
Brandförsäkring	46 112	65 503	79 867
Skogsförsäkring			
Ansvarighetsförsäkring	5 277	7 126	12 404
Inbrotts-, stöld- och rånförsäkring *	2 493	5 600	6 879
Vattenledningsskade- och glasförsäkring m. m.*	3 023	4 552	6 873
Sjökaskoförsäkring	27 051	56 955	71 596
Transportförsäkring			
Trafikförsäkring	17 149	5 073	20 530
Motorfordonsförsäkring	10 659	7 943	15 731
Luftfärdsförsäkring *	—	—	1 078
Maskinförsäkring	1 582	1 988	3 203
Hagelförsäkring	383	616	898
Regn- samt storm-, hagel- och frostförsäkring	256	241	495
Garantiförsäkring	565	586	705
Kreditförsäkring	276	160	216
Smycke- och diverseförsäkring *	52	171	717
Husdjursförsäkring			
Försäkring mot smittsjukdomar	620	583	362
Annan försäkring	6 817	8 159	11 061
Summa	141 392	194 726	264 919
Skador			
Sjukförsäkring för längre tid än tio år	1 188	1 248	1 796
Olycksfallsförsäkring för längre tid än tio år ..	302	468	438
Olycksfalls- och sjukförsäkring för högst tio år			
Individuell försäkring	8 861	13 513	16 500
Kollektiv försäkring			
Brandförsäkring	20 091	32 096	45 707
Skogsförsäkring			
Ansvarighetsförsäkring	1 471	2 198	4 786
Inbrotts-, stöld- och rånförsäkring *	532	2 226	2 321
Vattenledningsskade- och glasförsäkring m. m.*	1 046	2 301	2 576
Sjökaskoförsäkring	24 698	27 810	26 508
Transportförsäkring			
Trafikförsäkring	9 948	6 087	8 011
Motorfordonsförsäkring	4 193	3 275	5 675
Luftfärdsförsäkring *	—	—	370
Maskinförsäkring	845	713	1 632
Hagelförsäkring	308	154	278
Regn- samt storm-, hagel- och frostförsäkring	141	138	286
Garantiförsäkring	81	106	137
Kreditförsäkring	65	— 4	15
Smycke- och diverseförsäkring *	11	46	363
Husdjursförsäkring			
Försäkring mot smittsjukdomar	164	19	8
Annan försäkring	4 601	3 794	8 704
Summa	78 546	96 188	126 111

¹ Exkl. erkända sjukkassor och yrkesskadeförsäkring. *Approved sickness funds and workmen's compensation insurance are not included in the table.* — * Inkl. cykelförsäkring. Mopedförsäkring överfördes fr. o. m. 1954 från stöld- till motorfordonsförsäkring, vilket något minskar jämför-

Premiums received and claims paid during the year in specified lines of fire and casualty insurance¹

Direct business in Sweden of Swedish nation-wide companies. 000 omitted

1953	1954	1955	
			Premiums
11 922	14 046	16 874	Sickness insurance for more than ten years
3 252	3 308	3 123	Accident insurance for more than ten years
			Accident and sickness insurance for ten years or less
			Individual insurance
			Collective insurance
25 125	26 105	25 466	Fire insurance
30 592	32 746	27 439	Forest insurance
156 289	157 036	163 924	Liability insurance
3 246	3 609	3 688	Burglary, theft and robbery insurance
28 078	29 712	30 900	Water damage and plate glass insurance
14 593	14 518	15 331	Marine hull insurance
15 539	19 241	21 158	Transportation insurance
74 839	75 330	75 392	Motor third party insurance
51 582	50 871	51 693	Motor vehicle insurance
143 426	160 846	158 121	Aviation insurance
85 806	95 841	102 504	Machinery insurance
2 397	1 969	2 043	Hailstorm insurance
9 931	10 624	11 032	Rain, windstorm and hailstorm insurance and insurance against frost
2 639	3 177	2 956	Fidelity guarantee insurance
894	922	907	Credit insurance
			Jewellery insurance and miscellaneous
1 672	1 788	2 006	Live stock insurance
475	680	858	Insurance against epizootic diseases
2 482	2 606	2 947	Other insurance
			Total
356	345	305	Claims
13 363	13 707	15 467	Sickness insurance for more than ten years
678 498	719 027	734 194	Accident insurance for more than ten years
			Accident and sickness insurance for ten years or less
			Individual insurance
			Collective insurance
3 216	3 926	4 185	Fire insurance
746	850	1 006	Forest insurance
9 903	11 148	10 602	Liability insurance
22 953	25 792	17 880	Burglary, theft and robbery insurance
88 922	77 357	96 344	Water damage and plate glass insurance
386	235	1 123	Marine hull insurance
10 796	11 772	13 382	Transportation insurance
6 796	6 797	7 892	Motor third party insurance
9 145	10 785	12 048	Motor vehicle insurance
64 678	59 884	70 196	Aviation insurance
25 493	24 336	28 180	Machinery insurance
52 889	60 427	68 796	Hailstorm insurance
35 280	38 747	52 714	Rain, windstorm and hailstorm insurance and insurance against frost
998	943	212	Fidelity guarantee insurance
4 511	5 395	5 987	Credit insurance
2 373	2 396	1 472	Jewellery insurance and miscellaneous
717	621	496	Live stock insurance
			Insurance against epizootic diseases
518	675	1 054	Other insurance
35	76	151	
1 103	1 122	1 469	
14	16	2	
9 009	10 152	10 481	
350 481	353 452	405 672	Total

barheten med uppgifterna för tidigare år. — ³ Ej särredovisade bibranscher inbegripna. —

⁴ Självständig gren först fr. o. m. 1943. — ⁶ Före 1941 enbart smyckeförsäkring.

Tab. 6. Försäkringsbestånd i vissa försäkringsgrenar

Business in force in specified lines of fire and casualty insurance

Tabellen omfattar de svenska riksbolagens direkta affär i Sverige

Direct business in Sweden of Swedish nation-wide companies

	1938	1942	1946	1953	1954	1955
Sjuk- och olycksfallsförsäkring. Antal försäkringar, resp. antal försäkrade personer, 1 000-tal. ¹ <i>Sickness and accident insurance. No. of policies or of insured persons, 000 omitted</i>						
Sjukförsäkring för längre tid än tio år. <i>Sickness insurance for more than ten years</i> . . .	47	50	60	100	109	128
Olycksfallsförsäkring för längre tid än tio år. <i>Accident insurance for more than ten years</i>	23	31	52	93	95	95
Olycksfallsförsäkring för högst tio år. <i>Accident insurance for ten years or less</i>						
individuell <i>individual</i>	259	298	374	512	534	548
kollektiv <i>collective</i>	724	910	1 372	2 662	2 749	2 828
Brand- och skogsförsäkring. Försäkringssumma, miljoner kronor. <i>Fire and forest insurance. Business in force, 000 000 omitted</i>	34 119	48 126	65 384	166 221	179 726	195 272
Fartygsförsäkring. Försäkringssumma, miljoner kronor. <i>Marine hull insurance. Business in force, 000 000 omitted</i>	579	1 059	1 362	3 657	4 013	4 602
Trafik- och motorfordonsförsäkring. Antal försäkrade fordon, 1 000-tal. <i>Motor third party and vehicle insurance. No. of insured vehicles, 000 omitted</i>						
Obligatorisk trafikförsäkring. <i>Compulsory motor third party insurance</i>	220	71	304	902	1 027	1 120
Härav med vagnskadeförsäkring. <i>Of which motor vehicle insurance</i>	35	26	48	157	184	226
Husdjursförsäkring (ej smittsjukdom). <i>Live stock insurance (epizootic diseases excluded)</i>						
Försäkringssumma, miljoner kronor (hästar o. nötkreatur). <i>Business in force, 000 000 omitted (horses and cattle)</i>	272	337	491	671	700	721
Antal försäkrade djur, 1 000-tal. <i>No. of insured animals, 000 omitted</i>						
hästar <i>horses</i>	304	306	350	208	194	180
nötkreatur <i>cattle</i>	340	341	445	727	751	768
svin <i>swine</i>	13	41	114	248	229	221

¹ Endast för kollektiv olycksfallsförsäkring avser uppgifterna antalet försäkrade personer; i övriga fall avses antalet försäkringar.

Yrkesfiskarnas taxerade inkomster och utgifter m. m. år 1954

Income and Expenditure of Professional Fishermen

Genom beslut den 2 september 1955 uppdrog Kungl. Maj:t åt statistiska centralbyrån att i anslutning till de tidigare urvalsundersökningarna av yrkesfiskarnas taxerade inkomster och utgifter m. m., avseende åren 1938 och 1941—1953, verkställa en motsvarande undersökning för år 1954. Som primärmaterial för undersökningen infordrades från länsstyrelserna självdeklarationer, avseende inkomståret 1954, för samma urval av yrkesfiskare som användes vid närmast föregående undersökning, vilken gällde inkomståret 1953. En fullständig redogörelse för dessa undersökningar har årligen lämnats i *Jordbruksekonomiska meddelanden*, nu senast i nr 1956: 7.

I detta sammanhang kan endast några korta kommentarer till resultaten lämnas.

Under år 1954 förbättrades fiskets lönsamhet för södra Östersjö- och Öresundskusten samt för insjöfisket, medan inkomsterna av fiske på Ostkusten och Västkusten (utom båtlagsfiske) minskade i jämförelse med år 1953. För såväl ostkusten som insjöfisket var utvecklingen dock oenhetlig. Fisket vid Norrlandskusten gav år 1954 ett betydligt lägre netto än under år 1953. Den främsta orsaken därtill var det minskade utbytet av strömmingsfisket, som vid denna kuststräcka synes avtaga från år till år, men även andra fisken såsom laxfisket gav sämre resultat. Även för området Uppsala, Stockholms och Södermanlands län minskade inkomsterna på grund av sämre utbyte av strömmingsfisket. För alla de övriga kustområdena samt för insjöfisket, utom i Mälaren och Hjälmaren, förbättrades fiskets lönsamhet i förhållande till år 1953. För vissa av dessa kuststräckor medförde sill- och strömmingsfisket ökade nettoinkomster, men i första hand gav andra fisken bättre resultat än under närmast föregående år.

För Öland och Gotland lämnade sålunda laxfisket under år 1954 det bästa utbytet, och vid Öresundskusten var ålfisket det mest givande. De under år 1954 höjda priserna på de viktigare fiskslagen har även bidragit till att förbättra lönsamheten, särskilt ifråga om fisket på Västkusten samt för insjöfisket. Fisket i Mälaren och Hjälmaren var som sagt ej så givande som under år 1953, och fiskarna fick där vidkännas en inkomstminskning.

I undersökningen har även gjorts en jämförelse mellan yrkesfiskarnas och jordbrukarnas ekonomiska förhållanden. Denna jämförelse omfattar självägande jordbrukare i storleksgrupperna 2—5, 5—10, 10—20 och 20—30 hektar åkerjord. Uppgifterna för jordbrukarna har erhållits från en liknande deklara-tionsundersökning, för vilken redogjorts i nr 1956: 5 av *Jordbruksekonomiska meddelanden*.

För jordbrukare med större åkerareal än 5 hektar konstateras en gynnsammare inkomstfördelning än för fiskarna. Detta gäller samtliga områden med undantag för Västkusten, där fisket ofta bedrivs i stor omfattning och jordbruket i regel är av mindre storleksordning, varför en direkt jämförelse mellan jordbruk och fiske inom detta område är svår att göra.

För att erhålla en fullständigare redovisning av västkustfisket har man liksom under tidigare år utfört specialundersökningar för kommunerna Öckerö, Styrö, Smögen, Tjarnö och Tanum i Göteborgs och Bohus län. För dessa kommuner har samtliga självdeklarationer som avgivits av yrkesfiskare lånats från länsstyrelsen. Dessutom har de av taxeringsmyndigheterna infordrade s. k. båt- och samfiskebilagorna använts i detta avsnitt av deklara-tionsundersökningen.

Under år 1954 ökade båtlagens nettointäkter och därmed också utdelningen på båt- och redskapslotter samt man-skapslotter i samtliga kommuner. För Smögens del var dock ökningen av mindre omfattning än för de övriga kommunerna och för båtlagsfisket i dess helhet.

T. Z:r

Svin- och hönsräkningen

den 16 april 1956

Census of Pigs and Poultry

Statistiska centralbyrån har efter Kungl. Maj:ts bemyndigande den 9 mars 1956 verkställt en räkning av antalet svin och höns i Götaland, Svealand och Gästrikland den 16 april 1956. Räkningen har utförts enligt stickprovsmetod och grundats på samma representativa urval som vid motsvarande räkning närmast föregående år.

Svinräkningen. Enligt resultaten av räkningen uppgick det totala antalet svin inom det undersökta området till 1 518 000, vilket innebär en ökning med 11 100 (0,7 %) i jämförelse med antalet i april 1955. Avelssvinen uppvisade ökning, under det att antalet gödsvin gick något tillbaka. Antalet avelssvin utgjorde i april 1956 191 700, fördelade på 5 700 fargaltar och 186 000 modersuggor, varav 51 600 dräktiga första gången,

74 300 övriga dräktiga, 53 500 digivande samt icke dräktiga och 6 600 utslagssuggor. Totalt sett ökade antalet avelssvin med 12 700 (7,1 %). Antalet gödsvin minskade med 1 700 (0,1 %) till 1 326 300, varav 628 700 svin 3 månader och däröver samt 697 600 grisar under 3 månader. Nedgången hänförde sig helt till den förstnämnda åldersgruppen, som minskade med 9 000 (1,3 %), medan den senare ökade med 7 300 (1,2 %).

Hönsräkningen. Antalet höns i ovan nämnda område uppgick i april 1956 till 7 473 300, vilket var 92 400 (1,2 %) mindre än närmast föregående år. Nedgången berörde främst yngre höns, kläckta 1955, vilka minskade i antal med 72 000 (1,7 %) mot endast 0,6 % minskning för höns kläckta 1954 och tidigare. Antalet kycklingar uppgick till 3 584 600 eller 84 200 (2,4 %) mer än i april 1955.

För mer detaljerade uppgifter hänvisas till Jordbruksekonomiska meddelanden 1956:7.

T. Z-r

(forts. från sid. 406)

under 1956 sysselsättningen under det första halvåret högst under juni månad.

Antalet bilar i trafiken var 20 963 i juni 1956, medan motsvarande siffra för 1955 blev 20 482. Under mellantiden har bilarnas medelbärighet ökat från 4,66 ton till 4,79 ton.

Fraktavgifterna vid körning efter timtaxa/timtariff har — vilket kan framräknas ur sammanställningen — från första till andra kvartalet 1956 ökat från 13,88 till 13,98 kronor per timme i genomsnitt. Detta innebär att motsvarande ökning under 1955 — från 13,14 till 13,43 — var märkbart större.

Fraktavgifterna vid körning efter kilometer taxa/kombinerad tariff har, beräknade i frakt per körd kilometer, jäm-

väl ökat under första halvåret 1956. För januari detta år blev de 98 öre och för juni 102 öre. Motsvarande siffror för 1955 blev 92 respektive 100 öre.

Rationaliseringen och ökningen i medelbärighet åstadkommer emellertid att frakten per tonkm håller sig relativt konstant. Den blev för januari och juni 1956 19 respektive 20 öre, medan den för motsvarande månader 1955 blev 20 respektive 21 öre.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 418.

Manufacturing enterprises

Kind of income, etc.

1 Number of wage-earners

Income

2 Gross profit from manufacturing

3 Dividends

4 Interest

5 Gross profit from other activities (forestry, etc.)

6 Sundry

7 Total

Expenditure and net profit

8 Interest

9 Depreciation

10 Taxes

11 Pension funds

12 Investment reserve

13 Sundry

14 Net profit

15 Total

Gross profit account

16 Sales proceeds

17 Deducted: Production costs etc.

18 Excise duties

19 Total

20 Gross profit

Other data

21 Investments in plant and equipment

22 of which primary investments

23 Amounts immediately written off on current investments

24 Costs of maintenance and repairs

25 Inventories; variation in value

26 ; volume (rough estimate)

27 Variation in hidden reserves in inventories (rough estimate)

28 Wages and salaries

29 of which wages

30 Costs of pension and pension insurance

31 Paid dividends

32 Declared dividends

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	*	<i>Repetition</i>
Intet finnes att redovisa	—	<i>Magnitude nil</i>
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten	0 0,0	<i>Magnitude less than half of unit employed</i>
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	<i>Data not available</i>
Logiskt omöjlig uppgift	.	<i>Category not applicable</i>
Preliminär uppgift	*	<i>Provisional or estimated figure</i>

STATISTISK TIDSKRIFT

9·1956

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN

STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställs genom A.B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte.

NY FÖLJD ÅRG. 5

NR 9

SEPTEMBER 1956

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar	454
Befolkningsutvecklingen	456
Centrala bilregistret:	
Fordon fördelade efter fordonsslag	458
Traktorer	460
Bilar fördelade efter drivmedel	461
Förändringar i beståndet av motorfordon	462
Beställningstrafiken med lastbil	464
Vägtrafikolyckor:	
Månadsuppgifter	467
Års- och kvartalsuppgifter	470
Konkurser och protesterade växlar	472
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955.	
Preliminära uppgifter	474
Arealinventeringen den 1 juni 1956	490

CONTENTS

TABLES

Commentary	454
Vital statistics	456
Registered motor vehicles	458
For-hire lorry transport	464
Road accidents:	
Monthly data	467
Annual and quarterly data	470
Bankruptcies and protested bills	472
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1954 and 1955. Preliminary data	474
Survey of acreage 1st June 1956	490

Kommentar

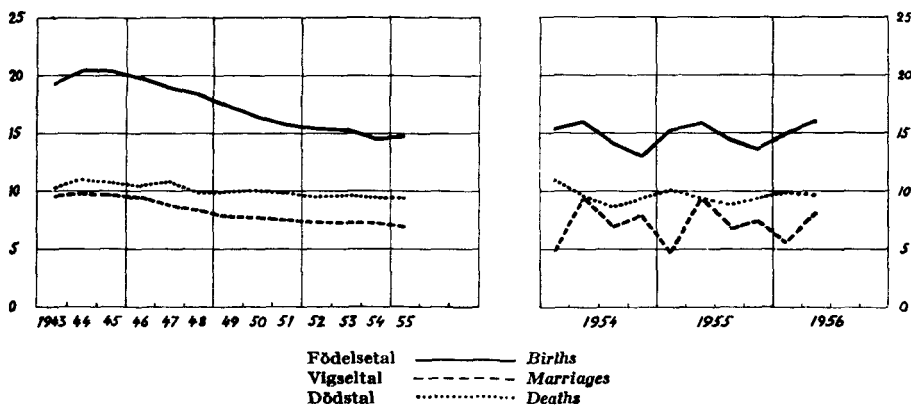
Commentary

Befolkningsutvecklingen. Antalet vigslar under andra kvartalet 1956 är både på landsbygden och i städerna mycket mindre än under samma kvartal åren 1954 och 1955. Detta torde huvudsakligen sammanhånga med att påsken dessa år i sin helhet inföll i april månad men i år

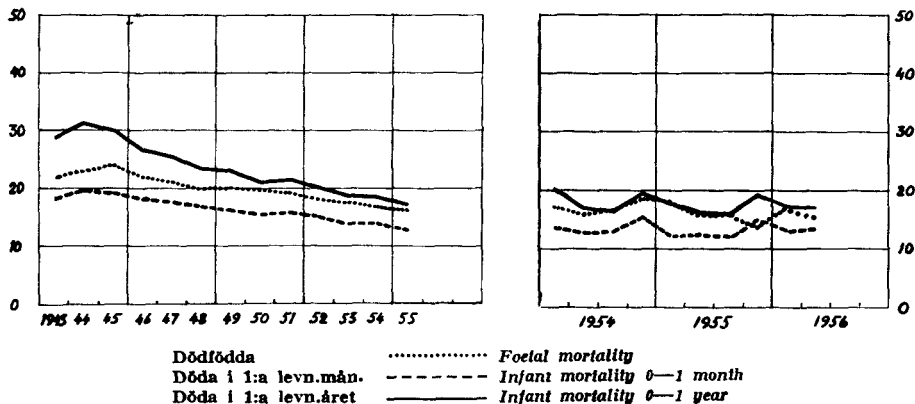
delvis under mars månad (påskafest var den 31/3). Utsträcker jämförelsen till hela första halvåret har antalet vigslar minskats endast obetydligt i förhållande till de båda närmast föregående åren.

Antalet levande födda visar både för andra kvartalet och första halvåret en mindre ökning jämfört med samma tider år 1955. Denna ökning faller uteslutande på städerna.

Befolkningsutvecklingen i ‰ Birth, death and marriage rates

Spädbarnsdödlighet och dödföddhet i ‰ Infant and foetal mortality rates

Även antalet döda är både under andra kvartalet och första halvåret något större än motsvarande tal år 1955. Detta gäller för andra kvartalet såväl på landsbygden som i städerna.

Den samtidiga ökningen av antalet födelser och dödsfall har medfört att födelseöverskottet är ungefär lika stort som under andra kvartalet, respektive första halvåret 1955.

Under andra kvartalet 1956 var antalet invandrare ungefär lika stort men antalet utvandrare något större än under samma kvartal år 1955. Förstnämnda kvartal visar ett invandringsöverskott på ungefär 1 500. Uppgifterna avser den kyrkobokförda in- och utvandringen.

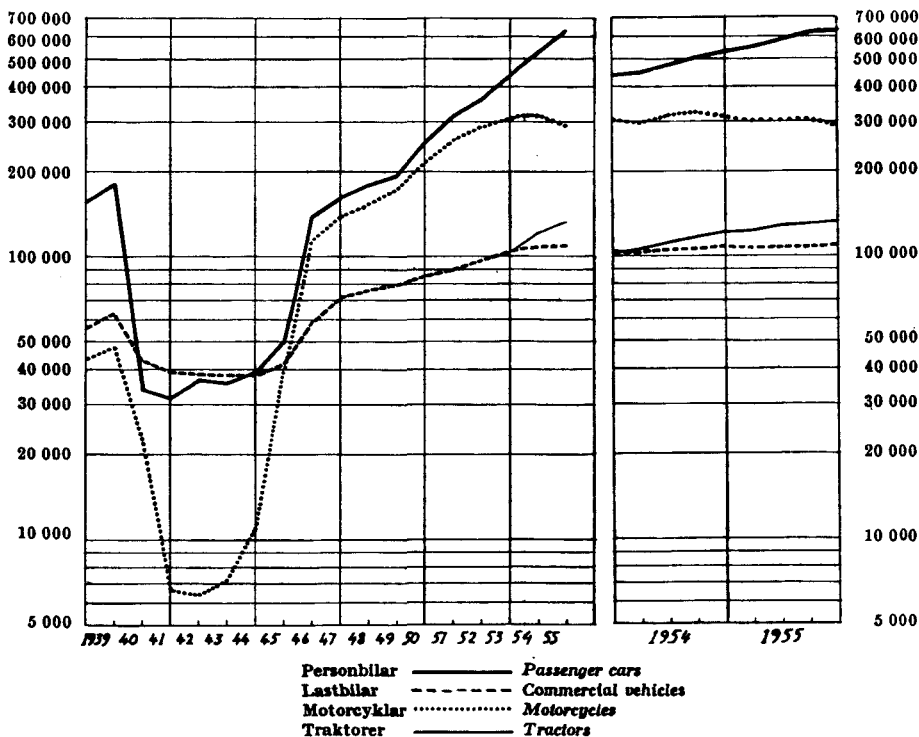
Motorfordonsbeståndet. Vid utgången av år 1955 omfattade motorfordonsbeståndet 754 495 bilar, varav 636 543 voro

personbilar, 110 043 lastbilar och 8 309 bussar, samt 292 328 motorcyklar, 133 002 traktorer och 26 192 släpvagnar jämte släp-slädar. Under fjärde kvartalet 1955 har antalet personbilar ökat med 15 720 mot 21 762 under samma kvartal år 1954. Lastbilarnas antal har stigit med 646 mot 1 176, traktorernas med 2 469 mot 4 499. Antalet motorcyklar visar däremot nedgång med 17 529 mot 11 168 under samma tid år 1954.

Av de olika förändringar, som inverkar på beståndet av registrerade motorfordon, har överföringarna till och från bilreservregistret spelat en större roll under ifrågavarande kvartal än under motsvarande tid året innan. Totala antalet definitivt avregistrerade fordon har varit större än föregående år. Av personbilar har sålunda 4 628 avregistrerats mot 3 317 samma kvartal år 1954 och av

(forts. å sid. 462)

Beståndet av motorfordon *Motor vehicles*

Befolkningsutvecklingen: Hela riket *Vital statistics: Total*

År och månad <i>Year and month</i>	Medel- folk- mängd <i>Mean population</i>	Vigda par <i>Marri- ages</i>	Le- vande födda <i>Live births</i>	Döda utom död- födda <i>Deaths</i>	Över- skott av födda <i>Excess of births</i>	In- vand- rare <i>Immi- grants</i>	Ut- vand- rare <i>Emi- grants</i>	Döda i <i>Infant deaths</i>		Död- födda Still- births
								1:a lev- nads- året 0—1 <i>year</i>	1:a lev- nadsår- naden ¹ 0—1 <i>month²</i>	
1943	6 490 514	62 803	125 392	66 105	59 287	6 249	687	3 629	2 288	2 801
1944	6 560 088	64 627	134 991	72 284	62 707	13 340	549	4 195	2 630	3 187
1945	6 635 548	64 280	135 373	71 901	63 472	21 126	8 261	4 054	2 556	3 330
1946	6 718 717	63 800	132 597	70 635	61 962	31 422	6 915	3 516	2 394	2 935
1947	6 802 865	59 670	128 779	73 579	55 200	31 399	6 451	3 268	2 236	2 786
1948	6 883 467	58 009	126 683	67 693	58 990	32 935	9 784	2 936	2 113	2 512
1949	6 955 535	55 288	121 272	69 537	51 735	23 997	14 174	2 823	1 957	2 489
1950	7 014 005	54 222	115 414	70 296	45 118	27 940	12 860	2 421	1 751	2 340
1951	7 072 830	54 247	110 168	69 799	40 369	31 603	16 580	2 378	1 741	2 163
1952	7 124 673	53 314	110 192	68 270	41 922	26 259	14 998	2 207	1 632	2 052
1953	7 171 461	53 152	110 144	69 553	40 591	19 175	17 480	2 064	1 512	2 007
1954	7 213 490	53 008	105 096	69 030	36 066	20 817	13 822	1 966	1 450	1 811
1955*	7 263 000	51 467	107 651	68 526	39 125	29 375	11 625	1 863	1 404	1 807
1955* april	7 254 000	5 610	9 939	5 959	3 980	4 314	2 319	464	361	453
1955* maj		5 380	9 846	5 750	4 096					
1955* juni	7 268 000	5 861	9 075	5 465	3 610	6 145	2 166	429	327	432
1955* juli		5 649	9 024	5 809	3 215					
1955* aug.	7 268 000	3 670	8 832	5 226	3 606	13 454	4 646	482	374	421
1955* sept.		3 197	8 955	5 145	3 810					
1955* okt.	7 283 000	4 300	8 782	5 521	3 261	4 977	2 452	472	353	473
1955* nov.		4 061	8 033	5 412	2 621					
1955* dec.	7 283 000	5 299	8 089	6 246	1 843	4 290	2 745	500	393	461
1956* jan.	7 296 000	2 658	8 597	5 908	2 689	4 977	2 452	472	353	473
1956* febr.		2 549	8 394	6 028	2 366					
1956* mars	7 308 000	4 845	10 236	6 088	4 148	4 290	2 745	500	393	461
1956* april		3 270	10 267	6 047	4 220					
1956* maj	7 308 000	4 702	10 066	6 094	3 972	4 290	2 745	500	393	461
1956* juni	7 308 000	6 870	8 927	5 484	3 443	4 290	2 745	500	393	461
På 1 000 av medelfolkmängden⁴ <i>Per 1 000 of mean population</i> På 1 000 levande födda⁵ På 1 000 födda⁶										
1951	7 072 830	7,67	15,58	9,87	5,71	4,47	2,34	21,6	15,8	19,3
1952	7 124 673	7,48	15,47	9,58	5,88	3,69	2,11	20,0	14,8	18,3
1953	7 171 461	7,41	15,36	9,70	5,66	2,67	2,44	18,7	13,7	17,9
1954	7 213 490	7,35	14,57	9,57	5,00	2,89	1,92	18,7	13,8	16,9
1955*	7 263 000	7,09	14,82	9,45	5,37	4,04	1,60	17,3	13,0	16,5
1954* 2 kv.	7 206 000	9,4	16,0	9,5	6,5	1,4	1,3	17,0	12,7	15,7
1954* 3 kv.	7 218 000	6,9	14,1	8,6	5,5	2,2	1,3	16,4	12,9	16,5
1954* 4 kv.	7 230 000	7,9	13,0	9,3	3,7	6,2	2,9	19,5	15,5	18,5
1955* 1 kv.	7 241 000	4,7	15,2	10,1	5,1	3,0	1,4	17,7	12,3	18,2
1955* 2 kv.	7 254 000	9,3	16,0	9,5	6,5	2,4	1,3	16,0	12,4	15,5
1955* 3 kv.	7 268 000	6,8	14,6	8,8	5,8	3,2	1,1	15,9	12,2	15,9
1955* 4 kv.	7 283 000	7,5	13,7	9,4	4,3	7,4	2,6	19,4	15,0	13,9
1956* 1 kv.	7 296 000	5,5	15,0	9,9	5,1	2,7	1,3	17,3	13,0	17,1
1956* 2 kv.	7 308 000	8,2	16,1	9,7	6,4	2,4	1,4	17,1	13,4	15,5

¹ Årssiffrorna avser döda i de 4 första levnads-
veckorna. — ² Annual figures refer to deaths
within 4 weeks. — ³ Summan av kvartalsupp-
gifterna. I berättelsen »Folkmängden» redovisas

antalet enligt de summariska redogörelserna för
helår. — ⁴ För kvartal räknat på folkmängden
vid kvartalets mitt och omräknat till årssiffra.
— ⁵ Per 1 000 live births. — ⁶ Per 1 000 births.

Befolkningsutvecklingen: Städerna *Vital statistics: Urban districts*

År och månad <i>Year and month</i>	Medel-folk-mängd <i>Mean popula-tion</i>	Vigda par <i>Marri-ages</i>	Le-vande födda <i>Live births</i>	Döda utom dödfödda <i>Deaths</i>	Över-skott av födda <i>Excess of births</i>	In-vand-rare <i>Immigrants</i>	Ut-vand-rare <i>Emigrants</i>	Döda i <i>Infant deaths</i>		Död-födda <i>Still-births</i>
								1:a lev-nads-året <i>0—1 year</i>	1:a lev-nads-må-naden ¹ <i>0—1 month²</i>	
1943	2 569 745	31 472	52 555	23 892	28 663	4 215	538	1 362	952	1 150
1944	2 675 223	33 514	59 678	27 111	32 567	9 372	422	1 669	1 183	1 332
1945	2 772 270	33 864	61 097	27 776	33 321	12 503	6 056	1 714	1 193	1 486
1946	2 867 226	34 209	60 572	27 524	33 048	18 361	5 246	1 485	1 108	1 235
1947	2 978 163	32 321	60 708	29 169	31 539	18 679	4 461	1 429	1 055	1 225
1948	3 087 525	32 084	60 335	28 036	32 299	17 592	6 626	1 362	1 028	1 101
1949	3 183 992	30 941	57 781	28 971	28 810	14 167	9 730	1 299	943	1 136
1950	3 252 067	30 990	55 162	29 272	25 890	15 771	8 882	1 055	815	1 096
1951	3 323 302	30 945	53 048	28 975	24 073	18 236	11 938	1 063	828	1 002
1952	3 420 927	31 157	54 117	29 594	24 523	15 368	10 079	1 054	826	956
1953	3 468 399	30 936	54 657	30 411	24 246	11 593	11 978	955	720	975
1954	3 518 425	31 035	52 475	30 190	22 285	12 143	9 651	955	737	937
1955*	..	30 346	⁵ 54 507	³ 30 737	² 23 770	16 961	7 583	931	746	838
1955* april	}	3 329	5 104	2 681	2 423	2 525	1 489	232	193	200
1955* maj		3 122	5 005	2 612	2 393					
1955* juni		3 363	4 568	2 454	2 114					
1955* juli		3 441	4 512	2 589	1 923					
1955* aug.	}	2 126	4 462	2 419	2 043	3 457	1 470	222	179	211
1955* sept.		1 899	4 462	2 274	2 188					
1955* okt.	}	2 539	4 448	2 477	1 971	7 459	2 784	239	190	212
1955* nov.		2 351	4 065	2 490	1 575					
1955* dec.		3 063	4 118	2 771	1 347					
1956* jan.	}	1 651	4 381	2 669	1 712	3 168	1 802	229	173	235
1956* febr.		1 605	4 394	2 698	1 696					
1956* mars		2 990	5 286	2 758	2 528					
1956* april		1 986	5 345	2 833	2 512					
1956* maj	}	2 758	5 189	2 767	2 422	2 456	1 889	234	190	229
1956* juni		4 060	4 570	2 478	2 092					
På 1 000 av medelfolkmängden ⁴ <i>Per 1 000 of mean population</i>								På 1 000 levande födda ⁵		På 1 000 födda ⁶
1951	3 323 302	9,31	15,96	8,72	7,24	5,49	3,59	20,0	15,6	18,5
1952	3 420 927	9,11	15,82	8,65	7,17	4,49	2,95	19,5	15,3	17,4
1953	3 468 399	8,92	15,76	8,77	6,99	3,44	3,37	17,5	13,2	17,5
1954	3 518 425	8,82	14,91	8,58	6,33	3,45	2,74	18,2	14,0	17,5
1955*	..	8,56	15,38	8,67	6,71	4,79	2,15	17,1	13,7	15,1
1954* 2 kv.	..	11,1	16,5	8,5	8,0	1,8	1,9	16,5	13,3	16,9
1954* 3 kv.	..	8,5	14,4	8,0	6,4	2,7	1,7	17,0	13,8	17,7
1954* 4 kv.	..	9,5	13,6	8,6	5,0	7,2	4,1	19,3	15,5	19,9
1955* 1 kv.	..	5,9	15,7	9,1	6,6	4,0	2,1	16,9	13,1	15,4
1955* 2 kv.	..	11,1	16,6	8,8	7,8	2,8	1,7	15,7	13,1	13,5
1955* 3 kv.	..	8,4	15,0	8,2	6,8	3,8	1,6	16,4	13,2	15,5
1955* 4 kv.	..	8,9	14,1	8,7	5,4	8,4	3,1	18,9	15,0	16,5
1956* 1 kv.	..	7,0	15,7	9,1	6,6	3,5	2,0	16,3	12,3	16,4
1956* 2 kv.	..	9,8	16,9	9,0	7,9	2,7	2,1	15,5	12,6	14,9

¹ Årssiffrorna avser döda i de 4 första levnads-veckorna. — ² Annual figures refer to deaths within 4 weeks. — ³ Summan av kvartalsuppgifterna. I berättelsen »Folkmängden» redovisas

antalet enligt de summariska redogörelserna för helår. — ⁴ För kvartal räknat på folk-mängden vid årets början och omräknat till årssiffr. — ⁵ Per 1 000 live births. — ⁶ Per 1 000 births.

Centrala bilregistret: fordon fördelade efter fordonsslag

Vid utgången av End of	Lastbilar Commercial vehicles								Special- bilar Special vehicles	Sum- ma ¹ Total	Därav i yrkes- mässig trafik For hire
	Skåp- och flakbilar med en maximilast av Flat lorries, vans etc., by capacity										
	högst up to 1 ton	över 1-2 ton	över 2-3 ton	över 3-4 ton	över 4-5 ton	över 5-6 ton	över 6-7 ton	över över 7 ton			
1945	6 208	4 227	11 095	13 496	3 133	681	327		2 681	41 882	14 572
1946	10 524	4 883	10 124	21 584	6 195	1 355	728		3 941	59 400	15 987
1947	14 691	5 929	9 539	22 558	10 311	1 939	769	529	4 971	71 304	16 668
1948	17 287	6 236	8 613	21 317	13 102	2 377	821	792	5 763	76 368	16 892
1949	18 991	6 474	8 109	20 290	14 787	2 635	850	966	6 344	79 503	16 921
1950	22 150	6 819	7 687	19 339	16 834	3 105	909	1 225	6 778	84 904	17 163
1951	25 564	7 101	7 256	18 130	18 224	3 584	892	1 487	7 195	89 486	17 995
1952	29 159	7 611	7 336	17 899	20 366	4 155	1 107	1 853	7 539	97 089	18 592
1953	32 533	8 145	6 881	16 432	21 763	4 940	1 287	2 380	8 561	102 977	19 026
1954	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108 100	19 515
1955	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	*10 743	110 043	20 411
1953 4 kv.	32 533	8 145	6 881	16 432	21 763	4 940	1 287	2 380	8 561	102 977	19 026
1954 1 kv.	32 605	8 051	6 627	15 251	21 319	5 078	1 290	2 460	8 700	101 433	19 099
2 kv.	33 823	8 257	6 641	15 166	21 452	5 636	1 450	2 614	9 158	104 249	19 261
3 kv.	34 776	8 487	6 728	15 133	21 740	6 150	1 590	2 808	9 462	106 924	19 563
4 kv.	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108 100	19 515
1955 1 kv.	34 965	8 410	6 469	13 643	21 348	6 997	1 779	3 171	9 912	106 749	19 700
2 kv.	35 545	8 438	6 485	13 350	21 385	7 491	1 890	3 348	10 227	108 211	20 107
3 kv.	35 988	8 453	6 533	13 183	21 424	7 854	1 958	3 481	10 470	109 397	20 319
4 kv.	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	*10 743	110 043	20 411
Därav County											
A Stockholms stad	4 956	1 411	1 190	1 978	1 845	504	228	103	1 280	13 501	2 607
B Stockholms län	2 480	491	287	576	948	504	90	159	515	6 051	966
C Uppsala	802	183	127	260	483	199	42	130	263	2 490	474
D Södermanlands	1 115	218	154	316	746	245	56	150	366	3 369	739
E Östergötlands	1 956	353	291	414	962	394	114	282	469	5 236	848
F Jönköpings	1 015	310	218	389	830	353	105	167	277	3 664	617
G Kronobergs	518	175	103	216	504	216	84	164	212	2 193	451
H Kalmar	880	252	174	297	684	334	133	285	287	3 326	613
I Gotlands	280	59	47	144	214	43	9	6	71	873	146
K Blekinge	585	144	99	224	434	156	33	115	147	1 937	323
L Kristianstads	1 335	365	268	412	910	445	71	197	427	4 432	604
M Malmöhus	3 521	797	575	1 096	1 856	789	160	235	811	9 848	1 362
N Hallands	861	216	161	316	626	253	48	68	213	2 763	433
O Göteb. o. Boh.	3 138	800	764	1 163	1 547	495	213	212	671	9 007	1 875
P Älvsborgs	1 807	345	337	550	1 073	497	111	189	547	5 457	898
R Skaraborgs	995	266	181	344	687	483	106	178	304	3 546	700
S Värmlands	1 157	229	215	461	805	316	76	135	678	4 076	768
T Örebro	1 063	252	177	437	822	253	56	240	412	3 712	763
U Västmanlands	1 021	217	145	349	684	232	57	183	392	3 280	596
W Kopparbergs	1 296	274	243	605	797	212	52	141	647	4 269	777
X Gävleborgs	1 419	342	217	593	744	242	56	108	732	4 456	939
Y Västernorr.	1 308	259	197	442	1 003	425	45	66	344	4 090	912
Z Jämtlands	811	134	103	312	349	155	18	20	176	2 078	382
AC Västerbottens	852	174	140	371	790	305	33	71	238	2 976	741
BDNorrbottens	990	182	154	562	946	251	26	38	264	3 413	877

¹ Här ingår bilar av ej angiven storlek eller ej angivet karosseri. — * Därav tankvagnar 851.

Registered motor vehicles by type

Personbilar Passenger cars		Bussar Buses	Summa bilar Total motor cars	Motorcyklar * Motorcycles		Släpvnagar med en maximilast av Wheeled trailers, by capacity					Släp- slädrar Sleigh trailers	Vid ut- gången av End of
Hela antalet Total	Därav i yrkes- mässig trafik Taxis			Hela antalet Total	Med sidvagn With side-car	högst up to 1 ton	över 1-2 ton	över 2-3 ton	över 3 ton	Sum- ma * Total		
50 108	8 515	3 977	95 967	38 942	2 291	..	..	..	..	8 697	952	1945
138 489	9 553	4 789	202 678	114 377	5 443	..	..	..	..	10 047	1 327	1946
161 226	10 001	5 601	238 131	136 276	5 983	5 531	1 843	2 206	2 981	12 764	1 531	1947
179 587	10 340	6 471	262 426	153 508	6 174	6 435	1 766	2 391	3 867	14 624	1 704	1948
194 454	10 399	7 014	280 971	172 338	6 361	7 373	1 671	2 452	4 667	16 333	1 790	1949
252 503	10 834	7 546	344 953	212 378	6 508	8 351	1 579	2 438	5 368	17 900	1 850	1950
313 058	10 935	7 818	410 362	258 451	6 373	8 484	1 432	2 232	6 009	18 309	1 901	1951
360 552	10 982	8 138	465 779	287 289	6 354	9 351	1 396	2 055	7 143	20 065	1 928	1952
431 085	10 977	8 272	542 334	306 394	6 328	9 945	1 330	1 941	7 875	21 199	1 960	1953
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	1954
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	1955
431 085	10 977	8 272	542 334	306 394	6 328	9 945	1 330	1 941	7 875	21 199	1 960	1953 4 kv.
443 411	10 921	8 211	553 055	298 380	6 023	9 678	1 293	1 833	7 866	20 777	1 957	1954 1 kv.
480 926	10 923	8 429	593 604	314 216	6 299	10 047	1 315	1 802	8 277	21 548	1 925	2 kv.
514 095	10 871	8 511	629 530	324 973	6 806	10 549	1 312	1 776	8 568	22 310	1 920	3 kv.
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	4 kv.
554 277	10 817	8 337	669 363	301 440	6 253	10 464	1 262	1 590	9 059	22 476	1 919	1955 1 kv.
589 976	10 768	8 441	706 628	308 049	6 813	10 820	1 257	1 561	9 409	23 148	1 919	2 kv.
620 823	10 809	8 407	738 627	309 857	7 262	11 399	1 268	1 541	9 706	24 017	1 919	3 kv.
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	4 kv.
64 279	1 485	791	78 571	14 860	984	492	49	48	376	965	—	Därav County A
33 053	483	537	39 641	10 987	511	431	47	38	243	765	1	B
15 296	210	209	17 995	7 021	267	315	20	50	272	658	6	C
21 803	271	255	25 427	7 907	309	279	26	50	328	684	—	D
33 268	398	372	38 876	14 650	382	432	45	55	556	1 089	2	E
27 733	416	357	31 754	14 015	202	518	46	55	328	948	—	F
14 843	338	112	17 148	6 947	82	297	20	31	200	550	3	G
22 115	360	220	25 661	10 009	142	390	25	46	296	760	—	H
5 084	79	69	6 026	3 670	68	133	14	16	31	194	—	I
11 051	119	132	13 120	5 199	99	242	9	12	188	456	—	K
25 534	334	173	30 139	11 001	148	616	14	24	527	1 189	—	L
56 231	539	447	66 526	20 278	601	964	73	91	793	1 935	—	M
14 804	180	173	17 740	8 331	131	263	19	44	223	551	—	N
39 240	884	519	48 766	21 972	593	595	59	69	371	1 097	—	O
32 947	498	391	38 795	17 367	317	441	71	79	407	1 004	—	P
25 330	388	238	29 114	12 593	196	541	23	43	441	1 058	3	R
26 763	545	375	31 214	13 442	227	485	98	146	375	1 107	16	S
25 570	315	273	29 555	11 915	348	509	42	43	355	952	1	T
21 062	220	306	24 648	7 958	265	341	25	32	456	857	52	U
27 104	473	329	31 702	15 548	268	505	48	69	635	1 264	105	W
24 843	507	416	29 715	14 327	257	686	96	52	706	1 551	205	X
21 293	534	498	25 881	13 161	182	503	98	104	509	1 217	225	Y
11 712	331	263	14 053	6 799	99	297	69	69	245	682	256	Z
18 654	475	429	22 059	12 258	99	734	133	135	634	1 641	447	AC
16 931	424	425	20 769	10 113	105	470	118	83	428	1 101	595	BD

* Exkl. sådana som före den 1 januari 1952 var registrerade såsom lättviktsmotorcyklar. —
* Från och med år 1947 ingår här släpvnagar av

ej angiven storlek eller utan lastutrymme samt
gengasverk.

Centrala bilregistret: traktorer

Registered tractors

Vid utgången av End of	Hjul- traktorer Tractors wheeled	Band- traktorer Cater- pillars	Summa Total	Fördelning efter drivmedel Fuel type					
				Bensin och bensin- blandn. Gasoline	Bränn- olja Gas oil	Foto- gen Kero- sene	Gen- gas Prod- ucer gas	Andra Other	Ej an- givet Un- known
1953	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
1954	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
1953 4 kv.	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
1954 1 kv.	104 916	1 294	106 210	12 470	20 839	72 247	23	1	630
2 kv.	110 624	1 336	111 960	13 627	22 759	74 918	22	1	633
3 kv.	114 383	1 365	115 748	14 500	24 150	76 439	22	1	636
4 kv.	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955 1 kv.	122 233	1 402	123 635	16 687	27 367	78 909	22	3	647
2 kv.	127 059	1 390	128 449	18 278	29 170	80 333	22	3	643
3 kv.	129 142	1 391	130 533	19 065	30 023	80 781	22	3	639
4 kv.	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
Därrav County									
A Stockholms stad	517	57	574	230	225	118	—	—	1
B Stockholms län	5 420	25	5 445	558	1 341	3 502	1	—	43
C Uppsala	6 041	17	6 058	302	1 860	3 855	2	—	39
D Södermanlands	6 250	15	6 265	585	1 719	3 937	—	—	24
E Östergötlands	9 001	48	9 049	768	2 571	5 664	2	—	44
F Jönköpings	3 762	13	3 775	907	796	2 055	—	—	17
G Kronobergs	2 227	20	2 247	419	602	1 215	—	—	11
H Kalmar	6 286	17	6 303	546	1 496	4 243	—	—	18
I Gotlands	3 416	7	3 423	171	758	2 459	—	—	35
K Blekinge	1 818	4	1 822	196	455	1 152	—	—	19
L Kristianstads	9 329	35	9 364	1 451	1 981	5 898	1	—	33
M Malmöhus	14 342	74	14 416	2 254	2 939	9 110	5	1	107
N Hallands	4 769	14	4 783	582	810	3 343	1	—	47
O Göteborg o. Bohus	3 305	20	3 325	861	582	1 873	2	—	7
P Älvsborgs	6 080	26	6 106	1 462	1 096	3 528	—	—	20
R Skaraborgs	10 880	18	10 898	1 657	2 488	6 739	—	1	13
S Värmlands	5 543	96	5 639	982	1 022	3 602	1	—	32
T Örebro	5 817	66	5 883	695	1 198	3 957	2	—	31
U Västmanlands	6 513	75	6 588	403	1 758	4 389	3	1	34
W Kopparbergs	4 660	122	4 782	1 575	913	2 280	2	—	12
X Gävleborgs	4 100	71	4 171	907	1 164	2 085	1	—	14
Y Västernorrlands	3 057	141	3 198	801	785	1 605	2	—	5
Z Jämtlands	1 963	114	2 077	460	638	971	—	—	8
AC Västerbottens	4 100	172	4 272	973	1 139	2 151	—	—	9
BD Norrbottens	2 410	129	2 539	323	799	1 407	—	—	10

Centrala bilregistret: bilar fördelade efter drivmedel

Registered motor cars by fuel type

Vid utgången av End of	Personbilar Passenger cars				Bussar Buses				Lastbilar Commercial vehicles			
	Bensin och bensinblandn. Gasoline	Brännolja ¹ Gas oil ¹	Gen-gas Pro-ducer gas	Andra Other	Bensin och bensinblandn. Gasoline	Brännolja ¹ Gas oil ¹	Gen-gas Pro-ducer gas	Andra Other	Bensin och bensinblandn. Gasoline	Brännolja ¹ Gas oil ¹	Gen-gas Pro-ducer gas	Andra Other
1945	25 105	17	24 669	317	528	400	2 037	112	10 113	112	30 292	1 365
1946	135 507	38	2 855	89	2 866	1 422	419	82	53 272	1 793	3 489	846
1947	159 610	37	1 514	65	3 385	2 061	57	98	66 619	3 216	921	548
1948	178 919	52	574	42	3 401	2 921	20	129	69 035	6 351	517	465
1949	194 127	51	239	37	3 200	3 626	4	184	70 052	8 803	244	404
1950	252 165	100	206	32	3 111	4 254	2	179	72 631	11 814	115	344
1951	312 706	151	175	26	2 885	4 724	2	207	74 783	14 366	66	271
1952	360 186	192	151	23	2 786	5 142	1	209	79 425	17 397	52	215
1953	430 639	310	121	15	2 622	5 440	1	209	82 398	20 370	38	171
1954	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
1953 4 kv.	430 639	310	121	15	2 622	5 440	1	209	82 398	20 370	38	171
1954 1 kv.	442 971	316	110	14	2 546	5 455	1	209	80 555	20 690	33	155
2 kv.	480 391	416	107	12	2 563	5 659	1	206	82 351	21 713	35	150
3 kv.	513 367	612	105	11	2 536	5 768	1	206	84 030	22 710	34	150
4 kv.	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955 1 kv.	553 275	903	87	12	2 341	5 787	1	208	82 831	23 753	27	138
2 kv.	588 883	1 000	81	12	2 324	5 945	1	171	83 598	24 453	25	135
3 kv.	619 598	1 140	73	12	2 278	5 971	1	157	84 175	25 067	24	131
4 kv.	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
Därav: County												
A	64 118	156	1	4	25	624	—	142	12 269	1 181	—	51
B	32 983	68	2	—	89	448	—	—	4 866	1 179	1	5
C	15 265	30	1	—	56	153	—	—	1 775	713	—	2
D	21 776	26	—	1	97	158	—	—	2 584	780	—	5
E	33 236	32	—	—	145	227	—	—	4 021	1 214	—	1
F	27 673	50	10	—	130	227	—	—	2 533	1 128	2	1
G	14 810	31	1	1	47	65	—	—	1 453	739	1	—
H	22 090	25	—	—	107	113	—	—	2 351	975	—	—
I	5 082	2	—	—	39	30	—	—	712	161	—	—
K	11 040	9	2	—	24	108	—	—	1 497	433	—	2
L	25 511	21	1	1	63	110	—	—	3 545	886	—	1
M	5 6178	39	14	—	126	321	—	—	8 611	1 227	7	3
N	14 780	22	2	—	63	110	—	—	2 203	558	—	2
O	39 062	170	7	1	73	430	—	16	7 724	1 269	6	8
P	32 903	36	6	2	105	286	—	—	4 150	1 292	1	14
R	25 282	43	5	—	67	171	—	—	2 403	1 142	—	1
S	26 624	137	1	1	153	222	—	—	2 716	1 357	—	3
T	25 537	31	1	1	84	189	—	—	2 692	1 016	2	2
U	21 031	31	—	—	110	196	—	—	2 280	998	—	2
W	27 066	36	2	—	100	229	—	—	2 872	1 393	—	4
X	24 903	39	1	—	136	280	—	—	3 134	1 313	—	9
Y	21 206	83	3	1	116	382	—	—	2 679	1 408	1	2
Z	11 683	29	—	—	51	212	—	—	1 396	682	—	—
AC	18 556	94	4	—	74	354	1	—	1 804	1 171	1	—
BD	16 886	42	3	—	117	308	—	—	2 014	1 399	—	—

¹ samt fotogen and kerosene.

Centrala bilregistret: förändringar i beståndet av motorfordon

Changes in registration of motor vehicles

Förändring Change	1954		1955		1954		1955	
	3 kv.	4 kv.	3 kv.	4 kv.	3 kv.	4 kv.	3 kv.	4 kv.
	Personbilar <i>Passenger cars</i>				Bussar <i>Buses</i>			
Överförda till bilreserv- glistret <i>Transferred to re- serve</i>	1 359	5 852	6 413	15 620	121	274	186	268
Definitivt avregistrerade <i>Condemned</i>	1 983	3 317	2 936	4 628	22	39	17	44
Återregistrerade <i>Re-regis- tered</i>	1 807	591	4 687	5 139	69	52	67	134
Nyregistrerade <i>Registered</i> ..	34 610	30 270	35 416	30 870	159	116	101	84
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) <i>Net change</i> ..	+ 33 169	+21 762	+30 847	+15 720	+ 82	— 147	— 34	— 98
	Lastbilar <i>Commercial vehicles</i>				Motorcyklar <i>Motorcycles</i>			
Överförda till bilreserv- glistret <i>Transferred to re- serve</i>	1 171	1 996	1 699	2 782	3 570	12 068	6 800	18 298
Definitivt avregistrerade <i>Condemned</i>	829	1 260	925	1 158	1 927	3 236	2 931	4 588
Återregistrerade <i>Re-regis- tered</i>	980	763	965	1 000	3 468	848	4 178	2 077
Nyregistrerade <i>Registered</i> ..	3 788	3 823	2 813	3 593	12 794	3 319	7 281	3 256
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) <i>Net change</i> ..	+ 2 675	+ 1 176	+ 1 186	+ 646	+10 757	—11 168	+ 1 808	—17 529
	Traktorer <i>Tractors</i>				Släpfordon <i>Trailers</i>			
Överförda till bilreserv- glistret <i>Transferred to re- serve</i>	57	57	64	119	242	452	228	511
Definitivt avregistrerade <i>Condemned</i>	177	194	209	331	94	120	93	122
Återregistrerade <i>Re-regis- tered</i>	14	8	11	15	203	101	228	93
Nyregistrerade <i>Registered</i> ..	3 943	4 671	2 260	2 791	889	837	961	806
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) <i>Net change</i> ..	+ 3 788	+ 4 499	+ 2 084	+ 2 469	+ 757	+ 344	+ 869	+ 256

(forts. från sid. 455)

motorcyklar 4 588 mot 3 236. I fråga om lastbilarna är däremot förhållandet det motsatta, i det att 1 158 definitivt avregistrerades fjärde kvartalet 1955 mot 1 260 år 1954. Antalet nyregistrerade bilar var 30 870 mot 30 270 samma kvartal 1954, lastbilar 3 593 mot 3 823 samt motorcyklar 3 256 mot 3 319.

Vägfrafikolyckor. Antalet vägfrafikolyckor, som föranlett polisundersökning, uppgår enligt den preliminära redovisningen för andra kvartalet 1956 i hela ri-

ket till 10 550. I jämförelse med motsvarande siffra för 1955 (9 250) innebär detta en ökning med 14,1 %. Ökningen faller huvudsakligen på de olyckor, vilka föranlett enbart egendomsskada; dessa ökade från 5 885 till 6 800 eller med 15,5 %. Antalet olyckor med personskada till följd redovisas för andra kvartalet 1956 i hela riket till 3 750 och antalet skadade personer till 4 670. Motsvarande siffror för andra kvartalet 1955 voro 3 365 resp. 4 103. Ökningen av antalet skadade personer i jämförelse med andra kvartalet 1955 motsvarar 13,8 %. Förhållandevis

stor är ökningen för grupperna mopeder (från 338 till 488) och förare av annan lätt mc (från 47 till 245).

Vad beträffar de särskilt redovisade städerna, märkes att i fråga om Göteborg en motsvarande jämförelse icke är möjlig på grund av ökad fullständighet i den senaste preliminära redovisningen. I övrigt kan över huvud en under första och andra kvartalet 1955 inträffad förbättrad antalsredovisning konstateras ha allmänt medfört en något högre grad av överensstämmelse mellan den preliminära statistiken och de definitiva uppgifterna enligt årsstatistiken för samma tid i jämförelse med förhållandena under år 1954 (de preliminära uppgifterna beräknas av hela antalet olyckor enligt de definitiva uppgifterna genomsnittligt redovisa c:a 95 % för de två första kvartalen 1955 mot 92 % för 1954).

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 474.

Manufacturing enterprises

Kind of income, etc.

Number of wage-earners

Income

- 2 Gross profit from manufacturing
- 3 Dividends
- 4 Interest
- 5 Gross profit from other activities (forestry, etc.)
- 6 Sundry
- 7 Total

Expenditure and net profit

- 8 Interest
- 9 Depreciation
- 10 Taxes
- 11 Pension funds
- 12 Investment reserve
- 13 Sundry
- 14 Net profit
- 15 Total

Gross profit account

- 16 Sales proceeds
- 17 Deducted: Production costs etc.
- 18 Excise duties
- 19 Total
- 20 Gross profit

Other data

- 21 Investments in plant and equipment
- 22 of which primary investments
- 23 Amounts immediately written off on current investments
- 24 Costs of maintenance and repairs
- 25 Inventories; variation in value
- 26 " ; " " volume (rough estimate)
- 27 Variation in hidden reserves in inventories (rough estimate)
- 28 Wages and salaries
- 29 of which wages
- 30 Costs of pension and pension insurance
- 31 Paid dividends
- 32 Declared dividends

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	<i>Repetition</i>
Intet finnes att redovisa	—	<i>Magnitude nil</i>
Mindre än 0,5 av enheten....	0	<i>Magnitude less than half of unit</i>
0,0	0,0	<i>employed</i>
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	<i>Data not available</i>
Logiskt omöjlig uppgift	.	<i>Category not applicable</i>
Preliminär uppgift	*	<i>Provisional or estimated figure</i>

Beställningstrafik med lastbil

Juli 1956

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län <i>Year and county</i>	Antal redovisade bilar ¹ <i>Number of vehicles</i>	Medel- bärighet, ton <i>Mean loading capacity</i>	Körning enligt timtaxa <i>Hour rate</i>		
				Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	1 000 timmar <i>hours</i>	Frakt per timme <i>Freight per hour</i> kronor
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: " " "	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
6	1955: Juli	20 494	4,67	27 121	1 971	13,78
7	1956: Februari	20 825	4,75	28 673	2 044	14,04
8	Mars	20 903	4,78	28 057	2 050	13,66
9	April	20 713	4,82	28 348	2 045	13,85
10	Maj	20 967	4,79	32 504	2 330	13,95
11	Juni	20 963	4,79	33 551	2 372	14,14
12	Juli	* 21 076	4,81	28 697	2 013	14,26
	Därv County					
A	Stockholms stad	2 574	4,03	4 647	317	14,66
B	Stockholms län	1 042	4,84	2 010	134	15,06
C	Uppsala län	530	5,27	425	31	13,61
D	Södermanlands län	744	4,83	848	58	14,52
E	Östergötlands län	944	5,13	1 006	72	13,88
F	Jönköpings län	751	4,95	637	46	13,96
G	Kronobergs län	453	5,13	296	25	11,98
H	Kalmar län	577	5,58	615	41	14,93
I	Gotlands län	174	4,05	180	13	13,73
K	Blekinge län	356	5,37	312	24	13,17
L	Kristianstads län	679	5,22	641	46	13,88
M	Malmöhus län	1 463	4,95	1 635	134	12,19
N	Hallands län	467	4,82	504	37	13,58
O	Göteborgs och Bohus län	1 830	4,23	3 004	220	13,64
P	Älvsborgs län	978	5,07	1 074	81	13,24
R	Skaraborgs län	719	5,02	676	44	15,53
S	Värmlands län	825	4,87	845	59	14,29
T	Örebro län	723	5,29	981	68	14,36
U	Västmanlands län	703	5,34	963	64	15,02
W	Kopparbergs län	809	4,97	885	65	13,56
X	Gävleborgs län	979	5,78	1 503	106	14,23
Y	Västernorrlands län	919	4,59	1 670	111	15,06
Z	Jämtlands län	380	4,30	585	37	15,94
AC	Västerbottens län	748	4,44	1 360	87	15,72
BD	Norrbottnens län	709	4,30	1 396	93	14,96

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.

* Härtill kom 158 bilar, som varit ur beställningstrafik.

For-hire lorry transport

July 1956

Statistics prepared by the State Commission for Road Traffic

Körning enligt kilometertaxa¹ Kilometre rate

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage %	Medel- transport- längd Mean haul distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
6	2 946	16 616	9 009	35	38	1 405	24 951	97
7	2 110	17 502	8 467	33	63	1 376	25 808	99
8	2 577	19 908	10 022	33	60	1 552	29 211	98
9	2 668	19 138	9 431	33	56	1 508	28 243	99
10	3 479	19 166	9 546	33	43	1 487	29 165	102
11	3 205	19 327	10 154	34	47	1 528	30 062	102
12	3 043	16 927	9 359	36	41	1 375	26 322	100
A	6	179	10	—	468	7	243	129
B	80	366	247	40	25	33	571	93
C	127	708	433	38	34	57	1 045	92
D	118	827	459	36	47	60	1 177	91
E	145	986	469	32	49	74	1 390	96
F	129	824	346	30	44	60	1 142	98
G	116	665	324	33	38	57	968	98
H	93	715	300	30	58	54	1 075	106
I	48	136	97	41	13	13	205	88
K	33	448	115	20	100	28	557	99
L	110	1 029	394	28	81	71	1 434	101
M	214	1 278	682	35	47	102	1 881	96
N	69	510	242	32	50	42	708	94
O	54	495	194	28	72	34	717	104
P	130	987	472	33	44	74	1 334	95
R	137	903	414	31	52	67	1 294	98
S	190	943	665	41	35	91	1 784	111
T	111	690	381	36	53	52	1 096	102
U	120	655	363	36	45	53	1 038	102
W	267	860	617	42	21	84	1 548	105
X	164	883	602	41	45	76	1 535	103
Y	145	625	423	40	29	57	1 120	107
Z	150	334	331	50	14	41	758	114
AC	154	585	463	44	27	52	1 040	99
BD	133	346	316	48	17	36	662	100

¹ Under 1953 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Beställningstrafik med lastbil (forts.)
For-hire lorry transport (cont.)

Juli 1956
July 1956

Körning enligt kilometertaxa ¹ <i>Kilometre rate</i>						Anyvänd tid per bil i all trafik <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic</i> kronor
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor %</i>		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
6	113 080	22	184 885	13	61	165	2 541
7	134 024	19	198 924	12	64	164	2 616
8	153 620	19	239 812	12	64	173	2 740
9	150 890	19	229 764	12	65	172	2 732
10	150 835	19	230 871	13	65	182	2 941
11	149 615	20	236 217	13	63	186	3 035
12	124 108	21	205 865	13	60	161	2 611
A	2 763	9	3 054	8	90	126	1 900
B	2 017	28	3 622	16	56	159	2 478
C	4 375	24	8 045	13	54	167	2 773
D	5 556	21	9 320	13	60	159	2 722
E	7 181	19	11 865	12	61	155	2 537
F	5 725	20	9 317	12	61	141	2 369
G	4 424	22	7 150	14	62	179	2 791
H	5 453	20	8 487	13	64	165	2 929
I	636	32	1 014	20	63	149	2 211
K	3 305	17	5 252	11	63	144	2 442
L	8 925	16	13 415	11	67	172	3 057
M	9 966	19	15 808	12	63	161	2 403
N	3 398	21	5 644	13	60	170	2 596
O	3 912	18	6 493	11	60	139	2 033
P	5 736	23	9 851	14	58	159	2 462
R	7 083	18	11 215	12	63	154	2 739
S	6 713	27	10 952	16	61	182	3 186
T	5 866	19	10 293	11	57	167	2 873
U	5 444	19	8 772	12	62	167	2 846
W	5 493	28	9 753	16	56	184	3 007
X	7 344	21	13 589	11	54	185	3 103
Y	4 234	26	7 627	15	56	182	3 037
Z	2 100	36	4 021	19	52	204	3 553
AC	4 172	25	7 343	14	57	186	3 209
BD	2 387	29	3 983	17	57	183	2 904

¹ Se not 1 på föregående sida.

Vägfolykolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikalelement och olyckans art

Juli 1956

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident

July 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer <i>Persons killed and injured</i>											
	Dödade ¹ Killed ¹			Svårt skadade Seriously injured			Lindrigt skadade Slightly injured			Samtliga Total		
	Ej t. ²	T. ²	S:a ²	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare <i>Motorcar drivers</i>	15	2	17	31	10	41	215	76	291	261	88	349
Bilpassagerare <i>Motorcar passengers</i>	8	1	9	43	9	52	319	103	422	370	113	483
Förare av tung mc <i>Drivers of heavy mc</i>	8	2	10	49	24	73	118	147	265	175	173	348
Passagerare på tung mc <i>Passengers on heavy mc</i>	3	—	3	19	5	24	51	37	88	73	42	115
Förare av moped <i>Drivers of cycle with aux. mot.</i>	7	6	13	29	22	51	62	134	196	98	162	260
Förare av annan lätt mc <i>Drivers of other light mc</i>	5	1	6	16	13	29	48	69	117	69	83	152
Cyklister <i>Cyclists</i>	11	5	16	27	16	43	69	150	219	107	171	278
Fotgängare <i>Pedestrians</i>	10	6	16	19	28	47	38	96	134	67	130	197
Övriga <i>Others</i>	—	—	—	3	1	4	7	5	12	10	6	16
Samtliga Total	67	23	90	236	128	364	927	817	1 744	1 230	968	2 198

Delakt. trafikalelement <i>Traff. elements involved</i>	Olyckans art <i>Nature of accident</i>		
	Ej t.	T.	S:a
Personbil <i>Passenger car</i>	1 999	2 500	4 499
Lastbil <i>Lorry</i>	351	580	931
Buss <i>Bus</i>	45	98	143
Tung motorcykel <i>Heavy motorcycle</i>	269	425	694
Moped <i>Motorcycle with aux. motor</i>	119	252	371
Annan lätt mc <i>Other light mc</i>	83	137	220
Spårvagn <i>Tram</i>	—	61	61
Järnvägsfordon <i>Railway vehicle</i>	12	11	23
Cykel <i>Cycle</i>	123	252	375
Annat fordon <i>Other vehicle</i>	48	168	216
Fotgängare <i>Pedestrian</i>	69	136	205
Andra trafikalelement <i>Other traffic elements</i>	57	7	64
Samtliga Total	3 175	4 627	7 802

	Olyckans art <i>Nature of accident</i>		
	Ej t.	T.	S:a
Kollision <i>Collision</i>	1 078	1 706	2 784
mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade <i>between vehicles moving or</i> <i>temporarily stopped</i>	22	273	295
med parkerat fordon <i>with stationary vehicle</i>	65	134	199
med fotgängare <i>with pedestrian</i>	—	1	1
med annan vägtrafikant <i>with other traffic element</i>	58	4	62
med djur <i>with animal</i>	7	19	26
med hinder på körbanan <i>with obstacle on the road</i>	147	111	258
med föremål vid körbanan <i>with obstacle by the road</i>	279	36	315
Körning av vägen <i>Vehicle in ditch</i>	201	83	284
Kulörning <i>Vehicle overturned</i>	10	18	28
Olycka av annat slag <i>Other type of accident</i>	1	—	1
Uppgift saknas <i>Unknown</i>	1 868	2 385	4 253
Samtliga Total	1 868	2 385	4 253

¹ I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours. — ² Ej tätt-

bebyggt område = Non-built-up areas, Tätt bebyggt område (markerat genom vägmärken) = Built-up areas, S:a = Total.

**Vägtrafikolyckor: Antal olyckor, delaktiga
trafikelement och skadade personer länsvis**

Juli 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal del- aktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
	Med dödlig ut- gång ¹ Fatal ¹	Med an- nan per- sonsskada Non- fatal personal injury	Med en- bart egen- doms- skada Damage to proper- ty only	Sum- ma Total		Dö- dade ² Kill- ed ²	Skadade Injured		Sum- ma Total
							Svårt Serio- usly	Lind- rigt Slight- ly	
Ej tätbebyggt område Non-built-up areas									
Stockholms län	2	40	58	100	167	2	12	48	62
Uppsala	2	15	13	30	51	2	5	16	23
Södermanlands	3	25	27	55	101	3	8	31	42
Östergötlands	7	39	72	118	211	7	14	45	66
Jönköpings	1	25	42	68	116	1	6	29	36
Kronobergs	2	20	21	43	75	2	12	27	41
Kalmar	1	26	41	68	115	1	13	31	45
Gotlands	1	8	8	17	26	1	—	11	12
Blekinge	—	22	33	55	94	—	6	21	27
Kristianstads	3	34	52	89	157	3	16	40	59
Malmöhus	3	65	59	127	218	6	20	83	109
Hallands	5	39	59	103	192	5	16	41	62
Göteb. o. Bohus	4	53	64	121	217	5	8	62	75
Älvsborgs	1	45	54	100	173	1	10	51	62
Skaraborgs	1	53	38	92	149	1	21	54	76
Värmlands	3	37	47	87	134	4	8	49	61
Örebro	—	29	22	51	87	—	7	33	40
Västmanlands	2	29	35	66	114	2	7	28	37
Kopparbergs	6	26	37	69	116	6	4	39	49
Gävleborgs	5	38	52	95	154	5	7	53	65
Västernorrlands	3	46	60	109	183	3	9	54	66
Jämtlands	3	25	46	74	120	3	14	23	40
Västerbottens	—	27	41	68	104	—	9	27	36
Norrbottnens	4	23	36	63	101	4	4	31	39
Summa Total	62	789	1 017	1 868	3 175	67	236	927	1 230

¹ I olyckor med dödlig utgång ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.

² I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county

July 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal delaktiga trafik-element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
	Med dödlig utgång ¹ Fatal ¹	Med annan personskada Non-fatal personal injury	Med enbart egendoms-skada Damage to property only	Summa Total		Dödade ² Killed ²	Skadade Injured Svårt Seriously Lindrigt Slightly		Summa Total
Tättbebyggt område Built-up areas									
Stockholms stad	1	174	343	518	1 015	1	17	173	191
Stockholms län	—	45	63	108	201	—	7	55	62
Uppsala »	2	16	39	57	111	2	6	15	23
Södermanlands »	—	20	25	45	88	—	5	19	24
Östergötlands »	1	30	63	94	182	1	6	27	34
därav Norrköpings stad	1	12	22	35	65	1	1	12	14
Jönköpings län	—	15	31	46	89	—	3	14	17
Kronobergs »	1	5	8	14	26	1	1	6	8
Kalmar »	1	19	20	40	79	1	1	26	28
Gotlands »	—	2	3	5	10	—	—	2	2
Blekinge »	1	12	24	37	68	1	2	13	16
Kristianstads »	1	29	35	65	125	1	6	33	40
Malmöhus »	1	98	166	265	521	1	17	98	116
därav Malmö stad	—	56	91	147	292	—	7	57	64
Hallands län	1	24	51	76	148	1	2	24	27
Göteb. o. Bohus »	3	122	262	387	743	3	23	114	140
därav Göteborgs stad..	2	112	243	357	686	2	21	104	127
Älvsborgs län	—	23	26	49	96	—	3	22	25
Skaraborgs »	1	7	27	35	66	1	1	7	9
Värmlands »	—	19	42	61	120	—	3	24	27
Örebro »	2	23	44	69	134	2	4	20	26
Västmanlands »	2	19	57	78	147	2	1	22	25
Kopparbergs »	—	16	27	43	87	—	5	13	18
Gävleborgs »	1	33	71	105	206	1	6	31	38
Västernorrlands »	—	20	54	74	143	—	3	19	22
Jämtlands »	1	5	14	20	38	1	—	5	6
Västerbottens »	2	14	15	31	59	2	3	16	21
Norrbottens »	1	19	43	63	125	1	3	19	23
Summa Total	23	809	1 553	2 385	4 627	23	128	817	968
Hela riket Sweden	85	1 598	2 570	4 253	7 802	90	364	1 744	2 198

Vägrafikolyckor: Antal olyckor
Road Accidents: Number
Års- och kvartalsuppgifter
Annual and quarterly data

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal <i>Year and quarter</i>	Antal olyckor <i>Number of accidents</i>			D ä r a v			
	Med person- skada <i>Personal injury</i>	Med enbart egendoms- skada <i>Damage to property only</i>	Summa <i>Total</i>	I Stock- holm	I Göte- borg	I Malmö	I Norr- köping
1940	4 078	4 574	8 652	2 604	588	298	157
1941	4 002	3 886	7 888	2 446	562	266	164
1942	4 421	4 238	8 659	2 642	602	332	178
1943	4 665	3 799	8 464	3 015	591	279	161
1944	4 474	3 701	8 175	2 960	571	313	173
1945	4 639	3 812	8 451	2 892	654	374	181
1946	7 276	8 590	15 866	4 319	1 163	636	300
1947	8 300	10 943	19 243	4 915	1 296	915	344
1948	7 602	9 215	16 817	4 116	1 241	1 008	336
1949	7 836	9 325	17 161	3 913	1 382	820	357
1950	9 130	12 450	21 580	4 559	1 496	1 013	482
1951	9 748	15 669	25 417	3 890	3 258	1 458	510
1952	10 965	19 294	30 259	4 325	3 465	1 472	496
1953	12 895	19 811	32 706	4 859	3 847	1 569	497
1954	14 359	27 033	41 392	6 312	4 587	1 765	595
1955*	14 444	31 125	45 569	7 877	3 885	1 569	..
1953* 2 kv.	2 973	3 812	6 785	1 261	522	377	..
3 kv.	4 017	4 834	8 851	1 236	557	393	..
4 kv.	3 205	5 222	8 427	1 165	1 078	459	..
1954* 1 kv.	1 691	5 759	7 450	1 065	466	289	..
2 kv.	3 362	4 739	8 101	1 392	523	414	..
3 kv.	4 289	6 181	10 470	1 453	614	526	..
4 kv.	3 737	8 275	12 012	1 775	1 409	521	..
1955* 1 kv.	2 173	8 016	10 189	1 513	709	392	..
2 kv.	3 365	5 885	9 250	1 852	661	402	..
3 kv.	4 988	7 214	12 202	2 023	1 125	464	..
4 kv.	3 918	10 010	13 928	2 489	1 390	311	..
1956* 1 kv.	2 418	9 727	12 145	1 844	1 091	376	116
2 kv.	3 750	6 800	10 550				
Därav							
i Stockholm	613	1 528	2 141				
i Göteborg	382	859	1 241				
i Malmö	161	228	389				
i Norrköping	46	87	133				

Vägtrafikolyckor: Antal skadade personer

Års- och kvartalsuppgifter

Road Accidents: Persons killed or injured

Annual and quarterly data

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal Year and quarter	Antal skadade Persons killed or injured	D ä r a v								
		Bil- förare Motor- car drivers	Bil- passa- gerare Motor- car passen- gers	Förare av tung mc Drivers of heavy mc	Passa- gerare på tung mc Passen- gers on heavy mc	Mope- dist Drivers of cycle with aux. mot.	Förare av annan lätt mc Drivers of other light mc	Cyk- list- ers Cyc- lists	Fot- gäng- are Ped- est- rians	Andra Others
1940	4 626	257	562	113	21	.	42	2 074	1 183	374
1941	4 542	122	468	16	—	.	4	2 525	1 141	266
1942	4 919	131	421	40	11	.	3	2 826	1 173	314
1943	5 153	144	433	58	13	.	8	2 969	1 226	302
1944	4 999	154	442	53	21	.	18	2 813	1 088	410
1945	5 233	197	448	125	29	.	64	2 666	1 245	459
1946	8 783	654	1 297	1 003	259	.	193	3 075	1 764	538
1947	9 855	904	1 619	1 098	249	.	162	3 386	1 971	466
1948	9 114	683	1 474	1 087	243	.	127	3 070	1 911	519
1949	9 495	745	1 624	1 160	222	.	141	3 288	1 811	504
1950	11 178	1 182	2 161	1 553	272	.	130	3 484	1 845	551
1951	11 948	1 294	2 163	2 096	425	.	102	3 280	2 034	554
1952	13 596	1 544	2 724	2 457	557	104	143	3 270	2 216	581
1953	15 954	1 814	2 901	3 083	617	690	195	3 668	2 567	419
1954	17 905	2 322	3 612	3 119	622	1 161	252	3 514	2 744	559
1955*	18 057	2 794	3 749	2 378	513	1 405	650	3 164	2 952	452
1953* 2 kv.	3 665	364	591	802	199	155	43	902	558	51
3 kv.	5 064	518	888	1 213	270	250	74	1 171	609	71
4 kv.	3 939	521	772	627	86	160	37	880	777	79
1954* 1 kv.	2 213	459	683	149	23	49	11	285	412	142
2 kv.	4 124	423	663	909	195	283	58	909	617	67
3 kv.	5 856	581	996	1 207	282	415	82	1 090	620	83
4 kv.	4 667	743	1 049	556	75	245	57	917	864	161
1955* 1 kv.	2 777	608	813	127	15	78	12	380	593	151
2 kv.	4 103	481	711	846	193	338	47	760	663	64
3 kv.	6 283	797	1 092	1 045	258	662	412	1 194	753	70
4 kv.	4 894	908	1 133	360	47	327	179	830	943	167
1956* 1 kv.	2 717	717	722	111	18	106	65	284	536	158
2 kv.	4 670	675	922	639	171	488	245	734	760	36
Därav										
i Stockholm	692	55	66	93	31	81	35	93	231	7
i Göteborg	411	12	25	72	11	89	32	52	113	5
i Malmö	191	12	22	24	8	32	7	46	38	2
i Norrköping	54	1	6	10	2	3	2	13	17	—

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad Year and month	Tillkomna konkurser Bankruptcies		Protesterade växlar, antal Protested bills, number							
	andra än dödsbans	dödsbans	T. o. m. In- cluding 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i		
			Stock- holm	Göte- borg	Malmö					
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913	9 318	3 142	1 718
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1954 Aug.	76	13	1 160	427	596	127	2 310	524	115	103
Sept.	88	9	1 120	452	656	126	2 354	512	135	91
Okt.	119	7	1 131	451	632	112	2 326	493	134	112
Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258	528	140	81
Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103	495	151	95
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151	488	145	94
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr Protested bills, amount								År och månad Year and month
T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Over 5 000 kr	Summa Total	Därav i			
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
287,2	322,5	1 338,9	2 191,9	4 140,5	775,8	177,3	179,1	1954 Aug.
282,6	333,3	1 464,5	1 361,8	3 442,2	702,2	247,4	145,6	Sept.
283,3	326,3	1 414,0	1 395,9	3 419,5	992,3	195,9	216,5	Okt.
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Industriföretag

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lager-

reservförändringar m. m. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Bok och accidenstryckerier (30 företag) <i>Book and job printing</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	2 810	2 834	+ 24	+ 1
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	8,2	9,1	+ 0,9	+ 11
3 Utdelning å aktier och andelar	0,4	0,4	— 0,0	— 1
4 Räntor	0,7	0,8	+ 0,1	+ 16
5 Överskott å annan rörelse	0,2	0,2	— 0,1	— 30
6 Övriga intäkter	0,8	0,8	— 0,1	— 8
7 Summa	10,4	11,2	+ 0,8	+ 8
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	0,7	0,9	+ 0,2	+ 24
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	3,0	3,8	+ 0,7	+ 24
10 Skatter samt investeringsavgift	2,3	2,3	+ 0,1	+ 3
11 Avsättningar till pensions- och personalstiftelser	1,2	0,6	— 0,6	— 53
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	0,8	+ 0,8	.
13 Övriga kostnader	0,8	0,5	— 0,2	— 32
14 Redovisad vinst	2,4	2,3	— 0,0	— 1
15 Summa	10,4	11,2	+ 0,8	+ 8
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	92,8	101,7	+ 8,8	+ 10
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	84,6	92,5	+ 8,0	+ 9
18 Varuskatter	0,0	0,0	+ 0,0	(+ 20)
19 Summa avgående poster	84,6	92,6	+ 8,0	+ 9
20 Bruttovinst	8,2	9,1	+ 0,9	+ 11
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	6,2	6,0	— 0,2	— 3
22 Därav egentlig investering	6,1	5,8	— 0,3	— 5
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	—	0,1	+ 0,1	.
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	1,2	1,2	+ 0,0	+ 4
25 Lagervärdeförändring	+ 1,1	+ 0,6	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 1,1	+ 0,9	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	— 0,0	+ 0,3	.	.
28 Lön till anställda	36,2	39,4	+ 3,2	+ 9
29 Därav till industriarbetare	24,0	26,3	+ 2,3	+ 9
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	1,4	1,6	+ 0,2	+ 15
31 Betald utdelning	1,4	1,5	+ 0,1	+ 7
32 Beslutad utdelning	1,5	1,5	+ 0,0	+ 1

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data

Manufacturing enterprises

Tidningstryckerier (53 företag) Printing of newspapers				Annan grafisk industri och pappersförädling samt komb. företag (36 företag) Printing and allied ind., not elsewhere classified			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
5 183	5 347	+ 164	+ 3	9 716	9 940	+ 224	+ 2 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
12,9	10,1	— 2,8	— 22	38,2	41,9	+ 3,7	+ 10 2
0,2	0,2	— 0,0	— 2	2,1	2,4	+ 0,3	+ 13 3
0,6	0,7	+ 0,1	+ 19	1,7	2,1	+ 0,4	+ 23 4
0,6	0,5	— 0,0	— 7	0,0	0,1	+ 0,0	(+ 107) 5
6,0	7,2	+ 1,2	+ 20	0,5	0,9	+ 0,5	+ 110 6
20,3	18,8	— 1,6	— 8	42,5	47,4	+ 5,0	+ 12 7
2,4	3,0	+ 0,6	+ 24	5,2	5,5	+ 0,3	+ 6 8
4,8	5,8	+ 1,0	+ 21	8,0	10,0	+ 2,0	+ 25 9
3,7	4,8	+ 1,2	+ 32	9,3	11,1	+ 1,9	+ 20 10
4,3	1,8	— 2,5	— 57	7,4	6,4	— 1,1	— 14 11
0,0	0,2	+ 0,2	+ (—)	—	0,4	+ 0,4	. 12
1,4	1,4	— 0,0	— 0	2,7	3,8	+ 1,1	+ 40 13
3,7	1,7	— 2,1	— 55	9,8	10,2	+ 0,4	+ 4 14
20,3	18,8	— 1,6	— 8	42,5	47,4	+ 5,0	+ 12 15
376,9	410,2	+ 33,2	+ 9	437,4	489,5	+ 52,1	+ 12 16
364,0	400,0	+ 36,1	+ 10	399,2	447,5	+ 48,4	+ 12 17
0,0	0,0	— 0,0	— 4	0,0	0,0	+ 0,0	(+ 83) 18
364,0	400,1	+ 36,1	+ 10	399,2	447,6	+ 48,4	+ 12 19
12,9	10,1	— 2,8	— 22	38,2	41,9	+ 3,7	+ 10 20
13,1	12,3	— 0,9	— 7	12,4	14,3	+ 1,8	+ 15 21
11,2	12,1	+ 0,9	+ 8	11,5	13,7	+ 2,2	+ 19 22
0,1	0,1	— 0,0	(— 40)	0,1	—	— 0,1	— 100 23
3,4	3,5	+ 0,1	+ 3	4,0	4,2	+ 0,3	+ 6 24
+ 0,6	+ 3,2	.	.	+ 5,0	+ 4,0	.	. 25
+ 0,6	+ 4,0	.	.	+ 7,9	+ 8,6	.	. 26
+ 0,0	+ 0,8	.	.	+ 2,9	+ 4,6	.	. 27
140,8	152,8	+ 11,9	+ 8	140,8	150,8	+ 9,9	+ 7 28
58,6	63,4	+ 4,8	+ 8	85,5	91,2	+ 5,7	+ 7 29
3,8	4,2	+ 0,4	+ 10	5,8	6,4	+ 0,7	+ 11 30
2,0	2,2	+ 0,3	+ 13	4,3	5,3	+ 1,0	+ 23 31
2,2	1,6	— 0,6	— 29	5,3	4,6	— 0,7	— 13 32

¹ Förändringen är av sådan storleksordning att den icke lämpligen kan angivas procentuellt.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Grafisk industri och pappersförädling; samtliga branscher (119 företag) <i>Total printing and allied industries</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	17 709	18 121	+ 412	+ 2
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	59,3	61,1	+ 1,8	+ 3
3 Utdelning å aktier och andelar	2,7	3,0	+ 0,3	+ 10
4 Räntor	3,0	3,6	+ 0,6	+ 20
5 Överskott å annan rörelse	0,9	0,8	— 0,1	— 8
6 Övriga intäkter	7,2	8,9	+ 1,6	+ 23
7 Summa	73,2	77,4	+ 4,2	+ 6
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	8,3	9,4	+ 1,1	+ 13
9 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	15,8	19,6	+ 3,7	+ 23
10 Skatter samt investeringsavgift	15,2	18,3	+ 3,1	+ 20
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	12,9	8,8	— 4,2	— 32
12 Avsättningar till investeringsfonder	0,0	1,4	+ 1,4	¹ (—)
13 Övriga kostnader	4,9	5,8	+ 0,9	+ 17
14 Redovisad vinst	15,9	14,3	— 1,7	— 11
15 Summa	73,2	77,4	+ 4,2	+ 6
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	907,1	1 001,3	+ 94,2	+ 10
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	847,7	940,1	+ 92,4	+ 11
18 Varuskatter	0,1	0,1	+ 0,0	+ 16
19 Summa avgående poster	847,8	940,2	+ 92,4	+ 11
20 Bruttovinst	59,3	61,1	+ 1,8	+ 3
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	31,8	32,5	+ 0,8	+ 2
22 Därav egentlig investering	28,8	31,6	+ 2,8	+ 10
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,2	0,2	— 0,0	— 5
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	8,6	9,0	+ 0,4	+ 5
25 Lagervärdesförändring	+ 6,7	+ 7,8	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 9,6	+ 13,5	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	+ 2,9	+ 5,7	.	.
28 Lön till anställda	317,9	343,0	+ 25,1	+ 8
29 Därav till industriarbetare	168,1	180,9	+ 12,8	+ 8
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	11,0	12,2	+ 1,3	+ 11
31 Betald utdelning	7,7	9,1	+ 1,3	+ 17
32 Beslutad utdelning	9,1	7,7	— 1,3	— 15

¹ Förändringen är av sådan storleksordning att den icke lämpligen kan angivas procentuellt.

*Income, expenditure and profits of business enterprises.
Preliminary data (cont.)*

Kvarnar (12 företag) Flour mills				Bageriindustri (21 företag) Bakeries			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
1 272	1 291	+ 19	+ 1	2 901	2 914	+ 13	+ 0 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
6,6	6,5	— 0,1	— 1	6,7	6,8	+ 0,1	+ 2 2
0,3	0,4	+ 0,1	+ 16	0,1	0,1	+ 0,0	+ 32 3
0,2	0,3	+ 0,1	+ 37	0,3	0,4	+ 0,1	+ 48 4
0,3	0,4	+ 0,0	+ 13	0,3	0,3	— 0,1	— 15 5
0,1	1,0	+ 0,9	(+ 708)	0,8	0,3	— 0,5	— 64 6
7,6	8,6	+ 1,0	+ 13	8,1	7,9	— 0,3	— 3 7
1,5	2,1	+ 0,5	+ 36	0,8	1,0	+ 0,2	+ 28 8
3,4	3,8	+ 0,4	+ 12	3,1	4,2	+ 1,1	+ 34 9
0,9	0,9	— 0,0	— 1	1,9	1,6	— 0,3	— 16 10
—	—	—	—	0,7	0,3	— 0,4	— 61 11
—	—	—	—	—	0,0	+ 0,0	. 12
0,4	0,1	— 0,3	— 76	0,2	0,2	— 0,0	— 4 13
1,4	1,7	+ 0,3	+ 25	1,4	0,5	— 0,9	— 61 14
7,6	8,6	+ 1,0	+ 13	8,1	7,9	— 0,3	— 3 15
298,5	302,1	+ 3,6	+ 1	173,4	188,8	+ 15,4	+ 9 16
274,6	273,6	— 1,0	— 0	162,0	176,2	+ 14,3	+ 9 17
17,3	22,0	+ 4,7	+ 27	4,7	5,7	+ 1,0	+ 21 18
291,9	295,6	+ 3,7	+ 1	166,7	181,9	+ 15,3	+ 9 19
6,6	6,5	— 0,1	— 1	6,7	6,8	+ 0,1	+ 2 20
8,2	5,8	— 2,4	— 29	3,9	7,0	+ 3,1	+ 79 21
8,2	5,8	— 2,4	— 29	3,9	7,0	+ 3,1	+ 81 22
—	—	—	—	0,0	—	— 0,0	— 100 23
2,6	3,0	+ 0,3	+ 12	4,0	4,1	+ 0,1	+ 3 24
1 —	1 —	—	—	— 0,4	+ 1,6	.	. 25
1 —	1 —	—	—	— 0,2	+ 1,3	.	. 26
1 —	1 —	—	—	+ 0,1	— 0,3	.	. 27
14,5	16,7	+ 2,2	+ 15	35,1	39,7	+ 4,6	+ 13 28
10,2	11,8	+ 1,6	+ 16	24,7	28,2	+ 3,4	+ 14 29
1,0	1,1	+ 0,2	+ 18	0,5	0,5	+ 0,1	+ 12 30
1,1	1,0	— 0,1	— 13	0,3	0,3	—	— 31
1,0	1,0	—	—	0,3	0,3	— 0,0	— 3 32

¹ Dessa uppgifter redovisas icke då de påverkats av jordbruksprisregleringen.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Choklad- och konfektindustri (17 företag) <i>Manufacture of chocolate and sugar confectionery</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
4 Antal industriarbetare.....	2 717	2 665	— 52	— 2
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	4,9	3,3	— 1,6	— 33
3 Utdelning å aktier och andelar	0,2	0,3	+ 0,1	+ 21
4 Räntor	0,3	0,2	— 0,0	— 17
5 Överskott å annan rörelse.....	0,2	0,4	+ 0,2	+ 117
6 Övriga intäkter	0,3	0,4	+ 0,0	+ 2
7 Summa	5,9	4,6	— 1,4	— 23
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	1,4	1,9	+ 0,5	+ 34
9 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	2,4	1,6	— 0,9	— 36
10 Skatter samt investeringsavgift	0,4	0,3	— 0,1	— 20
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	0,8	0,1	— 0,7	— 89
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
13 Övriga kostnader	0,2	0,3	+ 0,0	+ 20
14 Redovisad vinst	0,7	0,4	— 0,2	— 35
15 Summa	5,9	4,6	— 1,4	— 23
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	203,7	201,7	— 2,0	— 1
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och för- valtningskostnader	136,6	137,1	+ 0,5	+ 0
18 Varuskatter	62,2	61,3	— 0,9	— 1
19 Summa avgående poster	198,8	198,4	— 0,3	— 0
20 Bruttovinst	4,9	3,3	— 1,6	— 33
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	5,4	2,3	— 3,0	— 57
22 Därav egentlig investering	5,4	2,3	— 3,1	— 58
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,2	0,1	— 0,1	— 72
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	2,1	2,8	+ 0,7	+ 31
25 Lagervärdeförändring	+ 7,8	— 0,0	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 6,8	— 3,0	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	— 1,1	— 3,0	.	.
28 Lön till anställda	27,5	30,2	+ 2,7	+ 10
29 Därav till industriarbetare	16,6	18,2	+ 1,6	+ 10
30 Av företagen erlagda pens. och pens.prem.	1,5	1,4	— 0,1	— 7
31 Betald utdelning	0,3	0,5	+ 0,1	+ 38
32 Beslutad utdelning	0,5	0,4	— 0,1	— 19

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Mejeriindustri (23 företag) ¹ Manufacture of dairy products				Ylleindustri (37 företag) Wool industry			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
3 847	3 771	— 76	— 2	7 143	7 000	—143	— 2 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
16,4	19,1	+ 2,6	+ 16	15,1	14,2	— 0,9	— 6 2
0,0	0,1	+ 0,0	(+ 54)	0,3	0,3	— 0,0	— 3 3
1,9	2,3	+ 0,5	+ 24	0,6	0,7	+ 0,1	+ 10 4
0,0	0,1	+ 0,1	(+ 352)	0,3	0,5	+ 0,2	+ 49 5
0,9	0,8	— 0,1	— 8	0,8	1,2	+ 0,4	+ 42 6
19,2	22,4	+ 3,2	+ 16	17,2	16,9	— 0,4	— 2 7
2,8	2,7	— 0,1	— 4	3,0	3,4	+ 0,4	+ 15 8
11,5	14,4	+ 2,9	+ 25	5,4	5,0	— 0,4	— 8 9
1,4	2,4	+ 1,0	+ 71	3,1	4,1	+ 1,0	+ 31 10
2,4	1,5	— 0,9	— 37	1,7	0,1	— 1,6	— 97 11
—	—	—	—	—	0,6	+ 0,6	. 12
0,4	0,6	+ 0,2	+ 45	1,3	1,2	— 0,2	— 13 13
0,8	0,8	+ 0,1	+ 7	2,7	2,6	— 0,1	— 4 14
19,2	22,4	+ 3,2	+ 16	17,2	16,9	— 0,4	— 2 15
* 1 084,8	* 1 092,4	+ 7,5	+ 1	238,1	240,4	+ 2,3	+ 1 16
1 068,1	1 072,6	+ 4,5	+ 0	222,9	226,1	+ 3,3	+ 1 17
0,3	0,7	+ 0,4	+ 110	0,1	0,1	— 0,0	— 6 18
1 068,4	1 073,3	+ 4,9	+ 0	223,0	226,2	+ 3,3	+ 1 19
16,4	19,1	+ 2,6	+ 16	15,1	14,2	— 0,9	— 6 20
30,5	22,0	— 8,5	— 28	9,9	6,9	— 3,0	— 30 21
29,4	20,5	— 8,8	— 30	9,7	6,1	— 3,6	— 37 22
0,8	0,1	— 0,7	— 85	0,1	0,1	— 0,0	— 18 23
11,3	11,3	+ 0,0	+ 0	4,6	4,7	+ 0,1	+ 3 24
+ 1,8	+ 3,8	.	.	+ 3,4	+ 6,4	.	. 25
+ 1,8	+ 4,9	.	.	— 4,2	— 2,3	.	. 26
+ 0,1	+ 1,1	.	.	— 7,5	— 8,7	.	. 27
71,9	77,3	+ 5,4	+ 8	67,2	70,3	+ 3,1	+ 5 28
32,0	33,9	+ 1,9	+ 6	48,1	50,3	+ 2,2	+ 5 29
3,0	3,3	+ 0,3	+ 10	2,1	2,1	— 0,0	— 1 30
0,1	0,1	—	—	2,4	2,1	— 0,3	— 11 31
0,1	0,1	—	—	2,1	2,1	— 0,0	— 2 32

¹ Flertalet företag är ekonomiska föreningar. Förmedlade leveranstillägg, producent- och konsumentbidrag ingår icke i redovisningen. — * Netto-

intäkten av statliga o. interna bidrag minus erlagda avgifter utgjorde 64,9 milj. kr år 1954 och 51,9 milj. kr år 1955.

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)**

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Bomullsindustri (21 företag) Cotton industry			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	9 001	8 742	— 259	— 3
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	15,2	15,0	— 0,2	— 1
3 Utdelning å aktier och andelar	4,9	3,5	— 1,4	— 29
4 Räntor	1,0	0,9	— 0,1	— 11
5 Överskott å annan rörelse	1,3	1,3	— 0,0	— 3
6 Övriga intäkter	4,5	1,0	— 3,5	— 78
7 Summa	27,0	21,7	— 5,3	— 20
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	2,4	3,6	+ 1,2	+ 49
9 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	10,0	10,0	+ 0,1	+ 1
10 Skatter samt investeringsavgift	2,8	2,4	— 0,3	— 12
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	0,1	0,2	+ 0,1	+ 111
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	0,1	+ 0,1	.
13 Övriga kostnader	4,4	4,1	— 0,3	— 7
14 Redovisad vinst	7,4	1,2	— 6,2	— 83
15 Summa	27,0	21,7	— 5,3	— 20
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	284,3	296,4	+ 12,1	+ 4
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	268,9	281,2	+ 12,3	+ 5
18 Varuskatter	0,1	0,2	+ 0,0	+ 20
19 Summa avgående poster	269,1	281,4	+ 12,3	+ 5
20 Bruttovinst	15,2	15,0	— 0,2	— 1
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	10,3	9,1	— 1,2	— 12
22 Därav egentlig investering	10,2	8,7	— 1,5	— 14
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,0	—	— 0,0	— 100
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	7,2	7,0	— 0,2	— 3
25 Lagervärdeförändring	+ 9,0	+ 0,6	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 5,0	— 5,5	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	— 4,0	— 6,2	.	.
28 Lön till anställda	79,1	83,0	+ 3,9	+ 5
29 Därav till industriarbetare	59,7	62,5	+ 2,8	+ 5
30 Av företagen erlagda pens. och pens.prem.	2,0	2,1	+ 0,1	+ 4
31 Betald utdelning	4,8	4,8	— 0,1	— 2
32 Beslutad utdelning	4,8	4,6	— 0,2	— 4

¹ Här ingår en vinst vid aktieförsäljning med 3 milj. kr.

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Triklfabriker (32 företag) Knitting mills				Beklädnadssömnad (137 företag) Manufacture of wearing apparel			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
6 256	5 761	—495	— 8	20 441	20 016	—425	— 2 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
11,6	17,0	+ 5,4	+ 47	24,0	23,2	— 0,7	— 3 2
0,3	0,2	— 0,1	— 25	0,3	0,3	+ 0,1	+ 19 3
0,4	0,6	+ 0,2	+ 48	1,6	2,0	+ 0,4	+ 24 4
0,3	0,3	+ 0,1	+ 23	0,5	0,7	+ 0,2	+ 39 5
0,3	0,4	+ 0,1	+ 49	3,2	3,2	+ 0,0	+ 0 6
12,9	18,6	+ 5,8	+ 45	29,6	29,5	— 0,1	— 0 7
1,3	1,4	+ 0,1	+ 8	6,3	7,2	+ 0,9	+ 15 8
5,5	7,6	+ 2,2	+ 40	5,4	7,8	+ 2,4	+ 45 9
1,9	3,0	+ 1,0	+ 54	6,0	6,0	— 0,0	— 0 10
0,8	1,2	+ 0,4	+ 52	2,7	0,5	— 2,2	— 82 11
—	2,1	+ 2,1	.	—	0,2	+ 0,2	. 12
0,7	0,5	— 0,2	— 26	3,5	3,4	— 0,0	— 0 13
2,7	2,8	+ 0,1	+ 4	5,8	4,4	— 1,4	— 23 14
12,9	18,6	+ 5,8	+ 45	29,6	29,5	— 0,1	— 0 15
178,4	175,8	— 2,6	— 1	617,5	615,4	— 2,1	— 0 16
166,8	158,8	— 8,1	— 5	593,5	592,1	— 1,4	— 0 17
0,0	0,0	— 0,0	— 15	0,0	0,0	—	— 18
166,9	158,8	— 8,1	— 5	593,5	592,1	— 1,4	— 0 19
11,6	17,0	+ 5,4	+ 47	24,0	23,2	— 0,7	— 3 20
10,6	8,6	— 2,0	— 19	13,0	9,0	— 4,0	— 31 21
10,4	8,2	— 2,2	— 21	10,7	7,7	— 3,1	— 29 22
0,0	0,0	+ 0,0	+ 17	0,1	0,3	+ 0,2	(+ 243) 23
2,2	2,2	— 0,0	— 1	3,8	2,8	— 1,0	— 25 24
— 0,3	+ 2,3	.	.	— 10,6	+ 5,4	.	. 25
— 3,1	— 4,2	.	.	— 14,5	— 1,1	.	. 26
— 2,8	— 6,4	.	.	— 3,9	— 6,5	.	. 27
54,3	54,9	+ 0,7	+ 1	179,0	183,5	+ 4,5	+ 3 28
38,1	38,5	+ 0,4	+ 1	118,5	123,6	+ 5,1	+ 4 29
1,5	1,1	— 0,4	— 27	3,2	3,0	— 0,2	— 5 30
1,5	1,5	+ 0,0	+ 1	2,2	2,2	+ 0,1	+ 3 31
1,5	1,5	— 0,0	— 3	2,2	1,9	— 0,3	— 12 32

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)**

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Linne-, hamp- och juteindustri (11 företag) <i>Linen, hemp and jute industries</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	4 215	4 046	— 169	— 4
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	6,3	5,7	— 0,5	— 9
3 Utdelning å aktier och andelar	0,2	0,2	— 0,0	— 9
4 Räntor	0,3	0,3	+ 0,0	+ 13
5 Överskott å annan rörelse	0,5	0,2	— 0,3	— 60
6 Övriga intäkter	3,8	2,6	— 1,3	— 33
7 Summa	11,1	9,0	— 2,1	— 19
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	0,9	1,0	+ 0,1	+ 9
9 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	4,0	3,9	— 0,2	— 4
10 Skatter samt investeringsavgift	1,1	1,0	— 0,1	— 6
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	0,3	—	— 0,3	— 100
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
13 Övriga kostnader	3,6	2,2	— 1,4	— 39
14 Redovisad vinst	1,1	0,9	— 0,2	— 21
15 Summa	11,1	9,0	— 2,1	— 19
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	139,7	144,6	+ 5,0	+ 4
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	133,4	138,9	+ 5,5	+ 4
18 Varuskatter	0,0	0,0	— 0,0	— 39
19 Summa avgående poster	133,4	138,9	+ 5,5	+ 4
20 Bruttovinst	6,3	5,7	— 0,5	— 9
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	3,5	3,0	— 0,5	— 14
22 Därav egentlig investering	3,5	3,0	— 0,4	— 12
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	—	—	—	—
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	4,1	3,9	— 0,1	— 4
25 Lagervärdetförändring	+ 3,2	+ 3,3	.	.
26 Uppskattad lagervolympförändring	+ 1,2	+ 2,0	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	— 2,1	— 1,3	.	.
28 Lön till anställda	35,0	36,3	+ 1,4	+ 4
29 Därav till industriarbetare	27,7	28,7	+ 1,0	+ 4
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	1,2	1,2	— 0,0	— 0
31 Betald utdelning	1,6	1,3	— 0,3	— 18
32 Beslutad utdelning	1,3	1,3	— 0,0	— 2

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Annan textilindustri (59 företag) Other manufacture of textile goods				Kombinerad textilindustri (10 företag) Enterprises combining different textile products manufactures			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
6 558	6 387	— 171	— 3	7 942	7 365	— 577	— 7 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
17,6	16,8	— 0,8	— 5	7,5	10,7	+ 3,2	+ 43 2
0,2	0,3	+ 0,1	+ 42	0,5	0,2	— 0,3	— 67 3
0,6	0,7	+ 0,1	+ 15	0,9	1,0	+ 0,1	+ 13 4
0,2	0,2	— 0,0	— 9	—	—	—	— 5
0,3	0,3	— 0,0	— 10	3,0	1,8	— 1,3	— 42 6
19,0	18,3	— 0,7	— 4	11,9	13,7	+ 1,7	+ 15 7
3,3	3,4	+ 0,0	+ 1	2,7	3,0	+ 0,3	+ 12 8
9,8	10,0	+ 0,2	+ 2	4,4	4,4	+ 0,0	+ 1 9
2,0	2,1	+ 0,0	+ 2	1,5	2,2	+ 0,6	+ 42 10
0,7	0,1	— 0,5	— 79	0,2	1,2	+ 1,0	(+ 540) 11
—	0,1	+ 0,1	.	—	0,2	+ 0,2	12
1,5	1,5	+ 0,0	+ 0	0,6	1,1	+ 0,5	+ 75 13
1,6	1,1	— 0,5	— 33	2,5	1,6	— 0,9	— 34 14
19,0	18,3	— 0,7	— 4	11,9	13,7	+ 1,7	+ 15 15
228,9	230,1	+ 1,3	+ 1	227,2	224,7	— 2,5	— 1 16
211,1	213,2	+ 2,1	+ 1	219,6	213,9	— 5,8	— 3 17
0,1	0,2	+ 0,0	+ 12	0,1	0,1	+ 0,0	+ 31 18
211,2	213,3	+ 2,1	+ 1	219,7	214,0	— 5,7	— 3 19
17,6	16,8	— 0,8	— 5	7,5	10,7	+ 3,2	+ 43 20
9,9	11,6	+ 1,7	+ 18	7,3	5,5	— 1,8	— 24 21
8,5	11,5	+ 2,9	+ 34	7,3	4,7	— 2,6	— 36 22
—	0,0	+ 0,0	.	—	—	—	— 23
7,5	7,5	— 0,1	— 1	5,8	3,9	— 1,8	— 32 24
+ 1,7	+ 2,3	.	.	+ 0,4	+ 0,4	.	.
— 1,6	+ 0,3	.	.	— 5,8	— 6,5	.	.
— 3,3	— 2,1	.	.	1 — 6,3	1 — 6,9	.	.
70,2	72,4	+ 2,3	+ 3	70,1	71,2	+ 1,1	+ 2 28
47,4	48,9	+ 1,5	+ 3	48,9	49,2	+ 0,3	+ 1 29
1,6	1,7	+ 0,1	+ 6	2,6	2,2	— 0,4	— 16 30
1,5	1,4	— 0,1	— 5	1,5	1,8	+ 0,3	+ 18 31
1,4	1,4	— 0,0	— 2	1,8	1,6	— 0,2	— 13 32

¹ Samtidigt har prisfallsreserverna minskats med 1,0 milj. kr år 1954 och med 2,5 milj. kr år 1955.

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)**

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Textil- och beklädnadsindustri; samtliga branscher (307 företag) <i>Total manufacture of textiles, apparel and made-up textile goods</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	61 556	59 317	—2 239	— 4
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	97,3	102,7	+ 5,4	+ 6
3 Utdelning å aktier och andelar	6,7	5,0	— 1,7	—25
4 Räntor	5,5	6,3	+ 0,8	+ 14
5 Överskott å annan rörelse	3,1	3,2	+ 0,1	+ 2
6 Övriga intäkter	16,1	10,5	— 5,6	—35
7 Summa	128,7	127,7	— 1,0	— 1
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	19,9	23,0	+ 3,1	+ 16
9 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	44,4	48,7	+ 4,3	+ 10
10 Skatter samt investeringsavgift	18,5	20,8	+ 2,3	+ 12
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	6,4	3,2	— 3,2	—50
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	3,2	+ 3,2	.
13 Övriga kostnader	15,7	14,1	— 1,6	—10
14 Redovisad vinst	23,7	14,6	— 9,1	—38
15 Summa	128,7	127,7	— 1,0	— 1
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	1 914,1	1 927,5	+ 13,4	+ 1
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	1 816,3	1 824,2	+ 7,9	+ 0
18 Varuskatter	0,5	0,6	+ 0,1	+ 10
19 Summa avgående poster	1 816,8	1 824,8	+ 8,0	+ 0
20 Bruttovinst	97,3	102,7	+ 5,4	+ 6
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	64,5	53,7	— 10,7	—17
22 Därav egentlig investering	60,4	49,9	— 10,5	—17
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,2	0,4	+ 0,2	+ 92
24 Ungärliga kostnader för reparationer och underhåll	35,2	32,1	— 3,1	— 9
25 Lagervärdeförändring	+ 6,9	+ 20,8	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	—23,1	—17,2	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	—29,9	—38,0	.	.
28 Lön till anställda	554,8	571,6	+ 16,9	+ 3
29 Därav till industriarbetare	388,3	401,7	+ 13,3	+ 3
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	14,3	13,5	— 0,8	— 6
31 Betald utdelning	15,4	15,1	— 0,4	— 2
32 Beslutad utdelning	15,1	14,2	— 0,8	— 6

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Skoindustri (41 företag) Manufacture of footwear				Gummivarufabriker (8 företag) Manufacture of rubber products			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
4 906	4 724	— 182	— 4	6 967	7 238	+ 271	+ 4 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
5,3	5,9	+ 0,5	+ 10	47,2	39,0	— 8,2	— 17 2
0,4	0,4	+ 0,0	+ 6	0,3	0,3	+ 0,0	+ 1 3
0,4	0,5	+ 0,1	+ 24	1,8	2,1	+ 0,3	+ 20 4
0,1	0,1	— 0,0	— 18	0,1	0,4	+ 0,3	(+371) 5
0,3	0,2	— 0,1	— 22	0,7	0,5	— 0,2	— 24 6
6,5	7,1	+ 0,6	+ 9	50,1	42,4	— 7,7	— 15 7
1,2	1,4	+ 0,2	+ 20	1,2	1,9	+ 0,7	+ 58 8
1,2	1,5	+ 0,3	+ 27	9,1	12,5	+ 3,4	+ 37 9
1,6	2,0	+ 0,4	+ 27	15,6	14,5	— 1,1	— 7 10
0,7	0,0	— 0,7	— 96	2,8	—	— 2,8	—100 11
0,1	0,3	+ 0,1	+ 95	4,1	1,9	— 2,2	— 54 12
1,7	1,9	+ 0,2	+ 11	17,3	11,6	— 5,7	— 33 13
6,5	7,1	+ 0,6	+ 9	50,1	42,4	— 7,7	— 15 14
207,0	214,9	+ 7,9	+ 4	328,0	361,0	+ 33,0	+ 10 15
201,6	209,0	+ 7,4	+ 4	280,7	321,8	+ 41,1	+ 15 16
0,0	0,0	— 0,0	— 25	0,1	0,1	+ 0,0	+ 8 17
201,6	209,0	+ 7,4	+ 4	280,8	321,9	+ 41,1	+ 15 18
5,3	5,9	+ 0,5	+ 10	47,2	39,0	— 8,2	— 17 19
1,7	1,2	— 0,4	— 25	20,6	23,0	+ 2,3	+ 11 20
1,6	1,1	— 0,5	— 30	20,1	21,7	+ 1,6	+ 8 21
—	0,0	+ 0,0	—	0,5	0,5	— 0,1	— 13 22
1,2	1,2	— 0,0	— 4	8,0	7,2	— 0,8	— 9 23
+ 2,9	— 0,4	.	.	+ 5,9	+ 16,2	.	.
+ 2,2	— 3,1	.	.	+ 10,1	+ 15,3	.	.
— 0,7	— 2,6	.	.	+ 4,1	— 0,9	.	.
53,7	56,6	+ 2,9	+ 5	80,4	91,0	+ 10,5	+ 13 24
34,4	36,3	+ 1,8	+ 5	56,5	63,9	+ 7,5	+ 13 25
0,8	0,9	+ 0,1	+ 14	2,9	3,5	+ 0,6	+ 21 26
1,4	1,3	— 0,1	— 8	2,9	4,1	+ 1,1	+ 38 27
1,3	1,3	— 0,1	— 5	4,1	4,2	+ 0,2	+ 4 28

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Garverier och läderfabriker (16 företag) <i>Tanneries and manufacture of leather products</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	2 498	2 375	— 123	— 5
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	4,4	6,5	+ 2,1	+ 47
3 Utdelning å aktier och andelar	0,1	0,1	— 0,0	— 5
4 Räntor	0,5	0,5	+ 0,0	+ 10
5 Överskott å annan rörelse	0,2	0,1	— 0,1	— 52
6 Övriga intäkter	0,2	0,1	— 0,1	— 60
7 Summa	5,3	7,3	+ 2,0	+ 37
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	1,4	1,4	+ 0,1	+ 6
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	1,3	1,8	+ 0,5	+ 41
10 Skatter samt investeringsavgift	1,2	1,7	+ 0,5	+ 41
11 Avsättningar till pensions- och personalskiftelser	0,1	0,5	+ 0,3	+ 221
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	0,1	+ 0,1	.
13 Övriga kostnader	0,2	0,4	+ 0,2	+ 92
14 Redovisad vinst	1,2	1,4	+ 0,2	+ 20
15 Summa	5,3	7,3	+ 2,0	+ 37
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	131,6	130,1	— 1,5	— 1
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	125,5	121,8	— 3,7	— 3
18 Varuskatter	1,6	1,8	+ 0,2	+ 12
19 Summa avgående poster	127,1	123,6	— 3,6	— 3
20 Bruttovinst	4,4	6,5	+ 2,1	+ 47
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	2,3	1,6	— 0,8	— 33
22 Därav egentlig investering	2,2	1,6	— 0,7	— 30
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,0	0,1	+ 0,1	(+ 424)
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	1,5	1,6	+ 0,2	+ 10
25 Lagervärdeförändring	— 1,7	— 2,2	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	— 2,6	— 3,1	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	— 0,9	— 0,8	.	.
28 Lön till anställda	26,7	27,6	+ 0,8	+ 3
29 Därav till industriarbetare	19,7	20,3	+ 0,6	+ 3
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,7	1,0	+ 0,3	+ 41
31 Betald utdelning	0,8	0,7	— 0,1	— 12
32 Beslutad utdelning	0,7	0,8	+ 0,0	+ 6

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Annan läder-, hår- och gummivaruind. samt komb. företag (29 företag) <i>Manufacture of other leather, hair and rubber goods</i>				Läder, hår-, och gummivaruindustri; samtliga branscher (98 företag) <i>Total manufacture of leather, hair and rubber products</i>			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
2 754	2 651	— 103	— 4	17 125	16 988	— 137	— 1 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
4,3	3,7	— 0,6	— 13	61,2	55,1	— 6,1	— 10 2
0,0	0,0	— 0,0	(— 49)	0,8	0,8	+ 0,0	+ 1 3
0,1	0,2	+ 0,0	+ 11	2,8	3,3	+ 0,5	+ 18 4
0,0	0,1	+ 0,0	(+ 129)	0,3	0,6	+ 0,3	+ 78 5
1,2	0,3	— 1,0	— 80	2,4	1,1	— 1,3	— 55 6
5,7	4,2	— 1,5	— 26	67,6	61,0	— 6,7	— 10 7
0,9	1,1	+ 0,3	+ 35	4,6	5,9	+ 1,3	+ 29 8
1,0	1,2	+ 0,3	+ 27	12,5	17,0	+ 4,5	+ 36 9
0,7	0,6	— 0,1	— 9	19,0	18,8	— 0,2	— 1 10
1,5	0,1	— 1,4	— 94	5,2	0,6	— 4,7	— 89 11
—	—	—	—	—	0,1	+ 0,1	. 12
0,4	0,2	— 0,2	— 45	4,8	2,8	— 2,0	— 42 13
1,3	0,9	— 0,4	— 29	21,5	15,8	— 5,7	— 26 14
5,7	4,2	— 1,5	— 26	67,6	61,0	— 6,7	— 10 15
96,4	101,1	+ 4,8	+ 5	762,9	807,1	+ 44,2	+ 6 16
92,1	97,4	+ 5,3	+ 6	699,9	750,0	+ 50,1	+ 7 17
0,0	0,0	— 0,0	— 5	1,7	1,9	+ 0,2	+ 11 18
92,1	97,4	+ 5,3	+ 6	701,6	751,9	+ 50,3	+ 7 19
4,3	3,7	— 0,6	— 13	61,2	55,1	— 6,1	— 10 20
3,2	2,6	— 0,6	— 18	27,9	28,4	+ 0,5	+ 2 21
3,2	2,6	— 0,6	— 18	27,2	27,0	— 0,2	— 1 22
—	—	—	—	0,6	0,6	+ 0,0	+ 3 23
0,5	0,5	— 0,1	— 10	11,2	10,5	— 0,7	— 6 24
+ 3,3	— 0,3	.	.	+ 10,5	+ 13,2	.	. 25
+ 2,8	— 0,6	.	.	+ 12,4	+ 8,6	.	. 26
— 0,5	— 0,2	.	.	+ 1,9	— 4,6	.	. 27
30,4	31,4	+ 1,0	+ 3	191,3	206,5	+ 15,2	+ 8 28
19,7	20,6	+ 0,9	+ 5	130,3	141,2	+ 10,9	+ 8 29
0,4	0,4	+ 0,1	+ 17	4,8	5,8	+ 1,1	+ 22 30
0,3	0,2	— 0,0	— 11	5,5	6,3	+ 0,9	+ 16 31
0,2	0,2	— 0,1	— 29	6,3	6,4	+ 0,1	+ 1 32

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Kemisk-teknisk industri (75 företag) <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	15 190	15 599	+ 409	+ 3
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	143,2	134,6	— 8,6	— 6
3 Utdelning å aktier och andelar	2,9	2,9	— 0,1	— 2
4 Räntor	3,8	4,8	+ 1,0	+ 25
5 Överskott å annan rörelse	2,0	2,7	+ 0,8	+ 40
6 Övriga intäkter	5,5	8,0	+ 2,5	+ 45
7 Summa	157,5	153,1	— 4,4	— 3
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	16,6	16,0	— 0,5	— 3
9 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	58,4	60,8	+ 2,4	+ 4
10 Skatter samt investeringsavgift	35,0	36,4	+ 1,4	+ 4
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	15,0	1,9	— 13,2	— 87
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	2,5	+ 2,5	.
13 Övriga kostnader	2,3	1,6	— 0,7	— 29
14 Redovisad vinst	30,2	33,9	+ 3,7	+ 12
15 Summa	157,5	153,1	— 4,4	— 3
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	1 567,0	1 657,0	+ 90,0	+ 6
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	1 354,6	1 452,6	+ 97,9	+ 7
18 Varuskatter	69,1	69,8	+ 0,7	+ 1
19 Summa avgående poster	1 423,8	1 522,4	+ 98,6	+ 7
20 Bruttovinst	143,2	134,6	— 8,6	— 6
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	73,5	93,2	+ 19,7	+ 27
22 Därav egentlig investering	69,9	91,5	+ 21,5	+ 31
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,4	0,9	+ 0,5	+ 135
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	49,8	51,9	+ 2,1	+ 4
25 Lagervärdeförändring	— 11,4	+ 3,7	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 4,8	+ 0,0	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	+ 16,2	— 3,7	.	.
28 Lön till anställda	227,0	254,1	+ 27,2	+ 12
29 Därav till industriarbetare	130,6	145,8	+ 15,2	+ 12
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	9,2	12,0	+ 2,9	+ 31
31 Betald utdelning	13,8	16,5	+ 2,7	+ 20
32 Beslutad utdelning	16,5	16,9	+ 0,3	+ 2

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Kraftverk (8 företag) Electricity works				Andra kombinerade företag (16 företag) Other enterprises combining different manufactures			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
2 352	2 449	+ 97	+ 4	10 689	10 936	+ 247	+ 2 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
74,2	84,8	+ 10,6	+ 14	78,5	81,8	+ 3,3	+ 4 2
3,2	3,0	— 0,2	— 7	6,1	3,0	— 3,1	— 51 3
2,1	2,7	+ 0,6	+ 28	1,4	1,9	+ 0,5	+ 37 4
—	0,1	+ 0,1		1,2	1,2	+ 0,0	+ 1 5
0,3	1,7	+ 1,4	(+395)	2,6	4,0	+ 1,4	+ 53 6
79,9	92,3	+ 12,4	+ 16	89,8	92,0	+ 2,1	+ 2 7
11,0	12,3	+ 1,3	+ 12	4,6	5,2	+ 0,6	+ 14 8
39,2	44,9	+ 5,6	+ 14	31,0	35,0	+ 4,0	+ 13 9
13,0	14,6	+ 1,6	+ 12	21,3	21,6	+ 0,3	+ 1 10
1,4	0,3	— 1,1	— 79	7,5	4,6	— 2,9	— 39 11
—	3,4	+ 3,4		—	3,6	+ 3,6	+ 12
0,3	1,4	+ 1,1	(+428)	1,1	2,0	+ 0,8	+ 70 13
15,0	15,5	+ 0,5	+ 3	24,3	19,9	— 4,4	— 18 14
79,9	92,3	+ 12,4	+ 16	89,8	92,0	+ 2,1	+ 2 15
191,0	246,4	+ 55,4	+ 29	526,5	597,6	+ 71,1	+ 14 16
115,6	160,3	+ 44,7	+ 39	446,9	514,5	+ 67,6	+ 15 17
1,2	1,3	+ 0,1	+ 11	1,1	1,2	+ 0,2	+ 15 18
116,7	161,6	+ 44,8	+ 38	448,0	515,8	+ 67,8	+ 15 19
74,2	84,8	+ 10,6	+ 14	78,5	81,8	+ 3,3	+ 4 20
86,5	79,7	— 6,9	— 8	52,3	29,0	— 23,3	— 45 21
85,7	78,8	— 6,9	— 8	50,6	27,5	— 23,1	— 46 22
0,9	0,6	— 0,3	— 32	0,0	—	— 0,0	— 100 23
21,9	22,1	+ 0,2	+ 1	22,9	21,1	— 1,8	— 8 24
— 3,9	+ 3,4	.	.	+ 3,0	+ 8,6	.	.
— 2,8	— 1,0	.	.	— 3,6	+ 3,1	.	.
+ 1,1	— 4,5	.	.	— 6,6	— 5,5	.	.
37,4	42,3	+ 5,0	+ 13	132,4	147,5	+ 15,1	+ 11 28
23,9	27,1	+ 3,3	+ 14	89,8	100,0	+ 10,2	+ 11 29
2,4	3,2	+ 0,8	+ 34	6,7	7,4	+ 0,7	+ 11 30
10,1	10,2	+ 0,1	+ 1	10,6	10,7	+ 0,1	+ 1 31
10,2	10,6	+ 0,4	+ 4	10,7	11,8	+ 1,1	+ 10 32

¹ Samtidigt har prisfallsreserverna minskats med 1,6 milj. kr år 1954 och med 4,0 milj. kr år 1955.

Arealinventeringen den 1 juni 1956

Survey of Acreage

Den årliga inventeringen i början av juni av åkerjordens användning har nu slutförts för sommaren 1956. Inventeringen har liksom föregående år utförts i form av en stickprovsundersökning. För insamlingen av uppgifterna för de årliga jordbruksstatistiska undersökningarna har i år utfärdats allmänna bestämmelser (Kungl. kungörelse den 13 april 1956, nr 116) enligt vilka insamlingen av uppgifter åvilar kommunernas styrelser. Årets arealinventering omfattade hela riket och avsåg brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

Några huvudresultat från arealinventeringen lämnas här. Vid jämförelse med föregående år föreligger betydande förändringar i arealdispositionen innevarande år, främst en stor ökning av odlingen av brödsäd och fodersäd och minskning av arealerna för oljeväxterna. Brödsädsarealen omfattar i år 521 000 hektar eller 74 000 hektar (16,5 %) mer än 1955. Ökningen hänför sig främst till brödsäden, särskilt höstvet. Arealen höstvet uppgår i år till 257 000 hektar och överstiger föregående års areal med 69 000 hektar (36,7 %). Odlingen av höstråg utgör 120 000 hektar, vilket är nära 29 000 hektar (31,4 %) mer än 1955. Den starka ökningen av höstsädsodlingen i jämförelse med föregående år sammanhänger främst med att arealen 1955 var begränsad på grund av dåliga väderleksförhållanden för sädden hösten 1954, medan betingelserna för höstsadden 1955 var gynnsamma. För vårvet har arealen reducerats med 24 000 hektar (14,5 %) och omfattar i år 141 000 hektar. Nedgången torde förklaras av den ökade höstsädsodlingen. Odlingen av fodersäd

utgör i år 1 081 000 hektar eller 57 000 hektar (5,6 %) mer än 1955. Kornarealen har utvidgats med 27 000 hektar (12,9 %) till 240 000 hektar. Havre visar en ökning med 35 000 hektar (6,8 %) och omfattar 545 000 hektar. Arealen bland-säd uppgår till 296 000 hektar och är obetydligt mindre än föregående år. Den fältmässiga odlingen av potatis, 126 000 hektar, är 3 400 hektar (2,8 %) större än föregående år, medan arealen för sockerbeter, 51 000 hektar, är 1 500 hektar (2,9 %) mindre.

För samtliga slag av vallar har arealen reducerats jämfört med 1955. Särskilt arealen för vall till fröskörd visar stark nedgång, nämligen med 9 600 hektar (25,3 %). Orsaken därtill torde vara förstaårsvallarnas dåliga utveckling i år, beroende på dålig groning av det insådda fröet under sommaren 1955. De har i stor utsträckning måst plöjas upp. Den sammanlagda odlingen av oljeväxter omfattar i år endast 29 000 hektar eller 72 000 hektar (71,1 %) mindre än 1955. Minskningen kommer på de höstsådda oljeväxterna; den sammanlagda arealen av vårsådda oljeväxter är oförändrad. Arealen uppgår i år för höstraps till 8 600 och för höstrybs till 4 700 hektar mot 65 500 respektive 19 700 hektar föregående år. Den starka minskningen beror på stor utvintring. Enligt inventeringen i oktober 1955 hade nära 54 000 hektar besåtts med höstraps och cirka 26 000 hektar med höstrybs. Arealen helträda och obrukad åkerjord är i år 19 000 hektar (8,6 %) mindre än 1955. Föregående års areal var emellertid ovanligt stor, beroende på de ogynnsamma betingelserna för vårsadden våren 1955.

För mera detaljerade uppgifter hänvisas till Jordbruksekonomiska meddelanden nr 8/1956.

T. S.

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK, REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställs genom A. B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10: — per år och kr. 2: 50 resp. 1: — per häfte.

NY FÖLJD ÅRG. 5

NR 10

OKTOBER 1956

INNEHÅLL

ARTIKLAR

KARL ENGLUND:

Försök till en uppskattning av Sveriges nationalförmögenhet omkring år 1952 493

THURE LINDH:

Tjänstemän inom det statsunderstödda verksamhetsområdet år 1955 519

ROBERT ROSÉN:

Folkräkning och bostadsundersökningar i Japan 539

MEDDELANDEN

Statistiska centralbyråns verksamhet: anslagsäskanden för 1957—1958 553

Förslag till fortlöpande undersökningar angående familjebildning samt äkten-skaplig och utomäktenskaplig frukt-samhet..... 554

Ny statistikutredning 557

Lagerstatistik 560

Engelsk ekonomisk statistik 560
Det internationella statistiska arbetet .. 560

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar 562
Preliminär försäkringsstatistik för juli och augusti 563

Centrala bilregistret:

Motorfordon fördelade efter fabrikat och årsmodell vid 1955 års slut..... 566

Vägtrafikolyckor 569

Konkurser och protesterade växlar 572

Beställningstrafiken med lastbil 574

Företagens intäkter, kostnader och vinst-er m. m. 1954 och 1955. Preliminära uppgifter 577

Taxeringsutfallet år 1956 581

THE ISSUE IN BRIEF 585

LITTERATUR

Nyare svensk statistisk litteratur..... 589

Bokanmälningar 591

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

NEW SERIES VOL. 5

No. 10

OCTOBER 1956

CONTENTS

ARTICLES

K. ENGLUND:

The national wealth of Sweden 493

T. LINDH:

Salaried employees in quasi-official
occupational groups in 1955 519

R. ROSÉN:

Population and housing census in Ja-
pan 539

NOTES

Central Bureau of Statistics: Proposals
for the 1957 Riksdag 553

A plan for sample surveys of marriages
and fertility 554

A Government committee to survey the
organization of statistics 557

Statistics of stocks 560

British economic statistics 560

Statistical activities of international or-
ganizations 560

TABLES

Commentary 562

Preliminary insurance statistics 563

Registered motor vehicles by make and
model in 1955 566

Road accidents 569

Bankruptcies and protested bills 572

For-hire lorry transport 574

Income, expenditure and profits of busi-
ness enterprises in 1954 and 1955 . . . 577

Preliminary tax assessment data of 1956 581

THE ISSUE IN BRIEF 585

LITERATURE

Recent Swedish books and articles on
statistics 589

Book reviews 591

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	<i>Repetition</i>
Intet finnes att redovisa	—	<i>Magnitude nil</i>
Mindre än 0,5 0,05 av enheten	0 0,0	<i>Magnitude less than half of unit employed</i>
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	<i>Data not available</i>
Logiskt omöjlig uppgift	·	<i>Category not applicable</i>
Preliminär uppgift	*	<i>Provisional or estimated figure</i>

FÖRSÖK TILL EN UPPSKATTNING AV SVERIGES NATIONALFÖRMÖGENHET OMKRING ÅR 1952

Av f. d. försäkringsdirektören KARL ENGLUND

På anmodan av dåv. aktuarien, sedermera kommerserådet Isidor Flodström biträdde jag vid den av honom utförda och år 1912 publicerade utredningen om Sveriges nationalförmögenhet. Det härigenom väckta intresset föranledde mig att i en serie undersökningar av de svenska försäkringsbolagens kapitalplaceringar, utförda under tiden 1924—1954, göra jämförelser mellan bolagens tillgångsbestånd och den vid resp. tidpunkter visserligen grovt uppskattade nationalförmögenheten. Den senast gjorda jämförelsen gällde tidpunkten ultimo 1952 och utvisas av försäkringstidningen Gjallarhornet 22/1954 (se särskilt i fråga om nationalförmögenheten sid. 576). Sistnämnda utrednings preliminära karaktär blev uttryckligen framhållen. En noggrannare kalkyl betraktades som önskvärd. Från skilda håll understöddes denna min tanke, och i sinom tid beviljades mig anslag för arbetets fortsatta bedrivande, dels av Statens samhälls- och rättsvetenskapliga forskningsråd, dels av Kungl. Vetenskapsakademien såsom förvaltare av Karl Langenskiöld's minnesfond.

Mer eller mindre skeptiskt har nationalekonomer och andra yttrat sig om värdet av utredningar om ett lands »förmögenhet». Man har framhållit, bl. a., hurusom förändringar i ränteläget, monopolsammanslutningar, kriser i bostadsproduktionen m. m. förvanskar den sanna bilden av läget. Likaså att olikheten i metoder gör hithörande jämfö-

relser mellan skilda länder opålitliga. Kan så vara. Å andra sidan har man anledning uppmärksamma, att dylika undersökningar sedan mer än ett århundrade företagits i ett betydande antal kulturländer. Ekonomer i USA är för närvarande mycket verksamma på området i fråga. I Sverige var en kungl. finanskommitté redan på 1860-talet inne på dessa spörsmål. Lundaprofessorn Pontus Fahlbeck undersökte läget för åren 1885 och 1898. Som nämnts utgavs ett hithörande arbete av I. Flodström 1912; det hade avseende på läget 1908 (Finansstatistiska utredningar utgivna genom Kungl. Finansdepartementet. 5. Sveriges nationalförmögenhet omkring år 1908 och dess utveckling sedan mitten av 1880-talet). Veterligen har någon avvisande kritik av Flodströms metoder icke framkommit. Däremot kan vi återropa ett uttalande av en av våra mera kända nu verksamma nationalekonomer, som haft särskild anledning att befatta sig med detta slags spörsmål; det går ut på att Flodströms utredning är synnerligen vederhäftig. Emellertid: vad man än må ha att andraga mot undersökningsmetodernas verkliga eller förmänta bristfällighet, så lär ingen vilja bestrida att studiet av dylika utredningar bjuder på mycket av intresse. Det är inte bara fråga om spekulativa funderingar ins Blaue, utan också om mycket uppenbara realiteter.

För efterföljande uppskattningsförsök har Flodströms utredning i viktiga hän-

seenden varit vägledande. Det är därför all anledning att, visserligen i största korthet, referera sagda utredning. Först emellertid några ord om den nära 800 sidor starka publikationens disposition. Verket sönderfaller i fyra avdelningar: 1) en längre, övervägande teoretisk inledning, utmynnande i en redogörelse för utredningens metodik; 2) nationalförmögenhetens beräkning; 3) nationalförmögenhetens utveckling från mitten av 1880-talet; 4) ett tjugotal specialutredningar av skilda medarbetare.

Objektet för Flodströms undersökning är begränsat till vad man kallar sakvärden. För vinnande av en första orientering må Flodströms egna ord här citeras: »Sakliga förmögenhetsföremål pläga indelas i huvudgrupperna fasta, d. v. s. ej flyttbara saker ('immobilia'), fastigheter, även 'fast egendom', och lösa, flyttbara saker ('mobilia'), lösören, även 'lös egendom'. Denna indelning vilar på fysikalisk grund och bör ej förblandas med den juridiska åtskillnaden mellan fast och lös egendom, med vilken den dock på det hela ehuru ej i alla detaljer sammanfaller (med frånseende av att det juridiska begreppet 'lös egendom' även omfattar annat än sakliga föremål). Medan med fast egendom i juridisk bemärkelse menas vad som är föremål för äganderätt av fast egendoms natur, betyder sålunda fastighet (fast egendom) här och i allmänna språkbruket antingen jord, mark eller ock sådana ting, som med jorden äro mer eller mindre fast, d. v. s. genom adhesion, ej enbart genom tyngdkraften, förenade.»

Som motsättning till sakvärden talar man om personvärden. Som sagt har dylika värden uteslutits ur Flodströms undersökning. Även här kan nog en begreppsorientering vara på sin plats, och

Flodströms egna ord må därför ånyo citeras: »När i det föregående framhållits, att ett förmögenhetsföremåls aktualitetsvärde alltid är en sammansättning av föremålets sakvärde och ett positivt eller negativt personvärde, så har därmed givetvis icke avsetts att påstå, att personvärdet är förenat med eller sammanhängande med föremålet i fråga. Tvärtom har det befunnits nödigt att göra denna åtskillnad mellan sak- och personvärden just på den grund, att de förra kunna, såsom representerande föremålens egen insats i det ur deras användning framgångna resultatet, anses fästade vid de föremål, på vilka de ha avseende, medan de senare icke äro fästade vid dem. Men personvärdena måste å andra sidan även de vara fästade vid någonting, varå de äro värden. Detta någonting är förmögenhetsinnehavaren, den förvaltande personen själv, förvaltnings- eller hushållningssubjektet, vare sig detta utgöres av en fysisk person eller en 'juridisk' person, en affär (en privat firma eller ett offentligt förvaltningsverk), ett bolag, en stiftelse, en kommun, staten.»

Flodström rör sig också med ett slags mellanting mellan sakvärden och personvärden, som han kallat ideella (eller person-) sakvärden. Så vitt jag kunnat finna, har denna begreppsdistinktion uttänkts av Flodström själv. Det skulle föra för långt att gå in på detta, varför den intresserade hänvisas till Flodströms arbete, sid. 37. I likhet med personvärdena är sistnämnda slag av värden uteslutet ur undersökningen; och grunden härtill är att dessa värden icke kan mätas i pengar. Min egen uppfattning må här deklarerars: sagda uteslutningar gör undersökningen ofullständig. Men hur det går till att råda bot härför, det vet jag sannerligen inte. Jag står

dock ej alldeles ensam i denna min syn på saken.

Om objektet för Flodströms utredning må ytterligare följande anföras. En konsekvens av den begränsning, för vilken nyss redogjorts, är att reversera de fordringar kvittas gent emot motsvarande skulder, såvitt angår inhemska mellanhavanden. Gäller det däremot utlandet, måste liknande inhemska tillgångar, resp. skulder tillgodoföras, resp. belasta nationalförmögenheten. — Anordningar för rikets försvar är lämnade åsido. Någon motivering härför har ej kunnat påträffas i Flodströms utredning. Jag instämmer tillfullo, utan att jag för egen del finner en motivering påkallad. — Vissa kommunikationsleder, såsom t. ex. gator och vägar, är ställda utanför.

Vid värderingarna har huvudsakligen ettdera av följande lagts till grund: 1) tillgångens efter vald räntefot beräknade nuvärde, där en bestående avkastning är att vänta; 2) tillgångens marknadsvärde; 3) dess taxeringsvärde; 4) dess brandförsäkringsvärde. Det sistnämnda dock huvudsakligen i kontrollsyfte; men undantagsvis, i brist på andra utvägar, såsom enda beräkningsgrund. Såsom senare skall närmare avhandlas, har jag på grund av rådande tidsförhållanden nödgats tillgripa ännu andra beräkningsmetoder.

I det hela har jag i fråga om nationalförmögenhetens omfattning enat mig med Flodström; blott en eller annan post av påtagligt ringa storleksordning har jag, i brist på siffermaterial, nödgats utelämnat.

Resultatet av Flodströms utredning återgives på sid. 496 såsom avtryck av den utav Flodström redigerade sammanfattningen. Det torde böra upplysas, att den ansenliga posten j) innefattar

huvudsakligen bostads- och affärshus (dock ej byggnader tillhörande jordbruket) jämte lösöre. Om post i) bör nämnas att förvaltningsegendom i egentlig mening (t. ex. ämbetsverk) här icke ingår i särskilt stor utsträckning; dominerande delposter är däremot undervisningsanstalter, sjukvårdsanstalter och kyrkor. Flodström betonar, att vissa poster i slutsammanställningen måste vara behäftade med en del osäkerhet, som icke kunnat undvikas, bl. a. på grund av otillräckligt statistiskt material.

Ett tillägg är att göra till vad som nyss sagts om dispositionen av Flodströms utredning, avd. 2). I två skilda avsnitt behandlas den svenska nationalförmögenhetens fördelning, i det förre, för att välja förf:s uttryckssätt, efter *objektiva* grunder, i det senare efter *subjektiva* grunder. Det förre har sin motsvarighet i nu föreliggande utredning; det senare däremot icke. Utgångspunkten vid den objektiva metoden är *de olika slagen av tillgångar*, vid den subjektiva metoden däremot *ägarna*, vare sig fysiska eller juridiska personer, med på dem belöpande (rationellt beräknade) andelar i nationalförmögenheten. Med den subjektiva metoden avsågs att om möjligt vinna en kontroll av den objektiva metodens riktighet. Vad som vanns på den vägen var måhända ett slags kontroll, likväl allt annat än fin-slipad. Vad som åtgjordes vittnade dock vackert om författarens åstundan att göra vad som göras kunde.

Med hjälp av en hos konjunkturinstitutet befintlig bibliografi har jag förskaffat mig tillgång till en del av vad som sedan ett par årtionden gjorts utomlands i förevarande ämne. Dels är här fråga om teoretiska utläggningar, dels om verkställda utredningar av nationalförmögenhetens storlek. Det efter mitt

Sammandrag av resultatet

496

bedömande mest värdefulla, som jag påträffat i den förra gruppen av litteratur, är en av den tyske nationalekonomen P. Jostock författad avhandling »Das Volksvermögen und seine Erfassung in Geldwert», införd i Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, Bd 160 (1944), sid. 25. Belysande för grundligheten är följande kapitelindelning: 1) Volkseinkommen und Volksvermögen in veränderter Rangordnung. 2) Der Gegenstand des Volksvermögens. 3) Paradoxien der Bewertung als Vergleichshindernis. 4) Allgemeine Bewertungsprobleme. 5) Einige Sonderfragen des öffentlichen Vermögens. I kap. 1 konstateras, att intresset för nationalinkomsten numera definitivt trätt i förgrunden vid jämförelse med intresset för nationalförmögenheten. I kap. 2 framhåller författaren, hurusom de renodlade teoretikerna i sina funderingar hyser himmelsvitt olika meningar i fråga om nationalförmögenhetens förnuf-tiga omfattning, under det någorlunda god enighet råder bland de praktiskt arbetande statistikerna. Författaren konstaterar en alljämt växande tendens att från nationalförmögenheten utskilja lätt förgängliga värden. I kap. 3 varnar författaren för okritiska jämförelser mellan skilda länder, när resp. länders olika ekonomiska struktur ej tillbörligen beaktas. Kap. 4 är mycket instruktivt. Här blott en detalj: principen att använda marknadsvärden som beräkningsgrund måste noga prövas. Överhuvud diskuteras här ett otal fallgropar som det gäller att se upp med. I kap. 5 spåras en tendens att i större utsträckning än som merendels skett i nationalförmögenheten inräkna kommunikationsleder. Sammanfattningsvis kan man gott säga att Jostocks framställning i sin objektivitet är en högeligen instruk-

tiv läsning. Dess värde förhöjes av talrika litteraturhänvisningar. I förbigående må här nämnas, att författaren uppmärksammat ett par inlägg inför internationellt forum av P. Fahlbeck (se sid. 493, sp. 2).

Bland detaljberäkningar av nationalförmögenheten, tillkomna i modern tid, har blott en varit för mig tillgänglig, nämligen den rörande USA, vilken utförts av R. W. Goldsmith. Undersökningen är publicerad 1951 av National Bureau of Economic Research i New York i serien Studies in income and wealth, vol. 14, och går fram till 1946, i vissa delar till 1948. Det finns en hel del att begrunda i denna publikation. Man kan säga, att beräkningen försiggår i tre etapper. Första etappens beräkning gäller vad som uppfattas som nationalförmögenheten i egentlig mening. Uteslutna är här väsentligen: 1) konsumenters »halvdurabla» tillgångar (semidurables), och 2) strax förgängliga sådana (perishables) samt 3) gruvfyndigheter (subsoil assets); slutligen också 4) militära tillgångar (military assets). I andra etappens beräkning tillkommer posterna 1), 2) och 3); i den tredje därjämte posten 4). Uträkningen avser året 1946. Slutsummorna är resp. 625, 655, och 735 miljarder dollars.

Det visar sig nu vid närmare undersökning, att sammansättningen av den svenska nationalförmögenheten icke alltför väsentligt avviker från första etappen i den amerikanska. Största skilljaktigheten synes falla på posterna 1) och 3) som man finner utgörande högst 5 % av den amerikanska nationalförmögenheten »i egentlig mening». Någon tvekan att i den svenska nationalförmögenheten inräkna posterna 1) och 3) hyser jag dock icke för min egen del; beträffande post 3), se vad

som i det följande utredes under avsnittet gruvor och fyndigheter, sid. 505. Den amerikanska beräkningen skulle alltså efter denna min uppfattning vara överdrivet rigorös. Den för ämnet särskilt intresserade tillrådes emellertid att göra sig närmare förtrogen med framställningen i den amerikanska publikationen.

På nyligen gjord förfrågan hos institutioner i en del främmande länder har upplysts, att mer eller mindre fullständiga beräkningar av nationalförmögenheten i sen tid utförts i Danmark, England, Holland och Norge.

I den tidigare omnämnda preliminära beräkning, som stod att läsa i tidningen Gjallarhornet, sammanfördes resultatet av beräkningen, vilken avsåg tidpunkten ultimo 1952, i nedanstående tablå:

	mdkr ¹
1. I svenska och utländska bolag direkt brandförsäkrad egendom:	
Byggnader	100,9
Annan egendom (huvudsakl. lösöre)	82,7
Skog	7,4
	191,0
2. Inägojord	3,1
3. Kreatursstock	3,1
4. Gruvor och fyndigheter	2,5
5. Handelsflotta	3,3
6. Motorfordon	3,5
7. Flyg (maskiner och flygfält m. m.)	0,2
8. Statens egendom, med undantag för vad som belöper på statens affärsdrivande verk och försvarsväsendet	2,0
9. Kommuners ej brandförsäkrade egendom	1,0
	Transport 209,7

¹ Med mdkr betecknas här och i det följande 1 miljard kronor.

	Transport 209,7
10. Statens affärsdrivande verk ..	3,6
11. Enskilda järnvägar	0,2
12. Kommunala och privatägda kraftverk	0,7
13. Markvärden	8,6
14. Saluvärdet av guld, silver och koppar i mynt och myntmetall	1,2
15. Saldo, riksbanken till godo, av utländska mellanhavanden ..	1,3
	Summa tillgångar 225,3

Om post 12 upplystes att tillhörande brandförsäkring var inräknad i post 1.

Den reviderade beräkningen har lett till följande resultat, även det gällande tidpunkten ultimo 1952:

1. I svenska och utländska bolag direkt brandförsäkrad egendom, dock med undantag för skog och efter sådan justering som omförmäles på sid. 513 ..	179,9
2. Inägojord	4,3
3. Kreatursstock	3,1
3. a. Skogsmark och skog	12,0
4. Gruvor och fyndigheter	4,5
5. Handelsflotta	3,3
6. Motorfordon	4,2
7. Flyg (maskiner och flygfält m. m.)	0,2
8. Statens egendom, med undantag för vad som belöper på statens affärsdrivande verk och försvarsväsendet	1,4
9. Kommuners ej brandförsäkrade egendom	1,2
10. Statens affärsdrivande verk (med undantag för domänverket)	4,2
11. Enskilda järnvägar	0,2
12. Kommunala och privatägda kraftverk	6,1
13. Markvärden	8,7
	Transport 233,3

Transport 233,3

14. Saluvärdet av guld, silver och koppar i mynt och myntmetall	1,2
15. Saldo, riksbanken till godo, av utländska mellanhanden	1,3
16. Saldo, andra juridiska personer samt fysiska personer till godo, av utländska mellanhand	2,0
17. Vissa poster av ringa storleksordning	0,8

Summa tillgångar 238,6

Vid jämförelse med den preliminära beräkningen finner man nu först, att delposten skog, ingående i post 1, utslutits, vilket beror därpå att sagda post blivit föremål för beräkning på annan väg; se längre fram om beräkningssättet under 3 a: Skogsmark och skog; nyttillkommen är alltså en post med sagda beteckning. Nu tillkomna är därjämte posterna 16 och 17.

Om uppskattningen av här förtecknade poster upplyses följande:

1. *Brandförsäkrad egendom.* Man finner, att den vida övervägande delen av nationalförmögenhetens beräkning grundar sig på brandförsäkringsstatistiken (Enskilda försäkringsanstalter 1952, av försäkringsinspektionen). En ingående kritik av dessa siffror befanns påkallad av den större precision som den nu fullbordade undersökningen åsyftat. Först må då påpekas, att den officiella statistiken i en del icke är fullt rättvisande, så tillvida att posten »annan egendom» inbegriper ett belopp av 3,8 mdkr som icke är brandförsäkring i egentlig mening; så t. ex. inräknas här av bolagen uppgivna belopp motsvarande bl. a. avbrottsförsäkring. En minuskorrektur har alltså erfordrats.

Mycket talar för att i det hela svensk

brandförsäkring allttjämt kännetecknas snarare av underförsäkring än av motsatsen. Jag har fått denna min förmodan bekräftad av uttalanden från skilda håll. Omkring ultimo 1949 var detta förhållande uppenbart på grund av då rådande inflation och en högst betydande eftersläpning i försäkringsvärdenas nödvändiga justering. Sålunda ökades totala brandförsäkringsbeståndet under de tre åren 1950—1952 med hela 75 mdkr. Trots energiska åtgärder från bolagens sida var denna eftersläpning säkerligen icke fullt inhämtad vid utgången av 1952.

Detta gäller alltså brandförsäkringsbeståndet i det hela. På ett par särskilda punkter är dock en reservation nödvändig. Det gäller först försäkringen av maskiner, vilken ingår i »annan egendom» och fordrar avskrivning, med vars tillbörliga verkställande ofta får anstå. Ett korrektiv häremot har dock förmodligen senare tidars inflation med åtföljande nyvärdering i viss mån utgjort. Från sakkunnigt håll ifrågasättes dock en minskning med 10 %. Samma gäller försäkring av varor (lager), vars under ett kalenderår skiftande storlek motiverar en viss överförsäkring. Även här har en minskning med 10 % påyrkats från sakkunnigt håll.

Ett helt motsatt förhållande gäller emellertid den tredje stora gruppen av lösöre, nämligen personlig lösegendom. Genom systematisk bearbetning av flertalet bolag har så gott som samtliga i dessa bolag befintliga försäkringstagare förmåtts anpassa försäkringsbeloppen efter inflationen. En kontrollräkning har utförts av Centralstället för svensk brandskadestatistik, avseende fallen av total skada. Med full av mig själv konstaterad visshet — det skulle föra för långt att här närmare redogöra för be-

räkningens detaljer — konstaterades att en icke negligerbar underförsäkring förelåg ultimo 1952. Besinnas härjämte, att en hel del personlig lösegendom alltjämt är oförsäkrad, så har man här ännu ett moment, som talar för underförsäkring. Denna försäkrings omfattning må också, om så behövs, kunna kompensera den osäkerhet som må förefinnas beträffande grupperna maskiner och varor.

I fråga om värderingen av bostads- och affärsbyggnader har man anledning att eftertänka en hel del. Hur tillgår fastställandet av försäkringsvärdena? Praxis skiftar i själva verket högst betydligt. På visst håll fastställes värdena av en sakkunnig kommitté. Särskilt tillkallad sakkunnig värderingsman anlitas också. Ofta överlämnas åt husägaren att stå för värderingen, sedan han eventuellt rådfört sig med någon byggmästare. Mestadels godtages husägarens värdering som underlag för brandförsäkringsbeloppet. Man kan fråga sig: är icke det sistnämnda förfaringssättet något lättvindigt? Mycket talar för att detta ganska sällan är fallet. Bland annat att intresset för att anpassa försäkringsvärdet efter inflationen icke visat sig överdrivet livligt; sålunda har det gått mer än lovligt trögt att åstadkomma nödvändig rättelse. Önskan att spara på byggnadens utgiftskonto har väl också spelat in. Och slutligen: den anmärkningsvärt ringa frekvensen av rättskonflikter på detta område är värd att uppmärksamma.

I fråga om industriegendom har uppgivits, att både för byggnader och maskiner förekommer i stor utsträckning brandförsäkringsvärdering av något slag, antingen genom specialiserad värderingsman eller genom industriföretagets egen sakkunniga personal. Det

kan väl antagas, att en sålunda tillkommen värdering är nöjaktigt objektiv.

Man kan fråga sig: har allt som är brandförsäkringsbart kommit med i beräkningen av brandförsäkringsvärdet för byggnader och lösöre? Svaret är, efter vad som meddelats mig, jakande (när man bortser från de undantag som strax skall omnämnas). Så t. ex. brandförsäkrar ett industriellt verk praktiskt taget all sin egendom: byggnader, maskiner, lager m. m. Staten brandförsäkrar emellertid intet av sin egendom; samma gäller delvis en eller annan större kommun. Härtill har emellertid hänsyn tagits genom att denna egendom behandlats på annan väg; se posterna 5—10. Så har vi en del egendom, där brandrisk inkluderas i en annan och mera omfattande försäkring, t. ex. motorfordon och fartyg; också här är uppskattningen gjord i annan väg; se särskilt posterna 5—7.

Ännu en omständighet förtjänar att beaktas i detta sammanhang. Totala brandförsäkringssumman har under 5-årsperioden ult. 1947 — ult. 1952 så gott som fördubblats; se Enskilda försäkringsanstalter 1952, sid. 51*. Detsamma måste i stort sett ha sin tillämpning också på byggnaderna. Detta förklaras av en uppenbar eftersläpning som det gällit att ta igen. På riktigheten av detta antagande tyder följande. Ökningen under 3-årsperioden ult. 1949 — ult. 1952 uppgick till i medeltal 25 mdkr per år. Preliminärt har upplysts, att ökningen under 1953 uppgick till endast 9 mdkr, därav säkerligen drygt hälften för nyinvesteringar. Det skulle kunna betyda en stagnation med därpå följande sakta tillbakagång. En märklig analogi konstaterades nämligen några år efter slutet av första världskriget. Brandförsäkringsvärdena gick på grund av då rå-

clande inflation våldsamt i höjden, men minskades helt sakteliga omkring 1930, för att i sinom tid återigen stiga, som man väl får antaga på grund av ökad bebyggelse. Vill det sig väl, skulle alltså några större ytterligare höjningar av 1952 års brandförsäkringsvärden å byggnader icke vara att vänta, vadan sistnämnda siffra torde kunna fixeras som giltig.

Detta skrevs vid den preliminära beräkningen för nära två år sedan. Det förtjänar upplysas, att utvecklingen tagit en annan vändning än som då förutsågs. Ökningen i totala brandförsäkringsbeståndet var nämligen under åren 1954 och 1955 resp. 15 mdkr och 20 mdkr (den senare siffran preliminär, men approximativt riktig). Alltså en ytterligare ökning utöver vad som förutsågs för två år sedan. Förklaringen är för närvarande oviss. Saken skulle kunna botts i förnyad revision av redan före 1952 befintliga, med därefter återigen inflationspåverkade värden. I varje fall synes fixerandet av brandförsäkringsvärdena ult. 1952 på sätt som skett ha varit fullt försvarligt.

Vid den preliminära beräkningen skrevs också följande: Ett alldeles särskilt bekymmer har emellertid brandförsäkringsvärdena vållat. Taxeringsvärdena å de byggnader, som här ifrågakommer, utvisas delvis av tabellen å sid. 315 i Statistisk årsbok 1953, nedersta raden. Man har då först att summera talen i kolumnerna 2, 7 och 9, resp. 9,2, 33,6 och 5,2 mdkr. Härifrån har man att draga tredjedelen av talet i kol. 2 (inågojord, se ovan) med 3,1 mdkr och det som enligt vad upplysts belöper på statens ej brandförsäkrade byggnader i kol. 9, nämligen 1,7 mdkr. Härfter återstår i fråga om brandförsäkrade byggnader ungefär 43,2 mdkr. Motsvarande brandförsäk-

ringsvärde är, såsom man på annat håll finner, 100,9 mdkr alltså mer än dubbla taxeringsvärdet. Det förtjänar uppmärksammas, att överensstämmelsen mellan brandförsäkringsvärdena på byggnader och motsvarande taxeringsvärden befanns vara överraskande god vid undersökningen 1908. Nu har inflationen och vad därmed sammanhäng-er ställt förhållandena på huvudet. Att taxeringsmyndigheterna går varsamt fram vid revisionen av äldre taxeringsvärden kan man förstå. De måste ju räkna med möjligheten av en senare inträdande deflation. Och de måste avhålla sig från att genom för höga taxeringar medverka till en inteckningsbelåning i överkant. Nu har det visat sig att saluvärdena, åtminstone i fråga om städer, nas i icke alltför sen tid uppförda bostadshus, håller sig långt närmare taxeringsvärdena än brandförsäkringsvärdena. Skall brandförsäkringsvärdena alltså fränkännas vitsord, när det gäller att fixera de värden som skall ingå i nationalförmögenheten? Den saken tål att fundera på. Det rör sig i själva verket här om en differens på 58 mdkr. Ser man saken som så, att en byggnad skall anses värd vad det kostar att i händelse av totalt förintande få den ersatt med en alldeles likadan nybyggnad, så skulle brandförsäkringsvärdet ha vitsord. Man skulle också kunna se saken så här: det förhållandet att hyrorna praktiskt taget är tills vidare fastlåsta har naturligen i hög grad påverkat både taxeringsvärden och saluvärden. Men hyrornas fastlåsan-de är väl en intern affär mellan hyresvärdar och hyresgäster, låt vara att åtgärden blivit fastställd i lag. Skall detta rimligen få ha någon inverkan på värdet av bostadshusen som del av nationalförmögenheten betraktad? Jag är dock ej alldeles övertygad om att detta

är det rätta sättet att se saken. I varje fall är det nog i sin ordning att vid frågans bedömande uppmärksamma såväl den ena som den andra värderingen. Att tillmäta taxeringsvärdena obetingat vitsord synes emellertid vara uteslutet. En måttlig reduktion av brandförsäkringsvärdena skulle möjligen kunna tagas i övervägande.

Också detta skrevs, som sagt, vid den preliminära beräkningen för två år sedan. Emellertid har helt nyligen en utredning företagits inom statistiska centralbyrån, åsyftande en jämförelse mellan 1952 års taxeringsvärden och de under tiden 1952—1955 avslutade köpen av bostadsfastigheter i hela riket, med undantag för jordbruksfastigheter.

För undersökningen redogjorde S. Rengby vid en instruktionskurs, anordnad i maj 1956 av Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund; redogörelsen är införd i tidskriften Skattenytt 1956, h. 8 —10, sid. 232. Ur föredraget må i korthet återgivas, att materialet var uppdelat i två grupper: 1) en- och tvåfamiljsfastigheter och 2) andra fastigheter. Antalet köp var resp. c:a 22 000 och c:a 6 000; sammanlagda köpesumman resp. c:a 900 milj. kr och 800 milj. kr. Överprocenten, d. v. s. köpeskillningens överskott över taxeringsvärdet, befanns vara resp. 59,3 och 20,9. En summarisk vägning, med beaktande så vitt möjligt av felkällor, gav en överprocent av c:a 40.

Här stöter man emellertid ånyo på den kitsliga principfrågan: skall de nyfunna marknadsvärdena eller brandförsäkringsvärdena läggas till grund vid beräkningen av nationalförmögenheten? Skilda personer har tillfrågats om saken. På sina håll har bestämt yrkats på marknadsvärdena, osäkerhet har rått på andra håll; och på flertalet håll har det yrkats på brandförsäkringsvärdena.

En noggrannare kalkyl av marknadsvärdena än den som kunnat utföras i den preliminära beräkningen ter sig sålunda:

	mdkr
Brandförsäkringsvärde + tomtvärde ultimo 1952 (enligt post j), fast och lös egendom (se tabellen sid. 515)	123,1
Avgår: lös egendom, enligt Flodström 175: 515, appr. = 1/3 av det hela (se sid. 496)	41,0
Rest: fast egendoms brandförsäkrings- och tomtvärde	82,1
Taxeringsvärde 1952 å brandförsäkrad egendom enligt en beräkning på sid. 501, sp. 1	43,2
Avgår:	
Industriell egendom: $0,3 \times 0,4 \times 49,6$ (se strax nedan)	6,0
Byggnader tillhörande jordbruket (se sid. 504, sp. 2)	5,5
Skattefri egendom: 5,2 — 1,7 (se Statistisk årsbok 1953, sid. 315 och denna uppsats sid. 501, sp. 1)	3,5
Rest: taxeringsvärde 1952 å här avsedd brandförsäkrad fast egendom	28,2

Förklaring till produkten $0,3 \times 0,4 \times 49,6$ under Industriell egendom: den sistnämnda faktorn är sammanlagd industriell egendom (se sid. 514). Faktorn 0,3 härledes ur en beräknad relation mellan fast och lös industriell egendom, 3: 7. Faktorn 0,4 är det numera (1952) i stort sett gällande förhållandet mellan taxeringsvärden och brandförsäkringsvärden + tomtvärden.

Senast nämnda restsiffra 28,2 mdkr bör ökas med 40 procent (se vidstående spalt), för att man skall komma fram till de ifrågavarande marknadsvärdena, alltså till 38,4 mdkr. Detta belopp understi-

ger restbeloppet i ovan nämnda post j), 82,1 mdkr, med 43,7 mdkr. Principen att räkna med ifrågavarande fastigheters samluvärden leder alltså till en minskning i nationalförmögenheten med sist nämnda belopp, 43,7 mdkr.

Med en viss, dock ej allt för överdriven osäkerhet i siffran 43,7 mdkr har man givetvis att räkna.

2. *Inägojord.* Vad som är att förstå med jordbruksvärde i egentlig mening framgår icke av den i preliminära undersökningen använda Statistisk årsbok, årg. 1953, sid. 315, men väl av publikationen Skattetaxeringarna (i serien SOS) 1953, utg. av statistiska centralbyrån. Av tab. 1, sid. 2 därstädes finner man att med jordbruk i egentlig mening förstås beloppen i kol. 4, alltså sammanlagt 8,2 mdkr. Kol. 2 innehåller jordbruksvärde i en mera vidsträckt mening, såsom inkluderande även skogsmark. Den egendom som nu äsyftas består av inägojord och tillhörande byggnader.

I anvisningarna till kommunalskattelagens 22 §, mom. 2, utsäges nu följande: »Avdrag medges för sådan värdeminskning å till jordbruket eller till dess binnärningar eller till skogsbruket hörande driftbyggnader, därunder inbegripna för driften nödiga bostadsbyggnader, som dessa även med normalt underhåll och aktsam vård äro underkastade. Avdraget bör bestämmas till viss procent av byggnadens värde. Detta skall anses vara lika med anskaffningskostnaden. Kan denna icke visas, skall såsom byggnadsvärde anses två tredjedelen av det under beskattningsåret gällande taxerade jordbruksvärdet, minskat med däri ingående skogsmarksvärde, i den mån det överstiger 25 000 kronor, samt med skäligt värde å mera betydande naturtillgångar och särskilda förmåner. Dessa anses såsom mera betydande, om värdet därå

överstiger en tiondel av det taxerade jordbruksvärdet.»

Låt oss nu först uppehålla oss vid det enkla fallet att egendomen innefattar endast inägor och tillhörande byggnader, alltså ej skogsmark och andra naturtillgångar; och att byggnadens värde ej kan uppgivas, vilket är det vanliga. I totala taxeringen skall då byggnadens värde och inägornas ingå i proportionen 2:1, vilken regel har sin grund i erfarenheten och som tillämpas även för det fall att avdrag göres för skogsmark m. m. Det skulle kunna befaras, att en snedvridning av beräkningen bleve fallet, om avdraget för skogsmark finge ett väsentligt inflytande. Det har nämligen kunnat inträffa, att vid den nämnda uppdelningen efter byggnadsvärdets frånskiljande den kvarstående tredjedelen kommit att innefatta förutom inägojord även skogsmark. Huru härmed förhåller sig kan möjligen något belysas av en artikel av Sv. Groth i Statistisk tidskrift, årg. 1954, sid. 278, handlande om priserna på jordbruksfastigheter år 1953. Särskilt intresse erbjuder här tabellen å sid. 280—281, som redogör bland annat för i vad mån jordbruket är förbundet med skogsbruk. Utgående från den iakttagelsen att enligt verkställda taxeringar skogsmarksvärdet förhåller sig till värdet av växande skog ungefär som 1:4, skulle man kunna förutsätta att verkan av skogsmarksavdraget ovanom 25 000 kronor blir rätt sällan förekommande. Någon större frekvens av dylika avdrag behöver man väl ej räkna med i de 2 789 fall med köpesumma 101 milj. kr, där summa skog och skogsmark understiger 50 procent av hela taxeringsvärdet. I de övriga 263 fallen av köp med köpesumma 16 milj. kr, där sagda procent överstiger 50, blir inflytandet måhända starkare.

En någorlunda noggrann beräkning på denna punkt torde dock med tillgänglig statistik icke kunna utföras. Därför må den förenklingen kunna tillåtas, att vid värdet å byggnader + inägojord, vilket belopp, 8,2 mdkr, anges på sid. 502, sp. 1, genomgående räknas med proportionen 2:1. För övrigt kan det ju tänkas, att denna regel från början hade tillämpats på det enkla fallet jordbruk utan skogsbruk, men av bekvämlighetsskäl utsträckts till att utan ändring praktiseras vid de mera komplicerade fallen. Avrundningen i proportionstalet tyder också på viss skönsmässighet, som gör en noggrann beräkning mindre påkallad.

I varje fall har man nu all anledning taga fasta på resultatet av undersökningen rörande saluvärdena: för hela antalet jordbruksfastigheter mer än 60 procents ökning av motsvarande taxeringsvärden, sammanlagt 8,2 mdkr. Uppdelningen i proportionen 2:1 av det taxerade jordbruksvärdet ult. 1952 ger resp. 5,5 mdkr och 2,7 mdkr. Höjer man med 60 procent framkommer siffrorna 8,8 mdkr, resp. 4,3 mdkr, vilket senare alltså skulle bli inägojordens slutliga värde.

3. *Kreatursstock*. Uppgiften liksom i den preliminära beräkningen lämnad av Jordbrukets utredningsinstitut. Den har avseende på hästar, nötboskap och svin. Husdjursbeståndet i övrigt är numera av så pass ringa betydelse att det kunnat lämnas ur räkningen. Försiktigt valda marknadspriser ligger till grund för beräkningen. I den definitiva siffran, 3,1 mdkr, ingår enligt uppgift från Landsbygdens försäkringsbolags förening ett brandförsäkringsbelopp av 2 mdkr.

3 a. *Skogsmark och skog*. Den preliminära beräkningen stannade för ett värde av 7,4 mdkr, vilket helt enkelt var brandförsäkringsbeloppet ult. 1952. En verk-

lig och en befarad felkälla tänktes här motverka varandra. Den första var att en god del av skogen var oförsäkrad, den andra var att försäkringsvärdet, med den ringa kännedom som kunnat inhämtas om dess grunder, icke tillmättes obetingat vitsord, ävensom att värderingsproblemet i sin helhet var mycket komplicerat.

En del klarhet härutinnan har dock numera vunnits. Värderingsgrunderna vid brandförsäkringen har noggrannare övertänkts och desamma må här återgivas. Två dominerande huvudtyper av värderingssätt har praktiserats: 1) Skogar som vid avverkning saknar virkesvärde (rena ungskogar) värdesattes med sitt kostnadsvärde (anläggningsvärde med ränta på ränta i så många år som skogen är gammal); 2) Skogar, som vid avverkning ger något netto, värdesattes efter saluvärdet av det kalavverkade områdets virke. Det bör tilläggas, att det åsatta försäkringsvärdet omfattar både skogsmark och växande skog. Jag föreställer mig, att några invändningar mot dessa värderingsgrunder icke plägat resas av försäkringslagarna.

En annan faktor som man har största anledning att beakta är att en väl behövlig propaganda för skogsförsäkring tyckes vara långt ifrån avslutad. Under de tre åren 1953—1955 har det försäkrade skogsbeståndet vuxit från nyss omnämnda 7,4 mdkr till 10,0 mdkr; och detta gäller icke de områden som på grund av sin stora utsträckning alltså är oförsäkrade. Härtill kommer att statsskogarna, såsom i annat sammanhang kommer att omnämnas längre fram, alltså är högst betydligt undervärderade. Från försäkringshåll betraktas som ofrånkomligt att den nyss omnämnda propagandan försattes i rask takt ännu ett eller annat år framåt. Låt oss nu antaga att

värdet av det försäkrade skogsbeståndet stannar vid 11 mdkr. De på grund av sin stora utsträckning oförsäkrade bolagsskogarnas antages till areal och värde utgöra c:a en fjärdedel av de försäkrade eller för försäkring påtänkta skogarna. Sammanlagt får vi härefter 13,7 mdkr. Statens mest i höga Norden befintliga skogar har beräknats i areal vara 1/4 av övriga skogar i riket, men 1/10 i värde. Härigenom tillkommer ytterligare 1,3 mdkr, d. v. s. sammanlagt 15,0 mdkr.

Denna siffra betraktas av åtskilliga tillfrågade sakkunniga som ett av allt att döma någorlunda rättvisande mått. En av de mera kända experterna räknar t. o. m. med ett värde av 20 mdkr. Kalkylen är icke slumpartad, om också beräkningsregeln kännetecknas av rätt stor enkelhet.

Dessa mera optimistiska beräkningar äger ett gott stöd i den imponerande utvecklingen sedan ett femtiotal år tillbaka av lagstiftningen om skogens vård, andra viktiga faktorer att förtiga. Flodström kom på sin tid till ett totalvärde av 1,6 mdkr. Med hänsyn bland annat till penningvärdets fall och alla övriga här inverkande faktorer ter sig siffran 15 mdkr icke som äventyrlig. För egen del har jag emellertid blivit något betänksam vid jämförelsen mellan saluvärdena och taxeringsvärdena vid de köp som avtalats om de med en betydande andel skog förbundna jordbruksfastigheterna; jämförelsen återfinnes på ett tidigare omnämnt ställe, nämligen i Statistisk tidskrift 1954, sid. 280—281. Man har anledning betänka att taxeringsvärdena å skogsmark och skog 1952 uppgick till endast 5,4 mdkr; lägges härtil salupriernas överskott över taxeringsvärdena i nyssnämnda statistik c:a 60 procent, kommer man till ett saluvärde för Sveri-

ges skogsbestånd å 8,6 mdkr, förutsatt att det statistiska materialet är någorlunda representativt. Denna kalkyl får naturligen icke fälla utslaget, men är väl värd att beakta. Själv skulle jag vilja betrakta en värdering av vår svenska skog till 12 mdkr som vald med tillbörlig försiktighet.

4. *Gruvor och fyndigheter.* Om den preliminära beräkningen skrevs: Här dominerar järnmalmsexporten ojämförligt, varför betraktelsen må kunna begränsas till denna. Men det befinnes att en värdebestämning är ytterligt vanskelig. Tankbara hållpunkter är inventeringarna av malmförråden vid de bägge tidpunkterna 1910 och 1952, slutande på resp. 1,3 och 2,9 miljarder ton, exportpriserna på järnmalm, vilka emellertid fluktuerar våldsamt från tid till annan, den årliga malmbrytningen under gången tid och nutilldags m. m. Grängesbergskoncernens årsredovisningar kan måhända ävenså rådfrågas. Men en bedömning svävar likafullt i luften. Som en nödfallsutväg har jag tillgripit Flodströms siffra 0,5 mdkr. Den har försiktigtvis blott femfaldigats, alltså till 2,5 mdkr, därvid som väsentligt verkande faktorer betraktats penningvärdets fall och rörelsens vidgade omfattning.

Dess bättre har numera åtskilligt större klarhet i denna fråga vunnits genom beslutet vid 1955 års riksdag om statslösningen av Grängesbergsbolagets stamaktier i Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag (LKAB). En av de vid den hithörande utredningen anlitade experterna har biträtt genom att giva ett kortfattat referat av sagda utredning, som avgavs i mars 1955 (SOU 1955: 9). Därjämte innehåller referatet ännu en del till ämnet hörande upplysningar.

Huvudpunkterna i referatet är följande. I 1927 års malmavtal stadgades rätt

för staten att efter tillsägelse senast den 30 september 1955 inlösa stamaktierna i LKAB, d. v. s. halva aktiekapitalet å 110 milj. kr, med ett belopp motsvarande hälften av vinsten på 25 gånger 4,25 miljoner ton järnmalm. Med vinsten förstods medelnettovinsten efter royalty (utan större betydelse), skatter och avskrivningar under en på visst sätt fixerad tioårsperiod. Bakom avtalets formulering låg den tankegången, att ett riktigt värde på gruvföretaget erhållits genom att för evig tid kapitalisera, efter 4 % räntefot, nettoavkastningen å en till 4,25 milj. ton malm fixerad årsproduktion. Mot denna tankegång har rests den teoretiska invändningen, att man icke må kunna för evig tid kapitalisera en ändlig tillgång. Det är dock inte så farligt som det låter. Slå ned den eviga tiden till 50 år t. ex., så blir den effektiva räntan skaplig nog, föga under 4 %. Två mycket betydelsefulla faktorer måste nu i detta sammanhang beaktas. Den ena är att den årliga malmproduktionen numera är c:a tre gånger större än när avtalet träffades. Avtalets tillämpning har härigenom lett till ett lösenpris mellan 880 och 975 milj. kr. Den andra faktorn är att vinsten numera är att räkna så gott som brutto, ity att skatten kommer det allmänna och därmed nationalförmögenheten tillgodo. Jag får kanske begränsa mig till att omnämna att de hithörande kalkylerna lett till ett slutligt värde på LKAB-företaget å 4 800 milj. kr. I referatet betonas emellertid beräkningens hypotetiska karaktär.

Värdet av övriga svenska malmtillgångar är, som allmänt torde vara känt, av en väsentligt lägre storleksordning än värdet av LKAB-malmerna. En analogi vis gjord beräkning av övriga lapplandsmalmers värde leder till siffran 250 milj. kr.

I fråga om de mellansvenska järnmalmshöjningarna ha värderingarna i det hela grundats på de olika företagens årsredovisningar. Sammanlagda värdet har skattats till 700 milj. kr.

Ur referatet anfördes slutligen följande. Hittills har endast berörts landets tillgångar av järnmalm. Härtill kommer emellertid åtskilliga andra malmer, exempelvis västerbottensmalmer, där Boliden, delvis i arrenderade statsgruvor, bedriver utvinning av olika mineraltillgångar. Företaget driver emellertid även förädlingsindustri, och särskiljande av malmvärdena är ogörligt. Vidare finnes vissa sulfitmalmer i Mellansverige och den stora, ännu icke exploaterbara titanmalmen i Smålands Taberg. Det torde icke vara alltför djärvt att gissningsvis åsätta de nu nämnda tillgångarna ett värde av ett hundratal miljoner kronor. Därvid är hänsyn ej tagen till den nya inriktning malmutvinningen kan komma att få i framtiden med hänsyn till uranbehovet.

Härefter är tid att göra följande sammanfattning:

	milj. kr
Beräknade värdet av	
LKAB-malmerna	4 800
övriga lapplandsmalmer	250
mellansvenska järnmalmer	700
vissa icke-järnmalmer	100
Summa 5 850	

Referenten slutar med en rund summa av 6 mdkr för att, klokt nog, undgå skenet av exakthet.

För egen del röstar jag för 4,5 mdkr, följande principen att räkna försiktigt.

5. *Handelsflottan*. Statistisk årsbok 1955, sid. 154, har ånyo anlitats. Omfattning: ångfartyg, motorfartyg och motorseglare, samtliga om 20 nettoton och däröver. Statistiken grundar sig på uppgif-

ter om sjöförsäkringsvärdena. På sjöförsäkringshåll vitsordas att dessa uppgifter är att anse som i stort sett tillförlitliga. Resultat: 3,3 mdkr.

6. *Motorfordon.* En reviderad uppgift lämnad av Sveriges Automobilindustri-förening. Uppgiften gäller bruksvärdet och omfattar personbilar, bussar, lastbilar, traktorer och motorcyklar. Resultat: 4,2 mdkr.

7. *Flyg (maskiner och flygfält m. m.).* Uppgift beträffande det civila flygväsenet tidigare lämnad, dels av Svenska Flygförsäkringspoolen, dels av Luftfartsstyrelsen. Med en påtänkt revision av dessa uppgifter har måst anstå i brist på tid; med hänsyn till beloppets ringa storleksordning, 0,2 mdkr, har den lika lydande preliminära siffran kunnat godtagas.

8. *Statens egendom med undantag för vad som belöper på statens affärsdrivande verk och försvarsväsendet.* I den preliminära beräkningen anfördes kort och gott: Ur riksräkenskapsverkets publikation *Utdrag ur Rikshuvudboken för budgetåret 1952/53* framräknas ett belopp av 2,0 mdkr, utgörande värdet av egendomen i fråga, men bestämt efter en i genomsnitt rätt gammal värdering. Nödiga avskrivningar tänkes nu helt enkelt kvittade mot senare tiders prisstegringar. Den nyss angivna siffran blir då förvisso ordentligt beräknad i underkant.

En helt ny väg är nu vald, nämligen genom beaktande av 1952 års taxeringsvärden för en större grupp av fastigheter. Proportionen mellan summan av dessa värden och motsvarande bokförda värden befanns vara omkring 3:2. Denna proportion har ansetts tillämplig på det här ifrågakarande fastighetsbeståndet i dess helhet, 504 milj. kr bokfört värde; motsvarande taxeringsvärde alltså 756 milj. kr. Härtill har man att

lägga en större post löseegendom å 623 milj. kr omhändertagen av riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap. Sammanlagt skulle det alltså röra sig om ett belopp av 1,4 mdkr. Statens avskrivningspraxis har visat sig vara överdrivet rigorös; sålunda har det uppgivits, att nyuppförda fastigheter sedan en längre tid tillbaka omedelbart plägar nedskrivas till halva byggnadsvärdet. Taxeringsvärdena har nu visat sig vara åtskilligt högre. Men dessa är i sin tur som regel beskedligt tilltagna; se t. ex. vad som anføres på sid. 502, sp. 1. Slutresultatet, 1,4 mdkr kan därför icke anses vara tilltaget i överkant.

9. *Kommuners ej brandförsäkrade egendom.* I den preliminära beräkningen uppgavs: Beloppet enligt grov beräkning vad som kommer på Stockholms stad efter en äldre värdering men med hänsyn tagen till senare tiders stegrade byggnadskostnader. Enligt inhämtad upplysning kan andra kommuner här lämnas ur räkningen.

Utgångspunkten är denna gång stadskollegiets utlåtanden och memorial 1953, bihang 8, sid. 32. Där finner man en översikt, Specifikation av fastigheter, anläggningar och inventarier, som ingår bland fasta tillgångar 31 dec. 1952. Slutsummorna är: för fastigheter och anläggningar 1 482 milj. kr, för inventarier 40 milj. kr. På angivna skäl har uppgivits att näst sista posten, fastigheter m. m. på 250 milj. kr i publik egendom, bör utslutas; återstår alltså 1 232 milj. kr.

Liksom i fråga om statsegendomen har jag funnit fullgod anledning att göra mig underrättad om taxeringsvärdena, åtminstone i nöjaktig utsträckning. Beträffande en grupp av dessa fastigheter (de två vida dominerande posterna är bostadshus och lantegendomar) uppgick taxeringsvärdena till 594 milj. kr; mot-

svarande bokförda värden var 314 milj. kr. I en annan grupp, omfattande sjukhusen och större delen av skolorna, uppgick taxeringsvärdena till 327 milj. kr; motsvarande bokförda värden var 254 milj. kr. De affärsdrivande verken — vatten, gas, elektricitet — har också tillfrågats, men jämförelse lät sig här icke göra på grund av skiljaktiga förfaringsätt vid uppdelningen i fast och lös egendom.

Slutligen har det också konstaterats, att en mindre del av stadens egendom är brandförsäkrad, i huvudsak beroende på förvärv av hus med allframtidsförsäkring i Stockholms Stads Brandförsäkringskontor. Sammanlagda brandförsäkringsbeloppet uppgick till 238 milj. kr; se fastighetsnämndens verksamhet och förvaltning 1952, sid. 65.

Vi kan härafter sammanställa:

	milj. kr
Bokförda värdet av fast egendom med avdrag för publik egendom	1 232
Bokförda värdet av inventarier	40
Tillägg i fråga om två grupper av fast egendom för skillnaden mellan taxeringsvärden och bokförda värden	162
Summa	1 434

Avgår för brandförsäkrad egendom	238
Rest	1 196

I runt tal alltså 1,2 mdkr.

Angående det vitsord som tillerkännes taxeringsvärdena hänvisas till slutet av post 8, statens egendom m. m. Slutsumman här ovan bör vara försiktigt beräknad.

10. *Statens affärsdrivande verk.* Om den preliminära beräkningen anfördes följande. I Statistisk årsbok 1953, sid. 295 o. f., inhämtas, att sammanlagda anläggningskostnaderna (eller därmed jämförligt) kan beräknas till 7,4 mdkr, varifrån avräknas »värdeminskningskonto» med 3,8 mdkr, nettot alltså 3,6 mdkr. (Postverket var här på grund av sin jämförelsevis ringa omfattning uteslutet.)

I den reviderade beräkningen tillämpas nu en annan mycket enkel saldobekräkning för att komma fram till ett möjligen användbart resultat. Vid samtal med en på området sakkunnig person har jag tagit fasta på ett uppslag, som något påminner om den tidigare använda metoden och som förefaller på sitt sätt rationellt, nämligen att sätta företagets värde lika med det i varje verks balansräkning redovisade s. k. statskapitalet (även kallat verkets kapital). Tanken

Vissa poster i statens affärsdrivande verks ekonomi. Milj. kr

Verk	Statskapital vid årets slut					Överskott för året				
	1950	1951	1952	1953	1954	1950	1951	1952	1953	1954
S. J. ¹	1 145	1 209	1 246	1 408	1 567	42	36	4	16	10
Postverket	75	77	81	88	94	24	17	6	14	17
Televerket ¹	816	840	977	1 054	1 165	49	43	41	40	67
Statens vattenfallsverk	1 427	1 619	1 937	2 247	2 531	57	70	82	102	132
Domänverket	430	482	461	448	493	30	91	70	33	77
Summa	3 893	4 227	4 702	5 245	5 850	202	257	203	205	303

¹ Räkenskapsåret för S. J. och televerket förskjutet ett halvt år tillbaka i tiden; beroende på att räkenskapsåret omfattar tiden mellan mittpunkterna av två på varandra följande kalenderår.

Statens affärsdrivande verk.

Sammandrag för åren 1950—1954

Verk	Milj. kr		Överskott i % av statskapital
	Summa statskapital	Summa överskott	
S. J. ¹	6 575	108	1,6
Postverket	415	78	18,8
Televerket ¹	4 852	240	4,9
Statens vattenfallsverk	9 661	443	4,6
Domänverket	2 314	301	13,0
Summa	23 817	1 170	4,9

¹ Se not 1 i föregående tabell.

är i princip den, att detta statskapital skall grundas på alla från början gjorda investeringar efter avdrag för gjorda avskrivningar eller andra omständigheter som kan föranleda balansräkningens försämring. Detta samlas i det s. k. värde-minskningskontot. Balansräkningen påverkas även av andra förhållanden, såsom tillfälligt upptagna lån, balanserade överskottsmedel m. m.. Verkets strävan är och måste vara att till statsverket årligen inleverera ett försvarligt överskott, medförande en åtminstone skälig förräntning av statskapitalet. Hur detta utfallit under de fem åren 1950—1954 framgår av tabellen på sid. 508 och en därpå grundad slutlig översikt.

Statistisk årsbok 1953, sid. 293—297, ger närmare upplysningar om de olika verkens vinst- och förlusträkningar 1952 samt balansräkningar ult. 1952 (i fråga om S. J. med ett halft års förskjutning bakåt i tiden för balansräkningens vidkommande och beträffande televerket med en liknande förskjutning för både vinst- och förlusträkning samt balansräkning). Ävenså gives upplysningar om ett antal år före och efter det närmast ifrågavarande. Särskilt bjuder posten värde-minsknings-

konto på en hel del av intresse. Jag har, så gott jag kunnat, förvissat mig om de hithörande beräkningarnas objektivitet, med möjlig reservation för en punkt, nämligen pensionsförpliktelserna, som finnes särskilt angivna i fråga om S. J. med 490 milj. kr för 1952, under det löpande pensioner det året närmade sig 119 milj. kr (siffrorna två år senare voro resp. 522 milj. kr och 146 milj. kr). Över några för pension avsedda fonder förfogar de affärsdrivande verkens personal icke numera, sedan dessa fonder år 1944 överlämnades till riksgäldskontoret och vidare avsättning till fonderna i samband härmed upphörde. Meningen synes nu vara att pensioneringen skall väsentligen bestridas med driftsinkomsten eftersom delposten pensionsförpliktelser i värde-minskningskontot uppenbarligen icke på långa tag är tillräcklig för pensionsförbindelsernas fullgörande. Och riktigheten av ett dylikt förfarings-sätt är jag för egen del ej sinnad att bestrida; se dock vad som längre fram kommer att påyrkas, när fråga blir om pensionsproblemet i dess helhet. Vad här sagts om pensionsfrågan gäller de affärsdrivande verken över huvud.

Om domänverket har den märkliga upplysningen lämnats, att beräkningen av skogskapitalet allttjämt grundar sig på 1935 års taxeringsvärden och att förty statskapitalet är mycket för lågt beräknat. Följaktligen har man icke funnit anledning att röra sig med något värde-minskningskonto. Verket är likväl med redovisade siffror hopfört med övriga affärsdrivande verk. Huru domänverkets uppgifter i fortsättningen blivit behandlade, framgår av vad som uppgivits under post 3 a, skogsmark och skog.

Den räntabilitet som här ovan framräknats för de olika verken skiftar, som man ser, högst betydligt. Man kan där-

för känna sig skeptisk, huruvida den använda metoden numera är den rätta vägen att gå fram. Flodström använde visserligen på sin tid räntabilitetsprincipen för dessa verks vidkommande. Men tiderna har förändrats. Här kan blott antydvas en möjligen vägledande tanke, visserligen vagt formulerad: se saken tekniskt, icke ekonomiskt. En av de tillfrågade experterna rör sig också med uttrycket tekniskt värde; se utredningen under post 12, kommunala och privatägda kraftverk.

Emellertid: jag har tillåtit mig att i brist på bättre röra mig med siffran 4,7 mdkr såsom samfällt värde på de fem statliga affärsdrivande verken. En senare fråga blir att fördela detta belopp på nationalförmögenhetens huvudgrupper. Dock har, på nyss anförda grunder, domänverkets andel härvid utesluts, så att tillgångsposten 10 kommit att lyda på 4,2 mdkr.

Slutligen ett par iakttagelser om de enskilda verkens räntabilitet. Man finner av sammanfattningstabellen, att det är skraft med S.J:s räntabilitet. Så mycket bättre står sig televerket och Statens vattenfallsverk. Slås de tre verken tillhopa, kommer man likväl fram till en kapitalavkastning på 3,75 procent. Vackert så, får man väl säga.

11. *Enskilda järnvägar.* Preliminärt uppgavs: En grov beräkning med utgångspunkt från uppgifterna i Statistisk årsbok 1953, sid. 150. Beloppet, 0,2 mdkr, är, som synes, av ringa storleksordning, eftersom S. J. numera övertagit det mesta av de enskilda järnvägarna. Uppgiften överensstämmer med den preliminärt lämnade; som en viss kontroll har därvid tjänat en uppgift å de fyra största ojämförligt dominerande företagens brandförsäkrade egendom, slutande på 0,13 mdkr. Hänvisas till Allmän järnvägs-

statistik år 1952 av järnvägsstyrelsen; rörelsens omfattning framgår någorlunda nöjaktigt av sid. 68—69.

12. *Kommunala och privatägda kraftverk.* I den preliminära beräkningen togs detta ämne mycket summariskt. Annat omförändrades ej än att det hela var en grov beräkning med ledning av vad som belöpte på statens kraftverk. Den brandförsäkrade delen uppgavs vara inräknad i post 1, brandförsäkrad egendom.

Åtskilligt mera ingående har uppgiften behandlats vid detta tillfälle. Expertis har anlitats inom Svenska Vattenkraftföreningen. Beräkningen gäller det svenska kraftverksväsendet i dess helhet, alltså även statens. Ur en inom föreningen utarbetad P. M. anföres följande ur ett avsnitt A:

A. Anläggningar för produktion och överföring

1. Betr. kapitalinvesteringar i vattenkraftstationer med tillhörande transformatorer, ställverk etc. finns beräkningar utförda årligen av Svenska Vattenkraftföreningen. Om de årliga investeringarna omräknas till 1953 års prisnivå samt nuvärdet beräknas efter sedvanliga avskrivningsmetoder, kommer man till att värdet av befintliga vattenkraftverk samt regleringsanläggningar skulle vara ca 4 000 milj. kr.

2. Beräkning av naturkraftens värde kan ske enligt den tabell för bestämmande av normala fallvärden, vilken intagits i tabellsammanställningen till 1951 års fastighetstaxering. Detta värde kan därvid uppskattas till ca 500 milj. kr.

3. En uppskattning av befintliga värmekraftverks nuvärde ger ca 400 milj. kr.

4. Anläggningar för kraftöverföring utgöras av stamlinjestationer, sekundärstationer, högsäpningsslinjer och ter-

tiärstationer. En uppskattning av det tekniska nuvärdet av dessa anläggningar ger ca 1 600 milj. kr.

En kontrollräkning på annan väg är utförd beträffande posten 1, 3 och 4.

I ett avsnitt B upplyses:

B. Anläggningar för detaljdistribution

Dessa omfattar system med spänning lägre än ca 20 kW. Någon samlad statistik för dessa anläggningar finns icke. En överslagsberäkning grundad på kännedom om anläggningskostnader inom olika delar av landet och antalet abonnenter ger ett nuvärde av dessa anläggningar av ca 2 800 milj. kr.

Slutsammanställningen i avsnitt C lyder:

C. Sammanställning

Uppskattning av det tekniska värdet vid årsskiftet 1953/54 av samtliga anläggningar för produktion och distribution av elektrisk kraft (inklusive under byggnad varande anläggningar).

Slag av anläggning	Tekniskt värde, milj. kr
Vattenkraftstationer och regleringsanläggningar	4 900
Stamlinje- och fördelningsnät	1 600
Detaljdistributionsnät	2 800
Totalsumma omkring	9 300

Av ovanstående 9 300 milj. kr utgör statens anläggningar (vattenfallsstyrelsen) ca 2 800 milj. kr.

I förstone ter sig proportionen 2 800 milj. kr (statens) — 6 500 milj. kr (kommunala och privatägda) något överraskande, ity att det senare till sin omfattning i fråga om kraftproduktion beräknas överskjuta det förra med endast ca 20 procent. I varje fall ter sig statens siffra icke osannolik vid det förhållande att det statliga verket att döma av siffror-

na i tabellen å sid. 509 numera visat sig vara en särdeles räntabel affär. Förklaringen till den stora skillnaden uppgives väsentligen vara de icke-statliga företagens åtskilligt vidlyftigare distributionsystem.

Liksom i en del andra svarbedömliga fall har jag tillåtit mig reducera det beräknade värdet av hela kraftverksväsendet till 8,0 mdkr.

13. *Markvärden.* Framgår av Statistisk årsbok 1953, sid. 315, såsom skillnaden mellan slutsummorna i kol. 6 och kol. 7 + slutsumman i kol. 4. Resultat: 8,7 mdkr.

14. *Saluvärdet av guld, silver och koppar i mynt och myntmetall.* Liksom i den preliminära beräkningen uppgivet av riksbanken och myntverket. Vad särskilt angår riksbanken, se Riksbankens årsbok 1952, sid. 18.

15. *Saldo, riksbanken tillgodo, av utländska mellanhavanden.* Framgår av balansräkningen i Riksbankens årsbok 1952, sid. 6—7. Den dominerande tillgångsposten är utländska statspapper och fordringar hos utländsk bank eller bankir, netto. Resultat: 1,3 mdkr.

16. *Saldo, andra juridiska personer samt fysiska personer tillgodo, av utländska mellanhavanden.* I den preliminära beräkningen upplystes bl. a. följande. Vid jämförelse med Flodströms uppställning finner man, att mellanhavandena med utlandet delvis är uteslutna i slutsammanställningen för 1952. Härmed förhåller sig på följande sätt. Huvudparten av skulderna, sammanlagt 1,3 mdkr år 1908, utgjordes av obligationsskuld; denna skuld är numera praktiskt taget bragt ur världen. Privathankernas mellanhavanden med utlandet väger numera ungefär jämnt i fråga om fordringar och skulder. Annat är förhållandet med våra industriföretags investeringar i utlandet

och de utländska företagens i Sverige. Allting talar för att den förra posten betydligt dominerar över den senare; man tänke på L. M. Ericsson, Kullager, Elektrolux m. fl. storföretag. Men med huru mycket kan väl svårligen utredas. Och beträffande privatpersoners mellanhanden i vardera riktningen kan man, liksom 1908, intet utröna. Men förvisso är det inga föraktliga belopp som det totala saldot, vårt land tillgodo, rör sig om; dock med säkerhet ej av den storleksordning, att det är av väsentlig betydelse vid jämförelse med nationalförmögenhetens totalbelopp. Må vi nöja oss med att betrakta det sagda som en kompletterande upplysning till den tidigare uppställda tillgångstablan.

Vid förfrågan hos valutakontoret har det nu visat sig, att det inte är alldeles hopplöst att få åtminstone någon föreställning om storleken av ifrågakvarande saldo. I det hela är det den svenska storindustriens investeringar i utlandet som avspeglar sig genom innehav av obligationer och aktier. Detta är dock även fallet med såväl den utländska industriens investeringar i Sverige som ock med andra juridiska och fysiska personer genom mellanhanden i vardera riktningen. I viss mån har en år 1943 föranstaltad valutadeklaration varit till ledning härvid; se Riksbankens årsbok 1944, sid. 19—21.

Sammanställningar har nu gjorts av vad som kunnat utrönas om svenskt innehav av utländska aktier och utländskt innehav av svenska aktier. Nettot skulle röra sig om ett svenskt tillgodohavande på 1/2—1 mdkr i aktier. Analogt skulle i fråga om obligationer framkomma ett netto till Sveriges favör av minst 1/2 mdkr. Sammanlagt alltså 1—1 1/2 mdkr Sverige tillgodo. Här har nu valts den undre gränsen 1 mdkr.

Tillkommer emellertid en post långfristiga krediter till vissa främmande länder på sammanlagt 1,3 mdkr, specificerade i Riksbankens årsbok 1952, sid. 37'. M. h. t. räntefot och löptider har nedvärdering skett till 1,0 mdkr. Post 16 skulle alltså stanna vid 2,0 mdkr.

17. *Vissa smärre poster av ringa storleksordning.* Tyvärr har ett allvarligt sjukdomsfall hindrat en tidigare anmodad medhjälpare att söka utreda motsvarigheten till en del smärre poster i Flodströms utredning (här bortses från ett flertal rena obetydligheter).

Posterna i fråga är: milj. kr

1. Fisken under äganderätt.....	56
2. Torvmossar och ljunmarker..	29
3. Hamnar	56
4. Spårvägar	52
5. Outhygga vattenfall	78
6. Stenkolsgruvor och stenbrott..	28

Summa 299

Posterna 5 och 6 utelämnas här, enär de får anses inräknade uti de i varje fall starkt hypotetiska storposterna kraftverk samt gruvor och fyndigheter å sammanlagt 12,5 mdkr. Återstår alltså ett belopp av 193 milj. kr. Må det, delvis med hänsyn till penningvärdets fall, försiktigtvis upptagas till ett värde av blott 0,8 mdkr.

Slutresultatet i tablan på sid. 499, 238,6 mdkr, överstiger som man finner det preliminära slutresultatet, 225,3 mdkr, med 13,3 mdkr. Vid jämförelsen finner man även att posterna 2, 4, 6, 9, 10 och 12 företer ökning, stundom en betydande sådan, under det post 8 minskat och posterna 3, 5, 7, 11, 13, 14 och 15 förblivit praktiskt taget oförändrade. Posten 3 a har, efter ett förändrat beräkningssätt, betydligt ökat. Nyttikomna är posterna 16 och 17. Posten 1 erbjuder i detta sammanhang intet sär-

skilt intresse i följd av sin uppgift att endast tjänstgöra som en hjälpreda i den fortsatta undersökningen; beräkningen är för övrigt utförd på ett helt annat sätt än den preliminära.

Graden av tillförlitlighet hos de nu beräknade posterna skall härefter något begrundas. Posterna 3, 5, 6, 7, 13, 14 och 15 synes vara rätt noggrant uppskattade. Något osäkra är posterna 2 och 9. Tämli- gen osäkra är posterna 8, 10, 11 och 12. Särskilt osäkra är posterna 3 a, 4 och 16, de bägge förra genom sitt starka beroen- de av konjunkturen; och den sistnämnda i vad gäller det mycket svårberäkne- liga innehavet av svenska och utländska aktier och obligationer. Den relativt obe- tydliga post 17 är mera tagen på en höft.

Här följer nu ett försök att samman- föra de tidigare förtecknade posterna, efter nödiga utbrytningar och omgrup- peringar, på sådant sätt att jämförbarhet ernås med Flodströms sammanställning på sid. 496. Fördelning på fast och lös egendom har här endast undantagsvis kunnat ernås på grund av det tillgån- gliga materialets ofullständighet. Översik- ten bör icke dess mindre vara rätt upp- lysande, särskilt vid aktgivande på den inbördes procentiska relationen mellan tillgångsposterna vid vardera tidpunk- ten.

Härvid har tillgått på följande sätt. Ut- gångspunkten är brandförsäkringsvärde- na på sid. 50*—51* i Enskilda försäkr- ingsanstalter 1952 av försäkringsinspek- tionen. För läns-, härads- och sockenbo- lagen uppges nu visserligen all hithö- rande egendom i klump; en pålitlig un- dersökning har emellertid givit till re- sultat, att byggnader och annan egen- dom ingår i proportionen 2:1, varav del- posterna 24,6 och 12,3 mdkr. Vi kan allt- så sammanställa:

	Bygg- nader mdkr	Annan egen- dom mdkr	Till- sam- man mdkr
Läns-, härads- och soc- kenbolag.....	24,6	12,3	36,9
Övriga bolag.....	76,3	79,6	155,9
	100,9	91,9	192,8

Med uttrycken byggnader, resp. annan egendom förstås här vad som praktiskt taget gemenligen går under benämning fast egendom, resp. lös egendom.

För att göra slutbeloppet, 192,8 mdkr, bättre lämpat för behandlingen i det föl- jande har nu vissa minuskorrektioner anbragts, nämligen nedanstående:

	mdkr
för avbrottsförsäkring m. m. (se sid. 499, sp. 1)	3,8
för värdeminskning betr. maskiner och varor (se sid. 514, sp. 2) ..	5,0
å en del poster i tablån på sid. 498, som vid direkt beräkning kom- mit att innesluta även brandför- säkring, nämligen:	
kreatursstock	2,0
gruvor och fyndigheter	0,5
enskilda järnvägar	0,1
kommunala och privatägda kraft- verk	1,5
	Summa 12,9

Den härigenom justerade posten brandförsäkrad egendom blir alltså 179,9 mdkr.

I detta sammanhang påpekas, att den lösa egendom som Flodström uppger för skogens del (se sid. 496) tänkes in- räknad i posten skogsmark och skog å sammanlagt 12,0 mdkr.

Vi tar nu i tur och ordning, med ute- slutande av ett antal småposter, de till- gångsposter som upptages i Flodströms tablå, sid. 496.

	mdkr	mdkr		mdkr	mdkr
a) Jordbruksegendom:			Transport	1,3	234,5
Inägojord	4,3		Saldo, andra juridiska		
Byggnader	8,8		samt fysiska personer till-		
Kreatursstock	3,1		godo, av utländska mel-		
Döda inventarier och la-			lanhavanden (se sid. 499	2,0	3,3
ger	4,0	20,2	m) Vissa poster av ringa stor-		
c) Skogsmark och skog (se			leksordning (se sid. 499)		0,8
sid. 498, sp. 2)		12,0			
f) Gruvor och fyndigheter					
(se sid. 498, sp. 2)		4,5			
g) Industriell egendom:					
Brandförsäkrat belopp (se			Några förklarande upplysningar till		
nedan)	46,0		ovanstående sammanställning följer här		
Kraftverk (se sid. 511,			nedan.		
sp. 2)	8,0		Det brandförsäkringsbestånd som gäl-		
Stockholms stads vatten-,			ler industrien grundar sig på uppgifter		
gas- och elektricitetsverk	0,2		från bolagen. De torde vara tillnärmelse-		
Tomtvärde (se nedan) ..	0,4		vis riktiga.		
	54,6		För tomtvärderna finnes endast en ti-		
Avgår: värdeminskning för			digare angiven klumpsumma, 8,7 mdkr,		
maskiner och varor (se			att tillgå. Gissningsvis har antagits att		
nedan)	5,0	49,6	härav belöper på industrien 5 procent;		
h) Kommunikations- och			härav beloppet 0,4 mdkr.		
transportegendom:			Den värdeminskning inom industriell		
S. J:s statskapital	1,2		egendom för maskiner och varor, 5,0		
Enskilda järnvägar	0,2		mdkr, varom tidigare talats på sid. 499,		
Televerkets statskapital ..	1,0		sp. 2, grundar sig på den någorlunda till-		
Postverkets statskapital ..	0,1		förlitliga inbördes relationen mellan de		
Flyg	0,2		tre huvudsakliga beståndsdelarna i lös		
Handelsflotta	3,3		egendom: personlig lösegendom, maski-		
Motorfordon	4,2	10,2	ner och varor (40, 25, 35).		
i) Förvaltnings- m. m. egen-			Vid fördelningen av posterna i) och j)		
dom (se nedan)		13,7	har ingen annan utväg stått till buds än		
j) Övrig sakegendom m. m.			att göra en proportionering efter Flod-		
(huvudsakl. bostads- och			ströms siffror (se sid. 496). En ungefär-		
affärsfastigheter med till-			lig partiell kontroll erhålles emellertid		
hörande lösöre; se nedan)		123,1	på följande sätt. De bägge slagen av fast		
k) Mynt och myntmetall (se			egendom, om vilka här är fråga, sam-		
sid. 499)		1,2	manfaller nära nog med vad i Statistisk		
l) Fordringar i utlandet:			årsbok 1953, sid. 315, benämnes fastig-		
Saldo, riksbanken tillgodo,			hetsskattefri fastighet, resp. »annan fas-		
av utl. mellanhav. sid. 499)	1,3		tighet». Förhållandet mellan det förra		
Transport	1,3	234,5	och det senare är i Statistisk årsbok 0,12		
			och hos Flodström 0,13.		
			Den definitiva beräkningen ter sig		
			härefter sålunda:		

	mdkr	mdkr		mdkr
Efter gjorda justeringar			vilket ger:	
återstår av brandförsäkrad egendom (se sid. 498)		179,9	för i)	13,7
Häriifrån drages:			för j)	123,1
Vad som belöper på jordbruksegendom (8,8 + 4,0; se ovan under post a)	12,8			
Vad som belöper på industriegendom (46,0—5,0; se ovan under post g)	41,0	53,8		
Rest: vad som av brandförsäkrad egendom belöper på i) + j)		126,1		
Härtill kommer av icke försäkrad egendom:				
Statens ej brandförsäkrade egendom (se sid. 498)	1,4			
Stockholms stads motsvarande egendom (se sid. 508)	1,0			
Markvärden med undantag för industriell egendom (se sid. 498 post g) här ovan) ..	8,3	10,7		
Summa att fördela på i) och j) enligt nyssnämnda regel		136,8		

I tabellen här nedan sammanföres nu resultaten av såväl 1908 som 1952 års fördelning av tillgångsbeståndet. Särskilt intresse erbjuder den procentuella fördelningen av de olika tillgångsslagen, belysande utvecklingen under de gångna 44 åren. Ett par ytterligheter, visserligen icke överraskande, må här framhållas: den relativa tillbakagången i jordbruksegendomen och ökningen i den industriella egendomen.

1908 års skuld till utlandet är ställd utanför.

*

Vårt ämne ger anledning till ännu några reflexioner. I förstona baxnar man inför den oerhörda skillnaden mellan siffrorna från 1908 och 1952, resp. 14 mdkr och 239 mdkr, alltså ett — visserligen blott siffermässigt — 17-faldigande under 44 år. Två faktorer utesluter en direkt jämförelse: penningvärdets fall och folkökningen från 5,4 milj. till 7,2 milj. Låt oss beträffande den förra räkna

Nationalförmögenhetens fördelning på olika huvudposter i tillgångsbeståndet

Tillgångspost	1908 års beräkning		1952 års beräkning	
	Belopp mdkr	I % av det hela	Belopp mdkr	I % av det hela
a) Jordbruksegendom	3,9	25,3	20,2	8,5
c) Skogsmark och skog	1,6	10,4	12,0	5,0
f) Gruvor och fyndigheter	0,5	3,4	4,5	1,9
g) Industriell egendom	1,9	12,5	49,6	20,8
h) Kommunikations- och transportegendom	1,2	7,6	10,2	4,3
i) Förvaltnings- m. m. egendom	0,6	3,8	13,7	5,7
j) Övrig sakegendom etc. (huvudsakl. bostäder o. tillhörande lösegendom)	5,1	33,6	123,1	51,6
k) Mynt- och myntmetall	0,1	0,6	1,2	0,5
l) Fordringar i utlandet	0,2	1,7	3,3	1,4
m) Ett antal poster av ringa storleksordning	0,2	1,1	0,8	0,3
Summa	15,3	100,0	238,6	100,0

med de alternativa antagandena 1 kr av 1952 = 15 öre av 1908 (alt. a), 1 kr av 1952 = 25 öre av 1908 (alt. b) och 1 kr av 1952 = 35 öre av 1908 (alt. c). En liknande jämförelse gjordes efter den preliminära beräkningen för två år sedan, dock med uteslutande av nuvarande alternativet a. Hithörande kalkyler är sammanförda i nedanstående tabell.

Alternativ	Realvärdet, efter reduktion till 1908 års prinsnivå, av medelförmögenhet per invånare i kr		Förhållandet mellan det senare och det förra
	1908	1952	
1 kr 1952 =			
a) 15 öre 1908	2 593	4 971	1,9
b) 25 » »	2 593	8 285	3,2
c) 35 » »	2 593	11 589	4,5

De alternativa antagandena om »nykronans» värde i »gammalören» motiveras med vanskligheten att fixera ett hållbart indextal. En övre och en undre gräns torde dock ha utpekats. Den intresserade må efter behag interpolera, så han blir någorlunda tillfreds.

Emellertid finns det nu anledning att tillfoga alt. a, d. v. s. 1 kr. 1952 = 15 öre 1908. Sedan min första redogörelse skrevs, har jag i en utvecklingshistoriskt upplagd skrift av H. Dickson 1946 handlande om Byggnadskostnader och byggnadsmaterialmarknader i Sverige (Statens kommitté för byggnadsforskning, meddelande nr 4), funnit vissa uppgifter av intresse i detta sammanhang. Exempelvis inhämtas på sid. 14: utgående från basåret 1913 (alltså icke långt ifrån nyss omnämnda basår 1908) med indextal 100 finner man följande indextal för tre epoker med 10 års mellanrum:

	1923	1933	1943
Levnadskostnadsindex.....	177	156	244
Partiprisindex	162	108	222
Byggnadskostnader:			
Index för löner.....	294	323	351
» » materialpriser..	204	144	299
Generalindex	240	216	332

Det har upplysts, att en tendens till utjämning mellan byggnadskostnadsindex och övriga indices kunnat iakttagas efter 1945.

Siffrorna här ovan är blott en antydning, visande vartåt det hela pekar. Emellertid skall man besinna att omkring hälften av vår nationalförmögenhet utgöres av byggnader, en tungt vägande andel alltså. Att utföra en om också blott summarisk analys av hur byggnadsväsendet spelat in i den allmänna prisutvecklingen är förmodligen ett mycket komplicerat företag, som förf. till denna uppsats funnit sig böra avstå ifrån. Veterligen har ej heller någon annan engagerat sig i denna uppgift.

Så mycket är dock visst, att denna faktor på inga villkor får lämnas ur räkningen. Med en visserligen vågad gissning tillåter jag mig proponera, att en fullständig hithörande kalkyl skulle resultera i att 1 kr 1952 sättes = 20 öre 1908. Detta skulle innebära ungefär en ökning med 150 procent av nationalförmögenhetens realvärde per innevånare under tiden 1908—1952.

Och det är vackert så. Det lär väl icke ha gått alldeles av sig själv. Med en berömvärd framåtanda hos Sveriges folk får vi nog räkna.

*

En sida av vårt ämne spelade icke någon nämnvärd roll i 1908 års utredning. Folkpensioneringen existerade icke på den tiden. För annan pensionering i

mera blygsam skala var i försäkringstekniskt hänseende tillfredsställande sörjt genom försäkringsbolagen och för stats-tjänare m. fl. hjälpligt nog genom pensionskassor. Nu är, som bekant, läget ett helt annat. Vi har fått vår folkpensionering. Och tillskotten till en från början tänkt fond, beräknad efter försäkringstekniska grunder, har för länge sedan upphört. På ett liknande sätt har det gått med en numera mycket omfattande pensionering av stats-tjänare m. fl.; avsättningarna till deras pensionsfonder har i regel upphört genom statsmakternas ingripande för ett tiotal år sedan, och pensioneringen går numera mestadels direkt genom statliga organ. Får sistnämnda bägge angelägenheter negligeras vid en riktig uppskattning av nationalförmögenheten? Den saken tål att tänka på. Det rör sig i själva verket om åtskilliga miljarder i fondmedel, om vilkas befintlighet man ställer sig undrande.

Ansatser till att låta pensionsförmåner inverka vid nationalförmögenhetens beräkning har i gången tid icke saknats. Sålunda räknade Flodström på sin tid med en brist i S. J:s för dess personal inrättade pensionskassor såsom inverkan på verkets räntabilitet och därmed på dess värde som del av nationalförmögenheten betraktat. De statliga af-färsdrivande verken har betydande belopp, avseende partiell täckning av personalens pensionsförmåner, inräknade i det s. k. värdeminskningskontot, vilket i sin tur verkar till minskning av statskapitalet och därmed på företagets värde som del av nationalförmögenheten betraktat.

Min egen ståndpunkt i denna fråga är radikal nog. Den innebär helt enkelt att allt vad pensionering heter uppfattas som icke vidkommande nationalförmö-

genheten. I lag eller författning eller annorledes grundad rätt till skälig pension betraktar jag som en fråga om humanitet. Det rör sig om en icke alltför betungande uppoffring av en yngre generation — i skatter och avgifter m. m. — till förmån för en äldre generation. Vår nationalförmögenhet lär nog ej ta nämnvärd skada av den saken. Vi har våra kor, betesmarker och åkrar, vår skog och våra hem i behåll. Det gäller bara för våra arbetsföra samhällsmedlemmar att slå av lite grand på pretentionerna, vilka sannerligen tål vid att prutas på. Även gamlingarna kan, efter välförrättat värv i samhället, ha lov att betrakta sig som delägare i vår nationalförmögenhet — så skulle man också kunna se saken.

Denna betraktelse är mycket primitiv. Och det skall villigt medges, att man icke avfärdar det ytterst svårlösta pensionsproblemet med en dylik helhetssyn. Men mitt yrkande på att icke röra ihop pensionsfrågan med beräkningen av nationalförmögenheten finner jag mig böra vidhålla — om icke annat som en trossak.

Ett yrkande av helt annan art har jag emellertid att komma med. Och det är tillskapandet av ett försäkringsmässigt kalkylerande rörande pensionsväsendet, därvid jag självfallet bortser från vad som ankommer på försäkringsbolagen, vilkas pensionsrörelse numera har en betydande omfattning och i tekniskt hänseende regleras genom en väl genomtänkt lagstiftning. Helt annorlunda ligger det som nämnt till med den statliga pensioneringen; och veterligen har i sen tid beträffande denna pensionering ingenting åtgjorts i försäkringsmässig kalkyleringsväg. Emellertid: vad här ifrågasättes syftar icke på uppsamlandet av fonder på tiotals miljarder. Det är, kort

sagt, en fråga om god ordning, förhjälpande oss till att någorlunda kunna bedöma vår ekonomiska prognos och, där-est så kräves, inrätta oss därefter.

En del sifferuppgifter, som kan i viss mån belysa läget, må här meddelas; de avser året 1954. Löpande obligatoriska folkpensioner utgjorde sammanlagt 1,5 mdkr; obligatoriska pensionsavgifter 0,2 mdkr; folkpensionsfonden 0,8 mdkr. Löpande pensioner till stats- och kommunaltjänstemän samt deras efterlevande uppgick till uppskattningsvis 0,6 mdkr; motsvarande fondmedel till högst 0,5 mdkr. I visst samband med hela detta frågekomplex kan måhända sättas vad man har sig bekant om den s. k. nationalinkomsten 1954: omkring 42 mdkr, brutto (se Statistisk årsbok 1955 sid. 308).

.

Sent omsider är nu denna utredning slutförd, drygt ett år senare än som från början var ämnat. Förf. kan urskulda sig med upprepade sjukdomsattacker. Beklagligtvis har tiden ej tillåtit mig att i åtskilliga detaljer gå mera på djupet med undersökningen. Den må emellertid gälla vad den kan.

Förvisso saknas här icke brydsamma spörsmål. Utredningen inbjuder till diskussion, kritik. Och författaren lovar, i sin egenskap av samhällsekonomisk dilettant, att vaket lystra till den visdom, som härvid må varda förkunnad.

Även denna gång är det mig en glädje omnämna, att åtskilliga vidtalade personer — väl ett femtiotal — varit mig behjälpliga med upplysningar och utredningar, understundom besvärliga nog, och att deras beredvillighet aldrig svikit. Mitt uppriktiga tack för hjälpen!

TJÄNSTEMÄN INOM DET STATSUNDERSTÖDDA VERKSAMHETSOMRÅDET ÅR 1955

Av förste aktuarien THURE LINDH

Sedan år 1954 utarbetar statistiska centralbyrån statistik över tjänstemännen inom det statliga och statsunderstödda verksamhetsområdet. I denna tidskrift (1956: 7, s. 313 o. f.) har en redogörelse tidigare lämnats för den i statens tjänst anställda personalen år 1955. Av utrymmesskäl kunde icke samtidigt tjänstemännen inom det statsunderstödda verksamhetsområdet redovisas, varför en redogörelse för dessa kategorier lämnas här nedan.

Under hösten 1954 infordrade centralbyrån individuella uppgifter för varje den 1 oktober 1954 anställd tjänsteman. På grundval av det inkomna materialet stansades ett hålkort för varje individ. Denna hålkortsmassa är avsedd att utgöra ett register, som årligen skall kompletteras med under året inträffade förändringar. I enlighet härmed aktualiserades registret för första gången per den 1 oktober 1955 (1 januari 1956 för skogs-vårdsstyrelserna) och kunde därefter utnyttjas för tabellframställning dels beträffande personalläget den 1 oktober 1955 och dels beträffande under året inträffade förändringar.

Aktualiseringen av registret per den 1 oktober 1955 tillgick på så sätt, att statistiska centralbyrån till myndigheterna utsände en maskinmässigt framställd lista över personal, som redovisats ett år tidigare. På denna lista införde uppgiftslämnarna alla ändringar, som inträffat under året, såsom befordran, avgång m. m., varefter listan återsändes till cen-

tralbyrån. Samtidigt infordrades på särskild blankett data för alla nyanställda tjänstemän. Listan jämte blanketten över nyanställningar utgör sålunda det primärmaterial, som legat till grund för aktualiseringen av registret. Detta har emellertid begränsats till att omfatta endast löneplansplacerade tjänstemän. För icke löneplansplacerad arvodespersonal har uppgifter infordrats på särskild blankett.

I ovannämnda artikel i häfte 7 har lämnats en redogörelse för primärmaterial till statistiken samt för redovisningsprinciperna, varför här endast återges en sammanfattning. De infordrade uppgifterna omfattar namn, folkbokföringsnummer, anställningsår, lönegradsbeteckning, lönegrad, löneklass, pensionsålder, befattning och utbildning. För nyanställda redovisas dessutom anställningsdatum samt för avgångna tidpunkt för och orsak till avgången. Redovisningen omfattar endast tjänstemän men ej arbetarpersonal, vilken senare kategori definieras som enligt kollektivavtal eller med personliga avtal med jämförliga arbetsuppgifter anställda personer. Tjänstemännen har indelats i dels löneplansplacerad personal, dels arvodister m. fl. Vad först löneplansplacerad personal beträffar, redovisas all personal på löneplan, även om tjänstgöringstiden är avkortad. Även tjänstledig personal har medtagits utom i sådana fall, då tjänstledigheten åtnjutes för tjänstgöring vid statlig myndighet eller därmed jäm-

ställd statsunderstödd verksamhet. Däremot redovisas icke vakanta tjänster. Varje anställd upptages i den högsta befattning vederbörande innehar eller uppehåller med vikariatslön. Anställd med vikariatslön redovisas sålunda i den befattning och den lönegrad, som gäller för den tjänst förordnandet avser. Förordnande med vikariatsersättning redovisas däremot ej.

Den icke löneplansplacerade personalen, arvodister m. fl., har redovisats på en något enklare blankett med åtskillnad av personer med minst halv arbetstid och mindre än halv arbetstid. I de framlagda tabellerna har endast förstnämnda kategori medtagits.

Den nu framlagda statistiken omfattar följande tjänstemannagrupper, vilka utgör huvudparten av de tjänstemän inom det statsunderstödda verksamhetsområdet, för vilka av staten fastställda avlöningsreglemententen gäller:

präster
kyrkomusiker
lärarpersonal vid folk- och småskolor
personal vid skogsvårdsstyrelserna
» » hushållningssällskapen
polismän
personal vid Stockholms högskola
» » socialinstituten

För lärarpersonal vid folk- och småskolor uppskots uppläggningsen av registret ett år varför det nu är första gången, som individuella data infordrats för denna kategori. Uppgifter om nyanställda och avgångna m. fl. förändringar kommer därför att infordras för lärarpersonalen först nästkommande år.

Uppgifterna för präster och kyrkomusiker har inhämtats från domkapitlen. Primärmaterialet rörande lärare vid folk- och småskolor har samlats genom folkskolinspektörernas försorg. För

Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping och Gävle har vederbörande folkskolestyrelse (folkskoledirektion) tillhandahållit uppgifterna. Skogsstyrelsen resp. lantbruksstyrelsen har svarat för insamlingen av primärmaterialet för skogsvårdsstyrelserna och hushållningssällskapen samt även företagit viss granskning av detta. Uppgifterna rörande polismän har infordrats från länsstyrelserna, vilka dock i allmänhet torde ha vidarebefordrat blanketterna till polischeferna för ifyllande. För Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping och Helsingborg har uppgifterna av centralbyrån infordrats direkt från polismästarna.

De i tab. 1—14 framlagda resultaten avser helt personalläget vid en viss tidpunkt (1 oktober 1955 eller 1 januari 1956). Däremot redovisas icke under året inträffade förändringar i form av nyanställningar, avgång och befordran, på sätt som skett för det statliga området. För lärarpersonalen har dylika uppgifter icke infordrats, då uppläggningsen av registret skedde först per 1 oktober 1955. I övrigt har det ansetts lämpligare att bearbeta förändringarna först nästkommande år, då en förändringsstatistik kan erhållas för hela området.

Präster, som uppår till inalles 2 867, redovisas i tab. 1 efter löneklass och ortsgrupp, i tab. 2 efter anställningsform och lönegrad samt i tab. 8 efter ålder. Av tab. A på sid. 521 framgår, att 76 % av prästerna innehar ordinarie tjänst, d. v. s. i allmänhet komministertjänst eller kyrkoherdetjänst. Av icke publicerade arbetstabeller framgår att något mer än hälften av kyrkoherdarna är placerade i lönegrad 29. Av icke ordinarie präster utgör adjunkterna huvudparten med placering i Ce 21—25 samt ett mindre antal i Cf 19. Åldersfördelningen i tab. 8 utvisar, att av samtliga löneplans-

Tab. A. Procentuell fördelning efter anställningsform *Type of appointment, %*

Anställningsform	Präster	Kyrko- musiker	Lärare vid folk- och småskolor		Anställda vid		Polis- män
			M	Kv	skogs- vårds- styrelser	hushåll- nings- sällskap	
Löneplan 1: ordinarie	76,0	36,6	66,8	59,6	63,4	66,8	84,2
extra ordinarie ...	19,9	27,9	18,9	26,0	16,6	7,0	3,8
aspiranter	2,4	—	0,1	0,1	9,6	1,9	4,7
extra	0,6	5,8	9,3	10,7	7,0	11,6	4,6
S:a för löneplan 1	98,9	70,3	95,1	96,4	96,6	87,3	97,3
Löneplan 2	0,5	—	—	—	—	—	—
Arvodister	0,6	29,7	4,9	3,6	3,4	12,7	2,7
Summa	100	100	100	100	100	100	100

placerade präster 26 % är födda före 1900, 38 % under åren 1900—1909, 25 % under åren 1910—1919 samt endast 11 % år 1920 eller senare.

Kyrkomusikerna, som omfattar endast 380 tjänstemän, redovisas i tab. 1 och 3. Huvudparten är placerad i 24:e lönegraden som ordinarie eller extraordinarie, men hela 30 % av samtliga kyrkomusiker utgöres av arvodister.

Lärare vid folk- och småskoleväsendet redovisas efter löneklass och ortsgrupp i tab. 4, efter anställningsform och lönegrad i tab. 5, efter lönegrad och löneklass i kombination i tab. 7, efter ålder i tab. 8 samt efter utbildning i tab. 9. Samtliga lärare uppgick enligt tab. 5 till 41 768, varav huvudparten eller 39 097 var löneplansplacerade. Närmare 66 % av lärarna utgöres av kvinnor. Något mer än hälften av kvinnorna är placerade som småskollärarinnor i lönegraderna 11, 13 och 15, medan huvudparten av de övriga liksom flertalet män innehar folkskollärartjänst i lönegraderna 17, 19 och 21. Av samtliga lärare innehade ca 86 % ordinarie eller extraordinarie tjänst. Ifrågavarande tal var ungefär detsamma för såväl män som kvinnor. Med undantag för ett fåtal lärare i aspirantställning utgöres återstoden av Cg-anställda

eller arvodister. Till de sistnämnda har räknats timlärare m. fl., av vilka dock endast sådana med minst 15 veckotimmar medtagits i redovisningen.

Lärarnas åldersfördelning enligt tab. 8 utvisar ett relativt litet antal lärare i åldrarna 35—45 år, medan frekvensen är större såväl i de yngre som i de äldre åldersklasserna. Omkring 43 % av de manliga och 45 % av de kvinnliga lärarna är födda 1920 eller senare. Beträffande lärarnas utbildning framgår av tab. 9, att det finnes c:a 1 000 lärare, som icke är utexaminerade från folk- och småskoleseminarium eller har den för lärare i övningsämnen stipulerade utbildningen. Av dessa har drygt 400 akademisk examen samt c:a 600 annan utbildning, huvudsakligen studentexamen. Då statistiken avser en viss tidpunkt, kan det antagas att flertalet lärare med icke erforderlig kompetens utgöres av tillfälliga vikarier.

Polismännen har fr. o. m. den 1 juli 1954 inordnats i det statliga avlöningsreglementet. De i tabellerna redovisade siffrorna avser endast kommunalanställda polismän (inkl. statspolisavdelningarna) men däremot ej landsfiskaler, viss polispersonal i landsfiskalsdistrikten, poliskåren i Boden m. fl. grupper, vilka

Tab. B. Procentuell fördelning efter lönegrad, löneplan 1
Salary scheme 1: Salary scale, %

Lönegrad	Präster	Kyrko- musiker	Lärare vid folk- och småskolor ¹		Anställda vid		Polis- män
			M	Kv	skogs- vårds- styrelser	hushåll- nings- sällskap	
1—10	—	—	—	—	13,3	20,1	—
11	—	0,4	0,0	4,4	3,1	2,5	5,6
12	—	—	0,0	0,0	5,9	1,6	0,3
13	—	—	0,0	12,8	0,8	5,9	4,1
14	—	0,4	—	—	19,1	0,5	6,1
15	—	—	0,3	36,3	0,3	0,5	35,3
16	—	6,0	2,2	3,2	0,1	0,6	9,8
17	—	—	9,6	6,8	36,5	18,1	15,3
18	—	—	3,4	2,5	0,3	—	0,3
19	2,6	0,7	16,4	11,1	2,6	11,2	12,4
20	—	—	0,0	0,0	—	0,5	0,7
21	1,7	1,5	59,9	22,7	3,9	2,0	6,4
22	—	—	0,0	0,0	—	0,3	—
23	1,4	1,9	0,7	0,1	1,0	3,0	2,2
24—27	48,6	89,1	6,5	0,1	6,3	9,7	1,0
28—33	45,3	—	1,0	0,0	5,5	23,5	0,5
34—37	0,4	—	—	—	1,3	—	—
Summa	100	100	100	100	100	100	100

¹ Distriktsöverlärarna i Cb 2—6 har inräknats i lönegraderna 25—29.

samtliga är statstjänstemän och ingår i redovisningen över i statens tjänst anställd personal.

I tab. 4, 6, 7 och 12 (länsvis) redovisas polismännen efter löneklass, ortsgrupp, anställningsform och lönegrad. Fördelningen efter lönegrad (se tab. B här ovan) utvisar, att 61 % av samtliga polismän tillhör högst lönegrad 16 med huvudparten koncentrerad till 15:e lönegraden. Lönegraderna 17—23 (förste poliskonstapel, polis- och kriminalassistent samt förste polis- och kriminalassistent) har uppnåtts av 37 % av samtliga, medan lönegraderna 25—31 (huvudparten av kommissarierna) endast omfattar 2 %. De icke löneplansplacerade polismännen i arvodesbefattning utgör endast 237. I tab. 6 redovisas 67 kvinnliga polismän. Däremot ingår icke annan kvinnlig personal, såsom kontorsbiträden m. fl.

Huvudparten av polismännen, 84 %, innehar ordinarie tjänst. Aspiranterna utgör c:a 400 eller knappt 5 % av samtliga. Polismännens åldersfördelning framgår av tab. 8, som visar att 43 % är födda år 1921 eller senare, 52 % under åren 1901—1920 samt 5 % före 1901. I tab. 10 redovisas polismännen efter utbildning i kombination med dels födelseår och dels lönegrad. Enligt tabellen skulle 1 700 eller närmare 20 % av polismännen sakna utbildning utöver folkskolestadiet. Uppgifterna torde dock vara något bristfälliga och nämnda siffra därför för hög. Polisutbildning ingår icke i tabellen utan endast grundutbildning. Som synes av tabellen, är den vanligaste utbildningen för polismännen militära skolor, vilken utbildning redovisas för 43 % av samtliga. Omkring 10 % har avlagt realexamen och 20 % genomgått folkhögskolor o. dyl.

Tab. C. Förändringar i antalet tjänstemän mellan åren 1954 och 1955

Changes in the number of employees

	1954	1955	Ökning (+) Minskning (—)	Procentuell förändring
Präster				
Ordinarie	2 184	2 191	+ 7	+ 0,3
Extra ordinarie	570	572	+ 2	+ 0,4
Aspiranter	73	70	— 3	— 4,1
Extra	18	17	— 1	— 5,6
Arvodister	20	17	— 3	— 15,0
Summa	2 865	2 867	+ 2	+ 0,1
Lärare vid folk- och småskolor				
Ordinarie	25 570	25 924	+ 354	+ 1,4
Extra ordinarie	8 825	9 843	+ 1 018	+ 11,5
Aspiranter	19	25	+ 6	+ 31,6
Extra	4 234	4 267	+ 33	+ 0,8
Arvodister	1 379	1 709	+ 330	+ 23,9
Summa	40 027	41 768	+ 1 741	+ 4,3
Polismän				
Ordinarie	7 407	7 411	+ 4	+ 0,1
Extra ordinarie	239	336	+ 97	+ 40,6
Aspiranter	374	410	+ 36	+ 9,6
Extra	398	409	+ 11	+ 2,8
Arvodister	188	237	+ 49	+ 26,1
Summa	8 606	8 803	+ 197	+ 2,3
Tjänstemän vid hushållningssällskapen				
Ordinarie	460	465	+ 5	+ 1,1
Extra ordinarie	47	49	+ 2	+ 4,3
Aspiranter	15	13	— 2	— 13,3
Extra	62	81	+ 19	+ 30,6
Arvodister	89	88	— 1	— 1,1
Summa	673	696	+ 23	+ 3,4
Tjänstemän vid skogsvårdsstyrelserna				
Ordinarie	567	564	— 3	— 0,5
Extra ordinarie	127	148	+ 21	+ 16,5
Aspiranter	77	86	+ 9	+ 11,7
Extra	61	62	+ 1	+ 1,6
Arvodister	26	30	+ 4	+ 15,4
Summa	858	890	+ 32	+ 3,7

Tjänstemän vid hushållningssällskap och skogsvårdsstyrelser (696 resp. 890 tjänstemän), vilkas personal till största delen avlönas med statsmedel, redovisas i tab. 13 och 14. Uppgifterna från skogsvårdsstyrelserna har på skogsstyrelsens önskan infordrats per 1 januari 1956. Med hänsyn till de små tjänstemannagrupper det här gäller, har redovisningen inskränkt till att omfatta löneklass, ortsgrupp, anställningsform, lönegrad och kön.

Vid Stockholms högskola anställda tjänstemän uppgår till sammanlagt 306. Dessa utgöres av 52 löneplansplacerade professorer i Co 14, 114 tjänstemän på löneplan 1 samt 140 arvodister. Av tjänstemännen på löneplan 1 kommer 64 i lönegraderna 6—15 samt 39 i lönegraderna 30—37. Det stora antalet arvodister utgöres huvudsakligen av assistenter och amanuenser. Av de sistnämnda har endast förste amanuenser medtagits i redovisningen.

Socialinstitutens anställda tjänstemän uppgår endast till 24, av vilka 13 var placerade i lönegrad 25 eller högre.

Förändringarna i antalet anställda tjänstemän mellan åren 1954 och 1955

framgår, beträffande de största av ovan berörda grupper, av tab. C på sid. 523. Lärarpersonalen vid folkskoleväsendet har ökat med c:a 1 700 och polismännen med närmare 200.

Tab. 1. Präster och kyrkomusiker på löneplan 1 fördelade efter löneklass och ortsgrupp den 1 oktober 1955

Clergymen and church organists in salary scheme 1, by salary class and regional cost-of-living group

Löneklass	Präster					Kyrkomusiker					
	Ortsgrupp				Summa	Ortsgrupp				Summa	Därav kvinnor
	2	3	4	5		2	3	4	5		
10	—	—	—	—	—	4	2	—	2	8	3
14	—	—	—	—	—	2	6	2	5	15	6
16	—	—	—	—	—	7	3	2	4	16	8
17	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
18	—	—	—	—	—	2	3	2	2	9	4
19	17	41	8	8	74	1	—	—	—	1	1
20	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
21	11	28	7	3	49	1	2	1	—	4	—
22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	15	16	6	2	39	—	2	2	1	5	—
24	—	—	—	—	—	6	10	8	3	27	2
25	48	100	26	33	207	15	18	3	5	41	6
26	59	95	35	21	210	11	19	4	6	40	4
27	90	132	29	28	279	68	39	6	10	123	25
28	87	137	37	51	312	—	—	—	—	—	—
29	82	139	33	36	290	—	1	1	—	2	—
30	122	170	36	20	348	—	5	1	1	7	—
31	66	89	24	15	194	—	—	—	—	—	—
32	215	212	33	12	472	—	—	—	—	—	—
33	16	33	18	19	86	—	—	—	—	—	—
34	41	59	26	25	151	—	—	—	—	—	—
35	1	13	10	17	41	—	—	—	—	—	—
36	5	37	14	18	74	—	—	—	—	—	—
37	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
38	—	4	3	—	7	—	—	—	—	—	—
39	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
40	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Summa	875	1 307	345	310	2 837	117	110	33	40	300	59

Tab. 2. Präster fördelade efter anställningsform och lönegrad den 1 oktober 1955
Clergymen, by type of appointment and salary scale

Löneplan, lönegrad	Ordinarie	Extra ordinarie	Aspi- ranter	Extra	Arvo- dister	Samtliga
Löneplan 2						
18	12	—	—	—	—	12
20	1	—	—	—	—	1
Summa	13	—	—	—	—	13
Löneplan 1						
19	—	—	69	5	—	74
21	—	42	1	6	—	49
23	—	38	—	1	—	39
25	223	467	—	5	—	695
26	299	7	—	—	—	306
27	369	10	—	—	—	379
28	136	—	—	—	—	136
29	724	8	—	—	—	732
31	217	—	—	—	—	217
33	199	—	—	—	—	199
37	11	—	—	—	—	11
Summa	2 178	572	70	17	—	2 837
Arvodister	—	—	—	—	17	17
Samtliga	2 191	572	70	17	17	2 867

Tab. 3. Kyrkomusiker fördelade efter anställningsform och lönegrad
den 1 oktober 1955

Church organists, by type of appointment and salary scale

Löneplan, lönegrad	Ordinarie		Extra ordinarie		Aspi- ranter		Extra		Arvo- dister		Samtliga		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	S:a
Löneplan 1													
11	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
14	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
16	—	—	—	1	—	—	9	6	—	—	9	7	16
19	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	2
21	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	4	—	4
23	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5
24	118	7	74	30	—	—	—	—	—	—	192	37	229
27	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	9
Summa	132	7	75	31	—	—	15	7	—	—	222	45	267
Arvodister	—	—	—	—	—	—	—	—	89	24	89	24	113
Samtliga	132	7	75	31	—	—	15	7	89	24	311	69	380

Tab. 4. Lärare vid folk- och småskolor samt polismän på löneplan 1 fördelade efter löneklass och ortsgrupp den 1 oktober 1955

Teachers in primary schools and policemen in salary scheme 1, by salary class and regional cost-of-living group

Löne- klass	Lärare vid folk- och småskolor ¹						Polismän					
	Ortsgrupp				Summa	Därav kvin- nor	Ortsgrupp				Summa	Därav kvin- nor
	2	3	4	5			2	3	4	5		
11	258	536	187	138	1 119	1 117	13	403	64	40	520	4
12	4	15	3	5	27	27	3	52	—	—	55	1
13	319	829	293	389	1 830	1 828	18	222	70	80	390	3
14	130	421	142	229	922	920	14	83	25	212	334	4
15	265	699	243	200	1 407	1 399	135	396	83	51	665	8
16	332	893	323	386	1 934	1 769	89	406	246	264	1 005	4
17	666	1 849	657	886	4 058	2 653	113	413	215	237	978	9
18	1 375	2 974	1 032	1 128	6 509	6 382	278	610	253	142	1 283	7
19	623	1 874	882	1 055	4 434	2 630	34	185	45	421	685	6
20	210	621	220	230	1 281	807	68	600	164	145	977	19
21	445	1 192	497	602	2 736	1 169	12	89	41	37	179	—
22	281	627	316	333	1 557	661	45	369	160	244	818	2
23	149	341	176	188	854	384	2	51	64	17	134	—
24	2 350	4 848	1 619	1 484	10 301	4 622	3	200	54	191	448	—
25	1	4	3	5	13	4	—	12	3	3	18	—
26	4	10	6	8	28	10	—	52	35	92	179	—
27	4	12	8	8	32	11	—	3	3	2	8	—
28	235	153	19	14	421	8	—	23	10	21	54	—
29	109	158	35	22	324	15	—	5	1	1	7	—
30	38	84	24	16	162	4	—	9	2	3	14	—
31	3	26	11	8	48	1	—	—	3	5	8	—
32	1	29	15	17	62	3	—	—	9	8	17	—
33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	10	—
34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Summa	7 802	18 195	6 711	7 351	40 059	26 424	827	4 183	1 550	2 227	8 787	67

¹ Distriktsöverlärare inräknade.

Tab. 5. Lärare vid folk- och småskolor fördelade efter anställningsform och lönegrad den 1 oktober 1955

Teachers in primary schools, by type of appointment and salary scale

Lönegrad	Ordinarie		Extra ordinarie		Aspi- ranter		Extra		Arvo- dister		Samtliga		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	S:a
Distriktsöver- lärare													
Cb 2	408	6	—	—	—	—	—	—	—	—	408	6	414
Cb 3	284	5	—	—	—	—	—	—	—	—	284	5	289
Cb 4	153	1	—	—	—	—	—	—	—	—	153	1	154
Cb 5	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	—	47
Cb 6	57	1	—	—	—	—	—	—	—	—	57	1	58
Summa	949	13	—	—	—	—	—	—	—	—	949	13	962
Löneplan 1 i övrigt:													
11	—	—	—	—	—	—	2	1 170	—	—	2	1 170	1 172
12	—	—	1	12	—	—	—	—	—	—	1	12	13
13	—	24	3	3 352	—	—	1	10	—	—	4	3 386	3 390
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	19	9 535	25	45	—	—	—	—	—	—	44	9 580	9 624
16	81	548	212	288	—	—	—	—	—	—	293	836	1 129
17	—	—	13	62	—	—	1 297	1 727	—	—	1 310	1 789	3 099
18	367	340	95	314	—	—	—	—	—	—	462	654	1 116
19	11	18	2 219	2 897	—	—	3	5	—	—	2 233	2 920	5 153
20	—	—	6	1	—	—	—	3	—	—	6	4	10
21	8 047	5 826	81	134	13	12	29	17	—	—	8 170	5 989	14 159
22	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	3	2	5
23	52	10	40	23	—	—	1	2	—	—	93	35	128
24	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
25	4	3	6	3	—	—	—	—	—	—	10	6	16
26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	20	12	5	1	—	—	—	—	—	—	25	13	38
28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	29	14	—	—	—	—	—	—	—	—	29	14	43
Summa	8 631	16 331	2 709	7 134	13	12	1 333	2 934	—	—	12 686	26 411	39 097
Arvodister (timlärare m. fl.)	—	—	—	—	—	—	—	—	708	1 001	708	1 001	1 709
Samtliga	9 580	16 344	2 709	7 134	13	12	1 333	2 934	708	1 001	14 343	27 425	41 768

Tab. 6. Polismän fördelade efter lönegrad och anställningsform den 1 oktober 1955
Policemen, by salary scale and type of appointment

Lönegrad	Ordinarie		Extra ordinarie		Aspi- ranter		Extra		Arvo- dister		Samtliga		
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	S:a
Löneplan 1													
11	—	—	—	—	391	4	81	2	—	—	472	6	478
12	—	—	—	—	11	—	16	—	—	—	27	—	27
13	57	1	208	1	3	—	77	2	—	—	345	4	349
14	292	1	74	1	1	—	152	1	—	—	519	3	522
15	2 961	17	31	—	—	—	17	—	—	—	3 009	17	3 026
16	754	3	20	1	—	—	61	—	—	—	835	4	839
17	1 284	28	—	—	—	—	—	—	—	—	1 284	28	1 312
18	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	24
19	1 063	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1 063	3	1 066
20	56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56	—	56
21	549	—	—	—	—	—	—	—	—	—	549	—	549
22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	185	—	—	—	—	—	—	—	—	—	185	—	185
24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73	—	73
26	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
27	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	15
28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	18
30	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—	23
31	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Summa	7 358	53	333	3	406	4	404	5	—	—	8 501	65	8 566
Arvodister..	—	—	—	—	—	—	—	—	235	2	235	2	237
Samtliga	7 358	53	333	3	406	4	404	5	235	2	8 736	67	8 803

Tab. 7. Lärare vid folk- och småskolor samt polismän fördelade efter lönegrad och löneklass den 1 oktober 1955

Teachers in primary schools and policemen by salary scale and salary class

Lönegrad	Lärare vid folk- och småskolor					Polismän			
	I lägsta löne-klass	Upp-flyttade en löne-klass	Upp-flyttade två löne-klasser	I högsta löne-klass	Annan löne-klass ¹	I lägsta löne-klass	Upp-flyttade en löne-klass	Upp-flyttade två löne-klasser	I högsta löne-klass
11	1 119	26	6	21	—	449	12	13	4
12	1	3	2	7	—	26	—	—	1
13	1 821	899	314	278	78	306	36	4	3
14	—	—	—	—	—	268	40	30	184
15	1 086	1 280	744	6 095	419	587	775	591	1 073
16	376	247	123	383	—	196	170	85	388
17	2 993	46	13	41	6	32	120	259	901
18	241	205	119	551	—	4	6	—	14
19	3 442	1 085	239	299	88	32	76	161	797
20	8	1	—	1	—	—	—	7	49
21	1 939	1 253	678	10 289	—	4	15	85	445
22	5	—	—	—	—	—	—	—	—
23	87	12	4	25	—	—	3	12	170
24	—	1	—	1	—	—	—	—	—
25	8	3	1	4	—	6	9	6	52
26	—	—	—	—	—	—	1	1	—
27	30	3	2	3	—	1	—	5	9
28	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	33	5	1	4	—	3	2	4	9
30	—	—	—	—	—	3	4	6	10
31	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Summa	13 189	5 069	2 246	18 002	591	1 917	1 270	1 269	4 110

¹ I allmänhet en löneklass över slutlöneklassen i samband med förordnande.

Tab. 8. Löneplansplacerade präster, lärare vid folk- och småskolor samt polismän fördelade efter födelseår den 1 oktober 1955

*Clergymen, teachers in primary schools and policemen
(in receipt of a schemed salary) by year of birth*

Födelseår	Präster	Lärare vid folk- och småskolor			Polismän		
		M	Kv	Summa	M	Kv	Summa
—1938	—	—	—	—	—	—	—
37	—	1	5	6	—	—	—
36	—	10	27	37	—	—	—
35	—	16	202	218	2	—	2
34	—	42	416	458	40	—	40
33	—	96	764	860	157	2	159
32	—	276	1 040	1 316	205	1	206
31	—	420	1 241	1 661	264	1	265
30	—	506	1 262	1 768	244	1	245
29	10	558	1 157	1 715	283	—	283
28	17	588	1 140	1 728	333	1	334
27	13	558	969	1 527	337	3	340
26	24	529	864	1 393	371	4	375
25	28	587	716	1 303	344	5	349
24	29	488	605	1 093	300	2	302
23	47	381	452	833	272	5	277
22	30	299	379	678	299	4	303
21	47	252	341	593	302	5	307
20	55	245	340	585	341	2	343
19	50	197	294	491	315	1	316
18	55	198	266	464	324	2	326
17	67	181	240	421	296	3	299
16	66	190	209	399	234	1	235
15	57	176	244	420	209	2	211
14	94	201	225	426	228	3	231
13	87	199	278	477	255	4	259
12	67	203	312	515	258	2	260
11	78	269	361	630	282	—	282
10	100	247	382	629	220	2	222
09	117	235	424	659	228	2	230
08	114	282	470	752	217	2	219
07	156	275	491	766	175	—	175
06	138	355	651	1 006	175	1	176
05	124	318	689	1 007	177	2	179
04	113	329	840	1 169	164	—	164
03	93	360	911	1 271	124	—	124
02	104	378	913	1 291	152	1	153
01	64	405	847	1 252	119	1	120
00	71	369	770	1 139	102	—	102
1899	57	344	784	1 128	96	1	97
98	68	346	731	1 077	85	1	86
97	78	323	692	1 015	88	—	88
96	55	314	713	1 027	52	—	52
95	66	263	589	852	31	—	31
94	59	278	457	735	12	—	12
93	74	222	390	612	2	—	2
92	65	175	211	386	1	—	1
91	45	116	81	197	2	—	2
90	57	27	31	58	1	—	1
89	36	2	5	7	1	—	1
88	75	6	3	9	1	—	1
Summa	2 850	13 635	26 424	40 059	8 720	67	8 787

Tab. 9. Löneplansplacerade lärare vid folk- och småskolor fördelade efter utbildning, födelseår och lönegrad den 1 oktober 1955

Utbildning	Födelseår								
	-1936	35-31	30-26	25-21	20-16	15-11	10-06	05-01	1900 1896
<i>Män</i>									
Fil. mag.	—	2	25	33	19	8	12	9	5
Fil. kand.	—	—	11	23	7	14	15	16	15
Övrig akademisk utbildning	—	—	1	4	3	4	8	5	4
Teknisk utbildning	—	—	1	6	3	6	4	2	—
Handelsutbildning	—	4	1	3	2	1	—	—	1
Folkskoleseminarium	—	338	1 111	801	375	452	778	1 164	1 242
Folkskolesem. jämte kantorsutbildning.	—	21	108	79	95	142	230	316	217
Folkskolesem. jämte behörighet att undervisa i visst ämne	—	394	1 290	833	309	253	181	183	121
Folkskolesem. jämte behörighet för erh. av tjänst i lönegrad 23	—	1	41	73	31	17	15	15	6
Gymnastiklärarexamen	—	—	9	9	2	—	3	1	—
Musikhögskolan	—	—	2	2	2	3	11	2	2
Teckningslärarexamen	—	—	1	5	2	1	—	2	—
Slöjdlärareutbildning	—	4	93	120	143	133	113	54	57
Studentexamen	8	74	22	10	4	2	5	3	5
Realexamen	3	9	5	1	1	1	2	2	—
Utländsk utbildning	—	—	4	—	3	5	4	3	1
Övrig utbildning	—	3	14	5	10	6	12	13	20
Summa	11	850	2 739	2 007	1 011	1 048	1 394	1 790	1 696
<i>Kvinnor</i>									
Fil. mag.	—	1	26	12	12	5	7	9	5
Fil. kand.	—	2	5	2	6	17	21	8	—
Övrig akademisk utbildning	—	1	1	1	2	—	1	—	1
Högre lärarinneseminarium	—	—	—	—	—	1	6	7	2
Folkskoleseminarium	—	712	934	351	290	424	618	1 222	986
Folkskolesem. jämte kantorsutbildning.	—	35	31	18	21	22	25	15	17
Folkskolesem. jämte behörighet att undervisa i visst ämne	—	745	1 167	455	199	209	177	244	136
Folkskolesem. jämte behörighet för erh. av tjänst i lönegrad 23	—	2	23	27	10	7	5	3	3
Småskoleseminarium	3	1 984	2 915	1 411	595	523	1 297	2 410	2 295
Gymnastiklärarexamen	—	11	30	20	13	16	13	12	10
Musikhögskolan	—	—	1	5	3	3	9	4	4
Teckningslärarexamen	—	—	2	5	—	1	2	5	2
Slöjdlärarinneutbildning	—	1	3	2	1	—	1	5	7
Skolköks- o. lanthushållsseminarium	—	8	94	81	88	107	108	84	91
Handarbets- o. vävlärlarinneutbildning .	—	22	142	76	98	68	104	141	113
Studentexamen	20	117	8	9	4	3	3	4	5
Realexamen	5	8	1	6	—	2	2	1	3
Normalskolekompetens	3	12	3	2	1	1	1	1	1
Utländsk examen	—	—	4	4	1	4	3	8	1
Övrig utbildning	1	2	2	6	5	7	15	17	8
Summa	32	3 663	5 392	2 493	1 349	1 420	2 418	4 200	3 690

*Teachers in primary schools (in receipt of a schemed salary),
by education, year of birth and salary scale*

		Därav i lönegraderna												
95-	Summa	10-11	12-13	14-15	16-17	18-19	20-21	22-23	24-25	26-27	28-29	30-33	34-37	Summa
1	114	—	—	—	—	1	49	12	6	18	28	—	—	114
12	113	—	—	—	4	7	77	8	6	7	4	—	—	113
2	31	—	—	—	7	4	15	1	—	3	1	—	—	31
4	26	—	—	1	5	10	6	2	—	1	1	—	—	26
—	13	—	—	—	5	—	6	1	—	1	—	—	—	13
812	7 073	—	—	—	561	1 090	4 722	16	274	332	78	—	—	7 073
143	1 351	—	—	—	34	28	1 175	—	70	39	5	—	—	1 351
47	3 611	—	—	—	519	1 053	1 915	2	58	51	13	—	—	3 611
3	202	—	—	—	1	30	109	51	1	7	3	—	—	202
—	24	—	—	—	—	—	22	2	—	—	—	—	—	24
4	28	—	—	—	—	1	26	—	1	—	—	—	—	28
1	12	—	—	—	—	—	11	1	—	—	—	—	—	12
40	757	—	1	22	290	443	1	—	—	—	—	—	—	757
5	138	—	—	—	124	6	8	—	—	—	—	—	—	138
1	25	1	—	—	21	1	2	—	—	—	—	—	—	25
1	21	—	—	—	10	6	5	—	—	—	—	—	—	21
13	96	1	4	21	22	15	27	—	3	3	—	—	—	96
1 089	13 635	2	5	44	1 603	2 695	8 176	96	419	462	133	—	—	13 635
2	79	—	—	1	4	2	42	13	3	6	8	—	—	79
5	66	1	—	3	4	8	43	2	—	1	4	—	—	66
1	8	—	—	1	—	—	5	—	—	1	1	—	—	8
4	20	—	—	3	2	2	6	—	3	4	—	—	—	20
714	6 251	10	15	73	710	1 370	4 057	5	5	5	1	—	—	6 251
11	195	2	—	6	12	44	131	—	—	—	—	—	—	195
75	3 407	1	2	14	542	1 428	1 416	1	2	1	—	—	—	3 407
—	80	—	—	—	1	21	44	13	—	1	—	—	—	80
773	14 206	1 096	3 354	9 432	274	11	39	—	—	—	—	—	—	14 206
6	131	—	—	1	1	—	127	2	—	—	—	—	—	131
1	30	—	—	—	—	1	29	—	—	—	—	—	—	30
6	23	—	—	—	—	—	23	—	—	—	—	—	—	23
10	30	—	4	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	30
62	723	—	—	1	63	650	9	—	—	—	—	—	—	723
84	848	—	9	23	799	17	—	—	—	—	—	—	—	848
—	173	24	—	1	142	3	3	—	—	—	—	—	—	173
—	28	15	—	1	11	1	—	—	—	—	—	—	—	28
3	28	14	1	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	28
1	26	1	2	4	12	7	—	—	—	—	—	—	—	26
9	72	6	11	15	10	9	19	1	—	—	1	—	—	72
1 767	26 424	1 170	3 398	9 580	2 625	3 574	5 993	37	13	19	15	—	—	26 424

Tab. 10. Polismän fördelade efter utbildning, födelseår och lönegrad
den 1 oktober 1955

Policemen by education, year of birth and salary scale

Utbildning	Födelseår									
	1935-31	30-26	25-21	20-16	15-11	10-06	05-01	1900-1896	95-	Summa
Studentexamen	1	1	7	16	32	62	32	9	—	160
Normalskolekompetens	3	5	2	5	—	1	1	1	—	18
Realexamen	127	153	132	217	170	182	62	20	2	1 065
Andra allmänbildande studier (folkhögskolor o. dyl.)	164	488	304	326	216	133	78	43	5	1 757
Teknisk utbildning	8	29	12	6	6	4	—	3	—	68
Handelsutbildning	10	16	18	21	24	23	12	3	1	128
Officersutbildning	15	29	31	5	1	1	1	—	1	84
Underofficersutbildning	26	51	46	55	63	61	67	35	9	413
Underbefälsutbildning	177	442	712	591	507	401	294	167	7	3 298
Övrig utbildning	6	9	16	8	16	17	19	5	—	96
Ingen redovisad utbildning . .	135	354	258	269	208	137	174	139	26	1 700
Summa	672	1 577	1 538	1 519	1 243	1 022	740	425	51	8 787

Utbildning	Därav i nedanstående lönegrader												Summa
	10-11	12-13	14-15	16-17	18-19	20-21	22-23	24-25	26-27	28-29	30-33		
Studentexamen	1	—	7	25	30	37	26	17	1	8	8	160	
Normalskolekompetens	2	2	12	2	—	—	—	—	—	—	—	18	
Realexamen	77	45	281	224	211	141	53	17	3	2	3	1 057	
Andra allmänbildande studier (folkhögskolor o. dyl.)	137	119	835	371	173	64	21	3	1	1	1	1 726	
Teknisk utbildning	6	4	28	20	5	5	—	—	—	—	—	68	
Handelsutbildning	9	5	44	24	21	14	5	3	1	2	—	128	
Officersutbildning	11	15	44	9	1	1	—	1	—	1	—	83	
Underofficersutbildning	26	15	164	74	75	30	11	6	6	—	3	410	
Underbefälsutbildning	129	98	1 162	1 068	459	266	62	19	5	4	10	3 282	
Övrig utbildning	3	1	28	30	15	11	1	2	—	—	—	91	
Ingen redovisad utbildning..	77	72	943	304	100	36	6	5	—	—	—	1 543	
Summa	478	376	3 548	2 151	1 090	605	185	73	17	18	25	8 566	

Tab. 11. Polismän i olika befattningar fördelade efter lönegrad och födelseår
den 1 oktober 1955

Policemen in various employments, by salary scale and year of birth

Tjänstebenanämning	Löne- grad	Födelseår										Summa
		-36	35- 31	30- 26	25- 21	20- 16	15- 11	10- 06	05- 01	1900- 1896	95-	
Polisaspirant	11	—	292	97	5	—	—	—	—	—	—	394
	12	—	9	2	—	—	—	—	—	—	—	11
	13	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	4
	14	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Polisman	11	—	40	21	2	—	2	—	—	2	1	68
	12	—	10	4	—	—	—	1	—	—	—	15
	13	—	22	12	2	—	—	—	—	1	—	37
Exekutionsbiträde	14	—	—	6	5	2	6	2	4	3	2	30
	15	—	—	—	2	1	1	2	2	2	2	12
Poliskonstapel	11	—	9	4	—	—	1	—	1	—	1	16
	12	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	13	—	100	174	28	2	1	—	1	—	2	308
	14	—	55	171	80	42	31	30	47	30	5	491
	15	—	44	814	846	454	275	194	224	139	24	3 014
	16	—	1	155	244	134	109	112	57	27	—	839
Förste poliskonstapel ...	17	—	—	14	173	229	148	129	78	56	—	827
Polisassistent	17	—	—	—	34	81	54	20	13	16	—	218
	18	—	—	—	1	9	7	3	3	1	—	24
	19	—	—	2	28	100	112	97	63	20	2	424
	20	—	—	—	—	—	1	2	2	1	—	6
Kriminalassistent	17	—	—	1	52	122	42	16	6	2	—	241
	19	—	—	—	19	269	210	92	35	16	1	642
Bitr. polisöverkonstapel .	17	—	—	—	1	12	11	2	—	—	—	26
Polisöverkonstapel	20	—	—	—	—	1	8	20	12	9	—	50
Förste polisassistent	21	—	—	—	—	36	82	75	61	25	—	279
	23	—	—	—	—	—	7	8	3	1	—	19
Förste kriminalassistent .	21	—	—	—	1	20	96	99	36	18	—	270
	23	—	—	—	—	1	30	68	39	13	—	151
Poliskommissarie	23	—	—	—	—	—	3	5	4	1	2	15
	25	—	—	—	—	1	2	14	13	10	1	41
	26	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
	27	—	—	—	—	—	—	1	2	6	—	9
	29	—	—	—	—	—	—	2	4	4	1	11
	30	—	—	—	—	—	—	2	5	5	1	13
	31	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Kriminalkommissarie	25	—	—	—	—	—	1	21	8	2	—	32
	27	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	6
	29	—	—	—	—	—	1	—	3	3	—	7
	30	—	—	—	—	—	—	—	6	4	—	10
	31	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1

Tab. 12. Polispersonal inom olika län samt större städer fördelade efter anställningsform och lönegrad den 1 oktober 1955

Policemen in each county and in major towns, by type of appointment and salary scale

Län Större städer	Anställningsform					Samt- liga	Därav tillhörande lönegrad		
	Ordi- narie	Extra ordinarie	Aspi- ranter	Extra	Arvo- dister		11-15	16-21	22-34
Län (utom större städer):									
Stockholms län...	357	12	14	23	25	431	244	155	8
Uppsala "...	126	9	20	7	5	167	101	57	4
Södermanlands "...	203	9	12	6	9	239	123	100	7
Östergötlands "...	219	14	19	13	13	278	165	93	7
Jönköpings "...	224	11	19	10	14	278	166	93	5
Kronobergs "...	98	—	3	5	1	107	76	30	—
Kalmar "...	188	1	15	—	5	209	140	58	2
Gotlands "...	44	5	7	2	—	58	37	20	1
Blekinge "...	149	5	13	2	6	175	111	53	5
Kristianstads "...	180	5	4	7	17	213	142	52	2
Malmöhus "...	262	21	13	11	10	317	204	100	3
Hallands "...	136	14	5	8	—	163	108	53	2
Göteborgs o. Bohus "...	157	8	5	2	15	187	116	55	1
Älvsborgs "...	288	7	26	5	7	333	214	109	5
Skaraborgs "...	186	8	6	10	11	221	143	65	2
Värmlands "...	247	18	18	5	7	295	187	95	6
Örebro "...	215	20	27	8	2	272	168	95	7
Västmanlands "...	197	13	25	6	5	246	147	89	5
Kopparbergs "...	216	9	4	2	5	236	146	82	3
Gävleborgs "...	252	5	24	2	26	309	177	101	5
Västernorrlands "...	292	7	18	—	25	342	201	111	6
Jämtlands "...	117	4	1	11	—	133	91	40	2
Västerbottens "...	149	7	—	1	19	176	100	53	4
Norrbottens "...	215	20	11	27	4	277	172	95	6
Större städer:									
Stockholms stad	1 371	67	—	234	—	1 672	221	1 320	131
Göteborgs "	658	1	2	—	—	661	376	236	49
Malmö "	412	12	67	—	6	497	177	287	27
Hälsingborgs "	117	9	17	1	—	144	71	67	6
Norrköpings "	136	15	15	1	—	167	78	82	7
Hela riket	7 411	336	410	409	237	8 803	4 402	3 846	318

Tab. 13. Tjänstemän vid hushållningssällskap och skogsvårdsstyrelser fördelade efter löneklass och ortsgrupp år 1955¹

Employees of County Agricultural Committees and of the County Forestry Boards, by salary scale and regional cost-of-living group

Löne- klass	Hushållningssällskap						Skogsvårdsstyrelser					
	Ortsgrupp				Summa	Därav kvinnor	Ortsgrupp				Summa	Därav kvinnor
	2	3	4	5			2	3	4	5		
2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	2
3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
4	—	14	—	1	15	15	—	16	1	6	23	23
5	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
6	—	19	—	1	20	19	—	1	4	1	6	6
7	—	2	—	—	2	1	1	—	—	1	2	2
8	—	25	5	6	36	33	1	24	2	6	33	30
9	—	20	3	1	24	19	—	8	1	2	11	11
10	—	11	1	2	14	12	5	18	3	3	29	16
11	—	10	—	1	11	7	—	11	2	4	17	15
12	—	11	—	2	13	2	18	26	13	11	68	10
13	—	13	2	4	19	11	—	4	—	—	4	4
14	—	4	—	3	7	2	21	33	12	10	76	9
15	—	14	3	2	19	16	11	23	4	2	40	—
16	—	14	—	1	15	8	15	30	7	4	56	4
17	1	22	2	6	31	1	13	21	8	12	54	—
18	2	19	2	2	25	1	9	16	7	8	40	1
19	5	31	14	13	63	1	8	25	10	10	53	—
20	1	20	7	10	38	1	45	73	38	35	191	1
21	1	13	7	—	21	5	—	15	1	5	21	1
22	—	12	2	4	18	—	1	9	1	2	13	2
23	—	1	1	—	2	1	—	8	1	—	9	3
24	—	6	—	3	9	8	—	10	1	—	11	2
25	—	26	4	4	34	14	—	7	4	4	15	—
26	—	5	1	1	7	3	—	5	3	2	10	—
27	—	17	4	4	25	19	—	5	5	—	10	—
28	—	7	1	—	8	1	—	6	1	3	10	—
29	—	11	4	—	15	—	—	5	1	2	8	—
30	—	60	7	13	80	—	—	3	2	2	7	—
31	—	8	—	—	8	—	—	3	—	2	5	—
32	—	2	1	1	4	—	—	3	2	3	8	—
33	—	6	1	—	7	—	—	6	—	4	10	—
34	—	4	1	1	6	—	—	7	2	3	12	—
35	—	11	1	2	14	—	—	5	—	—	5	—
36	—	6	—	—	6	—	—	5	—	—	5	—
37	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—
38	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3	—
39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	3	—
Summa	10	445	74	88	617	201	148	436	140	149	873	143

¹ Hushållningssällskapen avser tidpunkten 1 oktober 1955, skogsvårdsstyrelserna den 1 januari 1956.

Tab. 14. Tjänstemän vid hushållningssällskap och skogsvårdsstyrelser fördelade efter lönegrad och anställningsform år 1955

Employees of the County Agricultural Committees and the County Forestry Boards, by salary scale and by type of appointment

Lönegrad	Hushållningssällskap							Skogsvårdsstyrelser						
	Ordinarie	Extraordinarie	Aspiranter	Extra	Arvodister	Summa	Därav kvinnor	Ordinarie	Extraordinarie	Aspiranter	Extra	Arvodister	Summa	Därav kvinnor
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
4	—	—	10	5	—	15	15	—	—	21	1	—	22	22
5	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
6	—	4	2	14	—	20	18	—	3	—	3	—	6	6
7	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	1
8	22	29	1	16	—	68	65	17	39	3	7	—	66	62
9	3	1	—	2	—	6	1	—	—	—	—	—	—	—
10	9	1	—	1	—	11	1	—	2	5	10	—	17	4
11	10	2	—	3	—	15	8	27	—	—	—	—	27	26
12	7	—	—	3	—	10	3	—	3	40	8	—	51	—
13	34	—	—	2	—	36	31	7	—	—	—	—	7	7
14	2	—	—	1	—	3	1	75	70	1	18	—	164	—
15	2	—	—	1	—	3	1	2	—	1	—	—	3	1
16	2	1	—	1	—	4	—	—	—	—	1	—	1	—
17	99	3	—	8	—	110	1	292	15	1	6	—	314	—
18	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3	2
19	66	1	—	1	—	68	1	13	5	1	3	—	22	—
20	3	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—
21	6	1	—	5	—	12	7	19	—	13	1	—	33	7
22	1	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
23	17	—	—	1	—	18	5	5	4	—	—	—	9	—
24	33	—	—	—	—	33	33	—	1	—	—	—	1	—
25	10	—	—	9	—	19	3	26	6	—	1	—	33	—
26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	3	—	—	4	—	7	—	20	—	—	—	—	20	—
28	5	1	—	2	—	8	1	—	—	—	—	—	—	—
29	96	2	—	—	—	98	—	—	—	—	—	—	—	—
30	—	—	—	—	—	—	—	21	—	—	—	—	21	—
31	9	2	—	—	—	11	—	12	—	—	—	—	12	—
33	26	—	—	—	—	26	—	14	—	—	—	—	14	—
34	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	5	—
37	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	6	—
Arvodister....	—	—	—	—	88	88	39	—	—	—	—	30	30	11
Summa	465	49	13	81	88	696	236	564	148	86	62	30	890	151

FOLKRÄKNING OCH BOSTADSUNDERSÖKNINGAR I JAPAN

Av aktuarien ROBERT ROSÉN

Ryktet har förtalt om den synnerliga snabbhet, varmed japanerna publicerade de första resultaten av 1950 års folkräkning. Det var därför välkommet, när japanska statistiska centralbyrån nyligen på engelska utgav en beskrivning av folkräkningsmetoderna, vilken även gav en historisk återblick, samt en motsvarande beskrivning av bostadsundersökningarna.¹

Redaktionen hoppas kunna återkomma då och då med utblickar över det statistiska arbetet i andra länder.

Folkräkning

Den första folkräkningen i modern mening i Japan ägde rum så sent som den 1 oktober 1920. Dessförinnan hade emellertid uppgifter om folkmängdens storlek insamlats vart femte år med början år 1898. Första gången befolkningsstatistiska uppgifter över huvud taget insamlades var år 1872, varefter ett avbrott inträdde, som varade till år 1898. Mellan åren 1920 och 1955 ägde folkräkning rum vart femte år med undantag för år 1945, då den planerade folkräkningen inställdes på grund av krigsläget.

År 1947 stiftades en särskild lag rörande statistiska undersökningar. Enligt denna lag som bl. a. meddelar föreskrifter om folkräkningarnas undersökningsobjekt, omfattning och frekvens, skall en ordinarie folkräkning äga rum vart tionde år, medan en census av mindre omfattning skall genomföras fem år efter

den ordinarie folkräkningens datum. Lagen föreskriver vidare att en folkräkning av tillfällig natur kan anordnas, när särskilda omständigheter så påkallar. Under normala förhållanden äger sålunda folkräkning rum vart femte år i Japan med varannan av större och varannan av mindre omfattning. I enlighet med bestämmelserna i lagen ägde en tillfällig folkräkning rum år 1947. En ordinarie folkräkning genomfördes år 1950, vilken följdes av en mindre folkräkning 1955. Befolkningsundersökningar för särskilda ändamål och i liten skala utfördes dessutom åren 1944, 1945, 1946 och 1948.

Folkräkningsdatum har sedan år 1920 genomgående varit den 1 oktober, beroende på att denna tidpunkt infaller under den mest stabila säsongen vad beträffar befolkningens allmänna rörlighet och sysselsättningsförhållandena. Vidare är klimatet vid denna tidpunkt mest lämpligt med hänsyn till det arbete, som måste utföras av de tusentals folkräknarna, varom mera nedan.

Organisation. Den centrala ledningen av folkräkningsarbetet utövas av en central statistisk byrå, som utgör en del av premiärministerns kansli. Samma byrå handhar även ledningen av bostadsundersökningar, företagsräkningar, analyser av arbetskraftsförhållanden och företagarinkomster samt konsumtionspris- och familjebudgetundersökningar. Byrån har cirka 1 000 stadigvarande anställda tjänstemän. Härutöver erfordras ett stort antal tillfälligt anställda tjänstemän i samband med folkräkningarna. Antalet an-

¹ Bureau of statistics (Office of the prime minister): Housing surveys of Japan. Tr. 1956. Population census of Japan. Tr. 1956.

ställda vid 1950 års folkräkning utgjorde sålunda, när det var som störst, totalt 3 700. Vid 1955 års mindre folkräkning, som för närvarande pågår, uppgick totalantalet anställda i februari 1956 till cirka 2 500 personer.

Japan är ur administrativ synpunkt indelat i 46 olika prefekturer, som närmast motsvarar de svenska länen. Varje sådant »län» är i sin tur indelat i större och mindre städer och byar till ett sammanlagt antal av omkring 4 800 i hela landet. Inom varje sådant område finns antingen en särskilt för ändamålet organiserad statistisk sektion eller också enbart tjänstemän, som anställts av den lokala förvaltningen för att i förekommande fall leda det statistiska arbetet. Dessa statistiska sektioner och tjänstemän sysslar inte bara med folkräkningarna utan även med varjehandla slag av statistik, som kan vara tillkommen på såväl centralt som lokalt initiativ. Det friktionsfria genomförandet av folkräkningarna beror i väsentlig mån på att det inom vart och ett av dessa administrativa områden finns tillgång till personal med erfarenhet av statistiskt arbete.

För folkräkningsändamål indelas varje stad eller by i mindre räknedistrikt (ED). Varje sådant distrikt omfattar i genomsnitt 50 hushåll och förestås av en tillfälligt anställd räknare. Omkring 20 dylika distrikt står i sin tur under överinseende av en förman (supervisor). Slutligen fungerar cheferna för de olika lokala förvaltningarna som tillsynsmyndighet för räknarna och förmännen. Räknarna utför det förberedande arbetet på fältet och handhar insamlingen av folkräkningsuppgifterna, eventuellt i samband med intervjuer, medan förmännen kontrollerar räknarnas arbete samt granskar och vid behov korregerar de folkräkningsblanketter, som inläm-

nats av räknarna. Vid de två senaste folkräkningarna fanns följande antal räknare och förmän:

	Räknare	Förmän
1950.....	352 071	19 824
1955.....	377 606	16 147

Beträffande kostnaderna för de två senaste folkräkningarna må i förbigående nämnas, att 1950 års folkräkning, som om man inräknar förberedelsearbetena, sträckte sig från 1949 till 1955, kostade cirka 23 milj. kronor vid en folkmängd av i runt tal 83 200 000 personer. Härvid har hänsyn tagits endast till kostnaderna för den tillfälligt anställda personalen, däremot icke till kostnaderna för bibehållande av den ordinarie utrustningen med maskiner och materiel eller till lönekostnaderna för den centrala statistiska byråns reguljära personal. Av totalkostnaden åtgick 43 % till täckande av utgifterna för det egentliga lokala räkningsarbetet inklusive den förberedande planeringen, medan de övriga 57 % belöpte på maskintabellering och tabellarbete m. m. Av den 43-procentiga kostnaden för det egentliga räkningsarbetet upptogs 2/3 av löner till räknare och förmän.

Beträffande anställningen av räknarna kan nämnas, att den centrala statistiska byrån instruerat de lokala förvaltningscheferna att till räknare företrädesvis antaga personer i åldern mellan 20 och 60 år, vilka helst borde vara bosatta i det ED de skulle ansvara för. De finge vidare inte ha något att göra med skatt-taxeringsarbete och ej heller vara engagerade i valkampanjer. Inom parentes sagt fäster man särskild vikt vid de två sistnämnda kvalifikationerna i avsikt att bidra till att de av befolkningen lämnade uppgifterna blir så riktiga som möjligt. På folkräkningsblanketterna anges

sålunda bl. a. att det är i lag förbjudet att använda de lämnade uppgifterna för andra än statistiska ändamål.

Omkring ett år före folkräkningsdatum påbörjas det omfattande arbetet med uppdelningen av landet i de ovan nämnda räknedistrikt (ED) och i samband därmed upprättande av kartor med angivande av distriktens läge och gränser. Vid folkräkningarna före 1950 utfördes detta arbete av de olika lokala förvaltningarna självständigt utan centrala direktiv, men därefter har den centrala statistiska byrån lämnat detaljerade anvisningar för att underlätta och förenhetliga arbetet. Man särskiljer tre slag av räknedistrikt, nämligen ordinära, speciella och vattendistrikt. De ordinära distrikt täcker alla områden, där befolkningen är tätare koncentrerad, medan de speciella ED omfattar större glest befolkade områden. Vatten-ED förekommer i hamnar och vikar och nära mynnningarna av floder och kanaler. Vid 1950 och 1955 års folkräkningar fanns följande antal ED av olika slag:

	1950	1955
Ordinära ED	344 125	365 881
Speciella »	24 470	25 583
Vatten »	1 399	1 302

Kartorna över räknedistrikt är mycket användbara vid en folkräkningsmetod av detta slag, när det gäller att undvika att personer dubbelföres eller utelämnas. ED kommer också till vidsträckt användning vid urvalsundersökningar av andra slag än dem som göres i samband med folkräkningarna.

Folkräknarnas arbete börjar en vecka före folkräkningsdatum, då räknaren inspekterar sitt distrikt och delar ut blanketter till hushållsföreståndarna eller andra uppgiftslämnare. Samtidigt lämnar han anvisningar om vilka uppgifter, som skall lämnas, och hur detta skall göras.

På en särskild kontrollblankett för han vidare in en del uppgifter om hushålllets nummer och läge, hushållsföreståndarens namn m. m. Han placerar slutligen en särskild lapp med hushålllets nummer på dörren till lägenheten. Till detta förberedande arbete anslås en tid av 8 timmar.

Till och med år 1947 utfördes varje folkräkning på s. k. »de facto»-bas och ägde därför rum på en dag, den 1 oktober. Från och med 1950 års folkräkning har emellertid »de jure»-principen tillämpats och det lokala räkningsarbetet har därför kunnat utsträckas över 3 dagar, 1—3 oktober. Under denna tid besöker folkräknare på nytt samtliga hushåll i sitt distrikt och samlar in blanketterna, samtidigt som han kontrollerar uppgifternas riktighet och rimlighet. Om intervjumetoden kommer till användning vid folkräkningen, framställer han de erforderliga frågorna och antecknar svaren på blanketterna.

Ett särskilt problem erbjuder i Japan de hemlösa människorna, luffare och vagabonder, som framför allt söker sig till parker, järnvägsstationer och torg. För räknandet av dessa personer organiseras särskilda räknelag, som börjar sitt arbete vid midnatt natten till den 1 oktober. De lokala myndigheterna ställer förfriskningar, cigarretter m. m. till de hemlösas förfogande för att säkra deras beredvilliga medverkan vid uppgiftslämnandet.

De av räknarna insamlade folkräkningsblanketterna skall vara de lokala förvaltningarna tillhanda senast den 15 oktober. Dessa skall i sin tur sända in blanketterna till den centrala statistiska byrån före november månads utgång folkräkningsåret.

Typ av folkräkningsblankett. Vid de senaste åtta folkräkningarna har föl-

jande blankettyper kommit till användning:

Hushållsblanketter.....	5 gånger
Individuella blanketter	2 "
Kollektiva "	1 "

Valet mellan dessa blanketter beror huvudsakligen på antalet och arten av de uppgifter, som skall lämnas, och om uppgifterna skall föras in av uppgiftslämnarna själva eller av folkräkarna med hjälp av intervjuer. Så t. ex. skulle befolkningen fylla i en individuell blankett utan hjälp av intervjuare vid 1925 års folkräkning, emedan de uppgifter som då skulle lämnas var få och enkla. Vid 1950 års folkräkning däremot var uppgifterna många och delvis av komplicerad natur, varför man då helt litade till intervjumetoden och använde kollektiva blanketter (60 personer på varje blankett).

De uppgifter på 1950 och 1955 års blanketter, som ansågs vara besvärliga att ifylla för den enskilde uppgiftslämnaren (vid 1955 års folkräkning hushållsföreståndaren) utan hjälp, gällde i synnerhet en del uppgifter av ekonomisk natur, särskilt rörande anställnings- och sysselsättningsförhållandena vid räkningstillfället. Det var framför allt i syfte att erhålla så noggranna uppgifter som möjligt om dessa förhållanden, som intervjumetoden kom till användning. Nedan lämnas en översikt av använda räkningsmetoder och blankettyper:

År	Metod för uppgiftslämnning	Blanketttyp
1920-1940	Egna uppgifter (self-reporting)	Hushålls ¹
1947	Intervju betr. sysselsättningsförhållandena	Individuell
1950	Intervju	Kollektiv
1955	Egna uppgifter (self-reporting) Intervju betr. sysselsättnings- och bostadsförhållandena	Hushålls-

¹ Individuella blanketter användes vid 1925 års folkräkning.

Folkräkningsattribut. Före den egentliga folkräkningen gör den centrala statistiska byrån ett flertal mindre provundersökningar för att studera olika räkningsmetoder och undersöka lämpligheten av använda attribut. De viktigaste av de senare, som förts upp på folkräkningsblanketterna vid de åtta folkräkningarna från 1920 till 1955, är följande:

Totalbefolkning: de facto-befolkning	5 gånger
de jure- " "	1 "
kombination av båda	2 "
Kön, födelsedatum och civilstånd ..	8 "
Nationalitet	6 "
Födelseort	4 "
Utbildning	2 "
Fruktamhet	1 "
Ekonomiska förhållanden	6 "
Hushåll	8 "
Relation till hushållsföreståndaren ..	5 "
Bostad	3 "

För några av dessa attribut följer här nedan en kort sammanfattning av den diskussion, som förts rörande avgränsningsmetoder m. m.

Total befolkning. Såsom tidigare anförts kan en befolkning räknas såväl »de facto» som »de jure». Vid samtliga folkräkningar före 1950 kom de factometoden till användning, medan de jure-befolkningen framräknades vid 1950 och 1955 års folkräkningar. I samband med övergången till de jure-metoden blev det aktuellt att närmare precisera innebörden av begreppet »fast bostad» (usual residence). Dittills använda definitioner visade sig mindre lämpliga i detta sammanhang, varför man beslöt att definiera begreppet »fast bostad» på basis av bostättnings varaktighet såsom den plats, där man bott eller avser att bo under mer än sex månader. Denna sexmånadersperiod minskades till tre månader vid 1955 års folkräkning. Särskilda regler gällde dessutom för sådana speciella, mindre befolkningsgrupper som studerande, sjukhuspatienter, fångar och far-

tygsbesättningar. Studerande antogs sålunda vara bosatta på den plats, dit de dagligen återvände från skolan. För sjukhuspatienter med mer än tre månaders sjukhusvistelse och för fångar antogs sjukhuset resp. fängelset vara bostad, medan patienter med kortare sjukhusvistelse samt fartygsbesättningar registrerades i hemmet.

Civilstånd. Indelning efter civilstånd har vid samtliga folkräkningar utom 1940 gjorts i fyra grupper, nämligen ogifta, gifta, änklingar och änkor samt fränskilda. Denna indelning har skett med ledning av de faktiska, ej de legala förhållandena vid folkräkningstillfället. Sålunda har t. ex. man och kvinna, som bor ihop såsom gifta, betraktats och klassificerats som gifta, oberoende av om detta samboende var rättsligt registrerat som ett äktenskap eller ej.

Utbildning. Skolutbildningen undersöktes vid 1940 och 1950 års folkräkningar. Vid den senare undersöktes bl. a. skolutbildningens längd och vid folkräkningstillfället pågående skolutbildning. Det kan anmärkas att det i Japan aldrig har gjorts någon räkning av antalet analfabeter.¹

Ekonomiska förhållanden. Av åtta folkräkningar har som ovan anförts sex behandlat ekonomiska förhållanden. Till och med vid 1955 års förenklade folkräkning insamlades en hel del uppgifter av ekonomisk natur, bl. a. med anledning av att det ekonomiska läget efter kriget ännu icke stabiliserats samtidigt som arbetslöshetsproblemet blivit allt mer brännande.

De viktigaste ekonomiska data för vilka uppgifter införskaffades vid de sex folkräkningarna 1920, 1930, 1940, 1947, 1950 och 1955 är följande:

¹ Enligt UNESCO var det dock en sådan räkning 1948 (Basic facts and figures 1956).

1. Förvärvsverksamhet.

2. Sysselsättning.

3. För den förvärvsarbetande befolkningen insamlades uppgifter om a) näringsgren, b) individualyrke, c) yrkeställning och d) företagets namn och belägenhet.

Här nedan följer en kort redogörelse för de viktigare av de metoder, som använts vid avgränsningen av denna typ av folkräkningsattribut.

1. Förvärvsverksamhet. Under förkrigstidens folkräkningar baserades klassificeringen av den förvärvsarbetande befolkningen på den av Nationernas Förbund rekommenderade s. k. »gainful-workers»-metoden. Enligt denna utfrågades befolkningen om sina ekonomiska och sociala funktioner och med ledning av svaren på dessa frågor klassificerades vederbörande som förvärvsarbetande eller icke, resp. sysselsatt eller icke. Från och med 1947 övergick man emellertid till den s. k. »labour force»-metoden, vilken ansågs ge mindre utrymme åt subjektiva tolkningar av begreppet »ekonomiskt förvärvsverksam».

Uppgifterna rörande de ekonomiska förhållandena avser läget under de sista sju dagarna i september. På grund av säsongvariationerna i sysselsättningen återspeglar icke läget under denna vecka de genomsnittliga förhållandena under hela året. Särskilt stora ter sig svårigheterna härvidlag, när det gäller jordbruksbefolkningen. Denna uppgår nämligen i Japan till icke mindre än 45 % av hela den arbetande befolkningen. Detta föranledde bl. a., att klassificeringen av den i jordbruket sysselsatta befolkningen vid 1950 års folkräkning baserades på hela året som observationsperiod. För att icke bryta sönder den metodologiska konsekvensen vid undersökningen av befolkningens ekonomiska förhållanden åter-

gick man dock vid 1955 års folkräkning till den nämnda septemberveckan som enda observationsperiod.

Ett annat i detta sammanhang besvärsligt problem är förekomsten i Japan av ett stort antal deltidanställda arbetare, vilka inkluderas i den förvärvsarbetande befolkningen, fastän de i realiteten representerar en form av dold arbetslöshet. De anses nämligen icke, lika litet som ett stort antal andra arbetare tillhörande utpräglade låglönegrupper, kunna upprätthålla ens ett minimum av levnadsstandard. De är till hälften arbetslösa personer, som önskar byta anställning eller söker skaffa sig ytterligare arbeten för att fylla ut sina låga löner.

Vid avgränsningen av den ekonomiskt aktiva befolkningen användes ingen åldersgräns vid förkräkningsräkningarna. Vid 1947 och 1950 års folkräkningar sattes emellertid gränsen vid 10 år och vid 1955 års folkräkning vid 14 års ålder.

2. Sysselsättning. Vid undersökningarna av sysselsättningsförhållandena vid folkräkningarna före det andra världskriget klassificerades befolkningens sysselsättningsstatus såsom ovan framhållits på ett indirekt sätt. Vid efterkräkningsräkningarna däremot gjordes denna klassificering enligt direkt metod (labour force-metoden) med hjälp av följande tre frågor på censusblanketterna: 1) Är Ni sysselsatt med avlönat arbete av något slag? 2) Har Ni anställning utan att arbeta?¹ och 3) Saknar Ni avlönat arbete men söker sådant? Personer som svarade ja på de två första frågorna tillhörde den sysselsatta delen av befolkningen, medan de som svarade ja på den tredje frågan tillhörde den arbetslösa delen.

3. Indelningen av befolkningen efter

näringsgren, individualyrke och yrkeställning skedde vid efterkräkningsräkningarna i huvudsaklig överensstämmelse med vedertagna internationella klassificeringsprinciper. Sålunda använde man sig vid indelningen efter näringsgren av ett särskilt schema, som omfattade 12 huvudgrupper, 38 undergrupper och 121 detaljgrupper. Som en jämförelse kan nämnas att det svenska näringsgrensschemat vid 1950 års folkräkning upp-tager 7 huvudgrupper, 57 undergrupper och 315 detaljgrupper.

Särskilda svårigheter uppstod vid insamlandet av uppgifter rörande de ekonomiska förhållandena, särskilt i fråga om företagare som kombinerar ekonomisk verksamhet av flera slag, t. ex. jordbruk och fiske eller jordbruk och tobakshandel, ofta med endast deltidanställda hemarbetande hustrur, studerande och barn. Deltidsarbetets längd fick därför bli avgörande för om exempelvis en deltidarbetande hustru skulle klassificeras som yrkesanställd utanför hemmet eller som hemarbetande hustru (icke yrkesverksam) med bйrke etc.

Vid befolkningens indelning efter ställningen i yrket använde man sig vid 1950 års folkräkning av fyra klasser, nämligen 1) företagare, 2) arbetare som är »sin egen», 3) arbetande familjemedlem utan lön och 4) anställda. Den sista klassen indelades i sin tur ytterligare i fyra grupper: 1) anställda i allmänhet, 2) anställda i den centrala förvaltningen, 3) anställda i den lokala förvaltningen och 4) anställda inom ockupationsstyrkorna. Vid 1955 års folkräkning var indelningen densamma med undantag av att de anställda endast uppdelades på två grupper: 1) anställda i statlig eller kommunal förvaltning och 2) anställda i privata företag.

Den icke förvärvsverksamma befolk-

¹ Tillfällig permittering förekommer ofta i Japan.

ningen undersöktes vid 1920, 1930, 1950 och 1955 års folkräkningar. Vid de två sistnämnda efterfrågades bl. a. orsaken till att förvärvsverksamhet icke utövades och arten av den eventuella icke avlönade sysselsättningen.

Hushåll. De japanska folkräkningarna har som regel haft hushållet som den grundläggande undersökningsenheten. En riktig och tydlig avgränsning av begreppet hushåll har därför varit av stor betydelse. Ett s. k. ordinärt hushåll i Japan definieras som den sammanfattande benämningen på två eller flera personer, vilka bor och äter tillsammans i en och samma bostad. Hit hör även en ensamstående person, som har egen lägenhet eller eget hus. Till de s. k. kvasi-hushållen hör dels inneboende och inackorderingar (ej familjemedlemmar) som betalar för rum och/eller mat, dels ensamstående personer, som bor tillsammans i pensionat, ungarshotell, sjukhus och liknande. Vid avgränsningen av de ordinära hushållen från kvasi-hushållen kommer därför följande ytterligare kriterier till användning: 1) Om en person är inneboende eller inackorderad i ett ordinärt hushåll men inte betalar för rum eller mat anses han eller hon ingå i hushållsgemenskapen. 2) Om däremot en dylik person (ej familjemedlem) betalar för rums- eller inackorderingskostnaderna (lives on his own budget) anses han eller hon utgöra ett eget s. k. kvasi-hushåll. Härvidlag skiljer sig avgränsningen av hushållen i Japan från motsvarande i Sverige. Vid de svenska folkräkningarna har en inackorderad person alltid ansetts tillhöra hushållet ifråga oberoende av en eventuell gottgörelse för inackorderingskostnaderna.

Relation till hushållsföreståndaren. Det förhållande, i vilket de övriga hushålls-

medlemmarna står till hushållsföreståndaren, har undersökts vid 5 av 8 folkräkningar. Det anses mycket viktigt i Japan att få detta förhållande närmare kartlagt bl. a. av följande skäl: 1) det ger referensmaterial för bedömande av riktigheten av uppgifterna om vissa andra folkräkningsattribut, 2) det ger värdefullt material vid undersökningar av hushålls- och familjestrukturen, 3) det kan tillsammans med uppgifter om vissa ekonomiska förhållanden användas för uppskattning av förmågan att försörja personer, som saknar medel till sitt uppehälle, 4) det kan tjäna till ledning vid beräkning av fruktsamheten.

Bostad. Följande uppgifter om bostäderna har insamlats vid 1930, 1950 och 1955 års folkräkningar:

1) Antal rum (1930)	} (1950 o.
1955)
2) Bostadens art (vanligt bostadshus, hotell, pensionat etc.)	
3) Upplåtelseform (ägarerättsform)	
4) Bostadens golvyta	

Att uppgifter om bostadsförhållandena insamlats vid folkräkningarna efter kriget beror framför allt på den stora bostadsbristen ända sedan krigsslutet. Det har därför ansetts nödvändigt med en överblick av bostadssituationen i hela landet, till ledning vid regeringens utformning av bostadspolitiken, genomförande av bostadsprojekt av olika slag och analys av bostadsproblem. Mera uppgifter om de japanska bostadsundersökningarna meddelas i det följande.

Publicering av folkräkningsresultaten. För att så snabbt som möjligt kunna meddela uppgifter från 1950 års folkräkning gjorde man i den centrala statistiska byrån ett preliminärt samman-

drag av det siffermaterial, som sammanställt av de olika lokala förvaltningarna. Uppgifterna härom publicerades den 26 december 1950, alltså knappa 3 månader efter folkräkningsdatum. Dessa uppgifter avsåg antalet hushåll och befolkningens fördelning efter kön, dels för hela Japan, dels för varje län, stad och by. Enligt en liknande metod lämnades samma uppgifter från 1955 års folkräkning redan den 6 december 1955. De definitiva siffrorna från 1950 års folkräkning publicerades omkring fem månader efter folkräkningsdatum, den 28 februari 1951, sedan varje folkräkningsblankett underkastats en noggrann central granskning.

Tabelleringen av folkräkningsmaterial och dess publicering ägde rum i tre etapper vid 1950 års folkräkning, nämligen 1) ett 1 % urval, 2) ett 10 % urval och 3) en total räkning. Beträffande urvalsmetoden hänvisas till en kort redogörelse härför på sid. 548. Samplingsundersökningar gjordes tidigare både vid 1920 och 1930 års folkräkningar men hade då till enda syfte att så snabbt som möjligt få fram preliminära uppgifter om folkräkningsresultaten. Vid 1950 och 1955 års folkräkningar hade de dessutom till ändamål dels att snabbt lämna tabellmaterial rörande sådana data, vilka hade ett omedelbart aktuellt intresse, dels att till en jämförelsevis ringa kostnad lämna uppgifter om sådana mera komplicerade data, vilka det skulle bli för dyrbart att

bearbeta i en total räkning och för vilka regionala fördelningar saknade intresse.

De uppgifter som bearbetades med hjälp av 1 % urvalet gällde för hela landet utan regional underindelning och avsåg kön, ålder, civilstånd, sysselsättningsförhållanden (labour force-status), yrke, näringsgren, yrkesställning, antal arbetstimmar, bostadens art, upplåtelseform och bostadsyta. Vid detta urval liksom vid 10 % urvalet användes de ovan nämnda räknedistrikten (ED) som samplingsenheter. Då denna urvalsmetod sannolikt medförde en större felmarginal än om urvalsenheten i stället varit den enskilde individen eller det enskilda hushållet, övergick man vid 1955 års folkräkning till den senare metoden och utgick därvid från det enskilda hushållet.

I 10 % urvalet bearbetades bl. a. uppgifter om nationalitet, skolutbildning och fruktsamhet liksom över huvud mera detaljerade folkräkningsattribut.

Tabelleringen av siffermaterialet från den totala räkningen utfördes av de olika länsförvaltningarna, och resultaten publicerades likaledes länsvis, innan en sammanfattning och analys av siffrorna utfördes i en centralt utarbetad berättelse.

Nedan lämnas för 1950 års folkräkning en sammanställning av uppgifterna om antalet folkräkningsberättelser, deras huvudsakliga innehåll, omfattning och publiceringsdata.

Den sista av de ovan uppräknade de-

Del	Innehåll	Antal sidor	Publiceringsdatum
I	Total räkning	269	Nov. 1951
II	1 % urval	98	Juni 1952
III	10 % , , del I	222	Sept. 1952
	, , , II	268	Dec. 1952
IV	Total räkning (kön, ålder, civilstånd, nationalitet, skolutbildning, hushåll)	288	Juli 1954
V	, , (Sysselsättningsläget)	598	Dec. 1954
VI	, , (De facto befolkningen)	460	Juni 1954
VII	, , (Länseditionen)	11 531	Jan. 1953—Maj 1954
VIII	Sammanfattande översikt	724	Mars 1955

larna av folkräkningsredogörelsen ger en mera detaljerad beskrivning och förklaring av organisationen, insamlings- och bearbetningsmetoderna samt de behandlade attributen. Den analyserar också den japanska befolkningsstrukturen, särskilt i jämförelse med resultaten av tidigare folkräkningar.

Publiceringsschemat för 1955 års folkräkning ser ut på följande sätt.

Preliminär räkning av totalbefolkningen och antalet hushåll	Dec. 1955
Definitiva siffror för den totala befolkningen i varje stad o. by	Febr. 1956
1 % urval ¹	Okt.-Dec. 1956
Totala räkningen	1957—1959

Befolkningssiffrornas tillförlitlighet.

Det är en svår uppgift att uppskatta storleken av felen i de erhållna befolknings-siffrorna, d. v. s. hur många personer, som eventuellt glömts bort vid insamlingen av de lokala folkräkningsuppgifterna, och hur många som eventuellt dubbelräknats. Något försök att göra en beräkning av dessa felaktigheter gjordes först vid 1950 års folkräkning. 233 ED motsvarande 1/1000 av städernas ED och 1/3000 av landsbygdens jämte ett fåtal speciella ED (större hushåll) uttogs slumpmässigt och detaljundersöktes av tränad personal från den centrala statistiska byrån den 15 dec. 1950, alltså 2 1/2 månader efter folkräkningsdatum. Denna undersökning avsåg dels läget vid räkningstillfället, dels förändringarna mellan 1 okt. och 15 dec. Storleken av den med ledning därav tillbakaskrivna befolkningen i de 233 ED jämfördes så med motsvarande befolkningstal i den ursprungliga räkningen. Resultaten av denna jämförelse visade, att dubbelräkningskvoten var 0,034 % och motsvarande kvot för antalet bortglömda personer 0,112 %. Följaktligen var de ursprungligen framräknade befolknings-

siffrorna för små med ett underskott av 0,078 %. Applicerat på siffran för totalbefolkningen innebar detta, att omkring 70 000 personer sannolikt glömts bort vid den ursprungliga räkningen. Sistnämnda siffra representerar ett minimum. Med hjälp av vissa uppgifter från livsmedelsransoneringen i Japan 1950 kunde man sluta sig till att antalet i folkräkningen icke medräknade personer var högst 400 000.

Reklam kring folkräkningarna. Ända sedan den första egentliga folkräkningen i Japan år 1920 har man lagt ned mycket arbete på att skapa publicitet kring folkräkningarna och att göra deras ändamål och metoder kända av befolkningen. I synnerhet med tanke på den folkräkningsmetod som användes i Japan anser man att det skulle vara ogörligt att genomföra en så stor statistisk undersökning på kort tid och inom rimliga felmarginaler, om det icke ginge att vinna befolkningens förtroendefulla medverkan.

För detta ändamål organiserades exempelvis vid 1955 års folkräkning inom den centrala statistiska byrån ett särskilt arbetslag (publicity team) med uppgift att på olika sätt sprida kännedom om folkräkningen och korrigera eventuella missuppfattningar om dess ändamål och användningsområden. Detta arbetslag begärde bl. a. med god framgång, att pressen och radion genom tidningsartiklar, annonser och föredrag m. m. skulle bidra till att göra folkräkningen känd och dess ändamål uppskattade bland den stora allmänheten. Särskilt radion bidrog verksamt här till genom utsändning av underhållningsprogram utarbetade i syfte att annonsera folkräkningen. Vidare sörjde arbetslaget för reklamen kring folkräkningen genom att med lokala krafter medverka sätta

¹ Något 10 % urval har icke uttagits vid 1955 års folkräkning.

upp anslag och affischer i varje räkne-distrikt. En pristävling anordnades för att få fram lämplig utformning av dessa affischer i text och bild. En tredje reklammetod bestod i spridande av ett stort antal broschyrer i folkskolor och läroverk för att på så sätt via skolelev-erna upplysa föräldrarna om folkräk-ningens historia, metoder och ändamål m. m.

Genom medverkan av tre ledande filmbolag framställdes vidare en kort-film innehållande en beskrivning av folk-räkningens ändamål och metoder. Den visades på varje biograf i hela landet under veckan före folkräkningsdatum. Slutligen anordnades en pristävling med priser åt dem, som gjorde den bästa uppskattningen av den totala folk-mängdssiffran.

Urvalsmetoden vid 1950 års folkräk-ning. I både 1 och 10 % urvalet använ-des räknedistriktet (ED) som urvalsen-heter. Dessa ED innehöll i regel mellan 30 och 70 hushåll med ett medeltal av omkring 50. Det fanns emellertid åtskil-liga ED, som var abnorma beträffande hushållens antal eller storlek och därför olämpliga att använda som urvalsenhe-ter. ED klassificerades för tabellerings-ändamål i följande tre kategorier:

a) Speciella ED.

1) De ED, som omfattade 5 eller färre hushåll med en genomsnittlig hushålls-storlek av minst 20 personer.

2) De ED, som omfattade ett eller flera hushåll med minst 100 hushållsmedlem-mar.

b) Delbara ED, som omfattade minst 500 personer men icke tillhörde någon av de under a) angivna grupperna.

c) Ordinära ED, d. v. s. alla ED, som icke tillhörde någon av grupperna a) eller b).

De delbara ED (kategori b) ovan), vilka var för stora att använda som ur-valsenheter, delades upp i mindre delar på följande sätt:

500—	749	personer,	2	ordinära	ED
750—	999	»	, 3	»	»
1 000—	1 249	»	, 4	»	»

etc. med tillägg av ett ordinärt ED för varje ytterligare ökning med 250 perso-ner.

De ordinära och delbara ED, med de senare uppdelade på ovan nämnt sätt, numrerades i löpande följd i hela lan-det, och varje 100-tal ED bildade en en-het. Ur varje sådan drogs 10 ED slump-mässigt som enheter i 10 % urvalet. Det första ED i varje hel följd av nämnda 10 ED användes sedan som enhet i 1 % urvalet.

Samtliga ovan nämnda speciella ED kom till användning vid urvalet, varvid de enskilda individerna fick tjänstgöra som urvalsenheter i stället för det spe-ciella ED som sådant enligt följande me-tod. För erhållande av 10 % urvalet ut-valdes 6 rader (personer) slumpmässigt av de 60, som fanns på den kollektiva folkräkningsblanketten, d. v. s. var 10:e rad. Om man sedan utvalde den 1:a, 11:e, 21:a etc. av de rader, som ingick i 10 % urvalet, erhöill man 1 % samp-lingen.

Bostadsundersökningar

Både den ekonomiska utvecklingen i Japan efter det första världskriget, vil-ken liksom i de flesta västeuropeiska länder präglades av en fortgående och stark inflyttning till städer och tätorter från den rena landsbygden med ty åt-följande allt större differens mellan ef-terfrågan och tillgång på bostäder, och husförstörelsen genom militära operatio-

ner under det andra världskriget, har gjort att bostadsfrågan kommit alltmer i centrum vid samhällsplaneringen såväl på kort som på lång sikt. Till den särskilt efter det andra världskrigets slut alltmer accentuerade bostadsbristen har även kraftigt bidragit den omfattande repatrieringen (omkring 6,5 milj. människor) från utlandet som en följd av det militära nederlaget.

Denna ogynnsamma utveckling beträffande tillgången på bostäder jämfört med efterfrågan har emellertid tvingat fram en avsevärt förbättrad statistik både över bostadsbeståndets storlek och struktur samt förändringarna i detta i syfte att skapa ett hållbart underlag för en bättre bostadsplanering. Den första bostadsundersökning som uppfyllde dessa krav ägde rum år 1948 och omfattade hela landet.¹ Den led emellertid av vissa organisatoriska brister på grund av den oordning, som fortfarande rådde i landet efter kriget. De erfarenheter man därvid gjorde utnyttjades vid de bostadsundersökningar vilka ingick som delar av 1950 och 1955 års folkräkningar. En bostadsundersökning, som genomföres på detta sätt, måste emellertid av naturliga skäl få en mycket begränsad omfattning bl. a. av den orsaken, att de frågor som framställes rörande bostäderna på en folkräkningsblankett icke kan ha en alltför tekniskt komplicerad karaktär, eftersom detta skulle kräva en byggnadsteknisk fackkännedom, som man inte kan förutsätta vare sig hos befolkningens stora flertal eller ens hos de särskilt anställda folkräknarna. För att få tillgång till mera detaljerade och tekniskt betonade uppgifter om bostadsbeståndet än som var möjligt att få vid folkräkningarna, såg man sig därför

tvingad att vid sidan av dessa utföra vissa intensivundersökningar av bostäderna med hjälp av särskilt för uppgiften skolad personal. Dessa senare separata bostadsundersökningar var dock lokalt begränsade till städerna och berörde där endast vissa samplingsmässigt uttagna delar.

Vid de nämnda bostadsundersökningarna, vare sig de utförts separat eller i samband med folkräkningarna, är det främst tre faktorer, som varit av väsentlig betydelse, nämligen den bostadsmassa, som medtages i undersökningen, definitionen av bostadsenheten och de olika hos denna bostadsenhet undersökta egenskaperna. Vad beträffar den första faktorn har den till omfånget största bostadsmassan undersökts vid folkräkningarna. Man utgår nämligen där från den enskilde individen eller det enskilda hushållet och först i andra hand från den innehavda bostaden. Härigenom kommer alla slags utrymmen, som överhuvudtaget användes som bostäder åt människor, att medräknas i den undersökta bostadsmassan, t. ex. varjehanda slag av nödbostäder samt fartyg vid sidan av de egentliga bostadshusen. Vid de separata bostadsundersökningarna har emellertid den medtagna bostadsmassan i princip begränsats att omfatta de egentliga bostadshusen.

Bostadsenheten erhöi en bestämd definition först vid 1948 års bostadsräkning. Denna definition användes också vid de följande folkräkningarna och bostadsundersökningarna. Bostadsenheten definierades som den byggnad (structure) eller del av byggnad, vilken uppförts eller renoverats att tjäna som avskild boplatz för ett familjehushåll. För att detta skall vara möjligt, måste bostaden ifråga vara försedd med 1) ett eller flera beboeliga rum med en egen ge-

¹ Den hade föregåtts av en mindre bostadsundersökning på urvalsbasis år 1941.

mensam ingång, 2) särskilt kök och 3) särskild toalett. Köket och toaletten behöver dock icke vara avsedda för användning uteslutande av hushållets medlemmar.

Enligt denna definition kommer vid de separata bostadsundersökningarna varje byggnad, som uppfyller de ovan nämnda villkoren på en bostadsenhet att räknas som sådan, även när den står tom eller är under byggnad. Bostäder däremot, som icke uppfyller dessa villkor, t. ex. sovsalar, hotell, pensionat etc., kommer icke att medräknas, så länge de icke bebos av sovgäster eller inackorderingar.

I det fall, då en bostadsundersökning utföres som del av en folkräkning, blir den medräknade bostadsenheten varje bostad, som användes av ett hushåll, eftersom uppgifterna om bostaden lämnas av hushållsföreståndaren.

Beträffande avgränsningen av hushållet hänvisas till vad som härom anförts på sid. 545. Denna avgränsning har nämligen varit densamma både vid folkräkningarna och de separata bostadsundersökningarna.

Rörande den tredje av de ovan nämnda faktorerna, nämligen data för de särskilda bostadsenheterna, har sådana insamlats i viss mindre utsträckning vid tre folkräkningar såsom framgår av tabblån på sid. 545, men framför allt vid de separata bostadsundersökningarna 1941, 1948, 1950, 1953 och 1955. I det följande lämnas en kort sammanfattning av klassificeringarna av de viktigaste av dessa data.

Bostadstyp. Uppgifter om bostadstypen insamlades vid 1950 och 1955 års folkräkningar samt vid 1948 års bostadsräkning. Vid den senare klassificerades bostadsenheterna på följande sätt:

A) Privat bostadshus

B) Bostadshus i kombination med annan användning

C) Lägenhet eller våning

D) Annat bostadshus

E) Sovsal, pensionat o. d.

F) Tillfällig bostad (nödbostad) och annat hus icke att räkna som bostadshus

Vid 1950 års folkräkning uppdelades hushållens bostäder endast på två kategorier, bostadshus och icke bostadshus. Vid 1955 års folkräkning gjordes en uppdelning på fyra grupper i bostadshus, sovsalar, pensionat och övriga bostäder.

Rumstyp. Vid samtliga separata bostadsundersökningar och vid de två ovan nämnda folkräkningarna har uppgifter erhållits om bostadstypens storlek mätt i s. k. tatami. En tatami är en matta, som användes allmänt i japanska hem, och vars storlek endast varierar obetydligt mellan olika delar av landet. Genom att sätta antalet tatami för samtliga bostadshus i relation till antalet personer i bostaden får man ett något mindre mått på boendetettheten.

Ägarekategori. Uppgifter om besittningsrätten till bostäderna insamlades vid samtliga separata bostadsundersökningar samt vid 1950 och 1955 års folkräkningar. Vid 1948 års bostadsräkning klassificerades bostadshusen = bostadsenheterna på följande sätt efter besittningsrätt: A) hus som äges av och i sin helhet bebos av ägaren, B) hus som bebos av ägaren men delvis uthyres, C) i sin helhet uthyrt hus samt D) hus som äges av stat, kommun, privat företag eller organisation, och som upplåtes till en anställd och hans familj som en del av hans lön eller som annan förmån. Vid 1950 och 1955 års folkräkningar skedde klassifikationen av de av hushållen innehavda bostäderna i följande

fyra grupper (hus = bostadsenhet): A) ägt hus, B) hyrt hus, C) = ovan och D) hyrt rum.

Byggnadsdatum. Uppgifter om bostadshusens konstruktionsdatum insamlades vid 1948 och 1953 års särskilda bostadsundersökningar. Vid den förra indelades husen i följande tre grupper efter byggnadsdatum, nämligen 1) byggda före 1941, 2) byggda mellan 1 jan. 1942 och 15 aug. 1945 och 3) byggda den 16 aug. 1945 och därefter. Det anses mycket viktigt att ha tillgång till dessa byggnadsdata, när åtgärder skall vidtagas för lösning av bostadsproblemet. Med hjälp av dessa data kan man nämligen avslöja den eventuella förekomsten av överåriga byggnader och samtidigt få ett mått på de existerande husens varaktighet. Uppgifter av detta slag är också av stor betydelse som jämförelsematerial vid kontroll av statistiken över byggnadsverksamheten (igångsättning av nybyggnader, reparationer, användning av bostadshusen för andra ändamål etc.).

Vid 1948 års bostadsräkning gjordes en räkning av bostadshus, som var under byggnad eller som stod tomma men var användbara som bostäder samt av fartyg betraktade som bostäder. Med »under byggnad» avsågs de olika stadierna i ett hus tillblivelse från takstolens resande fram till husets färdigställande för inflyttning. Hus som användes av andra personer än hyresgäster i ordets vanliga mening klassificerades som tomma. Endast sådana fartyg medräknades, som hade besättning ombord.

Antalet bostadshus, som är under byggnad eller för tillfället står tomma, anger den potentiella ökning av bostadsbeståndet, som kan väntas inträda inom en nära framtid. Uppgifter härom är därför nödvändiga som material till statistiken över tillgång och efterfrågan på

bostäder. Vid de folkräkningar, som även inbegripit insamlande av data rörande bostäderna, medtages självfallet endast bebodda hus, varför uppgifter om tomma hus eller hus under byggnad endast kan erhållas med hjälp av en separat bostadsräkning.

Det antages allmänt, att omkring 3 % av bostadshusen i Japan står tomma, när bostadssituationen är någorlunda stabil. Om detta är riktigt, kommer därför procenttalet tomma bostadshus att lämna ett värdefullt material för mätning av relationen mellan tillgång och efterfrågan på bostäder. I så fall borde emellertid endast sådana tomma bostadshus medräknas, som omedelbart kan tagas i bruk och som icke är överåriga och därför ämnade att rivas och som slutligen icke heller är alltför olämpligt belägna för användning som bostäder. Det har emellertid hittills visat sig omöjligt att genomföra en klassificering efter dessa synpunkter vid de japanska bostadsundersökningarna. Vid 1948 års bostadsräkning togs sålunda endast hänsyn till husens överårighet.

Utöver ovan uppräknade bostadsattribut insamlades bl. a. vid 1953 års särskilda bostadsundersökning uppgifter av byggnadsteknisk natur såsom antal våningar, byggnadens art, byggnadsmaterial, totala golvytan, bekvämligheter såsom kök, vatten, avlopp och toalett samt graden av slitning. Den senare indelades i tre grupper: 1) huset farligt att bebo eller omöjligt att reparera, 2) reparation behövlig och 3) reparation ej behövlig. Slitningsgraden undersöktes bl. a. för att få en bild av tillståndet hos de bostadshus, för vilka reparationerna uppskjutits på grund av kriget och som använts längre än som motsvarade husens normala varaktighet. Vid denna bostadsundersökning insamlades också

uppgifter om den månatliga bostadshyrans storlek.

För metoden vid insamlingen av bostadsuppgifterna vid folkräkningarna har ovan redogjorts. Vid de särskilda bostadsundersökningarna har intervju-metoden genomgående kommit till användning med undantag för vid 1941 års bostadsundersökningar, då uppgifterna lämnades av hushållsföreståndaren. Vad typ av blankett beträffar användes en individuell blankett för varje bostadsenhet vid 1941, 1948 och 1950 års bostadsundersökningar. Kollektiv blankett med 40 bostadsenheter på varje an-

vändes 1953 och hushållsblankett vid 1955 års bostadsundersökning.

Att intervjumetoden så gott som genomgående använts vid insamlingen av bostadsdata, beror dels på dessa uppgifters tekniska karaktär, dels på att uppgifter av detta slag som lämnas utan samtidig kontroll av en intervjuare ofta visat sig vara avsiktligt felaktiga. Detta beror i sin tur på fruktan, att uppgifterna kommer att användas för taxeringsändamål eller utnyttjas för tvångsvis uthyrning av överflödigt bostadsutrymme, såsom skett vid ett par tillfällen efter krigsslutet 1945, dock utan samband med någon bostadsundersökning.

Statistiska centralbyråns verksamhet: anslagsäskanden för 1957—1958

*Central Bureau of Statistics:
Proposals for the 1957 Riksdag*

Bland de viktigaste förslagen i statistiska centralbyråns petitaskrivelse för budgetåret 1957/1958 är ett om fortlöpande undersökningar angående *familjebildning samt äktenskaplig och utomäktenskaplig fruktsamhet*. Utdrag ur en promemoria häröver återgives längre ned.

I övrigt har centralbyrån i sina petita bl. a. framhållit följande:

Förberedelserna för 1960 års folkräkning måste påbörjas under nästa budgetår. Tidigare har förberedelserna för en ny folkräkning i stor utsträckning kunnat utföras av den ledande personal som arbetat med en pågående folkräkning, men då någon folkräkning icke hållits 1955, bortfaller denna möjlighet. Förberedelserna måste starta i mycket god tid. Det gäller att planlägga folkräkningen i fråga om innehållet i densamma, uppläggningen av bearbetningen, valet av maskinellt system och liknande frågor. Särskilt omfattande är den del av planeringsarbetet som består i att verkställa de förberedande undersökningarna om vilka grenar, som bör upptagas på folkräkningsprogrammet, samt att utarbete de promemorior med förslag till nyuppläggning eller omläggning av vederbörande grenar, som kommer att läggas till grund för diskussionerna inom den delegation av experter, som får till uppgift att förbereda organisationen av folkräkningen. Ett mycket intensivt internationellt samarbete pågår vidare för de stora folkräkningar, som kommer att hållas i praktiskt taget alla länder omkring år 1960. Det är av synnerligen stor

betydelse att den person, som kommer att leda 1960 års folkräkning, kan delta i detta planeringsarbete. Den snabba utvecklingen på det maskinella området och de undersökningar som utförs av den s. k. databehandlingskommittén gör också att den blivande ledaren tidigt måste sätta sig in i de olika tekniska system som kan bli aktuella vid folkräkningen. I många länder har man redan påbörjat denna planläggning, och det är därför angeläget att statistiska centralbyrån erhåller anslag för att kunna starta förberedelsearbetena. Centralbyrån föreslår att dessa arbetsuppgifter anförtros den blivande ledaren för 1960 års folkräkning och att därför ett vikariatslöneförordnande i byråchefs grad inrättas från den 1 oktober 1957.

Den 1 augusti 1958 har hundra år förflutit sedan centralbyrån erhöll sin nuvarande organisation. Denna mycket viktiga förändring bör på något sätt uppmärksammas. Centralbyrån hemställer därför att få utge en c:a 100-sidig publikation med redogörelse för tabellverkets uppkomst och centralbyråns utveckling samt för verkets nuvarande organisation och arbetsuppgifter. Denna publikation skulle ingå i en föreslagen ny serie »Skrifter utgivna av statistiska centralbyrån».

I samma serie skulle från tid till annan redogörelser för tillämpade statistiska metoder och liknande kunna publiceras. Början skulle göras med en redogörelse för de skördeberäkningar enligt provytemetod, som har prövats i Sverige under ett par år, och som tilldragit sig ett mycket stort intresse inte bara i Sverige utan även utomlands. Det är mycket vanligt i utlandet att de statistiska centralbyråerna i en sådan skriftserie bringar till offentligheten mera detaljerade och ingående redogörelser för de använda metoderna samt analyser av resultaten, vilka icke lämpligen har sin

plats i de årliga publikationerna. Efter-
som denna skrift skulle få sin största av-
sättning bland svenska och utländska
statistiker samt statistiska institutioner i
in- och utlandet föreslår centralbyrån att
den endast publiceras på engelska.

Inom jordbruksstatistiken har man
sedan 1951 insamlat uppgifter årligen
om den i jordbruket den 1 juni syssel-
satta arbetskraften. Fr. o. m. budgetåret
1955/56 har uppgifter därjämte inhämtats
om arbetskraften inom jordbruket i
april och oktober. Denna utvidgade sta-
tistik, använd särskilt för jordbrukskal-
kylen, skall i fortsättningen tillhöra ver-
kets ordinarie arbetsuppgifter.

Provundersökningar har några år på-
gått inom fiskestatistiken för att för-
bättra insamlingsmetoden. Enligt det
gamla systemet sker insamlingen av så-
väl fångstuppgifter som andra data
årsvis, och fångsterna blir därför lätt
osäkra eller ofullständiga. Den nu prö-
vade metoden innebär att fångstupp-
gifterna inhämtas vid ilandföringen,
d. v. s. vid fiskauktionerna. Provunder-
sökningarna har skett vid fiskauktion-
erna i Gravarne och Smögen, och me-
del begärs nu för en fortsättning. Till
att utsträcka proven även till Göteborgs-
auktionerna och därigenom täcka om-
kring 60 % av det bohuslänskiska fisket
har erhållits ett tillfälligt anslag ur fiske-
rinäringens bensinskattefond.

En förteckning över Sveriges familje-
namn utgavs år 1920. Sedermera har
med några års mellanrum utgivits sup-
plement som upptagit nytillkomna namn.
Efter det att ett sådant supplement se-
nast utgavs, har omkring 18 000 nya
släktnamn tillkommit, varav 9 500 för
personer som blivit svenska medborga-
re. I stället för ett nytt supplement fö-
reslår centralbyrån nu att en ny för-
teckning skall utgivas, som omfattar
samtliga 130 000 släktnamn.

Två nya serier av Sveriges officiella
statistik skall hädanefter utkomma, om
centralbyråns önskan villfares, nämli-
gen en statistik över högre studier och
en statistik över statens personal m. m.
Den senare har hittills publicerats i
denna tidskrift. Båda blir årliga. Det
föreslås också, att sparbanksstatistiken,

som under några år tryckts i tidskrif-
ten, skall återuppträda som särskild berät-
telse.

Centralbyråns sammanlagda anslagsbe-
hov för verksamheten under nästa bud-
getår beräknas uppgå till 3,8 milj. kr,
vartill kommer särskilda anslag till folk-
bokföringen på sammanlagt 1 788 000 kr.

Förslag till fortlöpande under- sökningar angående familjebildning samt äktenskaplig och utomäkten- skaplig fruktsamhet

A Plan for Sample Surveys of Marriages and Fertility

Genom statsmakernas beslut inrätta-
des i samband med 1950 års folkräkning
ett centralt befolkningsregister, som för
ett begränsat urval av befolkningen (3,3
) fortlöpande registrerar en del de-
mografiska faktorer såsom vigslar, fö-
delser, dödsfall, omflyttningar, yrkes-
och inkomstförändringar m. m. Registret
avser bl. a. att utnyttjas för sådana
statistiska specialundersökningar av
dagsaktuell karaktär, där undersöknings-
behovet icke kan tillgodoses genom ma-
terialet till den löpande befolkningssta-
tistiken eller bearbetningen eljest skulle
bli så omständlig, att resultaten icke
skulle stå till förfogande inom avsedd
tid. Enligt programmet skulle registret
byggas upp successivt. Dess användbar-
het växer i samma mån som år från år
allt flera uppgifter tillföres de individer,
som ingår såsom element i registret. Un-
der mellantiden mellan folkräkningarna
kan det också i viss utsträckning utnyttjas
för sådana undersökningar av folkräk-
ningsnatur, där kravet på en långtgående
uppdelning, t. ex. i regionalt avseende el-
ler i fråga om yrkesklassificering, icke
utgör en oundgänglig förutsättning.

Hittills har registret huvudsakligen an-
vänts för uppgifter angående befolkning-
ens fördelning efter kön, ålder och ci-
vilstånd, vissa familjestatistiska under-
sökningar samt en summarisk statistik
över den inrikes omflyttningen. Vid in-
nevarande års riksdag beviljades anslag

till två specialbearbetningar av registret, som avser att belysa de dagsaktuella frågorna om den gifta kvinnans förvärvsarbete och den bl. a. ur arbetsmarknadssynpunkt betydelsefulla utvecklingen av den inrikes omflyttningen.

De här föreslagna bearbetningarna tar sikte på att vinna ökad kännedom om bakgrunden till de förändringar, som ägt eller äger rum i fråga om familjebildningen och den äktenskapliga och utom-äktenskapliga fruktsamheten. Såsom känt är har under de senaste decennierna starka förskjutningar kunnat iakttagas i dessa avseenden, i fråga om giftermålsfrekvensen bestående i en betydelsefull ökning av denna och i fråga om födelsetalen bestående i förhållandevis stora fluktuationer än i uppgående, än i nedåtgående riktning. Behovet av att i den utsträckning så är möjligt analysera inbeörden av sådana temporära förändringar och med uppmärksamhet följa utvecklingen ger sig starkt till känna i olika sammanhang och inskränker sig icke allenast till ett allmänt befolkningsstatistiskt önskemål utan gör sig också starkt gällande vid bedömandet och behandlingen av aktuella befolkningspolitiska frågor.

Man kan i detta sammanhang peka på angelägenheten av att i möjligaste mån säkerställa grundvalen för de befolkningsprognoser, som behövas göras för att bedöma bl. a. de ekonomiska konsekvenserna i en rad samhällsekonomiska frågor, t. ex. stöd åt barnfamiljerna, skolväsendets organisation och en utbyggnad av ålderdomspensioneringen m. m. Även om den metodik som användes vid prognosernas utförande numera sker efter i detalj utformade regler, måste ett förhandsbedömande göras angående den sannolika utvecklingen i fråga om en del demografiska faktorer såsom giftermålsfrekvens, fruktsamhet och dödlighet. Vanligen brukar alternativa antaganden göras i detta sammanhang till följd av svårigheten att med någon större grad av säkerhet överblicka situationen härutinnan. Genom de observationer av befolkningsutvecklingen, som på grundval av de föreslagna tabellerna kan göras, bör dessa vara ägnade att minska den osä-

kerhet, varmed dylika förhandsbedömningar rörande familjebildning och fruktsamhet måste göras. Beträffande dödligheten är behovet i detta avseende icke framträdande på samma sätt, eftersom stabiliteten i händelseförloppet här är större och likaså tillgången på användbart observationsmaterial.

Syftet med de föreslagna undersökningarna begränsar sig likväl icke endast till att utgöra ett hjälpmedel vid upprättandet av prognoser. Avsikten med dessa tabeller är lika mycket att analysera de skiljaktigheter, som kännetecknar olika typgrupper av befolkningen i avseende på familjebildning och fruktsamhet, samt att åstadkomma en fortlöpande beskrivning av de förändringar, som successivt ger sig till känna i dessa avseenden. Typgrupperna har valts med tanke på att de enligt vad erfarenheten visar eller man eljest har anledning förmoda representerar kategorier av befolkningen, mellan vilka karakteristiska olikheter råder i avseende på de företeelser, vilka i tabellerna göres till föremål för studium. Tabelluppställningarna medger att de successiva förskjutningarna i dessa befolkningsgruppers inbördes numerär också kan observeras, varigenom en skattning kan göras av det inflytande dylika förskjutningar utövar på de förändringar, som den löpande statistiken registrerar i fråga om antalet födda och antalet ingångna äktenskap. Genom att barnets ordningsnummer ingår såsom fördelningsfaktor i tabellen över den äktenskapliga fruktsamheten, kan också eventuella konjunkturvariationer i barnafödandet göras till föremål för observation. Vid uppgörandet av fördelningsgrunderna har förhållandevis stort utrymme beretts åt de ekonomiska faktorerna, i vilka också ingår förekomsten av hustruinkomst; bland motiven härför ingår önskemålet att följa t. ex. barnfamiljernas ekonomiska ställning efter hand som familjens barnantal ökar med äktenskapets fortskridande.

I detta sammanhang anser sig centralbyrån böra erinra om att längre gående uppdelningar eller analyser av extremt specialbetonad karaktär faller utanför

befolkningsregistrets ram, eftersom registret är av urvalstyp och antalet bestämningar, som karakteriserar vederbörande individer, måste begränsas av tekniska och andra skäl, bl. a. med hänsyn till att registreringen av de löpande förändringarna eljest skulle komma att bli av så omständlig natur att syftet med registret skulle äventyras. Av inkomstuppgifter ingår sålunda endast en post (sammanräknad nettoinkomst), och materialet ger följaktligen icke utrymme åt familjeekonomiska beräkningar av speciell karaktär. De i registret ingående uppgifterna är likväl av så allsidig natur, att skiftande demografiska problem kan belysas på ett tillfredsställande sätt.

Tabellbeskrivning, metod- och principfrågor

Förslaget omfattar tre tabeller. Den första avser att belysa familjebildningen, dennas frekvens inom olika samhällsskikt samt kontrahenternas ekonomiska standard vid äktenskapets ingående (under vigselåret) samt hur denna standard förändras under en serie år efter äktenskapets ingående. Genom att jämsides uppgifter om barnantalet, som i denna tabell avser *hemmavarande* barn under 16 år (inkl. adoptivbarn, fosterbarn etc.), ingår, kan i viss utsträckning försörjningsläget för barnfamiljerna studeras. I denna liksom i följande tabell sker uppdelning vidare i tre befolkningsgrupper, nämligen jordbruksbefolkning, storstadsbefolkning (de 3 största städerna) samt övrig befolkning, varvid den andra gruppen också får inrymma den fåtaliga jordbruksbefolkningen inom storstäderna.

Tab. 2 har till huvudsaklig uppgift att belysa den äktenskapliga fruktsamheten och därvid för en serie successiva vigselårgångar observera tidpunkterna för barnens födelse och deras ordningsnummer samt registrera skiljaktheter och förändringar härutinnan. För analysen av de ekonomiska faktorernas inflytande har uppdelning efter inkomst skett i tre skikt.

Tab. 3 behandlar den utomäktenskapliga fruktsamheten. Tabellen ger möjlighet till frekvensmätningar; de icke gifta

mödrarna är avsedda att följas under en serie av år i olika avseenden såsom i fråga om förekomst av förvärvsarbete, inkomstfördelning samt huruvida de sedermera ingår äktenskap. Uppdelning göres vidare dels mellan ogifta och förut gifta, dels mellan förstföderskor och omföderskor. För nedkomståret ingår en kombination med levnadsålder.

Samtliga tre tabeller bygger på samma ledande princip, nämligen ett studium av utvecklingen i de berörda avseendena inom en serie successiva årgångar, för tabellerna 1 och 2 vederbörande vigselårgångar och för tab. 3 resp. årgångar, räknade efter året för nedkomsten. Varje årgång observeras under en fortlöpande serie av år, varigenom den successiva utvecklingen kan iakttagas och likaså de skiljaktheter, som kommer till synes mellan de olika årgångarna härutinnan.

Såsom en viktig förutsättning för att de föreslagna talserierna skall komma till fullt utnyttjande ingår emellertid, att sedermera för varje nytillkommet år en utbyggnad av serierna åger rum.

En fråga av principiell innebörd är förknippad med det klassificeringssystem, som ingår i tabellernas förspalter, såsom indelningen i jordbruksbefolkning, storstadsbefolkning och övrig befolkning, i olika inkomstklasser m. m. Alternativt kan man vid bearbetningen tänka sig olika tillvägagångssätt, nämligen å ena sidan att den yrkesgrupp, den inkomstgrupp etc., som familjen eller den enskilde personen tillhör under basåret (1952), får bli utslagsgivande för klassificeringen under hela observationsperioden, eller å andra sidan att förändringarna i detta avseende iakttagas, så att klassificeringen hänförs sig till det observationsår, som i förekommande fall avses.

Om båda de alternativa grunderna för bearbetningen gäller, att resultat av betydande intresse kan utvinna. I förstnämnda fallet skulle utvecklingen kunna följas inom en grupp äktenskap, som skulle bestå av praktiskt taget samma enheter under hela observationsperioden med den stadga, som ges åt en sådan undersökningsmetod. I andra fallet åter

innebär utnyttjandet av de aktuella yrkes- och inkomstuppgifterna, att förändringarna i äktenskapens struktur, resp. de icke gifta mödrarnas ekonomiska villkor, kan studeras för vederbörande årgång under loppet av hela observationsperioden. Det måste anses vara av stor betydelse att i ett aktuellt läge kunna ge en beskrivning av dessa förhållanden. Från tekniska synpunkter är det sistnämnda alternativet avgjort att föredraga, då den förstnämnda metoden förutsätter ett tidsödande och kostsamt identifieringsarbete. Vid vägningen av de olika synpunkterna har centralbyrån ansett alternativ 2 böra föredragas och läggas till grund för bearbetningen. Framhållas må vidare att när jämförelse göres mellan årgångarna i *deras helhet* önskemålet att det ursprungliga enhetsbeståndet bibehålles oförändrat blir tillgodosett också vid en bearbetning enligt den föreslagna metoden.

Genom att till befolkningsregistret är knutet ett hålkortskartotek, som årligen aktualiseras, finnes materialet tillgängligt utan föregående insamling och preparering. Bearbetningen inskränker sig därför huvudsakligen till ett maskinellt sorteringsarbete. Under budgetåret 1957/58 beräknas uppgifterna för åren 1952—1955 enligt här redovisade tabellförslag kunna färdigställas och, under ett senare skede av budgetåret, även den första utbyggnaden kunna äga rum genom tilläggsredovisning av uppgifterna för år 1956.

Ny statistikutredning

A Government Committee to Survey the Organization of Statistics

Kungl. Maj:t har den 20 augusti 1956 beslutat, att utredning skall verkställas rörande *den officiella statistikens omfång, utformning och grad av centralisering*. Finansministern har med stöd härav tillkallat sex utredningsmän och fyra experter jämte sekreterare. Direktiven för kommittén har följande lydelse:

Den svenska officiella statistiken utmärkes av en starkt decentraliserad organisation. Antalet ämbetsverk och myndigheter som insamlar, bearbetar och offentliggör statistik av allmänt intresse uppgår till ej mindre än ett tjugofemtal.

Den nuvarande ordningen på statistikens område är resultatet av en historisk utveckling, som betingats av det svenska förvaltningsväsendets organisation. De förvaltande myndigheterna har för sin administrativa verksamhet haft behov av statistiska uppgifter inom sitt ämbetsområde. Insamlingen av primärmaterial har ofta kunnat ske som ett led i förvaltningsarbetet. Sedan en reguljär statistisk verksamhet sålunda uppstått hos en myndighet, har det förefallit naturligt att dit förlägga nya statistikgrenar av närbesläktad art.

Strävanden har inte saknats att vända den nu angivna utvecklingen i annan riktning. De har emellertid endast givit begränsade resultat. Parallellt härmed har ansträngningarna därför inriktats på att med bibehållen decentralisering åstadkomma önskvärd samordning mellan olika statistikgrenar med hjälp av ett särskilt sammanhållande organ. Förslag till inrättande av ett dylikt har sedan sekelskiftet framlagts ett flertal gånger, men intet av dem har förverkligats.

Det senaste förslaget rörande statistikens samordning avgavs av 1948 års statistikutredning i dess den 29 maj 1953 avgivna betänkande med förslag om inrättande av en statistisk nämnd. Förslaget innebar i huvudsak följande.

Nämnden skulle utgöra ett fristående organ, direkt underställt Kungl. Maj:t genom finansdepartementet. Den hade att tillvarata främst näringslivets intressen i fråga om det statliga statistikarbetet och dessutom verka för att åstadkomma en effektiv statistik samt tillse att statsverkets kostnader för statistikproduktionen nedbringades. Nämnden skulle bestå av nio ledamöter, varav åtta representanter för vissa riksorganisationer inom näringslivet samt en representant för den statistiska vetenskapen. Mellan nämndens sammanträden skulle ett av densamma utsett arbetsutskott fun-

gera. Till nämndens förfogande skulle stå ett kansli.

Över utredningens förslag avgavs efter remiss yttranden av bl. a. de näringsorganisationer som av utredningsmannen avsågs skola representeras i nämnden samt de främsta statistikproducerande ämbetsverken. Medan de förra i huvudsak ställde sig positiva till förslaget, intog den statistiska sakkunskapen företrädd av de statistikutarbetande verken en starkt kritisk hållning. Det var därvid främst ensidigheten i nämndens sammansättning som påtalades. Tvivel uttalades även rörande nämndens möjligheter att effektivt arbeta ens på det begränsade fält för vilket den genom sin sammansättning kunde synas lämpad. Förslaget avstyrktes med hänsyn härtill av bland andra statistiska centralbyrån, socialstyrelsen, kommerskollegium, arbetsmarknadsstyrelsen och statskontoret.

Samordningen av den svenska statistiken behandlades även i en av Statistiska föreningen den 21 januari 1955 till Kungl. Maj:t ingiven skrivelse. I denna diskuterade föreningen, som icke tog ställning till centraliseringsfrågan, de krav som från olika intressegruppers sida måste ställas på det statistiska systemet och de brister som för närvarande vidlådde detsamma i skilda avseenden. Vidare anfördes exempel på åtgärder vilka i avsaknad av ett koordinerande organ vidtagits för att på enstaka områden sammanföra statistikproducenter, konsumenter och uppgiftslämnare. De väsentligaste samordningsproblemen kvarstod dock olösta. Dessa problem var enligt föreningens mening så vittomfattande och komplicerade, att de icke kunde lösas utan en särskild utredning, som borde ha till uppgift att undersöka hur man inom den statliga statistikproduktionen skulle kunna rationellt tillgodose aktuella behov och inrymma möjligheter till en fortlöpande anpassning efter förändringar i behovssituationen.

Av den föregående redogörelsen framgår enligt min mening, att koordinationsproblemen inom svensk statistik icke kan lösas tillfredsställande utan en förnyad prövning av hela frågan om den

officiella statistikens omfång, utformning och grad av centralisering. För bedömning av sistnämnda spörsmål har på senare tid vissa nya faktorer tillkommit, vilka kan tänkas leda till ett annat ställningstagande än tidigare. Jag åsyftar härvid främst utvecklingen av den statistiska tekniken såväl i fråga om insamlingsförfarandet genom samplingsmetodiken som i fråga om den maskinella bearbetningen genom vidgade användningsmöjligheter för hålkortsanläggningar samt tillkomsten av de nya elektroniska databehandlingsmaskinerna med mycket stor kapacitet. För att dessa hjälpmedel skall kunna utnyttjas rationellt fordras att de beredes en hög och jämn sysselsättning. Det förefaller sannolikt att detta lättare kan åstadkommas om det statliga statistiska arbetet i högre grad än som nu är fallet koncentreras till större enheter.

Jag förordar således, att nu berörda spörsmål göres till föremål för utredning. Uppdraget bör anförtrös att en kommitté som rymmer ej endast statistisk sakkunskap utan även företrädare för konsumenter och uppgiftslämnare.

Utöver de synpunkter som framkommit i statistikutredningens förenämnda betänkande och remissyttrandena däröver samt Statistiska föreningens förut berörda skrivelse, synes bl. a. följande böra tagas under övervägande vid utredningen.

Den officiella statistiken bör syfta till att för lägsta möjliga kostnad fylla behovet av statistisk information om samhällslivet hos olika kategorier av konsumenter, såsom statsmakterna, de politiska partierna, näringslivet, forskningen, pressen etc. Med hänsyn till de begränsade resurserna och till önskemålet att om möjligt uppnå besparingar i det nuvarande statistiska arbetet, är det av stor vikt att endast sådan statistik framställs som verkligen fyller ett påtagligt behov. Detta ställer å andra sidan kravet på att den officiella statistiken är så organiserad, att den kan smidigt anpassas efter växlingar i efterfrågan. Det svenska systemet synes för närvarande därvidlag alltför tungrott för att medge den nödvändiga flexibiliteten.

Vid det nuvarande decentraliserade systemet föreligger jämväl risk för att de statistikproducerande myndigheterna blir isolerade från varandra. Detta kan lätt medföra ett mindre rationellt utnyttjande av såväl tekniska som personella resurser. De statistiska organen hos varje enskild myndighet tvingas att självständigt lösa metodproblem som med fördel kunde gjorts till föremål för gemensam behandling. Stora svårigheter föreligger att få till stånd enhetliga definitioner av termer och begrepp inom ett och samma huvudområde av statistiken.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att vissa centraliseringsåtgärder vidtagits på senare tid. Sålunda har jordbruksstatistiken återflyttats från jordbruksnämnden till statistiska centralbyrån med gynnsamt resultat. Vidare har i en av 1948 års statistikutredning den 17 december 1951 avlämnad promemoria förordats, att vissa delar av socialstyrelsens statistik, nämligen pris-, löne- och sysselsättningsstatistiken samt statistiken över detaljhandelsomsättningen, skulle övertagas av centralbyrån. Skälet härför var främst, att utvecklingen medfört att dessa statistikgrenar icke nu som tidigare hade direkt anknytning till styrelsens övriga arbetsuppgifter. Denna synpunkt förefaller mig värd beaktande. Oberoende av tidigare förslag bör utredningsmännen emellertid vara oförhindrade att pröva frågan om en överföring till centralbyrån av socialstyrelsens statistik i dess helhet. — I jämförelse med socialstyrelsen gäller beträffande den av kommerskollegium bedrivna statistiska verksamheten, att denna i högre grad är förknippad med ämbetsverkets förvaltande uppgifter. Vid en utredning av förevarande art bör likväl en förutsättningslös prövning ej underlåtas av den lämpligaste förläggningen av såväl kommerskollegii som andra myndigheters statistik.

En ökad samordning av den svenska officiella statistiken erfordras även ur uppgiftslämnarnas synvinkel. Dessa kan vara statliga myndigheter, kommunala organ, företag inom näringslivet o. s. v., för vilka det ur arbets- och kostnads-

synpunkt är av vikt att uppgiftslämnandet dels begränsas till vad som är av väsentlig betydelse, dels ock i görlig mån samordnas i tiden. Vidare spelar också här enhetlighet i definitioner m. m. en viktig roll för underlättande av uppgiftslämnarnas arbete. Ett tillgodoseende av dessa önskemål i större utsträckning än som nu är fallet torde även kunna förbättra det statistiska primärmaterialets kvalitet i åtskilliga fall.

Av central betydelse är vidare frågan hur statistikkonsumenternas önskemål skall komma till uttryck och hur avvägningen mellan dessa önskemål sinsemellan samt mellan efterfrågan på viss statistik och de med denna förenade kostnaderna skall ske. Det synes klart att denna problemställning är aktuell oavsett graden av centralisering vid statistikens utarbetande. Utredningsmännen bör därför företaga en avvägning mellan behoven av statistik på olika områden samt framlägga förslag till organ vari statistikkonsumenternas önskemål kan framföras och sinsemellan bedömas. Formerna härför synes dock kunna bli väsentligt olika vid skilda grader av centralisering.

Av vad jag tidigare sagt torde framgå att en av huvuduppgifterna i utredningsmännens arbete är att pröva möjligheterna att på olika vägar uppnå kostnadsbesparingar inom den officiella statistikproduktionen. Härvid torde i första hand de nya tekniska hjälpmedlens roll böra beaktas. Utredningsmännen bör i denna del samråda med kommittén för maskinell databehandling. Skulle utredningsförslaget utmyнна i förord för bibehållande i allt väsentligt av den nuvarande decentraliserade ordningen för statistikproduktionen, bör utvägar likväl anges för att inom dennas ram uppnå en bättre samordning mellan de olika statistikproducerande organen och därmed en kostnadssänkande rationalisering.

Utredningsmännen bör vid sitt arbete erhålla biträde av de experter, som kan visa sig erforderliga. Vidare torde samråd under arbetets gång böra ske med redan verk samma kommittéer och utredningar, vilkas arbetsuppgifter kan berö-

ras av de nu avhandlade problemställningarna.

Utredningsmän är: Professorn S. I. Svennilson, ordförande, ledamoten av riksdagens första kammare, chefredaktören Y. A. Möller, sakkunnige hos konjunkturinstitutet, docenten P. T. I. Ohlsson (jourhavande), chefen för Landsorganisationens utredningsavdelning, filosofie doktorn R. A. Meidner, ekonomidirektören N. Wadstein och utnämnde byråchefen i statistiska centralbyrån S. T. Moberg. Experter skall vara: e. o. förste aktuarien i civildepartementet N. A. Aldestam, förste aktuarien hos socialstyrelsen G. F. Holmstedt, e. o. byråchefen, tillförordnade kommerserådet B. A. Eriksson samt direktören för Industriens utredningsinstitut, filosofie doktorn J. R. Wallander.

Till sekreterare har utsetts e. o. förste aktuarien hos riksräkenskapsverket K. O. R. Lindahl.

Lagerstatistik

Statistics of Stocks

Såsom i korthet nämnts i häfte 4 (sid. 224) skall kommerskollegium utarbeta en årlig lagerstatistik. Principiellt skall statistiken omfatta alla näringsgrenar som medtogs i 1951 års företagsräkning (i stort sett alla utom jordbruk och fiske). Statistiken kommer bl. a. att innehålla undersökningar av den typ som nyligen utförts inom verkstadsindustrin m. fl. och som redovisats i häfte 7—8/1956 av Kommersiella meddelanden.

Kollegiet skall i arbetet samråda med konjunkturinstitutet och vad angår livsmedelsområdet med statens jordbruksnämnd. Riktlinjer för statistiken blir de som anges i kollegiets skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 november 1955, tillgänglig i stencil hos ämbetsverket. Skyldighet för näringsidkare att lämna uppgifter till lagerstatistiken föreligger enligt utfärdad kungörelse (SFS nr 368).

Engelsk ekonomisk statistik

British Economic Statistics

Storbritanniens finansminister Macmillan har i sitt budgettal redogjort för

en plan att förbättra den ekonomiska statistiken. Planen visar att problemen till stor del är desamma där som här. Den motiveras främst med regeringens behov av underlag för bedömning av det ekonomiska läget, men anses ha lika stor betydelse för näringslivet och allmänheten. Snabbhet i bearbetningen är det viktigaste. Bl. a. skall man inskaffa tätare uppgifter om produktion och orderingång i industrin, inkl. byggnadsverksamheten, i handeln och serviceyrkena ämnar man företa årliga urvalsundersökningar. Dessa skall läggas på uppgiftsplikt, för att man inte skall få en snedvriden bild. Frivilligheten skall dock behållas för kvartalsdata rörande handelns lager och investeringar. Ett antal företag kommer att få en vädjan att kvartalsvis sända in konfidentiella uppgifter om vinsten. Betalningsbalansens data skall också göras fylligare. Slutligen är det meningen att fortsätta en intervjuundersökning som gjordes 1953—54, troligen med intervjuer, av ett litet urval av hushåll för att få ett grepp på hur inkomster och utgifter förändras.

Ett viktigt mål för de skisserade åtgärderna är kvartalsvisa nationalinkomstberäkningar. Som man ser skall ökad vikt läggas vid urvalsundersökningar. En och annan blankett torde bli onödig.

I parlamentsdebatten välkomnades förslagen av oppositionsledaren Gaitskell. Han önskade i fråga om orderstatistiken, att resultaten skulle publiceras lika ofta som de insamlades.

Ett par talare sökte få finansministern att precisera vilka blanketter som skulle kunna slopas, men detta lyckades inte.

Det internationella statistiska arbetet

Statistical Activities of International Organizations

Ur senaste häftet av Statistical Notes (Förenata Nationernas statistiska byrå, Statistical Papers, Ser. B, No. 20) skall nedan beskrivas det viktigaste interna-

tionella statistiska arbetet sedan föregående höst utom det som berörts i annat sammanhang. Det första meddelandet av detta slag lämnades i häfte 1/1956, sid. 66.

Världsfolkräkningen 1960. Ekonomiska och sociala rådet har rekommenderat medlemsstaterna att företaga en folkräkning omkring 1960. Räkningen bör främst tjäna landets eget behov, men så mycket som möjligt uppfylla önskemålen från internationellt håll. — Utom de tre regionala möten med detta program som förut nämnts var det ytterligare ett vid vilket studerades FN:s förslag till grunder för och organisation av folkräkningen. Det var det statistiska mötet för arabstaterna i Kairo i november 1955. (Jfr även häfte 7/1956, sid. 373).

Statistisk samordning i Centralamerika, betingad av ett ekonomiskt samarbetsprogram, har dryftats vid möten med representanter för de fem staterna i området. Det statistiska samarbetet ser ut att bli genomfört på åtskilliga områden, närmast företagsräkningar, utrikeshandels-, kommunikations- och skogsstatistik samt statistisk lagstiftning. Senare beräknar man utsträcka samarbetet till jordbruks- och demografisk statistik.

Brittiska imperiets statistikchefer möttes i september i London till sin fjärde konferens. De samarbetar på de flesta områden av statistiken.

Världshälsoorganisationen. För Latinamerika har inrättats en central för dödsorsaksnomenklatur i Caracas. Den

skall ge råd åt ländernas statistiska byråer angående tillämpningen av den internationella nomenklaturen i samverkan med den central, som inrättades i London 1951 (se denna tidskrift 1952, sid. 279). I Caracas har också en träningskurs varit anordnad hösten 1955 med deltagare i huvudsak från Centralamerika och Västindien. — Ett afrikanskt möte för medicinalstatistik skall hållas i Brazzaville i november 1956. Man skall studera vilka metoder som här är lämpliga för att beräkna dödlighet och sjukdomsfrekvens.

Internationella valutafonden har under 1955 och 1956 grundligt reviderat och utvidgat innehållet i sin månatliga publikation *International Financial Statistics*. Revisionen är nu genomförd för nästan alla länder. Särskilda balanser redovisas för varje land för sedelutgivning, centralbank, andra banker och närstående institutioner. Diagram har införts för de särskilda länderna beträffande viktiga serier.

Utbildning. Undervisningsanstalter för statistiker, vanligen kallade träningscentraler, har på flera ställen upprättats med FN:s bistånd och är livligt verkssamma. Den i Santiago har nu planenligt helt övergått till chilenska staten (Chiles universitet), men skall fungera som permanent utbildningscentral för Latinamerika i befolknings- och medicinalstatistik med understöd från WHO och stipendier från FN. Chiles egen statistiska verksamhet och befolkningsregistren där har fått livgivande impulser av de internationella experterna.

Kommentar

Commentary

Motorfordonsbeståndet. I tabellen över motorfordonsbeståndet vid 1955 års utgång med fördelning på fabrikat och årsmodeller har i fråga om årsmodellerna uppgifter lämnats om förkrigsmodeller d. v. s. modeller från år 1939 eller tidigare. Vidare har årsmodellerna 1940—1944 resp. 1945—1949 sammanförts i två särskilda grupper, medan åren 1950—1956 redovisas separat. Uppgifterna avser endast i gång varande fordon och omfattar således icke de till bilreservregistret överförda.

Som tabellen utvisar, utgör förkrigsmodellerna alltså en icke oväsentlig del av personbil- och motorcykelbeståndet nämligen 14,3 resp. 20,2 %.

Vad fabriken beträffar leder bland personbilarna Volvo och Ford med resp. 15,0 och 14,8 % av samtliga bilar. Därefter följer Volkswagen med 10,0 % samt Opel med 9,2 %. I fråga om bussarna är 47,7 % från Volvo samt 40,2 % från Scania-Vabis. Bland lastbilarna är Volvo det mest framträdande märket med 38,0 %, medan bland motorcyklarna Huskvarna intar den främsta platsen med 23,5 % av samtliga.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 577.

Manufacturing enterprises

Kind of income, etc.

1 Number of wage-earners

Income

- 2 Gross profit from manufacturing
- 3 Dividends
- 4 Interest
- 5 Gross profit from other activities (forestry, etc.)
- 6 Sundry
- 7 Total

Expenditure and net profit

- 8 Interest
- 9 Depreciation
- 10 Taxes
- 11 Pension funds
- 12 Investment reserve
- 13 Sundry
- 14 Net profit
- 15 Total

Gross profit account

- 16 Sales proceeds
- 17 Deducted: Production costs etc.
- 18 Excise duties
- 19 Total
- 20 Gross profit

Other data

- 21 Investments in plant and equipment
- 22 of which primary investments
- 23 Amounts immediately written off on current investments
- 24 Costs of maintenance and repairs
- 25 Inventories; variation in value
- 26 " ; " " volume (rough estimate)
- 27 Variation in hidden reserves in inventories (rough estimate)
- 28 Wages and salaries
- 29 of which wages
- 30 Costs of pension and pension insurance
- 31 Paid dividends
- 32 Declared dividends

Preliminär försäkringsstatistik för juli och augusti

Preliminary Insurance Statistics

Av försäkringsbolagen förvaltade tillgångar

De av försäkringsbolagen¹ förvaltade tillgångarna har under juli och augusti 1956 ökat med 108 mkr, utgörande skillnaden mellan en bruttoökning och en

bruttominskning å 220 resp. 112 mkr. Förändringarna har mätts i kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp av värdehandlingar m. m. resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. I tabell 1 redovisas bruttoökningarna och nettoföränd-

¹ Undantagna är läns- och häradsbolagen samt sockenbolagen, vilka 1954 tillhoppa svarade för knappt 2 % av försäkringsbolagens samtliga tillgångar.

Tab. 1. Svenska riksbolags placeringsobjekt
Assets¹ of Swedish nation-wide companies, by kind of object

	Samtliga bolag All companies			Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkrings- bolag Life and Sickness insurance companies		
	‰ 1956 ²	Ökningar ³ In- creases ³ Juli + Aug. 1956		‰ 1956 ²	Ökningar ³ In- creases ³ Juli + Aug. 1956	
		Brutto Gross	Netto Net		Brutto Gross	Netto Net
Miljoner kronor 000 000 omitted						
Fastigheter Real property	* 531	15	13	* 298	2	1
Aktier och andra andelsbevis Shares ..	308	5	5	140	3	2
Svenska Swedish	295	4	4	140	3	2
Utländska Foreign	* 13	* 1	* 1	—	—	—
Svenska teckningslån Mortgages....	3 611	77	60	2 610	51	46
Bostadsfastigheter Dwelling houses	2 267	33	26	1 659	24	23
Övriga fastigheter Others	1 344	44	34	951	27	23
Svenska kommunlån Loans to munici- palities (not bonds)	1 252	16	12	1 148	14	12
Lån till kommun Loans to munici- palities	1 001	13	10	913	12	10
Lån med kommunborgen Loans with municipal guarantee	251	3	2	235	2	2
Obligationer Bonds	5 506	95	31	4 845	90	33
Svenska Swedish borrowers	5 331	94	37	4 739	90	38
Utländska Foreign borrowers	* 175	* 1	* — 6	106	0	— 5
Förlagsbevis Debentures	155	1	0	75	1	0
Andra värdehandlingar Other securities	* 373	9	0	* 229	2	— 4
Lån till svenska näringslivet Loans to Swedish enterprises	186	1	— 3	129	1	— 2
Övriga Others	187	8	3	100	1	— 2
Livlån ⁷ Policy loans	611	2	2	611	2	2
Kontanta medel, checkar och bank- tillgodohav. ⁷ Cash at banks and in hand	186	..	— 15	18	..	— 8
Summa Total	12 533	220	108	9 974	165	84

¹ Except reinsurers' share of insurance fund, amounts due from other Insurance companies, etc. — ² Nominellt belopp. Nominal values. — ³ Kontantbelopp, d. v. s. belopp som använts för inköp resp. belopp som erhållits vid försäljning, utlottning, amortering etc. Cash values. — ⁴ Taxeringsvärdet. Assessed value. — ⁵ Här

ingår ej belopp tillhörande ett bolags utländska affär, vilken är oberoende av den svenska verksamheten. — ⁶ Exkl. 166 miljoner kronor utgörande Förenade-Framtidens lån till fyra återförsäkrare enligt särskilt kapitalförvaltningsavtal. — ⁷ Här har endast nettoförändringar angivits.

Tab. 2. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

	Samtliga bolag <i>All companies</i>			Härv direkttecknande liv- och sjukförsäkrings- bolag <i>Life and Sickness</i> <i>insurance companies</i>		
	‰ 1956 ¹	Ökningar ² <i>In-</i> <i>creases</i> ² Juli + Aug. 1956		‰ 1956 ¹	Ökningar ² <i>In-</i> <i>creases</i> ² Juli + Aug. 1956	
		Brutto <i>Gross</i>	Netto <i>Net</i>		Brutto <i>Gross</i>	Netto <i>Net</i>
Miljoner kr 000 000 omitted						
Statens o. statsgarant. <i>Issued by</i> <i>the Government</i>						
Statsskuldförbind. *	1 932	52	10	1 703	51	10
Hypoteksbankens *	25	—	—	20	—	—
Stadshypotekskassans	490	—	—	461	—	—
Bostadskreditkassans	1 128	21	17	1 054	19	17
Skeppshypotekskassans	232	8	8	212	7	7
Övriga hyp. o. int. bol.	33	—	— 1	15	—	— 0
Kommuners <i>municipalities</i>	95	—	— 2	85	—	— 2
Trafik- o. industri- bolags <i>traffic, shipping</i> <i>and ind. comp.</i>	674	7	4	610	7	4
Övriga <i>others</i>	686	6	1	563	6	2
	36	—	— 0	16	—	— 0
Summa Total	5 331	94	37	4 739	90	38

¹ Nominellt belopp. *Nominal values.* — ² Kontantbelopp (se not 3 till tab. 1). *Cash values.*

Tab. 3. Nyanskaffning av dödsfallskapital¹ i milj. kr
New Life Insurance Business¹. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad <i>Month</i>	Stor försäkring <i>Ordinary insurance</i>			Folkförsäkring <i>Industrial insurance</i>			Gruppförsäkring <i>Group insurance</i>		Totalt <i>Total</i>	
	1955	1956 Totalt Total	härav temporär förs. ² of which term ins. ²	1955	1956 Totalt Total	härav temporär förs. ² of which term ins. ²	1955	1956	1955	1956
Jan.	49,8	60,4	23,2	36,8	50,9	21,3	216,1	99,2	302,7	210,5
Febr.	58,9	93,6	35,9	46,1	66,3	28,6	57,2	43,2	162,2	203,1
Mars	84,7	118,4	45,3	62,7	95,6	45,6	31,9	58,2	179,3	272,2
April	73,0	125,0	47,9	44,7	74,9	37,1	37,1	63,1	154,8	263,0
Maj	71,9	130,5	51,6	41,6	63,2	32,9	27,9	70,8	141,4	264,5
Juni	65,3	118,6	47,8	46,1	78,3	41,8	54,2	48,3	165,6	245,2
Juli	49,4	87,5	34,3	20,2	39,5	20,8	27,2	41,8	96,8	168,8
Aug.	31,6	81,2	33,9	25,5	44,3	24,0	26,1	44,8	83,2	170,3
Sept.	84,9			62,2			26,9		174,0	
Okt.	119,0			96,6			42,9		258,5	
Nov.	127,8			68,9			82,9		279,6	
Dec.	371,9			73,7			64,7		510,3	
Summa Total	1 188,2			625,1			695,1		2 508,4	

¹ I uppgifterna för 1956 ingår även kapitalförsäkring för livsfall. *The figures for 1956 include pure endowment business.* — ² Inkl. försäkring med naturliga premier. *Including pure premium insurance.*

ringarna för skilda placeringsobjekt. In-teckningslånen visar den största netto-ökningen och kontanta medel, checkar och banktillgodohavanden den största nettominskningen. Procentuellt sett upp-visade fastigheter och in-teckningslån i »övriga fastigheter» den största stegring-en. För posterna livlån samt kontanta medel, checkar och banktillgodohavan-den redovisas endast nettoförändringar-na. De svenska obligationerna har spe-cificerats i *tabell 2*.

I föregående rapport — återgiven i Statistisk tidskrift häfte 8 — har läm-nats utförliga uppgifter rörande första

halvåret 1956. Beträffande nominella be-lopp 30/6 1956 har härefter en rättelse gjorts under »övriga» andra värdehand-lingar, som för samtliga bolag ändrats från 181 till 187 mkr, varav följer att summan 12 527 ändrats till 12 533 mkr.

I nedanstående sammanställning, som på rad 1) upptager nettoökningen av tillgångarna, redovisas förändringar i av bolagen upptagna lån samt, på rad 7), nettoresultatet av till bolagen influtna och av dem utgivna belopp och på ra-derna 8)—10), vissa huvudposter av in-komster och utgifter.

Belopp i mkr

	Jan.- febr.	Mars- april	Maj- juni	Jan.- juni	Juli- aug.
1) nettoökning av tillgångarna.....	189	121	122	432	108
2) bruttoökning av lån.....	17,4	16,0	12,6	46,0	15,6
3) härav banklån	10,4	12,0	11,3	33,7	5,4
4) bruttominskning av lån.....	7,4	19,3	10,3	37,0	14,9
5) härav banklån	2,1	15,6	7,8	25,5	14,1
6) nettoökning av lån rad 2)—rad 4).....	10,0	— 3,3	2,3	9,0	0,7
7) rad 1)—rad 6)	179	124	120	423	107
8) influtna premier ¹	329	278	280	887	..
9) influten nettoavkastning av kapital ²	48	94	81	223	..
10) utbetalningar för försäkringsfall och återköp (inkl. gottgjord återbäring) ¹	146	152	152	450	..

¹ Direkt affär. — ² Exkl. kursvinster och kursförluster samt upp- och nedskrivningar.

Livförsäkringsbolagens nyanskaffning

Enligt preliminära uppgifter till för-säkringsinspektionen uppgick nyanskaff-ningen i individuell kapitalförsäkring under juli och augusti 1956 (tab. 3) till 253 mkr (f. å. 127 mkr). Härav kom 169 mkr (f. å. 81 mkr) på stor försä-kring och 84 mkr (f. å. 46 mkr) på folk-försäkring. Av det nyanskaffade total-beloppet avsåg 113 mkr temporär döds-fallsförsäkring, medan 140 mkr avsåg kapitalförsäkring med sparmoment. Ök-ningen jämfört med 1955 torde ha varit särskilt utpräglad i fråga om temporär-försäkring, men några jämförelsesiffror

föreligger icke i detta fall. Till stegring-en har även den premiesänkning bidra-git, som genomfördes 1 september 1955 och innebär en ökning i den nytecknade försäkringssumma, vilken svarar mot ett visst premiebelopp.

Inom grupplivförsäkring uppgick ny-teckningen under juli och augusti 1956 till 87 mkr (f. å. 53 mkr).

Siffrorna i tab. 3 inbegriper icke SPP, som av särskilda skäl ej hunnit färdig-ställa några månadsuppgifter för 1956. Beträffande förändringarna i SPP:s be-stånd under 1955 se Statistisk tidskrift nr 3.

G. E.

**Centrala bilregistret: motorfordon fördelade efter fabrikat
och årsmodell vid 1955 års slut**

Fabrikat	Årsmodell										Summa
	1939 o. tidi- gare	1940- 1944	1945- 1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	
Personbilar											
Austin	359	2	2 404	5 243	888	2 512	3 278	7 994	4 154	—	26 834
Borgw. (Hansa-)	449	2	2	1 485	204	934	573	313	3 587	—	7 549
Buick	995	63	964	74	81	77	91	112	87	—	2 544
Chevrolet	12 229	190	5 779	973	2 394	837	2 653	2 943	1 932	—	29 930
Chrysler	916	27	697	35	72	68	118	139	107	—	2 179
Citroën	1 548	34	4 293	1 921	2 350	948	1 059	561	160	—	12 874
De Soto	440	8	1 245	54	135	48	283	243	240	—	2 696
D.K.W.	7 576	16	5	219	346	770	1 318	2 467	2 868	178	15 763
Dodge	3 988	21	1 947	270	451	136	663	335	587	—	8 398
Fiat	1 629	54	1 212	2 044	1 829	2 156	3 292	4 971	3 605	—	20 792
Ford	20 495	118	9 373	9 033	7 450	7 400	7 529	20 160	12 616	—	94 174
Goliath	1	—	—	3	55	405	522	584	313	—	1 883
Hillman	424	2	1 118	1 453	368	845	1 249	3 235	1 135	—	9 829
Hudson	941	10	1 273	24	171	58	33	91	181	—	2 782
Humber	4	—	67	346	247	79	193	139	194	—	1 269
Ifa	1	—	—	11	548	954	64	4 254	1 334	—	7 166
Jowett	2	—	138	640	691	122	127	—	1	—	1 721
Lloyd	—	—	1	12	30	105	420	1 954	1 745	5	4 272
Mercedes-Benz	1 235	27	70	5 233	205	1 966	62	2 996	2 780	163	14 737
Morris	519	4	2 861	4 037	2 214	2 531	3 975	3 400	2 471	2	22 014
Moskwitz	—	—	6	1 012	1 230	2	3	485	3	—	2 741
Nash	780	10	923	55	111	172	53	177	166	—	2 447
Oldsmobile	1 093	53	791	46	46	21	56	50	43	—	2 199
Opel	16 912	49	665	5 921	8 065	149	8 688	3 105	13 105	2 121	58 780
Panhard	1	—	68	445	915	63	6	—	104	—	1 602
Peugeot	88	3	558	1 128	398	804	1 561	1 867	1 209	96	7 712
Plymouth	4 176	39	1 618	167	601	198	559	661	773	—	8 792
Pontiac	862	62	721	46	53	20	56	45	38	—	1 903
Renault	1 728	4	4 170	2 734	1 175	1 879	1 630	2 910	1 296	13	17 539
Rover	—	—	347	153	270	256	309	604	230	1	2 170
Saab	1	—	4	1 912	3 156	1	2 594	3 731	5 087	24	16 510
Simca	4	1	523	1 446	23	1 915	14	1 935	1 320	—	7 181
Singer	21	—	10	327	714	157	143	146	23	—	1 541
Skoda	238	1	630	1 494	147	247	491	199	46	—	3 493
Standard	103	1	2 469	5 424	446	1 447	1 236	4 930	1 434	1	17 491
Studebaker	906	21	790	142	194	144	479	313	215	—	3 204
Triumph	2	—	49	42	421	718	3	46	21	—	1 302
Vauxhall	454	54	1 734	2 259	11	2 441	1 425	3 568	1 506	1	13 453
Willys	713	135	292	76	89	60	22	59	8	—	1 454
Volkswagen	7	4	1 070	12 707	6 849	512	7 818	14 390	20 419	2	63 778
Wolseley	27	—	71	286	124	29	262	592	85	—	1 476
Volvo	4 678	403	13 744	4 794	10 950	3 848	34 517	22 032	790	2	95 758
Övriga	4 384	56	3 042	1 583	1 893	1 531	422	751	912	37	14 611
Summa	90 929	1 474	67 744	77 309	58 610	39 565	89 849	119 487	88 930	2 646	636 543
Bussar											
Chevrolet	113	32	114	3	—	3	4	2	—	—	271
Ford	51	11	141	2	1	20	5	6	2	—	239
Scania-Vabis	400	146	1 330	478	150	173	339	246	70	5	3 337
Volvo	412	247	1 812	342	338	276	197	242	93	1	3 960
Övriga	88	62	107	22	99	39	34	34	17	—	502
Summa	1 064	498	3 504	847	588	511	579	530	182	6	8 309

¹ Därav 695 jeepar.

Registered motor vehicles by make and model

Fabrikat	Årsmodell										Summa
	1939 o. tidigare	1940- 1944	1945- 1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	
Lastbilar											
Austin	14	1	734	853	627	535	556	332	154	2	3 808
Bedford	41	6	903	346	339	675	296	367	109	—	3 082
Chevrolet	2 741	616	4 539	68	168	236	224	315	216	2	9 125
Commer.	—	—	162	396	140	199	176	121	62	1	1 257
D.K.W.	356	13	2	179	124	93	174	17	117	—	1 075
Dodge	739	230	670	21	19	51	33	33	8	—	1 804
Ford	1 675	326	5 493	620	311	1 188	216	467	433	—	10 729
International ...	254	24	842	8	46	95	60	142	108	—	1 579
Morris	17	—	706	639	452	246	259	222	54	—	2 595
Opel	173	48	14	804	1 029	763	562	375	416	—	4 184
Plymouth-Fargo	217	24	1 060	8	6	35	32	63	33	—	1 478
Renault	30	—	1 001	33	35	30	65	47	10	—	1 251
Scania-Vabis ...	138	193	2 256	1 348	1 167	1 289	1 778	1 868	1 125	71	11 233
Willys	22	172	839	357	404	246	123	219	66	2	2 450
Volkswagen	1	1	—	232	428	111	956	1 721	905	—	4 355
Volvo	3 132	3 786	9 326	3 037	3 282	4 005	7 836	4 576	2 852	33	41 865
Övriga	461	176	1 787	906	1 041	1 254	1 169	954	422	3	8 173
Summa	10 011	5 616	30 334	9 855	9 618	11 051	14 515	11 839	7 090	114	110 043
Motorcyklar											
A.J.S.	209	—	260	98	162	251	496	527	101	—	2 104
Apollo	435	3	5	2 882	847	1 087	1 128	620	361	—	7 368
Ariel	412	553	337	195	270	174	198	495	115	—	2 749
Blixt	4 245	8	379	1	27	10	2	—	—	—	4 672
B.M.W.	119	16	629	229	187	166	143	164	115	—	1 768
B.S.A.	1 013	1 649	958	453	1 119	384	1 409	890	198	—	8 073
Centrum	269	22	254	770	310	375	304	182	56	—	2 542
D.K.W.	3 349	355	7	42	939	845	113	241	171	—	6 062
Erlan	—	—	47	333	179	265	160	65	17	—	1 066
Excelsior	101	—	24	52	58	45	15	195	24	—	514
F.N.	266	4	51	163	122	101	11	6	—	—	724
Fram	1 043	5	4	635	1 215	1 521	9	241	102	—	4 775
Gripen	910	5	672	4	236	172	—	—	—	—	1 999
Harley-Davidson	1 510	728	764	9	5	10	5	3	—	—	3 034
Huskvarna	10 080	1 256	22 157	7 770	12 514	4 764	6 996	2 094	1 066	—	68 697
Indian	518	129	290	5	1	—	122	52	4	—	1 121
James	14	8	637	170	9	147	4	6	5	—	1 000
Java	1	—	415	2 689	8	91	662	60	37	—	3 963
King	720	—	—	315	602	703	3	115	46	—	2 504
Kärnan	675	1	78	911	284	166	1	86	1	—	2 203
Lambretta	1	—	3	576	7	566	583	1 273	643	—	3 652
Maraton	437	2	56	331	198	397	61	82	55	—	1 619
Matchless	99	341	382	104	227	375	405	404	91	—	2 428
Messerschmitt ..	—	—	—	—	—	—	1	393	676	—	1 070
Monark	10 504	1 547	10 258	5 311	4 876	4 337	4 752	2 808	1 222	—	45 615
Norton	196	296	76	84	261	39	532	106	43	—	1 633
N.S.U.	245	37	2	98	490	219	197	405	196	—	1 889
N.V.	2 025	128	2 209	7 179	11 902	2 429	6 122	691	1 062	—	33 747
Panther	40	—	14	134	202	351	177	175	15	—	1 108
Puch	15	1	21	1 309	265	197	38	390	221	—	2 457

1 Därv 2 875 jeepar.

Centrala bilregistret: motorfordon fördelade efter fabrikat
och årsmodell vid 1955 års slut
Registered motor vehicles by make and model

Fabrikat	Årsmodell										Summa
	1939 o. tidi- gare	1940- 1944	1945- 1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	
Rex	10 119	182	2 372	4 148	626	1 811	327	533	48	—	20 166
Royal Enfield ..	294	60	454	204	515	35	392	151	5	—	2 110
Speed	120	1	5	827	98	93	96	16	6	—	1 262
Stanley	—	—	1	531	162	148	114	50	11	—	1 017
Svalan	4	—	203	791	1 328	1 163	326	325	42	—	4 182
Suecia	234	10	—	104	10	511	41	15	1	—	926
Triumph	202	85	576	318	520	520	720	775	194	—	3 910
TWN	245	7	—	90	165	289	158	278	29	—	1 261
Velocette	27	1	131	137	202	175	130	34	—	—	837
Vespa	3	—	9	412	798	33	1 089	1 752	1 131	—	5 227
Zündapp	301	9	1	84	221	167	66	325	293	—	1 467
Örnen	259	1	—	517	606	208	252	68	2	—	1 913
Övriga	7 794	167	2 327	3 301	3 916	2 710	2 091	2 526	1 062	—	25 894
Summa	59 053	7 617	47 068	44 316	46 689	28 050	30 451	19 617	9 467	—	292 328
Hjultraktorer											
Allgaier	2	—	1	—	—	48	934	1	84	—	1 070
Allis Chalmers ..	942	87	1 456	220	367	451	4	60	43	—	3 630
Bolinder- Munktel	1 598	538	3 329	1 710	1 410	3 324	1 000	1 500	893	—	15 302
Case	855	93	857	12	19	—	—	—	—	—	1 836
Caterpillar	5	—	—	—	1	—	—	—	—	—	6
Cletrac	6	1	2	3	—	—	—	—	—	—	12
David Brown	225	2	797	828	648	778	434	293	324	—	4 329
Deutz	25	2	3	8	84	353	55	94	1	—	625
Ferguson	1 355	12	4 109	2 458	3 525	5 169	3 349	4 436	2 318	—	26 731
Ford	134	13	29	3	1	2	2	—	—	—	184
Fordson	3 771	281	5 981	2 025	2 138	5 745	9	1 279	864	—	22 093
Hanomag	36	6	43	125	130	141	64	49	1	—	595
International- Harvester	2 276	184	1 439	302	551	779	334	1 043	18	—	6 926
John Deere	742	186	847	90	120	13	6	—	8	—	2 012
Johnston	54	2	125	40	68	68	12	—	1	—	370
Lanz	98	265	8	3	1	26	119	11	4	—	535
M. A. N.	28	1	38	128	56	56	24	45	26	—	402
Massey-Harris ..	376	29	868	62	87	66	—	32	6	—	1 526
Nuffield	109	—	19	377	382	851	2	326	242	—	2 308
Oliver	1 416	118	987	17	62	8	2	—	1	—	2 611
Renault	22	1	7	69	108	1	—	—	—	—	208
Steyr	60	1	246	53	118	49	4	1	—	—	532
Volvo	2 016	226	6 623	3 541	3 338	5 380	2 135	5 025	5	—	28 289
Zetor	41	—	175	136	334	198	1	1	11	—	897
Övriga	6 819	346	437	149	307	211	140	100	68	—	8 577
Summa	23 011	2 394	28 426	12 359	13 855	23 717	8 630	14 296	4 918	—	131 606
Bandtraktorer											
Allis Chalmers ..	41	10	50	16	18	4	—	—	—	—	139
Caterpillar	75	12	95	23	17	5	2	2	3	—	234
Cletrac	34	53	134	34	102	124	—	—	—	—	481
International ..	25	9	71	8	9	1	1	—	—	—	124
Övriga	86	101	55	23	51	63	25	12	2	—	418
Summa	261	185	405	104	197	197	28	14	5	—	1 396

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga
trafikelement och olyckans art

Augusti 1956

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements
involved and nature of accident

August 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer <i>Persons killed and injured</i>											
	Dödade ¹ Killed ¹			Svårt skadade Seriously injured			Lindrigt skadade Slightly injured			Samtliga Total		
	Ej t. ²	T. ²	S:a ²	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare <i>Motorcar drivers</i>	10	3	13	38	11	49	202	93	295	250	107	357
Bilpassagerare <i>Motorcar passengers</i>	12	2	14	44	11	55	249	145	394	305	158	463
Förare av tung mc <i>Drivers of heavy mc</i>	11	4	15	44	25	69	88	160	248	143	189	332
Passagerare på tung mc <i>Passengers on heavy mc</i>	1	—	1	11	6	17	38	40	78	50	46	96
Förare av moped <i>Drivers of cycle with aux. mot.</i>	5	2	7	18	20	38	50	146	196	73	168	241
Förare av annan lätt mc <i>Drivers of other light mc</i>	5	2	7	15	19	34	41	47	88	61	68	129
Cyklister <i>Cyclists</i>	12	8	20	25	21	46	55	177	232	92	206	298
Fotgångare <i>Pedestrians</i>	11	5	16	28	32	60	41	138	179	80	175	255
Övriga <i>Others</i>	2	—	2	1	—	1	5	5	10	8	5	13
Samtliga Total	69	26	95	224	145	369	769	951	1 720	1 062	1 122	2 184

Delakt. trafikelement *Traff. elements involved*

Olyckans art *Nature of accident*

	Ej t.	T.	S:a		Ej t.	T.	S:a
Personbil <i>Passenger car</i>	1 767	2 954	4 721	Kollision <i>Collision</i>			
Lastbil <i>Lorry</i>	388	643	1 031	mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade <i>between vehicles moving or</i>	894	1 941	2 835
Buss <i>Bus</i>	54	125	179	temporärt stannade med parkerat fordon <i>temporarily stopped</i>	34	347	381
Tung motorcykel <i>Heavy motorcycle</i>	202	414	616	with stationary vehicle med fotgångare <i>with pedestrian</i>	77	174	251
Moped <i>Cycle with aux. motor</i>	92	265	357	med annan vägtrafikant with other traffic element	—	1	1
Annan lätt mc <i>Other light mc</i>	69	127	196	med djur <i>with animal</i>	42	3	45
Spårvagn <i>Tram</i>	—	74	74	med hinder på körbanan with obstacle on the road	17	18	35
Järnvägsfordon <i>Railway vehicle</i>	16	8	24	med föremål vid körbanan with obstacle by the road	197	114	311
Cykel <i>Cycle</i>	109	299	408	Körning av vägen <i>Vehicle in ditch</i>	266	30	296
Annat fordon <i>Other vehicle</i>	53	216	269	Kullkörning <i>Vehicle overturned</i>	184	59	243
Fotgångare <i>Pedestrian</i>	81	186	267	Olycka av annat slag <i>Other type of accident</i>	15	19	34
Andra trafikelement <i>Other traffic elements</i>	43	6	49	Uppgift saknas <i>Unknown</i>	2	1	3
Samtliga Total	2 874	5 317	8 191	Samtliga Total	1 728	2 707	4 435

¹ I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours. — ² Ej tätt-

bebyggt område = Non-built-up areas, Tätt bebyggt område (markerat genom vägmärken) = Built-up areas, S:a = Total.

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County		Antal olyckor Number of accidents				Antal del- aktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
		Med dödlig ut- gång ¹ Fatal ¹	Med an- nan per- sonskada Non- fatal personal injury	Med en- bart egen- doms- skada Damage to prop- erty only	Sum- ma Total		Dö- dade ² Kill- ed ²	Skadade Injured		Sum- ma Total
								Svårt Serio- usly	Lind- rigt Slight- ly	
Ej tätbebyggt område Non-built-up areas										
Stockholms län		3	53	71	127	234	3	22	55	80
Uppsala		3	21	24	48	85	3	8	25	36
Södermanlands		1	31	28	60	101	1	10	40	51
Östergötlands		3	35	72	110	192	5	3	54	62
Jönköpings		2	31	39	72	121	2	13	30	45
Kronobergs		2	17	21	40	69	4	6	21	31
Kalmar		3	23	36	62	94	3	11	21	35
Gotlands		—	7	12	19	32	—	3	8	11
Blekinge		—	18	20	38	63	—	8	23	31
Kristianstads		3	35	40	78	133	3	16	34	53
Malmöhus		3	49	60	112	183	3	16	48	67
Hallands		3	31	30	64	113	3	8	34	45
Göteb. o. Bohus		7	43	48	98	166	8	13	48	69
Älvsborgs		3	34	60	97	162	4	14	41	59
Skaraborgs		3	28	47	78	124	3	5	33	41
Värmlands		2	27	63	92	147	2	13	33	48
Örebro		3	30	44	77	127	4	11	32	47
Västmanlands		—	23	49	72	112	—	2	29	31
Kopparbergs		—	25	41	66	107	—	12	24	36
Gävleborgs		4	21	35	60	96	4	5	20	29
Västernorrlands		6	34	51	91	155	6	7	38	51
Jämtlands		1	18	33	52	83	1	5	21	27
Västerbottens		2	21	29	52	76	2	3	29	34
Norrbottnens		4	24	35	63	99	5	10	28	43
Summa Total		61	679	988	1 728	2 874	69	224	769	1 062

* I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county

August 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal delaktiga trafik-element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			Summa Total
	Med dödlig utgång ¹ Fatal ¹	Med annan personskada Non-fatal personal injury	Med enbart egendoms-skada Damage to property only	Summa Total		Dödade ² Killed ²	Skadade Injured		
							Svårt Seriously	Lindrigt Slightly	
Tättbebyggt område Built-up areas									
Stockholms stad	2	222	457	681	1 351	2	24	260	286
Stockholms län	—	37	80	117	221	—	2	45	47
Uppsala ,	1	21	36	58	110	1	5	19	25
Södermanlands ,	1	22	33	56	109	3	5	19	27
Östergötlands ,	1	34	72	107	212	1	13	28	42
därav Norrköpings stad	—	16	36	52	103	—	3	15	18
Jönköpings län	1	18	40	59	113	1	7	16	24
Kronobergs ,	1	16	7	24	47	1	4	16	21
Kalmar ,	1	15	24	40	78	1	3	12	16
Gotlands ,	—	2	4	6	11	—	—	4	4
Blekinge ,	1	11	24	36	67	1	—	13	14
Kristianstads ,	2	17	33	52	101	2	5	14	21
Malmöhus ,	1	99	204	304	609	1	18	96	115
därav Malmö stad	—	65	129	194	397	—	8	66	74
Hallands län	—	23	41	64	123	—	2	27	29
Göteb. o. Bohus ,	3	151	309	463	905	3	18	165	186
därav Göteborgs stad	2	130	283	415	818	2	16	138	156
Älvsborgs län	2	29	25	56	109	2	5	27	34
Skaraborgs ,	1	16	22	39	75	1	7	11	19
Värmlands ,	—	19	45	64	131	—	5	16	21
Örebro ,	2	24	51	77	155	2	4	25	31
Västmanlands ,	1	19	59	79	161	1	—	21	22
Kopparbergs ,	—	24	46	70	135	—	3	23	26
Gävleborgs ,	2	26	45	73	145	2	4	30	36
Västernorrlands ,	—	26	40	66	130	—	6	27	33
Jämtlands ,	—	10	14	24	46	—	2	10	12
Västerbottens ,	1	7	22	30	56	1	—	7	8
Norrbottens ,	—	21	41	62	117	—	3	20	23
Summa Total	24	909	1 774	2 707	5 317	26	145	951	1 122
Hela riket Sweden	85	1 588	2 762	4 435	8 191	95	369	1 720	2 184

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad <i>Year and month</i>	Tillkomna konkurser <i>Bankruptcies</i>		Protesterade växlar, antal <i>Protested bills, number</i>							
	andra än dödsbans	dödsbans	T. o. m. In-cluding 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i		
								Stock-holm	Göte-borg	Malmö
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913	9 318	3 142	1 718
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	2 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1954 Sept.	88	9	1 120	452	656	126	2 354	512	135	91
Okt.	119	7	1 131	451	632	112	2 326	493	134	112
Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258	528	140	81
Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103	495	151	95
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151	488	145	94
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	613	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr Protested bills, amount								År och månad Year and month
T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i			
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
282,6	333,3	1 464,5	1 361,8	3 442,2	702,2	247,4	145,6	1954 Sept.
283,3	326,3	1 414,0	1 395,9	3 419,5	992,3	195,9	216,5	Okt.
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255,1	409,1	Sept.

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län <i>Year and county</i>	Antal redovisade bilar ¹ <i>Number of vehicles</i>	Medel- bärighet, ton <i>Mean loading capacity</i>	Körning enligt timtaxa <i>Hour rate</i>		
				Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	1 000 timmar <i>hours</i>	Frakt per timme <i>Freight per hour</i> kronor
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: „ „ „	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: „ „ „	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: „ „ „	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: „ „ „	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
6	1955: Augusti	20 711	4,69	33 166	2 393	13,86
7	1956: Mars	20 903	4,78	28 057	2 050	13,66
8	„ April	20 713	4,82	28 348	2 045	13,85
9	„ Maj	20 967	4,79	32 504	2 330	13,95
10	„ Juni	20 963	4,79	33 551	2 372	14,14
11	„ Juli	21 076	4,81	28 697	2 013	14,26
12	„ Augusti	² 21 055	4,83	35 760	2 423	14,76
	<i>Därav County</i>					
A	Stockholms stad	2 462	4,06	6 281	417	15,05
B	Stockholms län	1 039	4,85	2 470	157	15,72
C	Uppsala län	521	5,25	529	37	14,14
D	Södermanlands län	745	4,84	1 128	74	15,33
E	Östergötlands län	945	5,13	1 242	86	14,39
F	Jönköpings län	756	5,07	842	59	14,20
G	Kronobergs län	459	5,07	330	24	13,80
H	Kalmar län	592	5,63	723	47	15,55
I	Gotlands län	180	4,06	237	16	14,89
K	Blekinge län	365	5,39	372	27	13,57
L	Kristianstads län	682	5,23	716	50	14,35
M	Malmöhus län	1 469	4,91	1 966	158	12,40
N	Hallands län	466	4,84	594	42	13,98
O	Göteborgs och Bohus län	1 843	4,24	4 071	291	13,99
P	Älvsborgs län	983	5,06	1 409	101	13,98
R	Skaraborgs län	743	5,01	859	57	15,17
S	Värmlands län	833	4,90	1 026	68	15,06
T	Örebro län	730	5,30	1 225	83	14,85
U	Västmanlands län	687	5,39	1 251	80	15,71
W	Kopparbergs län	816	4,98	1 055	70	15,18
X	Gävleborgs län	1 006	5,69	1 743	116	15,04
Y	Västernorrlands län	916	4,58	2 101	132	15,86
Z	Jämtlands län	381	4,19	565	37	15,30
AC	Västerbottens län	741	4,45	1 525	97	15,68
BD	Norrbottnens län	695	4,46	1 500	97	15,50

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.² Härtill kom 142 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa¹ Kilometre rate

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage ‰	Medel- transport- längd Mean haul, distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
6	3 395	19 769	10 330	34	42	1 615	29 999	100
7	2 577	19 908	10 022	33	60	1 552	29 211	98
8	2 668	19 138	9 431	33	56	1 508	28 243	99
9	3 479	19 166	9 546	33	43	1 487	29 165	102
10	3 205	19 327	10 154	34	47	1 528	30 062	102
11	3 043	16 927	9 359	36	41	1 375	26 322	100
12	3 401	20 076	10 408	34	46	1 555	31 205	102
A	7	213	8	—	440	9	328	148
B	91	429	294	41	25	38	672	93
C	133	785	463	37	40	63	1 142	91
D	129	925	466	33	51	68	1 336	96
E	182	1 236	597	33	53	95	2 011	110
F	168	1 095	396	27	51	77	1 592	107
G	111	859	379	31	56	65	1 152	93
H	109	921	359	28	66	64	1 322	103
I	70	191	146	43	13	19	314	93
K	47	644	166	21	114	38	822	101
L	130	1 105	466	30	76	76	1 592	101
M	221	1 495	766	34	56	117	2 270	100
N	76	562	277	33	50	47	793	95
O	73	593	207	26	71	39	911	114
P	168	1 158	541	32	47	94	1 711	101
R	151	1 264	485	28	69	85	1 761	101
S	217	1 113	744	40	38	98	2 033	110
T	122	865	439	34	64	64	1 390	107
U	145	742	379	34	42	59	1 218	109
W	297	992	701	41	24	90	1 829	108
X	188	959	604	39	44	82	1 685	108
Y	131	620	425	41	32	54	1 064	102
Z	141	352	317	47	14	33	650	97
AC	149	620	469	43	30	49	1 009	93
BD	145	338	314	48	14	32	598	92

¹ Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Beställningstrafik med lastbil (forts.)

Augusti 1956

For-hire lorry transport (cont.)

August 1956

Körning enligt kilometertaxa ¹ <i>Kilometre rate</i>						Använd tid per bil i all trafik timmar <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic kronor</i>
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor</i> %		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
6	142 873	21	224 269	13	64	193	3 050
7	153 620	19	239 812	12	64	173	2 740
8	150 890	19	229 764	12	65	172	2 732
9	150 835	19	230 871	13	65	182	2 941
10	149 615	20	236 217	13	63	186	3 035
11	124 108	21	205 865	13	60	161	2 611
12	154 882	20	248 094	13	62	189	3 180
A	3 213	10	3 537	9	91	173	2 684
B	2 295	29	4 265	16	54	187	3 024
C	5 315	21	9 459	12	56	192	3 207
D	6 640	20	10 372	13	64	190	3 308
E	9 564	21	15 796	13	61	192	3 442
F	8 520	19	12 665	13	67	180	3 220
G	6 158	19	9 408	12	65	195	3 228
H	7 154	18	11 381	12	63	187	3 454
I	899	35	1 408	22	64	194	3 061
K	5 344	15	8 019	10	67	179	3 270
L	9 850	16	16 616	10	59	185	3 385
M	12 405	18	18 883	12	66	187	2 883
N	3 824	21	6 386	12	60	192	2 976
O	5 144	18	7 536	12	68	179	2 703
P	7 838	22	12 777	13	61	198	3 174
R	10 486	17	15 004	12	70	191	3 526
S	8 246	25	12 766	16	65	200	3 672
T	7 784	18	13 048	11	60	200	3 582
U	6 159	20	9 792	12	63	202	3 593
W	7 091	26	12 152	15	58	195	3 535
X	8 194	21	13 893	12	59	197	3 407
Y	4 251	25	7 545	14	56	203	3 455
Z	1 997	33	3 710	18	54	184	3 187
AC	4 535	22	8 068	13	56	197	3 420
BD	1 976	30	3 608	17	55	186	3 018

¹ Se not 1 på föregående sida.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Industriföretag *Manufacturing enterprises*

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lager-

reservförändringar m. m. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Slakteriindustri (26 företag) ¹ <i>Slaughtering and manufacture of meat products</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	4 576	4 806	+ 230	+ 5
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	10,4	13,7	+ 3,3	+ 31
3 Utdelning å aktier och andelar	0,0	0,0	— 0,0	— 19
4 Räntor	1,1	1,2	+ 0,2	+ 15
5 Överskott å annan rörelse	0,1	0,2	+ 0,1	+ 151
6 Övriga intäkter	0,2	0,2	+ 0,0	+ 10
7 Summa	11,8	15,3	+ 3,6	+ 30
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	1,3	1,7	+ 0,4	+ 29
9 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	6,0	7,4	+ 1,4	+ 24
10 Skatter samt investeringsavgift	1,6	2,6	+ 1,0	+ 65
11 Avsättningar till pensions- och personalfundstifelser	1,6	1,7	+ 0,1	+ 8
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	0,2	+ 0,2	.
13 Övriga kostnader	0,6	0,8	+ 0,3	+ 47
14 Redovisad vinst	0,7	0,9	+ 0,2	+ 25
15 Summa	11,8	15,3	+ 3,6	+ 30
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	1 106,8	1 288,4	+ 181,6	+ 16
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	1 089,8	1 270,9	+ 181,1	+ 17
18 Varuskatter	² 6,6	² 3,8	— 2,8	— 42
19 Summa avgående poster	1 096,4	1 274,7	+ 178,3	+ 16
20 Bruttovinst	10,4	13,7	+ 3,3	+ 31
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstillgångar	15,1	16,6	+ 1,5	+ 10
22 Därav egentlig investering	15,0	14,7	— 0,3	— 2
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,7	0,6	— 0,1	— 15
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	7,3	7,0	— 0,3	— 5
25 Lagervärdeförändring	+ 7,3	+ 6,4	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 7,3	+ 9,4	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	— 0,0	+ 2,9	.	.
28 Lön till anställda	74,7	86,1	+ 11,4	+ 15
29 Därav till industriarbetare	37,1	42,7	+ 5,6	+ 15
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	1,3	1,4	+ 0,1	+ 8
31 Betald utdelning	0,2	0,3	+ 0,1	+ 48
32 Beslutad utdelning	0,3	0,3	—	—

¹ Flertalet företag är ekonomiska föreningar. — ² Slakt djursavgift enl. K. K. 5 juni 1953 nr 376.

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)**

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Konservindustri (13 företag) <i>Canning and preserving of fish etc.</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	1 772	1 801	+ 29	+ 2
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	4,3	5,1	+ 0,8	+ 19
3 Utdelning å aktier och andelar	0,0	0,0	— 0,0	— 25
4 Räntor	0,1	0,2	+ 0,0	+ 31
5 Överskott å annan rörelse	0,1	0,1	+ 0,0	+ 21
6 Övriga intäkter	0,2	0,0	— 0,1	— 71
7 Summa	4,6	5,4	+ 0,8	+ 16
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	0,6	0,8	+ 0,2	+ 34
9 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	1,7	2,2	+ 0,5	+ 32
10 Skatter samt investeringsavgift	0,9	1,2	+ 0,3	+ 29
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	0,5	0,1	— 0,4	— 84
12 Avsättningar till investeringsfonder	—	—	—	—
13 Övriga kostnader	0,0	0,0	+ 0,0	(+ 242)
14 Redovisad vinst	0,9	1,1	+ 0,1	+ 13
15 Summa	4,6	5,4	+ 0,8	+ 16
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	83,6	93,2	+ 9,7	+ 12
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och förvaltningskostnader	79,0	87,9	+ 8,9	+ 11
18 Varuskatter	0,2	0,2	— 0,1	— 23
19 Summa avgående poster	79,3	88,1	+ 8,8	+ 11
20 Bruttovinst	4,3	5,1	+ 0,8	+ 19
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	3,3	3,7	+ 0,4	+ 13
22 Därav egentlig investering	2,8	3,4	+ 0,6	+ 22
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	0,0	0,0	— 0,0	— 79
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	1,5	1,7	+ 0,2	+ 13
25 Lagervärdeförändring	+ 1,3	+ 1,0	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 2,1	+ 1,1	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	+ 0,8	+ 0,0	.	.
28 Lön till anställda	15,0	16,6	+ 1,6	+ 11
29 Därav till industriarbetare	10,6	11,8	+ 1,1	+ 11
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,5	0,5	+ 0,0	+ 1
31 Betald utdelning	0,6	0,6	+ 0,0	+ 1
32 Beslutad utdelning	0,6	0,6	+ 0,1	+ 11

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data

Annat livsmedelsind. (även spritfabriker) samt komb. företag (17 företag) ¹ Other food industries incl. enterprises comb. different food. ind. branches				Livsmedelsindustri: samtliga branscher (159 företag) ² Total food manufacturing industries			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
7 610	7 856	+ 246	+ 3	28 818	29 296	+ 478	+ 2 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
105,5	111,2	+ 5,7	+ 5	189,0	200,8	+ 11,8	+ 6 2
1,1	1,1	+ 0,0	+ 1	6,6	7,8	+ 1,2	+ 19 3
2,9	5,1	+ 2,2	+ 74	8,4	11,6	+ 3,2	+ 38 4
2,0	1,2	— 0,8	— 38	3,7	3,5	— 0,2	— 6 5
1,8	1,9	+ 0,1	+ 7	* 15,4	5,3	— 10,1	— 66 6
113,3	120,5	+ 7,3	+ 6	223,1	228,9	+ 5,9	+ 3 7
5,8	6,1	+ 0,2	+ 4	16,0	18,0	+ 1,9	+ 12 8
19,0	26,1	+ 7,1	+ 37	58,2	69,4	+ 11,2	+ 19 9
35,6	38,4	+ 2,8	+ 8	51,7	59,5	+ 7,8	+ 15 10
5,3	4,1	— 1,2	— 23	15,2	11,0	— 4,2	— 28 11
—	—	—	—	—	0,2	+ 0,2	+ 12
2,6	2,7	+ 0,1	+ 5	9,1	6,9	— 2,2	— 24 13
45,0	43,1	— 1,8	— 4	72,8	64,0	— 8,9	— 12 14
113,3	120,5	+ 7,3	+ 6	223,1	228,9	+ 5,9	+ 3 15
2 687,9	2 811,5	+ 123,6	+ 5	5 905,9	6 272,4	+ 366,5	+ 6 16
1 144,6	1 125,0	— 19,6	— 2	4 105,4	4 312,0	+ 206,6	+ 5 17
1 437,7	1 575,2	+ 137,4	+ 10	1 611,6	1 759,6	+ 148,1	+ 9 18
2 582,4	2 700,2	+ 117,8	+ 5	5 716,9	6 071,6	+ 354,7	+ 6 19
105,5	111,2	+ 5,7	+ 5	189,0	200,8	+ 11,8	+ 6 20
28,1	35,1	+ 7,0	+ 25	107,8	108,6	+ 0,9	+ 1 21
27,7	34,0	+ 6,2	+ 22	102,5	102,7	+ 0,2	+ 0 22
1,4	0,3	— 1,1	— 76	4,2	3,0	— 1,2	— 28 23
24,8	28,7	+ 4,0	+ 16	59,7	67,3	+ 7,6	+ 13 24
— 5,0	— 39,0	.	.	+ 9,6	— 23,9	.	. 25
+ 16,4	— 24,8	.	.	+ 30,2	— 12,6	.	. 26
+ 21,3	+ 14,2	.	.	+ 20,6	+ 11,2	.	. 27
100,2	109,8	+ 9,6	+ 10	393,7	437,9	+ 44,3	+ 11 28
60,2	67,3	+ 7,0	+ 12	228,6	255,9	+ 27,3	+ 12 29
12,0	11,4	— 0,6	— 5	23,9	23,8	— 0,1	— 0 30
11,5	13,8	+ 2,2	+ 20	26,6	29,3	+ 2,7	+ 10 31
13,8	13,8	+ 0,0	+ 0	29,3	30,1	+ 0,8	+ 3 32

¹ I denna bransch ingår AB Svenska Tobaksmonopolet och AB Vin- och Spritcentralen. —

² I gruppen ingående bransch Bryggerier och

vattenfabriker har redovisats i nr 5 av denna tidskrift. — * Här ingår försäljning av aktier 10,7 milj. kr.

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)**

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Samtliga industribranscher (1 473 företag) Total			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal industriarbetare	419 198	427 964	+ 8 766	+ 2
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	2 924,2	3 080,5	+ 156,3	+ 5
3 Utdelning å aktier och andelar	152,1	182,5	+ 30,4	+ 20
4 Räntor	137,8	165,9	+ 28,1	+ 20
5 Överskott å annan rörelse	174,5	192,8	+ 18,2	+ 10
6 Övriga intäkter	126,4	111,6	— 14,7	— 12
7 Summa	3 515,0	3 733,2	+ 218,2	+ 6
<i>Kostnader och vinst</i>				
8 Räntor	209,6	236,8	+ 27,2	+ 13
9 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	922,2	994,6	+ 72,3	+ 8
10 Skatter samt investeringsavgift	975,7	1 087,6	+ 111,8	+ 11
11 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	251,4	162,8	— 88,6	— 35
12 Avsättningar till investeringsfonder	9,3	132,0	+ 122,8	+ 1 322
13 Övriga kostnader	114,2	141,9	+ 27,7	+ 24
14 Redovisad vinst	1 032,6	977,6	— 55,0	— 5
15 Summa	3 515,0	3 733,2	+ 218,2	+ 6
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
16 Bruttointäkt av rörelsen	26 252,9	28 469,8	+ 2 216,9	+ 8
17 Avgår: Tillverknings-, försäljnings- och för- valtningskostnader	21 624,7	23 536,6	+ 1 911,9	+ 9
18 Varuskatter	1 704,0	1 852,7	+ 148,7	+ 9
19 Summa avgående poster	23 328,7	25 389,4	+ 2 060,6	+ 9
20 Bruttovinst	2 924,2	3 080,5	+ 156,3	+ 5
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av industriella anläggningstill- gångar	1 481,5	1 574,3	+ 92,8	+ 6
22 Därav egentlig investering	1 435,5	1 530,7	+ 95,2	+ 7
23 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	23,2	17,6	— 5,6	— 24
24 Ungefärliga kostnader för reparationer och underhåll	790,9	834,1	+ 43,3	+ 5
25 Lagervärdeförändring	+ 102,2	+ 574,6	.	.
26 Uppskattad lagervolymförändring	+ 106,4	+ 530,2	.	.
27 Uppskattad lagerreservförändring	+ 4,2	— 44,4	.	.
28 Lön till anställda	5 714,8	6 304,5	+ 589,6	+ 10
29 Därav till industriarbetare	3 617,7	3 977,6	+ 359,9	+ 10
30 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	211,9	223,6	+ 11,7	+ 6
31 Betald utdelning	479,6	520,1	+ 40,5	+ 8
32 Beslutad utdelning	520,1	581,8	+ 61,7	+ 12

¹ Anpassningen till de nya skatterättsliga lagervärderingsreglerna har påverkat avsättningsarna till investeringsfonder. — ² Samtidigt

har prisfallsreserverna minskats med 15,3 milj. kr år 1954 och med 12,3 milj. kr år 1955.

Taxeringsutfallet år 1956

Preliminary Tax Assessment Data

Preliminär redogörelse för utfallet av 1956 års taxeringar enligt taxeringsnämndernas beslut lämnas här i två tabeller. Redogörelsen grundar sig på sammandrag över årets taxeringar, vilka insänts till statistiska centralbyrån från de lokala skattemyndigheterna.

I tab. 1 meddelas uppgifter om taxeringsutfallet innevarande år inom hela riket för samtliga skattskyldiga, varvid till jämförelse uppgifter även medtagits om 1955 års taxering samt om den absoluta och procentuella förändringen mellan denna och årets taxering.

Vad först fastighetstaxeringen beträffar, har denna i fråga om fastighetsskattepliktig jordbruksfastighet givit till resultat värden, vilka endast obetydligt avviker från 1955 års. Detta är helt naturligt, då ingen allmän fastighetstaxering ägde rum år 1956. För fastighetsskattepliktig annan fastighet har en mindre värdestegring, 5,0 %, ägt rum. Denna beror på inträffade nybyggnader. Av delposterna kommer också värdestegringen huvudsakligen på byggnadsvärdet, vilket ökats med 5,8 %.

Taxeringen enligt förordningen om statlig inkomstskatt har givit till resultat en taxerad inkomst å 31 048,7 milj. kr, vilket i jämförelse med den taxerade inkomsten föregående år innebär en ökning med 2 459,1 milj. kr eller 8,6 %. Den beskattningsbara inkomsten enligt årets taxering visar, jämfört med föregående års, en ökning med 11,6 % och uppgår till 21 494,1 milj. kr. I fråga om den viktigaste kategorien av skattskyldiga, nämligen fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser (A-längderna), har den beskattningsbara inkomsten ökat med 2 294,6 milj. kr (14,0 %). För den närmast mest betydelsefulla kategorien, svenska aktiebolag, svenska försäkringsanstalter, som icke är aktiebolag, samt sådana utländska juridiska personer, vilka icke skall upptagas i A-längden (bolag), har däremot en minskning inträffat, vilken dock endast uppgår till 22,9 milj. kr (0,9 %).

Uppgifterna i tab. 1 utvisar, att den efter avdrag för underskott å förvärvskälla framkomna totalsumman av inkomsterna från skilda förvärvskällor, den s. k. sammanräknade nettoinkomsten, har ökat med 2 733,9 milj. kr eller 8,3 %. Samtliga förvärvskällor företer inkomstökning. Den största ökningen (i absoluta tal) utvisar inkomst av tjänst m. m., nämligen med 2 491,9 milj. kr. Den relativa ökningen av denna inkomstkälla uppgår till 10,2 %. Den största ökningen i relativa tal uppvisar inkomst av kapital, för vilken den uppgår till 16,6 %. Denna jämförelsevis stora ökning torde huvudsakligen bero på höjningen av bankernas inlåningsränta i slutet av april 1955. Avdragen för underskott å förvärvskälla utvisar en kraftig ökning av 28,2 %, vilken åtminstone delvis torde sammanhånga med det över hela landet dåliga skörderesultatet år 1955.

Den enligt förordningen om statlig förmögenhetsskatt beskattningsbara förmögenheten (förmögenheter över 50 000 kr) utgör 27 111,7 milj. kr, vilket belopp med 824,3 milj. kr eller 3,1 % överstiger föregående års belopp. Den statliga förmögenhetsskatten utgör enligt tab. 1 för hela riket 156,8 milj. kr mot 156,2 milj. kr enligt 1955 års taxering, vilket innebär en ökning med 0,4 %.

Taxeringen till investeringsavgift enligt förordningen om investeringsavgift har givit till resultat en antagen avgiftsbelagd investeringskostnad av 727,1 milj. kr och en uträknad investeringsavgift av 87,3 milj. kr. Huvudparten härav, 75,9 milj. kr, hänför sig till svenska aktiebolag m. fl.

I samband med innevarande års taxering har även sammanställts uppgifter rörande underlag för beräkning av skogsvärdsavgift. Det totala beloppet av detta underlag för hela riket uppgår till 5 140,7 milj. kr, varav huvudparten eller 3 106,8 milj. kr kommer på skattskyldiga enligt A-längden (fysiska personer m. fl.).

Den enligt förordningen om statlig inkomstskatt uträknade inkomstskatten för hela riket uppgår för samtliga skatt-

Tab. 1. Sammanställning av taxeringsutfallet åren 1956 och 1955 inom hela riket (milj. kr)

Tax assessment

	År 1956	År 1955	Ökning (+) eller minskning (—)	
			Absoluta tal	%
Fastighetstaxeringen <i>Assessment of real estate</i>				
Fastighetsskattepliktig jordbruksfastighet	13 682,2	13 701,5	— 19,3	— 0,1
därav: jordbruksvärde	9 254,0	9 257,6	— 3,6	— 0,0
skogsvärde	4 293,7	4 304,7	— 11,0	— 0,3
tomt- o. industrivärde	134,5	139,2	— 4,7	— 3,4
Fastighetsskattepliktig annan fastighet	50 683,2	48 287,3	+ 2 395,9	+ 5,0
därav: markvärde	9 027,3	8 905,0	+ 122,3	+ 1,4
byggnadsvärde	41 652,6	39 378,9	+ 2 273,7	+ 5,8
parkvärde	3,3	3,4	— 0,1	— 2,9
Taxeringen till statlig inkomstskatt <i>Assessment for state income tax</i>				
Uppskattad inkomst av jordbruksfastighet	2 196,3	¹ 2 190,7	+ 5,6	+ 0,3
" " " annan fastighet	442,6	¹ 442,4	+ 0,2	+ 0,0
" " " rörelse o. d.	5 384,9	¹ 5 223,9	+ 161,0	+ 3,1
" " " tjänst m. m.	26 968,2	¹ 24 476,3	+ 2 491,9	+ 10,2
" " " kapital	853,1	¹ 731,6	+ 121,5	+ 16,6
Avdrag för underskott å förvärvskälla	199,0	155,2	+ 43,8	+ 28,2
Sammanräknad nettointkomst	35 646,1	32 912,2	+ 2 733,9	+ 8,3
Allmänna avdrag, som icke avser underskott å förvärvskälla	4 589,3	4 314,9	+ 274,4	+ 6,4
Taxerad inkomst	31 048,7	28 589,6	+ 2 459,1	+ 8,6
Beskattningsbar inkomst	21 494,1	19 254,1	+ 2 240,0	+ 11,6
Uträknad inkomstskatt	4 414,9	3 847,8	+ 567,1	+ 14,7
Taxeringen till statlig förmögenhetsskatt <i>Assessment for state property tax</i>				
Beskattningsbar förmögenhet	27 111,7	26 287,4	+ 824,3	+ 3,1
Uträknad skatt	156,8	156,2	+ 0,6	+ 0,4
Taxeringen till investeringsavgift <i>Assessment for tax of investments</i>				
Antagen avgiftsbelagd investeringskostnad	727,1	.	.	.
Uträknad investeringsavgift	87,3	.	.	.
Underlag för beräkning av skogsvårdsavgift <i>Basis for calculation of forestry dues</i>	5 140,7	.	.	.
Taxeringen till allmän kommunalskatt <i>Assessment for local tax</i>				
Taxerad inkomst	35 955,9	² 33 372,3	+ 2 583,6	+ 7,7
Beskattningsbar inkomst	30 219,1	² 27 837,8	+ 2 381,3	+ 8,6

¹ Här i ingår ej eftertaxeringar för fysiska personer m. fl. (A-längden) i Stockholms stad, sammanlagt 2,5 milj. kr. Detta påverkar även

skillnaden mellan åren 1955 och 1956. — ² Inklusiv 4 % av skattepliktig fastighets taxeringsvärde.

skyldiga till 4 414,9 milj. kr, varav för fysiska personer m. fl. 3 215,9 milj. kr, för svenska aktiebolag m. fl. 1 156,2 milj. kr, för andra svenska ekonomiska föreningar än sambruksföreningar 26,5

milj. kr, för sparbanker m. fl. 5,6 milj. kr och för ideella föreningar m. fl. (C-längden) 10,7 milj. kr. Enligt 1955 års taxering till statlig inkomstskatt utgjorde de uträknade skatterna 3 847,8 milj.

Tab. 2. Sammanställning av taxeringsutfallet år 1956 inom hela riket
för olika slag av skattskyldiga (milj. kr)

Tax assessment: Individuals and corporations

	A-längden: Fysiska personer m. fl. <i>Indi- viduals</i>	B-längden: ¹			C-läng- den: Ideella före- ningar m. fl. ⁵	Summa <i>Total</i>
		Svenska aktie- bolag m. fl. ²	Andra sv. ekon. fören. än sambruks- föreningar ³	Spar- ban- ker m. fl. ⁴		
Taxeringen till statlig inkomstskatt <i>Assessment for state income tax</i>						
Uppskattad inkomst						
av jordbruksfastighet	2 002,0	167,1	0,1	0,0	27,1	2 196,3
» annan fastighet	370,5	47,7	16,8	2,4	5,2	442,6
» rörelse o. d.	2 498,1	2 785,4	70,7	18,5	12,2	5 384,9
» tjänst m. m.	26 968,2	.	.	.	.	26 968,2
» kapital	789,0	23,8	1,6	0,1	38,6	853,1
Avdrag för underskott å förvärvs- källa	180,1	16,8	0,8	0,4	0,9	199,0
Sammanräknad nettoinkomst.....	32 447,7	3 007,2	88,4	20,6	82,2	35 646,1
Allmänna avdrag, som icke avser underskott å förvärvskälla.....	4 176,6	384,3	14,7	3,1	10,6	4 589,3
Taxerad inkomst.....	28 263,0	2 622,9	73,7	17,5	71,6	31 048,7
Beskattningsbar inkomst.....	18 708,4	2 622,9	73,7	17,5	71,6	21 494,1
Uträknad inkomstskatt.....	3 215,9	1 156,2	26,5	5,6	10,7	4 414,9
Taxeringen till statlig förmögenhets- skatt <i>Assessment for state property tax</i>						
Beskattningsbar förmögenhet	25 512,3	9,1	8,2	—	1 582,1	27 111,7
Uträknad skatt	154,4	0,1	0,0	—	2,3	156,8
Taxeringen till investeringsavgift <i>Assessment for tax of investments</i>						
Antagen avgiftsbelagd investerings- kostnad	50,6	632,4	41,9	1,6	0,6	727,1
Uträknad investeringsavgift.....	6,1	75,9	5,0	0,2	0,1	87,3
Underlag för beräkning av skogsvårds- avgift	3 106,8	1 144,6	1,1	0,0	888,2	5 140,7
<i>Basis for calculation of forestry dues</i>						
Taxeringen till allmän kommunalskatt <i>Assessment for local tax</i>						
Taxerad inkomst	31 911,2	3 206,3	295,5	21,5	521,4	35 955,9
Beskattningsbar inkomst	26 174,4	3 206,3	295,5	21,5	521,4	30 219,1

¹ Fördelningen mellan kategorierna svenska aktiebolag m. fl. och svenska ekonomiska föreningar är ej fullt jämförlig med motsvarande år 1955, enär i uppgifterna från Stockholms stad svenska försäkringsanstalter år 1955 hän-

förs till kategorien svenska ekonomiska föreningar m. fl. i stället för till svenska aktiebolag m. fl. — ² *Swedish joint-stock companies.* — ³ *Swedish economic associations.* — ⁴ *Savings banks.* — ⁵ *Other associations.*

kr, varav för fysiska personer m. fl. 2 758,5 milj. kr, för svenska aktiebolag m. fl. 1 045,5 milj. kr, för andra svenska ekonomiska föreningar än sambruksföreningar, sparbanker m. fl. 33,8 milj. kr och för ideella föreningar m. fl. (C-längden) 10,0 milj. kr.

Skatteunderlaget enligt kommunalskatte-
telagen uppgår till 30 219,5 milj., vilket
jämfört med föregående år innebär en
ökning med 8,6 %.

I tab. 2 lämnas redogörelse för årets
taxering till statlig inkomstskatt, statlig
förmögenhetsskatt, investeringsavgift, un-

derlag för beräkning av skogsvårdsavgift samt allmän kommunalskatt för olika kategorier av skattskyldiga. Av tabellen framgår klart, att A-längdernas skattskyldiga (fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser) samt svenska aktiebolag m. fl. utgör de ojämförli- gen mest betydelsefulla kategorierna av skattskyldiga. Av den totala beskatt- ningsbara inkomsten vid taxeringen till statlig inkomstskatt belöper cirka 99 % på dessa båda kategorier.

En jämförelse av siffrorna för den taxerade och beskattningsbara inkom- sten vid taxeringen till allmän kommu- nalskatt med motsvarande siffror för

år 1955 visar en kraftig ökning för samt- liga kategorier av skattskyldiga, särskilt gäller detta ekonomiska föreningar och sparbanker. Denna ökning torde till största delen förklaras av att det s. k. garantibeloppet av fastighet, beräknat efter 4 % av fastighets värde, fr. o. m. 1956 års taxering ingår i det belopp, som ligger till grund för taxeringen till kommunal inkomstskatt.

Utöver de i tabellerna lämnade upp- gifterna må även nämnas, att uträknad skatt enligt förordningen om utskift- ningsskatt uppgår till 1,3 milj. kr för riket i dess helhet.

R. R.

The National Wealth of Sweden

By K. Englund

The origin of this article is a series of investigations, details of which have been published in various periodicals, carried out by the author and dealing with investments made by the Swedish insurance companies between 1924 and 1952. Comparisons were made between the assets of the companies and the Swedish national wealth at given times, although the national wealth could only be estimated on fairly crude basis. The estimate made at the end of 1952, however, was much more accurate. The author considered this calculation to be preliminary in certain respects and expressed the wish that it should be completed in order to obtain greater precision. This suggestion was supported in various quarters and the result was that the author received a public grant to enable him to complete the work.

As regards the doubts expressed by some parties as to the value of an investigation into a country's wealth the author would point out that similar research has been carried out in a number of civilized countries during the past 100 or more years. Economists in the USA are at present very active in this respect. In Sweden a Government committee investigating financing problems was already active in this sphere during the 1860s. The situation was again investigated in 1885 and 1898. A very important work dealing with this subject was published by I. Flodström in 1912 and refers to the situation as in 1908. This is the most accurate estimate of Sweden's wealth hitherto presented; it consists of a volume containing nearly 800 pages.

The present investigation deals with practically the same type of assets as did Flodström (see Table 1, opp. page). The same can be said of another similar investigation dealing with the national wealth of USA in 1946 and carried out by R. W. Goldsmith (National Bureau of Economic Research, New York, vol. 14). One factor common to all these investigations is that they do not regard military assets as forming part of the national wealth as such.

A fact peculiar to the present estimate is that the majority of the calculations are based on fire insurance values. Therefore, these figures have been scrutinized and adjusted so as to arrive at the most reliable values possible. Otherwise, the methods are similar to those employed by Flodström. The latter bases his evaluations, depending on the circumstances, on the market value, the assessment value or the present value of the annual yield of the asset. With a view to avoiding an unreasonable amount of work the procedure adopted in the present investigation is in parts considerably more summary in nature than in the case of Flodström and often involves the employment of more or less venturesome hypotheses.

The results of both investigations are summarized in Table 1, according to the type of asset. The table gives values in milliard kronor and in percentages. Many interesting facts come to light but it will probably suffice if we devote special attention to two of the extremes: the considerable relative decline in agricultural property and the increase in industrial property. The foreign debt of 1 300 million kronor, which constituted a liability in 1908, is not included. There was no corresponding debt in 1952. As will be seen, the national wealth

has increased — in nominal values — 17 times during the period of 44 years under review. A direct comparison is, of course, futile unless one also considers the fall in the value of money and the increase in the population (from 5,4 to 7,2 million). As regards the value of money, reference is made to Table 2. The figures speak for themselves. The difficulty in fixing one general index value has resulted in the adoption of three alternatives. In Sweden, we generally use two types of index, the cost-of-living index and the wholesale price index. If we take the average of these two indices we find that the relative values are in the region of 1 krona 1952 = 0,3 krona 1908.

In this investigation attention is drawn to another very important factor instead, i.e. building costs (wages and material). These cost indices, based on conditions

in 1913, have long exceeded to a considerable degree both the cost-of-living index and the wholesale price index. Moreover, as will be seen in Table 1, assets in the form of buildings have increased during the period 1908—1952 at a faster rate than nearly all other types of assets. It can be said that about half of the national wealth is in buildings — a very important factor. The question as to how to properly assess the influence of this latter factor on the general price level is, however, a dubious one. The author admits being unable to solve this problem — if one can speak of a uniform solution at all. At a guess, the author suggests that 1 krona 1952 = 0,2 krona 1908. This would mean that the real value per inhabitant of the national wealth of Sweden exceeds the corresponding figure for 1908 by about 150 percent.

Since 1942 the rents of apartments as

Table 1. The national wealth according to types of main asset

Type of asset	Estimate for 1908		Estimate for 1952	
	Thousand million kronor	%	Thousand million kronor	%
Agricultural property	3,9	25,3	20,2	8,5
Forest land and forests	1,6	10,4	12,0	5,0
Mines and deposits	0,5	3,4	4,5	1,9
Industrial property	1,9	12,5	49,6	20,8
Transport and communications	1,2	7,6	10,2	4,3
Administration etc. property	0,6	3,8	13,7	5,7
Other property (mainly dwelling houses and chattels)	5,1	33,6	123,1	51,6
Coin and bullion	0,1	0,6	1,2	0,5
Claims on foreign countries	0,2	1,7	3,3	1,4
A few items of minor size	0,2	1,1	0,8	0,3
Total	15,3	100,0	238,6	100,0

Table 2.

Alternative	Real value in kr per inhabitant of the national wealth reduced to the 1908 price level		Relationship between the latter and the former
	1908	1952	
a) 1 kr 1952 = 0,15 kr 1908	2 593	4 971	1,9
b) » » » = 0,25 kr »	2 593	8 285	3,2
c) » » » = 0,35 kr »	2 593	11 589	4,5

fixed by the Rent Control Act are appreciably lower than they would otherwise have been had they kept pace with the drastic reduction of the value of money that has taken place in recent years. This has resulted in what is, on the average, a considerable fall in the sales value of apartment houses if this is reduced to the previously applicable money value. The difference between the new nominal sales values and the fire insurance values, the latter influenced by the inflation, is very large. For this reason some people think that, when determining the national wealth, these buildings should be assessed at the sales value. For stated reasons the author considers that the evaluation should be made on the basis of the fire insurance values. If the former principles were applied the national wealth would be reduced by about 40 000 million kronor.

Since 1946 a law has existed in respect of a fairly effective general old age pension. This pension right, seen from the insurance point of view, suffers from a considerable lack of invested, or funded, capital. The same applies to the pension rights which are, by law, guaranteed to large groups of people in public service. There is reason to wonder whether this factor should not be considered as a liability accruing to the national wealth. For stated reasons the author is opposed to this opinion.

Salaried Employees in Quasi-Official Occupational Groups in 1955

By Th. Lindh

Since 1954, the Central Bureau of Statistics has been compiling statistics of government employees and of salaried employees in quasi-official occupational groups. An account was given of the former category in a previous article in this Review (No. 7, 1956), and a description of the latter groups is given in this issue.

The statistics comprise the following groups of salaried employees which come under the State Remuneration Reg-

ulations: the clergy, church organists, teaching staff in primary schools, employees of the County Forestry Boards and of the County Agricultural Committees, policemen and the staff of the University of Stockholm and of the Institutes of Social Science.

The result of the investigation is published in Tables 1—14. Data are given on distribution by type of appointment, salary scale, sex, etc. for each of the above categories. Where clergymen, policemen and teaching staff of primary schools are concerned, the description has, in addition, been extended also to comprise distribution by year of birth and by education.

The teaching staff of primary and infant schools is the largest, 41 768, of the groups presented. About 66 % of the teachers are women. The majority of the male teachers are primary school teachers in salary scales 17, 19 and 21; half of the female teachers are primary school teachers in the salary scales mentioned, while the other half are infant school teachers in salary scales 11, 13 and 15. There are 8 803 policemen, 61 % of whom are in salary scale 16 or under. There are 2 867 clergymen, 30 % of whom are curates in salary scales 25—28, while 45 % are rectors, mainly in salary scales 27—33. The remaining groups of salaried employees only comprise a few persons, i.e. church organists (380), employees of the County Forestry Boards (890) and the County Agricultural Committees (696), the staff of the University of Stockholm (306), and of the Institutes of Social Science (24).

A Government Committee to Survey the Organization of Statistics

The Government has appointed a committee to examine the scope and arrangement of the official statistics and their degree of centralization. It shall aim at a greater coordination between the statistical sections of the State offices. One of the essential tasks is to investigate the

possibilities to economize, i.e. by the use of the new data processing machines.

The Swedish statistics are, in the main, decentralized. A body for coordination existed until recently, but in reality did not work. Many remedies have been proposed, but no one has been carried out. Lately, the Swedish Statistical Society asked the Government to take up the whole question of the statistical system and its functioning. The people who supply the information, the statisticians and those "consuming" statistics should

meet, in some way or other, to draw up lines for statistics. This is true irrespective of the degree of centralization.

The Minister of finance, initiating the committee, points out that the speedy development of statistical techniques is an argument for a centralized system. He mentions, as one possible measure, the transfer to the Central Bureau of Statistics of those branches of statistics that are now elaborated by the Social Welfare Board. Chairman of the Committee is Professor Ingvar Svennilson.

LITTERATUR

Nyare svensk statistisk litteratur

Ett urval av tidskriftsartiklar och böcker¹

Recent Swedish Books and Articles on Statistics

- Attman, A., Den svenska jordbruksstatistiken före 1820. Statistisk tidskrift, Ny följd, 5 (1956): 4, s. 179—184. Med eng. resumé.
- Befolkningsutvecklingen och de kvantitativa utvecklingstendenserna inom vissa skolformer. Aktuellt från skolöverstyrelsen 9 (1956): 18, s. 247—267.
- Bergersen, Kirsten, & Ramström, D., Detaljhandelns utveckling mellan 1931—1951. Ur: Folket vid varufloren. En skrift om handeln och de handelsanställda. Utg. av Svenska handelsarbetareförbundet vid dess 50-årsjubileum. Malmö 1956, s. 327—363. (Kommer att recenserars i denna tidskrift).
- Berggren, A., Åldrande och sjukdom — en orientering. Sociala meddelanden 1955: 10, s. 561—571. Med eng. och fransk resumé.
- Bilagaren och bilen — en undersökning rörande den privata bilismen. Sthlm 1956. 112 s. (Industrins utredningsinstitut.)
- Blörck, G., Persson, R., & Nystrand, B., Något om kostvanor och deras bakgrund i en svensk befolkning. Socialmedicinsk tidskrift 32 (1955): 9, s. 357—367.
- Blomqvist, N., & Lindblad, G., Omsättningsindex för livsmedelsdetaljhandeln. Affärsökonomi 28 (1955): 16, s. 1115, 1162, 1164.
- Bostadsregister för Göteborgs stad. Statistiska meddelanden från Göteborgs stads statistiska byrå 3 (1955): 2, s. 23—26.
- Bredal-Bauer, J., Den kommunala finansstatistiken efter storkommunreformen. Statistisk tidskrift, Ny följd, 4 (1955): 10, s. 531—538. Med eng. resumé.
- Byggindustrins arbetsmarknad. Sthlm 1956. 123 s. (Byggtäckens industriutredning. Betänkande. D. 1.)
- Börtnummerstatistik. Statistisk tidskrift, Ny följd, 4 (1955): 11, s. 640—643.
- Dalenius, T., Approximativa variansberäkningar. Ett centralt problem i modern statistikproduktion. Statistisk tidskrift, Ny följd, 5 (1956): 1, s. 14—22. Med eng. resumé.
- Ett svenskt statistiskt system. Tiden 47 (1955): 7, s. 412—417.
- Edestam, A., Dalslands folkmängd år 1880 och år 1950. Svensk geografisk årsbok 31 (1955), s. 157—198. Med eng. resumé.
- Enequist, Gerd, Tätorternas yrkessammansättning. Svensk geografisk årsbok 31 (1955), s. 139—156. Med eng. resumé.
- Ensamma mödrars sociala och ekonomiska förhållanden — några data ur en statistisk undersökning. Sociala meddelanden 1956: 6, s. 361—369. Med eng. och fransk resumé.
- Frankenberg, R., Nyheter och problem i den jordbruksekonomiska undersökningen efter omläggningen den 1 januari 1954. Jordbruksekonomiska meddelanden 18 (1956): 3, s. 97—105. Med eng. resumé.
- Fritzell, Y., Gustav Sundbärg och det svenska tabellverket. Statistisk tidskrift, Ny följd, 4 (1955): 10, s. 507—530. Med eng. resumé.
- Groth, S., Statistiken över vägtrafikolyckor. Statistisk tidskrift, Ny följd, 5 (1956): 4, s. 195—200. Med eng. resumé.
- Göteborgs näringsliv i siffror. Statistiska meddelanden från Göteborgs stads statistiska byrå 3 (1955): 4, s. 5—17.
- Hedenstierna, B., Stockholms befolkningsfördelning 1950. Ymer 75 (1955): 4, s. 269—279. Med eng. resumé.
- Hellestedt, L., En kooperations Statistisk årsbok. Den officiella kooperationsstatistikens tillkomst och utformning. Kooperatören 42 (1955): 19, s. 347—350.
- Hofsten, E. von, Inkomst, hushållsstorlek och ekonomiskt läge. Svensk sparbankstidskrift 39 (1955): 7/8, s. 323—331.
- Hundar och hundskatt. Statistisk tidskrift, Ny följd, 4 (1955): 9, s. 502—503.
- Hur går det för fosterbarnen? Berättelse över en av Allmänna barnhuset verkställd fosterbarnsundersökning. Sociala meddelanden 1956: 8, s. 493—519. Med eng. och fransk resumé.
- Hyrenius, H., Lärobok i statistiska metoder. D. 1—2, 3: 1. Gbg 1954—1955. (Statistiska institutionen.) Stencilrad. (Se rec. i h. 1, s. 113).
- Hyrenius, H., & Zackrisson, U., Undersökningar rörande barn i ofullständiga familjer. 1. Sthlm 1955. 58 s. (Statistiska institutionen, Göteborgs universitet. Skriftserie. 2.) Även utg. som: Göteborgs universitets årskrift. Vol. 61 (1955): 7. Med eng. resumé. 1. Utom äktenskap födda barn i Göteborg 1928—1954.

¹ Utgivna under tiden 1/9 1955—15/9 1956; urvalet har gjorts för den systematiskt ordnade bibliografien i kommande nummer av Revue de l'Institut international de statistique.

- Hägerstrand, T., Statistiska primäruppgifter, flygkartering och »data processing»-maskiner. Ett kombineringsprojekt. Svensk geografisk årsbok 31 (1955), s. 233—255. Med eng. resumé.
- Höök, E., Skrothandeln ställning och betydelse i samhällsekonomen. Sthlm 1956. 7 s. (Industriens utredningsinstitut. Småtryck. Nr 3.)
- Jones, H. B., Det svenska folkets fysiologiska ålder med hänsyn till sjukdom och hälsa. Sociala meddelanden 1955: 9, s. 497—505. Med eng. och fransk resumé.
- Jurén, L., Producentprisindex för jordbruksprodukter. Jordbruksekonomiska meddelanden 17 (1955): 9, s. 375—383. Med eng. resumé.
- Kihlstedt, C., Operationsanalys — en orientering. 1—2. Affärsekonomi 29 (1956): 5, 9, s. 241—243, 256, 518—519, 525—526.
- Kulldorff, G., Migration probabilities. Lund 1955. 44 s. (Lund studies in geography. Ser. B. Human geography. No. 14.)
- Källström, V., Detaljhandels utveckling under två årtionden. Affärsekonomi 28 (1955): 20 B, s. 1433—1434, 1521—1522.
- Lagren inom gruv-, järn-, metall- och verkstadsindustrierna 1955. Kommersiella meddelanden 43 (1956): 7/8, s. 217—223.
- Lindahl, O., Sveriges nationalprodukt 1861—1951. Sthlm 1956. 108 s. (Meddelanden från konjunkturinstitutet. Ser. B: 20.) Med eng. resumé.
- Lindberg, V., En reformplan för statistiken i Finland. Statistisk tidskrift, Ny följd, 5 (1956): 1, s. 3—13. Med eng. resumé.
- Lindh, T., Tjänstemän inom det statsunderstödda verksamhetsområdet år 1954. (Statistisk tidskrift, Ny följd, 4 (1955): 10, s. 539—555. Med eng. resumé.
- Lubin, F., Börsnoterade aktier och deras ägare. Statistisk tidskrift, Ny följd, 5 (1956): 7, s. 355—365. Med eng. resumé.
- Lundman, B., Något om de mänskliga blodgruppernas geografi. Ymer 76 (1956): 2, s. 92—100.
- Nilsson-Leissner, G., Världens livsmedelsförsörjning. Nuvarande läge och utsikter. Svensk geografisk årsbok 31 (1955), s. 9—36. Med eng. resumé.
- Paterson, S. S., The forest area of the world and its potential productivity. Gbg 1956. 216 s., 3 kartbl. & 1 kartbl. i mapp. (Meddelande från Göteborgs universitets geografiska institution. 51.)
- Penningvärdeundersökningen. D. 3. Sthlm 1956. (Statens offentliga utredningar. 1956: 10.)
3. Lindberger, L., Investeringsverksamhet och sparande. Balansproblem på lång och kort sikt.
- Planerad omläggning av kommerskollegii prisindexberäkningar. Kommersiella meddelanden 42 (1955): 12, s. 487—492.
- Porter, R. A., Operations analysis: experience and concept. Skandinavisk aktuarietidskrift 38 (1955): 1/2, s. 37—52.
- Rengby, S., Pristutvecklingen i fråga om bostads- och affärsfastigheter. Skattenytt 6 (1956): 8/10, s. 274—290.
- Ridderström, S., On ratio estimates in simple random sampling with some practical applications. Skandinavisk aktuarietidskrift 38 (1955): 3/4, s. 135—162.
- Samhället och barnfamiljerna. Betänkande av 1954 års familjeutredning. Sthlm 1955. 294 s. (Statens offentliga utredningar. 1955: 29.) (Se utdrag ur utlåtande i h. 4, s. 220.)
- Seal, H. L., The estimation of mortality and other decremental probabilities. Skandinavisk aktuarietidskrift 37 (1954): 3/4, s. 137—162.
- Sjöberg, A., & Hansson, S., Detaljhandels struktur — sortiment och märkesvaror. Sthlm 1955. 430 s. (Företagsekonomiska forskningsinstitutet vid Handelshögskolan i Stockholm. Meddelande. Nr 52.) Med eng. resumé.
- Sylvan, Margareta, Världens försörjning med handelsgödsel. Jordbruksekonomiska meddelanden 17 (1955): 10, s. 421—427. Med eng. resumé.
- Thulin, S. O., Sjukhusplanering, vårdplatsbehov och sjukhusvårdstider. En studie i administrativ medicin från en urban sjukvårdsregion rörande den slutna kroppssjukvården i olika åldrar. 1—2. Sthlm 1956. Akad. avh., Lund. Med eng. resumé.
1. Text och tabeller.
2. Diagram och planlösningar.
- Tomenius, J., Förekomsten av magsår i Stockholm under åren 1938—1952. Svenska läkartidningen 52 (1955): 44, s. 2677—2688.
- Uhnbon, I., Glimtar av grekisk statistik. Statistisk tidskrift, Ny följd, 5 (1956): 4, s. 185—194. Med eng. resumé.
- Undersökning av kostnader och intäkter vid odling av sockerbetor, höstvet och höst-raps. Utförd under ledning av särskild kommitté. Sthlm 1956. 216 s. & stencilerade bil. (Statens jordbruksnämnd.) Med eng. resumé.
- Wallander, J., Experiences of long-term planning in Sweden. Skandinaviska banken, Quarterly review 37 (1956): 2, s. 50—58.
- Åkerén, Y., Spädbarnsdödligheten i Sverige och dess bekämpande. Återblick och framtidsperspektiv. Sthlm 1955. 26 s. (Göteborgs universitets årsskrift. Vol. 61 (1955): 4.)
- Den äktenskapliga fruktsamheten i Sveriges städer 1911—1953 efter äktenskapets varaktighet och hustruns ålder. Lund 1956. 4:o. 110 s. (Statistiska institutionen.) Stencilerad. (Rec. s. 592).
- Öberg, L., Dödlighet och dödsorsaker i Göteborg under sista halvsekl. Svenska läkartidningen 53 (1956): 32, s. 2019—2035.

Bokanmälningar

Book Reviews

Current research in human fertility. Papers presented at the 1954 annual conference of the Milbank Memorial Fund. New York 1955. 162 s. \$ 1.00.

Den äldre befolkningsstatistikens forskningsmetoder har sedan länge framstått som otillräckliga för en fördjupad analys av de faktorer, som påverkar befolkningsutvecklingen. Särskilt under de två senaste decennierna och i synnerhet efter kriget har studiet av befolkningsproblemen i olika länder sökt sig nya vägar. Genom användning av modern stickprovsmetodik har det blivit möjligt att draga in flera variabler i observationsfältet och berika analysen. Inom den svenska officiella statistikens ram har möjligheter skapats för befolkningsforskning efter dessa linjer genom uppläggning av statistiska centralbyråns befolkningsregister och genom inrättande av centralbyråns utredningsinstitut.

Men även det totala befolkningsstatistiska primärmaterialiet över befolkningsrörelsens faktorer har under senare år kunnat utnyttjas från delvis nya utgångspunkter. Som ett exempel härpå av fundamental betydelse må nämnas den redan under 1930-talet av Wicksell-Quensel anvisade metoden för årlig framskrivning av beståndet gifta kvinnor i Sverige efter ålder i kombination med äktenskapets varaktighet, varigenom det blivit möjligt att här fr. o. m. år 1911 följa den äktenskapliga fruktsamhetens utveckling inom olika ålders- och durationsklasser (Statens off. utr. 1938: 24). Quensel har erinrat om den fortsatta utvecklingen på detta område i samband med annälän i denna tidskrift (h. 7/1955, sid. 421) av Whelptons »monumentala arbete» om bestämning av fruktsamhet enligt kohortmetoden.¹

I det följande skall uppmärksamheten fästas vid de amerikanska undersökningar av aktuella befolkningsproblem, som publiceras av Milbank Memorial Fund, New York. Under titeln »Current research in human fertility» har sammanförts och utgivits ett antal referat av undersökningar, som behandlades vid the Fund's årskonferens 1954. I bokens första avsnitt redovisas tre undersökningar rörande bl. a. fruktsamhet och familjestorlek inom några underutvecklade områden (staten Mysore i Indien samt öarna Jamaica och Puerto Rico). Särskilt den indiska undersökningen, som genomförts under beskydd av Förenta Nationerna och indiska regeringen, är av intresse icke minst för det urvalsförfarande, som kommit till användning. Vissa urvalsproblem i samband med denna undersökning har även framtagits vid Romkonferensen 1954.

I andra avsnittet har fyra uppsatser sammanförts under överubriken Studies of Sweden and the United States. Största intresset ur svensk

¹ Whelpton, P. K., Cohort fertility. Native white women in the United States. Princeton New Jersey, 1954.

synpunkt tilldrar sig här N. B. Ryders preliminära redogörelse för en undersökning över The influence of declining mortality on Swedish reproductivity. Författaren ställer inledningsvis frågan, huruvida familjestorleken i Västerkan anses ha börjat definitivt minska först under senare tid och vill, om så skulle visa sig vara fallet, klarlägga vilka socio-ekonomiska drag, som ytterst bär ansvaret för denna utveckling. Som en framkomlig men enligt författaren tidigare försummad väg för studiet av dessa frågor anges »a careful examination of the character of the initial major decline in Western fertility». Sverige har fått tjäna som typland för en sådan undersökning, vars preliminära resultat knapphändigt framlagges under hänvisning till ett antal åskådliga diagram. En utförligare redogörelse ställes i utsikt vid en senare tidpunkt. Undersökningen förefaller i flera avseenden intressant för den som sysslar med svenska befolkningsproblem. De olika demografiska tal som anföres i redogörelsen, hänför sig (s. 67) till kvinnliga födelsekohorter, d. v. s. kvinnor födda under successiva femårsintervall åren 1750—1901. Författaren är själv medveten om att hans kohortmetod har brister. Det torde också vara skäl, som förut påpekats, att avvakta den utförliga redogörelse, som utlovats, innan metoden tas upp till ingående granskning. Det framgår bl. a. — och annat var ju ej att vänta — att de demografiska uppgifterna om förändringar ej kunnat tveklöst hänföras till respektive kohorter. Det mycket summariska referatet talar här i stället om en »cohort approach». Närmare beskrivning av denna anpassningsprocedur erfordras.

För olika kohorter göres en skattning av antalet i äktenskap genomlevda år i fruktsamhetsåldrarna 15—50 år (fig. 1), både absolut och i medeltal per äktenskap. Självfallet varierar detta tal med förändringar i dödlighet och giftermålsfrekvens.

För att illustrera huru förändringar i nuptialiteten inverkat redovisas i ett diagram (fig. 4) en beräkning av giftermålstalet för successiva kohorter (antalet första giften på 1 000 genomlevda år inom civilståndsgruppen ogifta i åldern 15—50 år). Från ett toppvärde vid 1800-talets början visar kurvan oavslutligt sjunkande tendens ända in på 1890-talet. Samtidigt ger författaren siffror för huru antalet genomlevda år i medeltal i fruktsamhetsåldrarna inom dessa förstagångsäktenskap på grund av förbättrad dödlighet oavbrutet ökat sedan 1830-talet (fig. 5).

Mot denna bakgrund inriktas undersökningen på »bestämning» av de olika kohorternas reproduktivitet. Antalet levande födda på 1 000 genomlevda år såväl som antalet i äktenskap levande födda på 1 000 i äktenskap genomlevda år (åldrar 15—50 år) meddelas i diagram (fig. 7 och 8). Det framhålls som anmärkningsvärt vid kommentaren av dessa siffror, att den äk-

tenskapliga reproduktionen inom successiva kohorter visat sig i stort sett oförändrad under etthundra år eller fram till mitten av 1800-talet men sedan hastigt avtagit. Författaren anser dock, att man ej kan ge någon godtagbar förklaring av denna utveckling enbart genom att hänvisa till samspelet mellan nuptialitet och mortalitet. Nedgången i giftermålsfrekvens tolkar han, fastän med viss tvekan, som uttryck för en medveten strävan att minska födelsekulorna men säger samtidigt att denna strävan endast partiellt ledde till önskat resultat, eftersom den på detta sätt framkallade minskningen i stort sett motverkades genom den samtidiga förbättringen av dödligheten. Till större delen vore därför nedgången i reproduktivitet beroende på att människorna tillägnat sig en ny uppfattning i hithörande frågor, som beskrives som ett övergivande av vad Malthus kallade »moral restraint» till förmån för neomalthusianismens botemedel mot för stor fruktsamhet.

Sammanfattningen av undersökningens resultat ger en svensk läsare knappast något väsentligt nytt till belysning av befolkningsutvecklingen i Sverige. Det synes anmälnare vara en allvarlig brist, att författaren endast ytligt berör de ekonomiska och sociala förhållandenas utveckling i landet efter 1700-talets mitt. Försöket att använda kohortmetoden är av intresse icke minst med hänsyn till svårigheten att komma tillrätta med det statistiska materialet. Hur författaren lyckats härmed kan, som redan nämnts, bedömas först sedan en fyligare redogörelse publicerats.

Utöver inledningsvis anförda skäl för undersökningen har författaren ännu ett. Han anser, att Sverige under observationsperiodens tidigare skede var ett underutvecklat område, ett jordbruksland med utpräglat hög fruktsamhet och dödlighet. Erfarenheterna av befolkningsutvecklingens förlopp i detta land under tidigare år kunde därför tänkas bli till viss hjälp i det pågående svåra arbetet att utarbeta befolkningsprognoser för underutvecklade områden.

Förutom den ovan refererade Sverigeundersökningen av Ryder må här nämnas en redogörelse för planerna på en monografi över fruktsamheten i USA, i stor utsträckning grundad på speciella tabelleringar av 1950 års censusedata.

I sista avsnittet av boken utvecklas planer för nya undersökningar rörande sociala och psykologiska faktorer som inverkar på fruktsamheten. Dessa planer, som utformats efter mycket omfattande förberedelser, vittnar om det stora intresse för en fördjupad befolkningsforskning, som råder bland amerikanska demografer.

Henrik Geschwind

Den äktenskapliga fruktsamheten i Sveriges städer 1911—1953 efter äktenskapets varaktighet och hustruns ålder. Statistiska institutionen vid Lunds universitet. Lund 1956. 110 s. Stencilrad.

Såsom i föregående recension påpekats, har vissa beräkningar över fruktsamheten i skilda kohorter tidigare utförts även för Sverige. Ytterligare undersökningar på detta område redo-

visas nu av statistiska institutionen vid Lunds universitet, som nyligen i stencilerad form framlagt beräknade värden för den äktenskapliga fruktsamheten i städerna åren 1911—1953 efter äktenskapets varaktighet och hustruns ålder. Hittills har motsvarande fruktsamhetstal kunnat redovisas i den officiella statistiken endast för hela riket.

Beräkningen av städernas fruktsamhetstal förutsätter, att man för städerna varje kalenderår känner — i varje fall i approximativa tal — hela beståndet av gifta kvinnor i olika ålders- och durationsgrupper. Redan härav inses, att den metod, som utformats för olika etapper i Lundaberäkningarna, påkallar den största uppmärksamhet ur befolkningsstatistisk synpunkt. Det är dock ej möjligt att inom ramen för denna anmälan gå in på några detaljer i den utförliga metodbeskrivning, som meddelas i särskild bilaga till redogörelsen. Det må blott antydvas, att metoden laborerar med såväl vissa kända faktorer i befolkningsrörelsen som folkräkningsdata. Vissa uppgifter från framskrivningen av befolkningsregistrets folkmängd kommer också in i bilden.

Det skall särskilt understrykas, att i redogörelsen för metoden även diskuteras storleksordningen av de fel, som i vissa sammanhang uppkommer till följd av siffrornas approximativa karaktär.

De i undersökningen beräknade »grundläggande» fruktsamhetstalen är sammanförda i tabellform som två bilagor. Den ena ger fruktsamheten i Sveriges städer 1911—1953 efter äktenskapets varaktighet och hustruns ålder (24 sidor), den andra ger fruktsamheten samma period efter varaktighet och hustruns vigselålder (24 sidor).

Enligt textkommentarens ordval (s. 6) har »som ett sammanfattande uttryck av fruktsamheten efter vigsel, ålder och äktenskapets duration» sammanställts två tabeller, som ger s. k. summerade fruktsamhetstal ($\frac{1}{100}$) dels för varje kalenderår 1911—1953 efter duration och vigselålder (tab. 1), dels för skilda vigselårgångar efter vigselålder och duration (tab. 2). Avsikten uppges vara att sedermera studera variationerna i dessa tal.

Av utomordentligt intresse är en i textavdelningen (s. 8—14) lämnad redogörelse för huvud dragen av fruktsamhetsförändringarna 1911—1953. Den är delad på två avsnitt, av vilka det första behandlar fruktsamheten under olika år och det andra fruktsamheten i skilda vigselårgångar. Åtskilliga spörsmål angående fruktsamhetens utveckling, som varit föremål för mycken diskussion, omnämnes i denna översikt. Sålunda anføres bl. a., att den ofta omtalade uppgången i födelsetal 1920 och 1921 icke får anses som enbart en återhämtningseffekt efter ett tidigare deficit under kriget, vilket man väl ursprungligen allmänt menade. Vidare uttalas, att den nedpressning av fruktsamheten, som ägde rum 1933—1935, »får betraktas som konjunkturbetonad». Det vore här, enligt redogörelsen, uppenbart fråga om en av ekonomiska faktorer orsakad effekt, som gjorde sig gällande i alla durationsklasser. I durationsgruppen 0—4

år, som under perioden 1933—1935 visade starkaste nedgången i fruktsamhet, synes det av siffrorna, som om en viss återhämtning ägt rum under 1930-talets senare hälft, när det ekonomiska läget förbättrats. — Nedgången efter 1945 har gjort sig mera påtaglig i de högre durationsklasserna, och i stadsäktenskap som varat 10—14 år och 15—19 år har numera, enligt redogörelsen, fruktsamheten sjunkit till värdena för perioden 1929—1932.¹

Det framstår för anmälaren som en beklaglig brist, att undersökningens tabelmaterial och resultat icke för närvarande kunnat publiceras annat än i stencilerad form.

Henrik Geschwind

Handbook of vital statistics methods. Studies in methods. Ser. F, No. 7. New York 1955. 258 s. (United Nations publ. 1955. XVII: 1.)

Vid Statistical Commissions fjärde session antogs en resolution om utredning rörande olika staters system för »vital registration» i syfte att främja jämförbarhet länderna emellan i fråga om definitioner, klassifikationer och tabelleringar, samt allmänt taget för att verka för utveckling av effektiva registreringssystem. I januari 1950 begärde Statistical Office från ett stort antal länder officiell redogörelse för dels föraringsättet vid registrering av uppgifter om levande födda, dödsfall, dödfödda, vigslar och skilsmässor, dels bearbetningen av dessa uppgifter som underlag för befolkningsstatistiken. Vid sin femte session förordade Statistical Commission, som tagit del av en preliminär sammanställning av utredningens resultat,

att utredningen skulle fullföljas och relevanta slutsatser sammanföras till en handbok i befolkningsstatistiska metoder (*Handbook of vital statistics methods*); samt

att förslag till detaljerade rekommendationer för förbättring och standardisering av vitalstatistiken skulle utarbetas under medverkan av andra lämpliga internationella organ och i samråd med tekniska experter.

Handboken omfattar 14 kapitel och 4 bilagor enligt följande. Kap. I—III handlar om vitalstatistikens system i allmänhet, d. v. s. dess historia, användningssätt och allmänna organisation. Kap. IV—VII ger en sammanställning över statistiska definitioner av registrerade »hän-

delser» i olika länder och över gällande bestämmelser om registrering och registrerande organ. Olikheter som förekommer länderna emellan i definitioner och praxis vid registreringen, redovisas och diskuteras ingående i anslutning till meddelade rekommendationer för förbättring av uppgifterna och ökad internationell jämförbarhet. Kap. VIII—XII handlar om förarbetet vid insamling av data och planläggning av statistisk bearbetning och tabellering. Kap. XIII är helt ägnat åt metoder för beräkning av de vanligast förekommande demografiska talen. I kap. XIV diskuteras slutligen utifrån allmänna förutsättningar huru man på olika sätt prövar det befolkningsstatistiska primärmaterialets fullständighet och tillförlitlighet.

Arbetet på de anbefallda rekommendationerna för förbättring och standardisering av vitalstatistiken slutfördes 1953, då Statistical Commission vid sin sjunde session antog en serie rekommendationer med titeln *Principles for a vital statistics system*.¹ Dessa *Principles* har av lämplighetsskäl också införts i handboken (bil. 2).

Enligt handboken (sid. 11) kan *Principles* betraktas som en internationellt rekommenderad omfattande vägvisare bl. a. i fråga om definitioner, klassifikation av data samt minimiprogram för tabellering. Emellertid framhöll Statistical Office i ett uttalande redan samma år 1953 vid Conference of National Committees on Vital and Health Statistics (London, 5 okt. 1953, Document 51), att det största problemet beträffande *Principles* alltså återstode, och anförde härom: »That problem is the method of their use by each country so that they can be helpful as guides for organization, reorganization or evaluation of vital statistics systems». Det måste i nuvarande läge vara av största betydelse för de statistiska organen i olika länder att i strävan efter en förbättrad vitalstatistik enligt internationella riktlinjer få tillgång till den rikedom på synpunkter och den detaljerade vägledning, som handboken ger. Icke minst värdefullt är väl härvidlag att i handboken få en fylig belysning av den internationella ståndpunkten i särskilt omdebatterade frågor t. ex. definitionerna av »levande födda» och »dödfödda».

Henrik Geschwind

¹ *Principles for a Vital Statistics System, Recommendations for the improvement and standardization of vital statistics*. United Nations, Statistical Papers. Series M, no. 19. 28 s. New York 1953.

¹ I detta sammanhang må erinras om de fruktsamhetsundersökningar på detta område, som framlagts i del VII: 2 av 1945 års folkräkningsberättelse.

STATISTISK TIDSKRIFT

11 · 1956

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN
STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställs genom A.B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga

häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte.

NY FÖLJD ÅRG. 5

NR 11

NOVEMBER 1956

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar	598
Sparbanksstatistik	599
Sparbankernas verksamhet länsvis år 1955	600
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955. Preliminära uppgifter	602
Fylleriförseelser och spritsmuggling	614
Vägfrafikolyckor: Månadsuppgifter	615
Års- och kvartalsuppgifter	618
Brott, som kommit till polisens kännedom	620
Konkurser och protesterade växlar	622
Beställningstrafiken med lastbil	624
Centrala bilregistret: Fordon fördelade efter fordonsslag	630
Traktorer	632
Bilar fördelade efter drivmedel	633
Förändringar i beståndet av motorfordon	634

CONTENTS

TABLES

Commentary	598
Savings banks statistics	599
Activity of local savings banks in 1955	600
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1954 and 1955. Preliminary data	602
Convictions for drunkenness and smuggling of liquors	614
Road accidents: Monthly data	615
Annual and quarterly data	618
Offences known to the police	620
Bankruptcies and protested bills	622
For-hire lorry transport	624
Registered motor vehicles	630

Kommentar

Commentary

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure, profits of business enterprises. Translation of the text in the table, p. 602.

Larger commercial enterprises

1 Number of employees

Income

2 Gross profit

3 Sundry

4 Total

Expenditure and net profit

5 Interest

6 Depreciation

7 Taxes

8 Pension funds

9 Sundry

10 Net profit

11 Total

Gross profit account

12 Sales proceeds

13 Added: Inventories at end of accounting period

14 Total

15 Deducted: Inventories at beginning of accounting period

16 Purchase of goods

17 Expenses

18 Excise duty

19 Total

20 Gross profit

Other data

21 Investments in plant and equipment

22 Inventories; variation in value

23 Inventories; variation in volume (rough estimate)

24 Variation in hidden reserves in inventories (rough estimate)

25 Wages and salaries

26 Rent

27 Costs of pension and pension insurance

28 Paid dividends

29 Declared dividends

Fylleriförseelser. Enligt preliminära uppgifter uppgår antalet fylleriförseelser, som *avdömts* under första halvåret 1956 till 36 307 mot 21 204 under samma tid 1955, vilket innebär en ökning med 71 %. Medräknas icke Stockholm, där en viss eftersläpning i domstolsförfarandet alltså syns förekomma, erhålles för riket i övrigt en ökning från 17 783 till 31 689 eller med 78 %. Av de större städerna visade följande ökning med över 100 %, nämligen Solna, Norrköping, Karlskrona, Lund, Halmstad, Göteborg och Västerås.

Att statistiken över avdömda fylleriförseelser visar mindre ökning från år 1955 än statistiken över personer som omhändertagits för fylleri i städerna torde delvis förklaras av att i det sistnämnda materialet ingår ett antal alkoholister som försökspermittterats från vårdanstalt för alkoholmissbrukare eller som väntar på inträde på dylik anstalt. Sådana personer döms nämligen i allmänhet icke för fylleri. Detsamma gäller på enskilt område omhändertagna personer.

(forts. på sid. 627)

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	Repetition
Intet finnes att redovisa	—	Magnitude nil
Mindre än 0,5 av enheten	0	Magnitude less than half of unit
0,0	0,0	employed
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	Data not available
Logiskt omöjlig uppgift	.	Category not applicable
Preliminär uppgift	*	Provisional or estimated figure

Sparbanksstatistik för första, andra och tredje kvartalen 1956

Savings banks statistics for the first, second and third quarters

omfattande landets samtliga sparbanker

	Ställningen i 1 000 kr		
	31 mars	30 juni	30 sept.
Tillgångar och skulder ..	..	11 536 335	11 774 289
<i>Av tillgångarna utgjorde:</i>			
Kassabehållning	32 563	39 297	34 136
I annan sparbank inestående	5 229	5 413	7 672
I riksbanken, riksgäldskontoret samt andra kredit-institut ¹ inestående	190 744	158 570	212 794
Skattkammarväxlar och andra statsskuldförbindelser .	3 213	2 249	3 799
Obligationer	1 114 551	1 131 088	1 145 674
Lån	9 947 879	10 077 725	10 228 266
Fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning .	..	252	585
<i>Av skulderna utgjorde:</i>			
Insättarnas medel	10 918 913	10 912 373	11 056 897
Därav sparbanksräkning	..	10 689 532	10 734 814
fria sektorn	..	222 841	322 083
Upplåning (inräknat förlagsbevis)	20 616	26 038	20 132

Insättarnas medel

	Insatta medel 1 000 kr	Uttagna medel 1 000 kr
Första kvartalet	1 072 571	848 417
Andra "	990 021	996 282
Tredje "	1 036 264	893 655

Anm. Insättarnas medel vid ett kvartals början överensstämmer i en del fall icke med insättarnas medel vid föregående kvartals slut. Därtill kommer att fordran på grund av beviljad kredit i checkräkning redovisas bland tillgångarna. Insättarnas medel vid ett kvartals slut ökade med resp. minskade med insättningarna resp. uttagningarna överensstämmer därför ej fullt med insättarbehållningen vid följande kvartals slut.

¹ Postsparbanken, svenska jordbrukskreditkassan, centralkassa för jordbrukskredit, postgiro samt inländskt bankbolag.

Sparbankernas verksamhet länsvis år 1955 i 1 000 kr

Län och storlek	Insättarnas medel			Egna fonder vid årets slut	Övriga skulder	Summa förvaltade medel	Tillgångar	
	Insättningar	Uttagningar	Behållning vid årets slut				Kassa och likvida bankmedel	Bundna bankmedel
Stockholms stad	233 981	198 409	811 790	30 478	3 164	845 432	10 823	—
Stockholms län	109 577	94 324	293 971	12 611	1 344	307 926	2 646	185
Uppsala län	118 949	105 604	289 042	10 236	320	299 598	2 610	500
Södermanlands län	136 613	121 535	354 330	13 012	1 251	368 593	3 355	250
Östergötlands län	219 384	195 949	556 160	23 031	1 251	580 442	12 743	880
Jönköpings län	181 859	164 625	570 305	21 450	1 267	593 022	13 744	2 577
Kronobergs län	89 611	78 206	344 283	12 300	496	357 079	9 633	1 250
Kalmar län	197 554	187 733	419 169	16 766	1 611	437 546	13 132	1 750
Gotlands län	12 422	11 538	42 182	2 748	135	45 065	1 238	300
Blekinge län	77 121	70 946	240 216	11 074	915	252 205	5 443	120
Kristianstads län	176 764	167 558	637 404	32 762	3 527	673 693	13 966	3 885
Malmöhus län	569 993	536 309	1 745 132	89 494	6 130	1 840 756	23 535	3 020
Hallands län	98 043	92 598	349 401	14 635	329	364 365	6 599	915
Göteb. o. Bohus län	261 075	238 376	922 260	43 259	3 909	969 428	10 032	600
Älvsborgs län	189 893	171 485	497 622	19 198	867	517 687	6 361	150
Skaraborgs län	167 384	158 056	445 417	18 041	2 627	466 085	8 123	1 650
Värmlands län	106 025	90 834	333 443	11 477	718	345 638	7 808	500
Örebro län	133 924	118 164	423 971	16 657	1 960	442 588	10 316	630
Västmanlands län	107 811	88 966	308 830	12 262	1 021	322 113	7 111	850
Kopparbergs län	84 625	75 891	319 564	12 456	420	332 440	6 213	1 245
Gävleborgs län	114 502	103 473	302 984	13 582	3 415	319 981	5 817	1 180
Västernorrlands län	51 864	40 631	147 760	5 788	2 839	156 387	4 747	300
Jämtlands län	27 136	23 759	91 710	4 816	381	96 907	2 350	100
Västerbottens län	58 529	48 924	148 512	4 450	1 194	154 156	1 515	150
Norrbottnens län	31 310	24 158	100 502	4 118	343	104 963	3 280	505
Storleksgrupper efter insättarbehållning								
I T. o. m. 1 000...	3 191	3 030	18 975	1 363	124	20 462	1 115	80
II 1 000— 2 000...	13 665	11 814	56 991	3 467	276	60 734	2 767	480
III 2 000— 5 000...	96 862	82 442	359 105	17 013	1 744	377 862	13 857	3 059
IV 5 000— 10 000...	216 017	197 284	671 106	29 411	3 387	703 904	22 268	3 875
V 10 000— 20 000...	270 484	249 266	820 201	33 447	3 302	856 950	23 582	3 700
VI 20 000— 50 000...	703 882	644 801	2 129 729	97 408	7 645	2 234 782	47 082	7 320
VII 50 000—100 000...	818 235	736 247	2 343 958	101 339	11 006	2 456 303	36 378	4 428
VIII Över 100 000...	1 433 613	1 283 167	4 295 895	173 253	13 950	4 483 098	46 091	550
Summa år 1955	3 555 949	3 208 051	10 695 960	456 701	41 434	11 194 095	193 140	23 492
• • 1954	2 995 209	2 645 207	9 978 338	438 954	86 854	10 504 146	131 464	41 333

Activity of local savings banks

Tillgångar (forts.)

Svenska statens obligationer m. m. ¹	Andra obligationer	Stats-garantierade lån	Kommun-lån och lån mot kom. borgen	Lån mot							Övriga tillgångar
				pant av fullgoda obligationer	inteckning i jordbr.-fastighet	inteckning i annan fastighet	inteckning i tomt-rätt	inteckning jämte borgen	borgen	annat hypotek	
58 790	27 620	10 468	123 647	2 144	3 239	459 950	95 222	8 313	14 485	4 879	25 852
17 485	10 587	2 411	28 954	1 759	12 607	203 281	5 428	5 243	4 654	3 834	8 852
22 645	4 171	8 309	23 794	583	19 158	184 295	—	17 339	9 620	1 704	4 870
25 439	6 540	3 517	30 801	3 249	35 202	228 933	5 180	9 442	7 152	1 219	8 314
42 911	8 879	2 794	24 985	8 710	47 831	361 907	5 515	18 782	31 014	2 813	10 678
46 420	6 998	4 485	25 893	5 776	56 757	340 979	11 340	34 281	29 520	1 621	12 631
32 728	5 629	5 791	33 531	2 927	41 698	179 706	225	12 302	25 023	796	5 840
36 575	5 752	2 954	16 727	7 100	43 542	232 699	71	31 608	32 166	2 243	11 227
2 621	—	408	1 935	515	6 122	23 459	3	1 362	5 638	445	1 019
16 898	2 940	4 254	10 506	3 949	23 249	144 977	—	11 702	21 335	825	6 007
45 804	8 368	13 283	20 286	8 157	116 480	289 949	7 012	55 784	70 334	3 176	17 209
116 932	53 526	21 556	57 471	35 975	174 554	952 589	165 267	82 162	87 043	19 236	47 890
27 338	8 085	4 894	18 430	5 406	49 347	188 170	6 595	22 736	19 289	1 088	5 473
55 721	23 389	3 290	43 810	4 810	19 834	566 323	185 888	12 665	27 370	1 935	13 761
43 446	7 919	8 281	30 453	8 191	37 926	308 717	11 896	22 855	20 359	2 193	8 940
34 317	15 175	8 709	43 063	6 336	58 241	233 964	1 916	18 144	25 051	1 767	9 629
24 060	11 007	2 257	23 101	6 482	23 164	207 611	13 362	5 554	10 906	4 378	5 448
34 102	5 959	3 454	39 092	3 534	29 645	258 128	21 296	12 013	11 969	1 181	11 269
22 972	3 370	3 500	21 297	1 595	33 361	194 272	8 645	10 078	7 208	511	7 342
25 537	11 835	2 055	25 700	3 786	15 575	218 085	2 320	5 403	9 356	1 012	4 318
24 686	6 949	2 109	19 985	3 111	13 327	210 665	8 320	8 383	7 403	1 896	6 150
7 574	4 504	1 786	7 772	1 806	7 522	100 519	2 687	7 502	5 386	572	3 710
5 172	2 332	2 910	5 146	1 910	10 507	50 673	78	9 554	3 063	401	3 711
10 604	3 049	4 869	16 567	1 768	16 691	86 073	99	3 876	4 883	306	3 706
7 802	407	1 751	3 001	1 605	12 368	49 670	689	9 683	10 978	168	3 056
649	64	99	749	19	4 578	5 616	3	1 177	5 812	14	487
3 718	104	757	2 338	493	14 679	18 404	—	4 923	10 577	138	1 356
26 864	4 384	8 164	12 597	4 424	72 853	140 410	643	24 090	56 135	1 457	8 925
57 392	11 835	11 619	29 941	10 129	121 878	283 050	1 879	48 786	82 524	2 574	16 154
66 979	14 210	10 259	51 734	11 436	115 801	398 386	1 146	56 395	82 000	3 047	18 275
158 915	47 994	26 658	108 648	38 276	238 833	1 241 501	22 646	109 386	114 658	16 409	56 456
173 315	54 990	31 820	160 082	30 624	207 444	1 471 822	36 204	109 580	75 058	9 879	54 679
300 747	111 409	40 719	329 858	34 784	131 881	2 716 405	496 533	82 429	74 441	26 681	90 570
788 579	244 990	130 095	695 947	130 185	907 947	6 275 594	559 054	436 766	501 205	60 199	246 902
711 776	237 266	109 922	696 626	131 461	851 783	5 852 243	512 938	439 767	525 723	61 893	199 951

¹ Svenska statens, Sveriges allmänna hypoteksbanks och Konungariket Sveriges stadshypoteksbanks obligationer samt skattkammarsväxlar och andra av riksgäldskontoret utfärdade skuldförbindelser.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Större handelsföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar)

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lagerre-

servförändringar m. m. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Partihandel <i>Wholesale trade</i>			
	Järn och metaller samt arbeten därav (99 företag) <i>Iron, steel, metals and their products</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal anställda	11 933	12 282	+ 349	+ 3
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	43,0	59,1	+ 16,1	+ 37
3 Övriga intäkter	10,5	11,0	+ 0,5	+ 5
4 Summa	53,5	70,1	+ 16,6	+ 31
<i>Kostnader och vinst</i>				
5 Räntor	7,7	9,9	+ 2,2	+ 28
6 Avskrivning på materiella anläggningstillgångar	5,4	6,4	+ 1,0	+ 19
7 Skatter samt investeringsavgift	13,7	17,2	+ 3,5	+ 25
8 Avsättningar till pensions- och personalskiftelser	7,0	5,7	— 1,4	— 19
9 Övriga kostnader	4,3	14,5	+ 10,2	+ 240
10 Redovisad vinst	15,4	16,5	+ 1,0	+ 7
11 Summa	53,5	70,1	+ 16,6	+ 31
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
12 Försäljningsintäkt m. m.	1 681,7	1 888,0	+ 206,3	+ 12
13 Tillkommer: Utgående lager (inkl. kontrakterade varor)	176,8	180,9	+ 4,1	+ 2
14 Summa	1 858,5	2 068,8	+ 210,4	+ 11
15 Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakterade varor)	145,7	176,8	+ 31,1	+ 21
16 Inköp av varor	1 454,2	1 592,1	+ 137,9	+ 9
17 Omkostnader	215,2	240,6	+ 25,4	+ 12
18 Försäljningsskatt	0,4	0,4	— 0,0	— 10
19 Summa avgående poster	1 815,5	2 009,8	+ 194,3	+ 11
20 Bruttovinst	43,0	59,1	+ 16,1	+ 37
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av materiella anläggningstillgångar	14,4	16,1	+ 1,7	+ 12
22 Lagervärdeförändring	— 0,0	+ 23,8	.	.
23 Uppskattad lagervolymförändring	+ 3,8	+ 12,3	.	.
24 Uppskattad lagerreservförändring	+ 3,9	— 11,5	.	.
25 Lön till anställda	143,9	158,0	+ 14,1	+ 10
26 Lokalhyror	4,7	5,1	+ 0,5	+ 10
27 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	6,2	6,8	+ 0,6	+ 10
28 Betald utdelning	4,0	5,2	+ 1,2	+ 29
29 Beslutad utdelning	5,2	5,6	+ 0,4	+ 8

¹ Därav avsättning till investeringsfonder 7,8 milj. kr

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data

Larger commercial enterprises

Partihandel Wholesale trade

Bilar (28 företag) Automobiles				Bränsle, oljor, byggnadsmaterial (26 företag) Combustibles, oils and greases, construction materials			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
6 671	6 770	+ 99	+ 1	7 488	7 865	+ 377	+ 5 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
13,9	13,4	— 0,5	— 4	51,2	52,0	+ 0,8	+ 2 2
11,2	10,7	— 0,5	— 4	4,9	5,9	+ 1,1	+ 22 3
25,1	24,1	— 1,0	— 4	56,1	57,9	+ 1,9	+ 3 4
5,7	8,3	+ 2,6	+ 46	5,1	7,0	+ 2,0	+ 39 5
2,5	2,9	+ 0,3	+ 14	28,3	28,6	+ 0,3	+ 1 6
4,8	5,2	+ 0,4	+ 9	5,4	9,2	+ 3,8	+ 70 7
2,0	1,1	— 0,9	— 46	7,7	8,1	+ 0,4	+ 5 8
2,0	2,4	+ 0,5	+ 24	1,8	1,8	+ 2,0	+108 9
8,2	4,3	— 3,9	— 48	7,8	1,2	— 6,6	— 85 10
25,1	24,1	— 1,0	— 4	56,1	57,9	+ 1,9	+ 3 11
860,9	806,6	— 54,3	— 6	1 732,1	2 014,2	+282,1	+ 16 12
63,8	70,2	+ 6,3	+ 10	105,0	150,5	+ 45,5	+ 43 13
924,8	876,8	— 48,0	— 5	1 837,2	2 164,7	+327,5	+ 18 14
56,1	63,8	+ 7,7	+ 14	105,2	105,0	— 0,2	— 0 15
738,8	687,7	— 51,2	— 7	1 161,6	1 390,0	+228,4	+ 20 16
113,0	111,9	— 1,0	— 1	211,9	258,3	+ 46,5	+ 22 17
2,9	—	— 2,9	—100	307,2	359,3	+ 52,1	+ 17 18
910,9	863,4	— 47,5	— 5	1 785,9	2 112,7	+326,7	+ 18 19
13,9	13,4	— 0,5	— 4	51,2	52,0	+ 0,8	+ 2 20
15,4	11,2	— 4,2	— 27	54,2	73,7	+ 19,5	+ 36 21
+ 7,7	+ 6,3	.	.	— 2,6	+ 43,5	.	. 22
+13,1	+ 1,3	.	.	— 2,0	+ 46,6	.	. 23
+ 5,4	— 5,0	.	.	+ 0,6	+ 3,0	.	. 24
73,2	80,4	+ 7,1	+ 10	87,5	100,7	+ 13,2	+ 15 25
3,3	3,6	+ 0,3	+ 8	9,5	12,4	+ 3,0	+ 31 26
1,5	1,5	+ 0,0	+ 3	2,8	2,5	— 0,3	— 9 27
0,6	0,8	+ 0,2	+ 37	2,7	2,8	+ 0,1	+ 4 28
0,8	0,8	— 0,0	— 5	2,8	3,1	+ 0,3	+ 9 29

¹ Här ingår en förlust på 1,2 milj. kr vid annullerad försäljning av anläggningstillgångar.

Större handelsföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar) (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Partihandel <i>Wholesale trade</i>			
	Trävaror, snickeriarbeten, pappersmassa m. m. (22 företag)			
	<i>Timber, wood products, wood pulp etc.</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal anställda	1 721	1 718	— 3	— 0
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	4,7	4,9	+ 0,2	+ 4
3 Övriga intäkter	1,4	2,5	+ 1,1	+ 83
4 Summa	6,1	7,4	+ 1,3	+ 22
<i>Kostnader och vinst</i>				
5 Räntor	1,0	1,7	+ 0,7	+ 63
6 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	1,0	1,1	+ 0,1	+ 12
7 Skatter samt investeringsavgift	1,1	1,3	+ 0,1	+ 13
8 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	1,0	0,1	— 1,0	— 95
9 Övriga kostnader	0,6	2,1	+ 1,5	(+238)
10 Redovisad vinst	1,3	1,2	— 0,1	— 4
11 Summa	6,1	7,4	+ 1,3	+ 22
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
12 Försäljningsintäkt m. m.	272,7	297,9	+ 25,1	+ 9
13 Tillkommer: Utgående lager (inkl. kon- trakterade varor)	22,2	28,3	+ 6,1	+ 27
14 Summa	295,0	326,2	+ 31,2	+ 11
15 Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakte- rade varor)	14,5	22,2	+ 7,7	+ 53
16 Inköp av varor	244,0	262,6	+ 18,6	+ 8
17 Omkostnader	31,7	36,4	+ 4,6	+ 15
18 Försäljningsskatt	—	—	—	—
19 Summa avgående poster	290,3	321,2	+ 31,0	+ 11
20 Bruttovinst.	4,7	4,9	+ 0,2	+ 4
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av materiella anläggningstill- gångar	2,4	1,6	— 0,9	— 36
22 Lagervärdeförändring	+ 7,7	+ 6,1	.	.
23 Uppskattad lagervolymförändring	+ 6,1	+ 6,2	.	.
24 Uppskattad lagerreservförändring	— 1,6	+ 0,2	.	.
25 Lön till anställda	18,0	19,4	+ 1,4	+ 8
26 Lokalhyror	0,4	0,4	+ 0,1	+ 19
27 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,8	0,7	— 0,1	— 11
28 Betald utdelning	0,7	0,4	— 0,3	— 43
29 Beslutad utdelning	0,4	0,4	+ 0,0	+ 0

Larger commercial enterprises (cont.)

Partihandel Wholesale trade

Papp och papper samt arbeten därav, kontors- och förlagsartiklar (23 företag) *Paper and its products; stationery, office supplies*

Livsmedel (54 företag) *Groceries and food*

1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		
		absolut	%			absolut	%	
2 946	2 946	—	—	8 842	9 060	+ 218	+ 2	1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr		
26,9	25,6	— 1,3	— 5	20,6	21,1	+ 0,5	+ 3	2
2,3	3,5	+ 1,2	+ 54	5,1	7,2	+ 2,2	+ 43	3
29,2	29,1	— 0,1	— 0	25,7	28,4	+ 2,7	+ 11	4
1,7	1,9	+ 0,2	+ 15	5,7	7,0	+ 1,3	+ 24	5
1,4	1,3	— 0,0	— 2	5,9	7,0	+ 1,0	+ 17	6
10,7	10,9	+ 0,2	+ 2	3,6	4,7	+ 1,1	+ 29	7
3,5	3,6	+ 0,1	+ 4	4,6	2,7	— 1,8	— 40	8
3,0	1,6	— 1,5	— 49	2,0	3,2	+ 1,2	+ 61	9
8,9	9,8	+ 0,9	+ 10	3,8	3,8	— 0,1	— 2	10
29,2	29,1	— 0,1	— 0	25,7	28,4	+ 2,7	+ 11	11
329,8	357,5	+ 27,7	+ 8	1 446,6	1 519,3	+ 72,7	+ 5	12
15,5	18,8	+ 3,3	+ 21	70,3	71,1	+ 0,8	+ 1	13
345,4	376,3	+ 31,0	+ 9	1 516,9	1 590,4	+ 73,5	+ 5	14
15,7	15,5	— 0,2	— 1	64,3	70,3	+ 6,0	+ 9	15
255,6	278,3	+ 22,7	+ 9	1 281,7	1 335,0	+ 53,3	+ 4	16
47,1	56,9	+ 9,7	+ 21	150,3	163,9	+ 13,7	+ 9	17
0,0	0,1	+ 0,0	+ 29	0,0	0,0	— 0,0	(— 67)	18
318,5	350,7	+ 32,3	+ 10	1 496,3	1 569,3	+ 72,9	+ 5	19
26,9	25,6	— 1,3	— 5	20,6	21,1	+ 0,5	+ 3	20
2,8	1,6	— 1,1	— 41	17,2	18,5	+ 1,3	+ 7	21
— 0,2	+ 3,3	.	.	+ 5,8	+ 1,5	.	.	22
— 0,7	+ 3,9	.	.	+ 7,9	— 2,3	.	.	23
— 0,5	+ 0,6	.	.	+ 2,1	— 3,8	.	.	24
33,9	36,5	+ 2,6	+ 8	84,7	94,3	+ 9,5	+ 11	25
1,8	2,0	+ 0,2	+ 9	3,9	4,4	+ 0,5	+ 14	26
1,5	0,8	— 0,7	— 47	2,7	3,0	+ 0,3	+ 11	27
3,7	3,8	+ 0,1	+ 2	2,0	2,3	+ 0,2	+ 10	28
3,8	4,7	+ 0,9	+ 23	2,3	2,3	— 0,0	— 0	29

Större handelsföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar) (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Partihandel Wholesale trade			
	Textil- och beklädnadsvaror (35 företag) Textile products, clothing			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal anställda	3 156	3 178	+ 22	+ 1
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	8,9	8,5	— 0,5	— 5
3 Övriga intäkter	2,5	2,5	—	—
4 Summa	11,5	11,0	— 0,5	— 4
<i>Kostnader och vinst</i>				
5 Räntor	2,0	2,1	+ 0,0	+ 2
6 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	0,7	0,9	+ 0,3	+ 40
7 Skatter samt investeringsavgift	2,7	2,9	+ 0,3	+ 10
8 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	1,0	—	— 1,0	—100
9 Övriga kostnader	1,6	1,7	+ 0,0	+ 1
10 Redovisad vinst	3,4	3,4	— 0,0	— 1
11 Summa	11,5	11,0	— 0,5	— 4
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
12 Försäljningsintäkt m. m.	296,3	302,4	+ 6,1	+ 2
13 Tillkommer: Utgående lager (inkl. kon- trakterade varor)	33,6	32,6	— 1,0	— 3
14 Summa	329,9	335,0	+ 5,0	+ 2
15 Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakte- rade varor)	34,3	33,6	— 0,7	— 2
16 Inköp av varor	238,5	242,1	+ 3,6	+ 2
17 Omkostnader	48,1	50,7	+ 2,6	+ 5
18 Försäljningsskatt	0,1	0,1	— 0,0	— 16
19 Summa avgående poster	321,0	326,5	+ 5,5	+ 2
20 Bruttovinst	8,9	8,5	— 0,5	— 5
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av materiella anläggningstill- gångar	1,7	4,8	+ 3,1	+185
22 Lagervärdeförändring	— 0,7	— 1,0	.	.
23 Uppskattad lagervolymförändring	— 1,3	— 2,8	.	.
24 Uppskattad lagerreservförändring	— 0,6	— 1,8	.	.
25 Lön till anställda	30,4	32,1	+ 1,7	+ 6
26 Lokalyrör	1,2	1,2	— 0,0	— 2
27 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	1,5	1,6	+ 0,1	+ 4
28 Betald utdelning	2,3	2,4	+ 0,1	+ 3
29 Beslutad utdelning	2,4	2,3	— 0,1	— 3

Larger commercial enterprises (cont.)

Partihandel Wholesale trade

Hudar och skinn, läder, gummivaror o. d. (8 företag) <i>Hides and furs, leather, rubber products etc.</i>				Färger, kemisk-tekniska artiklar o. d. (18 företag) <i>Colours, chemicals, chemical products etc.</i>			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
679	639	— 40	— 6	2 658	2 655	— 3	— 0 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
0,7	0,5	— 0,2	— 27	6,9	6,9	— 0,1	— 1 2
0,5	0,5	+ 0,0	+ 1	0,6	1,2	+ 0,7	+ 115 3
1,2	1,0	— 0,2	— 16	7,5	8,1	+ 0,6	+ 8 4
0,4	0,5	+ 0,1	+ 26	1,2	1,4	+ 0,2	+ 17 5
0,2	0,1	— 0,1	— 31	1,7	2,0	+ 0,2	+ 14 6
0,3	0,2	— 0,1	— 46	1,7	1,7	— 0,1	— 5 7
—	—	—	—	0,8	0,9	+ 0,1	+ 11 8
0,2	0,1	— 0,0	— 24	0,4	0,5	+ 0,1	+ 25 9
0,2	0,1	— 0,1	— 46	1,6	1,7	+ 0,0	+ 2 10
1,2	1,0	— 0,2	— 16	7,5	8,1	+ 0,6	+ 8 11
57,6	58,7	+ 1,1	+ 2	396,1	406,0	+ 9,8	+ 2 12
6,1	6,5	+ 0,4	+ 7	21,0	20,7	— 0,3	— 1 13
63,7	65,2	+ 1,5	+ 2	417,1	426,7	+ 9,6	+ 2 14
5,2	6,1	+ 0,9	+ 17	18,0	21,0	+ 3,0	+ 17 15
51,5	52,1	+ 0,6	+ 1	330,7	331,5	+ 0,8	+ 0 16
6,2	6,4	+ 0,2	+ 4	56,2	61,3	+ 5,1	+ 9 17
—	—	—	—	5,3	6,1	+ 0,8	+ 15 18
62,9	64,6	+ 1,7	+ 3	410,2	419,8	+ 9,6	+ 2 19
0,7	0,5	— 0,2	— 27	6,9	6,9	— 0,1	— 1 20
0,2	0,2	— 0,1	— 25	8,6	3,0	— 5,5	— 65 21
+ 0,9	+ 0,4	.	.	+ 3,0	— 0,3	.	. 22
+ 0,5	+ 0,4	.	.	+ 4,8	— 1,2	.	. 23
— 0,3	— 0,0	.	.	+ 1,8	— 0,9	.	. 24
5,7	5,9	+ 0,1	+ 2	26,9	29,0	+ 2,1	+ 8 25
0,1	0,1	+ 0,0	+ 6	1,7	0,9	— 0,8	— 49 26
0,1	0,1	+ 0,0	+ 11	0,9	1,2	+ 0,4	+ 44 27
0,2	0,2	— 0,0	— 8	1,1	0,7	— 0,4	— 35 28
0,2	0,1	— 0,0	— 25	0,7	0,9	+ 0,2	+ 26 29

Större handelsföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar) (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Partihandel <i>Wholesale trade</i>			
	Utsädes-, spannmåls- och fröhandel (14 företag) <i>Seed and grain</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal anställda	1 526	1 472	— 54	— 4
<i>Intäkter</i>	<i>milj. kr</i>	<i>milj. kr</i>	<i>milj. kr</i>	
2 Bruttovinst	5,6	7,1	+ 1,5	+ 26
3 Övriga intäkter	2,1	2,1	— 0,1	— 2
4 Summa	7,7	9,2	+ 1,4	+ 19
<i>Kostnader och vinst</i>				
5 Räntor	1,9	2,3	+ 0,4	+ 21
6 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	1,5	1,7	+ 0,2	+ 12
7 Skatter samt investeringsavgift	1,4	1,6	+ 0,2	+ 13
8 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	0,7	1,2	+ 0,6	+ 81
9 Övriga kostnader	0,5	0,7	+ 0,1	+ 24
10 Redovisad vinst	1,6	1,6	— 0,0	— 1
11 Summa	7,7	9,2	+ 1,4	+ 19
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
12 Försäljningsintäkt m. m.	209,5	230,2	+ 20,6	+ 10
13 Tillkommer: Utgående lager (inkl. kon- trakterade varor)	21,8	19,1	— 2,8	— 13
14 Summa	231,4	249,2	+ 17,9	+ 8
15 Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakte- rade varor)	18,6	21,8	+ 3,3	+ 18
16 Inköp av varor	187,0	197,3	+ 10,4	+ 6
17 Omkostnader	20,2	23,0	+ 2,7	+ 14
18 Försäljningsskatt	—	—	—	—
19 Summa avgående poster	225,8	242,1	+ 16,4	+ 7
20 Bruttovinst	5,6	7,1	+ 1,5	+ 26
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av materiella anläggningstill- gångar	4,3	4,4	+ 0,1	+ 2
22 Lagervärdeförändring	+ 3,2	— 2,8	.	.
23 Uppskattad lagervolymförändring	+ 3,9	— 4,2	.	.
24 Uppskattad lagerreservförändring	+ 0,6	— 1,4	.	.
25 Lön till anställda	14,0	15,2	+ 1,2	+ 9
26 Lokalhyror	0,3	0,3	— 0,0	— 8
27 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	0,2	0,3	+ 0,0	+ 14
28 Betald utdelning	0,8	0,8	+ 0,1	+ 7
29 Beslutad utdelning	0,8	0,8	+ 0,0	+ 0

Larger commercial enterprises (cont.)

Partihandel Wholesale trade

Jordbrukskooperativa inköps- och försäljningsföreningar (20 föreningar) <i>Farm products and farm supplies (cooperative enterprises)</i>				Blandade eller ej specificerade varuslag (30 företag) <i>Nonspecified branches</i>			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
4 039	4 054	+ 15	+ 0	3 521	3 682	+ 161	+ 5 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
20,9	22,3	+ 1,4	+ 7	11,1	12,7	+ 1,6	+ 14 2
13,2	17,5	+ 4,3	+ 33	2,7	2,8	+ 0,1	+ 3 3
34,1	39,8	+ 5,7	+ 17	13,9	15,6	+ 1,7	+ 12 4
19,5	24,6	+ 5,1	+ 26	2,7	3,3	+ 0,6	+ 20 5
9,0	10,5	+ 1,5	+ 17	2,3	2,7	+ 0,4	+ 17 6
2,3	1,9	— 0,4	— 17	3,5	4,4	+ 1,0	+ 28 7
0,8	0,2	— 0,6	— 72	0,5	0,1	— 0,4	— 79 9
0,6	0,8	+ 0,3	+ 47	0,8	1,4	+ 0,5	+ 68 8
1,9	1,6	— 0,2	— 12	4,0	3,7	— 0,4	— 9 10
34,1	39,8	+ 5,7	+ 17	13,9	15,6	+ 1,7	+ 12 11
1 690,7	1 637,2	— 53,5	— 3	595,9	656,2	+ 60,3	+ 10 12
155,1	127,4	— 27,7	— 18	36,2	38,4	+ 2,2	+ 6 13
1,845,8	1 764,6	— 81,2	— 4	632,1	694,7	+ 62,6	+ 10 14
147,7	155,1	+ 7,4	+ 5	36,2	36,2	— 0,0	— 0 15
1 619,2	1 524,6	— 94,6	— 6	524,0	586,7	+ 62,7	+ 12 16
58,0	62,6	+ 4,6	+ 8	60,7	58,9	— 1,8	— 3 17
—	—	—	—	0,1	0,1	+ 0,0	+ 20 18
1 824,9	1 742,3	— 82,6	— 5	621,0	681,9	+ 60,9	+ 10 19
20,9	22,3	+ 1,4	+ 7	11,1	12,7	+ 1,6	+ 14 20
31,9	26,9	— 5,0	— 16	4,8	5,1	+ 0,3	+ 7 21
+ 7,4	— 27,7	.	.	+ 0,4	+ 2,1	.	. 22
+ 9,2	— 38,9	.	.	— 1,1	+ 1,7	.	. 23
+ 1,9	— 11,2	.	.	— 1,6	— 0,4	.	. 24
35,0	38,5	+ 3,5	+ 10	35,7	40,3	+ 4,6	+ 13 25
1,2	1,4	+ 0,2	+ 17	0,7	0,9	+ 0,1	+ 20 26
1,8	1,9	+ 0,1	+ 8	1,5	1,6	+ 0,2	+ 11 27
1 —	1 —	—	—	2,0	2,4	+ 0,4	+ 23 28
1 —	1 —	—	—	2,4	1,6	— 0,8	— 34 29

¹ Efterlikvid betraktas ej som utdelning.

Större handelsföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar) (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Partihandel <i>Wholesale trade</i>			
	Samtliga branscher (377 företag) <i>Total</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal anställda	55 180	56 321	+ 1 141	+ 2
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	214,6	234,2	+ 19,6	+ 9
3 Övriga intäkter	57,0	67,6	+ 10,7	+ 19
4 Summa	271,5	301,8	+ 30,2	+ 11
<i>Kostnader och vinst</i>				
5 Räntor	54,6	70,1	+ 15,5	+ 28
6 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	60,0	65,3	+ 5,3	+ 9
7 Skatter samt investeringsavgift	51,3	61,2	+ 9,9	+ 19
8 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	29,7	23,8	— 5,9	— 20
9 Övriga kostnader	17,8	32,7	+ 14,9	+ 84
10 Redovisad vinst	58,2	48,8	— 9,4	— 16
11 Summa	271,5	301,8	+ 30,2	+ 11
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
12 Försäljningsintäkt m. m.	9 570,1	10 174,0	+ 603,9	+ 6
13 Tillkommer: Utgående lager (inkl. kon- trakterade varor)	727,6	764,6	+ 37,0	+ 5
14 Summa	10 297,7	10 938,6	+ 640,9	+ 6
15 Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakte- rade varor)	661,5	727,6	+ 66,0	+ 10
16 Inköp av varor	8 086,9	8 480,1	+ 393,2	+ 5
17 Omkostnader	1 018,6	1 130,8	+ 112,3	+ 11
18 Försäljningsskatt	316,1	365,9	+ 49,8	+ 16
19 Summa avgående poster	10 083,1	10 704,4	+ 621,3	+ 6
20 Bruttovinst	214,6	234,2	+ 19,6	+ 9
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av materiella anläggningstill- gångar	157,9	167,1	+ 9,2	+ 6
22 Lagervärdeförändring	+ 32,7	+ 55,3	.	.
23 Uppskattad lagervolymförändring	+ 44,3	+ 22,9	.	.
24 Uppskattad lagerreservförändring	¹ + 11,5	¹ — 32,5	.	.
25 Lön till anställda	589,0	650,3	+ 61,3	+ 10
26 Lokalhyror	28,8	32,8	+ 4,0	+ 14
27 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	21,5	22,1	+ 0,7	+ 3
28 Betald utdelning	20,2	21,8	+ 1,6	+ 8
29 Beslutad utdelning	21,8	22,5	+ 0,8	+ 4

¹ Förändring i nedskrivning av kontrakterade varor utgjorde —0,0 milj. kr år 1954 och —4,4 milj. kr år 1955.

Larger commercial enterprises (cont.)

Detaljhandel Retail trade

Textil- och beklädnadsvaror (42 företag) Textile products, clothing				Järnaffärer (13 företag) Hardware			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
3 674	3 646	— 28	— 1	839	775	— 64	— 8 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
5,7	5,4	— 0,3	— 5	1,7	1,6	— 0,1	— 5 2
1,4	2,2	+ 0,8	+ 62	0,4	0,5	+ 0,0	+ 7 3
7,0	7,6	+ 0,6	+ 8	2,2	2,1	— 0,1	— 3 4
1,0	1,0	—	—	0,7	0,6	— 0,0	— 7 5
0,5	0,8	+ 0,3	+ 66	0,3	0,4	+ 0,1	+ 21 6
2,5	2,6	+ 0,1	+ 6	0,1	0,3	+ 0,2	+ 119 7
0,9	0,3	— 0,6	— 68	0,6	0,0	— 0,6	— 94 8
0,3	0,4	+ 0,1	+ 18	0,3	0,4	+ 0,1	+ 20 9
1,8	2,5	+ 0,7	+ 36	0,1	0,4	+ 0,2	+ 194 10
7,0	7,6	+ 0,6	+ 8	2,2	2,1	— 0,1	— 3 11
177,1	183,9	+ 6,8	+ 4	94,8	93,7	— 1,1	— 1 12
25,5	24,6	— 0,9	— 4	8,2	8,2	+ 0,0	+ 0 13
202,6	208,5	+ 5,9	+ 3	102,9	101,9	— 1,0	— 1 14
25,7	25,5	— 0,2	— 1	7,2	8,2	+ 1,0	+ 14 15
124,2	127,6	+ 3,4	+ 3	81,5	79,3	— 2,2	— 3 16
47,0	50,1	+ 3,0	+ 6	12,5	12,8	+ 0,2	+ 2 17
—	—	—	—	—	—	—	— 18
197,0	203,1	+ 6,2	+ 3	101,2	100,3	— 0,9	— 1 19
5,7	5,4	— 0,3	— 5	1,7	1,6	— 0,1	— 5 20
1,3	2,5	+ 1,2	+ 87	0,8	0,5	— 0,3	— 40 21
— 0,2	— 0,9	.	.	+ 1,0	+ 0,0	.	. 22
— 3,2	— 2,7	.	.	+ 0,2	— 0,8	.	. 23
— 3,0	— 1,8	.	.	— 0,8	— 0,8	.	. 24
32,2	34,1	+ 1,9	+ 6	8,5	8,5	— 0,0	— 0 25
3,9	4,1	+ 0,2	+ 5	0,3	0,2	— 0,1	— 29 26
0,9	0,9	+ 0,1	+ 8	0,2	0,2	+ 0,0	+ 16 27
0,5	0,5	+ 0,0	+ 0	0,1	0,0	— 0,1	— 61 28
0,5	0,5	+ 0,0	+ 7	0,0	0,0	—	— 29

Större handelsföretag (aktiebolag och ekonomiska föreningar) (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	Detaljhandel <i>Retail trade</i>			
	Varuhus (10 företag) <i>Department stores</i>			
	1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
			absolut	%
1 Antal anställda	11 889	12 909	+ 1 020	+ 9
<i>Intäkter</i>	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Bruttovinst	40,2	51,5	+ 11,3	+ 28
3 Övriga intäkter	8,5	9,3	+ 0,8	+ 9
4 Summa	48,7	60,8	+ 12,1	+ 25
<i>Kostnader och vinst</i>				
5 Räntor	2,3	2,9	+ 0,7	+ 29
6 Avskrivning på materiella anläggningstill- gångar	7,9	7,8	— 0,1	— 1
7 Skatter samt investeringsavgift	20,4	24,5	+ 4,1	+ 20
8 Avsättningar till pensions- och personal- stiftelser	3,8	2,0	— 1,8	— 48
9 Övriga kostnader	0,8	1,5	+ 0,7	(+ 1 029)
10 Redovisad vinst	13,4	14,0	+ 0,6	+ 4
11 Summa	48,7	60,8	+ 12,1	+ 25
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
12 Försäljningsintäkt m. m.	583,9	664,8	+ 80,9	+ 14
13 Tillkommer: Utgående lager (inkl. kon- trakterade varor)	31,7	37,8	+ 6,1	+ 19
14 Summa	615,6	702,6	+ 87,0	+ 14
15 Avgår: Ingående lager (inkl. kontrakte- rade varor)	34,5	31,7	— 2,8	— 8
16 Inköp av varor	409,4	473,9	+ 64,5	+ 16
17 Omkostnader	130,9	144,8	+ 14,0	+ 11
18 Försäljningsskatt	0,6	0,6	— 0,0	— 2
19 Summa avgående poster	575,4	651,1	+ 75,6	+ 13
20 Bruttovinst	40,2	51,5	+ 11,3	+ 28
<i>Övriga uppgifter</i>				
21 Anskaffning av materiella anläggningstill- gångar	23,3	23,4	+ 0,0	+ 0
22 Lagervärdeförändring	— 2,8	+ 6,1	.	.
23 Uppskattad lagervolymförändring	— 3,0	+ 10,4	.	.
24 Uppskattad lagerreservförändring	— 0,1	+ 4,3	.	.
25 Lön till anställda	88,6	103,8	+ 15,2	+ 17
26 Lokalhyror	4,3	4,7	+ 0,5	+ 11
27 Av företagen erlagda pens. o. pens.premier	1,9	2,2	+ 0,3	+ 15
28 Betald utdelning	8,4	8,7	+ 0,4	+ 4
29 Beslutad utdelning	8,7	9,2	+ 0,5	+ 5

¹ Här ingår avsättning till investeringsfond med 7 milj. kr.

Larger commercial enterprises (cont.)

Detaljhandel Retail trade

Övrig detaljhandel (38 företag) Nonspecified branches				Samtliga branscher (103 företag) Total			
1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) el. minskn. (—) 1954—1955	
		absolut	%			absolut	%
3 429	3 385	— 44	— 1	19 831	20 715	+ 884	+ 4 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
6,2	5,9	— 0,3	— 5	53,7	64,4	+ 10,6	+ 20 2
1,6	0,9	— 0,7	— 43	11,9	12,9	+ 1,0	+ 8 3
7,8	6,8	— 1,0	— 13	65,7	77,3	+ 11,6	+ 18 4
1,7	1,8	+ 0,2	+ 10	5,6	6,4	+ 0,8	+ 14 5
1,0	1,3	+ 0,3	+ 30	9,7	10,3	+ 0,6	+ 6 6
1,0	1,3	+ 0,4	+ 38	24,0	28,8	+ 4,8	+ 20 7
1,8	0,2	— 1,6	— 88	7,1	2,6	— 4,6	— 64 8
1,3	1,0	— 0,3	— 22	2,8	¹ 11,3	+ 8,5	+ 311 9
1,1	1,1	— 0,0	— 1	16,5	18,0	+ 1,5	+ 9 10
7,8	6,8	— 1,0	— 13	65,7	77,3	+ 11,6	+ 18 11
192,2	195,8	+ 3,6	+ 2	1 048,0	1 138,2	+ 90,2	+ 9 12
30,2	32,8	+ 2,7	+ 9	95,6	103,4	+ 7,8	+ 8 13
222,4	228,7	+ 6,3	+ 3	1 143,6	1 241,6	+ 98,1	+ 9 14
32,0	30,2	— 1,9	— 6	99,5	95,6	— 3,9	— 4 15
132,1	141,2	+ 9,1	+ 7	747,2	822,0	+ 74,8	+ 10 16
51,6	51,1	— 0,5	— 1	242,0	258,7	+ 16,7	+ 7 17
0,5	0,4	— 0,1	— 17	1,1	1,0	— 0,1	— 9 18
216,2	222,8	+ 6,6	+ 3	1 089,8	1 177,3	+ 87,4	+ 8 19
6,2	5,9	— 0,3	— 5	53,7	64,4	+ 10,6	+ 20 20
2,9	2,4	— 0,5	— 17	28,5	28,8	+ 0,3	+ 1 21
— 1,9	+ 2,7	.	.	— 3,9	+ 7,8	.	. 22
— 2,9	+ 1,6	.	.	— 8,9	+ 8,5	.	. 23
— 1,1	— 1,0	.	.	— 4,9	+ 0,7	.	. 24
31,6	33,6	+ 2,1	+ 7	160,8	180,0	+ 19,2	+ 12 25
2,3	2,5	+ 0,2	+ 8	10,8	11,5	+ 0,8	+ 7 26
0,6	0,7	+ 0,1	+ 16	3,6	4,1	+ 0,5	+ 14 27
0,3	0,4	+ 0,0	+ 9	9,3	9,6	+ 0,3	+ 4 28
0,4	0,4	+ 0,0	+ 2	9,6	10,1	+ 0,5	+ 5 29

¹ Här ingår avsättning till investeringsfond med 7 milj. kr.

Fylleriförseelser och spritsmuggling

Convictions for drunkenness and smuggling of liquors

Årssiffrorna t. o. m. år 1953 avser tidpunkten för förseelsen (definitiva uppgifter) och övriga siffror tidpunkten för domen (preliminära uppgifter).

År och kvartal <i>Year and quarter</i>	Antal avdömda fylleri- förseelser <i>Convictions for drunkenness</i>	därav i		Av de avdömda förseelserna var nedanstående begångna av			Antal för fylleri omhändertagna i städerna <i>Arrests for drunkenness in the cities</i>	Beivrade fall av spritsmuggling <i>Smuggling of liquors</i>	
		Stockholm	Göteborg	män <i>Males</i>	kvinnor <i>Females</i>	personer under 25 år <i>Persons under 25 years of age</i>		Antal beslag <i>Number of confiscations</i>	Liter <i>Litres</i>
1942	43 032	6 065	3 833	42 455	577	9 791	..	177	272
1943	43 261	6 248	4 462	42 499	762	10 059	..	514	772
1944	38 326	5 663	4 273	37 615	711	8 466	..	482	821
1945	37 118	5 785	4 860	36 552	566	7 503	..	1 361	2 490
1946	31 139	4 616	4 932	30 611	528	6 281	..	2 287	4 276
1947	30 692	4 309	4 310	30 236	456	6 751	..	1 922	2 956
1948	36 381	4 482	5 771	35 888	493	8 290	..	2 126	3 327
1949	35 672	4 465	5 270	35 139	533	8 313	..	1 469	2 879
1950	37 544	5 156	5 061	36 932	612	8 509	..	1 672	3 150
1951	38 847	5 259	5 024	38 201	646	8 508	..	2 042	3 911
1952	42 676	6 293	5 391	41 917	759	9 294	42 406	3 058	9 051
1953	41 808	6 644	5 697	40 876	932	8 531	42 545	2 689	5 280
1954*	41 936	6 518	5 644	40 982	954	¹ 9 106	43 564	2 360	5 847
1955*	50 046	6 573	7 122	49 145	901	¹ 10 386	58 732	2 145	4 498
1954* 1 kv.	9 780	1 750	1 569	9 559	221	¹ 2 160	9 285	435	803
2 kv.	10 043	1 488	1 310	9 870	173	¹ 2 164	11 407	569	1 810
3 kv.	11 399	1 413	1 353	11 137	262	¹ 2 383	12 130	738	1 641
4 kv.	10 714	1 867	1 412	10 416	298	¹ 2 399	10 742	618	1 593
1955* 1 kv.	10 225	1 791	1 532	10 011	214	¹ 2 078	10 134	436	882
2 kv.	10 979	1 630	1 599	10 789	190	¹ 2 205	12 822	612	1 378
3 kv.	12 453	1 438	1 637	12 227	226	¹ 2 442	14 326	765	1 360
4 kv.	16 389	1 714	2 354	16 118	271	¹ 3 661	21 450	332	878
1956* 1 kv.	16 995	2 098	2 668	16 790	205	¹ 3 557	20 600	141	832
2 kv.	19 312	2 520	3 668	19 087	225	¹ 3 851	² 27 863	² 234	⁴ 463
Därav									
i Stockholm	2 520	2 520	.	2 433	87	¹ 299	² 6 844	² 35	⁴ 53
i Göteborg	3 668	.	3 668	3 614	54	¹ 522	² 5 876	² 63	⁴ 192

¹ De preliminära uppgifterna innefattar ett visst antal personer som fyllt 25 år. Felet kan uppskattas till omkring 10 %. — ² Under 3:e kv. omhändertogs i städerna 31 032, därav i Sthlm

7 421 och i Gbg 6 704. — ³ Under 3:e kv. 340 beslag, därav i Sthlm 35 och i Gbg 74. — ⁴ Under 3:e kv. beslagtogs 696 liter, därav i Sthlm 64 och i Gbg 139.

Vägfrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikalelement och olyckans art

September 1956

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident

September 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer <i>Persons killed and injured</i>											
	Dödade ¹ <i>Killed</i> ¹			Svårt skadade <i>Seriously injured</i>			Lindrigt skadade <i>Slightly injured</i>			Samtliga <i>Total</i>		
	Ej t. ²	T. ²	S:a ²	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare <i>Motorcar drivers</i>	7	—	7	34	7	41	167	79	246	208	86	294
Bilpassagerare <i>Motorcar passengers</i>	12	—	12	32	6	38	193	116	309	237	122	359
Förare av tung mc <i>Drivers of heavy mc</i>	8	3	11	30	32	62	65	160	225	103	195	298
Passagerare på tung mc <i>Passengers on heavy mc</i>	1	1	2	6	5	11	24	32	56	31	38	69
Förare av moped <i>Drivers of cycle with aux. mot.</i>	4	3	7	11	29	40	31	178	209	46	210	256
Förare av annan lätt mc <i>Drivers of other light mc</i>	3	3	6	14	17	31	22	55	77	39	75	114
Cyklister <i>Cyclists</i>	10	5	15	21	31	52	56	200	256	87	236	323
Fotgängare <i>Pedestrians</i>	15	16	31	22	41	63	28	195	223	65	252	317
Övriga <i>Others</i>	3	—	3	1	1	2	7	22	29	11	23	34
Samtliga <i>Total</i>	63	31	94	171	169	340	593	1 037	1 630	827	1 237	2 064

Delakt. trafikalelement <i>Traff. elements involved</i>				Olyckans art <i>Nature of accident</i>			
	Ej t.	T.	S:a		Ej t.	T.	S:a
Personbil <i>Passenger car</i>	1 466	2 842	4 308	Kollision <i>Collision</i>			
Lastbil <i>Lorry</i>	281	631	912	melan fordon i rörelse eller	728	1 902	2 630
Buss <i>Bus</i>	41	117	158	tillfälligt stannade			
Tung motorcykel <i>Heavy motorcycle</i>	151	436	587	<i>between vehicles moving or</i>			
Moped <i>Cycle with aux. motor</i>	58	343	401	temporärt stoppad	17	402	419
Annan lätt mc <i>Other light mc</i>	48	160	208	med parkerat fordon	66	244	310
Spårvagn <i>Tram</i>	—	104	104	med fotgängare	—	1	1
Järnvägsfordon <i>Railway vehicle</i>	10	13	23	med annan vägtrafikant	77	9	86
Cykel <i>Cycle</i>	97	329	426	med djur	13	30	43
Annat fordon <i>Other vehicle</i>	50	268	318	med hinder på körbanan	90	90	180
Fotgängare <i>Pedestrian</i>	67	264	331	<i>with obstacle on the road</i>	268	37	305
Andra trafikalelement <i>Other traffic elements</i>	79	18	97	med föremål vid körbanan	127	72	199
				<i>with obstacle by the road</i>	13	37	50
				Körning av vägen	—	—	—
				<i>Vehicle in ditch</i>			
				Kullkörning			
				<i>Vehicle overturned</i>			
				Olycka av annat slag			
				<i>Other type of accident</i>			
				Uppgift saknas <i>Unknown</i>			
Samtliga <i>Total</i>	2 348	5 525	7 873	Samtliga <i>Total</i>	1 399	2 824	4 223

¹ I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours. — ² Ej tät-

bebyggt område = Non-built-up areas, Tättebebyggt område (markerat genom vägmärken) = Built-up areas, S:a = Total.

**Vägförhållanden: Antal olyckor, delaktiga
trafikelement och skadade personer länsvis**

September 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal delaktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
	Med dödlig utgång ¹ Fatal ¹	Med annan personskada Non-fatal personal injury	Med enbart egenskada Damage to property only	Summa Total		Dödade ² Killed ²	Skadade Injured		Summa Total
							Svårt Seriously	Lindrigt Slightly	
Ej tätbebyggt område Non-built-up areas									
Stockholms län	3	55	51	109	193	3	8	86	97
Uppsala	2	21	24	47	86	2	7	34	43
Södermanlands	2	11	38	51	84	2	2	13	17
Östergötlands	10	20	38	68	115	10	15	14	39
Jönköpings	2	23	32	57	88	3	11	30	44
Kronobergs	2	16	21	39	67	2	1	23	26
Kalmar	1	14	17	32	55	2	2	14	18
Gotlands	—	7	8	15	25	—	3	6	9
Blekinge	—	6	26	32	48	—	2	4	6
Kristianstads	2	23	33	58	97	2	6	27	35
Malmöhus	3	46	56	105	182	3	17	43	63
Hallands	1	12	27	40	70	2	1	16	19
Göteb. o. Bohus	1	30	31	62	110	1	10	34	45
Älvsborgs	7	29	54	90	156	8	17	27	52
Skaraborgs	4	27	32	63	104	4	6	32	42
Värmlands	3	35	39	77	128	4	15	27	46
Örebro	1	20	23	44	69	1	3	19	23
Västmanlands	1	19	50	70	111	1	3	21	25
Kopparbergs	1	24	28	53	91	1	4	29	34
Gävleborgs	3	21	47	71	123	4	10	14	28
Västernorrlands	2	32	32	66	108	2	14	34	50
Jämtlands	—	12	24	36	52	—	6	7	13
Västerbottens	3	13	38	54	86	3	2	17	22
Norrbottnens	3	23	34	60	100	3	6	22	31
Summa Total	57	539	803	1 399	2 348	63	171	593	827

¹ I »olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.

² I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.

**Road accidents: Number of accidents, traffic elements
involved and persons killed and injured, by county**

September 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län <i>County</i>	Antal olyckor <i>Number of accidents</i>				Antal del- aktiga trafik- element <i>Traffic elements involved</i>	Antal skadade personer <i>Persons killed and injured</i>			
	Med dödlig ut- gång ¹ <i>Fatal¹</i>	Med annan personskada <i>Non-fatal personal injury</i>	Med enbart egen- domsskada <i>Damage to property only</i>	Summa <i>Total</i>		Dödade ² <i>Killed²</i>	Skadade <i>Injured</i>		Summa <i>Total</i>
							Svårt Seriously	Lindrigt <i>Slightly</i>	
Tättbebyggt område <i>Built-up areas</i>									
Stockholms stad	4	265	543	812	1 628	4	37	296	337
Stockholms län	1	53	59	113	205	1	10	50	61
Uppsala ,	1	31	32	64	125	1	9	25	35
Södermanlands ,	—	23	35	58	114	—	—	29	29
Östergötlands ,	—	63	73	136	263	—	10	61	71
därav Norrköpings stad	—	28	37	65	124	—	2	30	32
Jönköpings län	2	37	30	69	136	3	8	33	44
Kronobergs ,	1	10	6	17	32	1	3	11	15
Kalmar ,	—	15	30	45	89	—	1	15	16
Gotlands ,	—	5	5	10	18	—	—	5	5
Blekinge ,	1	13	21	35	69	1	1	13	15
Kristianstads ,	—	17	24	41	83	—	3	15	18
Malmöhus ,	1	104	160	265	525	1	15	105	121
därav Malmö stad	1	63	95	158	318	—	6	64	70
Hallands län	—	8	18	26	45	—	—	10	10
Göteb. o. Bohus ,	8	163	359	530	1 036	8	24	158	190
därav Göteborgs stad	8	145	334	487	956	8	19	140	167
Älvsborgs län	2	26	38	66	126	2	10	22	34
Skaraborgs ,	—	15	22	37	75	—	1	16	17
Värmlands ,	—	18	23	41	82	—	3	19	22
Örebro ,	—	23	49	72	137	—	5	18	23
Västmanlands ,	1	22	47	70	133	1	3	19	23
Kopparbergs ,	1	17	19	37	71	1	5	17	23
Gävleborgs ,	1	34	55	90	168	1	4	35	40
Västernorrlands ,	2	20	36	58	111	2	3	20	25
Jämtlands ,	—	8	12	20	40	—	4	7	11
Västerbottens ,	2	20	22	44	83	2	6	17	25
Norrbottens ,	2	20	46	68	131	2	4	21	27
Summa Total	30	1 030	1 764	2 824	5 525	31	169	1 037	1 237
Hela riket Sweden	87	1 569	2 567	4 223	7 873	94	340	1 630	2 064

Vägtrafikolyckor: Antal olyckor

Road Accidents: Number

Års- och kvartalsuppgifter

Annual and quarterly data

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

År och kvartal <i>Year and quarter</i>	Antal olyckor <i>Number of accidents</i>			D ä r a v			
	Med person- skada <i>Personal injury</i>	Med enbart egendoms- skada <i>Damage to property only</i>	Summa <i>Total</i>	I Stock- holm	I Göte- borg	I Malmö	I Norr- köping
1940	4 078	4 574	8 652	2 604	588	298	157
1941	4 002	3 886	7 888	2 446	562	266	164
1942	4 421	4 238	8 659	2 642	602	332	178
1943	4 665	3 799	8 464	3 015	591	279	161
1944	4 474	3 701	8 175	2 960	571	313	173
1945	4 639	3 812	8 451	2 892	654	374	181
1946	7 276	8 590	15 866	4 319	1 163	636	300
1947	8 300	10 943	19 243	4 915	1 296	915	344
1948	7 602	9 215	16 817	4 116	1 241	1 008	336
1949	7 836	9 325	17 161	3 913	1 382	820	357
1950	9 130	12 450	21 580	4 559	1 496	1 013	482
1951	9 748	15 669	25 417	3 890	3 258	1 458	510
1952	10 965	19 294	30 259	4 325	3 465	1 472	496
1953	12 895	19 811	32 706	4 859	3 847	1 569	497
1954	14 359	27 033	41 392	6 312	4 587	1 765	595
1955*	14 444	31 125	45 569	7 877	3 885	1 569	..
1953* 3 kv.	4 017	4 834	8 851	1 236	557	393	..
4 kv.	3 205	5 222	8 427	1 165	1 078	459	..
1954* 1 kv.	1 691	5 759	7 450	1 065	466	289	..
2 kv.	3 362	4 739	8 101	1 392	523	414	..
3 kv.	4 289	6 181	10 470	1 453	614	526	..
4 kv.	3 737	8 275	12 012	1 775	1 409	521	..
1955* 1 kv.	2 173	8 016	10 189	1 513	709	392	..
2 kv.	3 365	5 885	9 250	1 852	661	402	..
3 kv.	4 988	7 214	12 202	2 023	1 125	464	..
4 kv.	3 918	10 010	13 928	2 489	1 390	311	..
1956* 1 kv.	2 418	9 727	12 145	1 844	1 091	376	116
2 kv.	3 750	6 800	10 550	2 141	1 241	389	133
3 kv.	5 111	8 062	13 173				
Därav							
i Stockholm	684	1 371	2 055				
i Göteborg	401	869	1 270				
i Malmö	185	319	504				
i Norrköping	57	96	153				

Vägfärfikolyckor: Antal skadade personer

Ärs- och kvartalsuppgifter

Road Accidents: Persons killed or injured

Annual and quarterly data

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föränlett polisundersökning

Är och kvartal Year and quarter	Antal skadade Persons killed or injured	D ä r a v								
		Bil-förare Motor-car drivers	Bil-passagerare Motor-car passengers	Förare av tung mc Drivers of heavy mc	Passagerare på tung mc Passengers on heavy mc	Mopedist Drivers of cycle with aux. mot.	Förare av annan lätt mc Drivers of other light mc	Cyklist Cyclists	Fotgängare Pedestrians	Andra Others
1940	4 626	257	562	113	21	.	42	2 074	1 183	374
1941	4 542	122	468	16	—	.	4	2 525	1 141	266
1942	4 919	131	421	40	11	.	3	2 826	1 173	314
1943	5 153	144	433	58	13	.	8	2 969	1 226	302
1944	4 999	154	442	53	21	.	18	2 813	1 088	410
1945	5 233	197	448	125	29	.	64	2 666	1 245	459
1946	8 783	654	1 297	1 003	259	.	193	3 075	1 764	538
1947	9 855	904	1 619	1 098	249	.	162	3 386	1 971	466
1948	9 114	683	1 474	1 087	243	.	127	3 070	1 911	519
1949	9 495	745	1 624	1 160	222	.	141	3 288	1 811	504
1950	11 178	1 182	2 161	1 553	272	.	130	3 484	1 845	551
1951	11 948	1 294	2 163	2 096	425	.	102	3 280	2 034	554
1952	13 596	1 544	2 724	2 457	557	104	143	3 270	2 216	581
1953	15 954	1 814	2 901	3 083	617	690	195	3 668	2 567	419
1954	17 905	2 322	3 612	3 119	622	1 161	252	3 514	2 744	559
1955*	18 057	2 794	3 749	2 378	513	1 405	650	3 164	2 952	452
1953* 3 kv.	5 064	518	888	1 213	270	250	74	1 171	609	71
4 kv.	3 939	521	772	627	86	160	37	880	777	79
1954* 1 kv.	2 213	459	683	149	23	49	11	285	412	142
2 kv.	4 124	423	663	909	195	283	58	909	617	67
3 kv.	5 356	581	996	1 207	282	415	82	1 090	620	83
4 kv.	4 667	743	1 049	556	75	245	57	917	864	161
1955* 1 kv.	2 777	608	813	127	15	78	12	380	593	151
2 kv.	4 103	481	711	846	193	338	47	760	663	64
3 kv.	6 283	797	1 092	1 045	258	662	412	1 194	753	70
4 kv.	4 894	908	1 133	360	47	327	179	830	943	167
1956* 1 kv.	2 717	717	922	111	18	106	65	284	536	158
2 kv.	4 670	675	922	639	171	488	245	734	760	36
3 kv.	6 565	1 013	1 326	995	284	770	406	922	785	64
Därav										
i Stockholm	831	77	96	139	36	120	32	131	179	21
i Göteborg	452	21	29	91	26	102	29	47	101	6
i Malmö	208	12	29	27	6	42	7	58	26	1
i Norrköping	64	4	2	9	—	17	8	15	9	—

Brott som kommit till polisens kännedom. Preliminära uppgifter

Brott <i>Offences</i> ¹	1953	1954	1955	1954	1955
				4 kv.	1 kv.
<i>Strafflagsbrott</i>					
10 kap. Brott mot allmän verksamhet .	2 989	3 346	3 404	863	755
Därav: våld eller hot mot tjänsteman o.					
dyl.	748	679	742	179	153
våldsam motstånd	1 453	1 650	1 609	415	362
11 kap. Brott mot allmän ordning (utom					
fylleri och förargelseväckande be-					
teende)	443	473	539	142	137
12 kap. Förfalskningsbrott	1 255	1 154	1 247	352	348
13 kap. Mened, falskt åtal och annan osann					
utsaga	642	771	800	224	199
14 kap. Mord, dråp och annan misshandel	8 228	8 658	9 351	2 467	2 089
Därav: mord och dråp	42	46	49	7	14
vållande till annans död	238	273	277	98	50
barnamord o. dyl.	18	12	11	3	2
fosterfördrivning	145	219	103	30	51
15 kap. Brott mot annans frihet eller frid	1 988	1 985	2 316	537	514
Därav: våldtäkt	269	284	304	63	54
18 kap. Sedlighetsbrott	2 272	2 217	2 409	519	555
Därav: otukt med person under 15 år.	644	665	673	164	163
annan otukt	283	214	344	39	61
exhibitionism	548	500	516	119	105
annan sedlighetssårande handling	649	702	738	157	188
19 kap. Allmänfarliga brott	2 856	2 707	3 440	622	633
Därav: mordbrand	193	135	205	25	27
20 kap. Stöld, rån, egenmäktigt förfarande	138 539	141 119	162 296	36 856	29 522
Därav: inbrottsstöld	25 592	28 184	32 878	7 731	7 159
tillgrepp av bilar och motor-					
cyklar inkl. mopeder	9 816	15 735	25 051	4 693	3 507
rån	237	262	291	82	62
21 kap. Bedrägeri och dylik oredlighet,					
utpressning, ocker och häleri ...	14 099	15 812	16 206	3 765	4 378
22 kap. Förskingring och annan trolös-					
het	5 549	5 881	5 579	1 659	1 350
23 kap. Gäldenärsbrott	351	318	380	87	92
24 kap. Skadegörelse, tagande av olovlig					
väg	6 259	7 068	7 957	1 826	1 501
25 kap. Ämbetsbrott	705	761	813	220	195
Övriga strafflagsbrott (utom fylleri och					
förargelseväckande beteende)	3 169	3 096	3 125	850	679
Summa	189 344	195 366	219 862	50 989	42 947
<i>Vissa i strafflagen ej upplagna brott,</i>					
<i>vard urbota straff kan följa</i>					
Lönnbränning	316	326	231	76	69
Rattfylleri	6 343	7 332	9 066	2 011	1 400

¹ For translation of text, v. p. 628.

Offences known to the police. Preliminary data

			1956			3:e kvartalet 1956		
2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	Stockholm	Göteborg	Malmö
752	949	948	892	925	946	279	55	38
151	223	215	203	191	204	65	13	10
363	431	453	417	500	495	118	38	12
124	176	102	134	141	127	6	1	—
390	244	265	262	220	262	43	15	6
203	132	266	204	165	157	27	4	4
2 108	2 411	2 743	2 138	2 354	2 483	425	212	222
12	12	11	12	18	12	1	1	—
57	85	85	62	48	73	5	1	1
4	—	5	—	4	1	—	—	—
14	14	24	20	15	18	1	11	—
513	583	706	567	599	598	115	31	29
70	88	92	69	86	116	27	4	1
623	646	585	553	642	538	65	33	46
169	151	190	178	220	136	11	7	3
126	87	70	75	41	62	6	5	6
127	158	126	94	154	136	30	14	8
165	213	172	171	203	179	22	7	27
996	1 073	738	818	1 252	826	153	1	12
54	78	46	52	82	46	7	—	—
39 488	49 442	43 844	31 914	42 677	50 408	10 448	4 967	2 584
7 931	8 366	9 422	7 450	8 412	9 242	1 847	1 313	539
5 940	7 972	7 632	4 563	6 079	8 479	3 310	1 126	380
61	76	92	92	97	117	47	20	6
3 513	4 212	4 103	4 506	4 566	3 990	859	313	114
1 402	1 287	1 540	1 423	1 314	1 324	236	129	65
94	90	104	142	118	117	22	2	—
2 354	1 947	2 155	1 834	2 655	2 581	269	83	90
241	163	214	209	205	188	4	—	1
646	792	1 008	899	757	648	16	74	3
53 447	64 147	59 321	46 495	58 590	65 193	12 967	5 920	3 214
70	58	34	19	14	11	—	—	—
2 266	3 004	2 396	1 788	3 349	4 082	374	326	171

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad Year and month	Tillkomna konkurser Bankruptcy cases		Protesterade växlar, antal Protested bills, number							Därav i		
	andra än dödsbans	dödsbans	T. o. m. In- cluding 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över 5 000 kr	Summa Total			Stock- holm	Göte- borg	Malmö
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913			9 318	3 142	1 718
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348			4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135			3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360			3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789			4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265			4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073			5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463			5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114			5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303			5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047			6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648			5 555	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289			4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063			5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224			6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414			6 865	1 941	1 541
1954 Okt.	119	7	1 131	451	632	112	2 326			493	134	112
Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258			528	140	81
Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103			495	151	95
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151			488	145	94
Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001			443	124	103
Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441			503	144	154
April	122	7	1 095	447	695	144	2 381			457	148	147
Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490			466	142	145
Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891			636	197	146
Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173			659	209	134
Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909			643	194	130
Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696			659	175	131
Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767			618	150	116
Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738			693	154	129
Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776			600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308			526	130	99
Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234			513	142	87
Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332			461	156	99
April	117	13	1 152	448	634	145	2 379			541	148	95
Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594			579	181	87
Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749			579	175	97
Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813			536	224	100
Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688			599	205	81
Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334			572	201	93
Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393			618	143	107

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr Protested bills, amount								År och månad Year and month
T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i			
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
283,3	326,3	1 414,0	1 395,9	3 419,5	992,3	195,9	216,5	1954 Okt.
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 598,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255,1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län <i>Year and county</i>	Antal redovisade bilar ¹ <i>Number of vehicles</i>	Medel- bärighet, ton <i>Mean loading capacity</i>	Körning enligt timtaxa <i>Hour rate</i>		
				Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	1 000 timmar <i>hours</i>	Frakt per timme <i>Freight per hour kronor</i>
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: " " "	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
6	1955: September	20 855	4,70	34 549	2 475	13,96
7	1956: April	20 713	4,82	28 348	2 045	13,85
8	Maj	20 967	4,79	32 504	2 330	13,95
9	Juni	20 963	4,79	33 551	2 372	14,14
10	Juli	21 076	4,81	28 697	2 013	14,26
11	Augusti	21 055	4,83	35 760	2 423	14,76
12	September	21 264	4,82	36 475	2 429	15,02
	<i>Därav County</i>					
A	Stockholms stad	2 577	4,05	6 434	432	14,90
B	Stockholms län	1 084	4,95	2 493	154	16,15
C	Uppsala län	530	5,27	534	38	14,17
D	Södermanlands län	746	4,85	1 100	73	15,17
E	Östergötlands län	951	5,11	1 275	88	14,54
F	Jönköpings län	753	5,10	947	65	14,57
G	Kronobergs län	451	5,10	351	24	14,38
H	Kalmar län	572	5,57	707	46	15,44
I	Gotlands län	186	4,05	188	12	15,16
K	Blekinge län	360	5,39	384	28	13,67
L	Kristianstads län	680	5,24	658	45	14,69
M	Malmöhus län	1 470	4,96	2 038	158	12,89
N	Hallands län	465	4,85	524	37	14,01
O	Göteborgs och Bohus län	1 871	4,24	4 258	291	14,62
P	Älvsborgs län	991	5,06	1 420	101	14,07
R	Skaraborgs län	724	5,04	790	53	14,94
S	Värmlands län	839	4,87	1 070	71	15,09
T	Örebro län	737	5,26	1 245	82	15,24
U	Västmanlands län	710	5,37	1 309	82	15,88
W	Kopparbergs län	821	5,00	1 049	70	15,10
X	Gävleborgs län	1 006	5,76	1 730	109	15,88
Y	Västernorrlands län	911	4,55	2 039	125	16,29
Z	Jämtlands län	384	4,12	663	40	16,44
AC	Västerbottens län	745	4,46	1 582	100	15,86
BD	Norrbottnens län	700	4,33	1 687	105	15,99

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.² Härtill kom 138 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Statistics prepared by the State Commission for Road Traffic

Körning enligt kilometertaxa¹ *Kilometre rate*

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage %	Medel- transport- längd Mean haul. distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
6	3 329	19 719	9 866	33	43	1 554	29 680	100
7	2 668	19 138	9 431	33	56	1 508	28 243	99
8	3 479	19 166	9 546	33	43	1 487	29 165	102
9	3 205	19 327	10 154	34	47	1 528	30 062	102
10	3 043	16 927	9 359	36	41	1 375	26 322	100
11	3 401	20 076	10 408	34	46	1 555	31 205	102
12	3 365	20 248	10 296	34	47	1 555	31 433	103
A	8	208	10	—	394	8	305	140
B	92	484	345	42	31	42	784	94
C	119	793	459	37	44	65	1 159	93
D	147	969	503	34	47	74	1 481	101
E	190	1 256	603	32	51	103	1 977	106
F	170	1 093	411	27	50	76	1 586	105
G	120	880	360	29	52	62	1 164	94
H	92	905	312	26	81	59	1 276	105
I	61	161	110	41	12	16	261	97
K	47	635	153	19	113	39	837	106
L	164	1 327	497	27	76	88	1 900	104
M	260	1 484	751	34	48	118	2 352	105
N	67	589	282	32	61	49	853	98
O	63	587	209	26	79	37	871	109
P	167	1 180	551	32	48	92	1 730	100
R	167	1 223	464	28	60	83	1 709	101
S	192	1 032	695	40	41	93	1 912	111
T	131	856	449	34	61	65	1 408	108
U	161	792	402	34	43	66	1 306	109
W	274	1 024	721	41	27	88	1 813	104
X	158	914	559	38	49	77	1 615	110
Y	116	577	375	39	33	48	952	100
Z	138	324	293	47	13	30	579	94
AC	135	588	458	44	35	44	951	91
BD	126	367	324	47	17	33	652	94

¹ Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Beställningstrafik med lastbil (forts.)
For-hire lorry transport (cont.)

September 1956
September 1956

Körning enligt kilometertaxa ¹ <i>Kilometre rate</i>						Använd tid per bil i all trafik timmar <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic kronor</i>
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor</i> %		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
6	144 088	21	226 431	13	64	193	3 080
7	150 890	19	229 764	12	65	172	2 732
8	150 835	19	230 871	13	65	182	2 941
9	149 615	20	236 217	13	63	186	3 035
10	124 108	21	205 865	13	60	161	2 611
11	154 882	20	248 094	13	62	189	3 180
12	159 072	20	249 634	13	64	187	3 194
A	3 116	10	3 565	9	87	171	2 615
B	2 879	27	4 783	16	60	181	3 023
C	5 278	22	9 261	13	57	194	3 194
D	6 897	21	10 957	14	63	197	3 459
E	9 758	20	15 937	12	61	201	3 420
F	8 605	18	12 809	12	67	187	3 364
G	6 266	19	9 336	12	67	193	3 360
H	7 451	17	10 639	12	70	183	3 466
I	716	36	1 172	22	61	155	2 415
K	5 307	16	7 858	11	68	187	3 391
L	12 529	15	17 965	11	70	196	3 763
M	12 541	19	18 417	13	68	188	2 986
N	4 127	21	6 830	12	60	186	2 962
O	4 961	18	7 510	12	66	176	2 741
P	8 050	21	13 049	13	62	194	3 178
R	9 969	17	14 313	12	70	188	3 452
S	7 842	24	12 382	15	63	196	3 554
T	8 031	18	12 711	11	63	199	3 600
U	6 975	19	11 016	12	63	209	3 684
W	7 501	24	12 439	15	60	192	3 486
X	7 802	21	13 813	12	56	184	3 324
Y	3 818	25	7 096	13	54	190	3 283
Z	1 808	32	3 437	17	53	183	3 234
AC	4 655	20	8 342	11	56	193	3 400
BD	2 190	30	3 997	16	55	198	3 341

¹ Se not 1 på föregående sida.

(forts. från sid. 598)

Av de 36 307 under första halvåret 1956 avdömda fylleriförseelserna hade 24 996 begåtts under året. Dessa har underkastats en särskild bearbetning för att söka närmare belysa fylleristklientelens sammansättning. Det visade sig därvid bland annat, att nämnda antal *förseelser* fördelade sig på 19 541 *personer*. Av dessa hade 8 807 icke registrerats för någon fylleriförseelse under den senaste 5-årsperioden och var sålunda *första-gångsfyllerister* i denna mening. Av de övriga hade 3 630 en förseelse, 2 019 två förseelser och de återstående 5 085 tre eller flera förseelser under samma tid.

Av de nämnda 8 807 »*första-gångsfylleristerna*» har 387 återkommit en gång under första halvåret 1956, medan 28 personer återkommit två gånger och 55 minst 3 gånger. Icke mindre än 24 personer har hunnit dömas för minst 11 under innevarande år (i allmänhet före den 1 juni) begångna fylleriförseelser. I ett fall hade vederbörande hunnit med icke mindre än 24 förseelser. Av förseelserna med högt ordningsnummer var det övervägande antalet begångna i Göteborg, mestadels av sjömän.

En fördelning av de under första halvåret 1956 begångna fylleriförseelserna på olika åldrar ger vid handen, att ökningen varit störst i de yngsta och äldsta åldersgrupperna. Jämfört med motsvarande tid år 1952 skulle enligt dessa beräkningar, om hänsyn toges även till befolkningsutvecklingen, fyllerifrekvensen i åldrarna under 18 år ha ökat med 118 %, i åldrarna 18—21 år med 91 % och i åldrarna 21—25 år med 48 %. Därefter sker i stort sett en successiv försämring; för åldrarna 25—30 år blir ökningen 73 %, för 30—40 år 69 %, för 40—50 år 80 %, för 50—70 år 90 % och för åldrarna över 70 år slutligen 140 %.

Återfallsfyllerister förekommer även i ungdomsåldrarna. Av de 551 dömda som ännu icke fyllt 18 år hade 73 begått mer än en förseelse och av de 1 867 som fyllt 18 men icke 21 år hade 564 begått mer än en förseelse.

Av de 24 996 under första halvåret begångna fylleriförseelserna var 21 389 begångna i stad och 3 607 på landsbygden.

En fördelning av de dömda efter kyrkobokföringsort visar, att 15 110 var kyrkobokförda i stad och 8 576 på landsbygden. Landsbygdens bidrag till det offentliga fylleriet är följaktligen betydligt större än vad en fördelning enbart efter orten för begäendet ger vid handen. Av de återstående var 1 220 utlänningar, medan 90 icke kunnat identifieras av länsbyråerna för folkbokföringen.

Under tredje kvartalet 1956 omhändertogs i *släderna* inalles 31 032 fyllerister mot 14 326 under samma tid 1955, vilket innebär en ökning med 117 %. Ökningen var under juli 126 %, under augusti 128 % och under september 97 %. Emellertid visade september 1955 en för årstiden onormal ökning av antalet omhändertagna jämfört med augusti 1955, vilken ökning torde stå i samband med ransoneringens nära förestående slopande. I händelse av sedvanlig minskning från augusti till september 1955 skulle september 1956 ha visat ökning med omkring 130 %. Ökningen under tredje kvartalet, som nu stannat vid 117 % eller lika mycket som för andra kvartalet, skulle i så fall ha uppgått till 128 %. Då ökningen under första kvartalet 1956 stannade vid 103 %, är det alltså tydligt att under innevarande år en fortgående försämring ägt rum.

Under de 12 månader som den fria försäljningen tillämpats har omhändertagits inalles 100 945 personer mot 48 024 under samma tid närmast föregående år, vilket innebär en ökning med 110 %. Av olika orter visar Stockholm och Göteborg under samma tid en ökning med 159 resp. 151 % medan ökningen i Malmö stannat vid 49 %.

Antalet omhändertagna kvinnor ökade under det senaste kvartalet från 354 till 697 eller med 97 %. Motsvarande ökning för första och andra kvartalen var 58 resp. 80 %.

Antalet fyllerister under 21 år ökade samtidigt från 605 till 1 233 eller med 104 % mot 123 % för andra och 102 % för första kvartalet 1956.

Slutligen kan nämnas, att antalet på enskilt område omhändertagna fyllerister under det senaste kvartalet ökade från 745 till 1 786 eller med 140 %.

Vägfrikolyckor. Antalet vägfrikolyckor, som föranlett polisundersökning, uppgår enligt den preliminära redovisningen för tredje kvartalet 1956 i hela riket till 13 173. I jämförelse med motsvarande siffra för 1955 (12 202) innebär detta en ökning med 8,0 %. Liksom under föregående kvartal är ökningen störst för olyckor med enbart egendomsskada, 11,8 %, under det att olyckor, varpå personsskada följt, ökat med endast 2,5 %. Genomgående är ökningen — såväl absolut som relativt sett — svagare än den under samma kvartal från år 1954 till 1955. Motsvarande procenttal var då 16,5, 16,7 resp. 16,3. Sistnämnda procenttal är dock icke helt jämförbara med de förstnämnda, enär de absoluta tal, varpå de grundar sig, härrör från uppgifter av icke fullt enahanda slag.

Antalet skadade personer är under tredje kvartalet 1956 för hela riket 6 565, vilket motsvarar 104,5 % av siffran för tredje kvartalet 1955. Ökningen är störst för bilförare och -passagerare, 23,8 %, samt mopedister, 16,3 %, medan i fråga om exempelvis antalet skadade cyklister tvärtom noteras en minskning motsvarande 22,8 %. En tendens till fortsatt minskning i antal, ehuru icke så framträdande, visar siffrorna även i fråga om antalet förare av tung motorcykel.

Den nuvarande ordningen för insamling av primäruppgifter till den preliminära statistiken över vägfrikolyckor infördes den 1 juli 1955 (jfr Statistisk tidskrift 1956 sid. 198 f.). Ovanstående jämförelser mellan tredje kvartalet 1955 och 1956 grundar sig till följd härav på uppgifter, som insamlats på enahanda sätt.

Brottsligheten. Antalet till polisens kännedom under tredje kvartalet 1956 komna brott enligt strafflagen (utom fylleri och förargelseväckande beteende) var 65 193 mot 64 147 samma kvartal år 1955. Ökningen, motsvarande 1,6 %, är mindre än den för tredje kvartalet från 1954 till 1955 noterade (16,2 %). För tillgreppen av bilar och motorcyklar (inkl. mopeder) — ingående i den domi-

nerande gruppen av brott enligt 20 kapitlet (stöld och liknande) — var ökningen 5,5 % mot 57 % för samma kvartal år 1955; tendensen från andra kvartalet 1956 kvarstår således. Av de redovisade icke-strafflagsbrotten visar rattfylleribrotten fortsatt stark ökning från 3 004 till 4 082 eller med 35,9 %. Lönbränningsbrotten minskade från 58 till 11 i jämförelse med tredje kvartalet 1955.

Offences known to the police. Translation of the text in the table, p. 620.

Offences against the penal code.

Chapter 10. Offences against public activities

Violence or threats against officials

Forcible resistance

• 11. Breach of the peace (except drunkenness and disorderly conduct)

• 12. Forgery

• 13. Perjury, false charge and other false statements

• 14. Murder, manslaughter, assault and battery and similar offences
Murder and manslaughter
Homicide by misadventure, etc.
Infanticide

Procuring abortion

• 15. Violation of personal safety, etc.
Rape

• 18. Sexual offences

Indecent assaults on persons under 15 years of age
Other indecent assaults
Indecent exposure
Other indecent actions

• 19. Offences dangerous to the public
Arson

• 20. Larceny, robbery, unauthorized takings of goods, etc.
Housebreaking and burglary
Thefts of motorcars and motorcycles

Robbery

• 21. Fraud and other similar dishonesty, extortion, usury and keeping stolen goods

• 22. Embezzlement, etc.

• 23. Offences in bankruptcy

• 24. Damage, trespass on land

• 25. Offences by officials

Other offences against the penal code (except drunkenness and disorderly conduct)

Total

Certain offences against other statutes where imprisonment may be imposed.

Unlicensed distillery

Driving vehicles under influence of alcohol

Beställningstrafiken med lastbil. I detta nummer redovisas biltrafiknämndens statistik för september månad 1956 över beställningstrafiken för godsbefordran med lastbil.

Under tredje kvartalet i år har sysselsättningen — räknat i använd tid per bil och månad i all trafik — varit något lägre än under motsvarande period 1955 och utgjorde för september 1956 187 timmar mot 193 timmar 1955. Jämfört med perioden juli—september 1955 var sysselsättningen motsvarande månader 1956 mellan 4 och 6 enheter lägre.

Antalet bilar i trafiken steg från juni till september 1956 med 301 till 21 264, vilken senare siffra är 2,0 % högre än den för antalet bilar under september 1955.

Ökningen av bilarnas medelbärighet har fortgått under året; från september 1955 till september 1956 steg den från 4,70 till 4,87 ton.

Fraktavgiften vid körning efter timtaxa/timtariff har under året successivt ökat. Denna ökning har varit särskilt markant under tredje kvartalet 1956, då den tillåtna taxehöjningen successivt tagits i anspråk. Således utgjorde för september månad 1956 frakten per timme 15:02 kronor, vilket är 6,2 % mera än för juni samma år och 7,6 % högre än siffran för september 1955.

Frakten vid körning efter kilometer-taxa/kombinerad tariff uppvisar även ökning. Denna är dock betydligt mindre än fraktökningen enligt timtariffen, vilket torde sammanhånga med att maximitaxans höjning i vad avser den kombinerade tariffen omfattade allenast tidsavgiften.

Fraktavgifterna vid körning enligt kombinerad tariff var i genomsnitt under augusti och september 1956 kr 1: 02 respektive 1: 03 per körd kilometer, medan siffrorna för motsvarande månader 1955 var kr 1: 00 och för hela år 1955 i genomsnitt kr 0: 97.

Räknat per tonkm har dock frakten enligt kombinerad tariff liksom tidigare fallit något. Den var för augusti 20,1 och för september 19,8 öre gentemot 21,0 och 20,6 öre motsvarande månader 1955. Här torde ökad medelbärighet och effektivare utnyttjande ha inverkat.

Motorfordonsbeståndet. Vid slutet av första kvartalet år 1956 omfattade motorfordonsbeståndet 762 215 bilar, varav 646 446 var personbilar, 107 500 lastbilar och 8 269 bussar, samt 276 630 motorcyklar, 135 378 traktorer och 25 713 släpvagnar jämte släpslädar. Under första kvartalet 1956 har antalet personbilar ökat med 9 903 mot 18 420 under samma kvartal år 1955. Traktoreernas antal har stigit med 2 376 mot 3 388 året innan. Antalet lastbilar har däremot nedgått med 2 543. Samma kvartal året förut nedgick antalet lastbilar med 1 351. Motorcyklarnas antal nedgick under första kvartalet 1956 med 15 698 mot 12 365 ett år tidigare.

Av de olika förändringar, som inverkar på beståndet av registrerade motorfordon, har överföringarna till och från bilreservregistret spelat en större roll under ifrågavarande kvartal än under motsvarande tid året innan.

Totala antalet definitivt avregistrerade fordon har varit större än under föregående år, medan förhållandet är det motsatta ifråga om nyregistreringarna. Av personbilar har sålunda 4 576 avregistrerats samt 23 650 nyregistrerats under första kvartalet år 1956 mot resp. 4 095 och 29 156 samma kvartal år 1955. I fråga om lastbilarna utgjorde av- och nyregistreringarna resp. 1 245 och 3 141 mot 1 378 och 4 420 samt i fråga om traktorer 203 och 2 605 mot 178 och 3 628. Av motorcyklar avregistrerades 5 079 och nyregistrerades 1 069 mot 4 513 resp. 1 558 ett år tidigare.

Se även diagram sid. 635.

Centrala bilregistret: fordon fördelade efter fordonsslag

Vid utgången av End of		Lastbilar Commercial vehicles							Special- bilar Special vehicles	Sum- ma ¹ Total	Därav i yrkes- mässig trafik For hire
Skåp- och flakbilar med en maximilast av Flat lorries, vans etc., by capacity											
högst up to 1 ton	över 1-2 ton	över 2-3 ton	över 3-4 ton	över 4-5 ton	över 5-6 ton	över 6-7 ton	över over 7 ton				
1945	6 208	4 227	11 095	13 496	3 133	681	327 728		2 681	41 882	14 572
1946	10 524	4 883	10 124	21 584	6 195	1 355	728		3 941	59 400	15 987
1947	14 691	5 929	9 539	22 558	10 311	1 939	769	529	4 971	71 304	16 668
1948	17 287	6 236	8 613	21 317	13 102	2 377	821	792	5 763	76 368	16 892
1949	18 991	6 474	8 109	20 290	14 787	2 635	850	966	6 344	79 503	16 921
1950	22 150	6 819	7 687	19 339	16 834	3 105	909	1 225	6 778	84 904	17 163
1951	25 564	7 101	7 256	18 130	18 224	3 584	892	1 487	7 195	89 486	17 995
1952	29 159	7 611	7 336	17 899	20 366	4 155	1 107	1 853	7 539	97 089	18 592
1953	32 533	8 145	6 881	16 432	21 763	4 940	1 287	2 380	8 561	102 977	19 026
1954	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108 100	19 515
1955	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	10 743	110 043	20 411
1954 1 kv.	32 605	8 051	6 627	15 251	21 319	5 078	1 290	2 460	8 700	101 433	19 099
2 kv.	33 823	8 257	6 641	15 166	21 452	5 636	1 450	2 614	9 158	104 249	19 261
3 kv.	34 776	8 487	6 728	15 133	21 740	6 150	1 590	2 808	9 462	106 924	19 563
4 kv.	35 143	8 587	6 683	14 716	21 898	6 623	1 702	2 985	9 704	108 100	19 515
1955 1 kv.	34 965	8 410	6 469	13 643	21 348	6 997	1 779	3 171	9 912	106 749	19 700
2 kv.	35 545	8 438	6 485	13 350	21 385	7 491	1 890	3 348	10 227	108 211	20 107
3 kv.	35 988	8 453	6 533	13 183	21 424	7 854	1 958	3 481	10 470	109 397	20 319
4 kv.	36 161	8 448	6 567	12 827	21 289	8 301	2 022	3 642	10 743	110 043	20 411
1956 1 kv.	35 523	8 168	6 364	11 802	20 434	8 641	2 038	3 614	10 875	107 500	20 448
Därav County											
A Stockholms stad	4 906	1 365	1 165	1 892	1 843	517	230	95	1 299	13 317	2 618
B Stockholms län	2 510	489	291	538	931	548	100	159	545	6 112	1 030
C Uppsala	792	177	118	241	444	206	40	129	249	2 397	471
D Södermanlands	1 120	216	148	289	718	243	59	145	375	3 316	714
E Östergötlands	1 927	353	284	381	924	407	117	277	479	5 150	860
F Jönköpings	978	302	205	344	760	370	98	174	294	3 525	638
G Kronobergs	496	166	94	191	467	226	73	162	217	2 093	446
H Kalmar	852	243	173	286	646	328	119	290	284	3 221	604
I Gotlands	276	54	44	134	204	50	10	6	71	849	140
K Blekinge	560	132	94	205	411	156	36	110	152	1 856	328
L Kristianstads	1 285	351	250	376	873	450	72	188	439	4 287	628
M Malmöhus	3 495	792	559	1 019	1 816	807	163	223	843	9 725	1 380
N Hallands	832	205	155	294	585	260	49	70	222	2 673	432
O Göteb. o. Boh.	3 088	765	745	1 095	1 503	526	214	200	689	8 829	1 890
P Älvsborgs	1 783	330	322	496	1 013	523	112	196	546	5 322	899
R Skaraborgs	970	258	175	320	659	484	102	185	306	3 461	690
S Värmlands	1 143	217	207	392	755	331	80	132	675	3 936	798
T Örebro	1 053	241	169	394	795	265	58	231	415	3 621	723
U Västmanlands	994	207	145	317	658	243	61	180	392	3 197	604
W Kopparbergs	1 266	267	236	560	765	231	56	143	641	4 167	760
X Gävleborgs	1 371	322	207	532	720	262	55	108	719	4 297	921
Y Västernorr.	1 283	240	196	393	948	443	50	70	328	3 952	907
Z Jämtlands	770	128	102	287	339	171	18	21	172	2 008	374
AC Västerbottens	816	171	131	315	748	330	39	75	260	2 887	727
BDNorrbottnens	957	177	149	511	909	264	27	45	263	3 302	866

¹ Här ingår bilar av ej angiven storlek eller ej angivet karosseri. — ² Därav tankvagnar 896.

Registered motor vehicles by type

Personbilar Passenger cars		Bussar Buses	Summa bilar Total motor cars	Motorcyklar* Motorcycles		Släpvagnar med en maximilast av Wheeled trailers, by capacity					Släp- släddar Sleigh trailers	Vid ut- gången av End of
Hela antalet Total	Därav i yrkes- mässig trafik Taxis			Hela antalet Total	Med sidvagn With side-car	högst up to 1 ton	över 1-2 ton	över 2-3 ton	över 3 ton	Sum- ma* Total		
50 108	8 515	3 977	95 967	38 942	2 291	..	..	..	..	8 697	952	1945
138 489	9 553	4 789	202 678	114 377	5 443	..	..	..	..	10 047	1 327	1946
161 226	10 001	5 601	238 131	136 276	5 983	5 531	1 843	2 206	2 981	12 764	1 531	1947
179 587	10 340	6 471	262 426	153 508	6 174	6 435	1 766	2 391	3 867	14 624	1 704	1948
194 454	10 399	7 014	280 971	172 338	6 361	7 373	1 671	2 452	4 667	16 333	1 790	1949
252 503	10 834	7 546	344 953	212 378	6 508	8 351	1 579	2 438	5 368	17 900	1 850	1950
313 058	10 935	7 818	410 362	258 451	6 373	8 484	1 432	2 232	6 009	18 309	1 901	1951
360 552	10 982	8 138	465 779	287 289	6 354	9 351	1 396	2 055	7 143	20 065	1 928	1952
431 085	10 977	8 272	542 334	306 394	6 328	9 945	1 330	1 941	7 875	21 199	1 960	1953
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	1954
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	1955
443 411	10 921	8 211	553 055	298 380	6 023	9 678	1 293	1 833	7 866	20 777	1 957	1954 1 kv.
480 926	10 923	8 429	593 604	314 216	6 299	10 047	1 315	1 802	8 277	21 548	1 925	2 kv.
514 095	10 871	8 511	629 530	324 973	6 806	10 549	1 312	1 776	8 568	22 310	1 920	3 kv.
535 857	10 879	8 364	652 321	313 805	6 563	10 584	1 294	1 710	8 963	22 653	1 921	4 kv.
554 277	10 817	8 337	669 363	301 440	6 253	10 464	1 262	1 590	9 059	22 476	1 919	1955 1 kv.
589 976	10 768	8 441	706 628	308 049	6 813	10 820	1 257	1 561	9 409	23 148	1 919	2 kv.
620 823	10 809	8 407	738 627	309 857	7 262	11 399	1 268	1 541	9 706	24 017	1 919	3 kv.
636 543	10 806	8 309	754 895	292 328	6 882	11 479	1 287	1 484	9 923	24 275	1 917	4 kv.
646 446	10 772	8 269	762 215	276 630	6 560	11 188	1 253	1 390	9 867	23 796	1 917	1956 1 kv.
65 180	1 498	807	79 304	14 006	926	463	49	51	373	936	—	Därav County
33 766	487	544	40 422	10 429	481	420	48	35	239	748	1	A
15 627	211	210	18 234	6 645	257	303	19	47	268	638	6	B
22 063	272	250	25 629	7 490	296	260	26	48	319	654	—	C
33 927	396	363	39 440	13 887	373	424	45	49	554	1 073	2	D
28 053	414	354	31 932	13 211	188	514	44	51	330	940	—	E
15 090	332	110	17 293	6 472	77	282	21	26	192	523	3	F
22 445	362	217	25 883	9 485	138	383	24	41	295	746	—	G
5 096	75	68	6 013	3 411	71	129	13	16	30	188	—	H
11 115	117	134	13 105	4 790	94	237	9	12	186	448	—	I
25 800	337	171	30 258	10 349	144	593	16	24	517	1 158	—	K
57 040	543	452	67 217	19 285	572	940	70	87	789	1 900	—	L
15 102	181	170	17 945	7 940	131	256	18	39	221	536	—	M
40 384	896	520	49 733	21 346	564	593	59	64	380	1 099	—	N
33 742	500	384	39 448	16 550	304	425	67	76	399	973	—	O
25 630	385	231	29 322	11 684	184	531	21	36	439	1 036	3	P
27 122	551	368	31 426	12 756	222	465	95	134	394	1 091	16	R
26 056	318	275	29 952	11 172	327	480	39	37	362	921	1	S
21 476	219	306	24 979	7 494	248	333	27	27	454	844	52	T
27 553	451	327	32 047	14 953	262	506	48	67	640	1 268	105	U
24 886	496	420	29 603	13 294	243	666	90	48	679	1 493	205	W
21 600	537	488	26 040	12 472	175	501	98	100	508	1 210	225	X
11 659	317	259	13 926	6 399	95	294	61	69	248	674	256	Y
18 875	475	420	22 182	11 455	89	718	132	126	622	1 602	447	Z
17 159	402	421	20 882	9 655	99	472	114	80	429	1 097	595	AC
												BD

* Exkl. sådana som före den 1 januari 1952 var registrerade såsom lättviktsmotorcyklar. —

* Från och med år 1947 ingår här släpvagnar av

ej angiven storlek eller utan lastutrymme samt gengasverk.

Centrala bilregistret: traktorer

Registered tractors

Vid utgången av End of	Hjul- traktorer Tractors wheeled	Band- traktorer Cater- pillars	Summa Total	Fördelning efter drivmedel Fuel type					
				Bensin och bensin- blandn. Gasoline	Bränn- olja Gas oil	Foto- gen Kero- sene	Gen- gas Prod- ucer gas	Andra Other	Ej an- givet Un- known
1953	102 140	1 257	103 397	12 007	19 773	70 966	23	1	627
1954	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
1954 1 kv.	104 916	1 294	106 210	12 470	20 839	72 247	23	1	630
2 kv.	110 624	1 336	111 960	13 627	22 759	74 918	22	1	633
3 kv.	114 383	1 365	115 748	14 500	24 150	76 439	22	1	636
4 kv.	118 853	1 394	120 247	15 553	25 892	78 131	21	3	647
1955 1 kv.	122 233	1 402	123 635	16 687	27 367	78 909	22	3	647
2 kv.	127 059	1 390	128 449	18 278	29 170	80 333	22	3	643
3 kv.	129 142	1 391	130 533	19 065	30 023	80 781	22	3	639
4 kv.	131 606	1 396	133 002	20 068	31 135	81 138	25	3	633
1956 1 kv.	133 968	1 410	135 378	20 777	32 510	81 434	24	3	630
Därav County									
A Stockholms stad	528	56	584	226	239	118	—	—	1
B Stockholms län	5 483	25	5 508	565	1 390	3 509	1	—	43
C Uppsala	6 094	17	6 111	314	1 911	3 846	2	—	38
D Södermanlands	6 390	15	6 405	591	1 791	3 999	—	—	24
E Östergötlands	9 111	48	9 159	799	2 645	5 669	2	—	44
F Jönköpings	3 897	13	3 910	987	855	2 051	—	—	17
G Kronobergs	2 292	20	2 312	438	638	1 225	—	—	11
H Kalmar	6 389	17	6 406	567	1 564	4 257	—	—	18
I Gotlands	3 483	7	3 490	186	792	2 477	—	—	35
K Blekinge	1 845	4	1 849	200	470	1 160	—	—	19
L Kristianstads	9 542	34	9 576	1 516	2 107	5 921	1	—	31
M Malmöhus	14 569	71	14 640	2 326	3 090	9 111	5	1	107
N Hallands	4 883	14	4 897	618	856	3 376	1	—	46
O Göteb. o. Bohus	3 338	20	3 358	882	599	1 868	2	—	7
P Älvsborgs	6 205	26	6 231	1 547	1 124	3 540	—	—	20
R Skaraborgs	11 108	18	11 126	1 730	2 587	6 795	—	1	13
S Värmlands	5 630	96	5 726	1 011	1 053	3 629	1	—	32
T Örebro	5 911	66	5 977	729	1 251	3 964	2	—	31
U Västmanlands	6 597	75	6 672	425	1 823	4 388	2	1	33
W Kopparbergs	4 717	126	4 843	1 604	939	2 286	2	—	12
X Gävleborgs	4 173	73	4 246	924	1 230	2 076	1	—	15
Y Västernorrlands	3 108	144	3 252	803	812	1 629	2	—	6
Z Jämtlands	2 006	113	2 119	462	681	968	—	—	8
AC Västerbottens	4 209	176	4 385	997	1 222	2 157	—	—	9
BDNorrbottens	2 460	136	2 596	330	841	1 415	—	—	10

Centrala bilregistret: bilar fördelade efter drivmedel

Registered motor cars by fuel type

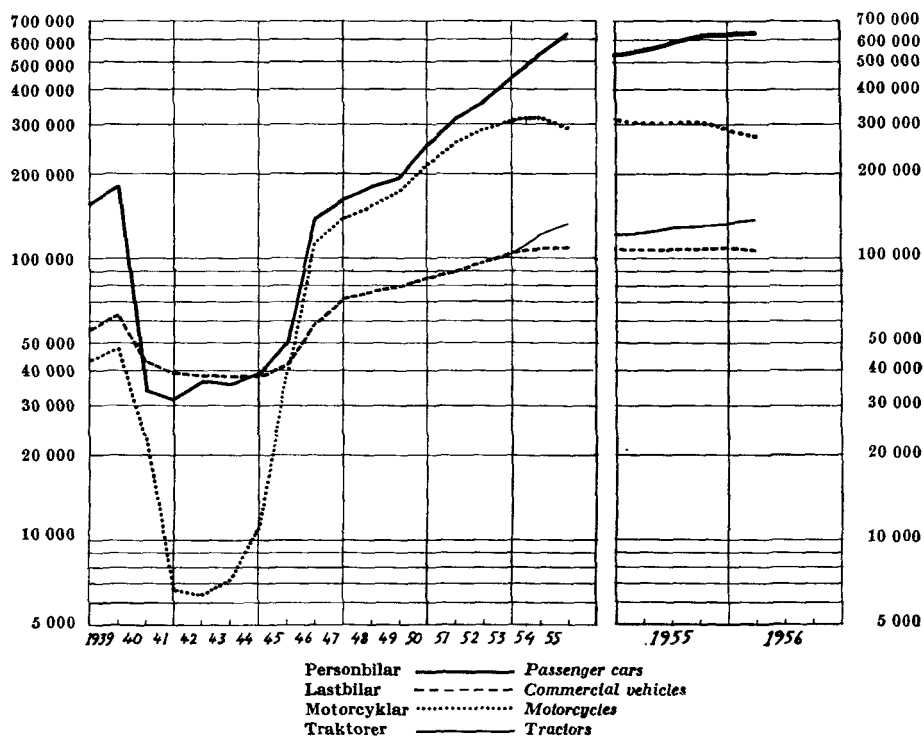
Vid utgången av End of	Personbilar Passenger cars				Bussar Buses				Lastbilar Commercial vehicles			
	Bensin och bensinblandn. Gasoline	Brännolja ¹ Gas oil ¹	Gen-gas Prod-ucer gas	Andra Other	Bensin och bensinblandn. Gasoline	Brännolja ¹ Gas oil ¹	Gen-gas Prod-ucer gas	Andra Other	Bensin och bensinblandn. Gasoline	Brännolja ¹ Gas oil ¹	Gen-gas Prod-ucer gas	Andra Other
1945	25 105	17	24 669	317	528	400	2 037	112	10 113	112	30 292	1 365
1946	135 507	38	2 855	89	2 866	1 422	419	82	53 272	1 793	3 489	846
1947	159 610	37	1 514	65	3 385	2 061	57	98	66 619	3 216	921	548
1948	178 919	52	574	42	3 401	2 921	20	129	69 035	6 351	517	465
1949	194 127	51	239	37	3 200	3 626	4	184	70 052	8 803	244	404
1950	252 165	100	206	32	3 111	4 254	2	179	72 631	11 814	115	344
1951	312 706	151	175	26	2 885	4 724	2	207	74 783	14 366	66	271
1952	360 186	192	151	23	2 786	5 142	1	209	79 425	17 397	52	215
1953	430 639	310	121	15	2 622	5 440	1	209	82 398	20 370	38	171
1954	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
1954 1 kv.	442 971	316	110	14	2 546	5 455	1	209	80 555	20 690	33	155
2 kv.	480 391	416	107	12	2 563	5 659	1	206	82 351	21 713	35	150
3 kv.	513 367	612	105	11	2 536	5 768	1	206	84 030	22 710	34	150
4 kv.	534 981	762	103	11	2 441	5 713	1	209	84 398	23 529	29	144
1955 1 kv.	553 275	903	87	12	2 341	5 787	1	208	82 831	23 753	27	138
2 kv.	588 883	1 000	81	12	2 324	5 945	1	171	83 598	24 453	25	135
3 kv.	619 598	1 140	73	12	2 278	5 971	1	157	84 175	25 067	24	131
4 kv.	635 181	1 282	67	13	2 197	5 953	1	158	84 284	25 619	22	118
1956 1 kv.	644 982	1 393	62	9	2 116	5 988	1	164	82 000	25 370	22	108
Därav: County												
A	65 011	166	1	2	23	636	—	148	12 085	1 188	—	44
B	33 695	69	2	—	88	456	—	—	4 900	1 206	1	5
C	15 592	34	1	—	55	155	—	—	1 712	683	—	2
D	22 037	26	—	—	87	163	—	—	2 541	770	—	5
E	33 894	33	—	—	138	225	—	—	3 929	1 220	—	1
F	27 990	55	8	—	123	231	—	—	2 415	1 107	2	1
G	15 055	33	1	1	45	65	—	—	1 376	715	1	1
H	22 419	26	—	—	105	112	—	—	2 264	957	—	—
I	5 094	2	—	—	37	31	—	—	685	164	—	—
K	11 103	10	2	—	24	110	—	—	1 424	430	—	2
L	25 774	24	1	1	60	111	—	—	3 410	876	—	1
M	56 980	46	14	—	123	329	—	—	8 483	1 234	7	1
N	15 072	28	2	—	61	109	—	—	2 120	551	—	2
O	40 189	188	6	1	70	434	—	16	7 567	1 248	6	8
P	33 693	42	6	1	99	285	—	—	3 995	1 312	1	14
R	25 584	43	3	—	65	166	—	—	2 323	1 137	—	1
S	26 977	143	1	1	140	228	—	—	2 592	1 342	—	2
T	26 022	32	1	1	82	193	—	—	2 605	1 013	2	1
U	21 442	34	—	—	109	197	—	—	2 207	988	—	2
W	27 514	37	2	—	98	229	—	—	2 799	1 364	—	4
X	24 841	44	1	—	136	284	—	—	3 002	1 286	—	9
Y	21 499	97	3	1	113	375	—	—	2 563	1 386	1	2
Z	11 627	32	—	—	51	208	—	—	1 335	673	—	—
AC	18 775	96	4	—	71	348	1	—	1 736	1 150	1	—
BD	17 103	53	3	—	113	308	—	—	1 932	1 370	—	—

¹ samt fotogen and kerosene.

Centrala bilregistret: förändringar i beståndet av motorfordon
Changes in registration of motor vehicles

Förändring Change	1954	1955		1956	1954	1955		1956
	4 kv.	1 kv.	4 kv.	1 kv.	4 kv.	1 kv.	4 kv.	1 kv.
	Personbilar <i>Passenger cars</i>				Bussar <i>Buses</i>			
Överförda till bilreserv- gistrer Transferred to re- serve	5 852	7 720	15 620	16 361	274	214	268	180
Definitivt avregistrerade Condemned	3 317	4 095	4 628	4 576	39	21	44	24
Återregistrerade Re-regis- tered	591	998	5 139	7 112	52	59	134	69
Nyregistrerade Registered ..	30 270	29 156	30 870	23 650	116	147	84	96
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) Net change ..	+21 762	+18 420	+15 720	+9 903	-147	-27	-98	-40
	Lastbilar <i>Commercial vehicles</i>				Motorcyklar <i>Motorcycles</i>			
Överförda till bilreserv- gistrer Transferred to re- serve	1 996	4 871	2 782	5 394	12 068	10 031	18 298	13 561
Definitivt avregistrerade Condemned	1 260	1 378	1 158	1 245	3 236	4 513	4 588	5 079
Återregistrerade Re-regis- tered	763	564	1 000	828	848	632	2 077	1 842
Nyregistrerade Registered ..	3 823	4 420	3 593	3 141	3 319	1 558	3 256	1 069
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) Net change ..	+1 176	-1 351	+646	-2 543	-11 168	-12 365	-17 529	-15 698
	Traktorer <i>Tractors</i>				Släpfordon <i>Trailers</i>			
Överförda till bilreserv- gistrer Transferred to re- serve	57	68	119	192	452	887	511	971
Definitivt avregistrerade Condemned	194	178	331	203	120	164	122	206
Återregistrerade Re-regis- tered	8	12	15	16	101	78	93	71
Nyregistrerade Registered ..	4 671	3 628	2 791	2 605	837	794	806	626
Nettoskillnad (inkl. andra ändringar) Net change ..	+4 499	+3 388	+2 469	+2 376	+344	-179	+256	-479

Beståndet av motorfordon *Motor vehicles*

STATISTISK TIDSKRIFT

12·1956

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF SWEDEN

STOCKHOLM

STATISTISK TIDSKRIFT

UTGIVEN AV STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STATISTICAL REVIEW

PUBLISHED MONTHLY BY

THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS, STOCKHOLM, SWEDEN

ANSVARIG UTGIVARE: KARIN KOCK. REDAKTÖR: YNGVE FRITZELL

Telefoner: 63 05 60, ankn. 456 och 450 (redaktören personligen)

Prenumeration verkställs genom A.B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm.

Utkommer med tolv häften om året, nämligen varje kvartal fullständiga häften och dessemellan häften med endast avd. Statistiska uppgifter.

Pris kr. 10:— per år och kr. 2:50 resp. 1:— per häfte.

NY FÖLJD ÅRG. 5

NR 12

DECEMBER 1956

INNEHÅLL

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar	642
Befolkningsutvecklingen	644
Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955. Preliminära uppgifter	646
Beställningstrafiken med lastbil	658
Vägförhållanden	661
Konkurser och protesterade växlar	664
Preliminär försäkringsstatistik för september och oktober	666
Kommunalskatteunderlag och utdebitering år 1956	669
Inkomstfördelningen år 1955. Preliminär redogörelse	670
Sparbankerna år 1955. Några förhandsuppgifter	685
Mjölproduktionen år 1955	685
Arealinventeringen i oktober 1956	686

CONTENTS

TABLES

Commentary	642
Vital statistics	644
Income, expenditure and profits of business enterprises in 1954 and 1955. Preliminary data	646
For-hire lorry transport	658
Road accidents	661
Bankruptcies and protested bills	664
Preliminary insurance statistics	666
Local taxation: Taxable income and debited tax in 1956	669
The income distribution in 1955. Preliminary data	670
Savings banks in 1955. Preliminary data	685
Milk production in 1955	685
Survey of acreage in October, 1956	686

STATISTISKA UPPGIFTER

Kommentar

Commentary

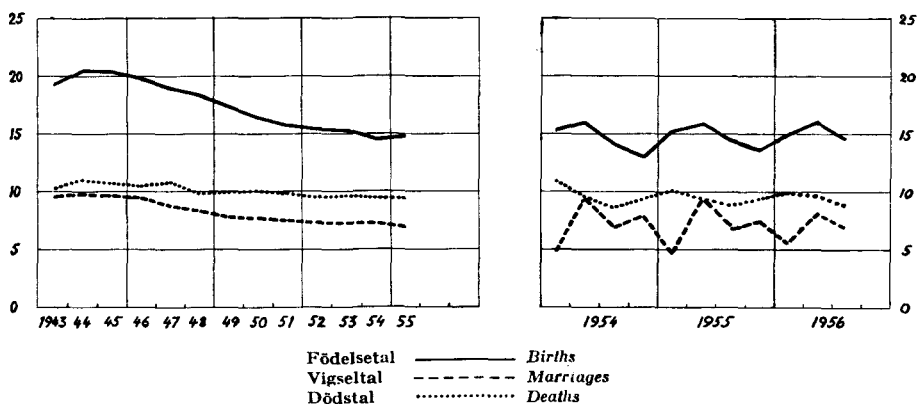
Befolkningsutvecklingen. Antalet ingångna äktenskap är både för tredje kvartalet och för årets tre första kvartal i det närmaste oförändrat jämfört med samma tider år 1955.

För tredje kvartalet 1956 är antalet levande födda oförändrat jämfört med

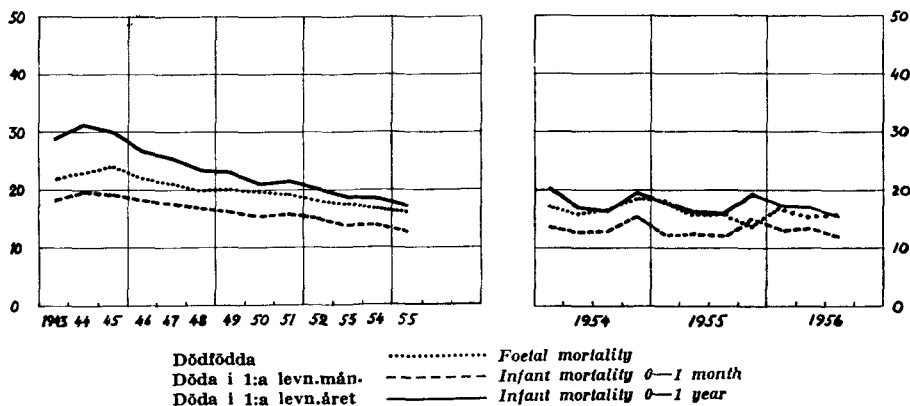
samma kvartal 1955. Utsträcker jämförelsen till årets tre första kvartal är däremot antalet i år något större än år 1955. Under antagande av ungefär samma antal födda under fjärde kvartalet 1956 som under samma kvartal 1955 har för hela år 1956 antalet födda beräknats till i runt tal 108 000.

Antalet avlidna är både för tredje kvartalet och för årets tre första kvartal

Befolkningsutvecklingen i ‰ Birth, death and marriage rates

Spädbarnsdödlighet och dödföddhet i ‰ Infant and foetal mortality rates

något större än under samma tider år 1955. Ökningen faller huvudsakligen på städerna.

Jämfört med tredje kvartalet 1955 visar födelseöverskottet en obetydlig minskning.

Antalet invandrare är under tredje kvartalet 1956 något mindre och antalet utvandrare något större än under samma kvartal år 1955. För de tre första kvartalen i år utgör invandringsöverskottet omkring 7 400 eller något mindre än under samma tid år 1955, då det var närmare 9 000. Uppgifterna avser den kyrkobokförda in- och utvandringen.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår.

Income, expenditure and profits of business enterprises. Translation of the text in the tables, p. 646 and 647.

Shipping companies (joint-stock companies)

Kind of income, etc.

- 1 Manning
- 2 Number of vessels
- 3 Registered gross tonnage

Income

- 4 Gross profit from shipping trade
- 5 Dividends
- 6 Interest
- 7 Profit from sold fixed assets
- 8 Gross profit from other activities
- 9 Sundry
- 10 Total

Expenditure and net profit

- 11 Interest
- 12 Depreciation
- 13 Taxes
- 14 Pension funds
- 15 Investment reserve
- 16 Sundry
- 17 Net profit
- 18 Total

Gross profit account

- 19 Gross income
- 20 Deducted: Fuel and lubricant costs
- 21 General shipping dues, loading and unloading costs
- 22 Chartered vessels
- 23 Administrative expenses and sundry

- 24 Total
- 25 Gross profit

Other data

- 26 Vessels contracted during accounting period
- 27 Investments in vessels
- 28 of which primary investments
- 29 Amounts immediately written off on current investments
- 30 Book value of vessels at end of accounting period
- 31 Costs of maintenance and repairs
- 32 Pensions and pension insurance fees
- 33 Wages and salaries: Board of directors and executives
- 34 Manning
- 35 Other employees
- 36 Paid dividends
- 37 Declared dividends

Small commercial enterprises. Wholesale and retail trade

Kind of income, etc.

1. Number of employees
2. Turnover
3. Of which in joint-stock companies and corporations
4. Net income according to returns to the assessment authorities
5. Of which in joint-stock companies and corporations
6. Depreciation
7. Wages and salaries
8. Interest
9. Rent
10. Inventories, variation in value

Special information of joint-stock companies and corporations

11. Salaries to board of directors, managing director and other executives
12. Net profit
13. Paid dividends
14. Declared dividends

(forts. sid. 657)

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	•	<i>Repetition</i>
Intet finnes att redovisa	—	<i>Magnitude nil</i>
Mindre än $\frac{0,5}{0,05}$ av enheten	0 0,0	<i>Magnitude less than half of unit employed</i>
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	..	<i>Data not available</i>
Logiskt omöjlig uppgift	.	<i>Category not applicable</i>
Preliminär uppgift	*	<i>Provisional or estimated figure</i>

Befolkningsutvecklingen: Hela riket *Vital statistics: Total*

År och månad <i>Year and month</i>	Medel- folk- mängd <i>Mean popula- tion</i>	Vigda par <i>Marri- ages</i>	Le- vande födda <i>Live births</i>	Döda utom död- födda <i>Deaths</i>	Över- skott av födda <i>Excess of births</i>	In- vand- rare <i>Immi- grants</i>	Ut- vand- rare <i>Emi- grants</i>	Döda i <i>Infant deaths</i>		Död- födda <i>Still- births</i>
								1:a lev- nads- året <i>0—1 year</i>	1:a lev- nadsmå- naden ¹ <i>0—1 month²</i>	
1943	6 490 514	62 803	125 392	66 105	59 287	6 249	687	3 629	2 288	2 801
1944	6 560 088	64 627	134 991	72 284	62 707	13 340	549	4 195	2 630	3 187
1945	6 635 548	64 280	135 373	71 901	63 472	21 126	8 261	4 054	2 556	3 330
1946	6 718 717	63 800	132 597	70 635	61 962	31 422	6 915	3 516	2 394	2 935
1947	6 802 865	59 670	128 779	73 579	55 200	31 399	6 451	3 268	2 236	2 786
1948	6 883 467	58 009	126 683	67 693	58 990	32 935	9 784	2 936	2 113	2 512
1949	6 955 535	55 288	121 272	69 537	51 735	23 997	14 174	2 823	1 957	2 489
1950	7 014 005	54 222	115 414	70 296	45 118	27 940	12 860	2 421	1 751	2 340
1951	7 072 830	54 247	110 168	69 799	40 369	31 603	16 580	2 378	1 741	2 163
1952	7 124 673	53 314	110 192	68 270	41 922	26 259	14 998	2 207	1 632	2 052
1953	7 171 461	53 152	110 144	69 553	40 591	19 175	17 480	2 064	1 512	2 007
1954	7 213 490	53 008	105 096	69 030	36 066	20 817	13 822	1 966	1 450	1 811
1955*	7 263 000	51 467	*107 651	*68 526	*39 125	29 375	11 625	1 863	1 404	1 807
1955* juli	7 268 000	5 649	9 024	5 809	3 215	6 145	2 166	429	327	432
aug.		3 670	8 832	5 226	3 606					
sept.		3 197	8 955	5 145	3 810					
okt.		4 300	8 782	5 521	3 261					
1955* nov.	7 283 000	4 061	8 033	5 412	2 621	13 454	4 646	482	374	421
dec.		5 299	8 089	6 246	1 843					
1956* jan.	7 296 000	2 658	8 597	5 908	2 689	5 002	2 477	472	353	473
febr.		2 549	8 394	6 028	2 366					
mars		4 845	10 236	6 088	4 148					
april		3 270	10 267	6 047	4 220					
1956* maj	7 308 000	4 702	10 066	6 094	3 972	4 452	2 793	500	393	461
juni		6 870	8 927	5 484	3 443					
juli	7 322 000	4 728	9 160	5 611	3 549	5 913	2 682	417	321	425
aug.		3 622	8 777	5 417	3 360					
sept.		4 084	8 964	5 600	3 364					
		På 1 000 av medelfolkmängden ⁴ <i>Per 1 000 of mean population</i>						På 1 000 levande födda ⁵		På 1 000 födda ⁶
1951	7 072 830	7,67	15,58	9,87	5,71	4,47	2,34	21,6	15,8	19,3
1952	7 124 673	7,48	15,47	9,58	5,88	3,69	2,11	20,0	14,8	18,3
1953	7 171 461	7,41	15,36	9,70	5,66	2,67	2,44	18,7	13,7	17,9
1954	7 213 490	7,35	14,57	9,57	5,00	2,89	1,92	18,7	13,8	16,9
1955*	7 263 000	7,09	14,82	9,45	5,37	4,04	1,60	17,3	13,0	16,5
1954* 3 kv.	7 218 000	6,9	14,1	8,6	5,5	2,2	1,3	16,4	12,9	16,5
4 kv.	7 230 000	7,9	13,0	9,3	3,7	6,2	2,9	19,5	15,5	18,5
1955* 1 kv.	7 241 000	4,7	15,2	10,1	5,1	3,0	1,4	17,7	12,3	18,2
2 kv.	7 254 000	9,3	16,0	9,5	6,5	2,4	1,3	16,0	12,4	15,5
3 kv.	7 268 000	6,8	14,6	8,8	5,8	3,2	1,1	15,9	12,2	15,9
4 kv.	7 283 000	7,5	13,7	9,4	4,3	7,4	2,6	19,4	15,0	13,9
1956* 1 kv.	7 296 000	5,5	15,0	9,9	5,1	2,8	1,4	17,3	13,0	17,1
2 kv.	7 308 000	8,2	16,1	9,7	6,4	2,5	1,5	17,1	13,4	15,5
3 kv.	7 322 000	6,8	14,6	9,0	5,6	3,2	1,5	15,5	11,9	15,6

¹ Årssiffrorna avser döda i de 4 första levnads-
veckorna. — ² Annual figures refer to deaths
within 4 weeks. — ³ Summan av kvartalsupp-
gifterna. I berättelsen »Folkmängden» redovisas

antalet enligt de summariska redogörelserna för
helår. — ⁴ För kvartal räknat på folk mängden
vid kvartalets mitt och omräknat till årssiffror.
— ⁵ Per 1 000 live births. — ⁶ Per 1 000 births.

Befolkningsutvecklingen: Städerna *Vital statistics: Urban districts*

År och månad <i>Year and month</i>	Medel-folk-mängd <i>Mean population</i>	Vigda par <i>Marriages</i>	Le-vande födda <i>Live births</i>	Döda utom dödfödda <i>Deaths</i>	Över-skott av födda <i>Excess of births</i>	In-vand-rare <i>Immigrants</i>	Ut-vand-rare <i>Emigrants</i>	Döda i <i>Infant deaths</i>		Död-födda <i>Still-births</i>
								1:a lev-nads-året <i>0—1 year</i>	1:a lev-nads-må-naden ¹ <i>0—1 month²</i>	
1943	2 569 745	31 472	52 555	23 892	28 663	4 215	538	1 362	952	1 150
1944	2 675 223	33 514	59 678	27 111	32 567	9 372	422	1 669	1 183	1 332
1945	2 772 270	33 864	61 097	27 776	33 321	12 503	6 056	1 714	1 193	1 486
1946	2 867 226	34 209	60 572	27 524	33 048	18 361	5 246	1 485	1 108	1 235
1947	2 978 163	32 321	60 708	29 169	31 539	18 679	4 461	1 429	1 055	1 225
1948	3 087 525	32 084	60 335	28 036	32 299	17 592	6 626	1 362	1 028	1 101
1949	3 183 992	30 941	57 781	28 971	28 810	14 167	9 730	1 299	943	1 136
1950	3 252 067	30 990	55 162	29 272	25 890	15 771	8 882	1 055	815	1 096
1951	3 323 302	30 945	53 048	28 975	24 073	18 236	11 938	1 063	828	1 002
1952	3 420 927	31 157	54 117	29 594	24 523	15 368	10 079	1 054	826	956
1953	3 468 399	30 936	54 657	30 411	24 246	11 593	11 978	955	720	975
1954	3 518 425	31 035	52 475	30 190	22 285	12 143	9 651	955	737	937
1955*	..	30 346	54 507	30 737	23 770	16 961	7 583	931	746	838
1955* juli	}	3 441	4 512	2 589	1 923	} 3 457	1 470	222	179	211
aug.		2 126	4 462	2 419	2 043					
sept.		1 899	4 462	2 274	2 188					
okt.		2 539	4 448	2 477	1 971					
1955* nov.	}	2 351	4 065	2 490	1 575	} 7 459	2 784	239	190	212
dec.		3 063	4 118	2 771	1 347					
1956* jan.	}	1 651	4 381	2 669	1 712	} 3 182	1 807	229	173	235
febr.		1 605	4 394	2 698	1 696					
mars		2 990	5 286	2 758	2 528					
april		1 986	5 345	2 833	2 512					
1956* maj	}	2 758	5 189	2 767	2 422	} 2 494	1 914	234	190	229
juni		4 060	4 570	2 478	2 092					
juli		2 862	4 629	2 580	2 049					
aug.		2 089	4 501	2 507	1 994					
1956* sept.	}	2 468	4 583	2 568	2 015	} 3 478	1 736	195	148	202
På 1 000 av medelfolkmängden ⁴ <i>Per 1 000 of mean population</i>								På 1 000 levande födda ⁵		På 1 000 födda ⁶
1951	3 323 302	9,31	15,96	8,72	7,24	5,49	3,59	20,0	15,6	18,5
1952	3 420 927	9,11	15,82	8,65	7,17	4,49	2,95	19,5	15,3	17,4
1953	3 468 399	8,92	15,76	8,77	6,99	3,44	3,37	17,5	13,2	17,5
1954	3 518 425	8,82	14,91	8,58	6,33	3,45	2,74	18,2	14,0	17,5
1955*	..	8,56	15,38	8,67	6,71	4,79	2,15	17,1	13,7	15,1
1954* 3 kv.	..	8,5	14,4	8,0	6,4	2,7	1,7	17,0	13,8	17,7
4 kv.	..	9,5	13,6	8,6	5,0	7,2	4,1	19,3	15,5	19,9
1955* 1 kv.	..	5,9	15,7	9,1	6,6	4,0	2,1	16,9	13,1	15,4
2 kv.	..	11,1	16,6	8,8	7,8	2,8	1,7	15,7	13,1	13,5
3 kv.	..	8,4	15,0	8,2	6,8	3,8	1,6	16,4	13,2	15,5
4 kv.	..	8,9	14,1	8,7	5,4	8,4	3,1	18,9	15,0	16,5
1956* 1 kv.	..	7,0	15,7	9,1	6,6	3,6	2,0	16,3	12,3	16,4
2 kv.	..	9,8	16,9	9,0	7,9	2,8	2,1	15,5	12,6	14,9
3 kv.	..	8,2	15,1	8,4	6,7	3,8	1,9	14,2	10,8	14,5

¹ Årssiiffrorna avser döda i de 4 första levnads-veckorna. — ² Annual figures refer to deaths within 4 weeks. — ³ Summan av kvartalsuppgifterna. I berättelsen »Folk-mängden» redovisas

antalet enligt de summariska redogörelserna för helår. — ⁴ För kvartal räknat på folk-mängden vid årets början och omräknat till årssiifra. — ⁵ Per 1 000 live births. — ⁶ Per 1 000 births.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter
Income, expenditure and profits of business enterprises. Preliminary data
 Rederiföretag (aktiebolag) *Shipping companies (joint-stock companies)*

Olika slag av intäkter, kostnader m. m. i 147 rederiföretag	1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
			Absolut	%
1 Antal ombordanställda	18 362	18 341	— 21	— 0
2 Antal fartyg	593	608	+ 15	+ 3
3 Bruttodräktighet i reg.ton	2 118 630	2 191 619	+ 72 989	+ 3
<i>Intäkter</i>	<i>milj. kr</i>	<i>milj. kr</i>	<i>milj. kr</i>	
4 Bruttovinst	229,2	320,3	+ 91,1	+ 40
5 Utdelning å aktier och andelar	8,1	8,8	+ 0,7	+ 9
6 Räntor	13,5	15,2	+ 1,7	+ 13
7 Vinst å avyttring av materiella anlägg- ningstillgångar	92,9	55,2	— 37,6	— 41
8 Överskott å annan rörelse	4,6	3,8	— 0,8	— 17
9 Övriga intäkter	35,8	41,8	+ 6,0	+ 17
10 Summa	384,0	445,2	+ 61,2	+ 16
<i>Kostnader och vinst</i>				
11 Räntor	20,2	25,0	+ 4,8	+ 24
12 Avskrivning å materiella anläggningstill- gångar	234,9	249,3	+ 14,4	+ 6
13 Skatter samt investeringsavgift	29,5	39,3	+ 9,8	+ 33
14 Avsättn. till pensions- och personalstift.	3,5	9,1	+ 5,6	+161
15 Avsättningar till investeringsfonder	49,6	55,5	+ 5,9	+ 12
16 Övriga kostnader	12,2	25,4	+ 13,3	+109
17 Redovisad vinst	34,2	41,7	+ 7,5	+ 22
18 Summa	384,0	445,2	+ 61,2	+ 16
<i>Beräkning av bruttovinsten</i>				
19 Bruttointäkt av rörelsen	1 422,2	1 640,1	+ 217,8	+ 15
20 Avgår: Kostnader för driv- och smörjmedel	151,8	162,2	+ 10,4	+ 7
21 Skeppsumgälder, lastnings- och loss- ningskostnader	300,7	331,9	+ 31,2	+ 10
22 Hyror för chartrade fartyg	67,8	99,2	+ 31,4	+ 46
23 Övriga driftskostnader samt för- valtningskostnader	672,7	726,4	+ 53,8	+ 8
24 Summa avgående poster	1 193,0	1 319,8	+ 126,8	+ 11
25 Bruttovinst	229,2	320,3	+ 91,1	+ 40
<i>Övriga uppgifter</i>				
26 Nytecknade nybyggnadskontrakt	..	536,5	..	..
27 Anskaffning av fartyg (inkl. förbättrings- kostnader)	248,6	270,8	+ 22,2	+ 9
28 Därav egentlig investering	196,0	256,5	+ 60,6	+ 31
29 Omedelbart avskriven anskaffningskostnad	2,7	1,6	— 1,1	— 41
30 Bokfört värde vid årets slut av fartyg	573,6	626,0	+ 52,4	+ 9
31 Ungefärliga kostnader för reparation och underhåll	90,6	90,9	+ 0,3	+ 0
32 Av företagen erlagda pensioner och pen- sionspremier	12,5	15,9	+ 3,4	+ 27
33 Lön till: Styrelse, verkst. dir. och andra företagsledare	10,6	11,7	+ 1,0	+ 10
34 Ombordanställda	230,4	248,8	+ 18,4	+ 8
35 Andra anställda	33,9	36,9	+ 3,1	+ 9
36 Betald utdelning	19,9	21,3	+ 1,4	+ 7
37 Beslutad utdelning	21,3	23,9	+ 2,5	+ 12

¹ Häri ingår en återförd haveriersättning på 11,5 milj. kr.

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955 eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter

Mindre handelsföretag. Detaljhandel

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data

Small commercial enterprises. Retail trade

Procenttal för ökning eller minskning av vinsten måste ses i samband med de absoluta talens storlek samt vinstreglerande faktorer som lager-

reservförändringar m. m. Procenttal, som grundar sig på små tal eller av annan anledning är av mindre värde, har satts inom parentes.

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
			Absolut	%
Speceributiker (enkelbutiker; 18 företag) <i>Grocery stores (without milk and meat)</i>				
1 Antal anställda	60	61	+ 1	+ 2
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	4,91	4,72	— 0,19	— 4
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	2,10	2,00	— 0,10	— 5
4 Deklarerad nettointäkt	0,16	0,18	+ 0,01	+ 9
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,00	0,01	+ 0,00	+ 82
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	0,02	0,02	— 0,00	— 12
7 Lön till anställda	0,41	0,42	+ 0,02	+ 4
8 Räntor	0,01	0,01	+ 0,00	+ 20
9 Lokalhyror	0,07	0,07	+ 0,00	+ 5
10 Lagervärdeförändring	— 0,01	+ 0,00	.	.
<i>Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar</i>				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	0,06	0,08	+ 0,01	+ 18
12 Redovisad vinst	— 0,02	— 0,02	— 0,00	— 16
13 Betald utdelning	—	—	—	—
14 Beslutad utdelning	—	—	—	—
Speceributiker med mjölk- eller köttavdelning <i>(36 företag) Grocery stores (with milk or meat)</i>				
1 Antal anställda	256	250	— 6	— 2
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	21,53	22,71	+ 1,18	+ 5
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	5,28	5,69	+ 0,41	+ 8
4 Deklarerad nettointäkt	0,46	0,54	+ 0,09	+ 19
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,00	0,00	—	—
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	0,15	0,20	+ 0,05	+ 30
7 Lön till anställda	1,68	1,75	+ 0,07	+ 4
8 Räntor	0,04	0,05	+ 0,01	+ 36
9 Lokalhyror	0,18	0,20	+ 0,01	+ 6
10 Lagervärdeförändring	+ 0,07	+ 0,00	.	.
<i>Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar</i>				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	0,06	0,08	+ 0,02	+ 44
12 Redovisad vinst	0,00	0,00	— 0,00	— 27
13 Betald utdelning	—	—	—	—
14 Beslutad utdelning	—	—	—	—

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)**

Mindre handelsföretag. Detaljhandel (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
			Absolut	%
Bagerier och konditorier (42 företag) <i>Bakeries and confectionery stores</i>				
1 Antal anställda	494	499	+ 5	+ 1
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	12,26	12,77	+ 0,52	+ 4
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	1,54	1,67	+ 0,12	+ 8
4 Deklarerad nettointäkt	0,67	0,70	+ 0,02	+ 4
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,00	0,00	+ 0,00	(+ 260)
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	0,17	0,21	+ 0,03	+ 19
7 Lön till anställda	3,17	3,45	+ 0,29	+ 9
8 Räntor	0,02	0,02	— 0,00	— 10
9 Lokalhyror	0,24	0,28	+ 0,04	+ 15
10 Lagervärdeförändring	— 0,02	+ 0,02	.	.
<i>Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar</i>				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	0,09	0,12	+ 0,02	+ 27
12 Redovisad vinst	0,00	0,00	+ 0,00	(+ 1 550)
13 Betald utdelning	—	—	—	—
14 Beslutad utdelning	—	—	—	—
Annan livsmedelshandel utom lant- och skepps- handel (59 företag) <i>Other food stores</i>				
1 Antal anställda	355	352	— 3	— 1
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	25,21	25,17	— 0,04	— 0
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	7,30	7,50	+ 0,20	+ 3
4 Deklarerad nettointäkt	0,67	0,66	— 0,01	— 2
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,02	0,02	— 0,00	— 6
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	0,16	0,23	+ 0,07	+ 47
7 Lön till anställda	2,47	2,64	+ 0,17	+ 7
8 Räntor	0,05	0,07	+ 0,03	+ 55
9 Lokalhyror	0,22	0,22	—	—
10 Lagervärdeförändring	+ 0,08	+ 0,05	.	.
<i>Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar</i>				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	0,11	0,16	+ 0,05	+ 44
12 Redovisad vinst	0,01	— 0,01	— 0,02	(— 177)
13 Betald utdelning	—	—	—	—
14 Beslutad utdelning	—	—	—	—

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Small commercial enterprises. Retail trade (cont.)

1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
		Absolut	%			Absolut	%
Vävnader och sybehör (45 företag) Dry goods				Damkonfektion (34 företag) Women's clothing stores			
356	354	— 2	— 1	549	562	+ 13	+ 2 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
20,00	20,05	+ 0,05	+ 0	25,75	25,70	— 0,05	— 0 2
10,34	10,36	+ 0,03	+ 0	15,12	15,38	+ 0,26	+ 2 3
0,64	0,58	— 0,06	— 9	0,81	0,69	— 0,12	— 14 4
0,07	0,05	— 0,03	— 37	0,20	0,17	— 0,04	— 17 5
0,07	0,12	+ 0,05	+ 83	0,16	0,16	— 0,00	— 0 6
2,84	2,98	+ 0,15	+ 5	4,14	4,53	+ 0,39	+ 9 7
0,07	0,09	+ 0,01	+ 19	0,07	0,08	+ 0,01	+ 14 8
0,36	0,38	+ 0,02	+ 4	0,48	0,52	+ 0,04	+ 9 9
— 0,07	— 0,15	.	.	— 0,07	+ 0,02	.	. 10
0,53	0,47	— 0,05	— 10	0,38	0,53	+ 0,15	+ 39 11
— 0,03	— 0,00	+ 0,03	+ 93	0,06	0,07	+ 0,01	+ 11 12
0,00	—	— 0,00	— 100	0,02	0,02	—	— 13
—	—	—	—	0,02	0,02	—	— 14
Herrkonfektion (37 företag) Men's clothing stores				Herr- och damkonfektion i kombination (11 företag) Family clothing stores			
388	393	+ 5	+ 1	196	203	+ 7	+ 4 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
25,56	26,55	+ 0,99	+ 4	11,09	11,88	+ 0,79	+ 7 2
16,57	17,52	+ 0,95	+ 6	7,72	8,40	+ 0,67	+ 9 3
0,59	0,68	+ 0,09	+ 15	0,14	0,18	+ 0,04	+ 26 4
0,17	0,21	+ 0,05	+ 27	0,05	0,05	+ 0,00	+ 6 5
0,15	0,15	+ 0,00	+ 0	0,12	0,12	— 0,00	— 2 6
3,43	3,69	+ 0,26	+ 8	1,82	1,96	+ 0,14	+ 8 7
0,14	0,17	+ 0,03	+ 23	0,07	0,09	+ 0,02	+ 31 8
0,52	0,51	— 0,01	— 1	0,20	0,21	+ 0,01	+ 3 9
+ 0,17	— 0,35	.	.	+ 0,25	— 0,09	.	. 10
0,56	0,66	+ 0,10	+ 17	0,25	0,23	— 0,02	— 6 11
— 0,01	— 0,03	— 0,02	(— 143)	0,01	0,00	— 0,01	— 77 12
—	—	—	—	—	—	—	— 13
—	—	—	—	—	—	—	— 14

Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)

Mindre handelsföretag. Detaljhandel (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
			Absolut	%
Modeaffärer (15 företag) <i>Millinery stores</i>				
1 Antal anställda	71	76	+ 5	+ 7
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	2,06	2,21	+ 0,15	+ 7
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,92	1,03	+ 0,11	+ 12
4 Deklarerad nettointäkt	0,18	0,18	+ 0,00	+ 1
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,02	0,01	— 0,01	— 68
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	0,01	0,01	+ 0,00	+ 2
7 Lön till anställda	0,40	0,46	+ 0,06	+ 15
8 Räntor	0,00	0,00	+ 0,00	(+ 725)
9 Lokalhyror	0,08	0,08	+ 0,00	+ 5
10 Lagervärdeförändring	+ 0,01	+ 0,00	.	.
<i>Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar</i>				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	0,04	0,07	+ 0,03	+ 79
12 Redovisad vinst	— 0,00	0,00	+ 0,00	(+ 400)
13 Betald utdelning	—	—	—	—
14 Beslutad utdelning	—	—	—	—
Annan textilhandel (23 företag) <i>Other textile stores</i>				
1 Antal anställda	267	269	+ 2	+ 1
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	15,27	14,53	— 0,74	— 5
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	9,91	9,50	— 0,41	— 4
4 Deklarerad nettointäkt	0,33	0,30	— 0,04	— 11
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,05	0,04	— 0,01	— 25
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	0,07	0,08	+ 0,00	+ 6
7 Lön till anställda	2,24	2,24	+ 0,01	+ 0
8 Räntor	0,08	0,10	+ 0,02	+ 32
9 Lokalhyror	0,26	0,26	+ 0,01	+ 2
10 Lagervärdeförändring	— 0,27	— 0,20	.	.
<i>Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar</i>				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	0,36	0,36	+ 0,00	+ 1
12 Redovisad vinst	0,01	— 0,01	— 0,03	(— 205)
13 Betald utdelning	0,01	—	— 0,01	— 100
14 Beslutad utdelning	—	—	—	—

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Small commercial enterprises. Retail trade (cont.)

1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
		Absolut	%			Absolut	%
Pälsaffärer (15 företag) <i>Fur shops</i>				Bosättningsaffärer (17 företag) <i>Household appliance dealers</i>			
87	90	+ 3	+ 3	80	71	— 9	— 11
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2,98	3,38	+ 0,40	+ 13	4,19	3,89	— 0,30	— 7
1,66	1,84	+ 0,18	+ 11	2,55	2,19	— 0,35	— 14
0,14	0,14	+ 0,00	+ 2	0,13	0,17	+ 0,04	+ 32
0,01	0,00	— 0,01	— 85	0,00	0,00	— 0,00	(— 23)
0,01	0,02	+ 0,01	+ 57	0,01	0,02	+ 0,01	+ 34
0,63	0,68	+ 0,04	+ 7	0,57	0,59	+ 0,02	+ 4
0,01	0,02	+ 0,01	+ 72	0,02	0,01	— 0,01	— 36
0,09	0,10	+ 0,01	+ 9	0,10	0,10	+ 0,01	+ 7
+ 0,01	+ 0,03	.	.	+ 0,01	— 0,01	.	. 10
0,10	0,10	+ 0,00	+ 1	0,06	0,09	+ 0,03	+ 41
— 0,00	— 0,00	— 0,00	(— 20)	— 0,00	0,00	+ 0,00	(+ 109)
—	—	—	—	—	—	—	— 13
—	—	—	—	—	—	—	— 14
Skoaffärer (26 företag) <i>Shoe stores</i>				Möbelaffärer (21 företag) <i>Furniture stores</i>			
317	325	+ 8	+ 3	180	163	— 17	— 9
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
21,29	22,51	+ 1,22	+ 6	11,19	11,06	— 0,12	— 1
19,01	20,06	+ 1,06	+ 6	8,94	8,95	+ 0,01	+ 0
0,37	0,44	+ 0,07	+ 19	0,29	0,29	— 0,00	— 0
0,22	0,27	+ 0,06	+ 26	0,03	0,04	+ 0,01	+ 47
0,08	0,12	+ 0,04	+ 45	0,05	0,08	+ 0,02	+ 43
2,50	2,76	+ 0,26	+ 10	1,84	1,96	+ 0,12	+ 7
0,24	0,23	— 0,01	— 2	0,05	0,06	+ 0,02	+ 38
0,31	0,36	+ 0,04	+ 14	0,33	0,33	+ 0,00	+ 1
+ 0,19	+ 0,31	.	.	— 0,24	— 0,12	.	. 10
0,45	0,56	+ 0,11	+ 24	0,43	0,38	— 0,04	— 10
0,09	0,16	+ 0,06	+ 71	0,02	0,03	+ 0,01	+ 57
0,01	0,01	—	—	—	—	—	— 13
0,01	0,01	+ 0,01	+ 80	—	—	—	— 14

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)**

Mindre handelsföretag. Detaljhandel (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
			Absolut	%
Järnaffärer (72 företag) <i>Hardware stores</i>				
1 Antal anställda	1 085	1 078	— 7	— 1
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	110,41	117,23	+ 6,82	+ 6
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	92,37	98,48	+ 6,10	+ 7
4 Deklarerad nettointäkt	0,81	0,71	— 0,10	— 12
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,36	0,37	+ 0,01	+ 4
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	0,30	0,46	+ 0,16	+ 54
7 Lön till anställda	10,04	10,88	+ 0,83	+ 8
8 Räntor	0,45	0,62	+ 0,16	+ 36
9 Lokalhyror	0,70	0,76	+ 0,06	+ 8
10 Lagervärdeförändring	+ 1,65	+ 1,34	.	.
<i>Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar</i>				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	1,62	1,70	+ 0,08	+ 5
12 Redovisad vinst	0,14	0,15	+ 0,01	+ 5
13 Betald utdelning	0,05	0,06	+ 0,01	+ 32
14 Beslutad utdelning	0,06	0,05	— 0,01	— 15
Cykel- och sportaffärer (18 företag) <i>Bicycle shops and sporting goods stores</i>				
1 Antal anställda	90	93	+ 3	+ 3
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	7,47	8,38	+ 0,92	+ 12
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	4,27	4,92	+ 0,65	+ 15
4 Deklarerad nettointäkt	0,19	0,20	+ 0,01	+ 3
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,02	0,01	— 0,01	— 28
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	0,04	0,04	+ 0,00	+ 5
7 Lön till anställda	0,79	0,85	+ 0,06	+ 7
8 Räntor	0,03	0,04	+ 0,00	+ 13
9 Lokalhyror	0,09	0,09	— 0,00	— 2
10 Lagervärdeförändring	— 0,02	+ 0,03	.	.
<i>Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar</i>				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	0,09	0,07	— 0,02	— 21
12 Redovisad vinst	0,00	0,00	— 0,00	— 6
13 Betald utdelning	0,01	—	— 0,01	— 100
14 Beslutad utdelning	—	—	—	—

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Small commercial enterprises. Retail trade (cont.)

1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
		Absolut	%			Absolut	%
Juvelerare, urmakare (36 företag) <i>Jewelry stores, watchmakers</i>				Färghandel (32 företag) <i>Chemist's and paint shops</i>			
226	230	+ 4	+ 2	331	346	+ 15	+ 5 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
10,26	10,74	+ 0,47	+ 5	20,49	22,37	+ 1,88	+ 9 2
4,72	4,99	+ 0,28	+ 6	12,81	14,14	+ 1,33	+ 10 3
0,54	0,53	— 0,01	— 1	0,54	0,61	+ 0,07	+ 13 4
0,07	0,04	— 0,02	— 33	0,13	0,16	+ 0,03	+ 25 5
0,04	0,04	— 0,00	— 5	0,15	0,22	+ 0,07	+ 45 6
2,05	2,23	+ 0,17	+ 8	2,88	3,23	+ 0,35	+ 12 7
0,02	0,03	+ 0,01	+ 31	0,09	0,10	+ 0,00	+ 5 8
0,24	0,27	+ 0,03	+ 12	0,25	0,32	+ 0,07	+ 28 9
— 0,08	+ 0,13	.	.	+ 0,48	+ 0,46	.	. 10
0,19	0,14	— 0,05	— 25	0,44	0,42	— 0,02	— 5 11
0,02	0,02	— 0,00	— 10	0,06	0,07	+ 0,02	+ 27 12
0,05	—	— 0,05	— 100	0,02	0,03	+ 0,01	+ 50 1
—	—	—	—	0,03	0,04	+ 0,01	+ 33 1
Bok- o. pappershandel, konsthandel m. m. (49 företag) <i>Book and stationery stores, art dealers etc.</i>				Lanthandel (76 företag) <i>General stores</i>			
434	441	+ 7	+ 2	759	751	— 8	— 1 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
26,26	27,56	+ 1,30	+ 5	68,75	71,03	+ 2,27	+ 3 2
19,55	20,18	+ 0,63	+ 3	40,21	40,36	+ 0,15	+ 0 3
0,60	0,54	— 0,06	— 10	0,86	0,90	+ 0,04	+ 4 4
0,25	0,17	— 0,08	— 31	0,17	0,12	— 0,05	— 27 5
0,06	0,08	+ 0,03	+ 44	0,27	0,36	+ 0,09	+ 34 6
3,94	4,34	+ 0,40	+ 10	5,45	5,90	+ 0,45	+ 8 7
0,04	0,05	+ 0,01	+ 29	0,24	0,31	+ 0,07	+ 31 8
0,39	0,44	+ 0,05	+ 13	0,34	0,34	— 0,00	— 1 9
+ 0,32	+ 0,29	.	.	+ 0,33	+ 0,03	.	. 10
0,61	0,76	+ 0,16	+ 26	0,61	0,56	— 0,05	— 9 11
0,08	0,08	+ 0,00	+ 6	0,01	0,06	+ 0,05	(+ 626) 12
0,02	0,02	+ 0,00	+ 7	0,02	0,02	— 0,00	— 1 13
0,02	0,03	+ 0,01	+ 29	0,02	0,02	—	— 14

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)**

Mindre handelsföretag. Detaljhandel (forts.)

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Small commercial enterprises. Retail trade (cont.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
			Absolut	%
Övrig detaljhandel (55 företag) Other retail stores				
1 Antal anställda	415	409	— 6	— 1
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	23,34	25,41	+ 2,08	+ 9
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	14,79	16,49	+ 1,69	+ 11
4 Deklarerad nettointäkt	0,76	0,76	— 0,00	— 0
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,16	0,11	— 0,05	— 32
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	0,13	0,14	+ 0,01	+ 5
7 Lön till anställda	3,68	4,09	+ 0,41	+ 11
8 Räntor	0,08	0,09	+ 0,01	+ 11
9 Lokalhyror	0,32	0,35	+ 0,03	+ 11
10 Lagervärdeförändring	+ 0,15	+ 0,28	.	.
Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	0,48	0,48	— 0,00	— 0
12 Redovisad vinst	0,09	0,09	— 0,00	— 1
13 Betald utdelning	—	—	—	—
14 Beslutad utdelning	—	—	—	—
Samtliga branscher (737 företag) Total				
1 Antal anställda	6 996	7 016	+ 20	+ 0
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	470,27	489,85	+19,59	+ 4
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	297,68	311,65	+13,98	+ 5
4 Deklarerad nettointäkt	9,89	9,98	+ 0,09	+ 1
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	1,99	1,86	— 0,13	— 6
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	2,22	2,85	+ 0,63	+ 28
7 Lön till anställda	56,96	61,65	+ 4,68	+ 8
8 Räntor	1,82	2,25	+ 0,43	+ 24
9 Lokalhyror	5,77	6,18	+ 0,42	+ 7
10 Lagervärdeförändring	+ 2,93	+ 2,06	.	.
Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	7,51	8,01	+ 0,50	+ 7
12 Redovisad vinst	0,52	0,64	+ 0,12	+ 23
13 Betald utdelning	0,21	0,16	— 0,05	— 23
14 Beslutad utdelning	0,16	0,17	+ 0,01	+ 8

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter**

Mindre handelsföretag. Partihandel

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data

Small commercial enterprises. Wholesale trade

1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955		1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
		Absolut	%			Absolut	%
Järn o. metaller samt arbeten därav (38 företag) <i>Iron, steel, metals and their products</i>				Livsmedel (61 företag) <i>Groceries and foods</i>			
662	675	+ 13	+ 2	787	769	— 18	— 2 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
77,01	83,82	+ 6,81	+ 9	115,81	122,22	+ 6,42	+ 6 2
70,20	76,15	+ 5,95	+ 8	87,35	91,89	+ 4,54	+ 5 3
0,97	1,34	+ 0,38	+ 39	0,87	0,78	— 0,08	— 9 4
0,68	1,07	+ 0,38	+ 56	0,24	0,26	+ 0,01	+ 6 5
0,40	0,41	+ 0,01	+ 3	0,37	0,42	+ 0,05	+ 12 6
8,02	8,58	+ 0,56	+ 7	7,22	7,78	+ 0,56	+ 8 7
0,40	0,53	+ 0,13	+ 32	0,27	0,35	+ 0,08	+ 31 8
0,45	0,50	+ 0,05	+ 12	0,38	0,39	+ 0,01	+ 3 9
+ 1,33	+ 0,73	.	.	— 0,09	+ 0,48	.	. 10
1,28	1,44	+ 0,16	+ 12	1,05	1,06	+ 0,01	+ 1 11
0,20	0,47	+ 0,26	(+ 130)	0,16	0,33	+ 0,17	+ 107 12
0,16	0,18	+ 0,03	+ 16	0,02	0,02	—	— 13
0,18	0,20	+ 0,02	+ 11	0,02	0,02	—	— 14
Bilar (13 företag) <i>Automobiles</i>				Textil- och beklädnadsvaror (19 företag) <i>Textile products, clothing</i>			
343	327	— 16	— 5	267	246	— 21	— 8 1
milj. kr	milj. kr	milj. kr		milj. kr	milj. kr	milj. kr	
28,40	26,49	— 1,91	— 7	29,41	26,90	— 2,51	— 9 2
16,79	16,91	+ 0,12	+ 1	27,28	24,85	— 2,43	— 9 3
0,55	0,53	— 0,01	— 3	0,16	0,16	+ 0,01	+ 3 4
0,14	0,19	+ 0,05	+ 33	0,10	0,08	— 0,02	— 17 5
0,08	0,11	+ 0,02	+ 26	0,07	0,09	+ 0,03	+ 36 6
2,88	3,09	+ 0,21	+ 7	2,94	2,84	— 0,10	— 3 7
0,08	0,09	+ 0,01	+ 13	0,17	0,15	— 0,02	— 14 8
0,04	0,04	+ 0,00	+ 10	0,25	0,22	— 0,03	— 12 9
— 0,21	— 0,10	.	.	+ 0,04	— 0,21	.	. 10
0,23	0,23	— 0,00	— 1	0,62	0,58	— 0,04	— 6 11
0,18	0,10	— 0,08	— 46	0,05	0,02	— 0,03	— 67 12
—	0,00	+ 0,00	.	0,02	0,02	—	— 13
0,00	0,00	—	—	0,02	0,02	—	— 14

**Företagens intäkter, kostnader och vinster m. m. 1954 och 1955
eller motsvarande bokföringsår. Preliminära uppgifter (forts.)**

Mindre handelsföretag. Partihandel (forts.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
			Absolut	%
Färger, kemisk-tekn. artiklar o. d. (16 företag) <i>Paints, chemicals, chemical products etc.</i>				
1 Antal anställda	254	261	+ 7	+ 3
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	20,84	22,54	+ 1,70	+ 8
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	15,63	17,68	+ 2,04	+ 13
4 Deklarerad nettointäkt	0,25	0,19	— 0,06	— 24
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,07	0,04	— 0,02	— 34
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	0,08	0,11	+ 0,03	+ 36
7 Lön till anställda	2,60	2,70	+ 0,11	+ 4
8 Räntor	0,08	0,11	+ 0,02	+ 27
9 Lokalhyror	0,22	0,22	+ 0,00	+ 0
10 Lagervärdeförändring	+ 0,06	— 0,13	.	.
<i>Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar</i>				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	0,43	0,42	— 0,01	— 3
12 Redovisad vinst	0,01	0,00	— 0,01	— 64
13 Betald utdelning	—	—	—	—
14 Beslutad utdelning	—	—	—	—
Blandade och ej specificerade varuslag (50 företag) <i>Nonspecified branches</i>				
1 Antal anställda	902	909	+ 7	+ 1
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	89,65	94,68	+ 5,03	+ 6
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	71,34	75,15	+ 3,81	+ 5
4 Deklarerad nettointäkt	1,22	1,20	— 0,01	— 1
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	0,70	0,64	— 0,05	— 7
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	0,30	0,42	+ 0,13	+ 44
7 Lön till anställda	9,29	9,75	+ 0,46	+ 5
8 Räntor	0,32	0,43	+ 0,11	+ 34
9 Lokalhyror	0,49	0,53	+ 0,04	+ 9
10 Lagervärdeförändring	+ 0,51	+ 0,15	.	.
<i>Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar</i>				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	1,44	1,48	+ 0,04	+ 2
12 Redovisad vinst	0,39	0,22	— 0,16	— 43
13 Betald utdelning	0,09	0,09	+ 0,00	+ 3
14 Beslutad utdelning	0,09	0,10	+ 0,01	+ 8

Income, expenditure and profits of business enterprises.

Preliminary data (cont.)

Small commercial enterprises. Wholesale trade (cont.)

Olika slag av intäkter, kostnader m. m.	1954	1955	Ökning (+) eller minskning (—) 1954—1955	
			Absolut	%
Samtliga branscher (197 företag)				
Total				
1 Antal anställda	3 215	3 187	— 28	— 1
	milj. kr	milj. kr	milj. kr	
2 Omsättning	361,10	376,65	+ 15,55	+ 4
3 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	288,59	302,62	+ 14,03	+ 5
4 Deklarerad nettointäkt	4,00	4,21	+ 0,21	+ 5
5 Därav i aktiebolag och ekon. föreningar	1,92	2,28	+ 0,36	+ 18
6 Avskrivning på materiella anläggnings- tillgångar	1,30	1,57	+ 0,26	+ 20
7 Lön till anställda	32,95	34,75	+ 1,80	+ 5
8 Räntor	1,33	1,66	+ 0,33	+ 25
9 Lokalhyror	1,83	1,91	+ 0,08	+ 4
10 Lagervärdeförändring	+ 1,64	+ 0,93	.	.
Särskilda uppgifter betr. aktiebolag och ekonomiska föreningar				
11 Lön till styrelse, verkst. direktör och andra företagsledare	5,06	5,21	+ 0,15	+ 3
12 Redovisad vinst	0,99	1,13	+ 0,14	+ 15
13 Betald utdelning	0,28	0,31	+ 0,03	+ 11
14 Beslutad utdelning	0,31	0,34	+ 0,03	+ 9

(forts. från sid. 643.)

Inkomstfördelningen år 1955

The income distribution. Translation of Swedish words frequently occurring in the tables p. 671—684.

Inkomstklasser	Size of income
Antal inkomsttagare.	Number of income earners
Summa inkomster ..	Total income
Näringsgren	Industry
Jordbruk med binä- ringar	Agriculture, forestry, fishing
Byggnadsverksamhet	Construction
Industri och hantverk i övrigt	Mining, manufacturing, etc.
Samfärdsel	Transport and com- munications
Handel	Commerce
Allmän förvaltnings- tjänst	General administration
Fria yrken	Professions
Husligt arbete	Domestic service

I övrigt	Others
Yrkesställning	Occupational status
Företagare	Employers
Anställda	Salaried employees and wage-earners
Ikke yrkesverksamma	Economically inactive
Medelinkomst	Mean income
Samtliga	Total
Kön och civilstånd .	Sex and marital status
Ogifta män	Single men
Ogifta kvinnor	Single women
Gifta män	Married men
Gifta kvinnor	Married women
Förut gifta män	Widowed and divorced men
Förut gifta kvinnor.	Widowed and divorced women
Antal äktenskap	Number of marriages
Männen	Husbands
Hustrurna	Wives
Makarna tillsammans	Income-earning spouses jointly assessed
Landsbygden	Rural districts
Städerna	Towns
Hela riket	Sweden

Uppgifter sammanställda av statens biltrafiknämnd

	År och län <i>Year and county</i>	Antal redovisade bilar ¹ <i>Number of vehicles</i>	Medel- bärighet, ton <i>Mean loading capacity</i>	Körning enligt timtaxa <i>Hour rate</i>		
				Frakt <i>Freight</i> 1 000 kronor	1 000 timmar <i>hours</i>	Frakt per timme <i>Freight per hour</i> kronor
1	1951: Medeltal per månad	17 717	4,21	17 880	1 768	10,12
2	1952: " " "	18 733	4,28	22 348	1 869	11,96
3	1953: " " "	19 309	4,40	24 738	1 931	12,81
4	1954: " " "	19 809	4,52	26 494	2 040	12,99
5	1955: " " "	20 611	4,66	29 953	2 198	13,63
6	1955: Oktober	20 881	4,71	33 620	2 407	13,97
7	1956: Maj	20 967	4,79	32 504	2 330	13,95
8	Juni	20 963	4,79	33 551	2 372	14,14
9	Juli	21 076	4,81	28 697	2 013	14,26
10	Augusti	21 055	4,83	35 760	2 423	14,76
11	September	21 264	4,82	36 475	2 429	15,02
12	Oktober	* 21 243	4,85	39 176	2 605	15,04
	<i>Därav County</i>					
A	Stockholms stad	2 583	4,07	7 232	479	15,10
B	Stockholms län	1 027	4,96	2 568	172	14,89
C	Uppsala län	528	5,35	588	40	14,56
D	Södermanlands län	733	4,83	1 124	74	15,22
E	Östergötlands län	960	5,10	1 406	96	14,71
F	Jönköpings län	747	5,13	984	68	14,58
G	Kronobergs län	455	5,13	373	26	14,39
H	Kalmar län	568	5,54	656	44	14,88
I	Gotlands län	195	4,11	220	14	15,25
K	Blekinge län	364	5,41	453	33	13,73
L	Kristianstads län	679	5,28	655	45	14,55
M	Malmöhus län	1 478	4,95	2 151	165	13,06
N	Hallands län	465	4,85	546	39	13,96
O	Göteborgs och Bohus län	1 862	4,24	4 485	309	14,51
P	Älvsborgs län	998	5,07	1 521	106	14,38
R	Skaraborgs län	730	5,06	880	55	15,92
S	Värmlands län	838	4,96	1 078	72	14,98
T	Örebro län	747	5,27	1 477	89	16,65
U	Västmanlands län	718	5,46	1 350	84	16,08
W	Kopparbergs län	826	5,01	1 209	78	15,44
X	Gävleborgs län	1 016	5,82	1 958	124	15,86
Y	Västernorrlands län	917	4,54	2 182	137	15,88
Z	Jämtlands län	379	4,25	638	40	15,91
AC	Västerbottens län	742	4,47	1 700	107	15,83
BD	Norrbottnens län	688	4,44	1 742	109	16,04

¹ Antal redovisade bilar, som använts i beställningstrafik under månaden eller del därav.² Härtill kom 110 bilar, som varit ur beställningstrafik.

Körning enligt kilometertaxa¹ Kilometre rate

	Godsvikt Goods carried 1 000 ton	1 000 km		Tom- körning Empty haulage %	Medel- transport- längd Mean haul distance km	1 000 timmar Hours	Frakt Freight 1 000 kronor	Frakt per körd km Freight per km öre
		lastad loaded	tom empty					
1	2 167	15 494	7 105	31	39	1 399	17 715	78
2	2 463	16 361	7 897	33	39	1 449	21 327	88
3	2 676	16 846	7 954	32	39	1 419	22 570	91
4	2 706	17 943	8 658	33	44	1 475	24 700	93
5	2 810	18 259	9 027	33	47	1 468	26 475	97
6	3 247	19 473	9 588	33	44	1 532	28 901	99
7	3 479	19 166	9 546	33	43	1 487	29 165	102
8	3 205	19 327	10 154	34	47	1 528	30 062	102
9	3 043	16 927	9 359	36	41	1 375	26 322	100
10	3 401	20 076	10 408	34	46	1 555	31 205	102
11	3 365	20 248	10 296	34	47	1 555	31 433	103
12	3 604	21 903	10 915	33	49	1 633	33 734	103
A	9	230	9	—	382	9	359	150
B	97	524	367	41	32	43	812	91
C	120	839	503	37	47	68	1 260	94
D	156	1 048	527	33	49	79	1 642	104
E	218	1 454	694	32	53	107	2 155	100
F	156	1 108	415	27	57	75	1 573	103
G	124	947	459	33	59	66	1 262	90
H	120	984	399	29	69	66	1 415	102
I	62	256	164	39	16	23	397	94
K	51	699	178	20	122	40	901	103
L	193	1 664	530	24	86	107	2 392	109
M	306	1 678	750	31	46	134	2 624	108
N	62	635	286	31	71	49	876	95
O	75	664	241	27	78	43	1 022	113
P	188	1 240	573	32	43	96	1 799	99
R	144	1 247	459	27	72	83	1 729	101
S	201	1 108	758	41	42	94	1 975	106
T	131	902	451	33	63	64	1 462	108
U	166	858	430	33	46	69	1 381	107
W	263	991	705	42	29	88	1 894	112
X	166	952	543	36	48	75	1 577	106
Y	110	583	359	38	39	47	963	102
Z	144	351	318	47	13	33	650	97
AC	163	603	474	44	27	46	1 007	94
BD	179	338	323	49	11	29	607	92

¹ Under 1952 fastställdes taxor efter delvis nya grunder. Timtaxan ersattes med en s. k. timtariff efter i huvudsak oförändrade principer, medan i stället för kilometertaxan infördes en s. k. kombinerad tariff, enligt vilken avgiften

sammansattes av en tidsavgift och en sträckavgift. I avvaktan på beslut å besvär över taxorna sker dock redovisningen tillsvidare under de äldre rubrikerna.

Beställningstrafik med lastbil (forts.)

Oktober 1956

For-hire lorry transport (cont.)

October 1956

Körning enligt kilometertaxa ¹ <i>Kilometre rate</i>						Använd tid per bil i all trafik <i>Hours per vehicle in all traffic</i>	Inkörd frakt per bil i all trafik <i>Freight per vehicle in all traffic kronor</i>
	1 000 ton- kilometer	Frakt <i>Freight</i> per tonkm öre	1 000 bärighets- tonkm <i>Capacity ton-km</i>	Frakt per bärighets- tonkm <i>Freight per ca- pacity ton-km</i> öre	Utnyttjade bärighets- tonkm <i>Load factor %</i>		
1	85 238	21	131 205	14	65	179	2 009
2	94 819	22	147 336	14	64	177	2 331
3	104 511	22	161 995	14	65	173	2 450
4	119 482	21	187 333	13	64	177	2 584
5	130 743	20	205 334	13	64	178	2 738
6	141 694	20	223 259	13	63	189	2 994
7	150 835	19	230 871	13	65	182	2 941
8	149 615	20	236 217	13	63	186	3 035
9	124 108	21	205 865	13	60	161	2 611
10	154 882	20	248 094	13	62	189	3 180
11	159 072	20	249 634	13	64	187	3 194
12	175 102	19	270 443	12	65	199	3 432
A	3 511	10	3 874	9	91	189	2 939
B	3 077	26	5 464	15	56	208	3 291
C	5 665	22	10 378	12	55	205	3 500
D	7 597	22	11 782	14	65	209	3 774
E	11 663	18	18 179	12	64	211	3 710
F	8 903	18	13 849	11	64	191	3 423
G	7 321	17	10 341	12	71	203	3 592
H	8 225	17	11 451	12	72	195	3 647
I	1 001	40	1 948	20	51	190	3 160
K	6 256	14	7 966	11	79	199	3 720
L	16 618	14	21 940	11	76	224	4 487
M	13 938	19	20 450	13	68	202	3 230
N	4 451	20	7 339	12	61	189	3 058
O	5 857	17	8 590	12	68	189	2 957
P	8 054	22	13 397	13	60	202	3 326
R	10 475	17	14 665	12	71	190	3 575
S	8 419	23	13 579	15	62	199	3 643
T	8 324	18	13 741	11	61	205	3 935
U	7 615	18	12 500	11	61	213	3 805
W	7 605	25	12 782	15	59	202	3 756
X	7 966	20	13 801	11	58	195	3 480
Y	4 238	23	7 202	13	59	201	3 430
Z	1 890	34	3 585	18	53	192	3 398
AC	4 473	23	8 050	13	56	207	3 648
BD	1 960	31	3 590	17	55	200	3 414

¹ Se not 1 på föregående sida.

Vägtrafikolyckor: Skadade personer, delaktiga trafikalelement och olyckans art

Oktober 1956

Road accidents: Persons killed and injured, traffic elements involved and nature of accident

October 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Trafikantgrupper Classification	Skadade personer <i>Persons killed and injured</i>											
	Dödade ¹ Killed ¹			Svårt skadade Seriously injured			Lindrigt skadade Slightly injured			Samtliga Total		
	Ej t. ¹	T. ¹	S:a ¹	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a	Ej t.	T.	S:a
Bilförare <i>Motorcar drivers</i>	10	4	14	24	10	34	191	86	277	225	100	325
Bilpassagerare <i>Motorcar passengers</i>	3	1	4	39	13	52	235	93	328	277	107	384
Förare av tung mc <i>Drivers of heavy mc</i>	9	5	14	21	18	39	41	103	144	71	126	197
Passagerare på tung mc <i>Passengers on heavy mc</i>	—	—	—	2	3	5	9	18	27	11	21	32
Förare av moped <i>Drivers of cycle with aux. mot.</i>	9	4	13	8	25	33	31	148	179	48	177	225
Förare av annan lätt mc <i>Drivers of other light mc</i>	3	2	5	8	9	17	19	51	70	30	62	92
Cyklister <i>Cyclists</i>	5	8	13	12	29	41	41	163	204	58	200	258
Fotgängare <i>Pedestrians</i>	16	9	25	20	41	61	26	177	203	62	227	289
Övriga <i>Others</i>	2	1	3	—	—	—	6	12	18	8	13	21
Samtliga <i>Total</i>	57	34	91	134	148	282	599	851	1 450	790	1 033	1 823

Delakt. trafikalelement *Traff. elements involved*

Olyckans art *Nature of accident*

	Ej t.	T.	S:a		Ej t.	T.	S:a
Personbil <i>Passenger car</i>	1 502	3 145	4 647	Kollision <i>Collision</i>			
Lastbil <i>Lorry</i>	333	822	1 155	mellan fordon i rörelse eller tillfälligt stannade <i>between vehicles moving or temporarily stopped</i>	663	1 962	2 625
Buss <i>Bus</i>	42	152	194	med parkerat fordon with stationary vehicle	36	455	491
Tung motorcykel <i>Heavy motorcycle</i>	105	278	383	med fotgängare with pedestrian	60	228	288
Moped <i>Cycle with aux. motor</i>	63	294	357	med annan vägtrafikant with other traffic element	—	1	1
Annan lätt mc <i>Other light mc</i>	38	121	159	med djur with animal	57	11	68
Spårvagn <i>Tram</i>	—	95	95	med hinder på körbanan with obstacle on the road	24	44	68
Järnvägsfordon <i>Railway vehicle</i>	9	12	21	med föremål vid körbanan with obstacle by the road	112	107	219
Cykel <i>Cycle</i>	68	287	355	Körning av vägen Vehicle in ditch	404	55	459
Annat fordon <i>Other vehicle</i>	47	299	346	Kullkörning Vehicle overturned	92	60	152
Fotgängare <i>Pedestrian</i>	64	246	310	Olycka av annat slag Other type of accident	7	26	33
Andra trafikalelement <i>Other traffic elements</i>	56	18	74				
Samtliga <i>Total</i>	2 327	5 769	8 096	Samtliga <i>Total</i>	1 455	2 949	4 404

¹ I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours. — ¹ Ej tätt-

bebyggt område = Non-built-up areas, Tätt-bebyggt område (markerat genom vägmärken) = Built-up areas, S:a = Total.

Vägfikolyckor: Antal olyckor, delaktiga trafik-element och skadade personer länsvis

Oktober 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County		Antal olyckor Number of accidents				Antal delaktiga trafik-element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
		Med dödlig utgång ¹ Fatal ¹	Med annan personskada Non-fatal personal injury	Med enbart egenskada Damage to property only	Summa Total		Dödade ² Killed ²	Skadade Injured		Summa Total
								Svårt Seriously	Lindrigt Slightly	
Ej tätbebyggt område Non-built-up areas										
Stockholms län		3	40	49	92	149	3	10	50	63
Uppsala		1	12	17	30	51	1	7	12	20
Södermanlands		2	13	21	36	60	2	2	15	19
Östergötlands		3	22	48	73	110	3	4	22	29
Jönköpings		4	18	25	47	83	4	5	21	30
Kronobergs		1	12	18	31	50	1	6	10	17
Kalmar		2	17	23	42	65	2	3	28	33
Gotlands		—	8	5	13	21	—	1	8	9
Blekinge		1	5	24	30	45	1	1	7	9
Kristianstads		1	21	42	64	105	1	6	20	27
Malmöhus		9	30	63	102	169	9	9	33	51
Hallands		1	11	30	42	73	1	1	13	15
Göteb. o. Bohus		6	21	36	63	111	7	4	25	36
Älvsborgs		3	23	43	69	114	3	10	25	38
Skaraborgs		3	40	42	85	129	3	9	45	57
Värmlands		2	26	37	65	103	2	10	32	44
Örebro		1	16	29	46	72	1	6	17	24
Västmanlands		—	25	36	61	91	—	4	34	38
Kopparbergs		1	20	26	47	68	1	9	20	30
Gävleborgs		7	21	38	66	99	7	7	22	36
Västernorrlands		3	27	57	87	138	3	5	37	45
Jämtlands		1	16	51	68	106	1	3	21	25
Västerbottens		—	34	60	94	153	—	10	47	57
Norrbottnens		1	21	80	102	162	1	2	35	38
Summa	Total	56	499	900	1 455	2 327	57	134	599	790

¹ I »Olyckor med dödlig utgång» ingår i allmänhet endast sådana, där dödsfallet inträffat inom 24 timmar efter olyckan. Under »Fatal accidents» are generally counted only accidents leading to death within 24 hours.

² I antalet »Dödade» ingår i allmänhet endast personer, som avlidit inom 24 timmar efter olyckan. As »Killed» are generally counted only persons dead within 24 hours.

Road accidents: Number of accidents, traffic elements involved and persons killed and injured, by county

October 1956

Tabellen avser endast de trafikolyckor, som föranlett polisundersökning

Län County	Antal olyckor Number of accidents				Antal delaktiga trafik- element Traffic elements involved	Antal skadade personer Persons killed and injured			
	Med dödlig utgång ¹ Fatal ¹	Med annan personskada Non-fatal personal injury	Med enbart egendoms- skada Damage to property only	Summa Total		Dödade ² Killed ²	Skadade Injured		Summa Total
							Svårt Seriously	Lindrigt Slightly	
Tättbebyggt område Built-up areas									
Stockholms stad	6	213	617	836	1 670	6	26	219	251
Stockholms län	2	53	102	157	290	2	11	54	67
Uppsala »	1	20	57	78	150	1	6	21	28
Södermanlands »	1	26	44	71	142	1	4	28	33
Östergötlands »	—	39	81	120	223	—	6	37	43
därav Norrköpings stad	—	12	46	58	108	—	3	11	14
Jönköpings län	2	25	49	76	151	2	5	23	30
Kronobergs »	—	3	14	17	34	—	2	1	3
Kalmar »	—	11	18	29	59	—	3	8	11
Gotlands »	1	3	3	7	13	2	7	1	10
Blekinge »	—	12	24	36	73	—	1	15	16
Kristianstads »	3	13	27	43	84	3	2	11	16
Malmöhus »	3	99	231	333	661	3	10	97	110
därav Malmö stad	2	71	151	224	451	2	5	72	79
Hallands län	3	8	19	30	55	3	1	7	11
Göteb. o. Bohus »	3	135	338	476	926	3	27	121	151
därav Göteborgs stad	2	124	314	440	859	2	23	111	136
Älvsborgs län	1	19	35	55	109	1	4	24	29
Skaraborgs »	—	9	31	40	72	—	—	13	13
Värmlands »	—	19	41	60	115	—	5	15	20
Örebro »	1	27	53	81	156	1	4	27	32
Västmanlands »	1	33	42	76	152	1	6	30	37
Kopparbergs »	1	19	16	36	67	1	4	15	20
Gävleborgs »	3	29	42	74	148	3	5	27	35
Västernorrlands »	1	17	48	66	125	1	1	17	19
Jämtlands »	—	6	12	18	34	—	3	6	9
Västerbottens »	—	18	30	48	96	—	3	20	23
Norrbottens »	—	14	72	86	164	—	2	14	16
Summa Total	33	870	2 046	2 949	5 769	34	148	851	1 033
Hela riket Sweden	89	1 369	2 946	4 404	8 096	91	282	1 450	1 823

Konkurser och protesterade växlar

Uppgifterna om protesterade växlar avser endast av notarii publici på grund av bristande betalning protesterade accepterade och egna

växlar, sålunda icke protesterade s. k. trattor samt ej heller växlar, protesterade av annan person än notarius publicus.

År och månad Year and month	Tillkomna konkurser Bankruptcies		Protesterade växlar, antal Protested bills, number					Därav i		
	andra än dödsbans	dödsbans	T. o. m. In-cluding 500 kr	Över 500—1 000 kr	Över 1 000—5 000 kr	Över 5 000 kr	Summa Total	Stock-holm	Göte-borg	Malmö
1940	1 476	366	35 227	4 854	4 424	408	44 913	9 318	3 142	1 718
1941	981	339	17 464	2 494	2 177	213	22 348	4 449	1 413	829
1942	679	231	12 499	1 818	1 665	153	16 135	3 460	1 066	558
1943	546	206	11 050	1 669	1 464	177	14 360	3 461	814	402
1944	571	178	12 631	2 087	1 878	193	16 789	4 203	811	408
1945	618	160	13 454	2 380	2 152	279	18 265	4 680	1 090	521
1946	611	129	15 212	3 059	3 293	509	22 073	5 278	1 401	690
1947	664	106	18 857	4 233	4 620	753	28 463	5 669	1 679	1 027
1948	902	128	17 827	4 697	5 585	1 005	29 114	5 930	1 620	1 272
1949	949	108	16 977	4 828	5 530	968	28 303	5 788	1 658	1 173
1950	1 029	123	16 287	4 772	5 926	1 062	28 047	6 026	2 143	1 193
1951	1 004	103	15 634	4 983	6 017	1 014	27 648	5 655	1 842	1 191
1952	1 046	106	13 523	4 656	6 006	1 104	25 289	4 962	1 775	1 355
1953	1 127	102	12 585	4 837	6 467	1 174	25 063	5 622	1 593	1 171
1954	1 060	116	12 727	5 005	7 109	1 383	26 224	6 228	1 711	1 042
1955	1 412	105	14 738	5 960	8 771	1 945	31 414	6 865	1 941	1 541
1954 Nov.	110	11	1 047	410	665	136	2 258	528	140	81
1954 Dec.	113	10	1 002	412	559	130	2 103	495	151	95
1955 Jan.	85	7	1 015	373	634	129	2 151	488	145	94
1955 Febr.	107	10	959	359	532	151	2 001	443	124	103
1955 Mars	141	11	1 147	461	699	134	2 441	503	144	154
1955 April	122	7	1 095	447	695	144	2 381	457	148	147
1955 Maj	110	8	1 182	462	695	151	2 490	466	142	145
1955 Juni	120	7	1 346	575	804	166	2 891	636	197	146
1955 Juli	93	9	1 512	630	846	185	3 173	659	209	134
1955 Aug.	93	8	1 400	546	774	189	2 909	643	194	130
1955 Sept.	114	8	1 200	551	767	178	2 696	659	175	131
1955 Okt.	127	12	1 266	531	803	167	2 767	618	150	116
1955 Nov.	138	10	1 286	513	776	163	2 738	693	154	129
1955 Dec.	162	8	1 330	512	746	188	2 776	600	159	112
1956 Jan.	158	14	1 089	415	652	152	2 308	526	130	99
1956 Febr.	154	12	995	417	691	131	2 234	513	142	87
1956 Mars	167	9	1 027	441	716	148	2 332	461	156	99
1956 April	117	13	1 152	448	634	145	2 379	541	148	95
1956 Maj	137	13	1 229	483	722	160	2 594	579	181	87
1956 Juni	126	11	1 230	517	823	179	2 749	579	175	97
1956 Juli	101	11	1 361	519	761	172	2 813	536	224	100
1956 Aug.	109	8	1 273	507	772	136	2 688	599	205	81
1956 Sept.	105	8	1 073	466	628	167	2 334	572	201	93
1956 Okt.	155	14	1 174	416	651	152	2 393	618	143	107
1956 Nov.	135	9	1 017	395	598	158	2 168	561	139	96

Number of bankruptcies; protested bills

Protesterade växlar, belopp: 1 000 kr Protested bills, amount								År och månad Year and month
T. o. m. Including 500 kr	Över 500— 1 000 kr	Över 1 000— 5 000 kr	Över Över 5 000 kr	Summa Total	Därav i			
					Stock- holm	Göte- borg	Malmö	
6 456,3	3 514,7	9 042,4	4 595,6	23 609,0	6 200,2	2 010,9	968,3	1940
3 221,3	1 792,9	4 416,9	2 124,8	11 555,9	2 855,4	893,1	587,7	1941
2 360,4	1 320,6	3 418,4	1 420,8	8 520,2	2 410,8	588,5	277,5	1942
2 177,2	1 237,6	3 064,5	1 954,9	8 434,2	2 384,8	468,5	351,2	1943
2 543,9	1 526,4	3 935,5	1 985,4	9 991,2	2 787,7	544,3	245,6	1944
2 821,0	1 733,5	4 500,6	2 744,6	11 799,7	3 618,5	733,0	358,8	1945
3 235,3	2 249,7	7 171,8	5 486,5	18 143,3	5 860,5	1 222,6	537,8	1946
4 079,7	3 109,5	10 161,4	8 017,9	25 368,5	6 867,0	2 340,2	1 044,8	1947
3 963,4	3 490,4	12 442,3	10 863,3	30 759,4	8 100,4	1 927,0	1 322,2	1948
3 837,7	3 557,4	12 162,9	9 991,6	29 549,6	8 300,7	2 009,9	1 108,1	1949
3 774,5	3 522,7	13 016,2	12 206,8	32 520,2	9 749,4	3 318,8	1 429,3	1950
3 677,0	3 670,5	13 374,7	10 952,8	31 675,0	8 215,0	2 571,3	1 125,1	1951
3 305,4	3 426,3	13 249,4	13 596,1	33 577,2	9 471,2	2 516,3	1 529,4	1952
3 136,8	3 606,6	14 155,6	13 027,4	33 926,4	9 784,9	2 418,4	1 204,6	1953
3 190,1	3 700,1	15 868,9	17 129,1	39 888,2	10 331,5	3 091,7	1 755,5	1954
3 696,6	4 422,1	19 498,8	24 751,0	52 368,5	13 142,6	3 319,3	3 364,7	1955
266,0	303,8	1 493,8	1 559,0	3 622,6	906,7	261,0	176,1	1954 Nov.
249,3	304,2	1 236,1	1 653,0	3 442,6	1 046,1	282,5	184,2	Dec.
246,9	276,8	1 383,8	1 677,3	3 584,8	980,9	216,6	111,3	1955 Jan.
243,9	265,9	1 231,5	1 593,0	3 334,3	778,0	175,4	180,2	Febr.
290,5	340,4	1 595,8	1 752,8	3 979,5	1 047,3	249,3	290,8	Mars
281,7	334,1	1 560,1	1 917,2	4 093,1	1 287,5	232,9	370,6	April
295,6	344,7	1 515,6	1 969,8	4 125,7	803,3	165,6	297,8	Maj
338,1	426,9	1 790,4	2 369,1	4 924,5	1 232,6	486,7	209,5	Juni
377,3	468,4	1 883,0	2 302,8	5 031,5	1 151,3	426,9	160,3	Juli
346,5	404,1	1 670,6	2 632,3	5 053,5	1 066,6	321,3	679,3	Aug.
307,7	414,8	1 746,4	2 153,0	4 621,9	1 273,5	334,4	322,1	Sept.
312,2	393,9	1 817,9	2 235,2	4 759,2	1 312,4	224,7	256,5	Okt.
320,7	376,2	1 689,9	1 861,8	4 248,6	1 007,0	255,3	293,8	Nov.
335,5	375,9	1 613,8	2 286,7	4 611,9	1 202,2	230,3	192,5	Dec.
275,0	307,4	1 454,0	1 899,6	3 936,0	1 071,8	281,2	214,4	1956 Jan.
249,0	307,4	1 529,3	1 741,5	3 827,2	1 204,6	301,6	102,2	Febr.
258,6	328,2	1 594,0	1 746,9	3 927,7	819,5	430,9	198,9	Mars
286,2	334,0	1 400,2	2 207,5	4 227,9	1 132,2	342,3	148,2	April
304,9	352,7	1 626,0	1 916,4	4 200,0	875,6	290,8	117,3	Maj
314,1	387,8	1 841,6	2 718,3	5 261,8	1 244,9	226,1	162,6	Juni
340,4	387,5	1 647,3	2 490,6	4 865,8	1 161,8	329,5	133,4	Juli
312,5	375,7	1 706,3	1 797,2	4 191,7	923,3	327,0	196,5	Aug.
265,9	349,3	1 336,6	2 712,0	4 663,8	1 229,1	255,1	409,1	Sept.
288,6	305,4	1 435,4	1 798,3	3 827,7	1 138,6	197,8	179,7	Okt.
252,9	289,1	1 287,5	2 489,9	4 319,4	1 597,8	412,3	230,8	Nov.

Preliminär försäkringsstatistik för september och oktober

Preliminary Insurance Statistics

Av försäkringsbolagen förvaltrade
tillgångar

De av försäkringsbolagen¹ förvaltrade
tillgångarna har under september och
oktober 1956 ökat med 149 mkr., utgö-
rande skillnaden mellan en bruttoök-

ning och en bruttominskning å 268 resp.
119 mkr. Förändringarna har mätts i
kontantbelopp, dvs. belopp som använts
för inköp av värdehandlingar m. m.
resp. belopp som erhållits vid försälj-
ning, utlottning, amortering etc. I tabell 1
redovisas bruttoökningarna och netto-

¹ Undantagna är läns- och häradsbolagen samt
sockenbolagen, vilka 1954 tillhoppa svarade för
knappt 2% av försäkringsbolagens samtliga till-
gångar.

Tab. 1. Svenska riksbolags placeringsobjekt

Assets¹ of Swedish nation-wide companies, by kind of object

	Samtliga bolag All companies				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag Life and Sickness insurance companies			
	1956 *	Ökningar ² Increases ²			1956 *	Ökningar ² Increases ²		
		Juli + Aug. 1956 Netto Net	Sept. + Okt. 1956			Juli + Aug. 1956 Netto Net	Sept. + Okt. 1956	
			Brutto Gross	Netto Net			Brutto Gross	Netto Net
Miljoner kronor 000 000 omitted								
Fastigheter Real property	4 531	13	11	11	4 298	1	5	5
Aktier och andra andelsbevis Shares	308	5	5	4	140	2	3	3
Svenska Swedish	295	4	5	4	140	2	3	3
Utländska Foreign	13	1	0	0	—	—	—	—
Svenska inteckningslån Mortgages	3 611	60	49	22	2 610	46	28	14
Bostadsfastigheter Dwelling houses	2 267	26	34	16	1 659	23	24	15
Övriga fastigheter Others	1 344	34	15	6	951	23	4	—1
Svenska kommunlån Loans to munici- palities (not bonds)	1 252	12	82	75	1 148	12	81	74
Lån till kommun Loans to munici- palities	1 001	10	72	66	913	10	71	65
Lån med kommunborgen Loans with municipal guarantee	251	2	10	9	235	2	10	9
Obligationer Bonds	5 506	31	92	16	4 845	33	83	15
Svenska Swedish borrowers	5 331	37	90	27	4 739	38	83	24
Utländska Foreign borrowers	175	6	2	11	106	5	0	9
Förlagsbevis Debentures	155	0	1	0	75	0	0	0
Andra värdehandlingar Other securities	373	0	7	0	229	4	3	1
Lån till svenska näringslivet Loans to Swedish enterprises	186	3	4	2	129	2	2	2
Övriga Others	187	3	3	2	100	2	1	1
Livlån ⁷ Policy loans	611	2	(2)	2	611	2	(2)	2
Kontanta medel, checkar och banktill- godohav. ⁷ Cash at banks and in hand	186	15	(19)	19	18	8	(13)	13
Summa Total	12 533	108	268	149	9 974	84	218	127

¹ Except reinsurers' share of insurance fund,
amounts due from other Insurance companies, etc.

— ² Nominellt belopp. Nominal values. — ³ Kon-
tantbelopp, d. v. s. belopp som använts för in-
köp resp. belopp som erhållits vid försäljning,
utlottning, amortering etc. Cash values. — ⁴ Taxe-
ringsvärdet. Assessed value. — ⁵ Här ingår ej

belopp tillhörande ett bolags utländska affär,
vilken är oberoende av den svenska verksam-
heten. — ⁶ Exkl. 166 miljoner kronor utgörande
Förenade-Framtidens lån till fyra återförsäkrare
enligt särskilt kapitalförvaltningsavtal. — ⁷ Här
har endast nettoförändringar angivits.

Tab. 2. Svenska riksbolags innehav av obligationer, fördelat efter svenska låntagare
Specification of the Swedish bonds

	Samtliga bolag All companies				Härav direkttecknande liv- och sjukförsäkringsbolag Life and Sickness insurance companies				
	100/ 1956 ¹	Ökningar ² Increases ²			100/ 1956 ¹	Ökningar ² Increases ²			
		Juli + Aug. 1956 Netto Net	Sept. + Okt. 1956			Juli + Aug. 1956 Netto Net	Sept. + Okt. 1956		
			Brutto Gross	Netto Net			Brutto Gross	Netto Net	
Miljoner kr 000 000 omitted									
	Issued by								
Statens o. statsgarant.	the Government	1 932	10	27	— 22	1 703	10	26	— 23
Statsskuldförbind. . .	"	25	—	—	—	20	—	—	—
Hypoteksbankens . . .	mortgage companies	490	—	2	2	461	—	1	1
Stadshypotekskassans		1 128	17	47	44	1 054	17	44	42
Bostadskreditkassans		232	8	9	9	212	7	9	9
Skeppshypotekskass:s		33	— 1	—	— 1	15	— 0	—	— 0
Övr. hyp. o. int. bol.	municipalities	95	— 2	—	— 0	85	— 2	—	— 0
Kommuners		674	4	4	0	610	4	3	— 1
Trafik- o. industri-	traffic,shipping and ind.comp.								
bolags		686	1	1	— 3	563	2	0	— 3
Övriga	others	36	— 0	—	— 2	16	— 0	—	— 1
Summa Total		5 331	37	90	27	4 739	38	83	24

¹ Nominellt belopp. *Nominal values.* — ² Kontantbelopp (se not 3 till tab. 1). *Cash values.*

Tab. 3. Nyanskaffning av dödsfallskapital¹ i milj. kr
New Life Insurance Business¹. Swed. Kr (000 000 omitted)

Månad <i>Month</i>	Stor försäkring <i>Ordinary insurance</i>			Folkförsäkring <i>Industrial insurance</i>			Gruppförsäkring <i>Group insurance</i>		Totalt <i>Total</i>	
	1955	1956 Totalt <i>Total</i>	härav temporär förs. ² of which term ins. ²	1955	1956 Totalt <i>Total</i>	härav temporär förs. ² of which term ins. ²	1955	1956	1955	1956
Jan.	49,8	60,4	23,2	36,8	50,9	21,3	216,1	99,2	302,7	210,5
Febr.	58,9	93,6	35,9	46,1	66,3	28,6	57,2	43,2	162,2	203,1
Mars	84,7	118,4	45,3	62,7	95,6	45,6	31,9	58,2	179,3	272,2
April	73,0	125,0	47,9	44,7	74,9	37,1	37,1	63,1	154,8	263,0
Maj	71,9	130,5	51,6	41,6	63,2	32,9	27,9	70,8	141,4	264,5
Juni	65,3	118,6	47,8	46,1	78,3	41,8	54,2	48,3	165,6	245,2
Juli	49,4	87,5	34,3	20,2	39,5	20,8	27,2	41,8	96,8	168,8
Aug.	31,6	81,2	33,9	25,5	44,3	24,0	26,1	44,8	83,2	170,3
Sept.	84,9	122,9	53,4	62,2	74,1	39,6	26,9	30,8	174,0	227,8
Okt.	119,0	153,6	60,2	96,6	108,8	56,7	42,9	111,8	258,5	374,2
Nov.	127,8			68,9			82,9		279,6	
Dec.	371,9			73,7			64,7		510,3	
Summa										
Total	1 188,2			625,1			695,1		2 508,4	

¹ I uppgifterna för 1956 ingår även kapitalförsäkring för livsfall. *The figures for 1956 include pure endowment business.* — ² Inkl. försäkring med

naturliga premier. *Including pure premium insurance.*

förändringarna för skilda placerings-objekt. Kommunlånen visar den största nettoökningen medan utländska obligationer och »övriga» andra värdehandlingar visar en nettominskning. Procentuellt sett uppvisade kontanta medel, checkar och banktillgodohavanden samt kommunlånen den största stegringen. För posterna livlån samt kontanta medel, checkar och banktillgodohavanden redovisas endast nettoförändringarna. De svenska obligationerna har specificerats i *tabell 2*.

I en tidigare rapport — återgiven i Statistisk tidskrift häfte 8 — har lämnats utförliga uppgifter rörande första halvåret 1956.

I nedanstående sammanställning, som på rad 1) upptager nettoökningen av tillgångarna, redovisas förändringar i av bolagen upptagna lån samt, på rad 7), nettoresultatet av till bolagen influtna och av dem utgivna belopp och på raderna 8) — 10), vissa huvudposter av inkomster och utgifter.

Belopp i mkr	Jan.- febr.	mars- april	maj- juni	jan.- juni	juli- aug.	sept.- okt.
1) nettoökning av tillgångarna.....	189	121	122	432	108	149
2) bruttoökning av lån.....	174	16,0	12,6	46,0	15,6	8,6
3) härav banklån.....	10,4	12,0	11,3	33,7	5,4	4,6
4) bruttominskning av lån.....	7,4	19,3	10,3	37,0	14,9	9,7
5) härav banklån.....	2,1	15,6	7,8	25,5	14,1	7,1
6) nettoökning av lån rad 2)—rad 4).....	10,0	— 3,3	2,3	9,0	0,7	— 1,1
7) rad 1)—rad 6).....	179	124	120	423	107	150
8) influtna premier ¹	329	278	280	887	277	..
9) influten nettoavkastning av kapital ²	48	94	81	223	49	..
10) utbetalningar för försäkringsfall och återköp (inkl. gottgjord återbäring) ¹	146	152	152	450	131	..

¹ Direkt affär. — ² Exkl. kursvinster och kursförluster samt upp- och nedskrivningar.

Livförsäkringsbolagens nyanskaffning

Enligt preliminära uppgifter till försäkringsinspektionen uppgick nyanskaffningen i individuell kapitalförsäkring under sept. och okt. 1956 (tab. 3) till 459 mkr (f. å. 363 mkr). Härav kom 276 mkr (f. å. 204 mkr) på stor försäkring och 183 mkr (f. å. 159 mkr) på folkförsäkring. Av det nyanskaffade totalbeloppet avsåg 210 mkr temporär dödsfallsförsäkring, medan 249 mkr. av-

såg kapitalförsäkring med sparmoment.

Inom grupplivförsäkring uppgick nyteckningen under sept. och okt. 1956 till 143 mkr (f. å. 70 mkr).

Siffrorna i tab. 3 inbegriper icke SPP, som av särskilda skäl ej hunnit färdigställa några månadsuppgifter för 1956. Beträffande förändringarna i SPP:s bestånd under 1955 se Statistisk tidskrift nr 3.

G. E.

Kommunalskatteunderlag och utdebitering år 1956

Local Taxation:

Taxable Income and Debited Tax

I nedanstående tablå lämnas preliminära uppgifter om kommunalskatteunderlaget (antal skattekronor) enligt 1956 års taxering samt om den på grundval därav beslutade genomsnittliga utdebiteringen per skattekrona.

	Landskommuner	Städer	Samtl. primärkomm.
Antal skattekronor:			
Totalt, miljoner ..	116,26	185,79	302,05
Kr per invånare ..	31,54	51,55	41,43
Utdebitering per skattekrona:			
Kommunalskatt			
borgerlig	7,98	10,27	9,39
kyrklig	0,97	0,58	0,73
Summa	8,95	10,85	10,12
Landstings- och tingshusmedel ..	3,61	1,79	2,49
Total kommunal utdebitering	12,56	12,64	12,61

I jämförelse med föregående år har antalet skattekronor ökats med 23,8 milj. eller med nära 8,6 %. För landskommunerna (inklusive köpingarna) föreligger en ökning med 8,8 milj. medan motsvarande ökning för städerna utgör 15,0 milj.

Den totala kommunala utdebiteringen per skattekrona, vilken utöver kommunalskatten även innefattar landstings- och tingshusmedel, visar i jämförelse med föregående år (definitiva siffror enligt Årsbok för Sveriges kommuner 1956) en mindre uppgång. För samtliga primärkommuner utgör uppgången 25 öre (från 12,36 till 12,61 kr), ökningen är ganska betydande, eller 41 öre, för städernas vidkommande, medan landskommunerna visar en obetydlig nedgång, eller med 2 öre. Den kraftiga ökningen av utdebiteringen i städerna härrör huvudsakligen från Stockholms stad, som måst höja sin utdebitering med 1 kr 40 öre. Om utdebiteringen varit oförändrad i Stockholm, hade ökningen i städerna stannat vid 2 öre.

Vad kommunalskatten beträffar har medelutdebiteringen, som enligt tablå uppgår till 10,12 kr, stigit med 33 öre, under det att utdebiteringen av landstings- och tingshusmedel sjunkit med 8 öre. I städerna har kommunalskatten ökats med i medeltal 46 öre, medan för landskommunerna ökningen stannar vid 11 öre. Utdebiteringen för kyrkliga ändamål visar däremot för såväl landskommunerna som städerna en mycket obetydlig förändring, eller för landskommunerna en minskning med 1 öre och för städerna en lika stor ökning. Skatteökningen faller sålunda nästan helt på de borgerliga kommunerna, vilkas medelutdebitering för borgerliga ändamål stigit med 33 öre.

L. A.

Inkomstfördelningen år 1955

Preliminär redogörelse

The Income Distribution

Preliminary Data

Liksom för närmast föregående år har uppgifter till inkomststatistiken även för år 1955 (taxeringsåret 1956) erhållits dels och till största delen genom en urvalsundersökning, dels genom en fullständig undersökning. Uppgifterna, som jämlikt kungl. kungörelsen om uppgifter till den årliga inkomststatistiken den 21 december 1951 (nr 832) införskaffats genom länsstyrelsernas och taxeringsnämndsordförandenas försorg, avser endast *fysiska* personer och omfattar utom inkomstbelopp och yrkesbeteckningar bl. a. även födelsenummer, födelsetid och civilstånd. Närmare redogörelse för undersökningsmetoden lämnas i publikationen Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet taxeringsåret 1955.

Enligt föreskrifterna skall uppgifter insamlas för alla personer födda den 5, 15 och 25 dagen i månaden. Vidare skall båda makarna i ett äktenskap medtagas, även om endast endera av dem är född på sådan dag, i fall båda haft inkomst under redogörelseåret. Slutligen skall uppgifter insamlas för alla personer, som ensamma eller tillsammans med maken haft inkomst uppgående till minst 30 000 kr.

Inkomstuppgifterna avser den sammanräknade nettoinkomsten eller summan av enligt förordningen om statlig inkomstskatt uppskattade inkomster av olika förvärvskällor (jordbruksfastighet, annan fastighet, rörelse, tjänst och tillfällig förvärvsverksamhet samt kapital), sedan avdrag gjorts för eventuellt underskott å förvärvskälla. De största individuella årsinkomsterna härrör ofta från mer än en förvärvskälla, t. ex. både tjänst och kapital.

Yrkesbeteckningarna avser 9 huvudgrupper av näringsgrenar, nämligen jordbruk med binärningar, byggnadsverksamhet, industri och hantverk i övrigt, samfärdsel, handel, allmän förvaltnings-

tjänst, fria yrken, husligt arbete och övriga.

Inom varje näringsgren är inkomsttagarna uppdelade på företagare, anställda och icke yrkesverksamma med undantag för huvudgrupperna allmän förvaltnings-tjänst och husligt arbete, i vilka företagare icke förekommer. Statistiken upptar alltså inalles 25 grupper. Såsom anställda räknas såväl arbetare som tjänstemän (även i chefsställning, såsom disponenter, verkställande direktörer m. fl.), medan till icke yrkesverksamma hänföres f. d. yrkesutövare, pensionärer, rentier o. d.

Genom uppgifterna om födelsetid och födelsenummer erhålles uppgifter om ålder och kön (udda födelsenummer avser man, jämmt kvinna). Då dessutom uppgifter inhämtas om civilstånd, kan sammanställningar ske mellan å ena sidan inkomstuppgifterna och å andra sidan uppgifterna om ålder samt kön och civilstånd.

Primärmaterialets beskaffenhet. Vissa brister föreligger beträffande primärmaterialet såväl i vad avser urvalsundersökningen som den fullständiga undersökningen. Vid granskning av materialet har befunnits, att antalet personer födda den 5 resp. 25 understiger antalet födda den 15 med 1,8 resp. 1,2 %. Uppgifterna för dem, som är födda den 15, skall användas även för det s. k. befolkningsregistret, och därför skulle för dessa i motsats mot för de övriga lämnas uppgifter även om namn. Dessa uppgifter kan fördenskull möjligen ha synts uppgiftslämnarna viktigare och av den anledningen blivit fullständigare redovisade. Liknande skillnader har konstaterats även de föregående åren. Vad beträffar inkomsttagarna med minst 30 000 kr inkomst torde även vissa brister förefinnas. Visserligen har ämbetsverket i så stor utsträckning, som den knappa tiden för materialets bearbetning medgivit, sökt komplettera statistiken i detta avseende, men likväl kvarstår en viss ofullständighet.

För att förena urvalsundersökningen och den fullständiga undersökningen till en enhetlig översikt över inkomstfördel-

Inkomstklasser kr	Antal inkomsttagare		I % av hela antalet inkomsttagare	
	År 1955	År 1954	År 1955	År 1954
— 2 000	414 510	405 540	10,5	10,6
2 000— 3 000	394 510	401 290	10,1	10,5
3 000— 4 000	326 440	330 490	8,3	8,6
4 000— 5 000	275 630	288 690	7,1	7,6
5 000— 6 000	255 180	281 010	6,5	7,4
6 000— 7 000	265 550	296 480	6,8	7,8
7 000— 8 000	273 610	303 880	7,0	8,0
8 000— 9 000	281 960	311 210	7,2	8,2
9 000—10 000	281 530	289 560	7,2	7,6
10 000—12 000	483 480	398 620	12,4	10,5
12 000—15 000	349 290	254 440	8,9	6,7
15 000—20 000	179 440	138 610	4,6	3,6
20 000—30 000	88 960	74 630	2,3	2,0
30 000—50 000	30 015	24 739	0,8	0,6
50 000—	12 111	9 986	0,3	0,3
Summa	3 912 216	3 809 175	100	100

ningen har företagits en uppräknig av urvalsdelen.

I fråga om det totala inkomstbeloppet kan jämförelse göras med inkomstlängdens A-längd. För centralbyrån nu tillgängliga uppgifter är i viss mån preliminära. Den sammanräknade nettominkomsten enligt nämnda längd uppgår till 32 447,7 milj. kr och inkomststatistikens slutbelopp till 31 333,2 milj. kr. Den sistnämnda summan understiger den förra med 1 114,5 milj. kr eller 3,4 % liksom föregående år. En del av denna skillnad kommer på dödsbon, familjestiftelser och eftertaxeringar, vilka ingår i taxeringsstatistikens uppgifter men icke i inkomststatistikens. De eftertaxerade beloppen brukar i allmänhet relativt sett vara obetydliga. Dödsbon och familjestiftelser torde betyda mera, men uppgift om dessas storlek saknas. Om man med ledning av vissa beräkningar antar, att dödsbon, familjestiftelser och eftertaxeringar inbegriper omkring 1 % av inkomstbeloppet, skulle för inkomståret 1955 2,4 % eller omkring 780 milj. kr utgöra bristen i inkomstuppgifterna. Detta antagande är emellertid alltför osäkert för att läggas till grund för korrigering med hänsyn till bristerna i materialet.

Förutom dessa brister hos primärmaterialet bör observeras, att uppräknigen av urvalsundersökningens siffror i många fall grundar sig på ganska små tal. Tabellerna bör därför användas med för-

siktighet, särskilt i de fall då talen är låga.

Undersökningsresultatet. I tab. 1 lämnas uppgifter för hela riket (inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet), landsbygden och städerna om antalet inkomsttagare inom olika inkomstklasser för samtliga 25 närings- och yrkesgrupper och i tab. 2 om den procentuella fördelningen på inkomstklasser.

Hela antalet inkomsttagare uppgick till 3 912 216, varav för landsbygden 1 848 583 och för städerna 2 062 977. Motsvarande tal var enligt 1954 års statistik 3 809 175, 1 803 619 och 2 005 014. Ökningen för hela riket uppgår till 103 041 eller 2,7 %, för landsbygden till 44 964 eller 2,5 % och för städerna till 57 963 eller 2,9 %. Denna ökning torde delvis stå i samband med en ändring i taxeringsförordningen. Enligt tidigare bestämmelser skulle i inkomstlängden antecknas envar, som uppnått 17 men ej 66 års ålder, om den till statlig inkomstskatt taxerade inkomsten uppgick till minst 1 200 kr. Personer under 17 samt 66 år och däröver antecknades där i stor utsträckning icke i inkomstlängden, om de ej kom upp till beskattningsbar inkomst. Enligt fr. o. m. år 1956 gällande bestämmelser är emellertid nämnda skillnad borttagen, vilket haft till följd att i motsats mot vad tidigare varit fallet särskilt en del äldre personer med små inkomster blivit medtagna i inkomstlängden. I förhållande till folkmängden vid årets slut utgjorde

Inkomstklasser kr	Summa inkomster (1 000 kr)		I % av totalsumman	
	År 1955	År 1954	År 1955	År 1954
— 2 000	542 602	534 924	1,7	1,9
2 000— 3 000	979 654	996 678	3,1	3,5
3 000— 4 000	1 133 675	1 148 883	3,6	4,0
4 000— 5 000	1 234 983	1 293 675	3,9	4,5
5 000— 6 000	1 399 669	1 543 987	4,5	5,4
6 000— 7 000	1 714 756	1 923 732	5,5	6,7
7 000— 8 000	2 051 405	2 277 541	6,6	7,9
8 000— 9 000	2 394 588	2 643 117	7,6	9,2
9 000—10 000	2 672 624	2 746 387	8,5	9,6
10 000—12 000	5 280 123	4 335 330	16,9	15,1
12 000—15 000	4 665 939	3 366 103	14,9	11,7
15 000—20 000	3 042 398	2 341 916	9,7	8,2
20 000—30 000	2 107 689	1 770 765	6,7	6,2
30 000—50 000	1 115 195	919 320	3,6	3,2
50 000—	997 930	829 455	3,2	2,9
Summa	31 333 230	28 671 813	100	100

antalet inkomsttagare år 1955 för riket 53,7, för landsbygden 50,2 och för städerna 57,2 %.

Fördelningen av antalet inkomsttagare efter inkomstens storlek framgår av sammanställningen å s. 667, varvid som jämförelse uppgifter även lämnas för år 1954.

Inkomstklasserna under 2 000 kr har jämfört med år 1954 ökat till antalet. Detta sammanhänger med den ovan omtalade ändringen i fråga om införande i inkomstlängden av mindre inkomster. Däremot har inkomstklasserna mellan 2 000 och 10 000 kr minskats, vilket särskilt gäller klasserna 5 000—9 000 kr. Att en förskjutning mot högre inkomster ägt rum under redogörelseåret framgår av att antalet inkomsttagare i de högre inkomstklasserna ökats, framförallt i klasserna 10 000—20 000 kr. Av hela antalet inkomsttagare hade 42,5 % inkomster under 6 000 kr och 49,5 % mellan 6 000 och 15 000 kr. Endast något mer än 3 % hade inkomster på 20 000 kr eller däröver.

Fördelningen av hela inkomstsumman på olika inkomstklasser redovisas i ovanstående sammanställning. Liksom i fråga om antalet inkomsttagare har även inkomstsummorna i inkomstklasserna under 2 000 och över 10 000 kr ökning att uppvisa, medan inkomstsummorna i klasserna mellan 2 000 och 10 000 minskats jämfört med föregående år. Den relativa fördelningen av den totala inkomsten är emellertid en helt annan än fördelningen av inkomsttagarna. Av inkomstsumman kommer nämligen nära 17 % på inkomster under 6 000, 60 % på inkomster mellan 6 000 och 15 000 och 13,5 % på inkomster över 20 000 kr.

Fördelningen av inkomsttagarna efter näringsgren framgår av följande tabell.

Beträffande fördelningen av inkomsttagarna efter näringsgren iakttages en ganska betydande ökning jämfört med föregående år för industri och hantverk i övrigt, handel, allmän förvaltningstjänst och byggnadsverksamhet. Även för övriga näringsgrenar har någon ökning ägt rum utom i fråga om jordbruk med

Näringsgren	Antal inkomsttagare		I % av hela antalet inkomsttagare	
	År 1955	År 1954	År 1955	År 1954
Jordbruk med binärningar	668 257	670 187	17,1	17,6
Byggnadsverksamhet	271 832	261 056	7,0	6,9
Industri o. hantverk i övrigt	1 173 565	1 137 934	30,0	29,9
Samfärdsl	314 259	312 672	8,0	8,2
Handel	638 465	621 772	16,3	16,3
Allmän förvaltningstjänst	420 724	404 730	10,8	10,6
Fria yrken	51 387	49 420	1,3	1,3
Husligt arbete	106 439	106 004	2,7	2,8
I övrigt	267 288	245 400	6,8	6,4
Summa	3 912 216	3 809 175	100	100

Yrkesställning	Antal inkomsttagare		I % av hela antalet inkomsttagare	
	År 1955	År 1954	År 1955	År 1954
Företagare	527 913	528 644	13,5	13,9
Anställda	2 870 208	2 806 116	73,4	73,7
Ikke yrkesverksamma	514 095	474 415	13,1	12,4
Summa	3 912 216	3 809 175	100	100

binärningar, som även detta år fått vidkännas någon minskning.

Efter yrkesställning fördelar sig inkomsttagarna som ovanstående sammanställning visar. Denna fördelning avviker endast obetydligt från föregående års.

I tab. 3 lämnas uppgifter om den totala inkomstsumman inom olika närings- och yrkesgrupper. Det totala inkomstbeloppet för gruppen industri och hantverk i övrigt var betydligt högre än för de andra grupperna vad beträffar riket och städerna men överträffades något i fråga om landsbygden av jordbruk med binärningar. Vad angår de olika kategorierna efter yrkesställning dominerade de anställda med 77 % av det totala inkomstbeloppet.

Medelinkomsten inom de skilda närings- och yrkesgrupperna uppgick till nedanstående belopp i kronor.

Medelinkomsten var således år 1955 8 009 kr mot 7 527 år 1954. Företagarnas inkomster var högre än de anställdas. Bland företagarna låg de inom fria yrken, handel, byggnadsverksamhet och samfärdsl högst. Av de anställda uppvisar grupperna byggnadsverksamhet, allmän förvaltningstjänst och samfärdsl de högsta medelinkomsterna.

I tab. 4 lämnas redogörelse för inkomsttagarnas fördelning på åldersgrupper och inkomstklasser i hela riket samt landsbygd och städer. En betydande del

av ökningen sedan föregående år i fråga om antalet inkomsttagare faller på de högsta åldersgrupperna, framförallt gruppen 67 år och däröver. Detta sammanhänger med den ovan omtalade ändringen beträffande införande i inkomstlängden av smärre inkomster. En stor del av de äldre inkomsttagarna har nämligen relativt låga inkomster.

I den lägsta åldersgruppen återfinnes vad beträffar hela riket flertalet inkomsttagare i inkomstklasserna under 3 000 kr, och i den näst lägsta liksom i den högsta tillhör flertalet inkomstklasserna under 5 000 kr. Medelinkomsten stiger från den lägsta åldersgruppen, 2 821 kr, kontinuerligt till åldersgruppen 40—50 år, 9 628 kr, för att sedan sjunka. För åldersgruppen 67 år och däröver var medelinkomsten 5 398 kr.

Tab. 5 innehåller fördelning för hela riket av inkomsttagarna efter ålder, inkomst och yrkesställning. Beträffande företagarna utgör antalet inkomsttagare i åldrarna över 40 år 78 % och inkomstsumman i samma åldrar 77 %, medan för de anställda motsvarande procenttal är något över 45 resp. 51. Vad angår de icke yrkesverksamma är givetvis de två högsta åldersgrupperna de helt dominerande. Inkomstmedeltalet stiger för både företagarna och de anställda oavbrutet upp till åldersgruppen 40—50 år och faller sedan. De icke yrkesverksamma

Näringsgren	Företagare		Anställda		Samtliga	
	År 1955	År 1954	År 1955	År 1954	År 1955	År 1954
Jordbruk med binärningar	7 696	7 392	5 548	5 137	6 267	5 973
Byggnadsverksamhet	11 732	10 831	10 253	9 641	10 018	9 460
Industri och hantverk i övrigt ..	9 963	9 319	8 838	8 241	8 682	8 133
Samfärdsl	11 691	11 108	9 491	8 706	9 382	8 679
Handel	12 548	12 016	7 614	7 113	8 235	7 758
Allmän förvaltningstjänst			10 190	9 461	10 110	9 383
Fria yrken	16 865	14 602	8 573	8 084	10 876	9 915
Husligt arbete			3 159	3 003	3 081	2 946
Övriga	4 203	4 394	3 705	4 238	3 317	3 290
Samtliga	9 432	8 936	8 413	7 826	8 009	7 527

Inkomstklasser kr	Antal äktenskap		Summa inkomster (1 000 kr)			
	1955	1954	Männen 1955	Hustrurna 1955	Makarna tillsammans 1955 1954	
— 2 000	422	347	413	401	814	558
2 000— 3 000	3 689	3 463	5 537	4 454	9 991	9 416
3 000— 5 000	30 799	28 153	75 293	49 971	125 264	114 084
5 000— 7 000	26 357	27 846	108 097	49 927	158 024	168 042
7 000—10 000	67 876	84 718	456 215	135 329	591 544	738 880
10 000—20 000	360 027	331 679	3 874 748	1 327 209	5 201 957	4 652 595
20 000—50 000	86 901	60 921	1 596 994	656 535	2 253 529	1 600 966
50 000—	6 007	4 767	409 506	78 526	488 032	395 478
Summa	582 078	541 894	6 526 803	2 302 352	8 829 155	7 680 019

har sitt maximum i gruppen 50—67 år.

I tab. 6 redovisas antalet inkomsttagare med fördelning efter kön och civilstånd samt inkomstklasser, och i följande sammanställning meddelas den procentuella fördelningen av antalet inkomsttagare och det totala inkomstbeloppet på olika kön och civilstånd ävensom inkomstmedeltalet för dessa.

Kön och civilstånd	Antal in- komst- tagare %	Summa in- komster %	Medel- inkomst, kr
Ogifta män	18,5	15,6	6 771
• kvinnor	14,1	9,7	5 494
Gifta män	41,4	58,8	11 355
• kvinnor	16,2	8,5	4 194
Förut gifta män...	3,6	3,4	7 512
• kvinnor	6,2	4,0	5 266
Samtliga 100	100		8 009

De gifta männen utgjorde något mer än 41 % av inkomsttagarna men hade nära 59 % av inkomsterna. De gifta kvinnornas andel av antalet inkomsttagare uppgick till 16 % men av den totala inkomsten till endast 8,5 %. De gifta kvinnorna med inkomster var betydligt flera i städerna än på landsbygden. Den högsta medelinkomsten uppvisar de gifta männen, därefter kommer förut gifta män och ogifta män. Bland kvinnorna har ogifta kvinnor de största inkomsterna. De förut gifta kvinnorna har något och de gifta betydligt mindre inkomster. De gifta kvinnornas låga inkomster beror delvis på det förhållandet att många av dem utövar förvärvsverksamhet endast under en del av året eller har deltidsarbete. Vidare bör observeras det stora antalet gifta kvinnor med inkomster under 1 200 kr, som

taxerats på grund av samtaxering med mannen.

I tab. 7 redovisas inkomsttagarna efter kön och civilstånd, inkomst och yrkesställning för hela riket. Männen och då särskilt de gifta är de dominerande såväl bland företagarna som bland de anställda men betydligt mer bland de förra än bland de senare. I fråga om de icke yrkesverksamma utgör männen endast 41 % av antalet, men närmare 52 % av inkomstsumman kommer på dem. Medelinkomsten är högre för samtliga företagare än för samtliga anställda, men under det att både de ogifta, gifta och förut gifta manliga företagarna har ett uppvisat lägre inkomstmedeltal än de anställda, är förhållandet det motsatta beträffande samtliga kvinnliga grupper.

Tab. 8 innehåller redogörelse för fördelningen på inkomstklasser av *äktenskap, i vilka makarna samtaxerats*. Hela antalet samtaxerade äktenskap har beräknats till 582 078, men enligt tab. 6 var antalet gifta kvinnor med inkomst 632 329. Det förra understiger det senare med nära 8 %. Skillnaden beror på följande förhållanden: 1) Gifta kvinnor med inkomst, vilkas män saknar inkomst, blir redovisade som inkomsttagare i de individuella tabellerna men icke som samtaxerade; 2) kvinnor, som ingått äktenskap under senare hälften av redogörelseåret, blir enligt taxeringsbestämmelserna icke samtaxerade; 3) hemskilda kvinnor redovisas som gifta men är ej samtaxerade; 4) äkta makar, som är upptagna i olika inkomstlängder, blir av skäl, som sammanhånga med uppgiftslämningen, icke räknade som samtaxe-

(forts. på sid. 680)

Tab. 1 a. Antal inkomsttagare inom olika yrkesgrupper, fördelade efter inkomstens storlek år 1955. Hela riket¹

Income earners, by industry and size of income: Total

Närings- och yrkesgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare	
	-2 000 *	2 000-3 000	3 000-5 000	5 000-7 000	7 000-10 000	10 000-20 000	20 000-50 000	50 000-	1955	1954
<i>Företagare</i>										
Jordbruk m. binär. .	11 840	22 900	63 800	61 650	72 820	60 080	7 022	456	300 568	303 474
Byggnadsverksamhet	380	720	1 940	3 200	5 500	7 840	1 862	279	21 721	20 733
Ind. o. hantv. i övr. .	4 250	4 900	10 120	11 570	15 380	20 410	4 713	641	71 984	72 206
Samfärdsel	250	600	1 960	3 480	6 020	10 160	2 150	141	24 761	24 667
Handel	3 860	4 010	10 060	10 750	17 080	31 480	11 044	1 425	89 709	89 419
Fria yrken	1 520	1 220	2 170	1 470	2 070	2 720	3 408	1 073	15 651	15 183
I övrigt	1 190	860	720	280	150	240	69	10	3 519	2 962
Summa	23 290	35 210	90 770	92 400	119 020	132 930	30 268	4 025	527 913	528 644
<i>Anställda</i>										
Jordbruk m. binär. .	37 400	43 520	67 550	51 960	64 730	26 010	1 300	47	292 517	298 170
Byggnadsverksamhet	6 360	7 330	18 180	24 760	59 250	112 790	6 413	225	235 308	228 103
Ind. o. hantv. i övr. .	67 500	56 860	119 780	140 510	270 720	360 810	21 459	2 702	1 040 341	1 012 377
Samfärdsel	9 230	8 690	20 400	25 250	79 510	104 720	5 392	236	253 428	254 807
Handel	63 070	48 200	94 640	88 280	111 260	95 420	18 046	2 472	521 388	506 064
Allm. förv.-tjänst . .	30 260	20 940	40 170	40 910	80 730	140 910	27 101	1 447	382 468	366 634
Fria yrken	4 270	2 960	5 320	4 820	5 650	6 830	2 266	181	32 297	31 437
Husligt arbete	24 000	26 600	29 690	7 010	2 380	780	67	7	90 534	91 480
I övrigt	8 690	3 950	4 520	1 990	1 450	1 100	215	12	21 927	17 044
Summa	250 780	219 050	400 250	385 490	675 680	849 370	82 259	7 329	2 870 208	2 806 116
<i>Ikke yrkesverksamma</i>										
Jordbruk m. binär. .	16 980	26 670	22 530	4 950	2 460	1 400	170	12	75 172	68 543
Byggnadsverksamhet	2 830	5 060	4 250	1 340	930	340	39	14	14 803	12 220
Ind. o. hantv. i övr. .	8 490	19 670	17 940	6 140	5 120	3 170	603	107	61 240	53 351
Samfärdsel	1 750	3 030	6 200	7 600	11 960	5 280	243	7	36 070	33 198
Handel	3 400	6 870	7 160	3 520	2 810	2 570	928	110	27 368	26 289
Allm. förv.-tjänst . .	1 490	2 410	4 940	5 950	11 000	10 290	2 067	109	38 256	38 096
Fria yrken	500	910	990	410	240	280	105	4	3 439	2 800
Husligt arbete	5 270	7 320	2 620	330	210	130	23	2	15 905	14 524
I övrigt	99 730	68 310	44 420	12 600	7 670	6 450	2 270	392	241 842	225 394
Summa	140 440	140 250	111 050	42 840	42 400	29 910	6 448	757	514 095	474 415
<i>Samtliga</i>										
Jordbruk m. binär. .	66 220	93 090	153 880	118 560	140 010	87 490	8 492	515	668 257	670 187
Byggnadsverksamhet	9 570	13 110	24 370	29 300	65 680	120 970	8 314	518	271 832	261 056
Ind. o. hantv. i övr. .	80 240	81 430	147 840	158 220	291 220	384 390	26 775	3 450	1 173 565	1 137 934
Samfärdsel	11 230	12 320	28 660	36 330	97 490	120 160	7 785	384	314 259	312 672
Handel	70 330	59 080	111 860	102 550	131 150	129 470	30 018	4 007	638 465	621 772
Allm. förv.-tjänst . .	31 750	23 350	45 110	46 860	91 730	151 200	29 168	1 556	420 724	404 730
Fria yrken	6 290	5 090	8 480	6 700	7 960	9 830	5 779	1 258	51 387	49 420
Husligt arbete	29 270	33 920	32 310	7 340	2 590	910	90	9	106 439	106 004
I övrigt	109 610	73 120	49 660	14 870	9 270	7 790	2 554	414	267 288	245 400
Totalsumma år 1955	414 510	394 510	602 070	520 730	837 100	1 012 210	118 975	12 111	3 912 216	.
" 1954	405 540	401 290	619 180	577 490	904 650	791 670	99 369	9 986	.	3 809 175

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — * Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 1 b. Antal inkomsttagare inom olika yrkesgrupper, fördelade efter inkomstens storlek år 1955. Landsbygden

Income earners, by industry and size of income: Rural districts

Närings- och yrkesgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare	
	-2 000 ¹	2 000-3 000	3 000-5 000	5 000-7 000	7 000-10 000	10 000-20 000	20 000-50 000	50 000-	1955	1954
<i>Företagare</i>										
Jordbruk m. binär. .	10 920	21 830	61 190	59 000	69 490	57 260	6 389	389	286 468	288 979
Byggnadsverksamhet	240	550	1 460	2 390	3 880	4 460	701	42	13 723	13 293
Ind. o. hantv. i övr. .	2 620	2 760	5 400	6 060	8 060	9 340	1 931	203	36 374	36 994
Samfärdsl	190	490	1 530	2 670	4 070	5 880	928	43	15 801	15 508
Handel	1 760	1 980	4 340	4 310	7 280	11 740	2 916	189	34 515	34 018
Fria yrken	680	490	860	420	570	650	618	124	4 412	4 116
I övrigt	720	540	440	120	40	140	26	5	2 031	1 684
Summa	17 130	28 640	75 220	74 970	93 390	89 470	13 509	995	393 324	394 592
<i>Anställda</i>										
Jordbruk m. binär. .	34 820	41 210	63 590	48 660	59 060	22 530	727	27	270 624	275 999
Byggnadsverksamhet	3 130	4 130	11 200	16 060	36 630	47 270	1 271	34	119 725	117 736
Ind. o. hantv. i övr. .	29 630	25 640	53 260	60 760	124 460	119 930	4 757	635	419 072	406 203
Samfärdsl	4 310	4 030	9 420	12 180	36 030	31 660	699	28	98 357	98 431
Handel	18 450	15 960	31 090	22 900	23 220	14 870	1 910	197	128 597	125 057
Allm. förv.-tjänst . .	12 430	8 340	14 970	12 770	22 150	40 370	7 338	183	118 551	110 019
Fria yrken	1 430	1 050	1 630	1 380	1 440	1 210	432	22	8 594	7 438
Husligt arbete	15 670	18 730	15 950	3 310	1 050	350	24	4	55 088	56 417
I övrigt	4 510	1 850	1 920	650	450	200	69	2	9 651	6 186
Summa	124 380	120 940	203 030	178 670	304 490	278 390	17 227	1 132	1 228 259	1 203 486
<i>Ikke yrkesverksamma</i>										
Jordbruk m. binär. .	15 540	23 680	20 150	4 230	2 050	1 050	101	9	66 810	61 170
Byggnadsverksamhet	1 480	2 340	2 130	590	290	120	2	2	6 954	5 775
Ind. o. hantv. i övr. .	4 250	8 890	7 160	2 020	1 290	650	100	28	24 388	20 391
Samfärdsl	810	1 250	2 640	2 820	3 600	1 320	40	3	12 483	11 688
Handel	1 250	2 120	1 720	870	560	500	181	16	7 217	6 575
Allm. förv.-tjänst . .	500	940	1 490	1 700	4 100	2 580	290	12	11 612	11 516
Fria yrken	180	350	260	120	100	90	42	1	1 143	744
Husligt arbete	3 670	4 140	1 120	120	100	80	21	1	9 252	8 272
I övrigt	44 610	26 760	10 670	2 710	1 250	830	255	56	87 141	79 410
Summa	72 290	70 470	47 340	15 180	13 340	7 220	1 032	128	227 000	205 541
<i>Samtliga</i>										
Jordbruk m. binär. .	61 280	86 720	144 930	111 890	130 600	80 840	7 217	425	623 902	636 148
Byggnadsverksamhet	4 850	7 020	14 790	19 040	40 800	51 850	1 974	78	140 402	136 804
Ind. o. hantv. i övr. .	36 500	37 290	65 820	68 840	133 810	129 920	6 788	866	479 834	463 588
Samfärdsl	5 310	5 770	13 590	17 670	43 700	38 860	1 667	74	126 641	125 627
Handel	21 460	20 060	37 150	28 080	31 060	27 110	5 007	402	170 329	165 650
Allm. förv.-tjänst . .	12 930	9 280	16 460	14 470	26 250	42 950	7 628	195	130 163	121 535
Fria yrken	2 290	1 890	2 750	1 920	2 110	1 950	1 092	147	14 149	12 298
Husligt arbete	19 340	22 870	17 070	3 430	1 150	430	45	5	64 340	64 689
I övrigt	49 840	29 150	13 030	3 480	1 740	1 170	350	63	98 823	87 280
Totalsumma år 1955	213 800	220 050	325 590	268 820	411 220	375 080	31 768	2 255	1 848 583	-
” ” ” 1954	208 390	223 280	339 790	296 160	426 540	282 280	25 228	1 951	-	1 803 619

¹ Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. I c. Antal inkomstagare inom olika yrkesgrupper, fördelade efter inkomstens storlek år 1955. Städerna

Income earners, by industry and size of income: Urban districts

Närings- och yrkesgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomstagare	
	-2 000 ¹	2 000-3 000	3 000-5 000	5 000-7 000	7 000-10 000	10 000-20 000	20 000-50 000	50 000-	1955	1954
<i>Företagare</i>										
Jordbruk m. binär.	920	1 070	2 610	2 650	3 330	2 820	629	67	14 096	14 493
Byggnadsverksamhet	140	170	480	810	1 620	3 380	1 161	237	7 998	7 440
Ind. o. hantv. i övr. .	1 630	2 140	4 720	5 510	7 320	11 070	2 782	438	35 610	35 212
Samfärdsl	60	110	430	810	1 950	4 280	1 222	98	8 960	9 159
Handel	2 100	2 030	5 720	6 440	9 800	19 740	8 128	1 235	55 193	55 401
Fria yrken	840	730	1 310	1 050	1 500	2 070	2 790	949	11 239	11 067
I övrigt	470	320	280	160	110	100	43	5	1 488	1 278
Summa	6 160	6 570	15 550	17 430	25 630	43 460	16 755	3 029	134 584	134 050
<i>Anställda</i>										
Jordbruk m. binär. .	2 580	2 310	3 960	3 300	5 670	3 480	573	20	21 893	22 171
Byggnadsverksamhet	3 230	3 200	6 980	8 700	22 620	65 520	5 142	191	115 583	110 367
Ind. o. hantv. i övr. .	37 870	31 220	66 520	79 750	146 260	240 880	16 702	2 067	621 269	606 153
Samfärdsl	4 920	4 660	10 980	13 070	43 480	73 060	4 693	208	155 071	156 376
Handel	44 620	32 220	63 550	65 370	88 040	80 550	16 135	2 274	392 759	380 984
Allm. förv.-tjänst. .	17 890	12 600	25 200	28 140	58 450	100 330	19 615	1 255	263 420	256 182
Fria yrken	2 840	1 910	3 690	3 440	4 210	5 620	1 834	159	23 703	23 999
Husligt arbete	8 330	7 870	13 740	3 700	1 330	430	43	3	35 446	35 053
I övrigt	4 180	2 100	2 600	1 340	1 000	900	146	10	12 276	10 858
Summa	126 400	98 090	197 220	206 810	371 060	570 770	64 883	6 187	1 641 420	1 602 143
<i>Icke yrkesperksamman</i>										
Jordbruk m. binär. .	1 440	2 990	2 380	720	410	350	69	3	8 362	7 373
Byggnadsverksamhet	1 350	2 720	2 120	750	640	220	37	12	7 849	6 445
Ind. o. hantv. i övr. .	4 240	10 780	10 780	4 120	3 830	2 520	503	79	36 852	32 960
Samfärdsl	940	1 780	3 560	4 780	8 360	3 960	203	4	23 587	21 510
Handel	2 150	4 750	5 440	2 650	2 250	2 070	747	94	20 151	19 714
Allm. förv.-tjänst. .	990	1 470	3 450	4 250	6 900	7 710	1 777	97	26 644	26 580
Fria yrken	320	560	730	290	140	190	63	3	2 296	2 056
Husligt arbete	1 600	3 180	1 500	210	110	50	2	1	6 653	6 252
I övrigt	55 070	41 550	33 750	9 890	6 390	5 590	2 003	336	154 579	145 931
Summa	68 100	69 780	63 710	27 660	29 030	22 660	5 404	629	286 973	268 821
<i>Samtliga</i>										
Jordbruk m. binär. .	4 940	6 370	8 950	6 670	9 410	6 650	1 271	90	44 351	44 037
Byggnadsverksamhet	4 720	6 090	9 580	10 260	24 880	69 120	6 340	440	131 430	124 252
Ind. o. hantv. i övr. .	43 740	44 140	82 020	89 380	157 410	254 470	19 987	2 584	693 731	674 325
Samfärdsl	5 920	6 550	14 970	18 660	53 790	81 300	6 118	310	187 618	187 045
Handel	48 870	39 000	74 710	74 460	100 090	102 360	25 010	3 603	468 103	456 099
Allm. förv.-tjänst. .	18 820	14 070	28 650	32 390	65 350	108 040	21 392	1 352	290 064	282 762
Fria yrken	4 000	3 200	5 730	4 780	5 850	7 880	4 687	1 111	37 238	37 122
Husligt arbete	9 930	11 050	15 240	3 910	1 440	480	45	4	42 099	41 305
I övrigt	59 720	43 970	36 630	11 390	7 500	6 590	2 192	351	168 343	158 067
Totalsumma år 1955	200 660	174 440	276 480	251 900	425 720	636 890	87 042	9 845	2 062 977	.
" " 1954	197 130	177 990	279 360	281 320	477 970	509 240	73 978	8 026	.	2 005 014

¹ Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 2. Inkomsttagarnas procentuella fördelning på inkomstklasser år 1955

Percentage distribution of income earners

Inkomstklasser, kr	Landsbygden			Städerna			Hela riket ¹			
	Företagare	Anställda	Samtliga	Företagare	Anställda	Samtliga	Företagare	Anställda	Samtliga	
									1955	1954
— 2 000*....	4,4	10,1	11,6	4,6	7,7	9,7	4,4	8,7	10,6	10,6
2 000— 3 000.....	7,3	9,8	11,9	4,9	6,0	8,5	6,7	7,6	10,1	10,5
3 000— 5 000.....	19,1	16,5	17,6	11,6	12,0	13,4	17,2	14,0	15,4	16,3
5 000— 7 000.....	19,1	14,6	14,5	13,0	12,6	12,2	17,5	13,4	13,3	15,2
7 000—10 000.....	23,7	24,8	22,3	19,0	22,6	20,6	22,5	23,5	21,4	23,7
10 000—20 000.....	22,7	22,7	20,3	32,3	34,8	30,9	25,2	29,6	25,9	20,8
20 000—50 000.....	3,4	1,4	1,7	12,4	3,9	4,2	5,7	2,9	3,0	2,6
50 000—.....	0,3	0,1	0,1	2,2	0,4	0,5	0,8	0,3	0,3	0,3
Summa	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — ² Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 3. Summa inkomster inom olika närings- och yrkesgrupper, milj. kr, år 1955

Total income, by industry and status

Yrkesgrupper	Jordbruk m. binär.	Byggnadsverks.	Ind. o. hantv. i övr.	Samfärd-sel	Handel	Allm. förv.-tjänst	Fria yrken	Husligt arbete	I övrigt	Summa	
										1955	1954
<i>Hela riket¹</i>											
Företagare	2 313	255	717	289	1 126	—	264	—	15	4 979	4 724
Anställda	1 623	2 413	9 194	2 406	3 970	3 897	277	286	81	24 147	21 962
Ikke yrkesverksamma	252	55	278	253	162	356	18	42	791	2 207	1 986
Summa	4 188	2 723	10 189	2 948	5 258	4 253	559	328	887	31 333	28 672
<i>Landsbygden</i>											
Företagare	2 194	135	328	165	362	—	50	—	7	3 241	3 109
Anställda	1 471	1 104	3 382	837	775	1 093	60	163	29	8 914	8 090
Ikke yrkesverksamma	218	24	92	80	36	95	6	23	218	792	708
Summa	3 883	1 263	3 802	1 082	1 173	1 188	116	186	254	12 947	11 907
<i>Städerna</i>											
Företagare	119	120	390	124	764	—	214	—	7	1 738	1 614
Anställda	152	1 308	5 813	1 568	3 194	2 795	217	123	53	15 223	13 864
Ikke yrkesverksamma	34	32	185	174	126	261	12	19	572	1 415	1 278
Summa	305	1 460	6 388	1 866	4 084	3 056	443	142	632	18 376	16 756
Totalsumma år 1955	4 188	2 723	10 189	2 948	5 258	4 253	559	328	887	31 333	.
„ „ 1954	4 003	2 470	9 255	2 714	4 823	3 798	490	312	807	.	28 672

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet.

Tab. 4. Inkomsttagarna fördelade efter åldersgrupper och inkomstklasser år 1955

Income earners, by age and size of income

Ålders- grupper	Inkomstklasser, kr								Summa inkomst- tagare
	-2 000*	2 000- 3 000	3 000- 5 000	5 000- 7 000	7 000- 10 000	10 000- 20 000	20 000- 50 000	50 000-	
<i>Hela riket</i> ¹									
0—16.....	5 710	3 720	2 200	260	200	200	67	16	12 373
16—20.....	31 110	52 030	99 540	50 940	17 580	2 170	122	13	253 505
20—25.....	30 520	37 250	70 350	81 550	87 270	29 370	386	31	336 727
25—30.....	28 360	18 930	37 730	48 270	111 340	100 860	2 769	108	348 367
30—35.....	33 660	18 700	34 710	42 910	100 390	142 940	10 765	372	384 447
35—40.....	35 670	19 130	34 620	39 040	87 040	152 130	16 590	891	385 111
40—50.....	69 660	41 990	76 430	83 170	173 360	278 650	37 725	3 455	764 440
50—67.....	95 360	82 000	127 020	122 880	208 330	263 050	41 341	5 695	945 676
67—.....	84 460	120 760	119 470	51 710	51 590	42 840	9 210	1 530	481 570
Summa	414 510	394 510	602 070	520 730	837 100	1 012 210	118 975	12 111	3 912 216
<i>Landsbygden</i>									
0—16.....	2 970	1 940	1 120	140	30	30	17	5	6 252
16—20.....	19 440	32 380	54 730	26 190	8 840	1 150	18	5	142 753
20—25.....	16 440	21 750	38 880	39 030	36 610	11 400	147	9	164 266
25—30.....	12 800	9 920	19 410	23 930	48 310	34 120	760	28	149 278
30—35.....	14 170	8 950	17 310	21 680	47 500	47 920	2 641	78	160 249
35—40.....	15 820	9 380	17 610	20 140	45 190	54 630	4 058	185	167 013
40—50.....	32 280	20 950	39 030	43 130	92 250	108 820	10 280	657	347 397
50—67.....	49 960	46 960	72 150	68 190	109 760	102 530	11 696	1 026	462 272
67—.....	49 920	67 820	65 350	26 390	22 730	14 480	2 151	262	249 103
Summa	213 800	220 050	325 590	268 820	411 220	375 080	31 768	2 255	1 848 583
<i>Städerna</i>									
0—16.....	2 740	1 780	1 080	120	170	170	50	11	6 121
16—20.....	11 670	19 650	44 810	24 750	8 740	1 010	104	8	110 742
20—25.....	14 080	15 490	31 470	42 520	50 630	17 970	238	22	172 420
25—30.....	15 560	9 010	18 320	24 340	62 980	66 720	2 006	80	199 016
30—35.....	19 480	9 750	17 400	21 230	52 880	94 980	8 119	294	224 133
35—40.....	19 820	9 750	17 010	18 900	41 840	97 450	12 530	704	218 004
40—50.....	37 370	21 030	37 400	40 030	81 090	169 810	27 347	2 793	416 870
50—67.....	45 400	35 040	54 870	54 690	98 540	160 420	29 590	4 665	483 215
67—.....	34 540	52 940	54 120	25 320	28 850	28 360	7 058	8 268	232 456
Summa	200 660	174 440	276 480	251 900	425 720	636 890	87 042	9 845	2 062 977

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — * Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

Tab. 5. Inkomsttagarna fördelade efter åldersgrupper, inkomstklasser och yrkeställning år 1955. Hela riket

Income earners, by age, size of income and occupational status

Åldersgrupper	Inkomstklasser, kr								Summa in- komst- tagare
	-2 000 ¹	2 000- 3 000	3 000- 5 000	5 000- 7 000	7 000- 10 000	10 000- 20 000	20 000- 50 000	50 000-	
<i>Företagare</i>									
0—16	100	60	40	30	30	10	4	3	277
16—20	140	430	530	340	210	230	17	1	1 898
20—25	350	490	1 250	1 270	1 250	840	100	7	5 557
25—30	780	840	2 650	3 460	4 820	4 250	614	31	17 445
30—35	1 150	1 400	4 330	6 580	10 300	11 710	2 332	118	37 920
35—40	1 680	1 700	5 680	8 570	14 010	18 420	3 668	310	54 038
40—50	4 990	5 170	16 640	22 300	35 000	44 090	9 817	1 241	139 248
50—67	10 930	15 800	39 440	37 510	43 830	44 500	11 393	1 855	205 258
67—	3 170	9 320	20 210	12 340	9 570	8 880	2 323	459	66 272
Summa	23 290	35 210	90 770	92 400	119 020	132 930	30 268	4 025	527 913
<i>Anställda</i>									
0—16	4 600	2 840	1 670	70	20	40	—	2	9 242
16—20	28 740	49 360	97 130	50 060	17 220	1 790	33	2	244 335
20—25	28 040	35 180	67 840	79 610	85 650	28 270	217	10	324 817
25—30	25 380	17 010	34 350	44 480	106 070	96 270	2 107	67	325 734
30—35	28 920	15 880	29 480	35 980	89 690	130 950	8 359	240	339 499
35—40	29 010	15 900	27 840	29 970	72 630	133 330	12 801	565	322 046
40—50	52 460	32 290	56 300	59 650	137 040	233 520	27 606	2 174	601 040
50—67	48 190	39 360	66 480	73 400	153 260	210 210	28 495	3 654	623 049
67—	5 440	11 230	19 160	12 270	14 100	14 990	2 641	615	80 446
Summa	250 780	219 050	400 250	385 490	675 680	849 370	82 259	7 329	2 870 208
<i>Icke yrkesverksamma</i>									
0—16	1 010	820	490	160	150	150	63	11	2 854
16—20	2 230	2 240	1 880	540	150	150	72	10	7 272
20—25	2 130	1 580	1 260	670	370	260	69	14	6 353
25—30	2 200	1 080	730	330	450	340	48	10	5 188
30—35	3 590	1 420	900	350	400	280	74	14	7 028
35—40	4 980	1 530	1 100	500	400	380	121	16	9 027
40—50	12 210	4 530	3 490	1 220	1 320	1 040	302	40	24 152
50—67	36 240	26 840	21 100	11 970	11 240	8 340	1 453	186	117 369
67—	75 850	100 210	80 100	27 100	27 920	18 970	4 246	456	334 852
Summa	140 440	140 250	111 050	42 840	42 400	29 910	6 448	757	514 095

¹ Här ingår samtaxerade äkta makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

(forts. fr. sid. 674)

rade i inkomststatistiken (i verkligheten blir de samtaxerade).

Av de samtaxerade äktenskapen tillhörde nära 2/3 städerna och något mer än 1/3 landsbygden. Av männen i dessa äktenskap hade 74 % inkomster mellan 7 000 och 20 000 kr, medan 69 % av hustrurna hade inkomster under 5 000

kr. Jämför vad som ovan sagts om de gifta kvinnornas inkomster.

I tab. 9 redovisas fördelningen på näringsgrenar av äktenskap, i vilka makarna samtaxerats. Hustrurna till männen inom grupperna jordbruk med binäringar, industri och hantverk i övrigt, handel samt allmän förvaltningstjänst var i större antal sysselsatta inom samma nä-

Tab. 6. Inkomsttagarna fördelade efter kön och civilstånd samt inkomstklasser år 1955

Income earners, by sex, marital status, and size of income

Kön och civilstånd	Inkomstklasser, kr								Summa inkomsttagare
	-2 000*	2 000-3 000	3 000-5 000	5 000-7 000	7 000-10 000	10 000-20 000	20 000-50 000	50 000-	
<i>Hela riket</i> ¹									
Ogifta män	45 800	84 930	153 010	126 990	182 490	124 270	5 644	424	723 558
» kvinnor	57 010	97 910	137 340	107 760	98 660	49 030	3 106	114	550 930
Gifta män	28 680	45 640	123 780	149 240	416 720	747 940	99 627	10 386	1 622 013
» kvinnor	244 100	77 060	101 860	83 690	80 360	41 120	3 847	292	632 329
Förut gifta män	9 040	26 900	25 540	17 290	27 850	31 410	3 529	524	142 083
» kvinnor	29 880	62 070	60 540	35 760	31 020	18 440	3 222	371	241 303
Summa	414 510	394 510	602 070	520 730	837 100	1012210	118 975	12 111	3 912 216
<i>Landsbygden</i>									
Ogifta män	30 060	57 900	103 800	84 390	103 360	50 830	1 569	96	432 005
» kvinnor	37 370	58 210	65 570	38 790	23 840	12 170	428	19	236 397
Gifta män	15 980	27 880	89 710	104 280	247 540	287 240	27 636	1 947	802 213
» kvinnor	105 090	26 880	32 570	23 570	19 170	12 560	766	59	220 665
Förut gifta män	6 480	17 860	14 400	8 780	11 400	8 610	780	75	68 385
» kvinnor	18 820	31 320	19 540	9 010	5 910	3 670	589	59	88 918
Summa	213 800	220 050	325 590	268 820	411 220	375 080	31 768	2 255	1 848 583
<i>Städerna</i>									
Ogifta män	15 740	27 020	49 210	42 600	79 120	73 390	4 067	326	291 473
» kvinnor	19 640	39 690	71 770	68 970	74 750	36 820	2 678	95	314 413
Gifta män	12 700	17 760	34 070	44 960	169 140	460 620	71 849	8 431	819 530
» kvinnor	138 960	50 180	69 290	60 110	61 160	28 520	3 067	232	411 519
Förut gifta män	2 560	9 040	11 140	8 510	16 450	22 790	2 748	449	73 687
» kvinnor	11 060	30 750	41 000	26 750	25 100	14 750	2 633	312	152 355
Summa	200 660	174 440	276 480	251 900	425 720	636 890	87 042	9 845	2 062 977

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet. — * Här ingår samtaxerade makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

ringsgren som mannen än inom andra näringsgrenar. Inom byggnadsverksamhet och samfärdsl had e däremot ett betydligt större antal av männen sina hustrur sysselsatta i handel och industri och hantverk i övrigt samt ehuru i mindre omfattning i allmän förvaltningstjänst. I fråga om fria yrken och husligt arbete var fördelningen mera jämn.

I sammanställningen överst å s. 670 lämnas slutligen för de samtaxerade äktenskapen uppgifter om inkomstbeloppen med fördelning på olika inkomstklasser efter makarnas sammanlagda inkomst.

Makarnas sammanlagda inkomst i des-

sa äktenskap uppgick till 8 829 milj. kr eller 28,2 % av hela den sammanräknade nettointkomsten enligt inkomststatistiken. Av makarnas sammanlagda inkomst kom 74 % på männen och 26 % på hustrurna. Antalet äktenskap i inkomstklasserna 10 000—20 000 kr utgjorde 62 % av hela antalet äktenskap, och sammanlagda inkomsten för dessa äktenskap utgjorde 59 % av det totala inkomstbeloppet för de samtaxerade äktenskapen. Medelinkomsten per äktenskap uppgick till 15 168 kr mot 14 173 år 1954.

Sjd

Tab. 7. Inkomsttagarna fördelade efter kön och civilstånd, inkomstklasser samt yrkesställning år 1955. Hela riket

Income earners, by sex, marital status, size of income and occupational status

Kön och civilstånd	Inkomstklasser, kr								Summa inkomstagare
	- 2 000 ¹	2 000-3 000	3 000-5 000	5 000-7 000	7 000-10 000	10 000-20 000	20 000-50 000	50 000-	
<i>Företagare</i>									
Ogifta män	3 560	8 460	19 480	14 750	14 210	10 100	1 249	143	71 952
" kvinnor	2 980	5 150	6 720	3 800	2 780	2 410	644	36	24 520
Gifta män	5 160	11 490	48 200	62 870	91 680	109 660	25 544	3 481	358 085
" kvinnor	8 780	3 470	5 270	3 960	4 630	4 810	1 245	101	32 266
Förut gifta män	930	3 060	5 680	3 900	3 330	3 330	879	170	21 279
" " kvinnor.	1 880	3 580	5 420	3 120	2 390	2 620	707	94	19 811
Summa	23 290	35 210	90 770	92 400	119 020	132 930	30 268	4 025	527 913
<i>Anställda</i>									
Ogifta män	33 550	63 220	126 220	109 770	166 380	112 640	4 029	217	616 026
" kvinnor	41 130	67 870	116 060	98 130	89 010	42 960	2 040	31	457 231
Gifta män	8 960	12 610	41 300	71 050	306 310	623 390	70 925	6 626	1 141 171
" kvinnor	159 710	60 930	89 980	76 400	73 030	34 390	2 013	88	496 541
Förut gifta män	1 520	4 050	7 640	8 830	19 100	25 350	2 097	301	68 888
" " kvinnor.	5 910	10 370	19 050	21 310	21 850	10 640	1 155	66	90 351
Summa	250 780	219 050	400 250	385 490	675 680	849 370	82 259	7 329	2 870 208
<i>Icke yrkesverksamma</i>									
Ogifta män	8 690	13 250	7 310	2 470	1 900	1 530	366	64	35 580
" kvinnor	12 900	24 890	14 560	5 830	6 870	3 660	422	47	69 179
Gifta män	14 560	21 540	34 280	15 320	18 730	14 890	3 158	279	122 757
" kvinnor	75 610	12 660	6 610	3 330	2 700	1 920	589	103	103 522
Förut gifta män	6 590	19 790	12 220	4 560	5 420	2 730	553	53	51 916
" " kvinnor.	22 090	48 120	36 070	11 330	6 780	5 180	1 360	211	131 141
Summa	140 440	140 250	111 050	42 840	42 400	29 910	6 448	757	514 095

¹ Här ingår samtaxerade äkta makar med mindre än 1 200 kr inkomst.

The Income Distribution of 1955

Preliminary Data

From 1951 the annual income statistics are for the greater part based on a sample survey. Only income-earners with a minimum income of 30 000 kronor are completely reported. The sample population consists of about 10 % of all income-earners.

There are nine industry groups: agriculture (including forestry and fishing), construction, other manufacturing, transport and communications, commerce, general administration, professions, domestic service, and others. In most of the industry groups the income-earners

Tab. 8. Samtaxerade äkta makar fördelade efter inkomstklasser år 1955

Income-earning spouses, jointly assessed, by size of income

Mannens inkomst, kr	Hustruns inkomst, kr								Sum- ma män
	-2 000	2 000- 3 000	3 000- 5 000	5 000- 7 000	7 000- 10 000	10 000- 20 000	20 000- 50 000	50 000-	
<i>Hela riket</i> ¹									
— 2 000.....	9 363	2 109	2 275	2 227	2 389	2 236	318	21	20 938
2 000— 3 000.....	12 379	4 916	2 116	1 578	1 341	844	61	7	23 242
3 000— 5 000.....	15 762	4 379	4 220	2 989	2 770	1 648	78	8	31 854
5 000— 7 000.....	19 099	4 752	6 347	5 131	4 249	2 004	105	5	41 692
7 000—10 000.....	60 756	18 079	25 113	22 742	17 415	4 758	171	10	149 044
10 000—20 000.....	106 635	33 852	48 857	37 730	37 819	15 540	562	45	281 040
20 000—50 000.....	12 879	2 947	3 868	2 542	2 662	4 264	1 070	82	30 314
50 000—.....	1 621	416	492	331	304	478	256	56	3 954
Summa hustrur	238 494	71 450	93 288	75 270	68 949	31 772	2 621	234	582 078
<i>Landsbygden</i>									
— 2 000.....	6 090	947	1 005	947	800	821	105	3	10 718
2 000— 3 000.....	7 463	1 374	857	642	442	401	2	2	11 183
3 000— 5 000.....	9 525	1 820	1 905	1 178	892	732	19	2	16 073
5 000— 7 000.....	10 662	2 310	2 606	1 842	1 290	931	30	—	19 671
7 000—10 000.....	31 315	8 295	10 067	8 106	4 562	1 679	40	4	64 068
10 000—20 000.....	33 942	9 037	12 037	8 221	6 867	3 677	101	9	73 891
20 000—50 000.....	2 711	588	751	413	490	806	147	11	5 917
50 000—.....	237	79	88	60	42	64	37	10	617
Summa hustrur	101 945	24 450	29 316	21 409	15 385	9 111	481	41	202 138
<i>Städerna</i>									
— 2 000.....	3 273	1 162	1 270	1 280	1 589	1 415	213	18	10 220
2 000— 3 000.....	4 916	3 542	1 259	936	899	443	59	5	12 059
3 000— 5 000.....	6 237	2 559	2 315	1 811	1 878	916	59	6	15 781
5 000— 7 000.....	8 437	2 442	3 741	3 289	2 959	1 073	75	5	22 021
7 000—10 000.....	29 441	9 784	15 046	14 636	12 853	3 079	131	6	84 976
10 000—20 000.....	72 693	24 815	36 820	29 509	30 952	11 863	461	36	207 149
20 000—50 000.....	10 145	2 354	3 111	2 125	2 164	3 452	917	70	24 338
50 000—.....	1 383	337	403	271	262	413	217	46	3 332
Summa hustrur	136 525	46 995	63 965	53 857	53 556	22 654	2 132	192	379 876

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet.

are divided into employers, employees and persons not in the labour force.

The income-earners are also classified with regard to age, sex and marital status.

Finally the income-earning spouses, who, according to the existing regulations, are assessed jointly, have been classified by size of income of husband and wife in combination.

The material embraces only individuals, not companies, etc. Certain de-

ficiencies in the material have been discovered. For example, income-earners with a minimum income of 30 000 kronor are not completely reported.

In 1955, there were about 3 912 000 income-earners, or nearly 54 % of the population. The total amount of incomes was kr. 31,3 million, the mean income being somewhat over kr. 8 000. About 37 % of the income-earners came under mining and manufacturing, including construction, 17 % under agri-

Tab. 9. Samtaxerade äkta makar fördelade efter vardera makens näringsgren år 1955

Income-earning spouses, jointly assessed, by groups of industry

Mannens näringsgren	Hustruns näringsgren									Summa män
	Jordbruk m. binär.	Byggnadsverks.	Ind. o. hantv. i övr.	Samfärdsel	Handel	Allm. förv.-tjänst	Fria yrken	Husligt arbete	I övrigt	
<i>Hela riket</i> ¹										
Jordbruk m. binär. .	18 390	159	4 817	1 353	3 516	6 219	297	1 767	12 922	49 440
Byggnadsverksamhet	3 208	3 080	15 590	2 400	16 916	10 321	705	2 114	9 439	63 773
Ind. o. hantv. i övr. .	5 943	2 099	93 638	8 526	60 744	30 202	2 309	5 273	31 139	239 873
Samfärdsel	1 881	629	13 441	8 284	20 530	9 968	745	1 541	11 480	68 499
Handel	1 083	630	10 465	3 646	36 931	11 561	1 285	1 046	14 458	81 105
Allm. förv.-tjänst . .	841	419	6 117	2 446	13 300	27 024	1 350	843	11 021	63 361
Fria yrken	90	36	761	292	1 928	1 852	1 555	151	2 010	8 675
Husligt arbete	11	11	59	32	54	69	11	139	57	443
I övrigt	144	66	758	150	1 032	794	81	79	3 805	6 909
Summa hustrur	31 591	7 129	145 646	27 129	154 951	98 010	8 338	12 953	96 331	582 078
<i>Landsbygden</i>										
Jordbruk m. binär. .	17 348	137	3 987	1 186	2 573	5 353	279	1 613	11 030	43 506
Byggnadsverksamhet	2 872	1 342	6 135	1 062	4 535	4 114	187	1 000	3 516	24 763
Ind. o. hantv. i övr. .	4 898	317	35 832	2 793	13 110	8 588	556	2 068	10 288	78 450
Samfärdsel	1 577	110	3 723	3 367	4 435	2 914	165	639	3 317	20 247
Handel	742	90	1 922	889	6 925	2 431	208	288	2 851	16 346
Allm. förv.-tjänst . .	546	42	1 034	477	1 833	8 339	236	281	2 426	15 214
Fria yrken	59	5	163	58	291	443	379	18	376	1 792
Husligt arbete	11	—	32	21	16	11	11	63	27	192
I övrigt	106	16	191	74	156	196	12	16	861	1 628
Summa hustrur	28 159	2 059	53 019	9 927	33 874	32 389	2 033	5 986	34 692	202 138
<i>Städerna</i>										
Jordbruk m. binär. .	1 042	22	830	167	943	866	18	154	1 892	5 934
Byggnadsverksamhet	336	1 738	9 455	1 338	12 381	6 207	518	1 114	5 923	39 010
Ind. o. hantv. i övr. .	1 045	1 782	57 806	5 733	47 634	21 614	1 753	3 205	20 851	161 423
Samfärdsel	304	519	9 718	4 917	16 095	7 054	580	902	8 163	48 252
Handel	341	540	8 543	2 757	30 006	9 130	1 077	758	11 595	64 747
Allm. förv.-tjänst . .	292	377	5 083	1 969	11 465	18 685	1 114	562	8 548	48 095
Fria yrken	31	31	598	234	1 637	1 409	1 176	133	1 634	6 883
Husligt arbete	—	11	27	11	38	58	—	76	30	251
I övrigt	38	50	567	76	876	598	69	63	2 944	5 281
Summa hustrur	3 429	5 070	92 627	17 202	121 075	65 621	6 305	6 967	61 580	379 876

¹ Inräknat det gemensamma taxeringsdistriktet.

culture, forestry and fishing, and 16 % under commerce. Somewhat over 73 % of the income-earners were employees. About 41 % of the income-earners were married men who however received 59 % of the total amount of incomes.

The corresponding figures for married women were 16 % and 9 % respectively. Jointly assessed married couples had 28 % of the whole amount of incomes.

Sjd

Sparbankerna år 1955

Några förhandsuppgifter

Savings Banks in 1955. Preliminary Data

Redogörelsen Allmän sparbanksstatistik publiceras för de år, vilka slutar på 5 eller 0, som en särskild berättelse i serien Sveriges officiella statistik och under mellanliggande år i denna tidskrift. Redogörelsen för år 1955 kommer följaktligen som en särskild publikation.

I likhet med föregående år har en länstabell över sparbankernas verksamhet år 1955, innehållande de viktigare uppgifterna om denna verksamhet, publicerats i häfte 11 av Statistisk tidskrift år 1956. Meningen är, att de berättelser, som skall publiceras vart femte år, skall bli utförligare än de, som ingår i tidskriften. Det tar därför längre tid att utarbeta dessa. Det ligger ock i sakens natur, att färdigställande av en särskild publikation från tryckerisynpunkt är mera tidskrävande än en artikel i en tidskrift. Vissa uppgifter utöver de i häfte 11 år 1956 lämnade, som föreligger färdiga och torde vara av större intresse, meddelas därför i förväg i detta häfte.

Antalet sparbanker uppgick till 447 mot 448 år 1954. Det är Västra-Östra Eds sparbank i Kalmar län, som gått upp i Valdemarsviks sparbank i Östergötlands län.

Antalet konton vid 1955 års slut uppgick till 6 063 578 mot 5 678 476 vid 1954 års slut. Insättarnas behållning vid 1955 års slut var 10 696 och vid 1954 års slut 9 978 milj. kr. Under år 1955 insatta medel utgjorde 3 556 och uttagna medel 3 208 milj. kr.

Medelinlåningsräntan var 3,65 % mot 2,99 år 1954. Samma ränta på alla innesående medel gällde i 346 sparbanker, under det att 101 sparbanker tillämpade högre ränta på innesående medel med längre uppsägningsstid än för övriga medel.

Samtliga tillgångar uppgick till 11 194 milj. kr. Fördelningen av dessa framgår av följande sammanställning.

	milj. kr	%
Kassa och likvida bankmedel..	193,1	1,7
Bundna bankmedel	23,5	0,2
Svenska statens obligationer		
m. m.	788,6	7,0
Andra obligationer	245,0	2,2
Statsgaranterade lån till jordbruk	78,2	0,7
Övriga statsgaranterade lån	51,9	0,5
Kommunlån och lån mot kommunal borgen	695,9	6,2
Lån mot pant av fullgoda obligationer	130,2	1,2
Lån mot inteckning i jordbruksfastighet.....	907,9	8,1
Lån mot inteckning i annan fastighet.....	6 275,6	56,1
Lån mot inteckning i tomtträtt	559,1	5,0
Lån mot inteckning jämte borgen.....	436,8	3,9
Lån mot borgen	501,2	4,5
Lån mot annat hypotek	60,2	0,5
Övriga tillgångar.....	246,9	2,2
Summa tillgångar 11 194,1	100	

Behållningen vid 1955 års slut för barnsparverksamhet utgjorde 309,7, för sparklubbssrörelse 84,3 och för lönsparande 15,4 milj. kr. Vad angår premiesparande, som började år 1955, kan nämnas, att antalet insättare vid årets slut uppgick till omkring 269 400, under året insatta medel till 237,7 och vid årets slut innesående medel till 237,0 milj. kr. Av sistnämnda belopp var 2,1 milj. kr av sparbanken gottgjord ränta.

Mjolkproduktionen år 1955

Milk Production in 1955

Statistiska centralbyrån har i samband med arealinventeringen den 1 juni 1956 inhämtat uppgifter om mjölkproduktionen och dess användning under år 1955. Uppgifterna har infordrats från samma urval av brukningsenheter, som användes för arealinventeringen. Detta urval representerar samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar åker i hela riket. Sammanlagt har 23 370 uppgifter bearbetats. Vissa huvudresultat framlägges här. En utförligare redogörelse för undersökningen har publicerats i Jordbruksekonomiska meddelanden nr 12/1956.

Den totala mjölkproduktionen i hela riket år 1955 för brukningsenheter med

mer än 2 hektar åker har skattats till 3 897 miljoner kg, varav mejerileveranser 3 358 milj. kg, försäljning till arbetare och övriga anställda vid brukningsenheten 25 milj. kg, övrig försäljning 78 milj. kg, förbrukning i hushållet samt utlämnad som födoråd eller stat 250 milj. kg, använd till beredning av lantsmör eller lantost 11 milj. kg och använd till utfodring 175 milj. kg. Enligt liknande undersökningar för åren 1937/38 (1/7 1937—30/6 1938), 1949 och 1952 uppgick mjölkproduktionen till resp. 4 561, 4 296 och 4 199 milj. kg. Sedan år 1952 föreligger en nedgång med c:a 7 %. Produktionen har gått tillbaka mera i Svealand och Norrland än i Götaland. Följande tablå, som avser hela riket exklusive Jämtlands fjällbygd samt Västerbottens och Norrbottens inland, visar den totala mjölmängdens relativa fördelning på ovannämnda grupper för år 1955 i jämförelse med motsvarande uppgifter för de tidigare undersökta åren.

	1937 /38	1949	1952	1955
Leveranser till mejeri	67,4	83,0	85,0	86,4
Försäljning till arbetare och övriga anställda vid brukningsenheten	1,2	1,1	0,9	0,6
Övrig försäljning..	5,5	2,8	2,3	2,0
Förbrukad i hushållet samt utlämnad som födoråd eller stat	9,5	8,0	7,1	6,2
Använd till beredning av lantsmör eller lantost	9,8	0,9	0,5	0,3
Använd till utfodring	6,6	4,2	4,2	4,5
Summa mjölk	100	100	100	100

Mejerileveransernas relativa andel av mjölkproduktionen har ökat ytterligare sedan år 1952, medan annan försäljning och förbrukning i hushållet m. m. minskat. Under år 1955 har något större andel av mjölken använts för utfodring än år 1952.

T. S.

Arealinventeringen i oktober 1956

Survey of Acreage

Den årliga inventeringen av höstsådda arealer har nu slutförts av statistiska centralbyrån. Inventeringen har omfattat höstvet, höstråg, höstraps och höstrybs i Svealand och Götaland samt Gävleborgs län. Uppgifter om höstsådden har infordrats från det urval av brukningsenheter, som användes för de årliga jordbruksstatistiska undersökningarna. Inventeringen har givit följande huvudresultat. En fullständig redogörelse är intagen i Jordbruksekonomiska meddelanden nr 12/1956.

Inom de 20 län, som inventeringen omfattat, har i år 300 400 hektar besått med höstsäd, varav 185 800 hektar höstvet och 114 600 hektar höstråg. I jämförelse med hösten 1955 föreligger en minskning med 95 600 hektar (24,1 %); arealen har reducerats för båda sädeslagen, för vet med 86 900 hektar (31,9 %) och för råg med 8 700 hektar (7,0 %). Vid jämförelse med föregående år bör beaktas, att ovanligt stora arealer besåddes hösten 1955.

Den höstsådda arealen oljeväxter omfattar sammanlagt 81 300 hektar eller 1 800 hektar (2,3 %) mer än föregående höst. Rapsarealen uppgår till 59 000 hektar och överstiger motsvarande areal 1955 med 5 300 hektar (9,9 %), medan arealen rybs, 22 300 hektar, reducerats med 3 500 hektar (13,6 %).

Vid inventeringen har även inhämtats uppgifter om de arealer, som under år 1955 använts för skörd av vallfrö. Inom Svealand och Götaland har i år timotejfrö skördats på 14 700 hektar, rödklöverfrö på 12 500 hektar, alsikeklöverfrö på 1 000 hektar och annat vallfrö på 3 000 hektar. I jämförelse med 1955 års odling har arealen för timotejfrö minskat med 14 %, för rödklöverfrö med 29 %, alsikeklöverfrö med 67 % och för annat vallfrö med 3 %. Den starka tillbakagången av vallfröodlingen torde främst sammanhånga med förstaårsvallarnas dåliga utveckling år 1956.

T. S.